ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α'η.
ΣΥΝΟΔΟΣ Ά.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
Αρ. εισ. 1046. 5/10/1921

1844 — 1845.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ,
ΤΥΠΟΙΣ Γ. ΒΑΛΣΣΑΡΙΔΟΥ.

1846.

002
ΠΡΓ
Πρα Α
ΣΥΝ Α
1844-1845

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ

[illegible] Σεπτεμβρίου. 1844.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἕκτην Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τετάρτου ἔτους, ἡμέραν τρίτην τῆς ἑβδομάδος, συνῆλθον τὰ μέλη τῆς Γερουσίας ἅπαντα, ἐκτὸς τῶν Κ.Κ. Σ. Τρικούπη, Ἰω. Κολοκοτρώνη καὶ Π. Μαυρομιχάλη, καὶ προεδρεύοντος τοῦ Κυρίου Γ. Κουντουριώτου ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Συνεδρίου τῆς Γερουσίας, προὐτέθη τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων τῆς Γερουσίας, ἀλλ' ἀνεβλήθη διὰ τὴν ἐπιοῦσαν, ὥραν δεκάτην π. μ., διότι δὲν εἶχον εἰδοποιηθῆ ἐγκαίρως τὰ μέλη τῆς Γερουσίας περὶ τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Πρασακάκη πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, ὑπὸ σημερινὴν χρονολογίαν, ἐξαιτουμένου ἄδειαν ἀπουσίας δεκαπενθήμερον διὰ νὰ μεταβῆ εἰς Σύρον, ὅπου κατεπείγουσαι οἰκιακαὶ περιστάσεις τὸν προσκαλοῦσι. Καὶ ἀπεφασίσθη νὰ τῷ δοθῆ ἡ ζητουμένη ἄδεια.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα κοινοποίησις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπ' ἀριθ. **13119**, καὶ ἀπὸ **14**, **T. M.** καὶ ἔτους πρὸς τὴν Προεδρείαν τῆς Γερουσίας, δι' ἧς ἀναφέρεται, ὅτι ἡ γενικὴ Διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων θέλει δέχεται κατ' ἐξαίρεσιν τὰ ἰδιαίτερα γράμματα τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν μέχρι τῆς **4** ὥρας **M. M.**

Μετὰ ταῦτα διαλύων τὴν Συνεδρίασιν ὁ Κύριος Πρόεδρος προσδιώρισε τὴν συγκλησιν τῶν μελῶν ἐπὶ τὴν αὔριον **27** Σεπτεμβρίου, τετάρτην τῆς ἑβδομάδος, **10** ὥραν π. μ. καὶ ἀντικείμενα τῆς Συνεδριάσεως ἔθεσε τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων· ἔτι δὲ καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτρο-

πῆς: τῆς μελλούσης νὰ συντάξῃ Κανονισμοῦ τῶν Συνεδριάσεων Σχέδιον.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ

τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1844.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τετάρτου ἔτους, ἡμέραν τετάρτην τῆς ἑβδομάδος, συνῆλθον ἅπαντα τὰ ἐνταῦθα μέλη τῆς Γερουσίας εἰς τὸ Συνέδριον κατὰ τὴν προσδιωρισμένην χθὲς ὥραν, ἐκτὸς τῶν Κ.Κ. Π. Μαυρομιχάλη καὶ Σ. Τρικούπη, εἰς δημοσίαν Συνεδρίασιν. Καὶ ἀφοῦ ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως, προεδρεύοντος τοῦ Κυρίου Γ. Κουντουριώτου, καὶ ἐπεκυρώθησαν, ἤρχησεν ἡ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐκλογὴ τῶν δύο Ἀντιπροέδρων κατὰ πρῶτον, διὰ τῆς ὁποίας ἀνεδείχθησαν ὡς τοιοῦτοι οἱ Κ.Κ. Π. Μαυρομιχάλης καὶ Σ. Τρικούπης: ὁ μὲν πρῶτος λαβὼν ψήφους τριάκοντα, ἐπὶ τριάκοντα μιᾶς, ὁ δὲ δεύτερος δεκαεπτά. Ἐπιλαχόντες ἦσαν οἱ Κ.Κ. Π. Νοταρᾶς, μὲ ψήφους δεκατέσσαρας καὶ Ἀναστάσιος Λόντος, μὲ ψῆφον μίαν.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο ψηφοφορία μυστικὴ τῆς ἐκλογῆς τῶν δύο Γραμματέων, καὶ ἀνεδείχθησαν ὡς τοιοῦτοι οἱ Κ.Κ. Γ. Ψύλλας καὶ Ι. Παξιμάδης, ὁ μὲν πρῶτος μὲ ψήφους εἴκοσι τρεῖς ἐπὶ τριάκοντα μιᾶς, ὁ δὲ δεύτερος μὲ δέκα ἕξ. Ἡ ψηφοφορία αὕτη ἐπανελήφθη, ὡς τυχούσης κατὰ τὴν πρώτην φορὰν ἰσοψηφίας μεταξὺ τῶν Κ.Κ. Ι. Παξιμάδη καὶ Ν. Χρυσογέλου κατὰ ψήφους δεκαὲξ εἰς ἕκαστον, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εὑρέθη, διὰ μὲν τὸν Κύριον Παξιμάδην ψῆφοι δεκαὲξ, διὰ δὲ τὸν Κύριον Ν. Χρυσόγελον δεκατέσσαρες. Ἦσαν δὲ ἐπιλαχόντες εἰς μὲν τὴν πρώτην ψηφοφορίαν ὁ Κ. Γ. Αἰνιὰν μὲ ψήφους ἑπτὰ, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, ὁ Κ. Ν. Πρασακάκης μὲ μίαν.

Ἐπροβλήθη μετὰ ταῦτα νὰ γείνῃ καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς συντάξεως τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ ἐπὶ προτάσει τοῦ Προέδρου ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν φανερὰν καὶ τὰ προταθέντα παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου ὀνόματα ψηφεῖ. Εἶναι δὲ ταῦτα Κλονάρης, Χρυσόγελος, Παξιμάδης, Χρηστακόπουλος, καὶ Ἀναστ. Λόντος.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἀναφορὰ τοῦ Κυρίου Σ. Καλογεροπούλου ζητοῦντος ἄδειαν δεκαπέντε ἡμερῶν, διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς Χαλκίδα, διά τινας οἰκιακάς του ὑποθέσεις, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ τῷ παραχωρηθῇ.

Ἐπὶ τούτοις ὁ Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1844 ἡμέρα Σαββάτου.

Ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει, προεδρεύοντος τοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Γ. Αἰνιὰν ἔδωκε τὸν ὅρκον του, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἱεροτελοῦντος τοῦ Ἁγίου πρώην Δαμαλῶν: Ἰωνᾶ.

Μετὰ δὲ τοῦτο ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι τὴν ἰδίαν ἡμέραν περὶ τὰς 5 Μ. Μ. ἔμελλον νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν πόλιν αἱ Α.Α. Μ.Μ. ἐπιστρέφουσαι ἀπὸ τὴν περιοδείαν των, καὶ ἐπρότεινε ν' ἀπέλθωσιν εἰς προϋπάντησίν των, ὅσοι ἐκ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἤθελον ἔχῃ ὡς πρὸς τοῦτο τὴν εὐχαρίστησιν, καὶ ἀπεφασίσθη αὕτη.

Ἡ Συνεδρίασις ἐλύθη.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1844 ἡμέρα Σαββάτῳ.

Ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας, προεδρεύοντος τοῦ Κυρίου Γ. Κουντουριώτου, ἀνεγνώσθη ὁ Κατάλογος τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας, καὶ κηρύξαντος τοῦ Προέδρου πλήρη τὴν Συνεδρίασιν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως καὶ ἐνεκρίθησαν.

Μετὰ δὲ τοῦτο ὁ Πρόεδρος ἐπρότεινε νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ σχέδιον τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, τὸ ὁποῖον τυποθὲν διενεμήθη πρὸ 24 ὡρῶν εἰς τὰ μέλη, καὶ εἷς τῶν Γραμματέων ἀνέγνω τὸ σχέδιον τοῦ Κανονισμοῦ, ὡς ἑξῆς.

« ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τοῦ Γραφείου.

Ἄρθρ. 1. Ὁ Πρόεδρος διατηρεῖ τὴν τάξιν τῶν συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, καὶ τὴν ἀκριβῆ ἐνέργειαν τοῦ Κανονισμοῦ, χορηγεῖ τὸν λόγον εἰς τοὺς ἀγορεύοντας, θέτει τὸ ζήτημα, ἀπαγγέλει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας, ἐκφωνεῖ τὰς ἀποφάσεις τῆς Γερουσίας, καὶ φέρει τὸν λόγον ἐν ὀνόματι αὐτῆς.

2. Ὁ Πρόεδρος δὲν δύναται νὰ λάβῃ τὸν λόγον εἰς τὰς συζητήσεις, παρὰ ὅταν ἦναι ἀνάγκη νὰ ἐξηγήσῃ τὴν στάσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται τὸ ζήτημα, ἢ νὰ ἐπαναγάγῃ τοὺς ἀγορεύοντας εἰς τὸ προκείμενον.

Ἐὰν δὲ θέλῃ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, παραχωρεῖ τὴν ἕδραν του εἰς τὸν ἀναπληρωτὴν τὰς πλειοτέρας ψήφους Ἀντιπρόεδρον, καὶ δὲν ἀναλαμβάνει αὐτὴν, πρὶν τελειώσει ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις.

3. Εἰς τὴν ἔναρξιν ἑκάστης Συνόδου ὁ Πρόεδρος παραλαμβάνει ὡς Γραμματεῖς προσωρινοὺς τοὺς δύο νεωτέρους ἐκ τῶν παόντων Γερουσιαστῶν.

4. Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν ἡ Γερουσία ἐκλέγει διὰ ψηφοδελτίων ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς μελῶν δύο Ἀντιπροέδρους καὶ δύο Γραμματεῖς, διὰ τὴν ἐνεστῶσαν μόνην Σύνοδον.

Ἡ μὲν ἐκλογὴ τῶν Ἀντιπροέδρων γίνεται δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας, ἡ δὲ τῶν Γραμματέων διὰ σχετικῆς. Ἐὰν δὲ μετὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ψηφοφορίαν δὲν ἀναδειχθῶσιν οἱ Ἀντιπρόεδροι δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας, οἱ λαβόντες τελευταῖον τὴν σχετικὴν ἀναγνωρίζονται ὡς τοιοῦτοι.

5. Κωλυομένου τοῦ Προέδρου, ὁ λαβὼν τὰς πλειοτέρας ψήφους Ἀντιπρόεδρος ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ.

6. Ἅμα συγκροτηθῇ ἡ Γερουσία, ὁ Πρόεδρος, οἱ Ἀντιπρόεδροι καὶ οἱ Γραμματεῖς ἐμφανιζόμενοι ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως ἀναφέρουσι περὶ τούτου· συγχρόνως δὲ εἰδοποιεῖται καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων διὰ διαγγέλματος.

7. Ἂν τις τῶν Γραμματέων κωλύεται, εἰδοποιεῖ περὶ τούτου τὸν Πρόεδρον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Συνεδριάσεως, οὗτος δὲ προσκαλεῖ εἰς τὸ Γραφεῖον προσωρινῶς ἕνα ἐκ τῶν Γερουσιαστῶν, ὅστις ἐξετέλεσε τὰ χρέη τοῦ Γραμματέως εἰς τὰς προλαβούσας Συνόδους.

8. Οἱ Γραμματεῖς ἐφορῶσι κυρίως τὴν σύνταξιν τῶν πρακτικῶν, ἀναγινώσκουσιν αὐτὰ ἐπὶ συνεδριάσεως, καθὼς καὶ τὰ Νομοσχέδια, καὶ ἄλλας πράξεις ἢ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται νὰ ἀναγνωσθῶσιν εἰς τὴν Γερουσίαν, κρατοῦν ἀκριβῆ σημείωσιν εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν καὶ διαλογὴν τῶν ψήφων, ὁρίζουσιν ἀκριβῶς τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ψηφοφοριῶν, ἐγγράφουν τὰ ὀνόματα τῶν ζητούντων τὸν λόγον, καθ' ἣν παρουσιάζονται τάξιν· καὶ πράττουν ἐν γένει ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας.

ΚΕΦ. Β΄.

Περὶ τῆς διαιρέσεως τῆς Γερουσίας εἰς Τμήματα, καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ αὐτῶν.

9. Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Γραμματέων ἡ Γερουσία μερίζεται εἰς 5 Τμήματα, ἕκαστον τῶν ὁποίων συνίσταται, εἰδυνατὸν ἀπὸ ἰσάριθμα μέλη· ἡ δὲ ἐκλογὴ αὐτῶν γίνεται διὰ ψηφοδελτίων· τὰ Τμήματα ταῦτα διακρίνονται διὰ τῶν τακτικῶν ἀριθμῶν 1, 2, 3 κτλ. Ἐκτίθεται δὲ ὁ πίναξ τῆς διαιρέσεως ταύτης, εἰς τὴν Αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας.

10. Ἕκαστον Τμῆμα ἐκλέγει ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ μελῶν, τὸν Πρόεδρον καὶ Γραμματέα του· τοῦτον δὲ δύναται νὰ προσλάβῃ καὶ ἐκτὸς τῆς Γερουσίας.

11. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς ἐργασίας τῶν τμημάτων.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ τῆς διευθύνσεως τῶν συνεδριάσεων, καὶ τῆς τάξεως τῶν σκέψεων τῆς Γερουσίας.

12. Ὁ Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν λύσιν τῶν συνεδριάσεων· πρὸ ταύτης δὲ προσδιορίζει τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς ἑπομένης, ἀφοῦ λάβῃ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας.

Ὁρίζει συγχρόνως καὶ τὰ ἀντικείμενα τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, ἡ ὁποία ἐκτίθεται εἰς τὴν Αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας.

13. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν συνεδριάσεων ἀναγινώσκεται μεγαλοφώνως ὁ ὀνομαστικὸς τῶν Γερουσιαστῶν κατάλογος· σημειοῦνται δὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἀπόντων.

14. Ὅταν τις τῶν Γερουσιαστῶν κωλύεται, ὀφείλει, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Συνεδριάσεως, νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Πρόεδρον, γνωστοποιῶν καὶ τὸν λόγον τοῦ κωλύματος· χωρὶς δὲ τούτου, ἂν δὲν ἐμφανισθῇ εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν Συνεδριάσεις, ὁ Πρόεδρος διατάττει τὸν Γραμματέα νὰ δηλώσῃ ἐπὶ συνεδριάσεως τὴν ἔλλειψιν ταύτην, ἥτις σημειοῦται καὶ εἰς τὰ πρακτικά, ἂν ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία.

15. Ἅμα ἀρχίσει ἡ συνεδρίασις, ὁ Πρόεδρος διατάττει ἕνα τῶν Γραμματέων νὰ ἀναγνώσῃ τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης.

Ἐὰν γίνῃ ἔνστασις κατὰ τῆς συντάξεως τῶν πρακτικῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' ἄλλου, ὁ Πρόεδρος λαμβάνει τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας. Ἐὰν δὲ αὕτη παραδεχθῇ τὴν ἔνστασιν, διορθόνονται τὰ πρακτικά, κατὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, εἴτε ἀμέσως, εἴτε εἰς τὴν ἑπομένην συνεδρίασιν.

16. Ὁ Πρόεδρος ἀπαγγέλλει μετὰ τοῦτο τὴν ἡμερουσίαν διάταξιν, καὶ προσκαλεῖ τὴν Γερουσίαν νὰ βουλευθῇ περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀντικειμένων κατὰ τὴν τάξιν.

17. Τὰ νομοσχέδια, ἀφοῦ ἀναγνωσθῶσι ἐπὶ συνεδριάσεως ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, τυπόνονται εἰς τὴν Βασιλικὴν τυπογραφίαν, ὁμοῦ μὲ τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις αὐτῶν, καὶ διανέμονται εἰς τοὺς Γερουσιαστάς.

Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν Προβουλευμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων διαβιβάζει εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀναγινώσκονται δὲ ἐπὶ συνεδριάσεως παρ' ἑνὸς τῶν Γραμματέων.

18. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Νομοσχεδίων ἢ Προβουλευμάτων, ἡ Γερουσία·

α) Προσδιορίζει τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τὸ Νομοσχέδιον ἢ τὸ Προβούλευμα μέλλει νὰ ἐξετασθῇ προηγουμένως παρ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν Τμημάτων·

β) Ἀποφαίνεται ἂν πρέπῃ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν, ἢ ἂν πρέπῃ νὰ προχωρήσῃ χωρὶν ταύτης εἰς τὴν συζήτησιν.

19. Τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν συνέρχονται τὰ Τμήματα, ἕκαστον χωριστὰ, διὰ νὰ ἐξετάσωσι τὸ Νομοσχέδιον, ἢ τὸ Προβούλευμα τῆς Βουλῆς· καὶ ἂν ἀπεφασίσθῃ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, ἕκαστον τῶν Τμημάτων, μετὰ τὴν προεξέτασιν, ἐκλέγει ἐντὸς αὐτοῦ ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης.

20. Ἀπαρτισθείσης τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰδοποιεῖται ἀμέσως ὁ Πρόεδρος, ὅστις γνωστοποιεῖ τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν, κατὰ τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν.

21. Ἅμα ἡ Ἐπιτροπὴ τελειώσει τὴν ἔκθεσίν της, εἰδοποιεῖ τὸν Πρόεδρον, καὶ προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ Ἐπιτροπὴ μέλλει νὰ ἀναγνώσῃ αὐτὴν εἰς τὴν Γερουσίαν.

22. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, ὁρίζεται ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως, οὐδέποτε δὲ αὕτη λαμβάνει χώραν, πρὸ τῆς παρελεύσεως 24 ὡρῶν.

23 Ἐν καιρῷ τῶν συζητήσεων αἱ μὲν ἕδραι τῶν Ὑπουργῶν τίθενται ἐκ δεξιῶν τοῦ Προέδρου, αἱ δὲ τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας ἡ ἔκθεσις προτίθεται, ἐξ ἀριστερῶν.

ΚΕΦ. Δ'.

Περὶ τῶν Κανόνων τῶν συζητήσεων.

24. Ὁ Γερουσιαστὴς δὲν ἐμπορεῖ νὰ λάβῃ τὸν λόγον, χωρὶς νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ τὴν ἄδειαν τοῦ Προέδρου.

Δὲν συγχωρεῖται νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, παρὰ δὶς μόνον· ἐκτὸς ἂν ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ Προέδρου ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὸν νὰ ἀγορεύσῃ καὶ τρίτον.

25. Ὁ λόγος χορηγεῖται εἰς πάντα Γερουσιαστὴν, ὁσάκις πρόκειται νὰ τεθῇ τὸ Ζήτημα.

26. Εἰς τὴν συζήτησιν ἀντικειμένου τινὸς, ἂν τις τῶν Γερουσιαστῶν διϊσχυρισθῇ ὅτι ἔγινε παράβασις τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἢ ὅτι ἡ συζήτησις ἄλλων ἀντικειμένων πρέπει νὰ προηγηθῇ, οὗτος λαμβάνει τὸν λόγον κατὰ προτίμησιν. Εἰς ταύτην δὲ τὴν περίπτωσιν ἡ προτέρα συζήτησις διακόπτεται· περὶ δὲ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῶν παρεμπιπτουσῶν τούτων προτάσεων ἀποφασίζει ἡ Γερουσία.

27. Κανεὶς δὲν διακόπτει τὸν ἀγορεύοντα· ἀλλὰ μόνος ὁ Πρόεδρος, ὁσάκις ὁ ἀγορεύων παραβαίνει διάταξιν τινὰ τοῦ Κανονισμοῦ, ἢ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ προκείμενον ζήτημα.

28. Μόνος ὁ Πρόεδρος, οἰκοθεν, ἢ κατ' αἴτησιν ἑνὸς ἢ πλειόνων μελῶν ἀνακαλεῖ εἰς τὴν τάξιν τὸν ἀγορεύοντα, ὅταν παρεκτρέπεται. Ἐὰν δὲ ζητήσῃ νὰ δικαιολογηθῇ, ἢ νὰ ἐπιφέρῃ διασαφήσεις τῶν λόγων του, δίδεται εἰς αὐτὸν ἀκρόασις.

29. Ἂν ὁ ἀγορεύων ἀνακληθεὶς δὶς εἰς τὴν τάξιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ζητήσῃ ἄδειαν ἀπολογίας, ὁ Πρόεδρος λαμβάνει τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἂν πρέπῃ νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτὸν ὁ λόγος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν.

30. Ἂν μέλος τῆς Γερουσίας παράττῃ τὴν τάξιν, ἢ ἐκφέρεται εἰς προσωπικότητας, ἢ δείχνῃ σημεῖα ἀποδοκιμασίας ἢ ἐπιδοκιμασίας, ἀνακαλεῖται κατ' ὄνομα παρὰ τοῦ Προέδρου.

31. Ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων διαιρεῖται εἰς δύο, γενικὴν καὶ μερικήν.

Ἡ γενικὴ συζήτησις περιστρέφεται περὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ δὲ μερικὴ ἀρχίζει κατὰ σειρὰν καὶ κατ' ἄρθρον, μὲ τὰς ἀναφερομένας εἰς ἕκαστον τροπολογίας.

32. Αἱ τροπολογίαι πρέπει νὰ παραδίδωνται γραπταὶ εἰς τὸν Πρόεδρον, ὅστις λαμβάνει τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἂν αὐταὶ πρέπει νὰ συζητηθῶσιν ἀμέσως, ἢ νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι προηγουμένως εἰς τὰ μέλη.

Καμμία δὲ τροπολογία δὲν προτίθεται εἰς σκέψιν, ἐὰν ἀφοῦ ἀνακτυχθῇ ἀπὸ τὸν προτείναντα, δὲν ὑποστηριχθῇ τοὐλάχιστον ἀπὸ ἓν Μέλος.

33. Αἱ τροπολογίαι συζητοῦνται πρὸ τῆς ἀρχικῆς διατάξεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγονται.

34. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος κεφαλαίου αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰς τροπολογίας, ἐφαρμόζονται ἐπίσης καὶ εἰς τὰς ὑποτροπολογίας.

35. Ὅταν τροπολογίαι τινες ἐγκριθῶσιν, μετὰ τὴν ἐπιψήφησιν τῶν ἄρθρων, ἡ Γερουσία δύναται νὰ παραπέμψῃ τὸ σχέδιον εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ συναρμόσῃ ἐκ νέου τοὺς ὅρους αὐτοῦ, πρὶν ὑποβληθῇ εἰς ἀνάγνωσιν, ἥτις πρέπει νὰ προηγηθῇ τῆς ψηφοφορήσεως τοῦ ὅλου σχεδίου.

36. Εἰς τὰς συζητήσεις, τῶν ὁποίων προηγεῖται ἔκθεσις, οἱ θέλοντες νὰ λάβωσι τὸν λόγον ὑπὲρ ἢ κατὰ, εἰς τὴν γενικὴν συζήτησιν, ἐγγράφονται κατ' αἴτησίν των εἰς τὸν κατάλογον

τῶν ἀγορευόντων, τὸν ὁποῖον λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ὁ Πρόεδρος, ἅμα ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις.

Οἱ ἀγορεύοντες λαμβάνουν τὸν λόγον ἐναλλάξ, τοὐτέστιν, ὁ μὲν ὑπὲρ, ὁ δὲ κατὰ, ἢ ἀνάπαλιν.

37. Ἐν τῷ μεταξὺ τῆς συζητήσεως, ὁ λόγος δὲν παραχωρεῖται εἰς τὸν ζητοῦντα, εἰμὴ διὰ λόγον προσωπικόν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν διακόπτει τὴν σειρὰν τῶν ἀγορευόντων.

38. Ἐπὶ τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα φαίνονται σύνθετα, ἂν ζητηθῇ παρ' ἑνὸς τῶν Μελῶν ἡ διαίρεσις, ἀπαγγέλλεται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον· ἂν δὲ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία περὶ τούτου, ἀποφασίζει ἡ Γερουσία.

39. Εἰς πᾶσαν συζήτησιν, ἂν ἓν τῶν Μελῶν ζητήσῃ τὸν λόγον περὶ τοῦ παραδεκτοῦ, ἢ μὴ, τοῦ ζητήματος, ἢ προβάλῃ νὰ ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, ἢ ζητήσῃ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸν Κανονισμὸν, τὴν δὲ γνώμην αὐτοῦ ὑποστηρίζῃ καὶ δεύτερον, τὰ παρεμπίπτοντα ταῦτα ζητήματα πρέπει νὰ λυθῶσι, πρὶν ἡ Γερουσία ἐπιληρθῇ, ἢ ἐξακολουθήσει τὴν συζήτησιν τῆς κυρίας Προτάσεως.

40. Πρὶν ὁ Πρόεδρος κηρύξει τὸ τέλος τῆς γενικῆς συζητήσεως, ἢ κλείσει πᾶσαν περαιτέρω συζήτησιν, λαμβάνει τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας· ἂν δὲ μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν δοκιμασίαν δὲν ἐκφράζεται καθαρῶς ἡ γνώμη της, ἡ συζήτησις ἐξακολουθεῖ.

ΚΕΦ. Ε'.

Περὶ τῆς ψηφοφορίας καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς.

41. Ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς τάξεως, προτερεύσεως, ἢ ἀναβολῆς εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, ὁμοίως ἐπὶ τῆς προτάσεως, ἂν πρέπῃ ἡ Γερουσία νὰ ἐπιληφθῇ, ἢ νὰ βουλευθῇ περί τινος, περὶ τοῦ τέλους ἢ τῆς παύσεως τῆς συζητήσεως, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἄλλων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι εἰμὴ παρασκευαστικὰ καὶ παρεμπίπτοντα, ἡ Γερουσία ἐκφέρει τὴν γνώμην της διὰ χειροτονίας.

Ἡ δοκιμὴ αὕτη ἐπαναλαμβάνεται ἂν μένῃ ἀμφιβολία· ἂν δὲ καὶ οὕτω τὸ ἀποτέλεσμα δὲν διακρίνεται, τὰ μέλη τὰ ὑπὲρ ἀνίστανται καὶ ἀριθμοῦνται· καὶ μετὰ τοῦτο τὰ κατὰ, ἀριθμούμενα ἐπίσης.

Μεταξὺ τῶν δύω δοκιμῶν, κανεὶς δὲν ἐμπορεῖ νὰ λάβῃ τὸν λόγον.

42. Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δοκιμῶν τούτων βεβαιοῦται παρὰ τῶν Γραμματέων, καὶ ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ Προέδρου.

43. Ἐὰν ἑπτὰ Μέλη ζητήσωσι τὴν διὰ ψήφων ψηφηφορίαν, εἴτε πρὸ πάσης δοκιμῆς, εἴτε μετὰ πρώτην, ἢ δευτέραν ἀμρίβολον, ἐξ ἀνάγκης γίνεται παραδεκτὸς ὁ τρόπος οὗτος.

44. Τὰ ἄρθρα τῶν Νομοσχεδίων, καθὼς καὶ τῶν Προβουλευμάτων ἐμποροῦν νὰ ψηφοφορηθῶσι κατὰ τοὺς ἀνωτέρω τύπους ἄρθρ.41· τὸ δὲ σύνολον τῶν Νομοσχεδίων καὶ τῶν Προβουλευμάτων πάντοτε διὰ ψηφοφορίας μυστικῆς.

45. Γίνεται δὲ ἡ μυστικὴ ψηφοφορία κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. Εἷς τῶν Γραμματέων ἀναγινώσκων τῶν καταλόγον καλεῖ ἐξ ὀνόματος τοὺς Γερουσιαστὰς, ὁ δὲ καλούμενος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἑτέρου Γραμματέως δύο ψήφους, τὴν μὲν λευκὴν, τὴν δὲ μέλαιναν, ἀποτίθετει τὴν μίαν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ Προέδρου κειμένην καλπην, τὴν δὲ ἑτέραν, τῆς ὁποίας δὲν ἔκαμε χρῆσιν, εἰς τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης τῶν Γραμματέων· ἐμφαίνει δὲ ἡ μὲν λευκὴ τὴν ἀποδοχὴν, ἡ δὲ μέλαινα τὴν μὴ ἀποδοχήν· ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἡ κλῆσις διὰ τοὺς μὴ ψηφοφορήσαντας.

46. Τελειωθείσης τῆς ὀνομαστικῆς κλήσεως, οἱ Γραμματεῖς ἀριθμοῦσι τὰς ψήφους εἰς τὸ φανερὸν, χωρίζοντες τὰς λευκὰς ἀπὸ τὰς μελαίνας, τὸ δὲ ἐξαχθὲν ἀποτέλεσμα ἐκφωνεῖται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον.

47. Ἀπαγγελλομένου τοῦ καταλόγου, οἱ Γερουσιασταὶ δὲν ἀφίνουν τὰς θέσεις των, πρὶν ἀκούσει ἕκαστος τὸ ὄνομά του· καὶ ἀναλαμβάνει αὐτὴν ἅμα ψηφοφορήσει.

48. Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν σκέψεων τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων καὶ τῶν Προβουλευμάτων ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ Προέδρου, κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον « ἡ Γερουσία παρεδέχθη· ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη. »

49. Αἱ ἐνεργούμεναι παρὰ τῆς Γερουσίας ἐκλογαὶ γίνονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, καὶ διὰ ψηφοδελτίων.

50. Τὰ ψηφοδέλτια φέρουν τόσα ὀνόματα, ὅσα πρόσωπα πρόκειται νὰ ἐκλεχθῶσι, τὸ δὲ φέρον πλείονα παρὰ τὰ ἀπαιτούμενα δὲν ἰσχύει παρὰ διὰ τὰ πρῶτα ὀνόματα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν ὑποψηφίων.

51. Δύο ψηφολέκται ἐκλεγόμενοι διὰ κλήρου ἀνοίγουν τὰ ψηφοδέλτια τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκονται μεγαλοφώνως ἀπὸ τὸν Γραμματέα, ἐπιτηροῦντων καὶ αὐτῶν.

Ἰσοψηφίας οὔσης, ἀποφασίζει ὁ κλῆρος.

52. Ἀφοῦ τὸ ἀποτέλεσμα κηρυχθῇ, ἀφανίζονται τὰ ψηφοδέλτια· τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τοῦτο ὑπογράφεται παρὰ τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδων, τῶν Γραμματέων, καὶ τῶν δύω Ψηφολεκτῶν.

53. Ἕκαστος τῶν Γερουσιαστῶν δύναται νὰ λάβῃ ἀντίγραφον τοῦ ἀποτελέσματος τούτου ἐπικυρωμένον.

54. Πᾶσα διαμαρτύρησις ἐναντίον ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας ἀπαγορεύεται.

ΚΕΦ. Ϛ'.

Περὶ τῶν Προτάσεων τῶν Γερουσιαστῶν.

55. Ὁ θέλων νὰ κάμῃ πρότασιν Νόμου Γερουσιαστὴς παραδίδει αὐτὴν εἰς τὸν Πρόεδρον, κατὰ τὴν ἔναρξιν μιᾶς συνεδριάσεως, ἔγγραφον καὶ ἰδιοχείρως ὑπογεγραμμένην.

56. Ὁ Πρόεδρος εἰδοποιεῖ τὰ Τμήματα διὰ νὰ συνέλθωσι καὶ ἐξετάσωσι πρότασιν Νόμου εἰσαχθεῖσαν παρ' ἑνὸς Γερουσιαστοῦ· ἡ δὲ Γερουσία προσδιορίζει τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν πρέπει νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα.

57. Ἐὰν δύο Τμήματα τοὐλάχιστον γνωμοδοτήσωσιν, ὅτι ἡ πρότασις πρέπει νὰ ἀναπτυχθῇ, οἱ Πρόεδροι τῶν Τμημάτων εἰδοποιοῦσι περὶ τούτου τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, καὶ εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως εἰσάγεται ἡ πρότασις.

58. Ἀναγνωσθείσης τῆς Προτάσεως, ὁ προτείνας αὐτὴν προκαταγγέλλει τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει νὰ κάμῃ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆς· ἡ δὲ Γερουσία ἀκούσασα προσδιορίζει αὐτήν.

59. Τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν, ἡ Γερουσία ἀκούσασα τὴν ἀνάπτυξιν, βουλεύεται ἀμέσως, ἐὰν ἡ Πρότασις ἦναι ἀξία σκέψεως, ἢ ἂν πρέπῃ νὰ ἀναβληθῇ.

60. Ἐὰν ἡ Πρότασις κριθῇ συζητητέα, τυπόνεται καὶ διανέμεται εἰς τὰ Μέλη καὶ ἡ Γερουσία προχωρεῖ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῆς, κατὰ τοὺς διαγραφέντας τύπους.

61. Ὁ εἰσαγαγὼν τὴν προκειμένην πρότασιν δύναται πάντοτε νὰ τὴν ἀνακαλέσῃ· ἀλλ' ἂν ἄλλος Γερουσιαστὴς ἀναλαμβάνῃ αὐτὴν εἰς ὄνομά του, ἡ περὶ αὐτῆς συζήτησις ἐξακολουθεῖ.

62. Πρότασις Νόμου παραδειχθεῖσα παρὰ τῆς Γερουσίας λαμβάνῃ τὸ ὄνομα Προβούλευμα, καὶ διαβιβάζεται εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων διὰ Διαγγέλματος.

63. Πᾶσα πρότασις τὴν ὁποίαν ἡ Γερουσία δὲν ἔκρινε συζητητέαν, ἢ ἀπέρριψε μετὰ τὴν συζήτησιν, δὲν ἐμπορεῖ νὰ εἰσαχθῇ ἐκ δευτέρου διαρκούσης τῆς αὐτῆς Συνόδου.

ΚΕΦ. Ζ'.

Περὶ τῶν Ἀναφορῶν.

64. Εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας κρατεῖται ἰδιαίτερον πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον καταχωροῦνται αἱ πρὸς τὴν Γερουσίαν ἀναφοραὶ, καθ' ἣν εἰσέρχονται χρονολογικὴν τάξιν· σημειοῦται δὲ ἡ περίληψις τοῦ περιεχομένου, ὁ δὲ τακτικὸς ἀριθμὸς τοῦ πρωτοκόλλου σημειοῦται καὶ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς αὐτῆς.

Ἡ σειρὰ τῶν ἀριθμῶν ἀνανεοῦται εἰς ἑκάστην Σύνοδον.

65. Ὅσαι ἐκ τῶν ἀναφορῶν τούτων ἀφορῶσιν ἰδιωτικὰ συμφέροντα παραπέμπονται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴν, αἱ δὲ σχέσιν ἔχουσαι πρὸς ἀντικείμενα καθυποβληθέντα ἤδη εἰς τὰ Τμήματα, παραπέμπονται εἰς τὸ ἁρμόδιον Τμῆμα, ἅμα καταχωρηθῶσιν.

66. Πενταμελὴς Ἐπιτροπὴ ἐπιφορτίζεται τὴν ἐξέτασιν καὶ τὴν ἔκθεσιν τῶν παραπεμπομένων εἰς αὐτὴν ἀναφορῶν. Ἕκαστον δὲ Τμῆμα ἐκλέγει ἐντὸς αὐτοῦ ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης.

67. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει, δι' ὅλου μηνὸς τοὐλάχιστον, τὴν ἔκθεσίν της εἰς τὴν Γερουσίαν· τὸ δὲ ἀντικείμενον τῶν ἀναφορῶν σημειοῦται συνοπτικῶς εἰς τὴν ἐπιφυλλίδα τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, καθ' ἣν μέλλει νὰ παρουσιασθῇ ἡ ἔκθεσις.

ΚΕΦ. Η'.

Περὶ τῶν Πρακτικῶν.

68. Τὰ Πρακτικὰ τῶν Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας εἶναι ἡ καθεκάστην συνεδρίασιν ἔγγραφος ἔκθεσις τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Εἰς ταῦτα δὲν γίνεται μνεία τῶν γνωμοδοτήσεων, εἰμὴ συνοπτικῶς.

69. Αἱ αἰτιολογικαὶ ἐκθέσεις τῶν Νομοσχεδίων καὶ τῶν Ἐπιτροπῶν κατεχωρίζονται αὐτολεξεὶ εἰς τὰ Πρακτικά.

Αἱ εἰς τὴν τάξιν ἀνακλήσεις δὲν σημειοῦνται εἰς τὰ Πρακτικά, παρ' ὅταν ἡ Γερουσία ῥητῶς ἀποφασίσῃ τοῦτο.

70. Οἱ ἀπὸ τοῦ βήματος λόγοι, καὶ τὰ ἀναγνωσθέντα εἰς τὴν συνεδρίασιν ἔγγραφα δὲν καταχωρίζονται εἰς τὰ Πρακτικά, ἐκτὸς ἂν ἡ Γερουσία διατάξῃ· σημειοῦται δὲ μόνον ὁ τίτλος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πράξεων ἢ ἐγγράφων τῶν καταχωρηθέντων εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Γερουσίας.

71. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Γραμματεῖς ἐφορῶσι τὴν σύνταξιν τῶν Πρακτικῶν· καὶ ἀφοῦ ἐγκριθῶσι παρ' αὐτῶν ἀναγινώσκον-

ται εἰς τὴν Συνεδρίασιν· ἐγκριθέντα δὲ παρὰ τῆς Γερουσίας μεταγράφονται εἰς τὸ καθαρὸν, ὑπογράφονται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον, ἢ τὸν διευθύνοντα τὴν Συνεδρίασιν Ἀντιπρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους, καὶ τοὺς παρευρεθέντας εἰς τὴν συνεδρίασιν Γραμματεῖς· γίνονται δὲ δύο ἕτερα ἀντίγραφα ὁμοίως ὑπογεγραμμένα.

72. Οἱ Συντάκται φροντίζουν τὴν ἀντιγραφὴν τῶν Πρακτικῶν, οἱ δὲ Γραμματεῖς ἀποστέλλουσιν αὐτὰ εἰς τὸν τύπον, ἐντὸς 24 ὡρῶν, διορθόνουσι τὰ δοκίμια, τὰ ὁποῖα τυποθέντα διανέμονται εἰς τὰ μέλη τῆς Γερουσίας καὶ τῆς Βουλῆς.

Οἱ Γερουσιασταὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀναγινώσκωσι τὰ πρωτότυπα τῶν Πρακτικῶν, καὶ τὰ καταχωρισθέντα εἰς τὰ ἀρχεῖα ἔγγραφα.

73. Ἡ Γερουσία διατάττει τὴν τύπωσιν τῶν Νομοσχεδίων, τῶν ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων, τῶν προτάσεων, τροπολογιῶν καὶ ἄλλων ἐγγράφων, ἀναγκαίων νὰ ῥωτίσωσι τὰς σκέψεις της.

74. Κανὲν ἔγγραφον τῆς γερουσίας δὲν συγχωρεῖται νὰ δοθῇ εἰς τὸν ζητοῦντα, χωρὶς ἀδείας τοῦ Προέδρου ὑπογεγραμμένης ἀπὸ τὸν ἴδιον καὶ ἕνα τοὐλάχιστον τῶν Γραμματέων.

75. Ὅταν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ προσθήκην τινα, ἢ τροπολογίαν τοῦ Κανονισμοῦ, οἱ Γραμματεῖς συναρμόζουσι τὰς μεταβολὰς ταύτας μὲ τὰ ἄρθρα αὐτοῦ· τυπόνεται δὲ ἐκ νέου καὶ διανέμεται εἰς τοὺς Γερουσιαστὰς, καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

Ἐν ἀρχῇ δὲ τοῦ Κανονισμοῦ τυπόνεται τὸ Σύνταγμα, διὰ νὰ ἔχωσιν αὐτὸ πρόχειρον τὰ μέλη.

ΚΕΦ. Θ'.

Περὶ εἰσαγωγῆς καὶ παραδοχῆς τῶν Γερουσιαστῶν.

76. Ὁ διοριζόμενος Γερουσιαστὴς κοινοποιεῖ τὸ Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ του τοῦ εἰς τὸν Πρόεδρον, ὅστις εἰδοποιεῖ περὶ τούτου τὴν Γερουσίαν εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

77. Τρεῖς τῶν Γερουσιαστῶν ἐκλεγόμενοι κατὰ κλῆρον ἐπιφορτίζονται τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ εἰδικοῦ τούτου Διατάγματος· ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ αὕτη ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ καμμία ἔνστασις, ὁ Πρόεδρος κηρύττει, ὅτι ὁ νέος Γερουσιαστὴς εἰσάγεται κατὰ τὴν ἐπιμένην συνεδρίασιν.

78. Τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν

Πρακτικῶν ὁ Πρόεδρος ἀγγέλλει τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Γερουσιαστοῦ· δύο δὲ μέλη τῆς Γερουσίας ὀνομασθέντα παρὰ τοῦ Προέδρου εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον τῆς Γερουσίας, προπορευομένων δύο Κλητήρων.

79. Ὁ Πρόεδρος διατάττει τὸν Γραμματέα νὰ ἀναγνώσῃ τὸ Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ· μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, ἐν ᾗ ὁ παρουσιαζόμενος ἵσταται ὄρθιος, δίδει τὸν ἀπαιτούμενον ὅρκον καὶ λαμβάνει τὴν ἕδραν του.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν.

80. Τὰ σχέδια τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν συντάσσονται ἀπὸ πενταμελῆ ἐπιτροπὴν, ἐκλεγομένου ἑνὸς μέλους ἐξ ἑκάστου Τμήματος.

81. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὸ συνταχθὲν σχέδιον εἰς τὰ Τμήματα, διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς μελῶν· ταῦτα δὲ ὄντα συγχρόνως καὶ τοῦ Τμήματος μέλη ἐκθέτουσιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὰς ἐπὶ τοῦ σχεδίου παρατηρήσεις τῶν Τμημάτων· τροποποιηθὲν δὲ κατ' αὐτὰς τὸ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ της· αὕτη δὲ ἀποφασίζει διὰ ψηφοφορίας μυστικῆς περὶ τοῦ σχεδίου.

82. Ὁ Πρόεδρος καὶ πέντε μέλη τῆς Γερουσίας κατὰ κλῆρον ἐκλεγόμενα, ὁμοῦ μὲ τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ Γραμματεῖς συνιστῶσι τὴν μεγάλην λεγομένην Πρέσβευσιν, ἡ δὲ ἁπλῆ ἢ μικρὰ συνίσταται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ τοὺς Γραμματεῖς.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

Περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀστυνομίας τῆς Γερουσίας.

83. Ἡ Ἀσυνομία τῆς Γερουσίας ἀνήκει εἰς αὐτὴν· ἐνεργεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἔχοντος τὸ δικαίωμα νὰ δίδῃ τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς διὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς φρουρᾶς.

84. Οὐδεὶς τῶν Γερουσιαστῶν εἰσέρχεται εἰς τὸ συνέδριον φέρων ὅπλον ἢ ῥάβδον.

85. Ὁ Πρόεδρος ἀνακαλεῖ εἰς τὴν τάξιν τὰ παρεκτρεπόμενα μέλη τῆς Γερουσίας.

86. Κανεὶς δὲν εἰσέρχεται εἰς τὸν περίβολον τοῦ συνεδρίου, πλὴν τῶν Ὑπουργῶν· εἶναι δὲ ἐξῃρημέναι θέσεις διὰ τοὺς Πρέσβεις, τοὺς διπλωματικοὺς πράκτορας τῶν ξένων Δυνάμεων, καὶ τόπος προσδιωρισμένος διὰ τοὺς δημοσιογράφους.

87. Οἱ ἀκροαταὶ ἔχουσι τὴν εἴσοδον εἰς τὸ ἀκροατήριον, χωρὶς ὅπλα καὶ ῥάβδους· λαμβάνουν δὲ τὰ εἰσιτήρια παρὰ τῶν Γερουσιαστῶν, ὧν ἕκαστος ἔχει ἕν· τὰ δὲ λοιπὰ μέχρι τῆς πληρώσεως τῶν θέσεων τοῦ ἀκροατηρίου διανέμονται ἀπὸ τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας.

88. Οἱ ἀκροαταὶ κάθηνται μετὰ σιωπῆς· ὅστις δὲ ταράττει τὴν ἡσυχίαν μὲ κραυγὰς ἢ δείγματα ἐπιδοκιμασίας ἢ ἀποδοκιμασίας προλαμβάνεται παρὰ τῶν ἐπὶ τῆς εὐταξίας Κλητήρων, καὶ ἂν ἐπιμένῃ, ἐκβάλλεται ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον, καὶ ἀνθιστάμενος ἀπάγεται ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς.

Ἡ διάταξις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων ἐκτίθεται εἰς τὴν θύραν τῆς εἰσόδου τοῦ συνεδρίου τῆς Γερουσίας.

89. Ὅταν τὸ ἀκροατήριον θορυβήσῃ, ὁ Πρόεδρος παραγγέλλει τὴν ὑσυχίαν, καὶ ἂν δὲν δυνηθῇ νὰ ἐπαναγάγῃ αὐτὴν, διατάττει τὴν διάλυσιν αὐτοῦ.

90. Οὐδεὶς Γερουσιαστὴς δύναται νὰ ἀναχωρήσῃ χωρὶς τὴν ἄδειαν τῆς Γερουσίας· ὑπαρχούσης δὲ κατεπειγούσης ἀνάγκης, ὁ Πρόεδρος δύναται νὰ δώσῃ τὴν ζητουμένην ἄδειαν· ἀλλὰ δίδει λόγον περὶ τούτου εἰς τὴν Γερουσίαν.

91. Τὰ ἔγγραφα τῆς ἀδείας καὶ πιστοποιητικὰ ἐκδίδονται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον διαρκούσης τῆς συνόδου.

92. Ἂν ὁ ἀπὼν δὲν παρουσιασθῇ εἰς τὴν ὡρισμένην διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀδείας προθεσμίαν, στερεῖται τῶν νενομισμένων ἀποζημιώσεων, διὰ τὰς περιπλέον ἡμέρας τῆς ἀπουσίας του.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

Περὶ τῶν Ὑπαλλήλων τῆς Γερουσίας.

93. Δύο Συντάκται τῶν Πρακτικῶν παραλαμβάνονται ἐκτὸς τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας, ἔργον τῶν ὁποίων εἶναι νὰ συντάττωσι τὰ Πρακτικὰ, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Γραμματέων· διορίζονται δὲ οὗτοι παρὰ τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ τῶν Γραμματέων, πλησίον τῶν ὁποίων ἐδρεύουν.

94. Ἡ Γερουσία ἔχει φρουρὰν στρατιωτικὴν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἑνὸς Ἀρχηγοῦ.

95. Τὸ Γραφεῖον διορίζει τοὺς ἀναγκαίους κλητῆρας, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἑνὸς πρώτου Κλητῆρος, ἐνεργοῦντος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Προέδρου.

Δύο τῶν κλητήρων τούτων, ὑπὸ τὸ ὄνομα Εὐταξίαι ἵστανται εἰς τὸ ἀκροατήριον, διαρκουσῶν τῶν συνεδριάσεων, ἐπιτηροῦντες τὴν εὐταξίαν.

96. Ἡ Γερουσία ἔχει ἕνα Γραμματοφόρον ἐκλεγόμενον μεταξὺ τῶν κλητήρων παρὰ τοῦ Προέδρου, καὶ παρευρισκόμενον εἰς πᾶσαν συνεδρίασιν· διὰ τούτου στέλλονται τὰ ἐπίσημα τῆς Γερουσίας· τὴν δὲ ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς τούτων ἐγχειρίζει εἰς τὸν Γραμματέα.»

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ, ὁ εἰσηγητὴς τῆς συνταξάσης τὸ Σχέδιον Ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω τὴν περὶ αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας.

Ὡς εἰσηγητὴς τῆς Ὑμετέρας Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεθέσατε τὴν σύνταξιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Γερουσίας Κανονισμοῦ, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἐκθέσω, Κύριοι, ἐν ὀλίγοις τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, καὶ νὰ ἐπιφέρω ἀκολούθως εἰς τὴν μερικὴν ἑνὸς ἑκάστου ἄρθρου συζήτησιν, τὰς ἀναγκαίας ἀναπτύξεις καὶ αἰτιολογίας, αἱ ὁποῖαι προέκυψαν ἐκ τῶν σκέψεων καὶ συζητήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς.

Εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἔργου της ἔλαβε πρὸ πάντων ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τοὺς Κανονισμοὺς τῶν Βουλῶν τῆς σοφῆς Γαλλίας τοῦ **1833** τροπολογηθέντας κατὰ τὸ **1838**, καὶ εἰς τὸ πρωτότυπον τούτων ἀφορῶσα, ἐσχεδίασε τὸν ὑποβληθέντα Κανονισμόν, στηριζομένη ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων. Ἀποβλέπουσα δὲ εἰς τὴν διανοητικὴν καὶ πολιτικὴν κατάστασιν Κράτους νεοσυντάκτου, παρέλειψεν ἢ ἐρωτολόγησεν τινὰς διατάξεις, ὅσας ἐθεώρησεν ἀκαταλλήλους ἢ δυσπροσαρμόστους. Οὕτως ὁ προτιθέμενος τῆς Γερουσίας Κανονισμὸς συνίσταται ἀπὸ δώδεκα τίτλους ἢ κεφάλαια, ἐξ ὧν τὸ μὲν Α'. διεγράφει τὰ Καθήκοντα τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων. Τὸ δὲ Β'. πραγματεύεται περὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῆς εἰς Τμήματα· τὸ Γ'. περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῶν συνεδριάσεων καὶ τῆς τάξεως εἰς τὰς συσκέψεις τῆς Γερουσίας· τὸ Δ'. περὶ τῶν κανόνων τῶν συζητήσεων· τὸ Ε'. περὶ τῆς ψηφοφορίας καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς· τὸ Ϛ'. περὶ τῶν ἰδιαιτέρων κανόνων τῶν προτάσεων τῶν Γερουσιαστῶν· τὸ Ζ'. περὶ τῶν παρουσιαζομένων εἰς τὴν Γερουσίαν ἀναφορῶν· τὸ Η'. περὶ τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων· τὸ Θ'. περὶ τῆς

παραδοχῆς καὶ εἰσαγωγῆς τῶν διοριζομένων Γερουσιαστῶν, τὸ Ι'. περὶ τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν καὶ πρεσβύσεων, τὸ ΙΑ'. περὶ τῆς Ἐσωτερικῆς Ἀστυνομίας τῆς Γερουσίας, καὶ τὸ ΙΒ'. περὶ τῶν ἀναγκαίων ὑπηρετῶν ἢ ὑπαλλήλων αὐτῆς.

Προβαίνοντες, Κύριοι, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Κανονισμοῦ τούτου, θέλετε κατανοήσει ὅτι ὁ ὀρθὸς λόγος ὑπαγορεύει τὴν τοιαύτην διαίρεσιν, διὰ τῆς ὁποίας οἱ διάφοροι κανόνες ὑπαγόμενοι εἰς κεφάλαια καθίστανται καὶ εὐκατάληπτοι καὶ εὐσύνοπτοι. Μόνος ὁ μερισμὸς τῆς Γερουσίας εἰς τμήματα ἐμπορεῖ νὰ φανῇ ἐκ πρώτης ὄψεως ἀκαταλλήλως καὶ ἀνάρμοστος πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὰ Νομοθετικὰ τῆς Ἑλλάδος Σώματα, καὶ τοῦτο θέλω ἀναπτύξει, ἀποδεικνύων τὴν ἀνάγκην τῆς διαιρέσεως ταύτης ἄρρηκτον εἰς τὰ νεοσύντακτα μάλιστα Ἔθνη. Τὰ ἀντικείμενα τῶν σκέψεων τῶν Βουλῶν εἶναι βέβαια σπουδαιότατα, ὁποῖα τὰ Νομοσχέδια, αἱ παραπεμπόμεναι ἀμοιβαίως εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἀποφάσεις κτλ. Ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων δὲν ἐμπορεῖ βέβαια νὰ προχωρήσῃ ἀμέσως πολυμελὲς σῶμα εἰς τὴν συζήτησιν, πρὶν ἕκαστος ἐπιληφθῇ τοῦ πράγματος, πρὶν μελετήσει αὐτὸ μὲ ἡσυχίαν νοὸς καὶ μετ' ἐπιστασίας, πρὶν συμβουλευθῇ ἄλλους, πρὶν δώσει καὶ λάβῃ λόγων καὶ σχηματίσει μίαν γνώμην θετικήν, καὶ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον ὁσάκις προτίθεται ἀμόρφου εἰς σκέψιν καὶ συζήτησιν πολυμελῶν σωμάτων ἀντικείμενον σπουδαῖον. Ἐνταῦθα ἄλλος ἀντιλαμβάνεται ἄλλως τοῦ πράγματος, καὶ ἕκαστος σχηματίζει ἰδίαν, ἀντίθετον πολλάκις μὲ τὴν τοῦ ἄλλου καὶ ἀλλοιοτρίαν τοῦ προκειμένου. Ἐντεῦθεν ἡ σύγχρουσις τῶν ἀντιθέτων ἰδεῶν, ἡ ἀταξία καὶ ὁ θόρυβος, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων δὲν καθαράται ποτὲ τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ ἀληθές.

Τὰ Βουλευτικὰ λοιπὸν σώματα πρέπει νὰ μερίζωνται εἰς διάφορα τμήματα, ἀνάλογα μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν, ἐκ τῶν ὁποίων συνίστανται, ὥστε ἕκαστον νὰ προεξετάζῃ καὶ ἐπεξεργάζεται τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὴν Βουλὴν ἀντικείμενα, καὶ μετὰ τοῦτο αἱ γνῶμαι ὅλων τῶν Τμημάτων συγκεντρούμεναι εἰς μίαν μόνην Ἐπιτροπήν, συγκειμένην ἐκ τῶν ἰδίων Τμημάτων, νὰ συγχωνεύωνται παρ' αὐτῆς εἰς μίαν, καὶ δι' ἑνὸς Εἰσηγητοῦ νὰ ὑποβάλλεται τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν διαμέλειαν, κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν. Τοιουτρόπως γίνεται καὶ ἑνεργὸν ἕκαστον Μέλος συνεργαζόμενον εἰς τὰ Τμήματα, καὶ αἱ πολυμιδεῖς ἐργασίαι μεριζόμεναι εἰς τὰ Τμήματα, προπαρασκευάζουσι τὸ ἔργον καὶ προάγουσιν αὐτὸ καὶ ταχτικώτερον καὶ ταχύτερον. Χωρὶς

τῆς διαιρέσεως ταύτης εἶναι ἀδύνατον πρὸς τούτοις νὰ φυλαχθῇ ἡ ἀπαιτουμένη εὐταξία καὶ τάξις εἰς τὰς γενικὰς συζητήσεις, καὶ ὁ περὶ τούτου Κανονισμὸς ἀπ βαί ει μάταιος. Ἡ διαίρεσις τῶν πολυμελῶν Σωμάτων εἰς Τμήματα, παρέχει ἀκόμη καὶ τὴν εὐκολίαν τούτην· διότι αἱ διάφοροι Ἐπιτροπαὶ αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀνάγκη πολλάκις νὰ διορίζωνται, σχηματίζονται ἐκ τῶν ἰδίων Τμημάτων, ἐκλεγομένου ἑνὸς μέλους ἐξ ἑκάστου Τμήματος. Οὕτως οἰκονομεῖται ὁ πολύτιμος καιρὸς, ὁ ὁποῖος δαπανᾶται συχνὰ εἰς τὴν ἄμεσον διὰ ψηφοφορίας ἐκλογὴν τῶν τοιούτων Ἐπιτροπῶν.

Ἐπὶ τούτων τῶν λόγων στηριζομένη ἡ Ἐπιτροπὴ εὗρεν ἀναγκαίαν τὴν διαίρεσιν τῆς Γερουσίας πρὸς τὸ παρὸν εἰς πέντε μόνον Τμήματα, συνιστώμενα ἀπὸ ἰσαρίθμα Μέλη.

Ὁ Ὀργανισμὸς τῶν Τμημάτων τούτων εἶναι ἀνάλογος μὲ τὸν τῆς Γερουσίας, διότι ἕκαστον Τμῆμα ἔχει ἴδιον Πρόεδρον καὶ Γραμματέα. Τοῦτον δὲ δύναται νὰ παραλάβῃ καὶ ἐκτὸς τῶν Μελῶν αὐτοῦ. Τὴν ἐκλογὴν ταύτην (τοῦ Γραμματέως) ἐπιτρεπομένην εἰς τὸν Γαλλικὸν Ὀργανισμὸν παρεδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἔχει ἀνάγκην πρὸς τὸ παρὸν νὰ προσλάβῃ ἔξωθεν συμπράκτορας, διὰ τὸ ὀλιγομελὲς τῆς Γερουσίας. Ταῦτα περὶ τῆς διαιρέσεως τῆς Γερουσίας εἰς Τμήματα.

Περὶ δὲ τῆς ψηφοφορίας καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς παρεδέχθη τὰς περὶ αὐτῆς διατάξεις τοῦ Γαλλικοῦ Κανονισμοῦ ἀπαραλλάκτως, θεωρήσασα ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἔδωσεν ἀφορμὴν μακρῶν συζητήσεων εἰς τὴν προλαβοῦσαν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, ἀναπτύσσεται λογικώτατα εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦτον, ὅστις παρεδέχεται τρία εἴδη ψηφοφορίας.

1. Τὴν διὰ χειροτονίας ἢ ἀναστάσεως, ἐπὶ τῶν παρεμπιπτόντων ἢ προπαρασκευαστικῶν ζητημάτων κτλ.

2. Τὴν διὰ ψήφων μυστικήν, ἐπὶ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ὅλου Νομοσχεδίου κτλ.

3. Τὴν διὰ ψηφοδελτίων ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν, τὰς ὁποίας ἡ Γερουσία ἐνεργεῖ.

Ἡ διάκρισις αὕτη ἀπαλλάττει ἀπὸ πολλὰς ματαίας συζητήσεις, τί ἐστι προσωπικὸν καὶ τί πραγματικὸν ζήτημα: διότι πᾶς τις ἐνιαυτῷ, ὅτι τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν 2 κατηγορίαν εἶναι ἐνταῦτῷ καὶ προσωπικὰ καὶ πραγματικά.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ τοῦ Κανονισμοῦ Κεφάλαια, ἐπειδὴ αἱ αἰτιολογίαι τῶν ὑπαγομένων εἰς ἕκαστον διατάξεων, ἐξαρῦρνται λογικῶς οἰκοθεν, δὲν ἐνόμισεν ἀναγκαίαν ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν

περὶ τούτων ἔκθεσιν, θέλει δὲ ἐπιτρέψει ὅπου ἀναγκαίαν τὴν ἀνάπτυξιν καὶ αἰτιολογίαν ἑκάστου ἄρθρου, ὡς εἴρηται, προχωρούσης τῆς συζητήσεως.

Ἐζήτησε μετὰ ταῦτα τὸν λόγον εἷς τῶν Γερουσιαστῶν, καὶ παρετήρησεν, ὅτι ἡ τάξις τῶν Κεφαλαίων τοῦ Κανονισμοῦ ἔπρεπε νὰ ἦναι ἄλλως διατεθειμένη, καὶ ἐπομένως ἐγνωμοδότει νὰ μεταῤῥυθμισθῇ τὸ Σχέδιον κατὰ τὸ σύνολον, ἀλλὰ παρατηρήσεως γενομένης ἀφ' ἑτέρου Γερουσιαστοῦ, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι συζήτησις περὶ τοῦ συνόλου τοῦ Σχεδίου, διότι ὁ λόγος περιεστρέφετο οὐχὶ περὶ τὴν ἀνατροπὴν ἢ μεταῤῥύθμισιν τινὸς οὐσιώδους, ὁ πρῶτος λαλήσας Γερουσιαστὴς ἀνεκάλεσε τὴν πρότασίν του, καὶ ἡ συζήτησις προέβη εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ Σχεδίου ἄρθρου πρὸς ἄρθρον. Καὶ πρῶτον ἔγινεν ἀπὸ πολλοὺς ἡ παρατήρησις ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ, ὁ Τίτλος τοῦ Α. κεφαλαίου τοῦ Κανονισμοῦ « Περὶ τοῦ Γραφείου » δὲν ἦτον κατάλληλος, διότι εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ, ὡς συμπεριλαμβανομένη καὶ ἡ Προεδρία εἰς τὴν λέξιν « Γραφεῖον, » ὡς ἐννοεῖται εἰς τινα ἄλλα Ἔθνη τῆς Εὐρώπης. Τὸ δὲ Κεφάλαιον Α. τοῦ Κανονισμοῦ ἐμπεριλαμβάνει ὄχι μόνον τὸν Πρόεδρον, ὡς ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ Γραφείου, ἀλλὰ καὶ καθήκοντα πολλὰ ἀνατιθέμενα εἰς αὐτὸν ἄσχετα μετὰ τοῦ γραφείου. Ἓν μέλος ὅμως τῆς συνταξάσης τὸ σχέδιον ἐπιτροπῆς καὶ τινες ἄλλοι ἐκ τῶν Γερουσιαστῶν ἐπέμεναν εἰς τὸ νὰ καθιερωθῇ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ Ἔθνη, ἡ σημασία τῆς λέξεως Γραφείου, καθὼς τὴν ἔθεσεν ἡ Ἐπιτροπὴ, διὰ τὴν συντομίαν καὶ τὴν ἀκρίβειαν τῶν τοσούτων ἀναγκαίαν εἰς τοὺς Νόμους, καὶ διότι καὶ παρὰ τοῖς Ἔθνεσι τούτοις ἡ σημασία τῆς λέξεως (bureau,) μὴ διαφέρουσα τῆς ἡμετέρας, καθιερώθη διὰ τῆς χρήσεως, καὶ διότι βεβαίως ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῖν, ὄχι μόνον εἶναι Πρόεδρος τῆς Γερουσίας ἀλλὰ καὶ Ἀρχηγὸς τοῦ Γραφείου πρέπει νὰ ἦναι κτλ. Τὴν δὲ πρότασιν ἑνὸς τῶν Μελῶν τῆς Γερουσίας γνωμοδοτήσαντος νὰ μείνῃ μὲν ἡ ἐπιγραφὴ ὡς ἔχει περὶ τοῦ « Γραφείου » νὰ μετατεθῶσι δὲ τὰ ἄρθρ. 1. καὶ 2, κτλ. ὡς ὑπαγόμενα μᾶλλον εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ Προέδρου ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τῶν συνεδριάσεων εἰς τὸ Γ'. Κεφάλαιον, ὥστε νὰ μείνῃ τὸ πρῶτον περιστρεφόμενον μόνον εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου· τὴν πρότασιν ταύτην ἀντέκρουσαν δύο τῶν Μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποφαινόμενα ὅτι, οὗτος εὗρον τὰς διατάξεις ταύτας εἰς τὸν Γαλλικὸν Κανονισμὸν, ὅστις εἶναι προϊὸν πολλῶν ῥώτων καὶ πολλῶν χρόνων πείρας, καὶ διότι ὁ Πρόεδρος πρέπει νὰ ἔχῃ

ὀλίγα τινὰ γενικὰ καθήκοντα τοὐλάχιστον κατὰ τὴν ἔναρξιν πάσης Συνόδου πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου, καὶ τοιαῦτα εἶναι τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, τοῦ Α. κεφαλαίου, τὰ ὁποῖα προτίθεται νὰ μετατεθῶσιν εἰς τὸ τρίτον. Διατεινομένων ἐν τούτοις πολλῶν νὰ ἐπεξηγηθῇ ἡ ἐπιγραφὴ περὶ ἧς ὁ λόγος, οὕτως « περὶ τοῦ Γραφείου, » ἤτοι περὶ τῆς Προεδρείας καὶ τῶν Γραμματέων, καὶ καταντησάσης τέλος τῆς συζητήσεως εἰς τὸ ἂν πρέπῃ τοῦτο νὰ γραφῇ εἰς τὸν Κανονισμὸν αὐτὸν, ἢ νὰ σημειωθῇ μόνον εἰς τὰ πρακτικὰ, ἀπερασίσθη τὸ δεύτερον διὰ ψηφοφορίας, τῶν μὲν ἐγκρινόντων τὴν δευτέραν γνώμην, ἀναστάντων, τῶν δὲ τὴν πρώτην, καθημένων.

Ἐπροχώρησε μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις εἰς τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Κανονισμοῦ καὶ διορθώθη τὸ μὲν « χορηγεῖ » εἰς τὸ δίδει, τὸ δὲ εἰς τοὺς ἀγορεύοντας » ἀφῃρέθη δυσὶ, καὶ ὡς περιττὸν, καὶ ὡς μὴ καλῶς ἔχον, διότι ὁ λόγος δίδεται εἰς τοὺς ζητοῦντας νὰ ἀγορεύσωσι, καὶ ὄχι εἰς τοὺς ἤδη ἀγορεύοντας.

Τὸ δεύτερον ἄρθρον ἐμειναν ὡς εἰς τὸ Σχέδιον ἀπερασίσθη δὲ μόνον νὰ τεθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ ὅτι ἐννοεῖται, ὅτι μετὰ τὸν ἔχοντα τὰς πλειοτέρας ψήφους Ἀντιπρόεδρον κωλυομένου, καὶ ὁ ἄλλος Ἀντιπρόεδρος θέλει προεδρεύει τὴν Συνεδρίασιν.

Εἰς τὸ 3. ἄρθρον διορθώθη τὸ « τοὺς δύο νεωτέρους, ἐκ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν » μὲ τὸ « δύο ἐκ τῶν Νεωτέρων Γερουσιαστῶν ».

Εἰς τὸ 4. ἄρθρ. προστεθῇ εἰς τὸ « διὰ σχετικῆς, ὁ σύνδεσμος καὶ » καὶ διὰ σχετικῆς δηλονότι. Τὸ δὲ « οἱ λαβόντες τελευταῖοι» πλάχθη μὲ τὸ « οἱ λαβόντες εἰς τὴν τρίτην. »

Εἰς τὸ 7 ἀντὶ τοῦ ἕνα ἐκ τῶν Γερουσιαστῶν, ὅστις ἐξετέλεσε κτλ. ἀντικατέστη « τὸν νεώτερον τῶν Γερουσιαστῶν. »

Μέχρι τούτου δηλ. μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 8 ἄρθρου προήχθη ἡ ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ συζήτησις, καὶ διεκόπη παρὰ τοῦ Προέδρου, συγκαταθέτει τῆς Γερουσίας.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα κατὰ διαταγὴν τοῦ Προέδρου ἀναφορὰ τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' ἧς δηλοποιῶν ὅτι παραιτεθεὶς ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ Γερουσιαστοῦ, καὶ μὴ δυνάμενος ἐπομένως νὰ ἐκπληρώσῃ ἔργα Ἀντιπροέδρου, παρακαλεῖ τὸν Πρόεδρον νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας του εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ τὴν ἐκλογήν του εἰς τὴν θέσιν τῆς Ἀντιπροεδρίας.

Ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε μετὰ τοῦτο τὴν λύσιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 2, ὥραν Μ.Μ. καὶ προσδιώρισεν ἐν ταύτῳ τὴν ἐρχομένην Δευτέραν (16, Ὀκτωβρίου) τὴν δεκάτην ὥραν Π. Μ. ὡς

ἡμέραν καὶ ὥραν Συνεδριάσεως, διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ Σχεδίου τοῦ Κανονισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Ὀκτωβρ. 1844 ἡμέρας Δευτέρας.

Ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας προεδρεύοντος τοῦ Κυρίου Γ. Κουντουριώτου, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ὀνομάτων, ἀνεγνώσθησαν τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως καὶ ἐκρίθησαν μὲ τὴν διόρθωσιν τῆς λέξεως λῦσις, διὰ τοῦ « λύσιν. Πρὶν δὲ ἐπαναλάβῃ ἡ Γερουσία τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ Κανονισμοῦ, προσδιορισθέντος ὡς ἀντικειμένου τῆς παρούσης Συνεδριάσεως, ἐν τῶν Μελῶν τῆς Γερουσίας λαβὼν τὸν λόγον ἐπρότεινεν ὅτι, ἐπειδὴ νομίζει κατάλληλον τὸ Κεφάλαιον τοῦτο τοῦ Κανονισμοῦ, τὸ Α. δηλονότι, γνωμοδοτεῖ νὰ προστεθῇ εἰς αὐτὸ καὶ ἓν περιπλέον ἄρθρον « Περὶ ἐκλογῆς Προσωρινοῦ Προέδρου τῆς Γερουσίας » ἂν συμπέσῃ ποτὲ κατὰ τὴν ἔναρξιν Συνόδου τινὸς τῆς Γερουσίας, νὰ ἦναι ἀπὼν ὁ Πρόεδρος αὐτῆς, ὡς τοῦτο ἔγεινε καὶ ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης ἤδη, καὶ μάλιστα ἂν συμβῇ νὰ παραταθῇ ἡ ἀπουσία τούτου διὰ πολὺν καιρὸν ἕνεκα ἀσθενείας, ἢ ἄλλων περιστάσεων. Τὴν γνώμην ταύτην ὑπεστήριξαν καὶ τινα ἄλλα Μέλη τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι σοβαρὸν, καὶ δείται σκέψεως ἐμβριθοῦς, ὡς ὑπερβαίνοντος ἴσως τὰ καθήκοντα τοῦ Σώματος, καὶ γνωμοδοτήσαντος ν' ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, καὶ ῥητῶς νὰ εἰσαχθῇ εἰς συζήτησιν πρὸ πάσης ἄλλης πράξεως τῆς Γερουσίας μετὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ Κανονισμοῦ, ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος πρότασις ἀνεβλήθη. Ὅλως ἀνεβλήθη καὶ ἑτέρα τις πρότασις « Περὶ προτιμήσεως ἄρθρου εἰς τὸ εἶναι Κεφάλαιον ἀφορῶντος τὴν ἐκλογὴν Ἀντιπροέδρου ἢ Ἀντιπροέδρων εἰς περίστασιν παραιτήσεως, ἢ ἄλλης ὁποιασδήποτε ἐλλείψεως αὐτῶν διότι ὁ λόγος εἰς τὸ προκείμενον Κεφάλαιον καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα γίνεται περὶ ἐκλογῆς Ἀντιπροέδρων μόνον κατὰ τὴν ἔναρξιν πάσης Συνόδου, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς εἰς πᾶσαν περίστασιν τῆς Συνόδου.

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο τὸ 9 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ τις

τῶν Γερουσιαστῶν, Μέλος τῆς συνταξέσης τὸν Κανονισμὸν Ἐπιτροπῆς, ἐξηγήσας τὴν ἀνάγκην τῆς διαιρέσεως τῆς Γερουσίας εἰς Τμήματα, καὶ τὰ πλεονεκτήματα, ἅπερ ἤθελεν ἔχῃ αὐτὴ, ἂν εἰς τὰ Τμήματα ταῦτα ἐδίδοντο προσδιωρισμένα εἰς ἕκαστον καθήκοντα, Οἰκονομικὰ, περὶ χάριν, Δικαστικὰ, Ἐκκλησιαστικὰ κτλ., τὰ ὁποῖα ἤθελον διεξάγῃ Μέλη εἰδικῶς ἔμπειρα περὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπέμενε μολαταῦτα εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν Τμημάτων ὡς εἶναι εἰς τὸ Σχέδιον, διότι ἄλλως τὸ λοιπὸν Σῶμα τῆς Γερουσίας μὴ ἐναγχολιβῶν ἰδίως εἰς τὴν κατὰ καιροὺς προκειμένην ὑπόθεσιν κατὰ Τμήματα, δὲν προεύπτασε τὰς δυσκολίας, αἵτινες ἀπαντῶνται εἰς τὰς εἰσαγομένας κατὰ πρῶτον προτάσεις, Νομοσχέδια καὶ Προβουλεύματα, καὶ ἐπομένως ἀπροπαρασκεύαστως ἔχον καὶ εἰς βίρυβον πιθανῶν ἐμπίπτει, καὶ εἰς συζητήσεις ἄπο σκοποῦ καὶ εἰς χρόνου πολυτίμου ἀπώλειαν, καὶ διότι μάλιστα ἡ Ἐπιτροπὴ, ἡ μέλλουσα νὰ σύνταξῃ ἀπὸ πᾶν Τμῆμα δι' ἐκλογῆς μετὰ τὴν ἐντὸς αὐτῶν συζήτησιν, θέλει φέρει ἐκκαθαρισμένας ἤδη τὰς περὶ τῶν πραγμάτων γνώσεις, τὰς ὁποίας ἔτι μᾶλλον θέλει διευκρινίζει καὶ τελειοποιεῖ διὰ τῆς δευτέρας ταύτης ἰδίας ἑαυτῆς συζητήσεως. Ἄλλος ὁ χρησιμώτης τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτις ἔχειναν οὕτω παραδεκτὴ ἀπὸ τὸν Κανονισμὸν θέλει εἶναι μικροτέρου λόγου ἀξία. Ἕτερον Μέλος δέχεται μὲν τὴν εἰς Τμήματα διαίρεσιν τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ θεωρεῖ χρησιμώτερον, τὸ νὰ προσδιορισθῶσιν εἰς ἓν ἕκαστον αὐτῶν εἰδικὰ καθήκοντα, ὡς οὕτως πιθανῆς τῆς περιστάσεως νὰ ὑπάρχωσι μὲν εἰς ἓν Τμῆμα Μέλη εἰδικὴν περὶ τοιαύτην τινὰ ῥύσιν πραγμάτων πεῖραν ἔχοντα, καὶ εἰς ἄλλο ὄχι, καὶ τότε ταῦτα διακεινται ἀδιαφόρως πρὸς ὅ,τι δὲν εἶναι ἔμπειροι. Περὶ δὲ τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν τὴν θεωρεῖ ἐπομένως ἀναγκαίαν. Ἀπάντησεν εἰς τοῦτο Ἕτερον Μέλος ὅτι δι' αὐτὸν μάλιστα τὸν λόγον, ὅτι, διὰ νὰ μὴν ἀδιαφορῶσι τὰ ἄλλα Τμήματα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἤθελε παραπέμπεσθαι ἡ ὑπόθεσις, ὡς μὴ ἀναγομένη εἰς αὐτὰ, πρέπει νὰ παραπέμπεται εἰς ὅλα ἀδιαφόρως, διὰ νὰ ἐξετάζεται καὶ συζητῆται παρὰ πάντων τῶν Μελῶν τῆς Γερουσίας, καὶ οὕτω νὰ εἰσάγεται μετὰ ταῦτα εἰς τὴν γενικὴν Συνεδρίασιν, προπαρασκευασμένην οὕτω τοιουτοτρόπως κτλ. Περὶ τῆς Ἐπιτροπῆς ἄλλο Μέλος λέγει, ἐγκρίνον ἄλλως τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι δὲν θέλει εἶσθαι πάντοτε ἀναγκαία ἡ σύστασις της ἀλλ' εἰς περίστασιν ὑποθέσεως ἐμβριθοῦς, καὶ πολυπλόκου. Ἄλλος λέγει, ὅτι περὶ τῆς Ἐπιτροπῆς θέλει ὁμιλήσει ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ· ἀλλὰ περὶ τῶν Τμημάτων τὰ θεωρεῖ καταλληλότερα ὡς

πρὸς ὡτισμὸν τοῦ ὅλου Σώματος τῆς Γερουσίας, μὴ περιωρισμένα εἰς εἰδικὰ καθήκοντα. Ἄλλος ἀναπτύσσων τῶν προλαλησάντων τοὺς λόγους ὡς πρὸς τὸ ἀπεριόριστον τῶν Τμημάτων, λέγει, ὅτι τοιαύτη συνήθεια ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ Συνταγματικὰ Κράτη τῆς Εὐρώπης, ὅπου τὰ μὲν Συμβούλια τῆς Ἐπικρατείας διαιροῦνται εἰς εἰδικὰ Τμήματα, αἱ δὲ Βουλαὶ οὐχί· θεωρεῖ δὲ καὶ τὴν σύστασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναγκαίαν, ὡς διακαινούντων τῶν Μελῶν αὐτῆς πρὸς ἄλληλα τὰς ἰδέας τῶν Τμημάτων κτλ. Ἀλλ' ἐρωτᾷ αὐτὸς διατί ἡ ἐκλογὴ αὐτῶν νὰ γίνεται διὰ ὑποβολιμαίων; Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπαντᾷ, διότι ἄλλως ἐκλογὴ δὲν γίνεται κατὰ τὸ προκείμενον τοῦ Κανονισμοῦ Σχεδίου, καὶ ἡ ἐκλογὴ εἶναι ἀναγκαία καὶ προτιμοτέρα τῆς κληρώσεως, διὰ νὰ δύναται ἕκαστον Τμῆμα νὰ ἔχῃ ἐν ἑαυτῷ ἀνθρώπους ὁπωσοῦν ὡτισμένους, καὶ ἂν τοῦτο δὲν γίνῃ τέλος δι' ἐκλογῆς μυστικῆς, νὰ γίνῃ τοὐλάχιστον διὰ προφορικῆς συνεννοήσεως κτλ. Ὁ προλαλήσας προτείνει διόρθωσιν τοῦ Σχεδίου « διὰ τῆς κληρώσεως. » Ἄλλος ἐρωτᾷ ν' ἀναμιχθοῦν ἐντὸς τῶν Τμημάτων αἱ ἱκανότητες. Ἕτερος γνωμοδοτεῖ νὰ ἐκλέγωνται τοὐλάχιστον οἱ Πρόεδροι καὶ οἱ Γραμματεῖς. Ἄλλος προσθέτει, καὶ οἱ Εἰσηγηταί. Ἐπειδὴ δὲν πρόκειται, λέγει Ἕτερος ν' ἀποφασίζωσιν ὁριστικῶς τὰ Τμήματα περὶ τῶν ὑποθέσεων, νὰ μὴν ἐκλέγωνται, ἀλλὰ νὰ κληρῶνται. Διὰ νὰ γνωρίζῃ ὁ κόσμος τοὐλάχιστον τί τρέχει, τί γίνεται εἰς τὰ Τμήματα, λέγει ἄλλος, πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἐντὸς αὐτῶν ἄνθρωποι, δυνάμενοι νὰ δίδωσι λόγον περὶ τούτου, ν' ἀναμιχθοῦν αἱ ἱκανότητες, καὶ ἂν τοῦτο δὲν γίνῃ, πῶς θέλει διατηρηθῇ ἡ τάξις τοῦ Κανονισμοῦ, ὅτις ἐπιβάλλεται καὶ εἰς τὰς συζητήσεις τῶν Τμημάτων; τὰ καθήκοντα ἀπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως; Ἄλλος παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι βεβαία ἡ ἐπιτυχία τῆς ποθητῆς ταύτης κράσεως τῶν Μελῶν τῶν Τμημάτων οὔτε διὰ τῆς ἐκλογῆς· διότι δὲν εἶναι ὑπογραφικὸν πρᾶγμα διὰ τὸν ἐκλέγοντα, νὰ ἐκλέξῃ τὸν κατάλληλον ἄνθρωπον, οὔτε γνωρίζομεν ὅλοι συμφώνως, τοὺς ἱκανούς. Εἷς ἄλλος λέγει, ὅτι καὶ ἂν διασκορπισθῶσιν οἱ ἱκανώτεροι τῶν Γερουσιαστῶν εἰς τὰ διάφορα Τμήματα, δὲν θέλει προκύψει μεγάλη ὠφέλεια, διότι ὁ ἱκανὸς μεταξὺ τῶν ἱκανῶν μᾶλλον ἀναπτύσσει ἐπὶ πλέον τὴν ἱκανότητά του, παρὰ εὑρισκόμενος μεταξὺ ἀνικάνων, μολονότι ὅλα τὰ Μέλη τῆς Γερουσίας εἶναι καὶ ὡτισμένα καὶ ἔμπειρα εἰς τὰ πράγματα τῆς Πατρίδος. Ἐπομένοντος δὲ ἑτέρου εἰς τὴν ἐκλογὴν, καὶ εἰπόντος ὅτι τὸ Τμῆμα πρέπει νὰ ἐργάζεται ἐν μικρῷ, ὅ,τι

καὶ ἡ Γερουσία ἐν μεγάλῳ, ἀπήντησέ τις γνωμοδοτήσας νὰ προσλάβῃ τὸ καθέκαστον Τμῆμα διὰ κλήρου μετὰ τῶν σχηματισμῶν του ἓν καὶ δύο Μέλη ἐκ τῶν λοιπῶν, τὰ ὁποῖα νομίζει ἀναγκαῖα εἰς ἑαυτὸ, ἀνταλλάσσων αὐτὰ μὲ ἄλλα εἰδικά του. Ἄλλος ἐγνωμοδότησε νὰ κληρῶνται τὰ Τμήματα, ἐξηγήσας εἰς τὴν Ὁμήγυριν, ὅτι τῆς Γερουσίας τὰ Μέλη καὶ πεῖραν πραγμάτων ἔχουσιν ἀρκετὴν, καὶ ἄλλοτε ἐξεπλήρωσαν οἱ περισσότεροι Νομοθετικὰ καθήκοντα καὶ εἰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις καὶ εἰς Βουλευτικὰ Σώματα, καὶ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὥστε δὲν εἶναι κανένας φόβος μήπως εὑρεθῶσι Τμήματά τινα, γερημένα ἀνθρώπων ἐμπείρων καὶ νομίμων, καὶ μάλιστα, καθ' ὃν καιρὸν τὰ Τμήματα ταῦτα δὲν πρόκειται νὰ εἶναι ἀπομεμακρυσμένα τὸ ἓν τοῦ ἄλλου εἰς διαφόρους τόπους καὶ πόλεις, ἀλλ' ἐντὸς τῆς αὐτῆς πόλεως καὶ τοῦ ἰδίου περιβόλου, καὶ δὲν θέλουν λείπει βεβαίως ἀπὸ τοῦ νὰ κοινοποιῶσιν οἱ ἐν αὐτοῖς ἄνθρωποι τὰς ἰδέας των, ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον. Καὶ ἄλλος λέγει ὅτι ἂν ἡ προτεινομένη εἰς τὸ Σχέδιον Ἐπιτροπὴ ὑπάρξῃ δι' ὅλας τὰς περιστάσεις, τότε ἡ κλήρωσις τῶν Τμημάτων δὲν φέρει καμμίαν ζημίαν, διότι διὰ ταύτης τὰ πράγματα εὐοδοῦνται. Ἀλλ' ἄλλος ἀπάντησε νὰ μείνῃ τὸ περὶ Ἐπιτροπῆς ζήτημα, διὰ νὰ συζητηθῇ εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον. Εἰπόντος δέ τινος νὰ ἐκλέγωνται τὰ Μέλη τῶν Τμημάτων ἀπὸ τὸ Γραφεῖον, ἡ πρότασις αὕτη ἔγεινε δεκτὴ ὁμοφώνως, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ διορθωθῇ τὸ κείμενον τοῦ ἄρθρου οὕτως. Ὁ δὲ σχηματισμὸς αὐτῶν γίνεται παρὰ τοῦ Γραφείου » ἀντὶ τοῦ « Ἡ δ' ἐκλογὴ αὐτῶν γίνεναι διὰ ψηφοδελτίων. »

Εἰς τὸ 10. ἄρθρον ἐπροβλήθη νὰ μὴ λαμβάνωνται προσωρινῶς ἐξωθεν Γραμματεῖς, ὡς μὴ δυνατοῦ ὄντος τοῦ πράγματος, ἂν μέλλῃ τοῦτο νὰ γίνεται διὰ πᾶσαν περίστασιν, καὶ ὡς δαπανηρωτέρου, ἂν γίνεται διὰ τὴν ὅλην διάρκειαν τῆς Συνόδου· προτιμώτερον νὰ διορισθῶσι τρεῖς ἢ καὶ τέσσαρες ὡς Συντάκται, ἀντὶ δύο, ἢ νὰ προσληφθῶσιν ἄλλοι ἐκτὸς τοῦ Γραφείου, ἐργαζόμενοι καὶ εἰς τὰ Τμήματα. Ἐπιμένοντος δέ τινος Μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ εἰς τὸ κείμενον, καὶ διατεινομένου ὅτι ἡ Πόλις χρεμε νέων πεπαιδευμένων καὶ νομομαθῶν, προθύμων νὰ ὑπηρετῶσι καὶ προσωρινῶς εἰς πᾶσαν προκειμένην περίστασιν, καὶ τινων ὑπομνησάντων τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, ἀναπέμψασαν τὸν σχηματισμὸν τῶν Τμημάτων εἰς τὸ Γραφεῖον, τὸ ὁποῖον θέλει φροντίσει βεβαίως νὰ εἰσάξῃ εἰς ἕκαστον Τμῆμα ἓν μέλος τοὐλάχιστον μὲ εὐχέρειαν

περὶ τὸ γράφειν, ἔμεινεν ὡς ἔχει τὸ ἄρθρον, μὲ τὴν προσθήκην μόνον, « ἂν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ. »

Εἰς τὸ ἄρθρ. **11** παρετηρήθη παρά τινος ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ διατηρῶνται αἱ διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ ὅλαι καὶ εἰς τὰς Συνεδριάσεις τῶν Τμημάτων, ὡς λόγου χάριν, τὸ δὶς μόνον λαλεῖν, ἡ δημοσιότης, καὶ ἄλλαι τινὲς ἴσως, ὥστε διωρθώθη τὸ ἄρθρον οὕτως. « Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς ἐργασίας τῶν τμημάτων, καθ' ὅσον συμβιβάζονται μὲ τὰς χρείας αὐτῶν. »

Τοῦ Κεφαλαίου Γ, ἡ ἐπιγραφὴ διωρθώθη οὕτως « περὶ τῶν Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας » ὡς θεωρηθεισῶν περιττῶν τῶν λέξεων « τῆς διευθύνσεως καὶ τῆς τάξεως τῶν σκέψεων. » Τὸ δὲ κείμενον τοῦ ἄρθρ. **12** ἔμεινεν ὡς ἦν.

Τὸ ἄρθρον **13** ἔμεινεν ὡς ἐστί.

Τὸ ἄρθρον **14** ὁμοίως

Τὸ ἄρθρον **15** ὁμοίως

Τὸ ἄρθρον **16** ὁμοίως

Ἀπὸ τὸ ἄρθρ. **17** κατὰ πρότασιν τινὸς τῶν Μελῶν ἀφῃρέθη ἡ φράσις « εἰς τὴν Βασιλ. Τυπογραφίαν. » Εἰς τὸ ἰδιον ἄρθρον ἔγεινε λόγος πολὺς ἐκ μέρους τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ περὶ τῆς λέξεως « Προβούλευμα » ὡς μὴ δυνατὸν νὰ ἐφαρμόζεται εἰς τὰς προτάσεις τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ ἐχούσης ἄλλην ἱστορικὴν σημασίαν παρὰ τὴν τοῦ Σχεδίου. Τὸ Προβούλευμα τῶν παλαιῶν Ἀθηναίων, εἶπεν, ἐγίνετο ἀπὸ τὴν Βουλὴν καὶ ἐπροτείνετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου, ὅπου ἐγκρινόμενον ἐγίνετο Νόμος κτλ. ἐδῶ δὲν ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα· γνωμοδοτεῖ δὲ νὰ τεθῇ ἀντ' αὐτῆς ἡ λέξις, ἀπόφασις, (κατὰ τὴν Resolution τῶν Γάλλων). Δύο ἄλλα Μέλη τῆς Γερουσίας ἀντέκρουσαν τὴν γνωμοδότησιν, εἰπόντα ὅτι αἱ λέξεις δὲν μένουσι πάντοτε ἔχουσαι τὴν ἰδίαν σημασίαν εἰς πάντα καιρὸν, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία βουλεύονται καὶ προβουλεύονται, καὶ διὰ τοῦτο καὶ Βουλαὶ ἄλλους ἀμφοτέρας ὀνομάζονται, ὥστε καταλλήλως ὀνομάζονται ταῦτα εἰς τὸ Σχέδιον προβουλεύματα. Τοῦτο δὲ ἐπεκράτει καὶ εἰς τὰς προλαβούσας Κυβερνήσεις τῆς Ἑλλάδος. Νομοσχέδια δὲ πάλιν ὀρθῶς ὀνομάζονται τὰ ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν ὑποβαλλόμενα εἰς τὰς Βουλὰς, τὴν Γερουσίαν δηλ. καὶ τὴν Βουλὴν, ὡς εἰς τὸν προκείμενον Κανονισμὸν, καὶ ὅτι ἀπόφασις (Resolution) δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ τὸ Προβούλευμα, καὶ διότι εἶναι γενικωτάτη λέξις, καὶ σημαίνει μᾶλλον τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν, ἔχουσαν

ἰσχὺν ἀληθείας καὶ χαρακτῆρα ἀμετάτρεπτον. ἀπερήνατο δὲ οὗτος, ὅτι ἡ λέξις προβούλευμα εἶναι ἁρμοδιωτάτη. Ἀπεφασίσθη νὰ μείνῃ ὡς ἔχει εἰς τὸ κείμενον.

Τὸ ἄρθρον **18** ἐμείνεν ἀπαράλακτον.

Τὸ ἄρθρον **19** ὁμοίως.

Τὸ ἄρθρον **20** ὁμοίως.

Τὸ β'. ἐδάφιον τοῦ εἰκοστοῦ ἄρθρου νὰ ἀποτελέσῃ χωριστὸν ἄρθρον μὲ τὸν ἀριθμὸν **21**.

Τὸ ἄρθρον **22** ἐμείνεν ὁμοίως ὡς ἔχει.

Τὸ ἄρθρον **23** ἔλαβε τὴν διόρθωσιν ἀντὶ τοῦ « τῶν Ἐπιτροπῶν » νὰ γραφῇ « τῆς Ἐπιτροπῆς » καὶ τῶν ὁποίων « τῆς ὁποίας. »

Ἡ Συνεδρίασις ἐλύθη.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1844 ἡμέρᾳ Τετάρτην.

Ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας προεδρευόντος τοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ὀνομάτων, ὁ Πρόεδρος ἀπήγγειλε τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, καὶ διέταξε τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν τῆς προηγουμένης. Ἀναγνωσθέντων δὲ τούτων καὶ ἐγκριθέντων κατὰ τὴν τάξιν, ἤρξατο ἡ ἀνάγνωσις καὶ συζήτησις τοῦ Κεφαλαίου Δ'. τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ἀφῃρέθη ἡ λέξις « Κανόνων » διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δι' ὃν διορθώθη καὶ ἡ τοῦ προηγουμένου Κεφαλαίου ἐπιγραφή.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἄρθρου **24**, εἷς τῶν Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε νὰ δίδεται ὁ λόγος εἰς τοὺς ζητοῦντας ν' ἀγορεύσωσι πλέον παρὰ δίς, πρῶτον διότι τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας εἶναι ὀλιγομελέστερον: ἤγουν τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Βουλῆς κατὰ τὸ ἥμισυ, ὅπου ἕκαστον Μέλος εἶναι περιωρισμένον νὰ λαλῇ δὶς μόνον, καὶ δεύτερον, διότι τὰ πλεῖστα τῶν Μελῶν μὴ ἔχοντα τὴν ἕξιν νὰ ἀπαγγέλλωσι λόγους διεξοδικούς, δὲν εἶναι φόβος μήπως ὁ καιρὸς δὲν θέλει ἐξαρκεῖ εἰς τὰς συζητήσεις, ἂν ἀποφασισθῇ νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα τὰ Μέλη τῆς Γερουσίας νὰ λαλῶσι τρὶς καὶ τετράκις. Ἡ πρότασις αὕτη εὗρεν ἀντίρρησιν ἐκ μέρους ἑνὸς τῶν Μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ, ἐπιμένοντος νὰ μείνῃ τὸ πρᾶγμα, ὡς εἶναι εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον, διότι καὶ ἂν ὁ καιρὸς ἐπαρκῇ καὶ περισσεύῃ, πάλιν δὲν πρέπει νὰ καταναλίσκεται ἄνευ ἀνάγκης, ὡς δυναμένου ἑκάστου Μέλους νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὰς δύο του ἀγορεύσεις πᾶν ὅ,τι ἤθελε νὰ εἴπῃ εἰς τρεῖς καὶ τέσσαρας· καὶ ὅτι πολὺ ὀλιγομελέστερα τῆς Γερουσίας εἶναι τῶν Δικαστηρίων τὰ Σώματα, ὅπου ἀποφασίζεται περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Πολίτου, ἀλλὰ δὲν συγχωρεῖται μήτε ἐκεῖ νὰ λαλήσῃ τις πλέον παρὰ δύο φοράς. Ἐννοεῖται δὲ προσθέτει, ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ καὶ αἱ Ἐπιτροπαὶ πρέπει νὰ ἦναι εἰς τοῦτον τὸν κανόνα ἀπεριόριστοι, ὡς ἀναγκαζόμενοι νὰ ὑποστηρίζωσι τὰ Νομοσχέδια καὶ τὰ Προβουλεύματα. Τὸ παράδειγμα τῶν Δικαστηρίων, εἶπεν ὁ προλαλήσας, δὲν ἐφαρμόζεται ἐντελῶς ἐνταῦθα, διότι ἐκεῖ πρόκειται ν' ἀποδοθῇ δικαιοσύνη εἰς ὅλους τοὺς προστρέχοντας εἰς αὐτὰ Πολίτας, καὶ ὁ καιρὸς καταπείγει· ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ Δικασταὶ διασκεπτόμενοι δὲν εἶναι περιωρισμένοι νὰ λαλῶσι μόνον δίς, ἀλλ' ἴσως λαλῶσι δεκάκις. Μετὰ τοῦτο ἔγεινε λόγος περὶ τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ περὶ τοῦ ἀπεριορίστου αὐτῶν δικαιώματος εἰς τὸ ἀγορεύειν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν Νομοσχεδίων καὶ Προβουλευμάτων. Καὶ ἐπειδὴ θέλουσιν ἐρωτᾶσθαι πολλάκις καὶ ἀπὸ πολλοὺς περὶ τῶν προτάσεων αὐτῶν ἐγνωμοδοτήθη παρά τινων νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ἄρθρ. ἢ ὑπὲρ τούτων, ῥητὴ ἐξαίρεσις, ἀλλ' ἀπεφασίσθη νὰ μείνῃ μὲν τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει, νὰ σημειωθῇ δὲ ῥητῶς εἰς τὰ Πρακτικά, ὅτι κάθε Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Τμημάτων ἀγορεύουσι, νὰ μὴν ὑπόκεινται εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἄρθρου τούτου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ ἐπρότεινε νὰ προστεθῇ ἐνταῦθα ἄρθρον, ἀπαγορεῦον τὴν δι' ἐγγράφων λόγων ἀγόρευσιν κατὰ τὰς συζητήσεις τῆς Γερουσίας, καὶ ἀνέγνω ἔγγραφον ἐκθεσιν τῶν λόγων, δι' οὓς, κατὰ τοῦτο, ἔχουσιν οὕτως.

« Αἱ ἔγγραφοι ἀγορεύσεις ἀπαγορεύονται. »

Τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ Γαλλικοῦ Κανονισμοῦ παρέλειψεν ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὸ ὑποβληθὲν Σχέδιον. Νομίζων δὲ ταύτην σκέψεως ἀξίαν, καὶ πολλὰ σπουδαίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὰς συσκέψεις καὶ ἀποφάσεις τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ προτείνω τὴν παραδοχὴν αὐτῆς κατόπιν τοῦ ἄρθρου **25** τοῦ Κεφαλαίου Δ'. τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἀποδεχόμενος τὴν γνώμην ἑνὸς τῶν Μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ ὁποίου τὰς γνώσεις ἐκτιμῶ καὶ σέβομαι, ὅτι ἡ ἀλήθεια προκύπτει ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν ἰδεῶν, καὶ σκεπτόμενος εὕρισκον τῷόντι, ὅτι τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ ἀληθὲς εἶναι προϊὸν τῶν συζητήσεων, ὅ,τι δὲ σκέπτεται καὶ διανοεῖται τις καθ' ἑαυτὸν δὲν συναπαντᾶται παρὰ σπανίως καὶ ἀπὸ τύχης μὲ τὰς προκυπτούσας ἐκ τῶν συζητήσεων ἰδέας.

Τὴν ἰδέαν ταύτην μελετῶν εὗρον ἀνεπτυγμένην εἰς τὸ σοφὸν Σύγγραμμα τοῦ περιφήμου Δημοσιογράφου τῆς Γαλλίας τοῦ Βενιαμὶν Κώνστα, ὅστις θεωρεῖ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοσοῦτον οὐσιώδη, ὥστε γνωμοδοτεῖ ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ ὡς ὅρος Συντάγματος, καὶ ὄχι ὡς ἁπλῆ τοῦ Κανονισμοῦ Διάταξις· λόγους ἰσχυροτέρους καὶ λογικωτέρους παρὰ τοὺς ὁποίους ὁ φιλελεύθερος καὶ φιλόνομος οὗτος τῆς ρωτισμένης Γαλλίας Δημοσιογράφος ἐπιφέρει, δὲν δύναταί τις νὰ ἐξεύρῃ, καὶ ὃς μὲ συγχωρηθῇ νὰ μεταφέρω τοὺς κυριωτέρους τούτων εἰς τὴν γλῶσσαν μας.

« Ὅταν οἱ ῥήτορες, λέγει, ἐπὶ τῶν Βουλευτηρίων ὑπογρεοῦνται ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου νὰ μακρηγορῶσιν, » ὁ διαδεχόμενος τὸν λόγον εὑρίσκεται ἐπίσης εἰς τὴν ἀνάγκην » νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, τοῦ ὁποίου οἱ λόγοι καὶ » τὰ ἐπιχειρήματα ἐντυπούμενα μένουσιν ἀνεξάλειπτα εἰς τὴν μνή- » μην του καὶ ἐὰν θέλῃσῃ νὰ τ' ἀποβάλλῃ καὶ ἐὰν ἄλλως διανοηθῇ » ἢ ἐμελέτησε νὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλην σειρὰν ἰδεῶν, συναπαντᾶ » νεφάνεις ἄλλας, τὰς ὁποίας αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ συγ- » χωνεύσῃ μὲ τὰς ἰδικάς του, διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ ἢ ν' ἀντικρού- » σῃ τὸν λόγον ἐκεῖνον. Ἐντεῦθεν ἀρχίζει ἡ ἀληθὴς συζήτησις » καὶ τὰ ζητήματα παρουσιάζονται ὑπὸ τὰς διαφόρους ὄψεις » των.

« Ὅταν δὲ οἱ ῥήτορες περιορίζωνται εἰς τὸ νὰ ἀναγινώσκωσιν » ἀπὸ τοῦ Βήματος ὅ,τι συνέγραψαν ἐν παραβύστῳ καὶ γωνίᾳ, » δὲν ἐμβαίνουν εἰς συζήτησιν παντελῶς, ἀλλ' ἀπορράττοντες » τὰ ὦτα δὲν δίδουν κἀμμίαν προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τοῦ » προαγορεύσαντος, μὴ θέλοντες νὰ μετακινήσωσιν ὅσα καθ » ἑαυτοὺς διενοήθησαν ἢ ἐμελέτησαν. Περιμένουν ἀνυπομόνως » τὸ τέλος τοῦ λόγου, διὰ νὰ δράμωσιν εἰς τὸ Βῆμα, μεδόλως » ἐξιτάζοντες τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας ἐπρόβαλεν ἢ ὑπεστή- » ριξεν γνώμην, ἀλλ' ἀναμετροῦντες μόνον τὸν ὁπόν ἐκεῖνος » καταναλίσκει κατὰ, διαφθορὰν πρὸς τὴν βραδύτητα.

« Τότε δὲν ὑπάρχει ἀληθὴς συζήτησις, ἀλλ' ἄλλος κατόπιν » ἄλλου ἐπαναλαμβάνει τὰς ἤδη ἀνασκευασθείσας ἐνστάσεις,

» καὶ ἕκαστος ἀλιγωρεῖ ὅ,τι δὲν προεῖδεν ἢ προεμελέτησεν, ὅ,τι » ἀντιβαίνει εἰς τὴν προπαρασκευασμένην δημηγορίαν του. Οἱ » ἀγορεύοντες διαδέχονται τὸ βῆμα χωρὶς νὰ συναπαντῶνται » ἢ νὰ συγκρούωνται αἱ ἰδέαι των, εἰμὴ ἀπὸ τύχης. Ὅμοιοι μὲ » δύο Στρατοὺς ἀντεπιδρομένους καὶ πλαγίως παραμειβόντας, » καὶ μόλις διὰ τὴν μακρὰν ἀπόστασιν διακρίνοντας ἀλλήλους, » ἢ μᾶλλον φεύγοντας τὸ νὰ ἀντεροθλιμήσωσι, διὰ τὸν φόβον » μὴ παρεκκλίνωσιν ἀπὸ τὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν ἤδη διέγραψαν.

« Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι τὸ μόνον ἄτοπον, προσθέτει ὁ Διδά- » σκαλος τῶν Συνταγματικῶν, τὸ ὁποῖον παρακολουθεῖ τὰς δι' » ἐγγράφων ἀγορεύσεων συζητήσεις. Ὑπάρχει ἀκόμη καὶ ἓν ἄλλο » μεγαλήτερον καὶ ἐπισφαλέστερον, φέρον πολλάκις εἰς κίνδυνον » τὴν κοινωνικὴν εὐταξίαν καὶ τὴν Ἐθνικὴν ἐλευθερίαν, καὶ τοῦτο » εἶναι ὁ ἔρως τῆς ἐπιδείξεως, ὅστις καταντᾶ πολλάκις ἀκρά- » τητος, πάθος τὸ ὁποῖον γεννᾶται εἰς τὰς κοινωνίας τὰς πο- » λυανθρώπους μάλιστα, πάθος, τὸ ὁποῖον δὲν δαμάζει ὁ λόγος, » ἐπειδὴ τείνει πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ πείσῃ τοὺς ἄλλους καὶ ὄχι » νὰ πεισθῇ ἀπὸ ἄλλους, καὶ πρὸς τοῦτο μεταχειρίζεται πᾶν » μέσον τῆς φύσεως καὶ τῆς τέχνης, διὰ τοῦ ὁποίου δύναται » νὰ πείσῃ τὸν ἀκούοντα.

« Ἐὰν ἀνοίξῃς λέγει, τοιοῦτον στάδιον εἰς τὸ ὁποῖον ἕκαστος » δύναται νὰ κάμῃ τινὰ βήματα, καθεὶς θέλει ἀγωνισθῇ νὰ » λάβῃ τὸ βραβεῖον τῆς δόξης. Ἕκαστος, ἐπειδὴ δύναται νὰ » συντάξῃ ὁ ἴδιος, ἢ δι' ἄλλου, ἔγγραφον λόγον, θέλει ἀντι- » ποιηθῇ μίαν ἡμέραν τὸν Τίτλον τοῦ Νομοθέτου, καὶ τὸ Βου- » λευτήριον θέλει μεταποιηθῇ οὕτως εἰς Ἀκαδημίας ἢ Πανεπιστή- » μια μὲ τὴν διαφορὰν ταύτην, ὅτι οἱ μαθηταὶ οὗτοι καὶ ἐπιτε- » τηδευμένοι λόγοι εἰς τὰ Βουλευτήρια ἀποφασίζουν πολλάκις » περὶ τῆς τύχης καὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν, καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς τῶν » Πολιτῶν.

« Ἡ ἐλευθερία αὕτη, εἶναι λέγει, μᾶλλον ἐπικίνδυνος εἰς ἐπο- » χὰς ἐθνικῶν Μεταπολιτεύσεων. Εἶδον Ἀντιπροσώπους, λέγει, » εἰς τοιαύτας ἐποχὰς (τῶν Μεταπολιτεύσεων τῆς Γαλλίας) νὰ » θηρεύωσιν ἀντικείμενα λόγων, διὰ νὰ μὴ κρύπτωνται τὰ ὀνό- » ματα αὐτῶν ἀκλεῆ εἰς τὸν πολὺν ὄμιλον, ἐν τῷ μέσῳ μεγά- » λων συμβάντων. Τὸ ἀντικείμενον εὑρίσκετο, ὁ λόγος συνετάτ- » τετο, χωρὶς νὰ παρατηρῆται ὁποῖον θέλει εἶσθαι τὸ ἀποτέλεσμα.

« Συμπεραίνει ἐπὶ τούτοις ὁ λαμπρὸς τῆς Γαλλίας Ῥήτωρ, ὅτι » ἡ ἔγγραφος ἀγόρευσις πρέπει νὰ ἀπαγορευθῇ εἰς τὰ Κοινοβου- » λευτικὰ Σώματα, καὶ νὰ εἰσάγηται οὕτως ἡ τάξις ἐκείνη, ἥτις

» δίδει τόσην δύναμιν καὶ μεγαλεῖον εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινο-
» τήτων τῆς μεγαλωνύμου Ἀγγλίας. »

Ταῦτα ἐνόμισα ἀναγκαῖον, Κύριοι, νὰ βάλω ὑπ' ὄψιν σας, ἐπικαλούμενος τὴν σύντονον προσοχήν σας ἐπὶ ἑνὸς ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον ὁ Συνταγματικώτατος καὶ φιλονομώτατος τῆς φωτισμένης Γαλλίας Δημοσιογράφος, ὁδηγηθεὶς ἀπὸ τὰς ὑψηλὰς θεωρίας καὶ πολυχρόνιον πεῖραν, ἐθεώρησε τόσον σπουδαῖον.

Εὐτυχὲς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, ἐὰν οἱ Νομοθέται του, οἱ φύλακες τῆς ἐμπιστευθείσης εἰς αὐτοὺς ἱερᾶς Παρακαταθήκης τοῦ Ἐθνικοῦ Συντάγματος, καθ' ὃν καιρὸν συνέρχονται πρώτην φορὰν διὰ νὰ ἐποικοδομήσωσιν ἐπὶ τῶν ὑποτεθεισῶν βάσεων, λάβωσιν ὁδηγοὺς καὶ διδασκάλους εἰς τὰς σκέψεις καὶ πράξεις των ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐρώτισαν καὶ φωτίζουν τὸν εὐνομούμενον κόσμον, καὶ ὕψωσαν τὰ Ἔθνη των εἰς τὸν καλορρίζικον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς δόξης.

Ἀλλά τις τῶν Γερουσιαστῶν παρατηρήσας ὅτι αὐτὴ ἡ πρᾶξις τοῦ προλαλήσαντος ἦτο ἡ ἔγγραφος δηλ. ἀγόρευσίς του μαρτυρεῖ κατὰ τῆς ἰδίας του προτάσεως· καὶ ὅτι ἐπειδὴ αἱ ἱκανότητες τῶν ἀνθρώπων διαφέρουσι πολύ, διότι εἰς μὲν δυνάμενος μὲν ἐκ φύσεως ν' ἀγορεύῃ εἰς δημοσίας Συνεδριάσεις, δύναται μολονταῦτο νὰ παρίσῃ τὰς ἰδέας του, καὶ ἰδέας ὀρθὰς, ἐγγράφως, ἐπέμενε νὰ μὴ γένῃ δεκτὴ ἡ προτεινομένη ἀπαγόρευσις. Ὁ δὲ προτείνας τὴν ἀπαγόρευσιν ἐπιμένων εἰς αὐτὴν, ἐπαινεῖ τὸν ἁπλοῦν καὶ ἀπέριττον λόγον, ὅστις εἶναι ὡς ὁ Λακωνικὸς *χωρὶς φλυαρίαν*, ἀποδοκιμάζων τὸν ἔγγραφον κτλ. Ἕτερος τῶν Γερουσιαστῶν ἀποδεχόμενος ἐν γένει τὴν ἰδέαν τοῦ προτείναντος τὴν ἀπαγόρευσιν, παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Συνταγματικῆς παιδαγωγίας των τὰ Ἔθνη ἄλλα μεταχειρίσθησαν καὶ τοὺς γραπτοὺς λόγους· καὶ μετὰ δεξιοδικὴν τριβὴν καὶ ἕξιν ἠδυνήθη ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς Ἀμερικὴ νὰ ἀπαγορεύσῃ τοὺς ἐγγράφους λόγους, ἀλλ' ὄχι ἀκόμη καὶ ἡ Γαλλία. Ἀλλ' ὁ προτείνας τὴν ἀπαγόρευσιν δικαιολογῶν ἐις πρῶτον περὶ τῆς ἐγγράφου ἐκθέσεώς του, περὶ ἧς τῷ ἔγειναν παρατηρήσεις ἀπὸ διαφόρους, λέγων ὅτι, καθὼ Εἰσηγητὴς τοῦ Σχεδίου ἐπεφυλάχθη τὸ δικαίωμα νὰ ἐξηγῇ καὶ προφορικῶς καὶ ἐγγράφως τὰ περὶ τοῦ Σχεδίου, ἐπιμένει καὶ ἀναφέρει ὅτι εἰς τὸν Γαλλικὸν Κανονισμὸν ὑπάρχει ἀπαγορευτικὸν τῶν ἐγγράφων λόγων ἄρθρον. Ἓν ἄλλο Μέλος ὅμως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ ἀναφέρον τὸν οὐσιωδέστερον λόγον τῆς παραλείψεως τῆς προτεινομένης προσθήκης τοῦ Εἰσηγητοῦ, τὴν ἀρχαιότητα δηλονότι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους περὶ τὰς Βουλευτικὰς συζητήσεις,

ἀποφαίνεται κατὰ τῆς προτάσεως, καὶ λέγει, ὅτι ἡ Γερουσία ἅμα παρατηρήσει κατάχρησιν περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν γραπτῶν λόγων, δύναται τότε νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως.

Ὁ σκοπὸς τῆς συζητήσεως, λέγει ἕτερος, εἶναι ἡ ὅσον τὸ δυνατὸν διασάφησις τῶν ὑποθέσεων, καὶ αὕτη πρέπει νὰ ζητῆται καὶ ἐνεργῆται διὰ παντοίων μέσων. Ἐν τῶν μέσων τούτων εἶναι καὶ οἱ γραπτοὶ λόγοι, διατί νὰ ἀποστερήσωμεν τὴν Γερουσίαν τοῦ μέσου τούτου; καὶ ἡ Γαλλία οὕτως ἤρχιτε, καὶ μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν οὕτως ἔπραττεν.

Ὁ Ηρόιδρος μετὰ ταῦτα ἠρώτησεν, ἂν πρέπῃ νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ ἀνωτέρω πρότασις, ἢ ὄχι, καὶ ἀπεφασίσθη ἀρνητικῶς.

Εἰς τὸ ἄρθρον **25**, ἡ λέξις « χορηγεῖται » ἀντικαταστάθη διὰ τοῦ « δίδεται. »

Τὸ ἄρθρον **26** ἔμεινεν ὡς ἔχει.
Τὸ ἄρθρον **27** ὁμοίως.
Τὸ ἄρθρον **28** ὁμοίως.
Τὸ ἄρθρον **29** ὁμοίως.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ **30** ἄρθρου εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν εὑρίσκων τὴν φράσιν « ἢ νὰ δείχνῃ σημεῖα ἀποδοκιμασίας ἢ ἐπιδοκιμασίας » πολλὰ αὐστηρὰν καὶ δυσεφάρμοστον, ἐπρότεινε τὴν διόρθωσίν της διὰ τῆς προσθήκης τῆς λέξεως *ταραχώδη* (σημεῖα). Ἀντεῖπεν ὅμως ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τινες ἄλλοι, ὡς θεωροῦντες ἀναγκαῖον τὸν περιορισμὸν τοῦτον καὶ διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ εὐταξίαν τῶν Συνεδριάσεων, καὶ διὰ νὰ μὴν ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἀγορεύοντα, διὰ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σημείων, ἀλλοτρία βέλησις. Ἀλλ' ἐπιμενόντων πολλῶν εἰς τὸ ν' ἀφαιρεθῇ διόλου ἡ περίοδος αὕτη, διὰ τὴν πολλὴν αὐστηρότητα καὶ δυσεφαρμοστίαν της, ἀπεφασίσθη ν' ἀφαιρεθῇ.

Τὸ ἄρθρον **31** ἔμεινεν ὡς ἦν.
Τὸ » **32** ὁμοίως.
Τὸ » **33** ὁμοίως.
Τὸ » **34** ὁμοίως.
Τὸ » **35** ὁμοίως.
Τὸ » **36** ὁμοίως.
Εἰς τὸ ἄρθρον **37** ἀντὶ τοῦ « παραχωρεῖται » ἐτέθη « δίδεται »
Τὸ ἄρθρον **38** ἔμεινεν ὡς ἦν.
» **39** Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ, ἐξηγήσας τὴν ἔννοιάν του, ἀναγινώ-

σκει ἄρθρον ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ Κανονισμοῦ, καὶ λαλήσας πολλὰ περὶ τῆς λέξεως préalable καὶ περὶ τῆς τῶν μαθηματικῶν εἰς τὸ ἄτοπον ἀπαγωγῆς » ζητεῖ τὴν διόρθωσιν τοῦ κειμένου, γνωμοδοτῶν νὰ τεθῇ ἀντὶ τοῦ « παραδεκτοῦ » « τοῦ ἀτόπου » εἰς τοῦτο ἀντείπον δύο ἄλλα ἐκ τῶν Μελῶν τῆς Γερουσίας, ἐπιμένοντα εἰς τὸ Σχέδιον, διότι δὲν εἶναι πιθανὸν, ὅτι τὸ ζήτημα θέλει εἴσθαι πάντοτε ἄτοπον κτλ. Καὶ ἓν ἄλλο Μέλος ὁ οἱος μὴ παραδεχόμενον τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως « ἄτοπον » εἰς τὸ ἄρθρον, προτείνει μολαταῦτα τὴν διόρθωσιν τοῦ κειμένου διὰ τῆς λέξεως « ἀπαραδέκτου » καὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν λέξεων « ἢ μὴ », διὰ τὸ περιττὸν τῶν τελευταίων, καὶ διὰ τὴν περιεκτικότητα τοῦ πρώτου. Ἡ πρότασις αὕτη ὑποστηρίζεται παρά τινων ἄλλων, διὰ τοὺς λόγους τούτους, καὶ διορθοῦται ὡς ἡ πρότασις τοῦ προλαλήσαντος, δηλαδὴ « περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου » κτλ.

Τὸ ἄρθρον **40** μένει ὡς ἦν.
Τὸ » **41** ὁμοίως.
Τὸ » **42** ὁμοίως.
Τὸ » **43** ὁμοίως.
Τὸ » **44** διορθώθη διὰ τοῦ ἄρθρου **41—43** τὸ « ἄρθρον **41** »
Τὸ » **45** μένει ὡς ἦν.
Τὸ » **46** ὁμοίως.
Τὸ » **47** ὁμοίως.

Εἰς τὸ ἄρθρον **48** διορθοῦται τὸ λάθος Προβλημάτων, διὰ « Προβουλευμάτων. »

Τὸ ἄρθρον **49** μένει ὡς ἦν.
» **50** ὁμοίως.
» **51** ὁμοίως.
» **52** ὁμοίως.
» **53** ὁμοίως.
» **54** ὁμοίως.

Ἐντεῦθεν διέταξεν ὁ Πρόεδρος ν' ἀναγνωσθῇ ἀναφορὰ τοῦ Κυρίου Πρασσακάκη ἐξαιτουμένου νὰ τῷ δοθῇ παράτασις ἀδείας δεκαπενθημέρου κτλ.

Ὁ Πρόεδρος μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἠρώτησε τὴν Γερουσίαν ἂν πρέπῃ νὰ τῷ δοθῇ ἡ ζητουμένη παράτασις ἀδείας, ἢ ν' ἀνακληθῇ εἰς τὰ Γερουσιαστικά του καθήκοντα, καὶ ἀπεφασίσθη τὸ δεύτερον.

Ἡ Συνεδρίασις ἐλύθη καὶ ἀπεφασίσθη ἡ προσεχὴς ἡμέρα πέμπτη, ὡς ἡμέρα Συνεδριάσεως, διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ 10 ὥρα π. μ.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ·

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψ ύ λ λ α ς.
Ι. Π α ξ ι μ ά δ η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1844 ἡμέρα Πέμπτη.

Ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας, προεδρεύοντος τοῦ Κυρίου Γ. Κουντουριώτου, ἀπηγγέλθη· ἡ ἔναρξις τῆς Συνεδριάσεως, καὶ διετάχθη ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προτεραίας· ἀναγνωσθέντων δὲ τούτων καὶ ἐγκριθέντων κατὰ τάξιν, ἐπανελήφθη ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ Κεφαλαίου Γ'. τοῦ Κανονισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἔμεινεν ὡς ἦν.

Ὁμοίως καὶ τὰ ἄρθρα **56** καὶ **57**.

Εἰς τὸ ἄρθρον **58** εἰς τῶν Γερουσιαστῶν παρατηρήσας ὅτι ὁ προτείνας τὴν πρότασιν δὲν πρέπει πλέον νὰ προκαταγγελῇ ἄλλην ἡμέραν πρὸς ἀνάπτυξίν της, διότι τοῦτο δὲν τοῦ κάμνει δι' ἄλλον λόγον, εἰμὴ νὰ προπαρασκευασθῇ· καὶ τότε ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ νὰ ἦναι ἕτοιμος εἰς τοῦτο, ἐπρομήνυσε προτείνει δ' ὁρθωσίν τινα, συνδυάζων τὸ ἄρθρον. Ἐπειδὴ δὲ ἄλλο Μέλος εἶπεν, ὅτι καὶ ἀνάγκην προπαρασκευῆς ἂν δὲν ἔχῃ ὁ προτείνας πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς προτάσεώς του, τὸ ἄρθρον θέλει τὴν προκαταγγελίαν τῆς ἡμέρας τῆς ἀναπτύξεως, διὰ νὰ μὴ διακόπτωνται αἱ τακτικαὶ ἐργασίαι τῆς Γερουσίας, αἱ διὰ τῆς ἡμερησίας διατάξεως προσδιορισμέναι· ὁ προλαλήσας ἀνεκάλεσε τὴν πρότασίν του, καὶ τὸ ἄρθρον ἔμεινεν ὡς ἔχει.

Εἰς τὸ ἄρθρον **59** εἰπόντος τινὸς τῶν Γερουσιαστῶν, ὅτι μετὰ τὸ « ἐὰν ἡ πρότασις εἶναι ἀξία σκέψεως » τὸ « ἐὰν πρέπῃ νὰ ἀναβληθῇ » δὲν ἔχεται τόσον φυσικῶς, καὶ ἔπρεπε μᾶλλον νὰ διορθωθῇ διὰ τοῦ « ἢ ἂν ἦναι ἀπαράδεκτος, » ἄλλος ἐδείκνυεν ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου πρέπει νὰ μείνῃ ἡ ἰδία, νὰ διορθωθῇ δὲ διὰ τῆς λέξεως « ἀμέσως » προστιθεμένης εὐθὺς μετὰ τὴν λέξιν « σκέψεως. » Ἐπειδὴ πρότασις δοθεῖσα ἀπὸ τὴν Γερουσίαν εἰς τὰ Τμήματα, καὶ τὴν ὁποίαν δύο Τμήματα ὑπεστήριξαν κτλ. ὡς ἡ ἀλληλουχία τῶν ἄρθρων τούτων ἐμφαίνει, δὲν εἶναι πιθανὸν νὰ θεωρηθῇ ἀπαράδεκτος ἁπλῶς οὕτως κτλ. ἡ διόρθωσις ἔγεινε δεκτή.

Τὰ ἄρθρα 60, 61, 62, 63, μένουν ὡς ἔχουσι.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Ζ'. τὸ ἄρθρ. 64 ἔμεινεν ὡς ἔστι.

Εἰς δὲ τὸ ἄρθρ. 65 παρατήρησέ τις τῶν Γερουσιαστῶν, ὅτι ἐπειδὴ τὰ Τμήματα δὲν σχηματίζονται πλέον μὲ εἰδικὰ καθήκοντα, ἡ φράσις « παραπέμπονται εἰς τὸ ἁρμόδιον Τμῆμα» καταντᾶ χωρὶς σημασίαν, ὡς μὴ ὑπάρχοντος *ἁρμοδίου* Τμήματος ἐντὸς τῆς Γερουσίας, καὶ ἐγνωμοδότησε ν' ἀφαιρεθῇ ὅλη ἡ δευτέρα περιοδος ἀπὸ τῶν λεξεων « αἱ δὲ σχέσιν ἔχουσαι κτλ. » μέχρι τέλους τοῦ ἄρθρου. Ἄλλ' ἕτερος τῶν Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι δύνανται νὰ δοθῶσιν εἰς τὴν Γερουσίαν ἰδιωτικαὶ ἀναφοραὶ σχέσιν ἔχουσαι μὲ γενικὰ ἀντικείμενα, καὶ τοιαῦται ὁποῖαι νὰ δίδωσιν ὄχι ὀλίγον φῶς εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν ἀσχολησίν της περὶ γενικὰ τοῦ Κράτους συμφέροντα, καὶ αὐταὶ πρέπει βεβαίως νὰ παραπέμπωνται εἰς τὰ Τμήματα, ἂν ὄχι εἰς εἰδικόν τι Τμῆμα, μὴ ὑπάρχον. Ἄλλος ἔπειτα εἶπεν, ὅτι καὶ Νομοσχέδια καθ' αὐτὸ εἶναι πιθανὸν νὰ δίδωνται εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ ἰδιώτας, καὶ περὶ τούτων πρέπει ν' ἀποφασισθῇ ἀπὸ τοῦδε, τι μέλλει γίνεσθαι κτλ. Καὶ περὶ μὲν τῆς πρώτης περιστάσεως, εἶπον πολλοὶ τῶν Γερουσιαστῶν ὅτι θέλει παραπέμπονται εἰς τὰ Τμήματα αἱ τοιαῦται ἰδιωτικαὶ ἀναφοραί, διὰ νὰ λαμβάνωνται εἰς σκέψιν, καθ' ὅσον ἀφορῶσιν αὗται γενικὰ συμφέροντα. Περὶ δὲ τῆς δευτέρας εἶπέ τις, ὅτι τὰ τοιαῦτα Νομοσχέδια, τὰ παρ' ἰδιωτῶν πρὸς τὴν Γερουσίαν διδόμενα πρέπει νὰ ὑποβαστῶνται παρά τινος τῶν Μελῶν τῆς Γερουσίας, καὶ ὡς τοιαῦτα νὰ εἰσάγωνται εἰς τὴν διάσκεψιν αὐτῆς κτλ. διότι, ἂν καὶ τῶν καθ' αὐτὸ Γερουσιαστῶν αἱ προτάσεις δὲν γίνονται δεκταὶ ἀπὸ τὴν Γερουσίαν, ἂν δὲν ὑποστηριχθῶσι τοὐλάχιστον ἀπὸ ἕν Μέλος, πῶς δύνανται αἱ τῶν ἰδιωτῶν νὰ γίνωσι δεκταί, ἂν τις δὲν ἀναλάβῃ τὴν ὑποστήριξίν των; κτλ. Ἀναγινώσκει τις ἔπειτα τὰ περὶ ἀναφορῶν ἄρθρα τοῦ Συντάγματος καὶ καταδεικνύει πῶς τοῦτο προσδιορίζει τὰ περὶ αὐτῶν, καὶ προτείναντος ἐπὶ τέλους ἑνὸς τῶν Μελῶν τὴν διόρθωσιν τοῦ ἄρθρου οὕτως « αἱ δὲ σχέσιν ἔχουσαι πρὸς ἀντικείμενα καθυποβληθέντα ἤδη εἰς τὰ Τμήματα, καθυποβάλλονται εἰς αὐτὰ » γίνεται δεκτὴ ἡ διόρθωσις.

Εἰς τὸ ἄρθρον 66 ἐπρότεινέ τις τῶν Γερουσιαστῶν, ἡ διάρκεια τῶν Μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς νὰ ἦναι *μηνιαία*, διὰ νὰ μὴν ἔχωσι τὸ βάρος τοῦτο πέντε μόνον ἐκ τῶν Μελῶν τοῦ Σώματος. Ἄλλος ἀντέτεινεν ὅτι τὸ πρᾶγμα τοῦτο θέλει

φέρει πρόσκομμα, διότι δὲν θέλει εἶναι εὔκολον πρᾶγμα νὰ γνωρίζωσιν οἱ διαδεχόμενοι τοὺς πρώτους, τὰς σκέψεις καὶ ἐργασίας τῶν προκατόχων των ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, καὶ ἐπομένως ἀναγκασμένοι νὰ ἐπαναλαμβάνωσιν ἐκ νέου τὰς ἐξετάσεις καὶ διασκέψεις των ἐπ' αὐτῶν, βραδύνουσιν αἱ ὑποθέσεις, καὶ οἱ Πολῖται πάσχουσιν ἐκ τῆς βραδύτητος. Ἀλλ' ὁ προλαλήσας εἶπεν πολλὰ περὶ τῆς ταχύτητος, μὲ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ διεκπεραιῶνται αἱ ἀναφοραὶ τῶν Πολιτῶν, ἐμμένει εἰς τὴν πρότασίν του, καὶ τὸ κείμενον διορθοῦται μὲ τὴν προσθήκην εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου « ἀντικαθιστάμενον κατὰ Μῆνα. »

Τὸ ἄρθρον 67 ἔμεινεν ὡς ἦν.

Εἰς τὸ ἄρθρον 68 τοῦ Η'. Κεφαλαίου, τῶν Γερουσιαστῶν τινος ἐρωτήσαντος ἂν τὰ ὀνόματα τῶν ἀγορευόντων, ἢ ἄλλων γνωμοδοτούντων πρέπῃ νὰ καταχωρίζωνται εἰς τὰ πρακτικά, καὶ διὰ τὴν σιωπὴν τοῦ Κανονισμοῦ περὶ τούτου, γνωμοδοτήσαντος νὰ ὁρισθῇ ῥητῶς ἡ ἀπαγόρευσις τῆς καταχωρίσεως, διὰ νὰ μὴ προξενῆται ἐκ τούτου σκάνδαλον εἰς τὸ δημόσιον, ἐπικρινομένων τῶν ὀνομάτων κτλ. ὑποστηρίζεται ἡ πρότασις ἀπὸ τὸν εἰσηγητὴν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ, προσθέσαντα ὅτι τοιουτοτρόπως, διὰ τῆς μὴ καταχωρίσεως ὀνμ. τῶν ὀνομάτων, ἕκαστος θέλει ἔχει τὴν εὐτολμίαν νὰ λέγῃ τὴν γνώμην του ὁποιανδήποτε, ἐν ᾧ εἰς τὴν ἐναντίαν περίπτωσιν, συγελλόμενος, διὰ τὴν ἐπίκρισιν, θέλει ἀποστερεῖ πολλάκις τὰς διασκέψεις τοῦ Σώματος ἀπὸ τὰς καλὰς του ἰδέας κτλ. Ὁ προλαλήσας ἐπαναλαμβάνει τὴν ὑποστήριξιν τῆς προτάσεώς του ἐντονώτερον, κάμνει προσεκτικὴν τὴν Γερουσίαν, ὅτι διὰ τῆς κατονομάσεως τῶν γνωμοδοτούντων θέλει ἐκφέρονται πολλοὶ εἰς προτάσεις τοιαύτας, ὁποῖαι δύνανται νὰ προσελκύσωσιν μὲν εἰς αὐτοὺς δημοτικότητα, εἰς τὸ δημόσιον ὅμως ζημίαν κτλ. Ἕτερος τῶν Γερουσιαστῶν ἀντιτείνων εἰς τοὺς προλαλήσαντας λέγει, ὅτι τὴν δημοσίαν ἐπίκρισιν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποφύγωμεν, διότι αἱ Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας εἶναι δημόσιαι, δυνάμεθα ὅμως νὰ ἀποφύγωμεν πολλάκις, διὰ τῆς ἐπισήμου καταχωρίσεως τῶν ὀνομάτων τῶν ἀγορευόντων, παραμορφώσεις τῆς ἀληθείας τεινούσας εἰς ἀμαύρωσιν τῆς ὑπολήψεως τινῶν κτλ. Ἄλλος προτείνει νὰ γίνεται ἡ καταχώρισις τῶν ὀνομάτων μὲ τῆς Γερουσίας τὴν θέλησιν· ἄλλος νὰ καταχωρίζωνται τὰ ὀνόματα ἁπλῶς καὶ πάντοτε, διότι ὑπάρχει ἄλλως δημοσιότης εἰς τὰς συνεδριάσεις, καὶ διὰ νὰ δύναται ὁ προσβαλλόμενος μὲ τὴν παραμόρφωσιν τῶν λόγων του, νὰ κάμνῃ ἀναπολόγητον τὸν

βάλλοντα αὐτὸν κτλ. Τότε εἶναι περιττὴ ἡ *μυστικὴ ψηφηφορία* εἶπέ τις ἄλλος. Δὲν ἔχει τὸ προκείμενον ζήτημα κἀμμίαν σχέσιν μὲ τὴν μυστικὴν ψηφηφορίαν ἀπήντησεν ἕτερος. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν μὴ εὐτολμίαν τινῶν εἰς τὸ ἀγορεύειν, διὰ τὴν περὶ τὴν ἐπίκρισιν συστολήν των, ἔχομεν τὸ μέσον τῶν ἐγγράφων ἀγορεύσεων κ. τ. λ. Ἀντιζηλία θέλει προκύψει, λέγει ἄλλος, ἂν μόνον ὀλίγα τινα ὀνόματα διακρίνονται ὡς ἀγορευόντων κ.τ.λ. Ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς παραβάλλων τὴν Γαλλικὴν Γερουσίαν, ὅπου δὲν καταχωρίζονται τὰ ὀνόματα τῶν ἀγορευόντων, μὲ τὴν Ἑλληνικήν, ὅπου προτίθενται τινὲς τὸ ἐναντίον, καὶ δεικνύων πόσον πρέπει νὰ χειραγωγηθῶμεν πρότερον, πρὶν ἐκτεθῶμεν εἰς τὸν κόσμον, θέλοντες νὰ μιμηθῶμεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, τὰ πρὸ πολλῶν ἐτῶν διατρέχοντα τὸ στάδιον τῆς δημοσιότητος ἔθνη, ἡμεῖς οἱ ψελλίζοντες ἀκίμη, ὡς πρὸς ἐκείνους, καὶ ὅτι ὁ ἀρχάριος τεχνίτης δὲν πρέπει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τοῦ σταδίου του νὰ ἐπιγράφῃ εἰς τὰ ἔργα του τὸ ὄνομά του, ἐπιμένει εἰς τὴν συζητουμένην πρότασιν τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ καταχωρισμοῦ τῶν ὀνομάτων. Τὴν ἀλήθειαν δὲν πρέπει ποτέ τις νὰ φοβῆται ἀνακράζει ἕτερος, τὸ ψεῦδος εἶναι βλαβερόν· ἡ δημαγωγία πίπτει μὲ τὸν καιρὸν κ.τ.λ. Ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ δέχεται τὴν προταθεῖσαν παρά τινος ἐξαίρεσιν εἰς τὴν πρότασιν ταύτην, τὸ νὰ καταχωρίζωνται δηλ. τὰ ὀνόματα ἐκείνων, ὅσοι ἤθελον τὸ ζητήσει. καὶ μολονότι ἄλλος ἀντέτεινεν, καὶ εἰς τὴν τροπολογίαν ταύτην τῆς προτάσεως, ζητῶν νὰ καταχωρίζωνται πάντοτε εἰς πᾶσαν Συνεδρίασιν, τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν ἀγορευόντων, διὰ νὰ μὴ παραμορφώνωνται οἱ λόγοι των, καὶ ὡς μὴ δυνατοῦ ὄντος νὰ ἐνθυμῶνται τὰ Μέλη εἰς ἄλλην περίστασιν τὰ λαληθέντα καθ' ὅλην τὴν ἀκρίβειαν, ἀπεφασίσθη μολαταῦτα νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ ἀπαγόρευσις μὲ τὴν ῥηθεῖσαν τροπολογίαν οὕτως. « Οἱ γνωμοδοτοῦντες δὲν κατονομάζονται, ἐκτὸς, ὅταν τὸ ζητήσωσιν οἱ ἴδιοι »

Εἰς τὸ ἄρθρον 69 « ἀνακαλέσεις διορθώθη μὲ τὸ « ἀνακλήσεις. »

Τὰ ἄρθρα 70, 71, 72, 73, 74, 75, ἔμειναν ὡς ἦσαν.

Ὁμοίως καὶ τὸ ἄρθρον 76 τοῦ Θ'. Κεφαλαίου.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ 77 ἄρθρου, ἐρωτήσαντος τινὸς τῶν Γερουσιαστῶν, τί γίνεται, ἂν ὑπάρχῃ ἔνστασις; διότι τὸ ἄρθρον πραγματεύεται τὰ περὶ εἰσαγωγῆς τῶν Γερουσιαστῶν, ἐπὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει μόνον τῆς μὴ ὑπάρξεως ἐνστάσεώς τινος. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἁπάντων ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐπιτροπῆς, προτρέχει διόρθωσιν, τὴν ἀφαίρεσιν ὁλοκλή-

ρου τοῦ ἄρθρου, ὡς μὴ συμβιβαζομένου μὲ τὰ καθήκοντα τῆς Γερουσίας κτλ. Ἄλλος ὅμως τῶν Γερουσιαστῶν διατείνεται, ὅτι τὸ ἄρθρον πρέπει νὰ μείνῃ, ὡς ἔχει, καὶ ἡ Γερουσία πρέπει νὰ παρατηρῇ, ἂν ὁ διοριζόμενος Γερουσιαστὴς ἔχῃ ἀληθῶς τὰ προσόντα, τὰ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενα, διὰ νὰ διατηρῶνται ἀκριβῶς οἱ ὅροι τοῦ Συντάγματος, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον θέλει εὐχαριστεῖ καὶ αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν Λαόν. Ἕτερος ὅμως ἐρωτᾷ, ποῖον μέρος τοῦ Συντάγματος δίδει τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τὴν Γερουσίαν; καὶ ἄλλος προστίθησιν εἰς ταῦτα τὴν περὶ τοῦ μεγάλου δείπνου παρατολὴν τοῦ Εὐαγγελίου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ προλαλήσας ἀπαντᾷ, ὅτι ἐντεῦθεν πρόκειται περὶ παρανομίας κατὰ τοῦ Συντάγματος, καὶ οὐχὶ περὶ δείπνου. Ἕτερος γνωμοδοτῶν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ κειμένου, λέγει ὅτι αὐτὸ τὸ Σύνταγμα ἐξελέγχει τὴν παράβασιν αὐτὸ ἑαυτοῦ, καὶ οὐχὶ ἡμεῖς λέγων ῥητῶς « ἀναγινώσκει τὰ ἄρθρα τὰ περὶ των προσόντων. » Τοῦτ' αὐτὸ πράττει καὶ ἡ Βουλὴ ὡς πρὸς τὰς ἐκλογὰς τῶν Μελῶν της. Ἀλλ' εἰς τοῦτον ἀπαντᾷ ἄλλος, ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν ἐδόθη *ῥητῶς* τὸ δικαίωμα ἀπὸ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα, καὶ δὲν ἐδόθη εἰς τὴν Γερουσίαν. Ἕτερος ἀναπτύσσων τὴν ἀρχήν, τοῦ ὅτι πᾶν ἀγαθὸν ἐκπηγάζει ἀπὸ τὸν Βασιλέα, καὶ κἀνὲν κακὸν πώποτε, διατείνεται ὅτι τὸ ἄρθρον πρέπει νὰ μείνῃ ὡς ἔχει, διότι ἡ παράβασις τοῦ Νόμου καταδεικνυομένη ἀπὸ ἓν Βουλευτικὸν Σῶμα δὲν ἀποδίδεται εἰς τὴν ἀνεύθυνον ὑπερτάτην τοῦ Κράτους Ἀρχήν, ἀλλ' ἀποδίδεται εἰς τοὺς περὶ ταῦτα ὑπευθύνους. Ἄλλος ἐρωτᾷ! δὲν εἶναι ὑπεύθυνος ὁ Ὑπουργὸς διὰ πᾶσαν παράβασιν; πρὸς τί ἡ ἐξέλεγξις; ἂς δώσῃ ἐκεῖνος λόγον. Ὁ προλαλήσας λέγει, ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο τοῦ προκειμένου Κανονισμοῦ, εἶναι τὸ σύστημα ὅλου τοῦ κόσμου. Ὅλα τὰ Σώματα κρίνουσι τοὺς ὁμοίους των. Ἄλλος λέγει ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ᾖναι Δικαστήριον εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ καθήκοντά της, καὶ νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ἄρθρον. Διὰ τὰς παρανομίας τῶν διορισμῶν εἶναι ἄλλοι ὑπεύθυνοι κτλ. Καὶ ἄλλος προστίθησιν ὅτι ἡ Γερουσία εἶναι μόνον τῶν Ὑπουργῶν Δικαστήριον. Τὸ Σύνταγμα διέταξε ποῖος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Γερουσιαστοῦ. Δὲν ὑπάρχει Νόμος δίδων εἰς ἡμᾶς τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐξελέγξεως· διότι τότε πρέπει καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ νὰ ἐξελέγξωμεν ἑαυτούς. Ἕκαστος Ἕλλην εἶπεν ἄλλος, εἶναι ἀρμόδιος νὰ ἐξελέγξῃ τὰς παρανομίας κατὰ τοῦ Συντάγματος. Τὸ Σύνταγμα ἀριερώθη εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων. Δὲν εἴμεθα δικαστήριον λέγει ἕτερος, καὶ

καὶ τοιαύτη πρᾶξις ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα. Ἐξηγεῖ ἔπειτα πῶς μετασχηματίζεται ἡ Γερουσία εἰς Δικαστήριον, καὶ πότε, καὶ ποῖος ὁ κατήγορος κτλ. οὐδὲ πρέπει τις, λέγει, μεταξὺ φίλων νὰ δικάζῃ. Ἕτερος λέγει ὅτι ὁ προλαλήσας ἐλάλησεν ἐναντίον τῶν κανόνων καὶ τῆς δικαιοσύνης. Τὰ τοιαῦτα Σώματα κρίνουσιν αὐτὰ τοὺς ὁμοίους των· *par*, βέλει νὰ εἴπῃ *ὅμοιος*, ὅθεν οἱ πάριδες. Αἱ πράξεις τῆς Βουλῆς ὄχι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἀνθρώπων εὑρισκομένων ἐντὸς τοῦ περιβόλου αὐτῆς πράξεις, κρίνονται καὶ τιμωροῦνται ὑπ' αὐτῆς τῆς Βουλῆς. Τοιαῦτα εἶναι τὰ Δικαστήρια τῶν ὁρκωτῶν, τὰ Στρατιωτικὰ Δικαστήρια κτλ. πρὸς τὸ κρίνειν τοὺς ὁμοίους τῶν συγκροτούντων αὐτὰ Μελῶν. Ἡ κοινωνία ἤθελε κινδυνεύῃ ἐὰν τοῦτο δὲν εἶχεν οὕτω, διότι παρανόμως διοριζόμενοι τινες Μέλη, ἠδύναντο νὰ περιβάλλωσι τὰς πράξεις τῶν Σωμάτων τούτων μὲ ἀνομίαν. Ἀλλ' εἰς τὰ Συνταγματικὰ Κράτη τῆς Εὐρώπης ἐπερατήρησέ τις, εἶναι πιθανὸν νὰ ἐκπηγάζῃ ἡ ἐξουσία αὕτη τῆς ἐξελέγξεως τῶν διορισμῶν τῶν Μελῶν τῶν τοιούτων Σωμάτων ἀπ' αὐτὰ τὰ ἴδια, ἐκ τῶν χρόνων τοῦ Θεοδαλισμοῦ, ὅτε τὰ Σώματα αὐτὰ ἦσαν καὶ δυνατὰ καὶ διαδοχικὰ κτλ. Τοῦτο δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ ἐναντίων μάλιστα ἀπεκρίθη ὁ προλαλήσας. Εἰς τὴν Γαλλίαν δὲν ἐγίνετο ἐξέλιγξις κάμμία ἐπὶ τοῦ ἀπολυτισμοῦ, γίνεται δὲ σήμερον, καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν δὲν γίνεται οὐδὲ σήμερον. Ἄλλος ἀναγινώσκει τὰ περὶ προσόντων τῶν Γερουσιαστῶν ἄρθρα τοῦ Συντάγματος, καὶ θεωρεῖ ταῦτα ὡς δίδοντα δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως. Ἄλλος ἀντιτείνει, ὅτι ἂν καὶ τὸ ἄρθρον δίδῃ νὰ ἐνοήσωμεν τοιοῦτον δικαίωμα, ἡ ἐπίσημος ὅμως ἑρμηνεία τῶν Νόμων, ἀνήκει καὶ εἰς τὰ τρία Νομοθετικὰ Σώματα κτλ. καὶ ἐπανέρχεται, ὃν γένῃ δεκτὸν τὸ ἄρθρον, νὰ ζητήσῃ καὶ τῶν ἤδη ὑπαρχόντων Γερουσιαστῶν τὴν ἐξέλιγξιν. Ἄλλος λέγει, ὅτι δὲν θέλει νὰ καταπατηθῇ τὸ περὶ προσόντων ἄρθρον τοῦ Συντάγματος. Ὁ Κανονισμὸς ἀφορᾷ τὰς σχέσεις τὰς ἐντὸς τοῦ Σώματος, λέγει ἄλλος, ἀλλὰ παραδεχόμενοι τὸ ἄρθρον ἐκβαίνομεν ἀπὸ τὰς ἐντὸς σχέσεις. Τελευταῖον, προτεινάντος τινος τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον, διὰ νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερον περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως τὸ Σῶμα, ἔγεινε δεκτὴ ἡ πρότασις, καὶ ὁ Πρόεδρος

ἐκήρυξε τὴν λύσιν τῆς Συνεδριάσεως, προσδιορίσας τὴν **21** (Σάββατον ὥραν **10** π. μ. διὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1844 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ

Ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας, Προεδρεύοντος τοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ὀνομάτων, ἀνεγνώσθησαν τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως, καὶ ἐπεκυρώθησαν κατὰ τὴν τάξιν. Ὁ Κύριος Πρόεδρος διέταξε μετὰ ταῦτα τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Κανονισμοῦ ἀπὸ τὸ **77** ἄρθρον καὶ ἐπ' αὐτῷ ὁ Εἰσηγητὴς τῆς τοῦ Κανονισμοῦ Ἐπιτροπῆς ἀναγνοὺς ἔγγραφον ἔκθεσιν, ἐγνωμοδότησε τὴν ἀκόλουθον τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου « Τριμελὴς Ἐπιτροπή, τῆς ὁποίας τὰ Μέλη ἐκλέγονται διὰ κλήρου, ἐπιφορτίζεται τὴν ἐξέτασιν τοῦ εἰδικοῦ τούτου Διατάγματος, καὶ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίντης εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν κτλ. » Ἡ ἔκθεσις ἔχει οὕτως « Τὸ ἄρθρον **58** τοῦ Συντάγματος ὁρίζει οὕτως « Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία προσδιορίζουσι διὰ Κανονισμοῦ πῶς ἑκάστη αὐτῶν θέλει ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της. » Πρὶν λοιπὸν κανονίσῃ ἡ Γερουσία τὸν τρόπον, καθ' ὃν θέλει προχωρεῖ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τῶν διοριζομένων εἰς τὸ μετέπειτα Γερουσιαστῶν, πρέπει νὰ παρατηρήσῃ ποῖα εἶναι τὰ καθήκοντά της, διὰ νὰ μὴ φανῇ ὑπερπηδῶσα τὰ ὅρια, τὰ ὁποῖα αὐτὸ τὸ Σύνταγμα διαγράφει. Δὲν ἐμπορεῖ βέβαια νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία εἰς τοὺς κόλπους της ἀνεξετάστως τὸν παρουσιαζόμενον ὡς Γερουσιαστήν, διότι τότε παρακολουθοῦν τὰ ἄτοπα, τὰ ὁποῖα ἓν ἐντιμον Μέλος εὐστόχως παρετήρησε προχθὲς εἰς τὴν δημοσίαν συζήτησιν, διὰ τοῦτο ἐτέθη εἰς τὸν Κανονισμόν, « ὅτι ὁ διοριζόμενος Γερουσιαστὴς κοινοποιεῖ τὸ Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ του εἰς τὸν Πρόεδρον, διὰ τοῦ ὁποίου κοινοποιεῖται εἰς τὴν προσεχῆ τῆς Γερουσίας Συνεδρίασιν » κτλ.

Ἡ τριμελὴς Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει ἀκολούθως τὴν ἔκθεσίν της περὶ τῆς ἐξελέγξεως τοῦ εἰδικοῦ τούτου Διατάγματος, καὶ ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ, λέγει, κάμμία ἔνστασις γίνεται παραδεκτὸς ὁ Γερουσιαστής. Ἡ προσθήκη αὕτη « ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ καμμία ἔνστα-

σις » συνεπάγει ἀναγκαίως καὶ τὴν ἐναντίαν ὑπόθεσιν, τὴν, ἐὰν ὑπάρχῃ τις ἔνστασις, τότε ποῖον εἶναι τὸ καθῆκον τῆς Γερουσίας; καὶ μέχρι τίνος ἐκτείνεται ἡ δύναμις αὐτῆς; δύναται νὰ ἀποβάλῃ τὸν νέον Γερουσιαστήν; ὄχι· ὡμολογήσαμεν προχθὲς ἄπαντες· ἔπεται λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ τὸν παραδεχθῇ· ἀλλὰ τότε παραλαμβάνει ἐν γνώσει σύμβουλον εἰς τὰς βουλάς της καὶ συνεργάτην εἰς τὰς πράξεις της Γερουσιαστήν, μὴ ὄντα Γερουσιαστήν.

Ἡ Βουλὴ ἐξελέγχει, εἶπέ τις ἐνιστάμενος εἰς τὴν προλαβοῦσαν συζήτησιν, τοὺς παρουσιαζομένους ὡς Βουλευτάς· ἀλλ' ὁ Νόμος δίδει εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα, καὶ ν' ἀποφασίζῃ περὶ τῶν ἀναφυομένων ἀμφισβητήσεων, ἄρθρον **66**, καὶ ν' ἀποκλείῃ τοὺς μὴ νομίμως ἐκλεθέντας, ἢ μὴ ἔχοντας τὰ προσόντα. Ἂν ἡ Γερουσία ἔχῃ τὸ αὐτὸ δικαίωμα, διατί νὰ τὸ ἀποσιωπήσῃ ὁ θεμελιώδης Νόμος;

Ἀλλὰ πῶς ἠμπορεῖ νὰ προληφθῇ ἡ παρανομία αὕτη; ἠμπορεῖ νὰ ἐπιτρέψῃ τις. Αὐτὸ τὸ Σύνταγμα προῖδεν εἰς τὸ ἄρθρον **83, 84.** « Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς Ὑπουργοὺς καὶ ἡ Γερουσία νὰ τοὺς δικάζῃ ἄνευ ἐγκλίτης προδοσίας, παρεχρήσεως δημοσίας περιουσίας, παρανόμου εἰσπράξεως, καὶ πάσης παραβάσεως τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος. » Ἡ Γερουσία λοιπὸν τότε δύναται νὰ δικάσῃ παρανόμων πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐφ' οὗ ἡ Βουλὴ κατηγορίαν αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῆς.

Δὲν δύνανται βέβαια νὰ λογίσωσι τὴν Βουλὴν πρᾶξις τόσον παρανομος, πρᾶξις ὑπερτιμημένη διὰ τοῦ τύπου, ἐπικρινομένη ἀπὸ πάντα πολίτην, ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο παρ' αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος « ἄρθρ. **107.** Ἡ τήρησις τοῦ Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων. »

Ἀλλὰ δὲν δύναται ποτὲ Κύριοι νὰ ὑποτεθῇ ὅτι Πρωθυπουργὸς σεβόμενος καὶ ὑπηκοον τὸν Νόμον, ἠμπορεῖ νὰ παραβιάσῃ αὐτὸν τόσον ἀσυστόλως; τὸ εἰδικὸν Διάταγμα, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται εἰς τὸν διορισμὸν ἑκάστου Γερουσιαστοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. **74** τοῦ Συντάγματος, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ ἀκριβῶς τὰς ἐκδουλεύσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ὁ διορισμός. Ὁ Πρωθυπουργὸς λοιπὸν ὑποχρεοῦται νὰ ἐξετάζῃ ἀκριβῶς τὰ προσόντα, πρὶν ὑπογράψῃ τὸ εἰδικὸν Διάταγμα. Καὶ ταῦτα δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐξακριβώσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Δὲν θέλει λοιπὸν παρανομήσει τόσον εὐκόλως. Δὲν θέλει καταπατήσει θεμελιώδη Νόμον ἐπ' ὀλέθρῳ ἑαυτοῦ. Δὲν ἔχομεν τοιαῦτα παράδειγμα τοιοῦτον εἰς τὰ χρονικὰ τῶν Βουλῶν τῶν Συνταγματικῶν Ἐθνῶν.

Ἓν μόνον ἤκουσα χθὲς ἀπὸ ἓν ἔντιμον Μέλος τῆς Γερουσίας, τὸ ὁποῖον λέγει ὅτι ἀπήντησεν εἰς τὰ χρονικὰ τῶν Βουλῶν τῆς Γαλλίας, ὅτι Στρατηγός τις ἐνδοξος, δὲν γνωρίζω εἰς ποίαν ἐποχήν, διορισθεὶς Πατρίκιος εἰς τὴν Γαλλίαν, εὑρέθη ὕστερον μεθ' ὅλων αὐτόχθων, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ προσβληθῇ τὸ Βασιλικὸν Διάταγμα, ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τὴν μεγάλην πολιτογράφησιν, διὰ τῆς ὁποίας προσεκτήσατο τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Διὰ νὰ μὴν ὑπερβῇ λοιπὸν τὰ καθήκοντα τὰ ἡ Γερουσία, διὰ νὰ μὴ φανῶμεν προσβάλλοντες πρᾶξιν, παγάζουσαν ἀμέσως ἀπὸ αὐτὸν τὸν Βασιλέα, προβάλλω νὰ προπολογηθῇ ἡ διάταξις τοῦ Κανονισμοῦ ὡς ἑξῆς.

« Τριμελὴς Ἐπιτροπὴ ἐκλεγομένη κατὰ κλῆρον ἐκ τῶν Μελῶν τῆς Γερουσίας, ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ τούτου Διατάγματος εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν, κατόπιν τῆς ὁποίας ὁ Πρόεδρος κηρύττει ὅτι ὁ Νέος Γερουσιαστὴς εἰσάγεται κατὰ τὴν ἑπομένην Συνεδρίασιν. »

Λαβὼν τὸν λόγον μετὰ ταῦτα εἷς τῶν Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι ὁπωσδήποτε θέλει εἶσθαι ἡ διάθεσις τοῦ ἄρθρου, τὸ πρᾶγμα πάντοτε θέλει καταντήσει ἐκεῖ, ὅτι ἐὰν ὑπάρξῃ ἔνστασις, ἂν δηλ. ὁ διοριζόμενος δὲν ἤθελεν ἔχῃ τὰ προσόντα, θέλει ἀποβάλλεται ἐκ τῆς Γερουσίας, καὶ ὅταν τοῦτο ἴδῃ οὗτος ἐκεῖνος ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην, τὴν ὁποίαν προαγορεύσας ἐξέφρασεν, ὅτι ἐπειδὴ τὰ προσόντα διαγράφονται τραγικῶς εἰς τὸ Σύνταγμα, ἂν παραβιασθῶσιν, ἡ Βουλὴ εἶναι ἀρμοδία νὰ δικάσῃ τὴν παράβασιν κατὰ τὸ Σύνταγμα. Ἡ Γερουσία δὲν ἔχει ἄλλο δικαίωμα, εἰμὴ νὰ προκαλέσῃ ἢ νὰ προτείνῃ Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐξελίγξεως τῶν προσόντων. Ὁ Κανονισμὸς δὲν κάμνει ἄλλο, εἰμὴ νὰ κανονίζῃ τὴν τάξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σώματος, διὰ τὸ ὁποῖον γίνεται. Ἀλλ' ἂν ἀποφασισθῇ νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ γνώμη τοῦ προλαλήσαντος, τότε γνωμοδοτεῖ νὰ ἐξετασθῶσι καὶ τὰ ἴδικά μας Διατάγματα κτλ. Ὁ προλαλήσας ἀναπτύσσει πάλιν καὶ προφορικῶς τὴν γνώμην του καὶ καταδεικνύει ὅτι ἀποφεύγει τὴν λέξιν « ἐξέλεγξις » ἀντικαθιστῶν αὐτὴν διὰ τῆς λέξεως « ἐκθεσις. » Πάλιν ἐπαναλαμβάνει ὁ πρὸ τούτου λαλήσας, ἐρωτῶν, ἂν θέλει ἐξετασθῶσι καὶ τὰ ἰδικά μας Διατάγματα; Ὁ πρῶτος ἐπαναλαμβάνει, νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν λέγει ἐξέτασιν, ἀλλ' *ἔκθεσιν* μόνον, καὶ ὅτι ὁ Κανονισμὸς δὲν εἶναι αἰώνιος· ἠμπορεῖ νὰ διορθωθῇ μετὰ ταῦτα. Ἄλλος τῶν Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, διατείνεται, ὅτι ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγχῃ τὰς ἰδιότητας τῶν Μελῶν της. Οὕτω γίνεται παντοῦ καὶ ὅπου δὲν γίνεται

οὕτως, εἶναι ἄλλοι τρόποι ἐξελέγξεως, πάντοτε ὅμως ὑπάρχει ἐξέλιγξις, ὡς εἰς τὸ Βέλγιον, ὅπου τὸ ἀνώτατον Δικαστήριον ἐξελέγχει τοὺς Τίτλους τῶν Μελῶν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἂν φέρωσι τοὺς ἀπαιτουμένους τύπους, διότι οἱ διορίζοντες τὰ μέλη τῶν Βουλῶν ἢ ἄλλους, δὲν εἶναι ἀλάνθαστοι. Εἶναι πολλὰ πράγματα ἀμφισβητούμενα, τὰ ὁποῖα, ὁ μὲν τὰ θεωρεῖ οὕτως, ὁ δὲ ἄλλως· ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα Σώματα πρέπει νὰ ἦναι ὑπεράνω πάσης ἀμφισβητήσεως, ὡς ἡ γυνὴ τοῦ Καίσαρος ὑπεράνω πάσης ὑποψίας. Ἂν δέ τινες νομίζωσιν ὅτι ὑπάρχει ὑποκεκρυμμένος τις σκοπὸς εἰς τοῦτο, πρέπει νὰ συλλογισθῶσιν ὅτι οἱ συντάξαντες τὸ ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ Γάλλοι, δὲν συνενοήθησαν ποτὲ μὲ τοὺς μεταρρύσαντας αὐτὸ σήμερον. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸ ἄρθρον δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ μετάφρασις ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας τῶν Γάλλων. Ἡ διόρθωτις, τὴν ὁποίαν προτείνει ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι ἐντελής, διότι δὲν φέρει κἀνὲν ἀποτέλεσμα ἡ ἁπλὴ ἔκθεσις. Τὸ ἄρθρον καθὼς εἶναι, εἶναι μὲ πολλὴν περίνοιαν συντεταγμένον καὶ δὲν ἔχει τίποτε πειρακτικόν, ὡς μὴ ἀναφέρον καθόλου τὴν περίστασιν, ὅτε ἤθελεν ὑπάρχῃ ἔνστασίς τις κατά τινος διορισμοῦ. Εἰς τὴν Γαλλίαν πρὸ ὀλίγου συνέβη περίστασίς τις, καθ' ἣν διορισθεὶς εἰς θέσιν Γερουσιαστοῦ μὴ ἔχων τὴν μεγάλην πολιτογράφησιν, ἔχων ὅμως ὅλα τὰ ἄλλα ἀπαιτούμενα προσόντα τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων κτλ. ἔλαβεν ἀμέσως, διὰ τῆς παρατηρήσεως τῆς Γερουσίας, καὶ τὴν μεγάλην πολιτογράφησιν καὶ τὸ πρᾶγμα διορθώθη τοιουτοτρόπως. Ὁ φόβος δὲν εἶναι ὁ ἐκ τῶν ἐνστάσεων. Ὁ φόβος εἶναι μήπως ἔμβῃ εἰς τὸ Σῶμα παρανόμως ἄνθρωπος καὶ οὕτως ἀμαυρωθῇ ἡ ὑπόληψις τοῦ Σώματος. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν λέξιν « ἐξέλεγξις » εἶναι καὶ αὐτὸς τῆς γνώμης ὅτι εἶναι *ἀμήχανα* καὶ τὸ Γαλλικὸν κείμενον ἔχει Verification, ἐξαλήθευσιν. Ἠμπορεῖ νὰ εὑρεθῇ ἄλλη λέξις, διὰ Νόμου τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γένῃ, διότι ἀφορᾷ ἐσωτερικὴν τοῦ Σώματος ἐργασίαν. Οὔτε ἀντιτείνει εἰς τὴν γνώμην τοῦ εἰπόντος ὅτι πρέπει νὰ ἐξετασθῶμεν καὶ ἡμεῖς αὐτοί. Τότε λαβὼν τὸν λόγον ὁ γνωμοδοτήσας ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ νομοθετηθῇ τὸ περὶ ἐξελέγξεως, καὶ νὰ ἐνεργηθῇ ἡ αὐτεξέτασις, εἶπεν ὅτι, καλῶς ὁ προλαλήσας ἀποδέχεται τὴν ἀτέλειαν τῆς τροπολογίας τοῦ Εἰσηγητοῦ· ἀλλὰ διατί καταφεύγει εἰς ἄλλων Ἐθνῶν Νομοθεσίας; Τὸ προχθὲς μόλις καθιερώθη Σύνταγμά μας λέγει, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐξελέγχει τὰς ἐκλογὰς τῶν ἰδίων της Μελῶν, ἀλλ' ὄχι καὶ ἡ Γερουσία. Ἂν ὅμως τὸ ἄρθρον μείνῃ ὡς ἔχει, ἢ

καὶ μὲ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, αὐτὸς ἐπιμένει εἰς τὴν αὐτοεξέτασιν. Πόσον ὁ τύπος δὲν προσέβαλε τὰς ἐκλογάς μας; ἂς μὴ διστάσωμεν ν' ἀνακρίνωμεν αὐτοὶ ἑαυτούς. Ὁ Νόμος θέλει μᾶς φέρει εὐθύτερον εἰς τὸν σκοπόν, τὸν ὁποῖον ἀφορᾷ τὸ προκείμενον, ἄρθρον. Ἄλλος τῶν Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἂν καὶ αὐτὸς πρῶτος ἔφερεν εἰς μέσον τὴν ἐρώτησιν « περὶ τοῦ τί ποιητέον ὅταν ἔνστασις ὑπάρχῃ » διότι καὶ εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ, καθὼς καὶ εἰς τὸν νοῦν σχεδὸν ὅλων τῶν Μελῶν τῆς Γερουσίας, ἦσαν μόναν ἀντικείμενον τὰ προσόντα τοῦ διοριζομένου Γερουσιαστοῦ, σκεφθεὶς ὅμως μετὰ ταῦτα καὶ ἀναγνοὺς προσεκτικῶς τὸ Γαλλικὸν κείμενον ἔτι δὲ ἐξετάσας περὶ τούτου ὀλίγον τον σπουδαστήν, νεωστὶ ἐλθόντα ἐκ Παρισίων, καὶ ἰδὼν παρ' αὐτῷ σημειώσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ ἀπὸ Καθηγητὴν παραδίδοντα ἐκ τῆς διδασκαλικῆς του ἕδρας, εὗρεν ὅτι δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀτέλεια τῶν προσόντων καθ' αὐτό, ἡ ὁποία ἠμπορεῖ νὰ προξενήσῃ τὰς ἐνστάσεις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀτέλεια τῶν διατυπώσεων τοῦ Διατάγματος, ὡς παρ' ἡμῖν ἡ ἐντελὴς ἐλλειψιτυπὴς ἐκθέσεως, αὐτῶν εἰς τὸ εἰδικὸν Διάταγμα, ἃ ἂν ἀπαιτῶνται δύω, ὡς παρ' ἡμῖν, ἡ ἔλλειψις τῆς ἐκθέσεως καὶ μόνον τοῦ ἑνὸς αὐτῶν, ἡ ἔλλειψις τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Βασιλέως, ἢ τῆς προσυπογραφῆς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ἢ τῆς μεγάλης τοῦ Κράτους Σφραγίδος, ἢ τῆς χρονολογίας κτλ. ἐλλείψεις δύνανται νὰ προέλθωσιν ἀπὸ λάθος, καὶ στοχάζομαι ὅτι, διὰ τὰς ἀναγκαίας αὐτὰς διατυπώσεις, εἴμεθα ὅλοι σύμφωνοι, ὅτι πρέπει νὰ διστάζωμεν καὶ νὰ προκαλῶμεν διὰ συνεννοήσεως τὴν διόρθωσίν των. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι, εἰς τὴν Γαλλίαν συνυποβάλλονται εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας καὶ τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα ὁμοῦ μὲ τὸ Βασιλικὸν Διάταγμα, καὶ τοῦτο δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὸ Σῶμα νὰ ἐξετάζῃ καὶ τὴν οὐσίαν τῆς ἐκλογῆς· διότι ἂν ταῦτα τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα δὲν φέρωσι καὶ αὐτὰς τὰς νομίμους διατυπώσεις, τότε γίνεται χάρις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἂν τὸ Σῶμα κάμῃ τὰς παρατηρήσεις του ἐπ' αὐτῶν. Δὲν εἶμαι δὲ παντελῶς σύμφωνος μὲ τὸν πρὸ ὀλίγου εἰπόντα, ὅτι ὑπάρχουσι πολλὰ πράγματα ἀμφισβητούμενα κτλ. στοχάζομαι ὅτι ἡμεῖς εἰς ἀμφισβητούμενα πράγματα δὲν ἐμποροῦμεν νομίμως νὰ ἐπιμβῶμεν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰ προγενῆ τῶν διατυπώσεων λάθη. Διὰ τοῦτο γνωμοδοτῶ νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει, καὶ ἂν ποτὲ ζητήσῃ τις νὰ ὑπερπηδήσῃ τὰ ὅρια τοῦ καθήκοντος, τοῦτο δὲν θέλει τὸ ἐπιτρέψει τὸ Σῶμα, τὸ ὁποῖον σήμερον διστάζει τόσον νὰ ἐπικυρώσῃ τὸ ἄρθρον. Διὰ τὴν ὀχληρότητα τῆς λέξεως, « ἐξέλεγξις » εἶμαι καὶ ἐγὼ σύμφωνος μὲ τὸν

προλαλήσαντα, καὶ ἀντικαθιστῶ τὴν λέξιν « διαβεβαίωσις. » Ἄλλος λέγει ὅτι, ἂν εἰς τὸ Γαλλικὸν κείμενον ὑπάρχωσι « τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα » εἰς ἡμᾶς τοῦτο δὲν ἦτον ἀνάγκη, διότι τὰ προσόντα πρέπει νὰ ἦναι ἐκτεθειμένα εἰς τὸ εἰδικὸν Διάταγμα, γνωμοδοτεῖ δὲ νὰ προσδιορισθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι ἡ ἐξέλεγξις θέλει γίνεσθαι ἐπὶ τῶν διατυπώσεων μόνον. Εἷς ἄλλος ἐξηγῶν τὸ ἄρθρον διατείνεται, ὅτι περὶ τῶν διατυπώσεων καὶ μόνον πραγματεύεται τοῦτο· ἄλλως τὰ προσόντα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραβιασθῶσι, διότι καταραίνονται εἰς τὸ Σύνταγμα, καὶ ἡ παράβασις των εἶναι καταραντὶς, γνωμοδοτεῖ ὅμως νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ἄρθρον **77**· καὶ ὁ καιρὸς θέλει μᾶς διδάξει περὶ τοῦ πρακτέου. Δύο τῶν Μελῶν γνωμοδοτοῦσιν ὁμοίως νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ἄρθρον, καὶ ν' ἀνατεθῇ ἡ ἐφαρμογή του εἰς τὸ γραφεῖον, καταχωρουμένης τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως μόνον εἰς τὰ Πρακτικά. Ὁ Κ. Πανηρόπουλος ζητεῖ νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ ἡ γνώμη του, « ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ κάμῃ Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν εἰδικῶν Διαταγμάτων τῶν Γερουσιαστῶν. » Ἄλλος λέγει ὅτι ὁ προτείνων τοῦτο δύναται ἐν καιρῷ τῷ δέοντι νὰ κάμῃ ἁρμοδίως τὴν περὶ τούτου πρότασίν του. Ἄλλος ἀναγινώσκων τὰ ἄρθρα **76** καὶ **78** εὑρίσκει κενόν τι μεταξὺ τούτων, καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον **77**, μὲ τὴν προσθήκην « ὡς πρὸς τὰς διατυπώσεις » καὶ μὲ τὴν ἀλλαγὴν τῆς λέξεως « ἐξέλεγξις » διὰ τοῦ « ἐξέτασις. » Ἄλλος ἐπὶ τῇ ὑποθέσει τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἄρθρ. **77** προστίθησιν ὡς διόρθωσιν πρὸς ἀλληλουχίαν τῶν ἄρθρων τὸ « καὶ προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα τῆς ἐμφανίσεως. » Ἕτερος ἐπαναλαμβάνει τὴν ὁποίαν ἐξέφρασεν ἐξ ἀρχῆς γνώμην, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ ἐξετάζῃ ὄχι μόνον τὰς διατυπώσεις, ἀλλὰ καὶ τὰ προσόντα. Ποτὲ δὲν θέλει γινῇ λάθος εἰς τὰς *διατυπώσεις*, ἀλλ' ἂν διορισθῇ ἄνθρωπος ἀλλοεθνὴς, αὐτὸς δὲν θέλει συνεδριάσει μετ' αὐτοῦ. Ἡ ἀρχὴ δὲν πειράζεται εἰς τὴν ἐξέλεγξιν. Ὁ Ὑπουργὸς εἶναι ὑπεύθυνος. Τέλος ἀπερασίσθη διὰ ψήφων **21** πρὸς **8** νὰ ἀφαιρεθῇ τὸ ἄρθρον **77** ὁλόκληρον, νὰ σημειωθῇ δὲ μόνον εἰς τὰ Πρακτικὰ ὅτι « ἡ ἐξέτασις τοῦ εἰδικοῦ Διατάγματος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς διατυπώσεις, ἀνατίθεται εἰς τὸ Γραφεῖον, τὸ ὁποῖον κάμνει τὴν ἔκθεσίν του περὶ τούτου εἰς τὴν Γερουσίαν. » Ἔπειτα διορθώθη τὸ ἄρθρον **76** μετὰ τὴν προσθήκην εἰς τὸ τέλος « ἀναγινώσκεται τὸ Διάταγμα καὶ ὁρίζεται ἡ ἡμέρα τῆς ἐμφανίσεώς του. » Ὁ Κύριος Πανηρόπουλος ζητεῖ νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ ἡ γνώμη του, ὅτι θέλει

τὴν ἐξέτασιν νὰ γίνεται ἀπὸ ὅλον τὸ Σῶμα, καὶ ἂν τοῦτο δὲν γένῃ, νὰ προκληθῇ *Νόμος*.

Τοῦ Κεφαλαίου Γ'. (Δεκάτου) ἡ ἐπιγραφὴ διορθώθη μὲ τὴν προσθήκην « καὶ Περιεχέσεως. »

Τὸ ὄρθρον **80** ἔμεινεν ὡς ἦν,

Ἀπὸ τὸ ἄρθρ. **81** τὸ « κατ' αὐτὰς » νὰ λείψῃ.

Τὸ ἄρθρον **82** ἔμεινεν ὡς ἦν.

Τοῦ Κεφαλαίου ΙΑ' τὰ ἄρθρα **83, 84, 85, 86, 87,** ἔμειναν ὡς εἰσίν·

Εἰς τὸ ἄρθρον **88** προστέθη εἰς τὸ « δείγματα » ἡ λέξις « θορυβώδη. »

Τὸ ἄρθρον **89** ἔμεινεν ὡς εἶχεν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **90** ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνέγνω ἔγγραφον ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτως.

« Περὶ ἀδείας ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν. »

Πρὶν ἀποφανθῆτε, Κύριοι, περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, θεωρήσατε αὐτὸ ὑπὸ γενικωτέραν ἔποψιν, ἀναμετρήσατε τὰ ἄτοπα, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἡ εὐχέρεια περὶ τὰς ἀδείας τῆς ἀπουσίας, καὶ τὴν παράτασιν αὐτῶν μάλιστα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ὅπου αἱ ἐργασίαι τῆς Γερουσίας δὲν διαρκοῦσι πολλάκις πλέον τῶν δύο μηνῶν, ἀλλὰ τί λέγω ἄτοπα; ζημίαν εἰς αὐτὰ τὰ γενικὰ τοῦ Ἔθνους συμφέροντα, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόληψιν ὁλοκλήρου τοῦ Σώματος.

Εἶπον πολλάκις καὶ διϊσχυρίζομενος λέγω, ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπάγους εἰς τὰς Βουλὰς καὶ τὰς πράξεις μας τοὺς Νομοθέτας τῶν εὐνομουμένων Συνταγματικῶν Ἐθνῶν. Τὸ ἐξ ἁπάντων ἐκλέγειν τὸ χρήσιμον κατὰ τὸν τρόπον τῶν Μελισσῶν, συνιστᾷ ὁ Σοφὸς Πλούταρχος εἰς τοὺς πολιτικοὺς ἄνδρας μᾶλλον, παρὰ εἰς πάντα ἄλλον, ὅστις προτίθεται ὄχι νὰ αὐτοσχεδιάζῃ, ἀλλὰ νὰ κατασκευάσῃ τι ὀρθὸν καὶ τέλειον ὅσον ἐνεστιν. Οὕτως ἐτελειοποιήθησαν τὰ ἀνθρώπινα ἔργα, οὕτως ἀνεπτύχθησαν αἱ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι, καὶ προήχθησαν τὰ Ἔθνη εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἐριστὴν τελειότητα.

Διὰ τοῦτο Κύριοι, βάλλω ὑπ' ὄψιν σας τὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, Σορῶ δημοσιογράφου τῆς Γαλλίας τοῦ **1836** καὶ τοῦ περιφήμου Νομολόγου τῆς Ἀγγλίας καὶ Εἰσηγητοῦ τῆς τάξεως τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, τοῦ περιφήμου Βένθαμ.

Τὰ Νομοσχέδια τὰ πλέον ἐπιτυχῆ, λέγει ὁ πρῶτος, ἡ τελειοτέρα κατασκευὴ καὶ διάταξις αὐτῶν, ἀποβαίνει ματαία καὶ

ατιλοσφρήτος, ὅταν οἱ Νομοθέται δὲν παρευρίσκωνται διαρκῶς εἰς τὰς θέσεις των, ἢ δὲν καταγίνωνται μὲ σύντονον ἐπιμέλειαν καὶ σπουδὴν εἰς τὰς ἐργασίας των· ἀγαθοὶ οἱ δύο ὑπὲρ τὸν ἕνα καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, οἱ πολλοὶ βέβαια ὑπὲρ τοὺς ὀλίγους καὶ πάρεργον οὐδὲν λέγεται ἔργον.

Κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω ὅτα χθὲς ἔλαβα τὴν τιμὴν νὰ καθυποβάλω εἰς τὸ Σῶμα, διὰ νὰ ἀποδείξω, ὅτι ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν ἰδεῶν ἐκπορεύεται τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ ἀληθές.

Ὁ δεύτερος (ὁ Βένθαμ) ἀπαριθμεῖ, τὰ ἐκ τῶν ἀπουσιῶν τῶν Μελῶν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἐλαττώματα.

1. Ἐκθέτει, λέγει, τὰ Νομοθετικὰ Σώματα εἰς ἀπάτας ἢ λάθη ἄφευκτα, ἐπειδὴ ἡ γνώμη ἢ ἀπόφασις ἑνὸς μέρους τῆς ὁλομελείας ἐμπορεῖ νὰ ἦναι πολλὰ διάφορος, παρ' ὅ,τι ἤθελεν εἶσθαι ἡ γνώμη ἢ ἀπόφασις τῆς ὁλομελείας.

2. Παρέχει τὴν εὐκολίαν νὰ συμβιβάζῃ τις τὴν συνείδησίν του, ἤτις τὸν ἐπιτάττει νὰ ῥίψῃ τὴν μέλαιναν ψῆφον κατὰ τῆς παρανομίας ἢ τῆς ἀδικίας, μὲ τὸ προσωπικόν του συμφέρον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει νὰ βλάψῃ.

3. Ἀπαλλάττει τὸν Νομοθέτην ἀπὸ τὸν κόπον, τὸν ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἡ σπουδὴ καὶ μελέτη σπουδαίων ζητημάτων· καὶ διὰ ταύτην τὴν εὐκολίαν, ἄνθρωποι ἔχοντες τὰ μέσα ἀνέτου ζωῆς, ὀκνηροὶ δὲ ἄλλως ἢ ἀνίκανοι ἀντιποιοῦνται τὴν θέσιν τοῦ Ἀντιπροσώπου ἢ τοῦ Νομοθέτου.

Ἡ παραλείψεις τῶν Νομοθετικῶν χρεῶν, ἤτις προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀπεριόριστον εὐκολίαν τῶν ἀπουσιῶν, ἐμπορεῖ νὰ παγάζῃ, λέγει, ἀπὸ δύο αἰτίας, τὴν ὀκνηρίαν περὶ τὸ ποιεῖν, καὶ τὸ πολυάσχολον· τὸ δεύτερον δύνανται νὰ θεραπευθῇ, ὅταν κηρυχθῇ ὅτι τὰ χρέη τοῦ Νομοθέτου εἶναι ἀσυμβίβαστα μὲ πᾶν ἄλλο ἔργον, ἢ ἐπάγγελμα· κατὰ δὲ τῆς ἀμελείας ἢ ὀλιγωρίας πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ποινή τις, οἷον τὸ πρόστιμον ἢ ἐλάττωσις τῆς χρηματικῆς ἀμοιβῆς, ὅπου ὑπάρχει τοιαύτη.

Δὲν πρέπει νὰ ἦναι δεκτὴ κἀμμία πρόφασις, μήτε αὐτὴ τῆς σωματικῆς ἀσθενείας. Τόσον αὐστηρὸς εἶναι ὁ Νομοθέτης οὗτος τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ ἀκόμη αὐστηρότερος, ὅταν γνωμοδοτῇ, ὅτι πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς πεπαυμένος τῆς θέσεώς του, ὅστις δὲν παρευρεθῇ εἰς τρεῖς ἐφεξῆς ψηφοφορίας Νόμων, ἀφορώντων τὰ γενικὰ συμφέροντα.

Τὸ νὰ σημειῶνται δὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἀπόντων εἰς τὰ πρακτικά, καὶ τὸ νὰ δημοσιεύωνται ἀκόμη διὰ τοῦ τύπου, δὲν θεωρεῖ ὁ δημοσιογράφος Γάλλος παρὰ, ὡς ἐπίθετα καταπλάσματα, μὴ δυνάμενα νὰ φέρωσι κἀνὲν ἀποτέλεσμα.

Τὸ ἄρθρον 89. Τοῦ Κανονισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει τὴν ἀπουσίαν ἑνὸς Μέλους, χωρὶς τὴν ἄδειαν τοῦ Σώματος, εἶναι φανταστικόν, ἐπειδὴ συγχωρεῖ ἄλλως τὴν δι' ἀδείας ἀπουσίαν, καὶ ὅταν ἅπαξ συγχωρηθῇ εἰς ἕνα, δὲν δύναται νὰ τὴν ἀρνηθῇ τὸ Σῶμα εἰς ἄλλον καὶ ἄλλον.

Ταῦτα πρέπει νὰ ἐφαρμόζωνται, προσθέτει, εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Γερουσιαστῶν κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον, διὰ τὸ ὀλιγομελές, ἐνδέχεται πολλάκις νὰ ἐλαττοῦται ὁ ἀπαιτούμενος εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Νόμων ἀριθμός. Ἂν Κύριοι, λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὰς σημερινὰς τῆς Πατρίδος μας περιστάσεις, ἂν συλλογισθῇ τὴν πολιτικήν μας κατάστασιν, καὶ ὅτι τὸ Ἔθνος ὅλον ἔχει προσηλωμένον τὸν νοῦν του καὶ τὰς ἐλπίδας του εἰς τὰς συγκροτουμένας ἤδη Βουλάς, ὅτι ὅλος ὁ χριστιανικὸς κόσμος καὶ μάλιστα αἱ εὐεργέτιδες τῆς Ἑλλάδ. Δυνάμεις ἐνατενίζουν ἤδη εἰς τὰς Βουλάς μας, διὰ νὰ παρατηρήσωσι τὰ πρῶτα βήματα τῆς πολιτικῆς μας πορείας, θέλει δικαιολογήσει τὰς παρατηρήσεις μου ταύτας· παραδεχόμενος τὰ αὐστηρὰ ταῦτα μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐθεώρησαν καὶ παρεδέχθησαν Ἔθνη ἤδη παγιωμένα, Ἔθνη, τὰ ὁποῖα ἐκορύφωσαν ἤδη πρὸ πολλοῦ τὸ πολιτικὸν αὐτῶν οἰκοδόμημα.

Ἀναμετρήσατε λοιπὸν Κύριοι, ὅπερ ἐν ἀρχῇ εἶπον, τὴν ζημίαν τῶν κοινῶν συμφερόντων, ἐκ τῆς τοιαύτης τῶν ἀπουσιῶν ἀδείας, συλλογισθῆτε τὴν βλάβην τῆς ὑπολήψεως ὁλοκλήρου τοῦ Σώματος, ὅταν οἱ Γερουσιασταὶ γνωρίσωσιν ὅτι νομίζουν τὰ κοινὰ τῆς Πατρίδος συμφέροντα, δεύτερα τῶν ἰδιωτικῶν καὶ προσωπικῶν συμφερόντων, καὶ περιορίσατε τὴν ἄδειαν τῆς ἀπουσίας εἰς στενώτατα ὅρια, ἐπιβάλλοντες ἐν ταὐτῷ αὐστηροτάτας ποινάς, κατὰ τῆς παραβάσεως τῆς τοιαύτης διατάξεως. Καὶ τελευταῖον γνωμοδοτεῖ, ἢ παντελῶς νὰ μὴ δίδεται ἄδεια, ἢ ἂν δοθῇ, νὰ μὴ δίδεται ἀποζημίωσις καμμία. Ἕν Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ παρατηρεῖ εἰς τὸν λαλήσαντα ὅτι δὲν εἶναι ἡ γνώμη τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ εἰς τὴν ἔκθεσίν του διαλαμβανομένη, ἀλλ' οὐδ' ἐξέφρασεν οὔτε ἡ μειοψηφία, οὐδὲ κανεὶς ἄλλος τοιαύτην, πῶς τώρα πολεμᾷ τὸ ἄρθρον. Ὁ Κύριος Εἰσηγητὴς ἀνεδέχεται, λέγει, νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἄρθρου δὲν εἶχε τοιαύτην γνώμην, ἀλλ' ὅτι γνωρίσας τὸ βέλτιον μετὰ ταῦτα, ἔκρινε καλὸν νὰ τὸ διακοινώσῃ, οὐχὶ πλέον ὡς Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἁπλῶς ὡς Μέλος τῆς Γερουσίας· ἀλλ' εἰς τὴν γνώμην ταύτην ἀντέτεινεν ἕτερος τῶν

Γερουσιαστῶν, λέγων ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτικὲς πρᾶγμα, ἄνθρωπος ἀναγκασμένος ἀπὸ καταπιεγούσας του ἀνάγκας, λαμβάνων ἄδειαν ἀπουσίας ἡμερῶν τινων, νὰ καταβαρύνεται καὶ μὲ τὴν ζημίαν τῆς στερήσεως τῆς ἀμοιβῆς του. Ἀπαρατήρητα νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρ. ὡς ἦν.

Τὰ ἄρθρα 91, καὶ 92 ἔμειναν ὡς ἦσαν·

Τοῦ Κεφαλαίου ΙΒ'. εἰς τὸ ἄρθρον 93 ἔγεινε παρατήρησις ἐκ μέρους ἑνὸς τῶν Γερουσιαστῶν, ἂν δὲν ἦναι καλήτερον νὰ προσδιορισθῶσι πλείονες τῶν δύο Συντακτῶν, διὰ νὰ ἐπαρκῶσι καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Γραφείου, καὶ εἰς τὰς τῶν Τμημάτων, διότι, καθὼς καὶ ἄλλοτε εἶπε, νομίζει καὶ εὐκολώτερον καὶ ὀλιγώτερον δαπανηρὸν τοῦτον τὸν τρόπον, παρὰ τὸ νὰ λαμβάνωνται ἔξωθεν Γραμματεῖς εἰς τὰ Τμήματα. Ἀλλ' εἷς τῶν Γραμματέων τῆς Γερουσίας ἐξηγήσας, ὅτι δὲν δύναται τις ἀπὸ τώρα νὰ γνωρίζῃ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας· ἐξ ἄλλου μέρους, ὅτι νομίζει σύγχυσιν μᾶλλον τὴν ὕπαρξιν περισσοτέρων τῶν δύο Συντακτῶν ἐντὸς τοῦ Σώματος, ἐγνωμοδότησε νὰ μείνῃ μὲν τὸ ἄρθρον πρὸς τὸ παρὸν, ὡς ἐστί, καὶ ἐπειδὴ δύναται ἡ Γερουσία νὰ κάμνῃ ὁποιανδήποτε προσθαιρέσεις εἰς τὸν Κανονισμὸν, ὁ καιρὸς θέλει διδάξει καὶ τὰ περὶ τούτου.

Τὸ ἄρθρον 94 ἔμεινεν ὡς ἦν.

Εἰς τὸ ἄρθρον 95 προσετέθη κατὰ πρότασιν ἑνὸς τῶν Γραμματέων, ἡ λέξις « ἀντιγραφεῖς » μετὰ τὴν λέξιν ἀναγκαίους διότι περὶ τοιούτων δὲν γίνεται μνεία εἰς κἀνὲν μέρος τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τούτων ἡ ἀνάγκη εἶναι καταφανής.

Τὸ ἄρθρον 96 ἔμεινεν ἀπαρέλλακτον.

Εἰς τὸ τέλος ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπαναλαμβάνει πρότασιν, γενομένην κατ' ἀρχὰς τῆς συζητήσεως « περὶ τῆς ἀνάγκης ἑνὸς Λογιστηρίου τῆς Γερουσίας, » ὡς ὑπάρχει καὶ εἰς τὸν Γαλλικὸν Κανονισμὸν, ἀναγινώσκει τὰ περὶ τούτου ἄρθρα αὐτοῦ ὡς ἀνάπτυξιν τῆς προτάσεως ταύτης· ἐξηγεῖ τὰ καθήκοντα τῶν Μελῶν τοῦ Καταστήματος τούτου· ἀλλ' ἅμα γνωμοδοτεῖ ὅτι παρ' ἡμῖν τοιαύτη ἀνάγκη δὲν ὑπάρχει. Ἀρκεῖ τὸ νὰ συμμορφοθῶμεν μὲ τὸ ἐπικρατοῦν περὶ τοῦ ἐνταῦθα σύστημα. Ἄλλος γνωμοδοτεῖ μὲν ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῇ Γερουσίᾳ Λογιστήριον, ἀλλ' ὅτι τὸ περὶ τούτου Σχέδιον πρέπει ν' ἀνατεθῇ εἰς Ἐπιτροπὴν, εἰς ἄλλον ἁρμοδιώτερον καιρόν.

Ἠρώτησεν εἶτα, ὁ κατ' ἀρχὰς τῆς συζητήσεως τοῦ Κανονισμοῦ εἰσαγαγὼν τὸ ζήτημα Γερουσιαστὴς, τί μέλλει γίνεσθαι ἂν εἰς τὴν ἔναρξιν μιᾶς Συνόδου, ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας εἶναι

ἀπὼν ἕνεκα ἀσθενείας, ἢ ἄλλων περιστάσεων, καὶ ἀπὼν διὰ πολὺν καιρὸν; Πρέπει ἡ Γερουσία νὰ προχωρῇ καὶ ἄνευ Προέδρου εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἀντιπροέδρων της, ἢ πρέπει νὰ ὀνομάζῃ προσωρινῶς ἕνα Πρόεδρον μέχρι τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἀντιπροέδρων της; ἢ πρέπει νὰ ἀργῇ καὶ ἂν αἱ ὑποθέσεις τοῦ Κράτους κατεπείγουσιν; Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ καὶ καὶ ἄλλοι ζητοῦσι τὴν ἀναβολὴν τῆς ἀπορασέως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, καὶ ἡ ἀναβολὴ ἀπορασίζεται. Οἱ Γραμματεῖς ἐρωτῶνται πότε θέλει εἶναι ἑτοίμη ἡ διόρθωσις τοῦ Κανονισμοῦ, διὰ νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὸ Σῶμα, καὶ ἐπαναληφθῇ ἡ γενικὴ ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις αὐτοῦ; Οἱ Γραμματεῖς ἀποκρίνονται ὅτι πέραν τῆς τετάρτης 25 Ὀκτωβρίου, δὲν θέλει ἀναβληθῇ τὸ πρᾶγμα· ἀλλ' ἂν δυνηθῶμεν καὶ πρὸ τούτου νὰ τελειώσωμεν αὐτὸ, θέλετε εἰδοποιηθῇ ἕκαστος διὰ τοῦ Προέδρου περὶ τῆς ἡμέρας καὶ ὥρας τῆς Συνεδριάσεως. Ἔγεινε δεκτὴ ἡ ἀπόκρισις. Ὁ Κύριος Ἀναστ. Λόντος ἐζήτησεν ἄδειαν ἀπουσίας διὰ εἴκοσι ἡμέρας, ἵνα ἀπέλθῃ εἰς τὴν Πατρίδα του, ὅπου τὸν προσκαλεῖ ἀνάγκη μεγάλη. Ἡ Γερουσία συγκατετέθη εἰς τὴν αἴτησιν αὐτοῦ. Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλε τὴν λύσιν τῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1844 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει τῆς Γερουσίας, Προεδρεύοντος τοῦ Κυρίου Γ. Κουντουριώτου μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ὀνομάτων ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, καὶ ἐνεκρίθησαν κατὰ τὴν τάξιν, διετάχθη μετὰ τοῦτο ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, διορθωμένου κατὰ τὰς προλαβούσας συνεδριάσεις. Καὶ εἷς τῶν Γραμματέων ἀνέγνω τὸν Κανονισμὸν ὡς ἑξῆς.

Δ'.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΤΗΣ
ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἄρθρ. 1. Ὁ Πρόεδρος διατηρεῖ τὴν τάξιν τῶν συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, καὶ τὴν ἀκριβῆ ἐνέργειαν τοῦ Κανονισμοῦ, δίδει τὸν λόγον, θέτει τὸ ζήτημα, ἀπαγγέλλει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας, ἐκφωνεῖ τὰς ἀποφάσεις τῆς Γερουσίας, καὶ φέρει τὸν λόγον ἐν ὀνόματι αὐτῆς.

2. Ὁ Πρόεδρος δὲν δύναται νὰ λάβῃ τὸν λόγον εἰς τὰς συζητήσεις, παρὰ ὅταν ἦναι ἀνάγκη νὰ ἐξηγήσῃ τὴν στάσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται τὸ ζήτημα, ἢ νὰ ἐπαναγάγῃ τοὺς ἀγορεύοντας εἰς τὸ προκείμενον.

Ἐὰν δὲ θέλῃ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, παραχωρεῖ τὴν ἕδραν του εἰς τὸν ληχόντα τὰς πλειοτέρας ψήφους Ἀντιπρόεδρον, καὶ δὲν ἀναλαμβάνει αὐτὴν, πρὶν τελειώσει ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις.

3. Εἰς τὴν ἔναρξιν ἑκάστης Συνόδου ὁ Πρόεδρος παραλαμβάνει ὡς Γραμματεῖς προσωρινοὺς τοὺς δύο ἐκ τῶν νεωτέρων Γερουσιαστῶν.

4. Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν ἡ Γερουσία ἐκλέγει διὰ ψηφοδελτίων ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς Μελῶν, δύο Ἀντιπροέδρους καὶ δύο Γραμματεῖς, διὰ τὴν ἐνεστῶσαν μόνην Σύνοδον. Καὶ ἡ μὲν ἐκλογὴ τῶν Ἀντιπροέδρων γίνεται δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας, ἡ δὲ τῶν Γραμματέων καὶ διὰ σχετικῆς. Ἐὰν δὲ μετὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ψηφοφορίαν δὲν ἀναδειχθῶσιν οἱ Ἀντιπρόεδροι δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας, οἱ λαβόντες εἰς τὴν τρίτην, τὴν σχετικὴν, ἀναγνωρίζονται ὡς τοιοῦτοι.

5. Κωλυομένου τοῦ Προέδρου, ὁ λαβὼν τὰς πλειοτέρας ψήφους Ἀντιπρόεδρος ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ.

6. Ἅμα συγκροτηθῇ ἡ Γερουσία, ὁ Πρόεδρος, οἱ Ἀντιπρόεδροι καὶ οἱ Γραμματεῖς, ἐμφανιζόμενοι ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως ἀναφέρουσι περὶ τούτου· συγχρόνως δὲ εἰδοποιεῖται καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων διὰ διαγγέλματος.

7. Ἂν τις τῶν Γραμματέων κωλύεται, εἰδοποιεῖ περὶ τούτου τὸν Πρόεδρον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Συνεδριάσεως, οὗτος δὲ προσκαλεῖ εἰς τὸ Γραφεῖον προσωρινῶς τὸν νεώτερον τῶν Γερουσιαστῶν.

8. Οἱ Γραμματεῖς ἐροῶσι κυρίως τὴν σύνταξιν τῶν πρακτικῶν, ἀναγινώσκουσιν αὐτὰ ἐπὶ συνεδριάσεως, καθὼς καὶ τὰ Νομοσχέδια, καὶ ἄλλας πράξεις ἢ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται νὰ ἀναγνωσθῶσιν εἰς τὴν Γερουσίαν, κρατοῦν ἀκριβῆ σημείωσιν εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν καὶ διαλογὴν τῶν ψήφων· ὁρίζουσιν ἀκριβῶς τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ψηφοφοριῶν· ἐγγράφουν τὰ ὀνόματα τῶν ζητούντων τὸν λόγον, καθ' ἣν παρουσιάζονται τάξιν· καὶ πράττουσιν ἐν γένει ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ τῆς διαιρέσεως τῆς Γερουσίας εἰς Τμήματα, καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ αὐτῶν.

9. Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Γραμματέων ἡ Γερουσία μερίζεται εἰς 5 Τμήματα, ἕκαστον τῶν ὁποίων συνίσταται, εἰ δυνατὸν, ἀπὸ ἰσάριθμα μέλη. Τὰ Τμήματα ταῦτα διακρίνονται διὰ τῶν τακτικῶν ἀριθμῶν 1, 2, 3 κτλ. καὶ ὁ μὲν σχηματισμὸς αὐτῶν γίνεται παρὰ τοῦ Γραφείου, ἐκτίθεται δὲ ὁ πίναξ τῆς διαιρέσεως ταύτης, εἰς τὴν Αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας.

10. Ἕκαστον Τμῆμα ἐκλέγει ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ μελῶν, τὸν Πρόεδρον καὶ Γραμματέα του. Τοῦτον δὲ δύναται νὰ προσλάβῃ καὶ ἐκτὸς τῆς Γερουσίας ἂν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ.

11. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς ἐργασίας τῶν τμημάτων, καθ' ὅσον συμβιβάζονται μὲ τὰς χρείας αὐτῶν.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ τῶν συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας.

12. Ὁ Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν λύσιν τῶν συνεδριάσεων· πρὸ ταύτης δὲ προσδιορίζει τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς ἑπομένης, ἀφοῦ λάβῃ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας.

Ὁρίζει συγχρόνως καὶ τὰ ἀντικείμενα τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, ἡ ὁποία ἐκτίθεται εἰς τὴν Αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας.

13. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν συνεδριάσεων ἀναγινώσκεται μεγαλοφώνως ὁ ὀνομαστικὸς τῶν Γερουσιαστῶν κατάλογος· σημειοῦνται δὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἀπόντων.

14. Ὅταν τις τῶν Γερουσιαστῶν κωλύεται, ὀφείλει, πρὸ τῆς

ἐνάρξεως τῆς Συνεδριάσεως, νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Πρόεδρον, γνωστοποιῶν καὶ τὸν λόγον τοῦ κωλύματος· χωρὶς δὲ τούτου, ἂν δὲν ἐμφανισθῇ εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν Συνεδριάσεις, ὁ Πρόεδρος διατάττει τὸν Γραμματέα νὰ δηλώσῃ ἐπὶ συνεδριάσεως τὴν ἔλλειψιν ταύτην, ἥτις σημειοῦται καὶ εἰς τὰ πρακτικά, ἂν ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία.

15. Ἅμα ἀρχίσει ἡ συνεδρίασις, ὁ Πρόεδρος διατάττει ἕνα τῶν Γραμματέων νὰ ἀναγνώσῃ τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης.

Ἐὰν γίνῃ ἔνστασις κατὰ τῆς συντάξεως τῶν πρακτικῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' ἄλλου, ὁ Πρόεδρος λαμβάνει τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας. Ἐὰν δὲ αὕτη παραδεχθῇ τὴν ἔνστασιν, διορθόνονται τὰ πρακτικά, κατὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, εἴτε ἀμέσως, εἴτε εἰς τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν.

16. Ὁ Πρόεδρος ἀπαγγέλλει μετὰ τοῦτο τὴν ἡμερουσίαν διάταξιν, καὶ προσκαλεῖ τὴν Γερουσίαν νὰ βουλευθῇ περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀντικειμένων κατὰ τὴν τάξιν.

17. Τὰ νομοσχέδια, ἀφοῦ ἀναγνωσθῶσι ἐπὶ συνεδριάσεως ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, τυπόνονται ὁμοῦ μὲ τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις αὐτῶν, καὶ διανέμονται εἰς τοὺς Γερουσιαστάς.

Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν Προβουλευμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων διαβιβάζει εἰς τὴν Γερουσίαν· ἀναγινώσκονται δὲ ταῦτα ἐπὶ συνεδριάσεως παρ' ἑνὸς τῶν Γραμματέων.

18. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Νομοσχεδίων ἢ Προβουλευμάτων, ἡ Γερουσία·

α) Προσδιορίζει τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τὸ Νομοσχέδιον ἢ τὸ Προβούλευμα μέλλει νὰ ἐξετασθῇ προηγουμένως παρ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν Τμημάτων·

β) Ἀποφαίνεται ἂν πρέπῃ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν, ἢ ἂν πρέπῃ νὰ προχωρήσῃ χωρὶς ταύτης εἰς τὴν συζήτησιν.

19. Τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν συνέρχονται τὰ Τμήματα, ἕκαστον χωριστά, διὰ νὰ ἐξετάσωσι τὸ Νομοσχέδιον, ἢ τὸ Προβούλευμα τῆς Βουλῆς· καὶ ἂν ἀποφασισθῇ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπή, ἕκαστον τῶν Τμημάτων, μετὰ τὴν προεξέτασιν, ἐκλέγει ἐντὸς αὐτοῦ ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης.

20. Ἀπαρτισθείσης τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰδοποιεῖται ἀμέσως ὁ Πρόεδρος, ὅστις γνωστοποιεῖ τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν, κατὰ τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν.

21. Ἅμα ἡ Ἐπιτροπὴ τελειώσει τὴν ἔκθεσίν της, εἰδοποιεῖ τὸν

Πρόεδρον, καὶ προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ Ἐπιτροπὴ μέλλει νὰ ἀναγνώσῃ αὐτὴν εἰς τὴν Γερουσίαν.

22. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, ὁρίζεται ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως, οὐδέποτε δὲ αὕτη λαμβάνει χώραν, πρὸ τῆς παρελεύσεως 24 ὡρῶν.

23 Ἐν καιρῷ τῶν συζητήσεων αἱ μὲν ἕδραι τῶν Ὑπουργῶν τίθενται ἐκ δεξιῶν τοῦ Προέδρου, αἱ δὲ τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας ἡ ἔκθεσις προτίθεται, ἐξ ἀριστερῶν.

ΚΕΦ. Δ'.

Περὶ τῶν Συζητήσεων.

24. Ὁ Γερουσιαστὴς δὲν ἐμπορεῖ νὰ λάβῃ τὸν λόγον, χωρὶς νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ τὴν ἄδειαν τοῦ Προέδρου.

Δὲν συγχωρεῖται νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, παρὰ δὶς μόνον· ἐκτὸς ἂν ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ Προέδρου ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὸν νὰ ἀγορεύσῃ καὶ τρίτον.

25. Ὁ λόγος δίδεται εἰς πάντα Γερουσιαστήν, ὁσάκις πρόκειται νὰ τεθῇ τὸ Ζήτημα.

26. Εἰς τὴν συζήτησιν ἀντικειμένου τινός, ἂν τις τῶν Γερουσιαστῶν διϊσχυρισθῇ ὅτι ἔγινε παράβασις τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, ἢ ὅτι ἡ συζήτησις ἄλλων ἀντικειμένων πρέπει νὰ προηγηθῇ, οὗτος λαμβάνει τὸν λόγον κατὰ προτίμησιν. Εἰς ταύτην δὲ τὴν περίπτωσιν ἡ προτέρα συζήτησις διακόπτεται· περὶ δὲ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῶν παρεμπιπτουσῶν τούτων προτάσεων ἀποφασίζει ἡ Γερουσία.

27. Κανεὶς δὲν διακόπτει τὸν ἀγορεύοντα, ἀλλὰ μόνος ὁ Πρόεδρος, ὁσάκις ὁ ἀγορεύων παραβαίνει διάταξιν τινὰ τοῦ Κανονισμοῦ, ἢ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ προκείμενον ζήτημα.

28. Μόνος ὁ Πρόεδρος, οἰκόθεν, ἢ κατ' αἴτησιν ἑνὸς ἢ πλειόνων μελῶν, ἀνακαλεῖ εἰς τὴν τάξιν τὸν ἀγορεύοντα, ὅταν παρεκτρέπεται. Ἐὰν δὲ ζητήσῃ νὰ δικαιολογηθῇ, ἢ νὰ ἐπιφέρῃ διασαφήσεις τῶν λόγων του, δίδεται εἰς αὐτὸν ἀκρόασις.

29. Ἂν ὁ ἀγορεύων ἀνακληθεὶς δὶς εἰς τὴν τάξιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ζητήσῃ ἄδειαν ἀπολογίας, ὁ Πρόεδρος λαμβάνει τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἂν πρέπῃ νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτὸν ὁ λόγος, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν.

30. Ἂν μέλος τῆς Γερουσίας παράττῃ τὴν τάξιν, ἢ ἐκφέρεται εἰς προσωπικότητας, ἀνακαλεῖται κατ' ὄνομα παρὰ τοῦ Προέδρου.

31. Ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων διαιρεῖται εἰς δύο, γενικὴν καὶ μερικήν.

Ἡ γενικὴ συζήτησις περιστρέφεται περὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ δὲ μερικὴ ἀρχίζει κατὰ σειρὰν καὶ κατ' ἄρθρον, μὲ τὰς ἀναφερομένας εἰς ἕκαστον τροπολογίας.

32. Αἱ τροπολογίαι πρέπει νὰ παραδίδωνται γραπταὶ εἰς τὸν Πρόεδρον, ὅστις λαμβάνει τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἂν αὗται πρέπει νὰ συζητηθῶσιν ἀμέσως, ἢ νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι προηγουμένως εἰς τὰ μέλη.

Κἀμμία δὲ τροπολογία δὲν προτίθεται εἰς ψῆφον, ἐὰν ἀρῶ ἀναπτυχθῇ ἀπὸ τὸν προτείναντα, δὲν ὑποστηριχθῇ τοὐλάχιστον ἀπὸ ἓν Μέλος.

33. Αἱ τροπολογίαι συζητοῦνται πρὸ τῆς ἀρχικῆς διατάξεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγονται.

34. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος κεφαλαίου αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰς τροπολογίας, ἐφαρμόζονται ἐπίσης καὶ εἰς τὰς ὑποτροπολογίας.

35. Ὅταν τροπολογίαι τινες ἐγκριθῶσιν, μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν ἄρθρων, ἡ Γερουσία δύναται νὰ παραπέμψῃ τὸ σχέδιον εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ συναρμόσῃ ἐκ νέου τοὺς ὅρους αὐτοῦ, πρὶν ὑποβληθῇ εἰς ἀνάγνωσιν, ἥτις πρέπει νὰ προηγηθῇ τῆς ψηφοφορήσεως τοῦ ὅλου σχεδίου.

36. Εἰς τὰς συζητήσεις, τῶν ὁποίων προηγεῖται ἔκθεσις, οἱ θέλοντες νὰ λάβωσι τὸν λόγον, ὑπὲρ, ἢ κατὰ, εἰς τὴν γενικὴν συζήτησιν, ἐγγράφονται κατ' αἴτησίν των εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀγορευόντων, τὸν ὁποῖον λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ὁ Πρόεδρος, ἅμα ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις.

Οἱ ἀγορεύοντες λαμβάνουσι τὸν λόγον ἐναλλάξ, τουτέστιν, ὁ μὲν ὑπὲρ, ὁ δὲ κατὰ, ἢ ἀνάπαλιν.

37. Ἐν τῷ μεταξὺ τῆς συζητήσεως, ὁ λόγος δὲν δίδεται εἰς τὸν ζητοῦντα, εἰμὴ διὰ λόγον προσωπικόν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν διακόπτει τὴν σειρὰν τῶν ἀγορευόντων.

38. Ἐπὶ τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα φαίνονται σύνθετα, ἂν ζητηθῇ παρ' ἑνὸς τῶν Μελῶν ἡ διαίρεσις, ἀπαγγέλλεται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον· ἂν δὲ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία περὶ τούτου, ἀποφασίζει ἡ Γερουσία.

39. Εἰς πᾶσαν συζήτησιν, ἂν ἓν τῶν Μελῶν τῆς Γερουσίας ζητήσῃ τὸν λόγον περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τοῦ ζητήματος, ἡ προβάλῃ νὰ ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, ἡ ζητήσῃ τὴν ἐπάνοδον εἰς

τὸν Κανονισμὸν, τὴν δὲ γνώμην αὐτοῦ ὑποστηρίξῃ καὶ δεύτερον Μέλος, τὰ παρεμπίπτοντα ταῦτα ζητήματα πρέπει νὰ λυθῶσι, πρὶν ἡ Γερουσία ἐπιληρθῇ, ἡ ἐξακολουθήσει τὴν συζήτησιν τῆς κυρίας προτάσεως.

40. Πρὶν ὁ Πρόεδρος κηρύξει τὸ τέλος τῆς γενικῆς συζητήσεως, ἢ κλείσει πᾶσαν περαιτέρω συζήτησιν, λαμβάνει τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας· ἂν δὲ μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν δοκιμασίαν δὲν ἐκφράζεται καθαρῶς ἡ γνώμη της, ἡ συζήτησις ἐξακολουθεῖ.

ΚΕΦ. Ε'.

Περὶ τῆς ψηφηφορίας καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς.

41. Ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς τάξεως, προτερεύσεως, ἢ ἀναβολῆς εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, ὡσαύτως ἐπὶ τῆς προτάσεως, ἂν πρέπῃ ἡ Γερουσία νὰ ἐπιληρθῇ, ἡ βουλευθῇ περί τινος, περὶ τοῦ τέλους ἢ τῆς παύσεως τῆς συζητήσεως, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἄλλων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι εἰμὴ παρασκευαστικὰ καὶ παρεμπίπτοντα, ἡ Γερουσία ἐκφέρει τὴν γνώμην της διὰ χειροτονίας.

Ἡ δοκιμὴ αὕτη ἐπαναλαμβάνεται ἂν μένῃ ἀμφιβολία· ἂν δὲ καὶ οὕτω τὸ ἀποτέλεσμα δὲν διακρίνεται, τὰ μέλη τὰ ὑπὲρ, ἀνίστανται καὶ ἀριθμοῦνται· καὶ μετὰ τοῦτο τὰ κατὰ, ἀριθμούμενα ἐπίσης.

Μεταξὺ τῶν δύω δοκιμῶν, κἀνεὶς δὲν ἐμπορεῖ νὰ λάβῃ τὸν λόγον.

42. Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δοκιμῶν τούτων βεβαιοῦται παρὰ τῶν Γραμματέων, καὶ ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ Προέδρου.

43. Ἐὰν ἑπτὰ Μέλη ζητήσωσι τὴν διὰ ψήφων ψηφηφορίαν, εἴτε πρὸ πάσης δοκιμῆς, εἴτε μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν ἀμφίβολον, ἐξ ἀνάγκης γίνεται παραδεκτὸς ὁ τρόπος οὗτος.

44. Τὰ ἄρθρα τῶν Νομοσχεδίων, καθὼς καὶ τῶν Προβουλευμάτων ἐμποροῦν νὰ ψηφοφορηθῶσι κατὰ τοὺς ἀνωτέρω τύπους ἄρθρ. 41—43· τὸ δὲ σύνολον τῶν Νομοσχεδίων καὶ Προβουλευμάτων πάντοτε διὰ ψηφοφορίας μυστικῆς.

45. Γίνεται δὲ ἡ μυστικὴ ψηφοφορία κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. Εἷς τῶν Γραμματέων ἀναγινώσκων τὸν κατάλογον καλεῖ ἐξ ὀνόματος τοὺς Γερουσιαστάς. ὁ δὲ καλούμενος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἑτέρου Γραμματέως δύο ψήφους, τὴν μὲν λευκὴν, τὴν δὲ μέλαιναν, ἀποτίθετι τὴν μίαν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ Προέδρου κειμένην κάλπην, τὴν δὲ ἑτέραν, τῆς ὁποίας δὲν

ἔκαμε χρῆσιν, εἰς τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης τῶν Γραμματέων· ἐμφαίνει δὲ ἡ μὲν λευκὴ τὴν ἀποδοχήν, ἡ δὲ μέλαινα τὴν μὴ ἀποδοχήν· ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἡ κλῆσις διὰ τοὺς μὴ ψηφοφορήσαντας.

46. Τελειωθείσης τῆς ὀνομαστικῆς κλήσεως, οἱ Γραμματεῖς ἀριθμοῦσι τὰς ψήφους εἰς τὸ φανερὸν, χωρίζοντες τὰς λευκὰς ἀπὸ τὰς μελαίνας, τὸ δὲ ἐξαχθὲν ἀποτέλεσμα ἐκφωνεῖται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον.

47. Ἀπαγγελλομένου τοῦ καταλόγου, οἱ Γερουσιασταὶ δὲν ἀρίνουσι τὰς θέσεις των, πρὶν ἀκούσει ἕκαστος τὸ ὄνομά του· καὶ ἀναλαμβάνει ἕκαστος τὴν ἰδίαν θέσιν ἅμα ψηφοφορήσει.

48. Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν σκέψεων τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων καὶ τῶν Προβουλευμάτων ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ Προέδρου, κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον « ἡ Γερουσία παρεδέχθη· ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη. »

49. Αἱ ἐνεργούμεναι παρὰ τῆς Γερουσίας ἐκλογαὶ γίνονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, καὶ διὰ ψηφοδελτίων.

50. Τὰ ψηφοδέλτια φέρουν τόσα ὀνόματα, ὅσα πρόσωπα πρόκειται νὰ ἐκλεχθῶσι, τὸ δὲ φέρον πλείονα παρὰ τὰ ἀπαιτούμενα δὲν ἰσχύει παρὰ διὰ τὰ πρῶτα ὀνόματα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν ὑποψηφίων.

51. Δύο ψηφολέκται ἐκλεγόμενοι διὰ κλήρου ἀνοίγουν τὰ ψηφοδέλτια τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκονται μεγαλοφώνως ἀπὸ τὸν Γραμματέα, ἐπιτηροῦντων καὶ αὐτῶν.

Ἰσοψηφίας οὔσης, ἀποφασίζει ὁ κλῆρος.

52. Ἀφοῦ τὸ ἀποτέλεσμα κηρυχθῇ, ἀρανίζονται τὰ ψηφοδέλτια· τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τοῦτο ὑπογράφεται παρὰ τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδων, τῶν Γραμματέων, καὶ τῶν δύω ψηφολεκτῶν.

53. Ἕκαστος τῶν Γερουσιαστῶν δύναται νὰ λάβῃ ἀντίγραφον τοῦ ἀποτελέσματος τούτου ἐπικυρωμένον.

54. Πᾶσα διαμαρτύρησις ἐναντίον ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας ἀπαγορεύεται.

ΚΕΦ. Τ'.

Περὶ τῶν Προτάσεων τῶν Γερουσιαστῶν.

55. Ὁ θέλων νὰ κάμῃ πρότασιν Νόμου Γερουσιαστὴς παραδίδει αὐτὴν εἰς τὸν Πρόεδρον, κατὰ τὴν ἔναρξιν μιᾶς συνεδριάσεως, ἔγγραφον καὶ ἰδιοχείρως ὑπογεγραμμένην.

56. Ὁ Πρόεδρος εἰδοποιεῖ τὰ Τμήματα, διὰ νὰ συνέλθωσι καὶ ἐξετάσωσι πρότασιν Νόμου εἰσαχθεῖσαν παρ' ἑνὸς Γερουσιαστοῦ· ἡ δὲ Γερουσία προσδιορίζει τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν πρέπει νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα.

57. Ἐὰν δύο Τμήματα τοὐλάχιστον γνωμοδοτήσωσιν, ὅτι ἡ πρότασις πρέπει νὰ ἀναπτυχθῇ, οἱ Πρόεδροι τῶν Τμημάτων εἰδοποιοῦσι περὶ τούτου τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, καὶ εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως εἰσάγεται ἡ πρότασις.

58. Ἀναγνωσθείσης τῆς Προτάσεως, ὁ προτείνας αὐτὴν προκαταγγέλλει τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει νὰ κάμῃ τὴν ἀνάπτυξιν, αὐτῆς· ἡ δὲ Γερουσία ἀκούσασα προσδιορίζει αὐτήν.

59. Τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν, ἡ Γερουσία ἀκούσασα τὴν ἀνάπτυξιν, βουλεύεται ἀμέσως, ἐὰν ἡ Πρότασις ἦναι ἀξία ἀμέσου σκέψεως, ἢ ἂν πρέπῃ νὰ ἀναβληθῇ.

60. Ἐὰν ἡ Πρότασις κριθῇ συζητητέα, τυπόνεται καὶ διανέμεται εἰς τὰ Μέλη καὶ ἡ Γερουσία προχωρεῖ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῆς, κατὰ τοὺς διαγραφέντας τύπους.

61. Ὁ εἰσαγαγὼν τὴν προκειμένην πρότασιν δύναται πάντοτε νὰ τὴν ἀνακαλέσῃ· ἀλλ' ἐὰν ἄλλος Γερουσιαστὴς ἀναλαμβάνῃ αὐτὴν εἰς ὄνομά του, ἡ περὶ αὐτῆς συζήτησις ἐξακολουθεῖ.

62. Πρότασις Νόμου παραδειχθεῖσα παρὰ τῆς Γερουσίας, λαμβάνει τὸ ὄνομα Προβούλευμα, καὶ διαβιβάζεται εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων διὰ Διαγγέλματος.

63. Πᾶσα πρότασις, τὴν ὁποίαν ἡ Γερουσία δὲν ἔκρινε συζητητέαν, ἢ ἀπέρριψε μετὰ τὴν συζήτησιν, δὲν ἐμπορεῖ νὰ εἰσαχθῇ ἐκ δευτέρου, διαρκούσης τῆς αὐτῆς Συνόδου.

ΚΕΦ. Ζ'.

Περὶ τῶν Ἀναφορῶν.

64. Εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας κρατεῖται ἰδιαίτερον πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον καταχωρίζονται αἱ πρὸς τὴν Γερουσίαν ἀναφοραὶ, καθ' ἣν εἰσέρχονται χρονολογικὴν τάξιν· σημειοῦται δὲ ἡ περίληψις τοῦ περιεχομένου, καὶ ὁ τακτικὸς ἀριθμὸς τοῦ πρωτοκόλλου σημειοῦται καὶ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς αὐτῆς.

Ἡ σειρὰ τῶν ἀριθμῶν ἀνανεοῦται εἰς ἑκάστην Σύνοδον.

65. Ὅσαι ἐκ τῶν ἀναφορῶν τούτων ἀφορῶσιν ἰδιωτικὰ συμφέροντα παραπέμπονται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴν, αἱ δὲ σχέσιν ἔχουσαι πρὸς ἀντικείμενα καθυποβληθέντα ἤδη εἰς τὰ Τμήματα, παραπέμπονται εἰς αὐτά.

66. Πενταμελὴς Ἐπιτροπὴ ἐπιφορτίζεται τὴν ἐξέτασιν καὶ τὴν ἔκθεσιν τῶν παραπεμπομένων εἰς αὐτὴν ἀναφορῶν. Ἕκαστον δὲ Τμῆμα ἐκλέγει ἐντὸς αὐτοῦ ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἀντικαθιστάμενον κατὰ μῆνα.

67. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει, δὶς τοῦ μηνὸς τοὐλάχιστον, τὴν ἔκθεσίν της εἰς τὴν Γερουσίαν· τὸ δὲ ἀντικείμενον τῶν ἀναφορῶν σημειοῦται συνοπτικῶς εἰς τὴν ἐπιφυλλίδα τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, καθ' ἣν μέλλει νὰ παρουσιασθῇ ἡ ἔκθεσις.

ΚΕΦ. Η'.

Περὶ τῶν Πρακτικῶν.

68. Τὰ Πρακτικὰ τῶν Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας εἶναι ἡ καθεκάστην συνεδρίασιν ἔγγραφος ἔκθεσις τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Εἰς ταῦτα δὲν γίνεται μνεία τῶν γνωμοδοτήσεων, εἰμὴ συνοπτικῶς.

Οἱ γνωμοδοτοῦντες δὲν κατονομάζονται, ἐκτὸς, ὅταν τὸ ζητήσωσι οἱ ἴδιοι.

69. Αἱ αἰτιολογικαὶ ἐκθέσεις τῶν Νομοσχεδίων καὶ τῶν Ἐπιτροπῶν καταχωρίζονται αὐτολεξεὶ εἰς τὰ Πρακτικά.

Αἱ εἰς τὴν τάξιν ἀνακλήσεις δὲν σημειοῦνται εἰς τὰ Πρακτικά, παρ' ὅταν ἡ Γερουσία ῥητῶς ἀποφασίσῃ τοῦτο.

70. Οἱ ἀπὸ τοῦ βήματος λόγοι, καὶ τὰ ἀναγνωσθέντα εἰς τὴν συνεδρίασιν ἔγγραφα δὲν καταχωρίζονται εἰς τὰ Πρακτικά, ἐκτὸς ἂν ἡ Γερουσία διατάξῃ· σημειοῦται δὲ μόνον ὁ τίτλος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πράξεων ἢ ἐγγράφων τῶν καταχωρηθέντων εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Γερουσίας.

71. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Γραμματεῖς ἐρυθρῶσι τὴν σύνταξιν τῶν Πρακτικῶν· καὶ ἀφοῦ ἐγκριθῶσι παρ' αὐτῶν, ἀναγινώσκονται εἰς τὴν Συνεδρίασιν· ἐγκριθέντα δὲ παρὰ τῆς Γερουσίας μεταγράφονται εἰς τὸ καθαρὸν, ὑπογράφονται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον, ἢ τὸν διευθύνοντα τὴν Συνεδρίασιν Ἀντιπρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους, καὶ τοὺς παρευρεθέντας εἰς τὴν συνεδρίασιν Γραμματεῖς· γίνονται δὲ δύο ἕτερα ἀντίγραφα ὁμοίως ὑπογεγραμμένα.

72. Οἱ Συντάκται ῥοντίζουσι τὴν ἀντιγραφὴν τῶν Πρακτικῶν· οἱ δὲ Γραμματεῖς ἀποστέλλουσιν αὐτὰ εἰς τὸν τύπον, ἐντὸς 24 ὡρῶν, διορθόνουσι τὰ δοκίμια, τὰ ὁποῖα τυποθέντα διανέμονται εἰς τὰ μέλη τῆς Γερουσίας καὶ τῆς Βουλῆς.

Οἱ Γερουσιασταὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀναγινώσκωσι τὰ

πρωτότυπα τῶν Πρακτικῶν, καὶ τὰ καταχωρισθέντα εἰς τὰ ἀρχεῖα ἔγγραφα.

73. Ἡ Γερουσία διατάττει τὴν τύπωσιν τῶν Νομοσχεδίων, τῶν ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων, τῶν προτάσεων, τροπολογιῶν καὶ ἄλλων ἐγγράφων, ἀναγκαίων νὰ φωτίσωσι τὰς σκέψεις της.

74. Κανὲν ἔγγραφον τῆς Γερουσίας δὲν συγχωρεῖται νὰ δοθῇ εἰς τὸν ζητοῦντα, χωρὶς ἄδειας τοῦ Προέδρου, ὑπογεγραμμένης ἀπὸ τὸν ἴδιον καὶ ἕνα τοὐλάχιστον τῶν Γραμματέων.

75. Ὅταν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ προσθήκην τινα, ἢ τροπολογίαν τοῦ Κανονισμοῦ, οἱ Γραμματεῖς συναρμόζουσι τὰς μεταβολὰς ταύτας μὲ τὰ ἄρθρα αὐτοῦ. Τυπόνεται δὲ ἐκ νέου καὶ διανέμεται εἰς τοὺς Γερουσιαστὰς, καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

Ἐν ἀρχῇ δὲ τοῦ Κανονισμοῦ τυπόνεται τὸ Σύνταγμα, διὰ νὰ ἔχωσιν αὐτὸ πρόχειρον τὰ Μέλη.

ΚΕΦ. Θ'.

Περὶ εἰσαγωγῆς καὶ παραδοχῆς τῶν Γερουσιαστῶν.

76. Ὁ διοριζόμενος Γερουσιαστὴς κοινοποιεῖ τὸ Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ του εἰς τὸν Πρόεδρον, ὅστις εἰδοποιεῖ περὶ τούτου τὴν Γερουσίαν εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν· ἀναγινώσκεται τὸ Διάταγμα, καὶ ὁρίζεται ἡ ἡμέρα τῆς ἐμφανίσεώς του.

77. Τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν, ὁ Πρόεδρος ἀγγέλλει τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Γερουσιαστοῦ. Δύο δὲ Μέλη τῆς Γερουσίας ὀνομασθέντα παρὰ τοῦ Προέδρου εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον τῆς Γερουσίας, προπορευομένων δύο Κλητήρων.

78. Ὁ Πρόεδρος διατάττει τὸν Γραμματέα νὰ ἀναγνώσῃ τὸ Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ· μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, ἐν ᾗ ὁ παρουσιαζόμενος ἵσταται ὄρθιος, δίδει τὸν ἀπαιτούμενον ὅρκον καὶ λαμβάνει τὴν ἕδραν του.

ΚΕΦ. Ι'.

Περὶ τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν καὶ πρεσβείσεων.

79. Τὰ σχέδια τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν συντάσσονται ἀπὸ πενταμελῆ ἐπιτροπὴν, ἐκλεγομένου ἑνὸς μέλους ἐξ ἑκάστου Τμήματος.

80. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὸ συνταχθὲν σχέδιον εἰς τὰ Τμήματα, διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς μελῶν· ταῦτα δὲ ὄντα συγχρόνως καὶ τοῦ Τμήματος μέλη ἐκθέτουσιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τας ἐπὶ τοῦ σχεδίου παρατήρησεις τῶν Τμημάτων. Τροποποιηθὲν δὲ τὸ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ της· καὶ αὕτη ἀποφασίζει διὰ ψηφοφορίας μυστικῆς περὶ τοῦ σχεδίου.

81. Ὁ Πρόεδρος καὶ πέντε μέλη τῆς Γερουσίας κατὰ κλῆρον ἐκλεγόμενα, ὁμοῦ μὲ τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ τοὺς Γραμματεῖς συνιζῶσι τὴν μεγάλην λεγομένην Πρέσβευσιν, ἡ δὲ ἁπλῆ ἢ μικρὰ συνίσταται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ τοὺς Γραμματεῖς.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

Περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀστυνομίας τῆς Γερουσίας.

82. Ἡ Ἀστυνομία τῆς Γερουσίας ἀνήκει εἰς αὐτήν· ἐνεργεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἔχοντος τὸ δικαίωμα νὰ δίδῃ τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς διὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς φρουρᾶς.

83. Οὐδεὶς τῶν Γερουσιαστῶν εἰσέρχεται εἰς τὸ Συνέδριον φέρων ὅπλον ἢ ῥάβδον.

84. Ὁ Πρόεδρος ἀνακαλεῖ εἰς τὴν τάξιν τὰ παρεκτρεπόμενα μέλη τῆς Γερουσίας.

85. Κάνεις δὲν εἰσέρχεται εἰς τὸν περίβολον τοῦ Συνεδρίου, πλὴν τῶν Ὑπουργῶν· εἶναι δὲ ἐξῃρημέναι θέσεις διὰ τοὺς Πρέσβεις, καὶ διπλωματικοὺς πράκτορας τῶν ξένων Δυνάμεων, καὶ τόπος προσδιωρισμένος διὰ τοὺς δημοσιογράφους.

86. Οἱ ἀκροαταὶ ἔχουσι τὴν εἴσοδον εἰς τὸ ἀκροατήριον, χωρὶς ὅπλα ἢ ῥάβδους· λαμβάνουν δὲ τὰ εἰσιτήρια παρὰ τῶν Γερουσιαστῶν, ὧν ἕκαστος ἔχει ἓν· τὰ δὲ λοιπὰ μέχρι τῆς πληρώσεως τῶν θέσεων τοῦ ἀκροατηρίου διανέμονται ἀπὸ τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας.

87. Οἱ ἀκροαταὶ κάθηνται μετὰ σιωπῆς· ὅστις δὲ ταράττει τὴν ἡσυχίαν μὲ κραυγάς, ἢ θορυβώδη δείγματα ἐπιδοκιμασίας ἢ ἀποδοκιμασίας, προλαμβάνεται διὰ τῶν ἐπὶ τῆς εὐταξίας, Κλητήρων, καὶ ἂν ἐπιμένῃ, ἐκβάλλεται ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον, καὶ ἀνθιστάμενος ἀπάγεται ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς.

Ἡ διάταξις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων ἐκτίθεται εἰς τὴν θύραν τῆς εἰσόδου τοῦ συνεδρίου τῆς Γερουσίας.

88. Ὅταν τὸ ἀκροατήριον θορυβήσῃ, ὁ Πρόεδρος παραγγέλλει

τὴν ἡσυχίαν, καὶ ἂν δὲν συνηθῇ νὰ ἐπαναγάγῃ αὐτήν, διατάττει τὴν διάλυσιν αὐτοῦ.

89. Οὐδεὶς Γερουσιαστὴς δύναται νὰ ἀναχωρήσῃ χωρὶς τὴν ἄδειαν τῆς Γερουσίας· ὑπαρχούσης δὲ κατεπειγούσης ἀνάγκης, ὁ Πρόεδρος δύναται νὰ δώσῃ τὴν ζητουμένην ἄδειαν· ἀλλὰ δίδει λόγον περὶ τούτου εἰς τὴν Γερουσίαν.

90. Τὰ ἔγγραφα τῆς ἀδείας καὶ πιστοποιητικὰ ἐκδίδονται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον διαρκούσης τῆς συνόδου.

91. Ἂν ὁ ἀπὼν δὲν παρουσιασθῇ εἰς τὴν ὡρισμένην διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀδείας προθεσμίαν, στερεῖται τῶν νενομισμένων ἀποζημιώσεων, διὰ τὰς περιπλέον ἡμέρας τῆς ἀπουσίας του.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

Περὶ τῶν Ὑπαλλήλων τῆς Γερουσίας.

92. Δύο Συντάκται τῶν Πρακτικῶν παραλαμβάνονται ἐκτὸς τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας, ἔργον τῶν ὁποίων εἶναι νὰ συντάττωσι τὰ Πρακτικά, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Γραμματέων· διορίζονται δὲ οὗτοι παρὰ τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ τῶν Γραμματέων, πλησίον τῶν ὁποίων ἐδρεύουσι.

93. Ἡ Γερουσία ἔχει φρουρὰν στρατιωτικὴν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἑνὸς Ἀρχηγοῦ.

94. Τὸ Γραφεῖον διορίζει τοὺς ἀναγκαίους Ἀντιγραφεῖς καὶ Κλητῆρας, καὶ τούτους ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἑνὸς πρώτου Κλητῆρος, ἐνεργοῦντος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Προέδρου.

Δύο τῶν κλητήρων τούτων, ὑπὸ τὸ ὄνομα Εὐταξίαι, ἵστανται εἰς τὸ ἀκροατήριον, διαρκουσῶν τῶν συνεδριάσεων, ἐπιτηροῦντες τὴν εὐταξίαν.

95. Ἡ Γερουσία ἔχει ἕνα Γραμματοφόρον ἐκλεγόμενον μεταξὺ τῶν κλητήρων παρὰ τοῦ Προέδρου, καὶ παρευρισκόμενον εἰς πᾶσαν συνεδρίασιν. Διὰ τούτου στέλλονται τὰ ἐπίσημα τῆς Γερουσίας· τὴν δὲ ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς τούτων ἐγχειρίζει εἰς τὸν Γραμματέα.

96. Εἷς τῶν συντακτῶν ἐπιφορτίζεται τὰ χρέη τοῦ Ἀρχειοφύλακος καὶ βιβλιοφύλακος τῆς Γερουσίας· διατελεῖ δὲ διαρκῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἑπομένης συνόδου.

ΚΕΦ. Π'.

Περὶ τοῦ Λογιστικοῦ τῆς Γερουσίας.

97. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης Συνόδου διορίζεται λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ πέντε Μελῶν συνεσταμένη, ἐκλεγομένου ἑνὸς Μέλους ἀφ' ἑκάστου Τμήματος.

98. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη καταστρώνει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν ὅλων ἐν γένει τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας, τὸν ὁποῖον ὑποβάλλει εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἐπικύρωσιν αὐτῆς, εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης Συνόδου.

99. Καθυποβάλλει ὁμοίως τὰς παρατήσεις της περὶ τῆς οἰκονομικῆς βελτιώσεως διαφόρων κεφαλαίων τῆς πιστώσεως καὶ δαπάνης.

100. Ἡ Γερουσία διορίζει συγχρόνως ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς Μελῶν, διὰ μίαν μόνην Σύνοδον, καὶ ἕνα ταμίαν, χρέη τοῦ ὁποίου εἶναι,

1) Νὰ καταστρώνῃ τὴν μηνιαίαν κατάστασιν, συμφώνως μὲ τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν.

2) Νὰ καθυποβάλῃ τὴν κατάστασιν ταύτην εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν καὶ ἔγκρισιν τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς.

101. Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ εὕρῃ τὴν μηνιαίαν κατάστασιν, σύμφωνον μὲ τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν, θέτει τὸ « ἐθεωρήθη καὶ ἐνεκρίθη. »

102. Μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Πρόεδρος ἐκδίδει τὸ ἔνταλμα τῆς πληρωμῆς, ὁ δὲ ταμίας ἐνεργεῖ τὰς πληρωμὰς, λαμβάνων τὰς ἀναγκαίας ἀποδείξεις.

103. Ἂν τυχὸν παρουσιασθῶσιν ἔκτακτα ἔξοδα ὑπερβαίνοντα τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν, ζητεῖται νέα πίστωσις παρὰ τῆς Γερουσίας ἀνάλογος.

Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης Συνόδου ὁ ταμίας καταστρόνει τὸν ἐτήσιον ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, τὸν ὁποῖον καθυποβάλλει εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν συνωδευμένον μὲ ὅλα τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα· αὕτη δὲ ἀφοῦ τὸν ἐπεξεργασθῇ, τὸν καθυποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας.

105. Ὁ παρὼν Κανονισμὸς συζητηθεὶς, ἐγκριθεὶς καὶ κυρωθεὶς παρὰ τῆς Γερουσίας, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου· ἀντίτυπα δὲ τούτου θέλουν διανεμηθῇ εἰς τὰ Μέλη τῆς Γερουσίας καὶ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

Ἐνεκρίθη παρὰ τῆς Γερουσίας ὁ Κανονισμὸς καὶ ἀπεφασίσθη ἀμέσως κατὰ πρότασιν τινῶν ἐκ τῶν Μελῶν νὰ δοθῇ εἰς τὸν τύπον, καὶ νὰ ἐξαχθῶσι περὶ τὰ 300 ἀντίτυπα, διὰ νὰ διανεμηθῶσι, τὰ μὲν εἰς τὰ Μέλη τῆς Γερουσίας, τὰ δὲ εἰς τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ εἰς ἄλλους. Ἕτερος δέ τις τῶν Γερουσιαστῶν προσέθηκεν εἰς τοῦτο νὰ συντυποθῇ συγχρόνως ὁμοῦ μὲ τὸν Κανονισμὸν καὶ τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ τὸ ἔχωσι πρόχειρον τὰ Μέλη ὡς ἀπαιτεῖται τοῦτο ἀπὸ τὸν Κανονισμόν· πρὸς τούτοις δὲ νὰ τυποθῶσι συγχρόνως καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας. Ἀλλὰ προταθέντος λόγου παρά τινος τῶν Μελῶν τῆς Γερουσίας « Νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ τῆς συντάξεως τοῦ Σχεδίου τοῦ Λογιστικοῦ τοῦ Σώματος, ὡς εἰς τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν ἀπεφασίσθη. » Καὶ ἄλλου Γερουσιαστοῦ ἐπιμένοντος νὰ προστεθῇ ἄρθρον περὶ τούτου εἰς τὸν Κανονισμόν, ἀπεφασίσθη ἡ μὲν Ἐπιτροπὴ, ἀντὶ τριμελοῦς, νὰ ἦναι πενταμελὴς, καὶ νὰ σύγκηται ἀπὸ τὰ αὐτὰ Μέλη, ἅτινα ἀπετέλεσαν τὴν ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ Κανονισμοῦ Ἐπιτροπήν. Ἀντὶ δὲ τοῦ Κυρίου Α. Λόντου ἀπόντος μὲ ἄδειαν, νὰ ὀνομασθῇ ἀπὸ τὸ Γραφεῖον ἄλλος, καὶ ὀνομάσθη ἀμέσως ὁ Κ. Τατζῆς Μαγγίνας· ἀπεφασίσθη δὲ ταυτοχρόνως ἀνὰ καθυποβαλλομένην Ἐπιτροπὴν αὕτη τὸ περὶ τοῦ Λογιστικοῦ Σχέδιόν της τὴν μεθαύριον (παρασκευὴν 27 (Ὀκτωβρίου.), τὸ ὁποῖον συζητηθὲν αὐθημερὸν νὰ προστεθῇ εἰς τὸν Κανονισμὸν καὶ νὰ τυπωθῇ ὁμοῦ μὲ αὐτόν.

Ὁ Πρόεδρος ἀπήγγειλε μετὰ τοῦτο τὴν λύσιν τῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1844 ἡμέρα Παρασκευῇ.

Ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει τῆς Γερουσίας, Προεδρεύοντος τοῦ Κυρίου Γ. Κουντουριώτου, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ὀνομάτων τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως καὶ ἐνεκρίθησαν κατὰ τὴν τάξιν. Μετὰ ταῦτα ἀπήγγειλεν ὁ Πρόεδρος τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, ὅπερ ἦν ἡ « περὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Γερουσίας » προσθήκη κεφαλαίου εἰς τὸν Κανονισμόν, καὶ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐπιτροπῆς προλογίσας ἐξέθετο κατὰ πρῶτον

τὴν ἀνάγκην ἑνὸς σταθεροῦ ἀρχειοφύλακος καὶ βιβλιοφύλακος τῆς Γερουσίας καὶ ἐπρότεινε νὰ προστεθῇ ἄρθρον περὶ τούτου εἰς τὸ τελευταῖον τοῦ Κανονισμοῦ κεφάλαιον ὑπ' ἀριθ. 96, ὅπου νομίζει καταλληλοτέραν τὴν θέσιν του, ὡς πραγματευομένου τοῦ κεφαλαίου τούτου « περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Γερουσίας. » Τὸ ἄρθρον, περὶ οὗ ὁ λόγος εἶχεν οὕτως « 96. Εἷς τῶν Συντακτῶν ἐπιφορτίζεται τὰ χρέη τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ βιβλιοφύλακος τῆς Γερουσίας, διατελεῖ δὲ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην καθ' ὅλον τὸ ἔτος τῆς Συνόδου, ὢν ὑπεύθυνος διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ἀρχείων, βιβλίων καὶ σκευῶν τοῦ καταστήματος. » Ἀλλὰ κατὰ πρότασιν τινῶν τῶν Μελῶν διορθώθη ἡ δευτέρα περίοδος τοῦ ἄρθρου οὕτω « διατελεῖ δὲ διαρκῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπομένης Συνόδου κλπ. » ἀφαιρεθεισῶν τῶν λέξεων « καθ' ὅλον τὸ ἔτος τῆς Συνόδου » καὶ προστεθείσης τῆς λέξεως « διαρκῶς. »

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ κεφάλαιον ΙΓ'. ὁλόκληρον, καὶ ὁ εἰσηγητὴς ἀνέφερεν, ὅτι βάσιν ἔχουσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ κείμενον τοῦ Γαλικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, ἐπροσπάθησε, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἐπικρατοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα λογιστικὸν σύστημα νὰ συμβιβάσῃ, ὡς καὶ ἔπραξε, τὸ ἓν μετὰ τοῦ ἑτέρου. Ἤρξατο μετὰ ταῦτα ἡ κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσις, καὶ ἐγένοντο δεκτὰ ὅλα τὰ ἄρθρα τοῦ κεφαλαίου τούτου, προστεθείσης μόνον εἰς τὸ ἄρθρ. 100 τῆς φράσεως « διὰ μίαν μόνην Σύνοδον αὐτῶς» ἡ Γερουσία διορίζει συγχρόνως διὰ μίαν μόνην Σύνοδον κτλ. » Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ δοθῇ ὁ Κανονισμὸς ἀμέσως εἰς τύπον, καὶ νὰ συντυπωθῇ συγχρόνως μὲ αὐτὸν καὶ τὸ Σύνταγμα.

Ἐπρότεινέ τις τῶν Γερουσιαστῶν μετὰ τοῦτο ὅτι εἶναι καιρὸς τὸ γραφεῖον νὰ σχηματίσῃ τὰ Τμήματα, καὶ νὰ δηλοποιήσῃ ὅσον τάχιστα τὸν σχηματισμὸν τοῦτον εἰς τὴν Γερουσίαν. Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ συνέλθῃ τὸ Σῶμα τὴν 31 Ὀκτωβρ. ἡμέραν Τρίτην τῆς ἑβδομάδος, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος σχηματισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος ἀπήγγειλε μετὰ τοῦτο τὴν λύσιν τῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Ὀκτωβρ. 1844 ἡμέρας Τρίτης.

Ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας προεδρεύοντος τοῦ Κυρίου Γ. Κουντουριώτου, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ὀνομάτων τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἔγκρισιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, ἐπρότεινε τις τῶν Γερουσιαστῶν, ὅτι εἶναι καιρὸς πλέον νὰ προβῇ τὸ γραφεῖον εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ὑπαλλήλων, τὸν σχηματισμὸν τῶν Τμημάτων κτλ. Ἡ δὲ Γερουσία συνήνεσεν εἰς ταῦτα ὁμοφώνως.

Συγχρόνως ἐπρότειναν ἄλλοι νὰ ἐκλεχθῇ κατὰ τὴν αὐτὴν Συνδρίασιν ὁ ταμίας τῆς Γερουσίας κατὰ τὸ ἄρθρον 100 τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ γενομένης δεκτῆς τῆς προτάσεως, ἐξελέχθη ὡς τοιοῦτος ὁ Κύριος Σ. Θεοχαρόπουλος διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ἔχων μὲν αὐτὸς ψήφους δώδεκα, ὁ δὲ Κ. Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος ψήφους ἑνδεκα, καὶ ὁ Κύριος Ν. Χρυσόγελος μίαν. Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Ν. Πονηρόπουλος ἐζήτησε δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Πρόεδρον ἀπουσίας ἄδειαν ἡμερῶν 15. Ἀναγνωσθείσης δὲ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης κατὰ τὴν αὐτὴν Συνεδρίασιν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσθη νὰ τῷ δοθῇ ἡ ζητηθεῖσα ἄδεια. Ἐπὶ τούτοις ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε τὴν λύσιν τῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Δεκεμβρίου 1844 ἡμέρα Παρασκευῆ.

Σήμερον τὴν ὀγδόην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τετάρτου ἔτους, συνεδριαζούσης τῆς Γερουσίας, μετὰ τὴν ὀνομαστικὴν κλῆσιν τῶν Μελῶν αὐτῆς, πλήρους ἀποδειχθέντος τοῦ Σώματος, εἷς τῶν Γραμματέων ἀνέφερεν ὅτι, διὰ τὸ αἰφνίδιον τῆς Συνεδριάσεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωσθῶσι τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως. Ἐνεκρίθη νὰ ἀναγνωσθῶσιν εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος ἐκθέτει, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριά-

σεως εἶναι ὁ διορισμὸς τῆς πρεσβεύσεως πρὸς τὰς Α.Α. Μ.Μ. ἕνεκεν τῆς αὐριανῆς Ἑορτῆς τῶν Γενεθλίων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης. Ἑπομένως ἡ διάσκεψις περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τῆς παραιτήσεως καὶ τυχὸν ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐκλεχθέντος ταμίου Γερουσιαστοῦ Κυρίου Σ. Θεοχαροπούλου, καὶ τέλος ἡ διάσκεψις περὶ αἰτήσεων ἀδειῶν ἀπουσίας, τὰς ὁποίας ὑπέβαλον τινὲς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν.

Ἄρχεται ἡ περὶ Πρεσβεύσεως διάσκεψις, καὶ συζητήσεως γενομένης ἀνίσως ἡ ὁλομέλεια τῆς Γερουσίας ὀφείλει νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὰς Α.Α. Μ.Μ. ἢ ἀνίτως πρέπει νὰ συσταθῇ μεγάλη Πρέσβευσις κατὰ τὸ ἄρθρον 81 τοῦ Κανονισμοῦ, ἐνκρίθη τὸ τελευταῖον τοῦτο, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἕκαστον προαιρούμενον μέλος τῆς Γερουσίας δύναται νὰ παρακολουθήσῃ τὴν Πρέσβευσιν. Ἐκλεχθέντων ψηφολεκτῶν δύο Γερουσιαστῶν, τῶν Κ.Κ. Α. Λόντου καὶ Σ. Παπαλεξοπούλου, ἐτέθησαν τὰ ὀνόματα τῶν Μελῶν εἰς τὴν κάλπην, καὶ ἐκληρώθησαν ὡς μέλλοντες νὰ σχηματίσωσι τὴν μεγάλην Πρέσβευσιν μετὰ τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ τῶν Γραμματέων οἱ Γερουσιασταὶ Κ.Κ. Χ. Βλάσσης Ν. Ῥενιέρης, Α. Λουδωρίκης, Χ. Παπαπολίτης καὶ Σ. Θεοχαρόπουλος.

Μεταβαίνει ἔπειτα ἡ Γερουσία εἰς τὸ περὶ παραιτήσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Θεοχαροπούλου ἀπὸ τὴν θέσιν ταμίου, καὶ παραδέχεται ταύτην. Προταθείσης τῆς ἀντικαταστάσεώς του παρὰ τοῦ λαβόντος τὰς μετὰ τὸν παραιτηθέντα περισσοτέρας ψήφους Γερουσιαστοῦ Κυρίου Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου, ἐνίστασται οὗτος παρατηρῶν, ὅτι ὁ ταμίας πρέπει νὰ ἦναι εἷς ἐκ τῶν διαμενόντων ἀείποτε εἰς τὴν Καθέδραν. Ἀποφασισθείσης νέας περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ταμίου ψηφηφορίας, καὶ κληρωθέντων δύο ψηφολεκτῶν τῶν Κ.Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδου καὶ Σ. Τρικούπη, ἔλαβον διὰ τὴν θέσιν ταμίου, ἐξ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ψήφων, δεκαεξ ψήφους ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Σπυρ. Παπαπαλεξόπουλος, δέκα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Β. Χρηστακόπουλος, καὶ μίαν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ν. Πρασακάκης.

Ἐκήρυξεν ὁ Πρόεδρος ταμίαν τῆς Γερουσίας τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Σ. Παπαλεξόπουλον.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκθέτει ἑπομένως ὅτι οἱ Γερουσιασταὶ Κ.Κ. Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, καὶ Σ. Παπαλεξόπουλος ἐξαιτοῦνται δεκαπενθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας. Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν αἴτησιν ἀμφοτέρων.

Προτάσεως γενομένης μετὰ ταῦτα νὰ εὑρεθῇ κατάστημα εὐρυχωρότερον διὰ τὰς Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας, κατὰ τὸν Κανονισμόν, ἀπεφασίσθη νὰ καθυποβληθῇ ἡ πρότασις εἰς συζήτησιν κατὰ τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἑπομένως κηρύττει λελυμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Τ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Δεκεμβρίου 1844 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἐνάτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τετάρτου ἔτους, ἐκφωνηθέντος τοῦ καταλόγου, καὶ πλήρους ἀναδειχθέντος τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν, καθ' ἣν πρῶτον ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐπεκυρώθησαν τὰ πρακτικὰ τῶν Συνεδριάσεων τῆς 31 Ὀκτωβρ. καὶ 8 Δεκεμβρίου 1844.

Ἀναγινώσκεται καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 42,567 τῆς 18 Δεκεμβρίου τ. ε. ἔγγραφον πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, ζητοῦντος νὰ διαιρεθῇ εἰς δύο χωριστὰ ἄρθρα ἡ ζητηθεῖσα πίστωσις πρὸς μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἔξοδα τοῦ ὑλικοῦ.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λέγει, ὅτι ἀντικείμενα τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας, καὶ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς γενομένης εἰς τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν προτάσεως περὶ εὑρέσεως καταλληλοτέρου καταστήματος.

Ἓν Μέλος τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναγινώσκει τὸν παρ' αὐτῆς συνταχθέντα προϋπολογισμὸν διηρημένον εἰς χρῆσιν τοῦ ἔτους 1844 καὶ 1845 : ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

ΣΤΟΙΧ. Α'.

Προϋπολογισμὸς ἐξόδων τῆς Γερουσίας ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου ἕως τέλους τοῦ 1844.

Φύσις ἐξόδων.	Σεπτέμβρ.	Ὀκτώβριος	Νοέμβριος	Δεκέμβριος	Ὁλικὸν ποσόν.
Μισθοὶ προσωπικοῦ 33 Γερουσιαστῶν ἀπὸ 7 Σεπτεμβρ.	10966 50	13706 50	14146 50	14146 50	52965 80
2 Συντακτῶν ἀνὰ 200 δρ. ἀπὸ 15 Νοεμβρίου.	» »	» »	200 »	400 »	600 »
1 Ἀντιγραφέως ἀνὰ δρ. 150 ἀπὸ 15 Νοεμβρίου.	» »	» »	75 »	150 »	225 »
1 Ὁμοίου ἀνὰ δρ. 150 ἀπὸ 1 Δεκεμβ.	» »	» »	» »	150 »	150 »
1 πρώτου κλητῆρος ἀνὰ δρ. 80 ἀπὸ 15 Νοεμβρίου.	» »	» »	40 »	80 »	120 »
5 κλητήρων ἀνὰ δρ. 50 τοῦ μὲν Ἀθ. Κωστοπούλου ἀπὸ 22 Σεπτεμβρ. ἕως τέλους Δεκεμβρ. μῆνας 3 καὶ ἡμέρ. 8.	13 22	50 »	50 »	50 »	163 22
Τῶν δὲ λοιπῶν 4 ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου	» »	» »	» »	200 »	200 »
					54424 2
Γραφικὴ ὕλη. Χαρτί, κονδύλια, Μολυβδοκόνδυλα, Μελάνη, ἄμμος, ὑσσυλοκέρι, ὑαλίνια καὶ κονδυλομάχαιρα.	» »	» »	» »	28 »	» »
Κατασκευὴ ἀρχείου βιβλιοθήκη γραφείων, 12 1/2 πήχ. τζόχας ἀνὰ 4 γροσ. τζάμια διὰ τὴν βιβλιοθήκην, χρωμάτισμα κτλ.	» »	» »	» »	374 75	» »
Κόστος μιᾶς θερμαστρας, 5000 ἀκάθ. καυσόξυλα, κλειδονιαὶς στήσιμον κλπ. θερμαστρῶν.	»	»	»	140 »	» »
Φωτισμὸς 1 φανὸς μεγάλος 5 φωτερὰ μικρά.	» »	» »	» »	322 27	» »
				80 »	745 2
					55,169 4

ΣΤΟΙΧ. Β'.

Προϋπολογισμὸς ἐξόδων τῆς Γερουσίας τοῦ ἔτους 1845 *διὰ* 6 *μῆνας.*

Φύσις ἐξόδων	κατὰ μῆνα	διὰ 6 μῆνας	τὸ ὅλον	Παρατηρήσεις
Μισθοὶ προσωπικοῦ 33 Γερουσιαστῶν	14146 50	84879 »	»	(α) Προστίθηται καὶ δραχ. 1200, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐτησίου μισθοδοσίας ἑνὸς τῶν Συντακτῶν, τοῦ ἐπιφορτισμένου τὰ χρέη τοῦ ἀρχειοφύλακος κλπ. κατὰ τὸ 96 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας.
2 Συντακτῶν	400 (α)	3600 »	»	
2 Ἀντιγραφέων	300 »	1800 »	»	
1 πρώτου κλητῆρος	80 »	480 »	»	
5 ἑτέρων κλητήρων.	250 »	1500 »	»	
		92259 »		
Γραφικὴ ὕλη. χαρτὶ κονδύλια μελάνη κτλ.	100 »	»		
Θέρμασμα. 5000 ὀκάδ. καυσόξυλα κλπ.	350 »	»		
Φωτισμός.	50 »	»		
Τυπωτικὰ δετικά.	150 »	»		
Ἀγοραὶ Συγγραμμάτων.	150 »	»		
Συνδρομὴ ἐφημερίδων.	500 »	»		
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα.	641 »	»	1941	
		δρ.	94200	

Μετὰ πληροφορίας τινὰς δοθείσας παρ' ἑνὸς τῶν Γραμματέων περὶ τῶν γενομένων παρὰ τοῦ Γραφείου διορισμῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσθη νὰ ἀναβληθῇ

ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν, νὰ μένωσι δὲ πρὸς γνῶσιν τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἐκτεθειμένα εἰς τὸ Γραφεῖον τὰ καθυποβληθέντα παρὰ τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς ἔγγραφα. Παρετηρήθη ὅτι τὰ μέχρι τοῦδε γενόμενα ἤδη πραγματικὰ ἔξοδα, τόσον μισθοδοσίας, ὅσον ἀγορᾶς ἐπίπλων κλπ. διὰ τὸ ἔτος **1844**, δὲν πρέπει πλέον νὰ χαρακτηρισθῶσι μὲ τὸ ὄνομα προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ἁπλῶς ἀπολογισμοῦ, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσον καὶ μέρος τῶν ἐξόδων τούτων ἐγένετο παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀκριβῆ τούτων γνῶσιν τὸ Σῶμα.

Μεταβαίνει ἔπειτα ἡ Γερουσία εἰς τὰς περὶ ἀλλαγῆς καταστήματος πρότασιν, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὁποίας προτείνεται ἡ ἀναβολὴ τῆς περὶ τούτου ὁριστικῆς ἀποφάσεως, μέχρις ὅτου αὐτὴ ἡ πεῖρα ἀποδείξει εἰς τοὺς εἰσέτι ἀμφιβάλλοντας τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην τῆς εὑρέσεως ἄλλου καταλληλοτέρου καὶ εὐρυχωροτέρου καταστήματος.

Κατὰ τῆς προτάσεως περὶ ἀλλαγῆς καταστήματος, ἐλέχθη, ὅτι προκειμένου λόγου νὰ ἐπιφέρῃ ἡ Γερουσία τὰς ἐφικτὰς οἰκονομίας ἐπὶ τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ, δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν ἰδικόν της μὲ τὴν περιττὴν προσθήκην ἐνοικίου, καὶ νέων τυχὸν ἐπισκευῶν, μέχρις ὅτου τοὐλάχιστον ἡ πεῖρα ἀναδείξει τοῦτο ἀναπόφευκτον. Ὅτι τὰ τμήματα δύνανται κατὰ τὸ παράδειγμα ἄλλων πολυμελῶν Σωμάτων, ὑποβαλλομένων μάλιστα εἰς ἐχεμύθειαν, ὅταν πρόκηται λόγος ἁπλῆς διασκέψεως, νὰ συνέρχωνται καὶ εἰς τὰς ἰδιωτικὰς οἰκίας τῶν μελῶν αὐτῶν ἢ τῶν Προέδρων των. Ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ Γραφείου δύναται νὰ περιορισθῇ πολλὰ καλὰ εἰς τὰ ὑπάρχοντα δωμάτια. Ὅτι ἔξοδα σημαντικὰ ἐγίνοντο μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἑτοιμασίαν τοῦ παρόντος καταστήματος, καὶ χωρὶς ὑπέρογκα ἄλλα δὲν θέλει εἶναι δυνατὸν νὰ ἑτοιμασθῇ ἄλλο καταλληλότερον, ἔχον μάλιστα χωριστὸν, ὡς τὸ παρὸν, ἀκροατήριον, μὲ χωριστὴν εἴσοδον. Ἀνετάχθη εἰς ταῦτα ὅτι οἱ ὑπάρχοντες θάλαμοι δὲν εἶναι ἀρκετοὶ διὰ τὰς ἐργασίας τοῦ Γραφείου, τῶν συνταχτῶν, τῶν ἀντιγραφέων, τῶν κλητήρων, πρὸ πάντων δὲ τῶν Τμημάτων, τὰ ὁποῖα διὰ μιᾶς πολλάκις θέλουν συγκαλεῖσθαι. Ὅτι ἡ αἴθουσα αὐτὴ δὲν εἶναι ἀρκετὰ εὐρύχωρος, καὶ δὲν ὑπάρχει τύπος διὰ τὰς ἕδρας τῶν Ὑπουργῶν, πολλῷ μᾶλλον ἂν διορισθῶσι καὶ ἄλλοι Γερουσιασταί. Ὅτι ἡ διαίρεσις τῶν θαλάμων καὶ μέρος αὐτοῦ τοῦ ἀκροατηρίου εἶναι τοιαύτη, ὥστε φέρει πρόσκομμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Ὅτι εἰς τὰ πλεῖστα Συνταγματικὰ Κράτη δύο καταστήματα χωριστὰ εἶναι προσδιωρισμένα εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα. Ὅτι ὁ Κανονισμὸς

ἀπαιτεῖ ἰδίαν φρουρὰν διὰ τὴν Γερουσίαν, καὶ δὲν ὑπάρχει μέρος διὰ νὰ στηθῇ. Ὅτι τέλος ἂν ἀναβληθῇ τώρα ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀπόφασις, θέλει εἶναι δυσκατόρθωτον νὰ εὑρεθῇ καὶ νὰ ἑτοιμασθῇ ἀμέσως ἄλλο κατάστημα, ὅταν ἡ ἀνάγκη τούτου ἀναφανῇ κατεπείγουσα. Ὅτι δ' ὅσον καὶ ἂν πρέπῃ τὸ Σῶμα νὰ ἦναι αὐστηρὸν, εἰς ὅσα ἀφορῶσι τὴν οἰκονομίαν, δὲν πρέπει δι' αὐτὴν νὰ θυσιασθῇ ἡ ὑπηρεσία. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ περὶ Συνεδριάσεως τῶν Τμημάτων εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας, παρετηρήθη παρά τινων, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γένῃ, ἐνῷ πολλάκις ὅλα συνεδριάζοντα ἔχουν ἀνάγκην τῶν ἐγγράφων, ἐφ' ὧν πρόκειται νὰ ἐργασθῶσι καὶ ἄλλων πολλῶν δικαιωμάτων, πλὴν δὲ τούτου, ἐπιφέρεται πρόσκομμα εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς συζητήσεως, ὅταν αὐτὴ γίνεται εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας.

Ἐνταῦθα ἐπροβλήθη, ὅτι ἀνίσως ἤθελεν ἀναβληθῇ ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὁριστικὴ ἀπόφασις, ἀντὶ τῆς διαιρέσεως τῆς Γερουσίας εἰς πέντε Τμήματα, νὰ κανονισθῇ ὥστε νὰ δύναται νὰ μεταβάλλεται αὕτη εἰς ἐπιτροπὴν, ἄνευ τοῦ τακτικοῦ αὐτῆς Προέδρου, καὶ τῆς ἀκριβοῦς διατηρήσεως ὅλων τῶν κανονισμένων τύπων, καθὼς ἀκολουθεῖ καὶ εἰς ἄλλα Κράτη.

Παρετηρήθη δὲ ὅτι ἂν καὶ τοῦτο ἀντιβαίνῃ εἰς τὸν Κανονισμὸν, οὗτος δύναται νὰ τροποποιηθῇ, ῥητοῦ ἄρθρου ἐπιτρέποντος τοῦτο.

Καὶ περὶ μὲν τῆς ἀνάγκης τῆς ἀλλαγῆς τοῦ καταστήματος, αὕτη διωμολογήθη παρὰ πάντων, ἀλλ' ἔμεινε ν' ἀποφασισθῇ περὶ τούτου εἰς ἄλλον καιρόν. Περὶ δὲ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς Γερουσίας εἰς μίαν μόνην Ἐπιτροπὴν ἀντὶ τῶν πέντε Τμημάτων, ὡς νέας προτάσεως, ἀνεβλήθη νὰ συζητηθῇ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἐζητήθη μετὰ ταῦτα ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων **82** καὶ **93** τοῦ Κανονισμοῦ, πῶς καὶ πόθεν πρέπει νὰ ζητῆται ἡ προβλεπομένη φρουρὰ, καὶ ἀνίσως αὕτη θέλει εἶναι ἡ αὐτὴ, ἢ ἄλλη ἐκείνης τῆς Βουλῆς. Ἑρμηνεύθη δὲ τὸ ἄρθρον, ὅτι, ὁ Πρόεδρος δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν φρουρὰν ταύτην ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι αὐτὴ θέλει ὑπόκεισθαι εἰς τὰς ἀμέσους διαγὰς του, καὶ θέλει εἶναι Σῶμα ὅλως διόλου χωριστὸν ἀπὸ τὴν φρουρὰν τῆς Βουλῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξε λελυμένην τὴν συνεδρί-

ασιν, ποσοδιώρισε δὲ ἡμέραν τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν αὐριανὴν (20 Δεκεμβρίου) ὥραν 10 π. μ.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Δεκεμβρίου 1844 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας, προεδρεύοντος τοῦ Κυρίου Γ. Κουντουριώτου, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ὀνομάτων τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, καὶ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἔγκρισιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως, εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι εἶναι καλὸν νὰ ἀποφασισθῇ ἅπαξ διὰ παντὸς, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μελῶν τῆς Γερουσίας, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ Σύνταγμα εἶναι ὁ ἀπαιτούμενος εἰς ἀπαρτισμὸν τῶν Συνεδριάσεων· ἐξήγησε δὲ τὸ ἄρθρον τοῦ Συντάγματος τὸ θέλον τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τῶν Μελῶν τοῦ Σώματος, συμπεριλαμβάνων ὡς ὁλομέλειαν τῆς Γερουσίας τοὺς ζῶντας καὶ μὴ παρητημένους ἐκ τῶν διωρισμένων Γερουσιαστῶν. Ὄντων δὲ τούτων τριάκοντα τεσσάρων, τὸ 1/2 καὶ πλέον εἷς εἶναι ὁ ἀριθμὸς 18, ὥστε ὁσάκις ὁ ἀριθμὸς οὗτος συναπαρτίζεται, ἡ Γερουσία πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς συγκεκροτημένη. Καὶ ἄλλος ἐπρόσθεσε μὲν τὰ αὐτὰ, εἶπεν ὅμως ὅτι καθὼς γίνεται εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ καθὼς ἀνέγνω εἰς συγγραφέα τινα, πρέπει νὰ συνυπολογίζωνται καὶ οἱ τεθνεῶτες, καὶ μεταξὺ τοῦ ὅλου αὐτοῦ ἀριθμοῦ νὰ λαμβάνεται ὁ ἀπαιτούμενος διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς Γερουσίας ἀριθμός. Ἕτερος δὲ τῶν Γερουσιαστῶν εἶπεν ὅτι δὲν δέχεται τὴν γνωμοδότησιν τοῦ τελευταίου λαλήσαντος περὶ τῶν τεθνεώτων. Παρατηρεῖ ὅμως εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι ὁ τακτικὸς ἀριθμὸς δὲν ἐμπορεῖ νὰ προσδιορισθῇ ἅπαξ καὶ διὰ παντὸς, διότι εἴμεθα θνητοὶ καὶ ὁ ὑπάρχων σήμερον ἀριθμὸς δύναται νὰ ἐλαττωθῇ καὶ νὰ μὴ συμπληρωθῇ τυχὸν ἀπὸ τὴν ἀρμοδίαν εἰς τοῦτο ἀρχὴν καὶ νὰ καταντήσῃ ἐλαττωδὸν μέχρι τῶν 27. Τότε ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς διὰ τὸ κῦρος τῶν Συνεδριάσεων θέλει εἶσθαι 14 ἢ 15, καὶ τοῦτο ἀκριβέστατα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Συντάγματος, ἀλλ' ἂν ὁ ἀριθμὸς τῶν ζώντων Γερουσιαστῶν καταντήσῃ εἰς 26, τότε

οὔτε ὅλοι οὗτοι οἱ 26 εἰς ἓν συνερχόμενοι δὲν δύνανται νὰ ἀπαρτίσωσι τὸν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενον ἀριθμόν· ὥστε βλέπει ἡ Γερουσία, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ὁριστικῶς περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου, ἀλλ' ὡς ἔχουσι σήμερον τὰ πράγματα, ὁ παρὰ τοῦ πρώτου λαλήσαντος ἀριθμὸς 18 εἶναι ὁ νόμιμος· καὶ οὕτως ἀποφασίσθη νὰ ἐννοῆται εἰς τὸ ἑξῆς ἡ συγκρότησις τῶν Συνεδριάσεων.

Μετὰ ταῦτα ἤρξατο ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον ἐνέκρινε μὲν ἐν γένει τὴν διαίρεσιν, τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸ σχέδιον τοῦτο, διαχωρίζουσα τὴν χρῆσιν τοῦ 1844, τῆς τοῦ 1845, ἐγνωμοδότησε δὲ, ἀντὶ τῆς ἐπιγραφῆς, καὶ τῆς ἰδέας *προϋπολογισμοῦ* εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1844, ἐπειδὴ ἤδη τὸ ἔτος λήγει μετά τινας ἡμέρας καὶ τὰ ἔξοδα ταῦτα ἔγιναν, καὶ δὲν ὑποτίθεται ὅτι θὰ γίνωσιν εἰς τὸ ἑξῆς μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, ἀντὶ λέγει, τῆς λέξεως προϋπολογισμοῦ, νὰ τεθῇ ἡ λέξις *Ἀπολογισμὸς*, καὶ νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς τοιοῦτος.

Ἀλλ' ἕτερος τῶν Γερουσιαστῶν παρατηρήσας ὅτι τὸ ἄρθρ. 98 τοῦ Κανονισμοῦ ἀπαιτεῖ προϋπολογισμὸν εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης Συνόδου, γνωμοδοτεῖ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τοιοῦτοι καὶ αἱ δύο καταστάσεις τοῦ καθυποβληθέντος σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἀπολογισμὸς νὰ δοθῇ χωριστὸς εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος ἔτους διὰ τὴν λογιστικὴν τάξιν.

Ἀλλ' ἄλλοι τινες τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἐξήγησαν τὸ ἄρθρ. τοῦ Κανονισμοῦ, ὅτι ἐννοεῖ τὸ διοικητικὸν ἔτος, καὶ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γερουσίας πρέπει νὰ συμπεριλαμβάνῃ καὶ τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον τοῦ ἐρχομένου ἔτους. Ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ τάξις τῶν γραφείων καὶ καταστημάτων ὅλου τοῦ Κράτους καὶ ὅλων τῶν ἐθνῶν.

Ἀπεφασίσθη δὲ τελευταῖον νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ ἀντικατάστασις τῆς λέξεως ἀπολογισμὸς ἀντὶ προϋπολογισμὸς, διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1844 καὶ νὰ ληφθῇ κατὰ πρῶτον ὑπ' ὄψιν οὕτως.

Προβάντες μετὰ τοῦτο τῆς συζητήσεως εἰς τὰ κατὰ μέρος ἄρθρα τοῦ ἀπολογισμοῦ, μετὰ τὴν παρατήρησιν τινος τῶν Γερουσιαστῶν, ὅτι αἱ ἀποζημιώσεις τῶν Μελῶν τῆς Γερουσίας δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἔξοδα, ὁποῖα ἐννοεῖ κατ' αὐτὸν τὸ ἄρθρ. 98, τοῦ Κανονισμοῦ, ἀπεφασίσθη νὰ μείνῃ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ὑπάρχει εἰς τὸ σχέδιον τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἀπορριναμένης τῆς Γερουσίας, ὅτι ἔξοδα εἶναι καὶ αἱ ἀποζημειώσεις.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς μισθοδοσίας τῶν συντακτῶν παρετήρη-

σέ τις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, νὰ ἐπικυρωθῇ μὲν τὸ ποσὸν, ὡς ἐτάχθη παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ ἐπιφορτισθῶσι δὲ οἱ Κύριοι συντάκται καὶ μὲ τὰ καθήκοντα τῶν Γραμματέων τῶν Τμημάτων, διὰ λόγον οἰκονομίας, μὴ προσλαμβανομένων ἄλλων ἔξωθεν. Εἷς τῶν Γραμματέων τῆς Γερουσίας εἶπεν, ὅτι δέχεται μὲν τὴν γνωμοδότησιν τοῦ προλαλήσαντος περὶ ἀναλέσεως καὶ ἄλλων χρεῶν εἰς τοὺς συντάκτας, προτείνει ὅμως νὰ ἀποφασισθῇ παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ προστεθῶσι καὶ ἄλλαι 50 δραχ. κατὰ μῆνα εἰς τὴν μισθοδοσίαν των, καθότι νομίζει, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ἐμισθοδότει καὶ θέλει μισθοδοτεῖ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τοὺς συντάκτας της μὲ 200 κατὰ μῆνα δραχμὰς, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἦναι ἐπιφορτισμένοι καὶ ἄλλα καθήκοντα. Ἔπειτα οἱ διωρισμένοι ἤδη συντάκται εἶναι οἰκογενειάρχαι καὶ ἐξεπλήρωσαν ὑψηλὰ καθήκοντα εἰς τὴν κοινωνίαν. Αἱ προτάσεις αὗται δὲν ἔγειναν δεκταὶ, καὶ ἀπεφασίσθη, ὡς ὁ προλαλήσας ἐγνωμοδότησε, νὰ ἐπικυρωθῇ δηλ. τὸ κατὰ μῆνα προσδιορισθὲν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ποσὸν, νὰ ἐπιτορτισθῶσι δὲ οἱ συντάκται καὶ τὰ καθήκοντα τῶν Γραμματέων ὡς Τμημάτων.

Τοῦτ' αὐτὸ ἀπεφασίσθη καὶ περὶ τῶν ἀντιγραφέων ἀπαραλλάκτως δηλ. νὰ μισθοδοτῶνται μὲ δραχ. 150 κατὰ μῆνα, μὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπηρετῶσι καὶ εἰς τὰ Τμήματα ὡς Γραμματεῖς.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν κλητήρων, κατ' ἐρώτασιν τινῶν τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας τοῦ πρώτου κλητῆρος ἀπεφασίσθη πρὸς δραχ. 70 κατὰ μῆνα, τῶν δὲ τῶν λοιπῶν κλητήρων ἔμεινεν ὡς ἦν δρ. δηλ. 50.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῶν μισθῶν τῶν κλητήρων ἐν τῶν Μελῶν τοῦ γραφείου παρετήρησεν ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν μόνον τοὺς διωρισμένους κλητῆρας, τοὺς μὲν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου καὶ μετὰ ταῦτα, τοὺς δὲ παρὰ τοῦ γραφείου τῆς Γερουσίας ἐσχάτως. Ἀλλὰ δεκτοὶ δὲν ἔγειναν ῥητῶς οἱ κλητῆρες, οἱ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου διωρισθέντες, καὶ ἐνταῦθα ἐξακολούθουν νὰ ὑπηρετῶσιν ὡς τοιοῦτοι καὶ ἄλλοι παρὰ τοὺς διωρισμένους. Τὸ γραφεῖον μὴ ἔχον ἐν τῷ μεταξὺ τὴν νόμιμον ἰσχὺν νὰ διορίσῃ ἢ νὰ ἀποπέμψῃ τινὰς ἐξ αὐτῶν, ζητεῖ τώρα παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ προσδιορίσῃ ποσόν τι ἀνάλογον διὰ ν' ἀποζημιώσῃ αὐτούς, δι' ὅσον καιρὸν ἔμειναν ὑπηρετοῦντες, ἂν καὶ μὴ ὁριστικῶς διωρισμένοι. Εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ πληρωθῶσιν ὅλοι ἐν γένει καὶ διωρισμένοι καὶ μὴ, ὅσοι ἐξακολούθησαν ὑπηρετοῦντες, καὶ νὰ πληρωθῶσιν ὡς ἀνωτέρω ἀπεφασίσθη πρὸς

δραχ. 50 κατὰ μῆνα, ἀφοῦ καιροῦ ὑπηρετῶσι, μέχρι τέλους Δεκεμβρίου τοῦ λήγοντος ἔτους. Καὶ ἡ ποσότης αὕτη τῆς μισθοδοσίας των νὰ προστεθῇ εἰς τὸ Σχέδιον τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ἀναγνωσθῇ καὶ ἐγκριθῇ αὔριον, διωρθωμένον.

Τὰ λοιπὰ Κεφάλαια τοῦ ἀπολογισμοῦ ἔμειναν ὡς ἦσαν, ἐκτὸς τοῦ κεφαλαίου τοῦ φωτισμοῦ, ὅπου προστέθησαν ἀκόμη δραχ. 20 διὰ τὸν λόγον ὅτι δύνανται νὰ χρειασθῶσι καὶ ἄλλα φωτερὰ καὶ ἔτι 12 δραχμαὶ ἀπεφασίσθησαν νὰ προστεθῶσιν ὡς ἐξοδευμέναι εἰς ἀντιγραφὰς καὶ μετακομίσεις ἐπίπλων.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Πρασακάκη (ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου τ. ε.) ἐξαιτουμένου ἄδειαν ἀπουσίας ἡμερῶν τριάκοντα. Τῷ ἐδόθη κατ' ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, δέκα πέντε ἡμερῶν ἄδεια, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀναχωρήσει.

Ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε μετὰ ταῦτα λελυμένην τὴν Συνεδρίασιν ἀφοῦ πρότερον προσδιωρίσθη ἡ ἑξῆς ἡμέρα, ὡς ἡμέρα συνεδριάσεως ὥραν 10 π. μ.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 23 Δεκεμβρίου 1843 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐν [illegible] Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας, προεδρεύοντος τοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ὀνομάτων τῶν Γερουσιαστῶν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἔγκρισιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως, εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς ἡ τάξις ἀπαιτεῖ νὰ ἀναφέρεται εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ ἡμέρα καὶ ὥρα τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως, καὶ ἡ ἡμερουσία αὐτῆς διάταξις, τὴν ὁποίαν ὁ Πρόεδρος ἀπαγγέλλει. Ἡ γνωμοδότησις αὕτη ἐνεκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη, σύμφωνα μὲ τὸν Κανονισμόν.

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως ὁ χθὲς διορθωθεὶς ἀπολογισμὸς τοῦ 1844 ἔτους, καὶ ἐνεκρίθη, ὡς ἀπεφασίσθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν προστεθέντων μόνον, κατὰ πρότασιν τινων τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπιβύστων τῶν κλητήρων. Ἀντιστάθητι δὲ εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ πρώτου κεφαλαίου ἀντὶ *μισθοὶ προσωπικοῦ*, ἡ λέξις μόνον *προσωπικὸν*, καὶ ἀκολούθως προστεθῇ *ἀποζημίωσις* 33 Γερουσιαστῶν, ἀντὶ ἁπλῶς 33 Γερουσιαστῶν. Μετὰ τοῦτο προστεθῇ μισθοὶ συντακτῶν κτλ. ὡς ἐφεξῆς.

Απολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας ἀπὸ 7 Σεπτεμβρ. μέχρι τέλους τοῦ 1844 ἔτους.

Δήλωσις ἐξόδων	Σεπτέμβρ.		Ὀκτώβριος		Νοέμβριος		Δεκέμβριος		Ὁλικὸν ποσόν.	
Προσωπικόν·										
Ἀποζημιώσεις 33 Γερουσιαστῶν ἀπὸ τῆς 7 Σεπτεμβρίου	10366	30	13706	50	14146	50	14146	50	52965	80
Μισθοὶ 2 συντακτ. ἀπὸ 15 Νοεμβρίου ἀνὰ δρ. 200.	»	»	»	»	200	»	400	»	600	»
1 ἀντιγραφέως ὁμοίως 150,	»	»	»	»	75	»	150	»	225	»
1 ὁμοίως ἀπὸ 1 Δεκεμβρ. 150.	»	»	»	»	»	»	150	»	150	»
Πεζ. Στρατολόγου ἀπὸ 15 Νοεμβρίου ἀνὰ δρ. 70	»	»	»	»	35	»	70	»	105	»
Ἀθανασίου Κουτσουλίου κλητ. ἀπὸ 22 Σεπτεμβρ. ἕως 31 Ὀκτωβρ. ἀν. 50	13	22	50	»	50	»	50	»	163	22
Σταύρου Τζάμαλη κλητῆρος ἀπὸ 22 Σεπτεμβρ. ἕως 31 Δεκεμβρίου	13	22	50	»	50	»	50	»	163	22
Γ. Σταματοπούλου κλητῆρ. ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου ἕως 31 Δεκεμβρίου	13	22	50	»	50	»	50	»	163	22
Δημ. Καπετανάκη κλητῆρ. ἀπὸ 10 Ὀκτωβ. ἕως 31 Δεκεμ.	»	»	33	33	50	»	50	»	133	33
Σπύρ. Ἀδαμοπούλ. κλητῆρ. ἀπὸ 1 Νοεμβρ. ἕως 31 Δεκεμβ.	»	»	»	»	50	»	50	»	100	»
Ἰ. Κ. Παπαδοπούλου κλητῆρ. ἀπὸ 1 ἕως 31 Δεκεμβρίου	»	»	»	»	»	»	50	»	50	»
Δημ. Παναγιώτου κλητῆρ. ἀπὸ 1 ἕως 31 Δεκεμβρίου.	»	»	»	»	»	»	50	»	50	»
Σωτηρίου Χρυσικοπούλου κλητῆρ. ἀπὸ 1 ἕως 31 Δεκεμβρ.	»	»	»	»	»	»	50	»	50	»
Σπύρου Σαράντου κλητῆρ. ἀπὸ 1 ἕως 31 Δεκεμβρίου.	»	»	»	»	»	»	50	»	50	»
Μεταφορά	11005	96	13889	83	14706	50	15366	50	54968	79

Δήλωσις ἐξόδων.	Μερικὸν ποσόν		Ὁλικὸν ποσόν	
Μεταφορά			54968	79
Γραφικὴ ὕλη				
Χαρτί, κονδύλια, μολυβδοκόνδυλα, μελάνη ἄμμος βουλοκέρι, βολίνια καὶ κονδυλομάχαιρα.	28	»		
Κατασκευὴ ἀρχείου, βιβλιοθήκης γραφείων 12 1/2 πήχ. τζάγας διὰ 4 γραφεῖα, τζάμια διὰ τὴν βιβλιοθήκην, χρωμάτισμα κτλ.	274	75		
Κόστος μιᾶς θερμάστρας καὶ μεταφορὰ αὐτῆς	142	»		
5000 ὀκάδες καυσόξυλα, κλειδονιαῖς, στήσιμον θερμαστρῶν κτλ.	222	27		
Φωτισμός.				
4 φανὸν Μεγάλον.				
5 φωτερὰ καὶ ἄλλα	100	»	767	2
	δραχ.		55735	81

Μετὰ ταῦτα διέταξεν ὁ Πρόεδρος τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1845** ἔτους, καὶ ἤρξατο ἡ μερικὴ κατὰ σειρὰν καὶ κατ' ἄρθρ. συζήτησις.

Εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον παρετηρήθη παρά τινος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ὅτι ἀντὶ ἓξ μηνῶν, πρέπει νὰ ἀπερασθῶσιν ἑπτά, ἀναλογούντες τὸν μέσον ὅρον τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου τῆς ἐτομένης Συνόδου. Ἄλλος ἀντέτεινεν εἰπών ὅτι πρέπει, νὰ μείνῃ ὡς ἡ λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπέρασισε διὰ μῆνας ἓξ. Τρίτος τις εἶπεν ὅτι ἐπειδὴ τὸ **88** ἄρθ. τοῦ Κανονισμοῦ ἀπαιτεῖ τὸν προϋπολογισμὸν ἐτήσιον, δὲν πειράζει ἂν γραφῇ δι' ἑπτὰ μῆνας ἢ καὶ δι' ἓν ἔτος, διότι τὸ **79** ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος ὁρίζει πότε λαμβάνεται ἡ ἀποζημίωσις, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς δὲν δύναται νὰ καταργήσῃ ἢ ἐπηρρεάσῃ τὸν Νόμον· ἀπερασίσθη λοιπὸν νὰ προϋπολογισθῶσι τὰ ἔξοδα διὰ μῆνας ἑπτά.

Ἐνταῦθα εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πρέπει νὰ ἀπερασθῇ τὸ ὅλον τῆς ἀποζημιώσεως τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν· δηλ. δραχ. 500 καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀπόκειται νὰ ἐνεργῇ τὰς δε-

ούσας ἀφαιρέσεις, κατὰ τὸ ἐδάφιον β'. τοῦ 79 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος, διότι ἐνδεχόμενον τῶν μὲν λόγῳ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας μισθοδοτουμένων νὰ μένωσι πάντοτε οἱ μισθοί, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν πολιτικῶς, διότι τούτους ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ παύσῃ ὁπόταν ἐγκρίνῃ, καὶ τότε δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἡ πίστωσις τῆς ἀποζημιώσεως των εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Γερουσίας; Εἰς τὴν πρότασιν ταύτην ἀντέτειναν τινὲς λέγοντες, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μακρυνθῶμεν ἀπὸ τὸ λαμβὸν καὶ μέχρι τοῦδε ἐνεργούμενον εἰς τὰς καταστάσεις μέτρον, διὰ νὰ μὴ δώσωμεν ἐνοχλήσεις εἰς τὸ τῆς Οἰκονομίας Ὑπουργεῖον· ἀλλὰ νὰ ἀρίσωμεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον ἀπέρασεν ἡ Ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ μὴ φανῶμεν μᾶλλον ὅτι καὶ προδικάζομεν. Ἄλλοι δὲ παρετήρησαν, ὅτι μήτε αἱ καταστάσεις συγχέονται, μήτε διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι προδικάζομεν, μήτε κἂν ἕν ἄλλο ἐνάντιον ὅτι ἐνεργοῦμεν ὅταν δι' ἐνδεχομένας περιστάσεις ἀπεράσωμεν μέν τὸ ὅλον τῆς ἀποζημιώσεως προσθέσωμεν δὲ « φυλαττομένων τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος » ἀπερασίσθη ὅλον νὰ ἀπερασθῇ τὸ ὅλον μηνιαίων ποσῶν, ἤτοι δραχ. 16500, καὶ τοῦτο διὰ μῆνας ἑπτά. Τὸ δὲ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον θέλει ἐνεργεῖ τὴν πληρωμὴν, σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους τοῦ Συντάγματος, ἀφοῦ μάλιστα ἡ λογιστικὴ τοῦ Σώματος Ἐπιτροπὴ εἰς τοὺς μηνιαίους προϋπολογισμοὺς, καὶ ὁ ταμίας εἰς τὰς καταστάσεις, θέλουν ἐνεργεῖ τὰ εἰκότα.

Τὸ Κεφάλαιον τῶν συντακτῶν ἔμεινε τὸ αὐτὸ, ὅπως καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ ἐσημείωσεν· ἀλλὰ δι' ἑπτὰ μῆνας καὶ τοῦτο.

Τὸ τῶν ἀντιγραφέων ὁμοίως·

Τὸ τοῦ ἀρχικληπτῆρος περιωρίσθη ἀπὸ δραχ. 80 εἰς 70 διὰ μῆνας ἑπτά.

Τὸ Κεφάλαιον τῶν πέντε κλητήρων ἔμεινεν ἐπίσης ὅπως καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ ἐσημείωσεν. Ἀλλὰ τινὲς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησαν ὅτι ὁ ἀριθμὸς εἶναι μεγας καὶ ἀρκοῦν μόνον τρεῖς. Εἰς τῶν Κυρίων Γραμματέων ἐξήγησεν ὅτι τόσος ἀριθμὸς ἀναγκαῖοι, διότι δύο θέλουν ἵστασθαι εἰς τὸ ἀκροατήριον κατὰ τὸν Κανονισμόν. Εἷς εἰς τὴν κάτω θύραν τοῦ καταστήματος, ἄλλος εἰς τὸ γραφεῖον, ὁ δὲ πέμπτος εἶναι κατὰ τὸν κατονισμὸν ὁ γραμματοφόρος.

Εἰς τὸ κεφάλαιον « γραφικὴ ὕλη » προσετέθησαν δραχ. 100 καὶ ἔγειναν ὅλαι 200, ἐνεκρίθη δὲ οὕτω.

Εἰς τὸ κεφάλαιον « θέρμασμα » ἀπεφασίσθη νὰ ἀπερασθοῦν δραχ. 250, ν' ἀγορασθῇ ὅμως ἐξ αὐτῶν καὶ μία εἰσέτι θερμάστρα, διὰ τὴν αἴθουσαν τῶν Συνεδριάσεων, καὶ νὰ ἀπερασθῇ εἰς τὸν Προϋπολογισμόν.

Εἰς τὸ ἐκ δραχμ. 50 κεφάλαιον διὰ « φωτισμόν » προσετέθησαν εἰσέτι δραχ. 50.

Ἐνεκρίθη δὲ ἀπαραλλάκτως καὶ τὸ ἐκ δραχ. 150 κεφάλαιον διὰ τυποτικὰ καὶ δετικά.

Περὶ τοῦ κεφαλαίου « ἀγορὰ συγγραμμάτων » τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησαν ὅτι διὰ τοῦ ὁρισθέντος παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ποσοῦ τῶν 150 δραχμῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀγορασθῶσιν οὐδὲ κἂν τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα βιβλία, ἐνῶ ἡ Γερουσία ἔχει ἀνάγκην τῆς βοηθείας τοιούτων βιβλίων πάντοτε, καὶ μάλιστα ἤδη εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ βαδίσῃ ἀπροσκόπτως εἰς τὰς ἐργασίας της. Ὅθεν ἀνάγκη πᾶσα νὰ αὐξηνθῇ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο εἰς χιλίας τουλάχιστον δραχμάς· ἄλλοι ἀντείπον ἐπιφέροντες ὅτι ἀναγνωρίζουν τὴν ἀνάγκην ταύτην, ἀλλὰ πρέπει νὰ οἰκονομηθῇ μὲ τὸν καιρόν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ νὰ γίνῃ αὐστηρὰ οἰκονομία. Τρίτος τις ἐπρότεινε νὰ λάβῃ ἡ Γερουσία τὴν βιβλιοθήκην τοῦ συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας· ἀπήντησαν ὅμως ἄλλοι, ὅτι δὲν θέλει χρησιμεύσει ἐδῶ, διότι δὲν εὑρίσκονται εἰς αὐτὴν τὰ ἀναγκαῖα Νομοθετικὰ συγγράμματα. Ἀπεφασίσθη τέλος νὰ ἀπερασθοῦν διὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο δραχ. 1000.

Περὶ τοῦ ἐκ δραχ. 500 κεφαλαίου « δι' ἐφημερίδας » ἐπρότεινε τις, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ περιορισθῇ καὶ ἡ Γερουσία νὰ συντρέχῃ μόνον τὰς τῆς Κυβερνήσεως ἐφημερίδας.

Τοῦτον ἀντικρούσας ἕτερος εἶπεν ὅτι ὁ τύπος φωτίζει τὰ Νομοθετικὰ Σώματα. Ἐπομένως ἐπρόσθεσεν, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον ἡ Γερουσία νὰ συντρέξῃ ὅλας ἐκείνας τὰς ἐφημερίδας, αἱ ὁποῖαι συζητοῦν πολιτικὰ ἀντικείμενα.

Ἕτερος τις ἐπρότεινεν ὅτι πρέπει νὰ περιποιηθῶμεν τὸν τύπον καὶ νὰ τὸν ὑποστηρίξωμεν, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ Γερουσία πρέπει νὰ συντρέξῃ ὅλας τὰς ἐφημερίδας.

Τοῦτον ἀντικρούων ἕτερος ἐπέφερεν ὅτι περιποίησις καὶ ὑποστήριξις τοῦ τύπου δὲν εἶναι βεβαίως ἡ συνδρομὴ δι' ἓν φύλλον· ὅτι ὁ τύπος ὑποστηρίζεται καὶ ἐμψυχοῦται, ὅταν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα θέσουν φρονίμους καὶ καταλλήλους περὶ ἐλευθεροτυπίας Νόμους, χωρὶς νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὰς τεθείσας διὰ τοῦ Συντάγματος βάσεις.

Ἀπεφασίσθη ὅθεν νὰ περιορισθῇ τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἰς δραχ. 200.

Μετὰ τοῦτο ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων, διὰ τὸ ὁποῖον ἡ Ἐπιτροπὴ προϋπελόγισε δραχ. 600 καὶ ἀπερασίσθη παμψηφεὶ νὰ αὐξηνθῇ εἰς δραχ. 1000.

Οὕτω προπαρασκευασθεὶς καὶ συζητηθεὶς ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὸ ἔτος 1845 ἐνεκρίθη καὶ παρεδέχθη ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς.

Προϋπολογισμὸς ἐξόδων τῆς Γερουσίας τοῦ 1845, διὰ ἑπτὰ Μῆνας.

Ἔξοδα	κατὰ μῆνα	διὰ 7 μῆνας	τὸ ὅλον	Παρατηρήσεις
Προσωπικόν				
Ἀποζημιώσεις 33 Γερουσιαστῶν	16500 »	115,500 »		
Μισθοὶ 2 Συντακτῶν (α)	400 »	3800 »		
» 2 Ἀντιγραφίων	300 »	2100 »		(α) Προετάθησαν εἰσέτι δρ. 1000, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐνιαυσίου μισθοδοσίας ἑνὸς τῶν Συντακτῶν τοῦ ἐπιφορτισμένου τὰ χρίη τοῦ ἀρχειοφύλακος κατὰ τὸ 96 ἄθρον τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας.
» 1 πρώτου Κλητῆρος	70 »	490 »		
» 3 ἑτέρων Κλητήρων	250 »	1750 »	123640 »	
Γαρφικὴ ὕλη. χαρτὶ, κονδύλια, Μελάνη, κτλ.	» »	200 »		
Θέρμασμα. 3000 ὀκάδες κωκόξυλα καὶ μίαν θερμάστραν.	» »	250 »		
Φωτισμός.	» »	100 »		
Τυπωτικὰ δετικὰ	» »	150 »		
Ἀγορὰ Συγγραμμάτων ἀναγκαίων εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Γερουσίας	» »	1000 »		
Συνδρομὴ ἐφημερίδων	» »	200 »		
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα.	» »	1000 »	2900 »	
	» »	ὅλον δρ.	126540 »	

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ὁρίσας ἡμέραν τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως τὴν ἐρχομένην Πέμπτην 28 τοῦ λήγοντος μηνὸς, 10 ὥραν π. μ. ἐκήρυξε λελυμένην τὴν παροῦσαν Συνεδρίασιν.

Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ. Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Δεκεμβρίου 1844 ἡμέρας Πέμπτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπεκυρώθησαν.

Ἀναγινώσκεται τὸ ὑπ' ἀριθ. 392 τῆς 22 Δεκεμβρίου Διάγγελμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, μηνῶν τὴν συγκρότησιν αὐτῆς.

Ἀναγινώσκεται ἐγγραφον ἀπὸ 7 Νοεμβρίου ε. ε. τῆς προεδρίας τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου, εἰδοποιοῦν ὅτι ἡ Α. Μ. παρεδέχθη τὴν ἀπὸ τῆς Γερουσίας παραίτησιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Π. Μαυρομιχάλη.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ἡμερούσιος διάταξις εἶναι ἀ) ἡ πρόταξις τῶν Τμημάτων τῆς Γερουσίας, ἵνα ἐκλέξωσι τὴν Ἐπιτροπὴν, ἥτις μέλλει νὰ συντάξῃ τὴν πρὸς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπάντησιν· β') ἡ κλήρωσις πρεσβύτερος πρὸς τὰς Α.Α. Μ.Μ. διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Νέου Ἔτους.

Παρετηρήθη ὅτι διὰ τὴν ἀκρίβειαν καὶ τάξιν τῆς ἐργασίας ὀφείλει πρῶτα νὰ συνέλθωσι πρὸς ἐκλογὴν ἐπιτροπῶν πρέπει νὰ προειδοποιῶνται περὶ τούτου ἐπὶ γενικῇ Συνελεύσει, καθὼς ἀποφασίσθη ὅτι, ἀφοῦ ἕκαστον τῶν Τμημάτων ἐκλέξῃ τὸ ἀπαιτούμενον μέλος, οἱ πρόεδροι αὐτῶν πρέπει νὰ εἰδοποιήσωσι τὸν Πρόεδρον, διὰ νὰ διατάττῃ οὗτος τὴν συγκλησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τῶν παρατηρήσεων τούτων ἐγκριθεισῶν ὁ Κύριος Πρόεδρος προσεκάλεσε τὰ Τμήματα νὰ ἐκλέξωσι τὰ μέλη τῆς ἀνωτέρω ὁρισθείσης Ἐπιτροπῆς καὶ τοὺς Προέδρους αὐτῶν νὰ ἀναγγείλωσι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς.

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἡ κλήρωσις τῶν μελλόντων ὁμοῦ μὲ τὸν γραμματέα νὰ σχηματίσωσι τὸν μεγάλον πρὸς τὰς Α.Α. Μ.Μ. πρέσβεων. Τεθέντων τῶν ὀνομάτων εἰς κληρωτίδα, καὶ κληρωθέντων πρώτων τῶν δύο ψηφολήπτων, ἡ κλήρωσις ἀνέδειξε τοὺς Κυρίους Σ. Θ. Κολοκοτρώνην Π. Νοταρᾶν, Α. Νάκον, Α. Μαυρομιχάλην καὶ Α. Δελιγιάννην μέλη τῆς πρεσβείας.

Ἐπροτάθη περὶ τινος εἰς τὸ ἑξῆς προκειμένης κληρώσεως νὰ μὴ τίθενται εἰς τὴν κληρωτίδα ὀνόματα ἀπόντα μελῶν ἀπὸ τὴν Συνεδρίασιν.

Γ'.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀνήγγειλε μετὰ ταῦτα ὅτι τὸ Σάββατον τριακοστὴν τοῦ τρέχοντος μηνὸς, συγκαλεῖται ἡ Γερουσία πρὸς ἐκλογὴν, Ἀντιπροέδρου, καὶ ἐκήρυξε λελυμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ἰανουαρίου 1845 ἡμέρας Δευτέρας.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερουσία διάταξις εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Σχεδίου τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα ἀπαντήσεως· καὶ ἐπὶ τῇ παρατηρήσει ὅτι ὅλα τὰ μέλη τῆς Γερουσίας εἰς τὰς κατὰ Τμήματα διασκέψεις ἔλαβον ἤδη ἐντελῆ γνῶσιν ταύτης, ἀπεφασίσθη καὶ ἡ συζήτησις αὐτοῦ ἀμέτως.

Ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς συντάξεως τῆς ἀπαντήσεως εἰσάγει αὐτὴν μετὰ προηγουμένην ἔκθεσιν καὶ ἀναγινώσκει ὡς ἑξῆς.

Βασιλεῦ!

Ἡ Γερουσία ἐμφανίζεται σήμερον εὐσεβάστως ἐνώπιον τοῦ Θρόνου διὰ νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα, τὰ αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα διήγειρεν εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν Μελῶν αὐτῆς ὁ ἐπὶ τῇ ἐνάρξεως τῶν Βουλῶν λόγος τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ἐθεμελιώθη διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ Βασιλικοῦ Θρόνου καὶ τοῦ Ἔθνους οὐχ ἧττον θέλει παγιωθῇ προόδευτικῶς ὑπὸ τὴν ἀντίληψιν τῆς θείας προνοίας, διὰ τῆς αὐτῆς εἰλικρινοῦς καὶ νομίμου συνδρομῆς αὐτῶν, πρὸς τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀνάπτυξιν τῶν θεσμοθεσιῶν μας.

Μεγίστην χαρὰν αἰσθάνεται ἡ Γερουσία ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ τῶν μεταξὺ τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος καὶ τῶν ξένων Δυνάστων φιλικωτάτων σχέσεων. Ὀφείλομεν δὲ τῷ ὄντι, συμφώνως μὲ τὸ

ὑψηλὸν αἴσθημα τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος ἰδιαιτέραν εὐγνωμοσύνην εἰς τὰς Δυνάμεις ἐκείνας, αἵτινες ἐστερέωσαν τὴν ἀνεξαρτησίαν μας, τὴν ἐπροστάτευσαν πραγματικῶς καὶ δὲν παύουσιν ὑποστηρίζουσαι αὐτήν.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος παρουσιάζον τὸν γενικὸν ὀργανισμὸν καὶ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους ἐπὶ βάσεων ἀνάγκα στάτης αὐστηρᾶς οἰκονομίας, καὶ ζητοῦν τὰ πρὸς ἐνέργειαν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ προπαρασκευὴν δι' ὠφελίμων ἐργασιῶν τοῦ μέλλοντός μας, ἀλλὰ μέσα, θέλει τύχει τῆς εἰλικρινοῦς συμπράξεως τῆς Γερουσίας.

Ἡ λαμπρότης τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας καὶ ἡ κραταίωσις αὐτῆς, ὡς καὶ ἡ ἐνίσχυσις καὶ ἐπέκτασις τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, δι' ἐπωφελῶν Νόμων· ἡ σύντονος φροντὶς ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος, καὶ ἡ βελτίωσις τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων, παρεχουσῶν τὰ πραγματικὰ ἐγγύησις τῆς ἀκριβοῦς τῶν Νόμων ἐκτελέσεως, περὶ τῶν ὁποίων τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος προτίθεται νὰ παρουσιάσῃ Νομοσχέδια, θέλουν ἐλκύσει τὴν ἐμβριθῆ προσοχὴν τῆς Γερουσίας, ἥτις θέλει καταβάλει πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν, διὰ νὰ συνδράμῃ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος μὲ ὅλην τὴν εἰλικρινῆ σύμπραξίν της.

Θέλει δὲ ἐπίσης τὴν συνδράμει, διὰ τῶν δικαίων μέσων, κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν γενικῶν τοῦ Κράτους πραγμάτων, ὥστε νὰ μὴν ἀπαντήσῃ προσκόμματα ἐπιζήμια εἰς τὰ γενικὰ καὶ ἰδιωτικὰ συμφέροντα.

Τὰ Νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα θέλουν καθυποβληθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος εἰς τὰς σκέψεις τῶν Βουλῶν, ἵνα νὰ ἐγγυῶνται, διὰ τῆς ἐλευθερίας ἁπάντων, τὴν ἀσφάλειαν ἑνὸς ἑκάστου, νὰ εἰκολύνωσι τὴν γεωργίαν, τὴν βιομηχανίαν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν καὶ νὰ παρέξωσιν εἰς τὰς Σημαίας μας τὴν ἐμπιστοσύνην, τῆς ὁποίας εἴμεθα ἄξιοι, θέλουν εὕρει τὴν εἰλικρινῆ σύμπραξιν τῆς Γερουσίας.

Ἡ Γερουσία συνομολογεῖ μετὰ τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος τὴν ἀνάγκην τῆς κατὰ τὸν πρώτην Σύνοδον ἁπλοποιήσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς Νομοθεσίας, συμφώνως μὲ τὴν τοῦ Ἔθνους κατάστασιν καὶ μὲ τὸ ὑπάρχον Συνταγματικὸν σύστημα.

Ἡ μεγίστη συναίσθησις καὶ ἡ πατρικὴ συντριβὴ τῆς Βασιλικῆς Σας καρδίας, ἐνώπιον τῶν μεγάλων συμφερόντων τῆς Ἑλλάδος, Βασιλεῦ! εἶναι παντίγνωστα. Ὅθεν ἐπὶ τῇ πλήρει ταύτῃ

πεποιθήσει ἡ Γερουσία εἶναι ἑτοίμη νὰ συνεισφέρῃ τὴν εἰλικρινῆ σύμπραξίν της πρὸς διατήρησιν καὶ βελτίωσιν τῶν διὰ λαμπρῶν ἀνδραγαθημάτων καὶ σημαντικῶν θυσιῶν τοῦ Ἔθνους ἀποκτηθέντων ἀγαθῶν, καὶ ἐπαύξησιν αὐτῶν, γνωρίζουσα πόσην σημαντικὴν ἐπιρροὴν θέλουν ἔχει εἰς τὰ μεγάλα συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος αἱ ἀπορράσεις τῆς πρώτης ταύτης Συνόδου.

Μὲ αἴσθημα σεβασμοῦ ἀποδεχομένη καὶ ἐκτιμῶσα ἡ Γερουσία τὴν ἀξίαν τῆς ἀγαθῆς καρδίας τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος προτροπὴν εἰς τὴν ἐξάλοιψιν πάσης ἀναμνήσεως λυπηρῶν καὶ δυσαρέστων διατρεξάντων θέλει προσπαθήσει νὰ ἐνισχύσῃ τὴν πρὸς τὰ καλὰ πατριωτικὴν καὶ ἀξιέπαινον ἅμιλλαν, ὑποδείζουσα μὲ σταθερὰν ἀπόφασιν εἰς τὴν εὐθεῖαν καὶ πακτικὴν ὁδὸν, τὴν ἀληθῶς φέρουσαν τὴν φίλην ἡμῶν Πατρίδα εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν εὐδαιμονίαν καὶ δόξαν.

Ἡ ἐνδόμυχος ἔνθερμος εὐχὴ τῆς καθαρᾶς καρδίας Σας, Βασιλεῦ! καὶ ἡ ἀριέρωσις τῆς πολυτίμου ζωῆς Σας εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἐλευθεριῶν μας, καὶ εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ εὐημερίαν τοῦ ἔθνους, εἶναι δείγματα ὑψηλὰ καὶ ἀνεκτίμητα, τὰ ὁποῖα ἐρέλκουν δικαίως τὴν ἀπεριόριστον ἀφοσίωσιν καὶ τὴν ἐνθέμυχον ἀγάπην ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους εἰς τὸν Βασιλικὸν Θρόνον, διὸ καὶ πρὸς τὴν ὑψηλὴν ταύτην ἐντολὴν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, ἡ Γερουσία θέλει παρέξει πληρεστάτην τὴν συνδρομήν της.

Εὐχόμεθα δὲ ὥστε ἡ θεία χάρις νὰ καλύψῃ καὶ τὸν Θρόνον καὶ τὸ Ἔθνος ὑπὸ τὴν κραταιὰν προστασίαν της.

Μετὰ τὴν ὁμορώνως γενομένην παραδοχὴν αὐτῆς κατὰ τὸ σύνολον ἄρχεται ἡ καθ' ἕκαστον μέρος ἀνάπτυξις καὶ συζήτησις.

Προτείνει τις, εἰς τὸ προοίμιον νὰ τεθῶσιν ἀντὶ τῆς λέξεως « Γερουσία » αἱ λέξεις « ἡ πρεσβεία τῆς Γερουσίας » καθότι τοιαύτη μέλλει νὰ συσταθῇ, διὰ νὰ καθυποβάλῃ τὴν ἀπάντησιν· ἀλλ' ἐπὶ τῇ παρατηρήσει ὅτι ἡ πρεσβεία εἶναι ἡ ἀντιπροσωπεύουσα τὴν Γερουσίαν αὐτὴν, ἡ προταθεῖσα τροπολογία δὲν γίνεται δεκτή.

Παρατηρεῖται εἰς τὸν τρίτον παράγραφον, ὅπου γίνεται λόγος «συνδρομῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν μὲ ὅλην τὴν εἰλικρινῆ σύμπραξιν » ὅτι εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον προκαλεῖται ἡ δι' ἐγκρίσεως σύμπραξις καὶ οὐχὶ ἡ συνδρομή. Ὅτι ἑπομένως καλλίτερον ἦτο νὰ τεθῇ « θέλει δι' ἐγκρίσεως συμπράξει. »

Ἡ Γερουσία δὲν παραδέχεται τὴν τροπολογίαν ταύτην.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ παραγράφου, ἐπὶ τῆς φράσεως « ἡ ἐνίσχυσις

καὶ ἐπέκτασις τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως » παρατηρεῖ ἕτερος ὅτι ἂν καὶ ἡ λέξις ἐκπαίδευσις συμπεριλαμβάνῃ ἐν ἑαυτῇ καὶ τὴν διανοητικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν τῆς καρδίας καὶ τῶν ἠθῶν βελτίωσιν, ἐπειδὴ ὅμως παρετηρήθη ἱκανὴ μὲν τάσις ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν διανοητικὴν πρόοδον, ὀλίγη δὲ ἐπιμέλεια εἰς τὴν τῶν ἠθῶν βελτίωσιν· κύριον τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀντικείμενον· καλὸν ἦτον ἂν προσετίθετο μετὰ τὴν λέξιν « δημοσίας » αἱ λέξεις διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς τοῦ λαοῦ.

Εἰς ταύτην ἀντετάχθη παρά τινων, ὅτι ἡ διάκρισις αὕτη εἶναι προσωρινὴ εἰς τὴν ἐθνικὴν ὑπολήψιν, παρ' ἄλλων ὅτι, διὰ τῆς διακρίσεως ταύτης ἐμβαίνει ἡ Γερουσία εἰς περιττὰς λεπτομερείας συμπεριλαμβανομένας εἰς τὴν λέξιν « ἐκπαίδευσις » ὅτι ἐπὶ γενικῶν καὶ οὐχὶ μερικῶν πρέπει νὰ περιστρέφεται ἡ ἀπάντησις, διότι ἄλλως καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα ἔτρεπε νὰ προστείνωσιν ἀναπτύξεις· παρ' ἄλλων τέλος, ὅτι ἡ διάκρισις αὕτη δύναται νὰ γίνῃ ὅταν συζητηθῶσιν αἱ περὶ ἐκπαιδεύσεως Νόμοι, αἵτινες, διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν καταλλήλων μαθημάτων καὶ τῆς ἐκλογῆς ἐναρέτων διδασκάλων θέλουν πρὸ πάσης ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς μορφώσεως.

Ὁ πρότεινας τὴν τροπολογίαν ἀπήντησε ὅτι ὁ λόγος εἶναι περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς Νεολαίας μᾶλλον, ἀλλ' ὅτι μήτε δύναταί τις νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ὑπάρχουσι καὶ τάξεις ἀνθρώπων, αἵτινες εὐκταῖον εἶναι νὰ χειραγωγηθῶσι διὰ καταλλήλων μέσων πρὸς τὴν ἀρετὴν, ὅτι ἡ συνομολόγησις τῆς ἀνάγκης τῆς ἠθικῆς μορφώσεως, ἀντὶ νὰ προσβάλῃ, τιμᾷ τὸ ἔθνος, δεικνύουσα πόσων ὑπερ. πάν ἄλλο εἴδεται καὶ ἐπιθυμεῖ τὴν ἀρετὴν, καὶ ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἐκλογὴ τῶν διδασκάλων δὲν εἶναι ἀντικείμενον Νόμου, ἀλλὰ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας δικαίωμα, συμφέρει νὰ ἐκφρασθῇ ἡ ἐπιθυμία τῆς Γερουσίας, εἰς τὸ ὁποῖον τοῦτο ἀντικείμενον.

Ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ παραγράφου ἕτερος Γερουσιαστὴς παρατηρεῖ ὅτι δύναται νὰ γίνῃ παρανόησις τῶν περὶ θρησκείας ἀναφερομένων, ἐν ᾧ εἶναι βέβαιον ὅτι μόνη ἡ κοσμικὴ διαχείρησις, ἡ ἀξιοπρέπεια ὅλ. τοῦ Κλήρου καὶ ἄλλα τοιαῦτα, δύνανται νὰ ἦναι Νόμων ἀντικείμενον, καθὼς αἰνίττεται βέβαια καὶ ὁ Βασιλικὸς λόγος, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν πρώτην ταύτην ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐδάφιον α', τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Συντάγματος, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ δογματικὸν μέρος. Ὅτι ἑπομένως καλὸν ἦτο νὰ σαφηνισθῇ τοῦτο διὰ τῆς προσθήκης τῶν λέξεων « ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Συντάγματος λαμπρότης κτλ. » ἢ δι' ἄλλης τινὸς καταλλήλου φράσεως.

Ἀντεπαρετήρησάν τινες ὅτι αἱ λέξεις λαμπρότης καὶ κρατεῖ-

ωσις ἀρκετὰ ἐμφαίνουν ὅτι πρόκειται λόγος περὶ τῆς κοσμικῆς διαχειρήσεως καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς λατρείας, οὐχὶ δὲ περὶ τοῦ φρυγματικοῦ καὶ κανονικοῦ τῆς θρησκείας· ἄλλοι ὅτι αἱ λέξεις « δι' ἐπωφελῶν Νόμων » τιθέμεναι εἰς τὸ τέλος τοῦ παραγράφου δὲν εἶναι κοιναὶ εἰς τὰ περὶ θρησκείας ἀναφερόμενα, ἀλλ' ἀναφέρονται εἰς τὰ ἑπόμενα μόνον· ἄλλος ἐπὶ τέλους ὅτι ἡ παρατήρησις αὕτη μὴ δ' ἀργοῦσα τὴν προσοχὴν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν Τμημάτων προσκάλεσε μάλιστα τὴν προσθήκην τῶν λέξεων, « *λαμπρύνῃς καὶ κραταιώσῃς* » πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀκαταλλήλου ἐκφράσεως τοῦ *διοργανισμοῦ τῆς θρησκείας*.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται καὶ τὸν τρίτον παράγραφον ἄνευ τροπολογίας.

Ἀντὶ τῆς λέξεως προαγάγῃ ἐν εἰρηνείᾳ ἀκαταλλήλου, ἀντικατέστη ἡ λέξις « παλέξωσιν » ὅπου πρόκειται λόγος περὶ τῆς εἰς τὰς Σημαίας μας ἐμπιστοσύνης.

Εἰς τὸν αὐτὸν παράγραφον ἀφιρέθη καὶ ἡ λέξις « ἀπαιτουμένην » ὡς περιττὴ, ὑπαρχούσης τῆς ἀκολούθου φράσεως « τῆς ὁποίας εἴμεθα ἄξιοι » ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς παρατήρησιν ὅτι ἡ λέξις αὕτη ἀποδίδεται εἰς τὴν γενικὴν μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν ἀπαιτουμένην ἐμπιστοσύνην, οὐχὶ δὲ ἰδίως εἰς τὸ Ἔθνος, τὸ ὁποῖον ὁμολογεῖται ὅτι ἀπέδειξε παραδειγματικὴν τιμιότητα πολιτρόπως εἰς τὰς ναυτιλιακὰς ἐπιχειρήσεις του.

Εἰς τὸν ἑπόμενον παράγραφον περὶ ἁπλοποιήσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς Νομοθεσίας παρετηρήσεις, ὅτι ἡ φράσις « καὶ μὲ τὸ ὑπάρχον Συνταγματικὸν Σύστημα, εἶναι περιττὴ, διότι αὐτὸ τὸ Σύνταγμα ὡρίσατο περὶ τούτου ῥητῶς, ἀλλ' ἀφοῦ τινων ἄλλων παρατηρήσεις, ἔμεινεν ὡς ἦν.

Ἕτερος εἰς τὸν αὐτὸν παράγραφον παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὰς ἐκφράσεις αὐτοῦ ἡ Γερουσία ἀναδέχεται τρόπον τινὰ τὴν ἐντὸς τῆς Συνόδου ταύτης γενικὴν μεταξὺ ὅλων τῶν Νομοθεσίας, καθόσον ἤθελε χρήζει αὐτὴ τροποποιήσεως ἢ ἁπλοποιήσεως, ἔργον, ἀδύνατον νὰ ἐκπληρωθῇ διὰ μιᾶς. Παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐκφρασις τοῦ Βασιλικοῦ Λόγου εἶναι πολὺ περιορισμένη, ἐν ᾧ ἁπλῶς μνημονεύει ὅτι ἀντικείμενον τῆς Συνόδου ταύτης θέλει εἶναι καὶ τοῦτο· διὰ ταῦτα προτείνει νὰ τροποποιηθῇ ὁ παράγραφος οὗτος, ὡς ἐρίζης.

« Τὸ ἀντικείμενον τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς Νομοθεσίας καὶ τῆς τροποποιήσεως αὐτῆς, συμφώνως μὲ τὴν κατάστασιν τοῦ Ἔθνους καὶ τὸ Συνταγματικὸν Σύστημα, θέλει ἐφελκύσει τὴν μεγίστην προσοχὴν τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν πρώτην ταύτην Σύνοδον ».

Ἀντεπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις προβάλῃ ὡς ἀντικείμενον τῆς παρούσης Συνόδου τὴν τροποποίησιν καὶ ἁπλοποίησιν τῆς Νομοθεσίας, ἡ Γερουσία δὲν πρέπει ν' ἀποδείξῃ ὅτι δ' ἐλλείψιν χρόνου ἀποφεύγεται τὴν ἐπεξεργασίαν ὅσων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἤθελον τῇ προσαχθῇ. Ἄλλος δὲ ὅτι καὶ δι' αὐτῆς τῆς ὑριστημένης εἰς τὸν παράγραφον τοῦτον φράσεως δὲν ἀναδέχεται ἡ Γερουσία τὴν ἀποπεράτωσιν ὅλου τοῦ τοιούτου ἔργου, καθὼς βέβαια μήτε τὴν τελειοποίησιν ὅλων τῶν ἀορίστων, εἴτε τοῦ ἐμπορίου, εἴτε τῆν γεωγίαν, εἴτε ἄλλα ἀντικείμενα θεσμοθεσιῶν, ἀλλ' ἁπλῶς ὑπόσχεται τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἔναρξιν τῶν τοιούτων ἐργασιῶν.

Ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ σχέδιον ἄνευ τροπολογίας.

Εἰς τὸν πρωτελευταῖον παράγραφον παρετήρησέ τις ὅτι ἡ **Α. Μ.** ὁ Βασιλεὺς ἐδύνατο μὲν νὰ μεταχειρισθῇ εἰς τὸν λόγον του τὴν λέξιν « ἐντολὴν » συναισθανόμενος τὴν ὑψηλὴν προσωπικότητά του καὶ ἀφιερώνων ὅλην τὴν ζωήν του εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ Ἔθνους, ἀλλ' ὅτι τὸ Ἔθνος ἁπάντων εἰς τοῦτον τὸν λόγον δὲν πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ τὴν αὐτὴν ταύτην φράσιν, διὸ, ὡς προσφορωτέραν προτείνει μὲ τὰς λέξεις « Βασιλικὸν Θρόνον » τὴν ἀντικατάστασιν τῆς « κολούθου φράσεως » καὶ τὴν πληρεστάτην τῆς Γερουσίας σύμπραξιν εἰς πραγματοποίησιν τῶν εὐχῶν τούτων καὶ προσπαθειῶν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Ἀντέτεινέ τις ὅτι διόλου ἀπρεπὴς δὲν εἶναι ἡ ἐκφρασις τοῦ ὅτι τοῦ ἄρχοντος ἐντολὴ εἶναι ἡ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν προαγωγὴ τῶν διοικουμένων. Ἕτερος, ὅτι, ἐπειδὴ συνήθεια καθιερώθη νὰ μεταχειρίζωνται τὰ σώματα ὅσον τὸ δυνατὸν τὰς αὐτὰς ἐκφράσεις εἰς τὰς ἀπαντήσεις των, καθ' ὅσον μάλιστα ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται ἡ πλήρης ἁρμονία τῶν αἰσθημάτων, συμφέρει τὸ χωρὶς τοῦτο νὰ εἶναι ἀνέπαφον, ὡς εἰς τὸ σχέδιον.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸν παράγραφον τοῦτον, ὡς εἰς τὸ σχέδιον, καθὼς καὶ τὸ ἐπίλοιπον μέρος αὐτοῦ, καὶ ἀποφασίζει νὰ καθυποβληθῇ ἡ ἀπάντησις εἰς τὸν Βασιλέα, διὰ τῆς μεγάλης Πρεσβεύσεως.

Ἐκλεχθέντων τῶν ὑπολοίπων ἀνεδείχθησαν διὰ κληρώσεως ὡς Μέλη τῆς Πρεσβείας οἱ Γερουσιασταὶ Κύριοι Σ. Θεοχαρόπουλος, Ν. Πρασσακάκης, Β. Χριστακόπουλος, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, καὶ Α. Μοναρχίδης.

Ὁ Κύριος Π. Θεόδωρος ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Γερουσίαν ὅτι ἐξετελέσθη τὸ **6**, ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ ἀναφερθείσης εἰς τὴν Αὐτοῦ

Μεγαλειότητα καὶ ἀναγγελθείσης εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας.

Παρατηρήθη παρά τινος ὅτι ἡ εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τῆς Γερουσίας ἐγγραφεῖσα ποσότης, διὰ συνδρομὴν ἐρημερίδων, δὲν ἐξαρτᾶται, ἀνίσως πρόκειται νὰ λαμβάνωνται ὅλαι ἀνεξαιρέτως αἱ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν καὶ ἀλλαχοῦ ἐκδιδόμεναι τυλάχιστον, δι' ὅσον διαρκεῖ ἡ Σύνοδος, καθ' ὅσον ἡ ἐξαμηνιαία συνδρομὴ των ὑπερβαίνει τὰς τεσσαράκοντα δραχμάς.

Ἐνεγράφη νὰ λαμβάνωνται ὅλαι καὶ ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἀπορρεσθέντος ποσοῦ νὰ λαμβάνεται ἐκ τοῦ Κεφαλαίου τῶν ἀπροβλέπτων Ἐξόδων. Καθ' ὅσον δὲ ἐφέρθη τὸ μέχρι τοῦδε ποσὸν ὡρισμένας εἰς τὸ γραφεῖον ταχυτικὰς ἐφημερίδας, ἂν καὶ τοῦτο δὲν τὰς ἐζήτησε, νὰ πληρωθῶσιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου ἀπὸ 1. τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀνήγγειλε μετὰ τοῦτο ὅτι αὔριον τὴν 9 Ἰανουαρίου, θέλει συνέλθει ἡ Γερουσία πρὸς ἐπανεξέτασιν τῆς ἀναβληθείσης ἐκλογῆς Ἀντιπροέδρου. Ἐπῆρε δὲ μετὰ ταῦτα τὴν λεχθεῖσαν τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῇ 9 Ἰανουαρίου 1845 Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐφωνοσκοπήθη τοῦ Καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται ἀμερόληπτα διάταξις ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ἀντιπροέδρου.

Ἐκλέχθησαν δὶς κληρώσεως δύο ψηφολέκται ἐπομένως ἐφωνουμένων τῶν ὀνομάτων, οἱ παρευρεθέντες Γερουσιασταὶ κατέθεσαν τοὺς ψήφους των.

Ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων ἔδειξε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα.

Ὁ Κύριος Ἀναστάσιος Λόντος ἔλαβε	ψήφους	15.
Ὁ Κύριος Ἀναγν. Δελιγιάννης	»	12.
Ὁ Κύριος Παναϋτζος Νοταρᾶς	»	4.
	ψήφους	31.

Μὴ ὑπαρχούσης δὲ ἀπολύτου πλειοψηφίας, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Κανονισμοῦ.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς νέας ψηφοφορίας εἶναι τὸ ἑξῆς.

Ὁ Κύριος Ἀναστάσιος Λόντος ἔλαβε	ψήφους	16.
Ὁ Κύριος Ἀναγν. Δελιγιάννης	»	12.
Ὁ Κύριος Παναϋτζος Νοταρᾶς	»	3.

Ἔχοντος δὲ ἀπόλυτος πλειοψηφίαν τοῦ Κυρίου Ἀναστασίου Λόντου, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐκήρυξεν αὐτὸν Ἀντιπρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει λελυμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 5 Φεβρουαρίου 1845 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἐφωνοσκοπήθη τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρευρίσκεται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅστις λαβὼν τὸν λόγον εἰσάγει ὡς κατεπείγον τὸ ἑξῆς Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὁμοῦ μὲ τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν ἀνεγνώσθησαν.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Ἐκπληρῶν τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως ἔρχομαι νὰ Σᾶς ὑποβάλω Νομοσχέδιον περὶ τῶν ὅρων τῶν ἐξόδων τῆς ἀ) τριμηνίας τοῦ ἤδη ἀρξαμένου ἔτους. Ἐπιθυμητὸν ἦτον βέβαια ἂν ἀντὶ τούτου, ἐτίθετο ὑπ' ὄψιν Ὑμῶν, ἔργον πλειότερον ὁ ἐνιαύσιος τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους Προϋπολογισμός· ἀλλὰ τοιοῦτον ἔργον προϋποθέτει ἄλλων προηγουμένων Νόμων τὴν κύρωσιν, Νόμων, ἀφορώντων εἴτε τὴν ἐνιαύσιον ῥοὴν τῶν εἰσόδων, εἴτε τὸν κανονισμὸν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας.

Τὰ Νομοσχέδια ταῦτα εἶναι μὲν πρὸ καιροῦ ἕτοιμα, ἀλλ' ἐξ

ἀνάγκης ἀνεβλήθη μέχρι τοῦδε ἡ παρουσίασίς των, διότι ἡ Βουλὴ ἀρτίως συγκροτηθεῖσα μόλις σήμερον ἀρχίζει τὰς κυρίας ἐργασίας της.

Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τοὺς Ὑπουργοὺς τοῦ Βασιλέως νὰ ἐπισπεύσωσι τὴν ὥραν τῆς συζητήσεως καὶ τῆς παραδοχῆς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος Νομοσχεδίων, ἤτον ἐπόμενον, καθὼς ταῦτα μέχρι τοῦδε ἀνεβλήθησαν νὰ ἀναβληθῇ καὶ ὁ ἐνιαύσιος Προϋπολογισμός, καὶ οὕτως ἐπῆλθεν ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ Ὑμᾶς, Κύριοι Γερουσιασταί, τὴν ἐπιψήφισιν τῶν τριμηνιαίων ἐξόδων, κατὰ τὸ προσῤῥηθὲν ὑπὸ Νομοσχέδιον, ὅτι αὐτὴ εἶναι κατεπείγουσα θέλετε τὸ ἀναγνωρίσει ἄνευ τινος δισταγμοῦ. Πρόκειται περὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Ἰανουαρίου, τοῦ Φεβρουαρίου καὶ τοῦ Μαρτίου, καὶ τὰ μὲν τοῦ πρώτου Μηνὸς κατέστησαν ἤδη ἀπαιτητά.

Ἡ πληρωμὴ των μετὰ ἡμέρας ἀπὸ σήμερον ἔχει ἀποφασισθῆ. Τὰ δὲ τοῦ Φεβρουαρίου καὶ τοῦ Μαρτίου θέλουσι καταστῆ ἀπαιτητὰ ὅσον οὔπω. Οὔτε δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἐν τῷ βραχεῖ τούτῳ διαστήματι, καὶ Νόμοι φοροληπτικοὶ καὶ Νόμοι καταστατικοὶ τῆς ὑπαρξεως, καὶ προϋπολογισμὸς ἐτήσιος θέλουν εὑρεθῆ κυρωθέντες, διὰ νὰ περιορίσωμεν τὰς αἰτήσεις μας εἰς μόνα τὰ τοῦ πρώτου ἑξάδος. Πρὸς τοῦτο ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι καὶ τὰ τῶν ἑπομένων δύο Μηνῶν. Τὰ ἔξοδα ταῦτα ὑπελογίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Νόμων, τῶν Διαταγμάτων καὶ κανονισμῶν τῶν μέχρι τοῦδε τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ὑπηρεσίας διεπόντων, καὶ παρισταῦνται, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸν ἐνεστῶτα Μῆνα τὰ κεκτημένα ἤδη δικαιώματα ὅλων τῶν πιστωτῶν τοῦ Δημοσίου, ἀπὸ τῆς ἀνωτάτης μέχρι τῆς ταπεινοτάτης τάξεως. Κατὰ δὲ τοὺς ἑξῆς Μῆνας τὰ ἐπὶ τῇ αὐτῇ βάσει ἀπορρέοντα δικαιώματα, διότι καὶ ἂν ὑπετέθη ὅτι διὰ καταπινῶν Νόμων θέλουν τροποποιηθῆ τὰ ἐνιαύσια ἔξοδα, αἱ τυχοποιήσεις αὗται δὲν δύνανται νὰ ἔχουν ἐπίδρασιν, εἰμὴ εἰς ἐπιχεῖρησιν μεταγενεστέρων τῆς πρώτης τριμηνίας.

Ἐξαιροῦνται ἤδη τὰ ἄρθρα τοῦ Νομοσχεδίου.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον ζητεῖται πίστωσις δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων τετρακοσίων πεντήκοντα τριῶν χιλιάδων τετρακοσίων ὀγδοήκοντα καὶ λεπτὰ 96, διανεμομένων εἰς πέντε κεφαλαιώδη μέρη, ὡς ἑξῆς,

α) Τὰς συντάξεις εἰς ἀπομάχους χήρας καὶ ὀρφανὰ αὐτῶν καὶ ἄλλης τάξεως ἄτομα, δυνάμει Βασιλικῶν Διαταγμάτων κατὰ μῆνα πληρωνομένας,

β) Τὴν Βασιλικὴν χορηγησιν καὶ τὴν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων,

γ) Τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου τουτέστι,

Τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν,
Τῆς Δικαιοσύνης,
Τῶν Ἐσωτερικῶν,
Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν,
Τῶν Στρατιωτικῶν,
Τῶν Ναυτικῶν,
Καὶ τῶν Οἰκονομικῶν,

δ) Τὰ ἔξοδα τῆς Διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν ὁρίων καὶ δικαιωμάτων εἰσαγωγῆς τε καὶ ἐξαγωγῆς.

ε) Τὴν πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πύλην χρεωστουμένην ὑπόλοιπον ἀποζημίωσιν διὰ τὰ ἐν Εὐβοίᾳ Βακούφια, τὴν συνομολογηθεῖσαν διὰ τῆς ἀπὸ Φεβρουαρίου π. ε. συμβάσεως.

Πρὸς πληροφορίαν λεπτομερεστέραν ὑποβάλλομεν εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ τοὺς πίνακας τῶν Ὑπουργείων Τριμηνιαίους Προϋπολογισμούς, τοὺς ἀπαρτίζοντας τὰ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ κεφαλαιωδῶς ἐπεξεργασμένα ποσά.

Εἰς τοὺς Προϋπολογισμοὺς τούτους παραλληλίζονται καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ παρελθόντος ἔτους κυρωθέντα παρὰ τοῦ Βασιλέως ἔξοδα.

Ἀπέχομεν δὲ ἀπὸ ἐξηγήσεως πλατυτέρας, διότι ὁ καιρὸς κατεπείγει, καὶ αὐταὶ θέλουν ὑποβληθῆ ὁμοῦ μὲ τὸν ἐνιαύσιον Προϋπολογισμόν των.

Τὸ 2 ἄρθρον καθιερώνει ἀρχὴν τάξεως τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ, τουτέστιν ὅτι ἡ μὲν Νομοθετικὴ ἐξουσία, ἡ χορηγοῦσα τὰς πιστώσεις θέτει τῶν ἐξόδων τὰ ὅρια, ἐντὸς πλατυτέρας χρονικῆς περιόδου. Εἰς δὲ τὸν Βασιλέα ἀνήκει καὶ ἡ τῶν πιστώσεων κατὰ μῆνα διανομή, ὥστε καμμία διάθεσις χρημάτων δὲν ἐνεργεῖται εἰμὴ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς μηνιαίας Βασιλικῆς διανομῆς.

Τὸ 3 ἄρθρον ὁρίζει ὅτι οἱ τριμηνιαῖοι πιστώσεις ἀποτελοῦσι μέρος τοῦ ἐνιαυσίου προϋπολογισμοῦ.

Τὸ 4 ἄρθρον στηρίζεται εἰς τὴν ἀρχὴν ὅτι ὁ παραγγέλλων δαπάνην ὀφείλει νὰ προνοήσῃ καὶ περὶ τῶν πόρων, οἵτινες θέλει πληρωθῆ. Ἡ Γερουσία ὁρίζοντα τὰ ἐντὸς τριμηνίας ἔξοδα θέλει δώσει εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰ μέσα, διὰ νὰ τὰ πληρώσῃ.

Ἐπὶ τέλους καὶ ἐν ὀνόματι τῶν συναδελφῶν μου, ὡς Ὑπουργῶν ὑπευθύνων, καὶ ἰδίῳ ἐμοῦ ὀνόματι, ὡς συνυπευθύνου βεβαιῶ

ὑμᾶς; Κύριοι Γερουσιασταί, ὅτι αἱ ζητούμεναι πιστώσεις στηρίζονται εἰς τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας τῆς τριμηνίας. Ἀποκρούσαντες τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ καταφύγωμεν εἰς τὸ ἔκτακτον μέρος τῆς κυρίωσεως τῶν ἐξόδων δι' ἐκτάκτων Βασιλικῶν πιστώσεων, ὡς μὴ δικαίως ὁλογρούμενον παρ' οὐδεμιᾶς ἀνάγκης, ὁπότε ἡ σύνεσις τῆς Γερουσίας, καὶ ἡ πρὸς ἡμᾶς ἐμπιστοσύνη τὴν μᾶς ἐγγυῶνται τὴν συνδρομήν της, σᾶς προβάλλομεν νὰ ἐπιταχύνητε τοῦ Νομοσχεδίου τὴν συζήτησιν καὶ τὴν ψῆφισιν.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ὑψηλοῦ ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 2 Φεβρουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους θέλει εἰσαχθῆ ἐν ὀνόματι ἡμῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ θέλει στηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1.

Διὰ τὰ ἔξοδα τῆς πρώτης τριμηνίας τοῦ 1845 χορηγοῦνται πιστώσεις τριῶν ἑκατομμυρίων τεσσαράκοντα τριῶν χιλιάδων τετρακοσίων ὀγδοήκοντα δραχμῶν καὶ ἐνενήκοντα ἓξ λεπτῶν, καταλογιζόμεναι κατὰ τοὺς ἐπισυναπτομένους ὑπ' ἀριθ. 1 ἕως 7 εἰδικοὺς προϋπολογισμούς, ὡς ἑξῆς.

Εἰς τὰς συντάξεις	δραχ.	102,516	
» τὰς χορηγήσεις τὴν Βασιλικὴν καὶ τὴν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων	»	326.189	
» τὴν Γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων ταυτίζ.			
» Τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν	»	34.963	30
» Τῆς Δικαιοσύνης	»	210.637	50
» Τῶν Ἐσωτερικῶν	»	234,830	43
» Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. . .	»	117,866	5
» Τῶν Στρατιωτικῶν	»	1,149,379	
» Τῶν Ναυτικῶν	»	308.111	83
» Τῶν Οἰκονομικῶν	»	113,156	
Τὰ ἔξοδα τῆς Διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων καὶ δικαιωμάτων ἁλίσεων καὶ ἁλμυρῶν . . .	»	367.274	30
Εἰς ἔκτακτα ἔξοδα	»	78 557	55
Τὸ ὅλον	δραχ.	3,043,480	66

Ἄρθρ. 2.

Αἱ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον διαλαμβανόμεναι πιστώσεις θέλουν διανεμηθῆ καθ' ἕκαστον μῆνα καὶ τεθῆ κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργῶν δυνάμει Βασιλικῶν Διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 3.

Αἱ πιστώσεις αὗται ἀνοιγόμεναι μὲ τὰς ψηφισθησομένας διὰ τοὺς ὑπολοίπους ἑνὸς μηνὸς τοῦ ἔτους, θέλουν ἀπαρτίσει τὸν ἐνιαύσιον τῶν ἐξόδων τοῦ 1845 Προϋπολογισμόν.

Ἄρθρ. 4.

Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον πρῶτον ὁριζόμενα ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν παρελθουσῶν χρήσεων καὶ τῶν πρώτων τριῶν μηνῶν τῆς ἐνεστώσης χρήσεως, τῶν εἰσπραττομένων δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων φορολογικῶν Νόμων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Φεβρουαρίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ἀναγινώσκει ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς 1 Φεβρουαρίου καὶ τὰ πρακτικὰ ταύτης τῆς 2 Φεβρουαρίου, ἐξ ὧν προκύπτει ἡ πρὸς τὸ Σῶμα ἐκείνου ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου, ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς.

Ἐρωτηθεὶς ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀνίσως τὸ ποσὸν τῆς ζητουμένης πιστώσεως στηρίζεται εἰς κεφάλαια τῶν προλαβόντων χρόνων προϋπολογισμῶν καὶ εἰς τὰς περὶ ἐκπτώσεως μισθοδοσίας τὰς κατὰ τὸ 1843 ψηφισθείσας, ἀπαντᾷ ὅτι αἱ γενόμεναι ἔκτοτε μεταβολαὶ καὶ νεωστὶ καθιερωθεῖσαι μισθοδοσίαι δὲν ἐπιτρέπουν τὴν χρῆσιν τῶν προϋπολογισμῶν ἐκείνων, ὅτι ὅμως ὅλα τὰ σημειούμενα κεφάλαια στηρίζονται εἰς ἰδικοὺς Νόμους καὶ Διατάγματα.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐρώτησεν ἀνίσως τὸ Νομοσχέδιον θέλει συζητηθῆ ἁπλῶς παρὰ τῶν τμημάτων, ἢ ἀνίσως τοῦτο θέλουν συστήσει Ἐπιτροπήν, ἵνα νὰ τὸ ἐπεξεργασθῆ. Ἂν καὶ τινες παρεστήλωσαν ὅτι πρόκειται περὶ Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἢ τὸ σύνολον δὲν δύναται νὰ ἀμφισβητηθῆ, καθότι ὅταν πρόκειται περὶ προϋπολογισμοῦ ἡ ἀρχή του δὲν ἀμφισβητᾶται,

ἡ δὲ ζητουμένη πίστωσις ὁμιλάζει τὴν ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκαίρου συζητήσεως προϋπολογισμοῦ χορήγησιν τοῦ δωδεκατημορίου, ὡς συνηθίζεται καὶ εἰς ἄλλα Συνταγματικὰ Κράτη, ἵνα καθίσταται περὶ τὴ ἡ σύστασις Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἤθελεν εἶ α ἀναγκαία μόνον, ἀνίσως ἐπρόκειτο περὶ λειτουργίας τῶν κεφαλαίων ἐπεξεργασίας. Ἐπὶ τῇ παρατηρήσει ὅμως ἄλλων ὅτι ἡ χορήγησις τοῦ δωδεκατημορίου εἶναι ἐρικτὴ εἰς Κράτη ἐντελῶς διωργανισμένα, τῶν ὁποίων τὰ ἔξοδα δικαιολογοῦνται ἀπὸ τοὺς τῶν ἀμέσως παρελθόντων ἐτῶν προϋπολογισμούς· πρὸς δὲ ὅτι παρουσιασθέντος τοῦ ἀντικειμένου, ὡς κατεπειγούσης ἀνάγκης, ἡ σύστασις τῆς Ἐπιτροπῆς θέλει ἐπιταχύνει μᾶλλον τὴν ἐπεξεργασίαν αὐτοῦ, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ συνέλθωσιν αὔθημερὸν τὰ Τμήματα, εἰς προεξέτασιν τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ εἰς σύστασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἀνωτέρω.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΑΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Φεβρουαρίου 1845 ἡμέρα Τρίτη.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὁ ομαστικοῦ καταλόγου καὶ πλήσιος ὄντος τοῦ Σώματος ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προτερούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμηνιαίας πιστώσεως παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ζητουμένης Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ της καθυποβάλλει τὴν ἑξῆς ἔκθεσιν.

Ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῆς τριμηνιαίας πιστώσεως τοῦ ἔτους 1845. Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 5 Φεβρουαρίου λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν,

ά. Τὸ Νομοσχέδιον, τὸ ὑποβληθὲν παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν,

β'. Τὰ πρακτικὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς.

γ'. Τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς·

δ'. Τοὺς συνοδεύοντας τὸ Νομοσχέδιον ἑπτὰ εἰδικοὺς προϋπολογισμούς, καὶ

ε. Τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Σκεψαμένη μετ' ἐπιστασίας καὶ θεωρήσασα τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην τῆς τριμήνου πιστώσεως.

Γνωμοδοτεῖ.

Α'. Νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ Νομοσχέδιον μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς Βουλῆς καὶ τὴν παραδοχὴν τῶν ὅρων, τῶν ἐκτεθέντων παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς εἰς τὰ ἄρθρα 2 καὶ 4 τοῦ Νομοσχεδίου, οἵτινες θέλουν συναρμολογηθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὸ Νομοσχέδιον.

Β'. Ὡς πρὸς τὴν ἐπεξήγησιν τὴν φαινομένην εἰς τὸ ἄρθρον 1 τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐκτακτα ἔξοδα, ἤτοι τὴν ὀφειλομένην εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν πληρωμὴν ἡ αὐτὴ σαρηνίζεται εἰς τὸν εἰδικὸν πίνακα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀπορασίζεται ἡ τύπωσις τῆς ἐκθέσεως καὶ ἡ σχεδίασις τῆς διὰ τὴν αὔριον 7. Φεβρουαρίου, πρὸς συζήτησιν τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου.

Παρατηρεῖται ὅτι δὲν ἐχορηγήθη ἡ ἀναγκαία πίστωσις εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας διὰ τυπωτικὰ ἔξοδα, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι τὸ Β. Τυπογραφεῖον θέλει τυπόνει τὰ ἀναγκαία ἄνευ πληρωμῆς, ἀλλ' ὅτι τοῦτο, ἕνεκεν λογιστικῆ, τάξεως ἀπαιτεῖ νὰ πληρώνεται. Κατὰ συνέπειαν τούτου ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν πρότασιν ταύτην ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ νὰ γνωμοδοτήσῃ.

Ἐν τέλος ἐπρότεινεν ὅτι, ἐπειδὴ Ἐφημεριδογράφος εἰς τὰς ἀναδίχεται τὴν τύπωσιν τῶν Πρακτικῶν τῆ Γερουσίας ἀνεξόδως, τοῦ ὁποίου θέλει ἀπαλλάξει τὴν Γερουσίαν ἀπὸ σημαντικὰ ἔξοδα.

Ἡ ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης συζήτησις ἀνεβλήθη δι' ἄλλην Συνεδρίασιν, ὅταν ἡ Γερουσία ἤθελεν ἔχῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἔγγραφον τοῦ Κυρίου Ἐφημεριδογράφου αἴτησιν.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσιας παρουσιάζει εις τὸ Σῶμα Αἰθο-

γραφημένου ἀντίτυπον εἰκόνος τοῦ εἰς Ναυπλίαν πρὸς ἀνάμνησιν τῶν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος ὁρνευθέντων καὶ ἀποθανόντων Φιλελλήνων ἀναγερθέντος Μαυσωλείου, προσερρίφθη εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ φιλέλληνος Συνταγματάρχου Κυρίου Τουρέτ.

Μὲ βαθεῖαν συγκίνησιν εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἐνδόξων Συναγωνιστῶν ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὴν Αὐθουσαν τῶν Συνεδριάσεών της ἡ εἰκὼν αὕτη, καὶ νὰ ἐκφρασθῇ παρὰ τοῦ Προεδρου ἐγγράφως πρὸς τὸν δωρητὴν ἡ εὐχαρίστησίς της.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Ἀντιπροέδρου Κυρίου Α. Λόντου ἐξαιτουμένου εἰκοσιπέντε ἡμέρων ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἡ Γερουσία ἐγκρίνει τὴν αἴτησιν.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Φεβρουαρίου 1845 Ἡμέρας Τετάρτης.

Ἐκρωνυθέντος τοῦ Καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **11** ὥραν Π. Μ.

Παρευρίσκεται καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὁ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ὁ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀρχομένης τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμηνιαίας πιστώσεως τοῦ **1845** Ἔτους, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρατηρεῖ ὅτι διὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας, τοῦ νὰ συνημμολογηθῶσι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὸ Νομοσχέδιον οἱ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς προταθέντες καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς δεκτοὶ γενόμενοι ὅροι εἰς τὰ ἄρθρα **2** καὶ **4** τοῦ Νομοσχεδίου, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιστραφῇ τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλήν, ὅθεν θέλει προκύψει ἀργοπορία καὶ πρόσκομμα εἰς τὸ βάδισμα τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς.

Συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου γενομένης, ἂν καὶ παρατήρησαν τινὲς ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς προκύπτει ὅτι ἀπεράσισεν αὕτη περὶ μέν τινων ἀντικειμένων ἁπλῆ σύστασις νὰ γίνῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, οἱ δὲ προταθέντες ὅροι εἰς τὰ ἄρθρα **2** καὶ **4** φαίνηται ὅτε πρέπει νὰ συναποτελέσωσι μέρος τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ὄχι εἶναι ἁπλῆ σύστασις ἢ εὐχαί· ἐπὶ τῇ ἀντιπαρατηρήσει ὅμως ἄλλων, ὅτι οἱ προταθέντες αὐτοὶ ὅροι ἐνδιαλαμβάνονται εἰς καταστατικοὺς Νόμους καὶ περιττὸν ἦταν νὰ γίνῃ ἐπαναληπτικὴ μνεία τούτων, ὅτι ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων μὴ τροποποιήσασα αὐτὴ τὸ Νομοσχέδιον ἔκρινεν ἴσως ἡ ἰδία περιττὴν τὴν ἐντὸς αὐτοῦ τούτων ἐπανάληψιν, ἡ Γερουσία θεωρήσασα καὶ τὴν κατεπείγουσαν ἀνάγκην τῆς ταχείας κυρώσεως τοῦ προταθέντος Νομοσχεδίου παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς, διορθώσασα τὸ α΄. ἄρθρον τῆς γνωμοδοτήσεώς της οὕτως « Νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ Νομοσχέδιον μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς Βουλῆς. Τὸ δὲ ἄρθρον β΄. τῆς γνωμοδοτήσεως ἔμεινεν ὡς ἦν· δηλαδή, ὡς πρὸς τὴν ἐπεξήγησιν τὴν φαινομένην εἰ. τὸ ἄρθρ. **1** τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς » ἐκτακτα ἔξοδα· ἤτοι τὴν ὀφειλομένην εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν πληρωμήν, παρατήρησεν ὅτι αὕτη σημαίνεται εἰς τὸν εἰδικὸν Πίνακα τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Τὸ παραλεχθὲν Νομοσχέδιον ἔχει ὡς ἀκολούθως,

Προτάσεως γενομένης νὰ διορισθῇ ἐπίτηδες τόπος, διὰ τοὺς θέλοντας νὰ ἀκροάζωνται τὰς συζητήσεις τῆς Γερουσίας Κυρίους Βουλευτάς, ἡ Γερουσία ἀπεράνθη, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ διὰ τὸ διπλωματικὸν Σῶμα διορισμένον μέρος εἶναι ἀρκετὰ εὐρύχωρον, νὰ χωρισθῶσιν ἐντὸς αὐτοῦ καθίσματα καὶ διὰ τοὺς Κυρίους Βουλευτάς.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος προσδιορίσας τὴν αὔριον **8** Φεβρουαρίου ἡμέραν Συνεδριάσεως διὰ τὴν ἀναγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν, λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Απερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 2 Φεβρουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους, θέλει εἰσαχθῆ ἐν ὀνόματι ἡμῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ θέλει στηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1.

Διὰ τὰ ἔξοδα τῆς πρώτης Τριμηνίας τοῦ **1845**, χορηγοῦνται πιστώσεις Τριῶν Ἑκατομμυρίων Τεσσαράκοντα Τριῶν χιλιάδων τετρακοσίων ὀγδοήκοντα δραχμῶν καὶ ἐννενήκοντα ἓξ λεπτῶν, καταλογιζόμεναι κατὰ τοὺς ἐπισυναπτομένους ὑπ' ἀριθ. **1** ἕως **7** εἰδικοὺς Προϋπολογισμοὺς ὡς ἑξῆς·

Εἰς τὰς Συντάξεις	δραχ.	102,516	
» τὰς χορηγήσεις τὴν Βασιλικὴν	»		
καὶ τὴν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων	»	326,189	
Εἰς τὴν Γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων· τουτέστι·			
» τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν	»	34,963	30
» τῆς Δικαιοσύνης	»	210,637	50
» τῶν Ἐσωτερικῶν	»	234 830	43
» τῶν Ἐκκλησιαστικῶν	»	117,866	5
» τῶν Στρατιωτικῶν	»	1,149 379	
» τῶν Ναυτικῶν	»	308,111	83
» τῶν Οἰκονομικῶν	»	113,156	
Εἰς τὰ ἔξοδα τῆς Διοικήσεως, Ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων καὶ δικαιωμάτων ἀμέσων τε καὶ ἐμμέσων		367,274	30
Εἰς ἔκτακτα ἔξοδα		78,557	55
Τὸ ὅλον	δραχμαὶ	3,043,480	96

Ἄρθρ. 2.

Αἱ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον διαλαμβανόμεναι πιστώσεις θέλουν διανέμεσθαι καθ' ἕκαστον μῆνα, καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργῶν δυνάμει Βασιλικῶν Διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 3.

Αἱ πιστώσεις αὗται ἠνωμέναι μὲ τὰς ψηφισθησομένας διὰ

τοὺς ἐπιλοίπους ἐννέα μῆνας τοῦ ἔτους θέλουν ἀπαρτίσει τὸν ἐνιαύσιον τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1845** προϋπολογισμόν.

Ἄρθρ. 4.

Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον πρῶτον ὁριζόμενα ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν παρελθουσῶν χρήσεων, καὶ τῶν πρώτων τριῶν μηνῶν τῆς ἐνεστώσης χρήσεως, τῶν εἰσπραττομένων δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων φορολογικῶν Νόμων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἰανουαρίου **1845**.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Φεβρουαρίου 1845 ἡμέρα Πέμπτη.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ πληρουμένου τοῦ Σώματος, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐνήρξε τὰ ἀρξάμενον τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10 π. μ. ὥραν.

Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως. Κατὰ τῆς συντάξεως τούτων ἔγειναν ἔνστασις, ὅτι εἶναι πολλὰ συντόμως ἐκτεθειμένα, καὶ φαίνεται ὅτι δὲν περιέχουσιν ὅλα τὰ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν λεχθέντα. Εἰς τοῦτο ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ἀνεγνώσθη τὰ κατάλληλα περὶ πρακτικῶν ἄρθρα, ἠρώτησεν, ἂν ἀπὸ τὴν προκειμένην ἔκθεσιν δύναται ὁ προλαλήσας νὰ δείξῃ ὅτι παρελείφθη τις οὐσιώδης γνωμοδότησις γενομένη ἐπὶ τῆς προηγηθείσης Συνεδριάσεως, ἢ προσετέθη τις μὴ γενομένη, ἢ ἀσημειώθη ἁπλῶς πρᾶγμα μὴ λαβὸν χώραν κατ' αὐτήν, διὰ νὰ διορθωθῶσιν οὕτω τὰ πρακτικά. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ προλαλήσας γενικῶς μόνον διετείνετο, ὅτι εἰς τὴν Συνεδρίασιν ἐῤῥέθησαν πολλὰ, καὶ ἡ τῶν πρακτικῶν ἔκθεσις εἶναι συντομωτάτη, χωρὶς νὰ γίνῃ ἐκ τούτου δῆλον, ὅτι ἐγένετο τις οὐσιώδης παράλειψις, ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο ὅτι ἔχει οὕτω καλῶς ἡ ἔκθεσις τῶν πρακτικῶν καὶ ἐπῄνεσεν αὐτά. Ἀλλ' ἀπεφήνατο συγχρόνως, ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς νὰ γίνεται ἡ ἔκθεσις τῶν πρακτικῶν πλέον ἀνεπτυγμένη καὶ ὅσον δυνατὸν ἀκριβεστάτη.

Μετὰ τοῦτο ἔγεινε πρότασις παρ' ἄλλου νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸ τέλος τῶν πρακτικῶν τὸ εἰς τὰ προηγούμενας Συνεδριάσεις συζητηθὲν καὶ ἐγκριθὲν Νομοσχέδιον, καὶ τοῦτο νὰ γίνεται εἰς πᾶσαν περίστασιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὴν παροῦσαν τὸ Νομοσχέδιον κατεχωρίθη εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς γενομένης ἐπ' αὐτοῦ συζητήσεως

καὶ ἔμεινεν ὅλως διόλου ὡς εἶχε, χωρὶς νὰ ὑποστῇ τὴν παραμικροτάτην ἀλλοίωσιν, ἢ τροπολογίαν, τούτου δὲ γίνεται ῥητὴ μνεία εἰς τὰ πρακτικά, ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ἀντέτεινεν εἰς τὴν εἰρημένην πρότασιν ἐπὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως, ἀλλὰ γενομένου πολλοῦ λόγου περὶ τούτου, ἀπεφασίσθη ἐπὶ τέλους νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ πολαλήσαντος, διὰ τὸ ἄβλαβὲς τῆς ἐπαναλήψεως, καὶ κατεχωρήθη τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὸ τέλος τῶν πρακτικῶν μὲ τὴν τυπικὴν ταύτην φράσιν «τὸ παρὸν Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ἐγκριθὲν ἔλει ὡς ἀκολούθως.»

Ἐπὶ τούτοις ὁ Πρόεδρος ἀπήγγειλε τὴν λύσιν τῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Μαρτίου 1845 ἡμέρα Πέμπτη.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ ἀριθμοῦ κατὰ τὴν 1 μ. μ. κηρύττεται ἀρξαμένη ἡ συνεδρίασις καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα καὶ διορθωθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Ἀντιπροέδρου Κ. Α. Λόντου, ἐξαιτουμένου παράτασιν τῆς περὶ ἀπουσίας του ἀδείας μέχρι τῆς 11 Μαρτίου, τὴν αἴτησιν δὲ ταύτην παρεδέχθη ἡ Γερουσία.

Ἀναγινώσκεται ἔγγραφον τοῦ Συνταγματάρχου Κ. Τουρὲτ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου 1845 διαμαρτυρούντος χάριτας, διὰ τὴν φιλικὴν ὑποδοχήν, ἣν ἔκαμεν ἡ Γερουσία τῆς προσφορᾶς του, καὶ διὰ τὸ ἔγγραφον, μὲ τὸ ὁποῖον τῷ ἐκοινοποιήθη ἡ ἀπόρασις τοῦ Σώματος.

Ἀναγινώσκεται προϋπολογισμὸς παρὰ τοῦ Μηχανικοῦ Μανιατάκη συνταχθεὶς διὰ τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα διὰ τὸ θεωρεῖον τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐπικυρωμένος παρὰ τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς· καὶ παρατηρήσεως γενομένης ὅτι περὶ τῆς ἐπισκευῆς τοῦ θεωρείου τούτου ἀπεράσισεν ἤδη ἡ Γερουσία, ἀνετέθη εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας ἡ ἐκτέλεσις του κατὰ τὸν καταλληλότερον τρόπον πληρωθησομένων τῶν ἐξόδων ἀπὸ τὸ κεφάλαιον τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ παρουσιάζει ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν καθυποβληθεισῶν αὐτῇ ἀναφορῶν.

Προταθείσης τῆς ἀναγνώσεως τούτων παρετηρήθη ὅτι πρέπει νὰ ἀναγνωσθῇ μόνον ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ αἱ ἀναφοραὶ νὰ ἀναγινώσκωνται μόνον, ὅταν τοῦτο κριθῇ ἀναγκαῖον καὶ ζητηθῇ παρά τινος τῶν Γερουσιαστῶν.

Ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα ὡς ἀκολούθως,

Συνεδρίασις Α.

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας.

Σήμερον τὴν δεκάτην τρίτην Φεβρουαρίου τοῦ 1845 ἔτους, ἡμέραν τρίτην τῆς ἑβδομάδος, συνῆλθον ἅπαντα τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐν τῷ καταστήματι αὐτῆς καὶ ἔλαβον ὑπ' ὄψιν.

Α'. Τὴν ὑπ' ἀριθ. 45 ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου ε. ε. ἀναφορὰν τοῦ Ἰω. Χριστοφίδου, ἐκ ὅτου τῆς ἐρημερίδος ὁ Ζέφειρος, δι' ἧς ἐξαιτεῖται παρὰ τῆς Γερουσίας τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὸ Γραφεῖον αὐτῆς ἀντίγραφα ὅλων τῶν ἀναγινωσκομένων μὲν ἐπὶ δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐγγράφων, μὴ καταχωρουμένων δὲ ὁλοκλήρων εἰς τὰ πρακτικὰ αὐτῆς.

Β'. Τὰς ὑπ' ἀριθ. 46 καὶ 51 ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου καὶ 7 Φεβρουαρίου ἀναφορὰς τοῦ ἰδίου Χριστοφίδου, δι' ὧν προτείνει ὅτι ἀναδέχεται τὴν ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν καὶ ὅλων τῶν ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας εἰς τὸ ἰδιωτικόν του Τυπογραφεῖον, μὲ 10 τοῖς 0/0 ὀλιγώτερα ἀφ' ὅσα πληρώνεται δι' αὐτὰς ἡ δημόσιος Τυπογραφία, καὶ ὅτι παραχωρεῖ εἰς τὴν Γερουσίαν δωρεὰν πεντήκοντα ἀντίτυπα πρακτικῶν, τῶν ὁποίων ὅμως ὁ χάρτης νὰ τῷ χορηγῆται ἀπὸ τὸ γραφεῖόν της.

Γ'. Τὴν ὑπ' ἀριθ. 47 ἔφεσιν τοῦ Ἰωάννου Λαμπροπούλου ἀλαταποθηκαρίου Ἄστρους κατὰ τὸ 1842 καὶ 1843 ἐνατίον ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δι' ἧς κατεδικάσθη νὰ πληρώσῃ δραχ. 593 20/00 ἀπὸ ἔλλειψιν ἅλατος.

Δ'. Τὴν ὑπ' ἀριθ. 49 ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου ἀναφορὰν τοῦ Χαραλάμπους Ὀλυμπίου, δι' ἧς περιελείων ἀντίγραφον τῆς πρὸ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ὑποβληθείσης ἀναφορᾶς του, ἐξαιτεῖται ἄδειαν τοῦ παρίστασθαι ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, καθ' ἣν περίστασιν ἤθελεν εἰσαχθῇ εἰς δίκην ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεὺς Μ. Γ. Σχινᾶς, ἕνεκα ἀδίκου παύσεώς του ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ διδασκάλου τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς Κορίνθου, ἐπὶ τῇ συκοφαντίᾳ, ὅτι ἐζημίωσε

δήθεν λεπτά τινα τὸ δημόσιον, παραγγείλας αὐθαιρέτως παράνομον εἰσπραξιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ σκεφθεῖσα ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης τῶν ἀνωτέρω ἀναφορῶν.

Γνωμοδοτεῖ

Ὡς πρὸς τὴν Α'. ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίδωνται ἀντίγραφα τοῦ συνόλου τῶν τοιούτων ἐγγράφων, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ οὐσία τούτων ἀναγινώσκεται ἐν περιλήψει, ἐπὶ δημοσίᾳ Συνεδριάσει, ὅπου ἕκαστος δημοσιογράφος δύναται νὰ κρατῇ τὰς ἀνηκούσας σημειώσεις. Εἰς μόνην δὲ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν ἤθελε γίνεσθαι λεπτομερὴς ἔκθεσις τῆς περιλήψεως αὐτῶν νὰ δύναται τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας νὰ χορηγῇ εἰς τὸν αἰτοῦντα δημοσιογράφον σαφεστέραν περίληψιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὁλόκληρον ἀντίγραφον.

Ὡς πρὸς τὴν Β'. Νὰ μὴ γίνωσι δεκταὶ αἱ προτάσεις τοῦ Κ. Χριστοφίλου διὰ δύο λόγους.

α) Διότι ἡ πρότασις στηρίζεται εἰς τὴν ἐκτύπωσιν καὶ παράδοσιν 50 μόνων ἀντιτύπων πρακτικῶν, καὶ τούτων μὲ χάρτην χορηγούμενον ἀπὸ τὴν Γερουσίαν, ἐνῷ αὕτη λαμβάνει 300, ἀντίτυπα ἀπὸ τὸ δημόσιον Τυπογραφεῖον, καὶ

β') Διότι ὄχι μόνον ὠφέλεια κἀμμία δὲν θέλει προκύψει εἰς τὸ δημόσιον ἐκ τῆς προτάσεώς του ταύτης, καθότι οὔτε ἡ ὑπαλληλία τοῦ δημοσίου Τυπογραφείου θέλει ἐλαττωθῇ, οὔτε ἐπιβαρύνεται αὐτὸ μὲ πλειότερα ἔξοδα, ἕνεκα τῶν ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας. Ἀπ' ἐναντίας μάλιστα θέλει ὑπαρξει ζημία οὐσιώδη τὸ δημόσιον, ἂν ἡ ἐκτύπωσις τῶν ἐργασιῶν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἤθελεν ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ δημόσιον Τυπογραφεῖον καὶ δοθῇ εἰς ἰδιώτην, διότι τοῦτο τυπώνον αὐτὰς μετὰ τῶν λοιπῶν ἐργασιῶν τῆς Κυβερνήσεως εἰς πλείστα ἀντίτυπα, τὰ πωλεῖ καὶ ἐκ τῆς πωλήσεως αὐτῶν προσφέρεται ὄχι εὐκαταφρόνητος ὠφέλεια εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον· ἄλλως δὲ ἤθελε ματαιωθῇ ὁ σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως τοῦ δημοσίου τούτου καταστήματος. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχει καὶ ῥητὸν Διάταγμα τῆς Κυβερνήσεως, ἀπαγορεῦον τὰς δημοσίους ἀρχὰς τῆς Πρωτευούσης ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκτυπώνουν εἰς ἄλλην παρὰ τὴν δημοσίαν Τυπογραφείαν τὰς ἐργασίας των.

Ὡς πρὸς τὴν Γ'. ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνέκρινεν νὰ παραπεμφθῇ ὁ Κ. Ι. Ἀναπράπουλος εἰς τὸ ς'. ψήφισμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, διὰ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸ ἐδάφιον 5 αὐτοῦ.

Ὡς πρὸς τὴν Δ'. ἀναφορὰν νὰ σημειωθῇ ἐπ' αὐτῆς ὅτι τότε

μόνον ἐμπορεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅταν ἡ Γερουσία εὑρεθῇ εἰς θέσιν νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ἄρθρον 83 τοῦ Συντάγματος.

Ἐπὶ τέλους ἡ Ἐπιτροπὴ θέτει ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας τὸ ἄρθρ. 66 τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς, διὰ ν' ἀποφασίσῃ τὰ περὶ τούτου.

Συγχρόνως δὲ ἀπεφάσισεν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ συνεδριάζῃ ἄπαξ τῆς ἑβδομάδος καθ' ἑκάστην παρασκευὴν ὥραν 10 π. μ.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπή,

Γεώργιος Αἰνιάν — Β. Χριστακόπουλος.
Ἀμπρος Νάκος. — Ν. Πανηρόπουλος.
Χρῆστος Βλάσης.

Ἀναπτύξεως γενομένης τῆς ἐκθέσεως παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ δὲ ταυτοχρόνως ἐπρότειναν ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν παρέλευσιν τοῦ παρὰ τοῦ Κανονισμοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου τῆς διαρκείας της, παρηγγέλθη εἰς τὰ Τμήματα ὁ διορισμὸς νέων μελῶν, ἢ ἡ ἐπικύρωσις τῶν ἐνεστώτων.

Γερουσιαστής τις προτείνει ὅτι διὰ τὴν τάξιν πρέπει νὰ προσδιορισθῇ καὶ νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ ὥρα τῶν Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, καὶ ὡς τοιαύτην κρίνει κατάλληλον διὰ τοὺς μῆνας Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον τὴν 10 π. μ. Παρατηρεῖ προσέτι ὅτι ὁσάκις προσκαλοῦνται οἱ Γερουσιασταὶ εἰς Συνεδρίασιν παρὰ τοῦ προεδρου, ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Κανονισμοῦ, πρέπει νὰ προειδοποιῶνται καὶ περὶ τοῦ ἀντικειμένου, διὰ τὸ ὁποῖον προσκαλοῦνται. Ἀντιτείνοντος δέ τινος, ὅτι τοῦτο δὲν ὁρίζεται ἀπὸ τὸν Κανονισμὸν, καὶ ἐκτὸς τούτου ἐνίοτε δύναται νὰ συμβῇ ὡς εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν νὰ συγκαλῆται ἡ Γερουσία, διὰ νὰ τῇ κοινοποιηθῶσι πράγματα, τῶν ὁποίων ἡ Προεδρία δὲν ἔχει εἰσέτι γνῶσιν, ἢ ἐνίοτε καὶ μυστικὰ ἀντικείμενα, ἀντεπαρετηρήθη, ὅτι ἡ Γερουσία, ἄνευ προϋπαρχούσης γνώσεως περὶ θετικοῦ τινος ἀντικειμένου τῆς Συνεδριασεώς της, δὲν πρέπει νὰ συγκαλῆται. Ἐν περιπτώσει δὲ μυστικῆς τινος Συνεδριάσεως πρέπει τοῦτο νὰ σημειοῦται εἰς τὰ προσκλητήρια. ὡς πρὸς τὸν Κανονισμὸν ἐπρόσθεσεν ἄλλος, τοῦτο μάλιστα παρ' αὐτοῦ προβλέπεται, διατάττοντος τοῦ ἄρθρου 12 νὰ προσδιορίζεται προηγουμένως ἡ ἡμέρα καὶ ὥρα τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως, καθὼς καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, ἥτις πρέπει καὶ νὰ ἀνατίθεται εἰς τὴν αἴθουσαν· καὶ ἡ πρότασις περὶ ἧς ὁ λόγος εἶναι ἀνάπτυξις τοῦ πνεύματος τοῦ Κανονισμοῦ· Ἐκτὸς

δὲ τούτου, εἶπεν ἄλλος, τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως πρέπει ἀναγκαίως νὰ γίνεται γνωστὸν κατ' αὐτὴν τὴν συγκλεισιν, διότι μέλη τῆς Γερουσίας, ἅτινα ἄλλως δὲν ἤθελον σπεύσει νὰ συνεδριάσωσι κωλυόμενα εἴτε ἀπὸ ὑποθέσεις των κατεπειγούσας εἴτε ἀπὸ ἀσθένειαν τινα, εἰδοποιούμενα περὶ τοῦ ἀντικειμένου καὶ ἐκτιμῶντα τὴν σπουδαιότητά του θέλει προσπαθοῦν νὰ ὑπερπηδῶσι τὰ κωλύματα ταῦτα καὶ θέλει λαμβάνουσι μέρος εἰς τὰς συζητήσεις τοῦ Σώματος· καὶ οὕτως ἀπεφασίσθη νὰ γίνεται εἰς τὸ ἑξῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος προτάσεως.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς Ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν, καθαπτόμενος Νομοσχεδίου Ὑγειονομικῶν καὶ παρατηρεῖ ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι διηρημένον κυρίως εἰς δύο μέρη: τὸ διατακτικὸν καὶ τὸ ποινικόν. Ἐ.θέτει ὅτι ἡ ἐπὶ Διαταγμάτων καὶ Κανονισμῶν μέχρι τοῦδε στηριζομένη Ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία ἐπαρουσίαζε τὴν ἀνάγκην τοιούτου Νόμου, εἰς τὸν ὁποῖον κυρίως πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πρόνοια ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τῆς ὑγείας τῶν πολιτῶν, καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς εὐκολίας τῶν ναυτιλιακῶν καὶ ἐμπορικῶν σχέσεων.

Ἀναγινώσκει ἑπομένως τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἔχον ὡς ἀκολούθως, τὸ ὁποῖον, ὁμοῦ μὲ τὴν περὶ αὐτοῦ ὡς ἐρεξῆς δικαιολογητικὴν ἔκθεσιν καταθέτει εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας.

ΝΟΜΟΣ

Περὶ Ὑγειονομείων

Καὶ ποινικαὶ αὐτοῦ διατάξεις

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοὺς, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Νόμος περὶ Ὑγειονομείων.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡ. ἑρεξῆς.

Ἄρθρ. 1. Πᾶν ὅ,τι ἔρχεται ἢ μετακομίζεται διὰ θαλάσσης, ἢ διὰ ξηρᾶς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν ἀπὸ τόπους πραγματικῶς ὑγιεῖς, δὲν δύναται νὰ κοινωνήσῃ μήτε νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν

ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς Ἀρχῆς. Μόναι αἱ ὑγειονομικαὶ Ἀρχαὶ ἔχουσι τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπιτρέψωσι τὴν ἐλευθέραν κοινωνίαν, ἢ νὰ ἐπιβάλλωσι καθαρσιν ἢ νὰ ἀποπέμψωσι πλοῖα, ἀνθρώπους, ζῶα ἢ πράγματα, συμμορφούμενοι μὲ τὸν παρόντα Νόμον καὶ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ὑγειονομικοῦ Κανονισμοῦ.

2. Αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀρίξεις, ὁπόταν ὁρμῶνται ἀπὸ τόπους θεωρουμένους ὑγειονομικῶς ἀνόσους, καὶ συνοδεύωνται μὲ ἐλευθέρας ὑγειονομικὰς πιστοποιήσεις, καὶ ὁπόταν δὲν ἔλαβε χώραν καθ' ὁδὸν συγκοινωνία ἢ ἄλλο συμβάν τι καθιστῶντα τὴν ὑγειονομικὴν αὐτῶν κατάστασιν ὕποπτον, λαμβάνουσιν ἀμέσως ἐλευθέραν κοινωνίαν, προηγηθείσης τῆς νενομισμένης ἐξετάσεως καὶ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς Ἀρχῆς.

Ἄνοσοι τόποι θεωροῦνται, ὅσοι εἶναι ἐλεύθεροι πάσης λοιμώδους νόσου, καὶ προφυλάττονται διὰ καταλλήλου ὑγειονομικοῦ συστήματος παρέχοντος ἀποχρώσας περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς δημοσίας ὑγείας ἐγγυήσεις.

3. Αἱ ἀρίξεις ἀπὸ τόπους μὴ θεωρουμένους ὑγειονομικῶς ἀνόσους ὑπάγονται εἰς τὰς ἑρεξῆς τρεῖς κατηγορίας·

ά.) Εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς καθαρᾶς πιστοποιήσεως, ὁπόταν ὁρμῶνται ἀπὸ τόπους, οἵτινες δὲν προφυλάττονται διὰ καταλλήλου ὑγειονομικοῦ συστήματος, δὲν παρέχουσιν ὅμως ὑποψίαν λοιμώδους νόσου, οὔτε αὐτοί, οὔτε τὰ περίχωρα αὐτῶν, καὶ δὲν εἶναι εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν μὲ τόπους, εἰς τοὺς ὁποίους ὑπάρχει τοιαύτην νόσημα, καὶ ὁπόταν δὲν ἐκοινώνησαν καθ' ὁδὸν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως μὲ τόπους ὑπόπτους, ἢ ἀκαθάρτους, ἢ μὲ ἀνθρώπους, πλοῖα, ζῶα, ἢ πράγματα ὁρμώμενα ἀπὸ μεμολυσμένους ἢ ὑπόπτους τόπους, καὶ τέλος ὁπόταν δὲν καθίστανται ὕποπτοι ἕνεκα ὁποιασδήποτε ἄλλης περιστάσεως.

β'. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ὑπόπτου πιστοποιήσεως, ὁπόταν ὁρμῶνται ἀπὸ τόπον, ὅπου ὑπάρχει εἴτε ἐντὸς αὐτοῦ, εἴτε εἰς τὰ περίχωρα αὐτοῦ ἁπλὴ ὑποψία λοιμώδους νοσήματος, ἢ ὁποῦ πρὸ 15 ἡμερῶν μέχρι τεσσαράκοντα ἐμπεριλήπτικῶς κατεσχέθη τις ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ, ἢ εὑρίσκεται ὁ τόπος οὗτος εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν μὲ τόπους, ὅπου ὑπάρχουσι λοιμώδεις νόσοι, καὶ ὁπόταν ὡρμήθησαν μὲν ἀπὸ τόπον ἄνοσον ἢ καθαρόν, ἐκοινώνησαν δὲ καθ' ὁδὸν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως μὲ τόπους θεωρουμένους ὑπόπτους, ἢ μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα, ἢ πράγματα ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπόπτων.

γ'. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεω

ὁπόταν ὁρμῶνται ἀπὸ τόπον, ὅπου εἴτε ἐντὸς αὐτοῦ, εἴτε εἰς τὰ περίχωρα ὑπάρχει πραγματικῶς ἡ πανώλης, ἢ ἄλλα λοιμώδη νοσήματα, ἢ καὶ βαρεῖαι ὑποψίαι τοιούτων νοσημάτων, ἢ δὲν εἶχον παρέλθη δέκα πέντε ἡμέραι, ἀφ' ἧς προσεβλήθη ὁ τελευταῖος παρὰ τοῦ λοιμοῦ, καὶ ὁπόταν ὡρμήθησαν ἀπὸ τόπον ἄνοσον, καθαρὸν ἢ ὕποπτον, ἐκοινώνησαν δὲ κατ' ὁδὸν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως μὲ ἄλλους τόπους, ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα, ἢ πράγματα μεμολυσμένα, ἢ καὶ ἀκάθαρτα θεωρούμενα, καὶ τέλος ἐὰν ἀνεφάνη ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἢ καὶ εἰς τὴν συνοδίαν νόσημα, λογισθὲν λοιμῶδες.

4. Αἱ ἀρίξεις τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον τριῶν κατηγοριῶν ὑποβάλλονται ὑπὸ ἀόριστον διαρρύτου διαρκείας, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ἡ ἀρμοδία ὑγειονομικὴ ἀρχή, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὴν σπουδαιότητα τοῦ παρειλουμένου κινδύνου, ὡς ἐκ τῆς κατηγορίας τῆς πιστοποιήσεως, τῆς καταστάσεως, τῆς ὑγείας τῶν ὑπὸ κάθαρσιν ἀνθρώπων, καθὼς καὶ ἐξ ἄλλων, ὡς ἔχει πληροφοριῶν, συμμορφουμένη ἑκάστοτε μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ὑγειονομικοῦ Κανονισμοῦ.

5. Πᾶν πλοῖον ἑλληνικὸν μεμολυσμένον εἶναι ὑπόχρεον προσορμισθὲν εἴς τινα τοῦ Κράτους λιμένα νὰ ἐκπλύνῃ τὴν κάθαρσίν του εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ προσδιορισμένα λοιμοκαθαρτήρια.

6. Τὰ ὑπὸ ξένην σημαίαν μεμολυσμένα πλοῖα, τὰ προσορμιζόμενα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁσάκις ἀποφασίζουσι νὰ ἐκκαθαρισθῶσι κατὰ τὰς ὑγειονομικὰς τοῦ Βασιλείου διατάξεις, θέλουν ἀποπέμπεσθαι πέραν τῶν Ἑλληνικῶν ὑδάτων.

7. Αἱ ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ δύνανται ν' ἀναβάλλωσι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν, τὰς ὁποίας ἐκδίδουν αἱ προϊστάμεναι ἀρχαί, ὁσάκις ἐπαπειλεῖται κίνδυνος διαδόσεως μολύσματος ὡς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν· ὀφείλουσι δὲ εἰς τοιαύτην περίστασιν νὰ ἀναφέρωσιν ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν διατάξασαν ἀρχὴν τοὺς λόγους τῆς ἀναβολῆς.

8. Δύνανται ὡσαύτως καὶ ὀφείλουν μάλιστα μετὰ προηγηθείσαν γνωμοδότησιν τῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς, νὰ καίωσιν ὅσα πράγματα φέρουν προφανῶς μόλυσμα λοιμοῦ, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐκκαθαρισθῶσιν, ἢ νὰ μετακομισθῶσιν ἀσφαλῶς διὰ καθαρισμόν.

Δύνανται ἐπίσης νὰ φονεύσωσι ὅσα ζῶα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καθαρισθῶσιν ἢ νὰ μετακομισθῶσι διὰ καθαρισμόν, ἄνευ κινδύνου μολύσματος, ἢ ὅσα ἀπολυόμενα εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μεταδώσωσι τὸ μόλυσμα.

Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν διὰ τοὺς μνησθέντας λόγους ἀποκτεινομένων ζώων, ἢ καιομένων πραγμάτων δὲν ἔχουσι κατ' οὐδενὸς δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

9. Ἅμα δοθῇ ἡ ἄδεια τῆς ἐλευθέρας κοινωνίας τῶν καθαριζομένων εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον πραγμάτων, πρέπει νὰ ἐξάγωνται αὐθημερὸν παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἀπὸ τοῦ καταστήματος· ἐὰν δὲ ἦναι τόπος ἱκανὸς εἰς αὐτό, δύνανται νὰ μείνωσιν ἀκόμη ἐπὶ ὀλίγον, ἀλλὰ τότε πληρώνουν καθ' ἑκάστην τὸ τριπλοῦν δικαίωμα καθάρσεως εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον.

10. Πράγματα ἐκκαθαρισθέντα ἐντὸς τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου, καὶ ἐγκαταλελειμμένα, ἢ μὴ ἔχοντα κύριον, ἂν ἦναι ὑποκείμενα εἰς φθοράν, διαμοιράζονται ἀμέσως· τοὐναντίον δύνανται νὰ μένουν τὸ πολὺ τρεῖς μῆνας ἐντὸς τῶν ἀποθηκῶν, ἀλλὰ καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα, θέλει πληρώνεσθαι τριπλοῦν τέλος κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον. Παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης, ἐὰν δὲν παρουσιασθῇ ὁ κύριος αὐτῶν, διαμοιράζονται ἐπίσης κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἀφαιρεθέντων τῶν λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων ἐκ τοῦ ληφθησομένου ἀντιτίμου τὸ ὑπόλοιπον παραδίδεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ φυλάττεται ἐκεῖ ἓν ἔτος· μετὰ παρέλευσιν δὲ καὶ τούτου, ἐὰν δὲν παρουσιασθῇ ὁ κύριος τῶν πραγμάτων, τὸ παρακατατεθὲν ποσὸν μένει ὡς ἴδιος κτῆσις τοῦ δημοσίου.

11. Πᾶν πλοῖον, ἢ πᾶς ἄνθρωπος, ὅστις ἐναντίον τῶν ὁριστικῶν τοῦ παρόντος Νόμου καὶ ἐν γένει τῶν ἐν ἰσχύϊ ὑγειονομικῶν διατάξεων, ἀποπειραθῇ νὰ εἰσέλθῃ, ἢ νὰ κοινωνήσῃ μὲ τὴν Ἑλλάδα, καθὼς καὶ ὅστις εὑρισκόμενος εἰς τόπον τῆς Ἑλλάδος ὑγειονομικῶς ἀποκλεισμένον, ἤθελεν ἀποπειραθῇ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ τόπου, ἢ νὰ κοινωνήσῃ μὲ τόπον ἐλεύθερον, θέλει ἀποκρούεσθαι διὰ τῆς βίας, ἐὰν προσκληθεὶς παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς νὰ ὑποχωρήσῃ, δὲν ὑπακούσῃ, ἐπιρυλαττομένης κατ' αὐτοῦ καὶ τῆς νομίμου ποινικῆς καταδίκης.

12. Κατὰ τὰ μεθόρια δὲν ἐπιτρέπεται νὰ οἰκοδομηθῶσιν οἰκίαι, ἰδιωτικὰ καταστήματα, χωρία καὶ πόλεις πλησιέστερον τῆς ἡμισείας ὥρας εἰς τὴν ὁριακὴν γραμμήν.

13. Διὰ Βασ. Διαταγμάτων θέλουν προσδιορισθῆ·

α') Οἱ τόποι μὲ τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπικράτεια θέλει εἶσθαι εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν.

β') Ποῖα θέλει εἶσθαι ἡ ἐπὶ τῶν μεθορίων καὶ τῶν παραλίων ὑγειονομικὴ γραμμή.

γ') Αἱ θέσεις εἰς τὰς ὁποίας θέλουν διορισθῆ αἱ ἀνήκουσαι ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ καὶ ἡ βαθμολογικὴ τάξις, τὴν ὁποίαν θέλει ἔχει ἑκάστη τούτων.

δ') Ὁ ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τῶν ὑγειονομείων καὶ λοιμοκαθαρτηρίων, καθὼς καὶ τὰ καθήκοντα καὶ ἡ δικαιοδοσία αὐτῶν

ε) Τὰ ἐναντίον οἱασδήποτε εἰσβολῆς λοιμώδους νοσήματος συνήθη καὶ ἔκτακτα μέτρα, καθὼς πρὸς τούτοις καὶ κατὰ τοῦ ἤδη ἐσκηψαντος νοσήματος εἴς τινα μέρη τοῦ Βασιλείου πρὸς περιορισμὸν αὐτοῦ καὶ ἐξάλειψιν.

14. Τὰ Β. Διατάγματα, καὶ ἅπασαι αἱ Διοικητικαὶ πράξεις, αἱ ἀρορῶσαι τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐδαφ. ε. προσωρινὴν ἐνέργειαν τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος Νόμου καὶ τῶν ἄλλων ὑγειονομικῶν διατάξεων, εἰς *δῆμον*, ἢ τόπον τινὰ τοῦ Βασιλείου, πρέπει προηγουμένως νὰ δημοσιεύωνται διὰ *κηρύξεως* καὶ *τοιχοκολλήσεως* εἰς τὸν *δῆμον*, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ὁ ὑποβαλλόμενος εἰς τὸν καθαρσιν τόπος.

Ποιναὶ Διατάξεις.

15. Ὁ παραβάτης τῶν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ ὁρισμῶν καὶ ἐν γένει τῶν ἐν ἰσχύϊ ὑγειονομικῶν διατάξεων, ἢ κανονισμῶν τιμωρεῖται·

α) Μὲ θάνατον, ἐὰν ἐν γνώσει ἔθεσεν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τόπον τινὰ τοῦ Βασιλείου εἰς συγκοινωνίαν μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα, ἢ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐγνώριζεν, ὅτι ὑπήγοντο εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως, ἐκ δὲ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

β') Μὲ δεσμὰ διὰ βίου, ἐὰν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἔθεσεν εἰς συγκοινωνίαν τόπον τινὰ τοῦ Βασιλείου μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πράγματα, ἢ πλοῖα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως, καὶ ὡς ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

γ') Μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ἐὰν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἔθεσεν εἰς συγκοινωνίαν τόπον τινὰ τοῦ Βασιλείου μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα, ἢ πράγματα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ὑπόπτου πιστοποιήσεως, ἐκ δὲ τῆς κατηγορίας ταύτης, ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

δ') Μὲ εἰρκτὴν, ἐὰν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἔθεσεν εἰς συγκοινωνίαν τόπον τινὰ τοῦ Βασιλείου μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα, ἢ πράγματα, ὑπαγόμενα εἰς τῆς καθαρᾶς πιστοποιήσεως τὴν κατηγορίαν, καὶ ὡς ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

16. Ἐὰν ἐκ τῆς συγκοινωνίας δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος, τιμωρεῖται εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § α. τοῦ ἀνωτέρου ἄρθρου μὲ δεσμὰ διὰ βίου εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § β'. μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § γ'. μὲ εἰρκτὴν. καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § δ'. μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον τεσσάρων ἐτῶν.

17. Ἐὰν ἡ παραβίασις ἐγένετο ἐξ ἀμελείας ἢ ἀνεπιτηδειότητος, καὶ ἐκ ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος, τιμωρεῖται εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § α τοῦ ἄρθρου 15 μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον τεσσάρων ἐτῶν, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § β'. μὲ φυλάκισιν τριῶν μέχρι τεσσάρων ἐτῶν, εἰς τὴν τοῦ § γ'. μὲ φυλάκισιν δύο μέχρι τριῶν ἐτῶν, καὶ εἰς τὴν τοῦ § δ'. περίπτωσιν μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μέχρι δύο ἐτῶν.

18. Ἐὰν ἡ παραβίασις ἐγένετο ἐξ ἀμελείας ἢ ἀνεπιτηδειότητος, καὶ ἐκ ταύτης δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος, τιμωρεῖται εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § α. τοῦ ἄρθρου 15 μὲ φυλάκισιν δύο μέχρι τεσσάρων ἐτῶν, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § β'. μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μέχρι δύο ἐτῶν, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § γ'. μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § δ'. μὲ φυλάκισιν τριῶν μέχρι ἓξ μηνῶν.

19. Ὅστις διὰ τῶν ἐξομολογήσεών του ἐνώπιον τῆς ὑγειονομικῆς ἀρχῆς, ἢ διὰ τῶν πρὸς τὰς ἁρμοδίας ἀρχὰς ἀναφορῶν του ἀναγγέλλει ἐν γνώσει ψευδῆ πράγματα ὡς ἀληθῆ, ἢ ἐν γνώσει παραλογοῤῥονεῖ, ὑποκρύπτει, παρασιωπᾷ τὴν ἀλήθειαν, ἢ νοθεύει, ἢ πλαστογραφεῖ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα καθυπέβαλεν εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἀρχὴν, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρελείφθησαν παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς τὰ πρόσφορα ὑγειονομικὰ μέτρα, ἐὰν ἐκ τῆς παραλείψεως ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διακρίσεις καὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15, ἄλλως, κατ' ἐκείνας τοῦ ἄρθρου 16 θεωρουμένης πάντοτε, ὡς ἰδιαιτέρας ἐπιβαρυντικῆς περιπτώσεως, τῆς γινομένης πρὸς τὴν ἀρχὴν ἀπάτης.

20. Ἐὰν μεταξὺ τῶν παραδιδομένων εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν ἀνεπιδέκτων μολυσμοῦ πραγμάτων εὑρεθῶσι κεκρυμμένα πράγματα μὴ ἐλεύθερα, πρὶν ἡ ἀναγγελθῶσιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχὴν, ἐκτὸς τῆς νομίμου ποινικῆς καταδιώξεως, τὰ εὑρεθέντα ταῦτα πράγματα δημεύονται, ὁ δὲ ἀνακαλύψας λαμβάνει τὸ τρίτον τῆς τιμῆς αὐτῶν.

21. Τιμωρεῖται μὲ θάνατον ὅστις διὰ βίας, διὰ ῥήξεως ἢ διὰ λαθραίας ἀναβάσεως, ἢ καταβάσεως εἴσεσεν εἰς συγκοινωνίαν τόπον τινὰ τοῦ Κράτους μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα ἢ πράγματα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως,

ἐὰν ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος· μὲ δεσμὰ δὲ διὰ βίου, ἐὰν δὲν ἐπήγασε τοιαύτη.

Μὲ δεσμὰ διὰ βίου ὅστις διὰ τῶν αὐτῶν μέσων ἔθεσεν εἰς συγκοινωνίαν τόπον τινὰ τοῦ Κράτους μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα ἢ πράγματα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ὑπόπτου πιστοποιήσεως, καὶ ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος· μὲ δεσμὰ δὲ πρόσκαιρα, ἐὰν δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

Μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ὅστις διὰ τῶν αὐτῶν μέσων ἔθεσεν εἰς συγκοινωνίαν τόπον τινὰ τοῦ Κράτους μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα ἢ πράγματα ὑπαγόμενα εἰς τὴν καθαρὰν πιστοποίησιν, καὶ ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

Μὲ εἱρκτὴν δὲ, ἐὰν δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

22. Τιμωροῦνται μὲ θάνατον οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπάλληλοι τοῦ Βασιλείου, οἱ πλοίαρχοι τῶν βασιλικῶν πλοίων, ἢ οἱ ἐκ πληροῦντες τὰ χρέη τούτων, οἱ ἰατροὶ ὑγειονομείων, ἢ ἄλλοι ἐν γένει ὑπάλληλοι ὑγειονομικοὶ καὶ μὴ, τόσον στρατιωτικοὶ καθὼς καὶ πολιτικοὶ, οἵτινες ἐν γνώσει εἰς τὰς ἐπισήμους ἐκθέσεις των, εἰς τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδιδόμενα ἐπίσημα πιστοποιητικὰ, ἢ ἄλλας ὁποιασδήποτε δηλώσεις, ἀναφέρουν ψευδῆ πράγματα, ἢ ἐν γνώσει παραμορφώνουν, ὑποκρύπτουν ἢ παρασιωπῶν τὴν ἀλήθειαν, ἐὰν ἕνεκα τῶν ψευδῶν πληροφοριῶν, ἢ τῶν ὅσων παρεσιώπησαν περιστατικῶν, παρελείφθησαν παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς τὰ διὰ τὴν ἀκάθαρτον πιστοποίησιν διατεταγμένα ὑγειονομικὰ μέτρα, καὶ ἐκ τούτων ἐπήγασε λοιμώδης νόσος· μὲ δεσμὰ δὲ διὰ βίου, ἐὰν δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

Μὲ δεσμὰ διὰ βίου, ἐὰν κατὰ συνέπειαν τῶν ἐν γνώσει παρ' αὐτῶν δοθεισῶν ψευδῶν πληροφοριῶν, ἢ παρασιωπηθέντων περιστατικῶν, παρελείφθησαν παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς τὰ διὰ τὴν ὕποπτον πιστοποίησιν διατεταγμένα ὑγειονομικὰ μέτρα, καὶ ἐκ τούτου ἐπήγασε λοιμώδης νόσος· ἐὰν δὲ δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα.

Μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ἐὰν ἐκ τῶν ψευδῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἐν γνώσει ἐχορήγησεν, ἢ ἕνεκα τῶν περιστατικῶν, τὰ ὁποῖα ἐν γνώσει ὁμοίως παρεσιώπησε, παρελείφθησαν παρὰ τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς ἀρχῆς τὰ διὰ τὴν καθαρὰν πιστοποίησιν διατεταγμένα ὑγειονομικὰ μέτρα, καὶ ἐκ τούτου ἐπήγασε λοιμώδης νόσος, ἐὰν δὲ δὲν ἐπήγασε τοιαύτη νόσος μὲ εἱρκτήν.

23. Μένουν ἀτιμώρητοι οἱ ἐν τοῖς ἄρθροις **19** καὶ **22** ἀναφερόμενοι, ἐὰν ἀνακαλέσουν τὰ ὅσα ψευδῶς ἀνήγγειλαν, καὶ ἀναφέρουν ὅλην τὴν ἀλήθειαν πρὶν ἢ παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς

ληφθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ μέτρον δυνάμενον νὰ ἐκθέσῃ τὴν δημόσιον ὑγείαν, καὶ πρὶν ἢ αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ πληροφορηθῶσι ταύτην δι' ἄλλου μέσου· ἐὰν δὲ ἦσαν ἤδη πληροφορημέναι, καὶ τοῦτο ἦτον ἄγνωστον εἰς τὸν παραβάτην, τιμωρεῖται μὲ τὴν ποινὴν τῆς ἀποπείρας.

24. Ὅστις ἐν γένει παρεδέχθη κατὰ παράβασιν τῶν ἐν ἰσχύϊ ὑγειονομικῶν διατάξεων, ἀνθρώπους, ζῶα, ἢ πράγματα ἐπιδεκτικὰ ἢ ἀνεπιδεκτα μολυσμοῦ, ὑποκείμενα δὲ εἰς κάθαρσιν, ἐὰν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ Νόμου δὲν θεωρεῖται ὡς συναυτουργὸς τῶν ὁρισθεισῶν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ παραβάσεων, τιμωρεῖται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἀρθ. **49** καὶ **50** τοῦ ποιν. Νόμου μόνη δὲ ἡ ἄνευ προαγομένης συνεννοήσεως ἀποδοχὴ θέλει θεωρεῖσθαι ὡς ἰδιαιτέρα ἐλαφρυντικὴ περίστασις κατὰ τὰ διαληφθέντα ἄρθρα **49** καὶ **50**.

25. Ὅστις διατελῶν ὑπὸ κάθαρσιν συγκοινωνήσει μὲ πράγματα, ἀνθρώπους ἢ ζῶα εὑρισκόμενα ἐπίσης ὑπὸ κάθαρσιν, διαχωρισμένα δὲ ἀπ' αὐτὸν, κατὰ τὰς ὑγειονομικὰς διατάξεις, ἐὰν ἡ συγκοινωνία ἐγένετο ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς ἀρχῆς, δὲν ἐτέθη δὲ εἰς κοινωνίαν τόπος τις τοῦ Βασιλείου, τιμωρεῖται μὲ τὴν ποινὴν τῆς ἀποπείρας τοῦ ἄρθ. **15**. ὁπόταν ὡς ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης διεδόθη εἰς τινα τῶν ἄλλων τῶν εὑρισκομένων ὑπὸ κάθαρσιν λοιμώδης νόσος, ἄλλως μὲ τὴν ποινὴν τῆς ἀποπείρας τοῦ ἄρθρου **16**. τιμωρεῖται μὲ τὰς αὐτὰς ποινὰς, ὅστις διατελῶν ὑπὸ κάθαρσιν ἐν τῇ παρουσίᾳ τῆς ἐπιτροπείας αὐτὸν Ἀρχῆς, ἢ τινος ὑγειονομικοῦ φύλακος, ἀλλ' ἄνευ τῆς ἀδείας αὐτῆς, κοινωνήσει μὲ τινα τῶν εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ τεθῇ εἰς συγκοινωνίαν τόπος τις τοῦ Βασιλείου.

Ἐὰν αἱ παραβάσεις αὗται ἐγένοντο ἐξ ἀμελείας, καὶ διεδόθη εἰς τοὺς ἄλλους λοιμώδης νόσος, τιμωρεῖται ὁ παραβάτης μὲ τὴν ποινὴν τοῦ ἄρθρου **17** ἠλαττωμένην μὲν, πλὴν ὄχι κατωτέραν τοῦ ἡμίσεως αὐτῆς, ἄλλως δὲ μὲ κράτησιν καὶ πρόσιμον τοὐλάχιστον **50** δραχμῶν.

Ἄρθρ. **26** Ἐὰν τις ἐκ τῶν συγκοινωνησάντων κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον λάβῃ ἐλευθέραν κοινωνίαν, ἤτις δὲν ἤθελε τοῦ δοθῇ, ἂν ἡ ἁρμοδία ἀρχὴ ἐγνώριζε τὴν γενομένην παράβασιν, τιμωρεῖται μὲ τὴν πλήρη ποινὴν τῶν ἄρθρ. **15** καὶ **16** κατὰ τὰς εἰς αὐτὰ ἐνδιαλαμβανομένας διακρίσεις.

27. Ὅλοι οἱ φύλακες τῶν ὑγειονομείων, ὑγειονομικῶν σταθμῶν, φυλακείων, καὶ λοιμοκαθαρτηρίων, καὶ ἐν γένει ὅλοι οἱ

ὑγειονομικοὶ καὶ ἄλλοι πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπιφορτισμένοι μὲ ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν, οἵτινες ἤθελον ἐγκαταλείψῃ τὴν ἰδίως ἐμπιστευθεῖσαν εἰς αὐτοὺς θέσιν, ἢ ἐν γνώσει παραβιάσῃ τὰς ὑγειονομικὰς διατάξεις, ἢ μὴ τήρησις τῶν ὁποίων δύναται νὰ ἐκθέσῃ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τόπον τοῦ βασιλείου, ἢ ἄνθρωπόν τινα εἰς συγκοινωνίαν μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, ἢ πράγματα μὴ ὑπαγόμενα εἰς ἐλευθέραν πιστοποίησιν, ἢ ἐν γνώσει συνδράμῃ ἄλλους εἰς τὴν παραβίασιν τῶν τοιούτων διατάξεων, τιμωροῦνται κατὰ τὰ διακρίσεις τοῦ ἄρθρου 22.

28. Ἐὰν δὲν ἀπέδῃ συγκοινωνία καθ' ὃ διάστημα οἱ ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι, ἢ οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν ἐγκατέλειψαν τὴν θέσιν των, ὁ παραβάτης τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν.

29. Τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν δύο μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν πᾶς εἰς ὑπηρεσίαν ἀξιωματικὸς τοῦ Ναυτικοῦ, ἢ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς χωροφυλακῆς, ὅστις προσκληθεὶς παρὰ τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς ἀρχῆς νὰ παρέξῃ τὴν συνδρομήν του διὰ ὑγειονομικήν τινα ὑπηρεσίαν, δὲν ὑπακούει.

Μὲ τὴν αὐτὴν ποινὴν τιμωροῦνται οἱ ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν χρεῶν των, ἄνευ νομίμου κωλύματος, δὲν ἤθελον ὑπακούσῃ εἰς τὰς διαταγὰς τῶν προϊσταμένων των, ἢ ἤθελον ἀμελήσῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των.

30. Τιμωροῦνται μὲ κράτησιν δεκαπέντε τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἢ πρόστιμον **100 - 200** δραχμῶν, ὅσοι λαβόντες γνῶσιν λοιμώδους τινὸς νοσήματος, ἀγνώστου εἰσέτι εἰς τὴν ἀρχήν, συμβάντος ἐντὸς τοῦ Κράτους, δὲν ἤθελον πάραυτα ἀναφέρῃ τοῦτο εἰς τὴν ἁρμοδίαν ὑγειονομικὴν, ἢ διοικητικὴν ἀρχήν.

Ἐὰν ὁ τοιοῦτος εἶναι ἰατρὸς τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τριῶν τοὐλάχιστον μηνῶν καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν **200**-μέχρι **500** δραχμῶν, περιπλέον στερεῖται ἀπὸ 6 μῆνας μέχρι δύο ἐτῶν τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ μετέρχηται τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ.

31. Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ προξενικαὶ ἀρχαί, αἵτινες ἐξ ἀμελείας δὲν ἤθελαν ἄνευ ἀναβολῆς ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἁρμοδίαν τοῦ Κράτους ἀρχὴν τὴν εἰσβολὴν πανώλους, ἢ ἄλλου λοιμώδους νοσήματος εἰς τὸν τόπον ὅπου εἶναι διορισμέναι, καὶ ὅλα ἐν γένει τὰ περιστατικὰ ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαρτῶνται τὰ λαμβανόμενα παρὰ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ὑγειονομικῶν ἀρχῶν μέτρα,

ἐὰν ἐκ τῆς παραλείψεως ταύτης ἐξέθεταν τὴν δημόσιον ὑγείαν, ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας, τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον ἓξ μηνῶν, καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν **500** — **3000** δραχμῶν, ἐὰν δὲ δὲν ἐξετέθη ἡ δημόσιος ὑγεία, ὑποβάλλονται εἰς κράτησιν τοὐλάχιστον **20** ἡμερῶν, καὶ ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας.

32. Ὅτις εὑρεθεὶς εἴς τινα τῶν περὶ τῶν ἄρθρων **96** καὶ **106** τοῦ ποιν. Νόμου ὁριζομένων περιπτώσεων, παραβιάσει τὰς ὑγειονομικὰς διατάξεις, ὀφείλει ἅμα παύσει ἡ βία, ἢ παρέλθῃ ὁ κίνδυνος νὰ ἀναγγείλῃ τὴν παραβίασιν εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἀρχήν, ἄλλως τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον **2** ἐτῶν καὶ χρηματικὴν ποινὴν **1000** — **3000** δραχμῶν, ἐὰν ἐκ τῆς συμβάσης συγκοινωνίας ἐπήγασε λοιμώδης νόσος· εἰς φυλάκισιν δὲ τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν τριακοσίων μέχρι χιλίων δραχμῶν ἐὰν δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

33. Ὅστις ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ ποινικῶν διατάξεων παραβιάσει τὰ περὶ λοιμοῦ ἢ ἄλλων μολυντικῶν νοσημάτων ὑπάρχοντα Διατάγματα, Κανονισμοὺς ἢ Διατάξεις, τιμωρεῖται σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρ. **570** καὶ ἑπόμενα τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Γενικαὶ διατάξεις

34. Ὁ ὑγειονόμος, ἢ ὁ ἐκπληρῶν χρέη ὑγειονόμου, ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὸ χρέος νὰ ἐνεργῇ ἔργα ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου, καθόσον ἀφορᾷ τὰ κακουργήματα, πλημμελήματα καὶ παίσματα τὰ πραττόμενα ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου, ἄλλων πρὸς καθαρσιν προσδιωρισμένων τόπων, ἢ ὑπὸ καθαρσιν εὑρισκομένων πλοίων, συμμορφούμενος ὡς πρὸς ταῦτα, μὲ τὰς διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

Ἐπίσης καὶ οἱ ἐπιστᾶται τῶν λοιμοκαθαρτηρίων ἔχουσι τὸ δικαίωμα καὶ τὸ χρέος νὰ ἐνεργοῦν χρέη ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων ὡς πρὸς τὰ κακουργήματα, τὰ πλημμελήματα καὶ παίσματα, τὰ πραττόμενα ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν λοιμοκαθαρτηρίων, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι διωρισμένοι.

35. Τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου γεννήσεων, γάμων καὶ ἀποβιώσεων, ὀφείλει νὰ κρατῇ ὁ ἐπιστάτης τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου συμμορφούμενος ὡς πρὸς ταῦτα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων Νόμου.

36. Ὁ ὑγειονόμος ἔχει ὡσαύτως τὸ δικαίωμα καὶ τὸ χρέος νὰ συντάττῃ τὰς διαθήκας τῶν ἐν τῷ λοιμοκαθαρτηρίῳ εὑρισκομένων, συμμορφούμενος μὲ τὸν περὶ διαθηκῶν Νόμον.

37. Τὸ ἄρθρον 318 τοῦ ποινικοῦ Νόμου καταργεῖται.

38. Εἰς τὰ ἡμέτερα ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖα ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἀθῆναι τῇ 3 Μαρτίου 1845.

Θ Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ περὶ Ὑγειονομείων Νόμου.

Κύριοι!

Ἡ ὕπαρξις τῶν ὑγειονομείων καὶ λοιμοκαθαρτηρίων εἰς τὴν Ἑλλάδα χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1828, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε οὐδεὶς Νόμος, οὐδεὶς Κανονισμὸς ὁριστικῶς ὑπῆρξε, μόλον ὅτι ἡ ἀνάγκη τοιούτων ἐφάνη ἐξ αὐτῆς τῆς συστάσεώς των.

Ἡ ὑπηρεσία αὕτη τῆς ὑγείας τοῦ Κράτους ἐνηργήθη, καὶ ἐνεργεῖται μέχρι τοῦδε, ἐπὶ τῇ βάσει διαφόρων Διαταγμάτων καὶ ὑγειονομικῶν Διατάξεων, ἐκδεδομένων κατὰ τὰς ἀνάγκας ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ δημοσιευμένων δι' ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου.

Ἀγαθῇ τύχῃ ὁ τόπος μας ἐφυλάχθη ἀπὸ πᾶσαν εἰσβολὴν νοσήματος, μόλον ὅτι ἕνεκα τῆς περίπου ἡ πανώλης ἔρθασεν εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, ἢ καὶ ἀνεφάνη ἐντὸς τῶν λοιμοκαθαρτηρίων αὐτῆς. Κατὰ τὸ 1837 μόνον ἐδυνήθη νὰ εἰσβάλῃ εἰς Πύρον ἐκ τῆς ἀπειρίας τινῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ καὶ τοι ὀλίγον διαρκέσασα μᾶς ἀπέδειξε τὰς λυπηρὰς καὶ ὀλεθρίους συνεπείας της ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων, τὴν μεγάλην χρηματικὴν δαπάνην τῆς Κυβερνήσεως, τὸν περιορισμὸν, καὶ τὰς δυσκολίας τῶν πολιτῶν, καὶ τὴν βλάβην αὐτὴν τοῦ ἐμπορίου μας.

Τὸ μάλυσμα ἐκεῖνο, Κύριοι, ἐπεριορίσθη εἰς τὸν τόπον διὰ τῶν συνετῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις ἔλαβεν ἐν καιρῷ, ἀλλὰ κατὰ τοῦτο συνέτεινεν οὐκ' ὀλίγον καὶ ἡ θέσις τοῦ μολυνθέντος τόπου, εὐκόλου πρὸς περιορισμὸν, διὰ νὰ μὴ κοινωνήσῃ ἡ στερεά.

Πλὴν, Κύριοι, διὰ νὰ μὴν ὑποπέσωμεν, ὃ μὴ γένοιτο, ἐκ νέου εἰς τ' αὐτὰ ἢ καὶ μεγαλήτερα δυστυχήματα, καὶ διὰ νὰ τακτοποιηθῇ ἅπαξ ἡ οὐσιώδης αὕτη ὑπηρεσία τῆς ὑγείας τοῦ Κράτους ὁριστικῶς, ἥτις ὄχι μόνον ὡς πρὸς τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων αὐτοῦ, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ὡς πρὸς τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον ἔχει οὐσιώδη ἐπιρροήν, διὰ νὰ ἐνεργῶσιν οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ὑπάλληλοι ἐν πλήρει γνώσει τὰ καθήκοντά των, καὶ διὰ νὰ διατηρηθῶσι τὰ ὠφέλη, τὰ ὁποῖα ἀπελαύσαμεν ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τινα μέρη, τῆς ὁποίας ἔχομεν ἄμεσον καὶ εἰς τ' ἄλλα ἔμμεσον ἐλευθεροκοινωνίαν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐχορήγησαν ἕνεκα τῶν προφυλακτικῶν μας μέτρων, καὶ διὰ νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἄμεσος αὐτὴ ἐλευθέρα συγκοινωνία καὶ εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ αὐτῆς μέρη, συνετάχθη καὶ ὑποβάλλεται εἰς συζήτησιν ὁ περὶ ὑγειονομείων Νόμος.

Ὁ Νόμος οὗτος ὡς παρατηρεῖτε, Κύριοι, διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, εἰς τὸ διοικητικὸν, καὶ τὸ ποινικόν.

Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Νόμου, τὸ διοικητικὸν συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἐμποδισθῇ δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων, τὰ ὁποῖα πολυχρόνιος πεῖρα καὶ φρικώδη συμβάντα ἀπέδειξαν ὡς συντελεστικὰ, ἡ διάδοσις τοῦ μολύσματος ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἂν ποτε εἰς τὰ πλησιόχωρα τουρκικὰ μέρη ἤθελεν ἀναφανῇ λοιμώδης τις νόσος, ἢ ἤθελε μεταφερθῇ αὐτὴ διὰ πλοίων, ζώων, ἢ πραγμάτων εἰς τὰ λοιμοκαθαρτήριά μας ἐκ μακρυσμένων μερῶν.

Εἶναι βέβαιον, Κύριοι, ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ κάθαρσις βλάπτει ἐνίοτε τὰ συμφέροντα τοῦ ἐμπορίου, ἀλλ' ὅταν τις ἀναλογίση τὴν βλάβην ταύτην μὲ ἐκείνην τῆς ὑγείας τῶν πολιτῶν, εἶναι βεβαίως πολὺ ἀνωτέρα ἡ δευτέρα, καὶ κατὰ τοῦτο πρέπει κατὰ πρῶτον λόγον νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχήν μας. Διὰ νὰ συμβιβάσωμεν ὅμως ἀνευ κινδύνου ἀμφότερα ταῦτα, διηρέσαμεν τοὺς τόπους ἐν γένει εἰς 4 κατηγορίας, δηλαδὴ εἰς ἐλευθέρους καθαρούς, ὑπόπτους καὶ ἀκαθάρτους.

Ἐλεύθεροι μὲν τόποι εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες δὲν ἔχουσι λοιμώδη τινὰ νόσον, καὶ προφυλάττονται διὰ καταλλήλου ὑγειονομικοῦ συστήματος, παρέχοντος τὰς ἀπαιτουμένας ἐξασφαλιστικὰς ἐγγυήσεις.

Καθαροὶ ὅταν δὲν προφυλάττωνται μὲν διὰ καταλλήλου ὑγειονομικοῦ συστήματος, ἀλλὰ δὲν παρέχουν οὐδεμίαν ὑποψίαν λοιμώδους νοσήματος.

Ὑπόπτοι, ὅπου εἴτε ἐντὸς αὐτῶν, εἴτε εἰς τὰ πλησιόχωρα μέρη ὑπάρχει ὑποψία λοιμώδους νοσήματος, ἀλλὰ πρὸ 40 μέχρι 40 ἡμερῶν δὲν κατεσχέθη τις ὑπὸ λοιμοῦ.

Ἀκάθαρτοι ὅπου, εἴτε ἐντὸς αὐτῶν, εἴτε εἰς τὰ περίχωρα ὑπάρχει πραγματικῶς ἡ πανώλης, ἢ ἄλλο λοιμώδες νόσημα.

Ἡ διαίρεσις αὕτη συντείνει, Κύριοι, εἰς τὸ νὰ ἐλαττῶνται αἱ καθάρσεις ἀναλόγως τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας τῶν ὑπὸ καθάρσιν τόπων, καὶ τῶν διαφόρων ἀναγκῶν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συμφερόντων, τῆς ὑγείας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας.

Εἰς τὸν Νόμον τοῦτον ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ συμπαραλάβωμεν, ἄρθρον διὰ τοῦ ὁποίου συγχωρεῖται εἰς τὰς διαφόρους ὑγειονομικὰς ἀρχὰς νὰ ἀναβάλλουν τὴν ἐκτέλεσιν διαταγῆς τινος, ἐκδοθείσης ἀπὸ τὴν προϊσταμένην ἀρχὴν, διότι ἠθελήσαμεν νὰ προλάβωμεν ἀτοπόν τι, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ συμβῇ ἀπὸ τοῦ διαστήματος τῆς ἐκδόσεως, μέχρι τῆς παραλαβῆς τῆς διαταγῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν ἀναβολήν τινα ἐκτελέσεως διαταγῆς ἄνευ λόγου, προσεθέσαμεν νὰ δίδῃ λόγον τῆς ἀναβολῆς ταύτης ἡ ἀναβάλλουσα τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς ἀρχή.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 9 προσδιορίσαντες, Κύριοι, νὰ πληρώνεται τριπλοῦν τέλος ἠθελήσαμεν νὰ ἀναγκάσωμεν τοὺς ἔχοντας πράγματα εἰς τὰς ἀποθήκας πρὸς καθαρισμὸν, νὰ παραλαμβάνωσιν αὐτὰ ἅμα καθαρισθῶσι, διὰ νὰ κενωθῶσιν αἱ ἀποθῆκαι, τῶν ὁποίων θέλουν ἔχει ἀνάγκην καὶ οἱ μετὰ ταῦτα ἐρχόμενοι.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 12 ἐμποδίζεται νὰ οἰκοδομηθῶσιν οἰκίαι, ἰδιωτικὰ καταστήματα κτλ. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον πρὸς ἀπαρυγὴν συγκοινωνίας μὲ τοὺς ἐξωθεν τόπους, ἐν καιρῷ μολύσματος, διότι ἄνευ τοῦ περιορισμοῦ τούτου τὰ γειτνιάζοντα μέρη δύνανται νὰ ἔχωσι συντυχίας

εἰς συγκοινωνίαν, καὶ τοιουτοτρόπως τὰ λοιμοκαθαρτήριά μας ἀποκθίστανται ἐντελῶς περιττά.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 13 προσδιορίσθησαν περιστατικά τινα, τὰ ὁποῖα φαίνονται τῆς ἀρμοδιότητος μόνον τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τοιαῦτα θέλουν εἶσθαι ὅλα τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα θέλουν λαμβάνεσθαι, κατὰ τὰς παρουσιαζομένας ἀνάγκας.

Ἡ Κυβέρνησις, Κύριοι, θέλει προσδιορίζει τοὺς τόπους, οἱ ὁποῖοι θέλουν εἶσθαι εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν μὲ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ μέτρου τούτου τίποτε ἄλλο παρὰ τὰ καλῶς ἐννοούμενα συμφέροντα τῆς ὑγείας, τοῦ ἐμπορίου, καὶ τῆς ναυτιλίας θέλουν ὁδηγήσει τὴν Κυβέρνησιν. π. χ. σήμερον ὑπάρχουσι διάφοραι ἰδέαι, ἂν ἡ Ἑλλὰς πρέπῃ νὰ δώσῃ ἐλευθέραν κοινωνίαν εἰς τὴν Τουρκίαν, καὶ νὰ ὑποβληθῇ ἐκείνη εἰς τὴν κατηγορίαν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγεται αὕτη εἰς τὴν Εὐρώπην, ἢ νὰ διατηρῇ τὴν Τουρκίαν ὑπὸ μίαν καθαρὰν συμβιβαζομένην, ὡς ἐρρέθη, ἀνωτέρω μὲ τὸ ἐμπόριον κτλ., καὶ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἐλευθέραν κοινωνίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει μὲ τινα μέρη τῆς Εὐρώπης, καὶ νὰ λάβῃ τοιαύτην καὶ μὲ τὰ λιμάνια· αἱ ἰδέαι ὅμως αὗται ἀπαιτοῦσι σκέψιν μεγάλην, καὶ ἡ Κυβέρνησις βεβαίως θέλει ἐνασχοληθῇ ἰδίως εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ὥστε νὰ συμβιβάσῃ τὰ πάντα ἄνευ βλάβης.

Τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Νόμου, ἢ αἱ ποιναὶ διατάξεις συνετάχθησαν ἕνεκα τῆς γενικότητος τοῦ ἄρθρ. 318 τοῦ ποιν. Νόμου.

Ὁ ποιν. Νόμος, Κύριοι, προβλέπει ἰδιαιτέρως διὰ τῶν ἄρθρ. 318—320 περὶ τῶν πράξεων, αἱ ὁποῖαι προσβάλλουσι τὴν δημόσιον ὑγείαν ἢ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, ὡς ἐκ τῶν μολυντικῶν ἐν γένει νοσημάτων· καὶ διὰ μὲν τοῦ 318 ἄρθρ. προβλέπει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ἔγκλημα ἐκτελεῖται κυρίως διὰ τῆς παραβάσεως τῶν λοιμοκαθαρτηρίων, διὰ δὲ τῶν ἄρθρων 319, 320 τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐκτελεῖται ἄνευ τοῦ ὅρου τούτου τῆς παραβάσεως τῶν λοιμοκαθαρτηρίων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται φανερὸν ὅτι μόνον τὸ 318 ἄρθρ. δύναται νὰ παρέξῃ κῦρος εἰς τὰς νέας διατάξεις τοῦ Νομοσχεδίου ἐπὶ τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὅτι μετὰ τὴν παραδοχὴν τοῦ νέου Νόμου, γεννᾶται τὸ ζήτημα, ἐὰν τὸ ῥηθὲν ἄρθρον δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὸ τέλος του, χωρὶς ἐννοεῖται, νὰ παραβιάζῃ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνταποδοτικῆς δικαιοσύνης, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται πᾶσα ποινικὴ διάταξις.

Καὶ ἤδη πρὸ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ἡ πεῖρα ἐδίδαξεν ὅτι ἡ μεγάλη γενικότης τοῦ 318 ἄρθρου τοῦ ποιν. Νόμου συμπεριλαμβάνουσα ὑπὸ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, ἄνευ διακρίσεώς τινος, πράξεις πάντη διαφόρου βαρύτητος, ἀπεδείκνυτο σχεδὸν πάντοτε ὑπὲρ πᾶν μέτρον δίκαιον αὐστηρά· ὅθεν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπετύγχανε τοῦ σκοποῦ της καὶ σπανίως ἐφαρμόζετο.

Τὸ 318 ἄρθρον διακρίνει μόνον τρεῖς βαθμοὺς ὡς ἐκ τοῦ συμβάντος ἀποτελέσματος, χωρὶς καμμίαν διάκρισιν τῆς ἐγκληματικῆς αὐτῆς πράξεως, τουτέστιν ἀδιαφόρως καὶ μὲ τὸν αὐτὸν πάντοτε βαθμὸν τῆς ποινῆς, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ διαφορὰ τοῦ προσώπου τοῦ ἐνεργήσαντος τὸ ἔγκλημα, εἴτε οὗτος εἶναι δημόσιος ὑπάλληλος, καὶ ἐπιφορτισμένος ὑγειονομικὰ καθήκοντα εἴτε μή· τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐξετελέσθη τὸ ἔγκλημα διὰ βίας, δι' ἀπάτης τῆς ἀρχῆς, ἢ ἄνευ βίας, καὶ ἀπάτης, καὶ τέλος τῆς κατηγορίας τῆς καθάρσεως τῶν ἀντικειμένων, μὲ τὰ ὁποῖα τίθενται εἰς συγκοινωνίαν τόποι τινὲς τοῦ κράτους.

Ἡ παράλειψις μάλιστα τῆς ὑστέρας διακρίσεως γίνεται τόσον πολὺ ἐπαισθητή, ὥστε ἐξ ἑνὸς ἐξ αὐτῆς πηγάζει σημαντικωτάτη διαφορὰ τοῦ κινδύνου τῆς δημοσίου ὑγείας· ὁποία π. χ. διαφορὰ δὲν ὑπάρχει, ἐὰν τόπος τις τοῦ κράτους συγκοινωνήσῃ μὲ ἀντικείμενα προερχόμενα ἐκ τόπου μὴ παρέχοντος, οὔτε αὐτοῦ οὔτε τῶν πέριξ αὐτοῦ ὑποψίαν, ὑπάρχοντος τινὸς λοιμώδους νοσήματος, ἀλλὰ μόνον τοῦτο μὴ χαίροντος ἐλευθέραν συγκοινωνίαν, διότι δὲν προφυλάττεται δι' ἐπιτηδείων μέσων ἀπὸ τὴν ἔξωθεν εἰσβολὴν τοιούτου νοσήματος, καὶ ἐὰν τὰ ἀντικείμενα ταῦτα προέρχονται ἀπὸ τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξερράγη ἤδη ἡ πανώλης, καὶ ὅσην ἐξ ἄλλου ἡ ῥηθεῖσα διάκρισις ἀφορᾷ καταστάσεις, αἱ ὁποῖαι μόναι δύνανται δικαίως νὰ ἀποδοθῶσιν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν παραβάτην, διότι μόνον ἐν γένει τῷ εἶναι γνωσταί, ἐνῷ τὸ συμβὰν ἀποτέλεσμα, καθ' ὃ τυχαῖον, δὲν δύναται εἰμὴ ἐμμέσως νὰ καταλογισθῇ εἰς αὐτόν.

Τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Νόμου διακρίνει γενικῶς τρεῖς βαθμούς, κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ ὑγειονομικοῦ Νόμου, περὶ τῆς ἀκαθάρτου, τῆς ὑποπτου, καὶ τῆς καθαρᾶς πιστοποιήσεως, καὶ πάλιν δύω εἴδη, καὶ τῶν τριῶν τούτων βαθμῶν, ὡς ἐκ τοῦ συμβάντος ἀποτελέσματος, τὸ πρῶτον εἶδος ἐὰν ἐπήγασε, τὸ δ'. ἐὰν δὲν ἐπήγασεν ἐντὸς τόπου τινὸς τοῦ Κράτους λοιμώδης νόσος.

Ὅταν ἡ πιστοποίησις ἦναι ἀκάθαρτος καὶ διὰ τῆς συγκοινωνίας εἰσέδυσε λοιμώδης νόσος, τότε ἡ πρᾶξις εἶναι ἀναντιῤῥήτως ἡ δεινοτέρα· καὶ ἡ κατ' αὐτῆς ποινὴ ἐπομένως ἡ βαρυτέρα· καὶ κατὰ τὸν ἐν ἰσχύι Ἑλληνικὸν Νόμον ἐπὶ τοιαύτης πράξεως ἀπειλεῖται θανατικὴ ποινή. Ἀλλὰ ἡ ἰσχὺς αὕτη ποινὴ δὲν ἐφαίνετο πάντοτε δικαία, διότι ἐνῷ τὸ συμβὰν ἀποτέλεσμα μένει συνήθως τυχαῖον, δὲν δυνάμεθα πάντοτε νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι ὁ παραβάτης πραγματικῶς εἶχε γνῶσιν τῆς κατηγορίας τῆς πιστοποιήσεως ὑπὸ τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο· τοιουτρόπως κατὰ τὸν κανονισμὸν, π. χ. καὶ αὐτοὶ οἱ ἐφωδιασμένοι μὲ καθαρὰν ἢ μόνον ὕποπτον πιστοποίησιν, δύνανται νὰ τεθῶσιν παρὰ τῆς ὑγειονομικῆς ἀρχῆς, ἂν αὕτη ἔχῃ ἀλλαγήθει, ἢ καὶ μεταγενεστέρας πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ τόπου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον προέρχεται ἡ πιστοποίησις αὕτη, ὑπὸ τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως· ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐπομένως περιπτώσεως οἱ ὑπὸ καθαρὰν ἐρχόμενοι ὄχι μόνον δὲν ἐγνώριζον τὸν βαρὺν χαρακτῆρα τῆς κατηγορίας ὑπὸ τὴν ὁποίαν εὑρίσκοντο, ἀλλὰ μάλιστα ἐγνώριζον τὸ ἐναντίον, ἢ πλοῖον ἐρχόμενον ἀπὸ τόπου ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως κατὰ τὸν πλοῦν προσλαμβάνει ἐπιβάτην ἀπὸ τόπον καθαρᾶς ἢ ὑποπτου πιστοποιήσεως, μένοντα, ἴσως ἐν ἀγνοίᾳ, ὅτι διὰ τῆς πράξεως ταύτης ἐτέθη ὑπὸ τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως. Ἡ δικαιοσύνη ἐπομένως ἀπαιτεῖ ἡ θανατικὴ ποινὴ νὰ μὴν ἐπιβληθῇ εἰς τοὺς τοιούτους, οἵτινες ἐνήργησαν ὑπὸ τὴν ἐπιῤῥοὴν πραγματικῆς καὶ κατὰ τοῦτο συγγνωστῆς πλάνης. Διὰ ταῦτα ὁ Νόμος παραδέχεται ὡς πρὸς τὴν ἀκάθαρτον πιστοποίησιν, νέαν διάκρισιν μεταξὺ ἐκείνων, οἵτινες ἐγνώριζον ὅτι εὑρίσκοντο ὑπὸ τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως, καὶ ἐκείνων, οἵτινες ἂν καὶ δὲν ἐγνώριζον τοῦτο πραγματικῶς, ὅμως εὑρίσκοντο ὑπὸ αὐτὴν τὴν κατηγορίαν, ἐπιβάλλει δὲ τὴν θανατικὴν ποινὴν μόνον εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν.

Αἱ αὐταὶ διακρίσεις εἶναι δυναταὶ καὶ ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς δύω πιστοποιήσεις. Ἀλλ' ἐνομίσθη ἀναγκαῖον νὰ πολλαπλασιασθῶσιν ἄνευ ἀνάγκης οἱ διαθμολογίαι· ἄνευ ἀνάγκης λέγομεν, διότι ἡ ἔκτασις τῶν

λειτῶν ποινῶν ἀφίνει εἰς τὸν δικαστὴν στάδιον εὐρύ, ὥστε νὰ καταλογίσῃ ὅλους τοὺς τυχὸν ὑπαρχούσας ἐλαφρυντικὰς, ἢ ἐπιβαρυντικὰς περιστάσεις, καὶ ἐλαφρυντικὴ εἶναι, κατὰ τοὺς γενικοὺς περὶ καταλογισμοῦ κανόνας, θέλει λογισθῇ ἡ περίστασις, καθ' ἣν ὁ παραβάτης ἦτον ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ βαρυτέρου βαθμοῦ τῆς πιστοποιήσεως ὑπὸ τὸν ὁποῖον εὑρίσκετο. Ὁ Νόμος δὲν κανονίζεται εἰμὴ κατ' αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων, κατὰ τὴν κατηγορίαν τῆς πιστοποιήσεως, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ἡ ὑγειονομικὴ ἀρχὴ ἐντὸς τοῦ Κράτους, καὶ ἡ ὁποία μόνον εἶναι τὸ ἀληθὲς μέτρον τοῦ πραγματικοῦ κινδύνου τῆς δημοσίας ὑγείας, ὁ δικαστὴς ὅμως δύναται καὶ ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς, κατ' αὐτὴν τὴν φαινομένην ἀλήθειαν, τὴν κατηγορίαν τῆς πιστοποιήσεως, ὁποία προσδιορίσθη ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἂν μόνον αὐτὴ ἐγνωρίζετο ὑπὸ τοῦ παραβάτου, ἢ ἐν γένει τοῦ ὅρου τῆς γνώσεως τοῦ αὐτουργοῦ.

Ἅπασαι αἱ παραβάσεις αὗται δύνανται νὰ γίνωσιν δι' ἀδείας προσωρίστως ἢ δι' ἀμελείας· περὶ τῶν πρώτων προβλέπουν τὰ ἄρθρα 15 καὶ 16, περὶ τῶν δευτέρων τὰ ἄρθρα 17 καὶ 18.

Ἀλλ' αἱ πρῶται δύνανται προσέτι, ὡς ἀνωτέρω ἤδη ἐρρέθη, νὰ ἀποκτήσωσιν ἕνα βαρύτερον χαρακτῆρα ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀπάτης πρὸς τὴν ἀρχὴν, ἢ τῆς βίας ὡς ἐκ τοῦ προσώπου, τοῦ χαρακτῆρος τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου· — περὶ τούτων προβλέπουν τὰ ἄρθρα 19, 21, 22.

Ἡ πρὸς τὴν ἀρχὴν ἀπάτη ἐλογίσθη ἐλαφροτέρα καὶ μᾶλλον ἀκίνδυνος τῶν λοιπῶν, διότι γενομένης τῆς παραβάσεως διὰ μέσου τῆς ἀρχῆς λαμβανούσης δι' ἰδίων μέσων πληροφορίας, δύναται καὶ νὰ προληφθῇ τὸ κακὸν εὐκολώτερον, ἐπομένως δὲν ἐλογίσθη εἰμὴ ὡς ἰδιαιτέρα ἐπιβαρυντικὴ περίστασις μὴ συγχωρούσα μόνον τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς ποινῆς. Ἡ βία, καὶ διότι εἶναι μᾶλλον ἐπικίνδυνος καὶ διότι προϋποθέτει συντονωτέραν καὶ αὐθαδεστέραν ἐγκληματικὴν θέλησιν, ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἰδιαίτερος βαθμὸς· ἐπομένως ἡ ποινὴ ἢ εἶναι ἀνωτέρα ἑνὸς βαθμοῦ τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 15 καὶ 16, ἢ ἐπιβάλλεται ἄνευ διακρίσεως τῆς γνώσεως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως, καὶ τοῦτο διότι τὴν ἔλλειψιν τῆς γνώσεως ἀναπληροῖ ἡ μεγαλητέρα ἀδικία τῆς βίας. Μὲ τὸν αὐτὸν βαθμὸν τῆς βίας ἐχαρακτηρίσθη καὶ ἡ ἀπάτη τῆς ἀρχῆς, ἡ γενομένη ἀπό τινα ἀρχήν. Ὁ κίνδυνος ἐνταῦθα εἶναι προφανῶς μεγαλήτερος, παρὰ ὅταν ἡ ἀπάτη γίνεται ἀπὸ ἰδιώτας, τῶν ὁποίων τὰς πληροφορίας δὲν χρωστεῖ ἡ ὑγειονομικὴ ἀρχὴ νὰ δέχεται ὡς ἐπιτήμους, ὁ δὲ ἔνοχος τοιαύτης ἀπάτης παραβαίνει πρὸς τούτοις καὶ ἄλλο καθῆκον, τὸ καθῆκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, συνήθως μάλιστα τοῦ ἐπιφορτισμένου ὑγειονομικὰ χρέη καὶ ἐμπιστευθέντος παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀσφάλειαν τῆς δημοσίου ὑγείας.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τιμωρεῖται μὲ τὸν αὐτὸν βαθμὸν τῆς ποινῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 27 καὶ ὁ δημόσιος ὑπάλληλος, ὅστις ἢ συμπράττει ἐν γνώσει εἰς τὴν παρ' ἄλλου γενομένην παραβίασιν, ἢ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐνεργεῖ τὴν παραβίασιν ταύτην, ἢ ἐγκαταλείπει θέσιν τινὰ, τὴν ὁποίαν προσκαλεῖται ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὸ χρέος του νὰ φυλάττῃ. Μόνον ἐὰν εἰς τὴν ὑστέραν ταύτην περίστασιν δὲν συμβῇ συγκοινωνία τις ἢ πρᾶξις, μένουσα ἁπλῆς παραβίασις τοῦ δημοσίου καθήκοντος, δὲν τιμωρεῖται εἰμὴ ὡς πλημμέλημα, ἄρθρον 28.

Ὅταν τὸ ἐγκλήμα ἐκτελῆται δι' ἀπάτης, εἴτε ἀπὸ ἰδιώτας γέ ἢ ἀπάτη, εἴτε ἀπὸ δημοσίους ὑπαλλήλους, καὶ ἀρχὴ ἐκ μέρους τοῦ ἐνόχου τελεσθῇ ἡ ἐγκληματικὴ πρᾶξις, μεσολαβεῖ συνήθως διάστημά τι χρόνου πρὶν ἢ ληφθῇ παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς καὶ ἐκτελεσθῇ μέτρον δυνάμενον νὰ ἐκθέσῃ τὴν δημόσιον ὑγείαν. Ὁ ἔνοχος τῆς ἀπάτης ἔχει κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο καιρὸν μετανοίας, ἡ δὲ κοινωνία μένει συμφέρον νὰ προληφθῇ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἐπαπειλῶν αὐτὴν κίνδυνος. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐπομένως δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν σωτήριον καὶ διὰ τοὺς ἰδιώτας καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν ἀρχὴν τῆς ἀτιμωρησίας ἕνεκα ἐμπράκτου μετανοίας τοῦ 113 ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ Νόμου. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ παραλύσῃ τὴν ἐνεργητικὴν ἐπιρροὴν τῆς ὑποσχομένης ἀτιμωρησίας ἡ ἀβεβαιότης τοῦ ἀποτελέσματος καὶ ὁ φόβος, μὴν αὐτὴ ἤδη τῆς ἀρχῆς ἀλλαχόθεν πληροφορημένης περὶ τῆς ἀληθείας, ἡ ὁμολογία τοῦ ἐνόχου χρησιμεύσῃ μόνον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐνοχῆς αὐτοῦ, καὶ πρὸς ἰδίαν του κατατσχύνην, προσέθεσεν ὑπόσχεσιν καταδιβασμοῦ τῆς ποινῆς, καὶ ἐὰν ἤδη ἡ ἀρχὴ ἀλλαχόθεν ἐπληροφορήθη τὴν ἀλήθειαν, ἀναμειδοῦσα τοιουτοτρόπως καὶ αὐτὴν τὴν ψιλὴν μὲν καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος, ἀλλὰ ἠθικὴν μετάνοιαν, ἐὰν αὐτὴ ἦναι εἰλικρινὴς καὶ δὶν ἔγινε καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ ἔνοχος τῆς ἀπάτης ἐπληροφορήθη ὅπως ὅήποτε, ὅτι ἡ ἀρχὴ ἤδη ἐγνώρισε τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ συνέργεια τῶν ἀποδεχομένων πράγματα, προκύπτοντα ἐκ τῆς παραβάσεως τῶν περὶ λοιμοκαθαρτηρίων διατάξεων, ἢ πρόσωπα ἔνοχα τοιούτου ἐγκλήματος, καθ' ὃ συντείνουσα καὶ εἰς αὐτὴν τὴν μεγαλητέραν διάδοσιν τοῦ κακοῦ, φέρει βαρύτερον χαρακτῆρα ἐγκληματικότητος. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὸ ἄρθρον 24 συμπεριλαμβάνει ἐντὸς τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀπειπείρας καὶ τὰ δύο εἴδη τῶν ἄρθρων 72 § 5 καὶ 24 § 1 τοῦ ποινικοῦ Νόμου, καταβιβάζον τὴν ποινὴν, ὡς πρὸς μὲν τὸν ἔνοχον ἀποδοχῆς μετὰ προηγουμένης συνεννοήσεως, κατὰ ἕνα μόνον βαθμὸν, ὡς πρὸς δὲ τὸν ἔνοχον ἀποδοχῆς ἄνευ προηγουμένης συνεννοήσεως κατὰ δύο βαθμούς, ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατὸν κατὰ τὰς πλησιεστάτας διατάξεις τῶν ἄρθρων 49 καὶ 50 τοῦ ποινικοῦ Νόμου.

Διὰ τῆς παραβάσεως τῶν περὶ λοιμοκαθαρτηρίων διατάξεων συγκοινωνεῖ μὲ ὑπὸ κάθαρσιν ἀνθρώπους ἢ πράγματα, ἢ ἀορίστως τόπος τις τοῦ Κράτους, ἢ ὡρισμένον πρόσωπον, ἢ ἄνθρωποι καὶ πράγματα ὑπὸ κάθαρσιν διαφόρου εἴδους ἢ προθεσμίας. Κατὰ τὰς δύο τελευταίας περιπτώσεις ὁ κίνδυνος, καθ' ἃ περιωρισμένος, εἶναι ὀλιγώτερος, ἐπομένως καὶ ἡ πρᾶξις ὀλιγώτερον ἀξιόποινος. Διὰ τοῦτο, τὸ ἄρθρον 25 τιμωρεῖ μὲ τὴν ποινὴν τῆς ἀπειπείρας τῶν ἄρθρων 15, 16 τὰς τοιαύτας παραβάσεις, ἐὰν αὗται ἐγένοντο ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρχῆς. Τοῦτο δὲ διὰ νὰ μὴν ἀπαγορεύσῃ ἀπολύτως τὴν κατὰ τὰς περιστάσεις ἴσως ἀναγκαίαν ἢ ἄλλως θεμιτὴν συγκοινωνίαν, ἡ ὁποία ὅμως ὅταν δὶν γίνεται ἐν γνώσει καὶ διὰ μέσου τῆς ἀρχῆς, ἢ φέρει μεθ' ἑαυτῆς κινδύνου μεγαλητέρας διαδόσεως, ἢ τουλάχιστον κινδύνου τοῦ διὰ τῆς συγκοινωνίας τεθειμένου εἰς χειροτέραν θέσιν, καὶ τοῦ ὁποίου αὐτὴ ἡ συγκατάθεσις κατὰ τὴν παραδεδεγμένην ἀρχὴν τοῦ 98 ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ Νόμου, δὲν ἰσχύει ὥστε νὰ ἀποσβέσῃ τὸ ἀξιόποινον τοῦ ἐνόχου, διότι δὶν δύναται νὰ ἦναι θεμιτὴ ἡ αὐτοχειρία, καὶ διότι δι' αὐτῆς δὶν ἐξαλείφεται ὅλως διόλου ὁ κίνδυνος τῆς παραιτέρω διαδόσεως τῆς συγκοινωνίας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν κανόνα τιμωροῦνται αἱ τοιαῦται παραβάσεις γινόμεναι

ἐξ ἀμελείας, ὅταν ὅμως ὄν συμβῇ δυστυχές τι ἐπακολουθοῦν, τότε τιμωροῦνται κατὰ τοῦτο μὲ ἀσυγκρίτως μίαν λίαν ἐλαφροτέρας ποινὰς, καθόσον αἱ ἀφορμαὶ αὐτῶν εἶναι συνηθέστεραι καὶ φυσικώτεραι· ἀλλ' ἐὰν ἡ γενομένη παράβασις ἀπακριβωθῇ καὶ διαδολὴ παραιτέσῃ ἡ συγκοινωνία, τότε λαμβάνουν πλήρη ἐφαρμογὴν τὰ ἄρθρα 15 καὶ 16.

Τὸ ἀνώτερον συμφέρον τῆς κοινωνίας, νὰ διατηρῶνται καὶ ἐκτελῶνται αἱ περὶ τῶν μολυντικῶν νοσημάτων διατάξεις τοῦ Νόμου, νὰ λαμβάνωνται ἐγκαίρως τὰ κατάλληλα προφυλακτικὰ μέτρα, καὶ νὰ προλαμβάνωνται αἱ παραβάσεις τῶν ῥηθεισῶν διατάξεων, καθιστῷ αὐστηροτέραν τὴν ὑποχρέωσιν τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν νὰ ἐκπληρῶσι τὰ ὑπὸ αὐτῶν καθήκοντά των, καὶ νὰ συνδράμουν τὰς ἁρμοδίας ἀρχὰς εἰς ἐκπλήρωσιν αὐτῶν, τὴν ὑποχρέωσιν τῶν πολιτῶν νὰ ἀναγγέλλουν εἰς τὰς ἀρχὰς τὴν ἐξ ἀνάγκης γενομένην καὶ παρὰ τῶν Νόμων μὴ τιμωρουμένην παράβασιν τῶν αὐτῶν διατάξεων, καὶ τὴν ὕπαρξιν λοιμώδους τινὸς νοσήματος, περὶ τοῦ ὁποίου ἔλαβον γνῶσιν. Περὶ τῶν πρώτων προβλέπουν τὰ ἄρθρ. 29, 31, περὶ τῶν δευτέρων τὰ ἄρθρ. 30, 32.

Οἱ ὁρισμοὶ τῶν ἄρθρ. 34, 35, 36, προβλέπουν ἐπὶ τέλους περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν ὑγειονομικῶν ἀρχῶν, νὰ ἀνακρίνουν τὰς παραβάσεις τῶν ὑγειονομικῶν διατάξεων, νὰ κρατῶσι τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία καὶ νὰ συντάττωσι διαθήκας. Ἡ ἁρμοδιότης αὕτη εἶναι κατὰ τοσοῦτον ἀναγκαία, καθόσον αἱ διάφοροι αὗται πράξεις, δὲν δύνανται νὰ γίνωσι χωρὶς τὴν τήρησιν διαφόρων προφυλακτικῶν μέσων, τὰ ὁποῖα γνωρίζουσι καὶ δύνανται νὰ ἐκτελέσωσιν ἀκριβέστερον αἱ ἀρχαὶ αὗται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν Ἀπριλλ. 1845.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Ὑπουργὸς

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης
Ὑπουργὸς

Παρατηρήσεως γενομένης ὅτι τὸ Νομοσχέδιον καὶ ἡ ἔκθεσις πρέπει νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν, ὅτι πρέπει νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συγκαλέσεως τῶν Τμημάτων, καὶ ἂν πρέπῃ ἢ ὄχι νὰ ἐκλεξωσι ταῦτα εἰσηγητικὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου Ἐπιτροπὴν, προσδιωρίσθη ἡ 10 τοῦ τρέχοντος ἡμέρα Σάββατον, διὰ τὴν συνεδρίασιν τῶν Τμημάτων, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ ἐκλέξωσιν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, κατὰ τὸ ἐδ. 6'. τοῦ 18 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπαγγέλλει μετὰ ταῦτα τὴν λύσιν τῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΔΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Μαρτίου 1845 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθὴ ὁ κατάλογος τῶν Γερουσιαστῶν, καὶ παρόντος τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν. Ἤρξατο ἑπομένως ἡ τῶν πρακτικῶν τῆς προτεραίας ἀνάγνωσις· ἠγέρθη δὲ μακρὰ συζήτησις ἐνισταμένου τινος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ὅτι, « ἐπροτάθη μὲν νὰ προσδιορισθῇ καὶ σημειῶται εἰς » τὰ πρακτικὰ ἡ ὥρα τῶν Συνεδριάσεων καὶ νὰ γνωστοποιῆται » κατὰ τὴν συγκάλεσιν τῶν Γερουσιαστῶν ἐκ μέρους τοῦ Προέ» δρου τὸ ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως κτλ. ἀλλὰ δὲν ἀπε φασίσθη ὡς μὴ γενομένου κάνενὸς εἴδους ψηφοφορίας, ὅτι τοῦτο προ » σβάλλει καὶ τροπολογεῖ τὸν Κανονισμὸν, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι » ἀπερασίσθη ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ τὸ 75 ἄρθρ. τοῦ Κανονισμοῦ. » Ἕτεροι δὲ ἀντέτειναν εἰπόντες ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν σήμερον εἰς τὰ ἄπαξ ἀποφασισθέντα, καὶ μόνον περὶ τούτου δύναται νὰ κάμῃ ἔνστασιν, ὅστις θέλει, ἂν δηλ. ἀπερασίσθη ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος πρότασις, ἢ ὄχι. Δὲν προσβάλλεται ποσῶς ὁ Κανονισμὸς, ἀλλ' ἀναπτύσσεται, ὅτι αἱ δύο γνῶμαι τοῦτε προτείναντος γύθις τοῦ καὶ ἀντειπόντος συνεχωνεύθησαν ἐπὶ τέλους, ὥστε δὲν ἔγεινεν ἀνάγκη ψηφοφορίας, γενομένης γενικῆς ἐπιδοκιμασίας καὶ παραδοχῆς. Ὅθεν ἐρωτηθὲν τὸ Σῶμα περὶ τούτου παρὰ τοῦ Προέδρου ἀπεφάνθη δι' ἀναστάσεως, ὅτι ἡ πρότασις, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὰ πρακτικὰ, οὕτως ἀπεφασίσθη χθὲς, καὶ ταῦτα ἔχουσι καλῶς.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσήγαγε τὸ Νομοσχέδιον ἐπὶ τοῦ φόρου τῶν ζώων, καὶ προλογίζων τὴν παρὰ τῆς Βουλῆς παραδοχήν του, ἐξήγησε τὰς παρ' αὐτῆς μικρὰς καὶ ἀναγκαίας τροποποιήσεις, καὶ ἐσύστησε τὸ κατεπείγον τοῦ πράγματος.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας,

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ 1845 ἔτος προσδιορίζεται κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἀναλογίαν καὶ κατὰ κεφαλήν.

§ 1.

α) Διὰ τὰ μικρὰ ζῶα (αἶγας καὶ πρόβατα) 25 λεπτά.
β) Διὰ τοὺς ὄνους λεπ. 50.
γ) Διὰ τὰ λοιπὰ μεγάλα ζῶα καὶ τοὺς χοίρους δραχ. 1.

§ 2.

Ἐξαιροῦνται παντὸς φόρου·

α) Ὅλα τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, χοίρων καὶ προβάτων.

β) Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν, καὶ ἀφοῦ ἔπαυσαν νὰ θηλάζωσι μέχρι τῆς ἡλικίας δύω ἐτῶν συμπληρωμένων.

γ) Τὰ ἀροτικὰ ζῶα, βόες, ἀγελάδες καὶ βουβάλια, ἂν καὶ σράζωνται διὰ γῆρας.

δ) Ἀνὰ εἷς οἰκόσιτος χοῖρος εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ὡς κανονίζεται ἀνωτέρω, θέλει εἰσπραχθῆ καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, ἐπιτροπτιζομένων ἐπὶ τοῦτο τῶν Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν, ἢ διοριζομένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἰδιαιτέρων ἐπιστατῶν, ἢ ὅπως ἄλλως ἤθελε τὸ κρίνει ὠφέλιμον.

Ἄρθρ. 3.

Ἡ ἀπαρίθμησις ἑκάστου ποιμνίου καὶ τῶν μεγάλων ζώων πρέπει νὰ γίνῃ ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῆς ἀπαριθμήσεως διορισθησόμενον ἐπιστάτην τοῦ τμήματος, εἰς τὸ ὁποῖον παρεχείμασαν καὶ ἐγέννησαν, τὰ δὲ ἀγωγιατικὰ ζῶα ἀπαριθμοῦνται ὅπου καὶ ἂν εὑρεθῶσιν.

Ἄρθρ. 4.

Ἡ ἀπαρίθμησις ἐν γένει τῶν ζώων μικρῶντε καὶ μεγάλων ἀρχίζει ἀμέσως μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Νόμου, ἡ δὲ κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου τοῦ προηγουμένου ἔτους ἐνεργηθεῖσα ἀπαρίθμησις τῶν χοίρων εἶναι ὁριστική.

Ἄρθρ. 5.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρώνεται εἰς μίαν δόσιν, τῶν μὲν χοίρων, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Νόμου, τῶν δὲ ἀγωγιατικῶν μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν, τῶν δὲ λοιπῶν ζώων ἐν γένει, ἀπὸ τῆς 15 Ἀπριλίου μέχρι 20 Μαΐου.

Ἐξαιροῦνται τὰ ἐξερχόμενα τοῦ Κράτους, τὰ ὁποῖα ὀφείλουσι νὰ πληρώνωσι κατὰ τὴν 15 Ἀπριλίου, καὶ τὰ ἀπ' ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μεταβαίνοντα, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουσι σταθεράν διαμονήν, ἂν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου αὐτῶν δὲν δοθῇ ἀξιόχρεως ἐγγύησις.

Ἄρθρ. 6.

Ἡ Φροντὶς πρὸς εἴσπραξιν τῶν χρημάτων ἀνήκει κυρίως εἰς τὸν ταμίαν, εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν διοίκησιν τοῦ ὁποίου ἀνήκει τὸ Τμῆμα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔγεινεν ἡ ἀπαρίθμησις. Ἀλλὰ τῶν ἀγωγιατικῶν ζώων ὁ φόρος θέλει πληρωθῆ εἰς τὸν ταμίαν τοῦ Τμήματος ὅπου οἱ κύριοι αὐτῶν ἔχουσι τὸ κέντρον τῆς διομηχανίας των.

Ἄρθρ. 7.

Τὰ πρὸ τῆς ἀπαριθμήσεως σφαγέντα ἢ ἄλλως ἀπολεσθέντα ζῶα δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν φορολογίαν.

Ἄρθρ. 8.

Ὅς τις ἤθελεν ἀποσπάσει τὰ ἰδιά του, ἢ τὰ ὁποῖα αὐτὸς βόσκει ζῶα ἀπὸ τὴν ἀπαρίθμησιν ἢ δὲν ἤθελε φανερώσει εἰς τὸν ἐπιτροτισμένον τὴν ἀπαρίθμησιν ὑπάλληλον, ἐρωτηθεὶς παρ' αὐτοῦ ὅλας τὰς θέσεις, ὅπου εὑρίσκονται τὰ ῥηθέντα ἰδιά του, ἢ τὰ παρ' αὐτοῦ βοσκόμενα ζῶα ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ν' ἀπορύγῃ τὴν φολογίαν, καθὼς καὶ ὅστις καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον ἀπάτης ζημιοῖ τὸ δημόσιον, κατὰ τοὺς εἰς αὐτὸ ὀφειλομένους ἐπὶ τῶν ζώων φόρους, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τῆς πληρωμῆς τοῦ νομίμου φόρου, εἰς πρόστιμον, ἴσον μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ φόρου, ὅσον ἐπροσπάθησε νὰ μὴ πληρώσῃ.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τοῦ προστίμου, τὸ ἓν τρίτον δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα, ἐξαιρουμένου τοῦ ἐπὶ τῆς ἀπαριθμήσεως προσωπικοῦ, πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν κόπων, τοὺς ὁποίους κατέβαλε, διὰ νὰ μὴν ἀποστερηθῇ τὸ δημόσιον τῶν νομίμων φόρων.

Ἡ Προανάκρισις τῶν ἀνωτέρω παρανόμων πράξεων θέλει ἐνεργεισθαι ἐπιμελείᾳ τῶν ἐπιστατῶν τῆς εἰσπράξεως, παρὰ τοῦ Δημάρχου, Ἀστυνόμου ἢ Παρέδρου τοῦ τόπου, ὅπου συνέβησαν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποιν. Δικονομίᾳ διαγεγραμμένα, ἡ δὲ ἐκδίκασις αὐτῶν θέλει γίνεσθαι ἀπὸ τὸ αὐτόθι Πταισματοδικεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς Δικονομίας, φυλαττομένων τῶν περὶ ἐνδίκων μέσων διατάξεων αὐτῆς.

Ἄρθρ. 9.

Οἱ ἐπιτροτισθησόμενοι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμο

Οἰκονομικοὶ ἐπίτροποι, Ταμίαι, Ἐπιστάται καὶ εἰσπράκτορες θέλουν ἐφοδιασθῆ μὲ διπλότυπα βιβλία καὶ πίνακας, τὸν ὁποίων τὴν χρῆσιν θέλει κανονίσει τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδιδὸν ἐπὶ τούτου ὁδηγίας.

Ἄρθρ. 10.

Ὁ ἐπὶ τῆς ἀπαριθμήσεως ὑπάλληλος, ὅστις ἤθελεν ἀμελήσει τὴν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν καὶ ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀπαριθμήσεως ἔκδοσιν τοῦ διπλοτύπου, ἢ ἐγγραφὴν εἰς τὸ στέλεχος περιβεβλημένα μὲ τὰς ἀναγκαίας ὑπογραφὰς, θέλει τιμωρεῖσθαι μὲ πειθαρχικὸν πρόστιμον Δραχ. 25—200 ἐκτὸς τῆς τυχὸν εἰς τὸ δημόσιον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρ. 11.

Ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων εἴς τε τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκὰς γίνεται παρὰ τῶν δημάρχων καὶ προέδρων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας, συνερχομένων ἐπὶ τούτου εἰς τὴν πρωτεύουσαν καθ' ἡμέραν προσδιοριζομένην παρὰ τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς, τὸν δὲ σύλλογον τοῦτον θέλει προεδρεύει ὁ πρεσβύτερος· τὰ δὲ παράπονα περὶ τοποθετήσεως κρίνει ὁριστικῶς ἡ Διοικητικὴ Ἀρχή.

Ἄρθ. 12.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Μαρτίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου.

Κύριοι Γερουσιασταί.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, τοῦ ὁποίου ἤδη μέλλει νὰ κυρωθῇ ὁ Νόμος, εἶναι φόρος τοῦ ἔτους 1845 καὶ οὐχὶ τοῦ 1844 κατὰ τὴν μέχρι σήμερον ἐπικρατήσασαν συνήθειαν, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους, καθόσον ἀφορᾷ τὸν φόρον, ἀνάγοντες αὐτὸν εἰς τὸ ἔτος 1845, δὲν παραιτοῦμεν τὸ δημόσιον τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τοῦ φόρου τοῦ 1844. Ὁ φόρος τοῦ ἔτους τούτου βεβαιωθεὶς, εἰσπραχθεὶς καὶ εἰσπραττόμενος εἰσέτι ἐντὸς αὐτοῦ, εἶναι προϊὸν αὐτοῦ,

ἔτους. Τοῦτο δὲ προέκυψε διότι κατὰ τὸ 1833, μετὰ τὴν ἔλευσιν τῆς Α. Μ. ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν, ὅτι δύναται νὰ εἰσπράξῃ τὸν φόρον τοῦ 1832, ὅστις ἕνεκα τῶν ἀνωμαλιῶν τῶν περιστάσεων, ἔμεινεν ἀνείσπρακτος κατὰ τὸ 1832, ἐνῷ εὐλόγως καὶ δικαίως θεωρούμενος ὁ φόρος οὗτος δὲν ἦτον πραγματικῶς, εἰμὴ φόρος τοῦ 1833. Λέγομεν δὲ δικαίως, διότι μέγα μέρος τῶν φορολογουμένων καὶ προπάντων τῶν νομάδων ἕνεκα τῶν περιστάσεων καὶ τοῦ ἀδήλου τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους δὲν ὑπέκειντο εἰς τὴν φορολογίαν ταύτην, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναμφιβόλως ἐθεώρησε τὸν κατὰ τὸ 1833 εἰσπραχθέντα φόρον ἐπὶ τῶν ζώων ὡς ἀναγόμενον εἰς τὸ 1832, διότι ἂν τὸ τοιοῦτον ἦτον ὀρθὸν καὶ εὔλογον, ἡ Κυβέρνησις ἔπρεπε κατὰ τὸ 1833, συνάμα μὲ τὸν φόρον τοῦ ἔτους τούτου ν' ἀπαιτήσῃ καὶ τὸν τοῦ 1832. Ἀλλὰ τούτου μὴ καταρθωθέντος ἠρκέσθη νὰ καταταξῃ τὸν φόρον εἰς ἄλλο παρὰ τὸ ἁρμόδιον ἔτος. Ἡ ἀταξία αὕτη διέτρεξεν ἀλληλοδιαδόχως ἑνδεκα ἔτη καὶ ἐξ αὐτῆς προέκυψεν ὅτι μέχρι τοῦδε ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ βασισθῇ εἰς ἐτήσιον προϋπολογισμὸν ἐσόδων, τῶν ὁποίων ἡ παραγωγὴ καὶ ἡ πραγματοποίησις νὰ γίνεται ἐντὸς τοῦ ἔτους, τοῦ ὁποίου φέρει τὸν τίτλον. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἔσοδον σχετικῶς μὲ τὸ λογιστικὸν, ὑπάρχει παραδεδεγμένη ἀρχὴ, ὅτι πᾶν ἔσοδον ἀνήκει εἰς τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐντὸς τοῦ ὁποίου παράγεται καὶ βεβαιοῦται· ἑπομένως ἀναχωροῦντες ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἴθισμεν ἀνωτέρω ἀρχὴν ἐκ τῆς μεταβολῆς ταύτης δὲν θέλει προκύψει οὐδεμία πραγματικὴ ἔλλειψις εἰς τὰ ἔσοδα τοῦ δημοσίου, ἀλλ' ἐπ' ἐναντίας ὁ ὀρθὸς καταλογισμὸς τοῦ ἐσόδου θέλει ἀποδείξει ὅτι τὸ 1844 ἔτος δὲν μένει ἄνευ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, ἀλλὰ τὸ 1832, εἰς τὸ ὁποῖον ἀτόπως κατελογίσθη τὸ εἰσόδημα τοῦ 1833.

Τὸ περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ ἔτος 1845 Νομοσχέδιον περιέχει διαφόρους τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας κατέστησαν ἀναγκαίας τὰ παράπονα τῶν κτηνοτρόφων καὶ ἡ πεῖρα τοῦ παρελθόντος. Αἱ γενόμεναι μεταβολαὶ ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν εἶναι αἱ ἑρεξῆς·

Α'. Τῶν μικρῶν ζώων ὁ φόρος προσδιωρισμένος πρότερον εἰς λεπτὰ 35 καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς λεπτὰ 30 ἠλαττώθη εἰς λεπ. 25.

Β'. Ὁ ἐπὶ τῶν ὄνων προσδιωρισμένος πρότερον εἰς λ. 100 ἠλαττώθη εἰς λ. 50.

Γ'. Ὁ τῶν λοιπῶν μεγάλων ζώων προσδιωρισμένος πρότερον εἰς δραχ. 1, λ. 50, ἠλαττώθη εἰς δραχ. 1.

Δ'. Κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ὅτε ὁ ἐπὶ τῶν μεγάλων ζώων φόρος ἦτο προσδιωρισμένος εἰς δραχ. 1, λ. 50, ἔχαιρον ταῦτα ἀτέλειαν μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν τριῶν ἐτῶν συμπληρωμένων. Ἀλλ' εἰς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον ἡ ἀτέλεια αὕτη περιωρίσθη εἰς δύο ἔτη συμπληρωμένα, πρὸς ἀπορυγὴν τῶν διενέξεων, αἵτινες συνέβαινον κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη μεταξὺ τῶν κτηνοτρόφων καὶ τῶν ἀπαριθμητῶν, διὰ τὸ δυσδιάγνωστον τῆς ἡλικίας τοῦ ζώου, ὅταν συμπληρώσῃ τὸ τρίτον ἔτος, ἐνῷ διακρίνεται εὐκόλως ἡ ἡλικία τῶν δύο ἐτῶν συμπληρωμένων.

Ε'. Αἱ περὶ ἀτελείας τῶν θηλαζόντων μικρῶν ζώων, καὶ τῶν ἀροτήρων βοῶν διατάξεις τῶν παρελθόντων ἐτῶν καὶ καὶ ἡ περὶ ἀτελείας ἑνὸς οἰκοσίτου χοίρου διάταξις τοῦ Νόμου τοῦ λήξαντος ἔτους διετηρήθησαν. Καθόσον ἀφορᾷ ἰδίως τοὺς οἰκοσίτους χοίρους γίνεται ἡ παρατήρησις ὅτι ἡ ἀτέλεια αὐτῶν ἐνομοθετήθη πέρυσι κατὰ συνάπειαν εὐχῶν ὅλων σχεδὸν τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω τροπολογιῶν, τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, προϋπολογιζόμενον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Νόμων τοῦ **1844** εἰς δραχ. **2,100,000** περίπου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νόμου τοῦ **1843**, εἰς δραχμὰς **1,710,330**, θέλει πιθανῶς περιορισθῆ εἰς δρ. **1,409,510** ὡς ἐμφαίνεται λεπτομερέστερον εἰς τὸν ἐπισυνημμένον συγκριτικὸν πίνακα.

Ἀλλ' ἡ θυσία αὕτη θεωρεῖται ἀναγκαία, καθότι τὰ παράπονα τῶν κτηνοτρόφων στηριζόμενα εἰς πραγματικὰ διδόμενα ἀπήτουν τὴν τοιαύτην ἐλάττωσιν τοῦ φόρου, χωρὶς νὰ καταφύγωμεν ἐνταῦθα εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἐτησίας προσόδου, τὴν ὁποίαν ἀποδίδουν τὰ διάφορα εἴδη τῶν ζώων εἰς τοὺς κτηνοτρόφους, παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐκτίμησις δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ φόρου, καθότι πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐπιζωοτίαι, ἡ φθορὰ τῶν παιωνίων, ἐκ τοῦ ψύχους καὶ ἄλλων αἰτίων. Διὰ ταῦτα πάντα ἐθεωρήθη δικαία καὶ ἀνάλογος ἡ ἐλάττωσις. Καθόσον ἀποβλέπει τὸν τρόπον τῆς ἀπαριθμήσεως, αὕτη ἀνατίθεται, ὡς πάντοτε, εἰς τὰς Οἰκονομικὰς Ἀρχάς, καὶ ὅπου αὗται δὲν ἐπαρκοῦν, εἰς ἄλλους ἐπιτηδείους διοριζομένους, ἢ ὅπως ἄλλως ἤθελε κριθῆ ὠφέλιμον· ἡ ἀπαρίθμησις θέλει ἀρχίσει ἅμα ἐκδοθῆ ὁ Νόμος, αἱ περὶ πληρωμῆς τοῦ φόρου προθεσμίαι ἐτάχθησαν ἐπὶ τὸ καταλληλότερον.

Αἱ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ Νομοσχεδίου ἀποβλέπουσαι τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου, τὴν ὑπογρέωσιν τῶν κτηνοτρόφων τοῦ νὰ διατηρῶσι τὸ διπλότυπόν των, τὰς ποινὰς εἰς ἃς ὑπόκεινται, ὅταν ζητοῦν ν' ἀποκρύψωσι τὰ ζῶά των

καὶ τὸν τρόπον καθ' ὃν θέλουν βεβαιωθῆ, δὲν χρείζουν ἀναπτύξεως.

Ἀλλ' εἰς τὸ Νομοσχέδιον εἰσήχθη προφανὴς διάταξις, ἀποβλέπουσα τὴν διανομὴν τῶν λειβαδίων ἢ βοσκημάτων.

Τὰ ἐθν. βοσκήματα ἀπὸ τοῦ **1836** ὅτε κατηργήθη ὁ ἐπὶ τῆς βοσκῆς φόρος, διενέμοντο δωρεὰν παρὰ τῶν Διοικητῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐπιτρόπων εἰς τοὺς κτηνοτρόφους. Διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἡ διανομὴ αὕτη ἀνατίθεται εἰς τὸν σύλλογον τῶν Δημάρχων καὶ Προέδρων τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων, τὰ δὲ παράπονα γίνονται ἐνώπιον τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἥτις ἀποφασίζει ὁριστικῶς.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ κτηνοτρόφοι θέλουν ἔχει περισσοτέρας ἐγγυήσεις διὰ τὴν δικαίαν διανομὴν ὡς ἐνεργηθησομένην παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐκλογῆς των.

Τὸ περὶ φόρου ζώων Νομοσχέδιον συζητηθὲν εἰς τὴν Βουλὴν, ἔλαβε τροποποιήσεις τινάς, τὰς ὁποίας παρεδέχθην, διὸ συνέταξα τό εἰς ὑμᾶς ὧδε ὑποβαλλόμενον ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν.

Τὰ δὲ τροποποιηθέντα χωρία, εἶχον, εἰς τὸ ἀρχικὸν Νομοσχέδιον, τὸ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθὲν, ὡς ἑξῆς.

Τὸ ἐδάφιον Γ'. τοῦ §. 2. τοῦ ἄρθρου **1** διελάμβανε « οἱ καὶ ἀροτῆρες βόες. »

Τὸ ἄρθρον **4** διελάμβανεν ὡς ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀπαριθμήσεως τὴν **1** Μαρτίου, ἀλλ' εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ γενομένην συζήτησιν ἐκρίθη εὐλογώτερον νὰ ὁρισθῇ, ὅτι αὕτη θέλει γενῆ ἀμέσως μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Νόμου.

Εἰς τὸ ἄρθρον **5** ὡρίζετο ὅτι ὁ φόρος τῶν μὲν χοίρων καὶ μεγάλων ζώων θέλει πληρωθῆ συγχρόνως μὲ τὴν ἀπαρίθμησιν, τῶν δὲ λοιπῶν ζώων τὴν **15** Ἀπριλίου· ἀλλ' εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν ἐτροποποιήθη ὡς φαίνεται ἐν τῷ ὧδε ὑποβαλλομένῳ Νομοσχεδίῳ.

Τοῦ ἄρθρου **8**. τὸ μὲν **1** καὶ **2** ἐδάφ. ἔμειναν ὡς εἶχον μὲ μόνην τὴν διαφοράν, ὅτι ἐπεβάλλετο εἰς τοὺς κρύπτοντας τὰ ζῶά των πρὸς ἀπορυγὴν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου, χρηματικὴ ποινὴ ἴση μὲ τὸ τετραπλοῦν αὐτοῦ, ἀντὶ προστίμου ἴσου μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου, ὡς ἐτροποποιήθη εἰς τὴν συζήτησιν.

Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ **3** καὶ τελευταίου ἐδαφίου, ὡς ἐτροποποιήθη τοῦτο καὶ ὡς διαλαμβάνεται εἰς τὸ ἐσώκλειστον Νομοσχέδιον, τὸ κείμενον τοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχεδίου, περιεῖχε τέσσαρα ἐδάφια, τῶν ὁποίων τὸ μὲν πρῶτον ὥριζεν ὅτι τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ Εἰρη-

τοδικεῖον εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἔλαβε χώραν ἡ πρᾶξις, τὸ δεύτερον ὅτι ἡ προανάκρισις τῶν παρανόμων αὐτῶν πράξεων θέλουν ἐνεργεῖσθαι παρὰ τοῦ Δημάρχου ἢ Παρέδρου τοῦ τόπου ἐπιμελείᾳ τῶν ἐπιστατῶν τῆς εἰσπράξεως, χωρὶς νὰ ἦναι ἀνάγκη προηγουμένης παραγγελίας τοῦ Δημοσίου κατηγόρου, ἢ ἄλλης ἀνακριτικῆς ἀρχῆς, τὸ δὲ τρίτον, ὅτι ἡ προανάκρισις συνίσταται εἰς τὴν ἔγγραφον ἐξέτασιν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου δύο τοὐλάχιστον μαρτύρων βεβαιούντων τὴν πρᾶξιν, καὶ τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν παράνομον πρᾶξιν· ἐὰν τις ἐκ τῶν ἐξεταζομένων δὲν γνέφει ἢ δὲν θελήσῃ νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται μνεία περὶ τούτου εἰς τὴν ἀνάκρισιν· ὡς μάρτυς εἶναι δικτὸς καὶ ὁ ἐπιστάτης ἢ ὑποεπιστάτης τοῦ Δημοσίου, ὅστις καὶ ἐξετάζεται ὡς ἀνωτέρω, καὶ τὸ τέταρτον, ὅτι τὰ πρακτικὰ τῆς προανακρίσεως προσυπογράφονται ἀπὸ τὸν ἐνεργοῦντα τὴν ἀνάκρισιν Δήμαρχον, ἢ Πάρεδρον, καὶ ἀμέσως στέλλονται εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον τοῦ τόπου, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ παραιτέρω.

Εἰς τὸ ἄρθρον **11** διετάσσετο, ὅτι ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων εἰς τὰς βοσκὰς θέλει γίνεσθαι παρὰ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, τὰ δὲ παράπονα περὶ τοποθετήσεων θέλει κρίνει ὁ Νομάρχης ὁριστικῶς. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ περὶ Νομαρχιῶν Νομοσχέδιον δὲν ἐσυζητήθη εἰσέτι καὶ δὲν εἰσηχθη ἀκόμη τοιοῦτον περὶ συστάσεως Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι γνωστὸν ἂν ταῦτα θὰ συγκαλεσθοῦν ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἐνῷ ἡ εἰς τὰς θερεινὰς βοσκὰς τοποθέτησις τῶν ποιμνίων θέλει λάβει χώραν ἐντὸς ὀλίγου, ἐθεωρήθη εὐλόγως ἀναγκαία ἡ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ. Αὕτη δὲ ἐγένετο ἐντὸς τῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τεθεισῶν ἀρχῶν τοῦ νὰ γίνεται ἡ τοποθέτησις ἀπὸ ἀνθρώπους τῆς ἐκλογῆς τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ νὰ φέρωνται τὰ παράπονα πρὸς ὁριστικὴν θεραπείαν ἐνώπιον τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς· διὸ ὡρίσθη ὅτι ἡ μὲν διανομὴ θέλει γίνεσθαι παρὰ τοῦ συλλόγου τῶν Δημάρχων καὶ Προέδρων ἑκάστης ἐπαρχίας συγκαλουμένων ἐπὶ τούτῳ, καὶ ὅτι τὰ περὶ τοποθετήσεως παράπονα θέλει κρίνει ὁριστικῶς ἡ Διοικητικὴ ἀρχή.

Εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἐλήφθη βεβαίως ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ ἐνοικιάσεως, ἢ ἄλλης οἱασδήποτε διὰ λογαριασμὸν καὶ πρὸς ὄρελος τοῦ Δημοσίου ταμείου διαθέσεως τῶν λεγομένων ἐθνικῶν λειβαδίων ζήτημα· ἀλλ' ἀναγνωρίσθη ὅτι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, διότι εἰς μὲν τὴν Πελοπόννησον τὸ Δημόσιον δὲν ἔχει ποσῶς λειβάδια, ἀλλ' ἁπλῶς γαίας ἀκαλλιεργήτους, καὶ ἐπιτηδείας εἰς βοσκὴν ζώων, ἀνεμιγμένας δὲ μὲ

γαίας σπειρομένας ἢ ἄλλως καλλιεργουμένας, λειβάδια δὲ συστάδην, καὶ δυνάμενα νὰ θεωρηθοῦν ὡς τοιαῦτα ὑπῆρχον μόνον εἰς τὴν στερεὰν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ πλεῖστα εἰσὶν ἀναμεμιγμένα μὲ γαίας ἐκποιηθείσας διὰ προικοδοτήσεως, ἢ διὰ γραμματίων φαλαγγιτικῶν, ὥστε τὸν σήμερον δὲν εὑρίσκεται σχεδὸν εἰς κἀνὲν μέρος τοῦ Κράτους λειβάδιον αὐτοτελές, οὕτως εἰπεῖν, μὲ φυσικὰ ὅρια, δυνάμενον ἑπομένως νὰ διατεθῇ δι' ἐνοικιάσεως. Ἀλλ' αἱ εἰς βοσκὴν χρησιμεύουσαι ἀκαλλιέργητοι γαῖαι ἐθνικαὶ εἰσὶν ἀπαντοχοῦ ἀναμεμιγμέναι μὲ ἰδιωτικὰ κτήματα. (*Ἕπεται ὁ πίναξ*)

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως ἀπεφασίσθη ἡ τύπωσις καὶ διανομὴ αὐτῶν εἰς τὰ μέλη, προσδιωρίσθη δὲ ἡμέρα, καθ' ἣν μέλλει νὰ ἐξετασθῇ παρὰ τῶν Τμημάτων ἡ προτεραγγίζουσα δευτέρα. **12** τ. μ. πρὸς δὲ ἀπεφασίσθη τὸ Σῶμα ὅτι πρέπει νὰ διορισθῇ καὶ ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν. Νὰ προτιμηθῇ δὲ ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ὡς μᾶλλα κατεπείγοντος.

Μετὰ ταῦτα ἀναγινώσκεται ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸ ἄρθρον **60** καταχωρισθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ζαχαροπλαστικῆς, γνωμοδοτούσης ὅτι κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ διαληφθέντος Διευθυντοῦ νὰ γνωστοποιηθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὰ μέλη Μέλη τῆς Γερουσίας διὰ νὰ παρευρεθῶσι προαιρετικῶς εἰς τὴν γενησομένην Συνεδρίασιν ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ζαχαροποιείου, καὶ νὰ συσταθῇ τετραμελὴς τῆς Γερουσίας Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ παρευρεθῇ καὶ λαβοῦσα γνῶσιν τῆς καταστάσεως τοῦ καταστήματος τούτου νὰ ρωτίσῃ τὴν Γερουσίαν, ὅταν ἤθελε γενῇ λόγος περὶ τούτου. Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπεστήριξε τὴν γνωμοδότησιν συσταίνων τὴν ὑπόθεσιν, ὡς προαγωγὸν τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας, ἂν καὶ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κατάστημα ἀνήκει εἰς ἰδιώτας, ὅτι ἡ περὶ τὰ τοιαῦτα συνδρομὴ καὶ ἐμψύχωσις ἀνήκει εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Γερουσίας, κατὰ τὸ ἄρθρον **105** τοῦ Συντάγματος, καὶ πρέζενεῖ τιμὴν εἰς τὸ σῶμα, καὶ ὅτι ἀνάγκη εἶναι ἡ Γερουσία νὰ ἔχῃ ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς καταστάσεως τῶν τοιούτων καταστημάτων, διὰ νὰ γνωμοδοτῇ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι περὶ τῆς τούτων βελτιώσεως, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ Κυβέρνησις συνέδραμε τὸ κατάστημα τοῦτο μὲ χορηγήσεις γαιῶν καὶ χρημάτων. Ἄλλοι δὲ ἀντεῖπον ὅτι ἡ Γερουσία ὡς Νομοθετικὸν Σῶμα δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς Κυβερνητικὰ καθήκοντα, μάλιστα ὅτι τὸ Κατάστημα τοῦτο τῆς Ζαχαροποιΐας εἶναι ὅλως ἰδιωτικὸν, τὸ δὲ ζήτημα, ὡς βιο-

μηχανικὸν, πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Κυβερνήσεως. Συζητήσεως δὲ ἱκανῆς γενομένης, ὁ Πρόεδρος ἔθεσε τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος εἰς τὴν δι' ἀναστάσεως ψηφοφορίαν, καὶ ἀπερρίφθη ἡ πρότασις τῆς συστάσεως Ἐπιτροπῆς, διὰ μεγίστης πλειοψηφίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε λελυμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Μαρτίου 1845 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν, κατὰ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης λαβὼν τὸν λόγον ἐκθέτει ὅτι, ἕνεκα τῆς μὴ συγκλίσεως τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων μὴ σχηματισθέντων τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, συνετάχθη σχέδιον Νόμου περὶ ἐπιψηφίσεως τούτων, διὰ μόνων τῶν Διοικητῶν. Ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπέφερε τροποποίησιν εἰς τοῦτο, καὶ ὅτι ἤδη φέρεται τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ νὰ ἀκουσθῇ ἡ γνώμη της, ἀνήσως παραδέχεται ταύτην, ἢ νέαν τροπολογίαν ἐγκρίνῃ νὰ ἐπιφέρῃ. Ἀναγινώσκει ἐπομένως τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τὸ τροπολογηθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον, παρακαταθέτει ταῦτα, ὁμοῦ δὲ καὶ τὸ σχέδιον Νόμου, καὶ τὴν ἔκθεσιν, τὰ ὁποῖα τὸ Ὑπουργεῖον εἶχε καθυποβάλει εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ τέλος τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς.

Ἐπαναλαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐκθέτει ὅτι, δυνάμει τοῦ §. 6. τοῦ 105. ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος συνετάχθη Νομοσχέδιον περὶ πειρατείας καὶ Ναυταπάτης, τὸ ὁποῖον καθυποβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν. Ὅτι παρεδέχθη αὐτὴ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐπέφερε δέ τινας τροπολογίας. Ὅτι προταθείσης παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 25. ἡ τροπολογία αὕτη δὲν ἐπεκυρώθη. Ἀναγινώσκει δὲ τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἔκθεσιν καὶ τὸ τροπολογηθὲν Νομοσχέδιον, τὰ

ὁποῖα παρακαταθέτει ὁμοῦ μὲ τὸ Νομοσχέδιον ὡς ἐξ ὑπαρχῆς ὑρίστατο καὶ μὲ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς.

Αἱ ἐκθέσεις καὶ τὰ Νομοσχέδια ἔχουσιν ὡς ἀκολούθως.

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ ἑτέρων Νομοσχεδίου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1. τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν Νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 41 τοῦ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια τοῦ παρελθόντος ἔτους ὥρισαν νὰ ἐκλέξωσι τὸ ἥμισυ τῶν διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος ὑποψηφίων ἑνόρκων ἑκάστης Διοικήσεως, τῶν ὁποίων τὸ ἕτερον ἥμισυ ἔμελλε νὰ ἐκλεχθῇ παρὰ τῶν Διοικητῶν. Ἀλλὰ τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δὲν συνεκροτήθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἕνεκα τῶν ἑξῆς λόγων.

1. Ἐπειδὴ μεγάλου ἀριθμοῦ ἐπαρχιακῶν Συμβούλων ἡ τριετὴς περίοδος εἶχε λήξει, ἔπρεπε νὰ προηγηθῶσι τῆς συγκροτήσεως τῶν Συμβουλίων νέαι ἐκλογαί· ἀλλ' ἦτον ἄραγε φρονήσεως ἔργον νὰ ἐπιφέρωμεν εἰς τὰς κοινοτικὰς ἔτι ἀπὸ τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐπαρξίας τὸν κλόνισιν νέων ἐκλογῶν; καὶ τοῦτο, ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις ἐβουλεύετο νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα νέον διοικητικὸν σύστημα, μετὰ τοῦ ὁποίου ἀδιαστάτως εἶναι συνηδεσμένος καὶ ἄλλος συμβουλίων ὀργανισμός;

2. Αἱ πλείσται καὶ ἀσημοδιστεραι ἐργασίαι τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων διευθύνονται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς 6 Αὐγούστου, συγκαλέσαν μῆνα μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσίν του τὰς Βουλὰς καὶ ὀφείλον νὰ δώσῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῶν, δὲν ἤθελεν ἔχῃ τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν διὰ νὰ διευθύνῃ συγχρόνως καὶ τὰς τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ἐργασίας. Τὰ ὑποδιαστρα ἐπαρχιακὰ συμφέροντα ἔπρεπεν ἀναγκαίως νὰ ὑποχωρήσωσιν εἰς τὰ γενικώτερα καὶ ἐμβριθέστερα συμφέροντα τοῦ Κράτους. 3.) Εἶναι γνωστὸν εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκοντο πολλαὶ ἐπαρχίαι καὶ μετὰ τὴν περαίωσιν τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν καὶ τὴν ἄφιξιν τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν εἰς Ἀθήνας. Κ' ἐὰν λοιπὸν ὑπετεθῇ ὅτι ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου μηνὸς, ὅτε τὸ Ὑπουργεῖον ἀνέλαβε τὰ πράγματα, ἠδύνατο νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἐκλογὴ τοσούτων ἐπαρχιακῶν συμβούλων καὶ ὅτι ἤθελον προφθάσει νὰ συνέλθωσι τὰ συμβούλια ταῦτα πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, (πρᾶγμα ἀπίθανον), τὰ συμβούλια ταῦτα, συγκροτούμενα ἐν μέσῳ τοιούτων περιστάσεων, δὲν ἤθελον βεβαίως δυνηθῇ ν' ἀσχοληθῶσι μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης ἀποθείας καὶ ψυχρίας περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν νομίμων αὐτῶν καθηκόντων.

Ἰδοὺ διατί ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἐνόησε χρέος της ν' ἀναβάλλῃ μὲν τὴν συγκρότησιν τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, νὰ ὑποβάλῃ δὲ εἰς τὰς Βουλὰς περὶ τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἑνόρκων τοῦ ἐνεστῶτος, προσωρινὸν Νομοθετικὸν μέτρον ἀνεθίτων τὴν σύνταξιν τούτων ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τοὺς Διοικητάς. Ἡ Κυβέρνησις εἶχε προτιμήσει τὸ μέτρον τοῦτο διότι 1) αὐτὸς ὁ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων Νόμος προβλέπει ἐν τῷ ἄρθρῳ 61 τὴν περίστασιν καθ' ἣν τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἤθελον μὲν συγκροτηθῇ, ἀλλὰ δὲν ἤθελον προφθάσῃ νὰ ἐκλέξωσι τὸ ἐπιβάλλον εἰς αὐτὰ μέρος τῶν ἑνόρκων καὶ κανονίζει ὅτι, τούτου δοθέντος, οἱ Διοικηταὶ μόνοι ἐκλέγωσι καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ τῶν ἑνόρκων. Ἡ προκειμένη ἀνάγκη ὡς ἔχουσα πολλὴν ἀναλογίαν μὲ τὴν παρὰ τοῦ Νόμου αὐτοῦ προβλεπομένην, ἦτο

εὐλογώτατον νὰ θεραπευθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, 2) ἐντὸς τῶν δέκα ἐνιαυτῶν καθ' οὓς ἀπολαμβάνομεν τὰ πλεονεκτήματα τοῦ ὁρκωτικοῦ σηστήματος, δὶς καὶ μόνον τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια συνελθόντα μετέσχον τῆς συντάξεως τῶν ὁρκωτικῶν καταλόγων· ἐκτὸς δὲ προσωρινοῦ Νόμου ἀνέθεταν εἰς μόνους τοὺς Διοικητὰς τὴν σύνταξιν ὁλοκλήρων τῶν καταλόγων· τὸ δὲ μέτρον τοῦτο, τοσάκις ἐπαναληφθὲν, δὲν ἀπέδειξεν οὐδὲ ἓν ἄτοπον. Ἡ πρότασις λοιπὸν τῆς Κυβερνήσεως ἐστηρίζετο πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ εἰς μακρὰν ἀξιόλογον πεῖραν 3) εἰς τὰ ἀρχαιότερα Συνταγματικὰ Κράτη ὅπου τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Γαλλίαν καὶ τὸ Βέλγιον ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ μόνη ἐκλέγει πάντοτε τοὺς ὑποψηφίους ἐνόρκους. Ὅθεν ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἐνόμισεν, ὅτι δὲν θέλει πράξει τι πολίτιμον εἰς τὸ πνεῦμα τῶν Συνταγματικῶν θεσμῶν της, ἐὰν δι' ἓν καὶ μόνον ἔτος ὡς ἐκτακτον μέτρον παραδεχθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διάταξιν ἵνα ἧττον φιλελευθέραν τοῦ ὀργανικοῦ Νόμου της, ἀλλὰ τοὐλάχιστον ἐπίσης φιλελευθέραν μὲ τὰ διηνεκῶς ἰσχύοντα εἰς τὰ ἀρχαιότερα Συνταγματικὰ κράτη.

Ἐπὶ τῶν λόγων τούτων στηριζομένη ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ὑποβάλει εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ οὗ πρόκειται Νομοθετικὸν μέτρον. Ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ προστηγίσωμεν ὅσον οἷόν τε εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἐντολοδόχων τοῦ λαοῦ ἐκλογὴν τοῦ ἡμίσεως τῶν ὁρκωτικῶν καταλόγων παρεδείχθη τροπολογίαν, καθ' ἣν, ὡς πρὸς τὴν πρώτην μὲν σύνοδον τῶν κακουργιοδικείων τοῦ ε. ε. εἴθεται κύριος εἰς τοὺς ὁρκωτικοὺς καταλόγους τοῦ παρελθόντος ἔτους· εἰς δὲ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων τῶν ἑπομένων τριῶν συνόδων, πρέπει νὰ μεθέξωσι τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἐπὶ τούτῳ καὶ μόνῳ προσκλητέα περιλαμβάνοντα δὶ ἐν ἑαυτοῖς καὶ αὐτὰ τὰ μέλη, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἤδη ἡ περίοδος.

Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλουσα ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογηθὲν Νομοσχέδιον, ἀπεκδέχεται τὴν ἐντὸς αὐτῆς γεννησομένην συζήτησιν καὶ ψηφοφορίαν διὰ νὰ φωτισθῇ ἐπὶ καλλίονι καὶ ἀποφάσισιν περὶ τῆς παραδοχῆς του.

Ὁ Ὑπουργὸς Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν,

Τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον θέλει καθυποβληθῇ ἐν ὀνόματι Ἡμῶν εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 1.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν διὰ τὸ ἐνιαυτὸν ἔτος 1845 δέκα ὑποψηφίων ἐνόρκων, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 41 τοῦ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου, 1836 Νόμου, ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος 1844, θέλει ἐνεργηθῇ ἤδη παρ' αὐτῶν ἐπὶ τούτῳ καὶ μόνῳ συγκαλουμένων.

Ἔνθα δὲ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τριετοῦς περιόδου, τὴς ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ αὐτοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων Νόμου, δὲν ἐνεργηθῇ εἰσέτι ἡ ἐν αὐτῷ ὁρισμένη ἀνανέωσις τοῦ ἡμίσεως τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, θέλουσι συγκαλισθῇ τὰ μέλη τῆς λαξάσης αὐτῆς περιόδου.

Ἄρθρ. 2.

Ἡ παρουσία τοῦ ἡμίσεως πλέον ἑνὸς τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν, κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν παρὰ τοῦ Διοικητοῦ ἡμέραν, ἀρκεῖ πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς ταύτης.

Ἄρθρ. 3.

Διὰ τὴν ταχεῖαν δὲ τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων συγκρότησιν θέλουσι ληρθῇ κατ' ἐξαίρεσιν, διὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους αὐτοῦ σύνοδον, οἱ διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὀνομασθέντες ὑποψήφιοι, ἐξαιρέσει τῶν ἐκπληρωσάντων κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος τὰ καθήκοντα ταῦτα.

Ἄρθρ. 4.

Κατὰ τὰ λοιπὰ θέλουσι διατηρηθῇ οἱ τύποι καὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Μαρτίου 1845.

ΟΘΩΝ

Ὁ Ὑπουργὸς Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Περὶ πειρατείας καὶ Ναυταπάτης.

Ὑποβάλλομεν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον περὶ πειρατείας καὶ ναυταπάτης, διὰ τῆς ἑξῆς ἐκθέσεως.

« Πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐπιβληθέντος ἡμῖν χρέους παρὰ τοῦ ἐδαφ. 6 τοῦ ἄρθρ. 105 τοῦ Συντάγματος, συνετάξαμεν τὸ ἐπισυνημμένον περὶ ναυταπάτης, (τὴς συναφοῦς μὲ ταύτην ὑπεξαιρέσεως περὶ τὴν ναυτιλίαν), καὶ περὶ πειρατείας Νομοσχέδιον. »

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ναυταπάτην διεγράψαμεν μὲ τὴν δυνατὴν ἀκρίβειαν ὅλας τὰς περιπτώσεις τῆς ἀξιοποίνου ταύτης πράξεως, καὶ ἐπροσδιωρίσαμεν τὴν ἐπιβαλλομένην εἰς τοὺς ἐνόχους ποινὴν, ἀναλόγως μὲ τὰ συνοδεύοντα αὐτὴν περιστατικὰ, καὶ τὴν ἀξίαν τῶν ἀρπαγέντων ἢ ἀπαλλοτριωθέντων. »

« Ὡς πρὸς τὰς εἰς τοὺς συναιτίους καὶ συνεργοὺς ἐπιβαλλομένας ποινὰς ἀνεθέσαμεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου νὰ ἐπι-

βάλῃ τὰς παρὰ τοῦ Κεφαλαίου Δ'. τοῦ βιβλίου Α. ποινικοῦ Νόμου ὁριζομένας ποινὰς, ἐλαττωμένας κατὰ τὰς περιστάσεις καθ' ἕνα ἢ καὶ ἐνίοτε δύο βαθμούς. »

Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν πειρατείαν, τοὺς ἐνόχους τῆς ὁποίας τὸ ἐδάφ. 4 τοῦ ἄρθρου 364 τοῦ ποιν. Νόμου ἀναξαιρέτως τιμωρεῖ μὲ θάνατον, προσδιορίσαμεν τὰς ἐπιβλητέας ποινὰς, ἀναλόγως τῶν συνοδευσάντων τὴν πρᾶξιν ταύτην περιστατικῶν, ἐχόντες ὡς βάσιν τὰς εἰς τὴν λῃστείαν παρὰ τοῦ ποιν. Νόμου Νόμου ὁριζομένας ποινάς. Καὶ ἐνταῦθα δὲ, δὲν ἐνομίσαμεν ἀπὸ σκοποῦ νὰ ἀναθέσωμεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς ἁπλοῦς συναιτίους καὶ συναυτουργοὺς κατὰ τὰς περιστάσεις ποινὴν, καθ' ἕνα βαθμὸν ἐλαττωμένην. »

« Ἀκολουθοῦντες τὸ πνεῦμα τοῦ μνησθέντος ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἀνεθέσαμεν τὴν ἐκδίκασιν τῶν κακουργημάτων τῆς ναυταπάτης καὶ πειρατείας καὶ τῶν συναφῶν κακουργημάτων καὶ πλημμελλημάτων εἰς τὸ Δικαστήριον τῶν Ἑρετῶν, ὁρονοῦντες ὅτι εἰς αὐτὸ εὑρίσκομεν τὰ μεγαλήτερα ἐχέγγυα τῆς ἀσφαλοῦς καὶ ἀπροσκόπτου ἐκτιμήσεως καὶ τιμωρίας των. »

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ περὶ συνθέσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἑρετῶν, περὶ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασίας, περὶ ὁρκωδίκων ἀπόντων, περὶ ἀναιρέσεως καὶ ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων δὲν ἐπεφέραμεν οὐδεμίαν τροποποίησιν εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἐν ἰσχύϊ ποιν. δικονομίας. »

« Ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου ἐψήφισε περὶ τὰ καθέκαστα τροπολογίας τινὰς, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον καὶ αἱ αἰτιολογίαι καταφαίνονται ἐκ τῶν ἑπισυνημμένων.

1. Πρακτικῶν τῆς ΨΖ'. Συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς τῆς 3 Μαρτίου 1845.

2. Ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς.

3. Ἀντιγράφου τοῦ ἀρχικοῦ Νομοσχεδίου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Κυβέρνησις ἀποδεχθεῖσα τὰς τροπολογίας ταύτας τῆς Βουλῆς καὶ παραλαβοῦσα αὐτὰς ἐντὸς τοῦ κειμένου τοῦ Νομοσχεδίου, ὑποβάλλει ἤδη αὐτὸ καὶ εἰς τὴν ψῆφον τῆς Γερουσίας.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει καθυποβληθῇ ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν, ὡς ἔχει, παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ.

ΝΟΜΟΣ.

Περὶ Ναυταπάτης καὶ περὶ Πειρατείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Περὶ Ναυπάτης

Ἄρθρ. 1. Καταδιώκεται καὶ δικάζεται ἕνεκα Ναυταπάτης.

1. Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης πλοίου, ὅστις ἐπὶ σκοπῷ ἀθεμίτου κέρδους, ἀνέσως ἢ ἐμμέσως βυθίζει, ἐγκαταλείπει, προσαράσσει (καθίζει) ῥίπτει εἰς τὴν ξηρὰν τὸ ὑπὸ τὴν κυβέρνησίν του πλοῖον, ἀνῆκον εἰς ἄλλον, ὅλον ἢ ἐν μέρει, ἢ ἐνεργεῖ τὴν παντελῆ ναυαγίαν, ἢ ὁπωσανδήποτε ἄλλην καταστροφὴν αὐτοῦ.

2. Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης πλοίου, ὅστις σφετερισθῇ ἢ ἀπαλλοτριώσῃ τὸ ὑπὸ τὴν κυβέρνησίντου πλοῖον, ἀνῆκον εἰς ἄλλον ὅλον ἢ ἐν μέρει, καὶ διὰ νὰ καλύψῃ τὸν σφετερισμὸν ἢ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν, παραστήσῃ πλαστὴν ναυαγίαν, ἢ ἄλλην πλαστὴν ἀπώλειαν ἢ βλάβην τοῦ πλοίου.

3) Πᾶς πλοίαρχος ἢ Κυβερνήτης πλοίου, ὅστις ἐπὶ σκοπῷ ἀθεμίτου κέρδους, καὶ ἄνευ τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ διαλαμβανομένης ἀπάτης σφετερίζεται ἢ παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ 237 ἄρθρου τοῦ ἐμπορικοῦ Νόμου ἀπαλλοτριόνει τὸ ὑπὸ τὴν κυβέρνησίν του πλοῖον, ἀνῆκον εἰς ἄλλον, ὅλον ἢ ἐν μέρει.

4) Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης πλοίου, ὅστις θέλων νὰ πράξῃ ἢ καλύψῃ ἀπάτην πρὸς βλάβην τῶν ἐφοπλιστῶν τοῦ ὑπὸ τὴν κυβέρνησίν του πλοίου, τῶν φορτωτῶν, ἀσφαλιστῶν, ἢ παντὸς ἄλλου, ἔχοντος συμφέρον, παριστᾷ ἐν γνώσει πλαστὴν καταστροφὴν ἢ πλαστὸν δυστύχημα τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, ἢ ἐνεργεῖ τῷ ὄντι τὴν καταστροφὴν ἢ τὸ δυστύχημα καὶ ἐντεῦθεν προξενεῖ βλάβην εἰς αὐτοὺς ἢ περιποιεῖται εἰς ἑαυτὸν ἢ εἰς ἄλλον ἀθέμιτον ὠφέλειαν.

5) Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης πλοίου, ὅστις ἐπὶ σκοπῷ νὰ πράξῃ ἢ καλύψῃ ἀπάτην πρὸς βλάβην τῶν ἐφοπλιστῶν, φορτωτῶν, ἀσφαλιστῶν, ἢ παντὸς ἄλλου ἔχοντος συμφέρον, ῥίψῃ εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ καταστρέψῃ ἄνευ ἀνάγκης τὸ φορτίον, τὰς τροφὰς, τὰ σκεύη τοῦ πλοίου ἢ μέρος αὐτῶν, ἢ γείνῃ παραίτιος τῆς δημεύσεως τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου.

6) Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης πλοίου, ὅστις ὑπεξαιρέσῃ ἢ νοθεύσῃ τὸ ἐπὶ τοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον κυβερνᾷ, φορτίον ἢ μέρος αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 2. α Ὁ ἔνοχος ναυταπάτης τιμωρεῖται·

1) Μὲ θάνατον, ἐὰν ἐκ τῆς ναυαγίας ἢ ἄλλης καταστροφῆς ἢ βλάβης τοῦ πλοίου προξενήσῃς ἐπιτηδείως ἐπιτηδες, ἐφονεύθη ἄνθρωπος τῆς ζωῆς, ἢ ἐβλάφθη καιρίως, καθόσον ὁ ἔνοχος τῆς πράξεως ἠδύνατο νὰ προΐδῃ τοῦτο.

2) Μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ἐὰν κατὰ τὴν περίπτωσιν τῶν ἐδαφίων 1, 2, 4 καὶ 5 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἡ ζημία ἢ ὠφέλεια ὑπερβαίνῃ τὰς χιλίας δραχμάς· ἄλλως δὲ μὲ εἰρκτήν.

3) Μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ἐὰν ἐν τῇ περιπτώσει τῶν ἐδαφίων 3 καὶ 6 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἡ ἀξία τοῦ φορτηγισθέντος ἢ ἀπαλλοτριωθέντος πλοίου ἢ τοῦ μέρους αὐτοῦ, ἢ τῶν ὑπεξαιρεθέντων ἢ νοθευθέντων ἐμπορευμάτων ὑπερβαίνῃ τὰς χιλίας δραχμάς· ἐὰν ἡ ἀξία αὕτη δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς χιλίας δραχμάς, ἀλλ' εἶναι ἀνωτέρα τῶν τετρακοσίων μὲ εἰρκτήν, καὶ μὲ φυλάκισιν ἑνὸς ἔτους τοὐλάχιστον, ἐὰν ἡ ἀξία μὴ ὑπερβαίνουσα τὰς τετρακοσίας δραχμὰς, εἶναι ἀνωτέρα τῶν εἴκοσιν.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ Α'. κεφαλαίῳ Δ'. τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ὡρισμένα ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς συναιτίους καὶ συνεργοὺς τῆς ναυταπάτης, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιβάλῃ, καὶ εἰς τοὺς ἐν τῷ πλοίῳ συναυτουργοὺς ναύτας ἢ ἐπιβάτας ποινὴν, καθ' ἕνα βαθμὸν μικροτέραν, καὶ ἂν οὗτοι ἢ οἱ συνεργοὶ καὶ συναίτιοι αὐθορμητοι ἀνήγγειλαν εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν γενομένην ναυταπάτην πρὶν ἔτι λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς κατὰ δύο βαθμοὺς μικροτέραν.

Ἄρθρ. 4. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 386 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 1. §. 3 καὶ 6.

Ἄρθρ. 5. Τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1836 Διατάγματος περὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας καταργεῖται.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ Πειρατείας.

Ἄρθρ. 6. Μὲ θάνατον τιμωροῦνται πειραταὶ, οἵτινες ἐθανάτωσαν, ἐπλήγωσαν καιρίως, ἐβασάνισαν, ἔβαλον εἰς προφανῆ κίνδυνον ζωῆς, ἢ διὰ τῆς ὁποίας μετεχειρίσθησαν κατά τινος βίας, ἐπέφερον εἰς αὐτὸν φρενοβλάβειαν ἢ σωματικὴν νόσον, βεβαίως ἢ πιθανῶς ἀνιάτους.

Ἄρθρ. 7. Μὲ δεσμὰ διὰ βίου τιμωροῦνται·

1. Οἱ ἀρχηγοὶ καὶ ὀδηγοὶ συμμορίας τινὸς πειρατῶν, ἐὰν δὲν πρόκειται νὰ καταδικασθῶσιν εἰς θάνατον, κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

2. Οἱ πειραταὶ, οἵτινες ἐξετέλεσαν τρεῖς τοὐλάχιστον πειρατικὰς πράξεις, ἢ ἐβλαφάν τινα ὀλιγώτερον ἀφ' ὅτι διαλαμβάνει τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἄρθρ. 8. Οἱ πειραταὶ καταδικάζονται εἰς δεσμὰ πρόσκαιρα κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, μὴ διαλαμβανομένην εἰς τὰ προηγούμενα δύο ἄρθρα, ἢ εἰς εἰρκτήν, ἐὰν δὲν ἐξετέλεσαν εἰσέτι πειρατικὴν πρᾶξιν.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ Α. κεφαλαίῳ Δ'. τοῦ ποινικοῦ Νόμου ὡρισμένα ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς συναιτίους καὶ συνεργοὺς τῆς πειρατείας. Ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς ἁπλοῦς συναιτίους καὶ συναυτουργοὺς, καθ' ὅσον εἶναι ἀπαδεδειγμένον, ὅτι δὲν ἔπραξαν οὗτοι τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 ἢ 7 §. 2 τοῦ παρόντος Νόμου διαλαμβανομένας κακώσεις, ποινὴν καθ' ἕνα βαθμὸν μικροτέραν.

Ἄρθρ. 10. Τὸ ἄρθρον 364 §. 4. τοῦ ποινικοῦ Νόμου ἀκυροῦται.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ τῆς ἀνακρίσεως καὶ δικαστείας τῶν κακουργημάτων τῆς Ναυταπάτης καὶ Πειρατείας.

Τμῆμα Α'.

Περὶ ἁρμοδιότητος.

Ἄρθρ. 11. Τὰ Δικαστήρια τῶν ἑρετῶν δικάζουν τοὺς αὐτουργοὺς συναιτίους καὶ συνεργοὺς τῶν κακουργημάτων τῆς πειρατείας καὶ Ναυταπάτης καὶ τῶν μὲ ταύτας τὰς πράξεις συναφῶν ἄλλων κακουργημάτων καὶ πλημμελλημάτων.

Ἄρθρ. 12. Ἁρμόδιοι ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ δικασταὶ διὰ τὰ ἐν τῷ Νόμῳ τούτῳ διαλαμβανόμενα κακουργήματα καὶ πλημμελλήματα εἶναι οἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 29 καὶ 30 τῆς Ποιν. Δικονομίας ἀναφερόμενοι. Προσέτι δὲ ὡς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ κατὰ θάλασσαν συλλαμβανομένους ὑπαιτίους τῶν τοιούτων πράξεων ἁρμόδιοι, πρὸς μὲν τὸ ἀνακρίνειν εἶναι καὶ οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι, εἰς οὓς κατὰ πρῶτον παραδόθησαν καὶ τὸ αὐτόθι Δικαστικὸν Συμβούλιον, πρὸς δὲ τὸ ἐκδικάζειν τὸ δικαστήριον τῶν ἑρετῶν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου εὑρίσκουν οἱ ἐπιληφθέντες τῆς ἀνακρίσεως ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι.

Τμῆμα Β'.

Περὶ τῆς ἀνακρίσεως.

Ἄρθρ. **13.** Ἡ ἀνάκρισις μέχρι τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον διαδικασίας γίνεται κατὰ τὰ ἐν τῇ Ποιν. Δικονομίᾳ ὡρισμένα, καθόσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. **14.** Οἱ περὶ κακουργημάτων ὁρισμοὶ τοῦ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου **1841** Νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ κακουργήματα τῆς πειρατείας καὶ ναυταπάτας τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πραχθέντα.

Ἄρθρ. **15.** Ὁ παρ' Ἑρέταις εἰσαγγελεὺς προσδιορίζει τὴν δικάσιμον καὶ ἀναγγέλλει αὐτὴν ἐγγράφως εἰς τὸν πρόεδρον τῶν Ἑρετῶν ἀκτὼ τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δημοσίας συνεδριάσεως.

Ἄρθρ. **16.** Τὰ ἄρθρα **413** καὶ **414** τῆς Ποιν. Δικονομίας ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὴν γνωστοποίησιν τῶν μαρτύρων εἰς τοὺς κατηγορουμένους καὶ εἰς τὸν πρόεδρον.

Τμῆμα Γ'.

Περὶ τῆς ἐν τῷ Ἀκροατηρίῳ διαδικασίας.

Ἄρθρ. **17.** Εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἑρετῶν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **262** ἐδάφ. **2** τῆς ποιν. δικονομίας ὡρισμένα.

Ἀλλ' οἱ ἑρέται οἱ συνδικάσαντες περὶ τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον παραπομπῆς τοῦ κατηγορουμένου δὲν ἐξαιροῦνται ὡς ἐκ τούτου μόνου.

Ἄρθρ. **18.** Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασία γίνεται κατὰ τὰ ἑξῆς ἄρθρα τῆς ποιν. δικονομίας **364** μέχρι τοῦ **370** συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, **374**, **421**, **423**, **424**, **378** μέχρι **402** συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, **455** καὶ **456**.

Ἄρθρ. **19.** Οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβοντες μάρτυρες δὲν κλητεύονται, ἀλλ' ἡ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν ληφθεῖσα ἐνόρκως μαρτυρία των ἀναγινώσκεται.

Τμῆμα Δ'.

Περὶ φυγοδίκων καὶ ἀπόντων.

Ἄρθρ. **20.** Ἂν ὁ κατηγορούμενος ἦναι φυγόδικος πράττονται περὶ αὐτοῦ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις **463** μέχρι τοῦ **474**, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ τῆς ποινικῆς δικονομίας ὡρισμένα μὲ τὴν ἑξῆς διαφοράν, ὅτι, ἂν κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου **470** τῆς ποινικῆς δικονομίας, ὁ ἐρήμην καταδικασθεὶς συλληφθῇ ἢ ἐμφανισθῇ δικάζεται πάλιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἑρετῶν κατὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ διατεταγμένα.

Ἄρθρ. **21.** Ἐὰν μεταξὺ πολλῶν συγκατηγορουμένων, τινὲς μὲν εἶναι παρόντες τινὲς δὲ φυγόδικοι, οὗτοι συνδικάζονται μετὰ τῶν παρόντων, ἂν παρῆλθεν ἡ ἐν τῷ κλητηρίῳ ἐπικρίμματι, προσηκόντως γνωστοποιηθέντι, διαλαμβανομένη προθεσμία.

Τμῆμα Ε'.

Ἄρθρ. **22.** Εἰς τὴν ἀναίρεσιν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθρ. **457**, καὶ **458** ἐδάφ. **1**, **2**, **3**, **6**, **7**, **8**, **14**, **15**, **16**, **17**, **18**, **19** καὶ τελευταίων τῆς ποινικ. δικονομίας ὡρισμένα. Προσέτι δὲ λόγος ἀναιρέσεως ὑπάρχει καὶ ἔνεκεν ἀναρμοδιότητος τῶν ἑρετῶν.

Ἄρθρ. **23.** Ἂν γένῃ ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἑρετῶν καὶ πρόκειται νὰ γένῃ παραπομπή, ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς ἄλλο δικαστήριον ἑρετῶν πρὸς νέαν συζήτησιν καὶ ἐκδίκασιν κατὰ τὰ ἐν τῷ Νόμῳ τούτῳ ὡρισμένα.

Ἄρθρ. **24.** Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἑρετῶν γίνεται κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **459** τῆς ποινικῆς δικονομίας ὡρισμένα.

Τμῆμα Ϛ'.

Προσωρινοὶ ὅροι.

Ἄρθρ. **25.** Οἱ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Νόμου ἐπὶ πειρατείᾳ καὶ ναυταπάτῃ κατηγορούμενοι, ἢ οἱ ἐρήμην καταδικασθέντες φυγόδικοι, συλλαμβανόμενοι, ἢ ἐμφανιζόμενοι, δικάζονται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος Κεφαλαίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **13** Μαρτίου **1845**.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ἐρωτηθεὶς ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ἀνίσως ἡ Βουλὴ ἢ ἡ Κυβέρνησις δὲν παραδέχθη τὴν τροπολογίαν τοῦ ἄρθρ. 25 ἀπήντησεν ὅτι κατὰ συνέπειαν τῶν παρατηρήσεων τῆς Κυβερνήσεως αὐτὴ ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Διασκέψεως γενομένης πάτε πρέπει νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα καὶ ἂν ἀπαιτῆται νὰ συσταθῇ ἐπιτροπὴ ὅτι ἕκαστον τῶν Νομοσχεδίων τούτων, ἐνεκρίθη τὴν παρασκευὴν τῆς ἑβδομάδος 16 τοῦ τρέχοντος νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα, καὶ νὰ μὴ συσταθῶσιν Ἐπιτροπαί.

Ἐρωτηθείσης τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ποινικοῦ φόρου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς ἀνίσως ἀποπερατώθησαν αἱ ἐργασίαι της, παρήρησεν αὐτὴ ὅτι χθὲς κατὰ πρῶτον συγκατισθεῖσα καὶ συνελ-

θοῦσα ἀνάγκην ἔλαβε πληροφοριῶν τινων παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον της, ἀλλ' ὅτι θέλει σπεύσει νὰ ἀποπερατώσῃ αὐτὸ ὅσον οἷόν τε ταχύτερον

Ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει λελυμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Μαρτίου 1845 Ἡμέρα Τετάρτη.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ σώματος, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν, κατὰ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερουσίος διάταξις: ἡ Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου Ἐπιτροπῆς.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀναγινώσκει τὴν ἔκθεσιν ταύτην, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας.

Πρὸν τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 13 Μαρτίου, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν·

α'. Τὸ Νομοσχέδιον τὸ εἰσαχθὲν παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν·

β'. Τὰ πρακτικὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς·

γ'. Τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, καὶ

δ'. Τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν·

Σκεψαμένη μετ' ἐπιστασίας καὶ θεωρήσασα τὸ κατεπείγον τῆς ὑποθέσεως,·

Γνωμοδοτεῖ,

Νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ Νομοσχέδιον, ὡς καθυποβλήθη εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Μετὰ τὴν γνωμοδότησίν της ταύτην ἡ Ἐπιτροπὴ κρίνει εὔλογον νὰ ἐκθέσῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ σώματος παρατηρήσεις τινὰς, αἱ ὁποῖαι ἔχουσιν ὡς ἑξῆς, καὶ αἱ ὁποῖαι θέλουν καταχωρηθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ τοῦ σώματος, ἂν ἡ Γερουσία τὸ ἐγκρίνῃ.

Α'. Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νομοσχεδίου ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἔδωκεν ἐπίσημον ἐξήγησιν ὅτι διὰ τῆς λέξεως « εἰσπραχθῇ » ἐννοεῖ γενικῶς τὸ σύνολον τῆς διαχειρίσεως τοῦ φόρου, καὶ οὐχὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν χρημάτων, περὶ τῆς ὁποίας ἀναφέρει ἐπιτῶς τὸ ἄρθρον 6.

Β'. Μετὰ τὸ τρίτον ἄρθρον ἐθεώρησαν ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ ἡ ἑξῆς παρατήρησις.

Ὁ ἐναργῶν τὴν ἀπαρίθμησιν ὑπάλληλος δίδει εἰς τὸν δήμαρχον ὁλικὸν κατάλογον τῶν ζώων τοῦ δήμου, ἐξηγημένον ἀπὸ τὰ διπλότυπα, ὅστις τὸν τοιχοκολλᾷ ἔξωθεν τῆς θύρας τοῦ δημαρχικοῦ καταστήματος ἐπτὰ ἡμέρας κατὰ συνέχειαν, πρὸς γνῶσιν τῶν δημοτῶν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀποφυγὴν ἢ ἀνακάλυψιν ἐνδεχομένης καταχρήσεως· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς ἐπιτελέσεως, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ εἰς τὰς ὁδηγίας, καὶ τοιουτοτρόπως φέρει τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα.

Γ'. Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 6, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἀναφορὰ τὴν ἔννοιαν τῆς φράσεως « ὅπου οἱ Κύριοι αὐτῶν ἔχουν τὸ κέντρον τῆς βιομηχανίας των » καὶ ἐρωτήσασα τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἔλαβεν ἐπίσημον ἀπάντησιν, ὅτι ἐννοεῖ διὰ τῆς φράσεως ταύτης, ὅτι θέλουν πληρώσει εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἐξασκοῦσι τὸ ἔργον των κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀπαριθμήσεως.

Δ'. Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 11, ἂν καὶ δὲν ἀναφέρεται, ὡς εἰς τὸν παλαιὸν περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου Νόμον, περὶ τῶν ἀφορώντων τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν πολιτῶν, ἐπληροφορήθη ὅμως ἡ ἐπιτροπὴ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι παρελείφθη τοῦτο, διότι ἡ ἰδιοκτησία ἑκάστου πολίτου ἀσφαλίζεται διὰ τοῦ 12 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Ε'. Περὶ δὲ τοῦ τρόπου τῆς τοποθετήσεως παρατηρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐγγυηθῇ ἐν πλήρει πεποιθήσει ἀνίσως ὁ νέος τρόπος τῆς τοποθετήσεως, διοριζομένης νὰ ἐνεργῆται διὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, εἶναι ἱκανὸς νὰ προλάβῃ τὰς ἐνδεχομένας καταχρήσεις καὶ τὰ παράπονα. Ἐννοεῖ ὅμως πάντοτε ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο θέλει χρησιμεύσει ὡς ἀπόπειρα τῆς εἰς τὸ μέλλον καταλληλοτέρας τοποθετήσεως.

Ἐν Ἀθήναις, 13 Μαρτίου 1845.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Τάξις: Μαγγίνας, Β. Χριστακόπουλος, Γ. Αἰνιάν, Ν. Πονηρόπουλος.

Ἐπιρυλάττεται δὲ νὰ κάμῃ τὴν ἀνάπτυξιν ταύτης κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ προσθέτει ὅτι, διευθύνθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἀναφορὰ τοῦ Κ. Ν. Γ. Ἰγγλέση, ἀφορῶσα τὴν ἐξαίρεσιν ἐκ τῆς φορολογίας τῶν ἡμιόνων τῆς Νήσου Θήρας, χρησιμευόντων ἀντὶ ἀροτήρων βοῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀναφορὰ καθυπεβλήθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ἀφοῦ εἶχεν ἤδη γνωμοδοτήσει περὶ τοῦ Ν μισχεδίου, προτείνει νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ τὴν λάβῃ τοῦτο ὑπ' ὄψιν.

Ἡ Γερουσία διέταξε τὴν ἐκτύπωσιν τῆς ἄνω εἰρημένης ἐκθέσεως προσδιορίσασα ἡμέραν τῆς συζητήσεως τοῦ Ν μισχεδίου καὶ τῆς ἀπαριθμήσεως ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Ν. Γ. Ἰγγλέση τὴν αὔριον 15 τοῦ τρέχοντος, κατὰ τὸ ἄρθρ. 22 τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα ἔγγραφον τοῦ Αὐλάρχου τῆς Α. Μ. δι' οὗ προσδιορίζεται αὐλικὸν πένθος δ' ἡμερῶν ἐκτὸς ἡμέρας, διὰ τὴν ἀποβίωσιν τῆς Α. Υ. τῆς Δουκίσσης Ἐλισάβετ Μιχαλόβνας τοῦ Νασσάου, μεγάλης Δουκίσσης τῆς Ρωσσίας.

Ὁ Πρόεδρος κηρύττει λελυμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Μαρτίου 1845 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερήσιος διάταξις: ἡ συζήτησις περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ ἔτος 1845 Νομοσχεδίου.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ εἰσηγητὴς ταύτης προοιμιάζων ἐκτίθει ἐν πρώτοις τὸ ἱστορικὸν τοῦ φόρου τούτου καὶ τὰς διαφόρους φάσεις του, λέγων ὅτι, τὸ γνωμοδοτῆσαν περὶ αὐτοῦ συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δὲν ἐνόμισε ποτὲ νὰ καταργήσῃ τὸν ἐπὶ τῆς βοσκῆς φόρον, ἀλλὰ μετὰ τὰς διαφόρους ἀποπείρας, ἐξ ὧν προέκυψε σημαντικὴ ζημία τῶν κτηνοτρόφων, ἐλαχίστη δὲ ὠφέλεια τοῦ δημοσίου, συνε

χώνευσε τὸν τῆς βοσκῆς φόρον μὲ ἐκεῖνον τῶν ζώων, βάσιν ἔχων πάντοτε ὡς ἔγγιστα, ὅ ἀπὸ τῶν τελευταίων, τὸν γενικὸν τῆς ἀποδεκατώσεως κανόνα, καὶ προσέβαλεν τοιουτοτρόπως εἰς αὐτὸν τὸν τῆς βοσκῆς φόρον, ἐπέφερεν, ἄνευ γογγυσμοῦ τῶν φορολογουμένων, ὠφέλειαν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου διπλασίαν. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς βοσκησίμους ἐθνικὰς γαίας παρατηρεῖ, ὅτι ἓν ζῴδιον μόλις ὑπάρχει εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, τὸ δὲ ἐπίλοιπον εἰς Πελοπόννησον. Ὅτι ὑπὸ τὸ ὄν μα λειβάδια ἐννοοῦνται ἁπλῶς καλλιεργήσιμοι μὲν, ἀλλ' ἀκαλλιέργητοι γαίαι, ἐν αἷς φύεται χόρτον, αἱ ὁποῖαι κατακερματισθεῖσαι ἤδη, ὕδωρ ἐντὸς ὀλίγου ἐκλείψει παντάπασι, διὰ τῆς προικοδοτήσεως τῶν φαλαγγιτῶν καὶ τῶν ἀλλεπαλλήλων διορισμῶν καὶ προβιβασμῶν, δι' ὃ καὶ ἡ διάκρισις τῶν δύο φόρων τούτων ἀπεκαθίστατο καὶ ἐπιζήμιος καὶ ἀκατόρθωτος.

Ὡς πρὸς τὸ Νομοσχέδιον ἑπομένως παρατηρεῖ ὅτι ἐκ πάσης ἀργοπορίας, ἤθελε προκύψει συμφυτικὴ ζημία τοῦ δημοσίου, καὶ ὅτι ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης ὁρμωμένη ἡ Ἐπιτροπὴ, ἂν καὶ εἶχεν ἀφορμὴν δὲν ἐνέκρινε νὰ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν τροποποίησιν, ἀλλὰ συνεννοηθεῖσα μὲ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν καὶ εὑροῦσα τοῦτον σύμφωνον μὲ τὰς παρατηρήσεις της, ἐγνωμοδότησεν, αἱ μὲν ἐξ αὐτῶν νὰ καταχωρισθῶσιν εἰς τὰ πρακτικὰ πρὸς σαφήνειαν, καὶ αἱ ἄλλαι νὰ συσταθῶσι, διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὰς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἐκδοθησομένας ὁδηγίας.

Τοιουτοτρόπως ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν α) ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 2 συνδιαζόμεναι μὲ τὴν ἀπαντωμένην εἰς τὸ ἄρθρ. 6 λέξιν «κυρίως» παρεῖχον λόγον ὑποψίας ὅτι οὐχὶ μόνον οἱ Ταμίαι, ἀλλὰ καὶ αἱ λοιπαὶ Οἰκονομικαὶ Ἀρχαὶ, οἱ ἰδικώτεροι οἰκονομικοὶ ἐπιστάται, ἢ καὶ ἄλλοι ἄλλως πως ὅπως τὸ Ὑπουργεῖον θέλῃ τὸ κρίνει ὠφέλιμον, δύνανται νὰ εἰσπράξωσι τὰ τοῦ φόρου χρήματα, ὅτι τοῦτο ἦτον ἄτοπον, ἀλλ' ὅτι ἐρωτηθεὶς ὁ Ὑπουργὸς διεβεβαίωσεν ὅτ, μόνος μὲν ὁ Ταμίας θέλει εἰσπράττει, οἱ δὲ λοιποὶ Οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι θέλουν συντελεῖ μόνον εἰς τὸ σύνολον τῆς διαχειρίσεως. β) Ὅτι τὸ ἄρθρ. 4 δὲν παρέχει ἀποχρώσας ἐγγυήσεις πρὸς ἀποφυγὴν ἢ ἀνακάλυψιν καταχρήσεων, ἑπομένως ἐγνωμοδότησε νὰ κανονισθῇ ὅπως τεθῇ εἰς τὰς ἐκδοθησομένας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ὁδηγίας, νὰ δίδεται τοιοῦτος εἰς τὸν δήμαρχον, καὶ νὰ τοιχοκολλᾶται κατάλογος τῆς ἀπαριθμήσεως. γ) Ὅτι ναὶ μὲν ἡ τελευταία εἰς τὸ ἄρθρ. 6 διάταξις ἠδύνατο νὰ λάβῃ χώραν εἰς τὰ τῶν παρελθόντων ἐτῶν Νομοσχέδια, καθ' ἃ ἐγκαίρως ἐγίνετο ἡ ἀπαριθμησις τῶν ἀγωγιατι-

κῶν ζώων, ἀλλ' ὅτι ἤδη ἤθελεν εἶναι ἐπιζήμιον ἂν ἐμηνεύετο ἄλλως, ἢ ὅτι θέλουν πληρώσει τὸν φόρον των ἀμέσως εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἐξασκοῦσι τὸ ἔργον των κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ὅτι τὸ ἄρθρον **11** ἐπέφερεν ἀμηχανίας τινὰς μήπως ἐπιληρωθῶσι τῆς γενικότητος τῶν διατάξεών του αἱ ἐπιφορτιζόμεναι τὴν τοποθέτησιν ἀρχαὶ καὶ προσβάλωσι τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας, ἃ ἀθέτουσαι ταύτην ἐναντίον τῆς θελήσεως τῶν ἰδιοκτητῶν.

Ὅτι τέλος ὁ τρόπος τῆς τοποθετήσεως θέλει παρέξει δυσκολίας, ἀρορμὰς παραπόνων καὶ καταχρήσεων, καθόσον μάλιστα ἀρορᾷ τὰ παρεπιδημοῦντα ἄλλων ἐπαρχιῶν ποίμνια, κατεπειζομένων τῶν ποιμένων αὐτῶν καὶ ὑποχρεουμένων εἰς δωροδοκίαν πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς τοποθετήσεώς των.

Ἀλλ' ὅτι καὶ διὰ τὸ κατεπείγον καὶ διὰ τὴν ἀργοπορίαν εἰς τὴν ἀνείρεσιν καταλληλοτέρου τινὸς μέσου παρεδέχθη καὶ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπή, ἂν καὶ διστάζουσα, ὡς ἀπόπειραν διὰ τὸ μέλλον.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀποδεχόμενος τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὸ α. καὶ β. ἄρθρον τῆς ἐκθέσεως, καὶ συναινῶν νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ διομολογησίς του περὶ τῆς ἐρμηνείας τῶν ἄρθρων 2, 3, καὶ 6 τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς πρὸς τὸ δ'. ἄρθρον τῆς ἐκθέσεως παρατηρεῖ τοῦτο περιττὸν, ὡς ἀσφαλιζομένης καὶ παρὰ τῶν προλαβουσῶν Νομοθεσιῶν καὶ ἰδίως παρὰ τοῦ **12** ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, τῆς ἰδιοκτησίας ἑκάστου. Εἰς πρὸς τὸ ε. δὲ παρατηρεῖ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐνόμισε καταλληλότερον νὰ ἀναθέσῃ τὴν τοποθέτησιν εἰς ἄλλον ἢ εἰς ἄτομα τῆς ἐκλογῆς τοῦ λαοῦ.

Ἕτερος παρατήρησε τότε καὶ ἐζήτησε νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι ἡ Γερουσία εὗρεν, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ ἀφοῦ ἀκόμη ἔλαβε τόσας τροποποιήσεις, εἶναι ἀτελὲς, ἀσαφὲς καὶ ἐλλιπὲς, καθόσον μάλιστα δὲν προνοεῖ ὑπὲρ τῶν καταπιέσεων, αἵτινες κυρίως ἀποτελοῦσιν ἐπαχθῆ τὴν φορολογίαν· ἀλλ' ὅτι μόνον θεωροῦσα τὸ κατεπείγον καὶ ὁποία ἐκ πάσης τροποποιήσεως ἤθελε προκύψει ἀργοπορία, συναινεῖ εἰς τὴν παραδοχήν του, ἀπαιτεῖται μόνον ῥητῶς νὰ θέσῃ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὰς ὁδηγίας του τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς τοποθετήσεως ποιμνίων εἰς τὰς ἰδιοκτησίας, διότι ἂν καὶ δικαστικῶς δύναται ἐπομένως νὰ ἀπαλλαχθῇ τῆς τοιαύτης ἀδικίας, δὲν θέλουν ὅμως ὑποκύψει εἰς ὀλίγας ζημίας οἱ ἰδιοκτῆται ἄνευ τούτου, ἐξ ἀγνοίας ἢ καὶ κακῆς προαιρέσεως τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν τοποθέτησιν.

Εἰς ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι συνομολογεῖ ὅτι ὑπῆρχον ἀσάφειαί τινες, αἵτινες συνεπληρώθησαν ὅμως διὰ τῶν γενομένων παρατηρήσεων, καθ' ὅσον δὲ ἀρορᾷ τὰς καταπιέσεις παρατηρεῖ ὅτι μόνος ὁ διορισμὸς ἐκλεκτῶν ὑπαλλήλων δύναται νὰ τὰς θεραπεύσῃ, καὶ οὐχὶ αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου. Παραδέχεται δὲ νὰ γίνῃ ἡ ἀπαιτουμένη μνεία εἰς τὰς ἐκδοθησομένας ὁδηγίας.

Ἕτερος παρατηρεῖ ὅτι διὰ νὰ ψηφίσῃ ἐν γνώσει ἡ Γερουσία περὶ ἐπιβολῆς φόρου, δύο τινα πρέπει πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν, πρῶτον τὴν πραγματικὴν ἀνάγκην τοῦ Κράτους, δεύτερον τὴν ἀκριβῆ ἐπὶ τῆς περιουσίας ἑκάστου ἀνάλογον ἐπιβολὴν φόρου, καθὼς ὁρίζει καὶ τὸ Σύνταγμα. Ἀλλ' ὅτι ἐνταῦθα μὴ ληφθεισῶν εἰσέτι ὑπ' ὄψιν τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν τοῦ Κράτους: δηλαδὴ τοῦ Γενικοῦ Προϋπολογισμοῦ, εἶναι ἄγνωστος εἰσέτι ἡ ἀπαιτουμένη ποσότης, καθὼς εἶναι ἄγνωστος ἐπίσης ἡ ἀκρίβεια τῆς ἀναλογίας τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς, μὴ γιγνωσκομένου κατὰ ποίαν ἀναλογίαν ἐπὶ τῆς προσόδου του φορολογεῖται ὁ κτηνοτρόφος.

Εἰς τοῦτο ἀπηντήθη ὅτι ὡς ἔγγιστα ἡ ἀναλογία εἶναι τῶν **10** ἐπὶ τοῖς ο/ο· ἀλλ' ὅτι ἀκρίβειαν καὶ εἰς ταύτην, καθὼς καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην φορολογίαν, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπαιτήσωμεν ἀπὸ τὸ ἐν χρήσει φορολογικὸν σύστημα, καθότι καὶ αὐτοὶ οἱ Δημητριακοὶ καρποὶ, ὡς καὶ κατὰ τὸν σπόρον αὐτὸν φορολογούμενοι ὑποκύπτουσιν εἰς περισσότερον τοῦ **10**.

Παρετήρησαν ἄλλοι ὅτι ὁ Νόμος οὗτος, ὡς ἐκ τῆς ἀναλογίας τοῦ φόρου, καὶ ὡς ἐκ τῆς εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγωγῆς τῶν τε βοσκόντων εἰς ἐθνικὴν καὶ τῶν βοσκόντων εἰς ἰδιόκτητον γῆν, εἶναι ἄδικος, καὶ προσετέθησαν εἰς ὑποστήριξιν τούτων παραδείγματα ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν κατὰ τὰς διαφόρους ἐπαρχίας βοσκόντων ποιμνίων. Ὅτι μόνον τὸ κατεπείγον ὑπαγορεύει τὴν παραδοχήν του, ἀλλ' ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ταῦτα διὰ τὸ μέλλον, κυρίως δὲ τὰς ἐντόνους κατὰ τὰς συζητήσεις τῆς Βουλῆς γενομένας παρατηρήσεις.

Ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως γενομένης παραδέχεται ἡ Γερουσία τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον **1.** Ἡ Γερουσία τὸ παραδέχεται.

Παραδέχεται τὸ **2** ἄρθρον, ὁμοῦ δὲ καὶ τὸ **1** ἄρθρον τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἔχον οὕτω.

« Εἰς πρὸς τὸ ἄρθρον **2** τοῦ Νομοσχεδίου ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἔδωκεν ἐπίσημον ἐξήγησιν ὅτι διὰ τῆς λέξεως « εἰσπραχθῇ »

» ἐννοεῖ γεννικῶς τὸ σύνολον τῆς διαχειρίσεως τοῦ φόρου, καὶ
» οὐχὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν χρημάτων, περὶ τῆς ὁποίας ἀναφέ-
» ρει ῥητῶς τὸ ἄρθρον 6. »

Παραδέχεται τό 3 ἄρθρον ὁμοῦ καὶ τὴν ἐπὶ τούτου γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς μὲ τὴν προσθήκην τῆς λέξεως « ὀνομαστικόν » ἔχουσαν οὕτω.

« Μετὰ τὸ 3 ἄρθρον ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ ἡ ἑξῆς
» παρατήρησις. »

« Ὁ ἐνεργῶν τὴν ἀπαρίθμησιν ὑπάλληλος δίδει εἰς τὸν Δή-
» μαρχον ὁλικὸν ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ζώων τοῦ δήμου,
» ἐξηγμένον ἀπὸ τὰ διπλότυπα, ὃς τις τὸν τυχοκολλᾷ ἔξωθεν
» τῆς θύρας τοῦ δημαρχικοῦ καταστήματος ὀκτὼ ἡμέρας κατὰ
» συνέχειαν πρὸς γνῶσιν τῶν δημοτῶν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς
» ἀποφυγὴν ἢ ἀνακάλυψιν ἐνδεχομένης καταχρήσεως. Ἀλλ' ἐπειδὴ
» τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς ἐκτελέσεως, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ
» εἰς τὰς ὁδηγίας, καὶ τοιουτοτρόπως φέρει τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. »

Παραδέχεται τὰ ἄρθρα 4, καὶ 5.

Παραδέχεται τὸ ἄρθρον 6 καὶ τὴν ἐπὶ τούτου γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτω.

« Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 6 ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἀσαφῆ τὴν ἔν-
» νοιαν τῆς φράσεως « ὅπου οἱ κύριοι αὐτῶν ἔχουν τὸ κέντρον
» τῆς βιομηχανίας των » καὶ ἐρωτήσασα τὸν Κύριον Ὑπουργὸν,
» ἔλαβεν ἐπίσημον ἀπάντησιν ὅτι ἐννοεῖ διὰ τῆς φράσεως ταύτης,
» ὅτι θέλουν πληρώσει εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἐξασκοῦσι τὸ ἔργον των
» κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀπαριθμήσεως. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 παρετήρησέ τις ὅτι τοῦτο εἶναι περιττὸν, καθότι δὲν ἐγίνετο καταμέτρησις ποιμνίων. Ἀλλ' ἀπαντήσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ὅτι τοῦτο ἀποβλέπει τοὺς χοίρους ἐξαιρέτως, οἵτινες ἐννοοῦνται ὡς ἤδη ἀπαριθμηθέντας ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Παραδέχεται τὰ ἄρθρα 8, 9 καὶ 10.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 11 καὶ τῆς ἐπὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησάν τινες ὅτι ἡ γνωμοδότησις εἶναι περιττὴ, καθότι ἡ ἰδιοκτησία εἶναι ἱερὰ καὶ αἱ ὁδηγίαι εἶναι περιτταὶ καὶ ἀσθενεῖς ἀπέναντι τοῦ Νόμου, καὶ μάλιστα Νόμου καταστατικοῦ.

Ἕτερος παρατηρῶν ὅτι συνωμολογήθη ὅτι ὁ φόρος οὗτος εἶναι ἐπὶ τῶν ζώων κατὰ κεφαλὴν, καὶ ἐπὶ τῆς βοσκῆς, ὅτι γαῖαι ἔθνικαὶ ἢ δὲν ὑπάρχουν ἢ ὑπάρχουν πολλὰ ὀλίγαι, ἐρωτᾷ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, διατὶ ἡ τοποθέτησις νὰ ἐνεργῆται παρὰ τῶν δημοτικῶν

ἀρχῶν, καὶ ἀνίσως αὗται δύνανται νὰ τοποθετήσωσι καὶ εἰς τὰς ἰδιοκτήτους. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ ὅτι, δὲν συνωμολόγησε καὶ δὲν θεωρεῖ εἰς τὸν φόρον τοῦτον, βοσκῆς φόρον, καὶ ὅτι διὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Κυβέρνησις χαριζομένη εἰς τὰς περιστάσεις δὲν ἐννόησε νὰ ἐπιβάλῃ τοιοῦτον φόρον. Ὅτι ἡ τοποθέτησις γίνεται, διὰ νὰ προληφθῶσιν ἔριδες, ὡς ἀστυνομικὸν μέτρον, ἀλλ' ὄχι ποτὲ εἰς ἀναμφισβητήτους ἰδιοκτησίας.

Ἐπὶ τῇ παρατηρήσει τινῶν ὅτι τὸ ἄρθρ. 4 τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς αἴρει πᾶσαν ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὴν προσβολὴν τῆς ἰδιοκτησίας, ἡ Γερουσία παραδεχομένη τὸ ἄρθρ. 11 παραδέχεται καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο τῶν παρατηρήσεων, ἔχον ὡς ἀκολούθως.

« Εἰς πρὸς τὸ ἄρθρον 11 ἂν καὶ δὲν ἀναφέρεται, ὡς εἰς τὸν
» παλαιὸν περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου Νόμου, περὶ τῶν ἀφο-
» ρώντων τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν πολιτῶν, ἐπληροφορήθη ὅμως ἡ
» ἐπιτροπὴ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι παραλείφθη τοῦτο, διότι
» ἡ ἰδιοκτησία ἑκάστου πολίτου ἀσφαλίζεται διὰ τοῦ 12 ἄρθρ.
» τοῦ Συντάγματος. »

Παραδέχεται ἑπομένως τὸ ἄρθρ. 12.

Ἐπὶ τέλους παραδέχεται τὸ ἄρθρον 5 τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχον ὡς ἑρεξῆς.

« Περὶ δὲ τοῦ τρόπου τῆς τοποθετήσεως παρατηρεῖ ἡ ἐπιτρο-
» πὴ, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐγγυηθῇ ἐν πλήρει πεποιθήσει, ἀνί-
» σως ὁ νέος τρόπος τῆς τοποθετήσεως, διοριζομένης νὰ ἐνεργῆται
» διὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, ἦναι ἱκανὸς νὰ προλάβῃ τὰς ἐνδε-
» χομένας καταχρήσεις καὶ τὰ παράπονα· ἐννοεῖ ὅμως πάντοτε
» ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο θέλει χρησιμεύσει ὡς ἀπόπειρα τῆς εἰς
» τὸ μέλλον καταλληλοτέρας τοποθετήσεως. »

Τὸ Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ἐγκριθὲν παμψηφεὶ, ἔχει ὡς ἀκολούθως.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας,
Ἐπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν,

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ 1845 ἔτος προσδιορίζεται κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἀναλογίαν καὶ κατὰ κεφαλήν.

§. 1. α') διὰ τὰ μικρὰ ζῶα (αἶγας καὶ πρόβατα) 25 λεπτά·
β') διὰ τοὺς ὄνους λ. 50·
γ') διὰ τὰ λοιπὰ μεγάλα ζῶα καὶ τοὺς χοίρους δραχ. 1.

§. 2. Ἐξαιροῦνται παντὸς φόρου·
α') Ὅλα τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, χοίρων καὶ προβάτων·
β') Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων, καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν, καὶ ἀφ' οὗ ἔπαυσαν νὰ θηλάζωσι μέχρι τῆς ἡλικίας δύο ἐτῶν συμπληρωμένων.
γ') Τὰ ἀροτικὰ ζῶα βόες, ἀγελάδες καὶ βουβάλια, ἂν καὶ σφάζονται διὰ γῆρας·
δ') Ἀνὰ εἷς οἰκόσιτος χοῖρος εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος ὡς κανονίζεται ἀνωτέρω, θέλει εἰσπραχθῇ καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, ἐπιφορτιζομένων ἐπὶ τούτῳ τῶν Οἰκονομικῶν ἀρχῶν ἢ διοριζομένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἰδιαιτέρων ἐπιστατῶν, ἢ ὅπως ἄλλως ἤθελε τὸ κρίνει ὠφέλιμον.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἀπαρίθμησις ἑκάστου ποιμνίου καὶ τῶν μεγάλων ζώων πρέπει νὰ γίνῃ ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῆς ἀπαριθμήσεως διορισθησόμενον ἐπιστάτην τοῦ Τμήματος εἰς τὸ ὁποῖον παρεχείμασαν καὶ ἐγέννησαν. Τὰ δὲ ἀγωγιατικὰ ζῶα ἀπαριθμοῦνται ὅπου καὶ ἂν εὑρεθῶσιν.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἀπαρίθμησις ἐν γένει τῶν ζώων μικρῶν τε καὶ μεγάλων ἀρχίζει ἀμέσως μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Νόμου· ἡ δὲ κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου τοῦ προηγουμένου ἔτους ἐνεργηθεῖσα ἀπαρίθμησις τῶν χοίρων εἶναι ὁριστική.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρώνεται εἰς μίαν δόσιν, τῶν μὲν χοίρων μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Νόμου, τῶν δὲ ἀγωγιατικῶν μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν. Τῶν δὲ λοιπῶν ζώων ἂν γίνει ἀπὸ 15 Ἀπριλίου μέχρι 20 Μαΐου.

Ἐξαιροῦνται τὰ ἐξερχόμενα τοῦ Κράτους, τὰ ὁποῖα ὀφείλουσι νὰ πληρώνωσι κατὰ τὴν 15. Ἀπριλίου, καὶ τὰ ἀπ' ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μεταβαίνοντα, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουσι σταθερὰν διαμονήν, ἂν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου αὐτῶν δὲν δοθῇ ἀξιόχρεως ἐγγύησις.

Ἄρθρ. 6. Ἡ φροντὶς πρὸς εἴσπραξιν τῶν χρημάτων ἀνήκει κυρίως εἰς τὸν ταμίαν, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ἀνήκει τὸ Τμῆμα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔγεινεν ἡ ἀπαρίθμησις. Ἀλλὰ τῶν ἀγωγιατικῶν ζώων ὁ φόρος θέλει πληρωθῇ εἰς τὸν ταμίαν

τοῦ Τμήματος, ὅπου οἱ κύριοι αὐτῶν ἔχουν τὸ κέντρον τῆς διομηχανίας των.

Ἄρθρ. 7. Τὰ πρὸ τῆς ἀπαριθμήσεως σφαγέντα, ἢ ἄλλως ἀπωλεσθέντα ζῶα δὲν ὑπάκεινται εἰς τὴν φορολογίαν.

Ἄρθρ. 8. Ὅστις ἤθελεν ἀποσπάσει τὰ ἴδιά του, ἢ τὰ ὁποῖα αὐτὸς βόσκει ζῶα ἀπὸ τὴν ἀπαρίθμησιν, ἢ δὲν ἤθελε φανερώσει εἰς τὸν ἐπιφορτισμένον τὴν ἀπαρίθμησιν ὑπάλληλον, ἐρωτηθεὶς παρ' αὐτοῦ ὅλας τὰς θέσεις ὅπου εὑρίσκονται τὰ ῥηθέντα ἴδιά του ἢ τὰ παρ' αὐτοῦ βοσκόμενα ζῶα ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀποφύγῃ τὴν φορολογίαν, καθὼς καὶ ὅστις καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον ἀπάτης ζημιοῖ τὸ δημόσιον κατὰ τοὺς εἰς αὐτὸ ὀφειλομένους ἐπὶ τῶν ζώων φόρους, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τῆς πληρωμῆς τοῦ νομίμου φόρου, εἰς πρόστιμον ἴσον μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ φόρου, ὅσον ἐπροσπάθησε νὰ μὴ πληρώσῃ.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τοῦ προστίμου, τὸ ἓν τρίτον δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα, ἐξαιρουμένου τοῦ ἐπὶ τῆς ἀπαριθμήσεως προσωπικοῦ, πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν κόπων, τοὺς ὁποίους κατέβαλε, διὰ νὰ μὴν ἀποστερηθῇ τὸ δημόσιον τῶν νομίμων φόρων.

Ἡ προανάκρισις τῶν ἀνωτέρω παρανόμων πράξεων θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπιμελείᾳ τῶν ἐπιστατῶν τῆς εἰσπράξεως, παρὰ τοῦ δημάρχου, ἀστυνόμου, ἢ παρέδρου τοῦ τόπου, ὅπου συνέβησαν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ διαγεγραμμένα. Ἡ δὲ ἐκδίκασις αὐτῶν θέλει γίνεσθαι ἀπὸ τὸ αὐτόθι Πταισματοδικεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας, φυλαττομένων τῶν περὶ ἐνδίκων μέσων διατάξεων αὐτῆς.

Ἄρθρ. 9. Οἱ ἐπιφορτισθησόμενοι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου Οἰκονομικοὶ Ἐπίτροποι, ταμίαι, ἐπιστάται καὶ εἰσπράκτορες θέλουν ἐφοδιασθῇ μὲ διπλότυπα βιβλία καὶ πίνακας, τῶν ὁποίων τὴν χρῆσιν θέλει κανονίσει τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκδίδον ἐπὶ τούτου ὁδηγίας.

Ἄρθρ. 10. Ὁ ἐπὶ τῆς ἀπαριθμήσεως ὑπάλληλος ὅστις ἤθελεν ἀμελήσει τὴν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν καὶ ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀπαριθμήσεως ἔκδοσιν τοῦ διπλοτύπου, ἢ ἐγγραφὴν εἰς τὸ στέλεχος, περιεβλημένα μὲ τὰς ἀναγκαίας ὑπογραφὰς, θέλει τιμωρεῖσθαι μὲ πειθαρχικὸν πρόστιμον δραχ. 25—200 ἐκτὸς τῆς τυχὸν εἰς τὸ δημόσιον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρ. 11. Ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων εἴς τε τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκὰς γίνεται παρὰ τῶν δημάρχων καὶ προέδρων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας, συνερχομένων ἐπὶ τούτου εἰς τὴν πρωτεύουσαν, καθ' ἡμέραν προσδιοριζομένην παρὰ τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς. Τὸν δὲ σύλλογον τοῦτον θέλει

προεδρεύει ὁ πρεσβύτερος. Τὰ δὲ παράπονα περὶ τοποθετήσεως κρίνει ὁριστικῶς ἡ Διοικητικὴ ἀρχή.

Ἄρθρ. 12. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας λέγει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησε πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἡ ἀναφορὰ τοῦ Κ. Ν. Γ. Ἰγγλέση, ἐξαιτουμένου τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς φορολογίας τῶν ἀροτήρων ἡμιόνων κατὰ τὴν νῆσον Θήραν.

Ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος κηρύττει λελυμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Μαρτίου 1845 Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ

Ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδριάσει, προεδρεύοντος τοῦ Κ.Γ. Κουντουριώτου, ἀνεγνώσθη ὁ κατάλογος, καὶ παρόντος τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν ὁ Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ., ἀντικειμένου ἔχουσαν τὴν ἐπικύρωσιν τῶν χθεσινῶν πρακτικῶν, διὰ νὰ σταλῇ, μετὰ τοῦ ψηφισθέντος καὶ παραδεχθέντος χθὲς Νομοσχεδίου τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, ἀντίγραφον τούτων εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν. Ἀναγνωσθέντα δὲ τὰ πρακτικὰ ταῦτα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἐρωτήσας, ἂν τὰ τμήματα προεξέτασα ἤδη τὰ Νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα καθυπέβαλεν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης «τὸ περὶ συντάξεως δηλ. τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων διὰ τὸ ἔτος 1845 καὶ τὸ περὶ Ναυταπάτης καὶ πειρατείας» καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι τοῦτο δὲ εἶχε λάβει χώραν οὔτε ἠδύνατο νὰ κατορθωθῇ μέχρι τῆς αὔριον, ἐσύστησε τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἐργασίας ταύτης μέχρι τῆς ἐρχο-

μένης Δευτέρας, ἢ Τρίτης, τὸ πολύ, διὰ νὰ καθυποβληθῶσι τότε εἰς τὴν Γενικὴν Συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας, πρὸς συζήτησιν.

Ἐπὶ τέλους κηρύττει λελυμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 20 Μαρτίου 1845 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος, ὁ Κ. πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις ἡ συζήτησις τῶν «περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων διὰ τὸ 1845» καὶ «περὶ Ναυταπάτης καὶ πειρατείας» Νομοσχεδίων.

Ἀναγινώσκεται τὸ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχέδιον τοῦ ὁποίου τὴν ἀρχὴν παραδέχεται ἡ Γερουσία.

Μεταβάσης τῆς Γερουσίας εἰς τὴν κατ' ἄρθρον αὐτοῦ συζήτησιν ἀναγινώσκεται τὸ 1 ἄρθρον.

Γερουσιαστής τις παρατηρεῖ ὅτι, μὴ γενομένου δεκτοῦ εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ παρουσιασθέντος παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Νομοσχεδίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἄλλως ἤθελε συγκατατεθῇ ἐντελέστατα, διὰ τῆς ἐπενεχθείσης ὑπὸ τῆς Βουλῆς τροπολογίας, κατεστράφησαν οἱ κύριοι σκοποί, οἵτινες ὡδήγησαν τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, δηλαδὴ ἡ τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἐξόδων οἰκονομία, ἐνῷ διὰ τὴν συγκάλεσιν τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ἀπαιτοῦνται πολλοὶ μῆνες καὶ ἔξοδα σχεδὸν 120,000 δραχμῶν. Ὅτι, διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης, σφετερίζεται ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία τὰ δικαιώματα τῶν λαῶν, δίδουσα νέαν ζωὴν εἰς πολιτικὰ Σώματα, προελθόντα μὲν ἐκ τῆς ἐλευθέρας ἐκλογῆς των, ἀλλὰ παύσαντα ἤδη τῆς ἐνεργείας των καὶ μὴ περιβεβλημένα δημόσιον χαρακτῆρα. Ὅτι ἐλαττοῦται ἡ ἐγγύησις, τὴν ὁποίαν εἶχον οἱ δικασθησόμενοι, περιοριζομένων εἰς τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τῶν ἐκλογέων τῶν ὁρκωτῶν, ἀντὶ τῶν δύο

κον εἰς αὐτὸ μέρος τῶν ἐνόρκων. Ὅτι δὲν θέλει προξενήσει μήτε τοσαύτην ἀργοπορίαν, μήτε ἀπαιτήσει τόσα ἔξοδα ἡ συγκάλεσις τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ἐνῷ μάλιστα πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦ ἡμίσεως πλέον ἑνὸς, καὶ ὁ ἀριθμὸς οὗτος εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληρωθῇ ἀπὸ μόνους τοὺς εἰς τὰς πρωτευούσας διαμένοντας ἐπαρχιακοὺς συμβούλους.

Ἄλλος εἶπεν ὅτι ὑφισταμένου ἐν ἰσχύϊ καὶ μὴ καταργηθέντος τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων Νόμου, προδικάζεται τὸ περὶ ὑπάρξεως αὐτῶν ζήτημα, διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἀδυνάτου τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἔτος συγκαλέσεως αὐτῶν, ἐνῷ εὐκόλου οὔσης τῆς συγκροτήσεως τῆς πρώτης Συνόδου τῶν κακουργιοδικῶν κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ δυναμένης νὰ παραταθῇ ἐπὶ πλέον, ἐκ τῆς παρατάσεως ταύτης θέλει προκύψει σημαντικὴ οἰκονομία, ὡς ἐκ τῆς διαρκοῦς ἐργασίας αὐτῶν καὶ τῆς ἐλλείψεως τῶν τῆς ἐδοιπορίας ἀποζημιώσεων. Ὅτι ἐν τοσούτῳ δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ προβῇ καὶ εἰς τὸν ἀπαρτισμὸν τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, διὰ νὰ χρησιμεύσωσι ταῦτα πρὸς τὰς κατὰ τὸν Νόμον ἐκλογὰς τῶν ἐνόρκων, διὰ τὰς ἄλλας Συνόδους, ἐνῷ ἄλλως ἡ μὴ συγκάλεσίς των ἤθελεν εἶναι ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ὑπάρχοντος Νόμου, προβλεπομένη ἀπὸ τὸ 28 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος.

Ἀντεπαρατήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὅτι τὴν εἰς τὴν Βουλὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν δὲν ἔλαβεν αὕτη ὑπ' ὄψιν, ὡς παρὰ τοῦ ἰδίου προτείναντος ἀνακληθεῖσαν, ὥστε νὰ ἐκληφθῇ ὡς πρότασις ἄπαξ εἰσαχθεῖσα καὶ ἀπορριφθεῖσα. Ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει πλήρη βεβαιότητα περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς προτεινομένης σήμερον τροπολογίας, ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς, ἐπιψηφισαμένης τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἐν ἀθώᾳ πλάνῃ. Ὅτι ἀφ' ἑτέρου ἡ προταθεῖσα εἰς τὴν Βουλὴν τροπολογία δὲν ἦτον καθ' ὅλα ἡ αὐτὴ μὲ τὴν σήμερον προτεινομένην, καὶ ὅτι τέλος τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Συντάγματος προνοεῖ μόνον περὶ κυρίας προτάσεως Νόμου, καὶ οὐχὶ προπολογίας. Ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν Γαλλίαν ἔχομεν παραδείγματα, ὅτι δύναται Ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ τροπολογίαν ἐπενεχθεῖσαν παρ' ἑνὸς Νομοθετικοῦ Σώματος εἰς ἓν ἄλλο, χωρὶς τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τοῦ νὰ ἀποφανθῇ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ ἐπιρυλαττομένης τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀποφανθῇ μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ Νομοσχεδίου παρ' ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Ὅτι μάλιστα ἡ περὶ τοῦ πρωτοπαρουσιάστου τούτου ζητήματος ἀναγκαία ἔρευνα καὶ μελέτη ἐπήγαγε υρίως τὴν ἀργοπορίαν τῆς διαβιβάσεως τοῦ Νομοσχε-

δίου τούτου εἰς Γερουσίαν, καὶ συνεπώνησεν ἐπὶ τέλους ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ συγκαλέσῃ τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ὁ ἀπαρτισμὸς τῶν μόλις δύναται νὰ λάβῃ χώραν κατὰ τὸν Νοέμβριον ἢ Δεκέμβριον, ὥστε ἀποκαθίστανται τῶν ἀδυνάτων νὰ γίνῃ διὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐνόρκων ἐκλογὴ παρὰ νομίμως συγκροτημένων ἐπαρχιακῶν συμβουλίων.

Ἐνταῦθα ἀπήντησέτις ὅτι θεωρεῖ εὐχαρίστως τὸν Ὑπουργὸν ἐννοήσαντα τὸ μὴ δυνατὸν τῆς συγκροτήσεως τῶν ἐνόρκων δικαστηρίων ἄνευ Νόμου. Ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἔκφρασίν του περὶ τῆς ψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν ἐναντίον τῆς συνηθείσεώς των.

Παρετηρήθη ἐπὶ τέλους παρ' ἄλλου ὅτι ἐκ τῶν τριῶν προκειμένων σχεδίων, τὸ μὲν τοῦ Ὑπουργείου, κατ' αὐτὸν, τακτικώτερον, ἀτερίρθη παρὰ τῆς Βουλῆς· ὅτι ἡ σήμερον παρουσιαζομένη τροπολογία, ἂν καὶ ἐν μέρει μόνον ὁμοία μὲ τὴν εἰς τὴν Βουλὴν προσαχθεῖσαν, εἶναι ὅμως πολὺ ἐνδεχόμενον νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ συνέπεια τούτου θέλει εἶναι τότε ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ παλαιοῦ Νόμου, ἀλλὰ τότε τοῦτο θέλει παρεξηγηθῇ ὡς ἐπίτηδες παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἐνεργηθὲν, διὸ, τὸ ἧττον ἐπικίνδυνον εἶναι ἡ παραδοχὴ τῆς παρὰ τῆς Βουλῆς προταθείσης τροπολογίας.

Ψηφοφορίας γενομένης ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν τὴν προταθεῖσαν σήμερον.

Ἐγκρίνεται, τὸ 1, 2, 3 καὶ 4 ἄρθρον.

Μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου γενομένης, γίνεται δεκτὸν τὸ Νομοσχέδιον, δι' εἰκοσιπέντε λευκῶν καὶ μιᾶς μελαίνας ψήφου, ἔχον ὡς ἐφεξῆς.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον θέλει καθυποβληθῇ ἐν ὀνόματι Ἡμῶν εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 1 Ἡ ἐκλογὴ τῶνδιὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος 1845 δέκα ὑποψηφίων ἐνόρκων, ἥτις, κατὰ τὸ ἄρθρον 41 τοῦ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1836 Νόμου, ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμ-

βουλίων κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος 1844, θέλει ἐνεργηθῇ ἤδη παρ' αὐτῶν ἐπὶ τούτῳ καὶ μόνῳ συγκαλουμένων. Ἔνθα δὲ, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τριετοῦς περιόδου, τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ αὐτοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων Νόμου, δὲν ἐνεργήθη εἰσέτι ἡ ἐν αὐτῷ ὁριζόμενη ἀνανέωσις τοῦ ἡμίσεως τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, θέλουσι συγκαλεσθῇ τὰ μέλη τῆς λῆξάσης αὐτῆς περιόδου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ παρουσία τοῦ ἡμίσεως πλέον ἑνὸς τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν παρὰ τοῦ Διοικητοῦ ἡμέραν ἀρκεῖ πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς ταύτης.

Ἄρθρ. 3. Διὰ τὴν ταχεῖαν δὲ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων συγκρότησιν θέλουσι λαμβάνῃ κατ' ἐξαίρεσιν, διὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους αὐτοῦ Σύνοδον, οἱ διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὀνομασθέντες ὑποψήφιοι, ἐξαιρέσει τῶν ἐκπληρωσάντων κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος τὰ καθήκοντα ταῦτα.

Ἄρθρ. 4. Κατὰ τὰ λοιπὰ θέλουσι διατηρηθῇ οἱ τύποι καὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Μαρτίου 1845.

ΟΘΩΝ

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ἀναγινώσκεται ἐπομένως τὸ περὶ Ναυπάτης καὶ πειρατείας Νομοσχέδιον.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀρχήν του, ὡς παρὰ τοῦ Συναγματος καθιερουμένην.

Μεταβαίνει εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησίν του.

Ἐπὶ τοῦ ά. ἐδαφίου τοῦ 1 ἄρθρου παρατηρεῖ τις, ὅτι δὲν εἶναι σαφὴς ἡ φράσις « *ὁποιαδήποτε καταστροφὴ* » διότι ἐπίσης εἰς αὐτὴν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ γενικὴ καὶ ἡ εἰδικὴ ζημία τοῦ πλοίου. Παρετηρήθη ὅτι τὰ ἑπόμενα ἄρθρα διακρίνουσι τὰς περιστάσεις ταύτας.

Παρετηρήθη ὑφ' ἑτέρου ὅτι καὶ εἰς τὰ ἓξ ἐδάφια τοῦ ἄρθρου 1 προνοεῖται μόνον περὶ τοῦ πλοιάρχου ἢ Κυβερνήτου πλοίου, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ τῶν Ναυτῶν ἢ ἄλλων, οἵτινες ἢ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πλοιάρχου, ἢ καὶ δι' ἐπενεχθείσης κατ' αὐτοῦ βίας, ἤθελον πράξει μίαν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων ἀθεμίτων πράξεων· ἀλλ' ἀποφανθέντων τινῶν ὅτι καὶ περὶ τούτων προβλέπει τὸ Νομοσχέδιον, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1, 2 καὶ 3 ἄρθρον, καθὼς καὶ τὰ ἀκόλουθα 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 καὶ 25.

Ἐπὶ τέλους ψηφοφορίας μυστικῆς γενομένης ἐπὶ ψήφων 24 ἡ Γερουσία παμψηφεὶ παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἔχοντος ἀπαραλλάκτως ὡς εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ἀνεγνώσθη εἰς τὴν προχθεσινὴν Συνεδρίασιν, ἤτοι ὡς ἐφεξῆς.

ΟΘΩΝ.

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει καθυποβληθῇ ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν ὡς ἔχει παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ.

ΝΟΜΟΣ

Περὶ Ναυταπάτης καὶ περὶ πειρατείας.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ Ναυταπάτης.

Ἄρθρ. 1. Καταδιώκεται καὶ δικάζεται ἕνεκα ναυταπάτης.

1. Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης πλοίου, ὅστις ἐπὶ σκοπῷ ἀθεμίτου κέρδους ἀμέσως ἢ ἐμμέσως βυθίζει, ἐγκαταλείπει, προσαράσσει (καθίζει), ῥίπτει εἰς τὴν ξηρὰν τὸ ὑπὸ τὴν κυβέρνησίν του πλοῖον, ἀνῆκον εἰς ἄλλον, ὅλον ἢ ἐν μέρει, ἢ ἐνεργεῖ τὴν παντελῆ ναυαγίαν, ἢ ὁποιανδήποτε ἄλλην καταστροφὴν αὐτοῦ.

2. Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης πλοίου, ὅστις σφετερισθῇ ἢ ἀπαλλοτριώσῃ τὸ ὑπὸ τὴν κυβέρνησίν του πλοῖον, ἀνῆκον εἰς ἄλλον, ὅλον ἢ ἐν μέρει, καὶ διὰ νὰ καλύψῃ τὸν σφετερισμὸν ἢ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν παραστήσῃ πλαστὴν ναυαγίαν, ἢ ἄλλην πλαστὴν ἀπώλειαν ἢ βλάβην τοῦ πλοίου.

3. Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης πλοίου, ὅστις ἐπὶ σκοπῷ ἀθεμίτου κέρδους, καὶ ἄνευ τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ διαλαμβανομένης ἀπάτης, σφετερίζεται ἢ παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ 237 ἄρθρου τοῦ ἐμπορικοῦ Νόμου ἀπαλλοτριόνει τὸ ὑπὸ τὴν κυβέρνησίν του πλοῖον, ἀνῆκον εἰς ἄλλον ὅλον ἢ ἐν μέρει.

4. Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης πλοίου, ὅστις θέλων νὰ πράξῃ ἢ καλύψῃ ἀπάτην πρὸς βλάβην τῶν ἐφοπλιστῶν τοῦ ὑπὸ τὴν κυβέρνησίν του πλοίου, τῶν φορτωτῶν, ἀσφαλιστῶν, ἢ παντὸς ἄλλου ἔχοντος συμφέρον, παριστᾷ ἐν γνώσει πλαστὴν καταστροφὴν, ἢ πλαστὸν δυστύχημα τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, ἢ ἐνεργεῖ τῷ ὄντι τὴν καταστροφὴν, ἢ τὸ δυστύχημα, καὶ ἐντεῦθεν προξενεῖ βλάβην εἰς αὐτοὺς, ἢ περιποιεῖται εἰς ἑαυτὸν ἢ εἰς ἄλλον ἀθέμιτον ὠφέλειαν.

5. Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης πλοίου, ὅστις ἐπὶ σκοπῷ νὰ πράξῃ ἢ καλύψῃ ἀπάτην πρὸς βλάβην τῶν ἐροπλιστῶν, φορτωτῶν, ἀσφαλιστῶν, ἢ παντὸς ἄλλου ἔχοντος συμφέρον, ῥίψῃ εἰς τὴν θάλασσαν ἢ καταστρέψῃ ἄνευ ἀνάγκης τὸ φορτίον, τὰς τροφὰς, τὰ σκεύη τοῦ πλοίου ἢ μέρος αὐτῶν, ἢ γίνῃ παραίτιος τῆς δημεύσεως τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου.

6. Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης πλοίου, ὅστις ὑπεξαιρέσῃ ἢ νοθεύσῃ τὸ ἐπὶ τοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον κυβερνᾷ, φορτίον ἢ μέρος αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἔνοχος ναυταπάτης τιμωρεῖται·

1. Μὲ θάνατον, ἐὰν ἐκ τῆς ναυαγίας ἢ ἄλλης καταστροφῆς ἢ βλάβης τοῦ πλοίου, προξενηθείσης ἐπίτηδες, ἐστερήθη ἄνθρωπος τῆς ζωῆς, ἢ ἐβλάφθη καιρίως, καθ' ὅσον ὁ ἔνοχος τῆς πράξεως ἠδύνατο νὰ προϊδῃ τοῦτο.

2. Μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ἐὰν κατὰ τὴν περίπτωσιν τῶν ἐδ. 1, 2, 4 καὶ 5 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἡ ζημία ἢ ὠφέλεια ὑπερβαίνῃ τὰς χιλίας δραχμὰς, ἄλλως δὲ, μὲ εἱρκτήν.

3. Μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ἐὰν ἐν τῇ περιπτώσει τῶν ἐδαρίων 3, καὶ 6 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἡ ἀξία τοῦ σρετερισθέντος ἢ ἀπαλλοτριωθέντος πλοίου, ἢ τοῦ μέρους αὐτοῦ, ἢ τῶν ὑπεξαιρεθέντων ἢ νοθευθέντων ἐμπορευμάτων ὑπερβαίνῃ τὰς χιλίας δραχ. ἐὰν ἡ ἀξία αὕτη δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς χιλίας δραχ. ἀλλ' εἶναι ἀνωτέρα τῶν τετρακοσίων μὲ εἱρκτήν. Καὶ μὲ φυλάκισιν ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους ἐὰν ἡ ἀξία μὴ ὑπερβαίνουσα τὰς τετρακοσίας δραχμὰς, εἶναι ἀνωτέρα τῶν εἴκοσιν.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἐν τῷ Α'. βιβλίῳ Α'. Κεφαλαίῳ τοῦ ποινικοῦ Νόμου ὡρισμένα ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς συνεργοὺς καὶ συναιτίους τῆς ναυταπάτης· ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς ἐν τῷ πλοίῳ συναυτουργοὺς ναύτας ἢ ἐπιβάτας ποινὴν, καθ' ἕνα βαθμὸν μικροτέραν, καὶ ἂν οὗτοι, ἢ οἱ συνεργοὶ καὶ συναίτιοι, αὐθόρμητοι ἀνήγγειλον εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν γενομένην ναυταπάτην, πρὶν ἔτι λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς, κατὰ δύο βαθμοὺς μικροτέραν.

Ἄρθρ. 4. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 386 τοῦ ποινικοῦ Νόμου ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 1, § 3 καὶ 6.

Ἄρθρ. 5. Τὸ ἄρθρ. 51 τοῦ ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1836 Διατάγματος περὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας καταργεῖται.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ πειρατείας.

Ἄρθρ. 6. Μὲ θάνατον τιμωροῦνται πειραταὶ, οἵτινες ἐθανάτωσαν, ἐπλήγωσαν καιρίως, ἐβασάνισαν, ἔβαλον εἰς προφανῆ κίνδυνον ζωῆς, ἢ διὰ τῆς ὁποίας μετεχειρίσθησαν κατά τινος βίας, ἐπέφεραν εἰς αὐτὸν φρενοβλάβειαν ἢ σωματικὴν νόσον, βεβαίως ἢ πιθανῶς ἀνιάτους.

Ἄρθρ. 7. Μὲ δεσμὰ διὰ βίου τιμωροῦνται.

1. Οἱ ἀρχηγοὶ καὶ ὁδηγοὶ συμμορίας τινὸς πειρατῶν, ἐὰν δὲν πρόκηται νὰ καταδικασθῶσιν εἰς θάνατον κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

2. Οἱ πειραταὶ, οἵτινες ἐξετέλεσαν τρεῖς τοὐλάχιστον πειρατικὰς πράξεις ἢ ἔβλαψαν τινα ὀλιγώτερον, ἀφ' ὅ,τι διαλαμβάνει τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἄρθρ. 8. Οἱ πειραταὶ καταδικάζονται εἰς δεσμὰ πρόσκαιρα κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, μὴ διαλαμβανομένην εἰς τὰ προαγούμενα δύο ἄρθρα, ἢ εἰς εἱρκτὴν, ἐὰν δὲν ἐξετέλεσαν εἰσέτι πειρατικὴν πρᾶξιν.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ Α. Κεφαλαίου Δ'. τοῦ ποινικοῦ Νόμου ὡρισμένα ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς συναιτίους καὶ συνεργοὺς τῆς πειρατείας· ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς ἁπλοῦς συναιτίους καὶ συναυτουργοὺς, καθ' ὅσον εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι δὲν ἔπραξαν οὗτοι τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 6, ἢ 7 § 2 τοῦ παρόντος Νόμου διαλαμβανομένας κακώσεις, ποινὴν, καθ' ἕνα βαθμὸν μικροτέραν.

Ἄρθρ. 10. Τὸ ἄρθρον 364 § 4 τοῦ ποινικοῦ Νόμου ἀκυροῦται.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ τῆς ἀνακρίσεως καὶ δικάσεως τῶν κακουργημάτων τῆς Ναυταπάτης καὶ πειρατείας.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ ἁρμοδιότητος.

Ἄρθρ. 11. Τὰ δικαστήρια τῶν ἐφιτῶν δικάζουσι τοὺς αὐτουργοὺς συναιτίους καὶ συνεργοὺς τῶν κακουργημάτων τῆς πειρατείας καὶ ναυταπάτης, καὶ τῶν μὲ ταύτας τὰς πράξεις συναρῶν ἄλλων κακουργημάτων καὶ πλημμελημάτων.

Ἄρθρ. 12. Ἀρμόδιοι ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ δικασταὶ διὰ τὰ ἐν τῷ Νόμῳ τούτῳ διαλαμβανόμενα κακουργήματα καὶ πλημμελήματα εἶναι οἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 29 καὶ 30 τῆς ποινικῆς δικονομίας ἀναφερόμενοι. Προσέτι δὲ, ὡς

πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ κατὰ θάλασσαν συλλαμβανομένους ὑπαιτίους τῶν τοιούτων πράξεων ἁρμόδιοι, πρὸς μὲν τὸ ἀνακρίνειν εἶναι καὶ οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι, εἰς οὓς κατὰ πρῶτον παρεδόθησαν, καὶ τὸ αὐτόθι δικαστικὸν συμβούλιον, πρὸς δὲ τὸ ἐκδικάζειν, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου εὑρέθησαν οἱ ἐπιληφθέντες τῆς ἀνακρίσεως ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῆς ἀνακρίσεως.

Ἄρθρ. **13.** Ἡ ἀνάκρισις μέχρι τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον διαδικασίας γίνεται κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ ὡρισμένα, καθ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρον **14.** Οἱ περὶ κακουργημάτων ὁρισμοὶ τοῦ ἀπὸ **12** Δεκεμβρίου **1841** Νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ κακουργήματα τῆς πειρατείας καὶ ναυταπάτης, τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πραχθέντα.

Ἄρθρ. **15.** Ὁ παρ' ἐφέταις εἰσαγγελεὺς προσδιορίζει τὴν δικάσιμον καὶ ἀναγγέλλει αὐτὴν ἐγγράφως εἰς τὸν πρόεδρον τῶν ἐφετῶν ὀκτὼ τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δημοσίας συνεδριάσεως.

Ἄρθρ. **16.** Τὰ ἄρθρα **413**, καὶ **414** τῆς ποινικῆς δικονομίας ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὴν γνωστοποίησιν τῶν μαρτύρων εἰς τοὺς κατηγορουμένους καὶ εἰς τὸν πρόεδρον.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασίας.

Ἄρθρ. **17.** Εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **262** ἐδάφ. **2** τῆς ποινικῆς δικονομίας ὡρισμένα.

Ἀλλ' οἱ ἐφέται οἱ συνδικάσαντες περὶ τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον παραπομπῆς τοῦ κατηγορουμένου δὲν ἐξαιροῦνται ὡς ἐκ τούτου μόνον.

Ἄρθρ. **18.** Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασία γίνεται κατὰ τὰ ἑξῆς ἄρθρα τῆς ποινικῆς δικονομίας **364** μέχρι τοῦ **370**, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, **374**, **421**, **423**, **424**, **378** μέχρι **402** συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ **455** καὶ **456**.

Ἄρθρ. **19.** Οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβοντες μάρτυρες δὲν κλητεύονται, ἀλλ' ἡ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν ληφθεῖσα ἐνόρκως μαρτυρία των ἀναγινώσκεται.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ φυγοδίκων καὶ ἀπόντων.

Ἄρθρ. **20.** Ἂν ὁ κατηγορούμενος ἦναι φυγόδικος, πράττονται περὶ αὐτοῦ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις **463** μέχρι τοῦ **474** συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, τῆς ποινικῆς δικονομίας ὡρισμένα μὲ τὴν ἑξῆς διαφοράν, ὅτι, ἂν κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου **470** τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ ἐρήμην καταδικασθεὶς συλληφθῇ, ἢ ἐμφανισθῇ, δικάζεται πάλιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, κατὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ διατεταγμένα.

Ἄρθρ. **21.** Ἐὰν μεταξὺ πολλῶν συγκατηγορουμένων, τινὲς μὲν εἶναι παρόντες, τινὲς δὲ φυγόδικοι, οὗτοι συνδικάζονται μετὰ τῶν παρόντων, ἂν παρῆλθεν ἡ ἐν τῷ κλητηρίῳ ἐπικρίματι, προσηκόντως γνωστοποιηθέντι, διαλαμβανομένη προθεσμία.

ΤΜΗΜΑ Ε'.

Ἄρθρ. **22.** Εἰς τὴν ἀναίρεσιν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις **457** καὶ **458** ἐδαφ. **1**, **2**, **3**, **6**, **7**, **8**, **14**, **15**, **16**, **17**, **18**, **19**, καὶ τελευταῖον τῆς ποινικῆς δικονομίας ὡρισμένα. Προσέτι δὲ λόγος ἀναιρέσεως ὑπάρχει καὶ ἕνεκεν ἀναρμοδιότητος τῶν ἐφετῶν.

Ἄρθρ. **23.** Ἂν γίνῃ ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, καὶ πρόκειται νὰ γίνῃ παραπομπή, ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς ἄλλο δικαστήριον ἐφετῶν πρὸς νέαν συζήτησιν καὶ ἐκδίκασιν, κατὰ τὰ ἐν τῷ Νόμῳ τούτῳ ὡρισμένα.

Ἄρθρ. **24.** Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν γίνεται κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **459** τῆς ποινικῆς δικονομίας ὡρισμένα.

ΤΜΗΜΑ ς'.

Προσωρινοὶ ὁρισμοί.

Ἄρθρ. **25.** Οἱ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Νόμου ἐπὶ πειρατείᾳ καὶ ναυταπάτῃ κατηγορούμενοι, ἢ οἱ ἐρήμην καταδικασθέντες φυγόδικοι, συλαμβανόμενοι ἢ ἐμφανιζόμενοι δικάζονται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος Κεφαλαίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **13** Μαρτίου **1845**.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ὁ Κ. Πρόεδρος προσδιορίζει τὴν αὔριον **21** τοῦ τρέχοντος ὡς ἡμέραν συνεδριάσεως, διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν,

καὶ εἰ δυνατὸν, τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ Ὑγειονομείων Νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς.

Ἐπομένως λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Μαρτίου 1845 ἡμέρᾳ τετάρτῃ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Καταλόγου, πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος, περὶ τὴν 10 ὥραν Π. Μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, κατὰ τῆς συντάξεως τῶν ὁποίων ἐγένετο ἔνστασις, ὅτι δὲν συμπεριλαμβάνουν τοὺς λόγους καὶ τὰς γνωμοδοτήσεις κατ' ἰδίαν ἑκάστου Γερουσιαστοῦ ἀγόρευσιν. Ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας παρετήρησεν, ὅτι κἀμμία γνωμοδότησις δὲν παραλείπεται, ἀλλὰ τὰ πρακτικὰ, συντατόμενα, σύμφωνα μὲ τὰ ἄρθρα 98, 69, κατ' 70, τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ μνεία τῶν γνωμοδοτήσεων γίνεται συνοπτικῶς, καὶ πολλάκις πολλαὶ γνωμοδοτήσεις μὴ διαφέρουσαι πρὸς ἀλλήλας, συγχωνεύονται καὶ δὲν ἀναφέρονται τοσάκις αἱ αὐταὶ, ὁσάκις προτείνονται ἀπὸ πολλούς. Ἀλλ' ἐπὶ τῇ παρατηρήσει ἄλλων Γερουσιαστῶν ἀπεφασίσθη, εἰς τὸ ἑξῆς νὰ γράφωνται ὅλαι αἱ γνωμοδοτήσεις ἰδίως μὲ τὸ « ἕτερος εἶπεν » ἄλλος ἐσυμφώνησε μὲ τὸν προλαλήσαντα » καὶ « ἄλλος ἀντέκρουσε » κτλ. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον διορθώθησαν ἀμέσως τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν. Ὁ δὲ Πρόεδρος ἐκήρυξε λελυμένην τὴν Συνεδρίασιν, συστήσας τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ περὶ Ὑγειονομείων νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Μαρτίου 1845 Ἡμέρᾳ Σαββάτῳ

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ὑγειονομείων Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἀναγινώσκεται· ἔχει δὲ ὡς ἐφεξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Τῆς ἐπὶ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς καθυποβληθεῖσα εἰς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Ἡ Ὑμετέρα ἐπιτροπὴ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεθέσατε τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ εἰσαχθέντος παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑγειονομικοῦ νομοσχεδίου, ἀποπερατώσασα τὸ ἔργον της, καθυποβάλλει εἰς τὴν σκέψιν σας τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσίν της.

Καθ' ὅσον ἐθεώρησε τὸ ἀντικείμενον τοῦ νομοσχεδίου τούτου μεγίστης σπουδῆς ἄξιον, ὡς ἔχον ἄμεσον ἐπιρροὴν εἰς τὰ πρώτιστα καὶ οὐσιωδέστατα τοῦ Κράτους συμφέροντα, τὴν ὑγείαν, τὴν ναυτιλίαν, καὶ τὸ ἐμπόριον, κατὰ τοσοῦτον ἡ ἐπιτροπὴ ἐπέστησε τὴν σύντονον προσοχήν της καὶ ἐμελέτησεν ἐπανειλημμένως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, μηδὲν παραλείψασα τῶν ὅσα ἠδύναντο νὰ φωτίσωσιν αὐτὴν εἰς τὰς σκέψεις της ἐπὶ τοῦ συνόλου καὶ τῶν καθέκαστα διατάξεων αὐτοῦ.

Ὡς ἐκ τῆς θεωρίας ταύτης δὲν ἐδίστασεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον ἑνὸς νομοσχεδίου, σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ μέγιστα τοῦ ἔθνους συμφέροντα, διὰ τῆς ὁριστικῆς τακτοποιήσεως τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, τῆς ὁποίας τὴν ἀνάγκην ἀνεγνώρισαν μὲν ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις ἀπὸ τοῦ 1828, δὲν ἐκανόνισαν δὲ τακτικῶς μέχρι τοῦδε.

Ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ Νόμου ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε καταλληλοτέραν τὴν ἐπιγραφὴν ὑγειονομικὸς νόμος, ἀντὶ περὶ ὑγειονομείων· ἐπιγραφὴ ἁρμόζουσα μᾶλλον εἰς ἄλλον νόμον, ὅστις θέλει προσδιορίσει τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑγειονομείων καὶ Λοιμοκαθαρτηρίων τοῦ Κράτους καὶ τὸν ὀργανισμὸν αὐτῶν.

Ἡ διαίρεσις τοῦ νομοσχεδίου εἰς Διοικητικὸν καὶ ποινικὸν μέρος αἰτιολογεῖται ἀποχρώντως εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου

Ὑπουργοῦ. Αἱ διατάξεις τῶν τοῦ ποινικοῦ νόμου δὲν ἦτο δυνατὸν, διὰ τὴν γενικότητά των, νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νομοσχεδίου χωρὶς νὰ παραβιασθῇ εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἡ ἀρχὴ τῆς ἀνταποδοτικῆς δικαιοσύνης· παρεδέχθημεν λοιπὸν τὴν διαίρεσιν ταύτην στηριζόμενοι εἰς ἀρχὴν νομικὴν, καθ' ἣν πᾶς νόμος ἐπιβάλλων ὑποχρεώσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν διωρίσθησαν εἰσέτι ἀκριβῶς ἀπὸ ἄλλους ὑπάρχοντας νόμους, ἀπαιτεῖται ἐν ταυτῷ νὰ ὁρίζῃ διακεκριμένως τὰς ἐπικειμένας ποινὰς εἰς τὰς παραβάσεις τῶν διατάξεων αὐτοῦ, καὶ συμπεριλαμβάνων εἰς τὸ αὐτὸ νὰ εὐκολύνῃ καὶ τὴν γνῶσιν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν εἰς ἑκάστην περίπτωσιν.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ.

Σκοπὸς τοῦ διοικητικοῦ, ἢ διαταακτικοῦ μέρους τοῦ νομοσχεδίου εἶναι, νὰ προλαμβάνεται πᾶσα εἰσβολὴ λοιμωδῶν νόσων, νὰ ἐμποδίζεται ἡ διάδοσις αὐτῶν, ἂν ποτε μεταφερθῶσιν εἰς τὰ Λοιμοκαθαρτήρια, ἢ ἀναρανῶσιν εἰς τόπον τινα τοῦ Βασιλείου. Τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα παραδέχεται τὸ νομοσχέδιον πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου, δοκιμασθέντα διὰ μακρᾶς πείρας, καὶ σύμφωνα μὲ τὰ παραδεδεγμένα εἰς τὰ ταμτικὰ τῆς Εὐρώπης ὑγειονομικὰ Καταστήματα, ἐνόμισεν ἡ ἐπιτροπὴ προσφυέστατα.

Τὸ πρῶτον μεταξὺ τούτων εἶναι ἡ γενικὴ ἀπαγόρευσις τῆς διὰ ξηρᾶς, ἢ θαλάσσης ἀφίξεως εἰς ἑλληνικὸν τόπον, ἀνθρώπων πλοίων ζώων, ἢ πραγμάτων καὶ τῆς ἐπικοινωνήσεως αὐτῶν, χωρὶς τὴν ἄδειαν τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦτο προβλέπει τὸ 1. ἄρθρον τοῦ νομοτχεδίου· Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη εἶναι γενικὴ, καὶ διὰ νὰ μὴν ὑπονοῆται κάμμία ἐξαίρεσις, ἡ μένη πρόφρασις παραβιάσεως, ἐτέθη τὸ « ἀπὸ τόπους πραγματικῶς ὑγειεῖς » καὶ διὰ νὰ ἦναι ἐμφαντικώτερον καὶ περιληπτικώτερον ἐγνωμοδότησεν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ προιφθῇ, « καὶ ἀπὸ τόπους πραγματικῶς ὑγειεῖς », διὰ νὰ ἐννοῆται ὅτι ὄχι μόνον ἀπὸ μεμολυσμένους, ὑπόπτους, ἢ καθαρούς θεωρουμένους τόπους ἀπαγορεύεται ἡ χωρὶς ἄδειας τῆς ὑγειονομικῆς ἀρχῆς κοινωνία, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπὸ τοὺς πραγματικῶς ὑγειεῖς.

Ἐνταῦθα ἐζητήθη παρά τινος τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐὰν ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ καὶ τὰ προερχόμενα ἀπὸ τόπων κειμένων ἐντὸς τοῦ Κράτους, καὶ συνωμολογήθη ὅτι καὶ ταῦτα ὑπάγονται εἰς τὴν διάταξιν ταύτην, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι οἱ μεταβαίνοντες διὰ ξηρᾶς ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἐντὸς τοῦ Κράτους δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, ἐκτὸς ὅπου ὑπάρχουν ἐν τῷ μεταξὺ ὑγειονομικαὶ γραμμαὶ, διὰ προφύλαξιν τῆς καινῆς ὑγείας, ἐν καιρῷ λοιμωδῶν νόσων. Τὸ πρῶτον ἄρθρον λοιπὸν παραδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ μὲ τὴν σημειωθεῖσαν προσθήκην.

Τὸ νομοσχέδιον ἐπιτρέπει μὲν εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἀρχὴν νὰ συγχωρῇ τὴν κοινωνίαν εἰς τὰ ἐρχόμενα, ἀλλ' εἴς τινα μὲν ἀμέσως, εἰς ἄλλα δὲ μετὰ ὑγειονομικήν τινα ἐπιτήρησιν, ἢ κάθαρσιν ἐπιβαλλομένην παρὰ τῆς ἰδίας, ὑπὸ τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους ὁ νομοθέτης θέτει εἰς τὰ ἄρθ. 2. καὶ 3. καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὑγειονομικοῦ Κανονισμοῦ, αἱ ὁποῖαι στηρίζονται πάντοτε ἐπὶ τῶν ὅρων τούτων.

Τὰ ὑποκείμενα εἰς κάθαρσιν ὑπάγονται εἰς τὰς τρεῖς κατηγορίας τοῦ ἄρθρου 3. τῆς καθαρᾶς πιστοποιήσεως, τῆς ὑπόπτου καὶ τῆς ἀκαθάρτου. Ἡ διάκρισις αὕτη ὑπαγορευμένη ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν τῶν πραγμάτων, εἶναι ἄλλως ἀναγκαία, διότι ἐκ ταύτης προσδιορίζεται ἡ διάρκεια τῶν καθάρσεων.

Εἰς τὸν § Ε'. ὅπου γίνεται λόγος περὶ τῶν θεωρουμένων ὡς ὑπόπτων τόπων, προσετέθη τὸ « δὲν » πρὸ τῆς λέξεως ἀκατεσχέθη, παραλειφθὲν εἰς τὸ νομοσχέδιον, κατὰ λάθος τυπογραφικόν. Συνάγεται δὲ τοῦτο καὶ ἀπὸ τὸ ἑπόμενον § 3. τὸ ὁποῖον παρατείνει τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως ἐπὶ 15 ἡμέρας μετὰ τὸ τελευταῖον κρούσμα. Τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Νόμου ἐνόμισεν ἡ Ἐπιτροπὴ ἀσαφὲς, καὶ ἐγνωμοδότησε νὰ ἐκφρασθῇ οὕτως « ἢ ὅπου πρὸ 15 ἡμερῶν, μετὰ τὸ τελευταῖον κρούσμα μέχρι 40 ἐμπεριληπτικῶς δὲν κατεσχέθη κτλ. Ἡ διάρκεια τῷ ὄντι τῆς ὑπόπτου καταστάσεως ἑνὸς τόπου λογίζεται συνήθως εἰς 40 ἡμέρας, ἀλλ' αἱ πρῶται 15 ὡς ὁρίζεται εἰς τὸν ἐπόμενον § γ'. λογίζονται ὡς ἡμέραι τῆς ἀκαθάρτου καταστάσεως, ὥστε τόπος τις δὲν τίθεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπόπτων, παρ' ἀφ' οὗ παρέλθουσι 15 ἡμέραι μετὰ τὸ τελευταῖον κρούσμα. Οὕτως ἡ 16 μετὰ τοῦτο εἶναι ἡ α. ἡμέρα τῆς ὑπόπτου καταστάσεως μέχρι τῆς 40 ἀπὸ τὸ τελευταῖον κρούσμα. Χωρὶς τὴν διάκρισιν ταύτην, ἀκάθαρτοι τόποι ἤθελον ὑπάγεσθαι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπόπτων, καὶ τότε ὁ κίνδυνος τῆς κοινῆς ὑγείας ἤθελεν εἶναι δυσαπόρευκτος.

Εἰς τὸ ἄρθρον 4. ἔνθα γίνεται λόγος περὶ τῆς διαρκείας τῆς καθάρσεως τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς ἀνωτέρω τρεῖς κατηγορίας, ἐγνωμοδότησεν ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς νὰ προστεθῇ ὡς §.

« Ἡ διάρκεια τῆς καθάρσεως τῶν προερχομένων ἀπὸ τόπους » ὑπαγομένους εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς καθαρᾶς πιστοποιήσεως

» θέλει προσδιορισθῆ, ἐφ' ὅσον οὗτοι διαμένουσιν εἰς τὴν κατα-
» γορίαν ταύτην εἰς τρεῖς ἡμέρας, κατὰ μέγιστον ὅρον, ἐξαιρου-
» μένων τῶν περιπτώσεων, τὰς ὁποίας οἱ § ά. καὶ β'. τοῦ ἄρθ-
» ρου 3, προβλέπουν. » Ὑπεστήριξε δὲ τὴν γνώμην ταύτην
προτείνουσα τὰ μέγιστα συμφέροντα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους,
τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς ἐλευθέρας κινήσεως τοῦ μετὰ τῆς Τουρ-
κίας ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, καὶ ὅτι ταῦτα δὲν ἔχουν κἀμ-
μίαν σύγκρισιν μὲ τὰ ὠφέλη, τὰ ὁποῖα ἔχομεν ἐκ τοῦ μετὰ τῆς
Δυτικῆς Εὐρώπης ἐμπορίου. Ὅτι καὶ τὰ Εὐρωπαϊκὰ αὐτὰ Κράτη
πρὸς ἐπέκτασιν περισσοτέραν τοῦ ἐμπορίου των, καὶ τοι μὴ
ἔχοντα ἐκ τοῦ μετὰ τῆς Τουρκίας ἐμπορίου τοσαῦτα ὠφέλη, ὅσα
ἔχει τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, τὰ μὲν κατήργησαν παντελῶς τὴν
κάθαρσιν τῶν ἀπὸ τῆς Τουρκίας προερχομένων, τὰ δὲ ἐμετρίασαν
ἢ διανοοῦνται νὰ μετριάσωσιν αὐτήν. Ὅτι καὶ τὰ ἐμπορικὰ
Ἐπιμελητήρια καὶ οἱ λαοὶ ἐξέφρασαν τὴν εὐχὴν ταύτην, δι' ἀνα-
φορῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν κτλ. Ὅτι χωρὶς τοῦ μέτρου τούτου,
τὸ ἐμπόριον, τὸ ὁποῖον πρὸ πολλοῦ ἤδη ἠλαττώθη, ἕνεκα τῶν
ἐν τῇ Ἑλλάδι μακροχρονίων καθάρσεων, θέλει νεκρωθῆ παντελῶς,
χωρὶς τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ νὰ προοδεύσῃ τὸ
Ἑλληνικὸν Κράτος, διὰ τὴν Γεωγραφικὴν αὐτοῦ θέσιν.

Ἡ μειοψηφία ἀντέκρουσε τὴν γνώμην ταύτην παρατηρήσασα
ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῆς διαρκείας τῆς καθάρσεως εἶναι ὅλως τῆς
ἁρμοδιότητος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπίκειται
μεγάλη εὐθύνη εἰς πᾶν ἐναντίον συμβάν· δύναται δὲ μόνον ἡ
Νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ ἐκρράσῃ τὰς κοινὰς τοῦ Ἔθνους εὐχὰς,
καὶ νὰ ἐπικαλεσθῆ τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν
συμφερόντων τοῦ λαοῦ, τὰ ὁποῖα πηγάζουν ἀναντιῤῥήτως ἐκ τῆς
εὐκολίας τοῦ μετὰ τῆς Τουρκίας Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς
Ναυτιλίας.

Τὰ ἄρθρα 5. 6. 7. 8. περιέχοντα διατάξεις ἀναγκαίας πρὸς
ἐξασφάλισιν τῆς κοινῆς ὑγείας, παρεδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ ὡς ἔχου-
σιν. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 9, ἀντεκατέστησε τὸ « δύναται » μὲ
τὸ « συγχωρεῖται » καὶ τὸ « καθ' ἑκάστην » μὲ τὸ « δι' ἑκά-
στην » ἐπειδὴ διὰ τοῦ πρώτου ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης τῶν
πραγματειῶν ὀφείλει κατὰ πᾶσαν ἡμέραν νὰ πληρώνῃ τὸ τρι-
πλοῦν τέλος, ἐν ᾧ τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου εἶναι νὰ πληρώνῃ αὐτὸ
ἅπαξ ἐπὶ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν, καθ' ὅσας ἔμειναν αἱ
πραγματεῖαι του εἰς τὸ Λοιμοκαθαρτήριον, μετὰ τὴν ἐλευθέραν
κοινωνίαν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 παρετηρήθη ὅτι πρέπει νὰ παραταθῆ εἰς

5 ἔτη ἡ διδομένη προθεσμία τοῦ ἑνὸς ἔτους, ἀφ' ἧς τὸ τίμημα
τοῦ πωληθέντος πράγματος κατατεθῆ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον·
διότι τοῦτο δὲν φέρει κἀμμίαν δυσκολίαν ἢ ζημίαν εἰς τὸ δη-
μόσιον.

ΠΟΙΝΙΚΟΝ.

Τὸ ποινικὸν μέρος τοῦ Νομοσχεδίου αἰτιολογεῖται ἀνεπτυγ-
μένως εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ. Καθ' ὅσον δὲ ἡ Ἐπι-
τροπὴ ἠδυνήθη νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς αὐτοῦ μὲ τὰς
διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος ποινικοῦ Νόμου, αἱ ἐπιβαλλόμεναι παρ'
αὐτοῦ ποιναὶ, ἐπιμετρούμεναι ὡς ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς
πράξεως, ὡς ἐκ τοῦ ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου χαρακτῆρος τοῦ ἐνερ-
γοῦντος τὸ ἔγκλημα προσώπου, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐκτε-
λεῖται, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας φέρει πιστοποιήσεως, καὶ ὡς ἐκ τῆς
γνώσεως τῆς κατηγορίας τῆς καθάρσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγε-
ται, καὶ τὴν ὁποίαν ὁρίζει ἡ ἀρχὴ τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον
ἔρχεται, καὶ βαθμολογούμεναι κατὰ τὰς διακρίσεις ταύτας
στηρίζονται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνταποδοτικῆς δικαιοσύνης, ἥτις
δὲν ἀπαντᾶται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ Νόμου, διὰ τὴν
μεγάλην αὐτῶν γενικότητα. Παραβαλλόμεναι δὲ μὲ τοὺς Νόμους
τῆς Γαλλίας καὶ ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν Ἐθνῶν εὑρίσκονται κατὰ
πολὺ συγκαταβατικότεραι.

Ἡ ποινὴ τῶν διὰ βίου δεσμῶν, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ὁ §
β'. τοῦ ἄρθρου 15 ἐνομίσθη κατ' ἀρχὰς ὑπὲρ τὸ δέον αὐστηρὰ·
διότι ἡ διάταξις αὕτη ἀντιπαρατιθεμένη μὲ τὴν τοῦ § ά. ὑποθέ-
τει τὸν αὐτουργὸν ἀγνοοῦντα τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου
πιστοποιήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγεται, ὡς τοῦτο ἐξάγεται
καὶ ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ. Καὶ τῳόντι δύναται νὰ
συμβῇ τοῦτο, ὅταν τις φέρῃ μὲν καθαρὰν πιστοποίησιν ἀπὸ τὸν
ὁποῖον ἄρχεται τόπον, ἀλλ' εὑρίσκεται, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ, εἰς
τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου, ὡς πρὸς τὸν ὁποῖον ἔρχεται
τόπον· διότι πρὶν ῥθάσῃ εἰς τοῦτον, ἡ Ὑγειονομικὴ ἀρχὴ, κατὰ
συνέπειαν μεταγενεστέρων πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἐν τῷ μεταξὺ
ἔλαβεν, ἔθεσεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστο-
ποιήσεως· ἀλλὰ παρετηρήθη, ὅτι διὰ τὴν προβαλλομένην ἄγνοιαν,
τῆς ὁποίας ὁ βαθμὸς δὲν εἶναι πάντοτε εὔκολον νὰ προσδιορισθῇ,
ὁ παραβάτης ἀπαλλάττεται μὲν τῆς θανατικῆς ποινῆς, ὑποβάλ-
λεται δὲ εἰς μετριωτέραν, ἥτις εἶναι ἡ τῶν διὰ βίου δεσμῶν·
ποινὴ, ἥτις δὲν εἶναι αὐςηρὰ, διότι τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ αὐτὸ
μὲ τὸ τοῦ § ά. καὶ ἡ παράβασις τοῦ Νόμου ἐγένετο ἐν γνώσει·
διότι πᾶς τις γνωρίζει ὅτι ὀφείλει νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Ὑγειο-

νομικὴν ἀρχὴν πρὶν θέσῃ εἰς κοινωνίαν τὸν τόπον ἀμέσως, ἢ ἐμμέσως καὶ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς διαταγὰς αὐτῆς. Ἡ γνώμη αὕτη ἐγένετο δεκτὴ, ἐνεκρίθη δὲ νὰ προστεθῇ « ἂν καὶ δὲν ἐγνώριζε τοῦτο » μετὰ τὴν φράσιν « ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως. »

Παρετηρήθη πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ αὐτὴ διάκρισις ἔπρεπε νὰ γενῇ καὶ εἰς τὸν § γ'. καὶ δ'. διότι αἱ ὁριζόμεναι παρ' αὐτῶν παραβιάσεις δύνανται νὰ γίνωσι καὶ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ ἐν γνώσει, ἀλλ' ἐθεώρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι τοιοῦται διακρίσεις, ὡς διαλαμβάνεται εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἤθελον πολλαπλασιάσει τὰς βαθμολογίας, χωρὶς ἀνάγκης, διότι ἡ εὐρύτης τοῦ Νόμου εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἐπιτρέπει εἰς τὸν δικαστὴν νὰ ἐπιμετρήσῃ τὰς ποινὰς κατὰ τὰς ἐπιβαρυντικὰς, ἢ ἐλαφρυντικὰς περιστάσεις, ἀκολουθῶν τοὺς γενικοὺς περὶ τούτου κανόνας.

Εἰς τὸ ἄρθρον 31 παρετηρήθη ὅτι διὰ τῆς φράσεως « ἐξέθεσαν τὴν δημόσιον ὑγείαν » δὲν ἐρμηνεύεται τὸ διπλοῦν ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ συμβῇ, ἐπειδὴ ἐνδέχεται ὡς ἐκ τούτου νὰ διαδοθῇ μόλυσμα, καὶ μή, ἑπομένως εἶναι ἀνάγκη νὰ διακριθῇ ἑκατέρα τῶν περιπτώσεων· διὰ τοῦτο ἐγνωμοδότησεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διορθωθῇ οὕτως « ἐὰν ἐκ τῆς παραλείψεως » ταύτης διεδόθη μόλυσμα, τιμωροῦνται κατὰ τὰς διακρίσεις » τοῦ ἄρθρου 17· ἐὰν δὲ δὲν διεδόθη μόλυσμα, διεκενδύνευσε » δὲ ἡ δημόσιος ὑγεία, τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν, » καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν 500—3000 δραχμῶν. »

Αἱ γενικαὶ διατάξεις τοῦ Νομοσχεδίου, διαγράφουσαι χρέη τινα καὶ καθήκοντα ἀφορῶντα τοὺς Ὑγειονόμους καὶ ἐπιστάτας τῶν Λοιμοκαθαρτηρίων, καὶ κανονιζόμεναι ἀπὸ ὑπάρχοντας Νόμους, ἐνεκρίθησαν.

Ἐπὶ τούτοις ἐγνωμοδότησεν ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, κατὰ τὸ σύνολον καὶ τὰ καθέκαστα μὲ τὰς ἐκτεθείσας τροποποιήσεις.

Ἐν Ἀθήναι τὴν 23 Μαρτίου 1845.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος, Ι. Παξιμάδης,
Γ. Ψύλλας, Ν. Χρυσόγελος,

Παρετήρησέ τις, ὅτι χάριν οἰκονομίας ἦτο καλὸν νὰ γίνωνται συντομώτεραι αἱ ἐκθέσεις, νὰ ἐπιφυλάττωνται δὲ οἱ Εἰσηγηταὶ τῶν Ἐπιτροπῶν τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν προφορικῶς κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀλλ' ἀντεπαρετηρήθη ὅτι τὸ ἀντικείμενον ἦτο σπουδαῖον καὶ

πρωτοπαρουσίαστον εἰς τὰς Βουλὰς, δι' ὃ καὶ ἐξ ἀνάγκης προέκυψε τὸ ἐκτεταμένον τῆς παρούσης ἐκθέσεως.

Ἀποφασίζεται ἡ ἐκτύπωσις τῆς ἐκθέσεως.

Ἀναγινώσκεται Ὑπουργικὸν Πρόγραμμα περὶ τῆς τελετῆς τῆς 25 Μαρτίου, εἰς τὸ ὁποῖον, γενομένου λόγου περὶ Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας, παρετηρήθη παρά τινων, ὅτι δὲν προβλέπει ὁ Κανονισμὸς σύστασιν Ἐπιτροπῶν, ἀλλὰ μόνον προσβεύσεων πρὸς τὸν Βασιλέα, ὅτι εἰς τοιαύτην ἐπίσημον ἡμέραν ἅπαντες οἱ Γερουσιασταὶ ἐπιθυμοῦν καὶ ὀφείλουν νὰ παρασταθῶσιν. Ἀντετάχθη παρ' ἄλλων ὅτι τὸ στενόχωρον τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἐπιτρέπει εἰς ἀμφότερα τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ παρευρεθῶσι συσσωματωμένα, ὅτι τέλος, ἂν δὲν ἐκλεχθῇ Ἐπιτροπὴ, πρέπει τοὐλάχιστον νὰ σημειωθῇ ἡ ὑποχρέωσις ὅλων τῶν Γερουσιαστῶν νὰ παρευρεθῶσιν.

Ἐπὶ τῇ ἀντιπαρατηρήσει ἄλλων, ὅτι ἡ Γερουσία νομίζει περιττὸν νὰ διορίσῃ Ἐπιτροπὴν, καθότι ὅλοι οἱ Γερουσιασταὶ ἐδείχθησαν αὐθορμήτως πρόθυμοι νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν τελετὴν, ἀπεφάσισεν ἡ Γερουσία νὰ μὴ γίνῃ κλήρωσις Ἐπιτροπῆς, νὰ σημειωθῇ δὲ μόνον εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι ὅλα τὰ Μέλη τῆς Γερουσίας ἐπιθυμοῦν νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν πάνδημον καὶ λαμπρὰν ταύτην πανήγυριν.

Προσδιωρίσθη ἔπειτα ὡς ἡμέρα συζητήσεως τοῦ περὶ Ὑγειονομείων Νομοσχεδίου ἡ προσεχὴς δευτέρα 26 τοῦ τέχοντος.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Μαρτίου 1845 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνοματικοῦ Καταλόγου, καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 ὥραν. π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμπρούσιος διατάξις, ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Ὑγειονομείων Νομοσχεδίου.

Πρὶν ἡ ἀρχίσῃ ἡ περὶ τούτου συζήτησις ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος ἐκθέτει, ὅτι ἠκολούθησε παράβασις τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τῶν Πρακτικῶν τῆς τελευταίας Συνεδριάσεως, καθ' ἣν ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ συνέλθῃ τὴν 26 τοῦ τρέχοντος. Ἐπικαλεῖται δὲ εἰς τὸ ἐξῆς ἀκριβεστέραν ἐνέργειαν τοῦτε Κανονισμοῦ καὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Γερουσίας, διότι καὶ ἂν συμβῇ κώλυμα, εἰς ταύτην μόνον ἐναπόκειται νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἀναστολήν, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ εἶναι πιθανὸν, λαβούσης χώραν τῆς προσδιορισθείσης Συνεδριάσεως, νὰ παρεισάξῃ τις ἢ Νομοσχέδιον ἢ πρότασίν τινα κατ' αὐτήν.

Παρετηρήθη, ὅτι αἱ ἐνασχολήσεις τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐπέφεραν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναβολῆς ταύτης, περὶ τῆς ὁποίας ἐγκαίρως εἰδοποιήθησαν τὰ Μέλη. Ὁ δὲ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐζήτησε νὰ μὴν γίνωνται Συνεδριάσεις περὶ ἀντικειμένων, καθ' ἃ εἶναι ἀνάγκη τῆς παρουσίας τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν, καὶ τοῦτο μόνον ἀνὰ πᾶσαν δευτέραν καὶ πέμπτην, καθότι ἤθελον εὑρεθῇ βιασμένοι νὰ παραλείψωσι σημαντικὰς ἐργασίας κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Γενικῶν Ταχυδρομείων. Ζητεῖ συγχρόνως παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου τῆς Γερουσίας νὰ εἰδοποιῆται τοὐλάχιστον 24 ὥρας πρὸ πάσης Συνεδριάσεως, καινοποιουμένης αὐτῷ καὶ τῆς τυχὸν γενομένης ἐπὶ Νομοσχεδίου τινος ἐκθέσεως.

Ἐνταῦθα παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ πρότασις τοῦ Κ. Λόντου δὲν ἀφορᾷ παντάπασι τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλὰ τὴν Προεδρίαν τῆς Γερουσίας μόνον, ἥτις δὲν εἶναι ἡ ἁρμοδία νὰ ἀναβάλλῃ τὰς ἀποφασισθείσας παρὰ τῆς Γερουσίας Συνεδριάσεις· ἄλλως ἐσυμφώνησε καὶ οὗτος καὶ ὁλόκληρον τὸ Σῶμα, ὅτι αὐτὴ ἡ Γερουσία θεωροῦσα τὰς ἐνασχολήσεις τῶν Ὑπουργῶν δύναται νὰ ἀποφασίζῃ ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς, καθὼς καὶ ὅτι πρέπει εἰς τὸ ἐξῆς νὰ εἰδοποιῶνται οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοὶ, καὶ νὰ κοινοποιῶνται εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ Γραφείου αἱ τυχὸν ὑπάρχουσαι ἐκθέσεις.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἡμέρας τοῦ Γεν. Ταχυδρομείου παρετηρήθη, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ διακόπτωνται αἱ ἐργασίαι τοῦ Σώματος, εἰμὴ τότε μόνον, ὅτε εἰς αὐτὰς ἤθελεν ὑποτεθῇ ἀπαραίτητος ἡ παρουσία τινὸς Ὑπουργοῦ.

Μεταβάντος τοῦ Σώματος εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ εἰς τὴν ἡμερούσιον διάταξιν Νομοσχεδίου, ἀνγινώσκεται ἡ ἔκθεσις καὶ ἑπομένως γίνεται παραδεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐκθέτει, ὅτι ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ Νόμου, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε καταλληλοτέραν τὴν ἐπιγραφὴν

« Ὑγειονομικὸς Νόμος » ἀντὶ νόμος Ὑγειονομείων, ἐπιγραφὴν, ἁρμόζουσαν μᾶλλον εἰς ἄλλον Νόμον, ὅστις θέλει προδιορίσει τὸν ἀριθμὸν τῶν Ὑγειονομείων καὶ Λοιμοκαθαρτηρίων τοῦ Κράτους, καὶ τὸν ὀργανισμὸν αὐτῶν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνώμην ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς. Ἄρχεται ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς λέγει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησε νὰ προστεθῇ πρὶν τῶν λέξεων « ἀπὸ τόπους πραγματικῶς ὑγειεῖς » ὁ σύνδεσμος « καὶ » διὰ νὰ γίνῃ ἔτι καταληπτότερον τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοθέτου, ὅτι οὐχὶ μόνον ἀπὸ τοὺς μὴ ὑγειεῖς καὶ ὑπόπτους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ὑγειεῖς ἀπαγορεύεται ἡ ἄνευ Ὑγειονομικῆς ἀδείας εἴσοδος.

Μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἀντιτείνει, λέγον, ὅτι, ἐκ τῶν ἑπομένων ἄρθρων προκύπτει, ὅτι ἐνταῦθα προσδιορίσθη ἡ πρώτη τάξις τῆς ἀπαγορεύσεως, ἀπὸ τῆς ὁποίας θέλομεν μεταβῇ εἰς τὰς ἄλλας.

Παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Νομοθέτου εἶναι νὰ θέσῃ πρῶτον τὴν γενικὴν ἀρχὴν περὶ τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης, καὶ ὅτι εὐκρινέστερον θέλει φανῇ τὸ γενικὸν τῆς ἀπαγορεύσεως, ἂν λείψωσιν ὁλοτελῶς αἱ λέξεις « *ἀπὸ τόπους πραγματικῶς Ὑγειεῖς* ».

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρατηρεῖ, ὅτι σκοπὸς τοῦ ἀ. ἄρθρου εἶναι τωόντι νὰ θέσῃ τὴν γενικὴν τῆς ἀπαγορεύσεως ἀρχήν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται νὰ λείψωσιν ὁλοτελῶς αἱ λέξεις· « *ἀπὸ τόπους πραγματικῶς Ὑγειεῖς* ». Κατὰ τὰ λοιπὰ παραδέχεται τὸ ἀ. ἄρθρον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ β'. ἄρθρου ὁ Εἰσηγητὴς λέγει, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, ἂν καὶ δὲν ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις, ἐπεφυλάχθη νὰ κάμῃ τινας προφορικῶς ὡς πρὸς τὸ Λεκτικόν. Ἐκθέτει ἑπομένως ὅτι αἱ λέξεις « ὁρμῶνται αἱ ἀρίζεις » εἶναι ἀκατάλληλοι, καὶ καλήτερον εἶναι νὰ τεθῇ τὰ *προερχόμενα, ἢ μετακομιζόμενα*.

Παρετηρήθη παρ' ἄλλων, ὅτι ἡ λέξις « προερχόμενα » παράφρασις τῆς Λατινικῆς, δὲν εἶναι ἡ καταλληλος καὶ πρέπει νὰ λείψῃ τὸ « προ » ὅτι πλὴν τούτου, ἐπειδὴ ἀνωτέρω γίνεται λόγος περὶ ἀνθρώπων, πρέπει νὰ τεθῇ « *ἐρχόμενα πρόσωπα κτ.λ* ». Παρ' ἄλλων, ὅτι ἐξαλειφθέντος ἀπὸ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ « ἀπὸ τόπους πραγματικῶς ὑγειεῖς » πρέπει νὰ λείψωσι καὶ αἱ λέξεις « *αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον* » ὅτι ἀντὶ τοῦ

συνδέσμου « καὶ ». μετὰ τὴν πρώτην περίοδον, εἶναι καταλληλότερον νὰ τεθῇ « ἂν ». Ὅτι περιττὴ καθίσταται ἡ λέξις « ὁποίαν » ὅτι μετὰ τὴν λέξιν, συμβάν, πρέπει νὰ λείψῃ τὸ « τί » καὶ ὅτι τέλος προηγουμένων τῶν λέξεων « συγκοινωνία ἢ ἄλλο συμβὰν » δὲν δύναται νὰ μείνῃ τὸ « *καθιστῶτα τὴν Ὑγειονομικὴν αὐτῶν κατάστασιν Ὕποπτον* ἀλλὰ πρέπει μᾶλλον νὰ ἀναλυθῇ ἡ φράσις διὰ τοῦ « *δι' ὧν καθίσταται ἡ Ὑγειονομικὴ αὐτῶν κατάστασις Ὕποπτος* ».

Κατὰ συνέπειαν τῶν παρατηρήσεων τούτων παραδέχεται ἡ Γερουσία τὴν ἐξῆς τροποποίησιν τοῦ ά. ἐδαφίου τοῦ Β'. ἄρθρου.

« Τὰ ἐρχόμενα ἢ μετακομιζόμενα ἀπὸ τόπους θεωρουμένους » Ὑγειονομικῶς ἀνόσους, ἂν συνοδεύωνται μὲ ἐλευθέρας Ὑγειονο- » μικὰς πιστοποιήσεις, καὶ δὲν ἔλαβε χώραν καθ' ὁδὸν συγκοι- » νωνία, ἢ ἄλλο συμβὰν, δι' ὧν καθίσταται ἡ Ὑγειονομικὴ αὐ- » τῶν κατάστασις ὕποπτος, λαμβάνουσι κτλ. »

Παραδέχεται ἐπομένως καὶ τὸ Β'. ἐδάφιον τοῦ Β'. ἄρθρου μὲ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως « *ταχυκοῦ* » ἀντὶ « *καταλλήλου* » μὴν εὑρεθείσης προσφόρου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 3 ἄρθρου, εἰς τὴν ἀρχὴν τούτου παρετηρήθη ὅτι πρέπει νὰ τεθῶσι πάλιν ἀντὶ τῶν λέξεων « *αἱ ἀφίξεις* » αἱ λέξεις « *τὰ ἐρχόμενα ἢ μετακομιζόμενα.* »

Ἐπομένως εἰς τὸ ά. ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου τούτου, ἀφ' οὗ καθὼς καὶ ἀνωτέρω αἱ λέξεις « *ἀπόταν ὁρμῶνται* » ἀντεκατεστάθησαν διὰ τῶν λέξεων « *ἂν ἔρχωνται* » ὁ Εἰσηγητὴς παρατηρεῖ ἐνταῦθα ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ πρὶν τῶν λέξεων « *διὰ καταλλήλου* » νὰ τεθῇ ἓν « *μὲν* » πρὸς ἀντιπαράθεσιν τοῦ « *ὅμως* » ἐνεκρίθη τοῦτο, καθὼς καὶ συμφώνως μὲ τὰ ἀνωτέρω νὰ ἀντικατασταθῇ τὸ « *καταλλήλου* » μὲ τὸ « *ταχυκοῦ* » ἡ δὲ ἀπαντωμένη λέξις « *ἀπόταν* » μὲ τὸ « *ἂν* » ὡσαύτως ἡ λέξεις « *ὁρμώμενα* » μὲ τὴν λέξιν « *ἐρχόμενα* » καὶ ἀντὶ τοῦ « *ὕποπτοι* » ἀναφερομένου εἰς τὰς ἀφίξεις νὰ τεθῇ « *ὕποπτα* ».

Εἰς τὸ Β'. ἐδάφιον μετὰ τὴν σύμφωνον μὲ τὰ ἀνωτέρω διόρθωσιν τῶν λεξεων « *ἀπόταν ὁρμῶνται* » διὰ τῶν λέξεων « *ἂν ἔρχωνται* » μέλος τῆς ἐπιτροπῆς παρετήρησεν ὅτι περιττὴ εἶναι ἡ λέξεις « *ἀπλῆ* » ἐν ᾧ ἡ λέξις « *ὑποψία* » ἀρκετὰ ἐμφαίνει τὸ ἀμφίβολον, καὶ ἔγινε δεκτὴ ἡ ἐξάλειψις της. Ὁ δὲ Εἰσηγητὴς ἐκθέτων τὴν ἀρχὴν τῶν τριῶν κατηγοριῶν τῆς καθαρᾶς δηλ. ὑπόπτου καὶ ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως λέγει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ εὗρεν ὅτι, ἀναμεταξὺ τῶν λέξεων « *ἐμπεριληπτικῶς* » καὶ « *κατεσχέθη* » ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἓν ἀρνητικὸν « *δὲν* » ἢ καὶ σαφέστερον νὰ ἐξηγηθῇ τὸ μέρος τοῦτο διὰ τῆς ἑξῆς φράσεως « *ἢ ὅπου πρὸ 15. ἡμερῶν μετὰ τὸ τελευταῖον κρούσμα μέχρι 40 ἐμπεριληπτικῶς δὲν κατεσχέθη κτλ.* ». Διότι ἄλλως χωρὶς τὴν διάκρισιν ταύτην, ἀκάθαρτοι τόποι ἤθελον ὑπάγεσθαι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπόπτων, καὶ τότε ὁ κίνδυνος ἤθελεν εἶναι δυσαπόρευκτος. Ἐπὶ τέλους δὲ παρετήρησεν ὅτι διὰ νὰ ἦναι σαφεστέρα ἡ διάκρισις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν καθαρὰν, ἢ τῶν εἰς τὴν ὕποπτον, ἢ τῶν εἰς τὴν ἀκάθαρτον πιστοποίησιν, ἦτο καλὸν νὰ ἀντιστραφῇ ἡ ὑπάρχουσα εἰς τὸ Νομοσχέδιον τάξις καὶ νὰ τεθῇ πρῶτον, τὸ γ'. δεύτερον τὸ Β'. καὶ τρίτον τὸ πρῶτον ἐδάφιον. Ἄλλοι ἀπαντῶσιν εἰς τοῦτο, ὅτι ἡ προσθήκη τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου ἤθελεν ἀνατρέψῃ τὴν ἰδέαν τοῦ Νομοσχεδίου, καθότι τότε ἤθελεν ἀπαιτεῖσθαι οὐχὶ πλέον 15. ἡμέραι ἀπὸ τὸ τελευταῖον κροῦσμα, ἀλλὰ 40, πλήρεις, διὰ νὰ μεταβῇ ὁ τόπος ἀπὸ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀκαθάρτου εἰς τὴν τοῦ ὑπόπτου, καὶ διϊσχυρίσθησαν ὅτι ἔχει καλῶς τὸ Νομοσχέδιον.

Μεθ' ἱκανὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησιν ὅλα τὰ μέλη τῆς Γερουσίας εὗρέθησαν σύμφωνα, ὅτι εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ὑπόπτου πιστοποιήσεως ὑπάγονται τὰ μέρη ὅπου παρῆλθον μὲν 15, ἀλλ' οὐχὶ καὶ πλήρεις 40, ἀφ' ἧς κατεσχέθη τις.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον ἐξηγεῖ σαφῶς τὴν ἰδέαν ταύτην λέγων ὅτι ὁ τόπος, ὅπου πρὸ 15, ἡμερῶν κατεσχέθη τις ὑπὸ λοιμοῦ, λέγεται ὕποπτος, καθ' ὅσον ἀκόμη δὲν παρῆλθον ἀπὸ τὸ τελευταῖον τοῦτο κροῦσμα 40 ἡμέραι.

Ἐναντιουμένων τινων καὶ διϊσχυριζομένων ὅτι ἡ ἔλλειψις τοῦ ἀρνητικοῦ διαστρέφει τὴν ἔννοιαν, ἡ παραδοχὴ ἢ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου τούτου ἀνεβλήθη διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ γ'. ἐδαφίου ἡ Γερουσία τὸ παραδέχεται μὲ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων « *ἀπόταν ὁρμῶνται* » καὶ παρακατιὸν τῶν « *ἀπόταν ὁρμήθησαν* » διὰ τῶν λέξεων « *ἂν ἔρχωνται* » καὶ « *ἂν ἦλθον* ».

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 4. ἄρθρου ἀντικαθίστανται αἱ πρῶται αὐτοῦ λέξεις « *αἱ ἀφίξεις τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον τριῶν κατηγοριῶν* » διὰ τῶν « *τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὰς τρεῖς κατηγορίας τοῦ προηγουμένου ἄρθρου* », καὶ παρακατιὸν ἀντὶ τῶν λέξεων « *λαμβάνουσα ἐπ' ὄψιν τὴν σπουδαιότητα* », ἐτέθησαν αἱ λέξεις « *κατὰ τὸν βαθμὸν* » τὸ δὲ ἐπίλοιπον μέρος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐπεκυρώθη.

Εἰς τὸ τέλος τούτου ὁ Εἰσηγητὴς λέγει, ὅτι ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, λαβοῦσα μάλιστα ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν τοῦ ἐμπορικοῦ ἐπιμελητηρίου Σύρας καὶ τὰς εὐχὰς διαφόρων ἐμπόρων, γνωμοδοτεῖ νὰ τεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τούτου ὁ ἑξῆς παράγραφ.

« Ἡ διάρκεια τῆς καθάρσεως τῶν προερχομένων ἀπὸ τόπους » ὑπαγομένους εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς καθαρᾶς πιστοποιήσεως » θέλει προσδιορισθῇ, ἐφ' ὅσον οὗτοι διαμένουσιν εἰς τὴν κατη» γορίαν ταύτην εἰς τρεῖς ἡμέρας κατὰ μέγιστον ὅρον, ἐξαιρου» μένων τῶν περιπτώσεων τὰς ὁποίας τὰ ἐδάφια α'. καὶ β'. τοῦ » ἄρθρου γ'. προβλέπουσιν. »

Ναὶ μέν, προσθέτει, παρετήρησεν ἡ μειοψηφία, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῆς διαρκείας τῆς καθάρσεως εἶναι ὅλως τῆς ἁρμοδιότητος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπίκειται μεγάλη εὐθύνη εἰς πᾶν ἐναντίον συμβάν, καὶ ὅτι δύναται μόνον ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ ἐκφράσῃ τὰς κοινὰς τοῦ ἔθνους εὐχάς, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Λαοῦ, τὰ ὁποῖα πηγάζουν ἀναντιῤῥήτως ὡς ἐκ τῆς εὐκολίας τοῦ μετὰ τῆς Τουρκίας Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς Ναυτιλίας. Ἀλλ' ἀπέναντι τῶν παρατηρήσεων τούτων προτείνει ἡ πλειοψηφία ὅτι, διὰ τῆς ἐξαιρέσεως τῶν περιπτώσεων, τὰς ὁποίας προβλέπει τὸ γ'. ἄρθρον, οὐδεμία ὑποχρέωσις εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐπιφέρεται νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς διατάξεις ταύτας προκειμένου κινδύνου, μόναν προνοεῖται οὕτως ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῶν ἐμπόρων, οἵτινες, ἐν ᾧ αἱ κλάσεις τῶν γεωργῶν, τῶν ποιμένων, τῶν ἰδιοκτητῶν καθ' ἑκάστην ὠφελοῦνται δι' ἀνακουφίσεως ἀπὸ φόρους, καὶ βάρη, οὐδεμία εἶδον εἰσέτι νὰ ληφθῇ περὶ αὐτῶν φροντὶς, καί τοι συσταθεισῶν τῶν Βουλῶν. Παριστᾷ ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν νήσων ἔχουσιν ἐμπορικὰς σχέσεις μὲ τὴν Τουρκίαν πολὺ περισσότερον ἢ μὲ τὴν Εὐρώπην· ὅτι ἀπαντα χοῦ αἱ Κυβερνήσεις τὴν εὐκολίαν τῶν ὑπηκόων των καὶ τὰ συμφέροντα ἔχουσαι ὑπ' ὄψιν ἠλάττωσαν ἢ καὶ ἔπαυσαν τὰς καθάρσεις. Εἰς τὴν Αὐστρίαν ἡ ἀπὸ Τουρκίας κάθαρσις περιωρίσθη εἰς 24. ἢ 48. ὥρας. Εἰς τὴν Ῥωσσίαν ἐδόθη ἐλευθέρα κοινωνία εἰς τοὺς Βλαχο-Μολδαυούς. Εἰς τὴν Γαλλίαν γίνεται ὡσαύτως λόγος περὶ ἄρσεως τοιούτων κωλυμάτων. Τὸ ναυτικὸν τῶν Νήσων εἶναι εἰς παραλυσίαν, καθότι μικροὶ Κεφαλαιοῦχοι, ὡς εἶναι οἱ κάτοικοι τούτων, μηδὲν δυνάμενοι νὰ ἐπιχειρισθῶσιν εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐμποδίζονται ἀπὸ τὰς μὲ τὴν Τουρκίαν σχέσεις των· δι' ὅλα ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ ὄχι τὴν ἐν-

τελῆ ἐλευθέραν κοινωνίαν, ἀλλ' ὅσον τὸ δυνατὸν τὴν ἐλάττωσιν τῶν κωλυόντων τὴν κοινωνίαν ταύτην μέτρων.

Μέλος τῆς ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι καὶ ἄλλον, πλὴν τῶν ἐκτεθέντων εἶχε λόγον ἡ μειονοψηφία· ἐκτὸς ὅτι ἐπεμβαίνομεν εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, τὸ νόσημα δὲν ἀναπτύσσεται πάντοτε, εἰμὴ μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας, ὡς λέγουσι τινὲς τῶν Ἰατρῶν, καὶ καθεκάστην σήμερον ἔρχονται πλοῖα ἀπὸ Κωνσταντινούπολιν ἐντὸς 15. ὡρῶν. Ἂν εἰς τὴν Αὐστρίαν ὀλίγων ἡμερῶν κάθαρσις ὑπάρχῃ, ὑπάρχει ὅμως καὶ ἐννεαήμερος καὶ πλειότερον διάσασις θαλασσοπορίας· ἐκθέτει ἐκ παραδειγμάτων παλαιῶν καὶ οἰκείων, τὰ πάνδεινα τῆς νόσου ἀποτελέσματα, τὴν παντελῆ φθορὰν εἰς τὸ ἠθικὸν καὶ φυσικὸν τοῦ λαοῦ, καὶ τὴν μικρότητα τοῦ κέρδους ἀντιπαραβαλλομένου μὲ τὴν καταστροφὴν τῶν τε φυσικῶν καὶ ἱερωτέρων τῆς κοινωνίας δεσμῶν. Ἡ δὲ πιθανότης τῆς διαδόσεως τοῦ μολύσματος, λέγει, κανταντᾶ σήμερον διὰ τῆς εὐκολίας τῆς συγκοινωνίας πολὺ μεγαλητέρα, παρὰ τὴν ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ὅτε ὁ μέσος ὅρος τῶν διαπλων ἐκ τῆς Τουρκίας ἦτον τότε 10. ἡμέραι, καὶ διὰ ταῦτα ἡ πρόνοια τῆς Κυβερνήσεως πρέπει νὰ ἦναι τώρα πολὺ συντονωτέρα· ὅθεν καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ ἐναποτεθῇ εἰς μόνην τὴν Κυβέρνησιν ὁ προσδιορισμὸς τῆς διαρκείας τῶν καθάρσεων, ὡς ἔχει τὸ προκείμενον ἄρθρον.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τῆς Κυβερνήσεως ἤθελεν εἶσθαι ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν ἠθικὴν εὐθύνην, τὴν ὁποίαν ἔχει, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου ἐπρονόπτεν ἡ ἰδία, διὰ τοῦ Νομοσχεδίου, νὰ εὑρεθῇ εἰς θέσιν νὰ χορηγήσῃ τὰς ἀπαιτουμένας εὐκολίας, καθ' ὅσον τοῦτο δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἐπικίνδυνον εἰς τὴν δημόσιον ὑγείαν. Ὅτι τὸ κέρδος πέντε, ἢ ἓξ ἑκατομμυρίων ἂν ὑποτεθῇ, εἶναι μηδαμινὸν ἀπέναντι τῆς ζωῆς αὐτῆς τῶν πολιτῶν, ἥτις εἰς μόνην τὴν Πατρίδα δύναται νὰ θυσιασθῇ. Ὅτι ἀφ' ἑτέρου συγκρινομένων τῶν πλεονεκτημάτων, τὰ ὁποῖα προέρχονται ἐκ τοῦ μετὰ τῆς Δύσεως ἐλευθέρου μας ἐμπορίου μὲ τὰ τοῦ τῆς Ἀνατολῆς, εἶναι ἀσήμαντα τὰ τελευταῖα· καθότι τὰ αὐτὰ ἀκατέργαστα εἴδη παρέχουν καὶ ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία. Βιομηχανικὰ Καταστήματα δὲν ὑπάρχουσιν εἰς ἀμφότερα τὰ Κράτη, τὸ συμφερότερον ἄρα εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι νὰ γίνῃ ἡ γενικὴ παρακαταθήκη τῶν Εὐρωπαϊκῶν προϊόντων, τὰ ὁποῖα ἀποκλειστικῶς τὸ Ἑλληνικὸν Ναυτικὸν μετακομίζον εἰς τὸ Τουρκικὸν Κράτος θέλει ὠφελεῖσθαι περισσότερον. Ἀλλ' ἡ σχέσις αὕτη μετὰ τῆς Δύσεως θέλει ἐκλείψει, ἀνίσως τεθῶμεν εἰς ἄμεσον σχέσιν μετὰ τῆς Τουρκίας. Εἰς τὰς περὶ ἐμπορίου ταύτας παρατηρή-

σεις του δὲν ἐπιμένει μολαταῦτα, καθ' ὅσον ὡριμώτερον ἐπιφυλάττεται ἡ Κυβέρνησις νὰ σκεφθῇ, διὰ νὰ ἐκλέξῃ προϊόντος τοῦ χρόνου, τὸ συμφερώτερον. Ἀλλὰ θεωρεῖ πρὸ πάντων ἀναγκαῖον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ ἀντικείμενον τῆς δημοσίου ὑγείας.

Ἕτερος ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας λέγει ὅτι, δὲν ἐνόησεν αὐτὴ νὰ τεθῇ εἰς ἄμεσον κοινωνίαν ἡ Ἑλλὰς μετὰ τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ νὰ ἀρθῶσιν ὅσον τὸ δυνατὸν, χωρὶς νὰ παραμεληθῇ ἡ ἀσφάλεια τῆς δημοσίου ὑγείας, τὰ ἐμπόδια ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα κυρίως τὸ διὰ ξηρᾶς ἐμπόριον ἐνέκρωσαν. Ἀναφέρει παραδείγματα τῶν ἄλλοτε ἀνθουσῶν παηγύρεων τῆς Ἀνατολῆς Στερεᾶς. Παρατηρεῖ ἐπὶ τέλους, ὅτι διὰ τῆς ὑπερβολικῶς αὐστηρότητος κατὰ τῆς συγκοινωνίας ταύτης, προέκυψεν, ὅτι ὑστερήθημεν πλήθους ἀναγκαίων βραχιόνων, ὅτι διὰ μιᾶς 1000, οἰκογένειαι θέλουσαι νὰ μεταναστεύσωσιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, ἐμποδίσθησαν, καὶ πολλάκις τὰ εἰς τὰ Μεθόρια Λοιμοκαθαρτήρια ἔδωσαν εὐκαιρίαν εἰς τὰς Τουρκικὰς ἀρχὰς νὰ ἁρπάσωσι καὶ ἐπαναγάγωσι πρόσφυγας οἰκογενείας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναγκάσθη ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀποσύρῃ τὰ Ὑγειονομικὰ Καταστήματα ἡμίσειαν ὥραν ἐντεῦθεν τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς. Ἀπεναντί τούτων παρατηρεῖ τὰς εὐκολίας, τὰς ὁποίας ἡ Αὐστρία παρέχει εἰς τὰ μετὰ τῆς Τουρκίας σύνορά της, καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις αὐτὰ τὰ ἴδια μέτρα τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως ἀναλόγως τῶν ἀποστημάτων.

Ἀντέτεινεν ἄλλος παριστῶν ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι Ἑλληνικὸν μόνον καὶ οὐχὶ πολιτικὸν, καὶ δὲν συμφέρει παντάπασιν ὁ περιορισμὸς οὗτος εἰς τὴν Κυβέρνησιν, θεωρουμένων μάλιστα τόσων ταχέων τῶν ἀφίξεων ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην μιᾶς εὐκολίας εἰς τὸ ἐμπόριον, καὶ δὲν συμφωνεῖ ὅτι ἡ ταυτότης τῶν ἀκατεργάστων ὑλῶν κατὰ τὰς δύο Ἠπείρους δὲν ἠθέλε παρέξει περισσοτέραν ἀνάπτυξιν εἰς τὴν ναυτιλίαν μας, ἥτις εὐκόλου οὔσης τῆς συγκοινωνίας, ἤθελε μόνον ἐξάγει ὅλα τῆς Τουρκίας προϊόντα. Νομίζων μάλιστα ὅτι ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ συστήσῃ εἰς τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον, διὰ νὰ δώσῃ ὅλας τὰς ἐφικτὰς εὐκολίας, ὅσαι ἤθελον συμβιβασθῇ μὲ τὴν ἀσφάλειαν τῆς δημοσίου ὑγείας, χάριν τῆς ὁποίας κυρίως φρονεῖ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ὅρος εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἡ Γερουσία παραδεχθεῖσα τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις καὶ συνιστῶσα ταύτας εἰς τὴν Κυβέρνησιν δὲν παραδέχεται τὴν

παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην προσθήκην.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 5, ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι ἔπρεπε νὰ σαφηνισθῇ, καὶ προτείνεται τροπολογία σκοπὸν ἔχουσα νὰ μὴν ὑποχρεοῦται τις ἄκων νὰ ἐκκαθαρίζεται ἐντὸς τῶν Ἑλληνικῶν Λοιμοκαθαρτηρίων, ὅταν τυχὸν προαιρεῖται ν' ἀποπλεύσῃ.

Παρετήρησεν ἐνταῦθα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὅτι ἡ βία αὐτὴ εἶναι νόμιμος, διότι οὕτω προνοεῖται ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ πληρώματος, τὸ ὁποῖον ἄλλως ὁ πλοίαρχος δύναται νὰ θυσιάσῃ δι' αἰσχρὸν κέρδος, ἢ ἀπορυγὴν τῶν τῆς καθάρσεως ἐξόδων. Ὅτι ἄλλως μεμολυσμένον τι πλοῖον δύναται νὰ λάβῃ συγκοινωνίαν καὶ νὰ μεταδώσῃ τὸ μόλυσμα εἰς τὸ ἰδικόν μας, ἢ εἰς ξένον Κράτος, καὶ ἡ φιλανθρωπία αὐτὴ μᾶς ὑποχρεοῖ νὰ ἤμεθα αὐστηροὶ καὶ νὰ προλάβωμεν τοιοῦτον κίνδυνον.

Παρετηρήθη, ὅτι οἱ Νόμοι ὑποχρεοῦσι μάλιστα ἕκαστον νὰ ἐμποδίζῃ τὸν παρ' ἄλλου πρὸς τρίτον ἐπαπειλούμενον κίνδυνον, καὶ ἀκόμη τὴν κατὰ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ του ἐπαπειλουμένην βλάβην. Κατὰ συνέπειαν τούτων ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν ἀνεκάλεσεν ὁ ἴδιος ταύτην, πεισθεὶς ὅτι ἡ φιλανθρωπία ὑπαγορεύει τοιαύτην αὐστηρότητα.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται αὐτολεξεὶ τὸ 5 ἄρθρον.

Εἰς τὸ 6 παρετήρησάν τινες, ὅτι δὲν ἀκολουθοῦνται καὶ ἐνταῦθα οἱ αὐτοὶ ὑπαγορεύσαντες τὸ 5 ἄρθρ. λόγοι. Ἐὰν ἐκεῖ ὡς ἐκ φιλανθρωπίας διὰ τοὺς ἡμεδαποὺς, καὶ διὰ νὰ ἀπαλλάξωμεν ἀπὸ τὸν κίνδυνον ἄλλα μέρη, παραβιάζομεν τὴν θέλησιν, ὑποχρεοῦντες μεμολυσμένον πλοῖον νὰ καθυποβληθῇ εἰς ἐκάθαρσιν, τὰ αὐτὰ αἴτια ὑφίστανται καὶ εἰς τὴν περίστασιν ξένων πλοίων.

Συζητήσεως ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης γενομένης, παρετηρήθη ὅτι τὸ πρῶτον εἶναι ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Ἑλληνικοῦ δικαίου, τὸ δὲ δεύτερον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῶν ἐθνῶν, μὴν ἐπιτρέπον ἐπίσχεσιν πλοίου φέροντος ξένην σημαίαν, καὶ τὴν παραβίασιν τῆς θελήσεως τοῦ πλοιάρχου του.

Ἀντεπαρετηρήθη ἀπ' ἄλλον, « ἂν καὶ δὲν εἶναι σύμφωνος παντελῶς μὲ τοὺς προτείναντας τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν τοῦ ἕκτου ἄρθρου, φρονεῖ ὅμως ὅτι ὑπάγεται εἰς τοὺς Νόμους τῆς ἐπικρατείας, εἰς ἣν εὑρίσκεται ἐλιμενισμένον πᾶν πλοῖον, καὶ τοι φέρον ξένην σημαίαν, ἐν περιπτώσει παραβιάσεως τῶν καθεστώτων Νόμων, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ὡς γενικὸς κανὼν ἡ σκέψη τῆς ξένης σημαίας. »

Εἰς ταῦτα ἀντεῖπεν ὁ προλαλήσας ὅτι, ἡ περίπτωσις αὐτὴ

εἶναι ἐξαιρετική, ἐνῷ τὸν γενικὸν κανόνα διέγραψε τὸ δίκαιον τῶν Ἐθνῶν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ 6 ἄρθρον ἄνευ οὐδεμιᾶς τροπολογίας.

Ἀναβληθείσης δὲ διὰ τὴν αὔριον τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως, ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 28 Μαρτίου 1845 ἡμέρᾳ τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγινώσκονται.

Ἔνθα ταῦτα ἀναφέρουσι περὶ τῆς ἐπὶ τοῦ ά. ἄρθρου συζητήσεως, ἓν τῶν μελῶν παρατηρεῖ ὅτι διέφυγε τὴν προσοχὴν τῆς Γερουσίας τὸ περιττὸν τῶν λέξεων « ἢ μετακομίζεται » ἐνῷ ἡ λέξις « ἔρχεται » ἐραρμόζεται καὶ εἰς ἔμψυχα καὶ εἰς ἄψυχα, παραδεχομένη δὲ ἁπαξ τὴν λέξιν ταύτην θέλει ἀναγκάζεται νὰ τὴν ἐπαναλαμβάνῃ εἰς πᾶσαν σχεδὸν περίοδον καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὸν ὑγειονομικὸν κανονισμόν. Παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι ὄχι μόνον τοῦτο διέρρεγεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι διὰ τῶν λέξεων « ἔρχεται ἢ μετακομίζεται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν » ἀφανίζεται ὁ σκοπὸς τοῦ Νομοθέτου, ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνωσιν ἄδειαν παρὰ τῆς ὑγειονομικῆς ἀρχῆς καὶ αὐτὰ τὰ ἀπὸ λιμένας τῆς ἐπικρατείας ἐρχόμενα πρὸν κοινωνήσωσιν.

Παρετηρήθη παρὰ διαφόρων, ὅτι καλὸν ἦτον νὰ γίνῃ τοιαύτη διόρθωσις, ἀλλ' ἐνισταμένων ἄλλων, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τεθῇ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπανόδου εἰς τὰ ἤδη ἀποφασισθέντα, ὅτι δύναται δὲ νὰ γίνῃ ἡ διόρθωσις εἰς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα, οὐδεμία ἐπιμνέχθη τροπολογία, τὰ δὲ πρακτικὰ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐπικαλούμενος τὸ ἄρθρον 26 τοῦ κανονισμοῦ, καὶ ἑπομένως τὸ 50 τοῦ Συντάγματος, εἷς τῶν Γερουσιαστῶν ἐκθέτει ὅτι παραβιάζονται παρὰ τῆς ἐξουσίας αἱ ἐκλογαὶ τῶν Λιγιέων, ὅτι Σώ-

ματα ἐθνοφυλάκων ἐκ κακούργων συγκεκροτημένα, ἐσυστήθησαν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἐπίσης κακούργου, διὰ νὰ καταπιεσθῶσιν οἱ πολῖται καὶ ἐκβιασθῶσιν κατὰ τὰς ἐκλογὰς, καὶ παρακαταθέτει εἰς τὸ γραφεῖον ἀναφορὰν τῶν τελευταίων τούτων.

Μέλη τινα ζητοῦν νὰ ἀφαιρεθῇ ὁ λόγος ἀπὸ τὸν ἀγορεύοντα, ὡς μὴ ὄντος τοῦ ζητήματος ἐντὸς τῆς ἡμερουσίας διατάξεως· διϊσχυρισθέντος δὲ τούτου, ὅτι ἕκαστος Γερουσιαστὴς παρουσιάζων ἀναφορὰν περιέχουσαν μάλιστα σοβαρὰ τοιαῦτα ἀντικείμενα καὶ παραβίασιν Νόμων καὶ Συντάγματος, δύναται προφορικῶς νὰ τὴν ἀναπτύξῃ καὶ νὰ προσθέσῃ καὶ ἄλλα μεταγενέστερα συμβάντα, ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 39 τοῦ κανονισμοῦ, ἀνίσως ἄλλοι Γερουσιασταὶ ζητήσωσι τὴν ἀναβολὴν ἢ παράπομπὴν εἰς ἄλλην συνεδρίασιν τοῦ ζητήματος, πρέπει νὰ ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία περὶ τούτου, πρὶν ἀκολουθήσῃ οὗτος τὴν ἀγόρευσιν, δι' ὃ καὶ ζητεῖ ν' ἀναβληθῇ ἡ παροῦσα συζήτησις εἰς τὸν οἰκεῖον καιρόν· οὗτος δὲ εἶναι, ὅταν ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν ἀναφορῶν καθυποβάλῃ τὴν περὶ τῆς ἀναφορᾶς ἔκθεσιν καὶ γνωμοδότησίν της.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι δύο εἴδη ἀναφορῶν ὑπάρχουσιν· ἀναφοραὶ ἀφορῶσαι γενικὰ ἀντικείμενα, ἢ ἰδιωτικά. Ὅτι ἂν ἀφορῶσιν ἰδιωτικά, δὲν δύνανται νὰ λυθῶσιν ὑπ' ὄψιν πρὶν τούτων ἐπιληρθῇ καὶ γνωμοδοτήσῃ ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπή.

Παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἀναφορὰς τοιαύτας, πρέπει μὲν νὰ στέλλωνται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἀλλ' ὁσάκις Γερουσιαστὴς θελήσῃ νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, δὲν δύναται νὰ ἐμποδισθῇ, καὶ τοῦτο πάλιν προσκαλούμενον πρέπει κατὰ τὸ αὐτὸ 50 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος νὰ τὰς δώσῃ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου λέγει, ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν τήρησιν τοῦ κανονισμοῦ της, ἂς ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία.

Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰς διασαφήσεις, εἶναι ἕτοιμος νὰ τὰς δώσῃ. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι οὐδὲν παράπονον ἐγένετο πρὸς τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς, ἢ τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἤθελε ζητήσῃ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν, πρὶν ἀναφερθῶσιν οἱ παραπονούμενοι εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἀντιπαρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι εἶναι εὐρὺ, καὶ δὲν περιώρισε τὸ Σύνταγμα νὰ ἀναφέρωνται οἱ πολῖται καθ' ἱεραρχικὴν τάξιν, ἔδωσε μάλιστα εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι ὅπο νομίσωσι καταλληλότερον.

Ὁ παρουσιάσας τὴν ἀναφορὰν ζητεῖ τὴν ἀνάγνωσίν της. ἀντιτείναντος δὲ ἄλλου, ὅτι συνήθεια τοιαύτη δὲν καθιερώθη, πρὶν

ἐπιληρθῇ ταύτης ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ παραστήσῃ ἂν ἦναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἀναγνωσθῇ ἄνευ σκανδάλου ἐπὶ δημοσίας Συνεδριάσεως, ἀπήντησεν ὁ προτείνων τὴν ἀνάγνωσιν, ὅτι τοῦτο ἴσως ἤθελεν εἶναι βάσιμον, ἂν ἐπρόκειτο ἁπλῶς περὶ ἀναφορᾶς παραδοθείσης εἰς τὸ γραφεῖον, ἀλλ' ὅταν Γερουσιαστὴς τὴν παρουσιάζῃ οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ἤθελεν ἐπιφορτισθῇ τὴν παρουσίασιν ἀπρεποῦς ἐγγράφου, παρετήρησε δὲ, ὅτι, πειθόμενος εἰς τὰ προεκτεθέντα περὶ ἀναβολῆς τοῦ ζητήματος, ἂν τὸ ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία, ζητεῖ νὰ προσδιορίσῃ ἡ Γερουσία τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεώς του, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσον πᾶσα ἀναβολὴ εἶναι ἐπικίνδυνος, προκειμένου ὡς ἐκ τῶν γενομένων παραβιάσεων κινδύνου προσώπων.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ ἀναβληθῇ μὲν τὸ ζήτημα, νὰ διευθυνθῇ δὲ ἀμέσως εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἡ ἀναφορὰ, διὰ νὰ καθυποβάλῃ αὕτη ὅσον τάχιον τὰς παρατηρήσεις της.

Μεταβάσης τῆς Γερουσίας εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νομοσχεδίου, ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι κατὰ συνέπειαν τῶν χθὲς γενομένων ἐπὶ τοῦ β'. ἐδαφίου τοῦ 3. ἄρθρου παρατηρήσεων, ἔκρινεν ἁρμοδίαν τὴν ἐξῆς τροποποίησιν τοῦ ά, μέρους αὐτοῦ.

« Β'. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ὑπόπτου πιστοποιήσεως, ἐὰν » ἔρχωνται ἀπὸ τόπον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου, ἢ τῶν περιχώρων » αὐτοῦ, ὑπάρχῃ ὑποψία λοιμώδους νοσήματος, ἢ ὅπου παρῆλ» θον μὲν **15**: ἡμέραι ἀπὸ τοῦ τελευταίου κρούσματος, δὲν » συνεπληρώθησαν δὲ εἰσέτι αἱ **40**, κτλ »

Ἡ Γερουσία παμψηφεὶ παραδέχεται τὴν τροπολογίαν ταύτην καὶ ἐπικυρώνει τὸ ἐπίλοιπον μέρος τοῦ ἐδαφίου τούτου.

Πρὶν ἡ ἀρχίσει ἡ συζήτησις τοῦ **7** ἄρθρου, παρατηρεῖ τις, ὅτι ἐλήφθη πρόνοια διὰ τὰ μολυσμένα πλοῖα, τὰ ὁποῖα τυχὸν δὲν ἤθελον συμμορφωθῶσι μὲ τὰς Ὑγειονομικὰς διατάξεις· ὅτι τοῦτ' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ γίνῃ καὶ περὶ τῶν ἐρχομένων διὰ ξηρᾶς, ἂν τυχὸν ἤθελον ἀποποιηθῇ νὰ ἐμβώσιν εἰς τὸ ἐπὶ τούτου λοιμοκαθαρτήριον, ἢ καὶ ἅπαξ ἐμβάντες καὶ μολυσμένοι ὄντες, δὲν ἤθελον νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ἐντὸς αὐτῶν ἐκκάθαρσιν, ἀλλὰ προτιμήσωσι τὴν ἐπάνοδόν των. Καθότι μὴν ὑπαρχούσης οὐδεμιᾶς διατάξεως, ἥτις νὰ ὑποχρεῴ τὸν ξένον, ἢ τὸν Ἕλληνα ἐρχόμενον εἰς τὴν Ὑγειονομικὴν γραμμὴν, νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον, ἢ εἰσελθὼν καὶ μολυσμένος ὤν, νὰ τὸν ἐμποδίζῃ νὰ ἐξέλθῃ καὶ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ μέρη, ὅθεν ἦλθε, δὲν δύναται νὰ τῷ ἀπαγορευθῇ

ἡ ἐπιστροφὴ, ἢ δύναται καὶ νὰ ἐπιμείνῃ νὰ κάμῃ τὴν ἐκκάθαρσίν του καὶ εἰς ἄλλο μέρος, ἢ εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον·

Ἀπηντήθη εἰς ταῦτα ὅτι, ὅταν ἐγένετο λόγος περὶ πλοίων, ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν τὸ ζήτημα τῆς προστασίας τῆς σημαίας, καὶ διὰ τοῦτο ἐχρειάσθη εἰδικὴ διάταξις· ἀλλ' εἰς τὴν τῆς ξηρᾶς Ὑγειονομικὴν γραμμὴν, ἀνίσως ὁ ξένος τὴν ὑπερβῇ, ἐννοεῖται ὅτι καὶ ἄκων, καὶ διὰ τῆς βίας ἀκόμη ὑποχρεοῦται νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς Ὑγειονομικὰς διατάξεις, καὶ τοῦτο προβλέπει καὶ τὸ ἄρθρον **11** τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον συγχωρεῖ τὴν διὰ βίας ἀπόκρουσιν παντὸς ἀποπειρωμένου νὰ κοινωνήσῃ μὲ τὸν τόπον, ἐναντίον τῶν Ὑγειονομικῶν διατάξεων, ἀδιαφόρου οὔσης τῆς ἐθνικότητός του.

Ἕτερος παριστᾷ ὅτι, πλὴν τοῦ **11** καὶ τὸ ά. ἄρθρον προβλέπει τὴν περίστασιν ταύτην, διότι κανονίζει, ὅτι πρὶν δώσωσιν ἄδειαν αἱ Ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ, δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσι κάθαρσιν, συμμορφούμεναι μὲ τὸν νόμον καὶ τὰς διατάξεις τοῦ Ὑγειονομικοῦ κανονισμοῦ.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ **7** ἄρθρον, τὰς λέξεις μόνον « ἄνευ ἀναβολῆς » ἀντικαταστήσασα διὰ τῆς λέξεως « ἀνυπερθέτως » ἕνεκεν τῆς παρακατιὸν ἐπαναλήψεώς της.

Παραδέχεται ἐπομένως καὶ τὸ ὄγδοον ἄρθρον ἀντικαταστήσασα τὴν λέξιν « ἀποκτεινομένων » διὰ τῆς « φονευομένων » ἐν χρήσει οὔσης καὶ διὰ τὰ ζῶα.

Εἰς τὸ ἔνατον ἄρθρον ἀντικατέστη ἡ λέξις « ἅμα » διὰ τῆς λέξεως «ἀφοῦ» διότι τοιουτοτρόπως δὲν θέλει ἀναγκάζεται τὴν αὐτὴν στιγμὴν τῆς ἐξόδου του, ὁ ἐκκαθαρισθεὶς, νὰ συμπαραλάβῃ τὰ πραγματά του.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς γνωμοδοτεῖ νὰ προστεθῶσι μετὰ τὴν λέξιν « πραγματειῶν » καὶ αἱ λέξεις « ἢ ἄλλων πραγμάτων » θεωρουμένων δηλ. τῶν ἐπίπλων καὶ ἄλλων μὴ ἐμπορευσίμων εἰδῶν, ἀντὶ δὲ τῆς λέξεως « δύναται » ἡ λέξις « συγχωρεῖται ».

Ἡ πρώτη προσθήκη ἔγεινε δεκτὴ, ὄχι δὲ καὶ ἡ δευτέρα ἀντικατάστασις λέξεως, καθότι τὸ « συγχωρεῖται » ἀφίνει περισσότερον εἰς τὸ αὐθαίρετον τῶν εἰγειονομικῶν ὑπαλλήλων τὴν ἄδειαν ταύτην καὶ δύνανται νὰ ἀκολουθήσωσι καταχρήσεις. Εἰς δὲ τὴν λέξιν « καθ' ἑκάστην » ἀντεκατέστη ἡ λέξις « δι' ἑκάστην » διότι δὲν ἀπαιτεῖται ἡμέραν παρ' ἡμέραν νὰ γίνεται πλημμυρίς.

Ἐπὶ τῶν λέξεων τριπλοῦν δικαίωμα παρετήρησαν τινές, ὅτι τοῦτο εἶναι ἐπαχθὲς, δυσκολεύει τὰ μέγιστα τοὺς ἐμπόρους, ἐμφαίνει ταμιευτικόν τι πνεῦμα. Πολλάκις ξένος μόλις ἐκβαρισθεὶς, ἢ ἕνεκεν τῆς κακοκαιρίας ἢ μὴν εὑρίσκων ἀποθήκας, δὲν δύναται νὰ συμπαραλάβῃ ἀμέσως τὰ πραγματά του. Ἐὰν δὲν ἦτον τόπος ἱκανὸς καὶ ἀπαραιτήτως ἐχρειάζετο δι' ἄλλους, τότε ἦτον ἀξιοπρεπέστερον νὰ λείψῃ τοιαύτη ἄδεια ὅλως διόλου, ἀλλὰ τὸ νὰ ἐπιβάλλεται τριπλοῦν τέλος, δεικνύει κερδοσκοπίαν τινα μὴ ἁρμόζουσαν εἰς δημόσια καταστήματα.

Ἄλλος γνωμοδοτεῖ: νὰ συγχωρηθῇ μὲ τὴν πληρωμὴν τοῦ αὐτοῦ τέλους καὶ ἄλλης μιᾶς ἡμέρας προθεσμία. Ἕτεροι παρατηροῦσιν, ὅτι ἡ αὐστηρότης αὕτη εἶναι ἀναγκαία πρὸς εὐκολίαν μάλιστα τοῦ ἐμπορίου, διότι, ἐν ᾧ τὰ καταστήματα δὲν εἶναι μεγάλα, δυσκολεύονται οἱ νεωστὶ τυχὸν ἐρχόμενοι, καὶ πλοῖα, ἔχοντα πραγματείας νὰ ἐκφορτώσωσιν ἐμποδίζονται ἀπὸ τὸν πλοῦν των, καὶ εὐκολία εἰς τοὺς ἐκκαθαρισθέντας ἤδη ἀνίσως δοθῇ, οὗτοι θέλουσι καταχρασθῇ ταύτης.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν παραδοχὴν τοῦ τριπλοῦ δικαιώματος καὶ παρεδέχθη τὸ 9 ἄρθρον ὡς εἶχεν.

Εἰς τὸ 10 ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἡ εἰς ἕν μόνον ἔτος παραγραφὴ παντὸς δικαιώματος ἐπὶ τῶν τυχὸν ἐγκαταλειφθέντων εἰς λοιμοκαθαρτήριον πραγμάτων, ἐφάνη βαρεῖα, τοσοῦτῳ μᾶλλον, ὅσον τὰ μένοντα πράγματα μεταβάλλονται εἰς χρήματα, καὶ ἡ διατήρησις τούτων δὲν δυσκολεύει, ἀλλ' ὠφελεῖ μάλιστα τὸ Ταμεῖον. Ὅτι διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ ληφθῇ ὁ ὅρος τῆς ἐπὶ τῶν Συναλλαγμάτων παράγραφῆς τῶν πέντε ἐτῶν.

Παρετηρήθη ἐνταῦθα, ὅτι εἰς ἀσήμαντα ἀντικείμενα καὶ χωρὶς παραμικρὰν ὠφέλειαν ἀπαντᾶται εἰς διαφόρους διατάξεις ταμιευτικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ λείψῃ. Ἔχομεν γενικοὺς κανόνας παραγραφῆς, διατὶ νὰ παραβῶμεν τούτους, ὅταν μάλιστα ἡ παράβασις δὲν ὠφελεῖ; Ἐξαιρετικοὶ Νόμοι ὑπαγορεύονται ἐνίοτε ἐκ τῆς ἀνάγκης, ἀλλ' ἀνάγκη οὐδεμία ὑρίσταται, ἐν ᾧ, ὡς παρατήρησεν ἡ ἐπιτροπὴ, τὰ εἴδη ταῦτα θέλουν μεταβάλλεσθαι εἰς χρήματα καὶ μένουν εἰς τὸ Ταμεῖον, δι' ὃ γνωμοδοτεῖ νὰ μείνῃ ἡ συνήθης παραγραφὴ τῶν 30 ἐτῶν.

Ἡ εἰς τὴν παροῦσαν διάταξιν ὁριζομένη προθεσμία ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι δὲν ὁμοιάζει τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὴν κοινὴν νομοθεσίαν προθεσμίας τῶν παραγραφῶν, διότι ἐκεῖ ἐπρόβλεψεν ὁ Νομοθέτης ν' ἀσφαλίσῃ τὰ δικαιώματα τῆς ἰδιοκτησίας ἐναντίον τῆς ἀδίκου καὶ παρανόμου κατακρατήσεως της ἀπὸ ἀνθρώ-

πους πονηροὺς καὶ ἅρπαγας, μὴν ἀποδίδοντας ἑκουσίως τὸ δίκαιον τῶν ἄλλων, καὶ διὰ νὰ ἔχῃ καιρὸν ὁ ἀδικούμενος νὰ προσέλθῃ εἰς τὰ δικαστήρια, ἢ ὅπου ἄλλοῦ εἶναι ἀνάγκη, ἔγινε χρεία νὰ τεθῇ δεκαετὴς καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις εἰκοσαετὴς καὶ τριακονταετὴς προθεσμία, ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα. Ἐδῶ δὲν κατακρατεῖ τις τινος δίκαιον. Ἡ ἰδιοκτησία εἰς ταύτην τὴν περίστασιν κεῖται ἐν τῷ μέσῳ καὶ οἱονεὶ φωνάζει πρὸς τὸν κύριόν της! Ἰδοῦ ἐδῶ εἶμαι, λάβεμε. Δὲν εἶναι ἄρα καταπάτησις· εἶναι τρόπον τινὰ παρακαταθήκη συνεπιφέρουσα βάρη εἰς τὸν παρακαταθηκάριον, καὶ χρειαζομένη φύλαξιν καὶ περιφρούρησιν. Διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπή σας ἐνόμισε μὲν, ὅτι τὸ εἰς τὸ κείμενον διοριζόμενον ἓν ἔτος ἦτον ὀλίγον, συνεξομοιώσασα δὲ καὶ τὴν προκειμένην περίστασιν μὲ τὴν τῶν συναλλαγμάτων, προσδιώρισε τὴν προθεσμίαν ἐκείνων.

Ἕτερος γνωμοδοτεῖ, ὅτι ἁρμόζει μὲν ἡ τῶν πέντε ἐτῶν προθεσμία, ἀλλὰ διὰ ν' ἀπαλλαχθῇ ἡ Κυβέρνησις πάσης προσβολῆς ταμιευτικοῦ σκοποῦ, ἦτον σκοπιμώτερον νὰ ἔμενον τὰ χρήματα ταῦτα εἰς ὄφελος ἀγαθοεργῶν καταστημάτων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης λέγει, ὅτι, ἐνταῦθα δὲν πρέπει νὰ λάβωσιν χώραν οἱ γενικοὶ κανόνες τοῦ δικαίου, διότι ὑποτίθεται, ὅτι τὰ πράγματα ταῦτα εἶναι ἐγκαταλελειμμένα· καὶ ἄλλη ἀρχὴ πρέπει νὰ τεθῇ προσέτι, διότι ἡ ἰδιοκτησία μεταβάλλεται καὶ ὑποτίθεται πλέον μηδενὸς ἰδιοκτησία· ὅτι τοιουτοτρόπως δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν σκοπὸς δημεύσεως· ὅτι θέλει ἀκολουθήσει τρομερὰ σύγχυσις, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἐτῶν ἡ ταυτότης τῶν προσώπων, ἢ τῶν πραγμάτων. Πλὴν τούτων, οἱ φύλακες αὐτοὶ τῶν Λοιμοκαθαρτηρίων δύνανται νὰ συνεννοῶνται μὲ σφετεριστὰς, καὶ τὸ πολυχρόνιον τοῦτο διάστημα θέλει παρέξει μέσα διαστροφῆς καὶ ἀπάτης, καὶ ὅλα ταῦτα θέλει προλάβει μία σύντομος παραγραφὴ, δι' ἣ νομίζει ὅτι αὐτὴ πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ἓν μόνον ἔτος.

Ἄλλος ἀντετείνει λέγων, ὅτι καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἀπολεσθέντων ἢ κατὰ ξηρὰν ἢ κατὰ θάλασσαν, ἔχει δικαίωμα ὁ ἰδιοκτήτης, πολλῷ μᾶλλον εἰς πράγματα, τὰ ὁποῖα, ἀφ' οὗ ἅρπασεν εἰς δημόσιον κατάστημα, διὰ τυχαίαν περιστατικὴν, δὲν δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ἑκουσίως ἐγκατέλειπε. Σύγχυσις, νὰ ἀκολουθήσῃ δὲν δύναται μήτε εἰς τῶν προσώπων, μήτε εἰς τῶν πραγμάτων τὴν ταυτότητα, διότι εἰς ἕκαστον τοιοῦτον κατάστημα ὑπάρχουν βιβλία, εἰς τὰ ὁποῖα ἀκριβῶς ἐγγράφονται καὶ τὰ πράγματα καὶ τὰ παραδόσαντα αὐτὰ ἄτομα. καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν κα-

τάχρησιν αὐτῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τοῦτο ἔχει χρέος αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις νὰ προβλέψῃ, καὶ οὐχὶ διὰ τὸ ἐνδεχόμενον ταύτης, νὰ ἐπιβαρύνῃ τοὺς πολίτας νομοθετοῦσα ἄνευ ἀνάγκης πρὸς βλάβην των.

Ὁ προτείνας τὴν τριακονταετῆ παραγραφὴν, ἐπαναλαμβάνει ὅτι, καταργηθέντος τοῦ κατὰ τῶν ξένων ταμιευτικοῦ συστήματος, καὶ οὗτοι χαίρουσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα ὡς πρὸς τὴν ἰδιοκτησίαν των· ὅτι κακῶς ἐννοεῖται ἐν προθέσει ἐγκαταλείψις ἡ ἁπλῆ ἀμέλεια, ἐν ᾧ ἡ ἰδιοκτησία ὁρίζεται κατά τινας τὸ δικαίωμα τοῦ χρᾶσθαι καὶ καταχρᾶσθαι τὰ ἑαυτοῦ. Ὅτι ἡ αὐτὴ ἀμέλεια συγχωρεῖται διὰ 30 ἔτη καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις καὶ περισσότερον. Ἐὰν τοιοῦτον προνόμιον ἔχῃ τις ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν, πολλῷ μᾶλλον ἀπέναντι τακτικῆς Κυβερνήσεως, Τέλος ἐπαναλαμβάνει, ὅτι τὰ βιβλία ταύτης πολὺ περισσότερον, ἢ τὰ τῶν ἐμπόρων ἔχουν ἰσχὺν ἀποδείξεως, ὅτι ἡ ἀμέλεια καὶ κατάχρησις τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως αὐτὴν μόνην πρέπει νὰ βλάψῃ, καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν γνωμοδότησίν του.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι τοιοῦτον συμβὰν εἶναι σπανιώτατον, δι' ὃ ἂν περιορισθῶμεν εἰς τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, διατηροῦσαν ἄλλως τὴν νομικὴν ἀρχὴν ἐμπορικῆς παραγραφῆς, εἶναι ἱκανὸν διὰ νὰ ἀποκρούσωμεν πᾶσαν ταμιευτικὴν ἰδέαν.

Ψηφοφορίας γενομένης ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὴν τριακονταετῆ παραγραφήν.

Ἐπαναληφθείσης τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς προσαχθείσης παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τροπολογίας, ἐγένετο δεκτὴ αὕτη, καὶ ἀντικατεστάθησαν αἱ λέξεις « ἓν ἔτος μετὰ παρέλευσιν δὲ καὶ τούτου » μὲ τὰς λέξεις « πέντε ἔτη, μετὰ παρέλευσιν δὲ καὶ τούτων. »

Ἡ Γερουσία παραδέχεται ἐπομένως τὸ ἄρθρον 11.

Εἰς τὸ ἄρθρον 12 παρετήρησαν τινὲς ὅτι, ἀντὶ « εἰς τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν » ἔπρεπε νὰ τεθῇ « ἀπὸ τὴν ὁροθετικὴν γραμμήν ». Τοῦτο δὲν ἐνεκρίθη, καὶ τὸ ἄρθρον 12 ἐπεκυρώθη ὡς εἰς τὸ νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 13 ἄρθρου καὶ μελλόντων τινῶν νὰ προτείνωσι τροπολογίας, ἐζητήθη ἡ ἀναβολὴ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Γενομένου τούτου δεκτοῦ, καὶ προσδιορισθείσης ἡμέρας Συνεδριάσεως τῆς 30 Μαρτίου, ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Μαρτίου 1845 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος, ὁ Κύριος Πρόεδρος λέγει, ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀνήγγειλεν, ὅτι σπουδαῖαι ἐργασίαι τὸν ἐμποδίζουσιν ἀπὸ τοῦ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν καὶ ἐπομένως ζητεῖ νὰ ἀναβληθῇ· ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως περὶ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νόμου.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν αὔριον ἡ Συνεδρίασις, καθὼς καὶ ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπομένως λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Μαρτίου 1845 Ἡμέρᾳ Σαββάτῳ

Ἐκφωνηθέντος τοῦ καταλόγου καὶ πλήρους ὄντος τοῦ Σώματος, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῶν 28 καὶ 30 Μαρτίου ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκονται αἱ ἑξῆς ἀναφοραί,

Τοῦ Γερουσιαστοῦ Α. Χ. Ἀναργύρου ζητοῦντος εἰκοσιπενθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας.

Τοῦ Γερουσιαστοῦ Ν. Πονηροπούλου ζητοῦντος δεκαπενθήμερον

Τοῦ Γερουσιαστοῦ Ν. Χρυσογέλου ζητοῦντος ὡσαύτως ἄδειαν ἀπουσίας.

Αἱ αἰτήσεις αὗται γίνονται δεκταὶ παρὰ τῆς Γερουσίας, ἥτις ἀπεφάσισε νὰ δοθῇ ἄδεια εἰκοσαήμερος εἰς τὸν Κ. Α. Χ. Ἀναργύρου, δεκαπενθήμερος εἰς τὸν Κ. Ν. Πονηρόπουλον, καὶ εἰκοσιπενθήμερος εἰς τὸν Κ. Ν. Χρυσόγελον.

Ἡμερούσιος διάταξις ἡ ἐξαλοίθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀπελθόντος πρὸς ὥραν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἄρχεται ἡ συζήτησις τοῦ ποινικοῦ μέρους, ὡς παρόντος τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνας Ὑπουργοῦ.

Ἀνεγνωσθέντος τοῦ 15 ἄρθρου, εἰς τῶν Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὸ πρῶτον ἐδάφιον τούτου καλὸν ἦτον, ἂν ἔλειπεν ἡ λέξις « ἐν γνώσει » ὡς πλεονάζουσα.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης λέγει, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον φέρει ἡ παράβασις τῶν ἀπὸ τὸ α. ἐδάφιον προβλεπομένων, εἶναι τόσον αὐστηρὸν, ὥστε ἐχρειάσθη νὰ προηγηθῇ ῥητῶς, ὅτι ἀπαιτεῖται γνῶσις· ἐπειδὴ εἰς τὸ β'. ἀφέθη στάδιον ἀνοικτὸν πρὸς ἀνταπόδειξιν τῆς μὴ προϋπαρχούσης γνώσεως, δὲν ἦτον ἀνάγκη τῆς ὑπάρξεως τοιούτων λέξεων εἰς αὐτό. Ἡ γνῶσις εἰς τὸ α. ἄρθρον ἀντιστοιχεῖ μὲ τὴν προμελέτην, ἐνῷ εἰς τὰ λοιπὰ ἐδάφια τοῦτο εἶναι περιττὸν, διότι ἀδιάφορον ἂν ἡ παράβασις ἐγένετο ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ.

Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς, σαφηνίζει τὴν ἔννοιαν τοῦ α. ἐδαφίου, παραλληλιζομένου μὲ τὰ ἑπόμενα τρία. Λέγει, ὅτι τὸ πρῶτον ἐδάφιον προβλέπει εἰδικὴν γνῶσιν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως, εἰς ἣν ὑπήγοντο τὰ πράγματα, ἢ ὅσα ἄλλα τίθενται εἰς κοινωνίαν, καὶ ἐκ τούτων προκύπτει λοιμός· ὅτι τὰ λοιπὰ ἄρθρα προβλέπουσι μὲν ἐπίσης τὴν ἐν γνώσει παραβίασιν τῶν ὑγειονομικῶν κανόνων καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαδόσεως τοῦ λοιμοῦ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν εἰδικὴν γνῶσιν, ὅτι τὰ διαδοθέντα πράγματα ὑπήγοντο εἰς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως κατηγορίαν. Τοιουτοτρόπως εἰς μὲν τὴν πρώτην περίστασιν ὁ κατηγορούμενος ἔχει εὐρὺ στάδιον νὰ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶχεν εἰδικὴν γνῶσιν, ὅτι τὰ πράγματα τοῦτα ὑπήγοντο εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀκαθάρτων. ὀφείλει μάλιστα νὰ ἀποδείξῃ ἐναργῶς τοῦτο ὁ κατήγορος· ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου, κατηγορουμένου τινὸς ὡς ἑνόχου ἑνὸς τῶν τριῶν ἑπομένως προβλεπομένων περιπτώσεων, δὲν ἰσχύει παντάπασιν ὁ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου διϊσχυρισμός του, ὅτι τὰ πράγματα ταῦτα ἐνόμιζεν ὅτι δὲν

ὑπήγοντο εἰς τὴν ἀκάθαρτον, ἀλλ' εἰς τὴν ὕποπτον, ὄχι εἰς τὴν ὕποπτον, ἀλλ' εἰς τὴν καθαράν πιστοποίησιν, διότι ἅμα παρὰ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἀρχῆς ἤθελε προσδιορισθῇ ἡ κατηγορία, εἰς ἣν ὑπήγοντο τὰ παρανόμως διαδοθέντα καὶ μεταδόντα τὴν νόσον πράγματα, ὁ προσδιορισμὸς ταύτης ἀρκεῖ, ὥστε νὰ κάμῃ νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸν παραβάτην τοῦ ἐδαφ. β'. ἡ ποινὴ καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὴν διαφορὰν τῶν δύο περιστάσεων. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν εἰς τὰ τρία τελευταῖα ἐδάφια ἐπιμέτρησιν ποινῶν, ἐπιφυλάττεται νὰ ὁμιλήσῃ ἑπομένως, μὴ ὀφειλῶν ταύτην δικαίαν. Καθ' ὅσον ἀποβλέπει τὴν γενομένην πρότασιν περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς λέξεως « ἐν γνώσει » λέγει ὅτι συμφωνεῖ νὰ ἀφαιρεθῇ, καὶ ὅτι καὶ οἱ συντάκται τοῦ νόμου τούτου, εὗρον τὴν λέξιν ταύτην περιττήν.

Ἀντιτεινάντων τινῶν ὅτι ἡ λέξις « ἐν γνώσει » εἶναι ἀναγκαία ὄχι πρὸς διάκρισιν τῶν ἑπομένων περιπτώσεων, ἀλλὰ διότι τοῦτο ἐμφαίνει ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐγνώριζεν, ὅτι τὸ μέρος, ὅθεν προήρχετο, ἦτο μεμολυσμένον, ἄλλοι ἐναντιοῦνται λέγοντες, ὅτι ἡ ἑπομένη φράσις « τὰ ὁποῖα ἐγνώριζεν » μόνη διακρίνει τοῦτο, ὅτι οἱ Νόμοι δὲν πρέπει νὰ περιέχωσι περιττολογίας.

Ἕτερον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἄρθρου τούτου, λέγον, ὅτι τὸ α. ἐδάφιον περιέχει τὴν εἰδικὴν γνῶσιν ὡς ἐρρέθη, τὸ ὁποῖον μόνον δυνάμεθα νὰ ἐξάξωμεν ἀντιπαραβάλλοντες τὰς τρεῖς ἑπομένας περιπτώσεις. Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ α. ἐδαφίου ὑπάγεται, ὅστις ἔλθῃ ἀπὸ τόπον, ὅπου γνωρίζει ὅτι ὑπάρχει πανώλης, καὶ μολαταῦτα κοινωνεῖ καὶ τὴν διαδίδει. Ὅς τις ἔλαβε μὲν διαφορετικὴν πιστοποίησιν, ἀλλ' ἀφοῦ τὴν λάβῃ, ἐνσκήψασης πανώλους, ἔρχεται, δὲν τὸ φανερόνει, κοινωνεῖ καὶ τὴν μεταδίδει. Ὅστις καθ' ὁδὸν κοινωνεῖ μὲ πλοῖον, ἢ τόπον, ὅπου ὑπάρχει πραγματικῶς πανώλης, τὸ γνωρίζει, μολαταῦτα δὲν τὸ φανερόνει, κοινωνεῖ καὶ τὴν μεταδίδει. Ὅστις διαρκοῦντος τοῦ πλοῦ προσβάλλεται ἀπὸ πανώλην, τὸ καταλαμβάνει, τὸ κρύπτει μολαταῦτα, κοινωνεῖ καὶ τὴν μεταδίδει. Εἰς ταύτας τὰς περιπτώσεις μόνον, προηγηθείσης τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀκριβοῦς γνώσεως τοῦ τοιούτων περιστάσεων, ἀπέναντι τῆς ὁποίας τῷ συγχωρεῖται ὅμως νὰ φέρῃ, ὅσας δύναται ἀποδείξεις τῆς ἀγνοίας του ὄχι: περὶ τοῦ ὅτι ἐκοινώνησεν, ἀλλ' ὅτι εἰς τὰ μέρη, μὲ τὰ ὁποῖα ἐκοινώνησεν, ἦ ἐντὸς τοῦ πλοίου του, δὲν ὑπῆρχε μόλυσμα. Ἐὰν ἡ ἐντελὴς γνῶσις τούτου ἀποδειχθῇ, καταδικάζεται εἰς θάνατον.

Ἀπ' ἐναντίας εἰς τὰς τρεῖς λοιπὰς περιπτώσεις δὲν τὸ ἐπι-

τρέπεται ν' ἀνταποδείξῃ, μήτε ἀνάγκη εἶναι ν' ἀποδειχθῇ ἂν ἐγνώριζεν εἰς ὁποίαν κατηγορίαν ποιοποιήσεως ὑπήγετο ὁ παρανόμως κοινωνήσας καὶ μεταδοὺς τὸ μόλυσμα. Ἀρκεῖ νὰ ἐκοινώνησεν, ἐν γνώσει μόνον ὅτι παραβιάζει Ὑγειονομικὰς διατάξεις. Τότε ἡ ποινὴ ἐπιμετρᾶται εἰς αὐτὸν, διότι τὸ αὐτὸ ἦτον μὲν τὸ ἀποτέλεσμα, ἀλλὰ κατὰ μικρότερον βαθμόν, καὶ κατὰ τὴν τάξιν τῆς κατηγορίας, εἰς τὴν ὁποίαν οὐχὶ δυνάμει τῶν πιστοποιήσεών του, ἀλλὰ δυνάμει τῶν πληροφοριῶν της, τὸν κατέταξεν, ἢ ἤθελε τὸν καταταξει, ἡ Ὑγειονομικὴ ἀρχή, διότι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν γνῶσιν του περὶ τῆς καταταξεως ταύτης, ὑπάρχει Νομικὴ πρόληψις.

Εἶναι ἀληθὲς μολαταῦτα, λέγει, ὅτι αὐτοὶ οἱ συντάκται τοῦ Νόμου ἐγνωμοδότησαν νὰ λείψῃ τὸ πρῶτον « ἐν γνώσει » ὅεν νομίζει ὅμως τοῦτο καταλληλον, διότι ἀνίσως τις ὑπαγόμενος εἰς τὴν α. κατηγορίαν μεταδώσῃ τὸ μόλυσμα τυχαίως, ἢ ἕνεκεν ζώου διαφυγόντος, ἢ ἕνεκεν ἐπίπλου ἐπιδεκτικοῦ μολύσματος ὑπὸ διαίου ἀνέμου συρθέντος καὶ μεταδόντος τὸ μόλυσμα, ἤθελεν οὗτος καταδικασθῇ εἰς θάνατον, διότι ἐγνώριζεν, ὅτι ταῦτα ὑπήγοντο εἰς τὴν κατάστασιν τῶν ἀκαθάρτων.

Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀπήντησέ τις, ὅτι ἡ τυχαία αὕτη διάδοσις τοῦ μολύσματος δὲν ἀποκαθιστᾷ τὸ ἔγκλημα, καὶ ὅτι περιστάσεις τοιαύτας καὶ αὐτὸς ὁ Νόμος καὶ οἱ γενικοὶ κανόνες τοῦ ποινικοῦ δικαίου προβλέπουσιν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι, ἂν ἔλειπε τὸ « ἐν γνώσει » ἦτο περιττὴ ἡ εἰς δύο βαθμοὺς διαίρεσις τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἕτερος προτείνει, ὅτι ἀνίσως θεωρεῖται, ὅτι μόνον τὸ πρῶτον « ἐν γνώσει » χαρακτηρίζει τὴν διαφορὰν τῶν δύο μερῶν τοῦ ἄρθρου τούτου, περιττὴ τότε ἡ ἐπανάληψις τοῦ: « τὰ ὁποῖα ἐγνώριζεν. »

Ἀντιτείνει ἕτερος, ὅτι τοῦτο ἤθελε διαστρέψει ὅλως διόλου τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου, διότι τότε ἤθελε φανῇ ὅτι, ὁ ἐν γνώσει παβάτης τῶν ὁρισμῶν τοῦ Νόμου μόνον τιμωρεῖται, ἐνῷ ὑπάρχει τὸ ἀξίωμα, ὅτι ἡ ἄγνοια τοῦ Νόμου δὲν δικαιολογεῖ κανένα. Διὸ διϊσχυρίζεται τὸ ἀ. καὶ οὐχὶ τὸ ὅ. νὰ λείψῃ.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης λέγει, ὅτι διὰ νὰ λύσωμεν καλῶς τὸ ζήτημα πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 92 τοῦ ποινικοῦ Νόμου. Οἱ Νόμοι εἶναι: ἢ φυσικοὶ ἢ θετοί. Τοὺς παραβάτας τῶν πρώτων ἂν καὶ ἀλλοδαποὺς, καὶ μὴ γιγνώσκοντας τοὺς ποινικοὺς ὅρους, δυνάμεθα νὰ τιμωρήσωμεν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ

τοὺς παραβάτας Νόμων θετῶν, καὶ ἰδίως ἀστυνομικῶν, κλάδοι τῶν ὁποίων εἶναι καὶ οἱ Ὑγειονομικοὶ Νόμοι. Ὁ ὀρθὸς λόγος ὑπαγορεύει εἰς πάντα ἄνθρωπον τὴν ἀποχὴν ἀπὸ φόνου: καὶ ἄλλα παρόμοια ἐγκλήματα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν αὐθώαν συγκοινωνίαν μὲ ἕνα τόπον. Εἰς ταῦτα στηριζόμενος ἀλλοδαπὸς, ἤθελε προβάλει τὸν ἄγνοιάν του, διὸ ὁ νομοθέτης ἐχρειάσθη νὰ προλάβῃ τοῦτο, καὶ διὰ αὐτὸ ἔθεσε τὸ « ἐν γνώσει » εἰς τὴν πρώτην περίστασιν· εἰς δὲ τὴν β'. γ'. καὶ δ'. οὐχὶ, ὥστε, καὶ τοι προτείνων τὴν ἄγνοιάν του ταύτην ὁ ἀλλοδαπὸς, νὰ μὴν δύναται νὰ ὑπεκφύγῃ παντελῶς τὴν αὐστηρότητα τοῦ νόμου, χωρὶς νὰ ὑποκύψῃ μολαταῦτα εἰς τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ποινῆς, τὸν θάνατον. Τοιουτοτρόπως ὁ Δικαστὴς θέλει ἀποβλέψει πρῶτον ἐπὶ τῆς ἠθικῆς καταστάσεως τοῦ κατηγορουμένου, ἂν οὗτος ἐν γνώσει, οἱονοὶ ἐκ προμελέτης, πράξῃ τὸ ἔγκλημα, θέλει τιμωρεῖσθαι μὲ θανατικὴν ποινὴν, ἂν ἐν ἀγνοίᾳ, τότε μὲ ὀλιγωτέραν ἀναλόγως μὲ τὴν πιστοποίησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγεται. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ λεχθέντα περὶ πιστοποιήσεων παρά τινος, κακῶς ἑρμηνεύθη, λέγει, ὅτι ἡ τάξις τῆς καθαρᾶς, ὑπόπτου ἢ ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως θέλει εἶναι ἐκείνη, τὴν ὁποίαν κανονίζει ἡ Ὑγειονομικὴ Ἀρχή. Τοῦτο ἤθελεν εἶναι προσβολὴ πάσης ἀρχῆς τοῦ δικαίου περὶ ἐπιμετρήσεως τῆς ποινῆς· ἀπ' ἐναντίας μάλιστα θέλει ἐπιμετρᾶται ἡ ποινὴ ἀναλόγως μὲ τὴν ὁποίαν φέρει ἕκαστος καὶ γιγνώσκει πιστοποίησιν. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὰ ὁποῖα ἔφερέ τις παραδείγματα παραβάσεως Ὑγειονομικῶν διατάξεων διὰ τῆς ὑπεκφυγῆς ἑνὸς ζώου, ἢ ἑνὸς ἐπίπλου καὶ ἐντεῦθεν διαδόσεως τοῦ μολύσματος, λέγει, ὅτι ταῦτα δὲν εἶναι τὰ ἀληθῆ ἐπιχειρήματα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ μὴν ἐξαλειφθῇ ἡ λέξις « ἐνγνώσει » διότι τὸ ἄρθρον 94 τοῦ ποινικοῦ νόμου σαφῶς ἐξηγεῖ, ὅτι τοιαύτη πράξις ἐπισύρει μόνον τὴν ποινὴν τῆς ἀμελείας, περὶ τῆς ὁποίας προβλέπει παρακατιὸν τὸ αὐτὸ νομοσχέδιον.

Τινὲς τῶν Γερουσιαστῶν ἐναντιοῦνται εἰς τὰ προεκτεθέντα, κυρίως δὲ, ἐκ τῶν προσενεχθέντων παραδειγμάτων ὁρμώμενοι, διϊσχυρίζονται, ὅτι, ὁ τοιουτοτρόπως μεταδοὺς τὸ μόλυσμα ξένος καὶ ἄνευ τῆς λέξεως « ἐν γνώσει » ὑπάγεται οὐχὶ εἰς τὴν πρώτην, ἀλλ' εἰς τὰς τρεῖς ἑπομένας κατηγορίας.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρατηρεῖ, ὅτι, τὸ νὰ μένῃ ἡ λέξις « ἐν γνώσει » καὶ ἂν αὕτη ἤθελε κριθῇ διὰ μίαν στιγμὴν περιττὴ, δὲν βλάπτει· αὐτὸς ὅμως φρονεῖ ὅτι ἡ λέξις « ἐν γνώσει πρέπει κυρίως διὰ τὸν ἐχθρὸν τοῦ Κράτους, ἢ ἀτόμου

τινος, ὅς τις πρὸς σκοπὸν καταστροφῆς εἰσάγει μεμολυσμένον τι. Τελευταῖον, καθότι ἡ λέξις « ἐν γνώσει » ἀσαφίζει περισσότερον, φρονεῖ ὅτι, ἂν ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία νὰ μὴν ἐπαναληφθῇ δὶς τοῦτο, πρατιμώτερον εἶναι νὰ λείψῃ τὸ « ἂν ἐγνώριζεν ὅτι ».

Ἀλλ' εἰς ταῦτα ἀντείπε ἔτις, ὅτι τοιουτοτρόπως μάλιστα θέλει ὑπεκφύγει τὴν ἀνωτάτην καταδίκην ὁ προτεθέμενος τὸν σκοπὸν τῆς καταστροφῆς, διότι θέλει διϊσχυρισθῇ, ὅτι ἐν γνώσει μὲν ἐκοινώνησεν, ἀλλ' ὅτι ἠγνόει, ὅτι τὸ μέσον, δι' οὗ ἐκοινώνησεν, ὑπήγετο εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀκαθάρτων. Ἂν ἦναι δὲ ἀληθὲς ὅτι ἐκ τῶν προλαληθέντων ΚΚ. Ὑπουργῶν ἐξετέθη, ὅτι δύο γνώσεις χρειάζονται διὰ νὰ καθυποβληθῇ τις εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν, ἐπάναγκες τότε νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸ πρῶτον τοῦτο ἐδάφιον πενταπλῆ κλίμαξ εἰς τὸν ά. βαθμὸν τῆς ὁποίας νὰ ἐπιβάλλεται θάνατος, εἰς τὸν β'. δεσμὰ διὰ βίου, εἰς τὸν γ'. πρόσκαιρα, εἰς τὸν δ'. εἱρκτὴ εἰς τὸν ε. φυλάκισις,, τὸ ὁποῖον κατ' αὐτὸν δὲν ἔγεινε, διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἁπλῶς ἀπαιτεῖται ἀπόδειξις μιᾶς μόνης γνώσεως, τῆς γνώσεως δηλ. ὅτι τὰ πράγματα ὑπήγοντο εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀκαθάρτων. ἡ δὲ γνῶσις τῆς παραβιάσεως τοῦ νόμου εἶναι μία καὶ γενικὴ καὶ εἰς τὰ τέσσαρα ἐδάφια τοῦ ἄρθρου τούτου.

Προσέθηκε δέ τις εἰς ταῦτα ἀπαντῶν εἰς τὸν ἀνωτέρω λόγον τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι διὰ τὸν μὲ σκοπὸν ἐχθρικὸν πρὸς φῶ κράτος, ἢ πρὸς ἄτομα, διαδίδοντα πανώλεθρον νόσον, ὑπάρχει ὅρος ποινικὸς ἐν ἐνεργείᾳ, ἐπιβάλλων τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου: εἶναι τὸ ἄρθρον 319 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἔχον οὕτως. « Τιμωρεῖται κτλ. ὅστις ἐκ προθέσεως μεταδίδει εἰς ἀνθρώπους μολυντικήν τινα νόσον κτλ.

Πολλῶν μὲν ὑπὲρ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς φράσεως ταύτης, πολλῶν δὲ κατὰ, λεγόντων, ὅτι τότε δὲν ὑπάρχει διάκρισις τοῦ πνεύματος τῶν ἄλλων ἐδαφίων, καὶ τέλος τινων ὅτι, ἡ φράσις αὕτη θέλει χρησιμεύσει μᾶλλον ὡς χαλινός, ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης λέγει, ὅτι, ἂν ἐκληφθῇ τέλος ὡς πλεονασμός, ἡδὶς τῆς γνώσεως ἐπανάληψις, προτιμητέα ἡ ἐξαφάνισις τῶν λέξεων « ὅτι ἐγνώριζεν » ἡ δὲ πλειοψηφία τῆς Γερουσιας ἀπεφάσισε νὰ μείνωσι αἱ λέξεις « ἐν γνώσει » νὰ ἀφαιρεθῶσι δὲ αἱ λέξεις « ἐγνώριζεν ὅτι » καὶ οὕτω παρεδέχθη τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ δεκάτου πέμπτου ἄρθρου.

Τὸ ἐπιφυλαχθὲν ὡς ἀνωτέρω νὰ ἀγορεύσῃ περὶ τῆς ἐπιμετρήσεως τῶν ἐνδιαλαμβανομένων εἰς τὰ τρία ἑπόμενα ἐδάφια μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἡ ποινὴ δὲν ἐπιμετρᾶται δικαίως

καὶ ἀναλόγως τῆς πραγματικῆς ἐγκληματικότητος τοῦ κατηγορουμένου κατὰ τὰ τρία ταῦτα ἐδάφια. Φέρει τις ποιστοποίησιν καθαρὰν, ἀλλ' ἡ Ὑγειονομικὴ Ἀρχὴ, καθ' ἃς ἔχει ἄλλοθεν πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, ὅθεν προέρχεται, ἤθελε τὸν ὑπαγάγει εἰς τὴν τῶν ἀκαθάρτων κατηγορίαν. Φέρει τις ἀπ' ἐναντίας ὕποπτον πιστοποίησιν, καὶ ἡ Ὑγειονομικὴ Ἀρχὴ ἤθελε τὸν κατατάξει εἰς τοιαύτην κατηγορίαν, ὡς ἐκ τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἐπίσης ἔχει. Ἀμφότεροι παραβιάζουσι τὸν Νόμον καὶ καταδικάζονται, ὁ μὲν πρῶτος εἰς τὴν ποινὴν τῶν διὰ βίου δεσμῶν, ὁ δὲ δεύτερος μόνον εἰς πρόσκαιρα δεσμά. Τότε δὲν ὑπάρχει δικαία ἐπιμέτρησις τῆς ποινῆς, διότι ὁ πρῶτος ἔχει πολὺ ὀλιγωτέραν ἐγκληματικότητα τοῦ δευτέρου, καθότι δὲν εἶχε γνῶσιν, ὡς ὁ τελευταῖος, ὅτι ὑπάγεται εἰς βαρυτέραν κατηγορίαν. Παρατηρεῖ ὅτι ὄχι ἡ σκληρότης τῶν ποινῶν, ἀλλ' ἡ δικαία διανομή των, ἀναχαιτίζει τὰ ἐγκλήματα. Ὅτι τὴν ἔλειψιν ταύτην παρατηρηθεῖσαν, συνωμολόγησαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἔντιμοι συντάκται τοῦ Νόμου, οἵτινες μόνον πρὸς ἀποφυγὴν πολυπλοκῶν διακρίσεων δὲν ἐπρόβλεψαν ὅλας ταύτας τὰ περιπτώσεις. Φρονεῖ ἐπομένως ὅτι ἦτο καλὸν νὰ συγχωνευθῶσιν εἰς ἓν τὰ τρία ταῦτα ἐδάφια, καὶ νὰ ἀφεθῇ εἰς τὴν κρίσιν τῶν δικαστῶν ἡ ἐπιβολὴ τῆς ποινῆς ἀναλόγως μὲ τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον, ἢ ἧττον ἐνοχὴν τοῦ κατηγορουμένου.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης συμφωνεῖ ὅτι ἡ ἐπιμέτρησις τῆς ποινῆς δὲν εἶναι δικαία, ἀλλὰ φρονεῖ, ὅτι καὶ ὅπως ἔχει τὸ μέρος τοῦ Νόμου τούτου, ἐναπόκειται εἰς τὸ Δικαστήριον νὰ ἐκθμολογήσῃ τὴν ἐνοχήν.

Ἀντινεύουσι τινὲς λέγοντες, ὅτι παρεδέχθημεν τὴν ἀρχὴν, ὅτι μηδόλως πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ πιστώσεις τὰς ὁποίας φέρει ἕκαστος, ἀλλὰ μόνον αἱ κατηγορίαι, εἰς τὰς ὁποίας ἤθελεν ἀποφανθῇ ἡ ὑγειονομικὴ Ἀρχή. Ὅτι τούτου ὄντος, περιττὴ πᾶσα διάκρισις.

Ἄλλοι συμφωνοῦσι μὲν μὲ τὸν προλαλήσαντα περὶ τῆς μὴ δικαίας ἐπιμετρήσεως τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τὰς προκειμένας διατάξεις ποινῶν, παρατηροῦν δὲ μόνον, ὅτι ὤφειλε νὰ προτείνῃ τὴν τροπολογίαν του τακτικῶς, διὰ νὰ τὴν λάβῃ ἐγκαίρως ὑπ' ὄψιν ἡ Γερουσία.

Ψηφοφορίας γενομένης, παραδέχεται ἡ Γερουσία καὶ τὰ τρία τελευταῖα ἐδάφια τοῦ ἄρθρου 15.

Ἐπανέρχεται ἡ Γερουσία εἰς τὴν διακοπεῖσαν συζήτησιν τοῦ

Διοικητικοῦ μέρους τοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρ. 13.

Εἷς τῶν Κ,Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἀναμφιβόλως διὰ τοῦ γ'. ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου τούτου, ἐννοεῖ τὸ Νομοσχέδιον οὐχὶ τὰς ὑγειονομικὰς θέσεις, ἤτοι τοὺς βαθμοὺς, τὴν μισθοδοσίαν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν Ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, ἀλλ ἁπλῶς τὴν πιθανὴν μετατόπισιν κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας· διότι ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι παράβασις τοῦ 20 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἀπαγορεύοντος τὸν διορισμὸν τινὸς εἰς θέσιν μὴ νενομισμένην· διὰ τοῦτο πρὶν τοῦ ἄρθρου τούτου προτείνει νὰ τεθῇ ἄρθρον χωριστὸν ἔχων ὡς ἀκολούθως.

Ἄρθρον 13 Αἱ ὑγειονομικαὶ θέσεις τοῦ κράτους καὶ ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ, καθὼς καὶ ἡ βαθμολογικὴ τάξις αὐτῶν θέλει κανονισθῇ δι' ἰδιαιτέρου νόμου.

Τὸ δὲ ἄρθρ. 13 μεταβαλλόμενον εἰς 14· νὰ τεθῇ ὡς ἐρεξῆς.

Ἄρθρον 14 Διὰ Β' Διαταγμάτων θέλουν προσδιορισθῇ

ἀ Οἱ τόποι μὲ τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλληνικὴ ἐπικράτεια θέλει εἶσθαι ὡς ἐλευθέραν κοινωνίαν.

β'. Ποία θέλει εἶσθαι ἡ ἐπὶ τῶν μεθορίων καὶ τῶν παραλίων Ὑγειονομικὴ γραμμή.

γ'. Ἡ ἐπὶ τὸ καταλληλότερον μετάθεσις τῶν ὑγειονομικῶν ἀρχῶν.

δ'. Ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς τῶν ὑγειονομείων καὶ λοιμοκαθαρτηρίων καθὼς καὶ τὰ καθήκοντα καὶ ἡ δικαιοδοσία αὐτῶν.

ε. Τὰ ἐναντίον οἱασδήποτε εἰσβολῆς λοιμώδους νοσήματος συνήθη καὶ ἔκτακτα μέτρα, καθὼς πρὸς τούτοις καὶ κατὰ τοῦ ἤδη ἐνσκήψαντος νοσήματος εἰς τινα μέρη τοῦ Βασιλείου πρὸς περιορισμὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξάλειψιν, τὰ ὁποῖα παύουσιν ἅμα παρέλθῃ ἡ προκαλέσασα αὐτὰ ἀνάγκη.

Μέλος τῆς ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ προστιθέμενον ἄρθρον, ἡ ἐπιτροπὴ ἐπληροφορήθη, ὅτι ἦτον ἕτοιμοι νὰ καθυποβληθῶσιν οἱ παρὰ τούτου προβλεπόμενοι Νόμοι· ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ γ'. ἐδάφιον, τοιαύτη τροπολογία εἶναι περιττὴ, καθότι μὲ τὰς λέξεις « αἱ θέσεις εἰς τὰς ὁποίας θέλουν διορισθῇ » ἀρκούντως σαφηνίζει τὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον προτίθησι καὶ ὁ προτείνων τὴν τροπολογίαν. Ἐπειδὴ δὲ μόνον τὸ λεκτικὸν χρήζει διορθώσεων τινων, προτείνει τὸ ἐδάφιον 3 τοῦ 13 ἄρθρου νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἀκολούθως.

Ἐδάφ. 3 Αἱ θέσεις, ὅπου θέλουν εὑρεύει αἱ ἀνήκουσαι ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ, καὶ ἡ βαθμολογικὴ τάξις ἑκάστης τούτων.

Ὡς πρὸς τὴν τροπολογίαν τοῦ ε. ἐδαφίου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν παῦσιν τῶν μέτρων τῆς Κυβερνήσεως, παυούσης τῆς ἀνάγκης, θεωρεῖ τοῦτο περιττὸν, καθότι ὁ ὀρθὸς λόγος καὶ ἡ οἰκονομία ἁπλῶς τὰ ὑπαγορεύουσι.

Παρατηρεῖ μόνον, ὅτι τὸ 14 ἄρθρον πρέπει ὡς πρὸς τὸ λεκτικὸν νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως.

Ἄρθρον 14. Τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ § ε. προσωρινῶν μέτρων καὶ τῶν ἄλλων ὑγειονομικῶν διατάξεων Β. Διατάγματα καὶ διοικητικαὶ πράξεις, πρέπει προηγουμένως νὰ δημοσιεύωνται διακηρύξεως καὶ τοιχοκολλήσεως εἰς τὸν Δῆμον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ὁ ὑποβαλλόμενος εἰς κάθαρσιν τόπος.

Προτείναντος τινος, ὅτι ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν τούτων πρέπει νὰ σκεφθῇ ὁρίμως ἡ γερουσία, ἀφ' οὗ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν ἀμφότεραι, ἀπεφασίσθη ἡ ἐκτύπωσίς των καὶ ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ διοικητικοῦ μέρους τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Μεταβαίνει πάλιν ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ποινικοῦ μέρους, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 16· καὶ τοῦτο δὲ καθὼς καὶ τὰ ἑπόμενα ἄρθρα 17 18 καὶ 19 ἀναγνωσθέντα γίνονται δεκτὰ, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον τοῦ νὰ προηγῆται ἑκάστοτε ὁ ἀριθμὸς τῆς λέξεως « παραγράφου » ἢ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς αὐτὴν σημείου §, τόσον εἰς ταῦτα, ὅσον καὶ ὅπου παρακατιὸν ἤθελεν ἁπαντηθῇ.

Εἰς τὸ 20 ἄρθρον ἐπρότεινέ τις ἀντὶ τῶν λέξεων «μὴ ἐλεύθερα» νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « ἐπιδεκτικὰ μολυσμοῦ ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐνεκρίθη οὔσης τῆς λέξεως μὲ ἐλεύθερα » ἱκανῶς ἐμπεριληπτικῆ.

Εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄρθρον ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ποινὴ μόνη τῆς δημεύσεως δὲν ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸ ἔγκλημα, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἀντιπαρατηρήσει ἄλλων, ὅτι ὑπάρχει γενικὴ ἡ ἀρχὴ τῆς δημεύσεως τοῦ ἀνακαλυφθέντος σώματος τοῦ ἐγκλήματος, ὅτι δὲ δὲν περιορίζεται εἰς ταύτην μόνην ἡ ποινὴ, καθότι τὸ αὐτὸ ἄρθρον ἐμπεριέχει τὴν φράσιν « ἐκτὸς τῆς νομίμου καταδιώξεως » ἡ παρατήρησις δὲν ἐγένετο δεκτὴ, καὶ ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 21 ἄρθρου παρατηρεῖ τις, ὅτι ἀντὶ τῶν λέξεων ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως ἔπρεπε νὰ τεθῇ γενικωτέρα τις, προβλέπουσα καὶ τὴν ἄλλως πως ἄνευ τοιούτων μέσων κρυφίαν εἴσδυσιν εἰς τὸ περίφραγμα τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου.

Ἕτερος παρατηρεῖ ὅτι καθὼς εἰς τὴν κλοπὴν ὡς ἐπιβαρυν-

τικὰ περιστατικὰ ἐτέθη ἡ ῥῆξις, ἡ ἀνάβασις ἢ κατάβασις. οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἐτέθη, ἐνῷ τὸ ἔγκλημα τοσοῦτον ἀποδείκνυται βαρύτερον, ὅσον περισσότερα εἶναι τὰ ὑπερπηδώμενα μυόδια, ἐξ οὗ προκύπτει καὶ περισσοτέρα ἡ πρόθεσις, καὶ ἀρ' ἑτέρου μικρότερα τὰ μέσα τῆς προφυλάξεως.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ 21. ἄρθρον.

Παραδέχεται ἐπομένως τὸ ἀναγνωσθὲν 22 ἄρθρον, εἰς τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ὁποίου ἐτέθη μόνον « ἐχορήγησαν καὶ παρεσιώπησαν » ἀντὶ « ἐχορήγησε καὶ παρεσιώπησε ».

Ἀναγινώσκεται καὶ παραδέχεται ἡ Γερουσία τὸ ἄρθρον 23.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 24 διορθοῦται τὸ γραφικὸν λάθος « ἐν γένει » μὲ τὸ « ἐν γνώσει » καὶ ἐπομένως γίνεται παραδεκτόν.

Ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται παραδεκτὸν τὸ ἄρθρον 25 μὲ τὴν διόρθωσιν « εὑρισκομένους καὶ χωρισμένους » ἀντὶ « εὑρισκόμενα καὶ χωρισμένα » καὶ μὲ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ « πλὴν » εἰς τὸ β'. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐδάφιον.

Ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δεκτὰ, ἄνευ οὐδεμιᾶς προφορᾶς, τὰ ἄρθρα 26. 27. 28. 29 καὶ 30.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 31.

Παρατηρεῖ τις ἐνταῦθα ὅτι διὰ τῶν λέξεων « ἐξέθεσαν » καὶ ἐπομένως « δὲν ἐξετέθη » ἀκριβεστέρως μὲν ὁριζομένων, δὲν πηγάζει ἔννοια καμμία. Ὁ νομοθέτης δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ κάμῃ τὴν διάκρισιν ταύτην, καὶ ἐπομένως τὸ ἔγκλημα θέλει εἶναι πάντοτε ἓν καὶ τὸ αὐτό.

Ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβε τοῦτο ὑπ' ὄψιν καὶ διέκρινε τρεῖς περιστάσεις. Τὴν α'. αὐτῶν, ἕνεκεν τῆς ἀμελείας ταύτης, δὲν ἐλήφθησαν τὰ ἀναγκαῖα προφυλακτικὰ μέτρα καὶ ἐπεσκέφθη ἡ νόσος, τότε ὁ ἀμελήσας ὑπάλληλος πρέπει νὰ τιμωρῆται ἀπὸ δαλλόμενος καὶ καταδικαζόμενος εἰς ἐξάμηνον τοὐλάχιστον φυλάκισιν καὶ πρόστιμον 500—3000. δραχμῶν. Τὴν γ'. ὅτε ἡ ἀμέλεια μὲν ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου ὑπῆρξεν, ἡ Ὑγειονομικὴ ἀρχὴ ὅμως ἄλλοθεν πληροφορηθεῖσα ἐπρόλαβε λαβοῦσα τὰ ἀναγκαῖα προφυλακτικὰ μέτρα, καὶ δὲ ἐξετέθη εἰς κίνδυνον ἡ δημόσιος ὑγεία, καὶ τότε ὑποβάλλεται ὁ ὑπάλληλος εἰς τὴν ἐλαφροτέραν ποινήν-

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης διϊσχυρίζεται, ὅτι τὸ ἄρθρον ἔχει καλῶς. Προβλέπονται καὶ αἱ τρεῖς περιστάσεις, λέγει, καθότι ἡ πρώτη περίπτωσις, ἂν καὶ εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο μὴν ἐμπεριεχομένη, ὑπάγεται ὅμως ῥητῶς ἐξ ἀναλογίας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθου 17.

Ἂν ἐπ' ἐναντίας προσδιορισθῶσιν ἐνταῦθα μόνα αἱ περιπτώσεις τῆς διαδόσεως τοῦ μυλύσματος, καὶ τῆς μὴ διαδόσεως τούτου, τὰ συνεχέστερα λάθη τῶν προξενικῶν ἀρχῶν θέλουν μένει ἀτιμώρητα, καθότι τότε ἡ ἀμέλειά των ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἦτον κίνδυνος νὰ διαδοθῇ μύλυσμα, δὲν θέλει τὸν ὑποβάλει εἰς κἀμμίαν εὐθύνην.

Ἕτερος λέγει, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 δὲν εἶναι ἐφαρμοστέαι εἰς τὸν ἀμελήσαντα πρόξενον, διότι αὗται προβλέπουσιν ἀ. παράβασιν· ἀπαιτεῖται ἄρα, διὰ νὰ ὑποστῇ τις τὰς παρὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὁριζομένας ποινὰς, νὰ ἐνήργησεν αὐτοπροσώπως καὶ τὴν παράβασιν· β'. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐμπεριέχει τέσσαρας βαθμοὺς, αἵτινες ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς τὸν πρόξενον ἢ ὑπάλληλον, διὰ τοὺς ὁποίους χρειάζεται ἄνευ παραπομπῆς ῥητὸν ἄρθρον.

Μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐξηγῶν τὴν λέξιν παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 17 λέγει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δικαιολογῆται ἡ σιωπὴ τῆς συγκεκριμένου ἀλλ' ἀφηρημένως καὶ γενικώτερον· ὅτι διὰ παράβασιν δὲν ἐκτελεῖ μόνον ὁ Ναύτης, ἀλλὰ καὶ ὁ πλοίαρχος, ὅστις δὲν ἀποτρέπει τὸν Ναύτην, δυνάμενος νὰ πράξῃ τοῦτο, καὶ ὁ ὑγειονόμος, καὶ ὁ ὑγειονομικὸς φύλαξ καὶ ὁ πρόξενος, αἵτινες δυνάμενοι καὶ ὀφείλοντες ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων των νὰ ἐμποδίζωσι τὴν εἰσβολὴν τοῦ λοιμοῦ, γίνονται αἴτιοι, ἕνεκα τῆς ἀξιοποίνου ἀμελείας των, νὰ προσβάλλεται ἡ ὑγεία τοῦ τόπου.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι οἱ δύο πρῶτοι ὅροι εἶναι περιττοὶ, νὰ τεθῶσι, καθότι περὶ τῶν δύο πρώτων ἄλλα ἄρθρα προνοοῦσι, περὶ δὲ τῆς ἁπλῆς ἀμελείας, ἂν καὶ ἐξ αὐτῆς δὲν ἐκινδύνευσε πραγματικῶς ἡ δημόσιος ὑγεία, πρέπει νὰ ληφθῇ μέτρον ὥστε νὰ προσέχωσιν οἱ πρόξενοι, καὶ νὰ τηρῶσιν ἐπακριβῶς τὰ καθήκοντά των.

Ἄλλος παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης εἰς τρεῖς βαθμοὺς προσδιώρισε τὴν ἐνοχὴν τῶν προξένων, δὲν φρονεῖ ὅμως ἡ τρίτη περίπτωσις νὰ ἐμπεριέχῃ τι ἐλαφρυντικὸν δι' αὐτούς, διότι ἂν δὲν ἐκινδύνευσεν ἡ δημόσιος ὑγεία, τοῦτο προέκυψεν ἀπὸ τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα τυχαίως ἔλαβεν ἡ ὑγειονομικὴ ἀρχή.

Τὸ ἐκθέσαν τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς μέλος λέγει, ὅτι

ἂν τὸ πρᾶγμα ἔχῃ οὕτω, καθὼς τὸ ἐξέθεσεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἡ πρώτη περίπτωσις προβλέπεται ῥητῶς ἀπὸ τὸ ἄρθρον 17, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται καὶ ὁ ὑπάλληλος. ἕνεκεν τῆς ἀμελείας τοῦ ὁποίου δὲν ἐλήφθησαν μέτρα, καὶ ἐνόσκηψεν ἡ νόσος, τότε συμφωνεῖ νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον 31 ὡς εἶναι.

Ἀντιτεινάντων ἄλλων καὶ ἄλλων ζητούντων τὴν εἰς τὸ ἄρθρ. τοῦτο διάκρισιν τοῦ ἐνοσκήψαντος ἢ μὴ μολύσματος, καὶ τῆς μὴ ὑπάρξεως κινδύνου, ἐνεκρίθη ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ὡς ἡμέραν προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν δευτέραν 2 Ἀπριλίου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 3 Ἀπριλίου 1845 ἡμέρᾳ τρίτῃ

Ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει τῆς Γερουσίας ἐκτωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ κα[τα]λόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν ὁ Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 31 Μαρτίου ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερησία διάταξις ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ὑγειονομικοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 31, τοῦ αὐτοῦ· παρατηρεῖ τις, ὅτι πρέπει πρῶτον νὰ διορθωθῇ τι λεκτικὸν καὶ νὰ ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις οἱ *Ἑλληνικοὶ προξένοι, ὑποπρόξενοι καὶ πράκτορες* ἀντὶ *προξενικαὶ ἀρχαί*, διότι αἱ ἀρχαὶ δὲν παύονται, ἀλλ' οἱ τὰς ἀρχὰς ταύτας ἐπιφορτισμένοι ὑπάλληλοι· καὶ χάριν ἐκφωνίας ἀντὶ τῆς λέξεως *ἄνευ* νὰ τεθῇ *χωρὶς*. Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν διόρθωσιν ταύτην. Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι πρέπει νὰ γένῃ διάκρισις τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν προξένων, ἀπὸ τοὺς μὴ τοιούτους, ὁποῖοι ὑπάρχουσι πολλοί, οἵτινες ὑπὸ ξένην προστασίαν διατελοῦντες,

ἢ καὶ πρόξενοι συγχρόνως ἄλλων δυνάμεων, δὲν δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἄλλην ποινὴν, εἰμὴ εἰς ἐκείνην τῆς παύσεως.

Ἀντιτείνουσιν ἄλλοι ὅτι, ὅταν ἅπαξ ἀναδεχθῇ τις Ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν, ὑπάγεται, καθ' ὅσον ἀφορᾷ ταύτην εἰς τοὺς νόμους τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἂν ἤθελεν εἶναι συγχρόνως ὑπάλληλος καὶ ὑπήκοος ἄλλης δυνάμεως. Εἰς ὁποιανδήποτε τάξιν καὶ ἂν ἀνήκῃ ὁ ἀναδεχόμενος ὑπηρεσίαν ὑπόκειται εἰς τὰς ἐπὶ παραβάσει τῶν καθηκόντων του ποινάς. Οὕτω καὶ ὁ ἁπλοῦς πολίτης, ὅστις ὡς τοιοῦτος δὲν ἤθελε τιμωρηθῇ, ἀνίσως ἦναι ὑπάλληλος τιμωρεῖται. Μάλιστα πλὴν εἰς τὴν Ἀγλίαν, ἅπαντες οἱ ἀποδεχόμενοι ἄνευ ἀδείας ξένην ὑπηρεσίαν, χάνουν τὴν ὁποίαν εἶχον τυχὸν πρότερον ἐθνικότητα.

Στηρίζοντες τὴν πρότασιν ἄλλοι, λέγουσιν ὅτι οἱ νόμοι δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι διατάξεις, αἵτινες, ἤθελον ἀποβῆ ματαῖαι, ἐνῷ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τοὺς νόμους τούτου ξενοίκοι.

Ἀντιπαρατηροῦσιν ἄλλοι, ὅτι εἰς ὅλας ἐπίσης τὰς ποινικὰς διατάξεις ὑπάρχει πιθανότης, ὅτι τινὲς δύνανται νὰ διαφύγωσι τὰς ποινάς, ἀλλὰ μολαταῦτα δὲν τίθενται ἐξαιρέσεις ὑπὲρ αὐτῶν. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι καμμία φιλικὴ δύναμις θέλει προστατεύσῃ τὸν ὑπήκοόν της, Ἕλληνικὸν πρόξενον ὄντα, ὅταν οὗτος ἤθελε παραβιάσῃ τοὺς νόμους τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ καθήκοντά του. Ὅτι τέλος ὁ δεχόμενος τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν, τὴν δέχεται ὑπὸ ὅρους, καθυποβάλλων ἑαυτὸν εἰς τὰς συνεπείας τῆς ἀθετήσεώς των, ὅτι τοῦτο αὐτὸ ἀπηντήθη καὶ ἐκυρώθη εἰς τὸ ἄρθρον 22, κατὰ τὸ ὁποῖον μάλιστα ἐπιβάλλεται θάνατος καὶ ἄλλαι βαρεῖαι ποιναὶ εἰς τοὺς παραβάτας.

Ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὴν προτεινομένην ἐξαίρεσιν.

Εἰς τὴν παρακατιοῦσαν ὁράσιν, ἐξέθεσαν τὴν *δημοσίαν ὑγείαν*, παρατηροῦν τινες, ὅτι καθ' ἃ ἐλέχθησαν εἰς τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν διὰ τῶν λέξεων τούτων καὶ τῶν ἑπομένων *δὲν ἐξετέθη*, δὲν ὑπάρχει σαφὴς ἔννοια, καὶ ἂν καὶ διαδοθῇ μόλυσμα ὁ κατηγορούμενος θέλει δύνασθαι νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι δὲν ὑπάρχει διάταξις ἀφορῶσα τὸ τοιοῦτον.

Λέγουσιν ἄλλοι, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο προβλέπει τὰς δύο μόνας περιπτώσεις· ἀ. ὅτανὡς ἐκ τῆς ἀμελείας τοῦ προξένου μὴ εἰδοποιουμένη ἡ ἀρχὴ δὲν λάβῃ τὰ κατάλληλα προφυλακτικὰ μέτρα, μολαταῦτα, ἂν καὶ κινδυνεύσαντος τοῦ τόπου δὲν ἐνόσκηψε νόσος, καὶ β'. ὅταν, ἐπιπίσης ἀμελήσαντος τοῦ προξένου, ἀλλοθεν μολαταῦτα πληροφορηθεῖσα ἡ ἀρχὴ, λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, καὶ ἐπίσης δὲν ἐνοσκήψῃ νόσος. Ἀλλ' ὅτι ἡ ἀνάγκη νὰ προηγηθῇ τῶν διατάξεων

τούτων καὶ ἄλλη, ἥτις νὰ προσδιορίζῃ τὴν ποινήν, ὅταν ἕνεκα τῆς ἀμελείας ταύτης ἤθελε διαδοθῇ μόλυσμα, καθότι φρονοῦσιν ὅτι τὸ ἄρθρον 17 τοῦ παρόντος νόμου ὡς προβλέπον πρῶτον παράβασιν, δὲν εἶναι ἐφαρμοστέον εἰς ὑπαλλήλους, οἵτινες αὐτοπροσώπως δὲν παραβιάζουσιν ὑγειονομικὰς διατάξεις, τιθέμενοι παρανόμως εἰς κοινωνίαν ὡς ἐξ ἀμελείας, δεύτερον ὡς ἐμπεριέχον διακρίσεις καθαρᾶς, ὑπόπτου καὶ ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως, αἵτινες οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον.

Ἕτερος διατείνεται, ὅτι εἰς ἕκαστον ἄρθρον τοῦ νόμου τούτου φαίνεται τὸ ὁδηγῆσαν τοὺς συντάκτας πνεῦμα, τοῦ νὰ διακρίνωσι μόνον τὰς δύο περιπτώσεις: ἐκείνην ἤτοι, καθ' ἣν συνέβη, καὶ ἐκείνην καθ' ἣν δὲν συνέβη μόλυσμα· φρονεῖ λοιπὸν ὅτι ἡ πρώτη διάταξις ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν διεδόθη, ἡ δὲ δευτέρα ἐκείνην καθ' ἣν δὲν διεδόθη νόσος. Μολαταῦτα, ἐπειδὴ ἐγένετο καὶ τρίτη διάκρισις, λέγει ὅτι δύναται νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος: μᾶλλον ὅτι φρονεῖ ὅτι ἡ δευτέρα διάταξις προβλέπει καὶ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἔλαβεν ἡ ἀρχὴ μέτρα προφυλακτικά, καὶ ἐκείνην καθ' ἣν τυχὸν ἔλαβε.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης προσκληθεὶς νὰ ἐρμηνεύσῃ τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ὑπαγόρευσε τὰς διατάξεις ταύτας, λέγει ὅτι τὴν περίπτωσιν τῆς κατὰ συνέπειαν τῆς ἀμελείας ἐνσκήψεως τοῦ μολύσματος προβλέπει τὸ 17 ἄρθρον, τὰς δὲ δύο ἄλλας ἤδη ἐρμηνευθείσας περιπτώσεις, καθ' ἃς πραγματικῶς μὲν ἦτον ὁ κίνδυνος, ἂν καὶ ἐκ περιστάσεως, δὲν διεδόθη, ἡ κατὰ συνέπειαν ἄλλων εἰδήσεων ἐπρόλαβεν ἡ ἀρχή, προβλέπει τὸ ἄρθρον 31. Παρατηρεῖ ὅτι καλῶς ὑποτίθεται, ὅτι ἡ λέξις παραβιάσει ἀποτελεῖ ἐφαρμοστὸν τὸ ἄρθρον μόνον εἰς τοὺς αὐτοπροσώπως κοινωνήσαντας, καὶ τοῦτο ἐξάγεται, ἂν παρατηρήσωμεν τὴν κεφαλίδα τοῦ ἄρθρου 15.

Ἐὰν εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο προσθέσωμεν τι περὶ τῆς πρώτης περιπτώσεως θέλομεν κάμει μετοχὴν τοῦ 17 ἐπαναλήψιν.

Παρατηρεῖ ἕτερος ὅτι ἡ λέξις παράβασις ὑπεννοεῖ καὶ πᾶσαν παράβασιν, δι' ἣ τὸ ἄρθρον 17 δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τοὺς προλεχθέντας· δὲν εἶναι δὲ τὸ πρᾶγμα καθὼς ὑπέθεσεν εἷς τῶν προλαλησάντων: ὅτι ἤτοι, αἱ εὑρισκόμεναι εἰς τὸ ἄρθρον 17 διακρίσεις ἀποδεικνύουσι, ὅτι δὲν δύναται ἐκεῖ νὰ γένῃ λόγος καὶ περὶ τούτων, ἐνῷ εἰς τὰς διακρίσεις ταύτας κατὰ τὰς διαφόρους κατηγορίας τῶν ὁποίων φέρουσι πιστοποιήσεων οἱ πλοίαρχοι, εἶναι καὶ ἀμέλεια τοῦ προξένου κατὰ τὸ μᾶλλον, ἢ ἧττον τιμω-

ρίαν προκύπτει μόνον ἐκ τῆς τάξεως καὶ τῆς διαδοχῆς τῶν διαφόρων ἄρθρων· ὅτι ἂν τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ἐτίθετο εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ, ἤθελεν ἐννοῆ πᾶς τις, ὅτι ὅλων τῶν παραβαινόντων τὰς διατάξεις ἡ ἀμέλεια ἔπρεπε νὰ τιμωρῆται, κατὰ τοῦτο· ἀλλ' ἡ τάξις, δὲν μοὶ φαίνεται, εἶπε, νὰ ἀντίκειται εἰς τὴν ἐπιβλητέαν ποινὴν καὶ εἰς τοὺς παραβάτας τοῦ 31 ἄρθρου.

Προτείνουν τινες νὰ τροποποιηθῇ τὸ μέρος τοῦτο κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τὰς ἐπιτροπῆς ἔχουσαν ὡς ἑρεξῆς: ἐὰν ἐκ τῆς παραλείψεως ταύτης διεδόθη μόλυσμα τιμωροῦνται κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ ἄρθρου 17· ἐὰν δὲ δὲν διεδόθη μόλυσμα, διεκινδύνευσε δὲ ἡ δημόσιος ὑγεία, τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν 500—3,000 δραχμῶν.

Παρατηρησάντων τινῶν, ὅτι τότε δὲν προβλέπεται ἡ γ'. περίπτωσις, καθ' ἣν ἄλλως ἤθελε κινδυνεύσει ἡ δημόσιος ὑγεία, ἂν ἕνεκεν ἄλλων πληροφοριῶν, δὲν ἐλάμβανεν ἡ ὑγειονομικὴ ἀρχὴ μέτρα, ἀντεπαρατήρησαν ἄλλοι, ὅτι ἡ β'. διάταξις ἐμπεριέχει ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, καθότι ἂν καὶ ἡ ἀρχὴ ἐπρολάβεν οὐχ ἧττον ὁ πρόξενος εἶναι ἔνοχος τῆς αὐτῆς ἀμελείας, καὶ πρέπει ἐπίσης νὰ τιμωρηθῇ, ἐνῷ μάλιστα ἡ εἰδοποίησις τρίτου δὲν ἐλαφρύνει παντάπασιν τὴν ἐνοχήν του.

Μέλος τῆς ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι δὲν ἐνόησεν αὐτὴ συντάξασα τὴν τροπολογίαν, νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν τελευταίαν περίοδον, ἥτις προβλέπει τὴν γ'. περίπτωσιν.

Ἕτερον μέλον διϊσχυριζόμενον τὸ ἐναντίον λέγει, ὅτι εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν, ἀρκεῖ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιβάλῃ ἀφ' ἑαυτῆς πειθαρχικὴν ποινήν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσ. λέγει, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, συμφωνεῖ, νομίζει ὅμως ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ νομοθετηθῇ καὶ περὶ τῆς γ'. περιπτώσεως, διότι ἄλλως αἱ συνεχέστεραι ἀμέλειαι θέλουν μένει ἀτιμώρητοι. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν λόγον ὅτι ἡ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀμέλεια, καὶ δὲν εἶναι ἐλαφρυντικὴ ἡ περίστασις, ὅτι ἄλλοθεν ἐπληροφορήθη ἡ ἀρχὴ καὶ ἔλαβε τὰ κατάλληλα μέτρα, λέγει ἀναφέρων τὸ ἄρθρον 56 τοῦ ποιν. νόμου· ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἀπόπειραν ὑπάρχουσι διάφοροι διακρίσεις, καὶ κατὰ διαφόρους βαθμοὺς ἐπιμετρῶνται οἱ ποιναί, καθόσον διαφορετικὰ ἐστάθμησαν τὰ μεσολαβήσαντα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐμπόδια.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι τὸ περὶ ἀποπείρας παράδειγμα οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον· διότι ἐκεῖ προϋποτίθεται οὐχὶ ἀμέλεια, ἀλλὰ πρόθεσις. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν δὲν ἦτον πά-

λιν αὐτὴ ἡ βαθμολογία δὲν ὑπάρχει· γνωμοδοτεῖ μολαταῦτα νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, προστιθεμένης καὶ τῆς ἀρρώστης τὴν γ'. περίπτωσιν διατάξεως, καθόσον μάλιστα καὶ ποινὴ εἶναι μηδαμινή.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως παραδέχεται τὸ 31 ἄρθρ. τροπολογηθὲν ὡς ἐξῆς.

Οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἕλληνικοὶ πρόξενοι, ἀντιπρόξενοι, καὶ πράκτορες, οἵτινες ἐξ ἀμελείας δὲν ἤθελον χωρὶς ἀναβολῆς ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἁρμοδίαν τοῦ κράτους ἀρχὴν τὴν εἰσβολὴν πανώλους ἢ ἄλλου λοιμώδους νοσήματος εἰς τὸν τόπον ὅπου εἶναι διωρισμένοι καὶ ὅλα ἐν γένει τὰ περιστατικὰ ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαρτῶνται τὰ λαμβανόμενα παρὰ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ὑγειονομικῶν ἀρχῶν μέτρα, ἐὰν ἐκ τῆς παραλείψεως ταύτης διεδόθη μόλυσμα, τιμωροῦνται κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ παρόντος νόμου· ἐὰν δὲν διεδόθη μόλυσμα, ἐκινδύνευσε δὲ ἡ δημόσιος ὑγεία, ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας, τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον 2ξ μηνῶν καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν 500—3,000 δραχ. ἐὰν δὲν ἐκινδύνευσεν ἡ δημόσιος ὑγεία, ὑποβάλλονται εἰς κράτησιν τοὐλάχιστον 20 ἡμέρ. καὶ ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 32 καὶ γίνεται δεκτόν. Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 33. Παρατηρεῖ τις, ὅτι ἀντὶ τοῦ ἐπέκεινα πρέπει νὰ τεθῶσι ῥητῶς τὰ ἁρμόδια ἄρθρα, δι' ὃ ἀπεφασίσθη νὰ τεθῇ 570—580 τοῦ ποινικοῦ νόμου συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ.

Ἀναγινώσκονται τὰ ἄρθρα 34 καὶ 35 καὶ ἐπικυροῦνται. Ἀναγνωσθέντος τοῦ 36 ἄρθρ. παρατηροῦσι τινες, ὅτι ἡ φράσις *ὡσαύτως τὸ δικαίωμα* δὲν εἶναι κατάλληλος, διότι τότε ὁ διαθέτης ἂν τυχὸν προσκαλέσῃ συμβολαιογράφον καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀδύναντον, θέλει ὑποχρεωθῇ νὰ μεταχειρισθῇ τὸν ὑγειονόμον.

Ἐνεκρίθη συζητήσεως γενομένης νὰ διορθωθῇ ἡ πρώτη περίοδος ὡς ἐφεξῆς, ὁ ὑγειονόμος δύναται καὶ ὀφείλει ὁσάκις προσκληθῇ κτλ.

Παραδέχεται ἑπομένως ἡ Γερουσία τὸ ἄρθρ. τοῦτο, καθὼς καὶ τὰ ἑπόμενα 37 καὶ 38, εἰς τὸ ὁποῖον, ἀντὶ τὰ *ἡμέτερα* καὶ *Ὑπουργεῖα*, ἐνεκρίθη νὰ τεθῇ *τοὺς ἡμετέρους* καὶ *Ὑπουργούς*. Ἐπανέρχεται ἡ Γερουσία εἰς τὴν διακοπεῖσαν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 13.

Ἀναγνωσθέντος τούτου λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καὶ αἱ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν προσενεχθεῖσαι τροπολογίαι.

Ὁ προτείνας τὴν πρώτην τῶν δύο τούτων ἐπαναλαμβάνει,

ὅτι δὲν ἀμφιβάλει, ὅτι ὁ συντάκτης τοῦ νόμου δὲν προέθετο διὰ τῶν λέξεων *αἱ θέσεις*, εἰμὴ νὰ ἐννοήσῃ τοὺς τόπους, διότι ἄλλως ἤθελεν ἐκληφθῇ παραβίασις τοῦ 27 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ ὁποιασδήποτε διορισμὸς εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν ἀπαγορεύεται. Ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα προβλέπων τοῦτο ἐννοεῖ συγχρόνως, ὅτι εὐδεμία μισθοδοσία θέλει δίδεσθαι ἄνευ Νόμου· ἀφ' ἑτέρου ἡ βαθμολογικὴ τάξις ἐπιφέρει, καὶ τὴν διαφοράν τῆς μισθοδοσίας καὶ ἐι, Βασιλικὰ Διατάγματα ἀνατιθεμένης τῆς βαθμολογικῆς τάξεως, θέλει ἐρμηνευθῇ τὸ πρᾶγμα ὡς ἐναντίον τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν τροπολογίαν τοῦ ε'. ἐδαφίου παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι μὲν ἀπολύτως ἀναγκαία· ἀλλ' ὅτι δὲν ἐπιφέρει κἀμμίαν βλάβην.

Οἱ Κ. Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης λέγουν, ὅτι καθ' ὅλα συμφωνοῦσι μὲ τὸν προλαλήσαντα, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Κυβερνήσεως ἦτον πάντοτε αἱ θέσεις καὶ οἱ βαθμοὶ νὰ κανονίζωνται διὰ νόμων, καὶ ὑποστηρίζουσι μάλιστα τὴν τροπολογίαν, μόνον δὲ τὴν προτεινομένην εἰς τὸ ε'. ἐδάφιον προσθήκην θεωροῦσι περιττήν, καθότι καὶ ἡ λέξις ἔκτακτα καὶ ἡ παρακατιοῦσα *προσωρινῶς* εἰς τὸ 14 ἄρθρον, ἀποδεικνύουν ὅτι ἅμα παύσῃ ἡ ἀνάγκη, πρέπει καὶ τὰ μέτρα ταῦτα νὰ παύσωσι, καθόσον μάλιστα δὲν ἐμπεριέχονται καὶ τὰ ἐκ τούτων ἔξοδα εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Εἷς τῶν γραμματέων παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τῆς προτεινομένης τροπολογίας, ἀνατρέπεται ὅλη ἡ ἀριθμητικὴ τάξις τῶν ἄρθρων, ἐνῷ τοῦτο εἶναι περιττόν, καὶ τὸ νέον προτεινόμενον 13 ἄρθρον δύναται πολλὰ καλὰ νὰ ἀποτελέσῃ μέρος τοῦ ὑπάρχοντος 13.

Ἕτερος ὑποστηρίζει τὴν γνώμην τῶν Ὑπουργῶν, ὅτι περιττὴ ἡ προτεινομένη προσθήκη τῶν λέξεων, *τὰ ὁποῖα παύουσιν ἅμα παρέλθῃ ἡ προκαλέσασα αὐτὰ ἀνάγκη*, ὁ δὲ προτείνας τὴν τροπολογίαν ἀνακαλεῖ ταύτην καθόσον, ἀφορᾷ τὸ ε'. ἐδάφιον, μολονότι παρατηρεῖ ὅτι ἡ λέξις *προσωρινῶς* εἶναι ἐλαστική.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει ὅτι εἰς τὸ γ'. ἐδάφιον πρέπει νὰ προνοοῦνται αἱ μεταθέσεις τῶν ὑγειονομικῶν θέσεων, καθότι αἰρνιδίως δύναται νὰ κρίνῃ ἡ Κυβέρνησις ἀναγκαῖον νὰ ἀλλάξῃ τὴν βαθμολογίαν δύω θέσεων καὶ νὰ κάμῃ τὸ τῆς πρώτης δευτέρας τάξεως, κάμνουσα τὸ τῆς δευτέρας πρώτης τάξεως ὑγειονομεῖον χωρὶς μολαταῦτα νὰ αὐξήσῃ κανὲν ἔξοδον.

Ἀπαντᾷ ἄλλος, ὅτι ἀφοῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐναποτίθεται ἡ

προσδιορισμὸς τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον θέλουν ἱδρύει, πολλῷ μᾶλλον ὑποτίθεται ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα τοιούτων μετοθέσεων.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν τροπολογίαν συγχωνεύουσα τὸ προτεινόμενον 13 ἄρθρ. μὲ τὸ ὑπάρχον, τὸ ὁποῖον γίνεται δεκτὸν ὡς ἀκολούθως.

Ἄρθρ. 13. Αἱ ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ τοῦ κράτους καὶ ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ καθὼς καὶ ἡ βαθμολογικὴ τάξις αὐτῶν θέλουν κανονισθῆ δι' ἰδιαιτέρου νόμου, διὰ δὲ Β. Διαταγμάτων θέλουν προσδιορισθῆ.

α') Οἱ τόποι, μὲ τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλληνικὴ ἐπικράτεια θέλει εἶσθαι εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν·

β') Ποία θέλει εἶσθαι ἡ ἐπὶ τῶν μεθορίων καὶ τῶν παραλίων ὑγειονομικὴ γραμμή.

γ') Οἱ τόποι εἰς τοὺς ὁποίους θέλουν διορισθῆ αἱ ἀνήκουσαι ὑγειονομικαὶ ἀρχαί·

δ') Ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς τῶν ὑγειονομείων καὶ λοιμοκαθαρτηρίων καθὼς καὶ τὰ καθήκοντα καὶ ἡ δικαιοδοσία αὐτῶν·

ε') Τὰ ἐναντίον οἱασδήποτε εἰσβολῆς λοιμώδους νοσήματος συνήθη καὶ ἔκτακτα προφυλακτικὰ μέτρα, καθὼς καὶ τὰ πρὸς περιορισμὸν καὶ ἐξάλειψιν τοῦ ἐνσκήψοντος τυχὸν νοσήματος εἴς τινα μέρη τοῦ Βασιλείου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 14 ἄρθρου μὲ τῆς ὑπ' αὐτοῦ προταθείσης τροπολογίας, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον ὡς εἶχεν.

Ἀπευχωροῦντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν παρακαλεῖται νὰ παρευρεθῆ, καθότι μέλλει ν' ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις τινας περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἐπαρχίας Αἰγιαλίας — Εἰς τοῦτο ἀπήντησεν ὁ Ὑπουργὸς ὅτι θέλει παρευρεθῆ.

Μεταβάσης τῆς Γερουσίας εἰς μυστικὴν ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου ψηφοφορίαν τὸ ἀποτέλεσμα εὑρέθη ὡς ἑξῆς.

ψῆφοι	30
λευκαὶ	29
μέλαιναι	1

Ὁ Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἡ Γερουσί παραδέχθη τὸ Νομοσχέδιον ἔχον ὡς ἑξῆς.

ΝΟΜΟΣ

Ὑγειονομικὸς, καὶ ποιναὶ αὐτοῦ διατάξεις.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοὺς, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ὑγειονομικὸς Νόμος.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

1. Πᾶν ὅ,τι ἔρχεται ἢ μεταφέρεται διὰ θαλάσσης, ἢ διὰ ξηρᾶς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν, δὲν δύναται νὰ κοινωνήσῃ μήτε νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς ἀρχῆς. Μόναι αἱ ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ ἔχουσι τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν ἐλευθέραν κοινωνίαν, ἢ νὰ ἐπιβάλλωσι κάθαρσιν ἢ νὰ ἀποπέμπωσι πλοῖα, ἀνθρώπους, ζῶα, ἢ πράγματα, συμμορφούμεναι μὲ τὸν παρόντα Νόμον καὶ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ὑγειονομικοῦ Κανονισμοῦ.

2. Τὰ ἐρχόμενα ἢ μεταφερόμενα ἀπὸ τόπους θεωρουμένους ὑγειονομικῶς *ἀνόσους*, ἂν συνοδεύωνται μὲ ἐλευθέρας ὑγειονομικὰς πιστοποιήσεις, καὶ δὲν ἔλαβε χώραν καθ' ὁδὸν συγκοινωνία ἢ ἄλλο συμβάν, δι' ὧν καθίσταται ἡ ὑγειονομικὴ αὐτῶν κατάστασις ὕποπτος, λαμβάνουσιν ἀμέσως ἐλευθέραν κοινωνίαν, προηγηθείσης τῆς νενομισμένης ἐξετάσεως καὶ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς ἀρχῆς.

Ἄνοσοι τόποι θεωροῦνται ὅσοι εἶναι ἐλεύθεροι πάσης λοιμώδους νόσου, καὶ προφυλάττονται διὰ τακτικοῦ ὑγειονομικοῦ συστήματος παρέχοντος ἀποχρώσας περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς δημοσίας ὑγείας ἐγγυήσεις.

3. Τὰ ἐρχόμενα ἢ μεταφερόμενα ἀπὸ τύπους μὴ θεωρουμένους ὑγειονομικῶς *ἀνύσους* ὑπάγονται εἰς τὰς ἑξῆς τρεῖς κατηγορίας.

α') Εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς *καθαρᾶς πιστοποιήσεως*, ἐὰν ἔρχωνται ἀπὸ τόπους, οἵτινες δὲν προφυλάττονται μὲν διὰ τακτικοῦ ὑγειονομικοῦ συστήματος, δὲν παρέχουσιν ὅμως ὑποψίαν λοιμώδους νόσου, οὔτε αὐτοί, οὔτε τὰ περίχωρα αὐτῶν, καὶ δὲν

εἶναι εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν μὲ τόπους, εἰς τοὺς ὁποίους ὑπάρχει τοιοῦτον νόσημα, καὶ ἐὰν δὲν ἐκοινώνησαν καθ' ὁδὸν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως μὲ τόπους ὑπόπτους, ἢ ἀκαθάρτους, ἢ μὲ ἀνθρώπους, πλοῖα, ζῶα, ἢ πράγματα ἐρχόμενα ἀπὸ μεμολυσμένους ἢ ὑπόπτους τόπους, καὶ τέλος ἂν δὲν καθίστανται ὕποπτα ἕνεκα ὁποιασδήποτε ἄλλης περιστάσεως.

6.) Εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ὑπόπτου πιστοποιήσεως, ἐὰν ἔρχωνται ἀπὸ τόπου ἐντὸς τοῦ ὁποίου, ἢ τῶν περιχώρων αὐτοῦ ὑπάρχει ὑποψία λοιμώδους νοσήματος, ἢ ὅπου παρῆλθον μὲν 15 ἡμέραι ἀπὸ τοῦ τελευταίου κρούσματος, δὲν συνεπληρώθησαν δὲ εἰσέτι αἱ 40, ἢ εὑρίσκεται ὁ τόπος οὗτος εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν μὲ τόπους, ὅπου ὑπάρχουσι λοιμώδεις νόσοι, καὶ ἂν ἔρχωνται μὲν ἀπὸ τόπον ἄνοσον ἢ καθαρόν, ἐκοινώνησαν δὲ καθ' ὁδὸν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως μὲ τόπους θεωρουμένους ὑπόπτους, ἢ μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα, ἢ πράγματα ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπόπτων.

γ') Εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως ἂν ἔρχωνται ἀπὸ τόπον, ὅπου εἴτε ἐντὸς αὐτοῦ εἴτε εἰς τὰ περίχωρα ὑπάρχει πραγματικῶς ἡ πανώλης, ἢ ἄλλα λοιμώδη νοσήματα, ἢ καὶ βαρεῖαι ὑποψίαι τοιούτων νοσημάτων, ἢ δὲν εἶχον παρέλθη δέκα πέντε ἡμέραι, ἀφ' ἧς προσεβλήθη ὁ τελευταῖος παρὰ τοῦ λοιμοῦ, καὶ ἂν ἦλθον μὲν ἀπὸ τόπον ἄνοσον, καθαρὸν ἢ ὕποπτον, ἐκοινώνησαν δὲ καθ' ὁδὸν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως μὲ ἄλλους τόπους, ἀνθρώπους, ζῶα πλοῖα, ἢ πράγματα μεμολυσμένα, ἢ καὶ ἀκάθαρτα θεωρούμενα, καὶ τέλος ἐὰν ἀνεφάνη ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἢ καὶ εἰς τὴν συνοδίαν νόσημα, λογισθὲν λοιμῶδες.

4. Τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὰς τρεῖς κατηγορίας τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὑποβάλλονται ὑπὸ κάθαρσιν διαφόρου διαρκείας, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ἡ ἁρμοδία ὑγειονομικὴ ἀρχὴ, κατὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπαπειλουμένου κινδύνου, ὡς ἐκ τῆς κατηγορίας τῆς πιστοποιήσεως τῆς καταγάσεως τῆς ὑγείας τῶν ὑπὸ κάθαρσιν ἀνθρώπων, καθὼς καὶ ἐξ ἄλλων, ὧν ἔχει πληροφοριῶν, συμμορφουμένη ἑκάστοτε μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ὑγειονομικοῦ Κανονισμοῦ.

5. Πᾶν πλοῖον Ἑλληνικὸν μεμολυσμένον εἶναι ὑπόχρεον προσορμισθὲν εἰς τινα τοῦ κράτους λοιμένα νὰ ἐκπληροῖ τὴν κάθαρσίν του εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ προσδιωρισμένα λοιμοκαθαρτήρια.

6. Τὰ ὑπὸ ξένην σημαίαν μεμολυσμένα πλοῖα, τὰ προσορμιζόμενα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁσάκις ἀποπαιοῦνται νὰ ἐκκαθαρισθῶσι κατὰ τὰς ὑγειονομικὰς τοῦ Βασιλείου διατάξεις, θέλουν ἀποπέμπεσθαι πέραν τῶν Ἑλληνικῶν ὑδάτων.

7. Αἱ ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ δύνανται ν' ἀναβάλλωσι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν, τὰς ὁποίας ἐκδίδουν αἱ προϊστάμεναι ἀρχαὶ, ὁσάκις ἐπαπειλεῖται κίνδυνος διαδόσεως μολύσματος ὡς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν· ὀφείλουσι δὲ εἰς τοιαύτην περίστασιν νὰ ἀναφέρωσιν ἀνυπερθέτως εἰς τὴν διατάξασαν ἀρχὴν τοὺς λόγους τῆς ἀναβολῆς.

8. Δύνανται ὡσαύτως καὶ ὀφείλουν μάλιστα μετὰ προηγηθεῖσαν γνωμοδότησιν τῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς νὰ καίωσιν ὅσα πράγματα φέρουσιν προφανῶς μόλυσμα λοιμοῦ, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐκκαθαρισθῶσιν, ἢ νὰ μετακομισθῶσιν ἀσφαλῶς διὰ καθαρισμόν.

Δύνανται ἐπίσης νὰ φονεύσωσιν ὅσα ζῶα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καθαρισθῶσιν ἢ νὰ μετακομισθῶσι διὰ καθαρισμόν, ἄνευ κινδύνου μολύσματος, ἢ ὅσα ἀπολυόμενα εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μεταδώσωσι τὸ μόλυσμα.

Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν διὰ τοὺς μνηαθέντας λόγους φονευομένων ζώων, ἢ καιομένων πραγμάτων δὲν ἔχουσι κατ' οὐδενὸς δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

9. Ἀφοῦ δοθῇ ἡ ἄδεια τῆς ἐλευθέρας κοινωνίας τῶν καθαριζομένων εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον πραγματειῶν, ἢ ἄλλων πραγμάτων, πρέπει νὰ ἐξάγωνται αὐθημερὸν παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἀπὸ τοῦ καταστήματος, ἐὰν δὲ ἦναι τόπος ἱκανὸς εἰς αὐτὸ, δύνανται νὰ μείνωσι ἀκόμη ἐπὶ ὀλίγον, ἀλλὰ τότε πληρώνουν δὲ ἑκάστην ἡμέραν τὸ τριπλοῦν δικαίωμα καθάρσεως εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον.

10. Πράγματα ἐκκαθαρισθέντα ἐντὸς τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου, καὶ ἐγκαταλειφθέντα, ἢ μὴ ἔχοντα κύριον, ἂν ἦναι ὑποκείμενα εἰς φθοράν, δημοπρατοῦνται ἀμέσως· τοὐναντίον δύνανται νὰ μένουν τὸ πολὺ τρεῖς μῆνας ἐντὸς τῶν ἀποθηκῶν, ἀλλὰ καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα, θέλει πληρώνεσθαι τριπλοῦν τέλος κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον· παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης, ἐὰν δὲν παρουσιασθῇ ὁ κύριος αὐτῶν, δημοπρατοῦνται ἐπίσης κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ ἀφαιρεθέντων τῶν λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων ἐκ τοῦ ληφθησομένου ἀντιτίμου τὸ ὑπόλοιπον παραδίδεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ φυλάττεται ἐκεῖ πέντε ἔτη· μετὰ παρέλευσιν δὲν καὶ τούτων, ἐὰν δὲν παρουσιασθῇ ὁ κύριος τῶν πραγμάτων, τὸ παρακατεθὲν ποσὸν μένει ὡς ἰδιοκτησία τοῦ δημοσίου.

11. Πᾶν πλοῖον, ἡ πᾶς ἄνθρωπος, ὅστις ἐναντίον τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος Νόμου καὶ ἐν γένει τῶν ἐν ἰσχύϊ ὑγειονο-

μικῶν διατάξεων, ἀποπειραθῇ νὰ εἰσέλθῃ, ἢ νὰ κοινωνήσῃ μὲ τὴν Ἑλλάδα, καθὼς καὶ ὅστις εὑρισκόμενος εἰς τόπον τῆς Ἑλλάδος ὑγειονομικῶς ἀποκλεισμένον, ἤθελεν ἀποπειραθῇ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ τόπου, ἢ νὰ κοινωνήσῃ μὲ τόπον ἐλεύθερον, θέλει ἀποκρούεσθαι διὰ τῆς βίας, ἐὰν προσκληθεὶς διὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς νὰ ὑποχωρήσῃ, δὲν ὑπακούσῃ, ἐπιφυλαττομένης κατ' αὐτοῦ καὶ τῆς νομίμου ποινικῆς καταδίωξεως.

12. Κατὰ τὰ μεθόρια δὲν ἐπιτρέπεται νὰ οἰκοδομηθῶσιν οἰκίαι, ἰδιωτικὰ καταστήματα, χωρία καὶ πόλεις πλησιέστερον τῆς ἡμισείας ὥρας εἰς τὴν ὁρθετικὴν γραμμήν.

13. Οἱ ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ τοῦ κράτους, καὶ ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ, καθὼς καὶ ἡ βαθμολογικὴ τάξις αὐτῶν θέλουν κανονισθῆ δι' ἰδιαιτέρου νόμου, διὰ δὲ Β. Διαταγμάτων θέλουν προσδιορισθῆ·

α') Οἱ τόποι μὲ τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπικράτεια θέλει εἶσθαι εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν.

β') Ποία θέλει εἶσθαι ἡ ἐπὶ τῶν μεθορίων καὶ τῶν παραλίων ὑγειονομικὴ γραμμή.

γ') Οἱ τόποι, εἰς τοὺς ὁποίους θέλουν διορισθῆ αἱ ἀνήκουσαι ὑγειονομικαὶ ἀρχαί.

δ') Ὁ ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τῶν ὑγειονομείων καὶ λοιμοκαθαρτηρίων, καθὼς καὶ τὰ καθήκοντα καὶ ἡ δικαιοδοσία αὐτῶν.

ε') Τὰ ἐναντίον οἱασδήποτε εἰσβολῆς λοιμώδους νοσήματος συνήθη καὶ ἔκτακτα προφυλακτικὰ μέτρα, καθὼς καὶ τὰ πρὸς περιορισμὸν καὶ ἐξάλειψιν τοῦ ἐνσκήψοντος τυχὸν νοσήματος εἰς τινα μέρη τοῦ Βασιλείου.

14. Τὰ Β. Διατάγματα, καὶ ἅπασαι αἱ διοικητικαὶ πράξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐδαφ. ε. προσωρινὴν ἐνέργειαν τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος Νόμου καὶ τῶν ἄλλων ὑγειονομικῶν διατάξεων, εἰς δῆμον, ἢ τόπον τινὰ τοῦ Βασιλείου πρέπει προηγουμένως νὰ δημοσιεύωνται διὰ *κηρύξεως* καὶ *τοιχοκολλήσεως* εἰς τὸν δῆμον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ὁ ὑποβαλλόμενος εἰς τὴν καθαρσιν τόπος.

Ποιναὶ διατάξεις.

15. Ὁ παραβάτης τῶν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ ὁρισμῶν καὶ ἐν γένει τῶν ἐν ἰσχύϊ ὑγειονομικῶν διατάξεων ἢ κανονισμῶν, τιμωρεῖται·

α') Μὲ θάνατον, ἐὰν ἐν γνώσει ἔθεσεν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τόπον τινὰ τοῦ Βασιλείου εἰς συγκοινωνίαν μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα, ἢ πράγματα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως, ἐκ δὲ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

β') Μὲ δεσμὰ διὰ βίου, ἐὰν ἔθεσεν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τόπον τινὰ τοῦ Βασιλείου εἰς συγκοινωνίαν μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα, ἢ πράγματα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου πιστοποιήσεως, ἐκ δὲ τῆς συγκοινωνίας ταύτης, ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

γ') Μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ἐὰν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἔθεσεν εἰς συγκοινωνίαν τόπον τινὰ τοῦ Βασιλείου μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πράγματα, ἢ πλοῖα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπόπτων πιστοποιήσεων, καὶ ὡς ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

δ') Μὲ εἰρκτὴν, ἐὰν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἔθεσεν εἰς συγκοινωνίαν τόπον τινα τοῦ Βασιλείου μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα, ἢ πράγματα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν καθαρὰς πιστοποιήσεως τὴν κατηγορίαν, καὶ ὡς ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

16. Ἐὰν ἐκ τῆς συγκοινωνίας δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος, τιμωρεῖται εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ α' §. τοῦ ἀνωτέρου ἄρθρου μὲ δεσμὰ διὰ βίου· εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ β' §. μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ γ' §. μὲ εἰρκτὴν, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ δ' §. μὲ φυλάκισιν τουλάχιστον τεσσάρων ἐτῶν.

17. Ἐὰν ἡ παραβίασις ἐγένετο ἐξ ἀμελείας, ἢ ἀνεπιτηδειότητος, καὶ ἐκ ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος, τιμωρεῖται εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ α' §. τοῦ ἄρθρου 15 μὲ φυλάκισιν τουλάχιστον τεσσάρων ἐτῶν, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ β' §. μὲ φυλάκισιν τριῶν μέχρι τεσσάρων ἐτῶν· εἰς τὴν τοῦ γ' §. μὲ φυλάκισιν δύο μέχρι τριῶν ἐτῶν, καὶ εἰς τὴν τοῦ δ' §. περίπτωσιν μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μέχρι δύο ἐτῶν.

18. Ἐὰν ἡ παραβίασις ἐγένετο ἐξ ἀμελείας ἢ ἀνεπιτηδειότητος, καὶ ἐκ ταύτης δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος, τιμωρεῖται εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ α' §. τοῦ ἄρθρου 15 μὲ φυλάκισιν δύο μέχρι τεσσάρων ἐτῶν, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ β' §. μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μέχρι δύο ἐτῶν, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ γ' §. μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ δ'. §. μὲ φυλάκισιν τριῶν μέχρι ἓξ μηνῶν.

19. Ὅστις διὰ τῶν ἐξομολογήσεών του ἐνώπιον τῆς ὑγειονομικῆς ἀρχῆς, ἢ διὰ τῶν πρὸς τὰς ἁρμοδίας ἀρχὰς ἀναφορῶν του ἀναγγέλλει ἐν γνώσει ψευδῆ πράγματα ὡς ἀληθῆ, ἢ ἐν γνώσει

παραμορφώνει, ὑποκρύπτει, παρασιωπᾷ τὴν ἀλήθειαν, ἢ νοθεύει, ἢ πλαστογραφεῖ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα καθυπέβαλεν εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἀρχήν, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρελείφθησαν παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς τὰ πρόσφορα ὑγειονομικὰ μέτρα, ἐὰν ἐκ τῆς παραλείψεως ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διακρίσεις καὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15, ἄλλως κατ' ἐκείνας τοῦ ἄρθρου 16, θεωρουμένης πάντοτε ὡς ἰδιαιτέρας ἐπιβαρυντικῆς περιπτώσεως, τῆς γενομένης πρὸς τὴν ἀρχὴν ἀπάτης.

20. Ἐὰν μεταξὺ τῶν παραδιδομένων εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν ἀνεπιδέκτων μολυσμοῦ πραγμάτων εὑρεθῶσι κεκρυμμένα πράγματα μὴ ἐλεύθερα, πρὶν ἢ ἀνγγελθῶσιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχήν, ἐκτὸς τῆς νομίμου ποινικῆς καταδιώξεως, τὰ εὑρεθέντα ταῦτα πράγματα δημεύονται, ὁ δὲ ἀνακαλύψας λαμβάνει τὸ τρίτον τῆς τιμῆς αὐτῶν.

21. Τιμωρεῖται μὲ θάνατον ὅστις διὰ βίας, διὰ ῥήξεως ἢ διὰ λαθραίας ἀναβάσεως, ἢ καταβάσεως ἔθεσεν εἰς συγκοινωνίαν τόπον τινὰ τοῦ Κράτους μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα ἢ πράγματα ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἀκαθάρτου ποιστοποιήσεως, ἐὰν ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος· μὲ δεσμὰ δὲ διὰ βίου, ἐὰν δὲν ἐπήγασε τοιαύτη.

Μὲ δισμὰ διὰ βίου ὅστις διὰ τῶν αὐτῶν μέσων ἔθεσεν εἰς συγκοινωνίαν τόπον τινὰ τοῦ Κράτους μὲ ἀνθρώπους, ζῶα, πλοῖα ἢ πράγματα ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ὑπόπτου πιστοποιήσεως, καὶ ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος· μὲ δεσμὰ δὲ πρόσκαιρα, ἐὰν δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος

Μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ὅστις διὰ τῶν αὐτῶν μέσων ἔθεσεν εἰς συγκοινωνίαν τόπον τινὰ τοῦ Κράτους μὲ ἀνθρώπους, ζῶα πλοῖα ἢ πράγματα ὑπαγόμενα εἰς τὴν καθαρὰν ποιστοποίησιν καὶ ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

Μὲ εἰρκτὴν δὲ, ἐὰν δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

22. Τιμωροῦνται μὲ θάνατον οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπάλληλοι τοῦ Βασιλείου, οἱ πλοίαρχοι τῶν Βασιλικῶν πλοίων, ἢ οἱ ἐκπληροῦντες τὰ χρέη τούτων, οἱ ἰατροὶ ὑγειονομείων, ἢ ἄλλοι ἐν γένει ὑπάλληλοι ὑγειονομικοὶ καὶ μὴ, τόσον στρατιωτικοὶ καθὼς καὶ πολιτικοὶ, οἵτινες ἐν γνώσει εἰς τὰς ἐπισήμους ἐκθέσεις των, εἰς τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδιδόμενα ἐπίσημα πιστοποιητικὰ, ἢ ἄλλας ὁποιασδήποτε δηλώσεις, ἀναφέρουν ψευδῆ πράγματα, ἢ ἐν γνώσει παραμορφώνουν, ὑποκρύπτουν ἢ παρασιωποῦν τὴν ἀλήθειαν, ἐὰν ἕνεκα τῶν ψευδῶν πληροφοριῶν, ἢ τῶν ὅσων παρεσιώπησαν περιστατικῶν, παρελείφθησαν παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς τὰ διὰ

τὴν ἀκάθαρτον πιστοποίησιν διατεταγμένα ὑγειονομικὰ μέτρα, καὶ ἐκ τούτων ἐπήγασε λοιμώδης νόσος· μὲ δεσμὰ δὲ διὰ βίου, ἐὰν δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος.

Μὲ δεσμὰ δὲ διὰ βίου, ἐὰν κατὰ συνέπειαν τῶν ἐν γνώσει παρ' αὐτῶν δοθεισῶν ψευδῶν πληροφοριῶν, ἢ παρασιωπηθέντων περιστατικῶν, παρελείφθησαν παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς τὰ διὰ τὴν ὕποπτον πιστοποίησιν διατεταγμένα ὑγειονομικὰ μέτρα, καὶ ἐκ τούτου ἐπήγασε λοιμώδης νόσος· ἐὰν δὲ δὲν ἐπήγασε λοιμώδης νόσος, μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα.

Μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα ἐὰν ἐκ τῶν ψευδῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἐν γνώσει ἐχορήγησαν, ἢ ἕνεκα τῶν περιστατικῶν, τὰ ὁποῖα ἐν γνώσει ὁμοίως παρεσιώπησαν, παρελείφθησαν παρὰ τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς ἀρχῆς τὰ διὰ τὴν καθαρὰν ποιστοποίησιν διατεταγμένα ὑγειονομικὰ μέτρα, καὶ ἐκ τούτου ἐπήγασε λοιμώδης νόσος· ἐὰν δὲ δὲν ἐπήγασε τοιαύτη νόσος, μὲ εἰρκτήν.

23. Μένουν ἀτιμώρητοι οἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 19 καὶ 22 ἀναφερόμενοι, ἐὰν ἀνακαλέσουν τὰ ὅτι ψευδῶς ἀνήγγειλον, καὶ ἀναφέρουν ὅλην τὴν ἀλήθειαν, πρὶν ἢ παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς λεχθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ μέτρον δυνάμενον νὰ ἐκθέσῃ τὴν δημόσιον ὑγείαν, καὶ πρὶν ἢ αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ πληροφορηθῶσι ταύτην δι' ἄλλου μέσου· ἐὰν δὲ ἦσαν ἤδη πληροφορημέναι, καὶ τοῦτο ἦτον ἄγνωστον εἰς τὸν παραβάτην, τιμωρεῖται μὲ τὴν ποινὴν τῆς ἀποπείρας.

24. Ὅστις ἐν γνώσει ἀπεδέχθη κατὰ παραβίασιν τῶν ἐν ἰσχύϊ ὑγειονομικῶν διατάξεων, ἀνθρώπους, ζῶα, ἢ πράγματα ἐπιδεκτικὰ ἢ ἀνεπίδεκτα μολυσμοῦ, ὑποκείμενα δὲ εἰς κάθαρσιν, ἐὰν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ Νόμου δὲν θεωρεῖται ὡς συναυτουργὸς τῶν ὁρισθεισῶν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ παραβάσεων, τιμωρεῖται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρ. 49 καὶ 50 τοῦ ποιν. Νόμου· μόνη δὲ ἡ ἄνευ προηγουμένης συνεννοήσεως ἀποδοχὴ θέλει θεωρεῖσθαι ὡς ἰδιαιτέρα ἐλαφρυντικὴ περίστασις κατὰ τὰ διαληφθέντα ἄρθρα 49 καὶ 50.

25. Ὅστις διατελῶν ὑπὸ κάθαρσιν συγκοινωνήσει μὲ πράγματα, ἀνθρώπους ἢ ζῶα εὑρισκομένους ἐπίσης ὑπὸ κάθαρσιν, διαχωρισμένους δὲ ἀπ' αὐτὸν, κατὰ τὰς ὑγειονομικὰς διατάξεις, ἐὰν ἡ συγκοινωνία ἐγένετο ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς ἀρχῆς, δὲν ἐτέθη δὲ εἰς κοινωνίαν τόπος τις τοῦ Βασιλείου, τιμωρεῖται μὲ τὴν ποινὴν τῆς ἀποπείρας τοῦ ἄρθρου 15, ὁπόταν ὡς ἐκ τῆς συγκοινωνίας ταύτης διεδόθη εἰς τινα τῶν ἄλλων τῶν εὑρισκομένων ὑπὸ κ[illegible] λοιμώδης νόσος· ἄλλως μὲ τὴν

ποινὴν τῆς ἀποστέρας τοῦ ἄρθρου 16· τιμωρεῖται μὲ τὰς αὐτὰς ποινάς, ὅστις διατελῶν ὑπὸ κάθαρσιν ἐν τῇ παρουσίᾳ τῆς ἐπιτηρούσης αὐτὸν Ἀρχῆς, ἢ τινος ὑγειονομικοῦ φύλακος, ἀλλ' ἄνευ τῆς ἀδείας, αὐτῆς, κοινωνήσει μέ τινα τῶν εἰς ἐλευθέραν κοινωνίαν, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ τεθῇ εἰς συγκοινωνίαν τρόπος τις τοῦ Βασιλείου.

Ἐὰν αἱ παραβάσεις αὗται ἐγένοντο ἐξ ἀμελείας, καὶ διεδόθη εἰς τοὺς ἄλλους λοιμώδης νόσος, τιμωρεῖται ὁ παραβάτης μὲ τὴν ποινὴν τοῦ ἄρθρου 17 ἐλαττωμένην μέν, ἀλλὰ ὄχι κατωτέραν τοῦ ἡμίσεως αὐτῆς, ἄλλως δὲ μὲ κράτησιν καὶ πρόστιμον τοὐλάχιστον 50 δραχμῶν.

26. Ἐάν τις ἐκ τῶν συγκοινωνησάντων κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον λάβῃ ἐλευθέραν κοινωνίαν, ἤτις δὲν ἦτο τοῦ δοθῇ, ἂν ἡ ἁρμοδία ἀρχὴ ἐγνώριζε τὴν γενομένην παράβασιν, τιμωρεῖται μὲ τὴν πλήρη ποινὴν τῶν ἄρθ. 15 καὶ 16 κατὰ τὰς εἰς αὐτὰ ἐνδιαλαμβανομένας διακρίσεις.

27. Ὅλοι οἱ φύλακες τῶν ὑγειονομείων, ὑγειονομικῶν σταθμῶν, φυλακείων καὶ λιμοκαθαρτηρίων, καὶ ἐν γένει ὅλοι οἱ ὑγειονομικοὶ καὶ ἄλλοι πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπιφορτισμένοι μὲ ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν εἴτινες ἤθελον ἐγκαταλείψει τὴν ἰδίως ἐμπιστευθείσαν εἰς αὐτοὺς θέσιν, ἢ ἐν γνώσει παραβιάσει τὰς ὑγειονομικὰς διατάξεις, ἢ μὴ τήρησις τῶν ὑπ' αὐτῶν δύναται νὰ ἐκθέσῃ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τόπον τοῦ Βασιλείου, ἢ ἄνθρωπόν τινα εἰς συγκοινωνίαν μὲ ἀνθρώπους ζῶα, ἢ πράγματα μὴ ὑπαγόμενα εἰς ἐλευθέραν πιστοποίησιν, ἢ ἐν γνώσει συνδράμῃ ἄλλους εἰς τὴν παραβίασιν τῶν τοιούτων διατάξεων, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ ἄρθρου 22.

28. Ἐὰν δὲν ἀπέβη συγκοινωνία καθ' ὁ διάστημα οἱ ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι, ἢ οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν ἐγκατέλειψαν τὴν θέσιν των, ὁ παραβάτης τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν.

29. Τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν δύο μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν πᾶς εἰς ὑπηρεσίαν ἀξιωματικὸς τοῦ Ναυτικοῦ, ἢ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς χωροφυλακῆς, ὅστις προσκληθείς παρὰ τῆς ἁρμοδίας ὑγειονομικῆς ἀρχῆς νὰ παρέξῃ τὴν συνδρομήν του διὰ ὑγειονομικήν τινα ὑπηρεσίαν, δὲν ὑπακούσει.

Μετὰ τὰν αὐτὴν ποινὴν τιμωροῦνται καὶ οἱ ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν χρεῶν των, ἄνευ νομίμου κωλύματος, δὲν ἤθελον ὑπακούσει εἰς τὰς διαταγὰς τῶν προϊσταμένων των, ἢ ἤθελον ἀμελήσει τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των.

30. Τιμωροῦνται μὲ κράτησιν ἑπταήμερον τοὐλάχιστον ἡμερῶν, ἢ πρόστιμον 100—200 δραχμῶν, ὅσοι λαβόντες γνῶσιν λοιμώδους τινὸς νοσήματος, ἀγνόουσαν εἰσέτι εἰς τὴν ἀρχήν, συμβάντος ἐντὸς τοῦ λιμένος, δὲν ἤθελον πέραυτα ἀναφέρῃ τοῦτο εἰς τὴν ἁρμοδίαν ὑγειονομικὴν ἢ διοικητικὴν ἀρχήν.

Ἐὰν ὁ τοιοῦτος εἶναι ἰατρὸς τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τριῶν τοὐλάχιστον μηνῶν καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν 200 μέχρι 500 δραχμῶν, περιλαμβανομένης εἰς τὴν ποινὴν καὶ τῆς στερήσεως ἀπὸ 6 μήνας μέχρι δύο ἐτῶν τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ ἐξασκῇ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ.

31. Οἱ ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ πράκτορες, ὑποπρόξενοι, καὶ πράκτορες οἵτινες ἐξ ἀμελείας δὲν ἤθελον γνωρίσει ἀναλόγως ἀναφορὰν εἰς τὴν ἁρμοδίαν τοῦ Κράτους ἀρχὴν τῶν εἰσελθόντων πλοίων, ἢ ἄλλου λοιμώδους νοσήματος εἰς τὸν τόπον, ὅπου εἶναι διορισμένοι, καὶ ὅλα ἐν γένει τὰ πρωτόκολλα ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαρτῶνται τὰ λαμβανόμενα παρὰ τῶν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν μέτρα, ἐὰν ἐκ τῆς παραλείψεως τούτου ἐπῆλθε μολυσμα, τιμωροῦνται κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ παρόντος Νόμου, ἐὰν δὲν ἐπῆλθε μόλυσμα, ἀναλόγως πρὸς τὴν διατεθεῖσαν ὑγείαν, ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας, τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον ἓξ μηνῶν, καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἀπὸ 500—3000 δραχμῶν· ἐὰν δὲ ἐπῆλθε θάνατος ἢ σοβαρὰ βλάβη τῆς ὑγείας, ἀποβάλλονται εἰς κράτησιν τοὐλάχιστον 20 ἡμερῶν, καὶ ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας.

32. Ὅστις ἀμελείᾳ εἰς τινα τῶν παρὰ τῶν ἄρθρων 96 καὶ 106 τοῦ ποιν. Νόμου ὁριζομένων περιπτώσεων, παραβαίνει τὰς ὑγειονομικὰς διατάξεις, ἐμπίπτει ἅμα ποινῇ ἢ ὄχι, ἢ πτοηθῇ ὁ κίνδυνος, νὰ ἀναγγείλῃ τὴν παράβασιν εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἀρχήν, ἄλλως τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον 2 ἐτῶν καὶ χρηματικὴν ποινὴν 1000—3000 δραχμῶν, ἐὰν ἐκ τῆς συμβάσης συγκοινωνίας ἐπῆλθε λοιμώδης νόσος· εἰς φυλάκισιν δὲ τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν 300 μέχρι 1000 δραχμῶν ἂν δὲν ἐπῆλθε λοιμώδης νόσος.

33. Ὅστις ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ παρόντι Κώδικι ποινικῶν διατάξεων παραβαίνει τὰ περὶ λοιμοῦ, ἢ ἄλλων μολυντικῶν νοσημάτων ὑπάρχοντα διατάγματα, Κανονισμούς, ἢ διατάξεις, τιμωρεῖται σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρ. 570 —580 τοῦ ποινικοῦ Νόμου, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ.

Γενικαὶ διατάξεις.

34. Ὁ ὑγειονόμος, ἢ ὁ ἐκπληρῶν χρέη ὑγειονόμου, ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὸ χρέος νὰ ἐνεργῇ ἔργα ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου, καθόσον ἀφορᾷ τὰ κακουργήματα, πλημμελήματα καὶ πταίσματα τὰ πραττόμενα ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου, ἄλλων πρὸς κάθαρσιν προσδιωρισμένων τόπων, ἢ ὑπὸ κάθαρσιν εὑρισκομένων πλοίων, συμμορφούμενος ὡς πρὸς ταῦτα, μὲ τὰς διατάξεις τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἐπίσης καὶ οἱ ἐπιστάται τῶν λοιμοκαθαρτηρίων ἔχουσι τὸ δικαίωμα καὶ τὸ χρέος νὰ ἐνεργῶν χρέη ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων ὡς πρὸς τὰ κακουργήματα, τὰ πλημμελήματα καὶ πταίσματα, τὰ πραττόμενα ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν λοιμοκαθαρτηρίων, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι διωρισμένοι.

35. Τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου γεννήσεων, γάμων καὶ ἀποβιώσεων, ὀφείλει νὰ κρατῇ ὁ ἐπιστάτης τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου συμμορφούμενος ὡς πρὸς ταῦτα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων Νόμου.

36. Ὁ ὑγειονόμος δύναται καὶ ὀφείλει ὁσάκις προσκληθῇ, νὰ συντάττῃ τὰς διαθήκας τῶν ἐν τῷ λοιμοκαθαρτηρίῳ εὑρισκομένων, συμμορφούμενος μὲ τὸν περὶ διαθηκῶν Νόμον.

37. Τὸ ἄρθρον 318 τοῦ ποινικοῦ Νόμου καταργεῖται.

38. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἀθῆναι, τῇ 3 Μαρτίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΗΣ Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ

Ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Βλάσση, ἐξαιτουμένου εἰκοσιπενθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας· ἡ Γερουσία παραχωρεῖ τὴν ἄδειαν ταύτην. Προσδιορίζεται ἐπομένως ἡμέρα συνεδριάσεως ἡ τετάρτη τῆς ἑβδομάδος (4 Ἀπριλίου) πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Ἀπριλίου 1845 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ

Ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει τῆς Γερουσίας ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀναγινώσκεται ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν, ἀναγγέλλον, ὅτι ἡ Α. Μ. διέταξεν αὐλικὸν πένθος τριῶν ἡμερῶν, ἕνεκα τοῦ θανάτου τῆς Α. Υ. τοῦ Δουκὸς Φριδερίκου τοῦ Ἔσσ.

Ὁ Κ. Πρόεδρος εἰδοποιεῖ τὴν Γερουσίαν, ὅτι διὰ τὸ κατεπείγον παρεχώρησεν ἄδειαν ἀπουσίας πρὸς τοὺς Γερουσιαστὰς Κ.Κ. Σ. Παππαλεξόπουλον ἡμερῶν εἴκοσι, καὶ Ἀναστάσιον Λόντον ἡμερῶν δεκαπέντε.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰς δοθείσας ταύτας παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου ἀδείας ἀπουσίας.

Εἷς τῶν Κ. γραμματέων ἀναφέρει, ὅτι τὰ τμήματα δὲν ἐκλεξαν εἰσέτι τὰ μέλη διὰ τὴν σύστασιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, καὶ ὑπάρχουσιν ἀκόμη ἀναφοραί.

Ὁ Κ. Πρόεδρος [illegible]ταξε νὰ ἐπισπεύσουν τὴν ἐκλογήν των, καὶ κηρύττει τὴν λύσιν τῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 12 Ἀπριλίου 1845 ἡμέρᾳ πέμπτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10 ὥραν π.μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν περὶ ἐπαρχιακῶν ἐφορειῶν καὶ περὶ ταμείων τοῦ Κράτους δύο νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα ὡσαύτως ἀναγινώσκει καὶ παρουσιάζει εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐκθέτει, ὅτι τὰ δύο νομοσχέδια ταῦτα ἐπεζητήθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ ἐτροποποιήθησαν κατὰ μικρὸν μέρος, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν ταύτης, καὶ ἐκ τῆς ἐπὶ τῶν γενομένων τροπολογιῶν ἰδιαιτέρας ἐκθέσεώς του, τὴν ὁποίαν ἀσπάζεται καταθέτει εἰς τὴν Προεδρίαν.

Ἡ ἀνωτέρω ἔκθεσις καὶ τὰ Νομοσχέδια μὲ τὰς γενομένας τροπολογίας παρὰ τῆς Βουλῆς ἔχουσιν ὡς ἑξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Ἀποβλέπουσα τὰ Νομοσχέδια περὶ τῶν Ταμείων καὶ Ὑπηρεσιῶν τῆς Κρήτης.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Εἰσαγομένου τοῦ Νηπιαγωγικοῦ συστήματος καὶ τῆς εἰς Νομοὺς καὶ ἐπαρχίας διαιρέσεως τοῦ Κράτους, εὑρέθη φρονιμώτερον νὰ λάβωμεν καὶ αἱ οἰκονομικαὶ καὶ ταμιακαὶ ἀρχαὶ ὁμοιότυπον σύστημα, σύμφωνον μὲ τὴν νέαν ταύτην διαίρεσιν.

Ἐνταῦθα ἀνέρχεται τὸ ζήτημα, ἂν ἔπρεπε νὰ διατηρηθῇ μὲν τὸ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Ἀνεξαρτησίας εἰσαχθὲν σύστημα, τοὐτέστι τὴν σύστασιν μιᾶς κατὰ νομὸν κεντρικῆς οἰκονομικῆς καὶ ταμιακῆς ἀρχῆς, διευθυνούσης τὴν ὅλην ὑπηρεσίαν καὶ ἐποπτευούσης τὰς ἐν τῷ νομῷ ὑποδεεστέρας ἀρχάς, ἢ ἂν ἦτο προτιμώτερον νὰ συστηθῶσιν εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν ἀνεξάρτητοι οἰκονομικαὶ καὶ ταμιακαὶ ἀρχαί, ὑπαγόμεναι κατ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τὸ πρῶτον τῶν δύο τούτων συστημάτων, ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν θεωρούμενον, φαίνεται ταυτόχρονα πολυλλήλιτον. Ἡ ἕδρα τῆς συμπεντρώσεως τῆς ὑπηρεσίας εἰς ὅλα ἀνώτερους ὑπαλλήλους, τῆς εὐκολίας τῆς ἐπιτηρήσεως αὐτῶν ἀπὸ μέρους τοῦ Ὑπουργείου καὶ τοῦ ὁμοτυπίου μὲ τὸν Διοικητικὸν ὀργανισμὸν, θέλει βεβαίως πείσει πολλοὺς εἰς πρώτην ὄψιν κρίνοντας, ὅτι τοῦτο εἶναι προτιμώτερον. Ἀλλ' ὅταν ἐπὶ τὴν γενικότητα καταβῶμεν εἰς τὰ πράγματα, καὶ ἀναγνωρίσωμεν ἀπὸ τὴν ὀρθὴν ἀρχήν, ὅτι αἱ πραγματικαὶ τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκαι δὲν πρέπει νὰ θυσιάζωνται εἰς τὸ ὁμοτυπότερον, λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν πεῖραν τοῦ παραλλήλου καὶ τὰ προπαρασκευάσαντα τὸν μέχρι τοῦδε τρόπον τῆς φορολογίας καὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων φόρων νομοσχέδια, θέλομεν πεισθῆ εὐκόλως, ὅτι εἶναι ἀδύνατον εἰς ἕνα κατὰ νομὸν οἰκονομικὸν καὶ ταμιακὸν ὑπάλληλον νὰ διευθύνῃ καταλλήλως τὴν ὑπηρεσίαν, ὥστε νὰ ἐνεργῆται αὕτη ἐγκαίρως, χωρὶς παρεκβάσεων καμιᾶς διατάξεως καὶ χωρὶς ζημίαν τοῦ δημοσίου.

Σύντομος ἔκθεσις τῶν κυριωτέρων καθηκόντων τῶν τε οἰκονομικῶν καὶ ταμιακῶν ἀρχῶν θέλει μᾶς πείσει πληρέστατα.

Αἱ οἰκονομικαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουν, ἀφ' οὗ παραδεχώμεθα τὸ σύστημα τῆς ἀπευθείας εἰσπράξεως τῶν φόρων, νὰ ἐπιτηρῶσι καὶ νὰ ἐξελέγχωσιν ἀπ' εὐθείας καὶ παραχρῆμα τὴν βεβαίωσιν ὅλων τῶν παρ' ἑκάστου φορολογουμένου ὀφειλομένων φόρων, καθὼς καὶ τὴν διαγραφὴν τῶν εἰς εἴδη ἀποδιδομένων.

Αἱ ταμιακαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουν ἐπίσης νὰ ἐνεργῶσιν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων εἰσπράξεων, καὶ περὶ τῆς ἀπ' εὐθείας καὶ ἐγκαίρου εἰσπράξεως πολλῶν δημοσίων φόρων, ὡς τῶν οἴνων, τῶν περιβολίων, τοῦ ἐλαίου, τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ ἄλλων ἀπ' εὐθείας παρ' ἑνὸς ἑκάστου φορολογουμένου ἀποδιδομένων.

Μολονότι δὲ μέχρι τοῦδε, ὡς ἐκ τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιάσεως πολλῶν δημοσίων φόρων ἡ ὑπηρεσία τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτρόπων καὶ τῶν ταμιῶν ἦτον εὐκολωτέρα, οὐχ ἧττον αὕτη διεξήγετο ἐλλειπῶς, ὅπου εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὑπάλληλον ἦτον ἀνατεθειμένη πλείων τῆς μιᾶς ἐπαρχίας, ποσῶ δὲ μᾶλλον δὲν θέλει ἀκολουθῆσαι τοῦτο, ὅταν ἀναλάβωμεν τὴν διεύθυνσιν τῆς ὑπηρεσίας εἰς ἕνα ἀνώτερον κατὰ νομὸν ὑπάλληλον, ὅταν αἱ κατ' ἐπαρχίας θέλουν τοποθετηθῆ ὑπὸ τὰς ἀμέσους αὐτοῦ ὁδηγίας;

Ἂν δὲ πάλιν θελήσωμεν νὰ ἀφήσωμεν εἰς τοὺς κατ' ἐπαρχίαν τὴν διεύθυνσιν καὶ διαταγὴν τῆς ὑπηρεσίας, νὰ συστήσωμεν δὲ Κεντρικὰς κατὰ Νομοὺς ἀρχὰς πρὸς συγκέντρωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων, ἐκδόσεως ὁδηγιῶν καὶ ἐπιτήρησιν τῶν ὑποδεεστέρων ἀρχῶν, τότε αὐξάνομεν ἀνωφελῶς τὰς θέσεις, καὶ τὰς ἐκ τούτων δαπάνας, χωρὶς κἂμμίαν ὠφέλειαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

α) Διότι ἡ συγκέντρωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ὑπηρεσίας δύναται νὰ γένῃ καὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

β) Διότι εἶναι καταλληλότερον ὅλαι αἱ πρὸς ἐκτέλεσιν ὁδηγίαι νὰ ἐκδίδωνται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον.

γ) Διότι ἡ ἐπιτήρησις ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ταμιακῶν ἀρχῶν ἡ πρέπει νὰ ἦναι ἐλλιπὴς, καὶ τοῦτο δὲν κατορθοῦται, ὅταν ἐμπιστευθῇ εἰς τὰ ἐδρευούσας ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῶν Νομῶν ἀρχάς, ἢ ὅταν ἐνεργῆται ἡ ἐπιθεώρησις καὶ ὑποβολὴ πυκνῶν, ἐφαρμοζόντων τὴν πρόοδον καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν, δύναται νὰ ἐνεργῆται ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου.

Δι' ὅλους τοὺς ἐκτεθέντας λόγους ἐκρίθη εὐλογώτερον νὰ συσταθῶσιν Οἰκονομικαὶ καὶ ταμιακαὶ ἀρχαὶ κατ' ἐπαρχίαν ὑπὸ τὴν

ἄμεσον διεύθυνσιν καὶ ἐπιτήρησιν τοῦ Ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Οἰκονομικὴ ὑπηρεσία ἀνετέθη εἰς Οἰκονομικοὺς ἐφόρους, ἡ δὲ ταμιακὴ, εἰς ταμίας. καὶ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ δεύτεροι διηρέθησαν εἰς τρεῖς τάξεις ἀναλόγως τῆς σημαντικότητος τῆς ὑπηρεσίας τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν.

Ἡ εἰς τάξεις διαίρεσις ἔχει καὶ τοῦτο τὸ πλεονέκτημα, ὅτι ὑπόσχεται προβιβασμὸν εἰς τοὺς καλῶς καὶ εντίμως ὑπηρετοῦντας. Εἰς τὴν πρωτεύουσαν διετηρήθη τὸ μέχρι τοῦδε ὑπάρχον Κεντρικὸν ταμεῖον, ὡς ἀναγκαῖον, διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν δημοσίων χρημάτων, καὶ διὰ τὴν παραλαβὴν ἀπὸ τὸ στρατιστήριον, καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ χρυσοσύμου εἰς τὰ διάφορα ταμεῖα.

Εἰς μέρη τινα, ὅπου τὸ ἐπιτρέπει ἡ γεωγραφικὴ θέσις ἀνετέθη εἰς ἕνα καὶ τὸν ἔφορον καὶ ταμίαν ἡ ὑπηρεσία δύο ἢ καὶ πλειοτέρων ἐπαρχιῶν.

Οἱ μισθοὶ καὶ οἱ ἀποδοχαὶ ἐκανονίσθησαν ὅσον τὸ δυνατὸν οἰκονομικώτερον.

Οἱ ἐγκλειστοὶ ὑπὸ στοιχ. Α. καὶ Β πίνακες ἐμφαίνουν κατὰ πόσον τὰ κατὰ τὸν νέον διοργανισμὸν ἔξοδα θέλουν εἶσθαι ὀλιγώτερα τῶν μέχρι τοῦδε ἐξοδευομένων.

Ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων αὐτῶν, ὡς εἶχον κατ' ἀρχὰς, ἐγένοντο εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν, αἱ ἑξῆς τροπολογίαι, τὰς ὁποίας παρεδέχθην.

Ἐπὶ τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν ἐφόρων Νομοσχεδίου.

Τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3, ἔχοντα ὡς ἑρεξῆς·

« Ἄρθρον 2 Ἡ κατὰ τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους οἰκονομικὴ ὑπηρεσία ἐνεργεῖται ἀπὸ ἐπαρχιακοὺς ἐφόρους. »

« Ἄρθρ. 3 Οἱ ἐπαρχιακοὶ ἔφοροι ὑπάγονται ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἀναφέρονται εἰς αὐτό. »

Συνεχωνεύθησαν εἰς ἓν, ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

« Ἄρθρ. 2. Ἀντ' αὐτῶν ἡ κατὰ τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους » οἰκονομικὴ ὑπηρεσία θέλει ἐνεργεῖσθαι ἀπὸ ἐπαρχιακοὺς ἐφό» ρους, ὑπαγομένους ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονο» μικῶν καὶ ἀναφερομένους εἰς αὐτό. »

Εἰς τὸ ἄρθρ. 8 προσετέθη εἰς τὰς λέξεις « τὰ καθήκοντα τῶν ἐπαρχιακῶν ἐφόρων » καὶ αἱ πρὸς Διοικητικὰς ἀρχὰς σχέσεις των.

Ἐπὶ τοῦ περὶ ταμείων Νομοσχεδίου.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 10 εἰς τὰς λέξεις « αἱ ἕδραι τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων » προσετέθη καὶ αἱ πρὸς τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς σχέσεις των.

Εἰς τὸ ἄρθρον 12 οἱ §§. α. β'. γ'. καὶ δ'. ἔχοντες ὡς ἑρεξῆς·

« Α'. Ὁ Κεντρικὸς Ταμίας εἰς ἐγγύησιν δραχ. 6000.
« Β'. Ὁ Ταμίας α'. τάξεως εἰς » » 4000.
« Γ'. Ὁ Ταμίας β'. » εἰς » » 2000.
« Δ'. Ὁ Ταμίας γ'. » εἰς » » 1000.

ἐτροποποιήθησαν ὡς ἑρεξῆς.

Α'. Ὁ Κεντρικὸς Ταμίας εἰς ἐγγύησιν δρ. 9000.
Β'. Ὁ Ταμίας α'. τάξεως εἰς » » 6000.
Γ'. Ὁ Ταμίας β'. » εἰς » » 3000.
Δ'. Ὁ Ταμίας γ'. » εἰς » » 1500.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

ΠΙΝΑΞ

Στοιχ. Α'.

Τῶν ἐξοδευομένων διὰ τὰς οἰκονομικὰς ἐπιτροπείας τοῦ Κράτους καὶ τῶν ἐξοδευθησομένων διὰ τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἄρχοντας κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Τὰ μέχρι τοῦδε ἐξοδευόμενα

Διασάφησις ἐξόδου		Ποσότητες ἐξοδευόμενα Μηνιαίως Δραχ.	Λ.	Ἐτησίως Δραχμ.	Λ.
Διὰ μισθούς	19 Οἰκονομ. Ἐπιτρόπων ἀνὰ Δρ. 200 κατὰ μῆνα εἰς ἑκαστον . . . Δραχ. 3,800 19 Γραμματέων ἀνὰ Δρ. 100 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον . . . Δραχ. 1,900 Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Νόμου ὑπηρέτου παρὰ τῇ Διοικήσει . . . Δραχ. 100	5,800	»	69,600	»
Διὰ τὰς σαθρὰς ἐπιχειρήσεις.	7 Οἰκον. Ἐπιτρόπων ἀνὰ Δραχ. 80 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον . . . . Δραχ. 560 10 Οἰκονομ. Ἐπιτρόπων καὶ τοῦ ἐκπληρώσαντος τὰ οἰκονομικὰ Βορείου Σποράδων, τὸ ὅλον ἑνδεκανὰ Δραχ. 60 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον . . . . . 660 2 Οἰκονομ. Ἐπιτρόπων καὶ τῶν ἐκπληρωσάντων τὰ οἰκονομικὰ Τήνου καὶ Νάξου ἑνδεκανὰ Δρ. 30 εἰς ἕκαστον . . . . Δραχ. 200 Τοῦ ἐκπληρώσαντος τὰ οἰκονομικὰ Σύρου. Δραχ. . . 70 Τῶν ἐκπληρωσάντων τὰ οἰκονομικὰ Θήρας, Μήλου, Νάξου καὶ Τήνου ἀνὰ Δραχ. 25 κατὰ μῆνα εἰς ἑκαστον . . . . Δραχ. 100	1,350	»	18,600	»
	Τὸ ὅλον	7,350	»	88,200	»

Τὰ ἐξοδευθησόμενα κατὰ τὸ Νομοσχέδιον

Διασάφησις ἐξόδου		Ποσότητες ἐξοδευόμενα Μηνιαίως Δραχ.	Λ.	Ἐτησίως Δραχ.	Λ.
Διὰ μισθούς	7 Ἔπαρχ. Πρώτων δ. τ. ἕως ἀνὰ Δραχ. 200 κατὰ μῆνα εἰς ἑκαστον. Δρ. 1,400 13 Ὁμοίων δ'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 150 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον Δρ. 1,950 19 Ὁμοίων γ'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 100 κατὰμῆνα εἰς ἕκαστον. . . Δραχ. 1,900	5,250	»	63,000	»
Διὰ τὰς σαθρὰς ἐπιχειρήσεις.	7 Ἔπαρχ. Πρώτων β'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 40 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον Δραχ. . . . . 280 13 Ὁμοίων δ'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 35 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον . . Δραχ. 455 19 Ὁμοίων γ'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 30 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον . . . Δραχ. 570	1,305	»	15,660	»
	Τὸ ὅλον	6,555	»	78,660	»
Διὰ τὰ ἔξοδα τῆς πρώτης ἐγκαταστάσεως	7 Πρώτων τῆς β'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 50 εἰς ἕκαστον 13 Ὁμοίων τῆς δ'. τάξεως 40 19 Ὁμοίων τῆς γ'. τάξεως 30	910	»	4,440	»
	Τὸ ὅλον .....Δραχ.	7,465	»	89,100	»

Ἀντιπαράθεσις τοῦ ἐξόδου

Τὰ μέχρι τοῦδε ἐξοδευόμενα ἐτησίως Δραχμ.		88,200
Τὰ ἐξοδευθησόμενα κατὰ τὸ Νομοσχέδιον	»	80,100
Ὑπερβολὴ ἐλαττώσεως τοῦ ἐξόδου κατὰ	»	8,100

ΠΙΝΑΞ

Στοιχ. Β'.

Τῶν ἐξοδευομένων διὰ τὰ διάφορα ταμεῖα τοῦ Κράτους καὶ τῶν ἐξοδευθησομένων διὰ τὰ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Τὰ μέχρι τοῦδε ἐξοδευόμενα

Διασάφησις ἐξόδου		Ποσότητες ἐξοδευόμενα: Μηνιαίως Δραχ.	Λ.	Ἐτησίως Δραχμ.	Λ.
Διὰ μισθοὺς	Τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Δραχ. . . . . 1,010 9 Ταμιῶν α'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 230 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον Δραχ. 2,070 41 Ὁμοίων τῆς β'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 170 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον Δραχ. 1,870 8 Ὁμοίων τῆς γ'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 60 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον Δρ. 480	5,430	»	65,160	»
Δι' ὁμοίους	Δι' ὁμοίους τῶν 9 ζωηρῶν τῶν Ταμιῶν α'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 100 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον....	900	»	10,800	»
Διὰ τὰς ἀντιμισθίας	Τῶν Ἐπιτροπ. Ταμιῶν Ἐπιδ. Λιμερᾶς, Λουρίδος καὶ Ὀλυμπίας ἀνὰ Δραχ. 100 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον... Δραχ. 300 Τοῦ τῆς Ἐρμιονίδος Δρ. 30 Τῶν τῆς Αἰγιαλείας, Μεγάρων, Ναυπάκτου καὶ Τροιζηνίας ἀνὰ Δρ. 20 κατὰ μῆνα εἰς Δραχ.. 80	410	»	4,920	»
	Ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων δι' ὅλα τὰ γένη τὰ Διοικητ. καὶ Δικαστικὰ Ταμεῖα	2,902	91	34,835	»
	Τὸ ὅλον	9,642	91	115,715	»

Τὰ ἐξοδευθησόμενα κατὰ τὸ Νομοσχέδιον

Διασάφησις ἐξόδου		ποσότητες ἐξοδευθησόμενα: Μηνιαίως Δραχ.	Λ.	Ἐτησίως Δραχ.	Λ.
διὰ μισθοὺς	Τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Δραχ. . . . . 1,100 9 Ἐπαρχιακῶν Ταμιῶν α'. τάξεως ἀνὰ Δρ. 200 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον Δραχ. . . . . 1,800 12 Ὁμοίων β'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 160 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον Δρ. 1,920 6 Ὁμοίων γ'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 100 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον.. Δραχ. 600	5,420	»	65,040	»
δι' ὁμοίους	Τῶν 9 χωρίων διὰ τὰ Ταμεῖα α'. τάξεως ἀνὰ Δραχ. 60 εἰς ἕκαστον Δρ. 540 Τῶν 21 ζωηρῶν διὰ τὰ 9 Ταμεῖα τῆς α'. τάξεως καὶ 12 τῆς β'. ἀνὰ Δρ. 40 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστ. Ταμείων Δραχ. . . . 840	1,380	»	16,560	»
δι' ἐπιμισθια	7 Τελωνῶν, ἐπιφορτισμένων μὲ τὰ χρέη Ταμείων γ'. τάξεως εἰς ἕκαστ. κατὰ μῆνα ἀνὰ Δρ. 60 Δραχ. . . . . 420 7 Ὁμ. ὁμοίως τῆς γ'. τάξεως ἀνὰ Δρ. 45 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον Δρ. 315	735	»	8,820	»
διὰ τὰς στα θερὰς ἐπιχορηγήσεις	Τοῦ Κεντρ. Ταμείου Δρ. 60 Τῶν 9 Ἐπαρχιακῶν Ταμείων α'. τάξεως ἀνὰ Δρ. 30 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον Δρ. ..... 270 Τῶν 12 Ταμιῶν τῆς β'. τάξεως ἀνὰ Δρ. 25 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον . Δρ. 300 Τῶν 6 τῆς γ'. ἀνὰ 20 Δρ. 120	750	»	9,000	»
	Τὸ ὅλον.....	8,285	»	99,420	»

Ἀντιπαράθεσις τοῦ ἐξόδου.

Τὰ μέχρι τοῦδε ἐπιτρεπόμενα δραχ.	115,715
Τὰ ἐξοδοθησόμενα κατὰ τὸ Νομοσχέδιον »	99,420
Ἐτησία πλάτυνσις τοῦ ἐξόδου κατὰ δραχ.	16,295

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ,

Περὶ ἐπαρχιακῶν ἐφορειῶν τοῦ Κράτους.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει παρουσιασθῆ ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὅπως ἔχῃ, εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1. Αἱ μέχρι τοῦδε ὑπάρχουσαι Οἰκονομικαὶ ἐπιτροπεῖαι καταργοῦνται.

Ἄρθρ. 2. Ἀντ' αὐτῶν ἡ κατὰ τὰς ἐπαρχίας τοῦ κράτους οἰκονομικὴ ὑπηρεσία θέλει ἐνεργεῖσθαι ἀπὸ ἐπαρχιακοὺς ἐφόρους, ὑπαγομένους ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἀναφερομένους εἰς αὐτό.

Ἄρθρ. 3. Εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἔφορον δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐφορεία δύο ἢ καὶ πλειοτέρων ἐπαρχιῶν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἐπαρχιακοὶ ἔφοροι διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις ὡς ἀκολούθως·

Α'. ἐπαρχιακοὶ ἔφοροι Α'. τάξεως.

1. Τῆς Ἐπαρχίας Πατρῶν
2. Τῶν Ἐπαρχιῶν Ναυπλίας καὶ Ἄργους
3. Τῆς Ἐπαρχίας Ἠλείας
4. Τῆς Ἐπαρχίας Κορινθίας
5. Τῆς Ἐπαρχ. Λακεδαίμονος
6. Τῶν Ἐπαρχιῶν Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης
7. Τῆς Ἐπαρχίας Φθιώτιδος.

Β'. ἐπαρχιακοὶ ἔφοροι Β'. τάξεως.

1. Τῆς Ἐπαρχίας Ἀττικῆς.
2. Τῆς Ἐπαρχίας Λιβαδείας
3. Τῆς Ἐπαρχίας Λοκρίδος
4. Τῆς Ἐπαρχίας Μαντινείας
5. Τῶν Ἐπαρχιῶν Βάλτου Βονίτζης καὶ Ξηρομέρου
6. Τῆς Ἐπαρχίας Καλαβρύτων
7. Τῆς Ἐπαρχίας Παρνασσίδος
8. Τῶν Ἐπαρχιῶν Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου.
9. Τῆς Ἐπαρχίας Τριπολίας.
10. Τῆς Ἐπαρχίας Γορτυνος.
11. Τῆς Ἐπαρχίας Ἐπιδαύρου Ἀργολίδος.
12. Τῆς Ἐπαρχίας Ἀγράφων
13. Τῆς Ἐπαρχ. Σύρου καὶ Κέας

Γ'. Ἐπαρχιακοὶ ἔφοροι Γ'. τάξεως.

1. Τῆς Ἐπαρχίας Εὐρυτανίας
2. Τῆς Ἐπαρχίας Τριχωνίας
3. Τῆς Ἐπαρχίας Ναυπακτίας
4. Τῆς Ἐπαρχίας Μεσολογγίου.
5. Τῆς Ἐπαρχίας Δωρίδος.
6. Τῆς Ἐπαρχίας Καρυστίας.
7. Τῆς Ἐπαρχίας Κυνουρίας
8. Τῆς Ἐπαρχίας Ὀλυμπίας
9. Τῆς Ἐπαρχίας Πυλίας
10. Τῶν Ἐπαρχιῶν Τροιζηνίας καὶ Ὕδρας
11. Τῶν Ἐπαρχιῶν Πιτζῶν καὶ Ἐρμιονίδος
12. Τῆς Ἐπαρχίας Αἰγιαλίας
13. Τῆς Ἐπαρχίας Μεγαλοπόλεως
14. Τῶν Ἐπαρχιῶν Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης.
15. Τῆς Ἐπαρχίας Σαπιένζης.
16. Τῶν Ἐπαρχιῶν Τήνου καὶ Ἄνδρου
17. Τῆς Ἐπαρχίας Νάξου.
18. Τῆς Ἐπαρχίας Θήρας
19. Τῆς Ἐπαρχίας Μήλου.

Ἄρθρ. 5. Οἱ βαθμοὶ καὶ μισθοὶ τῶν ἐπαρχιακῶν ἐφόρων προσδιορίζονται ὡς ἑξῆς.

Οἱ ἐπαρχιακοὶ ἔφοροι α'. τάξεως ἔχουν βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Γραμματέως α'. τάξεως, καὶ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 200.

Οἱ ἐπαρχιακοὶ ἔφοροι β'. τάξεως ἔχουν βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Γραμματέως Γ'. τάξεως καὶ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 150.

Οἱ ἐπαρχιακοὶ ἔφοροι γ'. τάξεως ἔχουν μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 100.

Ἄρθρ. 6. Τὰ γραφικὰ ἔξοδα καὶ ἐνοίκια Καταστήματος παραχωροῦνται εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἐφόρους σταθερὰ προσεπιχορήγησις, διὰ τὴν χρῆσιν τῆς ὁποίας δὲν δίδουν λόγον, καὶ ἥτις κανονίζεται ὡς ἑξῆς.

Διὰ τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἐφόρους α'. τάξεως δρ. 40, κατὰ μῆνα·

Διὰ τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἐφόρους β'. τάξεως » 35, κατὰ μῆνα·

Διὰ τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἐφόρους γ'. τάξεως » 30, κατὰ μῆνα·

Ἐκτὸς τούτου ἅμα ἐμφανὴ εἰς ἐνέργειαν ὁ παρὼν νόμος θέλουν χορηγηθῆ εἰς ἕκαστον ἐπαρχιακὸν ἔφορον, διὰ ἔξοδα πρώτης ἀποκαταστάσεως, αἱ ἑξῆς ποσότητες.

Εἰς τοὺς τῆς α'. τάξεως δραχ. 50·

Εἰς τοὺς τῆς β'. » » 40·

Εἰς τοὺς τῆς γ'. » » 30·

αἵτινες θέλουν χρησιμεύσει εἰς προμήθειαν τῶν ἀναγκαίων ἐπίπλων τοῦ γραφείου, καὶ τὰ ὁποῖα θέλουν θεωρεισθαι ὡς ἰδιοκτησία τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 7. Αἱ ἕδραι τῶν ἐπαρχιακῶν ἐφόρων καὶ αἱ πρὸς τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς σχέσεις των θέλουν κανονισθῆ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11. Ἀπριλίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ τῶν Ταμείων τοῦ Κράτους.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει παρουσιασθῆ ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντα Διοικητικὰ καὶ ἐπιτροπικὰ ταμεῖα καταργοῦνται.

Ἄρθρ. 2. Ἀντ' αὐτῶν θέλουν συστηθῆ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα, ὑπαγόμενα ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα διαιροῦνται εἰς ταμεῖα ἀ. β'. καὶ γ'. τάξεως.

Ἄρθρ. 4. Τὸ εἰς τὴν πρωτεύουσαν Κεντρικὸν Ταμεῖον διατηρεῖται, ὁ δὲ Κεντρικὸς Ταμίας θέλει ἐνεργεῖ καὶ τὰ ἔργα ἐπαρχιακοῦ ταμίου Ἀττικῆς.

Ἄρθρ. 5. Τὰ καθήκοντα ταμιῶν γ'. τάξεως δύνανται νὰ ἀνατεθῶσι καὶ εἰς τελωνιακοὺς ὑπαλλήλους, εἰς τοὺς ὁποίους θέλει χορηγηθῆ ἀνάλογον ἐπιμίσθιον ποσοδιοριζόμενον παρὰ τοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 6. Δύναται προσέτι νὰ συστηθῆ ἓν ταμεῖον διὰ δύο, ἢ καὶ πλειοτέρας ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. 7. Τὰ ταμεῖα διαιροῦνται ὡς ἑξῆς.

Α'. Κεντρικὸν Ταμεῖον (Ἀττικῆς).

Β'. Ταμεῖα Α'. τάξεως

1. Ταμεῖον τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν.
2. Ὁμοίως » » Ἠλείας.
3. Ὁμοίως » » Ναυπλίας καὶ Ἄργους.
4. Ὁμοίως » » Κορινθίας.
5. Ὁμοίως » » Λακεδαίμονος.
6. Ὁμοίως » » Μεσσηνίας καὶ Καλαμῶν.
7. Ὁμοίως » » Μαντινείας.
8. Ὁμοίως » » φθιωτίδος.
9. Ὁμοίως » » Σύρου.

Γ'. *Ταμεῖα Β'. τάξεως.*

1. Ταμεῖον τῆς Ἐπαρχ. Ὀρχομενοῦ
2. Ὁμοίως » » Λεβαδείας
3. Ταμεῖον » » Ἐπαρχίας Παρνασσίδος
4. Ὁμοίως » » Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου
5. Ταμεῖον τῆς Ἐπαρχίας Μεσολογγίου.
6. Ὁμοίως » » Βονίτζης Ξηρομέρου καὶ Βάλτου.
7. Ὁμοίως » » Γόρτυνος
8. Ὁμοίως » » Καλαβρύτων.
9. Ταμεῖον τῆς Ἐπαρχίας Τριφυλίας
10. Ὁμοίως » » Πυλίας
11. Ὁμοίως » » Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς
12. Ὁμοίως » » Λοκρίδος.

Δ'. *Ταμεῖα Γ'. τάξεως.*

1. Ταμεῖον τῆς Ἐπαρχίας Εὐρυτανίας.
2. Ὁμοίως » » Τριχωνίας
3. Ὁμοίως » » Δωρίδος
4. Ταμεῖον τῆς Ἐπαρχ. Μεγαλοπόλεως
5. Ὁμοίως » » Ὀλυμπίας
6. Ὁμοίως » » Θήρας.

Ε'. *Ταμεῖα Γ'. τάξεως διενθυνόμενα παρὰ τελωνιακῶν ὑπαλλήλων.*

1. Ταμεῖον τῆς Ἐπαρχίας Αἰγιαλείας.
2. Ὁμοίως » » Κυνουρίας.
3. Ὁμοίως » » Καρυστίας.
4. Ὁμοίως » » Νάξου.
5. Ὁμοίως » » Πατζῶν καὶ Ἐρμιονίδος.
6. Ὁμοίως » » Τροιζηνίας καὶ Ὕδρας.
7. Ὁμοίως » » Μεγαρίδος καὶ Λιβάνης.
8. Ταμεῖον τῆς Ἐπαρχ. Τήνου.
9. Ὁμοίως » » Ἄνδρου.
10. Ὁμοίως » » Σκοπέλου.
11. Ὁμοίως » » Ναυπακτίας.
12. Ὁμοίως » » Μήλου.
13. Ὁμοίως » » Κέας.
14. Ὁμοίως » » Γυθείου καὶ Οἰτύλου.
» » »
» » »

Ἄρθρ. 8. Τὸ προσωπικὸν, ἡ μισθοδοσία καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ Κεντρικοῦ καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων κανονίζονται ὡς ἑξῆς.

Α'. Κεντρικὸς ταμίας μὲ βαθμὸν Ταμιατάκτου ἀ. τάξεως καὶ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 400.

Εἷς Ὑπουργικὸς Γραμματεὺς ἀ. τάξεως μὲ μηνιαῖον μισθὸν δρ. 200.

Εἷς Ὑπουργικὸς Γραμματεὺς Β'. τάξεως μὲ μηνιαῖον μισθὸν δρ. 160.

Εἷς Γραφεὺς ἀ. τάξεως μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 100.

Εἷς Ὁμοιος Β'. τάξεως μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 80.

Εἷς Βοηθὸς μὲ μηνιαῖον δραχ. 60.

Δύο Κλητῆρες μὲ μηνιαῖον μισθὸν ἀνὰ δραχ. 50. εἰς ἕκαστον Σταθερὰ μηνιαία προσεπιχορήγησις δραχ. 60. διὰ γραφικὰ ἔξοδα, θέρμανσιν κτλ.

Β'. Ἐπαρχιακὰ Ταμεῖα Α'. τάξεως.

Εἷς Ταμίας μὲ καθῆκον Ὑπουργικοῦ Γραμματέως ἀ. τάξεως καὶ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 200.

Εἷς Γραφεὺς μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 60.

Εἷς Βοηθὸς μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 40.

Σταθερὰ μηνιαία προσεπιχορήγησις δραχ. 30. διὰ γραφικὰ ἔξοδα, θέρμανσιν κτλ.

Γ'. Ἐπαρχιακὰ Ταμεῖα Β'. τάξεως.

Εἷς Ταμίας μὲ καθῆκον Ὑπουργικοῦ Γραμματέως Β'. τάξεως μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 160.

Εἷς Βοηθὸς μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 40.

Σταθερὰ μηνιαία προσεπιχορήγησις δραχ. 25 διὰ γραφικὰ ἔξοδα, θέρμανσιν κτλ.

Δ'. Ἐπαρχιακὰ Ταμεῖα Γ'. τάξεως.

Εἷς Ἐπαρχιακὸς Ταμίας μὲ μισθὸν δραχ. 100.

Σταθερὰ μηνιαία προσεπιχορήγησις δραχ. 20 διὰ γραφικὰ ἔξοδα, θέρμανσιν κλπ.

Αἱ ἀνωτέρω προσεπιχορηγήσεις δὲν ὑπάγονται εἰς λογιδοσίαν.

Ε'. Οἱ Τελωνιακοὶ ὑπάλληλοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνατίθενται διὰ τοῦ παρόντος Νόμου τὰ ἔργα ἐπαρχιακῶν ταμιῶν, θέλουν λαμβάνει πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν γραφικῶν ἐξόδων των καὶ ἀμοιβήν των, μηνιαίων ἐπιμισθίων εἰς ἑξῆς:

Οἱ ἐπιτετραμένοι τὰ Ταμεῖα Αἰγιαλείας, Κυνουρίας, Καρυστίας Νάξου, Πετζῶν καὶ Ἐρμιονίδος, Τροιζηνίας καὶ Ὕδρας, Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης μηνιαῖον ἐπιμίσθιον δραχ. 60.

Οἱ ἐπιτετραμένοι τὰ Ταμεῖα Τήνου, Ἄνδρου, Σκοπέλου, Ναυπακτίας, Μήλου, Κέας Γυθείου καὶ Οἰτύλου μηνιαῖον ἐπιμίσθιον δραχ. 45.

Τὰ μέχρι τοῦδε χορηγούμενα ποσοστὰ καταργοῦνται.

Ἄρθρ. 9. Οἱ Γραφεῖς, Βοηθοὶ καὶ Κλητῆρες τῶν Ταμείων διορίζονται παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ κατὰ πρότασιν τῶν Ταμιῶν.

Ἄρθρ. 10. Αἱ ὁδοὶ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων, καὶ αἱ πρὸς

τὰς λειτουργικὰς ἀρχὰς σχέσεις των προσδιορίζονται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 11. Οἱ ταμίαι θέλουν ὑποβληθῆ εἰς ἐγγύησιν, εἴτε διὰ χρηματικῆς καταβολῆς, ἢ δι' ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἐπὶ ἀκινήτων κατὰ τῶν περὶ ἐγγυήσεων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων Νόμων τῆς 24 Αὐγούστου 1836 κατὰ τὰς ἑξῆς ἀναλογίας.

Α'. Ὁ Κεντρικὸς Ταμίας εἰς ἐγγύησιν			δραχ.	9,000.
Β'. Ὁ Ταμίας α'. τάξεως εἰς			»	6,000.
Γ'. Ὁ Ταμίας Β'.	»	εἰς	»	3,000.
Δ'. Ὁ Ταμίας γ'.	»	εἰς	»	1,000.

Ὅλαι αἱ εἰς τὸν παρόντα Νόμον ἀντιβαίνουσαι διατάξεις καταργοῦνται.

Ἄρθρ. 12. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Ἀπριλίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίσασα τὴν σύμπτωσιν τούτων ἐπροσδιώρισε τὴν 18 τοῦ τρέχοντος, διὰ νὰ συνέλθωσι τὰ τμήματα εἰς προεξέτασιν καὶ ἐκλογὴν εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς τῶν Νομοσχεδίων τούτων.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη αἰτοῦντος ἑνὸς ἡμερῶν ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἡ Γερουσία ἐμμένει νὰ δοθῇ ὀκταήμερος ἄδεια.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Ἀπριλίου 1845 Ἡμέρα Πέμπτη.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐκθέτει ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον καθυπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν σχέδιον Νόμου περὶ φορολογίας ἐγκτητικῶν φόρων διαιρούμενον εἰς δύο μέρη, τὸ μὲν περὶ φόρων τὴν εἴσπραξιν τῶν ἀμέσων φόρων εἰς χρήματα καὶ εἴδη, τὸ δὲ τὴν εἰς τὰ Τελωνεῖα εἴσπραξιν εἰς χρήματα εἰδῶν τινων.

Ὅτι τὸ πρῶτον μέρος συζητηθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ κυρωθὲν παρουσιάζει καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἵνα νὰ τὸ λάβῃ αὕτη ὅσον τάχιον ὑπ' ὄψιν παρελθούσης ἤδη τῆς ὥρας καὶ εἰς πολλὰς νήσους γενομένης ἤδη ἐνάρξεως τῆς συγκομιδῆς.

Ὅτι οὐχὶ τόσον τὸ σημαντικὸν τῶν φόρων, ὅσον ὁ τρόπος τῆς εἰσπράξεώς των ἐπροκάλεσε κατὰ τὸ παρελθὸν τοὺς γογγυσμοὺς τῶν φορολογουμένων, καὶ τοῦ Δημοσίου τὰς καθυστερήσεις. Ὅτι εἰς τοῦτο κυρίως ἐπέστησε τὴν προσοχήν του τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἐπέφερεν ὅσας ἦτο δυνατὸν βελτιώσεις, τὰς ὁποίας ἐλπίζει νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ Σῶμα τὰς Γερουσίας.

Τὴν ἀργοπορίαν τῆς παρουσιάσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου δικαιολογεῖ παρατηρῶν, ὅτι παρῆλθε μὴν ἀρ' ἧς καθυπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ἐπαναλαμβάνει τὴν σύστασιν τῆς ταχείας ἐγκρίσεώς του, ὡς λίαν κατεπείγοντος.

Ἀναγινώσκει ἐπομένως τὴν ἐπὶ τοῦ παρουσιαζομένου Νομοσχεδίου ἔλθεσίν του, καὶ τὸ Νομοσχέδιον, ἔχοντα ὡς ἀκολούθως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ περὶ τῆς φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νομοσχεδίου.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νομοσχεδίου ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν δύο συστήματα.

α') Τὸ τῆς διανομῆς τῶν φόρων, διὰ προσδιορισμοῦ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου, καὶ διαιρέσεως αὐτοῦ κατὰ Νομοὺς, ἐπαρχίας, δήμους, χωρία καὶ ἄτομα.

β') Τὸ ἐν χρήσει σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως τοῦ ἀκαθαρίστου προϊόντος.

Τὸ πρῶτον σύστημα ἐκρίθη ἀκαταλλήλων διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους·

α') Διότι τὰ ἀποτελέσματα τῶν παρελθόντων ἐτῶν δὲν εἶναι ἀρκετὰ γνωστὰ εἰς τὰς λεπτομερείας των, ὥστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ προσδιορίσωμεν δικαίως καὶ χωρὶς ζημίαν τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν φορολογουμένων μέσον ὅρον τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἀντιπροσωπεύει τὸν ἔγγειον φόρον.

β') Διότι δὲν ἐλήφθη ποτὲ φροντὶς νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ μεταξὺ

τοῦ ἐγγείου φόρου, καὶ τοῦ φόρου τῆς ἐπικαρπίας ἀναλογία.

γ') Διότι ἡ διανομὴ ἤθελεν ἀπαντήσει δυσκολίας, αἵτινες ἤθελον προχωρήσει, καθ' ὅσον αὐταὶ ἤθελον προοδεύσει μέχρι τοῦ ἀνωτερβλήτου, οὕτω π. χ. ἡ μὲν κατὰ Νομοὺς διανομὴ, πρόσθες καὶ ἡ κατ' ἐπαρχίας, ἤθελε μὲν γένει μὲ εὐκολίαν τινὰ· ἡ κατὰ δήμους ἤθελε γεννήσει πολλὰς ἐνστάσεις καὶ παράπονα· ἡ κατὰ κοινότητας ἔτι πλειοτέρας· πρὸ πάντων ὅμως εἰς τὴν κατὰ φορολογουμένου ἐπιβολὴν τοῦ φόρου ἤθελον ἀκολουθήσει τὰ μεγαλήτερα ἀτοπήματα. Ἕκαστος ἤθελε ζητήσει νὰ ὠφεληθῇ μὲ ὀλάβην τοῦ γείτονος του. Τὸ εἰς τὸ χωρίον ὑπερισχύον κόμμα ἤθελε καταβλίψει τὸ ἄλλο, τοῦτου δὲ αἱ ἐνστάσεις καὶ τὰ παράπονα βεβαίως δὲν ἤθελον περιορισθῇ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ δικαίου καὶ τῆς νομιμότητος· ἐντεῦθεν παράπονα, γογγυσμοὶ, καταβλίψεις τῶν πενεστέρων, ἀπὸ μέρους τῶν προκριτωτέρων, ἀντιστάσεις καὶ κίνδυνοι ταραχῶν καὶ στάσεων.

δ') Διότι, τοῦ συστήματος τούτου ὑποθέτοντος τὴν εἰς χρήματα ἀπόδοσιν τοῦ φόρου, οἱ φορολογούμενοι ἐν γένει ἤθελον παραπονεθῇ, ὡς συνειθισμένοι ν' ἀποδίδωσιν ἄχρι τοῦδε τοὺς ἐκ τῶν ληκτηριακῶν καρπῶν φόρους των εἰς εἶδος· Ἄλλως τε διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς συναλλαγῆς, τὴν σπάνιν τοῦ χρηματικοῦ, καὶ μυρίους ἄλλους λόγους, ἤθελε καταστασθῇ πραγματικῶς ἀδύνατον εἰς τοὺς πλείους τῶν φορολογουμένων ν' ἀποδώσωσι τοὺς ἐκ τῶν ληκτηριακῶν καρπῶν φόρους των εἰς χρήματα.

ε') Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχον ποσῶς οἱ ἀνωτέρω λόγοι, ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ συστήματος τούτου, θεωρουμένη ὡς φορολογικὸς νεωτερισμὸς, ἤθελεν ἐπιφέρει παράπονα καὶ γογγυσμοὺς, καὶ οὗτε ἔργον φρονήσεως, πολιτικῆς ἤθην εἴθισται νὰ γενῇ ἀπόπειρα εἰσαγωγῆς νέου φορολογικοῦ συστήματος εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ ταμεῖον διαθέσιμον κεφάλαιον ἀνάλογον καὶ ἱκανὸν νὰ ἀναπληρώσῃ πᾶσαν ἐνδεχομένην ἀποτυχίαν.

Κατόπιν τούτων καταβαίνομεν εἰς τὸ δεύτερον σύστημα τὸ τῆς ἀποδεκατώσεως.

Ἐντεῦθεν ἐγεννήθη τὸ ζήτημα, ἂν ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως, ἢ τὸ τῆς διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου ἀπ' εὐθείας εἰσπράξεως.

Ἀμφότερα τὰ συστήματα ἔχουν καὶ τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ ἀτοπήματά των. Τὸ τῆς ἐνοικιάσεως ἐθεωρήθη ὑπὸ δύο ἐπόψεις, ὡς πρὸς τὸ ταμεῖον καὶ ὡς πρὸς τοὺς φορολογουμένους

Ἐις πρὸς τὸ ταμεῖον μποροῦσε νὰ θεωρηθῇ συμφερώτερον, ἂν εἰς τὴν ἐλλάδα εὑρίσκοντο ἀρκετοὶ μὲ χρηματικὴν κατάστασιν,

ὥστε νὰ γίνῃ συναγωνισμὸς εἰς ἐνοικίασιν μὲ τὴν προπληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου. Ἀλλὰ μὴ ὑπάρχοντος τούτου, ἡ διὰ πληρωμῆς ἐνοικίασις ἔπρεπε νὰ προσδιορισθῇ ὡς προνόμιον εἰς τινα ἄτομα συνεννοημένα. Ἡ δὲ διὰ προθεσμιῶν ἐνοικίασις ἤθελεν ἐπαυξήσει τὰς καθυστερήσεις· διότι ἕκαστος ἐνοικιαστής, πρὶν εἰσέτι ἀναγνωρισθῇ τοιοῦτος, σκέπτεται νὰ ἐπινοήσῃ ἐνστάσεις πῶς νὰ μὴ πληρώνῃ ἐμπροθέσμως, συγχρόνως δὲ κινδυνεύει ἡ περιουσία τοῦ Κράτους νὰ πεσῇ καὶ εἰς χεῖρας ἀναξιογρέων ἐνοικιαστῶν, διότι τὸ δημόσιον ἄλλην ἐγγύησιν τοῦ ἀξιογρέου αὐτῶν δὲν ἔχει εἰμὴ τὴν εὐθύνην τῶν διενεργουσῶν τὰς ἀναπραστικὰς ἀρχῶν, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς εὐθύνης ταύτης θέλει περιορίζεσθαι εἰς πειθαρχικὰς ποινὰς μόνον· διότι τόσον οἱ Διοικηταὶ καθὼς καὶ οἱ Οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι, πάσχοντες ἀπὸ ἀνέχειαν, χρηματικὴν ἀποζημίωσιν δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἀποτίσωσιν. Ὡς πρὸς τοὺς φορολογουμένους δὲ, αἱ καταπίεσεις μόνον, ἀπὸ τὰς ὁποίας εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀπολαχθοῦν ἐντελῶς, ὅσον καὶ ἂν προσπαθήσῃ ὁ Νόμος νὰ τὰς περιστείλῃ, εἶναι λόγοι ἰσχυρώτατοι ν' ἀποτρέψωσι πάντα νουνεχῆ ἀπὸ τὴν παραδοχὴν τοῦ συστήματος τούτου. Παράδειγμα ἔχομεν τὰς ἐξ ἐνοικιάσεως ἐγκτητικῶν φόρων καθυστερήσεις ἀπὸ τοῦ **1833** μέχρι τοῦ **1843** δηλ. μιᾶς δεκαετίας, ὑπερβαινούσας. . . . . ἑκατομμύρια, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ὀφείλεται ἀπὸ ἐνοικιαστάς, τῶν ὁποίων ἄλλοι μὲν εἶσιν ἀναξιόχρεοι, ἄλλοι δὲ δυστρόπους νὰ πληρώσωσιν ἐπιφέροντες μυρίας ἐνστάσεις. Καὶ πῶς Διοικητικὸς ἢ Οἰκονομικὸς ὑπάλληλος ἐτιμωρήθη ἕως τώρα, διὰ τὸ ἀναξιόχρεον τῶν ἐνοικιαστῶν, μὲ ἐλαχίστην κἂν παιδαρχικὴν ποινήν;

Τὸ σύστημα τῆς ἀπ' εὐθείας εἰσπράξεως ἔχει δίκαιως τὰ ἐλαττώματά του. Ἡ μὴ καταλληλος διεύθυνσις τῆς εἰσπράξεως ἐπιφέρει οὐχὶ μόνον σπατάλην, ἀλλὰ καὶ καταχρήσεις παμπόλλους. Ἐπίσης ἡ μὴ ἔγκαιρος ἐκποίησις τῶν δημοσίων γεννημάτων δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ζημίαν ἐκ τῆς πρὸ ἀξίας ἐκποιήσεως των. Ἡ δὲ μὴ καταλληλος ἀποταμίευσί των, ὡς ἐκ τῆς ἐνδεχομένης φθορᾶς των· ἀλλ' ὁ φορολογούμενος δὲν καταπιέζεται, ὅσον κακῶς καὶ ἂν διεξαχθῇ ἡ ὑπηρεσία· διότι οἱ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπάλληλοι μὴν ἐλπίζοντες ἰδίαν τινὰ ὠφέλειαν ἐκ τῆς καταπιέσεως τῶν φορολογουμένων, δὲν θέλουν ἐκβαίνει κινῆσαι ἀπὸ μόνην χαιρεκακίαν ἢ ὑπερβολὴν ζήλου, νὰ ἐπιφέρουν εἰς ἑαυτοὺς τὴν κατακραυγὴν τοῦ λαοῦ· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποθέσω-

μεν ὅτι ἤθελον πράξει κατάχρησιν τινα, αὐτὴ θέλει εἶσθαι πρὸς ὄφελος τῶν φορολογουμένων καὶ εἰς βάρος μόνον τοῦ ταμείου· ἀλλ' ἡ πεῖρα τῶν παρελθόντων καὶ τοῦ τρέχοντος ἔτους ἀρκοῦν νὰ φωτίσωσι τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ὀργανίσῃ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς εἰσπράξεως εἰς τρόπον, ὥστε ἡ διεξαγωγὴ αὐτῆς νὰ γίνῃ μ' ὅλην ἐνδεχομένην οἰκονομίαν, καὶ αἱ καταχρήσεις νὰ περισταλῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἀπερρίφθη ὁλοτελῶς τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως· εἰς δὲ τὸ Νομοσχέδιον εἰλήφθη ὡς βάσις ἡ ἀπ' εὐθείας διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου εἰσπραξις.

Ἀλλ' ἂν ἐρ' ἑνὸς εὑρέθη εὐλογώτερον καὶ ὠφελιμώτερον, διὰ τοὺς προεκτεθέντας λόγους τὸ σύστημα τοῦτο, ἐρ' ἑτέρου ἐλήφθη πᾶσα φροντίς, ὥστε νὰ περιορισθῇ ἡ εἰς εἴδη εἰσπραξις μόνον εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρπούς, νὰ εἰσαχθῇ δὲ ἡ εἰς χρήματα φορολογία, εἴτε ἀμέσως, εἴτε εἰς τὰ τελωνεῖα, ὅτ' ὅλα τὰ προϊόντα, ὅσα εἰς τὴν σημερινὴν τοῦ τόπου κατάστασιν δύνανται νὰ φορολογηθῶσιν εἰς χρήματα.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον περιέχει τὰ προϊόντα τῆς γῆς, ὅσα θέλουν φορολογηθῇ ἀμέσως εἰς εἶδος, ἢ εἰ χρήματα. Ἰδιαίτερον δὲ Νομοσχέδιον συνετάχθη διὰ τὰ λοιπὰ προϊόντα, ὅσων ὁ ἔγγειος φόρος θέλει ἀποδοθῇ εἰς τὰ τελωνεῖα. Οἱ δὲ λόγοι, δι' οὓς ἐπροτιμήθη διὰ τὰ διάφορα προϊόντα, τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ εἶδος τῆς φορολογίας, περιέχονται εἰς τὴν καθέκαστα ἀνάπτυξιν τῶν ἄρθρων.

Ἄρθρ. **1—4.** Τὰ ἄρθρα ταῦτα διετυπώθησαν ὡς ἦσαν καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη. Ὁ ἔγγειος φόρος προσδιορίζεται εἰς **10** τοῖς **0/0** ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν καλλιεργουμένων ἐθνικῶν γαιῶν εἰς **15** τοῖς **0/0**.

Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰς φυτείας ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς, τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπροσδιορίζετο μέχρι τοῦδε εἰς τρεῖς τάξεις.

α') **10** τοῖς **0/0** ἐπὶ τῶν φυτειῶν, ὅσαι ἔγειναν μὲ ἄδειαν.

β') **15** τοῖς **0/0** ἐπὶ τῶν φυτειῶν ἄνευ ἀδείας.

γ') **20** τοῖς **0/0** ἐπὶ τῶν πάλαι καλλιεργουμένων κτημάτων, τὰ ὁποῖα, ἀρεθέντα ἀκαλλιέργητα, κατελήφθησαν ἄνευ ἀδείας.

Αἱ διακρίσεις αὗται ἐθεωρήθησαν ὡς μὴ συνάδουσαι μὲ τὴν δικαιοσύνην, διότι εἰς τὰ αὐτὰ ἔξοδα καλλιεργείας ὑπάγονται καὶ τῶν τριῶν τούτων διακρίσεων αἱ φυτεῖαι, καὶ μόνον ὡ ποινὴ ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ τῶν ὡς δύο τελευταίων ἡ ἐπιβολὴ ἀνωτέρου

φόρωνεπικαρπίας, διότι ετόλμησαν νὰ φυτεύσωσιν ἄνευ ἀδείας, ἢ νὰ ἀναστήσωσι, διὰ τῶν κόπων των κτήματα παραμεληθέντα. Ἀπόκειται δὲ εἰς τὸν Νομοθέτην, εἰς τὸ περὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων νὰ προνοήσῃ, ὥστε οἱ δικαιοῦχοι τῶν τοιούτων κτημάτων ν' ἀποκτήσωσι καὶ τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτῶν.

Αἱ διατάξεις τῶν λοιπῶν ἄρθρων δὲν χρήζουσιν ἐξηγήσεως. Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων δὲν ἐγένετο οὐδεμία τροποποίησις εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν.

Ἄρθρ. 5. Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπαλλάσσονται ἡ ἀτέλεια, ἣν κατ' ἔτος χορηγουμένη εἴς τινα εἴδη ἐπιτῆς ξηρᾶς, τοῦ κεχρίου τῶν ἀγριολαθούρων, τῶν λιμπινερίων, τῶν κρομμύων καὶ σκόρδων, ὅσα καλλιεργοῦνται εἰς ἀγρούς, τοῦ ὄπιου, τοῦ ἁρακᾶ, τῶν σαρωμάτων, τοῦ βορίου, σισάμου, λινοσπόρου, κανναβίου καὶ τῶν πρὸς ἕρωσιν χρησιμευουσῶν ἐλαιῶν. Ἡ ἀτέλεια αὕτη, ἥτις θέλει εὐχαριστήσει τοὺς γεωργούς, ἐφαρμόζεται τὴν καλλιέργειαν εἰδῶν τινῶν λίαν χρησίμων, ὡς τοῦ ὄπιου, τοῦ λιναρίου, τοῦ κανάβεως, ἀπαλλάττει τοὺς φορολογουμένους τῆς φορολογίας ἄλλων εἰδῶν τῆς πρώτης ἀνάγκης, τὰ δὲ ὑποκατάστατα τῶν ἐξόδων τῆς ἐπιστασίας, χωρὶς ἀρ' ἑτέρου νὰ προξενηθῇ ἡ παραμικρὰ σχεδὸν ἐλάττωσις τῶν προσόδων, διὰ τὸ εὐτελὲς τῶν εἰδῶν.

Ἐπίσης ἀρέθησαν ἀφορολόγητοι καὶ οἱ καρποὶ τῶν σπαράδην κειμένων ὀπωροφόρων δένδρων, αἱ δὲ περὶ ἀτελείας ἡμέσεως στρέμματος καὶ τῶν ῥοδοβίκων διατάξεις ἐτροποποιήθησαν ἐπὶ τὸ καταλληλότερον. Ὁ ἐγκατεστημένος πίναξ ἐμφαίνει τὴν μικρὰν ἐλάττωσιν, ἣν ἀποκτῶσιν, ἀπέναντι τῆς ἐκ τῆς ἀτελείας τῶν ὀλίγων αὐτῶν εἰδῶν ὠφελείας.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐπενεχθησαν εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ γενομένην συζήτησιν αἱ ἑξῆς τροπολογίαι, τὰς ὁποίας προεδέχθη ἡ Κυβέρνησις.

Τὸ ἐδάφιον δ'. ἔχον ὡς ἑξῆς·

« Ἡμισυ στρέμμα γῆς δι' ἕκαστον καλλιεργῇ τὴν ἰδιοκτησίαν » ἢ μὴ, πρὸς καλλιέργειαν λαχανικῶν ἢ ὀσπρίων, ὅπου καὶ ἂν » κεῖται, καὶ ὁποιανδήποτε χρῆσιν θέλει κάμει τοῦ προϊόντος αὐτοῦ ὁ καλλιεργητής. »

Ἐτροποποιήθη ὡς ἑρμῆς·

» Ἡμισυ στρέμμα γῆς, ὅπου καὶ ἂν κεῖται, δι' ἕκαστον ἰδιο» κτήτην ἢ καλλιεργητήν, πρὸς καλλιέργειαν λαχανικῶν καὶ » ὀσπρίων, δι' ὁποιανδήποτε χρῆσιν του. »

Εἰς τὰ τέλος τοῦ ἐδαφίου γ'. προστεθήσαν αἱ λέξεις « καὶ ἀμπελώνας. »

Εἰς τὸ ἐδάφιον ε'. μετὰ τὰς λέξεις « τὸ καπάζιο προστεθήσαν αἱ λέξεις « τὰ γεώμηλα. »

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ἄρθρ. 7. Διὰ τοῦ ἄρθρου χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἡ ἐξουσία τοῦ νὰ ὁρίσῃ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν τῆς ἐπιστασίας. Ἡ ὅλη παῖρα, αἱ κατὰ τόπους περιστάσεις, αἱ διάφοροι ἄλλαι αἰτίαι δὲν ἐπιτρέπουν ὅστε νὰ ὁρισθῇ διὰ Νόμου ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ. Τὸ ἄρθρ. δ' §. 1 - 2 περιέχει διατάξεις τινας, ὡς πρὸς τὴν ἀπὸ μέρους τῶν ἐπιστατῶν ἐπιτέρπειαν. Οἱ δὲ §. 3 καὶ ἑπόμενοι τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, τὰς ἀναγκαίας ποινικὰς διατάξεις, καθιστοῦσι τῶν ἀπὸ μέρους τῶν φορολογουμένων ὀφειλομένων, τὸν τρόπον τῆς νομίμου βεβαιώσεως αὐτῶν καὶ τὰς ἐπιβολὰς τῆς ποινῆς.

Εἰς τὸ ἄρθρον 8 ἐπενεχθησαν εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν αἱ ἑξῆς τροπολογίαι.

Τὸ ἐδάφιον 2 ἔχον οὕτω. « Οἱ φορολογούμενοι δὲν θέλουσιν » ἐμποδίζεσθαι εἰς τὰς ἐργασίας του θερισμοῦ καὶ τῆς συγκο » μιδῆς καὶ τὰ φυσικὰ προϊόντα των, ἀλλ' ἡ ἀποσυρρά » γισις τῶν φόρων δὲν θέλει γίνεσθαι, εἰμὲ ὑπὸ μόνων τῶν » ἐπιστατουμένων τὴν εἰσπραξιν » ἐτροποποιήθη ὡς ἑξῆς.

2. Οἱ φορολογούμενοι δὲν θέλουν ἐμποδίζεσθαι εἰς τὰς ἐργα » σίας τοῦ θερισμοῦ, τῆς συγκομιδῆς καὶ τοῦ φυσικοῦ προϊόν » τος των· ἀλλ' ἀφείλουν ἔγκαιρα μόνον, ὅσοι καλλιεργοῦν » ἐθνικούς τι καὶ ἰδιοκτησίας ἀγροὺς συνδρα, ἐπὶ τῇ προφορικῇ » δηλώσει τούτων πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως, νὰ λάβουν τὴν » περὶ θερισμοῦ ἄδειαν, τὴν ὁποίαν ἄνευ λόγου πρέπει νὰ δώσῃ » οὗτος· ἄλλως οἱ φορολογούμενοι ἐμποδίζονται εἰς τὸν θερισμόν. Ἡ » συρρέγησις καὶ ἀποσυρρέγησις τῶν ἀλωνίων, καὶ ἡ καταμέτρησις » τῶν καρπῶν δὲν θέλει ἐνεργεῖσθαι, εἰμὴ ὑπὸ μόνων τῶν ἐπι » στατουμένων τὴν εἰσπραξιν. Ἐὰν δὲ οὗτοι δὲν ἐμφανισθῶσιν » ἐντὸς τῆς ὥρας, διὰ μὲν τὴν ἀποσυρρέγησιν αὐθορμήτως, διὰ » δὲ τὴν καταμέτρησιν προσκαλούμενοι, ἐνεργεῖ τὴν μὲν ὁ φορο » γραμμένος ἐνώπιον δύο μαρτύρων, τὴν δὲ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ » δημάρχου, ἢ τοῦ πυρέδρου, ἢ τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου, ἢ ἐν » ἐλλείψει ἑνὸς αὐτῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων, συνταχθη » μένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον ἀποστέλλεται διὰ τοῦ δημάρχου » εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχήν. »

Τὴν ἀντίθετον τροποποίησιν προεδέχθη ἡ Κυβέρνησις τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον εἶσιν ἀναγκαιότατοι αἱ πρὸς θερισμὸν ἄδειαι

εἰς τὰ μέρη ὅπου καλλιεργοῦνται ὁμοῦ ἐθνικαὶ καὶ ἰδιωτικαὶ γαῖαι, διὰ νὰ προλαμβάνωνται ἐνδεχόμεναι καταχρήσεις, καὶ καθ' ὅσον εἶχα σκοπὸν νὰ λάβω δικαιητικῶς τὸ μέτρον τοῦτο.

Τὰ ἐδάφια 5, 6, 7, καὶ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἐδαφ. 8 ἔχοντα ὡς ἑρεξῆς·

5. Τὸ ἀνωτέρω πρόστιμον ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ εἰρηνοδικεῖον ἐκεῖνο, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἔλαβεν χώραν ἡ » ἀνωτέρω παράνομος πρᾶξις. »

6. «Ἡ προανάκρισις τῶν ἀνωτέρω παρανόμων πράξεων, θέλει » ἐνεργεισθαι παρὰ τοῦ δημάρχου, ἢ τοῦ παρέδρου τοῦ τόπου, » ἐπιμελείᾳ τῶν ἐπιστατῶν τῆς εἰσπράξεως, χωρὶς νὰ ἦναι » ἀνάγκη προηγουμένης παραγγελίας τοῦ δημοσίου κατηγόρου ἢ ἄλλης ἀνακριτικῆς ἀρχῆς.

7. « Ἡ προανάκρισις συνίσταται εἰς τὴν ἐγγράφου ἐξέτασιν » ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου δύο τοὐλαχίστον μαρτύρων, βεβαιούντων » τὴν πρᾶξιν, ἢ τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν παράνομον πρᾶξιν, ἐὰν » οὗτος δὲν θελήσῃ νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται μία περὶ τούτου » εἰς τὴν ἀνάκρισιν. »

Ἐὰν τις ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξαταζομένων δὲν ἠξεύρῃ νὰ ὑπο- » γράψῃ, γίνεται μνεία περὶ τούτου εἰς τὴν προανάκρισιν. Εἷς » μάρτυς εἶναι δεκτὸς καὶ ὁ ἐπιστάτης, ἢ ὑπεραστιστὴς τοῦ » δημοσίου, ὅστις καὶ ἐξετάζεται ὡς ἀνωτέρω.

8. Τὰ πρακτικὰ τῆς προανακρίσεως προσυπογράφονται ἀπὸ » τὸν ἐνεργοῦντα τὴν ἀνάκρισιν δήμαρχον, ἢ πάρεδρον, καὶ ἀμέ- » σως ὑποβάλλονται εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον τοῦ τόπου, τὸ ὁποῖον » δικάζει καὶ ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως κατὰ τὰς περὶ πταισμάτων διατυπώσεις. »

Συνεχωνεύθησαν εἰς ἓν ἐδάφιον ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

« Ἡ προανάκρισις τῶν ἀνωτέρω παρανόμων πράξεων θέλει » ἐνεργεισθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, ἐπιμελείᾳ τῶν ἐπιστατῶν τῆς » εἰσπράξεως παρὰ τοῦ δημάρχου, ἀστυνόμου, ἢ παρέδρου τοῦ τόπου, ὅπου συνέβησαν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ διατυπώσει διε- » γραμμένα, ἡ δὲ ἐκδίκασις αὐτῶν θέλει γίνεσθαι ἀπὸ τὸ αὐτόθι » πταισματοδικεῖον κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς διατυπώσεως, » φυλασσομένων τῶν περὶ ἐνδίκων μέσων διατάξεων αὐτῆς. »

Ἄρθρ. 9. τὸ ἄρθρον τοῦτο περιέχει τὰ εἰς εἴδη φορολογητέα προϊόντα καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν φορολογοῦνται.

Διὰ μὲν τὰ ἀσταχυρόρα γεννήματα, τὰ καλαμπόκια, καὶ τὰ ὄσπρια διατάσσεται ἡ διὰ τοῦ κυλίου εἰς τὸ ἅλωνι φορολογία αὐτῶν. Ὁ τρόπος αὐτὸς εἶναι ἐν χρήσει ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος

καὶ ἐπομένως, ὁ Νόμος καθιεροῖ τὴν συνήθειαν. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀραβοσίτους, ἡ συνήθεια δὲν εἶναι ἡ αὐτὴ εἰς ὅλα τὰ μέρη. Ἀλλαχοῦ μὲν φορολογοῦνται ταῦτα διὰ τοῦ μετρήματος, ἀλλαχοῦ δὲ ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια νὰ ἐκτιμῶται ἐπὶ τῶν ἀλωνίων ὁ φόρος καὶ νὰ λαμβάνεται τὸ δέκατον, ὅταν ἤθελε ξηρανθῇ, ἢ κοπανισθῇ.

Τοῦτο δὲ προϊὸν ἐκ τοῦ ὅτι, ἄλλοι μὲν ἀραβόσιτοι εἶναι ἐπιδεκτικοὶ κοπανίσματος ἅμα συναχθῶσιν, ἄλλοι δὲ ἔχουν ἀνάγκην νὰ ξηρανίωσι. Διὰ τοῦτο καθιεροῦται ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ὁ διπλοῦς τρόπος τῆς φορολογίας τῶν ἀραβοσίτων.

Εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸ ἐγένοντο ἐν τῇ Βουλῇ αἱ ἑξῆς τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας παρεδέχθη ἡ Κυβέρνησις.

Εἰς τὸ ἐδάφιον α'. ἀντὶ « τῶν βιζουλίων καὶ τῶν κουκκίων » ἐτέθη « τῶν ὀσπρίων ἐν γένει. »

Εἰς τὸ ἐδάφιον δ'. μετὰ τὴν λέξιν « κοπανισθῇ » προσετέθη « καὶ ξηρανθῇ » καὶ μετὰ τὴν λέξιν « κοπανισμένοι » προσετέθη « καὶ ξηραμένοι. »

Ἄρθρ. 10. Μεταξὺ τῶν παραπόνων τῶν φορολογουμένων εἶναι καὶ τὸ κατὰ τῆς ματαιορίσεως τῶν φόρων των. Κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη οἱ φορολογούμενοι ὤφειλον νὰ παραδίδωσι τοὺς φόρους των εἰς ἀποθήκην ἐντὸς τῆς κοινότητος. Ἀκολούθως δὲ ἐντὸς ἑξήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ χωρίου παραδόσεως νὰ μετακομίσωσιν αὐτοὺς ὁμοῦ εἰς διάστημα πέντε ὡρῶν, καὶ εἰς διάστημα ἄλλων πέντε ὡρῶν ἐπὶ τεταγμένῃ ἀντιμισθίᾳ. Ἑκάστη δὲ κοινότης ὤφειλε νὰ προμηθεύῃ ἰδίοις ἐξόδοις, ἀποθήκην, διὰ τὴν προσωρινὴν τῶν φόρων ἐναπόθεσιν.

Τὸ παράπονον τοῦτο ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλὰ μετὰ ἐμβριθῆ σκέψιν ἀνεγνωρίσθη ὡς ἀδύνατον, τὸ νὰ ἀπαλλαγῶσιν ἐντελῶς οἱ φορολογούμενοι τῆς ὑποχρεώσεως τῆς μετακομίσεως. Μολονοτοῦτο αἱ περὶ μετακομίσεως ὑποχρεώσεις ἐτροποποιήθησαν σημαντικὰ πρὸς ὄφελος τῶν φορολογουμένων· αἱ δὲ ἐν τῇ Βουλῇ γενόμεναι τροποποιήσεις ἔχουσι σκοπὸν καὶ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν φορολογουμένων τὴν εὐκολίαν. Ἐγένοντο παραδεκταὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς εὐεργετικῆς ταύτης διατάξεως ὑποχρεοῦται τὸ δημόσιον νὰ ἔχῃ μίαν κεντρικὴν ἀποθήκην εἰς ἕκαστον δῆμον, εἶναι δικαιώτατον νὰ χαίρῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ τὸν τόπον, ὅπου μέλλει νὰ συστήσῃ αὐτήν.

Εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν, προσετέθησαν μεταξὺ τῆς πρώτου καὶ δευτέρου μέρους τοῦ ἄρθρου 10 τὰ ἑρεξῆς·

« Τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ προσδιορίζῃ κατ' ἐκλογὴν τοῦ » καὶ εἰς τὸν πλησιέστερον τοῦ οἰκείου δήμου τῶν φορολογουμέ- » νων τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ὅταν οὗτος δὲν ἀπέχῃ πλειότε- » ρον, ἐφ' ὅσον ἀρίστανται τὰ χωρία τῶν φορολογουμένων ἀπὸ » τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου των. Ὅτοι τῶν φορολογουμένων » ἀπαιτήσωσιν νὰ μὴ μετακομίσωσι τοὺς φόρους των ἀμέσως » καὶ διὰ μιᾶς εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, δύνανται νὰ τοὺς ἀνα- » ποταμιεύσωσι εἰς ἰδιαιτέραν ἐντὸς τοῦ χωρίου των ἀποθήκην, τῆς » ὁποίας τὸ ἔνοικιον εἶναι εἰς βάρος τῶν τοῦτο· ἀλλ' ἐντὸς εἰ- » κοσαημέρου προθεσμίας ὀφείλουν νὰ τοὺς μεταφέρωσιν εἰς τὴν » κεντρικήν. Ἂν δὲ μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην οἱ φορολογού- » μενοι ἀμελήσωσιν, ἢ ἀρνηθῶσι τὴν μετακομιδὴν τῶν φόρων, » τὸ δημόσιον μετακομίζει αὐτούς, καταλογίζον τὰ ἔξοδα τῶν » ἀγωγίων εἰς βάρος τῶν ἀμελησάντων φορολογουμένων. »

Ἄρθρ. **11.** Τὸ ἄρθρον τοῦτο παράγραφον α. ἕως δ'. καθιερεῖ τὴν κράτησιν βιβλίων διπλοτύπων, διὰ τὰ χρησιμεύσωσιν μὲν ἀφ' ἑνός, ὡς βάσις τοῦ ἐλέγχου τῆς φορολογίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡς ἐξαρτητικὸν διὰ τὸν φορολογούμενον, ὅτι παρέδωκε τὸν φόρον. Ὁ παράγραφος 5. τοῦ ἄρθρου τούτου καθιερεῖ τὴν τάσιν δικαίαν διὰ τὸν φορολογούμενον· ἀρχήν, ὅτι πᾶσα ἀπαίτησις φόρου μὴ στηριζομένη εἰς τὸ διπλότυπον, εἶναι παράνομος. Τὸ δὲ ἄρθρον **12** ὁρίζει τὴν ποινὴν, εἰς ἣν ὑποβάλλονται οἱ παλλήλοι, ὅσοι δὲν ἤθελον κάμει τοιαύτην αὐτῶν χρῆσιν.

Εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν τὰ ἄρθρα α καὶ γ' τοῦ ἄρθρ. **11** ἔχοντα οὕτω·

α) « Ἅμα ἐξακριβωθῇ τὸ ποσὸν τοῦ φόρου ἑκάστου φορολο- » γουμένου εἰς τὰ ἐλαιόδενδρα, σημειοῦται ἀμέσως ὁλογράφως εἰς τὴν » ἀριθμητικὴν στήλην, καὶ ὁ φορολογούμενος ὑπογράφεται εἰς τὸ » στέλεχος ἑνὸς βιβλίου διπλοτύπου, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ὁ ἐπι- » φορτισμένος τὴν εἰσπραξιν.

γ') Ὁ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπογράφει τὸ διπλότυπον, τὸ » ἀποσπᾷ καὶ τὸ ἐγχειρίζει εἰς τὸν φορολογούμενον. »

Συνεχωνεύθησαν τῇ παραδοχῇ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν εἰς ἓν ἄρθρον ὡς ἑξῆς·

« α'. Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ κτήματος καὶ τὴν ἐξακρί- » βωσιν τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὁ ἐπιτετραμμένος » τὴν εἴσπραξιν ἐπιστάτης σημειοῖ αὐτὴν ὁλογράφως καὶ δι' ἀρι- » θμοῦ εἰς τὸ ὁποῖον κρατεῖ διπλότυπον βιβλίον, καὶ εἰς μὲν τὸ » στέλεχος αὐτοῦ ὑπογράφεται ὁ φορολογούμενος, εἰς δὲ τὸ ἀπό-

» σπασμα ὁ ἐπιστάτης, τὸ ὁποῖον ἐκκόπτει καὶ ἐγχειρίζει εἰς » αὐτόν.

Ἄρθρ. **13.** Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπαριθμεῖ τὰ εἴδη τῶν προϊόντων τῶν ὅσα φορολογοῦνται ἀμέσως εἰς χρήματα. Ταῦτα δὲ εἶσι, τὸ προϊὸν τῶν ἀμπέλων, τῶν κάπων καὶ περιβολίων, τῶν ἐλαιῶν, τῶν καπνῶν καὶ τῶν βαμβακίων.

Εἰς τὸ ἄρθρον 13 εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν προσετέθη τῇ παρατηρήσει τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τὴν λέξιν « περιβολίων » ἡ λέξις « μποστανίων. »

Ἄρθρ. **14.** Τὸ προϊὸν τῶν ἀμπέλων φορολογεῖται πάντοτε εἰς χρήματα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς τοῦ μούστου, οἱ δὲ μοῦστοι καταμετροῦνται εἰς τοὺς κάδους ἢ τὰ λανιστάσια. Κατὰ τὸ **1842** εἰσήχθη τὸ σύστημα τῆς ἐντιμήσεως τοῦ προϊόντος ἐπὶ τῆς ἀμπέλου, ἀλλὰ κατὰ τὸ 1843, ἐπανελήφθη τὸ σύστημα τῆς καταμετρήσεως. Ἀμφότερα τὰ συστήματα ἔχουσι τὰ ἐλαττώματα των, καὶ ἐν γένει ὁ τρόπος τῆς φορολογίας τῶν ἀμπέλων ἐδημοφιλὴς πάντοτε καταβλαπτικὸς, καὶ ἐγέννησε πολλὰ ἀπὸ μέρους τῶν φορολογουμένων παράπονα. Διὰ τοῦτο μεταβάλλεται καθ' ὅλοκληρίαν, καὶ προτείνεται νέον σύστημα, οὐχὶ τέλειον βεβαίως, ἀλλ' ἐπιεικτικὸν τελειοποιούμενον, καὶ πρόχειρον τὰ σταφύλια, ἃ ἐν θέλουσι φθάσει ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν εἰς θέσιν νὰ ἐπιβάλλωσι σταθερὸν φόρον εἰς τὰς ἀμπέλους.

Χωρὶς νὰ ἐμβαίνωμεν εἰς τὴν λεπτομερῆ ἀνάπτυξιν τῶν ἄρθρων αὐτῶν περιοριζόμεθα εἰς τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

α'. Διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς βεβαιώσεως τοῦ ποσοῦ τοῦ προϊόντος, καὶ τὰς συνεπαγούσας αὐτὴν καταβλάβας, οἱ φορολογούμενοι θέλουν εὐχαριστηθῆ βεβαίως εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν, ἥτις τοὺς ἀπαλλάττει ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ μὴ κάμουν τὸν τρυγητόν των, ὅταν θέλουν, ἀπὸ τὸν χωματιὸν τῶν ὡρισμένων σταφυλῶν των φορολογίαν, καὶ ἀπὸ τὴν ἐπαχθῆ διὰ αὐτοὺς καταμέτρησιν τῶν μούστων.

β'. Διὰ τοῦ τρόπου τῶν ἐγγράφων δηλώσεων ἀπαλλάττεται τὸ δημόσιον ἀπὸ τὰ ἔξοδα καταμετρήσεως· Οἱ δὲ φορολογούμενοι ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς ποινὰς καὶ τὴν εὐκολίαν τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρεμμάτων, ὧν θέλουν βεβαίως ἀποτολμήσουν νὰ ὑποκρύψουν μέρος τῶν ἀμπέλων των.

γ'. Ὁ προσδιορισμὸς τῆς ποσότητος τῶν ἀμπέλων ἀνατίθεται εἰς τὸν ἔπαρχον, τὸν ἔφορον καὶ τὸν δήμαρχον, οἵτινες ὀφείλουν

νὰ προσλάβουν πέντε ἢ τρεῖς ἐκ τῶν μᾶλλον φορολογουμένων. Ὁ τρόπος οὗτος χορηγεῖ πᾶσαν εἰς τοὺς φορολογουμένους ἐγγύησιν.

δ'. Ὁ ἐπὶ τῶν οἴνων φόρος ἐβεβαιώθη κατὰ τὸ **1843** δρ. **696,831.** τοῦ **1844** εἶναι εἰσέτι ἄγνωστον τὸ ποσόν.

Κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας ὅλαι αἱ ἀμπελοι τοῦ κράτους συγκεινται ἐκ στρεμμάτων 300,000 ὡς ἔγγιστα.

Ὅταν λάβωμεν ὡς μέσον ὅρον τοῦ φόρου τὰς δραχ. 2: 50 θέλομεν ἔχει κατὰ τὸ **1845**, πιθανὸν εἰσόδημα ἐξ αὐτῶν δραχ. **700,000** ἄνευ ἐξόδων.

Εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν ἐτροποποιήθη τῇ παραδοχῇ τῆς Κυβερνήσεως τὸ ἄρθρον 14 ὡς ἑρεξῆς.

Εἰς τὸ ἐδάφιον α'. ἀντὶ τῆς λέξεως « Μαΐου » ἐτέθη ἡ λέξις « Ἰουνίου » καὶ εἰς τὸ τέλος προσετέθη ἡ λέξις « ἐπιθεωρημένον.

Εἰς τὸ ἐδάφιον γ'. ἀντὶ τῆς λέξεως « Μαΐου » ἐτέθη ἡ λέξις « Ἰουνίου. »

Εἰς τὸ ἐδάφιον δ'. ἀντὶ τῆς λέξεως « Μαΐου » ἐτέθη ἡ λέξις « Ἰουνίου » καὶ ἀντὶ τοῦ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου » ἐτέθη « χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν τοῦ φόρου. »

Εἰς τὸ ἐδάφιον ζ'. ἀντὶ « τέσσαρες ποιότητες » ἐτέθησαν « πέντε ποιότητες. »

Μετὰ τὸν 4 §. τοῦ ἐδαφίου αὐτοῦ προσετέθη §. τ'. ὡς ἑρεξῆς:

« 5 Αἱ τῆς πρώτης ποιότητος εἰς λεπτὰ πεντήκοντα κατὰ στρέμμα. »

Ὁ δὲ §. 6 ἔχων οὕτω « 6. Ἐντὸς τῆς πρώτης δεκαπενθημερίας τοῦ Ἰουλίου ἡ ἐπαρχιακὴ ἀρχὴ καὶ ἐπαρχιακὴ ἐφορία προσλαμβάνουσαι καὶ τὸν ἀριθμὸν δήμαρχον, θέλουν προσδιορίσει διὰ πλειονοψηφίας τὴν ποσότητα ἑκάστης ἀμπέλου, καταστρώνουσαι τακτικὰ πρωτόκολλα. Τὰ πρωτόκολλα ταῦτα θεωροῦνται ἐκτελεστά, δύναται ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς τὸ ὁποῖον θέλουν παραπέμπεσθαι παραχρῆμα ἐκεῖνα μόνα ἐξ αὐτῶν, εἰς τὰ ὁποῖα θέλει καταχωρηθῇ τυχὸν ἐνστασις γνώμη τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, νὰ κάμῃ τὰς ἀναγκαίας ἐπὶ τούτου μεταρρυθμίσεις. »

Εἰς τὸ ἐδάφ. θ'. ἀντὶ τῆς λέξεως « τεσσάρων » ἐτέθη ἡ λέξις « πέντε. »

Ἄρθρ. 15. Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο παράγραφοι α', β', γ' καθιεροῦται ὁ τρόπος τῆς φορολογίας τῶν λαγανοκήπων καὶ περιβολίων, τῶν ἐλαιῶν καὶ τῶν καπνῶν καὶ βαμβακίων.

Κατὰ τὸ **1842** οἱ κῆποι καὶ τὰ περιβόλια ἐξηριθμήσαν ἀπὸ τὴν ἐνοικίασιν, τὸ δὲ προϊὸν αὐτῆς εἰσεπράττετο κατ' ἐκτίμησιν εἰς χρήματα.

Οἱ φορολογικοὶ Νόμοι τοῦ **1843**, καὶ **1844** καθιέρωσαν ἀλλην ἀρχὴν φορολογίας πάντη διαφορετικήν. Οἱ Νόμοι οὗτοι ἐθεώρησαν ὡς φορολογούμενον πρᾶγμα, ὄχι τὰ καθέκαστα προϊόντα ἑνὸς κήπου ἢ περιβολίου, ἀλλ' αὐτὸ τὸ κτῆμα, ἢ μᾶλλον τὴν ὅλην τῶν κτημάτων πρόσοδον, προσδιοριζομένην ἅπαξ διὰ μιᾶς καὶ μόνης ἐκτιμήσεως.

Τὴν ἀρχὴν ταύτην παραδέχεται καὶ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον διὰ τοὺς ἑρεξῆς λόγους.

α') Διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν φορολογουμένων, οἵτινες ἀπαλλάττονται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπὸ καθημερινὰς ἐκτιμήσεις, καὶ ἀλλεπαλλήλους ἀπαιτήσεις φόρου, καὶ ἀπὸ πᾶσαν ἐπιτήρησιν τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῆς διαθέσεως τῶν καρπῶν των.

β') Διὰ τὴν εὐκολίαν καὶ οἰκονομίαν τοῦ δημοσίου, ἀπαλλαττομένου ἐπίσης ἀπὸ τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιτηρήσεως κτλ.

γ') Διότι, ἂν ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ ὀλίγα ἀκόμη ἔτη, ὁ τρόπος οὗτος τῆς φορολογίας, θέλομεν ἴδει. καθὼς καὶ διὰ τὰς ἀμπέλους, ὅλα τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα πρὸς ἐπιβολὴν ἑνὸς σταθεροῦ φόρου.

Ὡς πρὸς τὸ Ἔλαιον.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὸ: ὅ,τι πολύτιμον προϊὸν, χρήζει ἐμψυχώσεως. Τοῦτο ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ ἀτέλεια ἐπὶ τῶν ἔρασίμων ἐλαιῶν εἶναι μικρά τις εὐκολία, εὐάρεστος διὰ τοὺς πτωχοὺς καταναλωτάς, ἀλλ' ὀλίγον

ἐπαίσθητή, ὡς εὐκολία πρὸς ἐμβύχωσιν τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐλαίου. Ἡ εἰς εἶδος φορολογία δὲ ἀποδεκατισμοῦ, ἐφ' ᾧ ἀφ' ἑνὸς δὲν ἤθελε πως μεταβάλῃ τὰ μέχρι τοῦδε, καὶ ἐπομένως δὲν χορηγῇ τὴν παρακμαίαν εὐκολίαν, προξενεῖ ἀφ' ἑτέρου πολλὴν ἀσκολίαν εἰς τὸ δημόσιον διὰ τὴν ἔλλειψιν ἀναγκαίων καὶ καταλλήλων ἀποθηκῶν πρὸς ἐναπόθεσιν αὐτοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ἔλαιον εἶναι ἐκ τῶν προϊόντων ἐπίνων, ἅτινα δὲν καταναλίσκονται ἀμέσως, ἀλλὰ πωλοῦνται, καὶ ἐπομένως δύνανται νὰ φορολογηθῶσιν εἰς χρήματα. Διὰ τοῦτο ἐκρίθη εὔλογον νὰ συμβιβασθῇ ἡ εὐκολία τοῦ δημοσίου μὲ τὴν ὠφέλειαν τῶν φορολογουμένων, ὠφέλειαν τοιαύτην, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐμβύχωσις τῆς παραγωγῆς τοῦ πολιτίμου τούτου προϊόντος, ἐπιβαλλομένου ἐπὶ τοῦ ἐλαίου σταθεροῦ φόρου εἰς χρήματα.

Εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν εἰς μὲν τὸ ἐδάφ. α. τοῦ ἄρθρ. 15 προστεθῆναι μετὰ τὴν λέξιν « περιβολίων » αἱ λέξεις « καὶ μποστανίων » εἰς δὲ τὰ ἐδάφια β'. καὶ γ'. ἀντὶ τῆς λέξεως « ἑκατὸ » ἐπέθη ἡ λέξις « δυσὶ ». Ἡ Κυβέρνησις παρεδέχθη τὴν κατὰ ἓν λεπτὸν ἐλάττωσιν τοῦ παρ' αὐτῆς προταθέντος φόρου τοῦ ἐλαίου, ὡς ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην τῆς ὅσον τὸ δυνατὸν προστασίας αὐτοῦ τοῦ προϊόντος.

Ἄρθρ. 16 Οἱ καπνοὶ καὶ τὸ ζαμπάκι εἶναι ἐκ τῶν προϊόντων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα πωλούμενα ἀμέσως παρὰ τῶν γεωργῶν, δύνανται εὐκόλως νὰ φορολογηθῶσιν εἰς χρήματα· ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ παραγωγὴ των καὶ ἐξάγωγὴ των καπνοῦ, χρίζουν ἐμβύχωσεως, διὰ τοῦτο ἐλήφθη ὡς ἔκθεσις τῆς εἰς χρήματα φορολογίας των, διὰ τὸ ζαμπάκι λεπτὰ τριάκοντα, ὁ δὲ φόρος του προσδιωρίσθη εἰς λεπτὰ 3 κατ' ὀκάν. Διὰ δὲ τὸν καπνὸν εἶχε λάβει ὡς βάσιν ἡ Κυβέρνησις τὰ λεπτὰ ὀγδοήκοντα, καὶ προτείνει φόρον τὰ λεπτῶν 8. Ἀλλὰ παρεδέχθη τὴν ἐν τῇ συζητήσει ὑπεισελθοῦσαν γνώμην τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ φόρου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς. Ἐπομένως ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 16 αἱ λέξεις « ἐπὶ μὲν τοῦ καπνοῦ ἀνὰ 8 λεπτὰ τὴν ὀκάν » προστεθήσαν δὲ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ τὰ ἑξῆς « ἐπὶ δὲ τοῦ καπνοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς, τὴν ὁποίαν προσδιορίζουν δι' ἑκάστην κοινότητα ἡ ἐπαρχιακὴ ἀρχὴ καὶ ὁ ἐπαρχιακὸς ἔφορος μετὰ τοῦ δημάρχου ἑκάστου δήμου, καὶ ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τριῶν ἰδιοκτητῶν καπνουργείας ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐπολιπποτέρων, λαμβανομένων κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω.

Περὶ τῆς προσδιορισθείσης οὕτω τιμῆς συντάσσεται πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπογράφονται ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω καὶ εἶναι ἐκτελεστέον. »

Ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως τοῦ πασσοῦ τοῦ προϊόντος καθιερώθη ἡ εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐκτίμησις. Ἡ διὰ ζυγίου φορολογία εἶναι ἀκατόρθωτος.

Ἄρθρ. 17, 18, καὶ 19. Τὰ ἄρθρα ταῦτα προσδιορίζουν τὸν τρόπον, καθ' ὃν θέλει ἐνεργηθῇ ἡ ἐκτίμησις. Αἱ διατάξεις τοῦ περυσινοῦ Νόμου ἁπλοποιήθησαν, χωρὶς νὰ ἀφαιρεθοῦν ἀπὸ τὸν φορολογούμενον αἱ ἀναγκαῖαι ἐγγυήσεις.

Οἱ μὲν ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου θέλουν διορισθῇ διὰ πλειονοψηφίας παρὰ τῆς Διοικητικῆς καὶ τῆς Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ Δημάρχου. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς φορολογουμένους, ὁ Νόμος παραχωρεῖ εἰς ἕκαστον φορολογούμενον τὸ δικαίωμα νὰ διορίσῃ τὸν ἐκτιμητήν του. Ἀλλ' αἱ διατάξεις τοῦ παρελθόντος ἔτους περὶ διορισμοῦ ἐκτιμητῶν ἀπὸ μέρους τῶν ἀρχῶν ἐξέλιπον ὁλοτελῶς, καὶ ταῦτα διότι ἐθεωρήθη ὅλως περιττὸν ν' ἀναδεχθῇ ἄλλος τὴν φροντίδα τῆς ἐξασκήσεως τοῦ δικαιώματος τῶν φορολογουμένων.

Ὁ ἐπιδιαιτητὴς θέλει διορισθῇ παρὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου.

Εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν ἐγένοντο, τῇ παραδοχῇ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ ἄρθρ. 17 καὶ 18, αἱ ἑξῆς τροπολογίαι.

Ἄρθρ. 17. Ὁ ἀνώτατος ὅρος τῆς ἀντιμισθίας τοῦ ἐκτιμητοῦ τοῦ δημοσίου προσδιορίσθη ἀντὶ δραχ. « ἓξ » εἰς « τέσσαρας. »

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος μετὰ τὰς λέξεις: « ἐπ' Ἐκκλησίας » προστεθήσαν αἱ λέξεις « τὴν προτελευταίαν Κυριακὴν » καὶ μετὰ τὰς λέξεις « ἐνώπιον δύο μαρτύρων » αἱ λέξεις « ὑπ' εὐθύνην τοῦ Δημάρχου. »

Εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτου μέρους προσετέθησαν αἱ λέξεις « ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου. »

Εἰς τὸ ἄρθρ. 18, ὁ ἀνώτατος ὅρος τῆς ἀντιμισθίας τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ προσδιορίσθη ἀντὶ δραχ. « δέκα » εἰς δραχ. « ἓξ. »

Ἄρθρ. 20. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζει τὰς ἐποχὰς τῆς δόσεως τῶν εἰς χρήματα φόρων. Ἔλαβε δὲ καὶ τοῦτο τροποποιήσεις τινὰς εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν, τὰς ὁποίας παρεδέχθη ἡ Κυβέρνησις ὡς εὐλόγους· ἔχουν δὲ ὡς ἑξῆς.

Ὡς πρὸς τὴν ἐποχὴν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου τῶν ἀμπέλων ἀντὶ τῆς 15 Ὀκτωβρίου, ἐτέθη ἡ « 15 Νοεμβρίου ». Μετὰ τὴν λέξιν « περιβολίων » προσετέθησαν αἱ λέξεις « καὶ μποστανίων » καὶ ἀντὶ 1 « Σεπτεμβρίου » ἐτέθη « 1 Ὀκτωβρίου ». Μετὰ τὴν λέξιν « οἰκίας » προσετέθη « τοῦ δὲ μὴ ἐκβλιβομένου

εἰς τὰ συνήθη ἐλαιοτριβεῖα οἱ φόροι πληρώνονται κατὰ τὴν 15 Δεκεμβρίου ». Μετὰ δὲ τὴν λέξιν « φόρου » προσέθησαν τὰ ἑξῆς.

« Ἐὰν τινες ἐλαῖαι ἐκβλίβωνται ἐκ διαλειμμάτων, ὁ φόρος » πληρώνεται κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκβλιψιν.

» Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ ἐλαίου ὁ ἐπιτετραμμένος » τὴν εἰσπραξιν ἐγγράφει τὸ ὁλικὸν ποσὸν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸν » καταλογισθησόμενον φόρον εἰς τὸ ὁποῖον κρατεῖ διπλότυπον » βιβλίον, συμμορφούμενος μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 τοῦ παρόντος Νόμου ὡρισμένα ».

Διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων τῶν καπνῶν καὶ βαμβακίων, ἀντὶ τῆς λέξεως « Σεπτεμβρίου » ἐτέθη « 1 Ὀκτωβρίου » καὶ ἀντὶ « 1 Ὀκτωβρίου » ἐτέθη « 1 Νοεμβρίου ».

Ἄρθρ. 21. Τὸ ἄρθρ. τοῦτο θεωρεῖται λίαν ἀναγκαῖον τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον τὸ δημόσιον θέλει εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ συστήσῃ εἰς διάφορα παράλια κεντρικὰς ἀποθήκας τῶν γενημάτων, καὶ πολλάκις πρὸς εὐκολίαν τῶν κατοίκων τῶν μερῶν, τὰ ὁποῖα τόσον δύνανται νὰ ὑπερέρουν σιτοδείαν· ἑπομένως ἤθελεν εἶσθαι παράδοξον νὰ ὑπάγωνται εἰς δημοτικὸν φόρον τὰ πρὸς περιβαλλὴν τῶν κατοίκων προσδιωρισμένα γενήματα· ἄλλως τε δὲν εἶναι ὀρθὸν οἱ φόροι τοῦ δημοσίου νὰ ὑπάγωνται εἰς δημοτικὴν φορολογίαν.

Τὸ ἄρθρον 22 ἐπιβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὸ καθῆκον νὰ ἐκδώσῃ τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων.

Τὸ δὲ ἑπόμενον ἄρθρον 23, διατάσσει ὅτι οἱ φόροι οὗτοι θέλουν διατίθεσθαι πάντοτε τοῖς μετρηταῖς καὶ διὰ δημοπρασίας, ἐκτὸς μόνον τῶν φόρων, οὕτινες θέλουν παραχωρεῖσθαι εἰς τοὺς φορολογουμένους κατ' αἴτησιν των.

Τὸ Ἄρθρον 24 ὑποχρεόνει τοὺς ἐκτιμητὰς καὶ ἐπιδιαιτητὰς νὰ προτείνουν τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ὁσάκις ὑπάρχουν πρὸς τοῦτο λόγοι. Εἰς δὲ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ γενομένην συζήτησιν προσετέθη τὸ ἄρθρ. 25 ἔχον ὡς ἐρεῖς.

« Ἡ ἐπικαρπία τῶν κτημάτων τῶν διαλελυμένων Μοναστη- » ρίων θέλει εἰσπράττεσθαι σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ πα- » ρόντος Νόμου ».

Ἡ ἐπικαρπία, ἢ ὀρθώτερον εἰπεῖν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρ πίας τῶν παρ' ἰδιωτῶν καλλιεργουμένων γαιῶν τῶν διαλελυ

μένων Μοναστηριακῶν κτημάτων ἐνοικιάζετο κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη, δυνάμει τῶν φορολογικῶν Νόμων. Παρέλειψεν ἡ Κυβέρνησις ἐρέτης τὴν διάταξιν ταύτην εἰς τὸ Νομοσχέδιον, διὰ νὰ ὑποβάλῃ ἰδιαίτερον περὶ τῶν κτημάτων τῶν διαλελυμένων Μονῶν Νομοσχέδιον. Ἀκολούθως ὅμως ἐθεώρησε κατάλληλον νὰ ἐμπεριληφθῇ ἡ ἀνωτέρω διάταξις εἰς τὸν προκείμενον Νόμον, χωρὶς νὰ προδικασθῇ ὡς ἐκ τούτου ἡ τύχη τῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων, ὡς ἐξαρτάσθη τοῦτο ἐντὸς ὀλίγου ἐν τῇ Βουλῇ καὶ παρ' ἐμοῦ καὶ παρὰ πολλῶν ἄλλων Βουλευτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ Ἀπριλίου 1845.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

ΝΟΜΟΣ ΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1845 ἔτος.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν,

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τῶν Ἡμέτερων ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

ΤΜΗΜΑ Α.

Προσδιορισμὸς τῶν ἐγκτητικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 1. Οἱ διὰ τὸ ἔτος 1845, εἰσπραχθησόμενοι ἐγκτητικοὶ φόροι εἶναι, ὡς ἕπονται·

α) Ἔγγειοι φόροι· δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος τῶν προϊόντων τῆς γῆς παντὸς κτήματος.

β) Δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας·

1. Δέκα πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος ὅλων τῶν ἐθνικῶν ἀγρῶν·

2. Δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος παντὸς εἴδους φυτείας, εἴτε τὰ κτήματα, ὄντα τὸ πάλαι ἐθνικά, ἐγκατελείφθησαν καὶ ἐκαλλιεργήθησαν ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς αὐτῶν

διακατόχους μὲ ἔγκρισιν ἢ ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε ἐρωτεύθησαν μὲ ἄδειαν τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς γῆς Ὀθωμανῶν, μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς γῆς, μὲ ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως ἢ καὶ ἄνευ τῆς ἀδείας αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Τὰ εἰς τοὺς Κρῆτας ἀποίκους ἢ ἄλλους πολίτας παραχωρημένα κτήματα δι' ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως, ὑπόκεινται εἰς μόνον τὸν ἔγγειον φόρον, ὅταν ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐγγράφου, ἐκδοθέντος πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου, ὃτ δὲν ὑπόκεινται εἰς ἄλλην φορολογίαν.

Ἄρθρ. 3. Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα εἶναι παραχωρημένα διὰ συμβολαίων, ἢ δι' ἐγγράφων ἀδείας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἰδιώτας θέλουν πληρωθῆ κατὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ συμβόλαια ἢ παραχωρητήρια ὅρους.

Ἄρθρ. 4. Ὁ φόρος εἰς χρήματα τῶν τριῶν τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν διὰ προικοδοτήσεως ἢ δι' ἐκποιήσεως ἐπὶ δεκαετῆ πιστώσει ἀποκτηθέντων κτημάτων, πληρόνεται ἀμέσως εἰς τοὺς ταμίας κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 26, Μαΐου 1835 Νόμου, καὶ τοῦ Νόμου 3/15 Νοεμβρίου 1836, καὶ εἰς τὰς ὡρισμένας προθεσμίας, ὅταν ἐκ τοῦ πωλητηρίου ἐγγράφου ἐξάγηται ἡ συμφωνία τῆς τοιαύτης πληρωμῆς.

Ἄρθρ. 5. Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς ἀνωτέρω φορολογίας·

α') Τὰ ἄχυρα·

β') Ἥμισυ στρέμμα γῆς, ὅπου καὶ ἂν κεῖται, δι' ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἢ καλλιεργητὴν, πρὸς καλλιέργειαν λαχανικῶν ἢ ὀσπρίων καὶ δι' ὁποιανδήποτε χρῆσίν του·

γ') Ὅλα τὰ σποράδην κείμενα ὀπωροφόρα δένδρα, τόσον ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω ἡμίσεως στρέμματος, ὅσον καὶ εἰς ἀγροὺς, αὐλὰς καὶ ἀμπελῶνας·

δ') Τὰ ἀσταχολόγια, ἀνὰ δύο μόνον κοιλὰ δι' ἕκαστον ἀσταχολόγον·

ε') Ὁ λιναρόσπορος, καναβόσπορος καὶ ριζαρόσπορος·

ς') Τὰ φύλλα τῶν συκαμινομωραιῶν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον·

ζ') Ἡ ῥόδη καὶ ὁ βίκος, ὅταν δὲν ἀλωνίζονται·

η') Ἡ φακὴ, τὸ κεχρὶ, λαθοῦρι καὶ ἀγριολάθουρον, τὰ κρομμύδια καὶ σκόρδα, ὅτα καλλιεργοῦνται ἐκτὸς τῶν περιβολίων, τὸ ὄπιον, ὁ ἀρακᾶς, ἡ φάβα, τὰ σαρώματα, τὸ βουρὶ, τὰ λούπινα, τὸ σύσσαμον, τὸ λινάρι, τὸ καναβὶ, τὰ γεώμηλα καὶ αἱ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι.

Ἄρθρ. 6. Κανονίζονται δι' ἰδιαιτέρων Νόμων.

1. Οἱ φόροι τῆς ῥιτινοκατράνης καὶ τῶν λοιπῶν δασικῶν προϊόντων·

2. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν βαλανοκιδοδένδρων·

3. Τῆς μεταξης ἢ τῶν κουκουλίων·

4. Τῶν ξηρῶν σύκων·

5) Τῶν σταφίδων, τοῦ ῥιζαρίου, τοῦ πρινοκοκκίνου καὶ τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων.

6. Τὰ περὶ τῶν βοσκημάτων ἐθνικῶν γαιῶν καὶ λειβαδίων.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ διαθέσεως τῶν ἐγκτητικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ὡς ἀνωτέρω κανονισμένοι φόροι διὰ τὸ ἔτος 1845 θέλουν εἰσπραχθῆ διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει διορίσει ἐπὶ τούτῳ τὸ ἀναγκαῖον ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως προσωπικόν.

Ἄρθρ. 8. 1. Οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν εἴσπραξιν ἐπὶ βαρυτάτῃ αὐτῶν εὐθύνῃ καὶ ἐπὶ ποινῇ προστίμου ἀπὸ 5 ἕως 50 δραχμ. ἐπιβαλλομένου ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὀφείλουν νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰ χωρία κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θέρους, τῆς συγκομιδῆς εἰς τὰ ἁλώνια, τοῦ κοπανίσματος καὶ ἁλωνίσματος, τῆς σφραγίσεως καὶ ἀποσφραγίστως τῶν ἁλωνίων, μέχρις οὗ εἰσπράξωσι τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλομένους φόρους, καὶ ἐναποθέσωσιν αὐτοὺς εἰς τὰς δημοσίας ἀποθήκας.

2) Οἱ φορολογούμενοι δὲν θέλουν ἐμποδίζεσθαι εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θερισμοῦ τῆς συγκομιδῆς καὶ τοῦ ἁλωνίσματος τῶν προϊόντων των, ἀλλ' ὀφείλουν ἐκεῖνοι μόνον, ὅσοι καλλιεργοῦν ἐθνικοὺς καὶ ἰδιωτικοὺς ἀγροὺς συνάμα, ἐπὶ τῇ προφορικῇ δηλώσει τούτων πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως, νὰ λάβουν τὴν περὶ θερισμοῦ ἄδειαν τὴν ὁποίαν ὀφείλει παρευθὺς νὰ δώσῃ οὗτος· ἄλλως οἱ φορολογούμενοι προχωροῦν εἰς τὸν θερισμόν.

Ἡ σφράγισις καὶ ἀποσφράγισις τῶν ἁλωνίων καὶ ἡ καταμέτρησις τῶν καρπῶν, δὲν θέλει ἐνεργεῖσθαι, εἰμὴ ὑπὸ μόνον τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν εἴσπραξιν. Ἐὰν δὲ οὗτοι δὲν ἐμφανισθῶσιν ἐντὸς τῆς ἡμέρας, διὰ μὲν τὴν ἀποσφράγισιν αὐθόρμητοι, διὰ δὲ τὴν καταμέτρησιν προσκαλούμενοι, ἐνεργεῖ τὴν μὲν, ὁ φορολογούμενος ἐνώπιον δύο μαρτύρων, τὴν δὲ, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Δημάρχου ἢ τοῦ παρέδρου, ἢ τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου, ἢ ἐν ἐλλείψει ἑνὸς αὐτῶν ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων, συνταχθησομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον ἀποστέλλεται διὰ τοῦ Δημάρχου εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἀρχήν.

3) Ὅστις ἐκ τῶν φορολογουμένων κρύψει ἢ ἀφαιρέσει προϊόντα, ἀποφορτίσει ἢ ἀφαιρέσει τοὺς ἁλωνισμένους καρποὺς ἢ δι' ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσει νὰ στερήσῃ τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλομένους φόρους ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τῆς πληρωμῆς τοῦ νομίμου φόρου, εἰς πρόστιμον πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ταμείου ἴσον μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ φόρου, ὅσον ἀπεπειράθη νὰ μὴ πληρώσῃ.

4) Τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου τούτου [illegible]ται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐξαιρουμένων τῶν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπαλλήλων, πρὸς ἀνταμοιβὴν τοῦ ζήλου καὶ τῶν κόπων, τοὺς ὁποίους κατέβαλον, διὰ νὰ μὴ στερηθῇ τὸ δημόσιον τῶν νομίμων φόρων του.

5) Ἡ προανάκρισις τῶν ἀνωτέρω παρανόμων πράξεων θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, ἐπιμελείᾳ τῶν ὑπηρετῶν τῆς εἰσπράξεως παρὰ τοῦ Δημάρχου, ἀστυνόμου ἢ παρέδρου τοῦ τόπου, ὅπουσυνέβησαν, κατὰ τὴν Ποινικὴν Δικονομίαν διαγεγραμμένα, ἡ δὲ ἐκδίκασις αὐτῶν θέλει γίνεσθαι ἀπὸ τὸ αὐτόθι Πταισματοδικεῖον κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς Δικονομίας, φυλασσομένων τῶνπερὶ ἐνδίκων μέσων διατάξεων αὐτῆς.

6) Ἐὰν τὰ παρανόμως ἀφαιρεθέντα προϊόντα πρέρχωνται ἀπὸ κτήματα διαφιλονεικούμενα μεταξὺ τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ δημοσίου, ὁ εἰρηνοδίκης τότε κάμνει μνείαν τοῦ περιστατικοῦ τούτου εἰς τὴν ἀπόφασίν του, καὶ ἐπιβάλλει τὸ ἀνωτέρω πρόστιμον ὡς ἐπὶ ἰδιοκτήτων προϊόντων, τὸ δὲ πρόστιμον ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας θέλει ἐπιβάλλεσθαι, ὅταν τὸ κτῆμα ἤθελε κηρυχθῇ ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον, ὅτι εἶναι ἐθνικόν.

Ἄρθρ. 9. *Περὶ τῶν εἰς εἴδη λαμβανομένων φόρων.*

Τὸ ποσὸν τῶν εἰς εἴδη λαμβανομένων φόρων ἐξακριβοῦται ὡς ἕπεται·

α) Τὰ μὲν ἀσταχυόρρα γεννήματα, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ καλαμβοκίου καὶ τῶν ὀσπρίων ἐν γένει μετρῶνται διὰ τοῦ κοιλοῦ ἐπὶ τῶν ἁλωνίων·

β) Ὅσος ἀμπελουργὸς κοπανίζεται ἀμέσως εἰς τὰ ἁλώνια, δεκατίζεται ἅμα κοπανισθῇ καὶ ξηρανθῇ διὰ τοῦ κοιλοῦ, ὁ δὲ μὴ κοπανιζόμενος εἰς τὰ ἁλώνια δεκατίζεται κατ' ἐκτίμησιν εἰς εἶδος ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, καὶ παραδίδεται ὁ φόρος ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους κοπανισμένος καὶ ξηραμένος·

γ) Τὸ ὀρύζιον, κίμινον, γλυκάνισσον κτλ. δεκατίζονται ξηρὰ, μετρούμενα ἢ ζυγιζόμενα εἰς τὰ ἁλώνια·

Ἄρθρ. 10. Τοὺς ἀνωτέρω ἐγκατεστημένους φόρους ὀφείλουσιν οἱ

φορολογούμενοι νὰ μετακομίζωσι καὶ παραδίδωσιν ἀμέσως ἀπὸ τὸ ἁλώνι εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου προσδιορισμένην κεντρικὴν ἀποθήκην ἐντὸς ἑκάστου δήμου κατ' ἐκλογὴν τοῦ Ὑπουργείου. Ἡ τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ προσδιορίσῃ κατ' ἐκλογήν του καὶ εἰς τὸν πλησιέστερον τοῦ οἰκείου δήμου τοῦ φορολογουμένου τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ὅταν οὗτος δὲν ἀπέχῃ πλειότερον, ἀφ' ὅσον ἀρίζανται τὰ χωρία τῶν φορολογουμένων ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου των. Ὅσοι τῶν φορολογουμένων ἀπαιτήσουν νὰ μὴ μετακομίσωσι τοὺς φόρους των ἀμέσως καὶ διὰ μιᾶς εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, δύνανται νὰ τοὺς ἐναποταμιεύσωσιν εἰς εἰδικὴν ἐντὸς τοῦ χωρίου των ἀποθήκην, τῆς ὁποίας τὸ ἐνοίκιον εἶναι εἰς βάρος τῶν ἰδίων. Ἀλλ' ἐντὸς εἰκοσαημέρου προθεσμίας ὀφείλουν νὰ τοὺς μεταφέρωσιν εἰς τὴν κεντρικήν. Ἂν δὲ μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην οἱ φορολογούμενοι ἀμελήσωσιν ἢ ἀρνηθῶσι τὴν μετακομιδὴν τῶν φόρων, τὸ δημόσιον μετακομίζει αὐτοὺς καταλογίζον τὰ ἔξοδα τῶν ἀγωγίων εἰς βάρος τῶν ἀμελησάντων φορολογουμένων.

Ἕκαστος δῆμος ὀφείλει ὑποχρεωτικῶς νὰ χορηγῇ εἰς τὸ δημόσιον τὴν ἀποθήκην, τὴν ὁποίαν ὁ Ἔπαρχος μετὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἐφόρου θέλωσι προσδιορίσει ἐπ' ἀναλόγῳ ἀποζημιώσει, λόγῳ ἐνοικίου, ὁριζομένῃ παρὰ τοῦ Ἐπάρχου καὶ τοῦ Δημάρχου, ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου, ἐὰν ἡ ἀποθήκη ἦναι ἰδιόκτητος· ἐν δὲ περιπτώσει ἀσυμφωνίας ἀποφασίζει ὁ εἰρηνοδίκης.

Ἄρθρ. 11. α) Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ καρποῦ καὶ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν εἴσπραξιν ἐπιστάτης σημειοῖ αὐτὸν ὁλογράφως καὶ δι' ἀριθμοῦ εἰς τὸ ὁποῖον κρατεῖ διπλότυπον βιβλίον, καὶ εἰς μὲν τὸ στέλεχος αὐτοῦ ὑπογράφεται ὁ φορολογούμενος, εἰς δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁ ἐπιστάτης, τὸ ὁποῖον ἐκκόπτων ἐγχειρίζει εἰς αὐτόν.

β) Ἐὰν ὁ φορολογούμενος ἦναι ἀγράμματος, ἢ ἀποποιηθῇ νὰ ὑπογράψῃ, ὑπογράφει ἀντ' αὐτοῦ ἄλλος ἐνώπιον δύο μαρτύρων, ὅπου δὲ εὑρίσκεται ἱερεύς, ὑπογράφεται αὐτὸς μόνος ἀντὶ τοῦ φορολογουμένου.

γ) Ἅμα δὲ γενῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 ἡ μετακόμισις τοῦ φόρου, ὁ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὀφείλει νὰ πιστοποιήσῃ τοῦτο εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ διπλοτύπου.

δ) Πᾶσα ἀπαίτησις φόρου, μὴ στηριζομένη εἰς τὸ στέλεχος τοῦ διπλοτύπου βιβλίου θεωρεῖται ὡς ἀθέμιτος καὶ ὁ φορολογούμενος δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τοιούτου φόρου.

Ἄρθρ. 12. Ὁ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως, ὅστις ἤθελεν ἀμελήσει τὴν τακτικὴν χρῆσιν τῶν διπλοτύπων, θέλει τιμωρεῖσθαι μὲ πειθαρχικὸν πρόστιμον δραχ. 25 ἕως 200 ἐκτὸς τῆς τυχὸν εἰς τὸ δημόσιον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.

Εἰς τὸ αὐτὸ πρόστιμον ὑποβάλλεται καὶ ὁσάκις ἀναρμὴ ἀσυμφωνία μεταξὺ στελέχους καὶ διπλοτύπου, ἐξαιρουμένης τῆς περιστάσεως, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ἐπήγασεν ἐκ μέρους τοῦ φορολογουμένου, ἐπιφυλάττεται δὲ καὶ ἡ ποινικὴ καταδίωξις.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῶν εἰς χρήματα ἀποδιδομένων φόρων.

Ἄρθρ. 13. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἀμπέλων, λαχανοκήπων, περιβολίων, μποστανίων, ἐλαιοδένδρων, καπνῶν, βαμβακίων καὶ γρασιδίων λαμβάνεται εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 14. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἀμπέλων θέλει εἰσπράττεσθαι κατὰ στρέμμα Βασιλικόν.

Ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρεμμάτων ἑκάστου ἰδιοκτήτου θέλει γίνεσθαι ὡς ἑξῆς.

α) Ἕκαστος ἰδιοκτήτης ἢ καλλιεργητὴς ὀφείλει ἢ αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουνίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου διὰ τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν ἐφορίαν τὴν θέσιν, εἰς ἣν εὑρίσκεται ἡ ἄμπελός του, τὴν ὁροθεσίαν της καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν στρεμμάτων, ἐξ ὧν σύγκειται, καθὼς καὶ τὸ ποσὸν τοῦ προϊόντος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς ὀκάδας μούστου. Ἡ δήλωσις θέλει γίνει εἰς διπλοῦν πρωτότυπον, καὶ τὸ μὲν ἓν θέλει κρατεῖ ὁ Δήμαρχος, τὸ δὲ ἕτερον θέλει ἐπιστρέφει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, παρὰ τοῦ ἰδίου Δημάρχου ἐπιθεωρημένον.

β) Ἂν ὁ αὐτὸς ἔχῃ ἀμπέλους εἰς διάφορα χωρία, ὀφείλει νὰ κάμῃ χωριστὴν δήλωσιν δι' ἕκαστον χωρίον.

γ) Εἰς τὸ Δημαρχεῖον θέλει κρατηθῇ βιβλίον κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν καὶ διηρημένον κατὰ χωρία. Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ θέλουν ἐγγράφεσθαι ἐν περιλείψει αἱ δηλώσεις, κατὰ δὲ τὴν 30 Ἰουνίου θέλει παραδίδεσθαι μετὰ τῶν δηλώσεων παρὰ τοῦ Δημάρχου εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν ἐφορίαν. Καθ' ὅλον τὸν Μαΐον ἢ Ἰούνιον τὸ βιβλίον τοῦτο μένει ἐκτεθειμένον εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

δ) Ὅστις ἤθελε παραμελήσει νὰ κάμῃ ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου τὴν δήλωσίν του, ἢ ἤθελε δηλώσει ὀλιγώτερον τοῦ πραγματι-

κοῦ ποσοῦ τῶν στρεμμάτων τῆς ἀμπέλου ἢ τῶν ἀμπέλων του, ὑποβάλλεται εἰς τὰ ἔξοδα τῆς καταμετρήσεως καὶ εἰς χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὸν διπλοῦν φόρον τῆς ἀμπέλου, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδήλωσεν, ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα ἀπέκρυψε. Τὸ ἥμισυ τῆς ποινῆς ταύτης, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ εἰρηνοδικεῖον τῆς περιφερείας, δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν μὴ δηλωθεῖσαν ἄμπελον ἢ τὰ ἀποκρυφθέντα στρέμματα.

ε) Ἡ ἐπαρχιακὴ ἐφορία ὀφείλει νὰ βεβαιωθῇ ἂν ὅλαι αἱ ἄμπελοι ἐδηλώθησαν, ἢ αἱ δηλώσεις εἶναι ἀκριβεῖς· ὁσάκις δὲ συλλάβῃ εὐλόγους ὑπονοίας ἢ λάβῃ πληροφορίας, ὅτι δὲν ἐδηλώθη ἄμπελός τις ἢ μέρος, διατάττει τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀμπέλου καὶ τὴν δι' εἰδημόνων καταμέτρησιν αὐτῆς κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐπιτόπιον συνήθειαν.

ς') Ὁ ἔπαρχος καὶ ἡ ἐπαρχιακὴ ἐφορία προσλαμβάνουσι καὶ τὸν ἁρμόδιον Δήμαρχον, διορίζουσι δὲ πλειοψηφίᾳ ἐντὸς τοῦ Ἰουλίου τρεῖς πραγματογνώμονας δι' ἕκαστον δῆμον. Οἱ πραγματογνώμονες οὗτοι ἐνεργοῦν ἐπὶ τῇ προσκλήσει τῆς ἐπαρχιακῆς ἐφορίας τὰς καταμετρήσεις τῶν ἀμπέλων καὶ καταστρώνουν πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑποχρεωτικὰ πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς.

ζ') Ὅλαι αἱ ἄμπελοι τοῦ Κράτους θέλουν διαιρεθῇ εἰς πέντε ποιότητας.

1. Αἱ τῆς πρώτης ποιότητος ἄμπελοι ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φόρον δραχ. 4 κατὰ στρέμμα.
2. Αἱ τῆς δευτέρας ποιότητος εἰς δραχ. 3 κατὰ στρέμμα.
3. Αἱ τῆς τρίτης » εἰς δραχ. 2 κατὰ στρέμμα.
4. Αἱ τῆς τετάρτης » εἰς δραχ. 1 κατὰ στρέμμα.
5. Αἱ τῆς πέμπτης » εἰς λεπτὰ πεντήκοντα κατὰ στρέμμα.

6. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ἐδ. 2 τοῦ §. ϛ'. τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος Νόμου προσδιορίζεται εἰς ποσὸν ἴσον μὲ τὸν ἔγγειον φόρον.

7. Ἐντὸς τῆς δευτέρας δεκαπενθημερίας τοῦ Ἰουλίου ἡ Ἐπαρχιακὴ Ἀρχή, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτῆς ὁ εἰρηνοδίκης καὶ ἡ ἐπαρχιακὴ ἐφορία, προσλαμβάνουσι καὶ τὸν ἁρμόδιον Δήμαρχον, καὶ συμβουλεύομεναι πέντε μὲν εἰς τοὺς δήμους α. καὶ β'. τάξεως, τρεῖς δὲ εἰς τοὺς τῆς γ'. ἐκ τῶν μᾶλλον ἐξ ἀμπέλων φορολογουμένων ἑκάστου δήμου, κατὰ κλῆρον ἐκλεγομένους παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀριθμοῦ τριπλασίου φύτων καὶ ἐπὶ τούτῳ προσλαμβανομένους, θέλουν

προσδιορίσει διὰ πλειονοψηφίας τὴν ποιότητα ἑκάστης ἀμπέλου, καταστρόνουσαι τακτικὰ πρωτόκολλα. Τὰ πρωτόκολλα ταῦτα θεωροῦνται ἐκτελεστά, δύναται ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς τὸ ὁποῖον θέλουν παραπέμπεσθαι παραχρῆμα ἐκεῖνα μόνα ἐξ αὐτῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἤθελε καταχωρηθῆ ἡ τυχὸν ἐναντία γνώμη τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, νὰ κάμῃ τὰς ἀνηκούσας ἐπὶ τούτου μεταῤῥυθμίσεις.

8. Ὡς βάσιν τῆς ἐκτιμήσεως καὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ποιότητος τῆς ἀμπέλου θέλουν λάβει τὴν καρπιμότητα ἑκάστης ἀμπέλου, καὶ τὴν κατὰ τόπον συνήθη τιμὴν τοῦ μούστου.

9. Αἱ φυτεῖαι μέχρι πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων εἶναι ἐλεύθεροι φόρου.

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν λοιπῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 ἀναφερομένων θέλει προσδιορισθῇ εἰς χρήματα δι' ἐκτιμήσεως ὡς ἀκολούθως.

α') Ἡ ἐκτίμησις τῶν προϊόντων τῶν λαχανοκήπων, περιβολίων καὶ μποστανίων γίνεται ἅπαξ δι' ὅλον τὸ ἔτος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐκτάσεως ἑκάστου κήπου καὶ περιβολίου καὶ τῆς ὅλης ἐτησίας προσόδου, συμπεριλαμβανομένων εἰς αὐτὴν τῶν παραχθέντων, ὑπαρχόντων καὶ παραχθησομένων ἐντὸς τῶν διαφόρων ὡρῶν τοῦ ἔτους προϊόντων, καὶ ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ τόσου τοῦ δεκάτου, ὅσον καὶ τοῦ τυχὸν ὀφειλομένου δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας.

β') Ὁ φόρος τῶν ἐλαιοδένδρων ἀποδίδεται εἰς χρήματα εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα, ἐξακριβωμένου τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐλαίου πρὸς λεπτὰ ἑπτὰ τὴν ὀκᾶν.

γ') Τὸ ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ §. β' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος Νόμου ὑπαγομένων ἐλαιοδένδρων προσδιορίζεται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὀκάδας ἐλαίου, καὶ ἀποδίδεται παρὰ τοῦ καλλιεργητοῦ αὐτῶν πρὸς λεπτὰ ἑπτὰ τὴν ὀκᾶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται καὶ ὁ ἔγγειος φόρος εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἡ ἐκποίησις τοῦ ἐλαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον.

Ἄρθρ. 16. Ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῶν βαμβακίων καὶ καπνῶν, οἱ ἐκτιμηταὶ προσδιορίζουν ὅλην τὸ προϊὸν ἑκάστου φυτευθέντος χωραφίου ἐκ πόσων ὀκάδων σύγκειται, ἐννοουμένου τοῦ μὲν καπνοῦ δι' ὅλα τὰ χέρια τῆς συλλογῆς, τοῦ δὲ βαμβακίου ἐξαλειμένου ἀπὸ τὸ καρύδι· ἑπομένως ὁ ἔγγειος φόρος θέλει ἀποδίδεσθαι, ἐπὶ μὲν τοῦ βαμβακίου ἀνὰ λεπτὰ τρία τὴν ὀκᾶν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ καπνοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς, τὴν ὁποίαν προσδιορίζουν δι' ἑκάστην κοινότητα ἡ ἐπαρχιακὴ Ἀρχὴ καὶ ἐπαρχιακὸς ἔφορος μετὰ τοῦ Δημάρχου ἑκάστου Δήμου, καὶ ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τριῶν ἰδιοκτητῶν καπνοφυτείας ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐπολιπποτέρων, προσλαμβανομένων κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω.

Περὶ τῆς προσδιορισθείσης οὕτω τιμῆς συντάσσεται πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπογράφονται ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω καὶ εἶναι ἐκτελεστόν.

Ἄρθρ. 17. Ἡ ἐπαρχιακὴ Ἀρχὴ, ὁ ἐπαρχιακὸς ἔφορος καὶ ὁ ἐπαρχιακὸς ταμίας θέλουν διορίσει διὰ πλειοψηφίας ἅπαξ τοὺς ἀναγκαίους διὰ τὴν ἐπαρχίαν, ἐκτιμητὰς τοῦ δημοσίου, καθὼς καὶ τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, καὶ προσδιορίσει τὸν μισθὸν αὐτῶν, ὄχι ἀνώτερον τῶν τεσσάρων δραχμῶν τὴν ἡμέραν.

Ὁ ἐπιστάτης τοῦ δημοσίου ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ διὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως, ἡ δὲ Δημοτικὴ Ἀρχὴ διακηρύττει ταύτην ἐπ' ἐκκλησίας τὴν προτελευταίαν κυριακήν. Οἱ δὲ φορολογούμενοι ὀφείλουν νὰ ἔχουν προχείρους τοὺς ἐκ μέρους των ἐκτιμητάς, ἂν δὲν θέλουν νὰ ἐκτιμῶνται οἱ ἴδιοι μὲ τοὺς ἐκτιμητὰς τοῦ δημοσίου. Ἂν δὲ δὲν ἐμφανισθῇ οὔτε ὁ φορολογούμενος οὔτε ὁ ἐκτιμητὴς τοῦ δημοσίου προβαίνει μόνος εἰς τὴν ἐκτίμησιν, τὴν ὁποίαν ἐπιδίδει εἰς αὐτὸν, διὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, καὶ ἂν τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὸν φορολογούμενον διὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς δὲν ἐμφανισθῇ αὐτὸς, διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἐκτίμησις καθίσταται ὁριστική. Ἐν ἀπουσίᾳ δὲ τοῦ φορολογουμένου τοιχοκολλᾶται ἡ ἔκθεσις τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του παρὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς ἐνώπιον δύο μαρτύρων, ὑπ' εὐθύνην τοῦ Δημάρχου.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμήσεως ἐγγράφεται ἀμέσως εἰς πρωτόκολλον ὑπογεγραμμένον ἀπὸ ὅλους τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν κατὰ τὸν διευθυνόμενον παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου τύπον, καὶ τὸ ἐκ τοῦ στελέχους ἐκκοπτόμενον διπλότυπον παραδίδεται τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ εἰς τὸν φορολογούμενον. Ἂν ὁ φορολογούμενος ἢ ὁ ἐκτιμητὴς του δὲν συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ τοῦ δημοσίου, διορίζεται αἰτήσει ἑνὸς τῶν μερῶν ἐπιδιαιτητὴς παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ὅστις δίδει τὸν εἰς τὸ ἄρθρ. 19 ὅρκον καὶ ἀποφασίζει ὁριστικῶς παραδεχόμενος τὴν ὀκτέραν τῶν γνωμῶν. Κατὰ τοῦ διαιτητοῦ ἠμπορεῖ νὰ γένῃ χώραν ἐξαίρε-

σις, κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου.

Ἄρθρ. 18. Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐπιδιαιτητῶν, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ἡ ἐπαρχιακὴ Ἀρχὴ πληρόνεται ἐξ ἡμισείας παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ φορολογουμένου καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς ἓξ δραχμὰς τὴν ἡμέραν, ἡ ὁποία προσδιορίζεται ἅπαξ πρὸ τῆς ἐκτιμήσεως.

Ἄρθρ. 19. Οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου, καθὼς καὶ οἱ τρίτοι, ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου, ὅταν μέλλωσι νὰ ἀρχίσωσι τὰς ἐργασίας των κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

« Ὁρκίζομαι ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου νὰ ἐκτελέσω τὴν εἰς » ἐμὲ ἐμπιστευθεῖσαν ὑπηρεσίαν μὲ πίστιν καὶ εὐσυνειδησίαν, » χωρὶς νὰ χαρισθῶ πρὸς βλάβην τοῦ δημοσίου εἰς τὸν φορολο- » γούμενον, καὶ χωρὶς νὰ ἀδικήσω αὐτὸν πρὸς ὄφελος τοῦ δη- » μοσίου, δι' ὁποιονδήποτε λόγον. »

Ὁ Ὅρκος γράφεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 20. Οἱ εἰς χρήματα πληρωνόμενοι φόροι ἐπὶ τῶν ἀμπελίων θέλουσιν εἰσπραχθῆ ἀπὸ τῆς 15 Ὀκτωβρίου μέχρι 15 Νοεμβρίου, οἱ δὲ ἐπὶ τῶν κήπων, περιβολίων καὶ μποστανίων ἀπὸ τῆς 1 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 1 Ὀκτωβρίου. Οἱ εἰς χρήματα φόροι τῶν ἐλαιοδένδρων πληρόνονται καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ἐκθλιβόμενον ἔλαιον μέλλει νὰ μετακομισθῇ ἀπὸ τὰ ἐλαιοτριβεῖα εἰς τὰς οἰκίας, τοῦ δὲ μὴ ἐκθλιβομένου εἰς τὰ συνήθη ἐλαιοτριβεῖα ὁ φόρος, πληρόνεται κατὰ τὴν 15 Δεκεμβρίου. Δὲν συγχωρεῖται δὲ ἐξαγωγὴ ἐλαίου ἐκ τῶν ἐλαιοτριβείων ἄνευ προηγηθείσης πληρωμῆς τοῦ φόρου.

Ἐὰν τινος αἱ ἐλαῖαι ἐκθλίβωνται ἐκ διαλειμμάτων ὁ φόρος πληρόνεται κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκθλῖψιν.

Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ ἐλαίου ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν εἴσπραξιν ἐγγράφει τὸ ὁλικὸν ποσὸν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸν καταλογισθησόμενον εἰς χρήματα φόρον, εἰς τὸ ὁποῖον κρατεῖ διπλότυπον βιβλίον, συμμορφούμενος μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 τοῦ παρόντος Νόμου ὡρισμένα.

Οἱ φόροι τῶν καπνῶν τὴ 1 Ὀκτωβρίου, τῶν δὲ βαμβακίων πληρόνονται τὴν 1 Νοεμβρίου.

Ἄρθρ. 21. Οἱ προερχόμενοι ἀπὸ τὴν διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου εἴσπραξιν καρποὶ καὶ γεννήματα δὲν ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν δημοτικοῦ ἢ ἄλλου τινὸς φόρου, ὅπου καὶ ἂν μεταφερθῶσιν ἐνόσῳ εὑρίσκονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 22. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον θέλει δώσει

τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, διασαφήσεις, τύπους καὶ πίνακας εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς ἐφορίας καὶ εἰς τοὺς ἐπιστάτας τοῦ δημοσίου, τόσον διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ τὴν εἰς χρήματα αὐτῶν πληρωμήν.

Ἄρθρ. 23. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ἐκποιεῖ τοὺς εἰς εἴδη συναζομένους καρποὺς διὰ δημοπρασίας τοῖς μετρηταῖς, ἢ καὶ παραχωρεῖ αὐτοὺς τοῖς μετρηταῖς εἰς τοὺς φορολογουμένους ἄνευ δημοπρασίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ μόνον τοὺς φόρους ἑκάστου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, προσδιοριζομένης παρὰ τοῦ ἐπάρχου, ἐπαρχιακοῦ ἐφόρου καὶ ταμίου.

Ἄρθρ. 24. Οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου καὶ οἱ ἐπιδιαιτηταὶ ὀφείλουν ἐπὶ ποινῇ προστίμου 10 ἕως 50 δραχμῶν νὰ προτείνωσιν αὐθορμήτως τὴν ἐξαίρεσίν των, ὅταν ὑπάρχουν λόγοι, κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὡς πρὸς τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἀνωτέρας ποινῆς ἐν περιπτώσει ἀπάτης κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, καθὼς καὶ τῆς ὑποχρεώσεως εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 25. Ἡ ἐπικαρπία τῶν κτημάτων τῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων θέλει εἰσπράττεσθαι σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 26. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἀθήναις, τῇ 17 Ἀπριλίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Α. ΜΕΤΑΞΑΣ

Συνοδεύει δὲ ταῦτα μὲ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς συζητήσεώς των, καὶ ταῦτα πάντα παραδίδει εἰς τὸ Γραφεῖον.

Ἡ Γερουσία ἀπορασίζει νὰ συνέλθωσι τὰ τμήματα τῷ σαββάτῳ 21 τοῦ τρέχοντος, εἰς προεξέτασιν τοῦ Νομοσχεδίου καὶ διὰ νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν ἐπαξεργασθησομένην αὐτὸ κτλ.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Ἀπριλίου 1845 Ἡμέρα Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐκλεχθείσης πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς Νομοσχεδίου.

Μέλος ταύτης ἀναγινώσκει τὴν ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν παραδίδει εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας ἔχουσαν ὡς ἑρεξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς φορολογικοῦ Νομοσχεδίου, καθυποβαλομένη εἰς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον περὶ τῆς φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, καθὼς καὶ τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐπ' αὐτοῦ γενομένας προφορολογίας παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων, καὶ ἀποπερατώσασα τὸ ἔργον της, καθυποβάλλει εἰς τὴν σκέψιν σας τὴν ἔκθεσίν της.

Ὡς πρὸς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ.

Ἡ μὴ γενομένη μέχρι τοῦδε ἐξακρίβωσις τῆς ἀναλογίας μεταξὺ τοῦ ἐγγείου καὶ τῆς ἐπικαρπίας φόρου, δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔλλειψις τῶν κατ' ἐπαρχίας Οἰκονομικῶν ἀρχῶν, ἐπειδὴ πρώτιστον καὶ κύριον καθῆκον τῶν κατὰ τὸ 1833 διορισθέντων Βασιλικῶν ἐφόρων καὶ μετονομασθέντων Οἰκονομικῶν ἐπιτρόπων κατὰ τὸ 1836, ἦτον ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ἀδιαφιλονεικήτων ἐθνικῶν κτημάτων μὲ τοὺς τίτλους αὐτῶν, καὶ ἡ ἀνακάλυψις τῶν διαφιλονεικουμένων, κατεχομένων μὲν ἀπὸ ἰδιώτας, ἀντιποιουμένων δὲ ἀπὸ τὸ δημόσιον, καθὼς καὶ τὸ ἀνάπαλιν. Εἶναι ὅμως εὐχῆς ἔργον νὰ μὴ ματαιωθῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον ὁ ἀρχικὸς οὗτος καὶ οὐσιωδέστατος σκοπός, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ Νόμου τῶν κτηματολογίων, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν δυνάμεθα νὰ ρυθμίσωμεν εἰς ἕνα καταλληλότερον καὶ δικαιώτερον φορολογικὸν σύστημα.

Ὡς πρὸς τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν δημητριακῶνκαρπῶν, ἢ τῆς κατ' εὐθείαν εἰσπράξεως τούτων ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου.

Ἡ ἐπιτροπὴ συμφώνως μὲ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ θεωρεῖ προτιμωτέραν τὴν εἴσπραξιν πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καθυστερήσεων καθὼς καὶ τῶν καταπιέσεων εἰς τοὺς φορολογουμένους ἐκ μέρους τῶν ἐνοικιαστῶν. Ἀλλὰ τὸ σύστημα τοῦτο τῆς εἰσπράξεως, τότε ἀποκαθίσταται πραγματικῶς προτιμώτερον, ὅταν ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐπιστατῶν γίνεται ἀπὸ ἀνθρώπους ἱκανοὺς, καταλλήλους καὶ τιμίους. Ἄλλως εἶναι ἐνδεχόμενον ν' ἀποκατασταθῇ ἐλεθριώτερον καὶ αἱ καταχρήσεις νὰ ὑπερβῶσι τὸ ποσὸν τῆς ζημίας τῶν καθυστερήσεων.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωρίζουσα τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων ὡς πρὸς τὴν ἐπαύξησιν τῶν παθῶν καὶ ὡς πρὸς τοὺς διορισμοὺς τῶν ἐπιστατῶν δὲν νομίζει περιττὸν νὰ γίνῃ παρατήρησις εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ὅτι εἶναι συμφερώτερον οἱ διορισθησόμενοι ἐπιστάται τῶν προσόδων νὰ μὴν ἦναι ἐκ τῶν κατοίκων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, οὔτε ἐναλλὰξ ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην, διὰ λόγους πολλὰ γνωστοὺς, τοὺς ὁποίους νομίζει περιττὸν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἀναφέρῃ.

Ἡ ἐπιτροπὴ θεωροῦσα παραδεκτέαν τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τὴν ἀπ' εὐθείας εἴσπραξιν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου, κάμνει τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις ἐπὶ τινων ἄρθρων τοῦ Νομοσχεδίου, τὰς ὁποίας καθυποβάλλει εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος. Θεωρεῖ δὲ παραδεκτέα ἐκεῖνα τὰ ἄρθρα ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν φέρει παρατηρήσεις.

Ἄρθρ. 3 τοῦ Νομοσχεδίου. Εἶναι ἀσύμφορον εἰς τὸ δημόσιον καὶ ἄδικον ἐν ταὐτῷ νὰ κατέχωνται καὶ νὰ νέμωνται ἐκεῖνα τὰ ἐθνικὰ κτήματα, τὰ ὁποῖα παρεχωρήθησαν μὲν μὲ συμβόλαια, ἡ συμφωνίας, δὲν ἐξεπληρώθησαν δὲ αἱ ὑποχρεώσεις αὐταί.

Ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ πρωτείνει νὰ γίνῃ παρατήρησις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὅτι νὰ ληφθῇ ὁριστικὸν μέτρον διὰ τὸ μέλλον, ὥστε, ὅπου δὲν διετηρήθησαν καὶ δὲν ἐξεπληρώθησαν οἱ ὅροι τῆς συμφωνίας, τὰ μὲν κτήματα νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὸ δημόσιον, οἱ δὲ παραβάται τῶν συμφωνιῶν ν' ἀποζημιώσουν τὸ δημόσιον, δι' ὅλας τὰς μέχρι τοῦδε προκυψάσας ζημίας, διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ.

Ἄρθρ. 5 §. η'. Ἡ ἐξαίρεσις τῆς ἀποδεκατώσεως τινων προϊόντων τῆς γῆς δὲν συναδέει μὲ τὸν ὑφιστάμενον Νόμων ὡς πρὸς τὸ σύστημα τῆς γενικῆς φορολογίας ὅτι ὅλα. ὅλα τὰ προϊόντα τῆς γῆς νὰ πληρώνουν ἀνεξαιρέτως φόρον εἰς τὸ δημόσιον δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος. Οἱ φόροι τίθενται διὰ τὴν γενικὴν τάξιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν ὅλων τῶν μελῶν τῆς κοιν-

νωνίας διὰ τοῦτο καὶ ὅλαι αἱ Ἐθνικαὶ Συνελεύσεις ἐθέσπισαν, ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες νὰ συνεισφέρουν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των. Ἐξαίρεσις τοῦ γενικοῦ καὶ ἱεροῦ τούτου κανόνος τότε μόνον ἐμπορεῖ νὰ γίνῃ, ὅταν ἰσχυρώτατοι καὶ ἀνίκητοι λόγοι ὑπαγορεύσωσι τοῦτο. Ἀλλὰ τοιοῦτοι ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχουν ὑπ' ὁποιανδήποτε ὄψιν θεωρηθῇ τὸ πρᾶγμα· καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἀδικαιολόγητον ἀποκαθίστασθαι καὶ σκανδαλώδες, διότι μὲ τὴν μερικὴν ταύτην ἐξαίρεσιν κάμνει ἓν μέρος γεωργῶν προνομιούχους καὶ τοῦτο διὰ ποῖα εἴδη; Δι' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα οὔτε τῆς πρώτης ἀνάγκης εἶναι, οὔτε παραγωγὰ βιομηχανίας τινός, καὶ οὔτε περισσότερα ἔξοδα ἢ κόποι ἀπαιτοῦνται εἰς τὴν καλλιέργειαν των ἀπὸ τοὺς λοιποὺς δημητριακοὺς καρπούς.

Ἐὰν ἡ κατάστασις τοῦ δημοσίου ταμείου ἐπιτρέπῃ ἐλάττωσιν, εἶναι δίκαιον νὰ ἐλαφρυνθῶσιν ἐκεῖνα τὰ εἴδη, τὰ ὁποῖα κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀποδεκατισμοῦ τῆς φορολογίας εἶναι μᾶλλον βεβαρυμένα, καὶ κυριωτέρως νὰ ἐξαιρεθῇ ἀπὸ τὴν φορολογίαν ὁ σπόρος τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ὁ ὁποῖος ἀδίκως ἀποδεκατίζεται δίς. Ὅθεν, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει λόγος ἰσχυρός, ὅστις νὰ δικαιολογῇ τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην, ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ δίκαιον νὰ ὑπόκεινται καὶ τὰ εἴδη ταῦτα εἰς τὴν γενικὴν φορολογίαν, καθὼς ἦσαν καὶ μέχρι τοῦδε.

Ἐὰν δὲ ἡ Γερουσία νομίζῃ προτιμωτέραν τὴν παραδοχήν, διότι παρῆλθεν ἤδη ἡ ἐποχὴ τῆς ἀποδεκατώσεως, καὶ διότι παρεδέχθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, νὰ ἐκφρασθῇ ἡ Γερουσία ὅτι θεωρεῖ πάντῃ ἀδικαιολόγητον τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην ἀπὸ τὴν γενικὴν φορολογίαν, ἀλλὰ διὰ τοὺς ῥηθέντας τελευταίους λόγους τὸ παραδέχεται μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ τεθῇ ὁριστικῶς εἰς τὸν Νόμον α *μόνον διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος* ». Τὴν φράσιν ταύτην τὴν θεωρεῖ ἀναγκαίαν ἡ ἐπιτροπή, διὰ νὰ ἦναι ἐγνωσμένον ἀπὸ τοῦδε, ὅτι ἡ ἐξαίρεσις αὕτη δὲν ἔχει ἐπιρροὴν καὶ συνέπειαν εἰς τὰ ἐλευσόμενα ἔτη.

Ἄρθρ. 9 §. 6'. Ἡ πληρωμὴ τοῦ φόρου κατ' ἐκτίμησιν εἰς τοὺς ἀγροὺς τοῦ μὴ κοπανιζομένου ἀραβοσίτου εἰς τὰ ἀλώνια, εἶναι μέτρον ἐπιδεκτικὸν καταχρήσεων καὶ παραπόνων, διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διορθωθῇ ὁ 6'. παράγραφος ὡς ἐρεξῆς· καὶ τοιαύτη νομίζει ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι εἶναι καὶ ἡ ἔννοια τοῦ Νομοσχεδίου.

« Ὅσος ἀραβόσιτος κοπανίζεται εἰς τὰ ἀλώνια, δεκατίζεται διὰ » τοῦ κοιλοῦ ἅμα κοπανισθῇ καὶ ξηρανθῇ· ὁ δὲ μὴ κοπανιζό- » μενος εἰς τὰ ἀλώνια δεκατίζεται κατ' ἐκτίμησιν εἰς εἶδος

» ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, ἅμα τρυγηθῇ καὶ συναχθῇ εἰς σωρούς. Ὁ δὲ » φόρος παραδίδεται ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους κοπανισμένος καὶ » ἐξηραμένος ».

Ἄρθρ. 10 ἐδάφ. 6'. Ἐπειδὴ δὲν ἐγένετο εἰσέτι νέος ὀργανισμὸς Διοικητικοῦ συστήματος, καθὼς καὶ Οἰκονομικοῦ, καὶ ὁ συζητούμενος ἤδη φορολογικὸς Νόμος θέλει ἐμβεῖ ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν, δὲν εἶναι ὀρθὸν ν' ἀναφέρωνται εἰς τὸν Νόμον ὀνομασίαι Ἀρχῶν μὴ ὑπαρχόντος συστήματος ἢ γενησομένου. Πρὸς ἀποφυγὴν τούτου καὶ πρὸς ἐπιφύλαξιν τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου συστήματος ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ ἀντὶ τῶν λέξεων « ὁ Ἔπαρχος μετὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἐφόρου » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « ἡ Διοικητικὴ μετὰ τῆς Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς ».

Ἄρθρ. 14. Τὸ ἄρθρον 14 νὰ μεταβληθῇ διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους.

Ἀφ' ὅλα τὰ φορολογούμενα εἴδη ἡ ἀποδεκάτωσις τοῦ οἴνου εἶναι μᾶλλον ταχυτέρα καὶ εὐκολωτέρα, καὶ προσέτι ἀνεπίδεκτος καταχρήσεων ἢ καὶ παραπόνων ἐκ μέρους τῶν φορολογουμένων, ἐπειδὴ τὸ σύνηθες μέτρημα τοῦ οἴνου εἰς τὰ βουτζιὰ εἶναι ἀλάνθαστον, καὶ οὔτε ζημία τοῦ δημοσίου προκύπτει, οὔτε καταπίεσις εἰς τοὺς φορολογουμένους χωρεῖ. Ἐπίσης καὶ ἡ πληρωμὴ εἰς τὴν τρέχουσαν τιμὴν τοῦ μούστου εἶναι δικαιοτάτη καὶ ἀνεπίδεκτος δικαίων παραπόνων, ὥστε κατὰ τὸ ἐνυπάρχον σύστημα αἰτίαν δικαίων παραπόνων δὲν ἔχομεν, καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀποδεκατώσεως στηριζόμενος εἰς ἀποδεδειγμένην δικαιοσύνην εἶναι ὁ καταλληλότερος.

Ἡ μεταῤῥύθμισις ὅμως τοῦ συστήματος κατὰ τὸ Νομοσχέδιον εἰς πληρωμὴν κατὰ στρέμμα βασιλικὸν, καὶ κατ' ἐκτίμησιν ποιοτήτων καὶ διαφόρων τάξεων εἶναι μέτρον ἐσφαλμένον, ὡς ἐπιδεκτικὸν καταπιέσεων, παραπόνων καὶ καταχρήσεων, καὶ τὸ ὁποῖον παρέχει πᾶσαν εὐκολίαν καταβλίψεων καὶ κακοηθείας ἐν ταὐτῷ, ὥστε τὸ μὲν ἥμισυ μέρος τῶν κατοίκων νὰ γίνωνται καταμηνυταί, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ καταμηνύωνται. Ποῖος θὰ μετρήσῃ τὰ στρέμματα; οὐδείς· διότι ὁ κυρὸς παρῆλθε. Ποῖος θὰ φανερώσῃ τὸ ποσὸν τούτων; ἕκαστος ἰδιοκτήτης λέγει τὸ Νομοσχέδιον. Ποῖος γνωρίζει τὸ Βασιλικὸν στρέμμα; ὀλιγώτατοι. Θὰ μαρτυρήσουν τὴν ἀλήθειαν; ὄχι βέβαια. Ἀπόδειξις τούτου εἶναι οἱ πίνακες, τοὺς ὁποίους ἔλαβε τὸ Ὑπουργεῖον ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας, πολλαὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐσημείωσαν οὔτε τὸ ἥμισυ τῶν στρεμμάτων. Ἐὰν τὸ Ὑπουργεῖον βασίζεται εἰς τοὺς πί-

νακας, διατὶ δὲν παραδέχεται τὴν κατ' αὐτοὺς κατ' ἐπαρχίαν ποσότητα, ἀλλ' ἀπαιτεῖ νὰ γίνεται καταμήνυσις καὶ καταμέτρησις ὅπου οἱ ὑπάλληλοι ἢ καὶ ὁ τυχὼν συλλάβουν ὑπονοίας; ἰδοὺ τὰ μέσα τῶν παθῶν καὶ τῆς διαφθορᾶς. Τί ἐννοεῖ τὸ Νομοσχέδιον μὲ τὸ νέον τοῦτο σύστημα; αὔξησιν τῆς φορολογίας ἐπὶ τοῦ οἴνου, ἢ ἀνακούφισιν τῶν καταπιέσεων καὶ ἀδικιῶν; Ἂν τὸ πρῶτον, εἶναι ἀριδήλως ἄδικον, ἐπειδὴ ὁ φόρος τῶν ἀμπέλων εἶναι πλέον βεβαρυμένος ἀπὸ τὰ λοιπὰ προϊόντα, ἕνεκα τῆς εὐτελεστάτης τιμῆς τοῦ οἴνου· ἂν τὸ δεύτερον, εἶναι ἰδέα ἐσφαλμένη, ἐπειδὴ ὡς προερρέθη, οὔτε παράπονον οὔτε ἀδικία γίνεται ἀπὸ τὸ ἐνυπάρχον σύστημα τῆς καταμετρήσεως καὶ πληρωμῆς. Ἡ ἔκθεσις λέγει, ὅτι ἀπαλλάττονται οἱ φορολογούμενοι ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ μὴ κάμνουν τὸν τρυγητόν, ὅταν θέλουν. Ἀλλ' ὅταν ὁ οἶνος μετρᾶται εἰς τὰ βουτζιά, ποῖος τοὺς ὁμιλεῖ ἢ τοὺς ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ τρυγήσουν εἰς ὁποιονδήποτε καιρὸν θέλουν; λέγει προσέτι ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀμπέλων ἑκάστης κοινότητος γίνεται κατὰ θέσεις, καὶ ὄχι διὰ τὰς καθέκαστα ἀμπέλους. Τοῦτο ἔτι περισσότερον ἀπομακρύνεται τῆς δικαιοσύνης, ἐπειδὴ ἡ ποιότης τῆς γῆς εἶναι διάφορος κατὰ στρέμμα, καθὼς ἐπὶ παραδείγματι, δύο παραπλήσιοι ἄμπελοι ἴσης ποσότητος, ἡ μὲν κάμνει καρπὸν ἑκατὸν ὀκάδας οἴνου, ἡ δὲ ἑξακοσίας. Ἔπειτα εἰς εὐκατάστατος καλλιεργῶν τὴν ἄμπελόν του ἐπὶ τὸ κρεῖττον δίδει αὕτη πενταπλάσιον καρπὸν, ἀπὸ τὴν μὴ καλῶς καλλιεργημένην τοῦ πτωχοῦ. Ἆρα ὃ ὢν ἐνδεὴς καὶ μὴ ἔχων τὰ μέσα τῆς χρησιμωτέρας καλλιεργείας πρέπει διὰ τοῦτο νὰ φορολογηθῇ πενταπλασίως περισσότερον ἀπὸ τὸν πλούσιον; Πρὸς τούτοις ὅσαι ἄμπελοι ἢ τυχὸν δὲν καρπίσουν, ἢ ἐκ κακῆς περιστάσεως φθαρῇ ὁ καρπὸς ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ τρυγητοῦ, οἱ ἰδιοκτῆται ὑποχρεοῦνται νὰ φορολογηθῶσιν, καὶ ἄνευ ἀπολαβῆς καρποῦ.

Ἂν δύσωμεν τόσον εὐρύχωρον στάδιον εἰς τοὺς ἐπιστάτας καὶ τινας οἰκονομικοὺς ἐπιτρόπους κατὰ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν παθῶν, εὐτυχία εἰς τοὺς φίλους τῶν ἐπιστατῶν καὶ ἀλλοίμονον εἰς τοὺς μὴ φίλους των, καὶ μάλιστα, ἂν τὸ μέτρον τοῦτο, κατὰ τὴν ἔκθεσιν, εἶναι ὁ πρόδρομος διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς σταθερὸν πόρον ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης εἰς τὰς ἀμπέλους. Ἐνταῦθα θέλει προσαρμοσθῇ δικαίως ἢ ἐσχάτως ἐπινοηθεῖσα καὶ τεθεῖσα εἰς τὸ Νομοσχέδιον πέμπτη τάξις τῶν πεντήκοντα λεπτῶν κατὰ στρέμμα.

Ἐὰν ἡ κατὰ στρέμμα φορολογία εἰς τὰς ἀμπέλους ἦναι ὀφθὴ,

διατὶ νὰ μὴ τὴν ἐφαρμόσωμεν εἰς τοὺς ἀγροὺς τῶν δημητριακῶν καρπῶν, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι καταλληλότερον καὶ πλησιέστερον τὸ σύστημα τοῦτο ὡς πρὸς τὸν καρπὸν μεταξὺ τεσσάρων καὶ ὀκτώ; Ἐπειδὴ οἱ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἀγροὶ ὁ εἷς μὲ τὸν ἄλλον δίδουν καρπὸν τὸ ἓν 4 ἢ 5 ἢ 6 ἢ 7 ἢ 8 ὥστε ὁ μέσος ὅρος εἶναι 6 ἐνῷ αἱ ἄμπελοι εἶναι πολλὰ ἐνδεχόμενον ἡ μία νὰ κάμῃ 50 ὀκάδας, ἡ δὲ ἑτέρα 600. Οἱ λόγοι τοῦ φθασίματος ἐκ τοῦ μέτρου τούτου εἰς ἓν σταθερὸν σύστημα ἐκτιμήσεων δὲν ἔχουν χώραν ἐνταῦθα, τοὺς ὁποίους παρασιωπᾷ ἡ ἐπιτροπὴ, διὰ τὸ μάκρος τῆς ἐκθέσεως, καὶ οἱ ὁποῖοι θέλουν ἀναπτυχθῇ εἰς τὴν συζήτησιν, ἂν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ.

Διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι τὸ ἄρθρον 14 νὰ συνταχθῇ ὡς ἑξῆς·

« Ὁ οἶνος μετρᾶται καὶ ἀποδεκατίζεται εἰς τὰ βουτζία ἢ εἰς » τὰ ληνοστάσια, ὅπου ὑπάρχουν τοιαῦτα· ὁ δὲ φόρος πληρώ» νεται εἰς χρήματα ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς τοῦ μούστου εἰς » τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου, ἔνθα ὁ οἶνος μετρᾶται, τὰ δὲ » πρὸς ἐρῶσιν πωλούμενα σταφύλια, διὰ μὲν τὸν ἔγγειον φό» ρον θέλουν πληρώνει πρὸς ἓν λεπτὸν τὴν ὀκᾶν, διὰ δὲ τὸ δι» καίωμα τῆς ἐπικαρπίας συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 1 §. 6, τοῦ » παρόντος Νόμου. »

Τινὰ μέλη τὴν ἐπιτροπῆς ἔκαμαν τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο νομίζοντα ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν ἀποθηκῶν φορολογία εἶναι ἐπιβλαβὴς καὶ δυσφόρητος, ἡ δὲ κατὰ στρέμμα ἐπωφελὴς διὰ τὸ δημόσιον, καὶ ἐλαφρὰ διὰ τοὺς φορολογουμένους.

1. Ἐπειδὴ ὁ τρυγητὸς γίνεται εἰς ἄλλα μέρη προτήτερα, καὶ εἰς ἄλλα ὑστερώτερα ἠμπορεῖ νὰ συμβῇ κλοπὴ καὶ οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ προφυλαχθῇ τὸ δημόσιον δι' ἐπιστατῶν χωρὶς σημαντικὴν δαπάνην.

2. Ἡ ἐπὶ τῶν ληνῶν φορολογία εἶναι δαπανηρὰ, διότι ἀπαιτεῖ πᾶς ληνὸς καὶ ἕνα ἐπιστάτην. Ἐὰν δὲ διορισθῇ εἷς ἐπιστάτης εἰς πολλοὺς ληνοὺς, ἀναμφιβόλως θέλει πηγάσει ἀναβολὴ εἰς τὸν τρυγητὸν καὶ ζημία εἰς τὸν φορολογούμενον, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶναι πιθανὸν νὰ γενηθῇ καὶ δωροδοκία.

3. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ σύστημα αὐτὸ δὲν προφυλάττονται οἱ φορολογούμενοι ὑπὸ ἐπιστατῶν εἶναι πιθανὸν καὶ σταφύλια πρὸς ἐρῶσιν νὰ πωλήσουν, καὶ κρασὶ ἀπὸ τὸν ληνὸν, καὶ εἰς ἰδιαιτέραν ἀποθήκην ἠμποροῦν νὰ βάλουν οἶνον χωρὶς νὰ τὸν ὑποβάλουν εἰς φορολογίαν.

4. Πολλοὶ ἐγόγγυσαν διὰ τὴν εἰς ἀποθήκας καταμέτρησιν τῶν οἴνων πιστεύοντες, ὅτι τὸ ἄνοιγμα τῶν βαρελίων καὶ τὸ ἀνακάτωμα τοῦ οἴνου, κάμνει νὰ ξυνίζῃ ὁ οἶνος, καὶ διὰ τοῦτο εὐχαριστήθησαν νὰ πληρώσουν περισσότερον φόρον καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀνοίξουν τὰ βαρέλια.

5. Εἶναι γενικὴ σχεδὸν συνήθεια εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ βάλουν νερὸν εἰς τὸ ὅλον ἢ εἰς μέρος τῶν οἴνων, τὸ μὲν διότι ἀπαντεῖται ἐκ τῆς ποιότητος τοῦ οἴνου, τὸ δὲ δι' οἰκιακὴν οἰκονομίαν. Ὅταν λοιπὸν γίνεται ἡ φορολογία εἰς τὴν ἀποθήκην, φορολογεῖται καὶ τὸ νερὸν ὁπῶ ἔβαλεν ὁ κύριος τοῦ οἴνου δι' οἰκονομίαν του.

Ἐξ ἐναντίας παρατηροῦν ὅτι ἡ κατὰ στρέμμα φορολογία εἶναι ὠφελιμωτάτη καὶ διὰ τὸ δημόσιον καὶ διὰ τὸν λαόν, καὶ δὲν φέρει κἀνὲν πρόσκομμα, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους·

α) Διότι ὁ φορολογούμενος εἶναι ἐλεύθερος ἀπὸ πᾶσαν ἐνόχλησιν, τρυγᾷ ὅταν θέλῃ, πωλεῖ σταφύλια, κατασκευάζει τὸν οἶνον του ὅπως τὸν συμφέρει, πωλεῖ κρασὶ ἀπὸ τὰν ληνόν, καὶ ἂν ἦναι πλησίον εἰς πόλεις αἱ ἄμπελοι, πωλεῖ ἐγκαίρως καὶ τὰ πρὸς βρῶσιν σταφύλια, καὶ ὅλα ταῦτα γίνονται χωρὶς βλάβην τοῦ ταμείου καὶ χωρὶς πρόσκομμα εἰς αὐτόν.

β) Διότι δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου γίνεται ἡ ἀρχὴ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ διανεμητικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον, ὅταν ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὰ ἄλλα τεμάχια τῶν γαιῶν, καθιστῶμεν σύστημα φορολογικὸν, σταθερὸν καὶ ὠφέλιμον.

γ) Ἀπαλλάττεται ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ τὰ ἔξοδα τῶν ἐπιστατῶν, διότι ἡ ἐργασία τῶν πραγματογνωμόνων εἶναι ὀλιγοήμερος. ἡ δὲ τῶν ἐπιστατῶν διαρκεῖ πολὺ περισσότερον·

δ) Ἐμψυχόνει τὴν καλλιέργειαν, διότι ὄντος σταθεροῦ τοῦ φόρου, ὅσον περισσότερον καρπὸν καὶ ἂν λάβῃ ὁ ἰδιοκτήτης διὰ τῆς καλλιεργείας, καὶ ὅσας βελτιώσεις κάμῃ εἰς τὰς ἀμπέλους του, τόσον περισσότερον ὠφελεῖται, καὶ αὐτὴ ἡ ὠφέλεια θὰ ἀναγκάσει τοὺς ἰδοκτήτας καὶ καλλιέργειαν καλητέραν νὰ κάμουν καὶ τὸν οἶνον νὰ κάμουν τελειότερον.

ε) Ἐὰν εἴπῃ τις, ὅτι δὲν ἔχομεν καιρὸν, εἶναι λάθος, διότι ἡ ἐνέργεια αὐτὴ ἠμπορεῖ νὰ παραταθῇ καὶ μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου χωρὶς νὰ γίνῃ ἐμπόδιον εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Ἀλλὰ δι' ὅλα ταῦτα ἀπαιτεῖται νὰ ἐνεργήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον μὲ δραστηριότητα διὰ τὴν ταχεῖαν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου, καὶ νὰ κάμῃ δικαίαν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, ἐνεργουμένην μὲ ἀπροσωποληψίαν. διότι πολλοὶ Νόμοι ὄντες ἄριστοι καὶ ὠφελιμώτατοι εἰς τὴν οὐσίαν γίνονται ἐπιβλαβεῖς, διὰ τὴν μὴ καλὴν ἐφαρμογήν.

Ἄρθρ. 15 ἐδάφ. 6'. Ἡ ἐλάττωσις τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ ἐλαίου εἰς ἑπτὰ λεπτὰ τὴν ὀκᾶν δὲν συνάδει μὲ τὸ ὁμοιόμορφον τῆς φορολογικῆς ἀποδεκατώσεως, ἐπειδὴ τὰ ἐλαιόδενδρα ἔχουν ὀλιγώτερα ἔξοδα εἰς τὴν καλλιέργειαν, ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔχουν τὰ λοιπὰ προϊόντα, καὶ ἐνῷ ἡ φορολογία τούτων εἶναι κατὰ τοῦτο ἐλαφροτέρα τῶν ἄλλων, δὲν εἶναι καὶ ἡ τιμὴ τοῦ ἐλαίου ὀλιγωτέρα τῶν 90 λεπτῶν, καὶ ἐνῷ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα λαμβάνεται ὡς βάσις ἡ τρέχουσα τιμή. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀνακούφισις τοῦ εἴδους τούτου εἶναι γενικὴ καὶ ἡ ἐμψύχωσίς του χρήσιμος, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν προτείνει κἀμμίαν τροπολογίαν.

Ἄρθρ. 16. Ἀντὶ τῶν λέξεων « ἐπαρχιακὴ Ἀρχὴ » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « ἡ Διοικητικὴ Ἀρχή ».

Ἄρθρ. 17. Ἀντὶ τῶν λέξεων « ἐπαρχιακὸς ἔφορος καὶ ἐπαρχιακὸς ταμίας » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « Οἰκονομικὴ Ἀρχὴ καὶ διοικητικὸς ταμίας ».

Ἄρθρ. 18. Ἀντὶ τῶν λέξεων « ἐπαρχιακὴ ἀρχὴ » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « Διοικητικὴ Ἀρχή ».

Ἄρθρ. 22. Ἀντὶ τῶν λέξεων « ἐπαρχιακὰς ἐφορείας » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « Οἰκονομικὰς Ἀρχάς ».

Ἄρθρ. 23. Τὸ ἀόριστον τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκποιήσεως τῶν καρπῶν εἶναι ἐπιδεκτικὸν ὑπονοιῶν καὶ καταχρήσεων, διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συνταχθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὡς ἑφεξῆς.

« Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ἐκποιεῖ τοὺς εἰς εἴδη » συναζομένους καρποὺς διὰ δημοπρασίας τοῖς μετρητοῖς, προ» τιμωμένης πάντοτε τῆς ἐκ διαλειμμάτων ἐκποιήσεως εἰς τὴν » δημοπρασίαν μέχρι τῶν 3000 ὀκάδων. Ἂν δὲ ἡ προσφορὰ ἀνω» τέρας ἢ καὶ μεγίστης ποσότητος φθάνῃ ἢ ὑπερβαίνῃ τὴν ἐκ » διαλειμμάτων προσφερθεῖσαν τιμήν, τότε προτιμᾶται ἡ ἀνω» τέρα προσφορά ».

« Ἐὰν οἱ φορολογούμενοι ζητήσωσι τὴν παραχώρησιν τῶν » καρπῶν εἰς αὐτοὺς τοὺς μετρητοῖς, ἀλλ' ἄνευ δημοπρασίας, » συγχωρεῖται ἡ παραχώρησις αὕτη, καθόσον ἀφορᾷ μόνον » τοὺς φόρους ἑκάστου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης » τιμῆς, προσδιοριζομένης παρὰ τῆς Διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς » ἀρχῆς καὶ τοῦ διοικητικοῦ ταμείου ».

Ἐὰν ἡ Γερουσία θεωρῇ, ὅτι ἡ ὡς ἀνωτέρω προσθήκη, ἀρχομένη ἀπὸ τὴν λέξιν « πρωτιμωμένης » καὶ τελευτῶσα εἰς τὴν λέ-

ξιν « προσφορὰ » θετομένη εἰς τὰς διατάξεις, ἐκτελεῖται ἀπαραλλάκτως, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀντιτείνει.

Αὗται εἶναι αἱ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, τὰς ὁποίας καθυποβάλλει εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβε πρὸς τούτοις ὑπ' ὄψιν τὴν πρὸς αὐτὴν διευθυνθεῖσαν παρὰ τοῦ Γραφείου ἀναφορὰν τοῦ Κ. Ν.Γ. Ἰγγλέση, δι' ἧς ἀναφέρει, ὅτι οἱ ἀμπελοκτῆται τῆς Σαντορίνης σπείρουσι κατὰ πενταετίαν κριθὴν ἐντὸς τῶν ἀμπέλων των, χάριν κοπρίσματος, καὶ ὅτι, ἐὰν ἡ ἐπὶ τῶν ἀμπέλων φορολογία ἀποφασισθῇ νὰ γίνεται κατὰ στρέμμα, ἐξαιτεῖται ὥστε ἡ τοιαύτη κριθὴ νὰ μένῃ ἀφορολόγητος.

Ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ δικαίαν τὴν αἴτησιν διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους·

Ὅταν ἡ ἀποδεκάτωσις γίνεται εἰς τοὺς καρποὺς, ὅλα τὰ ἐν τῷ ἀγρῷ φυόμενα εἴδη πρέπει νὰ ἀποδεκατίζωνται ὡς προϊόντα τῆς γῆς κατὰ τὸ ἐνυπάρχον φορολογικὸν Σύστημα. Ὅταν δὲ ἡ φολογία γίνεται κατὰ στρέμμα, τότε ἡ ἀποδεκάτωσις γίνεται κατὰ τὴν ἀξίαν, ἢ μᾶλλον κατὰ τὴν ποιότητα τοῦ ἀγροῦ, ὅθεν καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς δύο εἰδῶν φορολογίαν, ἀφ' οὗ ἅπαξ τὸ κτῆμα φορολογηθῇ ἐπὶ τῆς ἀξίας του. Διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ ἐὰν παραδεχθῇ τὸ σύστημα τῆς κατὰ στρέμμα φορολογίας, νὰ διευθυνθῇ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, μὲ τὴν ἐπισημείωσιν παρὰ τῆς Γερουσίας, ὅτι οὔσης δικαίας τῆς αἰτήσεως, νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ Ὑπουργεῖον καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα.

Τελευταῖον ἡ ἐπιτροπὴ κάμνει τὴν ἀκόλουθον παρατήρησιν: Ὅτι ἂν καὶ οἱ ἀντίθετοι λόγοι ἦναι ἰσχυροὶ καὶ δίκαιοι, ἡ περιπλέον ἀργοπορία ὅμως τῆς ἐκδόσεως τοῦ Νόμου εἶναι ἐπιβλαβεστέρα ἀσυγκρίτῳ λόγῳ ἀπὸ τὴν ἐμπεριεχομένην εἰς τὸ Νομοσχέδιον· Ὅθεν προτιμᾷ τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου πρὸς ἀπορυγὴν δυσαρέστων συνεπειῶν. Ἐναπόκειται δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ προτιμήσῃ τὸ συμφερώτερον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἀπριλίου 1845.

Ἡ Ἐπιτροπή

Λάμπρος Νάκος — Γ. Αἰνιάν
Β. Χριστακόπουλος — Διαμαντῆς Ν. Ὀλύμπιος
Τάτζης Μαγγίνας.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν τῆς ἐκθέσεως. Προσδιορίζει δὲ ἡμέραν συνεδριάσεως πρὸς συζήτησιν τοῦ

Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς τὴν ά. Μαΐου ἡμέραν τρίτην.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 4 Μαΐου 1845 ἡμέρᾳ τρίτῃ

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις: ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1845 Νομοσχεδίου.

Γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, ἄρχεται ἡ κατ' ἄρθρον αὐτοῦ συζήτησις· ἡ δὲ τῶν τῆς ἐπιτροπῆς γενικῶν παρατηρήσεων ἀναβάλλεται, ὡς δυναμένη νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν κατ' ἄρθρα συζήτησιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρου παρατηρεῖ τις, ὅτι Νόμος ὑπάρχει, δι' οὗ ἐκανονίσθη, ὅτι αἱ γενόμεναι ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν ἐμφυτεύσεις ἀμπελώνων ἢ σταριδώνων, μετὰ παρέλευσιν τινῶν ἐτῶν διαμοιράζονται καὶ τὸ ἥμισυ ἀποκαθίσταται ἰδιοκτησία τοῦ ἐμφυτεύσαντος, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ τοῦ δημοσίου. Ὅτι τοιούτου Νόμου ὑπάρχοντος, ἂν καὶ δι' ἀμέλειαν ἢ ἄλλα ἐμπόδια, δὲν ἐπραγματοποίησε τὴν διανομὴν ταύτην ἡ Κυβέρνησις, εἶναι ἄδικον, τὸ ἀποκατασταθὲν τοῦτο ἥμισυ ἰδιωτικὴ ἰδιοκτησία νὰ πληρώνῃ, πλὴν τοῦ ἐγγείου, καὶ ἐπικαρπίας φόρον, τὸν ὁποῖον δὲν ὀφείλει νὰ πληρώσῃ, εἰμὴ, διὰ τὸ ἥμισυ, τὸ ἀνῆκον εἰς τὸ δημόσιον.

Ἀπαντᾷ ἕτερος, ὅτι τοιοῦτος Νόμος δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ὅτι μόνον ἄδειαι ἐζητήθησαν διανομῆς τοιαύτης καὶ δὲν ἐδόθησαν. Ὅτι πλὴν τούτου, σήμερον ὑπάρχει λόγος περὶ τοῦ φόρου τῶν

ἀναγνωρισμένων ὡς ἐμρυτευθέντων εἰς ἐθνικὴν γῆν, καὶ ὁ περὶ διανομῆς Νόμος εἶναι ἀντικείμενον ὅλως διόλου χωριστόν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶδεν τὸ δικαιότερον τῶν δι' ἀδείας, ἢ ἄνευ ἀδείας ἐμρυτευθέντων, καθὼς καὶ τῶν ἀπὸ Ὀθωμανοὺς ἐμρυτευθέντων, καὶ ἀπὸ Ἕλληνας διατηρηθέντων ἀμπελώνων, καθὼς καὶ τὸ ἄδικον τῆς διακρίτεως τῶν καλλιεργητῶν τούτων εἰς τάξεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν ἐπλήρωνεν 20 τοῖς 0/0, ἡ ἄλλη 15 καὶ ἡ τρίτη 10 ἐπικαρπίας φόρον, ἠθέλησε νὰ γενικεύσῃ τὴν διάταξιν ταύτην εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς ἐμρυτευτάς. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ἡ γενομένη πρότασις σχέσιν δὲν ἔχει μὲ τὸν φορολογικὸν Νόμον.

Ὁ προτείνας τὴν πρότασιν ἀναγινώσκει τὸν Νόμον περὶ διανομῆς τῶν ἐμρυτευθέντων ἀμπέλων, καὶ κατὰ συνέπειαν τούτου διϊσχυρίζεται, ὅτι ἀδίκως θέλει φορολογηθῇ κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἐπικαρπίας ὁ ἀποκτήσας ἤδη εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ἐμρυτεύσεως δικαίωμα κυριότητος.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἄλλοι τινες παρατηροῦσιν, ὅτι, ἂν καὶ τοιοῦτος Νόμος ὑπάρχῃ πάλιν ἀδικία δὲν προκύπτει, καθότι ὁ ἐμφυτευτὴς ἀπολαμβάνων τὴν πρόσοδον τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως τῆς Ἀμπέλου ἐπὶ μόνῃ τῇ πληρωμῇ τῆς ἐπικαρπίας, ὠφελεῖται σημαντικά, διὸ καὶ οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐμρυτευτῶν ἐζήτησε ποτὲ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ διανομή.

Ἕτερος παραδέχεται τὰς παρατηρήσεις ταύτας λέγων, ἐπειδὴ φρονεῖ, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο συνδέεται μὲ τὸ 5 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, καθὸ ἀκολουθῇ παράβασις τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, περὶ ἴσης ἐπιβολῆς φόρων, ἐπειδὴ ἡ παραδοχὴ τοῦ ἄρθρου τούτου δύναται νὰ ὑποτεθῇ προδίκασις τοῦ 5 ἄρθρου, ἐξαιτεῖται ἢ νὰ ἀναβληθῇ ἡ παραδοχή του μέχοι τῆς συζητήσεως τοῦ ἄρθρου 5 ἢ νὰ ἀποφανθῇ τὸ Σῶμα, ὅτι οὐδεμία προδίκασις ὑπάρχει.

Ἕτερος παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ὅλως διόλου ἀνεξάρτητον τῶν ἑπομένων· λέγει δὲ μόνον, ὅτι ἐπειδὴ ὁ φόρος τῆς ἐπικαρπίας ἀντιστοιχεῖ μὲ ἐκμίσθωσιν ἐθνικοῦ κτήματος, ἔπρεπε νὰ ἦναι γνωστὸν εἰς ποίαν βάσιν στηρίζεται ἡ ποσότης τῶν 10 τοῖς 0/0 ἥτις ἐπιβάλλεται ἀδιακρίτως τῆς ποιότητος καὶ θέσεως τῶν γαιῶν, αἵτινες οὖσαι ἄλλοῦ προαγωγικώτεραι, ἔπρεπε νὰ ἐκμισθώνωνται διαφορετικώτερα ἐκείνων, τὰς ὁποίας, καὶ ἐναντίον τῆς ἀφορίας των, διὰ τῶν προσπαθειῶν του ἀποτελεῖ ἐπίσης γονίμους ὁ καλλιεργητής. Ἐκ τούτου συμπεραίνει, ὅτι ἡ ἴση αὕτη εἰς ὅλας ἀδιακρίτως τὰς γαίας ἐπιβολὴ φόρου

εἶναι ἄδικος, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο προκύπτει ἡ ἀνάγκη τῆς ὅσον ἐνεστι ταχυτέρας συντάξεως Κτηματολογίου. Τὴν παρατήρησίν του δὲ ταύτην ἀπευθύνει μὲ σκοπὸν ὥστε ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ μέλλον νὰ λάβῃ καταλληλότερα μέτρα.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διατείνεται ὅτι καὶ οὕτως ἔχοντος τοῦ φόρου τῆς ἐπικαρπίας, δὲν ἀποκαθίσταται οὗτος ἄδικος καὶ δυσανάλογος, καὶ τοῦτο ἤθελεν ἀποδείξει, λέγει, ἀνίσως τὸ ζήτημα δὲν ἦτον ἐκτὸς τοῦ προκειμένου.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἀμφότερα τὰ ζητήματα στηρίζονται εἰς ὀρθὰς ἀρχάς· ἀλλ' ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐμρυτευθείσας ἀμπέλους, μὴ γενομένης εἰσέτι τῆς διανομῆς, δὲν ἐδύνατο νὰ γίνῃ ἡ ἀπαιτουμένη διάκρισις, ἡ δὲ συγκατάβασις τῆς Κυβερνήσεως: τοῦ νὰ ὑπαγάγῃ καὶ τὰς παλαιὰς καὶ τὰς μετ' ἀδείας, καὶ τὰς ἄνευ ἀδείας ἐμρυτευθείσας ἀμπέλους εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, καὶ τὸν φόρον τῆς ἐπικαρπίας νὰ ἐλαττώσῃ εἰς μόνον τὰ 10 τοῖς 0/0, εἶναι ἱκανὸν εὐεργέτημα.

Ὡς πρὸς τὸ 6ον. ζήτημα, θεωρεῖ καὶ τοῦτο ὀρθὸν, διότι τῷόντι ἡ ἐπικαρπία θεωρουμένη ὡς ἐκμίσθωσις, δὲν ἔπρεπε νὰ ἦναι ἡ αὐτὴ, δι' ὅλας τὰς γαίας, ἀλλ' εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ γίνῃ διάκρισις, πρὶν εἰσαχθῇ τελειότερον σύστημα φορολογίας, διὰ τὸ ὁποῖον ἀπαιτοῦνται Κτηματολόγια.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρότασιν τοῦ ζητήσαντος νὰ μὴν ἀποφασισθῇ τὸ 1 ἄρθρον πρὶν τοῦ 5 θεωρεῖ ὅλως διόλου ἄσχετον τὸ ἓν μετὰ τοῦ ἄλλου, μολαταῦτα προτείνει νὰ ληφθῇ εἰς σημείωσιν ἡ πρότασις αὕτη, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸν προτείναντα, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ 5 ἄρθρου.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ 1, 2, 3 καὶ 4 ἄρθρον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 5 ἄρθρου καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐκθέτει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις κυρίως λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, τὸ ὅτι, οὐχὶ τόσον οἱ φόροι, ὅσον ὁ τρόπος τῆς εἰσπράξεώς των ἐπεβάρυνε τοὺς πολίτας κατὰ τὸ παρελθὸν, ἠθέλησε νὰ ἀπαλλάξῃ εἴδη τινα τῶν ὁποίων ἡ φορολογία καὶ δυσεκτέλεστος καὶ ὀχληρὰ ἀπεκαθ.στατο, καθὼς ἡ τῶν σπορίμων κειμένων δένδρων, ὁσπρίων τινῶν καὶ ἄλλων προϊόντων, τὰ ὁποῖα ὁ γεωργὸς σπείρει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸς ἰδίαν του χρῆσιν. Ὅτι ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἀφ' ὅσα τις περὶ τοῦ 5 ἄρθρου ἀνέφερε, φαίνεται ὅτι νομίζεται ἡ ἐξαίρεσις αὕτη προσβολὴ τοῦ Συντάγματος, καθ' ὅσον τοῦτο προβλέπει νὰ φορολογῶνται ἐπίσης ὅλοι οἱ Ἕλληνες· ὅτι ὅμως τὸ τοιοῦτον δὲν ὑπάρχει, διότι δὲν ὑπάρχει

τάξις γεωργῶν ἰδιαιτέρως ἐνασχολουμένη εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν εἰδῶν τούτων, ἀλλ' ἐν γένει ὅλοι οἱ γεωργοὶ εὐεργετοῦνται διὰ τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης· ὅτι ἀφ' ἑτέρου ἦτον ἀναγκαία, κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως, νὰ ἀπονεμηθῇ κάποια χάρις εἰς τὸν λαόν· ὅτι λόγος ἐγένετο νὰ γίνῃ ἡ ἐξαίρεσις αὕτη ἐπὶ τοῦ σπόρου, ἀλλ' ὅτι τότε ἡ Κυβέρνησις ἤθελε ζημιωθῇ σχεδὸν 600 χιλιάδας δραχμῶν, ἐνῷ διὰ τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης δὲν ἐλαττοῦται ἡ πρόσοδός της, εἰμὴ κατὰ ἑκατὸν ἢ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας δραχμῶν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐνασχοληθεῖσα εἰς τοὺς προϋπολογισμούς, τοὺς ὁποίους ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν μέλλει νὰ παρουσιάσῃ εὑρεν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ περισσοτέρας παραχωρήσεις, ἐνῷ ὑπελόγισεν ὅτι αἱ εἰσπράξεις της θέλουν ἀναβῇ εἰς 13 περίπου ἑκατομμύρια, καὶ εἰς 11 1/2 περίπου τὰ ἔξοδά της, ὥστε τὸ περίσσευμα τοῦτο μόλις θέλει ἐπαρκέσει, διὰ νὰ σχηματισθῇ κεφάλαιον πρὸς ἐμψύχωσιν τῶν γεωργῶν καὶ βιομηχάνων, καὶ πρὸς ἀπότισιν εἰς τὸ μέλλον τῶν χρεολύτρων.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς λέγει τὰ ἑξῆς·

Ἡ τάξις, ἡ ἡσυχία καὶ ἡ ἀσφάλεια μιᾶς Ἐπικρατείας εἶναι κοινὴ καὶ ὠφέλιμος, δι' ὅλα τὰ μέλη τῆς κοινωνίας, διὰ τοῦτο καὶ οἱ φόροι, οἵτινες εἶναι τὰ μέσα τῆς διατηρήσεώς των διανέμονται ὁμοιοτρόπως εἰς ὅλας τὰς τάξεις καὶ κλάσεις ἄνευ ἐξαιρέσεως καὶ ἀναλόγως τῆς περιουσίας ἑκάστου· καὶ γραπτὸς Νόμος ἂν δὲν ἦτον, ὁ φυσικὸς Νόμος ὑπαγορεύει τοῦτο· διότι ἀποβλέπει ὅλα τὰ μέλη τῆς κοινωνίας. Ἅμα εἰσχωρήσει μερικὴ ἐξαίρεσις τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος, εἰσχωρεῖ κατὰ συνέπειαν ἡ ἔρις καὶ ἡ ἀντιζηλία, καὶ οὕτως ὁ ἱερὸς οὗτος καὶ σωτήριος σκοπὸς τῆς κοινωνίας καταστρέφεται ἑκατονταπλασίως.

Ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία μὴ ἔχουσα ἄλλα μέσα, ἢ ἄλλο καταλληλότερον σύστημα, παρεδέχθη τὸ φορολογικὸν σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως τῶν προϊόντων τῆς γῆς, καί τινας ἐμμέσους φόρους ἐπ' αὐτῇ τῇ βάσει. Ὅλαι αἱ Ἐθνικαὶ Συνελεύσεις εἰθίσπισαν τὴν ἄνευ διακρίσεως διανομὴν τῶν φόρων, καὶ κατὰ συνέπειαν ὅλοι οἱ ἐτήσιοι φορολογικοὶ Νόμοι διετήρησαν τὸ ὁμοιόμορφον τῆς φορολογίας σύστημα, καὶ ἰδοὺ σᾶς ἀναγινώσκω ἀποσπάσματα τῶν διατάξεων τούτων.

Δὲν πρέπει νὰ ἐπιβραδύνῃ τὰς διασκέψεις μας ἡ ἰδέα, ὅτι τὰ μικρᾶς ποσότητος προϊόντα καὶ ἂν ἐξαιρεθῶσι, δὲν φέρουν ἐπαισθητὴν ζημίαν, ἐπειδὴ τὸ ἄδικον εἴτε μεγάλον εἶναι, εἴτε μικρὸν

φέρει πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ στίγματα τῆς ἀδικίας καὶ ἀντιζηλίας καὶ καταστρέφει τὴν σωτήριον ἀρχὴν τῆς ἰσότητος.

Ἂν ἡ ἐξαίρεσις προτείνεται διὰ τὸν λόγον τῆς ἐλαχίστης ποσότητος, διὰ ποῖον λόγον νὰ ἐξαιρεθῇ ἡ φακὴ καὶ ὄχι τὰ κουκία; διατὶ τὰ σκόρδα καὶ ὄχι τὰ πορτοκάλλια; διατὶ τὰ κρόμμυα καὶ ὄχι τὰ φασώλια;

Διὰ νὰ ἐξαιρέσῃ ὁ οἰκονομολόγος εἴδη, ἢ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν φορολογίαν αὐτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπολογίσῃ προηγουμένως τὴν καρπιμότητα ἑκάστου εἴδους, κατὰ μέσον ὅρον ὅλων τῶν φορολογουμένων πραγμάτων, νὰ ἐκπέσῃ τὰ κατὰ τὴν φύσιν ἑκάστου ἀπαιτούμενα ἔξοδα τῆς καλλιεργείας, διὰ νὰ γνωρίσῃ πόσον εἶναι τὸ καθαρὸν εἰσόδημα ἑκάστου, ἔπειτα νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ποσὸν τοῦ δεκάτου, τὸ ὁποῖον δίδει ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, καὶ νὰ τὸ παραβάλῃ μὲ τὸ μένον ποσὸν τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος, διὰ νὰ γνωρίσῃ πόσον πληρώνει τοῖς ἑκατὸν ἐκ τοῦ μένοντος εἰσοδήματος, καὶ τότε νὰ διακρίνῃ ποῖα εἴδη εἶναι βεβαρυμένα, καὶ ποῖα εἶναι ἐλαφρότερα κατὰ τὸ ἐνυπάρχον σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως.

Νομίζω, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς αὐτὴν τὴν διάγνωσιν ἔκαμε, καὶ βασιζόμενος εἰς ἕνα ὡς ἔγγιστα ἀκριβῆ ἔλεγχον, ἐπρότεινε κατὰ συνέπειαν τὰς ἐξαιρέσεις ταύτας, καὶ σὺν τούτοις, ὡς μᾶς εἶπε, παρετήρησε τὸ ἀνεφάρμοστον τοῦ πράγματος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ὅτι χρήζουσιν ἐμψυχώσεως ὡς παραγωγὰ ἀρίστων ὠφελειῶν. Ἀλλὰ παρατηροῦμεν καὶ εὑρίσκομεν, ὅτι κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος δὲν εἶναι βεβαρυμένα καὶ εἰς τὴν καλλιέργειάν των δὲν ἀπαιτοῦνται περισσότερα ἔξοδα· ἀπ' ἐναντίας μάλιστα πολλὰ ἐξ αὐτῶν καὶ ὀλιγώτερα ἔξοδα ἔχουν, καὶ ὀλιγώτερος χρόνος ἀπαιτεῖται διὰ τὴν καλλιέργειάν των. Παρατηροῦμεν διὰ τὸ δυσερμήνευτον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ δὲν εὑρίσκομεν διαφορὰν ἀπ' ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔχουν οἱ δημητριακοὶ καρποὶ εἰς τὴν ἀποδεκάτωσιν. Παρατηροῦμεν, ἂν οἱ καλλιεργηταὶ τῶν εἰδῶν τούτων ἦναι ἡ πτωχοτέρα τάξις, καὶ δὲν εὑρίσκομεν διαφορὰν μεταξὺ τούτων καὶ τῶν λοιπῶν γεωργῶν. Παρατηροῦμεν ἂν τὰ εἴδη ταῦτα ἦναι τὰ ἀναγκαιότερα τῆς ἀνθρωπίνου τροφῆς, καὶ δὲν ὑπάρχει οὔτε τοῦτο. Παρατηροῦμεν ἂν ἐκ τῶν εἰδῶν τούτων ἐξάγεται κάμμία βιομηχανία, καὶ ἡ ἐλάττωσις τῆς φορολογίας των ἀναπληροῦται ἀπὸ τὴν διάχυσιν τοῦ πλούτου εἰς τὸν λαόν, διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς βιομηχανίας, καὶ δὲν εὑρίσκομεν κἀνὲν εἶδος βιομηχανίας ἐξαγόμενον ἐκ τούτων. Τέλος πάντων παρατηροῦμεν ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα θέλει εἶναι ὁ γογγυσμὸς τοῦ μεγάλου μέρους

τῶν γεωργῶν καὶ ὅλων τῶν λοιπῶν φορολογουμένων τάξεων, διὰ τὸ προνομιοῦχον δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἀπερισκέπτως δίδομεν εἰς τινας, ἐνῷ κἀνεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν τὸ ἐζήτησε, καὶ οὔτε ἐφαντάσθη νὰ ζητήσῃ τοιοῦτον ἐξαιρετικὸν προνόμιον, ἀφοῦ ὁ σῖτος καὶ ὁ ἀραβόσιτος ἀποδεκατίζονται.

Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχει καὶ ἄλλη δυσάρεστος συνέπεια. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς σπείροντας σῖτον καὶ ἀραβόσιτον θὰ ἐλαττώσουν τὴν σποράν τούτων καὶ νὰ καταγίνουν εἰς τὴν σποράν τῶν ἀφορολογήτων κομμυδίων, φακῆς κτλ. καὶ τότε ἐνῷ θὰ ζημιωθῇ διττῶς τὸ δημόσιον ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἑνὸς καὶ ἀπὸ τὸ ἀφορολόγητον τοῦ ἄλλου, θέλει λάβει καὶ ὁ τόπος ἀνάγκην νὰ ἀγοράζῃ περισσότερον σῖτον ἀπὸ τὴν Ῥωσσίαν καὶ Τουρκίαν καὶ ἀραβόσιτον ἀπὸ τὴν Νεάπολιν.

Ἡ ἐξαίρεσις πρέπει νὰ γίνῃ εἰς μόνον τὸν σπόρον τῶν δημητριακῶν καρπῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι μέτρον γενικὸν καὶ δίκαιον ἀναμφισβήτητον, διότι ἀδίκως ἀποδεκατίζεται δίς, καὶ ὁ κατ' ἔτος τοιοῦτος ἀποδεκατισμός του εἰσκάθε δέκα ἔτη, λαμβάνει τὸ δημόσιον ὅλον τὸ κεφάλαιον τοῦ σπόρου ἀπὸ τὸν γεωργόν.

Ἐὰν ὅμως προτιμηθῇ ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ εἰδῶν, εἶναι πολὺ δύσκολον ἔπειτα νὰ γίνῃ ἡ τοῦ σπόρου, ἐπειδὴ ὁ ἅπαξ γενόμενος ἐκπισμὸς φορολογίας δυσκόλως πλέον ξανατίθεται, καὶ μάλιστα ὅπου τὸ ποσὸν τῆς ἐλαττώσεως τῶν ῥηθέντων εἰδῶν πλησιάζει νὰ ἐξισωθῇ μὲ τὸ ποσὸν τῆς ἀποδεκατώσεως τοῦ σπόρου, ἐπειδὴ κατ' ἐμὴν κρίσιν τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπερβαίνει πολὺ τὰς 120,000 δραχ. τὰς ὁποίας ἀνέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργός· ἔχω διδόμενα νὰ πιστεύσω τοῦτο, καὶ ἰδοὺ σᾶς φέρω ἐκ τοῦ προχείρου ἓν παράδειγμα καθαρὸν καὶ ἁπλούστατον.

Ὁ οἰκονομικὸς ἐπίτροπος Φωκίδος, ὅστις εὑρίσκεται ἤδη εἰς Ἀθήνας εἰσέπραξεν εἰς τὸ παρελθὸν, διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, τὸν ἐλαιῶνα Σαλώνων καὶ ἐσύναξε διὰ δικαίωμα δεκάτου, λάδι ὀκάδ. 30,000 καὶ ἐλαίας πρὸς βρῶσιν δικαίωμα δεκάτου ὀκάδ. 60,000 μὲ τὴν ἐφετεινὴν ὅμως ἐξαίρεσιν τῆς φορολογίας, ἂς μὴν ἀμφιβάλλωμεν, ὅτι τὸ μὲν δέκατον τοῦ ἐλαίου θέλει καταβῇ εἰς 15,000. ὀκάδας, τῶν δὲ πρὸς βρῶσιν ἐλαιῶν θέλει ἀναβῇ εἰς 120,000 ὀκάδας, αἵτινες λογιζόμεναι εἰς μετρίαν τιμὴν ἀνὰ 20 λεπτὰ ἡ ὀκὰ, φέρει δέκατον δραχ. 24,000 ἀφοῦ εἰς ἓν μόνον μέρος ἦναι τόσον, καθεὶς ἠμπορεῖ νὰ συμπεράνῃ τί θέλει γίνει εἰς τὰ λοιπὰ διάφορα μέρη. Μὲ τὸ πρόσχημα τῶν πρὸς βρῶσιν ἐλαιῶν ἓν μέγα μέρος ἐλαίου θέλει ἐκπιεσθῇ εἰς τὰς ἰδιαιτέρας οἰκίας μὲ πατητίρας καὶ τζαντίλας, καὶ τοιουτοτρόπως ἡ εἰς τὸ ἔλαιον ἀποδεκάτωσις τοῦ δημοσίου θέλει ἐλαττωθῇ ἴσως κατὰ τὸ ἥμισυ. Ἡ ποσότης τῶν κομμυδίων δὲν εἶναι καὶ αὐτὴ ὀλίγη, καὶ ἰδοὺ τὸ συμπέρασμά μου. Ἑκάστη οἰκογένεια τρώγει κατ' ἔτος τοὐλάχιστον 40 ὀκάδ. κομμυδία, ὥστε τὸ δέκατον εἶναι 4 ὀκάδες. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος συμποσοῦνται εἰς δεκαεξάς χιλιάδας οἰκογενείας, ἀνὰ 4 ὀκάδ. τὸ δέκατον φέρουν 800,000 ἡ τιμὴ τῶν πρὸς δέκα λεπτὰ ἡ ὀκὰ κάμνει δραχ. 80,000, δικαίωμα δεκάτου. Ἐκτὸς λοιπὸν τῶν ἄλλων εἰδῶν τὰ δύο μόνα ταῦτα εἴδη κάμνουν ὡς ἔγγιστα 200,000 δραχ. Δὲν εἶναι ἱκανὸς ὁ λόγος νὰ μᾶς πείσῃ ὅτι ἐξαιροῦνται τὰ δεῖνα εἴδη χωρὶς ἄλλο δικαιολόγημα, ἀλλὰ πρέπει νὰ μᾶς εἴπῃ λόγους ἰσχυροὺς, λόγους ἀνεκτοὺς καὶ τοιούτους ἕως τώρα δὲν μᾶς εἶπεν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τοὺς ἰσχυροὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν ἐξαίρεσιν τῶν μνησθέντων εἰδῶν ἀπὸ τὴν γενικὴν φορολογίαν, παρακαλῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν νὰ μᾶς φωτίσῃ καὶ νὰ μᾶς βάλῃ εἰς θέσιν νὰ γνωρίσωμεν τέσσαρα πράγματα.

α'. Μεταξὺ ὅλων τῶν φορολογουμένων πραγμάτων ποῖα εἴδη εἶναι ἐξαιρημένα κατὰ τὸ φορολογικὸν μας σύστημα·

β') Ποῖοι λόγοι δικαιοσύνης ὑπηγόρευσαν τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ῥηθέντων εἰδῶν ἀπὸ τὴν γενικὴν φορολογίαν·

γ') Πόσον ὡς ἔγγιστα εἶναι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς ἐλαττώσεως ἐκ τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης, καὶ

δ') Πόσον εἶναι τὸ ποσὸν τῶν δεκάτων τῶν δημητριακῶν καρπῶν διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἀναλογίαν τοῦ σπόρου.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι κατὰ τοὺς ἀνὰ χεῖρας του πίνακας, ὅλων τῶν βρωσίμων ἐλαιῶν τοῦ Κράτους ὁ φόρος δὲν ὑπερβαίνει τὰς 8 χιλιάδας δραχμάς, καὶ τῶν κομμύων εἰς μικροτέραν ἔτι ποσότητα, καθότι τὰ περισσότερα ἔρχονται ἀπὸ τὴν Σάμον, καὶ μόνον ὀλίγα ἐξάγονται διὰ τὴν Ἑπτάνησον.

Εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρίστᾳ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ συγχίζει τὸ προνόμιον τῶν προσώπων, τὸ ὁποῖον προβλέπει μόνον τὸ Σύνταγμα, μὲ τὰ πράγματα. Κατὰ τὸ Σύνταγμα δὲν συγχωρεῖται νὰ ὑπάρχῃ κλάσις ἀνθρώπων προνομιοῦχος, δὲν ἀπαγορεύεται ὅμως ἡ ἀτέλεια εἰδῶν τινων χρησιμωτέρων, ἢ τῶν ὁποίων ἡ φορολογία ἀποκαθίσταται δύσκολος, ἢ ἐπαχθής. Παρατᾷ ὅτι ἡ ἐποχὴ τοῦ χρόνου παρῆλθε, καὶ τὸ δημόσιον ζημιοῦται, διότι ὁ λαὸς θερίζει καὶ κοπανίζει τὰ γεννήματα, ἄνευ ἐπιστασίας. Παρατηρεῖ ἐπὶ τέλους, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ

Συντάγματος δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ προβάλῃ αὔξησιν φόρων. Ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινόμενα, τότε μήτε αὐτὸ τὸ ἥμισυ στρέμμα εἰς ἕκαστον ἰδιοκτήτην δὲν πρέπει νὰ ἐξαιρεθῇ.

Ἀντιτείνων ἕτερος λέγει, ὅτι σήμερον μόνον εἰσάγεται τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ὅθεν, ἂν ὁ καιρὸς παρῆλθε δὲν πταίει ἡ Γερουσία, ἥτις, ὡς πρώτην ἤδη φοράν, καθυποβαλλομένου Νόμου περὶ φορολογίας, ὑπὸ Κυβέρνησιν Συνταγματικήν, ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ ἐμβριθῆ καὶ σύντονον τὴν προσοχήν της ἐπὶ τούτου. Ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἐννόησε ποτὲ νὰ ἐπιβάλῃ φόρους, ἀλλ' ὅτι θεωροῦσα συνταγματικὴν παράβασιν εἰς τὸ ἄνισον καὶ ἄδικον τῆς ἐπιβολῆς τούτων, ὀφείλει νὰ προσέξῃ πολύ. Ὅτι μάλιστα αὕτη ἐπιθυμεῖ τῶν λαῶν τὴν ἀνακούφισιν, ἀλλὰ τὴν ἐπιθυμεῖ γενικὴν, καὶ ἐπὶ ὑγιεῶν βάσεων στηριζομένην, διὰ τοῦτο καὶ ἐγένετο λόγος περὶ τῶν σπόρων, οἱ ὁποῖοι ἀδίκως ἐπιβαρύνονται. Δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τάξεις τινὲς τῶν γεωργῶν εἰδικῶς δὲν ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν τινων ἐκ τῶν ἐξαιρουμένων εἰδῶν καλλιέργειαν, ἀναφέρει δὲ ὡς παράδειγμα τὸ Λίγων καὶ τὰ Βάτικα κλπ, ἀνίσως ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τοὺς πίνακάς του στηρίζει τὴν ἀπόδειξιν τῆς μικρότητος τῶν φόρων τῶν ἐρωσίμων ἐλαιῶν καὶ κρομμύων, τοῦτο δὲν ἰσχύει ἀπέναντι τῆς πεποιθήσεως τῶν πλείστων μελῶν τῆς Γερουσίας καὶ τῶν ἀλανθάστων ὑπολογισμῶν τῆς καταναλώσεως τῶν εἰδῶν τούτων, ἐξ ὧν ἐξάγεται θετικῶς εἰς πόσον δύνανται ν' ἀναβῶσιν. Ἀλλ' ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται μόνον ἡ κατάχρησις, ἡ ἀμέλεια τῶν Ὑπαλλήλων. Τὸ δὲ ἐλλεῖπον, περὶ τοῦ ὁποίου φοβεῖται ὁ Κ. Ὑπουργὸς, δύναται ν' ἀναπληρωθῇ ἀπὸ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐπὶ τῶν ἀμπέλων φόρων, καθότι, κατ' αὐτὸν, ἡ ποσότης τῶν στρεμμάτων τῶν ἀμπέλων δὲν εἶναι μόνον 300 χιλιάδας, ἀλλ' ὀκτακόσιαι. Μολαταῦτα δὲν ἐπιμένει εἰς τὸ νὰ γίνῃ τροπολογία, λαμβάνων μόνον ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας ἐκδόσεως τοῦ Νόμου, καὶ τὴν ζημίαν, ἥτις ἀπὸ πᾶσαν βραδύτητα προέρχεται· ἀπαιτεῖ μόνον νὰ γίνῃ μνεία ὅτι διὰ τὸ ἔτος τοῦτο μόνον, ἂν καὶ γνωρίζουσα τὸ ἄτοπον, χαριζομένη εἰς τὰς περιστάσεις, συγκατατίθεται ἡ Γερουσία.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν διϊσχυρίζεται ὅτι εἰδικοὶ καλλιεργηταὶ τῶν ἐξαιρουμένων τούτων εἰδῶν δὲν ὑπάρχουν. Ὅτι ἐπὶ δύο κυρίως εἰδῶν περιστρέφονται αἱ παρατηρήσεις: ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν καὶ κρομμύων· ὅτι τὸ δύσκολον τῆς εἰσπράξεως τούτων δικαιολογεῖ μάλιστα τὴν ἐξαίρεσιν, διότι πραγματικῶς δὲν ἐστάθη δυνατὸν, μήτε εἶναι, νὰ εἰσπραχθῶσι ποτὲ μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν· ὅτι εἶναι εἴδη γενικῶς χρήσιμα εἰς τὰς πτωχὰς κλάσεις. Ὅτι καὶ ὁ λαὸς ἔπρεπε ν' ἀπολαύσῃ τι μετὰ τὴν γενομένην μεταβολὴν, καὶ νὰ αἰσθανθῇ ἀνακούφισιν τινα, διὰ τοῦ εἰσαχθέντος Συνταγματικοῦ συστήματος, καὶ τινα ἄλλα εἴδη πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶσι πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς καλλιεργείας των.

Εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι δὲν εὑρίσκεται εἰς τοιαύτην διάταξιν οὐδεμία τοῦ Συντάγματος προσβολὴ, τὴν ὁποίαν βέβαια ἂν καὶ παραμικρὰν δὲν ἔπρεπε ποτὲ νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, καὶ ἂν ἐπρόκειτο περὶ χάριτος ἀπονεμομένης εἰς τὸν λαόν. Τὸ Σύνταγμα περιέχει γενικὰς ἀρχὰς μόνον, κυρίως ἀφορώσας τὰ πρόσωπα, καὶ ἐνταῦθα πρόκειται περὶ εἰδῶν μόνον τινῶν, καὶ τοιαῦται ἐξαιρέσεις ἐπιτρέπονται· πρέπει μόνον νὰ παρατηρήσωμεν, ἂν διὰ τῆς παραχωρήσεως ταύτης πραγματικῶς ὠφελεῖται ὁ λαὸς, διότι ἂν ἡ παραχώρησις ἦναι ἀσήμαντος καὶ ἐξ ἄλλου μέρους τυχὸν ἐπιβαρύνεται, καταντᾷ ἀπάτη. Δὲν παραδέχεται δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι ἔπρεπεν, ἕνεκεν τῆς μεταβολῆς νὰ γίνῃ χάρις εἰς τὸν λαόν. Δὲν πρέπει νὰ εὐχαριστῶμεν: δηλ. νὰ θεραπεύωμεν τὸν λαόν, ἀλλὰ νὰ τὸν εὐτυχίζωμεν· ὅτι ἂν ἡ προκειμένη ἀτέλεια ἦναι μικρὰ, τότε ἀπατῶμεν τὸν λαόν, ἂν ἦναι μεγάλη, τότε ἡ Κυβέρνησις μὴ δυναμένη νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰ ἀναγκαῖα πρὸς διατήρησιν τῆς κοινῆς τάξεως καὶ προόδου ἔξοδα, ἀποκαθιστᾷ τὸν λαὸν δυστυχῆ. Ἀναφέρει ἐνταῦθα ἱστορικὰ παραδείγματα, ὅτι αἱ πρὸς τοὺς λαοὺς κολακεῖαι συνεπέρεπον πάντοτε τὸν ὄλεθρον καὶ αὐτῶν καὶ τῶν Κυβερνήσεών των.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀντιτείνει κατὰ τῆς ἰδέας ταύτης λέγων, ὅτι πώποτε δὲν ἐννόησε νὰ θεραπεύσῃ τὸν λαὸν, καὶ ὅτι, ἂν ἡ χάρις ἦναι μικρὰ, τοῦτο προῆλθεν, ὡς ἐρρέθη, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐδύνατο νὰ κάμῃ περισσοτέρας θυσίας, ἀλλὰ καὶ ἡ μικρὰ χάρις ἔχει τὴν ἀξίαν της.

Ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἡ εἰς τῶν ξένων ἐθνῶν τὰ Συντάγματα λέξεις indistinctement (ἀδιακρίτως) ἐπρονόει τὸ νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἐξαίρεσις τάξεων προνομιούχων· ὅτι ἐνταῦθα, ἐπειδὴ δὲν πρόκειται περὶ προσώπων, ἀλλὰ μόνον περὶ εἰδῶν τινῶν, ὥστε ἐκ τούτου δὲν προσβάλλεται τὸ Σύνταγμα, τὰ ὁποῖα ἂν καὶ τὰ μὴ καταλληλότερα, ἕνεκεν ὅμως τῆς προχωρημένης ἐποχῆς τοῦ ἔτους, γνωμοδοτεῖ νὰ μείνωσιν ὡς εἶναι εἰς τὸ Νομοσχέδιον.

Ἕτερος ἐπαναλαμβάνων τὰς περὶ προνομιούχων εἰς ἄλλα Κράτη κλάσεων διατάξεις, παρετήρησεν, ὅτι τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματός μας ἀντεγράφη ἀπὸ ἄλλα Συντάγματα Ἐθνῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπῆρχον προνομιοῦχοι τάξεις, ὃ ἐστὶν ὁ κλῆρος καὶ οἱ Εὐγενεῖς δὲν ἐπλήρωναν, ἀλλὰ μόνον ὁ δυστυχὴς λαός· παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἀντιτείνει καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πρώτους παραγράφους τοῦ 5 ἄρθρου, ἀλλ' εἰς τὸν ἡ. μένει μόνον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της μήπως εἰς τὰ ἐν αὐτῷ ἐμπεριεχόμενα δυνηθῇ νὰ ἀντικαταστήσῃ ἄλλα εἴδη πλέον βεβαρυμένα καὶ γενικωτέρας ὠφελείας. Ἤτον λέγει ἀναμφιβόλως δικαιότατον νὰ ἐξαιρεθῇ ὁ σπόρος, ἀλλὰ τὸ περὶ σπόρου ἐσυζητήθη ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν, ὅπου ἐγένετο πρότασις, καὶ ἡ πρότασις ἀπορριφθεῖσα εἰς τὴν παροῦσαν Σύνοδον, δὲν δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ.

Λέγει ἕτερος, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐξαίρεσις τοῦ σπόρου ἤθελεν ἐπιφέρῃ ἐλάττωσιν προσόδου 600 χιλιάδων δραχμῶν, καὶ ἀναμφιβόλως τὸ ὑπέρογκον τῆς ποσότητος ταύτης ἔκαμεν, ὥστε καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀντέτεινεν εἰς τὴν γενομένην ἐντὸς τῆς Βουλῆς πρότασιν.

Ἀλλ' ἂν ἡ Γερουσία ἐψήφιζεν οὐχὶ πλήρη ἀτέλειαν τῆς σπορᾶς, ἀλλὰ μόνον τὴν κατὰ τὸ ἥμισυ φορολογίαν της: δηλ. τὴν ἔκπτωσιν 300 χιλιάδων δραχμῶν, ἐνῷ τοῦτο θεωρεῖται δίκαιον καὶ γενικὸν εὐεργέτημα, δὲν ἤθελεν εἶσθαι αὕτη νέα ὅλως διόλου πρότασις, καὶ ἠδύνατο ἴσως νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλήν.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι ἱκανὴ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου συζήτησις ἐγένετο καὶ ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν ἐξαιρέσεων τινῶν εἰδῶν ἔμεινε σύμφωνος ἡ Γερουσία. Ὅτι πρόκειται μόνον νὰ σκεφθῇ μήπως εὑρεθῶσιν ἐξαιρέσιμα εἴδη ἄλλα, πλέον ἐπιβεβαρυμένα, ἢ χρήζοντα ἐμψυχώσεως, διὰ τοῦτο γνωμοδοτεῖ ἢ νὰ παύσῃ ἡ συζήτησις, ἢ νὰ προχωρήσῃ ἡ Γερουσία εἰς ἄλλα ἄρθρα, ἐπιφυλαττομένη νὰ ἐπανέλθῃ ἐπομένως εἰς τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος.

Ἄλλοι παρατηροῦσιν, ὅτι ἡ διακοπὴ καὶ ἀναβολὴ αὕτη εἶναι ἄτακτος, ὅτι καὶ ἄλλα ἄρθρα ἀναφέρονται εἰς τοῦτο καὶ εἶναι ἀλληλένδετα, ὥστε πρέπει ἢ νὰ τὸ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, ἢ νὰ ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν.

Γενομένης περὶ ἀναβολῆς, ἢ μὴ, συζητήσεως, τὸ Σῶμα παρεδέχθη νὰ παύσῃ ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου, διὰ ν' ἀποφασισθῇ περὶ τοῦ §. ἀγδόου τοῦ προκειμένου ἄρθρου, εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, ἥτις προσδιωρίσθη διὰ τὴν αὔριον: 2 Μαΐου τὴν 10 ὥραν π. μ.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν, δι' ἧς

καθυποβάλλει εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ κυρωθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, περὶ φορολογίας εἰς τὰ τελωνεῖα προϊόντων τινῶν διὰ τὸ ἔτος 1845.

Ἡ Ἔκθεσις αὕτη καὶ τὸ Νομοσχέδιον ἔχουσιν ὡς ἀκολούθως,

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ περὶ τῶν εἰς τὰ Τελωνεῖα εἰσπραττομένων ἐγγείων φόρων Νόμου.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Τὸ πρῶτον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νομοσχέδιον ἀπέβλεπε τὰ εἴδη ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ὁ φόρος ἀποδίδεται ἀμέσως παρὰ τῶν καλλιεργητῶν εἴτε εἰς εἴδη εἴτε εἰς χρήματα. Τὸ δὲ παρὸν ἀποβλέπει εἰδικῶς τὰ εἴδη ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ὁ ἔγγειος φόρος θέλει λαμβάνεσθαι εἰς τὰ τελωνεῖα. Ἐκρίθη δὲ εὔλογον νὰ ἐκδοθῇ ἰδιαίτερος Νόμος διὰ ταῦτα, διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν τελωνικῶν Ἀρχῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις.

Ἄρθρ. 1 — 2. Μέχρι τοῦδε ἐφορολογοῦντο εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἔκτοσ τοῦ Κράτους ἐξαγωγήν των, αἱ σταφίδες, τὰ βαλανίδια, καὶ τὸ πριονόκαι, καὶ εἰς τὴν ἐξαγωγὴν, καθὼς καὶ εἰς τὴν μεταφορὰν τὰ λεμόνια καὶ πορτοκάλλια μερῶν τινων. Εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ ἐμψύχωσις, τὴν ὁποίαν ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν μετοξίων καὶ ῥιζαρίων, καὶ τρόπος ἐμψυχώσεως ἐθεωρήθη ἡ εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν φορολογία τῶν εἰδῶν αὐτῶν, ἐκτὸς τούτων συμπεριελήφθησαν διὰ τὴν εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ μεταφορὰν των φορολογίαν καὶ τὰ δίκατα τῶν σύκων τῆς Μεσσηνίας, τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦδε ἐνεκιάζοντο. Οἱ λόγοι, δ' οὓς ἐθεωρήθη συμφέρουσα ἡ εἰς τὰ τελωνεῖα φορολογία τῶν προϊόντων αὐτῶν, ἐκτίθενται κατωτέρω εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν καθέκαστα ἄρθρων.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 2 προσετέθησαν κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν, τῇ παραδοχῇ τῆς Κυβερνήσεως, αἱ λέξεις «διὰ θαλάσσης».

Ἄρθρ. 3 — 8. Τὰ ἄρθρα ταῦτα πραγματεύονται περὶ τῆς φορολογίας τῆς σταφίδος, καὶ περὶ τῆς βεβαιώσεως τῆς τρεχούσης καὶ ἀποκοπτομένης τιμῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας θέλουν φορολογεῖσθαι.

Μὴ ὑπαρχόντος σχεδὸν κανενὸς παραπόνου κατὰ τοῦ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη καθιερωθέντος τρόπου τῆς φορολογίας τῶν σταφίδων, δὲν ἐκρίθη εὔλογος ἡ τροποποίησις τῶν διατάξεων τῶν πρηλαβόντων Νόμων. Ἡ ἀποκοπεῖσα τιμὴ βεβαιοῦται διὰ πρωτοκόλλου, εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὁποίου συντρέχουσιν καὶ ἀνὰ

τρεῖς ἔμποροι καὶ ἰδιοκτῆται. Κατὰ δὲ τὴς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου, προσδιοριζούσης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρωτοκόλλου τὴν τρέχουσαν τιμήν, συγχωρεῖται ἔφεσις ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν Περιπλέον δὲ χορηγεῖται τοσον εἰς τὸ δημόσιον ὅσον καὶ εἰς τοὺς σταφιδεμπόρους τὸ δικαίωμα εἰς τὸ νὰ προσκαλέσωσιν νέαν ἀπόφασιν, ἅμα συμβῇ αὐξομείωσις τῆς τρεχούσης τιμῆς. Ἐκ τούτων ἐξάγεται, ὅτι αἱ διατάξεις αὐταὶ χορηγοῦν εἰς τοὺς φορολογουμένους ὅλας τὰς ἐφικτὰς ἐγγυήσεις, ὅτι δὲν δύνανται ποτὲ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἀπαίτησιν φόρου, ὑπερβαίνοντος τὸ δέκατον τῆς πραγματικῆς τρεχούσης τιμῆς τῆς σταφίδος.

Ἄρθρ. 9, 10, 11. Αἱ περὶ φορολογίας βαλανιδίων διατάξεις ἔλαβον σημαντικὴν μεταβολήν, καθότι, ἀντὶ τῆς ἰδιαιτέρας ἀφ' ἑκάστου εἴδους, ἤτοι ψιλοῦ καὶ χονδροῦ, φορολογίας, εἰσάγεται εἷς φόρος, χωρὶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ εἶδος.

Ἡ μέχρι τοῦδε ἰσχύουσα κατ' εἶδος φορολογία τοῦ βαλανιδίου, σκοπὸν εἶχε τὴν δικαίαν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου, ἀναλόγως τῆς ἀξίας ἑκάστου εἴδους, ἀλλ' αὐτῶν τῶν περὶ φορολογίας Νόμων ἡ ἀνάγνωσις, ἀρκεῖ νὰ πείσῃ ἕκαστον ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐν θεωρίᾳ δικαία, εἶναι ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων ἀνεφάρμοστος κατὰ μέγα τοὐλάχιστον μέρος· καθότι, ἐνῷ ὁ Νομοθέτης ἀπηγόρευσε τὴν ἐκ προθέσεως σύμμιξιν διαφόρων εἰδῶν, ἀναγνώρισε ταυτοχρόνως, ὅτι λαμβάνει χώραν σύμμιξις ἄνευ προθέσεως, καὶ ἄκοντος τοῦ ἰδιοκτήτου, διατάττων τὴν διὰ πραγματογνωμόνων βεβαίωσιν, ἂν ἡ σύμμιξις ἐγένετο ἐκ προθέσεως, ἢ μή. Διάφοροι δὲ πληροφορίαι ληφθεῖσαι παρὰ βαλανεμπόρων ἀποδεικνύουσιν·

α) Ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξάγονται πάντοτε τὰ βαλανίδια κατ' εἶδος, ἀλλ' ὅτι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι σύμμικτα.

β') Ὅτι καὶ τούτου μὴ ὑπάρχοντος, ἡ κατ εἶδος φορολογία χορηγεῖ ἀφορμὰς καταχρήσεων εἰς τοὺς τελωνιακοὺς ὑπαλλήλους καὶ ζημίας εἰς τὸ δημόσιον, ὡς ἐκ τοῦ καταλογισμοῦ πρὸς ἀθέμιτον ὄφελος τῶν ἐμπόρων τοῦ ἐπὶ τοῦ εὐτελεστέρου εἴδους φόρου ἐπὶ βαλανιδίων τοῦ μᾶλλον τιμωμένου εἴδους.

γ') Ὅτι ἡ ἐπιβολὴ ἑνὸς φόρου ἐν γένει δὲν θέλει δυσαρεστήσει ποσῶς τὸ ἐμπόριον, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ἀφαιρεῖ τὰ ἀνωτέρω ἀτοπήματα.

Διὰ ταῦτα ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ μετοξὺ τοῦ ψιλοῦ καὶ τοῦ χονδροῦ βαλανιδίου ἀναλογία, ἥτις ἐξηκριβώθη ὡς ἑξῆς·

Διὰ τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα 3/4 χονδρὸν καὶ 1/4 ψιλόν.

Διὰ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους 2/3 χονδρὸν καὶ 1/3 ψιλόν,

Προσδιωρίσθη ὁ φόρος ὡς ἑξῆς.

Διὰ τὴν Κέαν, Ἀκαρνανίαν καὶ Λακεδαίμονα, μέρη, τῶν ὁποίων τὰ βαλανίδια τιμῶνται πλειότερον τὸ καντάρι . δραχ. 1 10

Τελωνιακὸν δικαίωμα . . . . . » 65

Ἀλλ' εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν τοῦ § γ'. τοῦ ἄρθρ. 9 ὁ ἐγκτητικὸς φόρος τῶν βαλανιδίων Ἀκαρνανίας, Αἰτωλίας καὶ Τριχωνίας ἠλαττώθη, τῇ παραδοχῇ τῆς Κυβερνήσεως, εἰς δραχμ. δύο τὸ καντάρι.

Ὁ ἔγγειος φόρος περιλαμβάνει ἐνταῦθα καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας εἰς τὰ ἄλλα μέρη τοῦ Βασιλείου. Αἱ μὲν ἰδιωτικαὶ βαλανιδέαι καρποῦνται ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτήτας, αἱ δὲ ἐθνικαὶ διατίθενται διὰ λογαριασμοῦ τοῦ δημοσίου καὶ ἐπομένως ἡ ἐπικαρπία των λαμβάνεται, κατὰ τὰ περὶ ἐπικαρπίας τῶν δημοσίων κτημάτων διατεταγμένα. Ἀλλ' εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐπαρχίας, ὅπου αἱ βαλανιδέαι εἶσιν ἐν γένει ἐθνικαί, οἱ κάτοικοι ἔχουν ἀνέκαθεν δικαίωμα νομῆς ἐπ' αὐτῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν ἐθνικῶν γαιῶν δικαίωμα ἐπικαρπίας 15 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου ποσοῦ, τοῦτο δὲ προστίθεται εἰς τὸν εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραττόμενον ἔγγειον φόρον.

Ἡ αὐτὴ προσθήκη ἐγένετο καὶ εἰς τὸν ἔγγειον φόρον τῶν κηκιδίων, ὅστις προσδιορίζεται ἐν γένει εἰς λεπτὰ 10 τὴν ὀκάν.

Τὸ ἄρθρον 10 προσδιορίζει τὰ μέρη τῆς ἐξαγωγῆς, τὸ δὲ 11 τὰς ποινὰς εἰς ἃς ὑπόκεινται οἱ λαθρέως συλλέγοντες ἐκ τῶν ἐθνικῶν δένδρων.

Ἄρθρ. 12—14. Τὰ ἄρθρα ταῦτα πραγματεύονται περὶ τῆς φορολογίας τῆς μετάξης τοῦ πρινοκόκκου καὶ τοῦ ῥιζαρίου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν τὸ μὲν πρινοκόκκιον ἐφορολογεῖτο ἀπὸ τοῦ 1840, εἰς τὰ τελωνεῖα. Καθ' ὅτον δὲ ἀφορᾷ τὴν μετάξιν καὶ τὸ ῥιζάρι, τὰ εἴδη ταῦτα ἐφορολογοῦντο διὰ τοῦ δεκατισμοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νόμου, ἀναγνωρίσθη ὅτι πρέπει νὰ ἐμψυχωθῇ ἡ παραγωγὴ τῶν πολυτίμων αὐτῶν προϊόντων. Διὰ ταῦτα τῆς μὲν μετάξης ὁ φόρος προσδιωρίσθη εἰς τὸ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον εἰς δραχ. 3 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς τρεχούσης τιμῆς ἐκ δραχ. 30 Περιπλέον δὲ μένει ἐλευθέρα φόρου ἡ ἐντὸς τοῦ Κράτους καταναλισκομένη ὀλίγη μετάξη πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας. Ὡς πρὸς τὸ ῥιζάρι, τὸ πρῶτον τοῦτο ἐξορυσσόμενον καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, εἶναι πολλὰ ἐπικερδές· ἀλλ' ἡ πρώτη καλλιέργειά του ἀπαιτεῖ κεφάλαια πολλά, τὰ ὁποῖα στεροῦνται οἱ πλείστοι τῶν γεωργῶν· ἐπομένως πρὸς ἐμψύχωσιν

τῆς καλλιεργείας του ἐκρίθη εὔλογον νὰ φορολογῆται εἰς τὰ τελωνεῖα πρὸς δραχ. 3 τὸ Καντάρι, ἂν καὶ ἡ τρέχουσα τιμή του ὑπερβαίνῃ τὰς δραχ. 60.

Ἀλλ' εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν τὸ ἄρθρον 12 ἔχον οὕτως « Ὁ ἔγγειος ἐπὶ τῆς μεταξης φόρος, ὡς καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐξα» γωγὴν διὰ τὴν ἀλλοδαπὴν ὀφειλόμενον τελωνιακὸν δικαίωμα, » λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀκάδος ἐκ 400 δραμίων.

« Δι' ἔγγειον φόρον . . . . . δραχ. 4.

» Διὰ τελωνιακὸν δικαίωμα . . . . . » 2. 40

» Ἀπαγορεύεται δὲ ἡ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγωγὴ τῶν κου» κουλίων ».

Ἐτροποποιήθη ὡς ἑξῆς. « Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς μετάξης » πληρώνεται εἰς τὰ τελωνεῖα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀκάδ. ἐκ 400 » δραμμίων, α') ἐπὶ τῆς ψιλῆς κλωθομένης κατὰ τὸν Ἰταλικὸν » τρόπον δραχ. 4, β') ἐπὶ τῆς ψιλῆς κλωθομένης κατὰ τὸν » ἐπιτόπιον συνήθη τρόπον οἱον τῆς λεγομένης σκεπτικῶν, τῆς » τοῦ Πύργου καὶ ἄλλων ὁμοίων τριῶν, γ') ἐπὶ τῆς χονδρῆς, ἤτοι » τῆς λεγομένης ἰμπριτίμι καὶ τῆς ταύτῃ ὁμοίας δύο.

» Τὸ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, διὰ τὴν ἀλλοδαπὴν ὀφειλόμενον » τελωνιακὸν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω » διὰ τὸν ἔγγειον φόρον καθοριοθείσης τιμῆς πρὸς ἓξ τοῖς ἑκα» τὸν, ἤτοι· ἐπὶ τῆς α'. ποιότητος . . . . . δραχ. 2. 40

» ἐπὶ τῆς β'. » . . . . . » 1. 80

» ἐπὶ τῆς γ'. » . . . . . » 1. 20

» Ἡ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγωγὴ τῶν κουκουλίων ἀπαγο» ρεύεται ».

Παρεδέχθη δὲ ἡ Κυβέρνησις τὴν τροπολογίαν ταύτην.

Ὁμοίως τῇ παραδοχῇ τῆς Κυβερνήσεως ὁ εἰς τὸ ἄρθρ. 13 σημειωθεὶς εἰς δραχ. 2 φόρος τοῦ προσκαιρικοῦ ἠλαττώθη εἰς δραχ. μίαν καὶ ἡμίσειαν καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα ἀντὶ δραχ. 1 20 εἰς λεπτὰ ἐνενήκοντα.

Ἄρθρ. 15. Τὰ δίκαττα τῶν Σύκων τῆς Μεσσηνίας ἐνοικιάζοντο μέχρι τοῦδε διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου· ἐπειδὴ δὲ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῶν ἐξάγεται, τὸ δὲ ὑπόλοιπον μεταφέρεται διὰ θαλάσσης, ἐκρίθη εὐλογώτερον νὰ φορολογηθῇ εἰς τὰ τελωνεῖα. Εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ φόρου ἐκρίθη ὡς βάσις ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς τρεχούσης τιμῆς ὑπολογιζόμενος διὰ τὸν χιλιάδα εἰς δραχ. 140 ἤτις σύγκειται ἐκ δώδεκα περίπου καντηρίων, ὥστε ἡ τιμὴ τοῦ καντηρίου ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ εἶναι ἐκ δρ. 11 62|3

ἑπομένως ὁ ἔγγειος φόρος προσδιορίσθη εἰς . . . δραχ. 1 10

Τελωνιακὸν δικαίωμα . . . . . » 70.

Εἰς δὲ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν ὁ μὲν ἔγγειος φόρος ἠλαττώθη εἰς δραχ. μίαν, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς λεπτὰ ἑξήκοντα, τῇ παραδοχῇ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 16. Ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῶν λεμονοπορτοκαλλίων διατηρήθησαν τὰ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διατεταγμένα. Τὸ δίκαιον θέλει λαμβάνεσθαι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς, τὴν ὁποίαν ὁρίζουν ἔκαστοι κατὰ δημοσίαν ἡ ἐπαρχιακὴ Ἀρχὴ, ἐπαρχιακὴ ἐφορία καὶ τελωνιακὴ Ἀρχή.

Ἄρθρ. 17. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀποβλέπει τὸ δικαίωμα ἐπικαρπίας τῶν λεγομένων ἐθνικαϊδιοκτήτων κτημάτων, καὶ τὴν ἐπικαρπίαν τῶν ἐθνικῶν. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ἤτοι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ὁποῖον λαμβάνεται κατὰ τὰς ἐν τῷ § β'. τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἀναλογίας, ἐθεωρήθη ὀρθὸν νὰ λαμβάνεται κατ' ἐκτίμησιν παρὰ τῶν καλλιεργητῶν εἰς χρήματα. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰ ὅλως ἐθνικὰ, ὡς τὰ βαλανιδένδρα Λιχάδος καὶ Πλίδος, καὶ ἄλλα, ὅσα δὲν εἶναι παλυετῶς ἐνοικιασμένα ταῦτα νὰ ἐνοικιασθῶσι μονοετῶς.

Ἀλλ' εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν ἀφῃρέθησαν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρου 17 αἱ λέξεις « τῶν μωραιοδένδρων » μετὰ δὲ τὰς λέξεις « τοῦ ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ προσδιωρισμένου ἐγγείου φόρου » προσετέθησαν τὰ ἑξῆς· « Τὸ δὲ τῶν ἐθνικαϊδιοκτήτων » μωραιοδένδρων προσδιορίζεται εἰς πέντε λεπτὰ ἐφ' ἑκάστου δένδρου ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπληρουμένων ».

Ἡ τροπολογία αὕτη ἐγένετο παραδεκτὴ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 18. Τὸ ἄρθρ. τοῦτο περιέχει τὰς ποινὰς, εἰς τὰς ὁποίας ὑποκεινται ἡ λαθραία ἐξαγωγὴ καὶ μεταφορὰ προϊόντων, ὑποκειμένων εἰς τὴν εἰς τὰ τελωνεῖα φορολογίαν.

Εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν διεγράφη ἡ λέξις « πορτοκαλλίων » καὶ ἐτέθησαν ἀντ' αὐτῆς αἱ λέξεις « τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἄρθρ. 16 ὑπαγομένων πορτοκαλλολεμονίων » καὶ τοῦτο δὲ τῇ παραδοχῇ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀθῆναι τῇ 29 Ἀπριλίου 1845.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν, τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει παρουσιασθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἔγγειος φόρος τῆς σταφίδος, τῶν βαλανακιδίων, τῆς μετάξης, τοῦ ῥιζαρίου καὶ τοῦ πρικοκκίου, διὰ τὸ ἔτος **1845**, λαμβάνεται εἰς τὰ τελωνεῖα εἰς τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ξηρῶν σύκων τῆς Μεσσηνίας καὶ τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας διὰ τὸ ἔτος **1845** λαμβάνεται εἰς τὸ ἀ. τελωνεῖον κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν ἢ τὴν ἐντὸς τοῦ Κράτους μεταφορὰν αὐτῶν διὰ θαλάσσης.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἔγγειος φόρος τῆς σταφίδος καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν αὐτῆς ὀφειλόμενον τελωνιακὸν δικαίωμα, λαμβάνεται κατὰ τὴν ἀκόλουθον βάσιν καὶ ἐπὶ τῇ ἀναλογίᾳ τῶν **10** τοῖς 0/0 διὰ τὸν ἔγειον φόρον, καὶ **6** τοῖς 0/0 διὰ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς.

Ἄρθρ. 4. Ἅμα κατὰ πρῶτον ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος συντάσσεται πρωτόκολλον τῆς τρεχούσης καὶ ἀποκοπείσης ταύτης τιμῆς παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ τελώνου τοῦ πρωτίστου λιμένος ἑκάστης ἐπαρχίας, ἀφοῦ γνωμοδοτήσωσι τρεῖς ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐϋποληπτοτέρων ἐμπόρων καὶ τρεῖς ἄλλοι ἰδιοκτῆται σταφίδων, λαμβανόμενοι κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων.

Τὸ πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει διακρίνεσθαι ἑκάστη ποσότης καὶ ἡ στεγνὴ ἀπὸ τὴν τυχὸν ἐυρεθεῖσαν σταφίδα, ἐνδιαλαμβάνον, ἐκτὸς τῆς ἀποκοπείσης τιμῆς, καὶ ἓν ἐννατημόριον περιπλέον, ὑποβάλλεται ἀμέσως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον. Τοῦτο δὲ ἐκδίδει τὴν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀπόφασίν του.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἀνωτέρω ἔμποροι καὶ ἰδιοκτῆται ὀφείλουσι νὰ ὑπογράφωσιν εἰς τὸ πρωτόκολλον, ἐνῷ καταγράφονται καὶ αἱ παρ' αὐτῶν δοθεῖσαι πληροφορίαι περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν καὶ ὁσάκις ἀπολούθως συμβῇ αἰφνιδία αὐξομείωσις τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος, εἴτε κατ' αἴτησιν τῶν σταφιδεμπόρων, εἴτε κατ' αἴτησιν τοῦ τελωνείου, εἴτε κατ' αἴτησιν ἄλλης τινος ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 σημειουμένων Ἀρχῶν, συντάσσεται νέον πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον θέλει ὑποβληθῆ ἄνευ ἀναβολῆς ὡσαύτως εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 7. Ἐὰν πρὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον **4** ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τῆς ἐξακριβώσεως τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος, θελήσῃ τις νὰ ἐξαγάγῃ σταφίδα, θέλει μὲν ἐπιτρέπεσθαι εἰς αὐτὸν ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγὴ, ἀλλὰ διὰ τῆς προηγουμένης ἀξιογρέου ἐγγυήσεως, ὅτι θέλει πληρώσει τὸν ἔγγειον φόρον καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐκ μέρους τῶν ἐχόντων συμφέρον ἰδιωτῶν, ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς, ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, ἐντὸς **15** ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀριξεως τοῦ δημοσιεύοντος τὴν ἀπόφασιν φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὸ μέρος ὅπου γίνεται ἡ ἐξαγωγή.

Ἡ ἔφεσις δὲ ἐπιφέρει τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐπὶ τῶν πρωτοκόλλων ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 9. Οἱ ἐκ τῶν βαλανακιδιοδένδρων συλλεγόμενοι καρποὶ ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φόρον, ἄνευ διακρίσεως ἰδιοκτήτων ἢ ἐθνικῶν, εἰσπραττόμενον εἰς τὰ τελωνεῖα μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς, λαμβανόμενον ἐπὶ τὴν ἐρεξῆς ἀναλογίαν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καντηρίου, λογιζομένου πρὸς **44** ὀκάδας, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος.

α) Διὰ τὴν Κέαν, Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα.

Ἔγγειος φόρος	δρ.	χ. 1	λεπ. 10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	»	»	» 65

β) Διὰ τὴν Ἀχαΐαν, Ἀττικὴν καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον καὶ ἀνατολικὴν Ἑλλάδα,

Ἔγγειος φόρος	δραχ.	1	» 5
Τελωνιακὸν δικαίωμα	»	»	» 60

γ) Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριφυλίαν.

Ἐγκτητικὸς φόρος . . . . . δραχ. 2 —
Τελωνιακὸν δικαίωμα . . . . . » » 60

Ἐπὶ τῶν κιννιδίων·

Διὰ μὲν τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριφωνίαν φόρος ἐγκτητικὸς ἀνὰ λεπτὰ 25 τὴν ὀκᾶν, καὶ τελωνιακὸν δικαίωμα λεπτὰ 6.

Δι' ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη ἀνὰ λεπτὰ 10 ἔγγειος φόρος καὶ τελωνιακὸν δικαίωμα 6 λεπτὰ ἀνὰ πᾶσαν ὀκᾶν.

Ἄρθρ. 10. Ὡς πρὸς τὰ μέρη, ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγὴ τῶν βαλανοκιννιδίων θέλουν διατηρηθῆ αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19 (31) Μαρτίου 1843 τελωνιακοῦ ὀργανισμοῦ.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον θέλει προντίσει νὰ λη-ρθῶσι τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἐπιτήρησιν μέτρα.

Ἄρθρ. 11. Ὅστις φωραθῆ συλλέγων ἐκ τῶν βαλανοκιννιδοδένδρων, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 στοιχ. γ' ἄνευ ἀδείας τοῦ δημοσίου ἐπιστάτου, θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς πληρωμὴν τῆς διπλασίας ἀξίας τοῦ καρποῦ, τὸν ὁποῖον ἤθελε συναξει, κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων Νόμου, τὸ δὲ ἥμισυ αὐτῆς δίδεται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐκτὸς τῶν ἐπιστατῶν τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 12. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς μαστάξης πληρώνεται εἰς τὰ τελωνεῖα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀκαδος ἐκ 400 δραχμίων.

α) Ἐπὶ τῆς ψιλῆς, κλωβομένης κατὰ τὸν Ἰταλικὸν τρόπον δραχ. τέσσαρας.

β') Ἐπὶ τῆς ψιλῆς κλωβομένης κατὰ τὸν ἐπιτόπιον σκνίβη τρόπον· οἷον τῆς λεγομένης σκεπτίτικον, τῆς τοῦ Πύργου καὶ ἄλλων ὁμοίων δραχ. τρεῖς.

γ') Ἐπὶ τῆς χονδρῆς, ἤτοι τῆς λεγομένης ἰμπριστὴ καὶ τῆς ταύτης ὁμοίας δραχ. δύο.

Τὸ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν διὰ τὴν ἀλλοδαπὴν ὀφειλόμενον τελωνιακὸν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω, διὰ τοῦ ἐγγείου φόρου, κανονισθείσης τιμῆς πρὸς 6 τοῖς 0/0

ἤτοι ἐπὶ τῆς α' ποιότητος . . . . δραχ. 2 λεπ. 40
ἐπὶ τῆς β'. » . . . . . » 1 » 80
ἐπὶ τῆς γ'. » . . . . . » 1 » 20

Ἡ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγωγὴ τῶν κουκουλίων ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρ. 13 Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ πρινοκοκκίου προσδιορίζεται εἰς 1 1/2 δραχμὴν τὴν ὀκᾶν, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς λεπτὰ 90.

Ἄρθρ. 14. Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ ξύλαρίου προσδιορίζεται εἰς δραχ. τέσσαρας τὸ καντάριον ἐξ ὀκάδων 44, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς εἰς δραχ. 2 40.

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἐπὶ τῶν σύκων ἔγγειος φόρος καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν αὐτῶν τελωνιακὸν δικαίωμα, λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καντηρίου ἐξ ὀκάδων 44· ἑκάστη δὲ ὀκᾶ ἐκ 400 δραμμίων.

Δι' ἔγγειον φόρον . . . . . δραχ. 1 λεπ.
Διὰ τελωνιακὸν δικαίωμα . . . . » » » 60

Ἄρθρ. 16. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν λιμονίων καὶ πορτοκαλλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας, λαμβάνεται εἰς τὰ ἀριθμήσια τελωνεῖα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀμοραίας τιμῆς, βεβαιουμένης κατὰ δημοσίαν ἀπὸ τὴν ἐπαρχιακὴν καὶ τελωνιακὴν Ἀρχὴν καὶ τὸν Δήμαρχον. Ἐπὶ τῶν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένων λιμονίων καὶ πορτοκαλλίων ὁπωσοῦν πληρώνεται ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς τιμῆς.

Ἄρθρ. 17. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφιδαμπέλων, βαλανοκιννιδοδένδρων καὶ συκῶν, ὑποκειμένων εἰς τὴν παρὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ Νόμου ὁριζομένην φορολογίαν, θέλει προσδιορισθῆ δι' ἐκτιμήσεως, ἐνεργηθησομένης συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 17 18 καὶ 19 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νόμου, καὶ εἰσπραχθῆ εἰς χρήματα διὰ λογαριασμοῦ τοῦ δημοσίου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ προσδιορισμένου ἐγγείου φόρου τὸ δὲ τῶν ἐθνικοϊδιοκτητῶν μαστιχοδένδρων προσδιορίζεται εἰς 5 λεπτὰ ἐφ' ἑκάστου δένδρου ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων.

Ἡ ἐπικαρπία τῶν ἐθνικῶν ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίᾳ, ἂν δὲν ἦναι πωλητὸς διατεθειμένη καὶ εἰσπράττεται παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς εἶδος, ἢ εἰσπράττεται διὰ λογαριασμοῦ τοῦ δημοσίου

Ἄρθρ. 18. Ἡ λαθραία ἐξαγωγὴ τῶν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ ἐνδιαλαμβανομένων προϊόντων, ὡς καὶ ἡ λαθραία μεταφορὰ σύκων τῆς Μεσσηνίας καὶ τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἄρθρου 16 ὑπαγομένων πορτοκαλλολεμονίων ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ἑκατονταπλοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος. Ἐπίσης θέλει ἐπιβάλλεσθαι καὶ λόγῳ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ διὰ τὰς λοιπὰς τελωνιακὰς παραβάσεις, χρηματικὴ ποινὴ καθ' ὁριζομένην ἀναλογίαν, κατὰ τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν τελωνείων Νόμον. Τὸ τριτημόριον τοῦ ὡς ποινὴ λαβανομένου ποσοῦ δίδεται εἰς

τὸν ἀνακαλύψαντα τὸ λαθρεμπόριον, ἢ τὰς λοιπὰς παραβάσεις λόγῳ ἀποζημιώσεων.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ἐπιφορτίζεται τὴν ἐκτέλεσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἀπριλίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Α. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τὰ παραδίδει ἑπομένως εἰς τὸ γραφεῖον ὁμοῦ μὲ τὰ ἐπὶ τούτων πρακτικὰ τῆς Βουλῆς.

Ἀπερασίσθη δὲ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰ τμήματα, εἰς προεξέτασιν, τὴν παρασκευὴν (4 Μαΐου) καὶ σύστασιν ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει λελυμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Μαΐου 1845 Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **11** ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγινώσκονται, διορθώνονται καὶ ἐπικυροῦνται.

Ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίου διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, διὰ τὸ **1845** ἔτος.

Ἡ συζήτησις ἄρχεται ἐπὶ τοῦ ἡ. παραγράφου τοῦ 3 ἄρθρου.

Εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι δὲν εἶναι μὲν ἐναντίος εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ 3 ἄρθρ. ἕνεκεν τοῦ κατεπείγοντος, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι ἤθελε προσβληθῇ ἡ Γερουσία ἐπικυρώνουσα τοῦτο, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ, ὅτι μόνον χορηγεῖται εἰς τὴν προχωρημένην ὥραν τοῦ χρόνου, τὸ παραδέχεται. Δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ ὅσα χθὲς ὁ Κ. Ὑπουργὸς καὶ δύο ἢ τρία μέλη τῆς Γερουσίας ἀνέφερον, ὅτι δὲν παραβάλλεται διὰ τῶν ἐξαιρέσεων τούτων τὸ Σύνταγμα, καθότι, ἂν καὶ ὡς εἶπον, τὸ 3 ἄρθρ. αὐτοῦ διὰ τῆς λέξεως « ἀδιακρίτως » ἐννοεῖ τὸ ἀπαράδεκτον προνομιούχων τάξεων, αἱ λέξεις ὅμως « ἀναλόγως τῆς περιουσίας » προνοοῦν, ὥστε καὶ κἀνὲν προϊὸν νὰ μὴν ἐξαιτῶνται. Ἐὰν παραδεχθῶμεν τὰ ἐξαιρέσιμα ταῦτα θέλομεν πράξει ὅ,τι καὶ τὸ παρελθὸν σύστημα, εἰς τὸ ὁποῖον δι' ἐγκυκλίων κατεστρέφοντο οἱ Νόμοι. Διὸ φρονεῖ, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ σημειώσῃ εἰς τὰ πρακτικά της, ὅτι « παραβιάζεται μὲν τὸ Σύνταγμα ἀλλὰ χαριζομένη εἰς τὰς περιστάσεις παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον ».

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι νομίζει ἀκαιρον πλέον τοιαύτην συζήτησιν, ἥτις χθὲς ἐπεραιώθη, ἐρμηνευθέντος τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καὶ ἀποδειχθέντος, ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν προσβάλλεται, διότι οὐδεμία τάξις μένει ἀφορολόγητος. Δύναται τὸ Νομοσχέδιον, ὡς ἀνθρώπινον ἔργον, καὶ μὴ ὑπάρχοντος εἰσέτι σταθεροῦ συστήματος, νὰ ἦναι ἀτελὲς, ἀλλ' ὄχι καὶ ἀντισυνταγματικόν, διότι, ἂν τοῦτο ἦτο, μήτε τὸ Ὑπουργεῖον ἤθελεν ἐπιμείνῃ εἰς αὐτὸ, μήτε ἡ Γερουσία ὤφειλε νὰ τὸ παραδεχθῇ. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρακτικὸν μέρος αὐτοῦ, πάλιν προσβολὴ Συντάγματος δὲν ὑπάρχει· διότι ὁ μὴ φορολογούμενος εἰς τὰς ἐλαίας φορολογεῖται εἰς τὸ ἔλαιον κτλ. Εἰς ὅλα τὰ Συνταγματικὰ Κράτη ἐξαιροῦνται εἴδη τινα, τῶν ὁποίων αἱ Κυβερνήσεις ζητοῦν νὰ εὐνοήσωσι τὴν προαγωγὴν, ἢ τὰ ὁποῖα νομίζουν ἀναγκαιότερα εἰς τὰς πτωχὰς κλάσεις, καὶ μολαταῦτα Σύνταγμα δὲν παραβιάζεται. Ἐπαναλαμβάνει ἑπομένως τὰ χθὲς περὶ τινων εἰδῶν, ὡς τῶν ἐλαίων καὶ χρωμμύων λεχθέντα, τῶν ὁποίων βεβαιοῖ, ὅτι ἡ φορολογία δὲν ὑπερβαίνει τὰς **14** χιλιάδας δραχμῶν, διότι εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ ἐμποδισθῇ ἡ λαθραία συγκομιδὴ ἄνευ κατασπίσεως. Παρατηρεῖ, ὅτι εἰς κἀνὲν Κράτος ἀκόμη δὲν κατορθώθη ἀκριβὴς καὶ αὐστηρὰ διανομὴ τῶν φόρων καὶ ὅτι ἐπαγγέλματα ἐπικερδέστατα καὶ πολλὰ μένουν, ἕνεκα τῶν δυσκολιῶν τῆς ἐκτελέσεως, ἀφορολόγητα.

Διάφοροι ἐνίστανται κατὰ τῆς νέας ταύτης συζητήσεως λέγοντες, ὅτι ἐπαναλαμβάνεται συζήτησις περαιωθεῖσα, καθ' ἣν τὸ Σῶμα παρεδέχθη τὰς ἐξαιρέσεις ταύτας, ὡς μὴ ἀντιβαινούσας εἰς τὸ Σύνταγμα· ἐπεφυλάχθη δὲ μόνον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν ἡ. παράγραφον, μήπως εὑρεθῶσιν εἴδη τινα ἄλλα, τὰ ὁποῖα ὡς πλέον ἐπιβεβαρυμένα, ἠδύναντο νὰ ἀντιμετασταθῶσιν εἰς τὰ

ἐχεῖ ἐνδιαλαμβανόμενα· ὅτι μὲν εὑρεθέντων ἄλλων, ἄλλο δὲν μένει, παρὰ νὰ ἐπιμερωθῇ τὸ ἄρθρον.

Ἄλλοι προσθέτουν, ὅτι τὸ Σύνταγμα εἶναι γενικὸς κανὼν ἀλλ' ὅτι ἐξαιρέσεις ὑπάρχουν πάντοτε ἄνευ προσβολῆς τοῦ Συντάγματος. Ἄλλοι, ὅτι ἡ ἐντολὴ ἀκριβῶς τῆς διανομῆς εἶναι ἀκατόρθωτος· ὅτι ὄχι μόνον ἐξαιροῦνται τοῦ ὅρου, ἀλλὰ πολλάκις ὁρᾶβεύουσι καὶ πλουτίζονται εἰδῶν τινων.

Εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν προτείνει νὰ κυρωθῇ μὲν τὸ ἄρθρον ἀλλὰ νὰ σημειωθῇ προηγουμένως, ὅτι ἡ ἐξαίρεσις ἀπὸ τὸν ὁρολογίαν τῶν ἐμπορευσιμένων εἰδῶν εἰς τὸν § 8. εἶναι χάρις μερικὴ καὶ ὄχι γενικὴ· ὅτι ἡ ἐξαίρεσις αὕτη ἔπρεπε κατὰ δίκαιον λόγον νὰ γίνῃ εἰς τὸν σπόρον τῶν ὀλιγοκτήμων καρπῶν, διὰ νὰ συμμεθέξωσι τῆς αὐτῆς χάριτος ὅλοι οἱ γεωργοί. Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐξάγει περισσότερα ἀπὸ 5,000,000 κοιλὰ ὀλιγοκτήμονος καρποῦ, ἐπειδὴ ἓν ἑκατομμύριον ψυχὰς ἔχομεν, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς μὲ τὸν ἄλλον τρώγων κατὰ 6 κοιλὰ κατ' ἔτος, ὥστε χρείαν ποσὸν 6 ἑκατομμυρίων· ἐκπιπτομένου ἑνὸς ἑκατομμυρίου, τὸ ὁποῖον εἰσπράττεται ἐξωθεν μένουν 5 ἑκατομμύρια· ἂν λάβωμεν διὰ δέκατον ἐνέα τοὺς ἑκατὸν χάριν τοῦ σπόρου, θὰ προκύψῃ ἐλάττωσις 50,000 κοιλῶν ἀπὸ 4 ἀρχ. φόρου δ. κ. 200.000 καὶ τόσον εἶναι ὡς ἔγγιστα, ἴσως καὶ περισσότερον τὸ ποσὸν τῶν ἐξαιρεθέντων εἰδῶν. Τὸ δὲ ποσὸν τῶν 600,000 τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὅτι θὰ προκύψῃ, ἂν ἡ ἀποδεκάτωσις γένῃ δέκα καὶ ἓν εἷς ἕνδεκα, καὶ ὄχι ἐνέα καὶ ἓν δέκα, εἶναι πολὺ ὑπερβαλλόμενον.

Καθ' ὅσον ἂν ῥᾷ τὰ ὅσα ἐπανέλαβεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς περὶ τῆς ποσότητος τοῦ φόρου τῶν ἐλαιῶν καὶ χρομμύων, οἱ δημόσιοι πίνακες δὲν ἀποδεικνύουσιν, εἰμὴ ὅτι ὑπάρχει ἀμέλεια ἢ κατάχρησις εἰς τὴν εἴσπραξιν, ἀλλ' ὄχι τὸ ποσὸν τοῦ προϊόντος. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει λέγει, καὶ εἰς τὴν μαστάσην, τῆς ὁποίας τὸ ποσὸν φαίνεται εἰς ἓν μέρος μόλις 600 ὀκάδας, ἐνῷ πραγματικῶς ἔπρεπε νὰ ἦναι 10,000, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ στενὸν τοῦ καιροῦ δὲν συγχωρεῖ περισσοτέρας ἀρχαιρεσίας, καὶ κυρίως, ἐπειδὴ τὸ περὶ σπόρου ζήτημα ἐπροτάθη εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἀπερρίφθη, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς τὴν παροῦσαν Σύνοδον, πρὸς ἀποφυγὴν μεγαλητέρας ζημίας τοῦ δημοσίου, καὶ διὰ τὸ κατεπεῖγον, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει, χωρὶς διὰ μόνην τὴν ἀναστὼ ἔτος, χωρὶς τοῦτο νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἐπιρροὴν διὰ τὸ μέλλον.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι τοιουτοτρόπως ἤθελε συνομολογηθῇ, ὅτι ὁ Νόμος εἶναι παράλογος, καὶ ἐπαναλαμ-

βάνει, ὅτι σήμερον ἔμελλε μόνον νὰ ἰδῇ, ἂν ἄλλα εἰδὴ ὑπάρχωσι, τὰ ὁποῖα ἦτον εὔλογον νὰ ἀντικατασταθῶσιν εἰς τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸν ἡ. παράγραφον. Ὅτι, τὸ νὰ τεθῇ ἡ παρατήρησις « ὁ δὲ ἓν μόνον ἔτος » εἶναι περιττὸν, διότι καὶ τὸ Σύνταγμα καὶ ὁ Νόμος αὐτὸς τὸ λέγει· ὅτι εἰς τὸ περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ φόρου τῶν εἰδῶν δὲν ἀπαντᾷ, καθότι τοῦτο προαπερρίσθη· ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀρχῇ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐλαιῶν καὶ χρομμύων, εἶπεν, εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἐστάθη τῶν ἀδυνάτων οὐχὶ ἐξ ἀμελείας τῶν ἐπιστατῶν, ἀλλ' ἕνεκα τῆς φύσεως αὐτοῦ τοῦ πράγματος νὰ εἰσπραχθῇ ποτὲ περισσότερα· ὅτι ἂν εἰς τὴν μαστάσην συμβαίνει ὅ,τι εἶπεν ὁ προλαλήσας, τοῦτο προέρχεται ἕνεκεν τῆς εἰς τὴν Νύξην μεταφορᾶς της.

Ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους, ἱκανῶς συζητήσεως γενομένης, παρεδέχθη τὸ 5 ἄρθρον.

Εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν λέγει νὰ ληφθῇ πρόνοια ὡς πρὸς τὰς ἐλαίας, μήπως χάριν τῆς ἀτελείας ταύτης ἐξαχθῶσι διὰ μόνον τοῦ συνήθους τελωνιακοῦ φόρου ὅλαι καὶ τότε ἡ προαγωγὴ τοῦ ἐλαίου, ἀντὶ νὰ ἐμφορηθῇ δέλτε ἐκλείψει παντάπασιν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι ἐλήφθη ἤδη πρόνοια περὶ τούτου διὰ νὰ τεθῇ εἰς τὰ τελωνεῖα.

Παραδέχεται τὸ 6 ἄρθρον.

Ἐπὶ τοῦ 7. ἄρθρου, Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν προτείνει νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπιστατῶν κατὰ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν, ἐκλέγων ἀπὸ ἄλλας ἐπαρχίας, ἀπεχούσας ἐκείνης, καθ' ἣν ἤθελον διορίζεσθαι οἱ ἐπιστάται, διότι αἱ συμπάθειαι ἢ ἀντιπάθειαι, ἤθελον δώσει ἀφορμὰς κατηγγέλτων καὶ παραπόνων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρατηρεῖ ὅτι τοῦτο εἶναι ὅλως διόλου διοικητικὸν μέτρον· ὅτι διαγωρίζεται διὰ τῶν ἐπιτρόπων τούτων ἡ ὕπαρξις πολλῶν· ὅτι ἐξηγεῖται δυσπιστία τις πρὸς Ὑπουργεῖον· ὅτι πλὴν τούτου ὑπάρχουσι δυσκολίαι περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μέτρου τούτου. Διαφωνίαι τῆς μικρᾶς τῶν ἐπιστατῶν μισθοδοσίας.

Εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ὑποστηρίζων τοὺς λόγους τοῦ Ὑπουργοῦ λέγει, ὅτι ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία δὲν πρέπει νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰ περὶ ἐκλογῆς τοῦ προσωπικοῦ καθήκοντα τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας, ὅτι πλὴν τούτου ἡ συνομολόγησις ὑπάρξεως παθῶν εἶναι προσβολὴ κατὰ τοῦ ἔθνους κτλ.

Εἶπον ἄλλοι, ὅτι τὸ μέτρον τοῦ νὰ μὴ μεταχειρίζηται τὸ Ὑπουργεῖον ὑπαλλήλους τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας εἶναι μέτρον γε-

κὸν καὶ παρὰ τῆς παρούσης καὶ παρ' ὅλων τῶν Κυβερνήσεων παραδεδεγμένον, ὅτι ὕπαρξις εἰς κάθε μέρος ἐγχωρίων συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν εἶναι γνωστὴ καὶ παγκόσμιος· ὅτι μήτε δυσπιστίαν δυκνύει μήτε προσβολὴν φέρει μία τοιαύτη σύγχυσις.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8.

Ἐπὶ τοῦ 9 ἄρθρου ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι αὐτὴ ἐθεώρησε τὰς διατάξεις τῶν παρελθόντων ἐτῶν πολὺ δικαιωτέρας, καὶ ὅτι ἔπρεπε τὸ ἄρθρον τοῦτο νὰ ἔχῃ ὡς ἑρεξῆς.

« Ὅσος ἀραβόσιτος κοπανίζεται εἰς τὰ ἀλώνια δεκατίζεται » διὰ τοῦ κοιλοῦ ἅμα κοπανισθῇ καὶ ξηρανθῇ, ὁ δὲ μὴ κοπανι- » ζόμενος μετρᾶται εἰς κώνους εἰς τὰ ἀλώνια ὅλος ὁ τοιοῦτος » ρύσεως ἀραβόσιτος τοῦ χωρίου μὲ ἓν ὁμοιόμορφον μέτρον. Τε- » λειωθέντος τοῦ μετρήματος λαμβάνεται ἓν κορρίνιον ὁμοιο- » τρόπως μετρημένον, τὸ ὁποῖον τίθεται εἰς μίαν οἰκίαν σφαλισμέ- » νην καὶ ἐσφραγισμένην ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου, τοῦ δημάρχου, ἢ » παρέδρου, τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου καὶ δύο ἐκ τῶν μᾶλλον ὁ- » ρογουμένων, ἀροῦ ξηρανθῇ σταυμπισθῇ καὶ λυχνισθῇ. Ζυγίζε- » ται, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἀναλογίαν λογίζονται ὅλα τὰ με- » τρηθέντα κορίνια ἑνὸς ἑκάστου, καὶ ἀποδίδεται τὸ δικαίωμα τοῦ » δημοσίου εἰς καρπόν ».

Ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ σκοπὸν εἶχε νὰ συστήσῃ τὸ μέτρον τοῦτο, θεωροῦσα ὅμως τὴν ἀργοπορίαν περιωρίσθη νὰ συστήσῃ μόνον, ὥστε ὁ Β'. παράγραφος τοῦ ἄρθρου τούτου νὰ προπολογηθῇ ὡς ἑρεξῆς·

« Ὅσος ἀραβόσιτος κοπανίζεται εἰς τὰ ἀλώνια, δεκατίζεται » διὰ τοῦ κοιλοῦ ἅμα κοπανισθῇ καὶ ξηρανθῇ· ὁ δὲ μὴ κοπανι- » ζόμενος εἰς τὰ ἀλώνια δεκατίζεται κατ' ἐκτίμησιν εἰς εἶδος » ἐπὶ τῶν ἀγρῶν ἅμα τρυγηθῇ καὶ συναχθῇ εἰς σωρούς· Ὁ δὲ » φόρος παραδίδεται ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους κοπανισμένος » καὶ ἐξηραμένος ».

Παρετήρησεν ἐνταῦθα, ὅτι συγκρινομένων τῶν δύο συστημάτων, τὸ πρῶτον βέβαια ἦτο προτιμώτερον, καθότι δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία, μετρουμένου τοῦ προϊόντος, ἐνῷ διὰ τῆς ἐκτιμήσεως θέλει βέβαια ζημιωθῇ ἢ τὸ δημόσιον ἢ ὁ φορολογούμενος· ἀλλ' ὅτι, ἂν δὲν τεθῇ ἡ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένη προπολογία, ἡ ζημία θέλει εἶναι μεγαλητέρα, διότι εἶναι πιθανὸν νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ἐκτίμησις, ὅταν τὸ φυτὸν ἢ δὲν ὡρίμασεν, ἢ δὲν ἐξηράνθη ἐπὶ αὐτῶν τῶν φυτῶν, καὶ τότε ὁ καιρὸς, τὰ ζῶα, ἢ ἄλλα περιστατικὰ δύνανται νὰ ζημιώσουν τὸν γεωργὸν,

ἢ καὶ ἡ ἐκτίμησις δύναται νὰ γίνῃ πολὺ ἐσφαλμένη, μήτε τῆς ποιότητος μήτε τῆς ποσότητος γνωστῆς οὔσης.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀντιτείνει λέγων, ὅτι θεωρουμένης τῆς καταπιέσεως ἀφ' ἑνὸς μέρους τῶν ἐνοικιαστῶν, ἢ τῶν ἐπιστατῶν, οἵτινες ἐμποδίζουν εἰς τοὺς γεωργοὺς τὴν κατὰ καιροὺς συγκομιδὴν, τὴν χρῆσιν τοῦ νωποῦ ἀραβοσίτου, τὴν κατάχρησιν ἀφ' ἑτέρου πολλάκις τῶν γεωργῶν, ὑποκρυπτόντων τὸ προϊὸν, ἐλήφθη τὸ μέτρον τοῦτο ὡς συνδιαλακτικώτερον.

Παρετήρησάν τινες, ὅτι εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ γίνῃ σωστὴ ἡ ἐκτίμησις ἂν ὁ ἀραβόσιτος δὲν εἶναι συναγμένος εἰς σωροὺς καὶ ξηρὸς, ὅτι ἡ συγκομιδή του δὲν γίνεται κατὰ καιροὺς· ὅτι καὶ καθὼς ὑρίσταται τὸ Νομοσχέδιον δύναται τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῶν ὁδηγιῶν του νὰ ἐρμηνεύσῃ, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀγρῶν μὲν αὐτῶν, ἀλλὰ ξηροῦ ὄντος καὶ εἰς σωροὺς συναγμένου τοῦ ἀραβοσίτου νὰ γίνῃ ἡ ἐκτίμησις.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία διὰ τὸ κατεπείγον παρεδέχθη τὸ 9 ἄρθρον.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι δὲν ὑπάρχουν Ἔπαρχοι καὶ οἰκονομικοὶ ἔφοροι, ὁ δὲ φορολογικὸς Νόμος θέλει τεθῇ ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν, πρέπει νὰ τεθῶσιν οἱ λέξεις « διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ Ἀρχὴ » ἀντὶ « Ἔπαρχοι καὶ οἰκονομικοὶ ἔφοροι. »

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων τούτων ἐπιφυλάχθη καὶ κατὰ τὴν εἰς τὴν Βουλὴν συζήτησιν, καὶ ὅτι παραδέχεται τὴν περὶ τούτου γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, τόσον διὰ τὸ ἄρθρον 10 ὅσον καὶ διὰ τὰ ἄρθρα 16, 17, 18 καὶ 22 ὅπου συμπίπτουσι παρόμοιαι λέξεις.

Παραδέχεται δὲ καὶ ἡ Γερουσία ὁμοίως τὴν προταθεῖσαν ἀντικατάστασιν λέξεων κατὰ τὰ ἄρθρα 11, 12, καὶ 13.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 14 ἄρθρου ἀναγινώσκεται καὶ ἡ ἀφορῶσα αὐτὸ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι ἤρκουν οἱ ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ λόγοι τῆς μειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς· ἀλλ' ὅτι ἡ Κυβέρνησις θεωροῦσα τὴν γενομένην κατάθλιψιν τῶν φορολογουμένων, τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστασίας 150 χιλ. δραχμῶν ἐξ ὧν ἀπαλλάττεται, τὴν ἐλευθερίαν, ἥτις δίδεται εἰς τὸν φορολογούμενον νὰ τρώγῃ καὶ πωλῇ σταφυλὰς, νὰ μεταφέρῃ τὸν οἶνον του ὅπου προαιρεῖται, τὸν γογγυσμὸν τοῦ φορολογουμένου, ὅστις ἴσως καὶ ἐκ προλήψεως πολλάκις δὲν ἤθελε τὴν καταμέτρησιν,

καὶ τὴν ἐμψύχωσιν τῆς καλλιεργείας, παρεδέχθη τὸ σύστημα τοῦτο. Ὡς πρὸς τὰς προτεινομένας δυσκολίας περὶ καταμετρήσεως δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι οἱ διοικοῦντες δὲν γνωρίζουν ὡς ἔγγιστα τὰ Β. στρέμματα· ὅτι μεγάλη αὐστηρότης πάλιν καταμετρήσεως δὲν ἀπαιτεῖται, διότι τότε μόνον θέλει γίνεται, ὁσάκις ὁ δόλος ἦναι σημαντικός. Ἡ κοινὴ γνώμη ἀπὸ τοῦδε ἐπευρήμησεν εἰς τὸ μέρος τοῦτο. Ἡ Κυβέρνησις κρίνει, ἂν καὶ ἀτελὲς, σημαντικὸν βῆμα, διότι ὀλίγον κατ' ὀλίγον θέλει δυνηθῇ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ποσότητα τῶν ἀμπέλων καὶ νὰ κανονίσῃ τοὺς φόρους εὐτελέστερον.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀναιρεῖ τὰς ἐναντίας παρατηρήσεις τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς. Προβλέπει ὅτι οἱ ἐπιζῶντες θέλουν ἐπιβαρύνει τὸ ἥμισυ φόρου, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ ἀδίκως θέλουν πρωτοπληρώσει. Ὅτι τὰ ὑπὸ ἀνέργειαν ὀκ. Ὑπουργὸς περὶ τριγήρατος ἢ χρήσεως σταφυλῶν δὲν ὑπάρχουν κατὰ τὸ σύστημα τῶν τελευταίων ἐτῶν, καὶ ὅτι τὸ μέτρημα τοῦ οἴνου ἦτο τὸ μόνον ἀλάνθαστον, διὰ ποτὲ δὲν ἀπατῶσαν παράπονα, διότι μετρᾶται ὅταν ἦναι μοῦστος ἀκόμη καὶ αὐτὴ ἡ πρόληψις δὲν ὑπάρχει. Ἡ φράσις τῆς καταμετρήσεως τῶν ἀμπέλων κατὰ τὴν ἐπιτυχοῦσαν συνήθειαν εἶναι γενικὴ, καὶ θέλει ἐπιφέρει σημαντικὰ λάθη καὶ προσκόμματα, διότι τὰ μέτρα παντοῦ διαφέρουσι κατὰ πολύ. Θέλει ἀνοιχθῇ ὁρόμος εἰς ἐκδικήσεις καὶ νέα πάθη, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα δὲν θέλει εἶναι δι' ἓν μόνον ἔτος· ὅλαι αἱ παλαιαὶ συνήθειαι τῶν ἐγχωρίων ἢ ρῆτραι τῶν ἐπιστατῶν θέλουν συμπεριληφθῇ εἰς τὰς πιστοποιήσεις.

Ἕτερος παρατηρεῖ ὅτι πάντοτε ἐλογίθημεν ὑπὲρ τῆς διὰ κτηματολογίου φορολογίας, καὶ ἡ παροῦσα, ἂν καὶ ἀτελὴς, εἶναι μία ἀρχὴ τούτου. Καταβλίψεις καὶ παράπονα ὑπῆρχον πάντοτε καὶ παντοῦ εἰς τὴν φορολογίαν τῶν ἀμπέλων· καὶ αὐταὶ αἱ τελευταῖαι διαπτάξεις περὶ τοῦ φορολογήτου τῶν πρὸς ῥιζῶσιν χρησίμων σταφυλῶν ἐματαιώθησαν ἀπὸ τὴν κακοήθειαν τῶν ἐνοικιαστῶν ἢ φορολόγων, οἵτινες διεπίνοντο ὅτι ἐτρυγῶντο διὰ πώλησιν. Πᾶσα τοιαύτη καταβλίψις παύει, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐνεργήσῃ μίαν ἀκριβῆ καταμέτρησιν καὶ καταγραφὴν τῶν κτημάτων καὶ ναγνωρίσῃ διτιμὴς τοὺς πόρους της. Ἐντοσούτῳ μὲ αὐτὸν τὸν δικαιωμὸν, ἐνῷ παύουσιν αἱ καταβλίψεις, τὸ δημόσιον, ἂν δὲν ὠφεληθῇ, μολονότι πιστεύει τὸ ἐναντίον, δὲν θέλει ζημιωθῇ, διότι παύουν τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστασίας. Ἓν μόνον παρατηρεῖ, ὅτι ἀνοίγεται στάδιον εἰς καταμηνύσεις ψευδεῖς, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ παρίξωσιν ἐνοχλήσεις

καὶ εἰς τὸ δημόσιον καὶ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας. Ὅτι ἔπρεπεν ἑπομένως νὰ τεθῇ ὅρος τις προβλέπων τὴν τιμώρησιν τοῦ συκοφάντου· ἀλλ' ὅτι, ἐπειδὴ οἱ μέλλοντες νὰ ἐξακριβώσωσι τὰς τοιαύτας καταμηνύσεις θέλουν εἶσθαι ἄνθρωποι ὁπωσδήποτε ἐχέγγυοι, καὶ δύνανται νὰ κρίνωσι περὶ τοῦ ἀξιοπίστου τῶν καταμηνυτῶν καὶ τῆς τιμιότητος τῶν καταμηνυομένων, ἐκλείπει οὕτω κατὰ μέγα μέρος καὶ ὁ ἐκ τούτου προερχόμενος φόβος μας.

Ἕτερος ἀντιτείνει λέγων, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ κτηματολογίου δὲν ἐκπληροῦται, εἰς ἐκεῖνο ὁ ἰδιοκτήτης ἔχει συμφέρον νὰ σημειώσῃ ἀκριβῶς τὴν ἔκτασιν, τὴν ἀξίαν καὶ τὴν περιγραφὴν τοῦ κτήματός του, ἐνταῦθα ἔχει τὸ συμφέρον νὰ κρύψῃ.

Παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι ἡ σύνταξις τοῦ κτηματολογίου δὲν γίνεται διὰ χωρικῆς ἁπλῆς καταμετρήσεως. Ὅτι ἡ Γαλλία ἐξώδευσε 50, ἑκατομμύρια εἰς τὸ τοιοῦτον, καὶ μὲ τόσους Μηχανικοὺς καὶ Γεολόγους πάλιν παραπονεῖται, διὰ τὸ ἀτελὲς τοῦ ἔργου. Ὅτι πρὶν ἐπιχειρισθῶμεν νεωτερισμοὺς πρέπει νὰ προσέξωμεν μὴν αἴρνης ἀποβῶσιν ἐπιβλαβεῖς.

Ἄλλοι ἐναντιοῦνται λέγοντες, ὅτι δὲν πρόκειται ἀληθῶς περὶ καθ' αὐτὸ κτηματολογίου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει τὰ μέσα πρὸς σύνταξιν τοιούτου, δὲν ἔπεται ὅτι πρέπει νὰ ἀδιαφορήσῃ καὶ νὰ μείνῃ εἰς τὸ ἐνεστὼς σύστημα. Ὅτι ἦτον εὐκταῖον ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἂν καὶ μὴ διακρινομένης τῆς ποιότητος, νὰ ἐπεβάλετο κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἡ φορολογία καὶ εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, διότι ἡ γεωργία τότε ἤθελεν ἐμψυχωθῇ, αἱ ἐμφυτεύσεις ἤθελον αὐξήσῃ, καὶ ἤθελον λείψῃ καὶ αἱ ἐπισταsίαι καὶ αἱ καταπιέσεις, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἤθελε γνωρίζῃ σταθερὸν πόρον, καθὼς καὶ τὸ ποσὸν τοῦ φόρου του ἕκαστος ἰδιοκτήτης, χωρὶς νὰ ὑπόκειται συνεχῶς εἰς ἐκτιμήσεις, καταμετρήσεις καὶ ἀδείας θεριστῶν, ἀλωνίσματος κλπ.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρ. 14.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 15, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ ἐλάττωσις τοῦ φόρου τοῦ ἐλαίου εἰς 7. λεπτὰ δὲν συνάδει μὲ τὸ ὁμοιόμορφον τῆς τοῦ δεκάτου φορολογίας, ἀλλ' ὅτι γνωμοδοτεῖ τὴν παραδοχὴν, διὰ τὸν σκοπὸν τῆς ἐμψυχώσεως τοῦ προϊόντος τούτου.

Ἔπειτα ἐπὶ τοῦ α. παραγράφου τοῦ ἄρθρου τούτου παρατηρεῖ τις ὅτι, ἡ εἰς τὸν νόμον ἐμπεριλαμβανομένη ἐκτίμησις τῶν κήπων κλπ. εἶναι ἀόριστος καὶ θέλει φέρει ζημίαν εἰς τὸ δημόσιον καὶ εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Ἄλλοι ἀντιτείνουσι λέγοντες, ὅτι ἡ ἅπαξ γενομένη ἐκτίμησις

εἶναι εὐεργέτημα, διότι λείπουν αἱ καθημεριναὶ διενέξεις· λαμβάνεται ὡς ἐκ τῆς φορολογίας τῶν παρελθόντων ἐτῶν μέσος τις ὅρος, καὶ διὰ τούτου μὲ τὸν καιρὸν δύναταί τις νὰ φθάσῃ εἰς ὁμοιόμορφον μὲ τὸ τῶν ἀμπέλων σύστημα, τὸ ὁποῖον εὐχῆς ἔργον ἦτο νὰ ἐφαρμόζετο καὶ εἰς τὰς ἐλαίας· καὶ ὅτι πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως, τοιοῦτόν τι σύστημα ὑπῆρχε διὰ τὰ περιβόλια καὶ διὰ τὰ ἀμπέλια, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν αἱ σημεριναὶ διατάξεις ὡς νεωτερισμοί.

Παραδέχεται ἡ Γερουσία τὸ ἄρθρον τοῦτο, καθὼς καὶ τὰ ἑπόμενα **16, 17, 18, 19. 20, 21** καὶ **22.**

Ἐπὶ τοῦ **23**, ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησε νὰ συνταχθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὡς ἑρεξῆς.

« Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ἐκποιεῖ τοὺς εἰς εἴδη ἀσυνηθισμένους καρποὺς διὰ δημοπρασίας τοῖς μετρητοῖς, προτιμωμένης πάντοτε τῆς ἐκ διαλειμμάτων ἐκποιήσεως εἰς τὴν ἀθρόαν δημοπρασίαν μέχρι τῶν **3,000** δραχμῶν· ἂν δὲ ἡ προσφορὰ ἀνωτέρα, ἢ καὶ μεγίστης ποσότητος φθάνῃ ἢ ὑπερβαίνῃ τὴν ἐκ διαλειμμάτων προσφερθεῖσαν τιμήν, τότε προτιμᾶται ἡ ἀνωτέρα προσφορά».

« Ἐὰν οἱ φορολογούμενοι ζητήσωσι τὴν παραχώρησιν τῶν καρπῶν εἰς αὐτοὺς τοῖς μετρητοῖς, ἀλλ' ἄνευ δημοπρασίας, συγχωρεῖται ἡ παραχώρησις αὕτη, καθ' ὅσον ἀφορᾷ μόνον τοὺς φόρους ἑκάστου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, προσδιοριζομένης παρὰ τῆς Διοικητικῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Ταμείου.

Ἀλλ' ἐὰν ἡ Γερουσία θεωρῇ, ὅτι ἡ ὡς ἀνωτέρω προσθήκη, ἀρχομένη ἀπὸ τὴν λέξιν « προτιμωμένης » καὶ τελευτῶσα εἰς τὴν λέξιν « προσφορά » θετομένη εἰς τὰς διατάξεις, ἐκτελεῖται ἀπαραλάκτως, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀντιτείνει. Προσθέτει δὲ, ὅτι εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ γνώμη αὕτη τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀντιτείνει λέγων, ὅτι μὴ ἐνδιαλαμβανομένου τούτου εἰς τὸν νόμον, καὶ ἔργου ὄντος μόνον Διοικητικοῦ, ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ κάμῃ τοιαύτην παρατήρησιν.

Ἀντιτείνουσι τινὲς λέγοντες, ὅτι ἡ Γερουσία ἐδύνατο νὰ τὸ θέσῃ καὶ εἰς τὸν νόμον, ὡς ῥητὴν διάταξιν, ἀνίσως δὲν ἐπαπειλεῖτο ἀργοπορία ὡς ἐξ ὁποιασδήποτε προσθήκης.

Ἡ Γερουσία συνταίνουσα τὴν ἀνωτέρω παρατήρησιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν παραδέχεται τὸ ἄρθρον **23** καὶ **24.**

Μετὰ τοῦτο παρατηρεῖ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἐλαβεν αὕτη ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν τινος Θηραίου, ἐξαιτουμένου νὰ μὴ φορολογῆται ἡ εἰς τὰς ἀμπέλους τῆς νήσου καλλιεργουμένη κριθή. Ὅτι προσδιοριζομένου ἄπαξ ἐπὶ τῶν ἀμπέλων ὡρισμένου κατὰ τὴν ἔκτασίν των φόρου, εἶναι ἄδικος ἡ διπλὴ φορολογία. Ὅτι πλὴν τούτου ἡ φορολογία ἑνὸς στρέμματος γῆς ὁπωσδήποτε καλλιεργουμένης, δὲν δύναται νὰ ἦναι ποτὲ τόση, ὅση ἡ ἑνὸς στρέμματος ἀμπελίου.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι τοιαύτη πρότασις ἐγένετο καὶ εἰς τὴν Βουλήν, πλὴν δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, καθότι εἰς τὴν Θήραν εἰς ὁλόκληρον στρέμμα δὲν ὑπάρχουν πλέον τῶν **50** ἢ **100** κληματίδων.

Παρετηρήθη, ὅτι, χωρὶς νὰ γίνῃ οὐδεμία τροπολογία εἰς τὸ Νομοσχέδιον, ὅταν καὶ τὰ ὀλίγα φυτὰ εὑρίσκωνται εἰς ἓν στρέμμα, μολαταῦτα ὑπάγεται τοῦτο εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἄλλων ἀμπελώνων, καὶ ὅτι μέτα εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην φύεται, δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς ἄλλην φορολογίαν, οὐδὲ δύναται νὰ προσάξῃ περισσότερον εἰσόδημα, οὐδὲ ἐπομένως περισσότερον φόρον, διὰ ταῦτα δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐνεργήσῃ, διὰ τῶν ὁποίων μέλλει νὰ δώσῃ ὁδηγιῶν, ὥστε νὰ ἐνεργηθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου κατὰ τὸ δίκαιον.

Ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς.

Παραδέχεται ἑπομένως καὶ τὸ ἄρθρ. **25** καὶ **26.**

Ψηφοφορίας δὲ μυστικῆς ἐπὶ τοῦ συνόλου γενομένης διὰ **29** ψήφων παμψηφεὶ ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον.

Τὸ συζητηθὲν καὶ κυρωθὲν Νομοσχέδιον ἔχει καθὼς ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς **19** Ἀπριλίου, ἀντικαταστάσεων μόνον εἰς τὸ ἄρθρ. **10** τῶν λέξεων « ἡ Διοικητικὴ καὶ Οἰκονομικὴ Ἀρχὴ » εἰς τὰς λέξεις « ὁ Ἔπαρχος μετὰ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Ἐφόρου ». Εἰς τὰ ἄρθρα **16** καὶ **18** τῶν λέξεων « Διοικητικὴ Ἀρχὴ » εἰς τὰς λέξεις « Ἐπαρχιακὴ Ἀρχή ». Εἰς τὸ ἄρθρ. **17.** τῶν λέξεων « ἡ Οἰκονομικὴ Ἀρχὴ καὶ Διοικητικὸς Ταμίας » εἰς τὰς λέξεις « Ἐπαρχιακὸς Ἔφορος καὶ Ἐπαρχιακὸς Ταμίας ». Εἰς τὸ ἄρθρ. **22.** τῶν λέξεων « Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς », εἰς τὰς λέξεις Ἐπαρχιακὰς Ἐφορείας » καὶ διορθωθέντος τοῦ γραφικοῦ λάθους εἰς τὸ ἄρθρον **20**, ὅπου ἀντὶ τῶν λέξεων « **15** Νοεμβρίου » κατὰ λάθος εἶχε γραφῇ, « ἀπὸ **15** Ὀκτωβρίου μέχρι **15** Νοεμβρίου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀκούσας τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας προσ-

διώρισε τὴν αὔριον ἡμέραν, ὡς ἡμέραν Συνεδριάσεως, διὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως ὥραν 2 τῆς ἡμέρας καὶ λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Μαΐου 1845 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς ἡμέρας.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Μαΐου 1845 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 10 ὥραν π.μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερησία διάταξις ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ τῶν Ταμείων καὶ Ἐπαρχιακῶν Ἐφορειῶν τοῦ Κράτους.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἔκθεσις καὶ διατάττεται ἡ ἐκτύπωσις καὶ διανομὴ αὐτῆς εἰς τὰ μέλη τῆς Γερουσίας, ἔχουσα ὡς ἑξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ περὶ Ταμείων καὶ Ἐπαρχιακῶν Ἐφορειῶν τοῦ Κράτους Νομοσχεδίων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ δύω Νομοσχέδια περὶ τῶν Ταμείων καὶ Ἐπαρχιακῶν Ἐφορειῶν τοῦ Κράτους, τὴν ἐπ' αὐτῶν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὰς γενομένας παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων αὐτῶν τροποποιήσεις, καὶ ἀποπερατώσασα τὸ ἔργον της, καθυποβάλλει εἰς τὴν σκέψιν καὶ ἀπόφασίν σας τὴν ἔκθεσίν της.

Ὡς πρὸς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ.

Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους προτιμᾷ τὸν κατ' Ἐπαρχίας διορισμὸν Ταμιῶν καὶ Ἐπαρχιακῶν Ἐφόρων καὶ ὄχι κατὰ Νομοὺς καὶ Ἐπαρχίας ὡς ἐγένετο κατὰ τὸ 1833 ἔτος ἐπὶ Ἀντιβασιλείας. Ἀλλὰ δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκθέσεως, ἐν ᾗ θεωρεῖται ὡς εἰσαγμένον τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον δὲν γνωρίζει εἰσέτι ἡ Γερουσία, ἥτις θεωρεῖ ὡς καθεστῶτα νόμον τὸν κατὰ τὸ 1836, γενόμενον Διοικητικὸν ὀργανισμόν.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπομένως θεωροῦσα παραδεκτὴν τὴν ἀρχὴν τῶν δύω τούτων Νομοσχεδίων, κρίνει ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

Ἐπὶ τοῦ περὶ Ταμείων τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 4. Νὰ προστεθῇ ἡ λέξις «καὶ» μεταξὺ τῶν λέξεων «ἐνεργεῖ» καὶ τὰ ἔργα.

Ἄρθρ. 7. Ἐπειδὴ αἱ τρεῖς Ἐπαρχίαι Βόνιτζα, Βάλτος καὶ Ξηρόμερον εἶναι ἡ Ακαρνανία, προκρίνεται νὰ τεθῇ τὸ ὄνομα μόνον «Ἀκαρνανία» ὡς περιληπτικὸν καὶ τῶν τριῶν Ἐπαρχιῶν.

Τὸ Ταμεῖον Δωρίδος νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὰ διευθυνόμενα ὑπὸ Τελωνιακῶν Ὑπαλλήλων, τοποθετούμενον εἰς Βιτρινίτζαν, διὰ τὸ οἰκονομικώτερον καὶ ἀσφαλέστερον.

Ἄρθρ. 8. Ἐπειδὴ ἡ λέξις «Ττηματάρχης» δὲν εἶναι καθιερωμένη εἰς τὰς Πολιτικὰς Ἀρχάς, δὲν πρέπει νὰ γείνῃ δεκτὴ καὶ εἰς τὰς Οἰκονομικάς, ἐμπορεῖ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ μεταχειρισθῇ τὴν λέξιν τοῦ «Συμβούλου» καθιερωμένην ἤδη.

Ἄρθρ. 10. Ἐνταῦθα νὰ προστεθῇ καὶ ἡ παρατήρησις τῆς Βουλῆς καὶ νὰ γείνῃ ἡ φράσις οὕτω.

«Αἱ ἔδραι τῶν Ἐπαρχιακῶν Ταμείων καὶ αἱ πρὸς τὰς Διοι-

ακητικὰς Ἀρχὰς σχέσεις των προσδιορίζονται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος».

Ἄρθρ. 12. Περὶ τῆς ἐγγυήσεως πάποιθεν ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὰ, ὥστε νὰ εἰσχωθοῦν εἰς τὰ Ταμεῖα ἄνθρωποι, χαίροντες τὴν κοινὴν ὑπόληψιν, ὡς τίμιοι καὶ ἀνέγκλητοι, διότι ἄλλως ἡ ἐγγύησις ὄντε μεγαλητέρα, ἀφ' ὅσην ἔθεσεν ἡ Βουλὴ ἂν γείνῃ, δύναται νὰ ἀσφαλίσῃ τὸν δημόσιον πλοῦτον.

Ἐπὶ τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Ἐφορειῶν τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 2. 3. Παραδεχομένη ἡ ἐπιτροπὴ τὴν τροποποίησιν τῆς Βουλῆς μεταῤῥυθμίζει τὸ ἄῤθρον οὗτω.

« Ἀντ' αὐτῶν ἡ κατὰ τὰς Ἐπαρχίας τοῦ Κράτους Οἰκονομικὴ »ὑπηρεσία θέλει ἐνεργεῖσθαι ἀπὸ Ἐπαρχιακοὺς Ἐφόρους ὑπαγομέ»νους ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον των Οἰκονομικῶν καὶ ἀνα»φερομένους εἰς αὐτό».

Ἄρθρ. 8. Ἐπίσης παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ τὰς παρατηρήσεις τῆς Βουλῆς καὶ μεταῤῥυθμίζει τὸ ἄῤθρον ὡς ἑρεξῆς.

«Αἱ ἕδραι, τὰ καθήκοντα των Ἐπαρχιακῶν Ἐφόρων, καὶ αἱ πρὸς τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς σχέσεις των προσδιορίζονται διὰ »Βασιλικοῦ Διατάγματος».

Ἀθήναι τὴν 4 Μαΐου 1845.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Γ. Λινὰς.	Γ. Μ. Ἀνταωνόπουλος.
Α. Μοναρχίδης.	Ν. Γενιέρης.
Χαρ. Παπαπολίτης.	

Προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα συζητήσεως ἡ τρίτη τῆς ἐρχομένης ἑβδομάδος (8 Μαΐου).

Μετὰ ταῦτα παρατηρεῖ τις ὅτι πρέπει νὰ ἀπαρτηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ἀναφορῶν καὶ ἀπορασίζεται νὰ διορίσωσι τὰ τμήματα αὐθημερὸν τὰ μέλη αὐτῆς, διὰ νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὰς διαφόρους ἀναφορὰς, αἵτινες παρεφιλονικήθησαν πρὸ πολλοῦ παρὰ τοῦ Γραφείου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Μαΐου 1845, Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Ἡμερήσιος διάταξις: ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ τῶν Ταμείων καὶ Ἐφορειῶν τοῦ Κράτους.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐπὶ τούτων ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς αὐτῆς λέγει, ὅτι ἔλαβεν αὐτὴ ὑπ' ὄψιν τοὺς παρελθόντας περὶ τούτων Νόμους, κατὰ τὸν πρῶτον τῶν ὁποίων, ὀλίγον ἦτο τὸ πρασωπικὸν τὸ ὁποῖον κρίζησεν ὅμως ἑπομένως. Ὅτι τὸ παρὸν Νομοσχέδιον μὲ μικρὰν δαπάνην προσφέρει πλέον πολυαρίθμων προσωπικῶν, καὶ τοῦτο θέλει εὐκολύνει τὴν ὑπηρεσίαν. Ὅτι κατὰ τὸ περὶ Ἐφόρων σύστημα εἷς Ἔφορος ἦτο πολλάκις ἐπιφορτισμένος μὲ πολλῶν τὴν οἰκονομικὴν Ἐφορίαν ἐπαρχιῶν, καὶ ἀπόντος τούτου ἀπὸ μίαν αὐτῶν, τὰ καν θήκοντά του ἀνετίθεντο εἰς ἄπειρον Γραμματέα· ἐνῷ κατὰ τὸ παρὸν σύστημα ἑκάστη ἐπαρχία θέλει ἔχει τὸν Ἔφορόν της. Ὅτι εἴτε πρόκειται περὶ ταμείου εἴτε περὶ ἐφορείας, οἱ κάτοικοι μὴ διαζόμενοι νὰ ὑπάγωσι μακράν, θέλουν ἔχει ἄνεσιν καὶ εὐκολίαν, καὶ ὅτι διὰ ὅλα ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ τὴν παραδοχὴν τῶν Νομοσχεδίων τούτων.

Ὅτι ὅμως δὲν δύναται νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅστις εἰς τὴν ἔκθεσίν του φρονεῖ ὡς παραδεδεγμένον τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα, ἐνῷ δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ θεωρηθῇ ὡς Νόμος καθεστὼς, εἰμὴ ὁ κατὰ τὸ 1836 ψυρωθεὶς Διοικητικὸς ὀργανισμός· καὶ ἐπειδὴ λέξεις τινὲς εἰς τὰ Νομοσχέδια εὑρισκόμεναι δύνανται νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς προδίκασις μήπω εἰσαχθέντος συστήματος γνωμοδοτεῖ νὰ ἀπορρίψῃ ταύτας ἡ Γερουσία. Ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ παρατηρήσεις τινὰς περὶ τῆς ἐκτελείας τῶν μισθῶν, μόνον ἡ κατάλληλος ἐκλογὴ τιμίων ὑπαλλήλων δύναται νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ καταχρήσεις, αἵτινες ἀπὸ ἀτίμους ἤθελον συμβαίνῃ πάντοτε, ἂν καὶ ὀλίγα πληρωνομένους. Πλὴν τούτου, ἐπειδὴ θέλουν διορισθῇ εἰς τὰς ἑκατονταδράχμους θέσεις νέοι γραμματισαντες Γραμματεῖς οἰκονομικῶν ἐπιτροπῶν, ἔχοντες γραφικὴν ἱκανότητα τοιούτου μισθοῦ θέλει τοῖς ἀρκέσει. Ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐγγυήσεις ἐκρίνει ἀνεπαρκεῖς ταύτας ἡ ἐπιτροπὴ, διότι ἡ μεγαλητέρα ἐγγύησις καὶ ὁ ἰσχυρώτερος χαλινὸς κατὰ τῶν καταχρήσεων θέλει εἶναι ἡ ὀρθίνιος καὶ ἐσκεμ-

μένη ἐκλογὴ τοῦ Ὑπουργείου. Παρατηρεῖ, ὅτι, ἕνεκεν τῶν μεταβολῶν χάριν συστάσεων, παρεισέφρυσαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διάφοροι καταχρασταὶ καὶ τοι ἀπολειχθέντες τοιοῦτοι. Ἐλπίζει ὅμως, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἔλαβεν ἤδη μέτρα διὰ τὴν ἀποπομπήν των, καὶ θέλει λάβει καὶ ἑπομένως, διὰ τοὺς ὅσοι τυχὸν τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παραδεχόμενος τὰς παρατηρήσεις τοῦ εἰσηγητοῦ, καὶ ἀναφερόμενος ἐντελῶς εἰς αὐτάς παρατηρεῖ, ὅτι θέλει διὰ τῶν ἐγκυκλίων του ἐκπληρώσει ὅσα ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῶν τροπολογιῶν της προβλέπει, διὰ νὰ μὴν ὑπάρξῃ ἡ ἀνάγκη ἐπαναληπτικῆς εἰσαγωγῆς τῶν Νόμων τούτων εἰς τὴν Βουλήν. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν θέσιν τῆς Βιτρινίτζης, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ θέλει τὸ λάβει ὑπ' ὄψιν ἡ Κυβέρνησις, ἂν κριθῇ συμφέρον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Ὅτι τὸ νέον σύστημα τῆς εἰσπράξεως δικαιολογεῖ τὴν αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ. Ὅτι τωόντι σκοπὸς τοῦ Ὑπουργείου εἶναι νὰ διορίσῃ τιμίους καὶ ἱκανοὺς νέους εἰς τοιαύτας θέσεις, εἰς τοὺς ὁποίους καὶ οἱ μικροὶ μισθοὶ αὐτοὶ θέλουν ἐπαρκέσει μὲ τὴν προσδοκίαν μάλιστα τοῦ εἰς τὸ παρὸν σύστημα ἐμφαινομένου προβιβασμοῦ.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα νομίζων καταλληλότερον νὰ ἔχῃ τὴν ἄμεσον μὲ τὰς ἀρχὰς ταύτας ἀνταπόκρισιν, καὶ κατὰ τοῦτο εἶναι σύμφωνος θεωρῶν μάλιστα τὴν μικρὰν ἔκτασιν τοῦ Κράτους. Ἀλλ' ὅτι εἰς πᾶσαν εἰσαγωγὴν νέου Νομοσχεδίου πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μία αἰτία, ἡ δηλαδὴ ἡ ἔλλειψις τοιούτου ἢ ἡ ἀνάγκη ῥιζικῆς τινος μεταῤῥυθμίσεως· ὅτι ἐνταῦθα παραλληλίζων τοὺς τελευταίους ὑπάρχοντας τῶν ταμείων καὶ ἐπιτροπειῶν ὀργανισμοὺς οὐδεμίαν διαφορὰν εὑρίσκει, παρὰ, τὴν ὀνομασίαν καὶ τὴν μισθοδοσίαν, ἥτις ἂν ἦτον ἀναγκαία, ἐδύνατο νὰ γίνῃ ἄνευ περιττῆς ὁλοκλήρου τοῦ Νόμου ἀλλαγῆς.

Ἐπιψαύων δὲ τὰ καθήκοντα τῶν Νομοσχεδίων παρατηρεῖ, ὅτι δὲν θέλουν εὑρεθῇ ἱκανοὶ καὶ τίμιοι ὑπάλληλοι διὰ 60 καὶ 40 δραχμὰς καὶ ἐντὸς ὀλίγου θέλομεν διασθῇ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς προσθήκας· ὅτι ὑπάρχοντος ἤδη Διοικητικοῦ συστήματος ἔπρεπε καταλληλότερον νὰ ὀνομασθῶσιν οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι *Οἰκονομικοὶ* Ἔφοροι καὶ *Εἰδικοὶ* ταμίαι. Ὅτι τέλος, διὰ νὰ δικαιολογηθῇ ἡ εἰσαγωγὴ τῶν Νομοσχεδίων τούτων ἔπρεπε νὰ ἦναι ἐκτεθειμένα τὰ καθήκοντά των, διότι, ὡς ἐκ τῆς βαρύτητος αὐτῶν, ἢ μὴ, ἤθελον ὁδηγηθῇ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ δεχθῶσι διορισμὸν θέσεων καὶ κανονισμῶν μισθῶν, οἵτινες ἤθελον εἶναι περιτοί, ἂν μόνον τὴν εἰσπραξιν τῶν φόρων καὶ ἄλλα παραμικρὰ καθήκοντα ἦναι ἐπιφορτισμένοι οἱ νέοι οὗτοι ὑπάλληλοι, διότι εὐλόγως τότε δύναται εἷς γραμματεὺς προστιθέμενος εἰς τὸν Διοικητὴν ν' ἀναπληρώσῃ τόσα πρόσωπα καὶ τόσας δαπάνας· ὅτι τὸ κύριον ἀντικείμενον, διὰ τὸ ὁποῖον διωρίσθησαν οἱ ἔφοροι ἦτον ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, τὸ ὁποῖον πο τὸ δὲν ἐξετελέσθη· ὅτι, ἂν οὗτος ἦναι ὁ σκοπὸς τοῦ διορισμοῦ καὶ τῶν σημερινῶν καὶ τὸ καθήκόν των αὐτὸ κυρίως προνοεῖ τὸ Νομοσχέδιον, τότε μόνον θέλει κατά τι δικαιολογηθῇ καὶ ὁ νέος οὗτος Νόμος, ἀγαλὰ καὶ δὲν ἦναι, εἰμὴ ἀτελὴς ἐπανάληψις ὀνομασίας ὑπαρξάσης καὶ καταργηθείσης μετέπειτα.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ ἐπαναλαμβάνων ὅσα περὶ τῶν μισθῶν ἐξέθετεν, ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καθήκοντα τὰ σημερινὰ θέλουν εἶσθαι τὰ αὐτὰ καὶ περισσότερα ἀκόμη τῶν ἐπιβληθέντων εἰς τοὺς ἐφόρους καὶ ἐπιτρόπους· ἀλλ' ὅτι, ἐπειδὴ ταῦτα εἶναι Διοικητικὸν ἀντικείμενον, τὸ Ὑπουργεῖον ἐπεφυλάχθη νὰ τὰ διαγράψῃ, δι' ἰδικῶν Διαταγμάτων, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ Νομοσχέδιον. Συμφώνων δὲ μετὰ τοῦ προλαλίσαντος περὶ ἀσυγνώστου παραμελήσεως τῶν ἐμβριθῶν τούτων ὑποθέσεων, τῶν ἐμφαινομένων εἰς τὰ καθήκοντα τῶν Ἀρχῶν τούτων ἐκ μέρους τοῦ παρελθόντος, ὑπόσχεται τὸ καθ' ἑαυτὸν νὰ ἐνεργήσῃ, ὥστε εἰς τὸ ἑξῆς νὰ τιμωρῆται αὐστηρῶς πᾶσα περὶ ταύτης ἀμέλεια.

Ἕτερος Γερουσιαστὴς προτείνει, ὄχι μόνον περὶ τῶν καθηκόντων νὰ γίνῃ λόγος, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν σχέσεων αὐτῶν μὲ τὰς Διοικητικὰς Ἀρχάς, καθότι ἔδαια πρέπει νὰ ὑπόκηνται εἰς Διοικητικὴν ἐποπτείαν καὶ νὰ προστεθῇ, ὅτι τὰ καθήκοντα αὐτῶν θέλουν εἶναι τὰ αὐτὰ μὲ τὰ εἰς τὸ ἀπὸ τὸ 1836 Β. Διάταγμα ἐνδιαλαμβανόμενα, αἱ δὲ σχέσεις αὐτῶν μὲ τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς αἱ αὐταί, μὲ τὰς τῶν μέχρι τοῦδε οἰκονομικῶν ἐπιτρόπων, ἰδίως δὲ αἱ διὰ τοῦ ἀπὸ τὸ 1833 περὶ Νομαρχιῶν Διατάγματος κανονισθεῖσαι. Καὶ ταῦτα οὐχὶ μόνον διὰ τὴν ἐποπτείαν, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἔχωσι αἱ Διοικητικαὶ ἀρχαί, ἀλλ' καὶ διὰ νὰ συνεννοῶνται μετ' αὐτῶν εἰς τὰς περὶ ἐπισταθῶν προ.αιρ-ς, καὶ διὰ νὰ ἔχωσιν ἓν καταφύγιον πρόχειρον κατὰ τῶν ἀδικιῶν των οἱ τυχὸν ἀδικούμενοι πολῖται.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπιμένει νὰ μὴν γίνῃ οὐδεμία τροπολογία ἐπαναλαμβάνων. ὅτι ἔχει ἀνάγκην τὸ Ὑπουργεῖον νὰ κυρωθῶσι μόνον θέσεις καὶ μισθοί. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καθήκοντα εἶναι

συμφέρον καὶ δικαίωμα τοῦ Ὑπουργείου νὰ τὰ διαγράψῃ· ἐπειδὴ ὅμως εἶναι σύμφωνος, ὅτι καὶ αἱ σχέσεις καὶ τὰ καθήκοντα θέλουν εἶσθαι τὰ αὐτὰ, τὰ ὁποῖα ἐπρότεινεν ὁ προλαλήσας, φρονεῖ ἀρκετὸν νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ συναίνεσίς του.

Ἕτεροι παρατηροῦσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπρονόησε καὶ περὶ τῶν σχέσεων καὶ ἐννόησε νὰ κανονισθῶσι διὰ Διατάγματος, λέγουσιν ὅμως, ὅτι μόνη ἡ γνῶσις τῶν καθηκόντων τῶν διοριζομένων εἰς θέσεις, δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν κύρωσιν τῶν θέσεων καὶ τῶν μισθῶν, ἅτινα ἄλλως δύνανται νὰ ἦναι ἢ ὑπέρογκα, ἢ περιττὰ, διότι καὶ μέχρι τοῦδε τὰ καθήκοντα ταῦτα προσδιορίζοντο διὰ Νόμου.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι οἱ κυρωθέντες ἤδη φορολογικοὶ Νόμοι ἱκανῶς δικαιόνουσι τὴν κύρωσιν τῶν θέσεων καὶ μισθῶν.

Ὁ πρωτείνας τὴν προσθήκην τὴν ἀναλαμβάνει εὐχαριστούμενος νὰ καταχωρισθῇ μόνον εἰς τὰ πρακτικά.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι δὲν διαφιλονεικεῖ περὶ τῆς ἀρχῆς, διότι νέα δὲν εἰσάγεται, καὶ μόνον ὀνόματα ἀλλάζουν· Παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι ἡ γενικὴ αὕτη περιττὴ ἀνασκευὴ θέλει διεγείρει ἀπαιτήσεις τοσαύτας, ὥστε τὸ Ὑπουργεῖον θέλει εὑρεθῇ εἰς δυσάρεστον θέσιν.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι δὲν ἐμπλάχθη τάξις εἰς τὴν συζήτησιν. Ὅτι ναὶ μὲν τὰ καθήκοντα εἶναι ἡ μόνη αἰτιολογία τῆς παραδοχῆς τῶν θέσεων καὶ τῶν μισθῶν, ἀλλ' ὅτι περὶ τούτου πρέπει νὰ γίνῃ λόγος εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον, δηλαδὴ εἰς τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου. Ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ ὅσα ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τὰ καθήκοντα εἶναι ἀντικείμενον ὅλως διόλου Διοικητικῶν, τοῦτο ἀληθεύει, ὅλα τὰ χρέη τῆς ὑπηρεσίας εἶναι τοιαῦτα. Ὅταν ὅμως ἦναι γενικὰ καὶ σταθερὰ καὶ δύνανται νὰ προβλεφθῶσι, πρέπει νὰ διαγράφωνται διὰ Νόμου, μόνον ὅταν ἦναι εἰδικὰ μεταβλητὰ καὶ προσωρινὰ, τότε κανονίζονται διὰ Διαταγμάτων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι μὲ τοιαῦτα καθήκοντα νενομοθετημένα ἐφοδιάζονται οἱ οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι, ὡς δηλαδὴ περιέχονται τοιαῦτα εἰς τοὺς ἤδη κυρωθέντας Νόμους περὶ εἰσπράξεως φόρων κτλ.

Ἕτερος δὲ Γερουσιαστὴς καταδεικνύων, ὅτι δὲν εἶναι μόνον τὸ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων τὰ καθήκοντα ταῦτα, διότι τότε ἤρκουν ἕκαστοι ἀπεσταλμένοι προσωρινῶς νὰ ἐνεργήσωσι ταῦτα, λ' ὁ κύριος λόγος τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν εἶναι τὰ ὅσα ἐμφαί-

νονται καθήκοντα εἰς τὰ μέχρι τοῦδε περὶ αὐτῶν κανονισμένα, ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ παροῦσα συζήτησις δὲν ἦτον ἄπο σκοποῦ.

Μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη, ὅτι παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐκθέσεως ἄρχεται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Ταμείων Νομοσχεδίου.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, καὶ 6.

Εἰς τὸ 7 ἄρθρον παρατηροῦσι τινὲς, ὅτι δὲν ἐμπλάχθη ἀκριβὴς ἀναλογία καὶ δικαιοσύνη εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν τάξεων. Ἐπαρχίαι τινὲς προάγουσι τὰ αὐτὰ εἰσοδήματα, ἢ παρέχουσι ἐργασίαν πολὺ περισσοτέραν, ἐσημειώθησαν εἰς κατωτέραν τάξιν ἄλλων ὁμοίων των ἢ καὶ κατωτέρων των κατὰ τὰ εἰσοδήματά των, ἢ τὴν ἔκτασίν των, ἢ τὸ δύσκολον τῆς εἰσπράξεως.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐναντιοῦται, βεβαιῶν, ὅτι ὄχι μόνον κατὰ τοὺς Πίνακας τῶν εἰσπράξεων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν περισσοτέραν ἢ ὀλιγωτέραν ἀνασχόλησιν, προσδιωρίσθησαν ἐπακριβῶς αἱ τάξεις τῶν Ταμείων.

Ἐνταῦθα ἀναβάλεται καὶ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῶν τριῶν ἐπαρχιῶν, αἵτινες συγκροτοῦσι τὴν Διοίκησιν Ἀκαρνανίας, καὶ μετὰ τινα μικρὰν συζήτησιν ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ 7 ἄρθρον, ὡς ἦν.

Εἰς τὸ 8 ἄρθρον ἐγένετο ἡ παρατήρησις, ὅτι ἡ λέξις καὶ ὁ βαθμὸς τοῦ Ταμιαπάρχου δὲν εἶναι γνωστὸς, μήτε καθιερωμένος, καὶ προτείνουσι νὰ τεθῇ ἡ λέξις *Σύμβουλος*, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παραδέχεται τὴν παρατήρησιν ταύτην, καὶ ἐγνωμοδότησε νὰ λείψῃ ὅλως διόλου ὁ προσδιορισμὸς τοῦ βαθμοῦ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου. Μετὰ δὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι τότε πρέπει νὰ λείψωσι καὶ αἱ λοιπαὶ βαθμολογίαι, συνήνεσε νὰ ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις *Συμβούλου Ὑπουργικοῦ*.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν ἀντικατάστασιν ταύτην καὶ παραδέχεται τὸ 8. ἄρθρον.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὸ 9 ἄρθρον γίνεται λόγος περὶ διορισμοῦ κλητήρων ἐνῷ δὲν ἀπαντῶνται τοιοῦτοι εἰς τὸν πίνακα· ὅτι πλὴν τούτου δὲν γίνεται λόγος περὶ ἐνοικίου.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι πρόκειται λόγος περὶ τῶν δύο κλητήρων μόνον τοῦ κεντρικοῦ ταμείου, διότι

ἄλλοι δὲν θέλουν ὑπάρχει. Τὸ δὲ ἐνοίκιον συμπεριλαμβάνεται εἰς τὰ διὰ μηνιαίαν προσεπιχορήγησιν διδόμενα.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ 9 ἄρθρον.

Εἰς τὸ 10 ἄρθρον ἠρώτησέ τις τὸν Κ. Ὑπουργόν, ἀνίσως ἐννοεῖται, ὅτι οἱ διοικηταὶ θέλουν ἔχει ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν ταμιῶν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπεβεβαίωσε τοῦτο, καθότι ἂν καὶ ἀνεξάρτητος ὁ ταμίας εἰς τὰ καθήκοντά του, ἀνωτάτη ἀρχὴ εἶναι ὁ Διοικητὴς ὅστις διὰ πολιτικὰ συμφέροντα, δύναται νὰ ἀναστείλῃ μίαν καταδίωξιν, νὰ ζητήσῃ λόγους περὶ μιᾶς καταχρήσεως καὶ ν' ἀναφέρῃ.

Παρατηρεῖ ἕτερος ὅτι ὑπάρχει καὶ νόμος, ὅτι ὁσάκις ὑπάρχει ὑποψία καταχρήσεως ἐπιβάλλεται τὸ χρέος εἰς τὸν Διοικητὴν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ταμεῖον.

Παρατηρησάντων δέ τινων, ὅτι διὰ τοῦ νέου τούτου Νόμου, οἱ προλαβόντες καταργοῦνται, ἀπήντησαν ἄλλοι, ὅτι ὅσοι ἀφορῶσι τὰς σχέσεις καὶ μάλιστα τὰ καθήκοντα τῶν Διοικητῶν μένουν πάντοτε εἰς πλήρη ἐνέργειαν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 10, 11 καὶ 12.

Ἐπὶ τέλους ψηφοφορίας μυστικῆς ἐπὶ τοῦ συνόλου γενομένης, ἡ Γερουσία παμψηφεὶ παρεδέχθη τὸ Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ψηφισθὲν ἔχει ἀπαραλλάκτως ὡς τὸ παρεισαχθὲν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 12 Ἀπριλίου, μὲ μόνην τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων « *Ὑπουργικοῦ Συμβούλου* » εἰς τὴν λέξιν « Ταμιαπάρχου ».

Κατ' αἴτησιν τινῶν μελῶν ἀνεβλήθη διὰ τὴν αὔριον 9 Μαΐου, ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπαρχιακῶν ἑρορείων.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψ Ύ λ λ α ς.
Ι. Π α ξ ι μ ά δ η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Μαΐου 1843 ἡμέρᾳ τετάρτῃ

Ἐκρωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις, ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν ἑρόρων Νομοσχεδίου.

Ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ πρῶτον ἄρθρον.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου παρατηρεῖ τις, ὅτι ἡ λέξις « Ἐπαρχιακοὶ » εἶναι ἀκαταλλήλος καὶ ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἡ λέξις « Οἰκονομικοὶ » ἄλλων ἀντιτεινάντων, ὅτι παρεδέχθη ἡ Γερουσία τὴν λέξιν ταύτην εἰς τοὺς φοτολογικοὺς Νόμους, ἀντείπον ἄλλοι παρατηρήσαντες, ὅτι ἡ τοιαύτη λέξις ὅπου ὑπῆρχεν, ἀνετέθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ μὲ τὰς λέξις « Οἰκονομικὴ Ἀρχή. » Ὅτι ἡ λέξις « Ἐπαρχιακοὶ » (ἑρορεῖ) αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν θεωρουμένη ἐμφαίνει μᾶλλον τὴν ἀνωτάτην Διοικητικὴν ἀρχήν, ἢ τὴν Οἰκονομικήν· ὅτι εἶναι περιττὸν ἐκ *συνθήκης* νὰ καθιερῶνται ἄλλαι σπασίαι εἰς τὰς λέξεις, ὅταν ἔχωμεν καταλληλοτέρας, καὶ προτείνουσι νὰ ὀνομασθῶσιν οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος δημόσιοι ὑπάλληλοι « Ἐπαρχιακοὶ Οἰκονομικοὶ ἑρορεῖς. »

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι δὲν ἤθελεν ἀντιτείνῃ εἰς τοῦτο, ἀνίσως δὲν ἠναγκάζετο, διὰ μίαν μόνην λέξιν νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλήν, τοσοῦτῳ μᾶλλον, ὅσον καὶ αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον ἐνδιαλαμβάνει, τί ἐννοεῖται ὑπὸ τὸ ὄνομα « Ἐπαρχιακοὶ ἑρορεῖς » καὶ καθιερόνει τούτους ὡς οἰκονομικὰς Ἀρχάς· ὅτι παραδέχθη εἰς τὸ περὶ Ταμείων Νομοσχέδιον τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως « Ταμιαπάρχης » διὰ τοῦ « Ὑπουργικοῦ Συμβούλου » διότι εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν εἶχεν ἐπιφυλαχθῇ τοῦτο διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν ἤθελεν εἰσαχθῇ τὸ Νομαρχικὸν σύστημα, ἀλλ' ὅτι, διὰ τῆς παρούσης ἀντικαταστάσεως θέλει διασθῇ νὰ ἐπανέλθῃ, ἐν ᾧ δὲν εἶναι τὸ πρᾶγμα ἀπολύτως ἀναγκαῖον· Προτείνουσι τινὲς νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις καὶ ἀνίσως ἡ Γερουσία τυχὸν μεταρρυθμίσῃ ἄλλο τι μέρος τοῦ Νομοσχεδίου τότε νὰ γένῃ δεκτὴ καὶ ἡ προσθήκη τῆς λέξεως « Οἰκονομικὸς » εἰς τὰς λέξεις « Ἐπαρχιακὸς ἑρορεῖς » ἄλλως νὰ μείνῃ ὡς ἔχει τὸ 2 ἄρθρον τὸ ὁποῖον παρεδέχετο ἡ Γερουσία κατὰ τὰ λοιπὰ αὐτοῦ μέρη.

Παραδέχεται ἑπομένως καὶ τὸ ἄρθρον 3.

Εἰς τὸ ἄρθρον 4 ἐρωτᾷ τις πρῶτον, διατὶ δὲν εἶναι σχεδιωμένοι ἑρορεῖς Γυθείου καὶ Οἰτύλου καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ, ὅτι ἐπειδὴ ἐκεῖ δὲν εἶναι κυρίως παρὰ ἡ φορολογία τοῦ ἐλαίου, ἥτις εἶναι πιθανὸν νὰ εἰσπραχθῇ εἰς τὰ Τελωνεῖα, ἐπειδὴ ὅσον καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι θέλει γένει φορολογία καὶ εἰς τὰ ἐλαιοτρι-

ξεία, οἱ ἴδιοι Τελῶναι δύνανται ἄνευ περιττῶν ἐξόδων νὰ ἐνεργήσωσι τοῦτο, διὰ τοῦτο ἔκρινε περίττὸν νὰ προσθέσῃ καὶ εἰς τὰς θέσεις ταύτας Οἰκονομικοὺς ἐφόρους.

Ὁ ἀπευθύνας τὴν ἀνωτέρω ἐρώτησιν παρετήρησεν, ὅτι εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ὑπάρχουν καὶ ποίμνια, ἀλλ' ὅτι, ὡς φαίνεται, οὐδὲν εἶδος φορολογίας ἐκεῖ ἐνεργεῖται τακτικῶς. Μεταβαίνει δὲ εἰς τὰ περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν τριῶν τούτων τάξεων καὶ εἰς τὴν διαίρεσιν αὐτῶν. Παρατηρεῖ, ὅτι οἱ μισθοὶ τῆς τρίτης τάξεως εἶναι παραπολὺ εὐτελεῖς, καὶ ἀκατόρθωτον πρᾶγμα θέλει εἶσθαι τὸ νὰ εὕρῃ τις ἀνθρώπους ὑπηρετοῦντας μὲ 100 δραχμὰς εἰς τοιαύτας θέσεις, ἀλλ' ὅταν ὁ Ὑπουργὸς τὸ ἐθεώρησε κατορθωτὸν δὲν ἐπιμένει. Ὅτι καὶ ἡ διαίρεσις τῶν Ἐπαρχιῶν εἰς τάξεις δὲν ἔγεινεν ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῶν καὶ μάλιστα τῶν ἐργασιῶν, τὰς ὁποίας ἑκάστη αὐτῶν δύναται νὰ παρέξῃ. Ἐνόμισεν ἐπομένως κάλλιον ἀντὶ τριῶν τάξεων νὰ ὑπῆρχον δύο μόναι, καὶ ἡ μὲν πρώτη νὰ μισθοδοτεῖται ἀνὰ 160. ἡ δὲ δευτέρα ἀνὰ 100 δραχ. καὶ οὕτω δὲν ἤθελεν ἀκολουθήσει αὔξησις. Πρώτης τάξεως νὰ ἦναι 21, Ἐπαρχίαι, αἱ ἑξῆς.

1. Πατρῶν
2. Πλείας
3. Καλαμῶν καὶ Μεσσηνίας
4. Λακεδαίμονος
5. Ναυπλίας καὶ Ἄργους
6. Μαντινείας
7. Γόρτυνος
8. Τριφυλλίας
9. Ὀλυμπίας
10. Πυλίας
11. Καλαβρύτων
12. Κορινθίας
13. Ἀττικῆς
14. Θηβῶν
15. Λεβαδίας
16. Παρνασσίδος
17. Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου
18. Φθιώτιδος
19. Καρυστίας
20. Μεσολογγίου
21. Ξηρομέρου, Βονίτζης καὶ Βάλτου.

Οἱ Ἔφοροι τούτων πρὸς δραχ. 160 θέλουν φέρει δραχ. 3360

Δευτέρας τάξεως νὰ ἦναι 18 Ἐπαρχίαι αἱ ἑξῆς·

1. Αἰγιαλίας
2. Μεγαλοπόλεως
3. Κυνουρίας
4. Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς
5. Τροιζηνίας καὶ Ὕδρας
6. Πετζῶν καὶ Ἑρμιονίδος
7. Τήνου καὶ Ἄνδρου
8. Νάξου
9. Θήρας
10. Μήλου
11. Σκοπέλου
12. Μεγαλίδος καὶ Αἰγίνης
13. Λοκρίδος
14. Σύρου καὶ Κέας
15. Δωρίδος
16. Ναυπακτίας
17. Τριχωνίας
18. Εὐρυτανίας.

Οἱ Ἔφοροι τούτων πρὸς δραχ. 100 θέλουν φέρει δραχ. 1800

Τὸ ὅλον δραχ. 5160 κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι καὶ χθὲς ἀνέφερεν, ὅτι εἰς τὴν διαίρεσιν ταύτην τὸ Ὑπουργεῖον διέκρινεν ὅσον ἔστιν ἀκριβέστερον τὰς Ἐπαρχίας, ὅσαι παρέχουσι περισσοτέρας ἐργασίας· ἀλλ' ὅτι εἰς τοῦτο μόνον δὲν περιωρίσθη, ἀλλ' ἔλαβε καὶ πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἤδη ὑπαρχόντων προσώπων, τὰ ὁποῖα δὲν ἤθελε νὰ ἀδικήσῃ, καὶ τῆς ἱκανότητος καὶ τιμιότητος τινῶν, τῶν ὁποίων δὲν ἤθελε νὰ στερηθῇ.

Διὰ τῆς διαιρέσεως ταύτης ἐρώντισε νὰ σχηματίσῃ θέσεις διά τινας ταμίας καὶ ἀξίους γραμματεῖς οἰκονομικῶν ἐπιτροπῶν οἵτινες ἔχουσι γραφικὴν ἱκανότητα καὶ νέοι δραστήριοι μὲ 100 δραχ. θέλουν οἰκονομηθῇ, διότι δὲν θέλουν ἔχει τὴν ἀνάγκην γραφέων καὶ ὑπαλλήλων, καὶ ἐν τοσούτῳ ἐργαζόμενοι θέλουν ἑτοιμάσει ἑαυτοὺς δι' ἀνωτέρας θέσεις, ὥστε μίαν ἡμέραν νὰ ἔχῃ τὸ Ὑπουργεῖον παντοῦ ἱκανοὺς καὶ ἀξίους ὑπαλλήλους.

Μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰ ἄρθρ. 4 καὶ 5.

Εἰς τὸ 6 ἄρθρ. ὅπου πρόκειται περὶ τῶν ποσοτήτων, διὰ τὴν πρώτην ἀποκατάστασιν, ἠρώτησέ τις, ἂν τὸ ὑπάρχον ἤδη ὑλικὸν θέλει δοθῇ εἰς αὐτούς·

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι θέλει ἐκτιμηθῇ ὅπου τυχὸν ὑπάρχει καὶ ἐκπεσθῇ ἀπὸ τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα ποσά.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον τοῦτο, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον 7.

Εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 8 φέρει τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

Χθὲς γενομένου λόγου περὶ τῶν καθηκόντων τῶν Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν παρετηρήθη, ὅτι ταῦτα διαιροῦνται εἰς δύο τάξεις, τὰ μὲν προσδιοριζόμενα, ὅταν ἦναι τακτικὰ καὶ ἀμετάβλητα παρὰ τῆς Νομοθετικῆς Ἀρχῆς, τὰ δὲ, ὅταν ἦναι προσωρινὰ καὶ ἑρμηνευτικὰ παρὰ τῆς Διοικητικῆς. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν ἠναντιώθη εἰς τοῦτο, ἀλλ' εἶπεν, ὅτι σποράδην εἰς διαφόρους Νόμους ὑπάρχουσι διαγεγραμμένα ἤδη τὰ καθήκοντα ταῦτα, καὶ συνωμολόγησεν, ὅτι τὰ κύρια καθήκοντα τῶν Ἐφόρων εἶναι ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ἐθνικῶν κτημάτων καὶ ἡ διαχείρισις των. Τούτων ἕνεκα δὲν πρόκειται πλέον, εἰμὴ νὰ συμβιβάσωμεν τὴν ἰδέαν μὲ τὸ γράμμα, διότι ἄλλως ἀνίσως τὸ ἀντικείμενον τοῦτο μείνῃ ἀπροσδιόριστον, δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἠμπορεῖ

νὰ ἀναθέσῃ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τούτους καὶ νέα καθήκοντα μὴ κυρωθέντα διὰ Νόμων. Προτείνει λοιπὸν νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡ φράσις « κατὰ τοὺς καθεστῶτας Νόμους » μετὰ τὴν λέξιν θέλουν κανονισθῆ.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι ἡ ἰδέα εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ πρᾶγμα, καθότι ὑπάρχουν οἱ Νόμοι περὶ ἐξακριβώσεως καὶ ἐπιτηρήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, περὶ ἐκποιήσεως καὶ ἐνοικιάσεως τῶν φθαρτῶν κτλ. Ὅτι ἦτον εὐχῆς ἔργον εἰς ὀλίγα ἄρθρα νὰ ἐσυνάζοντο ὅλα, καὶ νὰ ἐτίθεντο ἐντὸς τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλὰ τοῦτο ἤθελεν εἶναι δύσκολον, διὰ τοῦτο ἠρκέσθη νὰ παραπέμψῃ εἰς αὐτὰ, διὰ ἑπομένως ἐκδοθησομένου Διατάγματος· καὶ ἐνταῦθα ἀναγινώσκει ἔγγραφον ἔκθεσίν του, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς.

« Κατὰ τὸ 1833 τὰ ἐν γένει καθήκοντα τῶν γενικῶν καὶ » Β. ἐφόρων ἐπροσδιωρίσθησαν δι' ὑπουργικῶν ὁδηγιῶν. Κατὰ τὸ » 1836 ὅτε, κατὰ συνέπειαν τῆς νέας διοικητικῆς τοῦ Κράτους » διαιρέσεως, κατηργήθησαν αἱ γενικαὶ καὶ Βασιλικαὶ ἐφορίαι, » ἐσυστήθησαν αἱ οἰκονομικαὶ Ἐπιτροπεῖαι διὰ Β. Διατάγματος. » Τὸ Διάταγμα τοῦτο εἶναι καταχωρημένον εἰς τὸν ἀριθμὸν 11 » τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1836, καὶ περιέχει » ἐνταυτῷ τὰ καθήκοντα τῶν ἐπιτρόπων. Κατὰ τὸ 1839 ἐλατ- » τωθεισῶν τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιτροπειῶν, ἐξεδόθη πάλιν Διά- » ταγμα καταχωρημένον εἰς τὸν ἀριθμὸν 26, τῆς ἐφημερίδος » τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1839 περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας » τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιτρόπων, καὶ διὰ τοῦ Διατάγματος τούτου » ἀνατίθεται εἰς τοὺς Οἰκονομικοὺς Ἐπιτρόπους ἡ ἐνέργεια ὅλων » τῶν Οἰκονομικῶν Νόμων καὶ τῶν λοιπῶν ἀντικειμένων, τῶν » ἀφορώντων τὴν οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους. Ἐν- » νοεῖται λοιπὸν, ὅτι, ἀφ' οὗ ὅλοι οἱ Νόμοι ἐνεργοῦνται παρὰ » τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, καὶ ἀφ' οὗ ἄλλος Νόμος παραχωρεῖ » εἰς αὐτὸν τὰ ἀναγκαῖα πρὸς σύμπραξιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν » αὐτῶν ὄργανα, ἤθελεν εἶσθαι ὄχι μόνον πάντῃ περιττὸν νὰ » κανονισθῶσι, διὰ νέου Νόμου, τὰ καθέκαστα καθήκοντα τῶν » ὀργάνων αὐτῶν, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἀντίρασις εἰς τὴν καθιε- » ρωμένην διάταξιν, τὴν ὁποίαν ἕκαστος Νόμος φέρει ἐν ἑαυτῷ » τὴν ὁρίζουσαν, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις ἀνατίθεται εἰς τὸν ἁρμόδιον » Ὑπουργόν. Ἄλλως τε ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντες φορολο- » γικοὶ καὶ λοιποὶ περὶ ἀπαλλοτριώσεως ἢ διαθέσεως ἄλλως » πῶς ἐθνικῶν κτημάτων Νόμοι, προσδιορίζουν διὰ ῥητῶν δια- » τάξεων τὴν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐνέργειαν τῶν διαφόρων

» ὀργάνων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας. Τὸ νὰ θελήσωμεν δὲ νὰ » κανονίσωμεν ἤδη, δι' ἰδιαιτέρου Νόμου, τὰ καθέκαστα τῶν » καθηκόντων τῶν Ἐπαρχιακῶν Ἐφόρων, δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἄλ- » λο τι παρὰ ἐν ἄλλοις λόγοις νέα τις ἔκδοσις ἐν εἴδει συλ- » λογῆς ὅλων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ φορολογικῶν καὶ λοιπῶν Οἰκονο- » μικῶν Νόμων. »

Ἀναγινώσκει δὲ καὶ τὸ εἰς τὸν ἀριθμὸν 26 τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἔτους 1839 Β. Διάταγμα περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιτρόπων. Ἑπομένως προσθέτει, ὅτι καλὸν ἦτο νὰ γένῃ εἰς ὅλα τὰ μνημονευθέντα ἀντικείμενα παραπομπὴ διὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Γερουσίας. Δὲν ἀντιτείνει ὅμως, ἂν ἡ Γερουσία τὸ θεωρήσῃ ἐπάναγκες νὰ προστεθῇ καὶ εἰς τὸν Νόμον αὐτόν.

Ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἡ λέξις « κανονισθῇ » δὲν εἶναι ἡ κατάλληλος, διότι εἶναι ἤδη κανονισμέναι καὶ δὲν πρόκειται πλέον εἰμὴ περὶ τῆς παραπομπῆς εἰς αὐτά. Πλὴν τούτων, ὅτι δὲν εἶναι μόνον Νόμοι κανονίζοντες τὰ καθήκοντα ταῦτα, ἀλλὰ καὶ Διατάγματα καὶ ταῦτα πρέπει νὰ προστεθῶσιν.

Ἐρωτήσαντος τινος ἂν ἴσως ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε διαγεγραμμένα καθήκοντα εἶναι ἱκανὰ πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ κυρίου σκοποῦ τοῦ διορισμοῦ τῶν Ἀρχῶν τούτων, ὅπερ εἶναι ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι, ἂν θεωρηθῇ ἡ ἀνάγκη, θέλει προταθῇ καὶ νέος Νόμος περὶ ἐκπετάσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 8, μὲ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων « ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καθεστώτων Νόμων καὶ Διαταγμάτων. » Γενομένης τῆς προσθήκης ταύτης δέχεται ἡ Γερουσία καὶ τὴν προταθεῖσαν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 2 προσθήκην τῆς λέξεως « Οἰκονομικοὶ » ἥτις θέλει προστεθῇ καὶ ὅπου ἄλλοῦ τὸ Νομοσχέδιον ἀναφέρει περὶ Ἐπαρχιακῶν Ἐφόρων.

Ἑπομένως μυστικῆς ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας γενομένης ἡ Γερουσία παραδέχεται παμψηφεὶ τὸ Νομοσχέδιον μὲ τὴν προσθήκην μόνον τῆς λέξεως « Οἰκονομικοὶ » πρὸν τῆς λέξεως « Ἔφοροι ». Ἀντὶ δὲ « τοῦ Ἐπαρχιακοὶ » « οἱ κατ' ἐπαρχίαν καὶ τῶν λέξεων « ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καθεστώτων Νόμων καὶ Διαταγμάτων » εἰς τὸ 8 ἄρθρον. Τὸ Νομοσχέδιον ἔχει ὡς ἑρεξῆς.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ Τ[illegible]

Ἄρθρ. 1. Αἱ μέχρι τοῦδε [illegible]ουσαι Οἰκονομικαὶ Ἐπιτροπεῖαι καταργοῦνται.

Ἄρθρ. 2. Ἀντ' αὐτῶν ἡ κατὰ τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους Οἰκονομικὴ ὑπηρεσία θέλει ἐνεργεῖσθαι ἀπὸ Οἰκονομικοὺς κατ' ἐπαρχίαν Ἐφόρους, ὑπαγομένους ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἀναφερομένους εἰς αὐτό.

Ἄρθρ. 3. Εἷς ἴσα καὶ τὸν αὐτὸν Ἔφορον δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ Ἐφορεία δύο ἢ καὶ πλειοτέρων Ἐπαρχιῶν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ οἰκονομικοὶ κατ' ἐπαρχίαν Ἔφοροι διαιροῦνται εἰς 3 τάξεις, ὡς ἀκολούθως.

Α'. Οἰκονομικοὶ κατ' ἐπαρχίαν Ἔφοροι Α' τάξεως.

1. Τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν
2. τῶν ἐπαρχιῶν Ναυπλίας καὶ Ἄργους
3. Τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας
4. » Κορινθίας
5. Τῆς ἐπαρχίας Λακεδαίμονος
6. Τῶν ἐπαρχιῶν Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης
7. Τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος

Β'. Οἰκονομικοὶ κατ' ἐπαρχίαν Ἔφοροι Β' τάξεως.

1. Τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς
2. » Λεβαδείας
3. » Λουκίδος
4. Τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας
5. Τῶν ἐπαρχιῶν Βάλτου Βονίτσης καὶ Ξηρομέρου
6. Τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων
7. » Παρνασσίδος
8. Τῶν ἐπαρχιῶν Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου
9. Τῆς ἐπαρχίας Τριπολιτσᾶς
10. Τῆς ἐπαρχίας Γόρτυνος
11. » Ἐπιδαύρου Ἀργείας
12. » Θηβῶν
13. Τῶν ἐπαρχιῶν Σύρου καὶ Κέας

Γ'. Οἰκονομικοὶ κατ' ἐπαρχίαν Ἔφοροι Γ' τάξεως.

1. Τῆς ἐπαρχίας Εὐρυτανίας
2. » Τριφυλίας
3. » Ναυπακτίας
4. » Μεσολογγίου
5. » Δωρίδος
6. » Καρυστίας
7. » Κυνουρίας
8. » Ὀλυμπίας
9. » Ὑδρας
10. Τῶν ἐπαρχιῶν Θερμοπυλῶν καὶ Ὑδρας
11. Τῶν ἐπαρχιῶν Πατζῶν καὶ Ἐρμιονίδος
12. Τῆς ἐπαρχίας Αἰγιαλείας
13. » Μεγαλοπόλεως
14. Τῶν ἐπαρχιῶν Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης
15. Τῆς ἐπαρχίας Σκοπέλου
16. Τῶν ἐπαρχιῶν Τήνου καὶ Ἄνδρου
17. Τῆς ἐπαρχίας Νάξου
18. Τῆς ἐπαρχίας Θήρας
19. Τῆς ἐπαρχίας Μήλου

Ἄρθρ. 5. Οἱ βαθμοὶ καὶ μισθοὶ τῶν Οἰκονομικῶν κατ' ἐπαρχίαν Ἐφόρων προσδιορίζονται ὡς ἑξῆς.

Οἱ οἰκονομικοὶ κατ' ἐπαρχίαν Ἔφοροι Α'. τάξεως ἔχουν βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Γραμματέως Α'. τάξεως καὶ μηνιαῖον μισθὸν δραχμὰς διακοσίων.

Οἱ οἰκονομικοὶ κατ' ἐπαρχίαν Ἔφοροι Β' τάξεως ἔχουν βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Γραμματέως Β'. τάξεως καὶ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. ἑκατὸν πεντήκοντα.

Οἱ Οἰκονομικοὶ κατ' ἐπαρχίαν Ἔφοροι Γ'. τάξεως ἔχουν μηνιαῖον μισθὸν δραχ. ἑκατόν.

Ἄρθρ. 6. Διὰ γραφικὰ ἔξοδα καὶ ἐνοίκια κατοικήματος παραχωρεῖται εἰς τοὺς Οἰκονομικοὺς κατ' ἐπαρχίαν Ἐφόρους σταθερὰ προσπιχορήγησις διὰ τὴν χρῆσιν τῆς ὁποίας δὲν δίδουν λόγον, καὶ ἥτις κανονίζεται ὡς ἑξῆς.

Διὰ τοὺς Οἰκονομικοὺς κατ' ἐπαρχίαν Ἐφόρους Α. τάξεως δραχμαὶ τεσσαράκοντα κατὰ μῆνα.

Διὰ τοὺς Οἰκονομικοὺς κατ' ἐπαρχίαν Ἐφόρους Β'. τάξεως δραχμαὶ τριάκοντα πέντε κατὰ μῆνα.

Διὰ τοὺς Οἰκονομικοὺς κατ' ἐπαρχίαν Ἐφόρους Γ'. τάξεως δραχμαὶ τριάκοντα κατὰ μῆνα.

Ἐκτὸς τούτου ἅμα ἐμβῇ εἰς ἐνέργειαν ὁ παρὼν Νόμος θέλουν χορηγηθῇ εἰς ἕκαστον Οἰκονομικὸν κατ' ἐπαρχίαν Ἔφορον δι' ἔξοδα πρώτης ἀποκαταστάσεως αἱ ἑξῆς ποσότητες.

Εἰς τοὺς τῆς α'. τάξεως δραχ. 50.
Εἰς τοὺς τῆς β'. » » 40.
Εἰς τοὺς τῆς γ'. » » 30.

αἵτινες θέλουν χρησιμεύσει εἰς προμήθειαν τῶν ἀναγκαίων ἐπίπλων τοῦ Γραφείου, καὶ τὰ ὁποῖα θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς ἰδιοκτησία τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρ. 7. Αἱ ἕδραι τῶν Οἰκονομικῶν κατ' ἐπαρχίαν Ἐφόρων προσδιορίζονται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 8. Τὰ καθήκοντα τῶν Οἰκονομικῶν κατ' ἐπαρχίαν Ἐφόρων, καὶ αἱ πρὸς τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς σχέσεις των θέλουν κανονισθῇ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καθεστώτων Νόμων καὶ Διαταγμάτων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Α. ΜΙΤΑΛΑΣ

Εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐρωτᾷ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, τί μέτρον θέλει λάβῃ διὰ τὸ δεύτερον δέκατον τῶν διατρεχόντων

Μοναστηρίων, καθότι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ φολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νομοσχεδίου, δὲν ἐγένετο λόγος περὶτούτου. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπιφυλάττεται ν' ἀπαντήσῃ εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος τῶν Πραγματευτῶν τῆς Γερουσίας, ὅτι ἀπὸ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον λείπει τὸ σύνηθες ἀκροτελεύτιον ἄρθρον, ὅπερ ἀναπτύσσει τὸν ἐκτέλεσιν εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν.

Ἐξ ὧν οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ λαβόντες τὸν λόγον, λέγει τα ἑξῆς.

Ἔρχομαι νὰ ὑποβάλω παρατηρήσεις τινὰς πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν ὡς πρὸς τὸν τύπον, ὑπὸ τὸν ὁποῖον εἰσάγονται τὰ Νομοσχέδια εἰς τὰς Βουλάς. Ὁ τύπος αὐτὸς εἶναι ὁ τῶν Βασιλ. Διαταγμάτων καὶ δὲν μὲ φαίνεται ὄρθος. Τὰ εἰσαγόμενα ἐπιγράφονται *Νόμοι* καὶ ἄλλον κατωτέρω λέγονται *Νομοσχέδια*. Ἂν ἦναι νόμοι, δὲν εἶναι Νομοσχέδια, καὶ ἂν ἦναι νομοσχέδια, δὲν εἶναι Νόμοι. Πρέπει ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀλληλοτέραν ἑτερωνυμίαν αὐτῶν, ὅ ἐστι νὰ τὰ ὀνομάσωμεν Νομοσχέδια, διότι Νόμοι εἶναι, ἀφ' οὗ ἀπαρτισθῶσιν ἐκ συμφώνου αἱ Βουλαὶ καὶ ἡ Βασιλικὴ ἀρχὴ περὶ αὐτῶν. Τὰ εἰσαγόμενα Νομοσχέδια φέρουν τὴν Βασιλικὴν ὑπογραφὴν, τὴν Βασιλικὴν ἀπόφασιν καὶ τὴν Βασιλικὴν διαταγὴν πρὸς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν νὰ τὰ ὑποστηρίξῃ· μ' ὅλον τοῦτο τὰ Νομοσχέδια ταῦτα πολλάκις ἀπορρίπτονται καὶ ἡ Βασιλικὴ ἀπόφασις πίπτει. Τοῦτο εἶναι ῥᾴδιον, διότι δὲν ἐπιθυμεῖ τις τὸ θύμα τοῦ Βασιλέως νὰ ἀναφέρεται εἰς τὰς Βουλὰς ἐπὶ ματαίῳ. Ἀλλὰ τὰ διαπιστούμενα ὑπὸ τὸ κῦρος τῆς Βασιλικῆς ἀποφάσεως νὰ ἀναιρεθῶσιν. Πρέπει, ὅτι ὁ τύπος οὗτος εἶναι ὁ χρήσιμος ἐν τῇ πολιτείᾳ τῆς Γαλλίας, καὶ ὅτι ἐκεῖθεν ἔσπευσε νὰ ἁρπάσῃ αὐτὸν ἡμῶν ἡ Βουλή. Ἀλλὰ δίκαιον εἶναι νὰ παρατηρήσωμεν πότε εἰσήχθη εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ὑπὸ ποίας περιστάσεις. Τὸ **1814** εἰσήχθη κατὰ πρῶτον τὸ Συνταγματικὸν σύστημα εἰς τὴν Γαλλίαν. Τὸ Σύνταγμα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν συνωμολογήθη μεταξὺ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἔθνους, ἀλλ' ἐδόθη ἀπὸ τὸν Βασιλέα, καὶ πολλὰ δικαιώματα, ἐν οἷς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς πιστώσεως, ἐθεμελιοῦντο. κατ' αὐτὸ, εἰς ἀνήκοντα εἰς μόνον τὸν Βασιλέα. Ἐπειδὴ λοιπὸν μίαν ὁ Βασιλεὺς εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦ πρωτοβουλίου, ἐσυμβουλεύετο ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος τύπος μὲ τὸν καθ' αὐτὸ οἶστρον. Ἐπειδὴ ἡ ἀνατροπὴ τοῦ Ἰουλίου καὶ τὸ ἐξαιρετικὸν δικαίωμα τοῦ πρωτοβουλίου ἔπεσαν καὶ ἐκεῖνοι καὶ εἰς τὰς Βουλὰς, ἀλλ' ὁ τύπος διετηρήθη, διότι ἁπαξ εἰσήχθη· ἄλλως λόγος δὲν ὑπάρχει. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα καὶ κατὰ τὸ γράμμα τοῦ Συντάγματός μας, καὶ κατ' αὐτὰς τὰς συζητήσεις μας, ὁ τύπος οὗτος εἶναι ἀνάρμοστος.

Δὲν εἶναι δὲ οὔτε ἀξιοπρεπὲς πρὸς τὴν Βασιλείαν, διότι, ὡς πρωΐπα, ἐκβάλλει τὴν Βασιλικὴν ἀπόφασιν εἰς τροπολογίας ἐντὸς τῶν Βουλῶν, καὶ ἐνίοτε καὶ εἰς παντελῆ ἀνατροπὴν τῶν Νομοσχεδίων. Μὲ φαίνεται λοιπὸν καλὸν νὰ εἰσάγηται τὸ Νομοσχέδιον ἁπλῶς, ὅ ἐστι μόνη ἡ οὐσία του, χωρὶς προαγούμενα καὶ ἑπόμενα, καὶ ὄχι περιβεβλημένον διὰ τῶν αὐτῶν εἰς τὰ διατάγματα Βασιλ. τύπων, ἀλλὰ καιρὸν νομιμοποιηθῇ δὲν μὲ φαίνεται οὔτε τότε καλὸν νὰ περιβάλλεται μὲ τοὺς ἐν χρήσει τύπους. « *Ψηφισθέντα ἐμφρόνως ὅλων τῶν Νομοσχεδίων ἐπὶ τῇ Βουλῇ καὶ τῇ Γερουσίᾳ διατάττομεν* ». Ἡ Βουλὴ ψηφίζει, ἡ Γερουσία ψηφίζει, διότι εἶναι πολιτικὰ σώματα. ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς δὲν ψηφίζει. Πρέπει τοῦτος λοιπὸν νὰ παραδεχθῶμεν; μὰ, τοῦτο ἀναιρεῖ τὸ 20. ἄρθρον τοῦ Συντάγματός μας. « *Ὁ Βασιλεὺς κεφαλὴ καὶ ἀρχηγὸς τοῦ Κράτους* ». Νόμιμος καὶ ἀξιοπρεπὴς ἐν τούτῳ τύπος τῆς Βασιλείας τύπος.

Δι' ὅσων εἶπα δὲν εἶχα σκοπὸν νὰ ἐπιφέρω μορφήν τινα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλὰ νὰ εἴπω μόνον τὴν γνώμην μου εἰς τὸν καταλληλότερον σύνταξιν τῶν Νομοσχεδίων του.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι εὐχαρίστως δέχεται τὰς παρατηρήσεις ταύτας, αἵτινες θέλουν γένει ἀντικείμενον σκέψεως τοῦ Ὑπουργείου, παρατηρεῖ δὲ, ὅτι τοῦτο οὐκ διέφυγε τὴν προσοχὴν του ἀπ' ἀρχῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοὺς τύπους ἐφεύρομεν τὸ Ὑπουργεῖον παρὰ τῆς Γαλλίας, ἐφάνησαν καὶ τοῦτοι, ὡς καὶ (ἐπαναλαμβάνει) ἐπιμονὴ τοῦ παραστήσεις τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ.

Πέραν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησε, ὅτι πρέπει νὰ γνωρίζῃ ἐπ' οὐδὲν, ὅτι πάντοτε ἐννοεῖται, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἀνοικτὸν συγκατάθεσιν εἰς τὴν παρουσίασιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ ἐπιτηρητὴς τῶν ἄνωθι παρατηρήσεων προσέθεσεν ὅτι τοῦτο εἰς ὅλα τὰ Συνταγματικὰ Κράτη ἐννοεῖται, ὅτι δὲν δύναται νὰ δώσῃ Ὑπουργὸς βασιλικὸς σπουδαιότερος σκέψις νὰ εἰσέλθῃ πρώτη Νομοσχεδίου.

Ἐπροσδιορίζεται μετὰ ταῦτα ἡ αὔριον 10 Μαΐου ἡμέρα Συνεδριάσεως πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν, καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν. Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Μαΐου 1845, ἡμέρᾳ πέμπτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Δ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψ ά λ λ α ς.

Ι. Π α ξ ι μ ά δ η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Μαΐου 1845 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις, ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς εἰς τὰ Τελωνεῖα φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς.

Ὁ εἰσηγητὴς ἀναγινώσκει τὴν Ἔκθεσιν ἐγγράφως ὡς ἑξῆς, τῆς ὁποίας διατάττεται ἡ ἐκτύπωσις καὶ διανομή.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῶν εἰς τὰ Τελωνεῖα φορολογουμένων προϊόντων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν παρουσιασθὲν Νομοσχέδιον περὶ τῶν προϊόντων, τῶν ὁποίων ὁ ἐγχώριος φόρος θέλει πληρώνεσθαι εἰς τὰ Τελωνεῖα καὶ τὰς ἐπ' αὐτοῦ τροποποιήσεις τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων ἐπεξεργασθεῖσα ἡ Ἐπιτροπή, ὑποβάλλει εἰς τὴν σοφὴν τῆς Γερουσίας τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις της.

Παρὰ τὰ φορολογούμενα μέχρι τοῦδε προϊόντα εἰς τὰ Τελωνεῖα συμπεριλαμβάνονται, εἰς τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο καὶ ἡ μετάξη τὰ ῥιζάρια καὶ τὰ σῦκα τῆς Μεσσηνίας, τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦδε ἐνοικιάζοντο. Τῶν τρόπων τούτων τῆς φορολογίας, ὡς πρὸς τὰ ἄλλα προϊόντα τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Νομοσχεδίου, διέκρινεν ἡ Ἐπιτροπὴ ἐν συμφώνῳ. Ἐπὶ δὲ τῆς μεταξης διεγράφησαν αἱ γνῶμαι, τῆς μὲν πλειοψηφίας παραδεχομένης τὸν τρόπον τοῦ Νομοσχεδίου, τῆς δὲ μειοψηφίας προτιμώσης τὴν εἰς τὰ μεταξοσκώλια ἀποδεκάτωσιν, εἰς δὲ τὰ Τελωνεῖα τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου τῆς ἐξαγωγῆς χρυσοῦ, οἱ δὲ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐπήγαγον εἶναι οἱ ἀκόλουθοι.

Α'. Τῆς μὲν μειοψηφίας, ὅτι ὁ τρόπος τῆς φορολογίας, τὸν ὁποῖον εἰσάγει τὸ Νομοσχέδιον θέλει δώσει ἀφορμὴν μεγάλων καταχρήσεων τοῦ λαθρεμπορίου κατὰ τοσοῦτον, καθόσον τὸ ἐκ τούτου ἀθέμιτον κέρδος **16** πρὸς τοὺς 0|0 εἶναι πολὺ περισσότερον τῶν **6** τοῖς 0|0 ὅσον ὠφελεῖτο κατὰ τὸ παλαιὸν σύστημα ὁ λαθρέμπορος, καὶ ἐντεῦθεν ἡ ζημία τοῦ Δημοσίου θέλει εἶσθαι πολὺ μεγάλη.

Β'. Ὅτι τὸ ποσὸν τῆς ζημίας ταύτης εὑρίσκεται διὰ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν καταστιχων τῶν ἐνοικιαστῶν πρὸς τὰ τῶν Τελωνείων· διότι ἀπὸ 80,000 ὀκάδας μεταξης ὅση παράγεται κατ' ἔτος, ἐξάγονται μόνον 35,000 χιλιάδας ὥστε ἀφαιρουμένης τῆς καταναλισκομένης ποσότητος ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἐξάγεται διὰ λαθρεμπορίου περὶ τὸ ἥμισυ, καὶ τοῦτο, ὅτε τὸ δικαίωμα τοῦ Τελωνείου ἦτον 6 τοῖς 0|0, ἐὰν δὲ προστεθῇ καὶ τὸ δέκατον, τότε θέλει ἐξαχθῇ λαθραίως πολὺ περισσότερον τοῦ ἡμίσεως, καὶ ἡ ζημία τοῦ Δημοσίου θέλει εἶσθαι πολὺ μεγαλητέρα κατὰ λόγον τῶν 16 πρὸς τὰ 6, καὶ τοῦτο χωρὶς καμμίαν ὠφέλειαν τῶν μεταξοπώνων.

Γ'. Ὅτι πρὸς ἐνθύμησιν τῆς βιομηχανίας ταύτης, τὴν ὁποίαν ἐπίσης νομίζει ἀναγκαίαν καὶ ἡ μειοψηφία, δύναται νὰ ἐλαττωθῇ ὁ φόρος τῆς ἀποδεκατώσεως εἰς 8 τοῖς 0|0 ἢ καὶ 5 τοῖς 0|0 μόνον, ἡ δὲ πληρωμὴ τούτου νὰ γίνεται χωριστὰ εἰς τοὺς ταγρίνους. Ὅτι καὶ ἐλαττωμένου οὕτω τοῦ φόρου τῆς ἀποδεκατώσεως, τὸ ποσὸν τῆς εἰσπράξεως ἀναβαίνει εἰς δραχ. 183,000 προστεθεμένου καὶ τοῦ Τελωνείου, ἐνῷ κατὰ τὸ προϋπολογισθὲν σύστημα κατέντα μόνον εἰς δραχ. 168,000 ἐξ οὗ προκύπτει διαφορὰ δραχ. 15,000 πρὸς ὠφέλειαν τοῦ Δημοσίου.

Ἡ μειοψηφία ἐξάγει τὸ συμπέρασμα τοῦτο ὑπολογιζομένη οὕτως. Ὅλον τὸ προϊὸν τῆς μεταξης ὀκάδας **80 000** πρὸς 5 τοῖς 0|0 φέρει ὀκάδας **4,000** πρὸς δραχ. 30 . . δραχ. **120,000**

Ὅσον ἐξάγεται εἰς τὰ Τελωνεῖα ὀκάδας **35,000**

πρὸς 6 τοῖς 0|0 ὀκάδας 2,100 . . . . . » 63,000

Τὸ ὅλον δραχ. 183,000

Τὸ ἐξαγόμενον εἰς τὰ Τελωνεῖα ὀκάδας 35,000
πρὸς 16 τοῖς 0|0 ὀκάδας 560 . . . . . » 168,000

Ὠφέλεια τοῦ Δημοσίου . . . . . δραχ. 15,000

Οἱ δὲ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἀντέταξεν ἡ πλειοψηφία εἶναι οἱ ἑξῆς·

Α. Ὅτι οἱ ὑπολογισμοὶ τῆς μειοψηφίας δὲν στηρίζονται εἰς ἀποδείξεις πραγματικάς. Ἐπειδὴ ποῖαι εἶναι αἱ βάσιμοι ἐπιτόπιοι πληροφορίαι τὰς ὁποίας προσέλαβε, καὶ πῶς ἠδυνήθη νὰ λάβῃ ταύτας, πότε ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ κατάστιχα τῶν ἐνοικιαστῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἐγνώρισεν, ὅτι ἡ ποσότης τῆς παραγομένης κατ' ἔτος μετάξης ἀνεβαίνει εἰς 80,000 ὀκάδας. Εἰς τὰ βιβλία τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν φαίνεται πραγματικῶς, ὅτι ὁ ἀνώτατος ὅρος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνέβη τὸ ἐνοίκιον τῆς μετάξης εἶναι δραχ. 125,000 ἐκ τοῦ ὁποίου συνάγεται, ὅτι τὸ δέκατον τῆς μετάξης εἶναι ὀκάδες 4166 καὶ ἡ ὅλη παραγωγὴ 41,666 ἀντὶ τῆς ὑποθετικῆς 80,000, ὅτι ἡ ἐξαγωγὴ εἶναι 35—38 χιλιάδων ὀκάδων. Ἐκ τῆς ὑπολειπομένης ποσότητος μέχρι τῶν 41,666 ὀκάδων, πόσον θέλομεν ὑποθέσει, ὅτι καταναλίσκεται εἰς τὸν τόπον, καὶ πόσον ὅτι ἐξάγεται διὰ λαθρεμπορίου. Οἱ ὑπολογισμοὶ λοιπὸν τῆς μειοψηφίας εἶναι ὅλως φανταστικοί, καὶ τὰ ὑποτιθέμενα λαθρεμπόρια ὑπέρμετρα.

Β'. Ὅτι ἡ ἐνοικίασις τοῦ φόρου τούτου, τὴν ὁποίαν προτιμᾷ ἡ μειοψηφία, ἐνῷ δὲν ὑπάρχεται καμμίαν ὠφέλειαν εἰς τὸ Δημόσιον, καταβλίβει τὸν φορολογούμενον διὰ τὰς καθημερινὰς ἐνοχλήσεις καὶ ἐρεύνας τῶν ἐνοικιαστῶν, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὁμολογεῖται, ὅτι ὀπισθοδρόμησεν ἡ βιομηχανία αὐτη. Ἡ δὲ δι' ἐπιστατῶν εἴσπραξις, ἥτις εἶναι ὁ τρίτος τῆς φορολογίας τρόπος, ἐνῷ ἔχει τὰ αὐτὰ ἄτοπα μὲ τὸν τῆς ἐνοικιάσεως, παρέχει ὑποψίας μεγάλων καταχρήσεων ἐκ μέρους τῶν ἐπιστατῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἦναι ὀλιγώτεροι τῶν 300, ἂν ὑποτεθῇ καθὼς εἶναι ἐπόμενον ὅτι οἱ 10 ἢ 15 Τελῶναι καταχρῶνται τὴν ἐπιστοσύνην τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ ὑποτεθῇ καὶ διὰ τοὺς 300 ἐπιστάτας μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι πιθανότης μεγαλητέρας καταχρήσεως εὑρίσκεται εἰς τοὺς 300 παρὰ εἰς τοὺς 10 ἢ 15 Τελῶνας, καὶ ζημία ἐπομένως μεγαλητέρα τοῦ Δημοσίου.

Γ'. Ὅτι ὁ τρόπος τῆς φορολογίας τῆς μετάξης, τὸν ὁποῖον ἐπροτίμησε τὸ Ὑπουργεῖον ὁδηγούμενον ἀπὸ τὴν πολυετῆ πεῖραν, ἀφαιρῶν πᾶν πρόσκομμα ἀπὸ τοὺς μετεξοπλοιους, συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐμψύχωσιν τῆς βιομηχανίας ταύτης, τῆς ὁποίας ἡ προαγωγὴ ὑπάρχεται σημαντικὰς ὠφελείας εἰς τὸ μέλλον, εἰσαγομένης βαθμηδὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα τῆς τεχνουργίας τῶν μεταξωτῶν ὑφασμάτων, τὰ ὁποῖα καταβρύουν, ὅταν ὁ ἐν Εὐρώπῃ μεταξουργὸς εὑρίσκῃ πρόχειρον κέρδος 16 τοῖς 0|0 ἐφέσων εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰς μηχανάς του καὶ ἐξασκῶν ἐν αὐτῇ τὴν τέχνην του. Τότε Ἕλληνες, διδαχθέντες τὴν τέχνην, θέλουν ἀπολαύει αὐτοὶ τὰ κέρδη, τὰ ὁποῖα ἀπολαύουν σήμερον οἱ παλοῦντες εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν ὁποίαν ἠγόρασαν παρ' αὐτῶν μετάξην εἰς πολλαπλασίαν τιμήν, εἰς διαφόρους μεταξωτὰ τεχνουργήματα. Διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους ἐψηφοφόρησεν ἡ πλειοψηφία ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου, παραδεχθεῖσα τὸν ἄρθρον αὐτοῦ ὁλοσχερῶς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπροχώρησεν ἀκολούθως εἰς τὰ καθέκαστα, καὶ μετὰ πολλὰς συζητήσεις παρεδέχθη τὰς διατάξεις τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἐπὶ δὲ τῶν ἀκολούθων ἄρθρων ἐπρότειναν ἡ μειοψηφία διαφόρους τὰς ἑξῆς τροπολογίας.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 ὡς πρὸς τὰς ἐν τῇ β γ'. τοῦ ἄρθρου τούτου διατάξεις διαφωνῶν ἐν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντέταξε τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

Ὅτι ἡ Κυβέρνησις μὴ ἔχουσα ἄλλον τίτλον ἐπὶ τῶν γαλανοκιτρίων εἰμὴ τὸ διαδοχικὸν δικαίωμα τῆς τουρκικῆς Κυβερνήσεως παραδεχομένη τὴν ἐκ μέρους αὐτῆς παραχώρησιν εἰς τινα μέρη, ἀποκαθίστανται ἀναγκαίων νὰ τὴν παραδεχθῇ καὶ δι' ἄλλα· ἄλλως τὰ ἀποτελέσματα τῆς διαιρέσεως ταύτης θέλουν εἶσθαι δυσάρεστα, καὶ πολὺ περισσότερον, ὅταν παραχωρηθῇ ἐκεῖ, ὅπου ἡ τουρκικὴ ἐξουσία δὲν παρέβλεπεν· ὑπῆρχαν ἐπομένως τὴν ἑξῆς τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου.

« Τὰ βαλωνοκτίδια τῆς Κῶς καὶ Λειψοῦς νὰ μένουν κατὰ » τὸ νομοσχέδιον, τῶν δὲ λοιπῶν μέχρις ὅτου διαιρεθοῦν τὰ » ἐθνικὰ ἀπὸ τὰ ἰδιώτικα, καὶ εὑρεθῇ ὁ τρόπος τοῦ νὰ μὴν » ἀναμιγνύωνται ἐν καιρῷ τῆς συλλογῆς, θέλουν πληρώσει ἐγκτη- » τικὸν φόρον γενικὸς εἰς τὰ Τελωνεῖα ἐν καιρῷ τῆς ἐξαγωγῆς » εἴκοσι ἐπὶ τοῖς 0|0. γινομένης τῆς ἐκτιμήσεως κατὰ τὸ 16 » ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ 6 τοῖς 0|0. τελωνικῶν » δικαίωμα ».

Ἡ πλειοψηφία ἀπεδοκίμασε τὴν τροπολογίαν ταύτην στηριζομένη εἰς τοὺς ἑξῆς λόγους.

Α. Ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν διακρίνει ἰδιώτικα καὶ ἐθνικὰ,

ὡς διαλαμβάνεται ῥητῶς εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὑποβάλλον ὅλα ἐν γένει εἰς ἔγγειον φόρον καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ἐξαγωγῆς.

6) ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἠκολούθησεν ὡς πρὸς τὴν Ἀκαρνανίαν τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔλαβε, διὰ τὰ ὁποῖα ἀπήντησεν ἐκεῖ ἐμπόδια, ὅτε κατὰ τὸ **1834** ἐνοικίασε τὰς βαλάνους τῆς Ἀκαρνανίας, καὶ οἱ Ἀκαρνάνες ἀντιποιούμενοι τὸ δικαίωμα τῆς συλλογῆς τοῦ καρποῦ δὲν ἐπέτρεψαν εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ συλλέξῃ τοὺς καρποὺς συμφωνῶν μὲ οὓς τινας ἤθελεν, καὶ ἕνεκα τούτου ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐπλήρωσε μήτε λεπτὸν εἰς τὸ δημόσιον.

Ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς συλλογῆς ἀναγνωρίσασα σιωπηλῶς ἡ Κυβέρνησις πρὸς ἀποφυγὴν σκανδάλων καὶ συγχύσεων ἔλαβε πρὸ χρόνων τὸ μέτρον τῆς εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπράξεως τοῦ δικαιώματός της· καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ ἐπράξε καὶ σήμερον, ἐωσοῦ λάβῃ ὁριστικὰ μέτρα πρὸς διάκρισιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς καὶ τῶν κατοίκων.

Παραδέχεται ἑπομένως ἡ πλειοψηφία τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νομοσχεδίου, κατὰ τὰς γενομένας παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογίας. Ἐνεκρίθη δὲ νὰ συσταθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐπισπεύσῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, πρὸς διάκρισιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς καὶ τῶν κατοίκων.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **17.** Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου παρετήρησεν ὁμοίως τὸ αὐτὸ μέλος, ὅτι ἡ διάκρισις « ἐθνικοϊδιοκτησία Βαλανοκικυδόδενδρα » εἶναι πάντη περιττή, διότι δὲν ὑπάρχουν τοιαῦτα. Ἀλλ' ἡ πλειοψηφία παρετήρησεν ὅτι ἡ προσθήκη αὕτη, καὶ ἂν ὑποτεθῇ περιττή, δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιώτου, καὶ τὰ τοῦ Δημοσίου περιφρουρίζει.

Ἐπρόβαλεν ὁμοίως, ὅτι ὁ φόρος τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων Βαλανομυρσινεών ἀνὰ λεπτὰ 5 εἶναι παντελῶς δυσανάλογος, καὶ διὰ τοῦτο ἡ πρέπει νὰ προσδιορισθῇ κατὰ τὸ δίκαιον, ἢ νὰ ἀρεθῇ ὁλοτελῶς. Ἀντέτασε δὲ πρὸς ταῦτα ἡ πλειοψηφία, ὅτι παρελθόντος ἤδη τοῦ καιροῦ τῆς μεταξοποιΐας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσδιορισθῇ ὁ ἐπὶ τούτων ἀνάλογος φόρος, καθ' ὃν ὁρίζει πρόπαν τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Νομοσχεδίου. καὶ τοῦτο ἐγκυσα ὑπ' ὄψιν ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων ἐπιβάλλα τὸν μικρὸν τοῦτον φόρον, διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δικαιώματος τοῦ Δημοσίου. Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Μαΐου **1345.**

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀθ. Νέγρης — Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος — Σ. Παπαλεξόπουλος
Ν. Πανηρόπουλος

Ἡμέρα πρὸς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου προσδιορίζεται ἡ δεκάτη ἕκτη τοῦ μηνὸς ἡμέρα τετάρτη τῆς ἑβδομάδος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψ ύ λ λ α ς.
Ι. Π α ξ ι μ ά δ η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 16 Μαΐου 1845, ἡμέρᾳ τετάρτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κωλύεται νὰ παραστῇ εἰς τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν ἐξαιτεῖται τὴν ἀναβολήν της διὰ τὸν μεθύριον Παρασκευήν.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ ἀναβληθῇ ἡ Συνεδρίασις διὰ τὴν **18** τοῦ τρέχοντος.

Ὁ Κ. πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψ ύ λ λ α ς.
Ι. Π α ξ ι μ ά δ η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 18 Μαΐου 1845, Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κωλύεται νὰ παραστῇ εἰς τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν καὶ ἐξαιτεῖται τὴν ἀναβολήν της διὰ τὴν αὔριον· Σάββατον 19 τοῦ τρέχοντος.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει ν' ἀναβληθῇ ἡ Συνεδρίασις διὰ τὴν 19 τοῦ τρέχοντος.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψ Ὑλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Μαΐου 1843 ἡμέρᾳ σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγινωσκόμενα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἔγγραφον τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ὄθωνος, ἀναγγέλλοντος τὴν κατὰ τὴν 20 Μαΐου τελετὴν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ προσκαλοῦντος εἰς αὐτὴν τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας.

Ἐπιφέρουσι διάταξις ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῶν εἰς τὰ Τελωνεῖα εἰσπραττομένων ἐγγείων φόρων.

Παρατηρεῖ τις ὅς πρὸς τὴν ἀρχὴν, ὅτι εἶναι αὐτὸν ἀπαρεγκλίτως ὁ ἀπαλλάττουσα ἀπὸ καταβολῆς τοὺς φορολογουμένους καὶ ὀλιγοῦσπανος καὶ εὔκολος εἰς τὴν ἐκτέλεσίν της, ἀλλ' ἐπειδὴ περιορίζεται εἰς ὀλίγα μόνον εἴδη, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι αὐτὰ κυρίως ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἄλλως δὲν δύνανται νὰ φορολογηθῶσιν ἄνευ καταπίεσεως. Παρατηρεῖ ἐπομένως ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο δὲν περιορίζεται ἁπλῶς εἰς τὴν εἰσπραξιν τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς τὰ Τελωνεῖα, ἀλλὰ προβλέπει καὶ τελωνιακὰ δικαιώματα, ἐνῷ περὶ τελωνισμοῦ Νόμος κυρίως σήμερον δὲν ὑπάρχει μήτε προσδιορίσθησαν αἱ βάσεις, καθ' ἃς αἱ διατριβαὶ πρέπει νὰ ἐπιβάλλονται.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι δὲν πρόκειται σήμερον περὶ προσδιορισμοῦ τελωνιακοῦ φόρου, καθότι οὔτος εἶναι ἤδη κανονισμένος περὶ τῶν διατυπώσεων καὶ ἄλλων Νόμων πρόκειται δὲ μόνον περὶ τοῦ ἐγγείου. Ὅτι ἀνάγκη γίνεται εἰς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον λόγος περὶ τελωνιακοῦ δασμοῦ, δὲν εἶναι εἰμὴ ἐπανάληψις τῶν εἰς τοὺς τελωνιακοὺς Νόμους πανεστραμένων. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν προσδιορισμὸν τῶν εἰδῶν παρετηρήθη παρ'

ἄλλων, ὅτι περὶ τούτου θέλει γίνει λόγος εἰς τὸν κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ α' ἄρθρου, εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἡ φορολογία τῆς μετάξης εἰς τὰ Τελωνεῖα εἶναι ἄδικος καὶ ἀσύμφορος. Ἐκθέτει τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας ἀπετέλει μέρος, καὶ ἐκείνην τῆς πλειοψηφίας, καὶ ἀνασκευάζει τὴν τελευταίαν ὡς ἑξῆς.

Ἐξ αὐτῆς τῆς παρατηρήσεώς της, ὅτι ἡ ἐνοικίασις τῆς Μετάξης ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 125 χιλιάδας, προσθεμένων τῶν δαπανῶν τῆς ἐπιστασίας, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ πλειοψηφία κρίνει ἀναγκαίους 300 ἐπιστάτας ἀνὰ δραχ. 100 ὁ ἕκαστον αὐτῶν, ἡ καταβαλλομένη παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν ποσότης ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 300—00 κατὰ μέσον ὅρον τῆς τιμῆς τῆς μετάξης εἰς 20—22 δραχμὰς τὴν ὁκᾶν ὑπολογιζομένης· καθότι τὸ πλεῖστον μέρος εἶναι χονδρή, πρέπει νὰ συναχθοῦσι 6—7 χιλιάδας ὁκάδας δέκατον ὀγδοὴ πρέπει νὰ προσχθῶσι 65—70 χιλιάδας ὁκάδες μετάξης, διὰ νὰ μὴ ζημιωθῶσιν. Ἀλλὰ τὶς ἐνοικιαστὴς προσφέρει τὰ χρήματά του, τὸν κόπον του καὶ τοὺς κινδύνους ἄνευ τῆς βεβαιότητος κέρδους τινὸς τοιούτου τὸν 10, 12, τοῖς 0/0; Ἂν προσθέσωμεν λοιπὸν εἰς τὴν ἀνωτέρω ποσότητα τῶν μυτιλίων καὶ τὸ κέρδος, ἐξ αὐτῆς τῆς προϊστορίας τῆς ἐνοικιάσεως ἐξάγομεν ἀλάθητον συμπέρασμα ὅτι σήμερον 41,166 ὁκάδας μετάξης παράγει ἡ Ἑλλὰς ἀλλὰ περίπου 70,000 ὁκάδας.

Ἡ πλειοψηφία ἐπιστηρίζεται εἰς τὰ Τελωνιακὰ βιβλία, καὶ διὰ τούτων θέλει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι 38 χιλιάδες ὁκάδες ἐξάγονται. Καὶ τοῦτο ἀκόμη, ἂν καὶ ἐσφαλμένον, ἀποδεικνύει, ὅτι πολὺ περισσότερον τῶν 41,166 ὁκάδων παράγεται. Εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος γίνεται κατανάλωσις μετάξης εἰς διαφόρους χρῆσεις τῶν χρυσοῦ, γαϊτάνια, ὑφάσματα διάφορα, δίκτυα καὶ πλῆθος ἄλλων εἰδῶν. Ἴσως ποτὲ δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς ὅλα ταῦτα 3,666 ὁκάδες μετάξης, ἐνῷ μόνη ἡ Ὕδρα καὶ Πάτζαι καταναλίσκουσιν ὑπὲρ τὰς δύο χιλιάδας ὁκάδας.

Ἡ πλειοψηφία κατὰ δεύτερον λόγον ἐπιστηρίζεται εἰς τὴν δαπάνην τῆς ἐπιστασίας, ἀλλ' αὐτὴ ἤδη ἐπακαθίστακαι μηδαμινὰ, διορισθέντων Ἐφόρων, Ταμιῶν καὶ ἐπιστατῶν τοῦ δήμου· ἀναφέρει αὐτὴ τὴν καταβολὴν καὶ κατάπισιν· ἀλλ' ἡ καταβολὴ καὶ ἡ κατάπισις ἔχει χώραν μόνον εἰς τὴν ἐνοικίασιν καὶ τοιαύτην δὲν ἐπρότεινε ποτὲ ἡ μειοψηφία. Ὑποτίθησι συνεννοήσεων τῶν ἐπιστατῶν καὶ κατάχρησιν, ἀλλ' αὐτὴ εἶναι

εὐκολωτέρα μὲ 10 Τελώνας, ἢ μὲ 300 Ἐπιστάτας, ἐνῷ ὁ ἐπιτάτης δὲν ἔχει ὑπ' ὄψιν πολὺ κέρδος, συνεννοούμενος μὲ ἕνα μεταξοποιόν, προάγοντα ὀλίγην τινὰ ποσότητα μεταξης· ὁ δὲ Τελώνης, ἢ φύλαξ ἔχει ὑπ' ὄψιν σημαντικὸν κέρδος, συνεννοούμενος μὲ ἔμπορον ἐξάγοντα 3—5 χιλιάδας ὀκάδας. Ἐκτὸς τούτου παρετήρησε τὴν εὐκολίαν τῆς λαθραίας ἐξαγωγῆς εἴδους πολυτίμου καὶ μὴ ὀγκώδους, εἰς ἐπικράτειαν πλήρη λιμένων καὶ ὁρμῶν. Λέγει, ὅτι τινὲς αὐτὴν τὴν Κορινθιακὴν σταφίδα ἀπεπειράθησαν νὰ ἐξαγάγωσι λαθραίως, πολλῷ δὲ μᾶλλον θέλουν ἀποπειραθῆ τὴν μετάξην· ἂν ἐξήγαγον τοιαύτην μίχρι τοῦδε λαθραίως, πολὺ περισσότερον θέλουν τὸ κάμει τώρα, ὅτε πρόκειται νὰ κερδίσωσιν οὐχὶ 6 ἀλλὰ 16 τοῖς 0|0. Εἰ τοὺς λόγους τῆς πλειοψηφίας, περὶ ἐμψυχώσεως τῆς προαγωγῆς τοῦ εἴδους τούτου ἀντιτείνει λέγων, ὅτι οὐδεμία ἐμψύχωσις γίνεται εἰς τὴν προαγωγὴν, διότι ὁ ἔμπορος δὲν θέλει εἰς τὴν διαπραγμάτευσιν τῆς μετάξης λάβει ὑπ' ὄψιν τὴν ὠφέλειαν, ἥτις θέλει τῷ προέλθει ἀπὸ τὸ λαθραιπόριον, ἀλλ' εἰς τὴν πραγματικήν της τιμήν. θέλει προσθέσει πάντοτε τὸ 16 τοῖς 0|0· καὶ ἐπ' αὐτῇ τῇ βάσει θέλει τὴν ἀγοράσει, ὅθεν ὁ πράγων αὐτὴν δὲν θέλει λάβει κἀμμίαν ἀνακούφισιν· ὅτι ἀληθὴς ἐμψύχωσις ἤθελεν εἶσθαι, ἂν δεκατιζομένης τῆς μετάξης εἰς τοὺς μαγγάνους τὸ δέκατον ἤθελεν ἐλαττωθῆ εἰς 5 ἢ 8 τοῖς 0|0· ὡς τοὺς λόγους δὲ, ὅτι διὰ τοῦ μέτου τούτου θέλουν πολλαπλασιασθῆ τὰ ἐργοστάσια καὶ θέλουν ἔλθει ξένοι μεταξοποιοὶ, ἀντιτείνει τὰ αὐτὰ, προσθέτων ὅτι ἡ δημοσία ἀσφάλεια καὶ ἄλλαι ἐγγυήσεις μόνον, δύνανται νὰ σύρωσι τοὺς τοιούτους· ἐπὶ τέλους ἀπαριθμῶν τὰ ποσὰ τῆς εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν προαγομένης μετάξης παρατηρεῖ, ὅτι 80—85 χιλιάδ. ὀκάδ. προάγονται κατ' ἔτος· ἐπιμένει δὲ εἰς τὴν γ ὠ κην του λέγων, ὅτι τὰ πράγματα θέλουσιν ἀποδείξει, ὅτι δὲν θέλει ἐρίτος γενῇ ἐξαγωγὴ ἐπέκεινα τῶν 25 χιλ. ὀκάδων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς προκύπτει, ὅτι διὰ τοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον προτείνει ἡ μειοψηφία μόνον 15 χιλ. δραχμῶν ὠφέλεια προτείνεται. Τοῦτο ἀρκεῖ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ εἰσόδημα δὲν εἶναι διπλοῦν τοῦ ὅσον ὑπολογίζει τὸ δημόσιον, ὡς θέλει ἡ μειοψηφία. Τὰ τελωνιακὰ βιβλία δεικνύουν τοῦτο, ἐνῷ ὁ ἀγορεύσας στηρίζεται εἰς ἁπλᾶς ὑποθέσεις. Ἡ κυβέρνησις μὴ δυναμένη νὰ φύσῃ εἰς τέλειον διανεμητικὸν σύστημα, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ ἐπρότεινε τὸ σύστημα

τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀπαλάττει ἀπὸ μυρίας καταβλίψεις τὸν λαὸν δυνάμενον ἐν ἀνέσει νὰ ἐξάγῃ τὴν μετάξην, χωρὶς τὴν ἐνόχλησιν τῆς ἐπιστασίας, καὶ χωρὶς καταπίεσιν. Ἡ ἀναλογικὴ εἰς τὸ παλαιὸν σύστημα, εἶναι ἀνατροπὴ τῶν βάσεων, τὰς ὁποίας ἔθεσαν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ γενικοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νόμου, καὶ εἰς τὴν παραβίασιν τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀμερίστου Μονοπυρέδου.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπαιθμησιν τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἑκάστη ἐπαρχία ἐξάγει, δὲν παραδέχεται ταύτην ὡς ἀληθῆ, διατεινόμενος, ὅτι πλέον τῶν 130 χιλ. δραχμῶν φόρον δὲν δύναται ποτὲ ἡ Κυβέρνησις νὰ συναξῃ. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ συμπέρασμα τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι οἱ ἐνοικιασταὶ προσφέροντες 130 χιλ. δραχ. εἶχον ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστασίας, καὶ σημαντικὸν κέρδος τῆς ἐπιχειρήσεώς των παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀκριβὴς ἐκτίμησις τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἐνοικιαστῶν δὲν ὠδήγησε ποτὲ τούτους, ἀλλὰ τυφλῶς ἐπροσέτεον ὁποιασδήποτε ποσότητος ἂν καὶ ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ ζημιωθῶσι, προτιθέμενοι πάντοτε νὰ καθυστερήσωσι τὰ πρὸς τὸ δημόσιον χρέη των, καὶ ἐκ τούτου προέκυψαν 20 ἑκατομμυρίων καθυστερήσεις, τὰς ὁποίας, διὰ ν' ἀπορρύγῃ τοῦ λοιποῦ ἀπράττειν ἡ Κυβέρνησις, ἂν καὶ ἤθελε φανῇ ἐκ πρώτης ὄψεως, ὅτι αἱ πρόσοδοί της ἐλαττοῦνται, νὰ παύσῃ ἀπὸ πᾶσαν ἐνοικίασιν· ἐνῷ λοιπὸν ἡ μειοψηφία δὲν προβλέπει, εἰμὴ ἓν κέρδος 15 χιλ. δ' ἀχμῶν, τοῦ ὁποίου μέγα μέρος θέλει δαπανηθῆ εἰς τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστασίας ἀπέναντι τοῦ εὐτελεστάτου μέσου πειραματίσεως, εἶναι προτιμητέα ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν μεταξοποιῶν ἀπὸ τὰς ἐνοχλούσας καταπιέσεις. Θεωρεῖ ἐπὶ τέλους χάδιους καὶ τελευταίας τὰς ἀρχὰς τοῦ προλαλήσαντος· τοῦ νὰ καταπισθῶσιν οἱ πολλοὶ, διὰ νὰ μὴν ὠφεληθῶσιν οἱ ὀλίγοι. Φιλανθρωπότερον δὲ, λέγει, ἤθελεν εἶσθαι νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχήν μας, πῶς τῶν ὀλίγων τὴν κατάχρησιν νὰ ἐμποδίσωσιν.

Ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Λυκόν. συμφωνεῖ ἐν μέρει μὲ τὴν βάσιν τὴν τεθεῖσαν ὑπὸ τῆς μειοψηφίας, ὅτι εἶναι κίνδυνος νὰ γείνῃ μεγάλη καταχρησις διὰ τοῦ λαθραιπορίου, ὅταν γείνῃ δεκτὸς ὁ τρόπος τῆς εἰς τὸ Τελωνεῖον φορολογίας τῆς μετάξης, καὶ στηρίζεται εἰς τοὺς ἑξῆς λόγους.

[illegible] εἰς τὸ λαθραιπόριον, διότι ἐν φόρτωμα μετάξης, ἰσοτιμᾶται μὲ δέκα φορτώματα ἄλλων προϊόντων καὶ περισσότερον, ἂν ἡ μετάξη εἶναι ψιλή.

Β'. Ἡ μεγάλη ἀξία τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ προϊόντος διαγείρει τὴν ἐπιθυμίαν εἰς λαθρεμπόριον, διότι, ὅταν πρόκειται ἐξ ἑνὸς φορτώματος μεταξῆς νὰ κερδίσῃ 500, 600 καὶ ἕως 1,000 δραχμὰς, ὅταν ἦναι ἐκ τῆς μηχανῆς ἐξηγμένη, εὔκολα παρασύρονται οἱ ἄνθρωποι εἰς κλοπὴν τὴν κατάχρησιν.

Γ'. Ἡ μεγάλη πλεῖσις τῶν λιμένων εἰς τὰς νήσους καὶ τὰ παράλια καὶ ἡ ἐρημία εἰς τὴν ὀρεινὴν γραμμὴν, ὅπου ἀπέχουσιν ἀπ' ἀλλήλων πολὺ τὰ τελωνικὰ καταστήματα.

Δ'. Αὐταὶ αἱ κατοχυρώσεις ἠμποροῦν νὰ γένουν καὶ ὅταν ἦναι ὁ πλέον τίμιος καὶ ἄγρυπνος τελώνης, ἀλλ' ὅταν κατὰ δυστυχίαν καὶ αὐτὸς παραλύσῃ τὰ χρέη του, γίνεται ὑπερβολὴ καταχρήσεως, καὶ οὐδεμία εἶχε ἔλεγχον ἀπόδειξις.

Ἐπαντᾷ ἐπιμόνως εἰς τὰς ὑποπτάσεις τῆς πλειοψηφίας.

Λ'. Εἶναι λάθος πραγματικὸς, ὅτι δὲν ζημιοῦται τὸ δημόσιον ἀπὸ αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς φορολογίας· διότι ἄρχεται νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι τὸ ἐντὸς τοῦ πρώτου καταναλισκόμενον δὲν φορολογεῖται δι' αὐτοῦ τοῦ δρόμου, καὶ συμβαίνει ἀναπεύθητος, πρόσθες καὶ τὴν ἔρευναν αὐτῶν τῆς εὐκολίας τοῦ λαθρεμπορίου.

Β'. Δὲν γίνεται οὐδεμία παρέλειψις εἰς τὴν δὶς μαγγάνων φορολογίαν διότι ἐνωπιοῦται δύο ὑπάρχουν, καὶ οἱ ἐπιστάται δὲν ἔχουν ἄμεσον συμφέρον, ἀλλὰ καὶ ἂν θελήσουν, δὲν δύνανται νὰ κάμουν τίποτε εἰς τὸ μάγγανον, ὅτι ἐκτίθενται δύο μικρὰ πράγματα εἰς ἕνα σωρὸν φορτωμάτων.

Γ'. Τὸ ἔξοδον τῶν ἐπιστατῶν δὲν εἶναι μεγάλον, διότι ἀριθμοῦνται δὲ διορισθοῦν ἐπιστάται, καὶ αἱ μεταξοφόροι ἐπαρχίαι δὲν εἶναι πολλαὶ οὔτε ἠκούσθησαν παράπονα κατὰ ἐπιστατῶν.

Μεταβαίνω δὲ εἰς ἄλλας παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῆς ἐμψυχώσεως τῆς βιομηχανίας, ὅταν εἰσαχθῇ ὁ τρόπος οὗτος τῆς φορολογίας.

Εἶμαι πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὸ νὰ πιστεύσω, ὅτι θὰ συστηθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξ Εὐρωπαίων μεταξουργικῶν κατάστημα, διότι ἀ τὸ κέρδος δὲν εἶναι μόνον πρᾶγμα, διὰ νὰ πείσῃ ἔμπορον νὰ κάμῃ κατάστημα εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταξουργικῶν ἐ. Ὁ Νόμος εἶναι δι' ἓν ἔτος, καὶ πῶς δύναται νὰ βάλῃ βάσιν εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις; δὲν ἠμπορῇ νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι τὸ ἐρχόμενον ἔτος μεταβάλλεται ὁ Νόμος καὶ χάνεται τὸ πᾶν; ἄλλα εἶναι τὰ μέσα ὅπου ἐμψυχώνουν τὴν βιομηχανίαν, καὶ ὡς τοιοῦτα νομίζω τὴν δόσιν προνομίων, τὴν κατάθεσιν κεφαλαίων, τὴν παραχώρησιν καταστημάτων, καὶ τὴν συνδρομὴν τῆς κυβερνήσεως, εἰς τὸ νὰ δαπανῶνται τὰ ἐξαγόμενα προϊόντα. Προσέτι ἡ παραγωγὴ τῆς

μεταξῆς εἰς Γαλλίαν, καὶ ἡ τῶν ἐλαιῶν εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι ἐτεωκὰς ἐπαρχίας πρὸ ἱκανῶν χρόνων καὶ ἤδη εἰς τὴν ἐπικράτειαν τοῦ Πάππα· ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἄλλης προστασίας, ἔδωκαν καὶ βραβεῖα εἰς τοὺς φυτεύοντας, ὡς καὶ ἄλλοτε περὶ τούτου ἀνέφερα.

Μένει ἤδη νὰ παρατηρήσω, ὅτι εἰς τὴν ἀνάλωσιν γίνεται παραχώρησις παρὰ τῶν κυβερνήσεων, ἀλλ' ὄχι καὶ εἰς τὰ εἴδη τῆς πολιτελείας, ὁποῖον εἶναι τὸ μετάξι. Ὁ λαὸς τότε ἠμποροῦσε νὰ ὠφεληθῇ, ἐὰν ἐγίνετο ἐλάττωσις τοῦ φόρου, ἀλλ' ἀπὸ τὴν κατανάλωσιν δὲν ὠφελεῖται τίποτε ὁ πτωχός.

Περὶ τῶν λογαριασμῶν τοὺς ὁποίους προτείνων ἀμφότερα τὰ μέρη εἰχῆς ἔργον ἦτο νὰ ἦσαν ἀκριβῶς ἐγνωσμένοι, ἀλλὰ νομίζω, ὅτι οὔτε ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀκρίβειαν, οὔτε οἱ ἰδιῶται ἠμποροῦν νὰ ἔχουν βεβαιότητα.

Ἐξ ὅλων τούτων συνάγω, ὅτι ἐν ᾧ δὲν γίνεται κάμμια πρόοδος εἰς τὴν παραγωγὴν τῆς μεταξῆς, δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου τῆς φορολογίας, προβλέπω μεγάλην ζημίαν εἰς τὸ Δημόσιον ἐκ τοῦ λαθρεμπορίου, καὶ προτείνω νὰ ἀπορριφθῇ ἡ γνώμη τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς μεταξῆς, καὶ νὰ γενῇ δεκτὴ ἡ εἰς Μαγγάνους φορολογία.

Ἕτερος λέγει ὅτι τὸ παρὸν ζήτημα πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ τρεῖς ἐπόψεις. Πρῶτον τὴν ἐποψιν τῆς γενικῆς βελτιώσεως τοῦ φορολογικοῦ συστήματος. Δεύτερον ὑπὸ ἐκείνην τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν καταβλήψεων, καὶ τρίτον, ὑπὸ ἐκείνην τῆς ἐμψυχώσεως τῆς προαγωγῆς του.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον ἐπαναλαμβάνει ὅσα ἀνέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον, παρατηρεῖ, ὅτι οἱ ἐπιστάται θέλουν φέρει πάντοτε καταβλήψεις. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ τρίτον, εἶναι ἀναντίῤῥητον λέγει, ὅτι ἡ καλλιέργεια τῆς μεταξῆς θέλει ἐμψυχωθῇ, καὶ αὐτοὶ οἱ Εὐρωπαῖοι Μεταξουργοὶ εὑρίσκοντες 16 τοῖς 0/0 κέρδος, θέλουν ἔλθει, καθότι ἂν προσθέσωμεν ναύλους καὶ ἄλλα ἔξοδα, ἡ ὠφέλειά των θέλει εἶσθαι 26 τοῖς 0/0 ἐν ᾧ εἰς τὴν Εὐρώπην ἀπολαμβάνουν συνήθως 4 τοῖς 0/0. Πλὴν δὲ τούτου θέλει ἐνασχοληθῇ πλῆθος γυναικῶν καὶ παιδίων εἰς τὸ ἔργον, καὶ διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν μάλιστα τοῦτο, ἐπιθυμεῖ τὴν ἐξοστράκισιν τῶν Μηχανῶν, διὰ νὰ ἐνασχολῶνται περισσότεραι χεῖρες· ἀπαριθμεῖ τὰς ἐκ τῆς ἐμψυχώσεως τῆς Μεταξῆς ὠφελείας λέγων, ὅτι ἀγοράζομεν τώρα ὑράσματα μεταξωτὰ ξένα πρὸς 300 δραχ. τὴν ὀκὰν, ἐν ᾧ τὴν πωλοῦμεν πρὸς 36. Ὅτι μὲ τὸν καιρὸν θέλομεν προμηθεύσει μὲ ὑράσματα τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν. Ὅτι τότε μὲ τὸ

ἔλαιον τὴν σταφίδα καὶ τὴν μετάξην θέλουν ἐξασφαλισθῇ οἱ πόροι τῆς Ἑλλάδος. Ὅτι ἂν τὸ λουλάκι, τὸ ὄπιον καὶ ἄλλα δὲν ἐπέτυχον, εἶναι διότι δὲν ἐδόθη ἀμοιβὴ εἰς τὴν ἐξαγωγὴν των καθὼς δίδουν οἱ Γάλλοι εἰς τοὺς ἐξάγοντας τὰ προϊόντα τῆς βιομηχανίας των. Παρατηρεῖ ὡς πρὸς τὸ λαθρεμπόριον, ὅτι κατὰ τοῦτου ὑπάρχει ποινὴ τοῦ ὀκταπλοῦ δασμοῦ, καὶ ἐπειδὴ ηὔξησεν ὁ φόρος, αὐξάνει καὶ ἡ ποινή. Ὅτι κάνεις μεγαλέμπορος δὲν θέλει διακινδυνεύσει. Ὅτι διὰ τῆς εἰσπράξεως τῶν ἐπισταστῶν ὑπάρχει καὶ ὁ κίνδυνος μήπως οἱ φορολογούμενοι κρύψωσι **2** ἢ **3** μῆνας τὰ κουκούλια. Ὅτι ἡ σπάρτη καὶ ἡ Μεσσηνία δύνανται νὰ μεταφέρωσι τὰ κουκούλια των εἰς τὴν Μάνην, ὅπου δὲν γίνεται φορολογία.

Ἕτερος ἐπαναλαβὼν ὅσα ὁ Κ. Ὑπουργὸς περὶ τῆς προόδου τοῦ φορολογικοῦ συστήματος, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ πρότασις τῆς μειοψηφίας ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁμοῦ μὲ τὸ συμφέρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ συμφέρον τοῦ πολίτου. Ὅτι διὰ νὰ συμβιβάσῃ ταῦτα ἡ Εὐρώπη ἐφεῦρε τὸ ἐν χρήσει διανεμητικὸν σύστημα πρὸς τὸ ὁποῖον τείνομεν, διὰ τῶν ἐφετεινῶν μεταρρυθμίσεων. Ἡ ἔμμεσος φορολογία παρουσιάζει μίαν τοιαύτην πρόοδον καὶ δὲν πρέπει νὰ ὀπισθοδρομήσωμεν. Ἡ ἄμεσος εἴσπραξις πάντοτε εἶναι καταπιεστική· ἀναφέρει παραδείγματα εἰς αὐτὰς τῶν Δημητριακῶν καρπῶν παρὰ ἐπιστατῶν τοῦ δημοσίου γενομένας εἰσπράξεις, διότι δὲν φυλάττουν τὰς διατυπώσεις, μήτε διπλότυπα δίδουν, καὶ ὕστερον ἀπαιτοῦν ἀπὸ τὸν φορολογούμενον τὸ διπλοῦν. Οἱ ἐπιστάται λέγει θέλουν ἐνεργεῖ ἐπὶ τοιαύτῃ προφάσει κατ' οἶκον ἐρεύνας, διὸ καὶ ἂν δύναται νὰ ὑπεθέσῃ τις, ὅτι κατά τι ζημιοῦται τὸ δημόσιον, πάλιν προτιμητικὸν εἶναι τοῦτο, παρὰ νὰ καταθλίβωνται οἱ πολῖται. Ἀντικρούει τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀπαριθμήσαντος τὰ ποσὰ τῆς προαγομένης μετάξης κατὰ τὰς διαφόρους ἐπαρχίας παρατηρῶν, ὅτι πλὴν τῆς Ἄνδρου καὶ Τήνου, ὅλαι αἱ λοιπαὶ νῆσοι δὲν δίδουν, παρὰ ὀλίγην τινα ποσότητα μετάξης· ἐπαναλαμβάνει δὲ τὰ περὶ ἐμψυχώσεως τῆς βιομηχανίας.

Ἕτερος ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας λέγει, ὅτι λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐνοικίου, τῶν ἐξόδων τῆς ἐπιστασίας καὶ τοῦ κέρδους τῶν ἐνοικιαστῶν εἶναι ἀναμφίβολον ὅτι **80** χιλ. ὀκάδες μετάξης παράγει τὸ κράτος· ἂν καὶ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ ἄμεσος φορολογία εἶναι καταθλιπτική, πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν μήπως ἡ προτεινομένη εἶναι ὑπερμέτρως ἐπιζήμιος εἰς τὸ δημόσιον. Πλὴν τούτου τὴν κατάθλιψιν τῆς ἀμέ-

του φορολογίας δύναται νὰ ἐπιφέρῃ μόνη ἡ πλεονεξία τῶν ἐνοικιαστῶν, ἢ ἡ εἰς τὰς Καλαμωτὰς φορολογία. Ἀλλ' ἡ πρότασις τῆς μειοψηφίας δὲν εἶναι ἡ ἐνοικίασις, εἶναι ἐκ τοῦ ἐναντίου ἡ ἐλάττωσις τοῦ φόρου εἰς τὸ ἥμισυ, τὸ ὁποῖον θέλει ἀποζημιώσει ἀρκούντως τὸν πολίτην, διὰ τὴν μικρὰν ἐνόχλησιν ἣν ὑποτεθῇ τοιαύτη, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου, ὅσα περὶ ἐμψυχώσεως τῆς παραγωγῆς ταύτης ἐπαναλήφθησαν εἶναι κενοὶ λόγοι, ἐν' ᾧ οὐδεμία ἀνακούφισις δὲν θέλει προκύψει εἰς τὸ προαγωγὸν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν λαθρέμπορον μὲ ζημίαν προφανῆ τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνακεφαλαιώσας ὅσα ὑπὲρ τῆς γνώμης τῆς πλειοψηφίας ἐρρέθησαν,, προσθέτει, ὅτι ἂν τὰ βιβλία τῶν τελωνείων δὲν ἀποδεικνύουν τὴν ἀλήθειαν μήτε οἱ ἁπλοῖ λόγοι τῆς μειοψηφίας ἀποδεικνύουν τι θετικώτερον. Ὅτι εἰς πολλὰ μέρη οἱ πολῖται θέλουν νὰ ἀρχίσουν τὴν ἐξαγωγὴν τῆς μετάξης, καὶ ἂν ἀνατραπῇ τὸ Νομοσχέδιον καὶ ἐπιστραφῇ εἰς τὴν Βουλὴν, θέλουν προκύψει γογγυσμοὶ καὶ ζημίαι. Ὅτι ἡ μειοψηφία αὐτὴ δὲν προτείνει πλέον τῶν **15** χιλ. δραχμῶν κέρδος, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀνατραπῇ εὐεργετικὸν σύστημα, εἰς τοῦ ὁποίου τέλος πάντων τὴν ἐπανάληψιν ἢ τὴν ἀνατροπὴν θέλει μᾶς πείσει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δοκιμῆς τούτου τοῦ ἔτους.

Οἱ προαγορεύσαντες ὑπὲρ τῆς μειοψηφίας ἐπαναλαμβάνουσιν, ὅτι ἀνίσως ὁ φόρος μείνῃ εἰς **10** τοῖς **0/0** ὄχι **15** ἀλλὰ **30** χιλ. δραχ. θέλει εἶναι ἡ ὠφέλεια. Ὅτι εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτι ἂν διὰ τὸ κέρδος τῶν **6** τοῖς **0/0** ἐγίνετο λαθρεμπόριον, θέλει γίνει πολὺ περισσότερον διὰ τὸ **16**. Ὅτι τὸν κίνδυνον τοῦ ὀκταπλοῦ δασμοῦ ἔτρεχον καὶ πρότερον οἱ λαθρέμποροι· ὅθεν περισσοτέρα ἐγγύησις δὲν ὑπάρχει· ὅτι δοκιμαὶ πρέπει νὰ γίνωνται, ὅταν δὲν ἦναι προφανὴς ἡ ζημία, καὶ ὅταν δὲν ἦναι ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἡ ἀπόπειρα θέλει φέρει τὰ ἐξῆς δυσάρεστα ἀποτελέσματα· πρῶτον, ὅτι ποτὲ ἡ πρόσοδος τοῦ Δημοσίου δὲν θέλει φθάσει ἐφέτος εἰς τὰς **168** χιλ. δραχμὰς, καὶ δεύτερον, ὅτι ἡ ἐπανάκαμψις τοῦ χρόνου εἰς τὸ παλαιὸν σύστημα θέλει δώσει ἀφορμὰς γογγυσμοῦ, θεωρουμένου τοῦ μέτρου ὡς καταθλιπτικοῦ νεωτερισμοῦ.

Ἕτερος, λέγει, ὅτι ἂν καὶ αἱ παρατηρήσεις τῆς μειοψηφίας περὶ λαθρεμπορίου φαίνωνται πιθαναὶ, ἐπειδὴ ὅμως ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ τὸ ζητεῖ διὰ τούτου τοῦ συστήματος, δὲν βλέπει διατὶ νὰ μὴ τὸ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, πρὸς ὄφελος τοῦ λαοῦ, εἴτε εἰς πολλοὺς εἴτε εἰς ὀλίγους προκύψει τὸ ὄφελος τοῦτο. Ὅτι τότε μόνον ἤθελε γνωμοδοτήσει νὰ μὴ δοθῇ ἡ εὐκολία αὕτη εἰς τοὺς πολίτας, ὅταν εὑρίσκετο εὐλογώτερον νὰ ἀνα-

κουρισθῇ ἄλλο κἀνὲν εἶδος. Ἀλλὰ τούτου μὴ προκειμένου δὲν θεωρεῖ εὔλογον νὰ ἀντιτείνῃ ἡ Γερουσία εἰς τοιοῦτον μέτρον, ἀναθέτουσα τὴν εὐθύνην τῆς εἰσπράξεως εἰς τὸν Ὑπουργόν, ὅστις βεβαίως ὑπόσχεται νὰ μὴ ζητήσῃ ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐλλείποντος τοῦ κεφαλαίου τούτου τῆς δημοσίας προσόδου, ἂν συμβῇ τοιοῦτον ἔλλειμμα.

Ἕτερος λέγει, ὅτι τὸ πᾶν κρέμαται ἐκ τῆς ἀνεξιχνιάσεως τοῦ ἀληθοῦς ποσοῦ τῆς προαγωγῆς τοῦ εἴδους τούτου· ἀνίσως προάγονται μόνον 5 ἢ καὶ 10 χιλ. περισσότερον τῶν ὅσων σημειοῦνται τὰ τελωνιακὰ Βιβλία, δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ἀλλάξῃ τὸ σύστημα. Ἀλλ' ἀνίσως, ὡς εἶναι πιθανόν, ἐξ ὅσων ἐξετέθησαν ῥηθέντων εἰς **80** χιλ., τότε ἡ ζημία τοῦ δημοσίου ἀναβαίνει ὄχι εἰς **15** ἀλλ' εἰς **130** καὶ **140** χιλ. δραχμῶν, καὶ τοῦτο χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἐμψύχωσιν τῆς προαγωγῆς, ἥτις ἂν τὸ ποσὸν ἦναι τοιοῦτον, ἐπιτυγχάνεται καὶ μὲ ὠφελείαν τοῦ δημοσίου αὐτοῦ, διὰ τῆς εἰς τοὺς Μαγγάνους φορολογίας πρὸς **5** τοῖς **0/0**.

Ἀντιπαρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι ἂν ὑπάρχῃ πιθανότης τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἀναιρέει ἡ μειοψηφία, πολὺ περισσοτέρα ὑπάρχει περὶ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον σημειοῦσι τὰ βιβλία, καθότι, ὡς εἴρηται, ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐνοικιάσεως δὲν πρέπει νὰ βάλῃ τις βάσιν, διότι οἱ περισσότεροι ἐπρόφεραν, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐπλήρωσαν. Ὡς πρὸς τὰ λαθρεμπόρια παρατηρεῖ, ὅτι προσβάλλεται ἡ χαρακτὴρ τῶν ἐμπόρων, ὑποτιθεμένης τοιαύτης κατηγορίας· ὅτι ἂν καὶ μικρὸν τὸ κέρδος ἑκάστου ἐπιστάτου, εὐκολωτέρα ἡ κατάχρησις τούτων, παρὰ ἡ διαφθορὰ ὀλίγων τελωνῶν, ἐργασμένων τιμίων καὶ αὐστηρῶν· ὅτι πλὴν τούτου ἡ ἐξέλιξις γίνεται καὶ διὰ τῶν φορτωτικῶν, τὰ ὁποῖα ἕκαστος πλοίαρχος ὀφείλει νὰ παρουσιάζῃ καὶ εἰς τὰ μέρη τῆς ἀφίξεώς του. Ὅτι τὰ λαθρεμπόρια γίνονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τῆς εἰσβιβάσεως μεγαλητέρου ποσοῦ τοῦ τελωνιζομένου, ὅταν ἦναι ὀγκώδεις αἱ ποσότητες· ἀλλὰ καθ' ὅσον ἡ μετάξη εὐκόλως ζυγίζεται, δὲν δύναται νὰ γίνῃ τοιαύτη κατάχρησις. Ἐπαναλαμβάνει δὲ τὰς γενομένας περὶ ἐμψυχώσεως καταστημάτων τῆς μεταξουργίας παρατηρήσεις.

Ψηφοφορίας γενομένης ἡ Γερουσία διὰ ψήφων **14** πρὸς **12** παρεδέχθη τὸ α΄ ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **2** παρατηρεῖ τις, ὅτι εἶναι ἀσυμβίβαστον τοῦτο μὲ τὸ ἄρθρον **16**. Οἱ φορολογούμενοι ἐπιστηριζόμενοι εἰς τὸ **2** θέλουν ἀποπαιτεῖσθαι τὴν πληρωμὴν ὁπόταν μεταφέρουσι τὰ ἐνταῦθα ἐνδιαλαμβανόμενα ἤδη διὰ ξηρᾶς. Τὸ Δημόσιον δὲ θέλει τοὺς καταδιώκει στηριζόμενον εἰς τὸ ἄρθρον

16. Διὰ ταῦτα προτείνει ἡ ἀ προταθεῖσα εἰς τὴν βουλὴν λέξις « διὰ θαλάσσης » εἰς τὸ **2** ἄρθρον νὰ λείψῃ, ἢ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ **16** ἄρθρου νὰ ἀφαιρεθῇ.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι ἐπειδὴ δὲν προκύπτει ἐκ τούτου ζημία, διότι ἡ κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ βάλῃ φύλακας διὰ ξηρᾶς, ἐδύνατο νὰ μείνῃ οὕτω τὸ ἄρθρον, μολαταῦτα, ἐπειδὴ ἡ πρότασις εἶναι ὀρθή, ἀναγκάζεται νὰ τὴν παραδεχθῇ.

Ἡ Γερουσία ἀπεράτωσε νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ λέξις « διὰ θαλάσσης » καὶ ἐνέκρινε κατὰ τὰ λοιπὰ τὸ **6**' ἄρθρον.

Παραδέχεται ἐπομένως τὸ ἄρθρον **3**.

Ἐπὶ τοῦ **4** ἐγένετο ἡ παρατήρησις, ὅτι αἱ θέσεις ἐπάρχου δὲν εἶναι καθιερωμέναι, καὶ πρέπει νὰ γίνῃ ἀντικατάστασις τῶν λέξεων « τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς » καθὼς καὶ εἰς τὰς λέξεις « ἐπαρχιακοῦ ἐφόρου » νὰ ἀντικατασταθῶσι κατὰ τὸν περὶ τούτων ὑπάρχοντα Νόμον αἱ κατ' ἐπαρχίαν οἰκονομικοὶ ἔφοροι καὶ ταῦτα τόσον εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον, ὅσον καὶ εἰς τὰ παρακάτω, ὅπου τυχὸν ἤθελον ἀπαντηθῇ τοιαῦται λέξεις.

Ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν ταύτην, τόσον εἰς τὸ παρὸν, ὅσον καὶ εἰς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα, ἂν τυχὸν εὑρεθῶσιν αἱ ἀνωτέρω φράσεις.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου παρατηρεῖ τις, ὅτι γίνεται λόγος περὶ ἐνναστημορίου. Ὁμολογεῖ, ὅτι ἡ πλήρωσις τοῦ ἐνναστημορίου δὲν εἶναι μὲν ἄδικος καθότι ἀπητεῖτο, διὰ νὰ συμπληρωθῇ τὸ ὁμοιόμορφον τῆς τοῦ δεκάτου ὅλων τῶν προϊόντων φορολογίας· καθότι ἄλλως πληρονομήσου ἁπλῶς τοῦ δεκάτου ἐπὶ τῆς ὅλης ποσότητος, τὸ δέκατον, τὸ ὁποῖον ἐξάγεται εἰς εἶδος, ἤθελε μείνει ἀφορολόγητον, διὰ τοῦτο καὶ προσετέθη τὸ ἐνναστημόριον δηλαδὴ τοῦ δεκάτου τὸ δέκατον. Ἀλλ' ὅταν τοῦτο ἐνεκρίθη διὰ τὴν σταφίδα δὲν ἐπετρέπετο ἡ φορολογία ἄλλων εἰς τὰ Τελωνεῖα. Σήμερον καὶ ἄλλων εἰδῶν εἰς Ψὰ Τελωνεῖα μόνον φορολογουμένων, ἔπεται, ὅτι ἢ καὶ ἐκεῖνα πρέπει νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸ ἐνναστημόριον, ἢ πρέπει νὰ λείψῃ καὶ τῆς σταφίδος τὸ ἐνναστημόριον, θεωρουμένου μάλιστα τοῦ πολυμόχθου καὶ πολυεξόδου τῆς καλλιεργείας τῆς σταφίδος καὶ τῶν μεγάλων κινδύνων τῶν καλλιεργητῶν. Παρατηρεῖ, ὅτι ἀφοῦ ἁπαξ παρεδέχθημεν τὴν ἀρχὴν τοῦ δεκάτου, ἔπρεπε νὰ ἐπιβαρύνῃ ὅλα τὰ εἴδη ἐξ ἴσου· ἀλλ' ἐξ ἐναντίας βλέπει τὸ ἔλαιον, τοῦ ὁποίου ἡ προαγωγὴ δὲν εἶναι πολυδάπανος νὰ μὴ φορολογῆται, εἰμὴ **7** τοῖς **0/0**.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι εἰς τὰ μέρη αὐτὰ, ὅπου τὸ διανεμητικὸν σύστημα εἶναι τελειότερον, πάλιν

ἡ φορολογία δὲν ὑφίσταται ἡ αὐτὴ, καθότι αἱ Κυβερνήσεις ὀφεί-λουν νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ εὐκατάστατον τῶν κλάσεων καὶ τὴν χρησιμότητα τῶν εἰδῶν. Ἡ ἐλαία λέγει εἶναι ἡ τροφὴ τοῦ πτωχοῦ λαοῦ, διὰ τοῦτο ἐνεκρίθη νὰ μὴ φορολογῆται, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας ἡ κλάσις τῶν καλλιεργητῶν τῆς σταφίδος εἶναι ἡ εὐπορωτέρα, τὸ δὲ εἶδος, ἀντικείμενον πολυτελείας ξένων ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ὁποισοδήποτε καὶ ἂν ἦναι ὁ φόρος αὐτῆς, παντοτε θέλουν τὴν ἀγοράζει. Παρατηρεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ προσθήκη τοῦ ἐνναπμορίου εἶναι ἀσήμαντόν τι, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἀγογγύστως ὑπέφεραν οἱ φορολογούμενοι ἐνῷ ἡ παραχώρησις του ἤθελεν ὑστερήσῃ τὴν Κυβέρνησιν ἀπὸ σημαντικὸν πόρον.

Παρετήρησαν ἄλλοι, ὅτι εἶναι ἐσφαλμένη ἡ ἰδέα τῆς εὐ-πορίας τῆς κλάσεως τῶν καλλιεργητῶν τῆς σταφίδος, καθὼς καὶ ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο εἶναι ἀντικείμενον πολυτελείας· ἀνίσως οἱ Ἄγγλοι τὸ ἀγοράζωσι, καὶ αἱ εὔποροι κλάσεις αὐτῶν τὸ μετα-χειρίζωνται μόνον ἕνεκα πολυτελείας, δὲν ἔπεται ὅτι εἶναι ἀντικείμενον πολυτελείας καὶ διὰ τοὺς καλλιεργητὰς αὐτοὺς, οἵτινες διὰ τοῦ προϊόντος αὐτοῦ ἀγοράζουσι καὶ προμηθεύονται αὐτὰ τὰ τῆς πρώτης ἀνάγκης, τὸν ἄρτον δηλ. καὶ τὰς ἐλαίας, τὰς ὁποίας ἄλλαι προάγουσι. Πλὴν τούτου ἀνίσως θεωρηθῇ ἀντικείμενον πολυτελείας ἡ σταφὶς, πρέπει ἐπίσης νὰ θεωρηθῇ καὶ τὸ ριζάριον, καὶ τὸ πρινοκόκκιον, καὶ τὰ σύκα, καὶ τὰ βαλα-νίδια, τὰ ὁποῖα ὡσαύτως ἀπὸ τοὺς ξένους ἀγοράζονται, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν χρησιμεύουσιν εἰς ἄμεσον τροφὴν τοῦ λαοῦ.

Ἄλλος παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀκριβὴς ἀναλογία καὶ τὸ ὁμοιόμορ-φον εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ εὑρεθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν δικαιοτέραν διανομὴν αἱ Κυβερνήσεις, ἐξετάζουν πόσον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἶναι ἄμεσος ἡ ὠφέλεια ἑνὸς εἴδους, καὶ κατὰ πόσον χρῄζει ἐμψυχώσεως. Παρετηρήθη ὅτι ἡ Ἀγγλία λαμβάνει ὡρισμένον τι ποσὸν κατ' ἔτος ὁποισοδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ τιμή των· ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ φόρος δὲν πληρώνεται ἀπὸ τὸν καλλιεργητὴν, ἀδιάφορον εἶναι, ἀνίσως ὀλίγον τι βαρύτερος ἦναι τῶν ἐπιλοίπων, διότι ἐπιβαρύνει τὸν καταναλωτήν· ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος κρίνεται ἀπὸ τὸν περισσὸν τῶν κεφαλαίων τῶν κατα-ναλωτῶν, ὥστε ὠφελεῖται ἡ Κυβέρνησις, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν προαγωγήν της.

Ἄλλοι ἐναντιοῦντει λέγοντες, ὅτι ἂν ἀλήθευε τοῦτο, ἔπρεπεν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιβάλλῃ 20 καὶ 30 τοῖς 0/0 φόρον, καὶ ἤθελεν εἶναι ἀδιάφορον διὰ τοὺς καλλιεργητάς· ἀλλὰ μήπως οἱ ἔμ-ποροι εἰς τὰς προσφορὰς, τὰς ὁποίας κάμνουσι τῶν τιμῶν, δὲν

λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ ὅσον φόρον ἔχουν νὰ πληρώσωσι, καὶ ἀναλόγως μὲ τοῦτον δὲν ἐκπίπτωσι τὴν τιμήν; Ἐσφαλμέναι λοιπὸν ἀμφότεραι αἱ ἰδέαι, καὶ ὅτι ἡ σταφὶς εἶναι ἀντικείμενον πολυτελείας εἰς τοὺς καλλιεργητὰς, καὶ ὅτι ὁ φόρος τὸν ξένον οὐχὶ τὸν ἰδιοκτήτην ἐπιβαρύνει. Δὲν εἶναι κυρίως ὁ λόγος, προσ-θέτουσι νὰ λείψῃ τὸ ἐννατημόριον, ἀνίσως ἡ Κυβέρνησις δὲν θεωρῇ ἀναγκαίαν μίαν ἐμψύχωσιν τοῦ εἴδους τούτου, καὶ μίαν ἀνακούρισιν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς· ἀλλ' εἶναι ἄδικον αὐτὸ μό-νον νὰ ὑπαχθῇ εἰς φόρον, εἰς τὸν ὁποῖον ὅλα τὰ λοιπὰ ἐξαγό-μενα ἤδη δὲν ὑπάγονται.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι τὰ λοιπὰ εἴδη εἶναι ἀντικείμενον ἐμπορίου ὅλων τῶν ἐθνῶν, ἐνῷ ἡ σταφὶς εἶναι ἀντικείμενον ἐμπορίου διὰ μόνους τοὺς Ἄγγλους. Ἂν αὐτοὶ δὲν τὴν ἀγοράσωσι καὶ ἐντελῶς ἀσίδοτος ἂν μείνῃ, οὐδεμίαν τιμὴν δὲν θέλει ἔχει.

Ἐνταῦθα ἐπροτάθη ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητή-σεως δι' ἄλλην Συνεδρίασιν.

Ἡ Γερουσία ἀπορασίζει ν' ἀναβληθῇ ἡ Συνεδρίασις διὰ τὴν ἐρχομένην τρίτην 22 τοῦ τρέχοντος.

Ἀναγινώσκεται τὸ πρόγραμμα τῆς τελευτῆς τῆς 20 Μαΐου.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Μαΐου 1843, ἡμέρᾳ τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόε-δρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερήσιος διάταξις, ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νομοσχεδίου.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος ἀνέγνωσε τὰ ἑξῆς.

Κάμποσον μᾶς ἀπησχόλησε, Κύριοι, κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν ἡ συζήτησις τῆς ἀποδεκατώσεως τῆς σταφίδος καὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων τῶν ἀποδεκατιζομένων εἰς τὰ Τελωνεῖα.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην διϊσχυρίσθησάν τινες τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ προϊὸν τῆς σταφίδος ἐπιβαρύνεται μὲν ἓν ἐννατημόριον περιπλέον τῶν ἄλλων προϊόντων, καὶ ὅτι νὰ προστεθῇ τοῦτο καὶ εἰς τὰ λοιπά. Μὲ φαίνεται ὅτι ἡ πρότασις αὕτη δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ, διότι, ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις προτείνει ἐλάττωσιν φόρων, διατί ἡμεῖς νὰ ζητῶμεν αὔξησιν; Πλὴν παρατηρῶ, Κύριοι, ὅτι ἡ πρότασις καθίσταται ἀβάσιμος, διότι ὁ διϊσχυρισμὸς αὐτὸς εἶναι ἀνυπόστατος, ἐπειδὴ οὔτε ἡ σταφὶς, οὔτε κανὲν ἄλλο προϊὸν πληρόνει περισσότερον τῶν 10 τοῖς 0|0· καὶ ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις. Ἂς ἐξετάσωμεν πρὸ πάντων τί πρᾶγμα εἶναι αὐτὸ τὸ ἐννατημόριον; Παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ ἀποδεκάτωσις ἐν γένει ἐπὶ τῇ βάσει τῶν 10 τοῖς 0|0 ἀποτελεῖ τὸ ἐννατημόριον, διότι ὅστις συνάζει 1000 λίτρας σταφίδος, ἀποδίδει τὰς 100 τῆς Κυβερνήσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν μένουν εἰς αὐτὸν 900, ὥστε αἱ 100 τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις λαμβάνει εἶναι τὸ ἐννατημόριον τῶν 900. Ἂς προχωρήσωμεν τώρα νὰ ἐξετάσωμεν ἐὰν κατὰ τὸ προτεινόμενον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Νομοσχέδιον λαμβάνῃ τι περισσότερον ἡ Κυβέρνησις, ἢ ἂν ἐπιβαρύνεται ὁ ἰδιοκτήτης περιπλέον τοῦ δεκάτου. Ἐγὼ λέγω ὄχι, καὶ διατί; διότι ὑποθέσατε ὅτι εἰς ἔκαμε 1000 λίτρας σταφίδα, ὅτι ἡ τιμὴ αὐτῆς ἀπεκόπη καθ' ὑπόθεσιν 45 τάλληρα ἡ χιλιὰς, τί θὰ πληρωθῇ ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν δι' αὐτήν; Θὰ λάβει φυσικῷ τῷ λόγῳ τὰ τάλληρα 45 καὶ προσέτι τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως δηλ. διὰ τὰς 100 λίτρας, τὰς ὁποίας εἰς εἶδος ἤθελε λάβει ἂν δὲν ἐπληρόνετο εἰς τὸ Τελωνεῖον ἕτερα 5, ὥστε ἡ ὅλη τιμὴ τῆς χιλιάδος εἶναι τάλληρα 50 τί πληρώνει λοιπὸν ἐπὶ τῶν 50 ταλήρων; μόνον τάλληρα 5 τὰ ὁποῖα εἶναι τὸ ἐννατημόριον τῶν 45, ἤτοι 10 τοῖς 0|0. Ἐκ τούτων προφανῶς ἀποδεικνύεται, ὅτι οὔτε τὸ δημόσιον λαμβάνει, οὔτε ὁ ἰδιοκτήτης πληρόνει περισσότερον τῶν 10 τοῖς 0|0. Ὁ τρόπος ὅθεν, κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ Νομοσχέδιον προσδιορίζει τὴν ἀποδεκάτωσιν εἶναι εἷς καὶ ὁ αὐτὸς, δηλαδὴ μᾶς λέγει, ἀποκόπτεται ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος, καὶ ἐπ' αὐτῆς προστίθεται τὸ ἐννατημόριον, καὶ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ λαμβάνεται τὸ δέκατον. Ἂς ἰδωμεν λοιπὸν, ἐὰν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔχῃ χώραν ὁ γενόμενος διϊσχυρισμὸς, καὶ ἂς ὑποθέσωμεν, ὅτι μία χιλιὰς σταφίδος ἀπεκόπη τάλληρα, 45 ἂς προσθέσωμεν τὸ ἐννατημόριον τάλληρα 5 ὥστε ἔχομεν γενόμενον τάλληρα 50. Ὅθεν ἐπ' αὐτῶν τῶν 50 ταλήρων θὰ λάβει τὸ Δημόσιον τὸ δέκατόν του, καὶ ἰδοὺ ὅπου δὲν λαμβάνει παρὰ τάλληρα 5. Ποῦ λοιπὸν στηρίζεται ὁ διϊσχυρισμὸς, ὅτι κατὰ

τὸ Νομοσχέδιον πληρόνει περισσότερον ὁ ἰδιοκτήτης, καὶ προτείνουν νὰ ἐπιβληθῇ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ προϊόντα; ἐνῷ καὶ ταῦτα εἶναι προσδιωρισμένα διὰ διατιμήσεως καὶ πληρόνουν τὸ ἴδιον; Ὑποθέσατε ἕνα καντάρι σῦκα, πωλεῖται δραχ. 10, πόσον πληρόνει δέκατον; βέβαια δραχ. 1 μένουν λοιπὸν δραχ. 9 καὶ ἡ μία δραχμὴ εἶναι τὸ ἐννατημόριον αὐτῶν.

Ἀλλὰ νομίζω, Κύριοι, ὅτι τὸ λάθος τῶν διϊσχυριζομένων, ὅτι εἰς τὴν σταφίδα πληρόνει ὁ φορολογούμενος περισσότερον, προέρχεται ἐκ τοῦ, ὅτι δὲν διακρίνουν ὅτι, ὅταν πωλήσῃ 1000 λίτρας σταφίδα, ὑπάρχουν εἰς αὐτὰς αἱ 100 τοῦ Δημοσίου, τὰς ὁποίας δὲν ἔλαβεν εἰς εἶδος, καὶ λαμβάνει ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν διὰ μὲν τὰς ἰδικάς του 900 λίτρας τὴν ἀποκοπεῖσαν τιμὴν τάλληρα 45 διὰ δὲ τὰς 100 τοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν αὐτὴν τιμὴν τὸ ἐννατημόριον τῶν 45 ταλλήρων 5. Ἐκ τούτων ὅλων συνάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ φορολογούμενος εἶναι ὡς εἰς ἀποθηκάριος τοῦ Δημοσίου, ὁ ὁποῖος ὅταν πωλήσῃ τὰς ἰδικάς του 900 λίτρας, πωλεῖ καὶ τὰς 100 τοῦ Δημοσίου. Ἠ ὑπ' ἄλλην ἔποψιν, ὅτι ὁ φορολογούμενος, ἐπειδὴ δὲν ἔδωκε τὸ δέκατόν του εἰς εἶδος, φυσικῷ τῷ λόγῳ τὸ χρεωστεῖ, ὁ δὲ ἀγοραστὴς τοῦ λέγει συμφωνῶ νὰ ἀγοράσω τὰς 1000 λίτρας σταφίδα ὅπου ἔχεις, καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ αὐτὰς ἀνήκουν 1000 εἰς τὸ Δημόσιον, σοῦ δίδω, διὰ μὲν τὰς 900 ὅπου εἶναι ἰδικαί σου τάλληρα 45 διὰ δὲ τὰς 100 τοῦ Δημοσίου τάλληρα 5.

Ὅλα ταῦτα νομίζω, Κύριοι, ἀρκετὰ σᾶς πείθουν, ὅτι οὔτε ἡ σταφὶς πληρόνει περισσότερον τῶν 10 τοῖς 0|0 μήτε εἶναι δυνατὸν καὶ δίκαιον νὰ μεταβληθῇ ἡ τοποθεσία τῶν ἄλλων προϊόντων, ἢ νὰ προστεθῇ τι περισσότερον εἰς αὐτὰ, καὶ κατὰ συνέπειαν γνωμοδοτῶ, νὰ παραδεχθῇ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἕτερος ἀπαντᾷ, ὅτι οὐδεὶς διϊσχυρίσθη ποτὲ, ὅτι τὸ ἐννατημόριον εἶναι ἐπιβολὴ φόρου ὑπερβαίνοντος τὸ δέκατον, ἀλλ' ὅτι ἀντεκρούσθησαν μόνον λογισταί τινες θεωρίαι, ἐφ' ὧν στηριζόμενοι τινὲς ἤθελαν νὰ ἀποδείξωσι τὴν νομιμότητα τοῦ ἐννατημορίου. Ὅτι ὁ λόγος τῶν ἀγορευσάντων περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ παρατηρήσωσι, ὅτι, ἀφ' οὗ τὰ ἄλλα προϊόντα δὲν πληρόνουσι τὸ ἐννατημόριον δηλαδὴ σωστὸν τὸ δέκατον, ἦτο δίκαιον νὰ ἐλαφρωθῇ ἀπὸ τὸ ἐννατημόριον τοῦτο καὶ ἡ σταφὶς, τῆς ὁποίας καὶ ἡ καλλιέργεια εἶναι τόσον πολυέξοδος, καὶ ἡ συγκομιδὴ τόσον ἐπικίνδυνος.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι πρὸ 7 ἢ 8 ἐτῶν

καθιερώθη ἡ περὶ τοῦ ἐνναπημορίου συνήθεια, τὴν πληρωμὴν τοῦ ὁποίου καὶ διάφοροι ἐπὶ τούτῳ ἐκ φορολογουμένων συστηθεῖσαι Ἐπιτροπαὶ εὗρον δικαίαν. Ὁ ἰδιοκτήτης δὲν πληρόνει περισσότερον ἀπὸ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἤθελε πληρώσει εἰς τὸ Δημόσιον εἰς εἶδος, μόνον ὁ ἔμπορος λαμβάνωλαὐτὸ, προστίθησιν ἓν ἐννατημόριον, τὸ ὁποῖον ἀνίσως δὲν ἐπλήρονεν, ἤθελε ζημιωθῆ τὸ Δημόσιον **45** ἢ **50** χιλιάδας δραχμάς, χωρὶς νὰ ὠφεληθῆ παντάπασιν ὁ ἰδιοκτήτης. Ἐὰν τὸ ἐννατημόριον ἤθελε προστεθῆ καὶ εἰς ἄλλα προϊόντα, τὸ Δημόσιον δὲν ἤθελεν ὠφεληθῆ ἐπαισθητῶς, μόνον νεωτερισμὸς ἤθελε γίνη περιττὸς ὅλως διόλου, ἐνῶ ἡ Τελωνιακὴ διατίμησις ὡρισμένη οὖσα, ἀναπληροῖ τὸ καινὸν τοῦ ἐννατημορίου εἰς τὰ ἄλλα εἴδη.

Ἀπαντᾷ ἕτερος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ ἀπὸ βελτίωσιν συστήματος ἡ τυχὸν γενομένη καθιέρωσις ἑνὸς συστήματος, ὅταν γνωρισθῆ ἐσφαλμένον. Διατείνεται, ὅτι ἡ πληρωμὴ ἐπιβαρύνει τὸν ἰδιοκτήτην, καὶ ὄχι τὸν ἔμπορον, διότι φυσικά, ἀνίσως ὁ τελευταῖος ἐγνώριζεν, ὅτι ἔχει νὰ πληρώσῃ ὀλιγώτερα εἰς τὸ τελωνεῖον, περισσότερα ἤθελε προσφέρει. Ἐπαναλαμβάνει, ὅτι ἄδικον εἶναι ἐπὶ μόνου τούτου τοῦ εἴδους νὰ γίνεται ἡ ἐξαίρεσις, ἐν' ᾧ τίποτε δὲν τὴν δικαιολογεῖ. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν Σταφιδώνων ὑποφέρουσι ἔξοδα πολὺ περισσότερα, τρέχουσι περισσοτέρους κινδύνους, καὶ ὠφείλετο μία ἐμψύχωσις εἰς αὐτούς. Εἶναι ἐσφαλμένη ἡ ἰδέα, ὅτι οὗτοι συνιστῶσι τὴν πλουσιωτέραν τάξιν τῶν ἰδιοκτητῶν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν ὑπῆρχεν, ἡ ἐπιβολὴ τῶν φόρων δὲν ἐνεργεῖται ἀναλόγως τῆς ἰδιαιτέρας καταστάσεως ἑκάστου, ἀλλ' ἀναλόγως τῶν ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας προάγει ἐκ τῶν κτημάτων του.

Προσθέτει εἰς ταῦτα ὁ προνεύσας τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐννατημορίου, ὅτι εἰς τὴν πρότασίν του δὲν προσέβαλεν ὡς ἄδικον τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ἐννατημορίου, ἀλλ' ὅτι θεωρήσας τὸ ἀνομοιόμορφον τοῦ νέου συστήματος, ἐζήτησε νὰ ληφθῇ ἓν μέτρον γενικόν, δι' ὅλα τὰ εἰς τὰ Τελωνεῖα φορολογούμενα προϊόντα. Τοῦτο δὲ ἤθελε κατορθωθῆ ἢ εἰς τὰ περὶ Σταφίδος κανονισμένα ὑπαγομένων ὅλων τῶν λοιπῶν εἰδῶν, ἢ τῆς σταφίδος ὑπαγομένης εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἄλλων, διὰ νὰ μὴν ὑπάρχωσιν ἄδικοι ἐξαιρέσεις. Ἀπελείχθη λέγει, ὅτι ἀμφότεροι οἱ λόγοι, καὶ τὸ, ὅτι ἡ σταφὶς εἶναι ἀντικείμενον πολυτελείας, καὶ τὸ, ὅτι ἡ ὠφέλεια τοῦ ἐννατημορίου δὲν ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην, ἀλλ ἀπὸ τὸν ἔμπορον εἶναι σαθροὶ καὶ χωρὶς βάσιν. Μόνος λόγος ἔμεινε τοῦ, ὅτι ἡ Τελωνιακὴ διατίμησις ὡρισμένη οὖσα εἰς τὰ ἄλλα

εἴδη ἀναπληροῖ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἐννατημορίου. Καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνίσχυρος. Παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ ψιλὴ μετάξη θέλει πληρώσει **4** δραχ. φόρον καὶ **2** καὶ **40** Τελωνείου ἐνῷ ἡ τιμή της ἀναβαίνει εἰς **60** δραχμάς. Μήτε ὁ φόρος αὐτῆς λοιπὸν, μήτε τὸ Τελωνιακὸν δικαίωμα ἔχουσι καμμίαν ἀναλογίαν, ἀλλὰ μόνον **8** τοῖς **8** τοῖς **0|0** φόρον θέλει πληρώσει, καὶ **5** τοῖς **0|0** Τελωνιακὸν δικαίωμα. Τὸ ῥιζάρι, καὶ τοῦτο ἀκόμη φορολογεῖται καὶ τελωνίζεται μὲ πολὺ περισσοτέραν συγκατάβασιν καὶ δυσαναλογίαν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, διατί νὰ μὴ χαίρῃ τὰ αὐτὰ προνόμια καὶ ἡ σταφίς, ἀλλὰ κατ' ἐξαίρεσιν νὰ ἐπιβαρύνεται; Λέγουν, ὅτι τὰ ἄλλα εἴδη πρέπει νὰ ἐμψυχωθῶσιν. Ἀλλὰ πρέπει νὰ μὴ ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ τοσούτου μέρους κατοίκων, καὶ περὶ προϊόντος, τοῦ ὁποίου δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ περισυνὴ τιμή, καθότι ἦτον τυχαία, ἕνεκεν τῆς ἐλλείψεως τῆς σταφίδος τῆς Ἑπτανήσου, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον, ἕνεκεν τοῦ πολυπλασιασμοῦ τῶν σταφιδαμπέλων κατήντησε κατ' ἄλλους χρόνους εἰς **15** τάλληρα μόνον τὴν χιλιάδα;

Παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι ἂν ἡ διὰ τῆς Τελωνιακῆς διατιμήσεως ἐπιβαλλομένη εἰς τινα εἴδη τιμὴ φαίνεται ἐλαφρὰ, εἶναι διότι ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ ἀνεπαισθήτος αὐξομείωσις τῆς τιμῆς των. Εἰς τὴν σταφίδα ὅμως δὲν γίνεται οὐδεμία ἀδικία, καθότι κατὰ τὴν ἀποκοπτομένην τιμήν της φορολογεῖται καὶ τελωνίζεται. Ὅτι ἂν ἐκπέσωμεν τὸ ἐννατημόριον ἐπὶ τέλους ἀπὸ αὐτήν, πολὺ δικαιότερον τὴν ἔκπτωσιν ταύτην πρέπει νὰ ἐνεργήσωμεν καὶ εἰς τὴν ἔμμεσον φορολογίαν εἰδῶν, τὰ ὁποῖα κυρίως ἐσωτερικῶς καταναλίσκονται.

Ἄλλος λέγει, ὅτι ἤκουσε κατὰ τὴν συζήτησιν νὰ προτείνεται τὸ ἄρθρον **16** τοῦ Συντάγματος, καὶ δυνάμει τούτου ν' ἀπαιτῆται τὸ ὁμοιόμορφον τῆς φορολογίας. Εἶναι ἄσχετον τὸ ἓν μὲ τὸ ἄλλο. Ἐκεῖνο προβλέπει νὰ συνεισφέρωσιν ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἀναλόγως τῆς καταστάσεώς των εἰς τὰ δημόσια βάρη, οὐχὶ δὲ καὶ ὁμοιόμορφος νὰ ἦναι ἡ φορολογία παντὸς εἴδους, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποκαθίσταται ἀδύνατον καὶ εἰς αὐτὰς τὰς κοινωνίας, ὅπου τὸ διανεμητικὸν σύστημα ἐφρυμόσθη ἐπὶ τὸ τελειότερον. Παρατηρεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι οἱ ἀνεστάμενοι κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου ὡρεῖλον νὰ προτείνωσιν ἐγγράφως τὴν τροπολογίαν των.

Ἕτεροι ἀπαντῶσιν, ὅτι ἡ τροπολογία δὲν ἐφρμόζεται κυρίως εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον, ἀλλ' εἰς τὰ ἑπόμενα, ὅπου γίνεται λόγος

περὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων, διὰ νὰ προστεθῇ καὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ ἐννατημόριον.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 4 τὸ 5 καὶ τὸ 6. Εἰς τοῦτο εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ἀφαίρεσιν τῶν λέξεων «καὶ ὁσάκις» καὶ τὴν διόρθωσιν τῆς λέξεως «αὐξομειώσις».

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον δὲν εἶναι οὐσιώδες, ἂν καὶ αἱ λέξεις αὗται ἦναι περιττοὶ καὶ ἀκατάλληλοι, εἶναι καλὸν νὰ μὴ γίνῃ τροποποίησις, ἥτις θέλει τὸν βιάσει νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλήν, ὅπου εἶναι πιθανὸν νὰ εὑρῇ ἀντιστάσεις, ὡς εἰς τὸ περὶ Ὁρφῶν Νομοσχέδιον.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ 6 τὸ 7 καὶ τὸ 8 ἄρθρον.

Ἐπὶ τοῦ 9 ἄρθρου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Μαγγίνας λαβὼν τὸν λόγον λέγει τὰ ἑξῆς·

Ἀπὸ τὸ ἄρθρον 9 συνδυαζόμενον μὲ τὸ 17 ὡς πρὸς τὰ βαλανοκίκκιδα ἐξάγεται μία τις ἀνωμαλία καὶ μία ἐξιδιασμένη ἐξαίρεσις διὰ τὴν Αἰτωλοακαρνανίαν ὅτι δηλαδὴ εἰς ὅλα τὰ μέρη ὅπου ὑπάρχουν βαλανοκοκκιδόδενδρα, ποῦ μὲν εἶναι ἰδιόκτητα, ποῦ δὲ εἶναι ἐθνικοϊδιόκτητα. Εἰς τὴν Ἀκαρνανοαιτωλίαν ὅμως καὶ ὀλίγα τινὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου εἶναι ἀνεξαιρέτως ὅλα ἐθνικὰ λέγει τὸ Νομοσχέδιον.

Ἐκ τοῦ Νομοσχεδίου ἐξάγεται, ὅτι ὑπάρχουν ἐθνικοϊδιόκτητα βαλανοκικκιδόδενδρα. Τοιοῦτον εἶδος, κύριοι, δὲν ὑπάρχει, καὶ ὅστις ἔχει τοιαῦτα ἔγγραφα, τὰ καταγράφω ὡς πλαστὰ καὶ μὴ γνήσια, καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος· ἐθνικοϊδιόκτητον θέλει νὰ εἴπῃ κτῆμα Τουρκικόν, τὸ ὁποῖον ἐρωτηθῇ ἀπὸ Χριστιανὸν μὲ συμφωνίαν νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν κύριον τοῦ κτήματος μίαν ἐμπίσθωσιν (νόβελον) καὶ ὁ φυτευτὴς νὰ ἀπολαμβάνῃ τὸν καρπὸν τοῦ φυτευθέντος εἴδους. Τοῦτο συμβιβάζεται εἰς τινα εἴδη φυτῶν. τὰ ὁποῖα φυτεύονται ἁπαξ χωρὶς ἄλλα κατ' ἔτος ἔξοδα καὶ τὰ ὁποῖα καρποφοροῦν εἰς ὀλίγον διάστημα χρόνου, κυρίως δὲ συμβιβάζεται εἰς τὰς ἀμπέλους. ὅπου ἡ γῆ εἶναι φτενὴ καὶ ὄχι τόσον εὔκαρπος, διὰ δημητριακοὺς καρποὺς. Εἰς φύτευσιν ὅμως βαλανοκικκιδοδένδρων, τὰ ὁποῖα εἶναι αὐτοφυῆ, καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται 40 χρόνοι περίπου ἕως νὰ καρποφορήσουν εἶναι ἀσυμβίβαστον, ἐπειδὴ κάνεις δὲν πλαρώνει διὰ 40 ἔτη νόβελον καὶ νὰ λάβῃ μετὰ ταῦτα καρπόν.

Ὅθεν εἰς κἀνὲν μέρος τοιαύτη συμφωνία δὲν ὑπάρχει, καὶ ὅστις ἔχει τοιαῦτα ἔγγραφα δὲν εἶναι γνήσια.

Ὡ, πρὸς τὴν ἐξιδιασμένην ἐξαίρεσιν τῶν βαλανοκικκιδοδένδρων Ἀκαρνανοαιτωλίας, παρακαλῶ τὴν προσοχὴν καὶ ὑπομονήν σας νὰ ἀκούσητε τὸ ἱστορικὸν τοῦ πράγματος.

Εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν δύο μόνων μικρὰ χωρίδια ἦσαν Τουρκικὰ εἰς τὰ ἄκρα τῶν συνόρων παρὰ τῷ Ἀχελώῳ ποταμῷ, τὰ ὁποῖα ἤδη εἶναι ἰδιόκτητα. Εἰς τὰ ἐντὸς τῶν συνόρων αὐτῶν κείμενα βαλανοδένδρα, ὅσοι ἐσύναζαν βαλανίδια (προτιμωμένων πάντοτε τῶν κατοίκων αὐτῶν τῶν δύο χωρίων) ἐπλήρωναν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας Ὀθωμανοὺς ἓν γρόσι ὁ κάθε συνάκτης, δι' ὅλην τὴν περίοδον τῆς συλλογῆς· ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ χωρία εἶναι ἰδιόκτητα, καὶ ὅσα βαλανιδόδενδρα εἶναι εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου χωρίου ἦσαν ὑπὸ τὴν ἀναφαίρετον δικαιοχρίαν ἑκάστης κοινότητος, ἐν εἴδει κυριότητος. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι οἱ κάτοικοι ἑκάστου χωρίου ἐσύναζαν ἀδιακρίτως τὰ βαλανίδια μεταξύ των, τόσον τὰ ἐκτὸς, ὅσον καὶ τὰ ἐντὸς τῶν ἀγρῶν των εὑρισκόμενα, ἀλλ' ἡ συνήθεια αὕτη καθιερώθη διὰ δύο λόγους. α' διότι ἡ ζυσκὴ τοῦ χόρτου τῆς περιφερείας των, καθὼς καὶ ἐκείνη ἡ ἐντὸς τῶν ἀγρῶν των ἦτο κοινὴ, ἐπειδὴ ὁ εἷς εἶχε δέκα αἶγας, ὁ ἄλλος εἴκοσι πρόβατα, ἄλλοι ἀγελάδας, ὁ μὲν περισσοτέρας ὁ δὲ ὀλιγωτέρας, τὰ ὁποῖα στείλωναν εἰς ποίμνια καὶ ἀγέλην, διὰ τὸ ὀλιγοέξοδον, καὶ ἔβοσκον ἀδιακρίτως, καὶ ἐπ' αὐτῇ τῇ βάσει ἐγίνετο ἀδιακρίτως καὶ ἡ συλλογὴ τῶν βαλάνων, καὶ β') διότι ἡ τιμὴ τοῦ πράγματος οὖσα εὐτελεστάτη κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς, οἱ εὐκατάστατοι δὲν ἐσύναζαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐσυμβιβάζετο ἡ διανομὴ εἰς μόνους τοὺς συνάκτας. Ὁ λόγος ὅτι ἡ συλλογὴ ἦτο κοινὴ δὲν ἐξασθενεῖ τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος, ἐπειδὴ εἴτε δύο ἄνθρωποι ἔχουν ἓν κτῆμα, εἴτε εἴκοσι ὁμοῦ, τὸ πρᾶγμα, ὡς ἐκ τοῦ δευτέρου, δὲν λαμβάνει χαρακτῆρα ἀκυρότητος, καὶ ἡ πολυχρόνιος κατοχὴ καθιέρωσε τὴν κυριότητα. Καὶ προσέτι, ὅταν δύο κοινότητες ἔχουσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα ἀνεμποδίστως ἀπό τινα, ἡ μὲν μία ἐσυμφώνησε νὰ διανείμουν τὰ δένδρα, ἡ δὲ ἄλλη νὰ γίνεται κοινὴ ἡ χρῆσις τοῦ καρποῦ, δὲν βλέπει τὴν διαφορὰν τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην.

Εἰς τὰ βαλανίδια τῆς Ἀκαρνανοαιτωλίας, κύριοι, πώποτε ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία δὲν ἐλάμβανε κανὲν δικαίωμα οὔτε ἐπικαρπίας, οὔτε ἁπλοῦ δεκάτου, καὶ τοῦτο ἐπεραιτώθη ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων μέχρι τοῦ ἔτους 1830. Ὁ Ταπιτσλῆ Ἀλῆ Πασσᾶς ἔχων μεγάλην ἀντιπάθειαν κατ' ἐκείνων τῶν ἐπαρχιῶν, ἐπειδὴ δὲν ἐνέδωκαν νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς αὐτὸν, καὶ λαβὼν τὴν ἀκράτητον ἐξουσίαν καὶ δύναμιν, ἥρπασε δυναστικῶς τοὺς

τόπους, διὰ νὰ κατατυραννήσῃ τοὺς κατοίκους, καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις ἔκαμε μονοπωλεῖον τὰ βαλανίδια διὰ 6 ἔτη ἀπὸ τὰ 1813 ἕως τὰ 1819 διὰ τὰ ὁποῖα ἔδιδεν εἰς τοὺς συνάκτας 25 γρόσια εἰς τὴν κάθε χιλιάδα, καὶ αὐτὸς τὰ ἐπωλοῦσα 40. Ἀλλὰ τὸ μονοπωλεῖον τοῦτο τὸ ἔκαμνε διὰ παντὸς καὶ ὁμοιοτρόπως καὶ ὁ κατὰ καιρὸν ἡγεμὼν (Μπέης) τῆς Λακωνίας δικαιωματικῶς.

Εἰς τὰ 1819 ἐστάλη ἐπίσημος ἐπίτροπος (χοντζαμπάσης) παρὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ὅστις μετὰ τὴν ἐξέτασιν παρεχώρησεν εἰς τοὺς κατοίκους ὅλας τὰς ἁρπαγὰς τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ, καθὼς καὶ τὸ ἀνέκαθεν δικαίωμα τῆς κατοχῆς ἐπὶ τῶν βαλανοδένδρων, καὶ οὕτως ἔμειναν εἰς τὴν κυριότητά των, ὡς καὶ πρότερον, ὅτι τὸ πρᾶγμα ἔχει οὕτως καὶ οὐχὶ διαφορετικὰ δίδω ἐπίσημον ὑπόσχεσιν ὑπὸ προσωπικήν μου εὐθύνην.

Εἰς τὰ 1830. ὁ Κυβερνήτης Καποδίστριας ἐπέβαλε κατὰ πρώτην φορὰν φόρον ἁπλοῦ δεκάτου εἰς τὰ βελανίδια καὶ τὸ ἐνοικίασεν, ἀλλ' οἱ κάτοικοι δὲν τὸ ἔδωκαν, διὰ νὰ μὴ γίνῃ συνήθεια, πλὴν ὁ ἐνοικιαστὴς Κ. Ἀνδρέας Βαλτινὸς τὸ ἐσύναξεν εἰς τὰ 1833 διὰ τῆς βίας, μὲ στρατιώτας τῆς Βασιλείας. Εἰς τὰ 1833 ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις μὲ τὴν ἠθικὴν καὶ πραγματικὴν ἐκείνην δύναμιν ἐπέβαλε φόρον 25 τοῖς 0/0 τὸν ὁποῖον ἐνοικίασεν. Εἰς τὸ 1834 ἐνοικίασε τὸ ὅλον τοῦ κεφαλοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγένοντο τόσαι ἀπειθειαι καὶ ταραχαί. Εἰς δὲ τὸ 1835 ἐπανῆλθεν εἰς τὸ 25 τοῖς 0/0 μέχρι σήμερον. Οἱ κάτοικοι παραπονέθησαν καὶ παραπονοῦνται ἀδικαιόπως· πλὴν ἡ ἐξουσία· διὰ τῆς δυνάμεώς της, ὄχι μόνον τὰ κηρύττει ὅλα ἐθνικὰ ἀνεξαιρέτως, ἀλλὰ δίδει καὶ τὸ δικαίωμα εἰς τὸν τυχόντα νὰ συλλέγῃ ἀνεμποδίστως καὶ εἰς τὰ ἐντὸς τῶν ἰδιοκτήτων ἀγρῶν εὑρισκόμενα βαλανόδενδρα ὥστε ἐπαυξάνει εἰς τὸ ἐπάπειρον τὸν γογγυσμὸν τῶν κατοίκων.

Εἰς τὴν Ἀττικὴν, Κύριοι, ὅλα τὰ βαλανόδενδρα, καὶ ἐκεῖνα ἀκόμη τὰ ὁποῖα εἶναι ἐντὸς τῶν ἀγρῶν, ἦσαν εἰς τὴν κατοχὴν καὶ χρῆσιν τῆς ἐξουσίας, καὶ οὔτε Ὀθωμανὸς, οὔτε Χριστιανὸς εἶχε δικαίωμα κυριότητος ἢ συλλογῆς ἐπ' αὐτῶν. Ἤδη οἱ ἀγορασταὶ τῶν τουρκικῶν κτημάτων ἀποκατεστάθησαν ἀπροσδοκήτως ἰδιοκτῆται καὶ τῶν βαλανοδένδρων ἐναντίον τοῦ φυσικοῦ νόμου, ἐπειδὴ ποτὲ δὲν δύναταί τις νὰ πωλήσῃ πρᾶγμα, τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι κύριος· καὶ μολονταῦτο ἡ Κυβέρνησις τὰ ἀναγνωρίζει καὶ τὰ ἀποδεκατίζει ὡς ἰδιόκτητα. Εἰς πολλὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου καὶ εἰς τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα τῆς Στερεᾶς κάμνει τὴν αὐτὴν ἀναγνώρισιν. Εἰς τὴν Κέαν ἐπίσης, εἰς τὴν Ακαρνανίαν, ὅπου ὁ Ἡγεμὼν ὡς προεῤῥέθη, ἐλάμβανε τὸ δέν τρίτον, ἀναγνωρίζονται ὅλα ἰδιόκτητα καὶ πληρώνουν ἁπλοῦν μόνον δέκατον.

Σᾶς προσθέτω, κύριοι, καὶ ἓν νεώτερον τοιαύτης φύσεως. Εἰς τὸ Κακοσάλεσι, χωρίον τῶν Θηβῶν ὑπῆρχε δάσος ἐθνικὸν ἀδιαριλονείκητον· ἐντὸς καὶ πέριξ τούτου κεῖνται δώδεκα χιλιάδες περίπου βαλανόδενδρα, τὰ ὁποῖα πρὸ εἴκοσι μηνῶν ἐξερύτρωσαν αἴφνης φιλονεικούμενα· καὶ τί γίνεται; Τὸ δημόσιον εἶχε ἀδιαριλονείκητον τὴν κατοχὴν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ πολιτικὴ δικονομία ὁρίζει κρείττονα τὴν θέσιν τοῦ ἐναγομένου, κατωρθώθη νὰ παραχωρηθῇ ἡ κατοχὴ εἰς τὸν νέον διενέκτην, ὥστε αὐτὸς μὲν ἐτέθη εἰς τὴν κρείττονα θέσιν τοῦ ἐναγομένου, τὸ δὲ δημόσιον ἔθεσεν αὐτὸ ἑαυτὸν εἰς τὴν χείρονα θέσιν τοῦ ἐνάγοντος. Μὲ ἄλλους λόγους παρεχωρήθησαν ὡς ἰδιόκτητα.

Βλέπετε, Κύριοι ὅτι ἐκεῖνα τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχον κἀνὲν εἶδος κυριότητος ἢ κατοχῆς ἐπὶ τῶν Βαλανοδένδρων ἀναγνωρίζονται καὶ ἀποδεκατίζονται ὡς ἰδιόκτητα. Τὰ τῆς Ἀκαρνανοαιτωλίας ὅμως καὶ τινων ὀλίγων μερῶν τῆς Πελοποννήσου, ὡς τῆς Τριφυλλίας π. χ. τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀείποτε εἰς τὴν κατοχὴν τῶν Κοινοτήτων καὶ ἡ τουρκικὴ ἐξουσία δὲν ἐλάμβανε πώποτε κἀνὲν δικαίωμα, θεωροῦνται καὶ φορολογοῦνται ἀνεξαιρέτως ὡς ἐθνικὰ, τόσον τὰ εἰς τοὺς ἀκαλλιεργήτους τόπους εὑρισκόμενα, ὅσον καὶ τὰ ἐντὸς τῶν ἰδιοκτήτων ἀγρῶν. Τοῦτο εἶναι πειρακτικὸν, εἶναι ἄδικον εἶναι δυσυπόφορον. Τὸ νὰ εἴπῃ τις, ὅτι τὰ ἐντὸς τῶν ἰδιοκτήτων ἀγρῶν κείμενα δένδρα ἑνὸς ἀνθρώπου δὲν εἶναι ἰδιοκτησία του εἶναι ἀμάρτημα ἀσυγχώρητον, καὶ μολονταῦτο γίνεται, ὥστε τὸ ἓν ἔτος διαδέχεται τὸ ἄλλο, καὶ βαθμηδὸν καθιεροῦται.

Οἱ Αἰτωλοακαρνᾶνες δὲν εἶναι πλούσιοι εἶναι ὅμως φιλότιμοι καὶ ὑπερήφανοι· ἐξαιρετικὴν χάριν δὲν θέλουν, ἔλεος δὲν ζητοῦν ἀπὸ προνόμιον ἀπέχουν· τὴν δικαιοσύνην ὅμως τὴν θέλουν, καὶ δὲν παραχωροῦν ἐντὸς τῆς νομιμότητος. Ἀπαιτεῖται φορολογία; ἔχει ἀνάγκην τὸ δημόσιον· εἶναι πρόθυμοι καὶ εὐπειθέστατοι, ἀρκεῖ νὰ ἦναι γενικὸν καὶ αὐτοὶ πρῶτοι τὸ ἀσπάζονται. Ἀλλ' ὅταν οἱ λόγοι των εἶναι τόσον προφανῶς δίκαιοι, δὲν πρέπει νὰ μὴ δώσωμεν ἀκρόασιν καὶ νὰ τοὺς περιῤῥονήσωμεν, ὥστε νὰ φέρωμεν εἰς αὐτοὺς μίαν γενικὴν ἀγανάκτησιν.

Δύναταί τις νὰ μοῦ εἴπῃ, ὅτι ἂν ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις δὲν ἔκαμνε χρῆσιν τοῦ κυριαρχικοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον εἶχε, δὲν

ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρέπει νὰ τὸ παραβλέψῃ· εἰς τοῦτον ἀποκρίνομαι. Γνωρίζω κάλλιστα τὴν ἔκτασιν αὐτοῦ τοῦ κυριαρχικοῦ δικαιώματος, πλὴν ἦτο γενικόν, γενικώτατον, καὶ κυριαρχία τουρκική· ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος ὅταν ἡ Κυβέρνησις δὲν κάμνῃ χρῆσιν αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος εἰς τὰ μέρη, ὅπου πώποτε δὲν εἶχον κατοχήν, πολὺ περισσότερον δὲν πρέπει νὰ κάμῃ χρῆσιν τούτου εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα εἶχον τὴν κατοχὴν ἐν εἴδει κυριότητος ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν παραμικρὰν φορολογίαν. Ὁμιλῶν περὶ Αἰτωλοακαρνανίας, ἐννοῶ ὅσα μέρη ὑπάγονται εἰς τὴν ἰδίαν κατηγορίαν.

Προκειμένου λόγου περὶ ἀνομοιομόρρου φόρου τῶν βαλανιδίων, καὶ συγκεκριμένης τῆς Ἀκαρνανοαιτωλίας μετὰ τῆς Ἀκαρνανίας, εἶναι προτιμοτέα ἡ πρώτη ὡς πρὸς τὴν ἐλάττωσιν· ἐπειδὴ ἡ μὲν Μάνη ἐπλήρωνε 30 ἐπὶ τοῖς 0/0 εἰς τὸν ἁγιάνα της, ἡ δὲ Ἀκαρνανοαιτωλία δὲν ἐπλήρωνε μηδέν, ἀλλ' ἡ πρότασίς μου ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τοιαύτας ἐξαιρέσεις, διότι προτείνω νὰ ἦναι ὁμοιόμορρος ὁ φόρος, ἢ τοὐλάχιστον νὰ παραδεχθῇ ἡ γνώμη τῆς μειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς ὀλιγώτερον κακόν, μὲ τὴν διαφορὰν ἀντὶ 20, 15 ἐπὶ τοις 0/0 ἥτις εἶναι συμβιβαστικωτέρα ἀπὸ τὴν τῆς πλειοψηφίας, διότι στηρίζεται ὁπωσοῦν εἰς τὸ ὁμοιόμορρον καὶ τὴν δικαιοσύνην. Κατ' ἐμὲ ὅμως εἶναι ὀρθότερον καὶ δικαιότερον νὰ γίνῃ γενικῶς ὁμοιόμορρος ὁ φόρος ἄνευ ἐξαιρέσεως, διὰ νὰ τεθῇ ἡ κυβέρνησις εἰς τὴν φυσικήν της θέσιν τῆς διαδοχῆς· ἅμα ὅμως ἐξέλθῃ τοῦ κύκλου τούτου, δὲν τῇ μένει κανένας τίτλος δικαιώματος.

Ὑπάρχει εἰς πολλοὺς μία ἀβάσιμος ἰδέα, ὅτι οἱ ἔχοντες ἰδιόκτητα χωρία (Τζιφλίκια) ἔχουν περισσοτέραν κυριότητα ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔχουν τὰ ἐλεύθερα κεφαλοχώρια, καὶ πρέπει νὰ ἀναλύσωμεν αὐτὴν τὴν ἰδέαν.

Ὅταν ἡ Τουρκία κατέκτησε τοὺς τόπους τούτους, διέγραψε τὰ ὅρια ἑκάστου χωρίου, κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων, χωρὶς διάκρισιν δικαιωμάτων τοῦ ἑνὸς χωρίου ἀπὸ τὸ ἄλλο. Μετὰ καιρὸν καταπιεζόμενα πολλὰ χωρία ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς, καὶ ἄλλα ἀπὸ διάφορα συμφέροντα προσωπεία, ἐπωλοῦσαν εἰς τοὺς ἰσχυροὺς τούρκους, καὶ ἐνίοτε εἰς ἰσχυροὺς χριστιανούς τὸ δικαίωμα τοῦ χωρίου των, τὸ ὁποῖον εἶχον, καὶ οὕτως ἀποκατεστάθησαν τὰ Τζιφλίκια· ἀφοῦ τὸ κακὸν τοῦτο ὑπερεπλεόνασεν ἀπὸ τοὺς τοπάρχας, ἠναγκάσθη ὁ Σουλτὰν Σουλεϊμάνης νὰ κάμῃ τὸν φρόνιμον ἐκεῖνον Νόμον, ὅτι (καιρὰ Τζιφλίκ ὁλμὰς) δηλ.

Κεφαλοχῶρι δὲν συγχωρεῖται νὰ γίνῃ Τζιφλίκι. Ἐπὶ τῇ βάσει μάλιστα αὐτοῦ τοῦ νόμου ὁ Χοντζακιάνης εἰς τὰ 1819 παρεχώρησεν εἰς τοὺς Αἰτωλοακαρνᾶνας τὰς ἁρπαγὰς τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ.

Ἡ πώλησις λοιπὸν τῶν χωρίων εἰς Τζιφλίκια ἐγίνετο ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν χωρίων, καὶ οἱ ἀγορασταὶ δυνάμει αὐτῆς τῆς πωλήσεως ἐλάμβανον τὴν κυριότητα ὅλης τῆς περιφερείας τῆς γῆς τοῦ χωρίου, καλλιεργησίμου καὶ μὴ καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων καρπίμων καὶ ἀκάρπων· ἅρα καὶ ὅταν δὲν ἔκαμνον τὴν πώλησιν εἶχον ἐπίσης τὴν ἰδίαν κυριότητα φυσικῷ τῷ λόγῳ, ἐπειδὴ ἂν δὲν τὴν εἶχον, δὲν εἶχον καὶ τὸ δικαίωμα νὰ τὴν πωλήσουν. Ἕπεται λοιπόν, ὅτι ὁποίαν κυριότητα εἶχον οἱ πωλήσαντες τὰ χωρία των, τὴν αὐτὴν ἔχουν καὶ οἱ μὴ πωλήσαντες τὰ χωρία των δηλαδὴ τὰ κεφαλοχῶρια λεγόμενα· ὅθεν ὁποίαν δύναμιν καὶ κυριότητα ἔχουν οἱ ἀγορασταὶ τῶν Τζιφλικίων εἰς τὰς περιφερείας καὶ δένδρα, τὴν αὐτὴν ἔχουν καὶ αἱ κοινότητες τῶν κεφαλοχωρίων εἰς τὰς περιφερείας καὶ δένδρα τῶν χωρίων των. Διὰ τοῦτο ἡ κυβέρνησις πρέπει νὰ ἀπορρίψῃ τὰς ἐξαιρέσεις αἵτινες ἔχουν συνεπείας. Συμφέρει καλλίτερα νὰ λάβῃ 15 ἐπὶ τοῖς 0/0 γενικῶς, παρὰ νὰ ὑποπίπτῃ εἰς τὰς συνεπείας τῆς ἐξαιρέσεως καὶ νὰ χάσῃ τὸν τίτλον της. Ἂν τις ὑποπτεύῃ ἐκ τούτου ζημίαν τοῦ δημοσίου, δύναμαι νὰ τὸν βεβαιώσω, ὅτι μᾶλλον θὰ προκύψῃ ὠφέλεια παρὰ ζημία.

Ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, Κύριοι, συνεπιφέρει καὶ ἄλλην πλέον δυσχέρειαν συνέπειαν, ἥτις εἶναι ἡ ἑξῆς. Ὅσα χωρία ἢ μᾶλλον τὰ ἀγορασμένα τζιφλίκια λαμβάνουν τὴν κυριότητα ὅλης τῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν χωρίων των γῆς, καλλιεργησίμου καὶ μὴ, καὶ δένδρων καρπίμων καὶ ἀκάρπων, λαμβάνουν ἐπίσης τὴν κυριότητα καὶ ἐπὶ τοῦ φυομένου χόρτου ὅλης τῆς περιφερείας των. Τὰ δὲ Κεφαλοχώρια ὅλα, ἀφ' οὗ δὲν ἔχουν δικαίωμα τόπον ἐπὶ τῆς ἀκαλλιεργήτου γῆς τῆς περιφερείας των, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν κειμένων δένδρων ἐντὸς τῶν ἰδιοκτήτων ἀγρῶν των, δὲν ἔχουν ἐπίσης τὸ δικαίωμα, οὔτε ἐπὶ τοῦ χόρτου τῆς περιφερείας των, οὔτε ἐπὶ τοῦ ἐντὸς τῶν ἰδιοκτήτων ἀγρῶν φυομένου χόρτου. Καὶ τῷ ὄντι, ἀφ' οὗ δὲν ἔχῃ τις δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τοῦ ἐντὸς τοῦ ἀγροῦ του αὐτοφυοῦς δένδρου, ἐπίσης δὲν ἔχει δικαίωμα κυριότητος, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐντὸς τοῦ ἀγροῦ του αὐτοφυοῦς χόρτου. Ἄρα κατ' αὐτὴν τὴν ἀρχὴν οἱ κάτοικοι τῶν Κεφαλοχωρίων πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς εἵλωτες ἀπέναντι τῶν τζιφλικίων, διότι δὲν ἔχουν ποσῶς δικαίωμα χόρτου, ἐπειδὴ ὕστερον ἀπὸ μίαν τοιαύτην ἀρχήν, ὅταν ἡ Κυβέρνησις θελήσῃ τὸ

ωλεῖ. Γνωρίζω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν κάμνει ποτὲ χρῆσιν μιᾶς τοιαύτης σκανδαλώδους πράξεως· ἀλλὰ παραδεχομένης τοιαύτης ἀρχῆς, ἐξάρτηται τὸ ἀποτέλεσμα ἀπὸ τὴν καλὴν διάθεσιν καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Νόμου. Θέλω ἐπαναλαμβάνω, ὅτι εἶναι συμφερώτερον νὰ τεθῇ γενικῶς ὁ φόρος τῶν βαλανοκικκιδίων 15, τοῖς 0|0, ἐπὶ τοῦ παρόντος, μεχρισοῦ κανονισθῇ ὁριστικῶς καὶ καταλλήλως.

Ἡ ὁμιλία μου, Κύριοι, δὲν ἔχει νὰ κάμῃ μὲ κάμμίαν μερικότητα, ἀποβλέπει ὅλως διόλου γενικότητα, καὶ μίαν ἀρχὴν ὑψηλῆς καὶ εὐρυθμοῦς σκέψεως, ἥτις ἔχει συνεπείας καὶ δικαιώματα ὅλων τῶν κατοίκων πολὺ μεγάλα. Μὴ θεωρεῖτε ἂν ἔγιναν εἰς τὸ παρελθόν, διότι, ὅταν ἡ Συνταγματικὴ Κυβέρνησις ἀκολουθήσῃ τὰ βήματα τῆς ἀπολύτου, τότε ὁ σκοπὸς τῆς μεταβολῆς συντρίβεται.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἅπαντῶν λέγει, ὅτι μήτε θεωρίας τοῦ τουρκικοῦ δικαίου, μήτε ἱστορικῆς ἀληθείας πρόκειται ἐν ταύτῃ νὰ συζητήσωμεν. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ τουρκικὸν δίκαιον, ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις ἔφερε μεταβολὰς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐξ ἱστορικῶν παραδόσεων διϊσχυριζόμενα δικαιώματα κατοχῆς καὶ ἰδιοκτησίας, δὲν εἶναι ἀντικείμενα τῆς παρούσης συζητήσεως, καθ' ἣν πρόκειται μόνον νὰ νομοθετήσωμεν περὶ τῶν φόρων τοῦ 1845. χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἀθέτησιν ἢ ἀναγνώρισιν τοιούτων δικαιωμάτων, ἀντικειμένων ὅλως διόλου τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Δικαστηρίων· Ἡ Κυβέρνησις ἐνησχολήθη βελτιώνουσα ὅσον ἔνεστι τὴν παραδεδεγμένην φορολογίαν, νὰ μὴν ἀνατρέψῃ μὲν τὰς βάσεις της, ἀλλὰ νὰ τὴν συναρμολογήσῃ μὲ τὸ Συνταγματικὸν σύστημα. Εἰς τὴν Αἰτωλοακαρνανίαν ἐθεώρησε πάντοτε τὸν ἑαυτόν της χαίρουσαν ἰδιοκτησίας δικαιώματα ἐπὶ μέρους τινῶν βαλανοδένδρων, καὶ χωρὶς νὰ κατασιῇ ἔνοχον τὸ Ὑπουργεῖον παραμελήσεως ἐθνικῶν δικαιωμάτων δὲν ἐδύνατο νὰ καθιερώσῃ ἄλλην ἀρχὴν σήμερον, καὶ νὰ θεωρήσῃ ὅλα ὡς ἰδιόκτητα· ἀλλὰ θέλει εἰπῇ τις, διατὶ δὲν ἐφημόσθη καὶ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα τὸ μέτρον τῆς ἐνοικιάσεως τῆς ἀποκαρπίας; Τοῦτο ἦτο τῶν ἀδυνάτων, καὶ ἄλλοτε ἐδοκίμασεν ἡ Κυβέρνησις ἀλλ' ἀπέτυχεν, ἂν καὶ δὲν δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι εἰς τὴν Αἰτωλοακαρνανίαν καὶ Τριχωνίαν δὲν ὑπάρχουσι δένδρα ἐθνικά. Διὰ νὰ συμβιβάσῃ τὸ πρᾶγμα, ἐπειδὴ τέλος καὶ αὐτῶν τῶν θεωρουμένων ἰδιοκτήτων δένδρων οἱ καρποὶ συλλέγονται ἀναμίγδην μὲ τὰ τῶν λοιπῶν, καὶ οὐχὶ ἀπὸ ὡρισμένα ἄτομα, ἀλλ' ἀπὸ τοὺς τυχόντας, ἡπιώτερον μέσον δὲν ἠδύνατο νὰ ἐφεύρῃ

παρὰ τὴν ἐπιβολὴν ἐν γένει φόρου τινὸς κατὰ τὸ ἐλάχιστον, ὑπερβαίνοντος τὸν ἔγγειον. Τὸν φόρον τοῦτον ἐπεθύμησαν καὶ οἱ Πελοποννήσιοι, ὡς ἐλαφρώτατον, ἀλλ' ἐκεῖ ἡ Κυβέρνησις δυναμένη νὰ φθάσῃ εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐθνικῶν, ἐθνικοϊδιοκτήτων καὶ ἰδιοκτήτων, ἠδυνήθη νὰ ἐφαρμόσῃ ἐντελέστερον καὶ εἰς ἑαυτὴν ὠφελιμώτερον τρόπον φορολογίας.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς διακρίσεις, τὰς ὁποίας ἐπολέμησεν ὁ προλαλήσας, αὗται πραγματικῶς ὑπάρχουν, πηγάζουσαι ἂν ὄχι ἀπὸ ἀρχὰς δικαιοσύνης ἀπὸ ἀρχὰς ὅμως παραχωρήσεως τῆς Οθωμανικῆς ἐξουσίας. Ἐπὶ τέλους ἡ πρότασις τοῦ προλαλήσαντος περὶ ἐπιβολῆς φόρου 15, τοῖς 0/0, ἐπὶ τοῦ προϊόντος τούτου ἀπομακρύνεται καὶ ἀπὸ τὸν ἔγγειον καὶ ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας φόρον.

Ὁ προλαλήσας παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐπιβολὴ τοῦ φόρου ἐπικαρπίας εἰς ἰδιόκτητον κτῆμα εἶναι μέτρον αὐθαίρετον, καθιέρωσις κατοχῆς μὴ ὑπαρχούσης, καὶ σφετερισμὸς Δικαστικῆς ἐξουσίας. Ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ φόρος εἶναι μηδαμινὸς καὶ ἐπαναλαμβάνει, ὅτι δὲν εἶναι τὸ ποσὸν τοῦ φόρου, τὸ ὁποῖον ὑπαγορεύει τὰς παρατηρήσεις του, ἀλλ' ἡ λέξις ἐγκατεπικὸς φόρος.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι ὁ προλαλήσας ἐσύγχισεν εἰς τὴν ἀγόρευσίν του τὸ δικαίωμα τῆς κατοχῆς μὲ τὸ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν Κοινοτήτων. Εἶχον αὗται οὐχὶ κυριότητα, ἀλλ' οἰκονομικήν τινα κατοχὴν μόνον, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐξυλεύοντο ἀκωλύτως εἰς τὰ Δάση, χωρὶς ὅμως νὰ δύνανται νὰ πωλῶσιν ἐξ αὐτῶν. Εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν λέγει τὸ πλεῖστον μέρος τῶν Δρυῶν εἶναι ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀποτυχοῦσα εἰς ὅσα μέτρα ἔλαβεν ἐνοικιάσεως, ἐξ ἀνάγκης ἐβιάσθη νὰ προστρέξῃ εἰς τὸ προτεινόμενον σύστημα.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι οὐδεμία καθιέρωσις κατοχῆς γίνεται, διὰ τοῦ μέσου τούτου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο τῶν ἀδυνάτων νὰ ἐφαρμοσθῇ ἄλλο μέτρον, ἡ Κυβέρνησις μετεχειρίσθη σχετικήν τινα δικαιοσύνην· ἐπειδὴ οὐδεμία ἀπόδειξις ὑπάρχει, εἴτε, ὅτι τὰ δένδρα ταῦτα εἶναι ἐθνικά, εἴτε ὅτι εἶναι ἰδιόκτητα· ὁποιονδήποτε ἄλλο μέτρον, ἤθελεν εἶναι ἄδικον καὶ ἀνάρμοστον εἰς Βουλευτικὰ Σώματα, εἰς τὰ ὁποῖα ποτὲ δὲν συγχωρεῖται νὰ ἐπιληρῶσι ζητημάτων περὶ ἰδιοκτησίας. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Οθωμανικοὺς νόμους, λέγει, ὅτι αὐτοὶ δὲν ἀνεγνώριζον κάμμίαν ἰδιοκτησίαν, ἀλλὰ μόνον κατοχήν, ἥτις ὡσαύτως ἐχάνετο, ὅταν παρελθόντων ἑπτὰ χρόνων, οὐδεὶς ἐπεχειρίζετο τὴν καλλιέργειαν κτήματος τινός. Ἐκ τούτου συμπεραίνει, ὅτι ἀνίσως ἔχωσι δι-

καιώματά τινα οἱ κάτοικοι ἐκείνων τῶν μερῶν, πιθανὸν νὰ ἔχωσι τοιαῦτα καὶ τὸ ἔθνος, καὶ τοῦτο πρέπει νὰ διαλυθῇ διὰ Δικαστικῶν ἀποφάσεων.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι παραδεχόμεθα μίαν ἀρχήν, ἥτις θέλει καταστρέψει πᾶν δικαίωμα ἰδιοκτησίας. Ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι σοβαρόν, καὶ τὸ λαμβανόμενον μέτρον ἐπὶ τοιούτων βάσεων εἶναι ἀρχὴ καταστρεπτικὴ πάσης ἰδιοκτησίας, ἥτις ὀλίγον κατ' ὀλίγον θέλει ἐπεκταθῇ καὶ εἰς ὁποιανδήποτε ἄλλην.

Ἕτερος λέγει, ὅτι δὲν πράττεται σήμερον οὐδεὶς λόγος περὶ ἰδιοκτησίας. Τὰ λεχθέντα μάλιστα σήμερον καὶ οἱ λόγοι τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ παρέχουσι πλήρη ἐγγύησιν περὶ τούτου, καὶ τὸ δικαίωμα τῶν Ἀκαρνάνων διατηρεῖται. εἶπόν τινες περὶ τῶν Δρυῶν τῆς Ἀττικῆς. Περὶ τούτων ἐγένετο λόγος καὶ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, καὶ μολονότι ἡ Κυβέρνησις παρεχώρησε τὸ δικαίωμα τῆς συλλογῆς μόνον εἰς τοὺς κατοίκους, ἀπεδείχθη, ὅτι τὰ δένδρα ταῦτα εἶναι δημόσια. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ ἀπόφασις περὶ τούτων ἁπάντων δὲν ἀνήκει εἰς τὰ Βουλευτικὰ σώματα, εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ διακριθῶσι ταῦτα παρὰ τῶν Δικαστικῶν Ἀρχῶν εἰς ταύτην τὴν Σύνοδον, δι' ὃ ἔπρεπε νὰ ληφθῇ ἓν μέτρον, τὸ ὁποῖον νὰ ἐξασφαλίζῃ τὰ Δημόσιον, χωρὶς νὰ βλάπτῃ τοὺς πολίτας.

Ἕτερος λέγει, ὅτι τοιουτοτρόπως μάλιστα ἐπιρριφθησόμεθα εἰς τὰ περὶ κυριότητος τῆς Ὀθωμανικῆς ἐξουσίας λεχθέντα ἡ Κυβέρνησις, θέλει προβῇ εἰς ὅλας τὰς ἰδιοκτησίας, ἐπὶ λόγῳ τοῦ δυσδιακρίτου καὶ τῶν ἀμφιβολιῶν, καὶ τοιουτοτρόπως πολλὰ εἴδη, τὰ ὁποῖα μήτε ἀπὸ τοὺς Τούρκους ποτὲ ἐφορολογήθησαν, θέλουν φορολογοῦνται εἰς τὸ ἑξῆς.

Ἀπαντᾷ ἄλλος, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἁπλῆν φορολογίαν, ἂν τοῦτο κάμῃ ἡ Κυβέρνησις ἐνεργεῖ ἐντὸς τοῦ δικαίου της, καθότι πᾶν προνόμιον καὶ πᾶσα ἐξαίρεσις κατηργήθη παρὰ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐθνοσυνελεύσεων.

Ἕτερος λέγει, ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις ἔχουσα ἀποδεδειγμένους τίτλους κυριότητος παρεχώρησε τὸ δικαίωμα τοῦτο μὲ ἁπλῆν ἐπιφύλαξιν, ἠδύνατο νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν Αἰτωλοακαρνανίαν. Προτείνει ἐπὶ τέλους νὰ προστεθῇ εἰς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, ὅτι τοῦτο γίνεται μέχρις ὅτου διακριθῶσι τὰ ἐθνικὰ ἀπὸ τὰ ἰδιόκτητα.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀντιτείνει εἰς τὴν προσθήκην ταύτην, διότι ἤθελεν ἀνατρέψῃ τὸ εὐεργετικὸν μάλιστα πνεῦμα τῶν διατάξεων χαρακτηρίζουσα τὸ δημόσιον, ὡς ἅρπαγα

τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ ἴσως ἤθελε βλάψῃ ἀφ' ἑτέρου καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδιοκτήτας. Πλὴν τούτου, ὅτι ὁ νόμος εἶναι προσωρινὸς, οὐδεμία ἡ ἀμφιβολία, καθότι μάλιστα κατ' ἔτος ἀνανεοῦται.

Εἰς τὰς λέξεις « τελωνικῶν δικαιωμάτων » παρατηρεῖ τις, ὅτι ἔπρεπε νὰ προστεθῇ ἄρθρον ὁριστικόν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς πάλιν ἐπαναλαμβάνει τὰς ἔνεκεν ἁπλῆς τινος ἀντικαταστάσεως λέξεων ἀναρμοίας δυσκολίας ἄλλοτε εἰς τὴν Βουλήν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται ἑπομένως τὸ ἄρθρον 9 καὶ τὸ 10

Εἰς τὸ 11 παρατηρεῖ τις, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ ἄδεια τοῦ ἐπιστάτου πρὸς συλλογὴν βαλανιδίων, καθ' ὅλην τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, ἐξαιρουμένης τῆς Αἰτωλοακαρνανίας καὶ Τριχωνίας, διότι, ἐκτὸς τῶν ἐπαρχιῶν τούτων, παντοῦ τὰ δένδρα ταῦτα καθιερωθησαν εἰς ἰδιόκτητα, καὶ τὸ δημόσιον θέλει εἶναι ἀναγκασμένον εἰς ὅλα τὰ μέρη νὰ διορίσῃ περιττοὺς ἐπιστάτας, καὶ νὰ ὑποκύψῃ εἰς μάταια ἔξοδα, ἐπιβαρύνον συγχρόνως τοὺς κατοίκους μὲ περιττὰς διατυπώσεις.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι εἰς τὰ μέρη, ὅπου δὲν εὑρίσκονται ἐθνικὰ, ἡ τοιαύτη προσωρινῶς καθιερώθησαν ὡς μὴ τοιαῦτα, δὲν θέλουν βεβαίως διορισθῇ ἐπιστάται, μήτε ἀπαιτοῦνται ἄδειαι ἀλλ' ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς γενικὸν, ἐτέθη διὰ τὰ μέρη, ὅπου ἠθελον ὑπάρχῃ καὶ ἐθνικὰ δένδρα, καὶ τίς δύναται νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχουσι τοιαῦτα;

Ὁ προλαλήσας ἀντέτεινεν, ὅτι ὁ Νόμος δὲν πρέπει νὰ ἐμπεριέχῃ περιττὰ, ἐγὼ μόνον, ἀλλὰ καὶ διατάξεις μάλιστα, αἵτινες θέλουν ἐξάπαντος ἀθετηθῇ, διὰ ταῦτα ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἡ διάκρισις τῶν μερῶν, ὅπου ἀπαιτοῦνται οἱ ἐπιστάται καὶ αἱ ἄδειαι.

Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 11 ὡς ἔν.

Ἐπὶ τοῦ 12 παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπερυλάχθη ἡ Γερουσία νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ περὶ ἐνναετημορίου, καὶ παρατηρεῖ ἑπομένως, ὅτι, ὅταν ἐπεκυρώθῃ διὰ τὴν σταφίδα, εἶναι δίκαιον νὰ τεθῇ καὶ εἰς τὴν μετάξην καὶ εἰς τὰ λοιπὰ προϊόντα. Πλὴν τούτου ἡ ψιλὴ μετάξη πωλεῖται πρὸς 50 καὶ 60 δραχμὰς τὴν ὀκᾶν, διὸ μήτε τὸ δέκατον, πλὴν τοῦ ἐνναετημορίου πληρόνει, μήτε τελωνιον 6 τοῖς 0/0.

Ἀπαντᾷ ἄλλος, ὅτι ἀρχὴ συνταγματικὴ δὲν ἐπιτρέπει τὴν πρότασιν αὐξήσεώς τινος φόρου, ἐκ μέρους τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, εἰμὴ μόνον, ὅταν ταῦτα εὕρωσι δίκαιον νὰ ἐλαττώσωσι τὸν φόρον ἄλλου τινὸς εἴδους καὶ τὴν ἐκ τούτου προκύ-

πτουσαν ἐλλειψιν νομίσωσιν ἀναγκαῖον ν' ἀναπληρώσωσι. Καλλιον ἦναι, παρὰ νὰ μένωσι νεκρὰ καὶ περιττὰ κεφάλαια εἰς τὴν Κυβέρνησιν, νὰ γίνωνται προαγωγὰ ταῦτα εἰς χεῖρας τοῦ πολίτου.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 12 τὸ 13 καὶ τὸ 14.

Ἐπὶ τοῦ 15 παρατηρεῖ τις, ὅτι καὶ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο ἀκολουθεῖ αὐξομείωσις, διὰ τί λοιπὸν νὰ μὴ τεθῇ καὶ δι' αὐτὸ, ὁ αὐτὸς ὅρος τῆς σταφίδος, δηλαδὴ νὰ μὴ λογίζηται ἡ τιμή του κατὰ τὰς ἀγοραίας τιμάς ;

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἡ μεγίστη διαφορὰ τῆς αὐξομειώσεως τῶν τιμῶν τῆς σταφίδος πρὸς εὐκολίαν τῶν φορολογουμένων ἔκαμε νὰ ληφθῇ διαφορετικὸν μέτρον τὸ ὁποῖον ἄλλως ἤθελεν ἐπιφέρῃ συγχύσεις καὶ ματαίας διατυπώσεις εἰς ἄλλα προϊόντα, τῶν ὁποίων αὐτὸ τὸ εἰσόδημα δὲν εἶναι τοσοῦτον σημαντικόν.

Ἡ Γερουσία παραδέχθη τὸ ἄρθρον 15 καὶ 16.

Ἐπὶ τοῦ 17 παρατηρεῖ τις, ὅτι ἐθνικοϊδιόκτητοι Δρῦς δὲν ὑπάρχουσι· διότι ἐθνικοϊδιόκτητοι λέγονται μόνον εὐρυτεύσεις τινὲς ἐντὸς ἐθνικοῦ ἐδάφους. Ἡ δὲ Δρῦς, αὐτοφυὲς δένδρον, καὶ μόλις μετὰ παρέλευσιν ἡμίσεως αἰῶνος κάρπιμον, δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι πιθανὸν ἡ ἀρχὴ αὕτη νὰ ἦναι δικαία, ἀλλ' ἀντιποιήσεις τοιαῦται ὑπάρχουσιν εἴς τινα μέρη, περὶ τῆς νομιμότητος τῶν ὁποίων μήτε ἁρμόδιον εἶναι τὸ Σῶμα, μήτε ὁ καιρὸς τὸ ἐπιτρέπει νὰ γίνῃ ἐξέτασις. Παρατηρεῖ δὲ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ Μυρταιόδενδρα, ὅτι ὁ φόρος μὲν εἶναι ἀσήμαντος, ἀλλ' ἐτέθη μόνον διὰ νὰ διατηρηθῇ ἓν δικαίωμα τῆς διὰ τὸ μέλλον καλητέρας διαθέσεώς των.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρο. 17. τὸ 18. καὶ τὸ 19.

Μυστικῆς δὲ μετὰ ταῦτα ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἐνεργηθείσης ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξε παραδεδεγμένον τὸ Νομοσχέδιον διὰ ψήφων 20. λευκῶν πρὸς 3 μελαίνας.

Τὸ Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ παραδεχθὲν παρὰ τῆς Γερουσίας ἔχει ἀπαραλλάκτως ὡς εἰσήχθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς ἀ. Μαΐου μὲ τὴν ἐξάλειψιν ἀπὸ τοῦ 2. Ἄρθρου τῶν λέξεων « διὰ θαλάσσης » τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων « Διοικητικῆς Ἀρχῆς » εἰς τὴν λέξιν « Ἐπάρχου » εἰς τὸ ἄρθρον 4, καὶ τῶν λέξεων « Οἰκονομικοῦ κατ' Ἐπαρχίαν Ἐφόρου » εἰς τὰς λέξεις « Ἐπαρχιακοῦ Ἐφόρου » κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξάλειψις αὐτὴ τῶν λέξεων « διὰ θαλάσσης » ἀπερασίσθη κατὰ πρό-

ταsιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μὴ γείνῃ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου αὐτοῦ. Νὰ καταχωρηθῇ δὲ μόνον ἁπλῶς εἰς τὰ Πρακτικὰ, καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὑπεσχέθη νὰ ἐνεργήσῃ τοῦτο δι' ἐγκυκλίου, ἐπειδὴ ὁ καιρὸς κατεπείγει καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Νόμου ἀνάγκη νὰ λάβῃ ἀμέσως χώραν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσάγει μετὰ τοῦτο Νομοσχέδιον περὶ φόρου Μελισσίων, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκει ὁμοῦ μὲ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσίν του, καὶ παραδίδει ἐπομένως εἰς τὸ Γραφεῖον.

Ἡ ἔκθεσις καὶ τὸ Νομοσχέδιον ἔχουσιν ὡς ἑξῆς,

Ἔκθεσις περὶ φόρου τῶν Μελισσίων.

Κύριοι Γερουσιασταί! Ὁ φόρος τῶν Μελισσίων προσδιωρίσθη πρῶτον κατὰ τὸ 1835. εἰς λεπτὰ 25. τὸ Κορίνιον. Ἔκτοτε δὲ οἱ κατ' ἔτος ἐκδιδόμενοι Νόμοι παρεδέχθησαν τὸ ποσὸν αὐτό.

Κατὰ τὰ πρότερα ἔτη ἐδίδετο εἰς ἐνοίκιον, κατὰ δὲ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰσεπράττετο ἀπ' εὐθείας διὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου.

Εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἐρωτηνοῦ περὶ φόρου τῶν Μελισσίων Νόμου δὲν εἶχον ἀφορμὴν νὰ ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τὰς βάσεις αὐτάς.

Εἰς τὸ ἀ. Ἄρθρον τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχεδίου εἶχε προσδιορισθῇ ὁ φόρος πρὸς λεπτὰ 25, ἐφ' ἑκάστου Κορινίου, ὡς ἐπληρώνετο καὶ μέχρι τοῦδε.

Εἰς τὸ ἄρθρον β'. καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ τῆς διὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου εἰσπράξεως τοῦ φόρου τούτου καὶ προσδιορίζεται ὁ τρόπος τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς ἀποδόσεως τοῦ φόρου.

Τὸ ἄρθρον 3. παραπέμπει εἰς τὰ οἰκεῖα ἄρθρα τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου ὡς πρὸς τὰς ποινὰς τῶν ζητούντων νὰ ὑποκρύψωσι τὰ Κορίνιά των, καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν ἐπὶ τῆς ἀπαριθμήσεως νὰ ἐκδίδωσι τακτικὰ διπλότυπα.

Εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου αἱ ἀκόλουθοι μεταρρυθμίσεις, εἰς τὰς ὁποίας συνήνεσεν ἡ Κυβέρνησις.

Εἰς τὸ ἄρθρον ἀ. ἀντὶ τῶν λεπτῶν 25, ἠλαττώθη εἰς λεπτὰ 20, ὁ φόρος ἑκάστου Κορινίου.

Εἰς τὸ ἄρθρον β'. ἀντὶ τῆς ἀ. Αὐγούστου, προσδιωρίσθη ἡ ἀ. Ὀκτωβρίου ὡς ἐποχὴ τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν Μελισσίων φόρος προσδιορίζεται διὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς λεπτὰ εἴκοσι τὸ Κοφινιον.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἀπαρίθμησις τῶν Κοφινίων θέλει γενῇ ἐπιμελείᾳ τῶν ἐπαρχιακῶν ἐφόρων διὰ τῶν ἐπιστατῶν, εἰς τὰς καταλλήλους ἐποχάς, ὡς πρὸς τὴν θέσιν καὶ τὰς ἰδιαιτέρας περιστάσεις ἑκάστης ἐπαρχίας. Ἡ δὲ εἴσπραξις τοῦ φόρου θέλει γενῇ τὴν ά. Ὀκτωβρίου παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ταμιακῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 3. Ὡς πρὸς τοὺς ὑποκρύπτοντας τὰ Κοφινιά των ἐπὶ σκοπῷ ἀποφυγῆς τῆς ἐπιβολῆς τοῦ νομίμου φόρου, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν διπλοτύπων, ἰσχύουν τὰ ἄρθρ. 8, 11, καὶ 12, τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16. Μαΐου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

Ἡ Γερουσία παραπέμπει τοῦτο εἰς τὰ τμήματα, εἰς προεξέτασιν, καὶ προσδιορίζει τὴν παρασκευήν: 25, τοῦ τρέχοντος, ἡμέραν Συνεδριάσεως πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν καὶ συζήτησιν τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου.

Ἐνταῦθα πάλιν εἰς τῶν Γερουσιαστῶν ἀπευθύνει πρὸς τὸν κύριον Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὴν περὶ φορολογίας τῶν διατηρουμένων Μοναστηρίων ἐρώτησιν. Ὁ δὲ Κ. Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ, ὅτι προσεχῶς θέλει δώσει διασαφήσεις.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει ἑπομένως τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Μαΐου 1845 ἡμέρᾳ παρασκευῇ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγινώσκονται.

Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρατηρεῖ, ὅτι διὰ μόνην τὴν ἐξάλειψιν τῶν λέξεων « διὰ θαλάσσης » θέλει βιασθῇ νὰ ἐπαναγάγῃ τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλήν, καὶ ὡς ἐκ τούτου θέλει προκύψει ἀναβολὴ καὶ ζημία τοῦ δημοσίου. Ὁμολογεῖ, ὅτι αἱ λέξεις αὗται πρέπει νὰ λείψωσι, παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι ἂν καὶ μένωσι, δὲν φέρουσιν ἀλλοίωσιν κἀμμίαν εἰς τὸν παρὰ τῆς Γερουσίας προτεθειμένον σκοπὸν, καθότι εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀντιρατικῶν αὐτοῦ ὅρων. Ζητεῖ ἑπομένως νὰ μὴ τροποποιηθῇ τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλὰ μόνον νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ ἐπίσημος διαβεβαίωσις του, ὅτι θέλει δι' ἐγκυκλίου του ἀναπληρώσει τὴν ἔλλειψιν ταύτην καὶ θέλει βαδίσει ὁμοιομόρφως μὲ τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ὑπηγόρευσε τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας.

Παρατηροῦν τινες, ὅτι εἶναι ἀνάγκη τῆς ταχείας ἐκδόσεως τοῦ Νόμου, διότι ἀρχίζει ἡ ἐξαγωγὴ τῆς μετάξης, ἡ σύναξις τῶν βαλάνων καὶ ἄλλων προϊόντων ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι οὐσιώδες, καὶ ἡ ἐπιστροφὴ διὰ τοῦτο καὶ μόνον εἰς τὴν Βουλὴν θέλει φέρει πρόσκομμα καὶ ἀργοπορίαν.

Ἄλλος λέγει, ὅτι ὡς πρὸς τὸ προκείμενον δὲν ἀνακτιοῦται, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἀνοίγεται εὐρὺ στάδιον εἰς τὸ μέλλον, διὰ νὰ ἐπανερχώμεθα, εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἅπαξ ἀποφασισθέντων.

Ἄλλοι προτείνουσι νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ Γερουσία παραδέχεται διὰ μόνην ταύτην τὴν φορὰν τὴν τροποποίησιν ταύτην, ἐπειδὴ ὅλα τὰ μέλη της εἶναι ἐντελῶς σύμφωνα, διότι ἄλλως ἑνὸς μόνου ἡ ἄρνησις εἰς τὴν ἀθέτησιν τῶν προαποφασισθέντων, ἤθελεν ἦναι ἱκανὴ νὰ ἐμποδίσῃ πᾶσαν ἀναβολὴν ἀποράσεών της.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται νὰ τροποποιηθῶσι τὰ πρακτικὰ, νὰ μείνωσι μὲν αἱ λέξεις « διὰ θαλάσσης » εἰς τὸ Νομοσχέδιον, νὰ σημειωθῇ δὲ ἡ ὑπόσχεσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ.

Τὰ πρακτικὰ οὕτω διορθωθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερουσία διάταξις ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχδίου « περὶ φόρου τῶν μελισσίων. »

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀρχὴν του ἄνευ συζητήσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 ἐρωτᾷ τις, ἀνίσως εἶναι γνωστὸν τὸ κατὰ μέσον ὅρον εἰσόδημα, ὡς ἔγγιστα, ἑκάστου μελισσίου διὰ νὰ δυνηθῶμεν οὕτω νὰ ἐξάξωμεν, ὅτι τὰ 20 λεπτὰ εἶναι ὁ δίκαιος φόρος, ἤτοι τὸ δέκατον τοῦ εἰσοδήματος, ὡς ὑπελογίσθη μέχρι τοῦδε ὡς ἔγγιστα καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων.

Παρετήρησαν τινὲς, ὅτι εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ προσδιορισθῇ τὸ εἰσόδημα τοῦτο, εἰς τόσας μεταβολὰς καὶ περιπετείας ὑποκείμενον· καὶ ὅτι ὁ φόρος 25 λεπτῶν κατέντησε μία ἁπλῆ καὶ παραδεδεγμένη συνήθεια.

Παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι ἡ λέξις «κορίνιον» δὲν εἶναι ἡ καταλληλος, διότι ἄλλοι εἰς τὰ κορίνια, ἄλλοι εἰς πήλινα, ἢ ξύλινα ἀγγεῖα περιποιοῦνται τὰ μελίσσια, διὸ προτείνει ἀντ' αὐτῆς τὴν λέξιν « κυψέλη » καὶ τοῦτο διὰ τὸ μέλλον.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ ἄρθρον 2 παρατηρεῖ τις, ὅτι εἰς τὰ πλεῖστα μέρη τοῦ Κράτους καθὼς αὐτὸς γνωρίζει, τὰ μελίσσια εἶναι τοποθετημένα εἰς τὰ πλέον ἀπόκρυφα μέρη τῶν δασῶν καὶ ἀλλαχοῦ, διὸ εἶναι καλὸν ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν αὐτῶν νὰ μεταχειρισθῇ τοὺς δασοφύλακας ὡς καταλληλοτέρους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, καὶ ὡς δυναμένους νὰ τὴν ἐκτελέσωσι μὲ πολλὰ ὀλιγωτέραν δαπάνην, παρὰ τὴν τῶν ἐπιστατῶν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι δὲν θέλουν διορισθῇ ἐπίτηδες ὑπάλληλοι, διὰ τὴν εἰσπραξιν τοῦ φόρου τούτου, ἀλλὰ τοὺς ἰδίους ἐπιστάτας τῶν ἄλλων εἰσοδημάτων θέλει μεταχειρισθῇ· καὶ ὅτι θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν περὶ τῶν δασοφυλάκων πρότασιν.

Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον ἡ Γερουσία ἀντικαθιστᾷ τὰς λέξεις « οἰκονομικοὶ κατ' ἐπαρχίαν ἔφοροι » εἰς τὰς λέξεις « ἐπαρχιακοὶ ἔφοροι » καὶ δέχεται τὰ ἄρθρα 2. 3 καὶ 4.

Μετὰ ταῦτα ἄρχεται ἡ μυστικὴ ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου, καὶ περαιωθείσης αὐτῆς, τὸ ἀποτέλεσμα δεικνύει παμψηφεὶ παραδεκτὸν τὸ Νομοσχέδιον, οἷον καθυπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 22 τοῦ τρέχοντος μηνὸς μὲ μόνην τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων « οἰκονομικοὶ κατ' ἐπαρχίαν ἔφοροι ». εἰς τὰς λέξεις « Ἐπαρχιακοὶ Ἔφοροι ».

Ὁ Κ. Πρόεδρος προσδιορίζει τὴν αὔριον ἡμέραν σάββατον, 26 τοῦ τρέχοντος, ἡμέραν Συνεδριάσεως, πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς σημερινῆς, καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Μαΐου 1843, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερήσιος διάταξις· ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Ἀρξαμένης τῆς ἀναγνώσεως, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι τρεῖς εἶναι αἱ κλάσεις, εἰς ἃς δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν αἱ ἀναφοραί, ἢ ἀρορῶσι γενικόν τι ἀντικείμενον, ἢ συζητουμένων ἤδη νομοσχεδίων, ἢ ἰδιωτικήν τινα περίστασιν. Κατὰ τὰς δύο πρώτας περιστάσεις, ἢ τὰς λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ἡ Γερουσία, ἢ τὰς διευθύνει εἰς τὰς ἐνασχολουμένας περὶ τοιαῦτα Νομοσχέδια Ἐπιτροπάς, ἢ εἰς τὰς συστηθησομένας περὶ τούτων. Εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δὲν δύνανται παρὰ ἁπλῶς νὰ διευθύνωσι τὰς ἀναφορὰς ταύτας εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον, χωρὶς νὰ γνωμοδοτήσῃ τίποτε ὑπὲρ, ἢ κατ' αὐτῶν, καθότι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀνήκει εἰς μόνην τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν· καὶ τοῦτο μάλιστα παρατηρεῖ ἀναγκαῖον εἰς τὰς ἀναφορὰς, ὅσαι ἀρορῶσι σύνταξιν, ἢ χρηματικόν τι συμφέρον, καθότι τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύει εἰς τὰ μέλη τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων νὰ προτείνωσι σύνταξιν, ἢ ἄλλην δαπάνην.

Ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι μὴ ἀποφασισθέντος εἰσέτι τοῦ τύπου τῆς ἐνεργείας ἐπὶ τῶν ἀπορράσεων εἰς τοιαύτας ἀναφορὰς, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησεν ὡς φαίνεται εἰς τὴν ἔκθεσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς συμμερίζεται τὰς ἀρχὰς τοῦ προλαλήσαντος.

Ἕτερον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρεῖ, ὅτι οὐδετεροῦται τοιουτοτρόπως πᾶς σκοπὸς τῶν ἀναφερομένων, οἵτινες ἔχοντες δικαίωμα νὰ ἀποτείνωνται εἰς τὴν Γερουσίαν δὲν θέλουν εὑρίσκει

παρὰ ἐν μέσον ἁπλοῦν παραπομπῆς τῶν ἀναφορῶν των, τὰς ὁποίας ὡς ἀδικούμενοι δῆθεν, καθυποβάλλουσιν εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα.

Ἕτερος ἀπαντᾷ, ὅτι ἀνίσως ἀρρᾷ σύνταξιν ἢ ἄλλην χρηματικὴν περιβολήν, αὐξάνουσαν τὰ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸ 17 τοῦ Συντάγματος ῥητῶς ἀπαγορεύει ὁποιονδήποτε ἄλλο μέτρον, εἰμὴ ἁπλῆν μόνην σύστασιν. Ἂν ἀρρᾷ παράλειψιν, ἢ ἐνέργειαν τινα πράξεως Κυβερνητικῆς ἀδικούσης τὸν πολίτην ἀνίσως ἡ Γερουσία ἢ ἓν μέλος ταύτης νομίσῃ ταύτην σπουδαίαν, δύναται νὰ ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν. Ἄλλως διευθύνεται ἁπλῶς ἡ ἀναφορά του. Ἂν δὲ οὗτος ἀποτυχὼν θερμείας ἀναφερθῇ καὶ πάλιν, τότε ζητεῖται λόγος παρὰ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸν τύπον τῆς ἁπλῆς συστάσεως εἰς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα τῶν καθυποβαλλομένων αὐτῇ ἀναφορῶν, ὅταν αὗται ἀφορῶσιν ἀντικείμενα, ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας.

Ἀναγινώσκεται ὁ α. παράγραφος τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἔχων ὡς ἑρεξῆς·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς,

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

« Ἡ ἐπιτροπή σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξῆς εἰς τὸ γραφεῖον » τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

» 1. Ἀναφορὰν τῆς Μαρίας Σταθοπούλου· ἡ γυνὴ αὕτη, χήρα » οὖσα, ἐκθέτει ὅτι ἔχει υἱόν, ὅστις σπουδάζει εἰς Παρίσια τὴν » ἰατρικήν· ὅτι μὴ ἔχουσα τὰ μέσα νὰ τὸν διατηρήσῃ ἐκεῖ » περισσότερον, ἐξαιτεῖται νὰ τὸν βοηθήσῃ ἡ Κυβέρνησις, ὅπως » διατρίψῃ ἐκεῖ διετίαν ἀκόμη καὶ τελειώσῃ τὰ μαθήματά του.

» Ἡ ἐπιτροπή σας γνωμοδοτεῖ νὰ σταλῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη » εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἀναφερόμενα, » καὶ ἐνεργήσῃ πᾶν ὅ,τι δυνατὸν ὡς πρὸς τὰς παρούσας περιστά- » σεις τοῦ δημοσίου ταμείου ».

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως.

Ἀναγινώσκεται ὁ Ε'. παράγραφος τῆς ἐκθέσεως, ἔχων ὡς ἑρεξῆς.

» 2. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 55 τοῦ

» Ν. Νικητοπούλου τῶν 22 Φεβρουαρίου ε. ε. Ἐκθέτει, ὅτι ἀφοῦ » ὑπηρέτησε πολλοὺς χρόνους πολυειδῶς, εἶχε σύνταξιν ἑξή- » κοντα δραχμῶν, καὶ ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς Παρίσια, » διὰ νὰ τελειοποιηθῇ εἰς τὴν Ἀλληλοδιδακτικήν. Ὅτι ἡ σύντα- » ξις αὕτη τῷ διεκόπη ἐπὶ πέντε ἔτη, καὶ ζητεῖ νὰ τῷ ἀποδοθῇ » Ἐγκλείει δὲ καὶ ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 29,926 τοῦ γραμματείως » τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. δι' οὗ φαίνεται, ὅτι τῷ ὑπεσχέθη » δι' ἓν ἔτος τὴν σύναξιν ταύτην καὶ 300 δραχ. δι' ἔξοδα » ὁδοιπορίας. Τὴν ἐτησίαν ταύτην σύνταξιν καὶ τὴν ἐκ δραχ. » 300 χορήγησιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ὁ ἀναφερόμενος ἀπε- » φάσισε ν' ἀπέλθῃ, νομίζει ἡ ἐπιτροπή σας ἀποδοτέαν εἰς » αὐτόν, ἀνίσως δὲν τὰς ἔλαβε. Διὸ καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ καθυ- » ποβληθῇ ἡ ἀναφορὰ τοῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εἰς τὴν ὁποίαν » ἐναπόκειται, ἂν ἐγκρίνῃ, καὶ νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς ὄφελος τῆς » νεολαίας, τὸν δημοσίαις δαπάναις εἰς τὴν μεθοδον ταύτην » ἐκπαιδευθέντα ».

Εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι ὁ ἀναφερόμενος ἐστάλθη εἰς ἐκ τῶν πρώτων ἐκείνων διδασκάλων, οἵτινες εἰσήγαγον τὴν ἀλληλοδιδακτικὴν μέθοδον· ὅτι ἐν μέσῳ τῶν μεγαλητέρων ταλαιπωριῶν καὶ κινδύνων τοῦ πολέμου κατέβαλε κόπους ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορά του εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως.

Ἀναγινώσκεται ὁ γ'. παράγραφος τῆς ἐκθέσεως ἔχων ὡς ἑρεξῆς·

« Ἡ ἐπιτροπή σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τρεῖς ἀναφορὰς ὑπ' ἀριθ. » 65, 66 καὶ 89 τῶν ἐν Ἀθήναις, ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἀπηρᾷ καὶ » ἐν Μήλῳ διατελούντων Κρητῶν, ὑπὲ ἡμερομηνίαν 22, καὶ 26 » Μαρτίου, καὶ 20 Ἀπριλίου ε. ε. Διὰ τούτων ἐξαιτοῦνται 1. » Νὰ χορηγηθῶσι τὰ μέσα πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ συνοικι- » σμοῦ των εἰς Μηνῶαν καὶ Μῆλον· 2. Νὰ ἐκδοθῶσι τὰ τῆς » ἰδιοκτησίας ἔγγραφα τῶν διὰ τοῦ 21 ψηφίσματος τοῦ Κυ- » βερνήτου παραχωρηθεισῶν γαιῶν, καὶ νὰ παραχωρηθῶσιν ἀνα- » λόγως τοιαῦται καὶ εἰς τοὺς μὴ λαβόντας κατὰ τὴν ἐποχὴν » τῆς μεταναστεύσεως των· 3. Νὰ ἐκλογισθῶσιν οἱ ἀδικη- » θέντες ἀξιωματικοὶ καὶ νὰ δικαιωθῶσιν οἱ ἐκλογισθέντες· » 4. Νὰ συσταθῇ ἐλαφρὸν τάγμα ἐκ Κρητῶν πρὸς περιβολὴν » πολλῶν καὶ ἐνδεῶν στρατιωτικῶν.

« Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῶσι θερμῶς αἱ ἀναφοραὶ » περὶ ὧν ὁ λόγος εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ ἐνασχοληθῇ ἄνευ

» ἀναβολῆς εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν συνοικισμῶν τούτων, » οἵτινες εἶναι ὠφέλιμοι καὶ εἰς τοὺς ἀναφερομένους καὶ εἰς τὸ » ἔθνος, χορηγοῦσα εἰς τοὺς πραγματικῶς συνοικισθησομένους, » ὅσας αἱ περιστάσεις ἐπιτρέπουσιν εὐκολίας, συμφώνως μὲ » τὰς ἀποφάσεις τῶν Ἐθνοσυνελεύσεων, διὰ νὰ ἐφαρμόσῃ » ἐπακριβῶς τὰ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Καποδιστρίου περὶ » παραχωρήσεως γαιῶν εἰς τοὺς πραγματικῶς ἀποκατασταθέντας » ἀποφασισθέντα παρεισάγουσα καὶ περὶ τούτων καὶ περὶ τῆς » ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων τῆς ἰδιοκτησίας ἐγγράφων εἰς » τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον, διὰ νὰ κανονισθῶσι τὰ πάντα ἐπὶ » τὸ καταλληλότερον, καὶ διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἐπὶ πλέον ἐκκρεμὴς » ἡ τύχη τῶν ἀγωνιστῶν τούτων.

» Ὡς πρὸς τὴν βαθμολογίαν των νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ 10 ψήφι- » σμα ἄνευ ἀναβολῆς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς βαθμολογηθέντας » εἰς τὰ μητρῶα, διὰ δὲ τοὺς τυχὸν μὴ βαθμολογηθέντας νὰ ὑπα- » χθῶσιν εἰς τὴν γενικὴν κατηγορίαν, τῶν διὰ τοῦ Ἐ. ψηφίσμα- » τος προβλεπομένων ».

» Ὡς πρὸς τὴν σύστασιν ἰδιαιτέρου τάγματος, τὸ ἀντικείμε- » νον τοῦτο φρονεῖ ὅλως διόλου τῆς ἁρμοδιότητος τῆς ἐκτελεστι- » κῆς ἐξουσίας ».

Ἡ Γερουσία γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῶσιν αἱ τρεῖς αὗται ἀνα- φοραὶ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Ἀναγινώσκεται ὁ δ'. παράγραφος ἔχων ὡς ἑρεξῆς :

» 4. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν τῆς χήρας Ἰωάν. » Περούκα Ἑλένης ὑπ' ἀριθ. 82 τῆς 8 Μαρτίου ε. ε. ἐξαιτουμέ- » νης σύνταξιν, καθὸ ἀποθανόντος τοῦ συζύγου της, ἕνεκα τῶν » ὁποίων ὑπέστη κακώσεων εἰς τὰ φυλακὰς τῆς Τριπόλεως » ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανούς.

» Τὴν ἀναφορὰν ταύτην γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθύνε- » τε εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς ἀξιώσεις τῆς » ἀναφερομένης κατὰ τὸν συνταχθησόμενον διὰ τὸν προϋπολο- » γισμὸν κατάλογον τῶν συντάξεων, διότι τῷ ὄντι ὁ σύζυγος » αὐτῆς Ἰ. Περούκας εἷς τῶν προυχόντων τῆς Πελοποννήσου ἐγεινε » θῦμα ὑπὲρ τοῦ ἔθνους εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Τριπόλεως. Ἔκτοτε » δὲ ἡ ῥηθεῖσα ζῇ ὑπὸ τὴν χρείαν της δυστυχοῦσα ».

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀναγινώσκεται ὁ 5 παράγραφος ἔχων ὡς ἑρεξῆς :

« 5. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν Εὐαγγελικῆς τινος

» Ἀλεξάνδρου ὑπ' ἀριθ. 83 τῆς 24 Μαρτίου 1845 ἐξαιτουμέ- » νης πραγματοποίησιν ἰδιωτικῆς τινος συμφωνίας.

» Ὡς ἀντικείμενον δικαστικῆς ἁρμοδιότητος γνωμοδοτεῖ νὰ » ἐπιστραφῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη, ὡς ἀπαράδεκτος.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγινώσκεται ὁ ς'. παράγραφος ἔχων ὡς ἑρεξῆς :

« 6. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν δύο ἀναφορὰς ὑπ' ἀριθ. 69 » καὶ 88, τινῶν δημοτῶν Λίγειου καὶ Λίγειρας τῶν 15, Μαρ- » τίου καὶ 20 Ἀπριλίου 1845, παραπονουμένων κατὰ βιαιο- » πραγιῶν, ἐπεμβάσεων καὶ ἀδικιῶν τῶν ἐπιτοπίων Ἀρχῶν κα- » τὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογάς των.

« Καθότι τὰ ἀντικείμενα ταῦτα εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος τῆς » ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ σταλῶσιν » εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἐξετάζουσα αὕτη, ἂν τὰ ἀναφερό- » μενα ἔχωσιν ἀληθείας, ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν ».

Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Λόντος λέγει, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀν- τικειμένου τούτου θέλει ζητήσει διασαφήσεις ἀπὸ τὸν Κ. Πρω- θυπουργὸν κατὰ τὴν πρώτην Συνεδρίασιν, διὸ ἐξαιτεῖται νὰση- μειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ν' ἀποφασισθῇ ὡς ἀντικείμενον ἡ- μέρησίας διατάξεως. Συγχρόνως δὲ νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ Κ. Πρωθυ- πουργός.

Ἡ Γερουσία παραδεχθεῖσα ταῦτα ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ αὗται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἀναφερόμενα.

Ἀναγινώσκεται ὁ 7 Παράγραφος ἔχων ὡς ἑρεξῆς.

« 7. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν τῶν Δημοτῶν » Ἀμβρακίας ὑπ' ἀριθ. 84, τῆς 28 Φευρουαρίου, οἵτινες παραπο- » νούμενοι κατὰ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν, διὰ παρανομίας δήθεν, » λαβούσας χώραν κατὰ τὰς δημαιρεσίας ἀναφέρουσιν, ὅτι ἐξε- » κάλεσαν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τὰς περὶ » τούτων ἀποφάσεις τοῦ Διοικητοῦ Ἀκαρνανίας, καὶ τέλος ἐξαι- » τοῦνται τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐρέσεώς των καὶ τοῦ Νό- » μου τὴν ἱκανοποίησιν ».

« Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ σταλῶσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα εἰς » τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ τὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ » ἐνεργήσῃ, ὅ,τι οἱ νόμοι καὶ τὸ δίκαιον ἀπαιτοῦσιν, ἂν τυχὸν » τὰ παράπονα ἔχωσιν ἀληθείας ».

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ τὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

Ἀναγινώσκεται ὁ 8 παράγραφος ἔχων ὡς ἑρεξῆς.

« 8. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν τῆς Οἰκιστικῆς » ἐπιτροπῆς τῶν Ψαρριανῶν ὑπ' ἀριθ. 87, τῆς 12 Ἀπριλίου » 1845, ἐγκλεισύσης ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν » Ἐσωτερικῶν αἰτήσεώς της πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ εἰς Ἐρί- » τριαν συνοικισμοῦ ».

« Δὲν ἐνόμισε κατάλληλον ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὰ κα- » θέκαστα τῶν εἰς τὴν ἀναφορὰν ταύτην ἐνδιαλαμβανομένων. » Γνωμοδοτεῖ μόνον νὰ συστήσῃ ἡ Γερουσία θερμῶς τὴν ταχί- » στην πραγματοποίησιν τοῦ συνοικισμοῦ τούτου, καθὼς καὶ » τοῦ τῶν Κρητῶν, εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ λάβῃ αὕτη ἅπαξ » διὰ παντὸς τὰ καταλληλότερα μέτρα, καὶ ἂν τὸ νομίσῃ » ἀναγκαῖον εἰς τὴν πραγματοποίησιν τούτου, συντάξει καὶ » παρεισάξει τὰ πρόσφορα Νομοσχέδια.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀναγινώσκεται ὁ 9 Παράγραφος ἔχων ὡς ἑρεξῆς.

« 9. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 93, » τῆς 16 Ἀπριλίου 1845, τοῦ Δ. Α. Κουδάκη, ὑποβάλλοντος » κατὰ παραγγελίαν τῶν μελῶν τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν καλπῶν » τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Κυνουρίας, πρᾶξιν, δι' ἧς κατηγο- » ροῦσι ταῦτα τὸν Διοικητὴν Κυνουρίας, ὡς ἐπεμβάντα εἰς τὰ » ἐκλογικὰ τῆς ἐπαρχίας των καὶ παρανόμως παρεβιάσαντα » ταύτην ».

« Τὴν ἀναφορὰν, καθὼς καὶ τὴν εἰρημένην πρᾶξιν, γνωμο- » δοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθύνῃ ἡ Γερουσία εἰς τὸ Ὑπουργεῖον » τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα, καθόσον » ἀνάγεται εἰς αὐτό ».

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

Ἀναγινώσκεται ὁ 10 Παράγραφος ἔχων ὡς ἑρεξῆς.

« 10. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν τῶν ἀδελφῶν » Ν. καὶ Α. Γουλιανίτων ὑπ' ἀριθ. 94, ἄνευ ἡμερομηνίας, πα- » ραπονουμένων κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξένου Κωνσταντινου- » πόλεως Μαντζουράνη, ὡς κατὰ συνέπειαν ἀγωγῆς ἀλλοδαποῦ, » καθυποβαλόντος αὐτοὺς εἰς προσωπικὴν κράτησιν, καὶ ἀναγ- » κάσαντος εἰς τὴν κατ' ἀνάγκην διαιτησίαν, ἕνεκεν πολιτικῆς » τινὸς διαφορᾶς ».

« Εἰς τὰ περιεχόμενα τῆς ἀναφορᾶς ταύτης παρατηρεῖ ἡ ἐπι- » τροπὴ σοβαρὰς ἀντιποιήσεις ἀλλοτρίων καθηκόντων καὶ πα- » ραβιάσεις Συνταγματικῶν Ἀρχῶν, διὰ τὸ ὁποῖον γνωμοδοτεῖ

» νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουρ- » γεῖον, διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἀνήκοντα μέτρα κατὰ τοῦ Προξένου, » ἀνίσως ἐξετάσεως γενομένης, προκύψωσιν ἀληθεῖς αἱ κατ' » αὐτοῦ κατηγορίαι ».

Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Λινιὰν ζητεῖ νὰ σημειωθῇ, ὅτι θέλει περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ζητήσει διασαφήσεις ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἡ Γερουσία παραδεχθεῖσα τὴν αἴτησιν τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

Ἀναγινώσκεται ὁ παράγραφος 11. τῆς ἐκθέσεως ἔχων ὡς ἑρεξῆς.

« Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 95 τῆς 5 » Ἀπριλίου 1845 τῶν δημοτῶν Ἀνακτορίων, παραπονουμένων » κατὰ παρανομιῶν καὶ ἐπεμβάσεων ἐνεργηθεισῶν δήθεν παρὰ » τοῦ διοικητοῦ Ἀκαρνανίας κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογάς, ἐν » ᾗ ἐπισυνάπτουσι καὶ τρία δικαιολογητικὰ ἔγγραφα ».

« Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη μὲ » τὰ ἐμπεριεχόμενα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ » νὰ λάβῃ τοῦτο τὴν ἀνήκουσαν πρόνοιαν διὰ νὰ μὴ καταθλί- » βωνται οἱ πολῖται ».

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτεριτῶν διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

Ἀναγινώσκεται ὁ παράγραφος 12 ἔχων ὡς ἑρεξῆς.

« 12 Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν τῶν ἀδελφῶν Φ. » καὶ Γ. Μαργαρίτου ὑπ' ἀριθ. 96. τῆς 27 Ἀπριλίου 1845, » οἵτινες ἐκθέτουσιν, ὅτι ἀναφερθέντες πρὸς τὴν τῆς 3 Σεπτεμ- » βρίου Ἐθνοσυνέλευσιν, παρεπέμφθησαν παρ' αὐτῆς εἰς τὴν ἀ. » Βουλευτικὴν Σύνοδον, διὰ νὰ λυθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ αἴτησίς των, » τοῦνα ἀνατεθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτοὺς διὰ ψηφίσματος ἡ » σχεδίασις τῶν εἰκόνων τῶν ἀνδρῶν τῆς ἐπαναστάσεως.

« Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ σταλῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ » Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ λάβῃ εἰς τὸν συναγωνι- » σμὸν ὑπ' ὄψιν καὶ τοὺς ἀναφερθέντας, ὅταν τὰ μέσα ἐπιτρέ- » ψωσι τοιαύτην δαπάνην ».

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀναγινώσκεται ὁ παράγραφος 13 ἔχων ὡς ἑρεξῆς.

« 13 Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 98 » τῆς 18 Μαΐου 1845 τῆς χήρας τοῦ ἀποβιώσαντος ἀγωνι-

» στοῦ Ν. Φωκᾶ, ἐξαιτουμένης πρόνοιαν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τῆς » πολυμελοῦς οἰκογενείας της.

« Ἡ ἐπιτροπὴ, μολονότι ὁ σύζυγος τῆς ἀναφερομένης ὑπάγεται » εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ 3 ψηφίσματος, γνωμοδοτεῖ, θεωρου- » μένης τῆς οἰκτρᾶς καταστάσεως τῆς οἰκογενείας ταύτης, νὰ καθυποβληθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἐξετά- » σασα λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς αἰτήσεις της, καὶ τὰς ἐκτιμήσῃ εἰς » τὸν συνταχθησόμενον περὶ συντάξεων κατάλογόν της ».

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀναγινώσκεται ὁ παράγραφος ιδ'. ἔχων ὡς ἑρεξῆς :

« 14. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 99 » τῆς 11 Ἀπριλίου 1845 τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Ἀρκαδίας, » παραπονουμένων κατὰ τῶν δικαστικῶν πολιτικῶν καὶ στρα- » τιωτικῶν των ἀρχῶν, καὶ ἐξαιτουμένων ζημπείαν, ἐναντίον » τῶν ὁποίων ὑποφέρουσι παραβιάσεων.

» Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς » τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν » καὶ ἐξετάζουσα τὰ ἀναφερόμενα παράπονα, ἂν ἔχωσι βά- » θειαν, λάβῃ τὰ ἀνήκοντα μέτρα πρὸς περιστολὴν τῶν κατα- » πιέσεων καὶ τιμωρίαν τῶν κατεπιεζόντων ».

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΔΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Μαΐου 1845, ἡμέρᾳ πέμπτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἔγγραφον τοῦ Κυρίου Παπαδοπούλου Βρετ-

τοῦ προσφερόντος εἰς τὴν Γερουσίαν ἓν ἀντίτυπον τοῦ πονήματίου του, περιέχοντος κατάλογον τῶν ἀπὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ἐκδοθέντων Ἑλληνικῶν Συγγραμμάτων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσάγει νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως, ἔχον ὡς ἑρεξῆς.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν,

Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύει λογιστικὰς διατυπώσεις, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἀπριλίου, Μαΐου καὶ Ἰουνίου τ. ἔ. εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἤδη ὑποβληθέντος εἰς τὰς Βουλὰς προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων νόμων, Διαταγμάτων καὶ Κανονισμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Μαΐου 1845.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος
Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Ἰωάννης Κωλέτης
Λ. Μιτζάκης — Κ. Κανάρης.
Κ. Τζαβέλας — Ζ. Ι. Βάλβης.

Ἐκθέτει δὲ, ὅτι ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς δὲν καθυποβλήθη ἐγκαίρως εἰς τὰς Βουλὰς, διὰ τὰς περιστάσεις, ἐζητήθη μία τρίμηνος πίστωσις, ἐξαντληθείσης δὲ καὶ ταύτης, ἠναγκάσθη, τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ καὶ νέαν, ἥτις ἐσυζητήθη καὶ μετά τινος τροπολογίας, παρεδέχθη παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ὁποίας, ἐν ἐλλείψει ἐκθέσεως, παρουσιάζει τὰ πρακτικά.

Ἀναγινώσκει ἑπομένως νομοσχέδιον περὶ βασιλικῆς χορηγήσεως» ἔχον ὡς ἑρεξῆς.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Βερουσίαν τὸ παρὸν νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1 Ἡ Βασιλικὴ χορήγησις προσδιορίζεται κατ' ἔτος εἰς ἓν ἑκατομμύριον δραχμῶν, πληρωτέων εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου μηνὸς κατὰ δωδεκατημόριον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Μαΐου 1845.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Ι. Κωλέτης
Α. Μεταξᾶς — Κίτσος Τζαβέλας
Κ. Κανάρης — Ζ. Ι. Βάλβης.

Ἐκθέτει δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ τούτου, ὡς στηριξομένου εἰς Συνταγματικὴν ἀρχήν, οὐδεμίαν ἔκθεσιν δὲν ἔχει νὰ καθυποβάλῃ· ἐπισυνάπτει μόνον τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς.

Τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, μὴ ὑπαρχουσῶν ἐκθέσεων, ἐζήτησαν τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, ἥτις καὶ ἐγένετο.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ παραπεμφθῶσιν ἀμφότερα τὰ νομοσχέδια εἰς τὰ τμήματα, καὶ ταῦτα νὰ ἐκλέξωσιν ἐπιτροπὴν εἰς ἐπεξεργασίαν αὐτῶν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Ἀξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Ἰουνίου 1845 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται

Ἀναγινώσκονται αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ Τριμήνου πιστώσεως, καὶ περὶ Βασιλικῆς χορηγήσεως, ἔχουσαι ὡς ἑξῆς:

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου «περὶ Τριμήνου πιστώσεως».

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή Σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ Τριμήνου πιστώσεως Νομοσχέδιον καὶ τὰ ἐν ἐλλείψει ἐκθέσεως παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν παρουσιασθέντα Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς.

Θεωροῦσα τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὸ κατεπείγον, γνωμοδοτεῖ νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ παρουσιαζόμενον περὶ Τριμήνου πιστώσεως Νομοσχέδιον ὡς ἔχει ἄνευ τροπολογίας, Ἀλλὰ συγχρόνως παρατηρεῖ τὰ ἀκόλουθα.

Τοῦ ἤδη καθυποβληθέντος προϋπολογισμοῦ εἶναι πιθανόν, ὅτι δὲν θέλει ἀποπερατωθῇ ἡ ἐπιψήφισις ἀπὸ τὰ δύο Βουλευτικὰ Σώματα πρὸ τοῦ ἐλευσομένου Λυγούστου· ὥστε μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης θέλουν παρέλθει τὰ δύο τρίτα τοῦ ἔτους, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ προϋπολογισμός, καὶ θέλει διὰ τὰ δύο τρίτα ταῦτα τοῦ ἔτους καταντήσει ἄχρηστος πᾶσα περὶ ἐλαττώσεως ἐξόδων ἰδέα.

Διὰ ταῦτα γνωμοδοτοῦσα μὲν τὴν ἔγκρισιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Τριμήνου πιστώσεως, διὰ νὰ μὴ συμβῶσι προσκόμματα, ἢ καὶ παραλυσία, προτείνει νὰ συστήσητε ὥστε εἰς τὸ μέλλον νὰ καθυποβάλληται ἐγκαίρως ὁ ἐτήσιος γενικὸς προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους εἰς τὰς Βουλάς, καὶ διότι τὸ τοιοῦτον συνᾴδει μὲ τὰς Συνταγματικὰς ἀρχὰς καὶ διὰ νὰ μὴ ματαιοῦται τοιουτοτρόπως καὶ ὁ σκοπὸς μιᾶς ἐσκεμμένης καὶ φρονίμου οἰκονομίας, τὰς ὁποίας ἡ Γερουσία τὴν ἀνάγκην ἀναγνωρίζει, καθ' ὅσον ὅμως δὲν ἀφορᾷ τὰ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα εἰς τὴν Κυβερνητικὴν μηχανήν, κυρίως δὲ εἰς τὴν ἠθικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἔθνους, ἤτοι τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν, διὰ τὴν ὁποίαν, καθὼς καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία δὲν θεωρεῖ ἀρμόζουσαν οὐδεμίαν ἐλάττωσιν τῶν μέχρι τοῦδε δι' αὐτὴν κανονισμένων ἐξόδων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11. Μαΐου 1845.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Σ. Τρικούπης — Τάτζης Μαγγίνας
Γ. Λινιὰν — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.
Σ. Θεοχαρόπουλος

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου «περὶ Βασιλικῆς χορηγήσεως».

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή Σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ Βασιλικῆς χορηγήσεως Νομοσχέδιον.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο στηριζόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 35. τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀντικείμενον συζητήσεως καὶ ἐγκρίσεως περὶ τὴν ἀρχήν του.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καθέκαστα ἡ ἐπιτροπή Σας γνωμοδοτεῖ τὴν πλήρη παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Σ. Τρικούπης — Τάκης Μαγγίνας
Γ. Αἰνιὰν — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.
Σ. Θεοχαρόπουλος

Προσδιορίζεται ἡ αὔριον 2. Ἰουνίου 1845. Ἡμέρα Σάββατον πρὸς συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων τούτων.

Ἐπομένως προτείνεται νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς προϋπάντησιν τῶν ΑΑ. ΜΜ.

Κληρώσεως γενομένης ἔλαχον οἱ Γερουσιασταὶ ΚΚ. Ἰακ. Παξιμάδης Χ. Παππαπολίτης, Ν. Ρενιέρης, Γ. Αἰνιὰν, Ἀθ. Γρηγοριάδης, Σ. Θεοχαρόπουλος καὶ Α. Μονεγχίδης, οἵτινες ὁμοῦ μὲ τὸν Κ. Πρόεδρον θέλουν ὑπάγει εἰς ἀπάντησιν τῶν ΑΑ. ΜΜ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Ἰουνίου 1845 ἡμέρα σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ λαχὼν τὰς πλειοτέρους ψήφους Ἀντιπρόεδρος Κ. Σ. Τρικούπης, (ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ κυρίου Προέδρου), κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀντικειμένου τῆς ἡμερουσίας διατάξεως ἡ συζήτησις τῶν Νομοσχεδίων «περὶ τριμήνου πιστώσεως καὶ τῆς Βασιλικῆς χορηγήσεως» ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν μέλλων νὰ εἰσάξῃ Νομοσχέδιον, δὲν δύναται διὰ δημοσίους ἀσχολίας, νὰ περιμένῃ τὸ τέλος τῆς συζητήσεως τῶν εἰρημένων Νομοσχεδίων, ζητεῖ καὶ λαμβάνει τὴν ἄδειαν νὰ εἰσάξῃ τοῦτο πρὸ παντὸς ἄλλου. Ἀναγινώσκει ἐπομένως ἔκθεσιν καὶ νομοσχέδιον περὶ τοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ νεοσυλλέκτων διὰ τὸ τρέχον ἔτος.

Ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς ἡ ἔκθεσις καὶ τὸ νομοσχέδιον.

Κύριοι!

Κατὰ τὸ ἀπὸ 9 (21) Ἰουνίου 1843 Β. Διάταγμα περὶ νέου σχηματισμοῦ τοῦ Πεζικοῦ καὶ τῶν ὁρεοβατικῶν ἐπιτελῶν, καὶ τὸ ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1844. διάταγμα περὶ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ μουσικῶν εἰς τὰ τάγματα τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς καὶ τῶν ἀκροβολιστῶν, ἡ ὁλικὴ ὀργανικὴ δύναμις τῶν ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ σύγκειται ἐκ 3304 ἀνδρῶν τουτέστι

Τὸ 1 τάγμα τοῦ Πεζικοῦ τῆς γραμμῆς ἐκ			1100
Τὸ 2	»	» »	1100
Τὸ 3	»	(ἀκροβολισταὶ)	552
Τὸ 4	»	(»)	552
		ὁλικῶς	3304

Ἀντὶ τῆς δυνάμεως ταύτης τῶν 3304 ὑπαξιωματικῶν, στρατιωτῶν καὶ σαλπιστῶν ὑπῆρχον κατὰ τὴν 31 Ὀκτωμβρίου 1844 μόνον 2447 ἄνδρες ἐξυπηρετοῦσι δὲ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1841 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1845 ἄνδρες 749 ὥστε ἡ ὁλικὴ δύναμις τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς καὶ τῶν ἀκροβολιστῶν θέλει παρεστῆ κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1846, ἀντὶ 3304 ἀνδρῶν μόνον 1698 ἄνδρες.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 9 (21 Ἰουνίου) 1843 Β. Διάταγμα περὶ νέου σχηματισμοῦ τοῦ ἱππικοῦ ἡ ὁλικὴ ὀργανικὴ δύναμις τῆς μοίρας τῶν λογχοφόρων σύγκειται ἐξ 158 ἀνδρῶν καὶ 121 ἵππων ὑπηρεσίας.

Εἰς τὴν δύναμιν αὐτὴν τῶν ἵππων, ἥτις ὑπῆρχε καὶ πραγματικῶς προσετέθησαν 40 ἵπποι, οἵτινες διετροῦντο εἰς τὸ ἱπποφορβεῖον τηγανίου, καὶ ἄλλοι τινὲς, οἵτινες δὲν εἶχον πωληθῇ εἰσέτι κατὰ τὸ 1843 ὑπαγούσας διατάξεις, καὶ τινες πῶλοι, ληφθέντες ἐκ τοῦ ἱπποφορβείου, ὥστε ἡ ὁλικὴ δύναμις

τῶν ἵππων τῆς μοίρας ἀναβαίνει τὴν 1 Μαρτίου τρέχοντος ἔτους εἰς 166· ἀναλόγως δὲ τῆς δυνάμεως τῶν ἵππων πρέπει νὰ λογισθῇ καὶ ἡ δύναμις τῶν ἱππέων, ὥστε λογίζεται ὡς ὀργανικὴ δύναμις τῆς μοίρας τῶν λοχγιστῶν 20 ὑπαξιωματικοὶ καὶ 190 ἱππεῖς, ὁλικῶς 210 ἄνδρες.

Ἀντὶ τῶν 210 τούτων ὑπῆρχον κατὰ τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1844 ἄνδρες 204.

Ἐξυπηρετοῦν δὲ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1844 μέχρι 31 Δεκεμβρ. 1845, ἄνδρες 81 ὥστε ἡ ὁλικὴ δύναμις τῆς μοίρας τῶν λογχιστῶν θέλει παριστᾷ κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1846 ἀντὶ 210 ἀνδρῶν, μόνον 123 ἄνδρας, ἀπέναντι 166 ἵππων περίπου.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 9 (21) Ἰουνίου 1843 Β. Διάταγμα περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ πυροβολικοῦ, ἡ ὁλικὴ ὀργανικὴ δύναμις τῆς μοίρας τοῦ πυροβολικοῦ σύγκειται ἐκ 283 ἀνδρῶν.

Ἀντὶ τῶν 283 τούτων ἀνδρῶν ὑπῆρχον τὴν 31 Ὀκτωμβρίου 1844 ἄνδρες 286.

Ἐξυπηρετοῦν δὲ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1844 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1845 ἄνδρας 95 ὥστε ἡ ὁλικὴ δύναμις τῆς μοίρας τοῦ πυροβολικοῦ θέλει παριστᾷ κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1846 ἀντὶ 283 ἀνδρῶν, μόνον, 191 ἄνδρες.

Ἐπαναλαμβάνοντες διὰ νὰ ἐξάξωμεν τὴν γενικὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς ἐκθέτομεν, ὅτι ἀντὶ τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως ἐξ ἧς πρέπει νὰ σύγκεινται τὰ τρία ὅπλα : τοὐτέστι.

Τὸ πεζικὸν ἐξ ἀνδρῶν		3304
Τὸ ἱππικὸν	»	210
Τὸ πυροβολικὸν	»	283
	ὁλικῶς	3797

Θέλουν ὑπάρχει κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1846.

Εἰς τὸ πεζικὸν ἄνδρες	1698
Εἰς τὸ ἱππικὸν »	123
Εἰς τὸ πυροβολικὸν »	123
ὁλικῶς	2012

Τοὐτέστι 1785 ἄνδρες ὀλιγώτεροι τῆς προσδιωρισμένης δυνάμεως, ὥστε πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς κατὰ τὸ 1845 ἔτος, ἀπαιτεῖται ὁ ἄνωθι σημειούμενος ἀριθμὸς τῶν 1785 ἀνδρῶν.

Ὁ Νόμος τῆς ἀπογραφῆς δὲν ἐξετελέσθη ἐντελῶς κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἐκ τυναντίον μὲ τὴν πρόοδον τοῦ καιροῦ ηὔξησα

κατ' ἔτος ὁ ἀριθμὸς τῶν καθυστερούντων, ὥστε ὁ στρατὸς καθυστέρει τὴν 1 Ἰανουαρίου 1845 ἀπὸ τὴν ἀπογραφὴν

Τοῦ ἔτους	1839	ἄνδρας	. . .	25
» »	1840	»	. . .	66
» »	1841	»	. . .	145
» »	1842	»	. . .	354
» »	1843	»	. . .	122
» »	1844	»	. . .	940
		ὁλικῶς ἄνδρας		1652

Παρατηρητέον, ὅτι κατὰ τὸ φαινόμενον οἱ καθυστεροῦντες τοῦ ἔτους 1843 εἶναι ὀλιγώτεροι τῶν καθυστερούντων ἀπὸ τὰ ἄλλα ἔτη. Τοῦτο ὅμως πηγάζει ἐκ τοῦ, ὅτι ἡ τότε ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας ἠλάττωσε τὸ κατὰ πρῶτον αἰτηθὲν ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐσύγκειτο ἐκ 1200 ἀνδρῶν εἰς 733 ἀναλόγως τῆς ἐλαττωθείσης δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, ὥστε πραγματικῶς ἀπὸ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν 1200 καθυστεροῦνται 589 νεοσύλλεκτοι τοῦ 1843 ἔτους, τὸ δὲ ὁλικὸν τῶν καθυστερούντων ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη ἤθελε συμποσοῦται εἰς 2119.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν συνεννοήθη μετὰ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καθυστερούντων ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη νεοσυλλέκτων, ὅστις κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πιθανότητας ἠμπορεῖ νὰ ληφθῇ μέχρι τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους· ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἐλογίσθη εἰς 500, ὥστε ἐκπιπτομένων τῶν 500 τούτων ἀπὸ τὸ ὁλικὸν τῶν 1785 ἀνδρῶν, ἀπαιτοῦνται 1285 ἄνδρες τῆς ἀπογραφῆς τοῦ ἔτους 1845 πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὁλικῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς.

Τὸ ποσὸν τοῦτο ἐξαιτεῖται τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τοῦ ἐσωκλείστου Νομοσχεδίου κατὰ συνέπειαν τῶν ἀπὸ 7 Ἀπριλίου τρέχοντος ἔτους πρὸς αὐτὸ διαταγῶν τῆς Αὐτοῦ Β. Μεγαλειότητος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ἀπριλλίου 1845.

Ὁ Ὑπουργὸς Κ. ΤΣΑΒΕΛΑΣ.

ΟΘΩΝ.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς

ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων τοῦ **1845** προσδιορίζεται εἰς **1285**.

Ἄρθρ. **2**. Ὁ ἀναλογισμὸς αὐτῶν εἰς τοὺς διαφόρους Δήμους τοῦ Κράτους θέλει ἐνεργηθῆ διὰ τῶν ἁρμοδίων Διοικητῶν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἄρθρ. **3**. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον, καὶ ἐκτελέσει αὐτὸν, καθόσον ἀφορᾷ ἕκαστον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **7** Ἀπριλλίου **1845**.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.
Κ. ΤΣΑΒΕΛΑΣ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὸ πρῶτον ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως· τὸ περὶ τῆς τριμήνου πιστώσεως, καὶ ἐρωτᾷ ἂν τις ἔχῃ νὰ εἴπῃ τι περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τούτου Ἐπιτροπῆς ἀναπτύσσει καὶ προφορικῶς, ὅσα ἀνέφερεν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἔκθεσίν της, καὶ ἐπιμένει εἰς τὸ περὶ τῆς δαπάνης τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων κεφάλαιον, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία θεωρεῖ τὸ πρᾶγμα, ὡς καὶ ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων, καὶ δὲν ἐννοεῖ οὐδ' ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ περὶ τὰ κοινοτικὰ ταῦτα καταστήματα τῆς πατρίδος κἀμμίαν ἐλάττωσιν ἐξόδων, χάριν οἰκονομίας. Ὑποστηρίζεται δὲ πρὸς τοῦτο καὶ ἀπὸ ἄλλο μέλος τῆς Γερουσίας, ἀναπτύξαν τὰ ἐκ τῆς παιδείας προελθόντα εἰς τὸν τόπον καλὰ μέχρι τῆς σήμερον, τὴν παλαιὰν τῆς πατρίδος εὐκλειαν, ἐκπηγάσασαν κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς παιδείας, καὶ τὰς λαμπρὰς ἐπὶ τὸ μέλλον ἐλπίδας τῆς Ἑλλάδος ἕνεκα τῆς φροντίδος, τὴν ὁποίαν τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος κατέβαλλε καὶ καταβάλλει ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεώς του, τὰς πολλὰς καὶ σημαντικὰς προσφορὰς τῶν φιλομούσων καὶ φιλοπατρίδων κτλ.

Εἰς ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπέντησεν, ὅτι δὲν καταλαμβάνει πόθεν καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ἐσυνήθη νὰ κάμνῃ τὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου αἰσιαι παρατηρήσεις, ἐνῷ ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ ἐλαττώσεων τῶν πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Ἔθνους ἀναγκαιούντων ἐξόδων.

Ἀλλ' εἰς τὸν Γερουσιαστὸν ἐδικαιολόγησε τὰς προτάσεις τῶν προλαλησάντων, διότι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἀναφέρει, ὅτι τὸ διὰ τὴν τρίμηνον πίστωσιν ζητούμενον ποσὸν θέλει ἐξοδεύεσθαι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καθυποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν

Βουλὴν προϋπολογισμοῦ. Ὁ δὲ προϋπολογισμὸς εἶναι πιθανὸν νὰ φέρῃ ἐλαττώσεις καὶ τῶν πρὸς τὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα ἀναγκαίων ἐξόδων, καθόσον μάλιστα διαθρυλλεῖται τοῦτο δημοσίως.

Ἕτερος ὅμως τῶν Γερουσιαστῶν παρετήρει εἰς τὸν προλαλήσαντα, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν λέγει ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' εἰς λογαριασμὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων Διαταγμάτων κτλ.

Μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην καὶ τὴν πλήρη ἀποδοχὴν τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον, καὶ ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπομένως ἀπαγγέλλει τὸ ἄλλο ἀντικείμενον τῆς Ἡμερουσίας διατάξεως· τὸ περὶ Βασιλικῆς χρηματίσεως περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὑπὸ μὴ γενομένης συζητήσεως, καθὼς ὁρίζομένης εἰς τὸ ἄρθρον **35** τοῦ Συντάγματος, καὶ τῶν κατὰ μέρος ἐπίσης γενομένων δεκτῶν, διατάττεται ἡ ψηφοφορία τοῦ μονόλου κατὰ τὸν καταστατικὸν, καὶ ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο παμψηφεί.

Προσδιορίζεται μετὰ ταῦτα ἡ τρίτη τῆς ἐρχομένης ἑβδομάδος (**5** τ. μ.) εἰς προσέτασιν τοῦ περὶ στρατολογίας Νομοσχεδίου καὶ σύστασιν Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 8 Ἰουλίου 1845 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ

Ἐκφωνηθέντος τοῦ Ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν λέγει, ὅτι εἰς τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν κατεβλήθη τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ

Στρατοῦ Νομοσχέδιον, ὁποῖον ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν Βουλὴν, πρὸς πληροφορίαν τοῦ Σώματος, καθότι τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ὑποστήριξιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης τροπολογίας ἀνεδέχθη ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη θεωρεῖ περιττὸν τοῦτο, τὸ ἀνακαλεῖ, διὰ νὰ ἐνασχοληθῇ ἡ Γερουσία εἰς τὸ εἰσαχθησόμενον παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος Κ. Τρικούπης ἐξαιτεῖται, χάριν ὑγείας, ἄδειαν ἀπουσίας τριῶν ἑβδομάδων, τῆς ὁποίας ἐπιφυλάττεται νὰ κάμῃ χρῆσιν ἀκολούθως, ὅταν εὐκολυνθῇ.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν αἴτησίν του.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 12 Ἰουνίου 1845 Ἡμέρᾳ Τρίτῃ

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 ὥραν π.μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις· ἡ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνάγνωσις Νομοσχεδίων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει ὅτι κατὰ λάθος εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ περὶ συμπληρώσεως στρατευσίμων Νομοσχέδιον, ὁποῖον εἶχε παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βουλήν. Ὅτι ἀνακαλεσθέντος τούτου, καθυποβάλλει ἤδη τὸ Νομοσχέδιον, οἷον παρὰ τῆς Βουλῆς ἐτροποποιήθη, ἐπιφορτισθείσης αὐτῷ τῆς εἰσαγωγῆς του, καὶ ἀναγινώσκει ἑπομένως τὰς ἀκολούθους ἐκθέσεις καὶ Νομοσχέδια.

ΕΚΘΕΣΙΣ
Τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ ὁλικὴ ὀργανικὴ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς κατὰ τὰ ἐν ἰσχύϊ Β. Διατάγματα σύγκειται ἐκ 3797 ἀνδρῶν. Ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς καθυστερήσεως τῶν νεοσυλλέκτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἡ δύναμις αὕτη εἶχεν ἤδη ἐλαττωθῇ ἐπαισθητῶς καὶ ἔτι

μᾶλλον ἐλαττοῦται, καθ' ὅσον ἀπολύονται οἱ λήγοντες τὸν ὡρισμένον χρόνον τῆς ὑπηρεσίας στρατιῶται. Διὰ νὰ συμπληρωθῇ ὅθεν ὁ στρατὸς τῆς γραμμῆς καὶ νὰ φθάσῃ τοιουτοτρόπως εἰς τὴν ὀργανικὴν δύναμίν του ἀπαιτοῦνται 1785 ἄνδρες ἐντὸς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. Τὴν συμπλήρωσιν ταύτην ἀφορᾷ τὸ ὑποβαλλόμενον εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον παρεδέχθη ἤδη ἡ Βουλή. Ἐκ δὲ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ νεοσυλλέκτων, οἱ μὲν 500 θέλουν ληφθῇ ἐπὶ τῶν καθυστερούντων, οἱ δὲ λοιποὶ διὰ τῆς κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος γενησομένης κληρώσεως τῶν στρατευσίμων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Ἰουνίου 1844.

Οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν.
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ. Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων τοῦ 1845 προσδιορίζεται εἰς 1785.

Ἄρθρ. 2. Ἐξ αὐτῶν οἱ 1285 ἄνδρες θέλουν ἀναλογισθῇ εἰς τοὺς δήμους τοῦ Κράτους διὰ τῶν ἁρμοδίων Διοικητικῶν Ἀρχῶν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ, οἱ δὲ πεντακόσιοι θέλουσι ληφθῇ ἀπὸ τοὺς καθυστεροῦντας νεοσυλλέκτους τῶν παρελθόντων ἐτῶν, κατ' ἀναλογίαν τῶν καθυστερούντων ἑκάστης ἐπαρχίας καὶ δήμου, καὶ κατὰ κλῆρον, ἐνεργηθησόμενον σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον καὶ ἐκτελέσει αὐτόν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἕκαστον.

Ὅτι ἴσον τῷ πρωτοτύπῳ.

Τὴν 6 Ἰουνίου 1845 Ἀθῆναι

Οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργοί
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ. Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Εἰσαγωγὴ τοῦ προβουλεύματος περὶ τοῦ ἐν Σύρῳ φόρου πρὸς 1/4 τοῖς 0/0 ὑπὲρ τοῦ Νοσοκομείου.

Τὸ ἐν Σύρῳ Νοσοκομεῖον συνεστήθη ἐπὶ τοῦ πολέμου καὶ διετηρεῖτο κατ' ἀρχὰς διὰ τῆς ἐκουσίου συνδρομῆς τῶν ἐν Ἑρμουπόλει συνοικισθέντων ἐμπόρων· ἔπειτα δὲ ἡ συνεισφορὰ τῶν ἐμ-

πόρων μετεβλήθη εἰς τακτικὸν φόρον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιβληθέντα εἰς τὰς ἐν Σύρῳ εἰσαγομένας πραγματείας π.ὸς 1/4 τοῖς ἑκατόν.

Ὅτι τὸ εὐεργετικὸν τοῦτο κατάστημα, κείμενον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, καὶ τῷ ἐμπορικωτέρῳ τόπῳ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι καὶ ἀναγκαιότατον καὶ μεγίστης ὠφελείας πρόξενον εἰς τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα, οὐδεμία ἀμφιβολία· ἀλλ' ὅμως δὲν εἶναι ὀλιγώτερον βέβαιον, ὅτι μὴ ἔχων κτήματα, οὐδὲ ἄλλην περιουσίαν, ἀφιερωμένην εἰς αὐτό, πρὸς παρορισμὸν τῶν ἀναγκαίων εἰς τὴν συντήρησίν του ἐξόδων, (διότι ἐκ τῶν συνήθων προσφορῶν, μόλις προσγίνονται ἐτησίως περὶ τὰς 500 δραχμάς), καὶ μὴ ὄντος οὐδὲ τοῦ δήμου εἰς κατάστασιν νὰ χορηγῇ ταῦτα, καθίσταται ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῇ σταθερός τις πόρος εἰς αὐτό. Ἷς τοιοῦτος δὲ εἶναι ὁ μέχρι τοῦδε ὑπὲρ αὐτοῦ εἰσπραττόμενος καὶ συνηθισμένος φόρος πρὸς 1/4 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ἐμπορεῖον τῆς Σύρου εἰσαγομένων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς πραγματιῶν. Ἡ δὲ ἐκ τούτου πρόσοδος ἀναβαίνει ἐτησίως εἰς 20,000 περίπου δραχμάς.

Τὸ κατάστημα τοῦτο ὑπηρετεῖται ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τῆς ἐπιτροπῆς ἀπὸ ἕνα ἐπιστάτην, ἕνα ἰατρόν, ἕνα φαρμακοποιόν ἕνα ἱερέα, ἕνα νοσοκόμον, ἕνα μάγειρον, τριῶν ὑπηρετῶν καὶ τριῶν θεραπαινῶν. Εἰς μισθοδοσίαν, ὅλων τούτων δαπανῶνται ἐτησίως δραχ. 6000. Εἰς τροφοδοσίαν τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν ὑπηρετῶν 8,500· εἰς σκεύη καὶ ἐνδύματα 1000· εἰς ἰατρικὰ, ξύλα καὶ ἄνθρακας 1,700· εἰς διάφορα ἄλλα ἔξοδα 4,300 τὸ ὅλον τῶν ἐτησίων ἐξόδων δραχ. 21,500. Ἐκτὸς τούτων συμβαίνουσι καὶ ἔκτακτοι δαπάναι τοῦ καταστήματος, ὁποῖα εἶναι ἡ προκειμένη ἤδη νὰ γίνῃ ἐπισκευὴ αὐτοῦ, καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἀπαιτοῦνται 6,500 δραχμαί.

Ἐπειδὴ δὲν δυνάμεθα εὐκόλως προβλέψωμεν πότε θέλει καταστραφῇ τὸ Νοσοκομεῖον τοῦτο εἰς θέσιν, ὥστε νὰ πορίζηται ἐξ ἰδίας περιουσίας τὰ ἔξοδά του, ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ ἐπιβληθῇ ὁ φόρος μέχρι τέλους τοῦ 1850 ἔτους· χάριν δὲ τῆς οἰκονομίας τῶν ἐξόδων τῆς εἰσπράξεως νὰ ἐνεργῆται αὕτη ὑπὸ τῆς τελωνικῆς ἐπιστασίας.

Ἀθῆναι, τὴν 24 Μαΐου 1845.

Ὁ Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὰς Βουλὰς ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τὰ δε.

Ἄρθρ. 1. Ἐπὶ τῶν εἰς Σύρον εἰσαγομένων καὶ εἰς τελωνίων ὑποκειμένων πραγματειῶν ἐπιβάλλεται ὑπὲρ τοῦ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ δημοτικοῦ νοσοκομείου φόρος πρὸς ἓν τέταρτον τοῖς ἑκατὸν κατὰ τὴν Τελωνιακὴν διατίμησιν, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Ὁ φόρος οὗτος θέλει εἰσπράττεσθαι συνάμα μὲ τὰ δημόσια τελώνια ὑπὸ τῆς ἐν Σύρῳ τελωνιακῆς ἐπιστασίας.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἀθῆναι τὴν 27 Ἀπριλίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΜΕΤΑΞΑΣ
Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικ. Ὑπουργὸς
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.
Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Διὰ τὴν ἀντιγραφήν

Τὴν 23 Μαΐου 1845 Ἀθῆναι.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κτλ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκταμιεύματος τοῦ δημοτικοῦ Νοσοκομείου Ναυπλίου.

Ἡ σύστασις τοῦ δημοτικοῦ Νοσοκομείου Ναυπλίου ἀναφέρεται εἰς τοὺς χρόνους καθ' οὓς ἡ πόλις ἐκείνη ἐπλημμύρει ἐκ τῶν πανταχόθεν τῆς Ἑλλάδος προσφυγόντων ἀναστάτων ὁμογενῶν. Διετηρήθη δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν φιλανθρώπων, ἔπειτα δὲ προσδιορίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως σταθερός τις πόρος διὰ τῆς ἐπιβολῆς φόρου πρὸς 1/4 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν

ἐξαγομένων καὶ εἰσαγομένων εἰς τὴν πόλιν ταύτην πραγματειῶν.

Ἡ προθεσμία τοῦ φόρου τούτου ἔληξεν ἤδη πρὸ καιροῦ, καὶ τὸ ἀγαθοεργὸν αὐτὸ κατάστημα στερεῖται τῶν πρὸς συντήρησιν μέσων· οἱ δὲ πόροι τοῦ δήμου δὲν ἐπιτρέπουσιν εἰς αὐτὸν νὰ καταβάλλῃ ἐκ τοῦ ταμείου του καὶ τὰ διὰ τὸ κατάστημα τοῦτο ἔξοδα.

Ἑκατὸν περίπου ἀσθενεῖς ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος νοσηλεύονται ἐτησίως εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο, ἐξ ὧν πολλοὶ ἕνεκα τῶν δυσιάτων παθῶν διαμένουσιν ἐνίοτε ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς μῆνας ἐν αὐτῷ. Ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐφορίαν τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖται ἀπὸ ἕνα ἰατρὸν ἕνα ἐπιστάτην, μίαν ἐπιστάτριαν, μίαν θεράπαιναν, ἕνα ὑπηρέτην, ἕνα κουρέα καὶ ἕνα ἱερέα. Εἰς δὲ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν, εἰς διαιτησιν τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν ὑπηρετῶν εἰς ἰατρικὰ καὶ λοιπὰ ἔξοδα, δαπανῶνται ἐτησίως περὶ τὰς **5000** δραχμάς. Εἰς ταῦτα δὲ ἐπαρκεῖ τὸ κατάστημα, προϋπολογιζόμενον ἐκ μὲν τοῦ εἰρημένου φόρου **4,500** δραχ. ἐτησίως, ἐκ δὲ τυχηρῶν προσφορῶν τὰ ἐπίλοιπα.

Ἐπειδή, ὡς προείρηται, ὁ δῆμος Ναυπλίου δὲν εὐπορεῖ, οὐδὲ θέλει εὐπορήσει ἴσως ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀκόμη, ὥστε νὰ ἐπαρκῇ καὶ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Νοσοκομείου, τὸ ὁποῖον δὲν δυνάμεθα νὰ προϊδωμεν ποτὲ θέλει τεθῇ εἰς κατάστασιν, ὥστε νὰ προϋπολογίζηται εἰκοσιεν τὰ ἔξοδά του, καθίσταται ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον νὰ κυρωθῇ διὰ Νόμου ἡ ἐξακολούθησις τοῦ εἰδικοῦ πόρου, ὅστις εἶναι συνειθισμένος ἤδη, μέχρι τοῦ **1850** ἔτους. Χάριν δὲ οἰκονομίας τῶν ἐξόδων τῆς εἰσπράξεως νὰ ἐνεργῆται αὐτη ὑπὸ τῆς τελωνιακῆς ἐπιστασίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **24** Μαΐου **1845**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Τὸ ἐξῆς Ναμοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν διὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. **1.** Ἐπὶ τῶν εἰς Ναύπλιον εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομέ-

θεύωσι τὰ διατρέξαντα, καὶ παρεδιάσθη ἡ ἐλευθερία ἡ ἀτομικὴ ὑπηκόων Ἑλλήνων παρανόμως, ἡ παράβασις αὕτη ῥητοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἀφορᾷ δημοσίαν τάξιν. Δὲν ἀρκεῖ τότε ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν παθόντων καὶ ἡ ἱκανοποίησις των, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ προσβληθεῖσα εἰς τὰ πράσωπα αὐτῶν κοινωνία, διὰ τοῦτο ἐλπίζει, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν παρουσιάζων τὰ ὁποῖα ἐπιφυλάττεται νὰ προσαχθῇ ἔγγραφα, θέλει φροντίσει νὰ βεβαιώσῃ τὸ Σῶμα, ὅτι ἡ Κοινωνία ἱκανοποιήθη κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐγκλήματος, τιμωρηθέντος τοῦ ἁμαρτήσαντος ὑπαλλήλου του.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν λέγει, ὅτι ὅλα ταῦτα ἐλπίζει ν' ἀποδείξῃ, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἡ ὀφειλομένη αὐστηρότης δὲν δύναται νὰ τηρηθῇ ὡς πρὸς τὰς εἰς τὴν Τουρκίαν προξενικὰς ἀρχάς, δυότι τὸ δύσκολον τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀναγνωριστηρίων ἐγγράφων ἀποκαθιστᾷ δύσκολον τὴν ἀντικατάστασίν των, καὶ ἤθελε τοιουτοτρόπως ἡ παῦσις αὐτῶν ἐπιφέρῃ τὴν ἔλλειψιν τῆ ἀναγκαίας προστασίας τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας μετὰ ταῦτα λέγει, ὅτι εἶναι γνωσταὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν συμβᾶσαι παύσεις καὶ ἀντικαταστάσεις δημάρχων, αἱ εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς ἐπεμβάσεις, καὶ ὁ ἄδικος ἀποκλεισμὸς τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, ἀλλ' ὅτι ἐπὶ τούτων ἐπιφυλάττεται νὰ κάμῃ εἰς ἄλλην περίστασιν ἀκριβεστέρας παρατηρήσεις. Περιορίζεται σήμερον εἰς τὸ ἐξῆς συμβάν. Ἐπρόκειτο δημαιρεσία τις, καὶ διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ ὁ πολίτης Μαγγινόπουλος ἀπ' αὐτὴν, ἁρπάγη ἀπὸ **10** στρατιώτας καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν εἱρκτὴν τοῦ ὀρυχείου Βονίτζης, χωρὶς νὰ εἰδοποιηθῇ τὴν αἰτίαν τῆς φυλακίσεώς του. Εἶχεν οὗτος ἀνὰ χεῖρας ἐκτελεστὴν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπόφασιν ἐκ **10** περίπου χιλιάδων δραχμῶν, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐζήτησε συμψηφισμὸν, διὰ χιλίας χρεωστουμένας παρ' αὐτοῦ εἰς τὸ Δημόσιον, παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Τοῦτο δὲν ἀπήντησε, ἀλλὰ μήτε διέταξε περαιτέρω καταδίωξιν, μολαταῦτα ὁ ἄνθρωπος, διὰ διαταγῆς τοῦ Διοικητοῦ συλλαμβάνεται εἰς Μεσολόγγιον, καὶ ὡς κακοῦργος σύρεται ἕως εἰς τὴν Βόνιτζαν, ὅπου φυλακίζεται εἰς εἱρκτὴν ἐντὸς τοῦ ὀρυχείου, ἀπαγορευθείσης ὁποιασδήποτε συγκοινωνίας του μὲ τοὺς ἔξωθεν. Ἐκεῖ περιορισμένος ἀσθενεῖ καὶ δὲν συγχωρεῖται ἡ εἴσοδος εἰς κανένα, μήτε εἰς ἰατρὸν, μόλις ἐπιτυγχωρήθη ἡ εἴσοδος ἅπαξ εἰς φλεβοτόμον, εἰς τὸν ὁποῖον, ἂν καὶ ἀναγκαῖον, δὲν γνωρίζω ἂν ἐπιτυγχωρήθη ἡ ἐπάνοδος. Ματαίως ἀνεφέρθη καὶ ἐζήτησε προστασίαν

νων καὶ εἰς τελωνίων ὑποκειμένων πραγματειῶν ἐπιβάλλεται ὑπὲρ τοῦ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ δημοτικοῦ Νοσοκομείου, φόρος πρὸς ἓν τέταρτον τοῖς ἑκατόν, κατὰ τὴν τελωνιακὴν διατίμησιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρ. τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ (1850) ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Ὁ φόρος οὗτος θέλει εἰσπράττεσθαι συναμα μὲ τὸ δημόσιον τελώνιον ὑπὸ τῆς ἐν Ναυπλίῳ τελωνιακῆς ἐπιστασίας.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Ἀπριλίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.	Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.
Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.	Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Διὰ τὴν ἀντιγραφήν

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Ἀπριλίου 1845.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος λέγει, ὅτι εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 26 Μαΐου λειφθησῶν ὑπ' ὄψιν ἀναφορῶν τινων τῶν κατοίκων Αἰγιαλείας, ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ ἀπευθύνῃ τινας ἐρωτήσεις εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, καθ' ἣν συνεδρίασιν ἤθελεν οὗτος παρουσιασθῇ. Αἱ ἀναφοραὶ αὗται καθὼς καὶ ἡ φωνὴ τοῦ τύπου καταγγέλουσι παρανόμους παύσεις δημάρχων καὶ ἄλλων δημοτικῶν Σωμάτων παραβιάσεις, καθὼς καὶ ἐπίσης ἀνομήματα, πραττόμενα κατ' ἐκείνην τὴν ἐπαρχίαν παρὰ τῆς ἐθνοφυλακῆς καὶ τῶν ὁδηγῶν αὐτῆς. Διὰ νὰ ἐπενεχθῇ εἰς ταῦτα μία διόρθωσις, ἀνίσως ἔχωνται ἀληθείας, καὶ ἂν ὄχι, διὰ νὰ διασκεδασθῶσι τοιαῦται ὑπόνοιαι, ἐρωτᾷ, ἂν, καὶ διατί ἐπαύθη ὁ δήμαρχος Αἰγείρας καὶ ὁ πάρεδρος, καὶ τέλος ἐπὶ τίνος Νόμου βάσει ὠργανίσθη ἡ ἐθνοφυλακὴ καὶ διωρίσθησαν οἱ ὁδηγοὶ αὐτῆς, καὶ ὁποῖα τὰ καθήκοντα ταύτης.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἀναφορὰς ταύτας, καθὼς καὶ ἄλλας, καὶ ὅτι τόσον αἱ παύσεις, ὅσον καὶ ἡ σύστασις τῆς ἐθνοφυλακῆς, σύμφωνα μὲ τὸν Νόμον ἐνεργήθησαν, καθὼς καὶ ὁ Κ. Γερουσιαστὴς θέλει πεισθῇ, ἀναγινώσκων τὴν ἔκθεσιν καὶ τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν ἐπιφυλάττεται νὰ παρουσιάσῃ.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λινιὰν λέγει, ὅτι καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν αὐτὴν Συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν ἄδειαν

ἀπὸ τὰς ἀρχὰς, καὶ ἡ δεινὴ θέσις του ἔγινε γνωστὴ μόνον ἀπὸ τὸ ἀντίγραφον ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Μοίραρχον τῆς χωροφυλακῆς, ὅστις ἐζητήθη νὰ τὴν διευθύνῃ ἐντεῦθεν, καὶ μόνος ἀνεφέρθη, καὶ ὅτι τὴν ἀναφορὰν ταύτην ἔλαβεν ἤδη ὑπ' ὄψιν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ζητεῖ ἐπιμένως νὰ μάθῃ τί ἐνήργησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, καὶ ὁποῖα μέτρα ἔλαβε κατὰ τοῦ παρανομήσαντος Διοικητοῦ.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι δὲν ἀντιτείνει μὲν εἰς ὅσα ὁ προλαλήσας ἀνέφερεν, ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι πολλάκις τὰ πράγματα μεγαλύνονται, ἕνεκεν τῶν κομματικῶν παθῶν. Τούτου ἔχομεν παράδειγμα καὶ δι' ὅσα κατὰ τοῦ Σκαλτζοδήμου περὶ βασάνων, κατὰ γυναικῶν γενομένων ἐλέχθησαν, τὰ ὁποῖα ἀπεδείχθησαν ἐπὶ τέλους ψευδῆ. Μολαταῦτα θέλει ἐξετάσει καὶ ἀναφέρει τὰ δέοντα πρὸς ἀπάντησιν.

Εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἅμα εἰδοποιηθεὶς περὶ τῶν συμβάντων διέταξε τὸν ταμίαν νὰ ἀπολύσῃ τὸν ἄνθρωπον.

Ἀπαντᾷ ἕτερος, ὅτι τὰ λεχθέντα δὲν ἀφορῶσι τὸν ταμίαν, ἀλλὰ τὸν Διοικητὴν καὶ τοὺς λοιποὺς Ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἐὰν ὁ μαγγινόπουλος ἦτον ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου, καὶ ὁ ταμίας δὲν εἶχε πῶς ἄλλως νὰ ἐξασφαλισθῇ, ἐδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ προσωπικὴν κράτησιν κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ βιαία ἀπαγωγή του ἀπὸ Μεσολόγγιον εἰς Βόνιτζαν ἐντὸς τοῦ φρουρίου καὶ ἡ τοιαύτη φυλάκισις του εἶναι ἔργα Διοικητικὰ, καταστρέφοντα πᾶσαν δημοσίαν ἀσφάλειαν καὶ πᾶσαν Συνταγματικὴν ἀρχήν, διὸ δὲν ἐρωτᾶται ὁ Κ. Ὑπουργὸς μόνον, ὁποῖα μέτρα τυχὸν ἔλαβεν ὑπὲρ τοῦ πολίτου, ἀλλ' ὁποῖα ἔλαβε κατὰ τῶν καταπατούντων τὸ Σύνταγμα Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων.

Ἕτερος λέγει, ὅτι πρὸ πάντων ἄλλων ζητεῖται ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ διβεβαιώσῃ τὸ Σῶμα ἀνίσως περιωρίσθη ὁ πολίτης εἰς ἐγκλειστον φυλακὴν· διότι ἐὰν τοῦτο ἀληθεύῃ, τὸ πρᾶγμα λαμβάνει σοβαρώτατον χαρακτῆρα, καὶ ἀποδεικνύει, ὅτι ὄχι μόνον αἱ Συνταγματικαὶ ἀρχαὶ παραβιάζονται, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τῶν ἀπολύτων Κυβερνήσεων τὰ μέτρα ὑπερβάλλονται· ὅθεν ἐκ τούτων ὁδηγούμενον τὸ Σῶμα θέλει ἀπευθύνει τὰς παρατηρήσεις του.

Ἕτερος λέγει, ὅτι εἰς ταῦτα δὲν πρέπει τὸ Σῶμα νὰ ἐνασχολῆται, ἀλλ' ὁ παθὼν ἂν θέλῃ, δύναται νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὰ δικαστήρια.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἀφορᾷ μᾶλλον τὸν κλάδον του, διότι, ἂν ὁ ταμίας ἐνήργησε τὴν φυλάκισιν, ἐσυμμορφώθη μὲ τὸν Νόμον. Ὅτι μολαταῦτα τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἅμα ἔλαβε τὴν εἰδοποίησιν ταύ-

νὰ ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις τινας εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν περὶ τοῦ ἐξῆς ἀντικειμένου.

Ἐκ τεσσάρων ἀδελφῶν Καρπενησίων ὁ εἷς ἀπεβίωσεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς ὑπήκοόν τινα Ὀθωμανίδα ἐκληροδότησεν ἓν μέρος τῆς περιουσίας του. Ἡ γυνὴ αὕτη ἐσυμβιβάσθη πρῶτον μὲ τοὺς τρεῖς ἀδελφοὺς, ἐξώρλησε μὲ αὐτοὺς καὶ τὸ ἐξορλητικὸν παρεδόθη καὶ κατεχωρίθη εἰς τὰ Ἀρχεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου. ἀλλ' ὕστερον ὑποκινουμένη ἀπὸ δολίων τινῶν εἰσηγήσεις ἐνήγαγεν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ Προξένου Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ Πρόξενος ἀντὶ νὰ θεωρήσῃ ἑαυτὸν ἀναρμόδιον, προκειμένης διαφορᾶς πολιτικῆς ἀναμεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ὀθωμανῶν, ὄχι μόνον ἐτελείωσε τῆς ὑποθέσεως, ἀλλ' ἐζήτησε νὰ καταναγκάσῃ τοὺς Ἕλληνας νὰ προσφέρωσι τὸ ὁπωσοῦν ἔριον πρωτότυπον τοῦ ἐξορλητικοῦ συμβολαίου των. Ἐπὶ τῇ ἀρνήσει τούτων ἐφυλάκισε τοὺς δύο, ἀναχωρησαντος καὶ περιπλανηθέντος τοῦ τρίτου, ὡς φοβουμένου τὴν αὐτὴν καταδίωξιν. οἵτινες μόλις ὡρελήθέντες ἐκ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα, ἠδυνήθησαν νὰ φύγωσι καὶ νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ ζητήσωσι δικαιοσύνην. Παρατηρεῖ ὅτι ὁ Κ. Μαυροζουμένης Πρόξενος Ἕλλην παρεβίασε τὸ 4 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, στερήσας παρανόμως τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας Ἕλληνας, καὶ κατέστη ἔνοχος, ὡς ἐπιληφθεὶς δικαστικῶν καθηκόντων. Ἐρωτᾷ ἐπομένως, ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι πρὸ καιροῦ ἀνεφέρθησαν καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ εἰς τὰς Βουλὰς, τί ἐνηργήθη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου;

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δεόντως ἱκανοποιήθησαν ἀπαλλαγθέντες τῆς φυλακῆς, καὶ προσκληθέντος τοῦ Προξένου εἰς ἀκριβεστέραν τῶν χρεῶν του ἐκτέλεσιν. Παρατηρεῖ ὅτι οἱ Πρόξενοι μάλιστα εἰς τὴν Τουρκίαν εἶναι ἐπιφορτισμένοι καὶ δικαστικὰ καθήκοντα, ἀλλ' ὅτι ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀκριβῶς διαγεγραμμένα, εἴτε ἐξ ὑπερβολικοῦ ζήλου, εἴτε ἐκ κακῆς προαιρέσεως εἶναι πιθανὸν ἐνίοτε νὰ ὑπερβαίνωσι τὴν ἁρμοδιότητά των, ἀλλ' ὅτι ἐν τοσούτῳ ἡ Κυβέρνησις δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ λαμβάνῃ τὰ πλέον κατάλληλα μέτρα πρὸς περιστολήν των· καὶ πρὸς βεβαίωσιν τῶν ληφθέντων ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τούτης μέτρων ἐπιφυλάττεται εἰς τὴν πρώτην Συνεδρίασιν νὰ παρουσιάσῃ ἀκριβῆ ἔκθεσιν, καὶ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα θέλουν πείσει τὴν Γερουσίαν, ὅτι ἐλήφθησαν ὅλα τὰ πρόσφορα μέτρα.

Ὁ πολυλαλήσας ἀντέτεινεν, ὅτι ἡ ἐλευθέρωσις των ἀπὸ τὴν φυλακὴν δὲν ἱκανοποιεῖ τὴν κατὰ τοῦ Συντάγματος προσβολήν, καὶ ἄλλος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἀνίσως ἀλη-

» χίας καὶ δήμου καὶ κατὰ κλῆρον, ἐνεργηθησομένων σύμφωνα » μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ἰουνίου 1845.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἀναστάσιος Λόντος — Γ. Ψύλλας
Τάκης Μαγγίνας — Ἰωάν. Θ. Κολοκοτρώνης.
Ἀθ. Νάκος

Μετὰ ταῦτα ἀπεφασίσθη ἡμέρα τῆς συζητήσεως, ἡ 15 τρέχοντος μηνὸς ἡμέρα παρασκευὴ τοῦτε ἀνατέρω Νομοσχεδίου, καὶ τῶν δύο ἑτέρων περὶ τοῦ φόρου καὶ δικαιώματος τῶν νοσοκομείων Ναυπλίας καὶ Σύρου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.
Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ
Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Ἰουνίου 1845 ἡμέρα Παρασκευῆ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις· ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ τῶν ὑπὲρ τῶν Νοσοκομείων Σύρου καὶ Ναυπλίας Νομοσχεδίων.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς λέγει, ὡς πρὸς τὴν ἀρχήν του, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνάγκην τῆς συμπληρώσεως τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, καὶ εἰς μόνον τὸ τακτικὸν τοῦτο στοιχεῖον εὑρίσκουσα τὰς βάσεις τῆς δυνάμεως μιᾶς τακτικῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν ἐγγύησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, βεβαία, ὅτι ἡ Γερουσία εἶναι πρόθυμος νὰ ἐπιψηφίσῃ ὅλα τὰ κατὰ τὰς δυνάμεις τοῦ Κράτους ἐφικτὰ μέσα πρὸς ἐμψύχωσιν καὶ τελειοποίησιν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

Ἕτερον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει ὡσαύτως, ὅτι κατὰ εἶναι

ἡ ἐπιθυμία τῆς συμπληρώσεως καὶ τελειοποιήσεως τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ. Ὅτι μόνον, ἐπειδὴ ὁ περὶ ἀπογραφῆς Νόμος εἶναι ἀτελὴς καὶ πλήρης ἐλλείψεων ἤθελε νὰ ἐπιφέρῃ τινὰς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ὅμως ἐπιφυλάττεται νὰ κάμῃ προσεχῶς, ἀκούσας, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς καταγίνεται νὰ καθυποβάλῃ νέαν περὶ ἀπογραφῆς Νόμον.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀρχήν.

Ἀναγινώσκεται τὸ πρῶτον ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ἡ Γερουσία παραδέχεται.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ κρίνει ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῇ, ὅτι ἡ συμπλήρωσις διὰ προσθήκης 1285 ἀνδρῶν πρέπει νὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ περὶ ἀπογραφῆς ὑπάρχοντος Νόμου, διότι ἄλλως, οὐδεμιᾶς μνείας περὶ τούτου γενομένης, δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι μόνοι οἱ 500 καθυστεροῦντες θέλουν ληφθῇ δυνάμει τούτου.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι τοῦτο ἐννόησε καὶ ἐννοεῖ πάντοτε τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ καθότι ἄλλως νεοσυλλεξία δὲν δύναται, νὰ γίνῃ, ἔκρινε περιττὸν νὰ προστεθῇ εἰς τὸν Νόμον. Μολαταῦτα βεβαιοῖ καὶ ζητεῖ νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι ἡ νεοσυλλεξία αὕτη θέλει γίνει ἐπὶ τῇ βάσει καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου τούτου, παρατηρῶν, ὅτι ἄλλως τοιαύτη προσθήκη ἤθελεν ἀργοπορήσει τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀναγκαίου τούτου Νόμου.

Εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὴν προσθήκην ταύτην ὡρμήθη ἡ Ἐπιτροπή, καθότι ὄχι μόνον τὰ προεκτεθέντα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ καὶ ὅτι διάφοροι κατὰ καιροὺς ἐγκύκλιοι τῆς Κυβερνήσεως ἀντιφατικαὶ πρὸς ἀλλήλας, καὶ ἐνίοτε τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου ἀνατρεπτικαί, τὸν κατήντησαν πολύπλοκον καὶ δυσνόητον, εἰς τρόπον ὥστε, ἐκ τῆς συγχύσεως μάλιστα ταύτης προέκυψαν αἱ καταχρήσεις τῶν δημάρχων καὶ Διοικητῶν, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὁ Νόμος οὗτος κατήντησεν ἀποτρόπαιος εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε ἔλαβον χώραν καὶ τόσαι καθυστερήσεις. Παρατηρεῖ, ὅτι ἐνῷ αἱ κληρώσεις πρέπει νὰ γίνωνται φανερὰ, ἐνεργοῦντο μυστικά, καὶ δὲν ἐσυγχωρεῖτο ἡ ἐξέλεγξις τῶν κληρων. Ὅτι ἑπομένως, διὰ νὰ λείψουν τοιαῦται καταχρήσεις ἄλλο μέσον δὲν ὑπάρχει, παρὰ νὰ ἀκυρωθῶσιν ὅλαι ἐγκύκλιοι καὶ νὰ ἐνεργηθῶσιν ἁπλῶς αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν παρατηρεῖ, ὅτι πιθανὸν τοιαῦτα ἀτοπήματα νὰ ἔλαβεν χώραν πρὶν καθιερωθῇ τὸ Συνταγματικὸν σύστημα, ἀλλ' ὅτι τώρα πλέον τοιοῦτος κίνδυνος

την, καὶ τοι ἰδιωτικῶς, διέταξε τὴν ἀπόλυσιν τοῦ φυλακισμένου καὶ ἐζήτησε πληροφορίας.

Ἕτερος λέγει, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ διατρέξαντα συμμερίζεται καὶ ὡς Γερουσιαστὴς καὶ ὡς πολίτης τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν. Ἀλλ' ὅτι νομίζει, ὅτι ἡ συζήτησις ἐξῆλθε τοῦ προκειμένου καὶ τῆς τάξεως. Ἀφοῦ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν εἶπεν, ὅτι θέλει ἐξετάσει καὶ ἀναφέρει, καὶ ἀφοῦ ἀκουσθῇ ἡ ἀπάντησις τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, τότε δύναται τὸ Σῶμα νὰ ἐπιφέρῃ τὰς παρατηρήσεις του.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἡ γενομένη μέχρι τοῦδε συζήτησις περιεστρέφετο εἰς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον μόνον, δηλαδὴ νὰ πληροφορηθῇ ὁ Ὑπουργός, ὅτι τὸ Σῶμα ζητεῖ ἀπ' αὐτὸν νὰ ἀναφέρῃ ἂν ὁ πολίτης συνελλήφθη, μετεφέρθη εἰς Βόλιτζαν, ἐτέθη εἰς φυλακὴν, ἂν εἰς ἔγκυρον φυλακὴν καὶ ὁποῖα μέτρα ἐλήφθησαν κατὰ τῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖοι ἐνήργησαν τὰ τοιαῦτα.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἐπειδὴ τὰ πράγματα ἔφθασαν εἰς τοιαύτην κατάστασιν δὲν πρέπει τὸ σῶμα νὰ ἀδιαφορῇ καὶ ἀφοῦ ἐκ τῶν κακώσεων ἀποθάνουν οἱ πολῖται, τότε νὰ ἐρωτήσῃ. Ὁ ἀπευθύνας τὴν ἐρώτησιν εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν, βέβαιος περὶ τῶν διατρεξάντων ζητεῖ διόρθωσιν καὶ ἱκανοποίησιν τῶν προβλεθεισῶν Συνταγματικῶν ἀρχῶν· ὅτι πλὴν τούτου τὸ Σῶμα ἀκούσαν τὰ τοιαῦτα, καὶ αὐτὴν τὴν κατάστασιν τῆς πρωτευούσης ἔχον ὑπ' ὄψιν, ὀφείλει νὰ κάμῃ προστατικοὺς τοὺς Κ.Κ. Ὑπουργοὺς, λέγεται, ὅτι εἰς πολλὰς ἐπαρχίας τὰ ἀναφυέντα ὡς ἐκ τῶν ἐκλογῶν κόμματα καταστρέφονται καὶ καταπιέζονται μὲ πεῖσμα· πρέπει λοιπὸν νὰ ληφθῶσιμέτρα, διότι ἄλλως ἐκλαμβάνεται τὸ Σύνταγ. ἄγραφος χάρτης.

Ἕτερος προσθέτει, ὅτι οἱ Γερουσιασταὶ βλέποντες τὴν κατάστασιν ταύτην καὶ εἰδοποιούμενοι παρὰ τῶν ἐπαρχιωτῶν των, ὤφειλον νὰ κοινοποιοῦν εἰς τὸ Σῶμα τὰς ὁποίας λαμβάνουν πληροφορίας, διὰ νὰ προσκαλῆται ἡ προσοχὴ τῶν Κ. Κ. Ὑπουργῶν, προσκαλουμένων ἐπὶ τούτῳ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας.

Μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ὁ Κ. Πρόεδρ. ἐρωτᾷ τὸ Σῶμα ἂν ἐπιθυμοῦν διορισθῇ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν παρουσιασθεισῶν Νομοσχεδίων.

Ἡ Γερουσία ἀποφαίνεται, ὅτι τὸ μὲν περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ θέλει παραπεμφθῇ ἀμέσως εἰς τὴν ἤδη συστηθεῖσαν ἐπιτροπὴν, τὰ δὲ λοιπὰ αὔριον εἰς τὰ τμήματα πρὸς προεξέτασιν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ. ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 13 Ἰουνίου 1845, Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας διατάξεως ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Νομοσχεδίου « περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς δραμμῆς » ἥτις ἔχει οὕτως :

Ἡ ἐπὶ τοῦ « περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς Γραμμῆς » Νομοσχεδίου ἐπιτροπὴ τῇς Γερουσίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἔκθεσιν τῶν Κ. Κ. Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τοῦ « περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς » Νομοσχεδίου, τοῦ εἰσαχθέντος σήμερον εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ Νομοσχέδιον αὐτό.

Θεωρήσασα καὶ ἐκτιμήσασα τὴν ἀνάγκην, ἣν ἔχει τὸ κράτος, τῆς ὑπηρεσίας τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, καὶ τὸ κατεπεῖγον τῆς συμπληρώσεως αὐτοῦ, διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Ἐκθέτει ὡς πρὸς μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀποδέχεται αὐτὴν ἀκεραίαν. Ὁμοίως δὲ παραδέχεται καὶ τὰ κατὰ μέρος, ἀλλὰ νομίζει, ὅτι εἰς τὸ δεύτερον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἄρθρον, ἡπρώτη περίοδος εἶναι ἐλλειπὴς, διότι δὲν ἀναφέρεται ἄλλο, εἰμὴ ἡ ἀναλόγισις μόνον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Νεοσυλλέκτων ἐκ μέρους τῶν Διοικητῶν πρὸς τοὺς δήμους, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ κλήρωσις καὶ στρατολογία αὐτῶν· Ὅθεν καὶ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ πληρώσῃ τὸ κενὸν τοῦτο, προσθέτουσα εἰς τὸ μέρος αὐτὸ τὴν ῥᾴτρην « καὶ στρατολογηθῇ κατὰ κατὰ τὸν περὶ ἀπογραφῆς Νόμον » οὕτως :

Ἄρθρ. 2. « Ἐξ αὐτῶν οἱ 1285 ἄνδρες θέλουν ἀναλογισθῇ » εἰς τοὺς δήμους τοῦ Κράτους, διὰ τῶν ἁρμοδίων Διοικητικῶν » ἀρχῶν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ, » καὶ στρατολογηθῇ κατὰ τὸν περὶ ἀπογραφῆς Νόμον. Οἱ δὲ » πεντακόσιοι θέλουσι ληφθῇ ἀπὸ τοὺς καθυστερουῦντας νεοσυλλέκτους, κατ' ἀναλογίαν τῶν καθυστερούντων ἑκάστης ἐπαρ-

τειωθῇ εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν προκειμένων καταστημάτων, ὡς λαβόντων χώραν εἰς περιστάσεις δεινὰς τῆς πατρίδος. Εὐχὴν δὲ μόνον ἐκφράζει νὰ ληφθῶσι τοιαῦτα μέτρα παρὰ τῆς κοινωνίας, ὥστε νὰ μὴν ἔχωσιν οἱ ἄνθρωποι τὴν ἀνάγκην αὐτῶν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου.

Ἑπομένως παραδέχεται τὸ ἀ. καὶ β'. ἄρθρον αὐτοῦ.

Μυστικῆς δὲ ψηφοφορίας γενομένης, ἡ Γερουσία παραδέχεται ἄνευ οὐδεμιᾶς τροπολογίας τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο.

Ἔπεται ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου « περὶ τοῦ φόρου ὑπὲρ τοῦ Νοσοκομείου Ναυπλίας.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀρχὴν του.

Ἐπὶ τοῦ ἀ. ἄρθρου τούτου εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ὁ προβλέπων τὸν φόρον τοῦτον Νόμος εἶχε ληξει κατὰ τὸν μῆνα Μάϊον τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ὅτι ὅμως οἱ φιλάνθρωποι ἔμποροι Ναυπλίας ἐξηκολούθουν ἑκουσίως νὰ τὸν πληρώνουν, ἂν καὶ πρὸ τοῦ Νόμου μὴ ὑποχρεούμενοι. Ἐρωτᾷ ἑπομένως ἂν ἡ ἐξαχθεῖσα ποσότης ἐννοεῖται ἀποδοτέα εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι ἀναμφιβόλως ἡ εἰσπραχθεῖσα αὕτη ποσότης θέλει δοθῇ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, διότι διὰ τοιοῦτον σκοπὸν ἐπληρώθη.

Παραδέχεται τὸ ἀ. καὶ β'. ἄρθρον αὐτοῦ.

Ψηφορίας ἑπομένως μυστικῆς γενομένης παραδέχεται τὸ σύνολον ἄνευ οὐδεμιᾶς τροπολογίας.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. Γερουσιαστὴς Πονηρόπουλος λέγει, ὅτι ἐναντίον τῆς συνειδήσεώς του ἠναγκάσθη, συμμορφούμενος μὲ τὰ κανονισμένα νὰ ψηφοφορήσῃ μυστικῶς μέχρι τοῦδε. Ὅτι θεωρεῖ τοῦτο ὡς προσβολὴν τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ χαρακτῆρός του. Παρατηρεῖ ὅτι ἀνίσως οἱ Βουλευταὶ, οἵτινες ὑπάκεινται εἰς διάλυσιν, εἰς δοσολογίαν πρὸς τοὺς ἐντολεῖς των καὶ εἰς νέας ἐκλογάς, μολα ταῦτα ψηφοφοροῦσι φανερά, πολλῷ μᾶλλον Γερουσιασταὶ ἰσόβιοι πρέπει νὰ δεικνύωσι τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ χαρακτῆρος των ψηφοφοροῦντες φανερά. Διὰ ταῦτα προτείνει ἀναθεώρησιν καὶ τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ κανονισμοῦ, καὶ παραλίδει ἐπὶ τούτῳ εἰς τὸ γραφεῖον αἰτιολογημένην ἔγγραφον πρότασιν.

Τὴν πρότασιν ταύτην ὑποστηρίζει ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λιδωρίκης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν τῶν ὑγειονομικῶν ἀρχῶν, καὶ ἑπομένως Νομοσχέδιον,

δὲν ὑπάρχει, διότι ὁποιοσδήποτε δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ Νόμου.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι ὄχι μόνον τὸν τῆς ἀπογραφῆς, ἀλλὰ καὶ τὸν δημοτικὸν καὶ τὸν ἐπαρχιακὸν καὶ ἄλλους πολλοὺς τόσον διέστρεψαν αἱ κατὰ καιροὺς ἀντιφατικαὶ ἐγκύκλιοι, ὥστε ἕνεκεν αὐτῶν κατηγορήθησαν οἱ νόμοι οὗτοι ὡς ἀτελεῖς καὶ ἀκατάλληλοι. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐγγυᾶται, ὅτι δὲν θέλουν πλέον ληφθῆ παντάπασιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐκδοθεῖσαι ἐγκύκλιοι, ἀλλὰ μόνον ὁ Νόμος, φρονεῖ, ὅτι τοῦτο ἀρκεῖ καὶ δύναται νὰ σημειωθῆ μόνον εἰς τὰ πρακτικά.

Ἕτερος λέγει, ὅτι κατὰ τὸν περὶ ἀπογραφῆς Νόμον προσδιορίζετο ἡ ἡλικία τῶν **18** μέχρι **24** ἐτῶν, μολαταῦτα καὶ σήμερον ἀκόμη, ἀφοῦ ἔχομεν Σύνταγμα καὶ ὠφείλομεν νὰ ἀκολουθῶμεν τὸν Νόμον κατὰ γράμμα, ἄλλοι ὅροι τηροῦνται. Ἀπαριθμεῖ τὰς καταχρήσεις τῶν ἐγγραφῶν, εἰς τὰς ὁποίας λαμβάνουσι μέρος αὐτοὶ οἱ Διοικηταί, τῶν ἰατρῶν, οἵτινες ἐξαιροῦν κατ' ἀρέσκειαν τοὺς κληρωθέντας, καὶ ἐκ τῆς προσγινομένης ταύτης ἀδικίας ἐξάγει, ὅτι ἔγειναν αἱ καθυστερήσεις, οὐχὶ δὲ ἐκ τῆς ἀρνήσεως τῶν Ἑλλήνων τοῦ νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ὁ περὶ ἀπογραφῆς Νόμος καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ Κράτη, ὅπου μὲ χρόνων πολλῶν εἶναι εἰς ἐνέργειαν, εἶναι δυσφόρητος καὶ ἐπαχθὴς πολλῷ μᾶλλον ἐνταῦθα, ἀτελὴς ὢν καὶ ἀκατάλληλος. Ἐὰν δὲ καὶ τὸν ὑπάρχοντα δὲν ἐπιβάλωμεν ῥητῶς εἰς τοὺς ἐνεργήσοντας τὴν νεοσυλλεξίαν, τίς ἐγγυᾶται, μήπως ἡ Κυβέρνησις μεταχειρισθῆ δυνάμει τοῦ νόμου τούτου ἄλλα αὐθαίρετα μέσα πρὸς σύλλεξιν τῶν **1285**, περὶ τοῦ τρόπου τῆς συλλογῆς τῶν ὁποίων τίποτε δὲν ἀναφέρεται; Παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν αὐτὴν ἐνεργεῖται ἡ λεγομένη bιαία ναυτολογία, καὶ ὅτι τοῦτο δύναται καὶ ἐνταῦθα νὰ ἀκολουθήσῃ.

Ἕτερος λέγει, ὅτι περὶ τούτου ὑπάρχει Νόμος εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὅστις μάλιστα ἀνανεοῦται, ὁσάκις εἶναι ἀνάγκη τοῦ μέτρου τούτου πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στόλου.

Ἕτερος λέγει, ὅτι εἰς τὴν Ἀργολίδα (δῆμον Ναυπλίας) πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτῆς κατάστασις, καθότι σχηματισθέντων τῶν δήμων αὐτῆς ἀπὸ ἄνδρας, συρρεύσαντας εἰς τὰς περιστάσεις τοῦ πολέμου, καὶ μόλις μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων νυμφευθέντας, ὥστε τὸ πλεῖστον μέρος τῶν παίδων εἶναι ἡλικίας κατωτέρας τῶν **14** ἐτῶν, μεγίστη καταντᾷ ἡ δυσαλογία εἰς τὸν δῆμον Ναυπλίας, ὁ ὁποῖος ἀντὶ **1 1/2** εἰς

τὰ ὁποῖα συζητηθέντα καὶ προπολογηθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς παραδίδει εἰς τὸ γραφεῖον·

Ἔχουσι δὲ ταῦτα ὡς ἑρεξῆς:

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Του περὶ Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν Νόμου.

Κύριοι!

Πολλοὶ εἰς πολλὰς περιστάσεις παρέστησαν, ὅτι ἡ ἐλάττωσις τῆς καθάρσεως τῶν ἐκ τῆς Τουρκίας προσελεύσεων θεωρεῖται τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, διὰ τὴν εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς Ναυτιλίας, καὶ ἡ Κυβέρνησις, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ Γερουσίᾳ συζήτησιν τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νόμου ἐλάβομεν τὴν τιμὴν νὰ εἴπωμεν, θέλει ἐνασχοληθῆ ἰδίως εἰς τὸ μέτρον τῆς ἐλαττώσεως. Ἀλλὰ διὰ νὰ δυνηθῶμεν, Κύριοι, νὰ πραγματοποιήσωμεν τὸν ἐπωφελέστατον τοῦτον σκοπόν, διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, νὰ προφυλάξωμεν δὲ συγχρόνως καὶ τὸν τόπον ἀπὸ πᾶσαν εἰσβολὴν λοιμώδους νοσήματος θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς ὅλας τὰς θέσεις, ὅπου δυνάμεθα νὰ εὐκολύνωμεν τὸ ἐμπόριόν μας, καὶ ὅθεν εἶναι κίνδυνος εἰσβολῆς νοσημάτων εἰς τὸν τόπον μας, αἱ ἁρμόδιοι Ὑγειονομικαὶ ἀρχαί.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον συνεπάχθη καὶ ὑποβάλλεται εἰς συζήτησιν ὁ περὶ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νόμος. Κατὰ τὸν Νόμον τοῦτον, ἐκτὸς τῶν κεντρικῶν ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν συσταίνονται σταθμαρχεῖα καὶ φυλακεῖα τοιαῦτα. ὁποῖα δὲν ἦσαν μέχρι σήμερον, διότι τὰ ἔργα τούτων εἶχον ἀνατεθῆ ἁπλῶς εἰς τελωνιακοὺς σταθμάρχας καὶ φύλακας.

Ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τούτων εἶναι εἰς τὸ νὰ δύνανται νὰ ἐλευθεροκοινωνῶσι καὶ εἰς ἄλλα μέρη πλοῖα, ζῶα καὶ πράγματα, τὰ ὁποῖα σήμερον εἰς ὀλίγα μέρη, ὅπου δηλαδὴ εἶναι συστημένα ὑγειονομεῖα τακτικά, ἠδύναντο νὰ ἔχωσι τοιαύτας εὐκολίας, καὶ εἰς τὸ νὰ δύνανται ἀκόμη νὰ καταπλέωσι καὶ ἐκφορτώνωσιν εἰς πλειότερα μέρη τοῦ Κράτου πλοῖα καὶ εἰς ἐλευθέραν κοινονωνίαν ὄντα, ἐπειδὴ μὴ ὄντος ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν εἰς πολλὰ μέρη δὲν δύνανται τὰ πλοῖα νὰ κάμωσιν ἐμπορικὰς ἐργασίας.

Εἶναι βέβαιον, Κύριοι, ὅτι διὰ τοῦ μέτρου τούτου αὐξάνουσι κατ' ὀλίγον τὰ ἔξοδα τῆς διατηρήσεως τῶν Ὑγειονομείων, ἀλλ' ἡ εὐκολία, ἥτις χορηγεῖται εἴς τε τοὺς ναυτιλωμένους καὶ ἐμπορευομένους, θέλει βεβαίως αὐξήσει καὶ τὰ ἔσοδα διὰ τῆς εἰσπράξεως τῶν δικαιωμάτων, καὶ τοιουτοτρόπως ἡ ἤδη παρου-

τους χιλίους ὑποχρεοῦται νὰ συνεισφέρῃ 15 τοις χιλίοις. Τοῦτο προκύπτει, λέγει, καθότι ὡς ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης τῆς πόλεως καὶ τῶν προαστείων Ναυπλίας, ἐξ ἀνάγκης καθυστερησάντων πολλῶν στρατευσίμων, τὸ βάρος τοῦτο ἐπιπίπτει εἰς τοὺς μικροὺς δήμους Λέρνης καὶ Τρύνθου, οἵτινες εἰς τὸν τῆς Ναυπλίας προσετέθησαν· ζήτεῖ λοιπὸν νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἐξαιρετικὴ ταύτης περίστασις καὶ νὰ ἀναπληρωθῇ αὐτὴ ἡ ἔλλειψις εἰς τὰς ἐλευσομένας περιόδους.

Εἰς ταῦτα πάντων τινες, ὅτι ὁ Νόμος δὲν δύναται νὰ περιέχῃ ἐξαιρέσεις, καὶ τέλος, ὅτι ταῦτα ἀφορῶσι τὴν ἐκτέλεσιν, καθ' ἣν ἀνέτως τὸ Ὑπουργεῖον εὗρε προτιμήματα ἀνωτέρω λεχθέντα, θέλει τὰ λάβει ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ νέου περὶ ἀπογραφῆς Νόμου.

Λόγου γενομένου περὶ τῶν εἰς τὸν ὑπάρχοντα περὶ ἀπογραφῆς Νόμον εὑρισκομένων ἐλαττωμάτων καὶ ἐλλείψεων, καὶ παρατηρησάντων τινων, ὅτι καὶ ἡ δ' ἄρθρον τῆς ὑπηρεσίας εἶναι ἐπαχθὴς καὶ πολλαὶ διατάξεις ἐπιβαρυντικαί, ὡς στεροῦσαι τὰς Οἰκογενείας τῶν κυριωτέρων ὑποστηριγμάτων αὐτῶν, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι ὁ νέος περὶ ἀπογραφῆς Νόμος, καθ' ὃν τὸ Ὑπουργεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὅλα ταῦτα, καθυποβλήθη ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων.

Ἡ Γερουσία παρεδέχθη ἐπομένως τὸ δ'. ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει ἐνεργήσει τὴν ἀνασυλλεξίαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, χωρὶς νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ κατὰ καιροὺς ἐγκύκλιοι.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται καὶ τὸ 3 ἄρθρον αὐτοῦ.

Ψηφοφορίας μυστικῆς ἐπὶ τοῦ συνόλου ἐνεργηθείσης, ἡ Γερουσία παραδέχεται παμψηφεὶ τὸ Νομοσχέδιον ἄνευ συζητήσεως τροπολογίας.

Ἄρχεται ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τελωνιακοῦ φόρου ὑπὲρ τοῦ Νοσοκομείου Σύρου.

Παρατηρεῖται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ὅτι διὶ ὅσον καὶ ἂν δεικνύεται φιλάνθρωπος ἡ Κυβέρνησις, διὰ τῆς ἐμψυχώσεως τῶν ἀγαθοεργῶν τούτων καταστημάτων, ἤθελε φανῇ φιλανθρωποτέρα ἐρωτῶσα τὴν πρόσοχήν της εἰς τὰ μέσα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐδύναντο νὰ προάξωσι τὸν λαὸν εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ νὰ μὴν ἔχῃ ἀνάγκην τοιούτων καταφυγίων, καθὼς παρετήρησεν ὁ φιλάνθρωπος καὶ φιλόσοφος ἰατρὸς Κοραῆς, ὅστις τὰ καταγώγια ταῦτα ἐθεώρησεν ὡς ἐμψυχόνοντα τὴν ἀρχαίαν καὶ ἀπρονοησίαν τοῦ μέλλοντος. Ἀλλὰ δὲν εἶναι γνώμης νὰ ἐναν-

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ἐξοδεύοντο καὶ ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν δραχ. 38,088

Καὶ ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ὡς ἔγγιστα δραχ. 48,400

εἰς μισθοδοσίας Οἰκονομικῶν καὶ Ναυτικῶν ὑπαλλήλων, εἰς ὅσους εἶχον ἀνατεθῇ, χάριν εἰκονομίας, καὶ ὑγειονομικὰ καθήκοντα. Ἀφοῦ λοιπὸν προσθέσωμεν καὶ τὰ δύω ταῦτα ποσά, Κύριοι, θέλομεν ἰδεῖ, ὅτι ἐξοδεύονται δραχ. 177194.

Οἱ λόγοι τῆς οἰκονομίας, Κύριοι, εἴτε ἐς ἀνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀναθέσῃ τότε τὰ ὑγειονομικὰ καθήκοντα εἰς ὑπαλλήλους οἰκονομικοὺς καὶ ναυτικούς, αὐτοὶ θέλουν τὴν ἀναγκάσει καὶ σήμερον, ἀφοῦ διορίσῃ τοὺς ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους νὰ ἐκθέτῃ εἰς αὐτοὺς ὑγειονομικὰ ἢ λιμενικὰ, ἄνευ ἐπιμισθίου τινὸς ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸν Νόμον.

Ἐπειδὴ ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα τῆς οἰκονομικῆς καὶ τῆς λιμενικῆς, καὶ αἱ εὐθύναι ἀσυγκρίτως μεγαλήτεραι, ἀπαιτεῖται ὥστε καὶ τὸ ὑπηρετοῦν προσωπικὸν νὰ ἦναι ἀσυγκρίτως ἱκανώτερον. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ ἀνατεθοῦν ἔργα οἰκονομικὰ ἢ λιμενικὰ εἰς ὑγειονόμους, οὐχὶ δὲ ὑγειονομικὰ εἰς οἰκονομικοὺς ἢ λιμενικοὺς ὑπαλλήλους. Οἱ δὲ ὑπάλληλοι νὰ ὑπάγωνται ἀμέσως εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, τοῦ ἁρμοδίου νὰ ἐπιβλέπῃ εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν των.

Ἡ ποσότης τῶν δραχ. 270.060, ἥτις φαίνεται, ὡς ἀνωτέρω εἴρηθη, ἀναγκαία, διὰ τὴν σύστασιν τῶν ὑγειονομείων καὶ λοιμοκαθαρτηρίων, θέλει χρησιμεύσει, ἂν ποτὲ λάβωμεν ἀνάγκην νὰ πληρώσωμεν ὅλας τὰς φαινομένας ἐν τῷ Νόμῳ θέσεις. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δύναται σήμερον νὰ ἐπιφέρῃ ἐλαττώσεις τινὰς, σύμφωνα μὲ τὸν Νόμον, ἀνὰ ἐποχὰς εἰς ὅσα μέρη δύνανται οἱ ὑπάλληλοι τῶν ὑγειονομείων νὰ ἐκτελῶσι καὶ χρέη τῶν ὑπαλλήλων τῶν λοιμοκαθαρτηρίων, καὶ τοιουτοτρόπως ἀντὶ νὰ πληρώνωνται δύω, θέλει πληρώνωνται εἷς· Αἱ οἰκονομίαι ὅμως αὐταὶ, Κύριοι, ἀναβαίνουσαι εἰς δραχ. 32,760 θέλουν ἐμφαίνεσθαι εἰς τὸν ὑποβληθησόμενον προϋπολογισμὸν τῶν Ὑπουργείων καὶ τοιουτοτρόπως τὸ ἀπαιτούμενον περιττὸν ποσὸν, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου Νόμου δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς δραχ. 60.110.

Αἱ ὑγειονομικαὶ εἰσπράξεις τοῦ ἔτους 1843 ἀναβαίνουσιν εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 121,553 37/00. Εἰς αὐτὰς ὅμως πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τὰς λιμενικὰς εἰσπράξεις εἰς ὅσα μέρη διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τῶν λιμενικῶν δὲν θέλομεν ἐξο-

δεύει τι, διότι τὰ ἔργα τῶν λιμενικῶν χρεῶν θέλουν ἀναπεθῆ, ὡς εἴρηθη ἀνωτέρω, εἰς τὰς ὑγειονομικὰς ἀρχάς.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω οἰκονομιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ τοῦ παρόντος γίνονται ἕνεκα τῆς ὑπὸ τῶν αὐτῶν προσώπων ἐκπληρώσεως δις πλῶν καθηκόντων θέλομεν προσπαθήσει νὰ κάμωμεν καὶ ὅσα ἄλλας δυνηθῶμεν, ὅταν φθάσωμεν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμους τὰς ὁποίας θέλετε γνωρίσει, ὅταν σᾶς ὑποβληθῆ ὁ ἐτήσιος ἀπολογισμός.

Ἡ μισθοδοσία τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων προσδιωρίθη μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν οἰκονομίαν, καὶ δυνάμεθα νὰ σᾶς βεβαιώσωμεν Κύριοι, ὅτι ἀναλόγως τῶν χρεῶν, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπιφορτίζονται καὶ τῆς εὐθύνης, ἥτις τοὺς ἐπιβαρύνει, εἶναι μικροτάτη.

Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν βαθμολογίαν τῶν ὑπαλλήλων ἐφροντίσαμεν ὥστε νὰ ἦναι ἀνάλογος μὲ τὴν θέσιν καὶ τὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα ἔχει ἕκαστος νὰ ἐκπληρώσῃ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Ἰουνίου 1845.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣ.

Περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν ἀπὸ τὴν Βουλὴν νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως ἐτροποποιήθη παρ' ἐκείνης, ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τὰ ἑξῆς:

Περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν ἐν γένει.

Ἄρθρ. 1. Αἱ Ὑγειονομικαὶ Ἀρχαὶ συνίστανται·

α') Εἰς ἐπιθεωρητάς·
β') Εἰς ὑγειονομεῖα·
γ') Εἰς ὑγειονομικὰς ἐπιτροπάς
δ') Εἰς ὑγειονομικοὺς σταθμούς·
ε') Εἰς ὑγειονομικὰ φυλακεῖα, καὶ
ς') Εἰς ἐπισταλίας λοιμοκαθαρτηρίων.

σιαζομένη αὔξησις εἰς τὰ Ὑγειονομικὰ ἔξοδα, θέλει βαθμηδὸν ἐξισωθῆ.

Τὰ ὑπάρχοντα σήμερον ὑγειονομεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ καθαρισθῶσι πλοῖα ὁποιασδήποτε πιστοποιήσεως καὶ ἂν ὦσιν, εἶναι τῆς Σύρου, τῆς Ὕδρας, τοῦ Πειραιῶς, τῆς Σκιάθου καὶ τῆς Βονίτζης.

Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα ὑγειονομεῖα καθὼς εἰς Σπέτζας, Ναύπλιον, Πόρον, Κορωνίδα, Αἴγιναν, Ἄνδρον Μύκονον, Θήραν, Μῆλον Χαλκίδα, Σκόπελον, Κύμην, Ἀμαλιάπολιν, Μεσολόγγιον, Πάτρας, Γαλαξειδίου, Λουτράκι, Πύλον, Καλάμας, καὶ ἀλλαχοῦ. Ἀλλὰ τὰ ἔργα τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων ἐκτελοῦσι ναυτικοὶ ὑπάλληλοι, πληρωνόμενοι ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργεῖον. Καὶ εἰς αὐτὰ δὲν καθαρίζονται εἰμὴ πλοῖα καθαρᾶς μόνον ποιστοποιήσεως, ἂν δὲν φέρωσιν εἴδη ἐπιδεκτικὰ μολυσμοῦ καὶ ἐπιβάτας, καὶ ἂν τ.ς τῶν ἐκ τοῦ πληρώματος δὲν ἠσθένησε, καὶ τέλος ἂν ὑπάρχῃ ἐπιστήμων ἰατρὸς εἰς τὸ ὑγειονομεῖον νὰ ἐπισκέπτεται τὸ πλήρωμα. Τὰ δὲ ὑπάρχοντα λοιμοκαθαρτήρια, εἰς τὰ ὁποῖα δύναται νὰ καθαρισθῶσι τὰ ὑφ' ὁποιανδήποτε πιστοποίησιν ἐρχόμενα πλοῖα καὶ πράγματα εἶναι ἐννέα, δηλ. τῆς Σκιάθου, τῆς Σύρου, τῆς Ὕδρας, τῆς Ἀμαλιουπόλεως, τῆς Βονίτζης, τῆς Ταράτζης εἰς Φθιώτιδα, τοῦ Ἰτάμου εἰς Εὐρυτανίαν, τοῦ Ἀνίνου εἰς Ἀκαρνανίαν, καὶ τοῦ Πειραιῶς, ἀλλ' εἰς αὐτὸ, ἕνεκα τῆς θέσεως καὶ τῆς καταστάσεως τοῦ καταστήματος, καὶ ἕνεκα τῆς γειτονίας τῆς Πρωτευούσης, δὲν εἶναι συγχωρημένον μέχρι τοῦδε νὰ καθαρίζωνται, εἰμὴ ἐπιβάται καὶ ἀνεπίδεκτοι μολυσμοῦ πράγματείαι πάσης πιστοποιήσεως.

Ἐκτὸς τῶν λοιμοκαθαρτηρίων τούτων ὑπάρχει διὰ τὰ μεμολυσμένα πλοῖα ἓν λοιμοκομεῖον εἰς Δῆλον, ἀποτελοῦν μέρος τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου Σύρου.

Μολονότι ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ, ὅτι ὅσον πλειότερος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν λοιμοκαθαρτηρίων, τόσον μεγαλήτερος καὶ ὁ κίνδυνος τῆς δημοσίας ὑγείας· μολονταῦτα διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς Ναυτιλίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, ἐσυγχώρησεν εἰς ναυτικάς τινας νήσους, καὶ ἐν γένει ἀπεχούσας τῶν γενικῶν λοιμοκαθαρτηρίων νὰ ἀνεγείρωσι δημοτικαῖς δαπάναις τοπικὰ λοιμοκαθαρτήρια, εἰς τὰ ὁποῖα καθαρίζονται μόνον τὰ ἐπιτόπια πλοῖα.

Τὰ λοιμοκαθαρτήρια ταῦτα εἶναι τῶν Σπετζῶν, τῆς Ἄνδρου, τῆς Θήρας τῆς Τήνου καὶ Μυκόνου.

Τὰ ἔξοδα τῆς διατηρήσεως τούτων εἶναι εἰς βάρος τῶν δήμων εἰς οὓς ἀφέθη πρὸς ἴδιον ὄφελος καὶ ἡ εἴσπραξις τῶν δικαιωμάτων.

Τὸ δικαίωμα ὅμως τῆς ἐπιτηρήσεως καὶ τοῦ διορισμοῦ του προσωπικοῦ ἐπεφυλάχθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Κατὰ τὰ Μεδόρια ὑπάρχουσιν ἤδη καὶ τρία περιφράγματα· εἰς Σούρπιν, εἰς Ζαγαράκη Βρύσιν καὶ εἰς Κούρνοβον.

Κατὰ τὸν νέον Νόμον τὰ ἀπαιτούμενα εἰς τὸ Κράτος Ὑγειονομεῖα θέλουν εἶσθαι εἴκοσι ἕξ. Διὰ τὴν οἰκονομίαν τῶν ἐξόδων καὶ διὰ τὸ ὁμοιόμορφον διηρέθησαν εἰς τρεῖς κλάσεις ἀ. β'. καὶ γ'. Ἡ βάσις τῆς τάξεως ἐλήφθη ἀπὸ τὴν μικρὰν ἢ μεγάλην κίνησιν τοῦ λιμένος, ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐρχομένων ὑπὸ κάθαρσιν πλοίων, ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων, καὶ ἀπὸ τὰς εἰσπράξεις, τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἔχῃ ἓν ἕκαστον.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ ὑγειονομεῖα τῆς ἀ. τάξεως θέλουν εἶσθαι δύο, τὰ τῆ β'. δώδεκα, καὶ τὰ τῆς γ'. δώδεκα. Τὰ δὲ λοιμοκαθαρτήρια θέλουν εἶσθαι ἑνδεκα.

Δι' οὓς ἐρρέθη ἀνωτέρω λόγους καὶ τὰ λοιμοκαθαρτήρια διηρέθησαν εἰς τρεῖς κλάσεις, ὡς καὶ τὰ ὑγειονομεῖα· καὶ ἀ. μὲν θέλει εἶσθαι ἓν, β'. ὀκτὼ, καὶ γ'. δύο. Ὡς τρίτης τάξεως θεωροῦνται καὶ ὅλα τὰ συστηθέντα τοπικὰ καὶ αὐτὰ τὰ συστηθησόμενα, ἂν δῆμος τις ἤθελε ζητήσει νὰ συστήσῃ.

Λόγοι εὐκολίας τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς συγκοινωνίας μᾶς ἠνάγκασαν νὰ αὐξήσωμεν κατὰ δύο τὸν ἀριθμὸν τῶν λοιμοκαθαρτηρίων, καὶ τὸ μὲν ἓν θέλει συστηθῇ κατὰ τὰ δυτικὰ παράλια, διότι σήμερον σήμερον ἀναχωρῶν τις ἀπὸ τὸν λιμένα τῆς Βονίτζης δὲν θέλει εὑρῇ λοιμοκαθαρτήριον εἰμὴ εἰς τὸν τῆς Ὕδρας. Τὸ δὲ ἕτερον θέλει προστεθῇ κατὰ τὴν Εὐρυτανίαν, διότι τὸ ὑπάρχον ἤδη εἰς Ἰτέαμον δὲν δύναται νὰ ἦναι ἐν χρήσει καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα, καὶ οἱ ἄνθρωποι πολλάκις ἐμποδίζονται ἐκ τῆς χιόνος νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ Κράτος.

Ἐκτὸς τῶν κατὰ τὴν ξηρὰν λοιμοκαθαρτηρίων, εἰς τὰ ὁποῖα θέλουν καθαρίζεσθαι ἄνθρωποι, ζῶα, πράγματα καὶ πραγματεῖαι παντὸς εἴδους, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον διὰ τὴν εὐκολύνσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν συναλλαγμάτων νὰ συστηθῶσι κατὰ τὰ ὅρια καὶ τέσσαρα ὑγειονομικὰ περιφράγματα, εἰς τὰ ὁποῖα θέλουν καθαρίζεσθαι μόνον ζῶα, πράγματα μὴ ἐπιδεκτικὰ μολυσμοῦ, ἐπιστολαὶ καὶ ἄλλα ἔγγραφα καὶ νομίσματα.

Οἱ ὑγειονομικοὶ σταθμοὶ θέλουν εἶσθαι 64, τὰ δὲ φυλακεῖα 62.

Διὰ νὰ ἐμβῇ εἰς ἐνέργειαν τὸ προτεινόμενον ἤδη σύστημα, Κύριοι, ἀπαιτεῖται δαπάνη δραχ. 270.060. Τὰ ἐξοδευόμενα κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε σύστημα ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν φθάνουν τὸ ποσὸν τῶν δραχ. . . . . 90.706.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῶν Ἐπιθεωρητῶν.

Ἄρθρ. 2. Δύο Ἐπιθεωρηταὶ διορίζονται καθ' ὅλον τὸ Κράτος, μισθοδοτουμένου ἑνὸς ἑκάστου κατὰ μῆνα μὲ δραχμὰς διακοσίας πεντήκοντα.

Εἷς τοὐλάχιστον ἐξ αὐτῶν πρέπει νὰ ἦναι ἰατρός.

Τὸ ἔργον τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἕνα τῶν ἀνωτέρων Ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, μὲ ἐπιμίσθιον πεντήκοντα δραχ. κατὰ μῆνα.

Ἔξοδα ὁδοιπορίας χορηγοῦνται κατ' ἔτος εἰς ἕκαστον Ὑγειονομοεπιθεωρητὴν δραχ. πεντακόσιαι, περὶ τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον.

Οἱ Ἐπιθεωρηταὶ ὑπάγονται ἀμέσως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν Ὑγειονομείων.

1. Διαίρεσις αὐτῶν.

Ἄρθρ. 3. Τὰ Ὑγειονομεῖα διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις, πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης.

Καὶ πρώτης μὲν εἶναι δύο, δευτέρας δὲ, δώδεκα καὶ τρίτης, δώδεκα.

2. Προσωπικὸν καὶ μισθοδοσία αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 4. Τὸ προσωπικὸν ἑκάστου Ὑγειονομείου προσδιορίζεται καὶ μισθοδοτεῖται ἀναλόγως τῆς τάξεως, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ Ὑγειονομεῖον, ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 5. Τὸ Ὑγειονομεῖον ἀ. τάξεως σύγκειται:

1. ἐξ ἑνὸς Ὑγειονόμου μισθοδοτουμένου μηνιαίως μὲ . . . . . Δρ. 200
2. ἐξ ἑνὸς Ἰατροῦ 120
3. ἐξ ἑνὸς Γραμματέως 120
4. ἐξ ἑνὸς Γραφέως 80
5. ἐξ ἑνὸς Βοηθοῦ 60
6. ἐξ ἑνὸς Ἀρχιφύλακος 50
7. ἐξ ἑνὸς Καπνιστοῦ 50
8. ἐξ ἑνὸς προμηθευτοῦ, ἄνευ μισθοῦ, λαμβάνοντος τὰ νενομισμένα, κατὰ τὴν Ὑγειονομικὴν διατίμησιν, δικαιώματα.

9. ἐκ τριῶν τακτικῶν φυλάκων, μισθοδοτουμένου ἑκάστου μηνιαίως μὲ Δραχ. 40
10. ἐκ τῶν ἀναγκαίων, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἐκτάκτων φυλάκων, ἄνευ μισθοῦ, λαμβανόντων τὰ νενομισμένα τυχηρὰ κατὰ τὴν Ὑγειονομικὴν διατίμησιν.

Ἄρθρ. 6. Ἕκαστον Ὑγειονομεῖον Ϛ'. τάξεως σύγκειται:
1. ἐξ ἑνὸς Ὑγειονόμου, μισθοδοτουμένου μηνιαίως μὲ Δρ. 120
2. ἐξ ἑνὸς Ἰατροῦ » » 100
3. ἐξ ἑνὸς Γραμματέως » » 90
4. ἐξ ἑνὸς Ἀρχιφύλακος » » 45
5. ἐξ ἑνὸς Καπνιστοῦ, ἂν εἶναι χρεία, » 45
6. ἐξ ἑνὸς προμηθευτοῦ, ἂν ἦναι χρεία, ἄνευ μισθοῦ, λαμβάνοντος τὰ κανονισμένα, κατὰ τὴν Ὑγειονομικὴν διατίμησιν δικαιώματα.
7. ἐκ δύο τακτικῶν φυλάκων, μισθοδοτουμένου ἑκάστου μηνιαίως μὲ Δραχ. 35
8. ἐκ τῶν ἀναγκαίων, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἐκτάκτων φυλάκων, ἄνευ μισθοῦ, λαμβανόντων τὰ νενομισμένα τυχηρὰ κατὰ τὴν Ὑγειονομικὴν διατίμησιν.

Ἄρθρ. 7. Ἕκαστον Ὑγειονομεῖον γ'. τάξεως σύγκειται:
1. ἐξ ἑνὸς Ὑγειονόμου, μισθοδοτουμένου μηνιαίως μὲ Δρ. 100
2. ἐξ ἑνὸς Ἰατροῦ » » 80
3. ἐξ ἑνὸς Γραμματέως, ἂν ἦναι χρεία, » 80
4. ἐξ ἑνὸς προμηθευτοῦ, ἂν ἦναι ἀνάγκη τοιούτου λαμβάνοντος τὰ νενομισμένα κατὰ τὴν Ὑγειονομικὴν διατίμησιν δικαιώματα.
5. ἐκ δύο τακτικῶν φυλάκων μισθοδοτουμένου ἑκάστου μηνιαίως μὲ Δρ. 30
6. ἐκ τῶν ἀναγκαίων, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἐκτάκτων φυλάκων, ἄνευ μισθοῦ, λαμβανόντων τὰ κανονισμένα κατὰ τὴν Ὑγειονομικὴν διατίμησιν δικαιώματα.

Ἄρθρ. 8. Εἰς ὅσα τῶν Ὑγειονομείων, οἵας δήποτε τάξεως, ἀναγκαιοῦσιν εἰδικοὶ κωπηλάται, θέλουσι διορίζεσθαι παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου, μισθοδοτουμένου ἑκάστου μὲ Δρ. 25

Ὁ δὲ ἀριθμὸς αὐτῶν, καθ' ὅλον τὸ Κράτος, δὲν θέλει ὑπερβαίνει τοὺς δέκα πέντε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν

Ἄρθρ. 9. Παρ' ἑκάστῳ Ὑγειονομείῳ διατελεῖ καὶ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, συγκειμένη,
α'.) Παρὰ τοῦ Ὑγειονόμου.
β'.) Παρὰ τοῦ Ἰατροῦ τοῦ Ὑγειονομείου·
γ'.) Παρὰ τοῦ Δημάρχου τοῦ τόπου, ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ·
δ'.) Παρὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν Παρέδρου· καὶ
ε'.) Παρ' ἑνὸς πολίτου Ἕλληνος, ἐκλεγομένου κατὰ τριετίαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 10. Τῶν Ὑγειονομικῶν τούτων Ἐπιτροπῶν προεδρεύει ὁ Ὑγειονόμος.

Ἄρθρ. 11. Εἰς τόπους, ὅπου τυχὸν δὲν ὑπάρχει συστημένον Εἰρηνοδικεῖον, ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ σύγκειται μόνον ἐκ τῶν τεσσάρων μελῶν αὐτῆς.

Ἐν περιπτώσει διχοψηφίας, ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου νικᾷ.

Ἄρθρ. 12. Τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις Ἐπιτροπὴν Μέλη, ἐκπληροῦσι τὰ ἀνατεθέντα εἰς αὐτὰ καθήκοντα ἀμισθί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν.

Ἄρθρ. 13. Οἱ Ὑγειονομικοὶ Σταθμοὶ διαιροῦνται.
1. Εἰς ἁπλοῦς Ὑγειονομικοὺς Σταθμούς.
2. Εἰς Σταθμούς, εἰς οὓς εἶναι προσηρτημέναι Ἐπιστασίαι Ὑγειονομικῶν Περιφραγμάτων.

α. Περὶ τῶν ἁπλῶν Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν.

Ἄρθρ. 14. Οἱ ἁπλοῖ Ὑγειονομικοὶ Σταθμοὶ προσδιορίζονται ὅλοι τὸν ἀριθμὸν ἑξήκοντα τέσσαρες.

Ἄρθρ. 15. Ἑκάστου τῶν Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν προΐσταται εἷς Σταθμάρχης, μισθοδοτούμενος μηνιαίως μὲ δραχ. 60.

Ἐὰν ἡ χρεία τὸ καλῇ, διορίζονται ὑπ' αὐτὸν εἷς, ἢ καὶ πλειότεροι, κατὰ τὰς περιστάσεις, τακτικοὶ φύλακες, μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 30

6'. Περὶ τῶν Σταθμῶν, εἰς οὓς εἶναι προσηρτημένοι Ἐπιστασίαι Ὑγειονομικῶν Περιφραγμάτων.

Ἄρθρ. 16. Οἱ Σταθμοί, εἰς οὓς εἶναι προσηρτημένοι ἐπιστασίαι Ὑγειονομικῶν Περιφραγμάτων, προσδιορίζονται ἅπαντες εἰς τέσσαρας τὸν ἀριθμόν.

Ἄρθρ. 17. Ἑκάστου τῶν Ὑγειονομικῶν Περιφραγμάτων ἐφορεύει εἷς Σταθμάρχης, μισθοδοτούμενος μηνιαίως μὲ δραχμὰς . . . . . 60.

Χρείας δὲ καλούσης, διορίζονται ὑπ' αὐτὸν εἷς, ἢ καὶ πλειότεροι, κατὰ τὰς περιστάσεις, Ὑγειονομικαὶ φύλακες, μισθοδοτούμενοι μηνιαίως ἕκαστος μὲ δραχ. . . . 30.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ Ὑγειονομικῶν φυλακείων.

Ἄρθρ. 18. Τὰ Ὑγειονομικὰ φυλακεῖα προσδιορίζονται ἅπαντα τὸν ἀριθμὸν ἑξήκοντα δύο.

Ἄρθρ. 19. Εἰς ἕκαστον τῶν Ὑγειονομικῶν φυλακείων διορίζεται εἷς φύλαξ, μισθοδοτούμενος μηνιαίως μὲ δραχ. 40.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ'.

Περὶ τῶν Λοιμοκαθαρτηρίων.

1.) Διαίρεσις αὐτῶν.

Ἄρθρ. 20. Τὰ λοιμοκαθαρτήρια διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις· πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης.

Καὶ πρώτης μὲν εἶναι ἓν, δευτέρας δὲ, ἓκτὸν, καὶ τρίτης, δύο.

Εἰς τὴν τρίτην τάξιν ὑπάγονται καὶ ὅλα τὰ ὑπὸ τῶν δήμων συντηρούμενα λοιμοκαθαρτήρια.

2.) Προσωπικὸν καὶ μισθοδοσία.

Ἄρθρ. 21. Τὸ προσωπικὸν τῆς α'. τάξεως σύγκειται·

1. ἐξ ἑνὸς Ἐπιστάτου, μισθοδοτουμένου μηνιαίως μὲ . . . . . Δρ. 200
2. ἐξ ἑνὸς ἰατροῦ . . . . » 120
3. ἐξ ἑνὸς Γραμματέως . . . . » 100
4. ἐξ ἑνὸς Βιβλίου τῶν ἀποθηκῶν . . . » 80
5. ἐξ ἑνὸς ἀρχιφύλακος . . . . » 50
6. ἐξ ἑνὸς προμηθευτοῦ, ἄνευ μισθοῦ, λαμβάνοντος τὰ νενομισμένα κατὰ τὴν Ὑγειονομικὴν διατίμησιν δικαιώματα.

7. ἐκ τριῶν τακτικῶν φυλάκων, μισθοδοτουμένου ἑκάστου μὲ . . . . . Δρ. 40
8. ἐκ τῶν ἀναγκαίων, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἐκτάκτων φυλάκων καὶ ἀριστῶν, ἄνευ μισθοῦ, λαμβανόντων τὰ κανονισμένα τυχηρὰ δικαιώματα, κατὰ τὴν διατίμησιν.

Ἄρθρ. 22. Τὸ προσωπικὸν τῆς β'. τάξεως σύγκειται·

1. ἐξ ἑνὸς ἐπιστάτου, μισθοδοτουμένου μηνιαίως μὲ . . . . . Δρ. 120
2. ἐξ ἑνὸς ἰατροῦ . . . . » 100
3. ἐξ ἑνὸς Γραμματέως . . . . » 80
4. ἐξ ἑνὸς ἀρχιφύλακος . . . . » 45
5. ἐξ ἑνὸς προμηθευτοῦ, κατὰ τὴν χρείαν, ἄνευ μισθοῦ, λαμβάνοντος τὰ νενομισμένα κατὰ τὴν Ὑγειονομικὴν διατίμησιν δικαιώματα.
6. ἐκ δύο τακτικῶν φυλάκων, μισθοδοτουμένου μηνιαίως ἑκάστου μὲ δραχ. 35 κα.
7. ἐκ τῶν ἀναγκαίων ἐκτάκτων φυλάκων καὶ ἀριστῶν, ἄνευ μισθοῦ, λαμβανόντων τὰ κατὰ τὴν διατίμησιν νενομισμένα δικαιώματα.

Ἄρθρ. 23. Τὸ προσωπικὸν τῆς γ'. τάξεως σύγκειται·

1. ἐξ ἑνὸς ἐπιστάτου, μισθοδοτουμένου μηνιαίως μὲ . . . . . Δρ. 100
2. ἐξ ἑνὸς ἰατροῦ . . . . » 80
3. ἐξ ἑνὸς γραμματέως, ἐὰν ἦναι χρεία . . » 60
4. ἐκ δύο τακτικῶν φυλάκων, μισθοδοτουμένου μηνιαίως ἑκάστου μὲ . . . . » 30
5. ἐκ τῶν ἀναγκαίων ἐκτάκτων φυλάκων καὶ ἀριστῶν, ἄνευ μισθοῦ, λαμβανόντων τὰ κατὰ τὴν Ὑγειονομικὴν διατίμησιν κανονισμένα δικαιώματα.

Ἄρθρ. 24. Οἱ Ὑγειονόμοι, οἱ ἰατροὶ τῶν Ὑγειονομείων καὶ οἱ Γραμματεῖς αὐτῶν, ὅταν δὲν προσγίνεται βλάβη εἰς τὰ κύρια αὐτῶν καθήκοντα, ἐπιφορτίζονται καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν λοιμοκαθαρτηρίων, λαμβάνοντες διὰ τοῦτο ἐπιμισθίων κατὰ μῆνα, οἱ μὲν Ὑγειονόμοι ἀπὸ δραχ. 40—80· οἱ δὲ ἰατροὶ ἀπὸ 30—60· οἱ δὲ Γραμματεῖς, ὁποιουδήποτε βαθμοῦ καὶ ἂν ὦσιν, ἀπὸ 15—30.

Ἄρθρ. 25. Οἱ Γραμματεῖς τῶν Ὑγειονομείων, ἢ λοιμοκαθαρτηρίων, ὅταν ἐκπληρώσι χρέη ἐπιστάτου λοιμοκομείου, λαμβάνουν ἐπιμίσθιον 15—30 δραχ. κατὰ μῆνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ βαθμολογίας τῶν Ὑγειονομικῶν ἐν γένει Ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 26. Ἡ βαθμολογία τῶν Ὑγειονομικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων κανονίζεται, ὡς ἑξῆς:

1. Οἱ ἐπιθεωρηταὶ ἔχουσι βαθμὸν τμηματάρχου δ'. τάξεως.

2. Οἱ Ὑγειονόμοι καὶ Ἐπιστάται τῶν λοιμοκαθαρτηρίων τῆς ἀ. τάξεως ἔχουσι βαθμὸν Ἐπάρχου.

3. Οἱ Ὑγειονόμοι καὶ ἐπιστάται τῶν λοιμοκαθαρτηρίων τῆς δ'. τάξεως, καθὼς καὶ οἱ Γραμματεῖς τῶν Ὑγειονομείων καὶ λοιμοκαθαρτηρίων ἀ. τάξεως, ἔχουσι βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Γραμματέως δ'. τάξεως.

Ἄρθρ. 27. Οἱ Γεν. ἐπιθεωρηταὶ τῶν Ὑγειονομείων ἔπονται εἰς τοὺς Τμηματάρχας δευτέρας τάξεως.

Οἱ Ὑγειονόμοι ἀ. τάξεως ἕπονται εἰς τοὺς Ἐπάρχους.

Οἱ μετὰ τοὺς Ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους ἰσόβαθμοι ὑπάλληλοι τῶν λοιμοκαθαρτηρίων, ἕπονται εἰς αὐτούς.

Ἄρθρ. 28. Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος θέλουν κανονισθῆ τὰ διακριτικὰ σημεῖα τῆς στολῆς, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ ἑνὸς ἑκάστου.

Ἄρθρ. 29. Οἱ παρὰ ταῖς Ὑγειονομικαῖς καὶ λοιμοκαθαρτικαῖς ἀρχαῖς Γραφεῖς καὶ Βοηθοί, Ἀρχιφύλακες, Καπνισταὶ τακτικοὶ φύλακες καὶ προμηθευταί, διορίζονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ. Παρὰ δὲ τοῦ Ἐπάρχου διορίζονται οἱ ἔκτακτοι φύλακες καὶ ἀεριοταί, ἀλλὰ θέλει ἀκούει πάντοτε καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἀρμοδίου Ὑγειονομείου, ἢ τοῦ Ἐπιστάτου τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου, περὶ τοῦ διορισθησομένου. Ὁσάκις ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαρχόντων φυλάκων καὶ τῶν ἀεριστῶν δὲν ἐπαρκεῖ, προσλαμβάνει αἰσθεν τοὺς ἀναγκαίους.

Ἄρθρ. 30. Εἰς τοὺς Ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους, ὅν ἦναι δυνατὸν, ἀνατίθενται καὶ ἔργα Οἰκονομικῶν, ἢ Ναυτικῶν ὑπαλλήλων, ἄνευ ἰδιαιτέρου ἐπιμισθίου.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουνίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει, νὰ συνέλθωσι τὴν ἐγγεγραμμένην Δευτέραν τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου καὶ σύστασιν Ἐπιτροπῆς, καὶ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν αὐτῶν, ἐπὶ γενικῆ Συνεδρίασει, ἡ πρότασις τοῦ Κ. Πανταποπούλου.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπομένως λέγει, ὅτι, καθόσον ἀφορᾷ τὰς εἰς τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ζητηθείσας αὐτῷ διασαφήσεις, διὰ μὲν τὰς δύο, περὶ Δημάρχου καὶ Παρέδρου Αἰγείρας, Ἐθνοφυλακῆς καὶ Ὁδηγῶν, καὶ περὶ Μαγγινοπούλου, ἐπιφυλάττεται νὰ δώσῃ αὐτὰς εἰς τὸ σῶμα, εἰς ἄλλην περίστασιν. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν ἀδελφῶν Γουλιανιτῶν ἐρώτησιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Αἰνιάνος, ἐκθέτει, ὅτι πρὸ καιροῦ εἶχον δοθῆ ὁδηγίαι εἰς τοὺς Προξένους νὰ ἐπιλαμβάνωνται Δικαστικῶν τινῶν καθηκόντων, μάλιστα ἐν Τουρκίᾳ, εἰς τοιχν ἀναφυομένας ἀναμεταξὺ Ἑλλήνων διαφοράς. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ Δικαστήρια δὲν εἶχον ἀποδώσει εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας κανὲν κῦρος, ἡ τότε Γραμματεία τῶν Ἐξωτερικῶν εἶχε καθυποβάλει Νόμον περὶ τούτου, εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Ὅτε ἡ Σεπτεμβριανὴ μεταβολὴ ἔφερεν ἀναπεξέργαστον τοιοῦτον Νόμον, καὶ τὰ μετὰ ταῦτα δὲν ἐπέτρεψαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ καθυποβάλῃ νέον Νόμον, τὸν ὁποῖον ὅμως ἔχει ἕτοιμον καὶ θέλει καθυποβάλει ἐντὸς τῆς Συνόδου ταύτης. Ἐντοσούτοις, διὰ νὰ μὴ μένουν ἀπροστάτευτοι οἱ Ἕλληνες ὑπήκοοι εἰς τὴν Τουρκίαν, ὅπου καὶ αἱ λοιπαὶ Συνταγματικαὶ Δυνάμεις παρεχώρησαν εἰς τοὺς Πρέσβεις τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ὑπηκόων των, οἱ Πρόξενοι ἐξηκολούθησαν νὰ ἐνεργῶσι τοιαῦτα καθήκοντα, καὶ δυνάμει τῶν ὁδηγιῶν τούτων ἐπιλήφθη τῆς ὑποθέσεως τῶν Γουλιανιτῶν ὁ Πρόξενος.

Ἐξιστορεῖ ἐπομένως τὰ περιστατικὰ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, λέγων, ὅτι ἡ ἐνάγουσα αὐτοὺς γυνὴ διετυμπάνιζετο, ὅτι ἐγένετο μὲν συμβιβασμὸς ἐνώπιον τῆς Πρεσβείας Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ὅτι μόνον τῆς ὑποθέσεως τοῦ συμβιβαστικοῦ ἐγγράφου ὑπῆρχε βεβαιότης, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐν αὐτῷ ἐνδιαλαμβανομένων. Διὰ ταῦτα ἡ Πρεσβεία διέταξε τὸν Πρόξενον, νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως, καὶ οὗτος, προκειμένης μάλιστα σημαντικῆς ποσότητος, ἐξ 120 χιλιάδων γροσίων, τῶν ὁποίων ἀπαιτοῦντο νὰ δώσωσιν ἐγγύησιν οἱ Γουλιανῖται, ἐπὶ ἀπειθείᾳ των, τοὺς ἐφυλάκισεν εἰς ἰδιαίτερον τοῦ Προξενείου δωμάτιον ὀλίγας ἡμέρας. Ὅτι μολαταῦτα

τὸ Ὑπουργεῖον ἐπέπληξεν αὐστηρὰ τὸν Πρόξενον καὶ διέταξε νὰ ἀρεθῶσι ἀνενόχλητοι οἱ ἀναφερθέντες.

Ὁ ζητήσας τὰς διασαφήσεις Γερουσιαστὴς ζητεῖ, νὰ παρουσιασθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ τῶν Γουλιανιτῶν καὶ ἡ ἀπολογία τοῦ Προξένου. Παρατηρεῖ, ὅτι αἱ ὁδηγίαι δὲν εἶναι Νόμοι, καθὼς ἐξέθεσε καὶ ὁ Κύριος Ὑπουργός, καὶ ὅτι τὰ δικαστήρια δὲν ἀναγνώρισαν τὰς Προξενικὰς πράξεις. Ὅτι μάλιστα μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγματος ὤφειλε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειαν τοιούτων ὁδηγιῶν. Παρατηρεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι, καθὰ ἐξέθεσαν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, καὶ κατ' αὐτὰς ἀκόμη τὰς ὁδηγίας, δὲν ἦσαν ἀρμόδιαι αἱ Ἑλληνικαὶ Ἀρχαὶ νὰ ἐπιληφθῶσιν ὑποθέσεως Οθωμανίδος ὑπηκόου, κατ' Ἑλλήνων. Ὅτι τέλος συνομολογεῖται, ὅτι ἔγεινε κράτησις τῶν ἀναφερομένων, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ, διὰ νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὴν διαταξασαν ταύτην ἀρχὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὤφειλε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπιβάλῃ ποινὴν, καθότι αὐτὸ τὸ ἴδιον ἀποδοκιμάζει τὴν κράτησιν ταύτην.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπαιτῶμεν αὐστηρὰν τήρησιν τύπων, εἰς μέρη μάλιστα, ὅπου, διὰ τὸ συμφέρον αὐτὸ τῶν συμπολιτῶν των, ἐκτάκτως ἐπιλαμβάνονται τοιούτων ὑποθέσεων οἱ Πρόξενοι. Ἔχομεν τὸ παράδειγμα τῶν Γάλλων αὐτῶν, ἂν καὶ Συνταγματικοῦ ἔθνους, οἵτινες ἐπιλαμβάνονται τῶν ὑποθέσεων τῶν Γάλλων.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι προκειμένης διαφορᾶς ἀναμεταξὺ Ἑλλήνων, δὲν εἶναι ἄτοπον νὰ ἐπιλαμβάνεται ἡ Ἑλληνικὴ Ἀρχὴ, ἀλλ' ὅτι προφυλάκισις, ἥτις δὲν ἤθελεν ἐπιτραπῇ ἐνταῦθα, πολὺ ὀλιγώτερον ἐδύνατο νὰ ἐνεργηθῇ παρ' Ἀρχῆς, μὴν ἐχούσης ἰδίως Δικαστικὰ καθήκοντα, καὶ συμφωνεῖ μὲ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ δώσῃ ἓν παράδειγμα. Ὅτι καὶ ἂν ἦχε δικαίωμα νὰ φυλακίσῃ τοὺς Γουλιανίτας, ἔπρεπε νὰ κάμῃ τοῦτο, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως· ἄλλως ἐδύνατο νὰ τοὺς δικάσῃ ἐρήμην. Παρατηρεῖ ἐν τοσούτῳ, ὅτι σκοπὸς τῆς Γερουσίας ἦτο μόνον, νὰ ζητήσῃ τὰς ὁποίας ἔδωσεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς πληροφορίας, καὶ οὐχὶ νὰ δικάσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀναγγέλλει ἑπομένως, ὅτι, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, κρίνει συμφέρον τὸ Σῶμα,

διὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν Πρακτικῶν καὶ τὴν πρότασιν τοῦ Κυρίου Πονηροπούλου. Ἑπομένως λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμαδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Ἰουνίου 1843, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις ἡ ἀνάγνωσις τῆς ὑπὲρ τῆς φανερᾶς ψηφορίας προτάσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Πονηροπούλου. Ἡ πρότασις ἀναγινώσκεται. Ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν τῆς Ἑλλάδος.

Δυνάμει τοῦ ἄρθρου 75 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, προτείνω τὴν παραδοχὴν τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, ἀντὶ τῆς μυστικῆς, περὶ ἧς εἰς τὸ ἄρθρον 44 τοῦ ἰδίου γίνεται μνεία, στηριζόμενος πρὸ πάντων εἰς τοὺς ἑφεξῆς λόγους.

Τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, πρὸς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν τείνοντα, εἶναι ἄτοπον νὰ διαφωνοῦν, ὡς πρὸς τὰ μέσα τῆς ἐπιτυχίας του, καὶ τοῦτο, διὰ νὰ μὴ μένῃ ὑπόνοια εἰς κανὲν ἐκ τῶν δύο, ὡς πρὸς τὸ ἀνεξάρτητον τοῦ χαρακτῆρός του.

Καὶ ὅμως παρετηρήθη δυστυχῶς, ὅτι τὸ ἄτοπον τοῦτο ἔλαβε χώραν μεταξὺ τῶν δύο Νομοθετικῶν Σωμάτων τῆς Ἑλλάδος: τῆς τε Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας. Διότι, ἐν ᾧ εἰς τὴν Βουλὴν, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια εἶναι προσδιορισμένη ἐπὶ τριετίαν, καὶ δύναται μάλιστα νὰ μειωθῇ, ὁπόταν ἡ ἐξουσία τὸ νομίσῃ ἀναγ-

καῖον: ἡ δὲ ἐκ νέου ἐκλογὴ τῶν αὐτῶν προσώπων ἐξήρτηται ἐκ τῆς συνδρομῆς διαφόρων περιστάσεων: παρεδέχθη εἰς τε τὴν ἀρχὴν, τὰ καθέκαστα καὶ τὸ σύνολον τῶν Νομοσχεδίων, ἡ φανερὰ ψηφηφορία, εἰς τὴν Γερουσίαν, εἰς τῆς ὁποίας τὰ Μέλη, ὡς ἰσόβια, δὲν εἶναι, οὔτε πιθανὸν νὰ ἐπενεργήσωσιν ἄλλαι περιστάσεις, παρὰ τὰς τῆς πεποιθήσεως, ἐκρίθη καλητέρα ἡ μυστικὴ ψηφηφορία εἰς τὸ Σύνολον.

Ἡ διαφορὰ δὲ αὕτη παρέχουσα ὕλην εἰς διαφόρους, ὡς ἐρρέθη, λυπηρὰς σκέψεις, ὡς ἐκ τῆς μὴ ἑνότητος τῶν δύο Νομοθετικῶν Σωμάτων, παραδίδει συνάμα καὶ εἰς τοῦ δυσκολωτέρου τὴν ἀντίληψιν, ψηλαφητὴν τὴν ἀντίρασιν.

Διατὶ οἱ Γερουσιασταὶ ἀπέκλεισαν τὴν φανερὰν ψηφηφορίαν; Πρὸς ποῖον σκοπὸν οἱ Βουλευταὶ ἐπροτίμησαν τὴν φανερὰν ψηφηφορίαν; Μόναι αἱ βάσεις αὗται τῶν ὁποίων τὴν ἀνάπτυξιν ἐπιφέρω ἤδη, ἀρκοῦν νὰ πείσουν ἕκαστον, πόσον συμφέρει νὰ προτιμηθῇ ἡ φανερὰ ψηφηφορία, ἐξ ἧς καὶ ἂν καθ' ὑπόθεσιν προκύψωσιν ἄτοπα τινὰ, θέλουσιν εἶσθαι ταῦτα ἐλάσσονα τῶν ὅσα ἐνδέθεται νὰ παρέλθωσιν ἐκ τῆς μυστικῆς.

Ἡ Γερουσία ἐπροτίμησε τὴν μυστικὴν ψηφηφορίαν, διότι αὕτη ἐξασφαλίζει, λέγουν, ἀσθενεῖς, ἢ ἄλλως χλονιζομένας πεποιθήσεις, ἐνώπιον ἰσχυρῶν θελήσεων.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν φανερὰν ψηφηφορίαν, διότι ἡ ψηφηφορία αὕτη περιβαλλομένη ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ φάσμα της, παρέχει πλειότερα ἐχέγγυα, ἐπειδὴ δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς ἰσχυρὰς θελήσεις, ἀλλ' ὁδηγεῖται ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ ἀπὸ τὸν ἐλεύθερον τύπον.

Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ἀποτελεῖ, Κύριοι, ἀνεπίδεκτον ἄλλης μορφῆς, ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν καὶ οἱ διδάσκαλοι τῶν Συνταγματικῶν Κυβερνήσεων ἀνεγνώρισαν ἀρτίως. Γνωρίζετε, ὅτι καὶ εἰς τὴν Βουλὴν τῆς πεφωτισμένης Γαλλίας καθιερώθη τέλος πάντων ἡ γόνιμος πολλῶν καλῶν φανερὰ ψηφηφορία, μεταχειρισθέντων

ἐπὶ τούτῳ τῶν εὐγλώττων ῥητόρων της, πρὸς τοῖς ἄλλοις λόγοις, καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς τῆς Ἑλλάδος, ὡς παράδειγμα.

Ἔπειτα, δὲν εἶναι καὶ παράδοξον, Κύριοι, κατὰ τὴν συζήτησιν Νομοσχεδίου τινος, ὡς πρὸς μὲν τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα, ἡ ψηφηφορία νὰ ἦναι φανερὰ, ὡς πρὸς δὲ τὸ Σύνολον, μυστική;

Ἡ διαφορὰ αὕτη δύναται νὰ ὑπολη φθῇ, ὡς μέσον διαφθορᾶς καὶ ἐξ ἐκείνων μάλιστα τῶν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων δύναταί τις νὰ δοκιμάσῃ πρῶτον τὰς συνειδήσεις, διὰ νὰ τὰς διαφθείρῃ ἔπειτα.

Ἀλλέως, καὶ αὐτὴ ἡ δημοσία συζήτησις, τὴν ὁποίαν καθιέρωσε τὸ Σύνταγμά μας, θεωρεῖται ἄσκοπος. Καὶ τῷὄντι: γίνεταί τι παραδοξώτερον, ἢ κατὰ τὴν συζήτησιν ἀντικειμένου τινός, διαιρεθεισῶν τῶν γνωμῶν, ἐν ᾧ φαίνεται, ὅτι ἡ παραδεχθησομένη γνώμη εἶναι τῶν πλειόνων, ἔπειτα, μυστικῆς ψηφηφορίας γενομένης, κατὰ τὸ Σύνολον, νὰ ἐξαχθῇ τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα, χωρὶς κἂν ἡ λογικὴ πιθανότης νὰ ὑπάρχῃ, ὅτι ἡ τελευταία εἶναι καὶ ἡ ὀρθωτέρα;

Ἐπαναλαμβάνω καὶ τελευταῖον, ὅτι θεωρῶ δίκαιον καὶ ἀναγκαῖον, ὥστε ἡ τηρουμένη παρὰ τῆς Βουλῆς φανερὰ ψηφηφορία εἰς τὰς κοινὰς τῆς πατρίδος ὑποθέσεις, νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, εἰς τῆς ὁποίας τὰ Μέλη φαίνονται ἰδιαίτερα συστατικὰ, τὸ σοβαρὸν, ἡ πολυπειρία, ἡ πρεσβυτικὴ ἀνοχὴ καὶ ἡ μετριοπάθεια: συστατικὰ, ἅτινα δὲν συντρέχουν, καθ' ὁλοκληρίαν εἰς ἄλλην Βουλὴν Ἀντιπροσώπων, καὶ πρὸς τοῦτο προτείνω τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου 44 τὴν τροποποίησιν, διὰ ν' ἀντικατασταθῇ ἡ φανερὰ, ἀντὶ τῆς μυστικῆς ψηφηφορίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Ἰουνίου 1843.

Ν. Πουηρόπουλος.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη εἰς δύο λόγους κυρίως στηρίζεται.

Ἀν. Εἷς τὸ, ὅτι, ἐπειδὴ παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν φα-

νερὰν ψηφηφορίαν, ὀφείλει νὰ τὴν παραδεχθῇ καὶ ἡ Γερουσία, διὰ νὰ ὑπάρχῃ συμφωνία καὶ ὁμοιόμορφον.

Β'ον. Τίς τό, ὅτι, ἔχομεν τὸ παράδειγμα τῆς Γαλλίας, ἥτις, ἀφ' οὗ 30 ἔτη εἶχε τὴν μυστικὴν ψηφηφορίαν, τώρα παρεδέχθη τὴν φανερὰν.

Τὸν πρῶτον λόγον, θεωρεῖ προσβολὴν τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Σώματος· διότι ἕκαστον Νομοθετικὸν Σῶμα, ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν πεποίθησίν του ὁδηγούμενον, οὐδόλως ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰ βήματα τοῦ ἄλλου, καὶ Συνταγματικὴ ἀρχὴ ὑπάρχει, ὅτι ἕκαστον αὐτῶν, μήτε κἂν τὰς πράξεις τοῦ ἄλλου ὀφείλει νὰ γινώσκῃ. Τούτου λαμπρὸν παράδειγμα ἔδωσεν αὐτὴ ἡ Βουλή, ἥτις, ἂν καὶ ὁ κανονισμὸς τῆς Γερουσίας ἐσυζητήθη καὶ ἐξεδόθη πρὶν τοῦ ἰδικοῦ της, δὲν συνεμορφώθη μ' ὅλα ταῦτα, ἀκολουθήσασα τὴν ἰδίαν πεποίθησίν της καὶ παραδεχθεῖσα τὴν φανερὰν ψηφηφορίαν.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν δεύτερον λόγον, ἡ Βουλὴ τῆς Γαλλίας, τριάκοντα χρόνους εἶχε τὴν μυστικὴν ψηφηφορίαν, καὶ τώρα μόλις παρεδέχθη τὴν φανερὰν, μετὰ σκληρὰν τοῦ ἔθνους ἐκείνου πρόοδον, ἐν ᾧ ἡ Ἑλλὰς τώρα κατὰ πρώτον βλέπει Βουλευτικὰ Σώματα. Πλὴν τούτου, εἰς αὐτὴν τὴν Γαλλίαν συμβαίνει, ὅτι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἡ μὲν Βουλὴ ἔχει τὴν φανερὰν, ἡ δὲ Γερουσία τὴν μυστικὴν ψηφηφορίαν. Διὰ ὃ, ἀμφότεραι αἱ βάσεις, ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ πρότεινας τὴν τροπολογίαν, εἶναι ἀνίσχυροι.

Ἀλλὰ, πλέον τούτων, πρέπει νὰ θεωρήσωμεν πρῶτον, ἂν ἡ πρότασις αὕτη δύναται νὰ λεχθῇ ὑπ' ὄψιν. Συζητουμένου τοῦ Κανονισμοῦ κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην, ἐπρότειναν τινες τὴν φανερὰν ψηφηφορίαν. Ἄλλοι δέ, τὴν μυστικήν. Συζητήσεως γενομένης, ἡ ὑπὲρ τῆς φανερᾶς πρότασις ἀπερρίφθη καὶ ἴσχυσεν ἡ ἀντίθετος. Δυνάμει λοιπὸν τοῦ ἄρθρου 63 τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Συντάγματος, ἡ σημερινὴ πρότασις, ὄχι μόνον εἶναι ἀπαράδεκτος, ἀλλὰ μήτε δύναται νὰ λεχθῇ ὑπ' ὄψιν.

Πλὴν τούτων, εἰς ἄλλην τινὰ Συνεδρίασιν ὁ αὐτὸς Κ. Γερουσιαστὴς ἔκαμε τοιαύτην πρότασιν, τὴν ὁποίαν καὶ ὑπεστήριζεν ἕτερον μέλος τῆς Γερουσίας. Ἐν ᾧ ἐπρόκειτο περὶ τῆς συζητήσεώς της, ὁ ἴδιος Κ. Γερουσιαστὴς τὴν ἀνεκάλεσε, γνωρίσας, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ λεχθῇ ὑπ' ὄψιν· διὸ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἡ πρότασις αὕτη δὲν δύναται νὰ προταθῇ εἰς νέαν συζήτησιν.

Παρατηρεῖ, ὅτι ὁ κανονισμὸς ἐπιτρέπει μὲν τὴν μεταβολὴν τῶν ἄρθρων αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ μεταβληθὲν τοῦτο ὑπάγεται εἰς τοὺς γενικοὺς κανόνας, δηλ. εἰς τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον καὶ τὸ 63 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ ἑρμηνεύει, διότι ἄλλως, καθημέραν νέαι τροπολογίαι ἤθελον προτείνονται, καὶ ματαίᾳ χρονοτριβὴ ἤθελε προκύψει.

Διὰ ὅλα ταῦτα ἐξαιτεῖται, νὰ μὴ λεχθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ μνησθεῖσα πρότασις.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Πονηρόπουλος ἀπαντᾷ, ὅτι εἰς τὰ ὅσα ὁ προλαλήσας, περὶ ἀνεξαρτησίας τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ περὶ τοῦ παραδείγματος τῆς Γαλλίας ἀνέφερεν, ἐπιρυλάττεται νὰ ἀπαντήσῃ, ὅταν γίνῃ λόγος περὶ τῆς οὐσίας. Περιορίζεται ἤδη εἰς τὸ ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἔνστασιν, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ἀνίσχυρον καὶ μηδαμινήν.

Ὁ Κανονισμὸς λέγει μὲν, ὅτι πρότασις ἀποβληθεῖσα ἅπαξ, δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ὑπ' ὄψιν, κατὰ τὴν αὐτὴν Σύνοδον. Ἀλλ' ἀναμφιβόλως, δὲν δύναται να θεωρήσῃ τις, ὡς προτάσεις, τὰς πρὶν τῆς κυρώσεως τοῦ Κανονισμοῦ, οὐδενὸς μάλιστα τοιούτου ὑπάρχοντος, προταθείσας, καὶ νὰ δοθῇ τοιουτοτρόπως ὀπισθενεργὸς δύναμις εἰς τὸν εἰσέτι ἀνεπικύρωτον Κανονισμόν. Ἀναμφιβόλως, ἂν μετὰ τὴν κύρωσιν τούτου, πρότασίς τις ἀπερρίπτετο, αὐτὴ δὲν ἠδύνατο νὰ λεχθῇ ὑπ' ὄψιν, κατὰ τὴν αὐτὴν Σύνοδον· ἀλλὰ διὰ τοῦ ἄρθρ. 63 δὲν ἐδύνατο νὰ ἀποκλείσῃ τις τὰ μέλη τῆς Γερουσίας, ἀπὸ τὸ νὰ διορθώσωσι τυχὸν παρεισρρύσαντα λάθη λόγου, διὰ τῶν ὁποίων μάλιστα, συνετάχθη τὸ ἄρθρ. 75 τοῦ Κανονισμοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει διαφορὰν Συνόδου ἢ Περιόδου, καὶ τὸ ὁποῖον ἄλλως καθίστατο περιττόν. Ὅταν Νόμος ῥητὸς δὲν ἀπαγορεύει τοιαύτην διόρθωσιν, ἡ ὀρθὴ κρίσις ὑπαγορεύει ἐκ τοῦ ἐναντίου τὴν ἐπάνοδον, πρὸς διόρθωσιν μάλιστα σφαλμάτων, καθὼς εἶναι ἡ παραδοχὴ τῆς μυστικῆς ψηφηφορίας, ἀναμφιβόλως εἰς τὰ ἀνεξάρτητα χαρακτῆρα τῶν Γερουσιαστῶν.

Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ, ὅτι ὁ ἴδιος ἄλλοτε ἔκαμε πρότασιν, περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, παρατηρεῖ, ὅτι ἀφ' οὗ προσκλήθη νὰ τὴν παρουσιάσῃ ἐγγράφου, δὲν τὴν ἐπαρουσίασε, μήτε ἐσυζητήθη πάποτε, διαγραφέντων μάλιστα ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνεδριάσεως ἐκείνης, τῶν λόγων του, ὑπὲρ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας κατ' ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας καὶ διὰ συγκαταθέσεώς του. Πρότασις λοιπὸν, τότε κυ-

ρίως, μήτε ἔλαβε χώραν, μήτε ἀπερρίφθη, ὥστε σήμερον νὰ μὴ λησθῇ ὑπ' ὄψιν.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πιθανότητα τῆς χρονοτριβῆς, ἂν ἤθελον προταθῇ τροπολογίαι τοῦ Κανονισμοῦ, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ πιθανότης αὕτη δὲν ὑπάρχει· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπῆρχε, δὲν εἶναι νόμιμος λόγος, πρὸς ἀπόκρουσιν προτάσεως σκοπὸν ἐχούσης βελτίωσιν συστήματος καὶ διόρθωσιν λάθους. Διὰ ταῦτα ἐπικαλούμενος τὸ 60 ἄρθρον ἐξαιτεῖται, νὰ τυπωθῇ ἡ πρότασις του καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ τμήματα, εἰς προδιάσκεψιν.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἔνστασις εἶναι σοβαρά, ἂν καὶ περιστρεφομένη εἰς ἁπλοῦς τύπους, καθότι μάλιστα οἱ τύποι νικῶσι τὴν οὐσίαν. Τὸ ἄρθρ. 63 τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τὸ 81 τοῦ Συντάγματος, καθιέρωσαν, ὅτι πρότασις δὲν δύναται κατὰ τὴν αὐτὴν Σύνοδον νὰ ἐπαναληφθῇ, καὶ ἀναμφίβολον εἶναι, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρ. 44 ἀπερρίφθη ἡ φανερά, περὶ τοῦ Συνόλου ψηφοφορία.

Τὸ ἄρθρ. 18 τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ 63 τοῦ Κανονισμοῦ, ὑπηγόρευσαν ἡ ἀπαιτουμένη ἀξιοπιστία τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἵνα ἄλλως ἤθελε καταστραφῇ. Ἄνισως σήμερον ἐπερωτήζετο, ὅτι χθὲς ἀπεδοκιμάσθη. Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ὄχι μόνον ἡ φανερὰ ψηφοφορία ἀπεδοκιμάσθη, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν ἐγένετο καὶ Νόμος, αἱ δὲ ἀλλαγαὶ τῶν Νόμων, οὐχὶ μόνον δὲν ἐπιτρέπονται ἐντὸς τῆς αὐτῆς Συνόδου, ἀλλὰ καὶ παντοτε ἐπιβλαβεῖς εἶναι εἰς τὰ ἔθνη, τῶν ὁποίων ἡ ἱστορία μᾶς διδάσκει, ὅτι τῆς συνεχοῦς ἀλλαγῆς τῶν Νόμων προτιμητέα εἶναι ἡ εἰς τοὺς ἧττον καλοὺς ἐπιμονή, καθότι τότε μόνον οἱ λαοὶ θέλουν σεβασθῇ τοὺς Νόμους, ὅταν οἱ Νομοθέται δὲν θέλουν τοὺς ἀνακαλεῖ καθεκάστην, καὶ τότε μόνον θέλει παγιωθῇ ἡ ἠθική, ὅταν παγιωθῶσι καὶ οἱ Νόμοι.

Ὁ προτείνων τὴν ἔνστασιν λέγει, ὅτι σέβεται τὴν ἀρχὴν τῆς προτιμήσεως τῶν τύπων, ἀλλ' οὐδένα ἐντ[illegible] εὑρίσκει προσβαλλόμενον. Διότι, ἐπαναλαμβάνει, ἀπὸ [illegible] προτάσεως οὐδεμιᾶς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ σ[illegible]τασις τοῦ Κανονισμοῦ, πρὶν τῆς κυρώσεώς του, καὶ [illegible] ἄρθρ. 75 ἀπεκαθίστατο τότε περιττὸν, ἐν ᾧ ἀνάγκη [illegible] αὐτοῦ δὲν ἦτο, διὰ νὰ γνωσθῇ, ὅτι εἰς ἑκάστην νέαν Σ[illegible]ον, δύναται ὁ Κανονισμὸς νὰ ἐπιθεωρηθῇ. Νομίζει ὅτι τὰ ἔθνη πρέπει νὰ διορθώνουν τὴν Νομοθεσίαν των [illegible] ὁσάκις τὴν βλέπουν σφαλερὰν, καὶ νὰ μὴν ἦναι στάσιμ[illegible] Ἄλλως κἀμμία πρόοδος δὲν ἐλπί-

ζεται εἰς τὰς Κοινωνίας, καὶ μάλιστα τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, καθὸ ἀρτισύστατον. Ἐπομένως ζητεῖ, νὰ διαταχθῇ ἡ ἐκτύπωσις τῆς προτάσεώς του καὶ νὰ προσδιορισθῇ ἡμέρα πρὸς σύζήτησιν ταύτης.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι προκειμένης παρεμπιπτούσης προτάσεως, δηλαδὴ ἐνστάσεως περὶ τοῦ ὅτι ἡ πρότασις αὕτη δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀντικείμενον συζητήσεως, ἐξαιτεῖται τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 39 τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἔθεσε τὸ ζήτημα οὕτως:

« Εἶναι συζητητέα ἡ περὶ φανερᾶς ψηφοφορίας πρότασις τοῦ Κ. Πανηρεπούλου, ἢ ὄχι; »

Ψηφοφορίας μυστικῆς γενομένης, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει, ὅτι ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 24, πρὸς 5, ἀποφαίνεται μὴ συζητητέαν τὴν πρότασιν τοῦ Κ. Πανηρεπούλου.

Ἀναγινώσκεται φιλοφρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κώστα Μπότζαρη, ἐξαιτουμένου 45 ἡμερῶν ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἡ Γερουσία παραχωρεῖ αὐτῷ ἄδειαν 45 ἡμερῶν.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Γ. Παξιμαδᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 [illegible]

Ἐκφωνηθέντος τοῦ [illegible] καὶ [illegible]ντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων [illegible] κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ζητεῖ, νὰ σημειωθῶσι τὰ ὀνόματα τῶν ἀπόντων Γερουσιαστῶν.

Παρατηρεῖται, ὅτι κατὰ τὸν Κανονισμὸν, τότε μόνον δύναται τοῦτο νὰ ζητηθῇ, ὅταν Γερουσιαστὴς λείπῃ ἀπὸ τρεῖς κατὰ συνέχειαν Συνεδριάσεις. Ὅτι δὲ τοῦτο δὲν ἠκολουθήσεν ἀκόμη, ἐξάγεται ἐκ τῶν καθ' ἑκάστην Συνεδρίασιν σημειουμένων καταλόγων.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἔκθεσις τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν Νομοσχεδίου, ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

Ἔκθεσις

Τῆς ἐπὶ τοῦ « Νομοσχεδίου περὶ Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν » Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή Σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν Νομοσχέδιον, καθυποβάλλει εἰς τὴν Γερουσίαν τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

Α. Παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεως τῶν Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, παρατηροῦσα μόνον, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν νομίζει καταλλήλων νὰ διορίζῃ αὐτὸ ἀπ' εὐθείας ὅλους τοῦ ἐκτελοῦντας Ὑγειονομικὰ χρέη καὶ νὰ ἐπιφορτίζωνται, ἂν ἦναι δυνατόν, καὶ τῆς Οἰκονομικῆς, ἢ τῆς Ναυτικῆς ὑπηρεσίας καθήκοντα· ἀλλ' ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει, ὅτι καὶ διὰ τὴν Οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν ἀπαιτεῖται ἐξιδιασμένη ἐμπειρία καὶ ἰδίως ἀκριβὴς γνῶσις τοῦ Λογιστικοῦ, ἐπὶ τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἐκ μερῶν, ὅπου δὲν ἐμπορεῖ παρὰ νὰ ἦναι Σταθμὸς, ἢ φυλακεῖον Ὑγειονομείου, κατὰ τὸν ὀργανισμὸν, γίνεται ἐξαγωγὴ σημαντικῶν ποσοτήτων δραχμῶν ἐμπορικῶν εἰδῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου, ὁ διοριζόμενος δι' ἕνα σταθμὸν, ἢ φυλακεῖον Ὑγειονομικὸς ὑπάλληλος, ἐνδέχεται νὰ μὴν ἦναι ἱκανὸς νὰ ἐπιφορτισθῇ μὲ τὴν εὐθύνην τοσαύτης ποσότητος δημοσίων χρημάτων· καὶ διὰ τὴν Λιμενικὴν ἀπαιτοῦνται ἐπίσης εἰδικαὶ γνῶσεις, τὰς ὁποίας δὲν δύναται νὰ εὕρῃ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς ἄλλους, εἰμὴ εἰς τοὺς ὑπηρετήσαντας ἐκ παλαιῶν χρόνων εἰς τὸ Ναυτικόν. Καὶ μόνα τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ναυτικῶν εἶναι ἱκανὰ νὰ κάμουν ἁρμοδίαν ἐκλογὴν, διότι γνωρίζουσιν ἀκριβέστερον τὰ πρόσωπα, τὰ δυνάμενα νὰ ἐκτελέσωσι μετ' ἐπιτυχίας τὰ ἐπιφορτιζόμενα εἰς αὐτοὺς Οἰκονομικὰ καὶ Ναυτικὰ καθήκοντα. Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ στηριζομένη ἡ Ἐπιτροπὴ, νομίζει ἀναγκαῖον, νὰ μὴ γένῃ ἀποκλειστικῶς ὁ διορισμὸς τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἐπιφορτιζομένων τὰ Ὑγειονομικὰ χρέη, παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, εἰμὴ εἰς τὰ μέρη, ὅπου ἀπαιτεῖται

ἀναγκαίως ἡ παρουσία τῆς Ὑγειονομικῆς ἀρχῆς, διὰ τὴν ἔκτασιν τῆς ὑπηρεσίας. Ὅπου δὲ ἐπιφορτίζονται ταῦτα τὰ χρέη εἰς Οἰκονομικοὺς καὶ Ναυτικοὺς ὑπαλλήλους, νὰ διορίζωνται παρὰ τῶν ἁρμοδίων τῆς Οἰκονομίας καὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργῶν τὰ πρόσωπα, καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, νὰ ἀναθέτῃ τότε εἰς αὐτοὺς τὰ Ὑγειονομικὰ χρέη, ὡς ἐγίνετο μέχρι τοῦδε. Ὅτι δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐθεώρησεν ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔποψιν τὸ πρᾶγμα, γίνεται γνωστὸν καὶ ἐκ τοῦ καθυποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν ἤδη περὶ Τελωνείων Νόμου, καθ' ὃν προσδιορίζονται παρ' αὐτοῦ ὅλοι οἱ οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι, ἐν ᾧ ἐκ τοῦ ἐναντίου εἰς τὰς αὐτὰς θέσεις προσδιορίζονται καὶ ἄλλοι τόσοι Ὑγειονομικοί, κατὰ τὸ νῦν συζητούμενον Νομοσχέδιον τῶν Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν.

Β'. Ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει, ὅτι ἐν ᾧ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν παρουσιάζει κατάλογον ἐξόδων, διὰ τὴν Ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν 270,000 δραχμῶν καὶ πραγματικῶς ἐξάγεται, ὅτι εἶναι δραχ. 303,700, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν ἐκτεθειμένον ὑπολογισμὸν, ἐμπορεῖ νὰ ἐκπληρωθῶσι μὲ ἀκριβείαν τὰ καθήκοντα ταῦτα, μὲ ὀλιγώτερον κατὰ τὸ ἥμισυ αὐτῶν, καὶ δύναται νὰ βεβαιωθῇ εἰς τοῦτο ἡ Γερουσία, ἐκ τῶν ἐπισυνημμένων ὑπολογισμῶν ἐν τῷ τέλει τῆς ἐκθέσεως. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν βάσιν.

Ἰδίως δὲ παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς:

Ἄρθρ. Α.

Ἄρθρ. 1, § 1. Παραδέχεται τοὺς ἐπιθεωρητὰς, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται τὸν διορισμὸν εἰδικῶν ἐπιθεωρητῶν.

Κεφάλαιον Α.

Τὸ ἄρθρ. 2, § 1, τροποποιεῖ ὡς ἑρεξῆς: « Δύο ἐπιθεωρηταὶ διορίζονται, καθ' ὅλον τὸ Κράτος ».

Τὸ § 2 αὐτοῦ τροποποιεῖ ὡς ἑρεξῆς: « Τὰ χρέη τῶν ἐπιθεωρητῶν θέλουν ἀνατίθεσθαι εἰς δύο τῶν ἀνωτέρων Ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, ἢ ἄλλων ἐκ τῶν ὁμοιοβαθμων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, μὲ ἐπιμίσθιον δραχ. πεντήκοντα κατὰ μῆνα, δι' ὅσον διαρκεῖ ἡ περιοδεία των ».

Τὸ § 3 αὐτοῦ τροποποιεῖ, ὡς ἑρεξῆς: « Ἔξοδα ὁδοιπορίας προσδιορίζονται κατ' ἔτος εἰς ἕκαστον Ὑγειονομοεπιθεωρητὴν δραχ. πεντακόσιαι, περὶ τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον ».

Τὸ Κεφάλαιον Β'. ἐτροποποίησεν ὡς ἑρεξῆς:

Ἄρθρ. 3 § 2. Καὶ πρώτης μὲν εἶναι δύο, δευτέρας δὲ ὀκτὼ καὶ τρίτης, δεκαέξ.

Ἄρθρ.	5 §	2	ἐξ ἑνὸς Ἰατροῦ μὲ	δραχ.	100
»	»	3	ἐξ ἑνὸς Γραμματέως	»	100
»	»	4	ἐξ ἑνὸς Γραφέως	»	70
»	»	5	ἐξ ἑνὸς Βοηθοῦ	»	50
»	»	7	ἐξ ἑνὸς Καπνιστοῦ	»	40
Ἄρθρ.	6 §	3	ἐξ ἑνὸς Γραμματέως	»	80
»	»	4	ἐξ ἑνὸς Ἀρχιφύλακος	»	40
»	»	5	ἐξ ἑνὸς Καπνιστοῦ	»	35
»	»	7	ἐκ δύο τακτικῶν φυλάκων, μισθοδοτουμένου ἑκάστου μηνιαίως	»	30
Ἄρθρ.	7 §	1	ἐξ ἑνὸς Ὑγειονόμου, μισθοδοτουμένου μηνιαίως μὲ	δραχ.	80
»	»	»	ἐξ ἑνὸς Γραμματέως, (ἂν ἦναι χρεία)	»	60

Τὸ ἄρθρ. 8 ἐτροπολόγησεν ὡς ἑφεξῆς: *Εἰς ὅσα τῶν Ὑγειονομείων οἱασδήποτε τάξεως, τῶν ὁποίων οἱ Ὑγειονόμοι δὲν ἐκπληροῦσι καὶ ἰατρικὴ χρεία, ἀναγκαιοῦσιν εἰδικοὶ κωπηλάται, θέλουσι διορίζεσθαι παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου, μισθοδοτουμένου ἑκάστου μὲ δραχ. 25, ὁ δὲ ἀριθμὸς αὐτῶν καθ' ὅλον τὸ Κράτος, δὲν θέλει ὑπερβαίνει τοὺς δέκα πέντε.*

Κεφάλαιον Γ'.

Εἰς τὸ § 5 τοῦ ἄρθρ. 9 προσδιώρισεν ἀντὶ τριετίας, *ἓν ἔτος.*

Κεφάλαιον Δ'.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 15 ἠλάττωσε τὸν μισθὸν τοῦ Σταθμάρχου εἰς δραχ. 50, τροπολογήσασα καὶ τὸν ἑπόμενον αὐτοῦ παράγραφον, ὡς ἑρεξῆς:

Ἐὰν ἡ χρεία τὸ καλῇ διορίζεται, ὑπ' αὐτὸν εἰς τακτικὸς φύλαξ, μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 30.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 17 ἠλάττωσεν ὡσαύτως τὸν μισθὸν τοῦ Σταθμάρχου τῶν Ὑγειονομικῶν περιφραγμάτων, εἰς δραχ. 50.

Κεφάλαιον ΣΤ'.

Ἄρθρ. 21 § 2. Ἀφαιρέσασα τὸν διορισμὸν καὶ μισθὸν τοῦ εἰδικοῦ Ἰατροῦ εἰς τὰ Λοιμοκαθαρτήρια, ἀνέθεσε τὰ ἔργα αὐτοῦ εἰς τὸν Ἰατρὸν τοῦ Ὑγειονομείου, μὲ ἐπιμίσθιον δραχ. 25 κατὰ μῆνα (ὡς εἰς τὸ ἄρθρ. 24)

Ἄρθρ. 22 § 2. Ἀφήρεσε, διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους.

» » 3 Ἠλάττωσε τὸν μισθὸν τοῦ Γραμματέως εἰς δραχ. 80

» » 4 Ὁμοίως » Ἀρχιφ. » 40

» » 6 Ὁμοίως » τῶν δύο τακτικῶν φυλάκων » δραχ. 30

Ἄρθρ. 23 § 1 Ὁμοίως » τοῦ ἐπιστάτου 80

» » 2 Ἀφήρεσε διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους.

» » 3 Ἠλάττωσε τὸν μισθὸν τοῦ Γραμματέως εἰς 50

Τὸ ἄρθρ. 24 ἐτροπολόγησεν, ὡς ἑρεξῆς: *Οἱ Ὑγειονόμοι, οἱ Ἰατροὶ τῶν Ὑγειονομείων καὶ οἱ Γραμματεῖς αὐτῶν, ἐπιφορτιζόμενοι τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Λοιμοκαθαρτηρίων, λαμβάνουσι διὰ τοῦτο ἐπιμίσθιον, κατὰ μῆνα, οἱ μὲν Ὑγειονόμοι δραχ.* 30, *οἱ δὲ Ἰατροὶ δραχ.* 25, *καὶ οἱ Γραμματεῖς, ὁποιουδήποτε βαθμοῦ καὶ ἂν ὦσι, δραχ.* 20.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Ζ'. ἐπέφερε τὰς ἑρεξῆς τροπολογίας.

Ἄρθρ. 26 § 1. Οἱ ἐπιθεωρηταὶ ἔχουν βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Παρέδρου.

» » §. 2. Ἀφήρεσε τὴν λέξιν, *Ἐπάρχου*, ἀντικαταστήσασα αὐτὴν, διὰ τῶν λέξεων, *Ὑπουργικοῦ Γραμματέως Α'ης Τάξεως.*

Ἄρθρ. 27. Ἀφήρεσε τὰς λέξεις, *γενικοί*, καὶ, *Τμηματάρχαι Β'. Τάξεως*, ἀντικαταστήσασα τὰς τελευταίας, μὲ τὴν λέξιν *Παρέδρους.*

Ἀπὸ δὲ τὸ ἑπόμενον τοῦ Ἄρθρου τούτου ἐδάφιον, ἀφήρεσε τὴν λέξιν, *Ἐπάρχου*, καὶ ἀντεκατέστησεν αὐτὴν, διὰ τῶν λέξεων, *Ὑπουργικαῦ Γραμματέως Α'ης Τάξεως.*

Ἄρθρ. 29. Ἀφήρεσε τὰς λέξεις, *ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν*, καὶ, *Ἐπάρχου*, ἀντικαταστήσασα αὐτὰς, διὰ τῶν λέξεων, *ἀρμοδίου*, καὶ, *Διοικητοῦ*, διώρθωσε δὲ τὴν λέξιν, *ἐκτάκτων*, μεταξὺ τῶν λέξεων, *ὑπαρχόντων φυλάκων, ὑπαρχόντων ἐκτάκτων φυλάκων.*

Ἐπὶ τέλους ἐξαλείψασα ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ ἄρθρ. 30 τοῦ Νομοσχεδίου, διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους, ἀντικατέστησεν αὐτὸ διὰ τοῦ ἑπομένου.

Ἄρθρ. 30. Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος θέλει καυονι-

σθῆ, ποῖοι ἐκ τῶν Δημεικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων, θέλουν ἐπιφυτισθῆ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν Ὑγειονομικῶν χρεῶν, ἄνευ ὅμως ἰδιαιτέρου τινὸς ἐπιμισθίου.

Β'ον. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἑπομένως παραδέχεται ὅλα τὰ λοιπὰ Ἄρθρα τοῦ Νομοσχεδίου, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἐπιφέρει παρατηρήσεις.

Γ'ον. Τὰς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου τροπολογίας της, ἡ Ἐπιτροπή Σας κρίνει ἀναγκαῖον νὰ συνοδεύσῃ, πρὸς γνῶσιν ὑμῶν, Κύριοι, καὶ μὲ τὴν ἀκόλουθον ἔκθεσίν της, ἀφορώσαν τὴν διαφοράν, ἥτις προκύπτει ἐκ τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τῆς ἐκθέσεώς της.

Κατὰ τὸ Νομοσχέδιον ἀπαιτοῦνται:

2 Ἐπιθεωρηταὶ ἀνὰ δρ. 3,500 μετὰ τῶν ἐξόδων κατ' ἔτος δραχ. 7,000

2 Ὑγειονομεῖα Ἀκρ. τάξεως ἕκαστον,

ά.	Μισθὸς	Ὑγειονόμου	δρ.	2,400
β'.	»	Ἰατροῦ	»	1440
γ'.	»	Γραμματέως	»	1440
δ'.	»	Γραφέως	»	960
ε.	»	Βοηθοῦ	»	720
ς'.	»	Ἀρχιφύλακος	»	600
ζ'.	»	3 Τακτ. φυλάκων		1440
			δρ.	9,000

Διὰ τὰ δύο Ὑγειονομεῖα δραχ. 19,200

12 Ὑγειονομεῖα Β'ας Τάξεως, δι' ἕκαστον

ά.	Μισθὸς	Ὑγειονόμου	δρ.	1440
β'.	»	Ἰατροῦ	»	1200
γ'.	»	Γραμματέως	»	1080
δ'.	»	Ἀρχιφύλακος	»	540
ε.	»	Καπνιστοῦ	»	540
ς'.	»	2 Φυλάκ. τακτικῶν		840
			δρ.	5640

Διὰ τὰ 12 Ὑγειονομεῖα δραχ. 67,680

12 Ὑγειονομεῖα Γ'ης τάξεως, δι' ἕκαστον

ά.	Μισθὸς	Ὑγειονόμου	δρ.	1200
β'.	»	Ἰατροῦ	»	960
γ'.	»	Γραμματέως	»	960
			δρ.	3,120: 93,880

	Μεταφορά			3,120: 93,880
δ'.	»	2 Φυλάκ. τακτικῶν	720	
			δρ. 3840	
	Διὰ τὰ 12 Ὑγειονομεῖα		δραχ.	46,080
15	Καπνιστὰι πρὸς δρ. 25, δι' ἕκαστον, κατὰ μῆνα			4,500
64	Σταθμάρχαι	» 720	κατ' ἔτος	46,080
64	Τακτικοὶ αὐτῶν φύλακες	» 360	»	23,040

(ἂν καὶ τὸ Νομοσχέδιον λέγει εἷς, ἢ καὶ πλειότεροι)

4	Ὑγειονομικὰ περιπράγματα. Μισθοί, ἀνὰ	720	δρ. 2880	
4	φύλακες αὐτῶν	» 360	» 1440	4,320
62	φυλακεῖα πρὸς δρ. 480 ἕκαστον, κατ' ἔτος			29,760
	Τὸ ὅλον δρ.			247,660

Λοιμοκαθαρτήριον Ἀκρ. Τάξεως.

ά.	Μισθὸς Ἐπιστάτου		δρ.	2400
β'.	»	Ἰατροῦ	»	1440
γ'.	»	Γραμματέως		1200
δ'.	»	Ἐφόρου τῶν ἀποθηκῶν		960
ε.	»	Ἀρχιφύλακος		600
ς'.	»	3 φυλάκων		1440 δρ. 8,040

Λοιμοκαθαρτήρια Β' Τάξεως, δι' ἕκαστον:

ά.	Μισθὸς Ἐπιστάτου,		δρ.	1440
β'.	»	Ἰατροῦ	»	1200
γ'.	»	Γραμματέως	»	1080
δ'.	»	Ἀρχιφύλακος	»	540
ε.	»	2 φυλάκων	»	840
			δρ.	5100

Διὰ 8 Λοιμοκαθαρτήρια 40,800

ά	Μισθὸς Ἐπιστάτου		δρ.	1200
β'.	»	Ἰατροῦ	»	960
γ'.	»	Γραμματέως	»	720
δ'.	»	2 φυλάκων	»	720
			δρ.	3,600: 296,500

Μεταφορά			296,500
Διὰ 2 Λοιμοκαθαρτήρια			7,200
Κατὰ τὸ Νομοσχέδιον ἀπαιτοῦνται δρ.			303,700
Κατὰ δὲ τὴν προπολογίαν, ὡς ἐφεξῆς:			
Διὰ τοὺς δύο ἐπιθεωρητὰς ἐπιμίσθιον καὶ ἔξοδα, διὰ 6 μῆνας περιοδείαν δρ.			1,200
Διὰ τὰ 2 Ὑγειονομεῖα Ἀης. τάξεως κατὰ τὸ Νομοσχέδιον δρ.		9600	
Ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὸν μισθὸν τοῦ Ἰατροῦ δρ.	240		
» ἀπὸ τὸν τοῦ Γραμματέως	240		
» » » Γραφέως	120		
» » » Βοηθοῦ	120	840	
δρ.		8760	
Διὰ 2 Ὑγειονομεῖα δρ.			17,520
Διὰ 8 Ὑγειονομεῖα Βας. τάξεως, δι' ἕκαστον, κατὰ τὸ Νομοσχέδιον δρ.		5640	
Ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὸν μισθὸν τοῦ Γραμματέως δρ.	120		
Ἀρχιφύλακος »	60		
Καπνιστοῦ »	60		
Φυλάκων »	120	460	
δρ.		5180	
Διὰ μόνον 6 ἐκ τῶν 8, ὡς μέχρι τοῦδε ἐνεργεῖτο δρ.			31,080
Διὰ 16 Ὑγειονομεῖα Γ'ης. τάξεως, κατὰ τὸ Νομοσχέδιον		3840	
Ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὸν μισθὸν τοῦ Ὑγειονόμου δρ.	120		
» » Γραμματέως »	120	240	
δρ.		3600	
Διὰ 16 Ὑγειονομεῖα δρ.			57,600
» 15 Κωπηλάται			4,500
» 64 Σταθμαρχεῖα καὶ φύλακες αὐτῶν κατὰ τὸ Νομοσχέδιον		69,120	
» 62 φυλακεῖα ὁμοίως		29,760	
		98,880	111,900.

Μεταφορὰ		98,800.	111,900
Ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τοὺς μισθοὺς τῶν Σταθμαρχῶν ἀνὰ δρ. 120	7680	91,200	
Διὰ 4 περιφράγματα κατὰ τὸ Νομοσχέδιον δρ.	4320		
Ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τῶν μισθῶν τῶν ἀνωτέρω Σταθμαρχῶν ἀνὰ δρ. 10	480	3,940	95,140
Λοιμοκαθαρτήριον Ἀης. τάξεως, κατὰ τὸ Νομοσχέδιον	8040		
Ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὸν μισθὸν τοῦ Ἰατροῦ πρὸς δρ. 95, κατὰ μῆνα	1140	6,900	
8 Λοιμοκαθαρτήρια Βας. Τάξεως κατὰ τὸ Νομοσχέδιον δρ.	5100		
Ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὸν μισθὸν τοῦ Ἰατροῦ πρὸς δρ. 75 κατὰ μῆνα	900		
τοῦ Γραμματέως	120		
τοῦ Ἀρχιφύλακος	60		
2 φυλάκων	120	1200	
δρ.		3900	
Διὰ 8 Λοιμοκαθαρτήρια δρ.		30,800	
Ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὸν μισθὸν τοῦ Ἐπιστάτου δρ.	240		
» » Ἰατροῦ »	780		
» » Γραμματέως	120	1140	
δρ.		2460	
Διὰ 2 Λοιμοκαθαρτήρια δρ.		4,920	42,620
Κατὰ τὴν προπολογίαν ἀπαιτοῦνται δρ.			249,660

Ἐκ τῶν γενομένων, ὡς ἀνωτέρω, προπολογιῶν, προκύπτει ἐκ τοῦ ὁλοκλήρου ποσοῦ τῶν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ σημειουμένων ἐξόδων, συμποσουμένων εἰς δραχ. 303,700 ἡ ἐφεξῆς πραγματικὴ ἐλάττωσις.

1	Ἀπὸ τὴν μισθοδοσίαν τῶν Ἐπιθεωρητῶν δρ.		5,800
2	Ἀπὸ τὰ Ὑγειονομεῖα ἐν γένει	»	26,760
3	Ἀπὸ τοὺς 46 Σταθμάρχας	»	7,680
4	Ἀπὸ τὰ 4 περιφράγματα	»	480
5	Ἀπὸ τὰ Λοιμοκαθαρτήρια	»	13,420
	Τὸ ὅλον δρ.		54,140

Ἀλλὰ δύνανται νὰ ἐπιφερθῶσι καὶ ἄλλαι ἐλαττώσεις πολλοῦ λόγου ἄξιαι, κατὰ τὰς ἐπομένας παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ εἰς τὴν σκέψιν τοῦ Σώματος.

Ἀον. Κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, τὰ χρέη τῶν Ὑγειονομείων Σπετσῶν, Ναυπλίας, Πόρου, Κορωνίδος, Αἰγίνης, Ἄνδρου, Μυκόνου, Θήρας, Μήλου, Χαλκίδος, Σκοπέλου, Κύμης, Ἀμαλιαπόλεως, Μεσολογγίου, Πατρῶν, Γαλαξειδίου, Ἀστρακίου, Πύλου, Καλαμῶν, κτλ. ἐξετέλουν μέχρι τοῦδε Ναυτικοὶ Ὑπάλληλοι, πληρωνόμενοι ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

Ἀντὶ νὰ διορισθῶσιν εἰς τὰς θέσεις ταύτας Ὑγειονόμοι κατὰ τὸ συζητούμενον Νομοσχέδιον, ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ καταλληλότερον καὶ συμφερώτερον, νὰ ἀνατεθῶσιν, ὡς καὶ πρότερον, τὰ χρέη αὐτῶν εἰς τοὺς λιμενικοὺς ὑπαλλήλους καὶ τοῦτο, ὅπου δὲν θεωρεῖται ἀπολύτως ἀναγκαῖος ὁ διορισμὸς εἰδικῶν Ὑγειονόμων.

Β'. Κατὰ τὸ Νομοσχέδιον προσδιορίζονται 64 Σταθμαρχεῖα καὶ 62 φυλακεῖα Ὑγειονομικά, τῶν ὁποίων τὰ χρέη θέλουν ἀνατεθῇ εἰς ἐπὶ τούτῳ διορισθησομένους ὑπαλλήλους, ἐν ᾧ μέχρι τοῦδε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτων ἐξετέλουν οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι, πληρωνόμενοι ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, καθὼς γίνεται λόγος καὶ εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει καταλληλότερον ἐπίσης, τὸ νὰ ἀνατεθῶσιν, ὡς καὶ πρότερον, τὰ χρέη τῶν εἰρημένων Ὑγειονομικῶν Σταθμαρχείων καὶ φυλακείων εἰς τοὺς Οἰκονομικοὺς ὑπαλλήλους, ἐξαιρουμένων τινῶν θέσεων, ὅπου μὴν ὑπαρχόντων Τελωνιακῶν, θεωρεῖται ἀναγκαῖος ὁ διορισμὸς εἰδικῶν Ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, καὶ τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον, κατὰ τὸ ὑποβληθὲν ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν περὶ Τελωνιακῶν ἀρχῶν Νομοσχέδιον, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν περιλαμβάνει εἰς αὐτὸ παρομοίας θέσεις Τελωνιακῶν Σταθμῶν καὶ φυλακείων.

Τοιουτοτρόπως ἀποφεύγει τὸ Δημόσιον τὸν διορισμὸν διπλῶν ὑπαλλήλων καὶ τὴν ἐκ τούτου διπλῆν δαπάνην, ἐκ τῆς ποίας θέλει προκύψει ἐλάττωσις ἑκατὸν περίπου χιλιάδων

δραχμῶν, ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1845.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Αἰνιάν,

Β. Χρηστακόπουλος,

Σ. Παπαλεξόπουλος,

Χ. Παππαπολίτης,

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.

Τῇ ἐκθέσει ταύτῃ διατάττεται ἡ ἐκτύπωσις καὶ διανομή. Προσδιορίζεται δὲ ἡμέρα Συνεδριάσεως πρὸς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἡ 3 τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, ἡμέρα Τρίτη.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν διεβίβασεν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας ἔγγραφόν τινας πληροφορίας, πρὸς ἀναίρεσιν τῶν ὅσων ἀνέφερον τινες πρὸς τὴν Γερουσίαν, περὶ καταχρήσεως καὶ παρανομιῶν, δήθεν συμβαινουσῶν κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Λίγιου.

Ἐξ τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι τὰς ἀναφορὰς ταύτας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Γερουσία, κατ' εἰσήγησιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, διεβίβασεν ἁπλῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ τὰς λάβῃ ὑπ' ὄψιν. Ὅτι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου δὲν ἐζητήθη οὐδεμία πληροφορία, διότι ἂν τοῦτο ὑπῆρχεν, ὤφειλεν ὁ Ὑπουργὸς νὰ παρασταθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ νὰ δώσῃ προφορικῶς πληροφορίας, παρουσιάζων καὶ τὰ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λόγων του ἔγγραφα. Ὅτι ὅμως τούτου μὴ ζητηθέντος, ἡ ἀποστολὴ αὐτῶν τῶν ἐγγράφων ἦτον ἄκαιρος καὶ ἄτακτος ἐπομένως, διότι ἡ Γερουσία δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀλληλογραφίαν μετὰ τῶν Ὑπουργείων, διὸ γνωμοδοτεῖ νὰ μὴ λυφθῶσιν παντάπασιν ὑπ' ὄψιν.

Ἕτερος παρατηρεῖ, συμφωνῶν μὲ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι ἡ ἀταξία αὕτη πηγάζει ἀπὸ ἄλλο ἄτοπον, τοῦ ὁποίου τὴν παρατήρησιν δὲν πρέπει νὰ παραλείψῃ περισσότερον ἡ Γερουσία. Καθ' ὅλα τὰ Συνταγματικὰ Κράτη οἱ Ὑπουργοί, ἢ κωλυομένων ὅλων, τινές, ἢ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀφείλει νὰ παρευρίσκεται εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, διὰ νὰ δίδῃ τὰς ἀναγκαίας ἐν ὀνόματι τοῦ Ὑπουργείου διασαφήσεις. Τοῦτο μάλιστα ἔπρεπε νὰ ἐνεργῆται, θεωρουμένης τῆς καταστάσεως τοῦ ἔθνους.

Ἕτερος ἀντιτείνει λέγων, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀναγκαῖον, εἰμὴ ὁσάκις πρόκειται περὶ Νομοσχεδίου τινος, τοῦ ὁποίου τὴν εἰσαγωγὴν, ἢ ὑποστήριξιν ὀφείλει ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός.

Αντικρούσαντες τὴν γνώμην ταύτην ἕτεροι, λέγουσιν, ὅτι εἰς ὁποιανδήποτε συνεδρίασιν ὀφείλουν οἱ Ὑπουργοί, ἄνευ οὐδεμιᾶς προσκλήσεως, ἢ ἅπαντες, ἢ εἷς ἐξ αὐτῶν, νὰ παρευρίσκωνται. Ὅτι τοῦτο ἀπαιτεῖ καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ Σώματος, καὶ τὸ συμφέρον αὐτὸ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Ὑπουργῶν, διὰ νὰ δίδουν διασαφήσεις, καὶ νὰ μὴν ἀναβάλωνται αἱ ὑποθέσεις εἰς τὸ ἐπάπειρον. Πλὴν τούτου, ἡ παρουσία τῶν Ὑπουργῶν ἀποκαθίσταται ἀναγκαία, διὰ νὰ προλαμβάνεται πᾶσα τυχὸν προσβολὴ τοῦ Συντάγματος, δυνατὴ νὰ προέλθῃ ἐξ ἀγνοίας.

Ἕτερος Γερουσιαστὴς λέγει, ὅτι πολὺς καιρὸς παρῆλθεν, ἀφ' ὅτου προσεκλήθη ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, νὰ δώσῃ διασαφήσεις ἐπὶ τῶν διευθυνθεισῶν αὐτῷ ἐρωτήσεων παρά τινων μελῶν τοῦ Σώματος. Ὅτι ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ ταύτας κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν. Ἀλλὰ μολαταῦτα δὲν ἐνεφανίσθη. Ὅτι ἡ ἀργοπορία αὕτη, παρελθοῦσης πλέον τῆς ἀνάγκης, καὶ μὴ δυναμένων νὰ προληφθῶσι τῶν ἐπαπειλουμένων δεινῶν, ἀποκαθιστᾷ ματαίας τὰς ἐξηγήσεις ταύτας, καὶ περιττοὺς τύπους τὰ ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος, ὑποχρεοῦντα εἰς διασαφήσεις τοιαύτας τοὺς Ὑπουργούς. Παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν αὐτῶν τῶν Δικαστηρίων, ἡ ἀτομικὴ ἀσφάλεια τῶν πολιτῶν δὲν ἔχει τὰς ἀπαιτουμένας ἐγγυήσεις, ἑπομένως ὅτι μεγαλητέρα καθίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπαγρυπνήσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Ἐξαιτεῖται ἑπομένως νὰ προσδιορισθῇ ἡμέρα προσεχοῦς συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας τὸ Σάββατον, 30 τοῦ τρέχοντος Ἰουνίου, καθ' ἣν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὀφείλει νὰ δώσῃ τὰς ζητουμένας αὐτῷ διασαφήσεις.

Ἕτερος λέγει, ὅτι πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ συνεπιφέρῃ, καὶ ἓν ἀποτέλεσμα. Ὅθεν ἀνίσως ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν ἐμφανισθῇ προτείνων τυχὸν, ὅτι δὲν εὐκαιρεῖ, ἢ ἄλλο τι, τότε τί θέλει γίνει;

Ἀπαντᾷ Ἕτερος, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ προδικάσῃ τοιοῦτον ζήτημα. Οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δύνανται νὰ μὴν ἐμφανισθῶσι, μήτε ποτὲ νὰ προτείνωσι τὸν λόγον ἀγνοίας, ἢ ἄλλης ἀσχολίας, καθότι κυριώτερον καὶ σοβαρώτερον καθήκόν των εἶναι νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς Συνεδριάσεις τῶν Βουλῶν. Διὸ, ἂν καί τις ἐξ αὐτῶν κωλύεται, ἀφετίθησι τὰ ἔργα του εἰς ἄλλον Ὑπουργόν.

Ἕτερος λέγει, ὅτι λόγος δὲν πρόκειται μόνον περὶ τοῦ παρόντος Ὑπουργείου, ἀλλὰ τοῦτο πρέπει νὰ κανονισθῇ, διὰ πάντοτε. Ἀλλ' ἐπὶ τοσοῦτον τοῦτο καθίσταται ἀναγκαιότερον,

ὅσον νέαι παύσεις Δημάρχων καὶ παραλυσία τῆς Δημοτικῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτεῖ νὰ προσκληθῇ ἀκριβεστέρα τοῦ Νόμου ἐφαρμογή.

Ἕτερος λέγει, ὅτι θεωρεῖ ἀνάρμοστον νὰ προσκληθῇ ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρωθυπουργὸς, μὴ προκειμένης συζητήσεως περὶ Νομοσχεδίου, καθ' ἣν παρευρισκόμενος θέλει δυνηθῇ νὰ δώσῃ τὰς ζητηθείσας πληροφορίας.

Ἄλλοι ἐπαναλαμβάνουσιν, ὅτι θεωρεῖται ὡς ὁμολογούμενον, ὅτι εἰς ἑκάστην συνεδρίασιν πρέπει οἱ Ὑπουργοὶ νὰ παρευρίσκωνται. Ὅτι πλὴν τούτου, ἐὰν αἱ ζητηθεῖσαι διασαφήσεις δὲν δοθῶσιν ἐγκαίρως, ματαιοῦται ὁ σκοπὸς, διὰ τὸν ὁποῖον αἱ ἐρωτήσεις κυρίως ἀπευθύνονται.

Ἕτερος ἐπικαλεῖται τὴν πλήρη ἐνέργειαν τῶν ἄρθρων 30, καὶ 81 τοῦ Συντάγματος.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει τὸ Σάββατον, 30 τοῦ τρέχοντος, ἡμέραν συνεδριάσεως, καθ' ἣν δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 81 ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ δώσῃ τὰς ζητηθείσας διασαφήσεις.

Εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἐπροτάθη νὰ δοθῇ εὐχαριστήριον ἔγγραφον εἰς τὸν Κ. Παππαδόπουλον Βρεττὸν, προσφέραντα πονημάτιόν τι εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀλλ' ὅτι τίποτε εἰσέτι δὲν ἀπεφασίσθη.

Ἡ Γερουσία ἀναβάλλει εἰς ἄλλην συνεδρίασιν τὴν περὶ τούτου ἀπόφασίν της.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἑπομένως λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Ἰουνίου 1845, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγινώσκει ἔγγραφον τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, δι οὗ κοινοποιεῖ οὗτος, ὅτι ἡ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων συζήτησις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Νομοσχεδίου, δὲν τῷ ἐπιτρέπει νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν σημερινὴν τῆς Γερουσίας συνεδρίασιν. Διευθύνει δὲ ἐγγράφους τας ἀπαντήσεις ἐπὶ τῶν ἀπευθυνθεισῶν αὐτῷ ἐρωτήσεων παρὰ τῶν Γερουσιαστῶν Κ.Κ. Α. Λόντου καὶ Τ. Μαγγίνα.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι αἱ ἔγγραφοι αὗται ἀπαντήσεις δὲν πρέπει νὰ ληφθῶσιν παντάπασιν ὑπ' ὄψιν, οὔτε νὰ ἀναγνωσθῶσι δημοσίᾳ, καθότι αὐτοπροσώπως ὀφείλει νὰ δώσῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τὰς ζητηθείσας παρ' αὐτοῦ διασαφήσεις, παρακαταθέτων μόνον εἰς τὸ Προεδρεῖον τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα. Διὸ δύναται μὲν ἡ Γερουσία νὰ ἐκτιμήσῃ σήμερον τὸ κώλυμα τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, καὶ νὰ ἀναβάλῃ τὴν συνεδρίασίν της, ἀλλὰ πρέπει, κατ' ἐπανάληψιν, νὰ ζητήσῃ τὴν ἐμφάνισίν του εἰς τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν. Παρατηρεῖ συγχρόνως, ὅτι πρέπει νὰ ἀποφασισθῇ, εἰς πᾶσαν συνεδρίασιν, νὰ παρευρίσκεται εἷς τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν τοὐλάχιστον.

Παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι μόνον ὁ ἀρμόδιος ἐπὶ τῆς συζητουμένης ὑποθέσεως δύναται νὰ παρευρίσκεται, οὐχὶ δὲ ὁποιος δήποτε ἐξ αὐτῶν.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ὁ τυχὸν κωλυόμενος Ὑπουργὸς συνεννοεῖται μέ τινα ἄλλον, καὶ ἀνατίθησιν εἰς αὐτὸν τὰ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα καθήκοντά του, καθότι τὸ Ὑπουργεῖον ἐννοεῖται ὁμοιόμορφον, καὶ ὁ παρευρισκόμενος ἀναφέρει εἰς τοὺς λοιποὺς ἃ παρευρεθέντας, ὅτα κρίνει ἀναγκαῖα.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ὁ λόγος εἶναι περὶ εἰδικῆς καὶ γενικῆς περιστάσεως. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν γενικὴν, εἰς ἑκάστην τῆς Γερουσίας συνεδρίασιν, πρέπει νὰ παρευρίσκωνται οἱ Ὑπουργοί, ἢ τοὐλάχιστον εἷς ἐξ αὐτῶν. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν παροῦσαν εἰδικὴν, δύναται μὲν νὰ ἐκτιμηθῇ, ὡς ἀποχρῶσα, ἡ δικαιολόγησις τῆς σημερινῆς ἀπουσίας τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀλλ' αἱ ζητηθεῖσαι παρ' αὐτοῦ πληροφορίαι δὲν ἠδύναντο νὰ δοθῶσιν ἔγγραφως, διότι τοιουτοτρόπως, ἢ θέλουν ὑπεκφύγει τὰς γενομένας ἐρωτήσεις, ἢ ἂν αἱ ἀπαντήσεις δὲν ἦναι κατάλληλοι καὶ ἱκαναὶ νὰ πληροφορήσωσι τὸ Σῶμα, ἠθέλεν ἀρχίσει ἀπέραντος ἀλληλογραφία, ἥτις δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς ἡμερουσίας διατάξεως νὰ ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ τῆς Γερουσίας συνεδρίασιν τῆς 3 τοῦ Ἰουλίου

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Ἰουλίου 1845, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λέγει, ὅτι ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι ἰδιαιτέρου ἐγγράφου ἀναγγέλει, ὅτι κωλύεται νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας, ὡς συζητουμένου εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ περὶ Ἐκκλησίας Νομοσχεδίου, καὶ ἀπαιτουμένης τῆς ἐκεῖ παρουσίας του, καὶ καθότι συγχρόνως προσεκλήθη εἰς τὰ Ἀνάκτορα τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὰ κωλύματα ταῦτα, δύνανται ἴσως νὰ ἦναι ἀποχρῶντα, ἀλλ' ὅτι τὸ πρᾶγμα κατανοᾷ εἰς τὸ ἐπάπειρον, καὶ διότι τοσάκις ἀποποιηθέντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις, ἡ ἀποποίησις αὕτη δύναται ἐπὶ τέλους νὰ λογισθῇ ὑπεκφυγή· διὸ γνωρίζεται νὰ συνεννοηθῇ ἡ Προεδρία μετὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, κατὰ ποίαν ἡμέραν δύνανται νὰ παρευρεθῇ ἐντὸς τῆς τρεχούσης ἑβδομάδος.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λινιὰν λέγει, ὅτι τοῦτο μὲν ἀφορᾷ εἰδικήν τινα περίπτωσιν, ἀλλὰ ζητεῖ νὰ γενῇ γενικωτέρα σκέψις περὶ τοῦ πρακτέου, καθ' ἣν περίπτωσιν συνεχῶς Ὑπουργός τις ἠθέλεν ὑπεκφεύγῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ζητουμένων λόγων, μὴ ἐμφανιζόμενος, καὶ καθυποβάλλει ὡς πρότασιν τὴν γνώμην του ταύτην.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι παρῆλθε πλέον τοῦ μηνὸς, ἀφ' ὅτου τοιαῦται ἐρωτήσεις ἀπευθύνθησαν πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ὥστε ὑπεσχέθη εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν νὰ ἀπαντήσῃ. Θεωρεῖ τὴν ἀναβολὴν ταύτην ἐναντίαν τῶν Συνταγματικῶν ἐθίμων, καθότι πάντοτε ὁ Ὑπουργὸς φιλοτιμεῖται νὰ δώσῃ, ὅσον τάχιστα καὶ ἐκ τοῦ προχείρου, διασαφήσεις, ἐκτὸς ἐκτάκτων καὶ δυσκόλων περιστάσεων, καθ' ἃς ζητῶν ἀναβολὴν παρουσιάζεται πρὸς τοῦτο εἰς τὴν πρώτην προσεχῆ συνεδρίασιν. Ἐπειδὴ σήμερον, διττῶν ἀντικειμένων ἔχει ἡ συνεδρίασις, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ Ὑγειονομικὸν Νομοσχέδιον, τίποτε δὲν ἐμποδίζει τὴν πρόοδον τῆς συζητήσεως, καθότι ὁ Ὑπουργὸς δυνάμενος νὰ ἐπιφορτίσῃ συναδέλφους του τινὰς εἰς ταύτην, δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναβολήν της. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὰς διασαφήσεις, θεωρεῖ λυπηρὸν, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων της, νὰ βιάζεται ἡ Γερουσία εἰς τοιαύτας παρατηρήσεις. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου θεωρεῖ, ὅτι ἡ Γερουσία ἐπὶ ἓν ἔτος σχεδὸν συγκαλεσμένη οὖσα, καὶ μὴν ἔχουσα ὕλην ἐργασίας, μισθοδοτουμένων μάλιστα τῶν μελῶν της, ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ τοῦτο, διὰ νὰ λείψῃ ἀπὸ αὐτὴν πᾶσα ἠθικὴ εὐθύνη.

Προσθέτει ἕτερος, ὅτι προταθέντων κωλυμάτων, δὲν ἐγένετο γνωστὸν ταῦλάχιστον, πότε ταῦτα δύνανται νὰ ἀρθῶσι, διὰ νὰ μὴ συγκαλῆται καὶ συνεδριάζῃ ἐπὶ ματαίῳ καθεκάστην ἡ Γερουσία.

Ἕτερος λέγει, ὅτι τὸ πρῶτον κώλυμα δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι εἰς τὴν κατὰ τὴν Βουλὴν συζήτησιν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς δὲν εἶναι παρὼν, ὥστε μᾶλλον πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ἡ ἀπουσία του, ὡς ὑπεκφυγή.

Μέμφεται ἕτερος τὸ ἄτοπον τῆς φράσεως ταύτης, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ἀνοίκειον εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ εἰς τὸ πρόσωπον, εἰς ὃ ἀναφέρεται: φράσεως, προσθετούσης ἐγκληματικότητά τινα.

Ἕτεροι ἀπαντῶσιν, ὅτι ἡ ὑπεκφυγὴ εἶναι πραγματικὴ· ἀλλ' ὅτι διὰ τῆς λέξεως ταύτης δὲν ἐννοεῖται ὅ,τι εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ἀλλ' ἁπλῆ παρέγκλισις ἀπὸ τῶν σκοπῶν τῆς συνεδριάσεως τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος, ἥτις ἐπιφέρει προσβολὴν εἰς τὴν ἀξιοπρέπειάν του. Ὅτι εἰς κἀνὲν Συνταγματικὸν Κράτος, τὸ τοιοῦτον δὲν ἠκολούθησε ποτὲ, καὶ ὅτι ἡ Γερουσία εἰς ἑαυτὴν καὶ εἰς τὸ Ἔθνος χρεωστεῖ, νὰ προνοήσῃ ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς ἀξίας, εἰς ἣν ἐτέθη.

Ἕτερος λέγει, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὰς τακτικὰς συζητήσεις τῆς Γερουσίας, πρέπει νὰ ληφθῇ ὁριστικὸν μέτρον, καὶ ἡ Γερουσία νὰ ἐκφρασθῇ ῥητῶς, ὅτι εἰς ἑκάστην τῶν Συνεδριάσεών της, ὁποιανδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ ἀντικείμενον, ὀφείλουν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ παρευρίσκωνται, ἢ εἷς ἐξ αὐτῶν ταῦλάχιστον, καὶ ὅτι ἡ ἀπουσία των δὲν θέλει ποτὲ ἐπιφέρει τὴν ἀναβολὴν τῶν ἐργασιῶν.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Αἰνιὰν λέγει, ὅτι ὄχι μόνον τὴν ἀποποίησιν Ὑπουργοῦ τινος, τοῦ νὰ παρίσταται, διὰ νὰ δώσῃ ζητηθείσας τινὰς διασαφήσεις, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνωτέρω ἁπλῶς περίστασιν προβλέπει ἡ πρότασίς του, τὴν ὁποίαν παρουσιάζει εἰς τὸ Προεδρεῖον, καὶ ὑποστηρίζοντος τὴν πρότασιν ταύτην καὶ ἑτέρου Γερουσιαστοῦ, τοῦ Κυρίου Α. Λόντου, καὶ τῆς ὁποίας ἐξαιτεῖται τὴν συζήτησιν κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ὑπάρχουν περιπτώσεις, καθ' ἃς, ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεώς του, ὁ μόνος ἁρμόδιος εἰς μίαν συζήτησιν Ὑπουργὸς κωλύεται. Δὲν δύναται ἑπομένως τὸ κώλυμα τοῦτο ἀναφερόμενον, νὰ μὴν δικαιολογήσῃ τὴν ἀπουσίαν του καὶ ἀναβολὴ συζήτησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπαραίτητος εἶναι ἡ παρουσία του.

Ἀπαντᾷ ἕτερος, ὅτι συνεδριαζουσῶν τῶν Βουλῶν, τὸ πρώτιστον καὶ ἀνώτατον χρέος τῶν Ὑπουργῶν εἶναι ἡ εἰς αὐτὰς παρουσία των. Ὅτι πᾶσα ἄλλη ἐργασία των, ἢ ἐνασχόλησις, εἶναι δευτέρου λόγου. Ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ φυσικὰ κωλύματα δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, διότι τότε εἷς Ὑπουργὸς, παρὰ τοῦ ἄλλου ἀναπληροῦται, καὶ φέρει εἰς τοῦτο παραδείγματα ἄλλων Ἐθνῶν.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει ἑπομένως ἡμέραν συνεδριάσεως, διὰ νὰ ἀκούσῃ τὰς ζητηθείσας διασαφήσεις, καὶ διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ *Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν* Νομοσχεδίου, τὴν προσεχῆ Παρασκευήν, (6 τοῦ τρέχοντος), καθ' ἣν θέλει ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ πρότασις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Αἰνιάνου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψ ύ λ λ α ς.

Ι. Π α ξ ι μ ά δ κ ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Ἰουλίου 1845, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγινώσκει Ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ *Ὑγειονομικῶν διατιμήσεων*, τὰ ὁποῖα καὶ παρακαταθέτει εἰς τὸ Γραφεῖον. Ἔχουσι δὲ ταῦτα ὡς ἑρεξῆς.

Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις

Τοῦ Νόμου περὶ Διατιμήσεως τῶν Ὑγειονομικῶν καὶ τῶν Λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων.

Κύριοι!

Πᾶσα Κυβέρνησις φροντίζουσα νὰ συστήσῃ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας Καταστήματα, ἔχει βεβαίως ἀνάγκην νὰ εἰσπράττῃ καὶ δικαιώματα τινα, διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν.

Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ εἶχε συνταχθῇ, συνεπείᾳ Βασιλικῶν Διαταγμάτων, ἡ ὑπάρχουσα μέχρι τοῦδε διατίμησις τῶν Ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων. Ἀλλ' ἡ διατίμησις αὕτη εἶχεν ἐλλείψεις τινάς, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ διορθώσωμεν ἤδη, ὅτε πρόκειται νὰ ὀργανισθῶσι τὰ Ὑγειονομεῖα μας τακτικώτερα. Συνεπείᾳ τοῦ ἐκδιδομένου Ὑγειονομικοῦ Νόμου, εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διατιμήσεως ταύτης, ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν πρὸ πάντων ἡ εὐκολία τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς μικρᾶς Ναυτιλίας, ἥτις, ὡς ἐκ τῶν συνεχῶν ταξειδίων της, ἦτον ἀναγκασμένη νὰ πληρώνῃ συνεχῶς δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ἐφάνησαν δυσανάλογα, ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν μικρῶν Πλοιάρχων καὶ τῶν ὀλίγων κερδῶν, τὰ ὁποῖα ἔκαμνον. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὰ μεγάλα πλοῖα, ἡ διατίμησις ηὔξησε κατὰ μικρὸν, διότι εἰς ὀλιγωτέρας περιστάσεις καταντοῦν εἰς τὰ Λοιμοκαθαρτήριά μας, ἕνεκα τῶν ἐκτεταμένων ταξειδίων των, καὶ μεγαλήτερα τῶν μικρῶν πλοίων κέρδη ἔχουσιν. Ἐκτὸς ταύτης, ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον, νὰ ἐπιφέρωμεν καὶ ἄλλην εὐκολίαν εἰς τὴν ἀκτεμπορίαν καὶ τὴν μικρὰν Ναυτιλίαν, συσταίνοντες μίαν τάξιν ἀκοινωνήτων πλοίων, ὁποία δὲν ἦτο μέχρι τοῦδε.

Ποίας τάξεως πλοῖα θέλουν εἶσθαι τὰ ἀκοινώνητα, καὶ εἰς ποῖα μέρη θέλει συγχωρεῖσθαι νὰ διαμένωσι τὰ τοιαῦτα, προβλέπει ὁ Κανονισμὸς τῶν Ὑγειονομείων καὶ Λοιμοκαθαρτηρίων, τὸν ὁποῖον θέλομεν ἐκδώσει μετὰ τὴν παραδοχὴν τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νόμου. Εἰς δὲ τὸν παρόντα Νόμον προβλέπεται μόνον, περὶ τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ὀφείλουν νὰ πληρώνουν, καθόσον εὑρίσκονται εἰς τὴν προσδιωρισμένην διὰ τὰ ἀκοινώνητα θέσιν. Ἐκ τῆς προσδιορισθείσης μικρᾶς ποσότητος τῶν δικαιωμάτων, παρατηρεῖτε, Κύριοι, ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως εἶναι, νὰ πληρώνωσι πολλὰ ὀλιγώτερα δικαιώματα, ἀφ' ὅσα ἤθελον πληρώσει, ἂν ἤθελον ἐξακολουθῇ νὰ ἦναι, ὡς μέχρι τοῦδε, ἀναγκασμένα νὰ ὑποβάλωνται εἰς τακτικὴν κάθαρσιν, καὶ τελειώνουν αὐτὴν, ὁσάκις ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὰς Τουρκικὰς ἀκτὰς, εἰς τὰς ὁποίας συνεχῶς ἀπέρχονται, χάριν μικροῦ ἐμπορίου, καὶ ὡς ἐκ τούτου, νὰ ὑποκύπτωσιν εἰς τὴν πληρωμὴν ὅλων τῶν Ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι βαρέα.

Ἡ κατάστασις τῆς ἀκοινωνησίας, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ εὑρίσκονται τὰ ἀκοινώνητα ταῦτα πλοῖα, καὶ ἡ ἐλάφρωσις τῆς πληρωμῆς τῶν δικαιωμάτων, θέλουν βεβαίως τὰ εὐκολύνει, νὰ ἀναχωροῦν καὶ ἐπιστρέφουν, ὁσάκις θελήσουν ὑπὸ κάθαρσιν καὶ θέλουν μεταφέρει, διὰ τῶν συνεχῶν τούτων ταξειδίων των, μεγάλας ποσότητας ἐμπορικῶν εἰδῶν.

Εἰς τὴν παροῦσαν διατίμησιν, παρατηρεῖτε πρὸς τοῖς ἄλλοις, Κύριοι, δικαίωμα προμηθευτῶν, τὸ ὁποῖον δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύι. Ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ ὑπάρξωσι προμηθευταὶ, εἴς τε τὰ Ὑγειονομεῖα καὶ τὰ Λοιμοκαθαρτήρια, ὑπηγορεύθη ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀ-

νάγκην τῶν καθαριζομένων. Συνέπιπτε πολλάκις, ὥστε οἱ καθαριζόμενοι νὰ λαμβάνουν ἀνάγκην ὑπηρεσίας τινός, καὶ οὐδεὶς εὑρίσκετο νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀνάγκην ὑπηρεσίας τινός, καὶ οὐδεὶς εὑρίσκετο νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀνάγκην ταύτην, μ' ὅσην πληρωμὴν καὶ ἂν ἤθελε προσφέρει ὁ καθαριζόμενος. Ἤδη ὅμως μὲ μικράν, μὲ ἀσήμαντον πληρωμὴν ἀφ' ἕνα ἕκαστον τῶν καθαριζομένων, ὅταν ἤθελον μεταχειρισθῇ τὸν προμηθευτὴν τοῦτον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των, θέλει εὑρίσκεται πάντοτε ἄνθρωπός τις, πρόθυμος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν των.

Ἐπὶ τέλους, Κύριοι, δυνάμεθα νὰ σᾶς βεβαιώσωμεν, ὅτι δὲν παρελείψαμεν τὸ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν κατάστασιν τῶν Ἑλλήνων, διὰ νὰ ἀποκαταστήσωμεν τὴν διατίμησιν ταύτην ἀρκούντως μετριωτέραν ἐκείνης τῶν ἄλλων ἐθνῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Ἰουνίου 1845.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν ἀπὸ τὴν Βουλὴν, νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως τῇ Βουλῇ καὶ τῇ Γερουσίᾳ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑφεξῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ὑγειονομικὰ δικαιώματα.

	Δραχ.	Λεπτὰ
Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν Ὑγειονομικὴν πιστοποίησιν		
ἀ. Πλοίων μέχρι 5 τόνων	»	10
β'. Πλοίων ἀπὸ 6 τόνων καὶ ἐπέκεινα, δι' ἕκαστον τόνον	»	2
Ἄρθρ. 2. Διὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τῆς πιστώσεως		
ἀ. Πλοίων μέχρι τῶν 5 τόνων	»	0
β'. Πλοίων ἀπὸ 6 τόνων καὶ ἐπέκεινα	»	1

	Δρ.	Λεπτὰ
Ἄρθρ. 3. Δι' ἕκαστον ἐπιβάτην μὴ συναριθμούμενον εἰς τὸ Ναυτολόγιον	»	10
Ἐξαιροῦνται τῆς πληρωμῆς ταύτης οἱ στρατιῶται τοῦ Βασιλικοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, οἵτινες ταξειδεύουν δι' ὑπηρεσίαν.		
Ἄρθρ. 4. Δι' ἕκαστον ἀποδεικτικὸν, μαρτυρικὸν, ἢ ἀντίγραφον ἐπισήμου ἐγγράφου, ἐκδιδομένου παρὰ τῆς Ὑγειονομικῆς ἀρχῆς	»	2
Ἄρθρ. 5. Διὰ τὴν ἄδειαν τῆς Ἀκτοπλοΐας		
ἀ. Πλοίων μέχρι 5 τόνων	»	10
β'. Πλοίων ἀπὸ 6 τόνων μέχρι 25	»	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Καθαρτικὰ δικαιώματα.

Ἄρθρ. 1. Διὰ πλοῖα εὑρισκόμενα εἰς τὸν λιμένα ὑπὸ κάθαρσιν, δι' ἕκαστον τόνον καθ' ἑκάστην	»	1
Ἄρθρ. 2. Τὰ ἀκοινώνητα πληρώνουν, ἀντὶ ὅλων τῶν Λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων, καθ' ἑκάστην	»	50
Ἄρθρ. 3. Ἕκαστος ἐπὶ τοῦ πλοίου καθαριζόμενος ἐπιβάτης, καθ' ἑκάστην	»	50
Ἄρθρ. 4. Ἕκαστος ἐπὶ τῶν ἀκοινωνήτων ἐπιβάτης, μὴ συναριθμούμενος εἰς τὸ Ναυτολόγιον ἅπαξ.	»	25
Ἄρθρ. 5. Διὰ τὴν Ἰατρικὴν ἐπίσκεψιν		
ἀ. Πλοίων μέχρι 5 τόνων	»	0
β'. Ἀπὸ 6 τόνων μέχρι τῶν 25	»	1
γ'. Ἀπὸ 26 τόνων μέχρι τῶν 50	»	1 50
δ'. Ἀπὸ 51 τόνων μέχρι τῶν 100	»	3
ε'. Ἀπὸ 101 τόνων καὶ ἐπέκεινα	»	6
Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἰατρικῆς ἐπισκέψεως πληρώνεται καὶ ἂν τὸ πλοῖον ἀναχωρήσῃ ὑπὸ κάθαρσιν.		
Ἄρθρ. 6 Δι' ἑκάστην τηρητικὴν λέμβον, διοριζομένην παρὰ τῆς Ἀρχῆς εἰς ἐπιτήρησιν πλοίων, εὑρισκομένων ὑπὸ κάθαρσιν καθ' ἑκάστην	»	5
Ἄρθρ. 7. Δι' ἕκαστον φύλακα διοριζόμενον ἐπὶ τοῦ πλοίου καθ' ἑκάστην	»	1 50
Ὅταν ὅμως τὸ πλοῖον εἶναι μεμολυσμένον	»	4.
Ἄρθρ 8. Δι' ἕκαστον φύλακα διοριζόμενον εἰς		

τὸ νὰ ἐπιτηρῇ ἀποβιβαζόμενα μὴ ἐπιδεκτικὰ μολυσμοῦ πράγματα. Δραχ. 1: 50

Ὅταν ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ διαρκῇ ὀλιγώτερον τῶν 6 ὡρῶν, δι' ἑκάστην ὥραν » 25.

Ἄρθρ. 9. Ἕκαστος ἐπιβάτης καθαριζόμενος εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον καθ' ἑκάστην.

α'. Ὅταν εὑρίσκεται ὁμοῦ μὲ ἄλλους εἰς αὐτὸ » 50

β'. Ὅταν ζητήσῃ νὰ λάβῃ ἰδιαίτερον δωμάτιον, δι' ἑαυτὸν » 3.

Ἄρθρ. 10. Ἕκαστος καθαριζόμενος ἐπιβάτης εἴτε ἐπὶ τοῦ πλοίου, εἴτε εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον, δι' ἰατρικὴν ἐπίσκεψιν, ἅπαξ » 2.

Ἄρθρ. 11. Ἕκαστος ἐπιβάτης εἰς τὴν ἀπόδυσιν, συμπεριλαμβανομένων τῶν καυσοξύλων καὶ τοῦ ὕδατος » 6.

Ἄρθρ. 12. Ἀπαλλάττονται ὅλων τῶν λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων παιδία μέχρι τῶν δύο ἐτῶν. Ὅσα δὲ εἶναι τριῶν ἕως 12, πληρώνουν τὸ ἥμισυ τῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 13. Δι' ἕκαστον φύλακα, διοριζόμενον εἰς τοὺς ἐπιβάτας, καθ' ἑκάστην » 1: 50

Ἄρθ. 14. Ὅταν οἱ ἐπιβᾶται ὦσι μεμολυσμένοι » 4.

Ἄρθρ. 15. Δι' ἕκαστον ἀεριστὴν τῶν πραγματειῶν, καθ' ἑκάστην » 2: 50

Ἄρθρ. 16. Ὅταν αἱ πραγματεῖαι εἶναι μεμολυσμέναι » 5.

Ἄρθρ. 17. Πᾶς, ὅστις ἐκκαθαρίζεται εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου, καὶ πᾶν ὅ,τι ἐκκαθαρίζεται ἰδίως δι' ὑποκαθαρισμοῦ, ἢ καταδύσεως εἰς ὑγρὸν, πληρώνει 1/2 τοῖς 0/0.

Ἄρθρ. 18. Τὸ δικαίωμα τῆς καθαρίσεως διὰ τὰ ζῶα εἶναι:

α'. Διὰ τοὺς βόας, τὰς βουβάλους, τοὺς ἵππους, τοὺς ἡμιόνους, τοὺς ὄνους καὶ τὰ ὅμοια τετράποδα, ἕκαστον » 1.

β'. Διὰ τὰ πρόβατα, τὰς αἶγας, τοὺς χοίρους, καὶ τὰ ὅμοια τετράποδα, ἕκαστον τούτων » 4.

Ὅλοι οἱ μεμολυσμένοι ἄνθρωποι ἀπαλλάττονται τῶν λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς μετακομίσεως αὐτῶν εἰς τὸ λοιμοκομεῖον καὶ πληρώνουν μόναν τὰ ἔξοδα ἐκεῖνα,

τὰ ὁποῖα εἶναι ἀναγκασμένη ἡ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ, διὰ τὴν κάθαρσιν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 20. Ἀπαλλάττονται ὡσαύτως τῶν λοιμοκαθαρτικῶν μόνων δικαιωμάτων, ὅσοι ἐπιβάται ἀποδείξουν, δι' ἀποδεικτικῶν πενίας, κατὰ τὸν νόμον ἐκδεδομένων, παρὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου των, ἢ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν τελείαν αὐτῶν πενίαν.

Ἄρθρ. 21. Διὰ τὸν προμηθευτὴν τοῦ Ὑγειονομείου πληρώνουν τὰ ὑπὸ κάθαρσιν πλοῖα, ὅταν μεταχειρίζωνται αὐτὸν, καθ' ἑκάστην, δι' ἕκαστον ἐπ' αὐτῶν ἄνθρωπον (ἐπιβάτην, ἢ ναύτην) » 8

Ἄρθρ. 22. Διὰ τὸν προμηθευτὴν τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου ἕκαστος ἐπιβάτης, ὅταν μεταχειρίζεται αὐτὸν, καθ' ἡμέραν » 15

Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Ἰουνίου 1845.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ συνέλθωσι τὴν Δευτέραν 9 τοῦ τρέχοντος τὰ τμήματα εἰς προδιάσκεψιν καὶ ἐκλογὴν ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ἀντικείμενα τῆς ἡμερουσίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀκρόασις τῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ζητηθεισῶν διασαφήσεων παρὰ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Α. Λόντου καὶ Τ. Μαγγίνα, ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου καὶ τῆς εἰς τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν προτάσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Λινιᾶνος.

Παρατηροῦσι τινες, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν τελευταίαν, ὅτι ἀποκαθίσταται περιττὴ, ἐμφανισθέντος εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν. Ὁ προτείνας ὅμως ἀξιοῖ, ὅτι ἡ πρότασίς του πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὡς μέλλουσα νὰ κανονίσῃ εἰς τὸ μέλλον τὰ τῶν Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, ἐν περιπτώσει ἀπουσίας τῶν Κ.Κ. Ὑπουργῶν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει, ὅτι ἐμποδισθεὶς νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν, διεύθυνεν ἐγγράφους διασαφήσεις εἰς τὸν Κ. Πρόεδρον, καὶ ἐρωτᾷ, ἂν ἀνεγνώσθησαν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαντᾷ, ὅτι εἰδοποιήσε περὶ τούτου τὸ Σῶμα, ἀλλ' ὅτι τοῦτο ἀπεφάσισε νὰ μὴν ἀναγνωσθῶσιν, ἀπαι-

τουμένης τῆς παρουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ προφορικῆς ἀπαντήσεως.

Εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι ἄκυρος, καθὼ ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ Σύνταγμα, κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ὁποίου καὶ τῶν δύο Βουλῶν συναμα ἡ ἀπόφασις ἤθελεν εἶσθαι ἀνίσχυρος. Παρατηρεῖ, ὅτι τὸ 50 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος ἀπαιτεῖ μόνον παρὰ τῶν Ὑπουργῶν, νὰ δίδωσι διασαφήσεις ἐπὶ ἀναφορῶν, ὁσάκις ζητηθῶσι, δὲν ὑποχρεοῖ ὅμως τούτους αὐτοπροσώπως νὰ ἐμφανίζωνται. Προσθέτει, ὅτι, ἀφ' οὗ τὸ δικαίωμα τῶν ἀναφορῶν εἶναι ἀπεριόριστον, ἤθελεν ἀποκατασταθῇ τῶν ἀδυνάτων, δι' ἑκάστην τούτων νὰ ἐμφανίζωνται οἱ Ὑπουργοὶ καὶ νὰ δίδωσι λόγον, καὶ ἤθελεν ἐκτίθεσθαι ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα συγχρόνως ἤθελεν ἀφαιρεθῇ πᾶς ἄλλος ὑλικὸς καιρὸς, πρὸς συζήτησιν οὐσιωδεστέρων ἀντικειμένων.

Ἕτεροι ἀπαντῶσιν, ὅτι οὐχὶ τὸ 50, ἀλλὰ τὸ 81 δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὰς Βουλὰς, νὰ ἀπαιτῶσι τὴν παρουσίαν τῶν Ὑπουργῶν. Ὅτι τὸ ἀντικείμενον μάλιστα ἐκανονίσθη καὶ ἀπεφασίσθη, καὶ περὶ τούτου πλέον δὲν δύναται νὰ γένῃ λόγος. Ὅτι ἔγγραφοι διασαφήσεις δὲν ἐδύναντο νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, καθότι καὶ ἡ μυστικὴ ἀλληλογραφία μὲ τὰ Ὑπουργεῖα δὲν εἶναι τῆς Συνταγματικῆς τάξεως, καὶ εἰς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν γίνονται αἱ ἐρωτήσεις παρὰ τῶν Βουλῶν δὲν ἤθελον ῥθάσει, καὶ διέξοδος δὲν ἤθελεν ὑπάρχει, ὅταν ἐγγράφως ἤθελον δίδεσθαι αἱ διασαφήσεις,

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἀνίσως ὁ εἰπὼν, ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ὀφείλουν αὐτοπροσώπως νὰ παρευρίσκωνται, ἐπιμένῃ, ἂς προτείνῃ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρ. 81 τοῦ Συντάγματος, διὰ νὰ συζητηθῇ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν.

Ἕτερος ὑποστηρίζων τὴν ἀρχὴν τοῦ: ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ὀφείλουν νὰ ἐμφανίζωνται αὐτοπροσώπως, ἀξιοῖ, ὅτι ἄλλως ἤθελε προσβάλλεται ἡ τιμὴ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἡ ἠθικὴ δύναμίς της. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ 50 ἄρθρ. λέγει ἁπλῶς, νὰ δίδωσι διασαφήσεις, ἀλλὰ δὲν προσδιορίζει τό: πῶς. Ἐὰν παραδεχθῶμεν, ὅτι αἱ διασαφήσεις πρέπει νὰ δίδωνται προφορικῶς, θέλουν ἀκολουθήσει συζητήσεις, προανακριτικὰ ἔργα, καὶ ἀποράσεις, ἀντιβαίνουσαι εἰς τοὺς Συνταγματικοὺς κανόνας, καὶ ἂν συμπέσῃ ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατηγορία τις κατά τινος Ὑπουργοῦ, ἡ Γερουσία προδικάσασα ἤδη, δὲν θέλει εἶσθαι πλέον ἡ

ἁρμοδία πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν παρὰ τοῦ ἄρθρ. 53 τοῦ Συντάγματος προβλεπομένων. Διϊσχυρίζεται ἑπομένως, ὅτι αἱ ἐγγράφως δοθεῖσαι διασαφήσεις πρέπει νὰ ἀκουσθῶσι μόνον, χωρὶς νὰ γίνῃ περαιτέρω συζήτησις.

Ἕτερος λέγει, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἄρθρ. 50, ἐνταῦθα δὲν πρόκειται λόγος περὶ ἀναφορῶν. Τινὲς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἀφ' ἑαυτοῦ των, πρὸς φωτισμὸν τοῦ Σώματος, ἠθέλησαν νὰ ζητήσωσι διασαφήσεις τινας, διὸ καὶ τὸ Σῶμα ἀπεφάσισε τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 81, καὶ τὴν ἐμφάνισιν ἑπομένως τῶν Ὑπουργῶν.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς παρὰ τῶν πολιτῶν παρουσιαζομένας ἀναφορὰς καὶ τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων, τὸ Σύνταγμα καὶ ὁ κανονισμὸς ὁρίζουσι τὸ πρακτέον. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰς παρὰ τῶν Γερουσιαστῶν ζητουμένας διασαφήσεις, ὁ τύπος τῆς διεξαγωγῆς των στηρίζεται εἰς πρακτικὴν καθιερωμένην εἰς τὰ Συνταγματικὰ Κράτη, καὶ τὴν ὁποίαν καὶ ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς ἀναγνωρίζει ἐμφανιζόμενος. Ἡ λέξις αὐτὴ **interpellation**, ἡ ἐρωταπόκρισις, ἑρμηνεύει, ποῖος εἶναι ὁ νόμιμος τρόπος τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐρωτήσεων τούτων, ὅστις δὲν δύναται νὰ ἦναι, εἰμὴ προφορικός. Εἶπον τινες, ὅτι προσβάλλεται ἡ ἠθικὴ ὑπόληψις τῆς Κυβερνήσεως, καλουμένου αὐτοπροσώπως τοῦ Ὑπουργοῦ, νὰ δώσῃ διασαφήσεις. Ἐκ τοῦ ἐναντίου φρονεῖ, ὅτι ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἠθικὴ δύναμις τῆς Κυβερνήσεως ἤθελε προσβληθῇ, ἀποποιουμένου τοῦ Ὑπουργοῦ, νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, μετὰ τὴν δημοσίαν πρόκλησιν.

Ἐρωτηθέντος τοῦ Γραφείου: περὶ τοῦ ἂν αἱ διασαφήσεις ἐζητήθησαν ἐπὶ ἀναφορῶν, ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ἀπήντησεν, ὅτι ἀναφοραί τινες περὶ τῶν Δήμων Αἰγείρας ἐπαρουσιάσθησαν μὲν εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀλλ αὗται παραπεμφθεῖσαι εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἀναφορῶν, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὸ Σῶμα, ἐστάλησαν κατ' ἀπόφασίν του εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, χωρὶς νὰ ζητηθῶσι διασαφήσεις. Αἱ δὲ διασαφήσεις, περὶ ὧν σήμερον ὁ λόγος, ἐζητήθησαν κατ' ἄλλας συνεδριάσεις, παρά τινων Γερουσιαστῶν προφορικῶς, καὶ ἀπεφασίσθη ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει, ὅτι εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως παρεισέφρυσαν ἐκφράσεις προσβάλλουσαι τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ αὐτῆς τῆς Γερουσίας. Ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ἤθελε νὰ διακρύψῃ τὰς ζητουμένας διασαφήσεις,

μήτε νὰ προδικασθῇ τοιουτοτρόπως ζήτημα, ἀφορῶν ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως, χαίροντας τὴν ὑπόληψιν τοῦ Βασιλέως.

Παρατηρεῖ, ὅτι ὀφείλουν μὲν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ παρευρίσκωνται εἰς ὅλας τὰς συνεδριάσεις τῶν Βουλῶν, ἀλλ' ὅτι ἀνωτέρα ἀνάγκη, ἢ ἡ ἀπαιτουμένη παρουσία των εἰς τὴν ἄλλην Βουλήν, δύνανται ἐνίοτε νὰ δικαιολογήσωσιν ἀποχρώντως τὴν ἀπουσίαν των.

Παρατηροῦν τινες τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας ἐματαιώθησαν, ἕνεκεν τῆς μὴ παρευρέσεως τῶν Ὑπουργῶν. Ὅτι πᾶσα ἄλλη τῶν Ὑπουργῶν ἐνασχόλησις εἶναι δευτέρου λόγου, ὡς πρὸς τὴν εἰς τὰς Βουλὰς παρουσίαν των, τῶν ὁποίων αἱ συνεδριάσεις δὲν δύνανται ποτὲ νὰ ἀναβληθῶσιν εἰς ἄλλην ὥραν. Ὅτι ἂν τέλος ἀποκαθίσταται τῶν ἀδυνάτων ἡ παρουσία Ὑπουργοῦ τινος, ὀφείλει νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ ἕτερος τῶν συναδελφῶν του, ὅτι τέλος τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, οὐδὲν ἔχουν προσβλητικὸν κατὰ τοῦ Ὑπουργείου, καθότι ἐξερράσθη εἰς αὐτὰ μόνον, ὅτι ἤθελε θεωρηθῇ μέσον ὑπεκφυγῆς ἡ εἰς τὸ ἀπάπειρον μὴ ἐμφάνισις τῶν Ὑπουργῶν, ἀφ' οὗ μάλιστα εἶχε παρέλθη μὴν, ἀφ' ἧς ἐζητήθησαν αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος πληροφορίαι.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει, ὅτι τοιαύτη αὐστηρότης δὲν δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ ἐνταῦθα, ὅπου ὀλίγοι εἶναι οἱ Ὑπουργοί, καὶ διάφορα Ὑπουργεῖα ἐπιτετραμμένοι, δὲν συγχωρεῖται δὲ ὡς ἀλλαχοῦ, ἡ δι' ἐπιτρόπων εἰς τὰς Βουλὰς ἐμφάνισις των. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐρώτησιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα ἀπαντᾷ, ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν εἶχε ζητηθῇ, δὲν ἐδύνατο νὰ δώσῃ διασαφήσεις, διότι ἡ ὑπόθεσις ἀπέλειπε μᾶλλον τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν, διότι συνεπείᾳ τῶν διαταγῶν τῶν ὑπαλλήλων του ἐγένετο ἡ κράτησις τοῦ Μαγγινοπούλου. Ἀναγινώσκει ἑπομένως τὴν ἀκόλουθον ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἔκθεσιν.

Κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 9 *τοῦ ἀπὸ* 14 *Ἰουνίου* 1837, *περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων Νόμον, καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπὸ* 29 *Μαΐου* 1844, *διαταγῆς πρὸς τοὺς Διοικητὰς, τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, χρεωστοῦν οὗτοι ἀπροφασίστως νὰ ἐκτελῶσι τὰς περὶ προσωπικῆς κρατήσεως αἰτήσεις τῶν Ταμιῶν, ἐκδίδοντες, κατὰ τὸν δοθέντα τύπον, διὰ τῆς ῥηθείσης Ὑπουργικῆς διαταγῆς, τὴν περὶ προσωπικῆς κρατήσεως διαταγήν των. Ὅθεν*

*ὁ Διοικητὴς Ἀχαρναΐας διέταξε τὴν κράτησιν τοῦ Κυρίου Μαγγινοπούλου, ὑποκείμενος εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Νόμου, συνεπείᾳ αἰτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Ταμίου, περιορισθεὶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του. Ἐπὶ τῆς ἰδίας αἰτήσεως τοῦ Ταμίου, ὁ Διοικητὴς διέταξε τὰ κατὰ τύπον, προσκαλῶν τὴν στρατιωτικὴν Ἀρχὴν, νὰ ἐνεργήσῃ τὴν αἴτησιν τοῦ Ταμίου καὶ νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν κρατούμενον τὴν κατὰ τύπον διαταγὴν ἐπὶ ἀποδείξει, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Εἰς τὴν περὶ κρατήσεως διαταγήν του, ὁ Διοικητὴς εἶπε ῥητῶς νὰ κρατηθῇ ὁ Μαγγινόπουλος, εἰς τὴν διὰ τοὺς πολιτικῶς κρατουμένους προσδιωρισμένην φυλακήν. Ἐνταῦθα παύουν τὰ καθήκοντα καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ Διοικητοῦ, ἀλλ' οὗτος ὑπερεκπερισσοῦ ἠρώτησε τὸν Ταμίαν, πρὶν διατάξῃ τὴν κράτησιν, ὅπερ γαίνεται ἀπὸ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ ἐγγράφου τοῦ Ταμίου, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ περὶ κρατήσεως διαταγῆς τοῦ Διοικητοῦ, διατὶ προτιμᾷ τὴν κράτησιν ἀπὸ τὴν κατάσχεσιν, καὶ εἰς ἀπάντησιν ἤκουσεν ἀπὸ τὸν Ταμίαν, ὅτι ὁ Μαγγινόπουλος ἔμεινεν ἀκτήμων, οἰκονομικῶς παραχωρήσας ὅλην τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν του εἰς τὴν σύζυγόν του. Τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς κρατήσεως τοῦ Μαγγινοπούλου ἀνεχώρησεν ὁ Διοικητὴς μὲ ἄδειαν εἰς Ἀθήνας. Ἐν τούτοις, ἂν καὶ ὁ Διοικητὴς δὲν ὑπόκειται εἰς ἀπολογίαν, διὰ τὴν μικρὰν, ἢ μεγάλην διξίωσιν, τὸν ὁποῖαν παραχωροῦν αἱ ἁρμόδιαι στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ εἰς τοὺς κρατουμένους, λέγει, ὅτι γνωρίζει, ὅτι ὁ Κ. Μαγγινόπουλος ἐτέθη ὑπὸ κράτησιν, ὅπου καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ, προσωποκρατηθέντες, ἤτοι εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἀξιωματικῶν, παραχωρηθεῖσαν δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν, καὶ οὖσαν προσδιορισμένην, διὰ τοὺς πολιτικῶς κρατουμένους, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἄλλη πολιτικὴ φυλακή. Τέλος ὁ Διοικητὴς εἰς τὸ κατὰ τύπον ἔγγραφόν του ἐξέφρασε ῥητῶς τὴν ἀκόλουθον φράσιν « ὑπὸ τὸν νομίμως διαταχθέντα τύπον διατάσσομεν τὴν πολιτικὴν κράτησιν τοῦ Ν. Μαγγινοπούλου καὶ τὴν ἀπαγωγὴν αὐτοῦ εἰς τὴν διὰ τοὺς πολιτικῶς κρατουμένους προσδιορισμένην φυλακὴν κτλ. » Ὅθεν ὁ Διοικητὴς περιωρίσθη εἰς τὴν αὐστηρὰν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου, καὶ ἔκαμε τὸ χρέος του.

Πρὸς κατάληψιν τῶν ἐπιβαλλομένων ἀπὸ τὸν Νόμον χρεῶν εἰς τὸν Διοικητὴν, ἂς ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 7 *καὶ* 12, *τοῦ ἀπὸ* 7 *Φεβρουαρίου* 1835 *Νόμου, ὡς καὶ τὸ ἄρθρ.* 9 *τοῦ ἀπὸ* 14 *Ἰουνίου* 1837 *Νόμου, καὶ τέλος ἡ*

ἀπὸ 29 *Μαΐου* 1844 *Ὑπουργικὴ διαταγή, μὲ τὸν ἐν αὐτῇ τύπον τῶν πρὸς κράτησιν διαταγῶν τῶν Διοικητῶν.*

Σᾶς προσθέτομεν δέ, ὅτι ὁ ἀριθμὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὡς ὁ ἴδιος ἐγκαίρως Σᾶς ἐβεβαίωσε, διέταξε περὶ τῆς ἐκφυλακίσεως τοῦ ἤδη ἐκφυλακισμένου Ν. Μαγγινοπούλου.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ἀπαντᾷ, ὅτι ἡ ἔκθεσις αὕτη δὲν περιστρέφεται εἰς τὰς κυρίως ἀπευθυνθείσας ἐρωτήσεις πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργόν. Πλὴν τούτου, αἱ δοθεῖσαι αὐτῷ πληροφορίαι εἶναι ἐσφαλμέναι, ἀποδίδουσαι τὰ σφάλματα πλαγίως εἰς τὰς στρατιωτικὰς καὶ Οἰκονομικὰς Ἀρχάς, καὶ ψευδεῖς, καθ' ὅσον διαβεβαιοῦσι τὴν ἐκ μέρους τοῦ Μαγγινοπούλου παραχώρησιν τῆς περιουσίας του, πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν καταδιώξεων, καὶ τὴν ἀκριβῆ τῶν Νόμων ἐκπλήρωσιν.

Ἐκθέτει ἐπομένως, ὅτι μόνον τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ἀπαγωγὴν καὶ φυλάκισιν τοῦ Μαγγινοπούλου, ἐκοινοποιήθη εἰς αὐτὸν ἡ περὶ συλλήψεως καὶ κρατήσεως διαταγή, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως, ἐναντίον τῶν ἄρθρ. 4 καὶ 5 τοῦ Συντάγματος.

Ὅτι δὲν ἐτέθη εἰς πολιτικὴν κράτησιν, ἀλλ' ἀπήχθη εἰς τὸ φρούριον τῆς Βονίτζης, ἐντὸς τοῦ ὁποίου καίτοι ἀσθενής, ἐκρατήθη ἐπὶ 22 ἡμέρας εἰς ἔγκρυφον εἱρκτὴν, ἀπαγορευομένης τῆς προσελεύσεως τῶν φίλων καὶ οἰκείων, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰατροῦ, καὶ ὁποιας δήποτε ἄλλης συγκοινωνίας, εἰς τὰ ὁποῖα μάλιστα βίαια μέτρα, μὴ συναινῶν ὁ φρούραρχος, κατεδιώχθη ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ Κ. Βάγια.

Ὅτι ἡ κατάσχεσις τῶν κινητῶν του, τὴν ὁποίαν ἀρνεῖται ἡ ἔκθεσις, ἐγένετο, ἀλλὰ μετὰ τὴν εἰς τὴν εἰρημένην εἱρκτὴν φυλάκισιν τοῦ Μαγγινοπούλου.

Ὅτι ψευδῶς ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις, ὅτι ὁ Μαγγινόπουλος ἀπηλλοτρίωσε τὴν περιουσίαν του, καὶ ὁ δοὺς τοιαύτας πληροφορίας εἰς τὸν Ὑπουργὸν, πρώην Διοικητὴς Ἀκαρνανίας, εἶναι δι' αὐτὸ μάλιστα τιμωρητέος, ὡς ἀπατήσας αὐτὸν, διὰ ψευδῶν πληροφοριῶν, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ὤφειλε νὰ βάλῃ βάσιν ὁ Ὑπουργὸς, μάλιστα καὶ ἐξ ἄλλων πληροφορηθείς, περὶ τῆς ἀπάτης τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, διαβεβαιώσαντος τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῆς ἡσυχίας τοῦ τόπου, καθ' ἃς ἡμέρας ἐληλατοῦντο καὶ ἐκαίοντο χωρὶς ὑπὸ τῶν λῃστῶν· διαβεβαίωσιν, τὴν ὁποίαν οἱ μείναντες ἐκεῖ ὑπάλληλοι ἔψευσαν ἐπομένως.

Ὅτι τέλος καὶ μὲν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διέταξε τὴν ἐκφυλάκισιν τοῦ Μαγγινοπούλου, ἀλλ' ὅτι ἡ διαταγή του δὲν ἐξετελέσθη· διὸ καὶ ὁ Μαγγινόπουλος ἔμεινεν εἰς τὴν φυλακὴν, ἐντὸς τοῦ φρουρίου, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν, μέχρι τῆς 25 Ἰουνίου.

Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐγκρύφου φυλακίσεως ἐντὸς τοῦ φρουρίου, τῆς ἀπαγορεύσεως πάσης συγκοινωνίας καὶ λοιπῶν, ἀναγινώσκει καὶ παρακαταθέτει εἰς τὸ Προεδρεῖον.

1. Ἀναφορὰν τοῦ Ν. Μαγγινοπούλου εἰς τὸν ὑπομοίραρχον τῆς χωροφυλακῆς, τῆς 4 Ἰουνίου 1845.

2. Ἐπιστολὴν ἰδικιτέραν καὶ πληροφορίας τοῦ πρώην ταμίου Ἀκαρνανίας Α. Χ. Μοναστηριώτου, περὶ τε τοῦ φρουρίου Βονίτζης καὶ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν πολιτικῶν κρατήσεων, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ὑπηρεσίας του καὶ τῶν προκατόχων αὐτοῦ.

3. Ἐπιστολὴν τοῦ Καλλιμάχου Μοναστηριώτου τῆς 1 Ἰουνίου 1845, περὶ τῆς φυλακίσεως εἰς εἱρκτὴν τοῦ Μαγγινοπούλου καὶ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς συγκοινωνίας μετ' αὐτοῦ.

4. Ἐπιστολὴν τοῦ Λ. Γαβριλάκη, πρὸς τὸν φυλακισμένον Μαγγινόπουλον τῆς 14 Ἰουνίου 1845.

5. καὶ 6. Δύο ἐπιστολὰς ἀπὸ 15 καὶ 18 Ἰουνίου 1845 τοῦ Ι. Σουλτάνη, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

Ἐξακολουθῶν ἐπομένως προστίθησιν, ὅτι ὅλα ταῦτα ἐγένοντο, διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ ὁ Μαγγινόπουλος ἀπὸ τὰς ἐνεργουμένας Δημοτικὰς ἐκλογὰς, ὡς μὴ εὐνοούμενος παρὰ τοῦ Διοικητοῦ, καὶ τὰς τοιαύτας ἐπεμβάσεις καὶ παραβάσεις τῶν ἐκλογῶν καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου καταγγέλλει καὶ ὡς ἀλλαχοῦ ἐνεργουμένας, φέρων παραδείγματα τὸν ἐπὶ ἑπτὰ μῆνας πεπαυμένον Δήμαρχον Ἀγρινίου, ἂν καὶ ἀθωωθέντα παρὰ τοῦ Δικαστηρίου, καὶ αὐτὸν τὸν Δήμαρχον τῆς πρωτευούσης, ὅστις, ἀφ' οὗ ἐπὶ δύο μῆνας πειθαρχικῶς ἐπαύθη παρὰ τοῦ Διοικητοῦ, ἔκαμεν ἔφεσιν, καὶ ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ διάρκεια τῆς παύσεώς του, αὔξησε, παραταθεῖσα μάλιστα δίς, ἀφ' ἧς ἔλαβε ταύτης ἡ προθεσμία.

Συμπεραίνει τέλος, συνιστῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, κατὰ τοῦ Διοικητοῦ Ι. Σούστου καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ Γ. Βάγια, ὡς παραβιασάντων τὰ ἄρθρ. 4 καὶ 5 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν παραπομπὴν των εἰς τὰ Δικαστήρια, καθὼς καὶ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ μέτρου τούτου καὶ κατὰ

τὰς λοιπὰς τοῦ Κράτους Ἐπαρχίας, ὅπου τοιαῦται παρανομίαι ἔλαβον χώραν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει, ὅτι ὁ ἀγορεύσας ὤφειλε νὰ φέρῃ ἐπισήμους ἀποδείξεις καὶ οὐχὶ ἐπιστολὰς τῶν φίλων καὶ συμφατριαστῶν τοῦ Μαγγινοπούλου. Ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀποδιδομένην εἰς τὸν Διοικητὴν ἀπάτην, κατὰ τὰς δοθείσας πληροφορίας, περὶ τῆς καταστάσεως δῆθεν τῆς Ἀκαρνανίας, ὅταν ὁ Διοικητὴς ἔδωσε τοιαύτας πληροφορίας, ὑπῆρχεν ἐντελὴς ἡσυχία. Ὅτι ἀληθῶς μὲν ὁ Διοικητὴς οὗτος ἀνέφερεν πῶς, καὶ πόθεν ὑπεκινοῦντο αἱ λῃστεῖαι καὶ στάσεις, ἀλλ' ὅτι εἰς ταῦτα δὲν ἔδωσεν ἀκρόασιν τὸ Ὑπουργεῖον· θέλει ὅμως λάβει τὸ ταχύτερον αὐστηρὰ κατὰ τούτων μέτρα, ἀφ' οὗ ἤδη ἐβεβαιώθη περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ πράγματος.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Μαγγινοπούλου, ἐζητήθη, λέγει, νὰ δώσῃ τινὰς διασαφήσεις, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζεν, ὅτι ἔμελλε νὰ λάβῃ χώραν ἀνάγνωσις τοιαύτης ἀλληλογραφίας, μήτε εἰς τοιαύτην λεπτομέρειαν νὰ καταντήσῃ τὸ πρᾶγμα, πολλῷ δὲ μᾶλλον, ὡς ἐκ τούτου, νὰ ἐπιληρθῇ ὁ ἀγορεύσας θέματος γενικωτέρου, περὶ τῆς καταστάσεως καὶ ἄλλων Ἐπαρχιῶν, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπρεπε νὰ λάβῃ χώραν εἰς ταύτην τὴν συζήτησιν. Ὅτι ἐπὶ τέλους, ἐπὶ τοῦ παρόντος, δὲν δύναται, πρὶν λάβῃ περαιτέρω πληροφορίας, νὰ δώσῃ ἄλλας διασαφήσεις.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν λέγει, ὅτι ἐπειδὴ ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ Φρουράρχου Βονίτσης, ἠκολούθησε μὲν ἔρις ἀναμεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Κ. Βάγια, ἀλλὰ δι' ἄλλας αἰτίας, μάλιστα ἠγνόει ὁ Φρούραρχος τὴν ἐντὸς τοῦ Φρουρίου φυλάκισιν τοῦ Μαγγινοπούλου, καθὸ καταβὰς ἐκείνας τὰς ἡμέρας εἰς τὴν πόλιν, ἕνεκεν ἀσθενείας τῆς συζύγου του.

Ἕτερος Γερουσιαστὴς λέγει, ὅτι ὁ ζητήσας τὰς διασαφήσεις ἀπὸ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, προέβη ὄχι μόνον εἰς ἀντικείμενα, οὐδεμίαν ἔχοντα σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον ζήτημα, καθὼς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς, τὰς καθ' ὅλον τὸ Κράτος γενομένας φυλακίσεις, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἀκόμη κατήντησεν, εἰς συζήτησιν, ὅλως διόλου ἀνάρμοστον εἰς τὴν Γερουσίαν, μετασχηματισθεῖσαν οὕτως εἰς ἀνακριτήριον, καὶ τὴν ὁποίαν ζητεῖ νὰ ἐπιροτίσῃ μὲ δικαστικὰ καθήκοντα, προκαλῶν ταύτην ἐπὶ τέλους καὶ εἰς ἀπόφασιν.

Παρατηρεῖ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν κράτησιν τοῦ Μαγγινοπούλου, ὅτι ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προ-

σήγαγεν ἐπίσημον ἔκθεσίν του, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ βάλῃ βάσιν, οὐχὶ δὲ εἰς ἐπιστολὰς καὶ ἔγγραφα ἰδιωτικὰ τοῦ αὐτοῦ παραπονουμένου καὶ τῶν φίλων του, μὴν ἐχόντα οὐδεμίαν βαρύτητα, καὶ ἀπόδειξιν μὴν ἀποτελοῦντα. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀνέφερε καὶ αὐτὸς, ὅτι ὁ Φρούραρχος δὲν εἶχεν εἴδησιν κἀμμίαν, καὶ ἂν ὁ πρώην Ταμίας βεβαιοῖ, ὅτι ὑπάρχουν ἐντὸς τοῦ φρουρίου ἔγκριτοι φυλακαί, δὲν ἀποδεικνύεται ἐκ τούτου, ὅτι εἰς αὐτὰς ἐτέθη ὁ Μαγγινόπουλος, ὅστις ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργοῦ ἐξάγεται, ὅτι ἦτον εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἀξιωματικῶν. Ἐπὶ τέλους παρατηρεῖ, ὅτι τὸ τέλος αὐτὸ τῆς συζητήσεως ἀπέδειξε τὸ ἄτοπον αὐτῆς, καθὼς πρὶν αὕτη ἄρχίσει παρετηρήθη παρ' αὐτοῦ, καθότι ἐκ τῶν συμπερασμάτων τοῦ ἀγορεύσαντος προκύπτει, ὅτι ἡ Γερουσία ἀπορασίζει ὁποῖα μέτρα πρέπει νὰ λάβῃ ὁ Ὑπουργὸς καὶ τοιουτοτρόπως ματαιοῦται τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, ὡς προδικαζούσης τῆς Γερουσίας, ἐπὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον ἂν ἤθελεν εὑρεθῇ ἀληθῶς ἔχον, καὶ συγκατηγορηθῇ διὰ τοῦτο ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς, δὲν θέλει δυνηθῇ αὕτη νὰ ἐπιληρθῇ πλέον τοιαύτης δίκης.

Διὸ κρίνει, ὅτι τὸ πολὺ, ἂν δὲν ἐκρίνοντο ἀρκεταὶ αἱ δοθεῖσαι παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ πληροφορίαι, ἐδύνατο νὰ τῷ συστηθῇ νὰ λάβῃ ἄλλας ἐντελεστέρας.

Ἕτερος προστίθησιν, ὅτι τοῦτο προέκυψε, διότι παρεγνωρίσθησαν ἀρχῆθεν οἱ ὅροι τοῦ τεθέντος ζητήματος. Διὰ τοῦτο δυνάμει τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Κανονισμοῦ, ἐπειδὴ εἶχε προβληρθῇ ἀπ' ἀρχῆς τὸ ἀπαράδεκτον τοῦ ζητήματος, ἔπρεπε νὰ ληρθῇ πρῶτον ὑπ' ὄψιν ἡ παρεμπίπτουσα αὕτη πρότασις, ἥτις τουλάχιστον ἤθελεν ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα, τοῦ νὰ κανονισθῶσιν οἱ ὅροι, μέχρι τῶν ὁποίων δύνανται νὰ ῥάπτωσιν αἱ περὶ διασαφήσεων ἐρωτήσεις.

Ἕτερος λέγει, ὅτι μήτε τοῦ αἰτήσαντος τὰς διασαφήσεις μήτε τῆς Γερουσίας σκοπὸς εἶναι, νὰ προβῇ εἰς ἀπόφασιν κἀμμίαν, ὡς ὑποθέτουσιν οἱ ἀγορεύσαντες. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς δοθείσας ὑπὲρ τοῦ Μαγγινοπούλου ἀποδείξεις, δὲν ἐδύναντο βέβαια νὰ προσφερθῶσιν ἐπίσημοι, ὡς μάλιστα τούτου κατὰ τῶν Ἀρχῶν ἐκείνων παραπονουμένου, Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου, μήτε αἱ ἐκθέσεις τοῦ Διοικητοῦ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἐπίσημοι, ὡς ἀποβλέπουσαι τοῦ ἑαυτοῦ του τὴν δικαιολόγησιν. Ὅτι ὅμως ὁ Μαγγινόπουλος ἐφυλακίσθη εἰς τὸ

φρούριον, τοῦτο ὡμολογήθη παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ τῶν Στρατιωτικῶν. Ἐκκρέμειται ἤδη εἰς τὸν Ὑπουργὸν, πληροφορηθέντα τὰ περαιτέρω, νὰ κάμῃ ἀκριβεστέρας ἐξετάσεις καὶ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ὁ Νόμος ὑπαγορεύει. Ἡ Γερουσία ὀφείλει, μάλιστα εἰς τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν, πληροφορουμένη περὶ ἀξιοποίνων πράξεων Ὑπαλλήλων, νὰ εἰδοποιῇ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἐφελκύουσα οὕτω τὴν προσοχήν της, καὶ τὴν ἐντολήν της ἐκπληροῖ, καὶ τὴν Κυβέρνησιν αὐτὴν συντρέχει, Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀνέφερε περὶ ὑποκινήσεων δῆθεν εἰς λῃστείαν, τὰς ὁποίας τῷ ἀνέφερε ὁ Διοικητὴς, παρατηρεῖ, ὅτι ὄχι μόνον ὀφείλει νὰ προβλέψῃ περὶ τούτου, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξηγηθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἂν τοῦτο ἔχῃ κάμμιαν σχέσιν μὲ ὅσα ἐστάθησαν ἄχρι τοῦδε ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς συζητήσεως.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ, ὅτι δὲν ἀνέφερε τοῦτο, ὡς ἔχον κάμμιαν σχέσιν μὲ τὴν προκειμένην συζήτησιν, ἀλλ' ἁπλῶς, διὰ νὰ δείξῃ, ὅτι εἰς ἀμφιβόλους εἰσηγήσεις τῶν Διοικητῶν, δὲν δίδει πλήρη πίστιν τὸ Ὑπουργεῖον.

Λέγει, ἕτερος, ὅτι ὅταν ὁ σκοπὸς τῆς Γερουσίας δὲν ἦτο νὰ ἐπιφέρῃ κάμμιαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου κρίσιν καὶ ἀπόφασιν, καὶ τὸ τοιοῦτον βέβαια ἤθελεν εἶσθαι ἐναντίον τοῦ Συντάγματος, ἡ ἐπὶ τοσοῦτο συζήτησις ὤφειλε νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν ἀκρόασιν τῶν δοθεισῶν διασαφήσεων καὶ εἰς σύστασιν τὸ πολὺ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, τοῦ νὰ λάβῃ καὶ ἄλλας πληροφορίας.

Ἕτερος, λέγει, ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς γενομένων ἐρωτήσεων εἶναι, τὸ νὰ προκαλῆται ἡ προσοχὴ των εἰς ἐντονωτέραν τῶν Νόμων διατήρησιν. Ὅτι ἡ συζήτησις γίνεται, διὰ νὰ ἐξαχθῇ εἰς φῶς ἡ ἀλήθεια, καὶ ἂν δὲν ἀποφασίζῃ ἡ Γερουσία, ἡ πεποίθησις τῶν Γερουσιαστῶν σχηματίζεται καὶ τὴν ἀπόφασίν του ἐπιφέρει τὸ ἀκροατήριον καὶ ὁ Τύπος.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ἐπρότεινεν, ὅτι δὲν εἶναι σκοπὸς τῆς συζητήσεως, μόνον ὁ ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος τεθείς, ἀλλ' ἂν ἀποδειχθῶσιν ἀληθῆ ταῦτα, ὡς δὲν ἀμφιβάλλει, νὰ ληφθῇ πρόνοια παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, διὰ νὰ ἱκανοποιηθῇ ὁ Νόμος.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν, προσδιορίζων τὴν αὔριον 7 τοῦ τρέχοντος, πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τῶν

ἀντικειμένων τῆς σημερινῆς Ἡμερουσίας Διατάξεως.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι·

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Ἰουλίου 1845 ἡμέρα Σαββάτου.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρατηρεῖ τις τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ συμπέρασμα τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως δὲν ἐξήχθη, καὶ ὅτι ἀπόφασις δὲν ἐγένετο οὐδεμία ἐπὶ τῶν προταθέντων.

Ἀντιπαρατηροῦσιν ἕτεροι, ὅτι τῶν γενομένων ἐρωτήσεων πρὸς τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς σκοπὸς δὲν εἶναι νὰ ἀποφασισθῇ τι, ἀλλὰ μόνον νὰ ζητηθῶσι πληροφορίαι, διὰ νὰ ἐκλείψῃ πᾶσα ἀμφιβολία, καὶ νὰ σχηματισθῇ ἡ πεποίθησις τοῦ Σώματος, ὥστε νὰ συμμορφωθῇ καὶ ἡ πεποίθησις τοῦ Σώματος περὶ τῆς καλῆς, ἢ μὴ, Κυβερνήσεως, διὸ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γίνονται αἱ ἐρωτήσεις αὗται, κατὰ τὰς συζητήσεις τῶν Προϋπολογισμῶν.

Ἕτερος λέγει, ὅτι προκειμένου λόγου περὶ παρανομιῶν, ἢ ἄλλων ἀτόπων, καλὸν εἶναι νὰ φανῇ ἡ ἀποδοκιμασία τοῦ Σώματος, ὥστε νὰ συμμορφωθῇ καὶ ἡ ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία.

Ἀπαντᾷ ἕτερος, ὅτι τοῦτο εἶναι ἀκατάλληλον, καθότι, ἂν ἐκ τῆς συζητήσεως φανῇ, ὅτι αἱ ἐρωτήσεις ἦτον περὶ ἀνομημάτων δῆθεν λαβόντων χώραν, καὶ ταῦτα ἀποδειχθῶσιν, οἱ Ὑπουργοὶ εἶναι ὑπόχρεοι νὰ ἐνεργήσωσι τὰ κατὰ Νόμον καὶ νὰ ἐπιφέρωσι θεραπείαν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει εἰς τὸ Σῶμα, ὅτι ὁ Κ. Πρόε-

δρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κωλύεται ἀπὸ τοῦ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ, ὅτι καὶ ἡ σημερινὴ συζήτησις ἀναβάλλεται ἕνεκεν τῆς ἀπουσίας τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ.

Ἕτερος λέγει, ὅτι εἶναι μέν τινες ἔκτακτοι περιστάσεις, καθ' ἃς ἀναγκαία ἐνασχόλησις δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀπουσίαν τῶν Ὑπουργῶν, καὶ τότε ἡ Γερουσία δύναται ν' ἀναβάλῃ τὴν Συνεδρίασίν της, λαμβάνουσα ταύτην ὑπ' ὄψιν. Ἀλλ' ὅταν πρόκηται περὶ κοινῆς καὶ συνήθους ἐνασχολήσεως, ἡ ἀπουσία Ὑπουργοῦ τινος, δυναμένου μάλιστα ὑπὸ τῶν λοιπῶν ν' ἀναπληρωθῇ, δὲν εἶναι νόμιμος λόγος ἀναβολῆς, καθότι τὰ Νομοθετικὰ ἔργα προτιμῶνται τῶν ἐκτελεστικῶν. Προβάλλει λοιπὸν ν' ἀποφασίσῃ τὸ Σῶμα, τί νὰ γίνεται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ Ὑπουργοὶ δὲν παρευρίσκονται εἰς τὴν συζήτησιν.

Παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι τοῦτο συνᾴδει μὲ τὴν πρότασιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Αἰνιᾶνος. Ἀλλ' ὅτι, προσφυέστερον ἦτο νὰ συνταχθῇ Νόμος κανονίζων τὰς σχέσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων μὲ τὰ ἐκτελεστικά. Τοιοῦτος Νόμος ὑπάρχει καὶ εἰς ἄλλα Συνταγματικὰ Κράτη, καὶ ἤθελεν ἀναπληρώσει γενόμενος, ὅλας τὰς ὑπαρχούσας ἀμφιβολίας.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἡ πρότασις τοῦ Γερουσιαστοῦ Αἰνιᾶνος ἐματαιώθη, ὡς γενομένη διὰ τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ Πρωθυπουργὸς δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῇ.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἡ πρότασις ἐκείνη ἀφορᾷ μόνον Κανονισμόν· δὲν δύναται δὲ νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τρία πρόσωπα, διὰ τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται Νόμος. Προσθέτει, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἀπαιτῶνται, ἡ παρουσία τῶν Ὑπουργῶν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ὁποίων οἱ ἴδιοι εἰσάγουσι Νομοσχεδίων καὶ ὅτι ἡ συζήτησις αὐτῶν δὲν πρέπει νὰ ἀναβάλλεται, ὁσάκις δὲν παρουσιάζωνται, καθότι φαίνεται, ὅτι οἱ ἴδιοι δὲν τὰ νομίζουν κατεπειγόντως ἀναγκαία. Ἂν δ' ἐπροχώρει ἄνευ αὐτῶν ἡ συζήτησις, ἠδύνατο ἡ Γερουσία νὰ κυρώσῃ πράγματα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι σύμφωνος ἡ Νομοτελεστικὴ ἐξουσία, καὶ τότε ἡ ἐργασία τοῦ Σώματος ἤθελεν εἶσθαι ματαιοπονία. Ἡ διαφορὰ ὑπάρχει μόνον, ὁσάκις ἤθελον ὑπάρχει Νομοσχέδια, παρὰ τοῦ Σώματος αὐτοῦ προτεινόμενα, ὅτε νομίζει, ὅτι καὶ ἄνευ τῆς παρουσίας τῶν Ὑπουργῶν, τὸ Σῶμα δύναται νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν διεκπεραίωσιν τῶν Νομοσχεδίων.

Ἕτερος κατὰ τοιαύτης ἰδέας ἐπιρρέπεται νὰ ὁμιλήσῃ, ὅταν γίνῃ λόγος περὶ τῆς οὐσίας τοιούτου Νόμου, ὅστις πρέπει νὰ εἰσαχθῇ πρῶτον. Ἐν τοσούτῳ τὴν πρότασιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Αἰνιᾶνος θεωρεῖ ἀναγκαίαν, ὡς πρὸς τὸν ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν, καθὼ ἀφορῶσαν καὶ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ Ὑπουργοὶ ἤθελον ἀποποιηθῇ νὰ ἐμφανισθῶσι καὶ νὰ δώσωσι τὰς ζητηθείσας διασαφήσεις καὶ εἰς τὸ μέλλον, καὶ ἐκείνην, καθ' ἣν, ἕνεκεν τῆς ἀπουσίας των ἤθελε βιάζεσθαι ἡ Γερουσία ν' ἀναβάλῃ εἰς τὸ ἐπάπειρον τὰς Συνεδριάσεις της.

Ἕτερος λέγει, ὅτι τὸ ἄρθρ. 81 τοῦ Συντάγματος δίδει μὲν τὸ δικαίωμα εἰς τὰς Βουλὰς, νὰ ἀπαιτήσωσι τὴν ἐμφάνισιν τῶν Ὑπουργῶν, δὲν ὑποχρεοῖ ὅμως τούτους νὰ ἐμφανίζωνται ἄκοντες, καθότι οὗτοι εἰς μόνον τὸν Βασιλέα ὑπόκεινται. Δι' αὐτὸ περιωρίσθη εἰς τὴν πρότασιν μόνον περὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν, συζητουμένων Νομοσχεδίων, οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἤθελον ἐμφανίζεσθαι, τί ὀφείλει νὰ πράξῃ ἡ Γερουσία. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι, διὰ νὰ συζητηθῇ ἡ πρότασις αὕτη, πρέπει νὰ παρευρεθῶσι καὶ οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, διὰ νὰ ἀκουσθῶσι καὶ αἱ παρατηρήσεις των.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται νὰ λυθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πρότασις αὕτη, παρουσίᾳ τῶν Κ. Κ. Ὑπουργῶν.

Προσδιορίζει ἑπομένως, τὴν Τρίτην τῆς ἑβδομάδος, 10 τοῦ τρέχοντος, πρὸς συζήτησιν τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου.

Παρατηρήσεως γενομένης, ὅτι αἱ ἐρωτήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Λόντου προηγοῦνται, ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη, νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ, ὅτι, ὡς προαποφασισθεισῶν, ἐννοεῖται ἡ προτίμησις των.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἑπομένως λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 10 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1845, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀναγινώσκει καὶ καθυποβάλλει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον, περὶ Δημοτικῶν φόρων, καὶ παραδίδει τὰ ἔγγραφα ταῦτα εἰς τὸ Γραφεῖον, ἔχοντα ὡς ἑφεξῆς.

Εἰσαγωγὴ

Ἐνώπιον τῆς Γερουσίας τοῦ περὶ Δημοτικῶν φόρων Προβουλεύματος.

Ἐκ τῶν ἀμέσων Δημοτικῶν φόρων ὁ ἔγγειος, ὁ Ποιμνιακὸς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Μελισσίων, ἐκ δὲ τῶν ἐμμέσων, ὁ ἐπὶ τῶν καταναλισκομένων ὠνίων, ἐκανονίζοντο μέχρι τοῦδε ἐτησίως διὰ Β. Διατάγματος, κατὰ τὸ ἄρθρον 120 τοῦ περὶ δήμων νόμου, καὶ ἐντὸς τῶν ὅρων αὐτοῦ ἐψηφίζοντο ὑπὸ τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων καὶ ἐπεκυροῦντο ὑπὸ τῶν Διοικητῶν, εἰδικῶς κατὰ τοῦτο ἐπιτρεπομένων, οἱ φόροι ἑκάστου δήμου.

Ἀλλὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ Συντάγματος ἡ κύρωσις καὶ τῶν φόρων τούτων ἀνετέθη εἰς τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Τοῦ ἀνεπαρκοῦς τῶν λοιπῶν δημοτικῶν πόρων, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν δημοτικῶν ὑποχρεώσεων, ὄντως ἀποδεδειγμένου, ὅλα σχεδὸν τὰ Συμβούλια τῶν δήμων ἐψήφισαν καὶ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος τοὺς φόρους τούτους.

Τὸ νὰ ὑποβληθῶσιν ὅλα τὰ περὶ φόρων ψηφίσματα ταῦτα εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν καὶ τὴν κύρωσιν τοῦ Βασιλέως, ἦτον ἐργῶδες καὶ ἔγραπζε μακροῦ χρόνου. Τὸ δὲ νὰ κανονισθῇ μὲν διὰ νόμου ὁ μέγιστος ὅρος τῶν φόρων, νὰ ἀφεθῇ δὲ εἰς τὴν ψῆφισιν ἑκάστου Συμβουλίου καὶ τὴν ἔγκρισιν τῆς προισταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς ὁ προσδιορισμὸς ἑκάστου αὐτῶν, δὲν ἐσυμβιβάζετο μὲ τὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον προέθετο ἡ Κυβέρνησις πρὸς τὸ ἀληθινὸν συμφέρον τῶν δήμων, τὸ νὰ εἰσπραχθῶσι δηλ. οἱ Δημοτικοὶ φόροι (ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατὸν) συνάμα μὲ τοὺς δημοσίους. Τοῦτο δὲ ἄλλως νὰ γένῃ δὲν ἠδύνατο εὐκολώτερα καὶ κανονικώτερα, εἰμὴ ἐὰν ἐπεβάλλοντο καὶ αὐτοὶ συγχρόνως μὲ τοὺς δημοσίους. Διὰ νὰ συμβιβασθῇ δὲ ἡ κατὰ τὴν εἰσπραξιν οἰκονομία καὶ εὐκολία αὕτη, μὲ τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἔχουσιν οἱ Δῆμοι τοῦ νὰ ψηφίζωσι τοὺς φόρους των, ἐτέθη, ὡς βάσις ἐν τῷ προκειμένῳ Νόμῳ, τὸ νὰ ἐπιβληθῶσι μὲν οἱ δημοτικοὶ φόροι, ὅλοι καθ' ἕνα κοινὸν ὅρον, παραδεδεγμένον ὑφ' ὅλων σχεδὸν τῶν Δήμων καὶ νὰ εἰσπραχθῶσι κατ' αὐτόν. Νὰ ἐπιτραπῇ δὲ εἰς τοὺς Διοικητὰς ἡ ἔγκρισις τῆς ἐπαυξήσεως τοῦ ὅρου τούτου, εἰς ὅσους δήμους ἤθελε ψηφισθῇ αὕτη ὑπὸ τῶν Συμβουλίων, ἀναλόγως τῆς ἐνδείας τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῶν.

Ὅθεν τὸν μὲν κοινὸν ὅρον τῶν δημοτικῶν φόρων οὐδεὶς σχεδὸν δῆμος θέλει εὑρεῖ ἀνώτερον τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, ὅσον μικραὶ καὶ ἂν ὦσιν αὗται. Εἰς δὲ τὴν ἐπαύξησιν, ὀλίγοι θέλουσιν ἀναγκασθῇ νὰ προσδράμωσι, καὶ ἡ πρόνοια τοῦ νόμου κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις θέλει ἐπαρκέσει.

Περὶ δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ὠνίων ἐμμέσου φόρου ἰδίως ποιοῦντες τὸν λόγον, νομίζομεν, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῶν κατηγοριῶν τῶν φορολογητέων πραγμάτων, ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὴν πολιτείαν, ἤτοι τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, παρὰ εἰς τὰ δημοτικὰ συμβούλια, διότι οἱ ἔμμεσοι φόροι προσβάλλουσιν, ὄχι μόνον τοὺς κατοίκους τοῦ δήμου, τῶν ὁποίων τὰ συμφέροντα παριστάνονται ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ καὶ τοὺς πόρρω που τῆς Ἐπικρατείας κατοικοῦντας παραγωγοὺς τῶν φορολογουμένων εἰδῶν. Ἀλλ' οὐχ' ἧττον πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι τὰ δημοτικὰ Συμβούλια εἶναι ἁρμοδιώτερα νὰ συντάξωσι τὸν λεπτομερῆ κατάλογον τῶν

εἰδῶν καὶ τὴν φορολογικὴν διατίμησιν αὐτῶν, ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἡ Βουλὴ συζητήσασα τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἐπήνεγκε διαφόρους μεταβολάς, τὰς ὁποίας παρεδέχθη ἡ Κυβέρνησις, ἐλπίζουσα, ὅτι θέλει παραδεχθῆ αὐτὰς καὶ ἡ Γερουσία.

Οἱ κυριώτεροι λόγοι τῶν μεταβολῶν τούτων εἶναι οἱ ἑξῆς:

1. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 ἡ προσθήκη «ἐννοουμένου καὶ τοῦ Σταθμάρχου» ἐγένετο ἵνα ἀπονεμηθῆ τὸ δικαίωμα τῆς φορολογίας καὶ εἰς πολλοὺς τῶν παραλίων δήμων, τῶν ὁποίων ἓν τῶν κυριωτέρων εἰσοδημάτων εἶναι ὁ ἐπὶ τῶν πρὸς κατανάλωσιν εἰσαγωμένων φόρος, καὶ εἰς τοὺς ὁποίους τῆς μὲν ἐξωτερικῆς εἰσαγωγῆς οὔσης ἀπηγορευμένης, τῆς δὲ ἐγχωρίου μεταφορᾶς μὴ ὑποκειμένης εἰς τελώνιον, δὲν ὑπάρχουσι Τελῶναι, ἢ Ὑποτελῶναι, ἀλλὰ σταθμάρχαι, οἵτινες δὲν ἐνεργοῦσι καμμίαν εἴσπραξιν διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου.

Ἡ ἀρχικὴ διάνοια τοῦ προβουλεύματος, ἦτο, τὸ νὰ εἰσπραχθῶσιν οἱ δημοτικοὶ φόροι, ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατὸν ὑπὸ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, χάριν οἰκονομίας καὶ μείζονος ἀσφαλείας. Ἑπομένως ἡ προσθήκη δὲν μετέβαλε τὸν σκοπόν.

2. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 6 γ'. καὶ δ'. ἐξηρέθησαν ἐκ τοῦ φόρου τῶν καυσίμων καὶ τῆς ζωοτροφίας τὰ διὰ φορτηγῶν ζώων εἰσαγόμενα εἴδη, διότι ἂν καὶ ἦναι δίκαιον νὰ πληρώνωσι φόρον οἱ ἐμπορευόμενοι τὰ καύσιμα ξύλα, ὡς τοιοῦτοι πρέπει νὰ θεωρῶνται οἱ διὰ θαλάσσης μεταφέροντες, ὄχι ὅμως καὶ οἱ διὰ φορτηγῶν ζώων μετακομίζοντες αὐτά, καθ' ὅσον ἤθελεν εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ διακρίνωνται, ποῖα τὰ πρὸς πώλησιν, καὶ ποῖα τὰ πρὸς ἰδίαν χρῆσιν εἰσαγόμενα καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι πιθανὸν, νὰ προκύπτωσι καταχρήσεις, πρὸς κατάθλιψιν τῶν φορολογουμένων.

3. Διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου 8 συγχωρεῖται κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τέσσαρας δήμους, μὴν ἔχοντας ἐκ τοῦ

ἐγγείου, τοῦ ποιμνιακοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου καμμίαν σχεδὸν πρόσοδον, ἡ ἐπέκτασις τοῦ ἐμμέσου φόρου εἰς ὅλα τὰ πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγόμενα εἴδη, τηρουμένων, καθ' ὅλα τὰ λοιπὰ, πλὴν τῶν σίτων, τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 7 διαγεγραμμένων ἐξαιρέσεων.

Ἀφ' οὗ ἡ ἀνάγκη δικαιολογῆ ἀπορρώντως αὐτὴν τὴν διάκρισιν, ἡ ἐπιφύλαξις τῆς κατὰ τοῦτο ἐγκρίσεως τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς εἶναι ἱκανὴ ἐγγύησις τῆς συμφώνως μὲ τὰς πραγματικὰς καὶ ἀποδεδειγμένας ἀνάγκας ἑκάστου αὐτῶν τῶν δήμων ἐπεκτάσεως τῆς φορολογίας ταύτης.

4. Διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, δὲν πρόκειται νὰ κανονισθῶσιν, ἀλλ' ἐκεῖνοι μόνον, οἵτινες δὲν ἐκανονίσθησαν μέχρι τοῦδε διὰ διαρκῶν νόμων, διατελούντων ἐν ἰσχύϊ. Ὅθεν διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρ. 10, ἂν καὶ μὴ ἀπολύτως ἀναγκαίας, προλαμβάνεται πᾶσα ἀμφιβολία δυναμένη νὰ προκύψῃ, ἐκ τῆς ἀποσιωπήσεως.

5. Διὰ τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 9 (γενόμενον 11) προσθήκης, ἀπαγορεύεται ἡ ἐπαύξησις τῶν δημοτικῶν φόρων εἰς τὸν δῆμον Ἑρμουπόλεως, διότι ὡς ἐκ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἐμπορίου, ὁ δῆμος οὗτος δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας του καὶ διὰ μόνου τοῦ ἑνὸς ἑκατοστοῦ, ἀφ' οὗ διὰ μὲν τὰ Νοσοκομεῖα ἐψηφίσθη ἰδιαίτερος φόρος, διὰ δὲ τὸ Γυμνάσιον χορηγεῖ τὸ Δημόσιον 9,000 δραχμὰς κατ' ἔτος.

Διὰ τῆς αὐτῆς προσθήκης περιωρίσθη ἐν γένει ἡ αὔξησις τοῦ ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν μικρῶν ζώων, μέχρι τῶν 6 λεπτῶν κατὰ κεφαλήν, διότι διπλασιαζόμενος ὁ φόρος οὗτος, ἤθελεν ὑπερβαίνει κατὰ ἓν λεπτὸν τὸν μέχρι τοῦδε ἐπιβαλλόμενον μέγιστον ὅρον τῶν 7 λεπτῶν, ἐν ᾧ ἀνεγνώρισεν ἄλλοθεν ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνακουφίσεως τῶν ζώων τούτων.

6. Εἰς τὸ ἄρθρ. 11 (γενόμενον 13) προσετέθη ἡ

διάταξις τοῦ νὰ ἐκποιῶνται οἱ ἐκ τῶν δημοτικῶν φόρων καρποί, ὅλοι, ἢ ἐν μέρει καὶ πρὸ τῆς ἐκποιήσεως τῶν τοῦ δημοσίου.

Ἡ διάταξις αὕτη προνοεῖ περὶ τῆς ἀνάγκης, εἰς τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ εὑρεθῶσιν οἱ Δῆμοι καὶ ἡ ὁποία νὰ μὴ συγχωρῇ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκποιήσεως, μέχρις ὅτου ἤθελε γένῃ αὕτη διὰ τοὺς καρποὺς τοῦ δημοσίου. Ἀλλ' ἡ περὶ τούτου αἴτησις τῆς ἁρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι δικαιολογημένη καὶ ἑπομένως ἡ προϊσταμένη διοικητικὴ Ἀρχή, ὡς ἐπιτηροῦσα, δύναται νὰ ἐμποδίζῃ τὰς περὶ τούτου ἀδικαιολογήτους αἰτήσεις τῆς δημοτικῆς.

7. Κατὰ τὴν ἐν τῷ τελευταίῳ ἄρθρῳ ἐπενεχθεῖσαν μεταβολὴν, ὁσονδήποτε καιρὸν καὶ ἂν μείνωσι παρακατατεθειμένα ἐντὸς τινος Δήμου, τὰ εἰς τὸν ἔμμεσον φόρον ὑποκείμενα ὠνια, ὅταν ἦναι προωρισμένα νὰ μετακομισθῶσιν εἰς ἕτερον, δὲν δύνανται νὰ φορολογηθῶσιν ὑπὸ τοῦ πρώτου. Ἂν καὶ ἡ ἀόριστος αὕτη ἐναπόθεσις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ἐνίοτε, ὡς πρόφασις πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ φόρου ἐκ μέρους τῶν ἐμπόρων, οὐχ ἧττον ὅμως, ἡ σφράγισις καὶ ὁ ἔλεγχος ἐκ μέρους τῶν Τελωνιακῶν Ἀρχῶν, δύναται νὰ προλαμβάνῃ τὴν ἐκ τούτου ἐνδεχομένην ζημίαν τῶν Δήμων.

Ἀθήνησι τὴν 7 Ἰουλίου 1845.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Ἰ. Κωλέττης.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

Ἀπιρασίσαμεν καὶ διατάττομεν

Τὸ ἐπόμενον περὶ Δημοτικῶν φόρων Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ περιέχον τὰς παρ' αὐτῆς ἐπενεχθείσας μεταβολὰς, νὰ ὑποβληθῇ ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ νὰ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ προσδιορισμοῦ τῶν Δημοτικῶν Φόρων.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιβάλλονται κατὰ τὸ ἐνεστὼς 1845 ἔτος, οἱ ἑξῆς δημοτικοὶ φόροι.

α'. Οἱ ἄμεσοι· ἤτοι ὁ ἔγγειος, ὁ ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Μελισσίων.

β'. Ὁ ἔμμεσος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῶν Ἀμέσων δημοτικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἔγγειος δημοτικὸς φόρος προσδιορίζεται εἰς δέκα ἑκατοστὰ τοῦ ἐγγείου δημοσίου φόρου.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων δημοτικὸς φόρος προσδιορίζεται εἰς τέσσαρα μὲν λεπτὰ ἐπὶ τῶν μικρῶν, ἀκτὼ δὲ ἐπὶ τῶν ὄνων, καὶ δεκαεξ ἐπὶ τῶν λοιπῶν μεγάλων ζώων κατὰ κεφαλήν.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἐπὶ τῶν ποιμνίων δημοτικὸς φόρος ἐπιβάλλεται, κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν μόνον εἰς τοὺς Δήμους, ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ὁποίων παρεχείμασαν μόνον καὶ ἐγέννησαν τὰ ζῶα, κατὰ τὸ ἥμισυ δὲ εἰς ἐκείνους, ἐν οἷς βόσκουσι τὸ θέρος μόνον.

Ἄρθρ. 5. Ἐξαιροῦνται τῶν ἀμέσων Δημοτικῶν φόρων, ὅσα καὶ τῶν δημοσίων πρωτόντα, ἢ ζῶα.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἐπὶ τῶν Μελισσίων δημοτικὸς φόρος προσδιορίζεται εἰς τρία λεπτὰ τὸ Κυρίνι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τοῦ ἐμμέσου Δημοτικοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἔμμεσος φόρος ἐπιβάλλεται εἰς ἐκείνους μόνον τοὺς Δήμους, οἵτινες εἶναι Πρωτεύουσαι Ἐπαρχιῶν, ἢ παρ' οἷς εἶναι καθιδρυμένη Τελωνιακὴ Ἀρχὴ, ἐννοουμένου καὶ τοῦ Σταθμάρχου· προσδιορίζεται δὲ εἰς ἓν ἑκατοστὸν τῆς ἀγοραίας τιμῆς τῶν πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων, καὶ εἰς τὰς ἑξῆς πέντε κατηγορίας ὑπαγομένων εἰδῶν· ἤτοι.

α'. Τῶν πνευματωδῶν ποτῶν καὶ τῶν ῥευστῶν.

β'. Τῶν τροφίμων.

Ἐξαιροῦνται τούτων οἱ δημητριακοὶ καρποὶ, τὰ ἄλευρα, ὁ ἄρτος, τὰ λάχανα, τὰ χλωρὰ ὄσπρια, αἱ χλωραὶ ὀπῶραι, ὁ χλωρὸς τυρὸς, τὸ γάλα, τὸ ἅλας, τὰ ὀρνίθια, ὠὰ καὶ λοιπὰ μικρὰ εἴδη.

γ'. Τῶν καυσίμων, ἐξαιρουμένων τῶν διὰ φορτηγῶν ζώων εἰσαγομένων·

δ'. Τῆς ζωοτροφίας, ἐξαιρουμένης τῆς διὰ φορτηγῶν ζώων εἰσαγομένης.

ε'. Τῶν οἰκοδομικῶν ὑλῶν· ἐξαιροῦνται τούτων αἱ πρὸς ναυπηγίαν.

Ἄρθρ. 8. Εἰς τοὺς Δήμους Ἑρμουπόλεως, Ὕδρας, Πετζῶν καὶ Ἀμαλιαπόλεως ἐπεκτείνεται ὁ ἔμμεσος δημοτικὸς φόρος καὶ εἰς τοὺς σίτους καὶ τὰ λοιπὰ τῶν πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου μὴ ἐξαιρουμένων εἰδῶν, κατὰ γνωμοδότησιν τῶν ἀρμοδίων Δημοτικῶν Συμβουλίων καὶ ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 9. Ἡ διατίμησις τῶν ὑποκειμένων εἰς ἔμμεσον φόρον εἰδῶν ὡρίζεται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς προεστώσης Διοικητικῆς Ἀρχῆς· πρέπει δὲ νὰ περιέχῃ ὀνομαστί, τὰ εἰς τὸν φόρον ὑποβαλλόμενα εἴδη, καὶ τὸ δι' ἓν ἕκαστον αὐτῶν, καθ' ὡρισμένον σταθμὸν, ἢ μέτρον πληρωτέον τέλος.

Ἄρθρ. 10. Δὲν καταργοῦνται διὰ τοῦ παρόντος Νόμου οἱ μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύι Νόμοι καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν διατάγματα, περὶ Δημοτικῶν φόρων καὶ ἄλλων εἰς τοὺς Δήμους παραχωρημένων δικαιωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ἐπαυξήσεως τῶν Δημοτικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 11. Ἐὰν ἡ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων πρόσοδος τινὸς Δήμου δὲν ἐπαρκῇ εἰς θεραπείαν τῶν ἀπαραιτήτων ἀναγκῶν αὐτοῦ, ἐπιτρέπεται νὰ αὐξηθῶσι κατὰ ψήφισιν τοῦ ἀρμοδίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς, μέχρι τοῦ διπλασίου τῶν ἀνωτέρω τεθέντων ὅρων, εἴτε ἄμεσοι καὶ ἔμμεσοι Δημοτικοὶ φόροι, ἤτοι οἱ εἰς τὰ ἄρθρα 1—8 τοῦ παρόντος Νόμου περιλαμβανόμενοι, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ τελευταίῳ, καθόσον ἀφορᾷ μόνον τὸν Δῆμον τῆς Ἑρμουπόλεως καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μικρῶν ζώων φόρου, ὅστις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ λεπτὰ ἕξ. Ἡ αὔξησις αὕτη θέλει ἐνεργηθῇ ἐπὶ ὅλων τῶν φορολογητέων εἰδῶν, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν Δημοτικῶν φόρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ εἰσπράξεως τῶν ἀμέσων Δημοτικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 12. Ὁ ἔγγειος δημοτικὸς φόρος θέλει εἰσπραχθῇ εἴτε εἰς εἴδη, εἴτε εἰς χρήματα, συνάμα μετὰ τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῆς συγκομιδῆς, ἢ ἐν τοῖς Τελωνείοις, κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν προϊόντων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου γενομένης μετρήσεως, ἐκτιμήσεως καὶ ἐξελέγξεως.

Ἄρθρ. 13. Ἡ ἐκποίησις τῶν εἰς ἕδη εἰσπραττομένων Δημοτικῶν φόρων θέλει γενῇ, καθ' ὃν τρόπον καὶ χρόνον καὶ ἡ τῶν τοῦ Δημοσίου καὶ παρὰ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν.

Αἱ ἀρχαὶ αὗται χρεωστοῦν νὰ ἐκποιῶσι τὸ ὅλον, ἢ μέρος τῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰς τοὺς Δήμους ἀνηκόντων εἰδῶν, ἐπὶ δικαιολογημένῃ αἰτήσει τῆς ἀρμοδίας Δημοτικῆς ἀρχῆς, συμμορφούμενοι μὲ τὰ περὶ τούτου διατεταγμένα.

Ἄρθρ. 14. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος τῶν μὴ Δήμων, ἐν οἷς παρεχείμασαν μόνον τὰ ζῶα, θέλει εἰσπραχθῇ συνάμα μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων δημοσίου φόρου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παρὰ τοῦ Δημοσίου γενομένης ἀπαριθμήσεως, τῶν δὲ Δήμων ἐν οἷς βόσκουσι τὸ θέρος, ἐπὶ τῇ βάσει ἰδίας ἀπαριθμήσεως γενησομένης ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἐπὶ τῶν Μελισσίων Δημοτικὸς φόρος θέλει εἰσπραχθῇ συνάμα μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου γενησομένης ἀπαριθμήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐμμέσου Δημοτικοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 16. Ὁ ἔμμεσος Δημοτικὸς φόρος εἰσπράττεται, κατὰ τὰς τῶν Δήμων εἰσόδους, ἔνθα πρέπει νὰ εὑρίσκεται πάντοτε ἐκτεθειμένη ἡ φορολογικὴ διατίμησις. Ἐπὶ δὲ τῶν φορολογητέων εἰδῶν, ἅτινα εἰσέρχονται εἰς τὸν σχετικὸν Δῆμον ἀμέσως, διὰ τῶν Τελωνείων. Ὁ Δημοτικὸς φόρος εἰσπράττεται, διὰ τῶν Τελωνιακῶν Ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 17. Ὁσάκις τὰ εἰς ἔμμεσον φόρον ὑποκείμενα, εἰσάγονται εἴς τινα Δῆμον, ἄνευ προθέσεως τοῦ νὰ πωληθῶσιν ἐντὸς αὐτοῦ, δὲν φορολογοῦνται, εἰμὴ ὅσα καταναλωθῶσιν ἐν αὐτῷ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουλίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἀποφασίζεται ἡ πέμπτη τῆς ἑβδομάδος (12 τ. μ.) διὰ νὰ συνέλθωσιν εἰς προεξέτασιν τὰ Τμήματα, καὶ ἐκλέξωσιν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν εἰσήγησιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐρωτηθεὶς ἐπομένως ὁ Κ. Πρωθυπουργός, ἂν ἐπιμένῃ εἰς τὴν ὑποίαν ἔδωκεν ἔκθεσιν περὶ τῆς γενομένης αὐτῷ παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Λόντου ἐρωτήσεως, ἢ ἔχει τι νὰ προσθέσῃ, ἢ ἀφαιρέσῃ ἐξ αὐτῆς, ἀπαντᾷ, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἐλήφθη ἐκείνη ὑπ' ὄψιν, τὴν ἀνεκάλεσε, καὶ ἀναγινώσκει ἐπομένως τὴν ἀκόλουθον.

Καθ' ὃν καιρὸν ἐνεργοῦντο αἱ ἐκλογαὶ τῶν Βουλευτῶν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Αἰγιαλείας, ἐξ μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Αἰγειρατῶν, κατεμήνυσαν εἰς τὸν Διοικητὴν Ἀχαΐας, τὸν Δήμαρχον Αἰγειρατῶν, ὅτι, ἐνήργησε τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπὶ τῶν παραπόνων Ἐπιτροπῆς, τῆς ἐφορευτικῆς ἐπὶ τῆς Κάλπης, καὶ τοῦ Ὁρκωτικοῦ Δικαστηρίου, χωρὶς νὰ συνέλθωσι τὰ δύο τρίτα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, κατὰ τὸν περὶ Δήμων Νόμον ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ μελῶν αὐτοῦ, καὶ ἐπλαστόγραψε τὸ ὄνομα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβούλου Ἀνδρούτζου Σπιθοπούλου.

Ὁ Διοικητὴς, κατὰ συνέπειαν τῆς καταμηνύσεως ταύτης, ἐξέδωκε διαταγὴν πρὸς τὸν Δήμαρχον, προσκαλῶν αὐτὸν, νὰ ἐνεργήσῃ, νὰ συνέλθῃ νομίμως τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, διὰ νὰ ἐκλέξῃ τὰς Ἐπιτροπὰς, σύμφωνα, μὲ τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν Νόμον, ἀλλ' ὁ Δήμαρχος, χωρὶς νὰ κοινοποιήσῃ τὴν διαταγὴν τοῦ Διοικητοῦ εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, προέβη εἰς τὰ τῆς ἐκλογῆς.

Ὁ Διοικητὴς, ἀφ' οὗ δι' ἀνακρίσεως ἐνεργηθείσης ὑπὸ ἐπίτηδες ἀπεσταλμένου αὐτοῦ, ἐπληροφορήθη περὶ τῆς βασιμότητος τῆς καταμηνύσεως, καὶ ὅτι συνέτρεχον εἰς τὰς παρανομίας ταύτας ἦτον καὶ ὁ Δημαρχικὸς Πάρεδρος, ἔχων προσέτι ἐπ' ὄψιν, τὴν παρελθοῦσαν διαγωγὴν τοῦ Δημάρχου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, καθ' ἣν ἀνεδείχθη ἀεί-ποτε ἀδρανὴς, καὶ ἀποφεύγων τὴν ἀκριβῆ ἐνέργειαν τοῦ Νόμου, ἔπαυσεν ἀμφοτέρους, δυνάμει τῶν ἄρθρ. 44 καὶ 46 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, καὶ ὑπέβαλε τὴν περὶ παύσεως πρᾶξίν του εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, δυνάμει τοῦ τελευταίου παραγράφου τοῦ Ἄθρου 44 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, διέταξε τὴν εἰς τὰ χρέη των ἀποκατάστασιν τῶν προ-

σωρινῶς πεπαυμένων Δημάρχου καὶ Δημαρχικοῦ Παρέδρου, τὰ τιμωρήσῃ δὲ αὐτοὺς μὲ πειθαρχικὴν παῦσιν τριῶν μηνῶν.

Ὁ Διοικητὴς μετερρύθμισε τὴν ἀπόφασίν του σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου, ἐπιβαλὼν εἰς αὐτοὺς τρίμηνον πειθαρχικὴν παῦσιν. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ δεύτερος Δημαρχικὸς Πάρεδρος, διορισθεὶς εἰς Δημοσίαν θέσιν δὲν ἠδύνατο κατὰ τὸν Νόμον ν' ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντα τοῦ Δημάρχου, ὁ Διοικητὴς ἀνέθεσε ταῦτα εἰς ἕνα τῶν ἰδικῶν Παρέδρων τοῦ Δήμου. Τὸ Ὑπουργεῖον πληροφορηθὲν ἐκομένως τὰ περὶ τούτου, ἀπὸ ἀναφορὰν ἐπιβληθεῖσαν εἰς αὐτὸ, καὶ θεωροῦν, ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὸν περὶ Δήμων Νόμον, τὸ νὰ ἀνατίθενται τὰ χρέη τῶν Δημάρχων εἰς τοὺς ἰδικοὺς Παρέδρους, διέταξε τὸν Διοικητὴν, νὰ ἀποκαταστήσῃ τόν τε Δήμαρχον καὶ Δημαρχικὸν Πάρεδρον εἰς τὰ χρέη των, καθ' ὅσον μάλιστα εἶχε παρέλθῃ Μὴν ἀπὸ τῆς πειθαρχικῆς παύσεως των. Ἀλλ' ὁ Διοικητὴς ἐνόμισε καθῆκον του, νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς ταύτης, ὑποβαλὼν παρατηρήσεις, ὅτι, ἀντὶ νὰ τοὺς ἀποκαταστήσῃ ἡ ἐπιείκεια τοῦ Ὑπουργείου διατάξαντος τὴν μεταρρύθμισιν τῆς Διοικητικῆς ἀποφάσεως, κατέστησε θρασυτέρους αὐτοὺς, ὥστε νὰ ἀπειλοῦν καὶ τοὺς ἀντιπάλους των καὶ ὅτι εὑρισκόμενοι ὑπὸ κατηγορίαν ἐπὶ πλαστογραφίᾳ, δὲν συμφέρει ν' ἀποκατασταθῶσιν εἰς τὰ χρέη των, πρὶν ἀθωωθῶσι δικαστικῶς. Τὸ Ὑπουργεῖον ἀπέρριψε τὰς παρατηρήσεις ταύτας τοῦ Διοικητοῦ καὶ τὸν διέταξεν ἐπομένως, νὰ ἀποκαταστήσῃ ἀμέσως τοὺς εἰρημένους Δημοτικοὺς ὑπαλλήλους εἰς τὰ καθήκοντά των, τὸ ὁποῖον καὶ ἐξετελέσθη, καθὰ ὁ Διοικητὴς ἀνέφερεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος λέγει, ὅτι αἱ πολλαχόθεν ληφθεῖσαι πληροφορίαι, ἀναφοραὶ πολιτῶν, καὶ αἱ κατακραυγαὶ τοῦ τύπου, περὶ τῶν γενομένων παραβιάσεων τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, τῷ ὑπαγόρευσαν νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις περὶ τούτων, ὁρμώμενος ἀπὸ τὰς κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Αἰγιαλείας γενομένας παραβιάσεις. Ὅτι διὰ τοῦτο ἐρώτησεν, ἀνίσως οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος Δήμαρχοι ἐπαύθησαν, παρὰ τινων ἀντεκατεστάθησαν, καὶ ἂν διαρκῶσιν εἰσέτι πεπαυμένοι, καὶ τέλος, ἐπὶ τῇ βάσει τίνος Νόμου ὑρίσταται ἡ σήμερον κατὰ τὰς διαφόρους Ἐπαρχίας ὑπάρχουσα ἐθνοφυλακὴ καὶ οἱ ὁδηγοὶ αὐτῆς. Ὅτι ὅμως ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις τοῦ Κυρίου

Ὑπουργοῦ δὲν ἀπαντᾷ ἀποχρώντως εἰς τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν. Παρατηρεῖ, ὅτι καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἔκθεσιν, παρανόμως ὁ Διοικητὴς ἀνέθεσεν ἀνακριτικὰ καθήκοντα εἰς ἁπλοῦν Γραφέα, ἐν ᾧ ὁ Νόμος δὲν τὸ ἐπιτρέπει. Ὅτι πρὸς δικαιολόγησιν τῶν ἐνεργηθεισῶν παύσεων προτείνονται τὰ ἄρθρα 44 καὶ 46 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, ἀλλ' ὅτι κατ' αὐτά, μόνον ὁ Βασιλεὺς δύναται, ἀκούσας τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἢ δυνάμει Δικαστικῆς ἀποφάσεως, νὰ παύσῃ τοὺς Ἀρέδρους καὶ Δημάρχους. Ὅτι δύναται μὲν προσωρινῶς, ἐκτάκτου ἀνάγκης ὑπαρχούσης, δηλαδὴ στάσεως, ἢ κινδύνου, νὰ παύσῃ τούτους ὁ Διοικητὴς, ἀλλ' ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸ Ὑπουργεῖον πρέπει, ἢ νὰ διατάξῃ τὴν ἀποκατάστασίν των, ἢ νὰ προβάλῃ εἰς τὸν Βασιλέα τὴν παῦσιν των. Οὐδὲν δὲ τοιοῦτον ἐνεργήθη, καὶ μήτε στάσις, μήτε κίνδυνος ὑπῆρξε, τὰ ὁποῖα νὰ δικαιολογήσωσι τὸ ἔκτακτον τοῦτο μέτρον τοῦ Διοικητοῦ. Παρατηρεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι κατὰ τὰς ἐπισήμους πράξεις τοῦ Διοικητοῦ, δὲν ἐζήτησεν οὗτος, ὡς ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις, ὁλοτελῆ παῦσιν, ἀλλὰ προσωρινήν. Ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς ἀνέφερεν εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 12 Ἰουνίου, ὁ σκοπός του ἦτον ἐν γένει, περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἐπικράτειαν γενομένων παραβιάσεων τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, μεταβαίνει ἤδη εἰς τὴν γενικὴν περὶ τούτων ἔποψιν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει, ὅτι τῷ ἐζητήθησαν πληροφορίαι περὶ τῆς παύσεως τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν Αἰγιαλείας μόνον, καὶ τοιαύτας ἔδωκε, διὸ καὶ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις καταντᾷ ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ὥστε, ἂν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἐπιμένῃ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν, εἶναι περιττὴ ἡ παρουσία του, ἐν ᾧ τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως μετὰ τὴν ἀπάντησίν του εἶναι μόνον ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου.

Παρατηροῦσι τινες, ὅτι ἀνίσως περιωρίζετο τὸ δικαίωμα τῶν Γερουσιαστῶν, ἢ Βουλευτῶν εἰς τὸ νὰ ἀπευθύνωσιν ἁπλῆν ἐρώτησιν, καὶ μετὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Ὑπουργοῦ, νὰ μὴ δύνανται νὰ ζητήσωσι περισσοτέρας διασαφήσεις, μήτε τὸ Σῶμα αὐτὸ, ἤθελεν εἶσθαι περιττὸν, διότι μήτε αὐτὸς ὁ Ὑπουργὸς, ὅστις τυχὸν ἔχει ἐσφαλμένας πληροφορίας ἤθελε πεισθῇ, ὥστε νὰ ἐπιφέρῃ θεραπείαν τινα, μήτε οἱ ζητήσαντες τας διασαφήσεις, μήτε τὸ Σῶμα αὐτὸ ἤθελε φωτισθῇ καὶ σχηματίσῃ πεποίθησιν. Ὅτι τότε μόνον δύναται ν' ἀποποιηθῇ περαιτέρω συζήτησιν ὁ Ὑπουργὸς, ὅταν ἤθελε γίνῃ λόγος περὶ ἀντικειμένων ἀλλοτρίων τοῦ θέματος τῆς ἐρωτήσεως, καὶ τότε δύναται ἀποτεινόμενος εἰς τὸν Πρόεδρον, νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸ ζήτημα. Ἐνταῦθα ὅμως ὁ λόγος εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθότι ἀφορᾷ τὴν ἐν γένει παραβίασιν τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς παρατηρεῖ, ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶναι παράβασις τῶν διαγεγραμμένων εἰς τοὺς Γερουσιαστὰς ὅρων, ἐν ᾧ, ἀνίσως πρόκηται περὶ κατηγορίας τοῦ Ὑπουργοῦ, ἡ κατηγορία πρέπει νὰ γίνῃ ἀπὸ τὴν Βουλήν. Ὅτι εἰς κἀνὲν Συνταγματικὸν Κράτος δὲν ὑπάρχει τοιαύτη συνήθεια, καὶ ὅτι τέλος, δοθεισῶν μάλιστα ἐπισήμων ἀπαντήσεων, πρέπει νὰ δοθῇ πίστις εἰς αὐτὰς, ὡς εἰς ἐπίσημα ἔγγραφα τῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν στηριζομένας. Προστίθησι δὲ, ὅτι δοὺς τὰς ζητηθείσας ἐξηγήσεις, ἂν μέλλῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ περαιτέρω τοιαύτη συζήτησις, βιάζεται νὰ ἀποσυρθῇ.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, νὰ παρευρεθῇ διὰ νὰ ἀκούσῃ, μήτε νὰ δώσῃ περισσοτέρας ἐξηγήσεις, ὅταν δὲν ἔχῃ ἄλλας νὰ προτείνῃ. Ὁ σκοπὸς τῶν ἐρωταποκρίσεων εἶναι, νὰ μορφωθῇ ἡ κοινὴ γνώμη, ὥστε ἂν τυχὸν δὲν δώσῃ ὁ Ὑπουργὸς τὰς ἀποχρώσας πληροφορίας, ἡ ἠθικὴ εὐθύνη εἶναι ἐδικτου. Πᾶσα περαιτέρω ἀπαίτησις παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, εἶναι ἀνοίκειος ὑπεράσπισις Ὑπουργικῶν πράξεων, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ Ὑπουργὸς ἀποποιεῖται. Ἀλλὰ δι' ὅσα παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐρρέθησαν περὶ πρακτικῆς ἄλλων Ἐθνῶν, εἰς τὰς τοιαύτας ἐρωταποκρίσεις, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν παύει ἡ συζήτησις εἰς μόνην τὴν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ παρουσίασιν, τῶν ὁποίων οὗτος ὑποτίθεται ἱκανῶν πληροφοριῶν, ἀλλ' ἀκολουθεῖ μάλιστα, διότι τοῦτο ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως, μέχρις ὅτου διασαφηνισθῇ τὸ πρᾶγμα. Ὅτι καθὼς ἐπὶ ὁποιουδήποτε ἀντικειμένου ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς πολίτας ἀπεριορίστως νὰ ἀναφέρωνται, οὕτω καὶ εἰς τοὺς Βουλευτὰς ἐπιτρέπεται, ἐπὶ ὁποιουδήποτε ἀντικειμένου νὰ ἀπευθύνωσιν ἐρωτήσεις· ὅτι τέλος αἱ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ θεωρούμεναι ὡς ἐπίσημοι ἀποδείξεις, πληροφορίαι τῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν δικαιολογουμένων, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τοιαῦται, καθὼ ἀποβλέπουσαι τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἑαυτοῦ των.

Ἕτερος δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξις, μήτε ὅτι οὗτος δύναται νὰ τὴν ἀποποιηθῇ, ἐπὶ λόγῳ ματαίας

χρόνου ἀπωλείας· καθότι, ὅταν γίνωνται παραβιάσεις καὶ καταπατήσεις Νόμων, αἱ ἐρωτήσεις καὶ ἡ πρόκλησις συζητήσεων τοιούτων, ἀποκαθίστανται χρέος ἑκάστου Βουλευτοῦ, πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ πάσχοντος λαοῦ.

Ἕτερος συμφώνων μὲ τὰ ἀνωτέρω, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι δὲν δύναταί τις ὁρμώμενος ἀπὸ ἰδιαίτερον θέμα, νὰ ἐπιληρθῇ τινος ἄλλου, μήπω τεθέντος. Ἀλλ' ἐνταῦθα παρατηρεῖ, ὅτι κυρίως ὁ λόγος ἐγένετο περὶ συστάσεως Ἐθνοφυλακῆς καὶ μάλιστα περὶ τῶν Ὁδηγῶν ταύτης· Ὅτι δὲ, περὶ τῶν τελευταίων τούτων οὐδεμία ἐδόθη ἀπάντησις.

Ὁ προτείνας τὰς ἐρωτήσεις Κ. Γερουσιαστὴς λέγει, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ πρῶτα, περιορισθέντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ εἰς τὰς ὁποίας ἔδωκε διασαφήσεις καὶ μὴ θέλοντος νὰ δώσῃ περισσοτέρας, ἀρκεῖται, διότι ἕκαστος δύναται νὰ μορφώσῃ τὴν πεποίθησίν του. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν Ἐθνοφυλακὴν καὶ τοὺς Ὁδηγοὺς, λέγει, ὅτι ὑπάρχει διάταγμα περὶ συστάσεως Ἐθνοφυλακῆς καὶ ὁδηγῶν αὐτῆς τοῦ 1843. Ἀλλ' ὅτι, μήτε οἱ ἐθνοφύλακες, μήτε οἱ ὁδηγοὶ ἐκλέγονται, ἢ διορίζονται κατὰ τοὺς ὅρους αὐτοῦ.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπαντᾷ, ὅτι τὸ διάταγμα τοῦτο δὲν ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν, εἰμὴ κατὰ μόνην τὴν Μαντινειαν, ἀλλ' ὅτι καταμαστιζούσης τῆς λῃστείας καὶ τῆς ζωοκλοπῆς διαφόρους Ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, ἀναγκάσθη ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ ἐξαιρετικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα δικαιοῖ καὶ ἡ χορήγησις, ἡ γενομένη εἰς αὐτὴν ἐκτάκτου πιστώσεως, διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους. Ὅτι τοιουτοτρόπως οἱ Ὁδηγοὶ δὲν προίστανται μόνης τῆς δυνάμεως τῶν Ἐθνοφυλάκων, ἀλλ' ὁδηγοῦσι καὶ τὴν χωροφυλακὴν καὶ ὅλας τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις, ὡς ἄνθρωποι γνωρίζοντες ἀκριβῶς τὸν τόπον καὶ τὰς διεξόδους τῶν λῃστῶν. Ὅτι τέλος οἱ διορισμοὶ οὗτοι τῶν Ὁδηγῶν καὶ τῆς Ἐθνοφυλακῆς δὲν στηρίζονται εἰς τὸ τοῦ 1843 διάταγμα, ἀλλ' εἰς προγενέστερα διατάγματα.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος λέγει, ὅτι ἀπορεῖ, πῶς τὸ Ὑπουργεῖον καθυποβάλλει τὴν Ἐθνοφυλακὴν καὶ λοιπὴν δημοσίαν δύναμιν εἰς τοιουτοτρόπως διοριζομένους Ὁδηγούς, ἐναντίον τοῦ Νόμου.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ὁ ἀνώτατος Νόμος εἶναι ἡ ἀσφάλεια τοῦ πολίτου, ὥστε καὶ Νόμος ἂν δὲν ὑπάρχῃ, ἡ Κυβέρνησις δικαιοῦται, διὰ μέτρα τοιαῦτα, ὁποῖα ἔλαβε κατὰ τῆς ἐπιπολαζούσης λῃστείας καὶ ζωοκλοπῆς. Ὅτι ἐνταῦθα ἡ ὁμοιότης

τῆς λέξεως ἐπέφερεν ἐσφαλμένην ἰδέαν, διότι ἐνομίσθη, ὅτι οἱ Ὁδηγοὶ οὗτοι εἶναι οἱ πραγματικοὶ Ἀρχηγοὶ τῆς Ἐθνοφυλακῆς, ἐν ᾧ τοιοῦτοι δὲν εἶναι, ἀλλ' ἁπλῶς ὁδηγοὶ ἔκτακτοι, (Τουρκιστὶ *κολαοϊζίδες*) ὁποιασδήποτε δυνάμεως ἐνασχολουμένης εἰς καταδίωξιν λῃστῶν.

Ἕτεροι λέγουσιν, ὅτι ἡ ὕπαρξις τῆς πιστώσεως δὲν συγχωρεῖ τὴν χρῆσίν της εἰς πληρωμὰς θέσεων, μὴ καθιερωθεισῶν διὰ Νόμου. Ὅτι, καὶ τοι ὑπαρχούσης τοιαύτης πιστώσεως, ὁ Ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον, περὶ τῆς χρήσεως ταύτης, ἥτις ποτὲ δὲν ἠθέλε δικαιολογηθῇ, ἐὰν ἐνεργηθῶσι πληρωμαὶ θέσεων μὴ νομοθετημένων· αἱ δὲ θέσεις αὗται τῶν ὁδηγῶν δὲν εἶναι σύμφωνοι μὲ τὸν Νόμον. Ὅτι, ἐὰν Νόμος δὲν ὑπῆρχε περὶ Ἐθνοφυλακῆς, ἔπρεπε νὰ προταθῇ τοιοῦτος, ἂν δὲ ὁ ὑπάρχων ἦναι ἀκατάλληλος, νὰ διορθωθῇ. Ὅτι οἱ ὁδηγοὶ δὲν εἶναι ἁπλῶς οἱ ὑποδεικνύοντες εἰς τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις τὰς ὑπόπτους θέσεις, ἀλλὰ πραγματικοὶ Ἀρχηγοὶ Σωμάτων, καὶ πολλάκις ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ καταμαστίζοντες τὰς Ἐπαρχίας, συνοδευόμενοι, ὄχι ἀπὸ δημοσίαν στρατιωτικὴν δύναμιν, ἀλλ' ἀπὸ τυχόντας ἀνθρώπους. Ὅτι ἐσυστήθησαν, ὄχι μόνον πρὸς καταδίωξιν λῃστῶν, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλους σκοπούς, ὅπου λῃστεία δὲν ὑπάρχει, ὡς εἰς Καλάβρυτα καὶ μάλιστα εἰς Ὕδραν.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἡ συνωνυμία ἐπέφερε τὴν σύγχυσιν ταύτην. Ἐπιφέρει παράδειγμα, ὅτι πρότινος χρόνου χορηγουμένης πιστώσεως διὰ Ταχυδρομικὰ ἔξοδα εἰς τοὺς Νομάρχας, ὡς μὴ ὑπαρχόντων Ταχυδρομείων, αὐτὸς ὑπάρχων Νομάρχης καὶ θεωρήσας, ὅτι ἡ ὑπηρεσία αὕτη καὶ δι' οἰκονομικοὺς λόγους καὶ δι' ἄλλους, ἦτο συμφερώτερον ν' ἀνατεθῇ εἰς ἕνα ἐπὶ τούτῳ διαρκῶς μισθοδοτούμενον ὑπάλληλον, ἔπραξε τοιουτοτρόπως, ἀλλ' ἡ Γραμματεία τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτε παρεπέμφθη εἰς αὐτὴν ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἔτους ἐκείνου, ὄχι μόνον δὲν ἤθελε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἀνωτέρω ὑπαλλήλου, ἀλλὰ καὶ λόγον ἐζήτησε παρὰ τοῦ Νομάρχου, διατί νὰ ἁρπάσῃ Βασιλικὰ προνόμια, διορίσας *ἀγγελιαφόρον*· Οὕτως ὠνομάσθη ὁ διαρκῶς διορισθεὶς ταχυδρόμος τῆς Νομαρχίας. Τοιουτοτρόπως καὶ ἐνταῦθα συμβαίνει· δίδεται δηλαδὴ ἡ περὶ ἀσφαλείας πίστωσις εἰς ἀνθρώπους ὀνομαζομένους ὁδηγούς, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι οἱ τοῦ διατάγματος τῆς Ἐθνοφυλακῆς ὁδηγοί, ὡς ἐξηγεῖται ὁ Ὑπουργός.

Ἕτεροι ἀπαντῶσιν, ὅτι ὁποιαδήποτε πλημμὴ ἐγένετο, ἢ ἤθελε γίνῃ εἰς Ὁδηγοὺς καὶ Ἀρχηγούς, εἴτε ἀπὸ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, εἴτε ἀπὸ τὸ Δημοτικόν, ἐπειδὴ ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 29 τοῦ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1843 Βασιλ. Διατάγματος, θεωρεῖται παράνομος.

Ὁποιοσδήποτε σχηματισμὸς Ἐθνοφυλακῆς, Ὁδηγῶν καὶ Ἀρχηγῶν ἐγένετο, ἢ ἤθελε γίνει, μὴ συνῳδὸν κατὰ γράμμα μὲ τὸ ἄρθρον 10 καὶ λοιπὰς διατάξεις τοῦ μνησθέντος Β. Διατάγματος θεωρεῖται παράνομος.

Ὑπὸ ὁποιονδήποτε ὄνομα, ὁδηγοῦ, Κολαούζου, ἢ ἄλλης ὀνομασίας ἐγίνοντο, ἢ ἤθελον γίνῃ τοιοῦτοι διορισμοί, λογίζονται ἀνίσχυροι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 27 τοῦ Συντάγματος, ὡς μὴ οὔσης νενομοθετημένης τοιαύτης θέσεως.

Εὐχόμεθα τὴν συμμόρφωσιν τοῦ Ὑπουργείου ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ ἀπὸ 15 8βρίου 1843 Β. Διατάγματος.

Καὶ ἐνταῦθα ἄρχεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἀντικειμένου τῆς Ἡμερουσίας Διατάξεως, δηλαδὴ τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου.

Τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγουν, ὅτι ἐπειδὴ εἶναι παρόντες ὅλοι οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, πρέπει νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις τῆς προτάσεως τοῦ Κ. Αἰνιάνος, κατὰ τὰς ἐπενεχθείσας παρὰ τοῦ Κ. Κλονάρη παρατηρήσεις εἰς τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν.

Προχωρουμένης τῆς κατὰ τὴν ἡμερουσίαν διατάξιν συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν, ἀναβάλλεται τῆς προτάσεως τοῦ Κ. Αἰνιάνος ἡ συζήτησις εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν, καθόσον μάλιστα καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου, ἀπαιτεῖται, κατὰ τὰς προτεινομένας τροπολογίας, ἡ παρουσία τῶν Ὑπουργῶν -ῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ τῶν Ναυτικῶν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου μέρους τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι εἰς δύο ἀντικείμενα θεωρεῖ ἁμαρτήσασαν τὴν Ἐπιτροπήν· α'. ὡς πρὸς τὴν ἀριθμοδότητα τῶν προσώπων, β'. ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας.

Παρατηρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι καθῆκον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, νὰ διορίζωσι τὰ πρόσωπα, καὶ ὅτι ἤθελεν εἶναι ἀντίφασις, νὰ ἐναπόκηται ἡ εὐθύνη εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅταν ἤθελεν ὑποχρεωθῇ νὰ μεταχειρίζεται τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Οἰκονομίας, ἢ τῶν Ναυτικῶν. Ὅτι τὰ Ὑγειονομικὰ καθήκοντα εἶναι τὰ σοβαρώτερα καὶ σπουδαιότερα· ὅτι αἱ παραχωρήσασαι τὴν ἐλευθέραν κοινωνίαν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος Δυνάμεις, ἔκαμαν τοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελειοποιήσεως τοῦ Ὑγειονομικοῦ Συντάγματος, καὶ ὅτι τοιαύτη ἐμπιστοσύνη θέλει ἐκλείψει, ἂν δὲν ἐκλεχθῶσι πρόσωπα ἱκανά, καὶ δὲν τακτοποιηθῇ ὁ Ὑγειονομικὸς κλάδος. Ἐὰν μέχρι τοῦδε ὑπῆρχε τοιαύτη σύγχυσις, ὅτε ἐπεβάρυνεν ἀφ' ἑτέρου τοιαύτη εὐθύνη τοὺς ὑπαλλήλους τούτους. Διὸ φρονεῖ, ὅτι πρέπει κατὰ τοῦτο νὰ μὴ τροποποιηθῇ τὸ Νομοσχέδιον. Δὲν θέλει δὲ ἐκ τούτου προκύψει περιττὸν ἔξοδον, καθότι θέλουν συνενοηθῇ μετὰ τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργείων, διὰ νὰ ἐκλεχθῶσι τὰ κατάλληλα πρόσωπα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τούτων, παρὰ τῶν Ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων, παρατηρεῖ, ὅτι ἐλανθάσθη αὕτη μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 22, δι' οὗ τὸ Ὑπουργεῖον μόνον εἰς περίπτωσιν ἐκτάκτου ἀνάγκης ἐπιφυλάττεται τὴν χρῆσιν τῆς ὀλικῆς δαπάνης.

Πλὴν τούτου ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξέλαβεν ὡς πραγματικῶς μισθοδοτηθησομένους τοὺς Ἐπιθεωρητὰς, ἐν ᾧ αὐτοὶ εἶναι ἤδη εἰς ὑπηρεσίαν Ὑγειονομικὴν, καὶ δι' αὐτοὺς θέλουν χρειασθῇ μόνον τὰ ἔξοδα τῆς διαιωπορίας καὶ τὸ ἐπιμίσθιον, διὰ ἐκπιπτομένων τῶν ἐξόδων, τῶν ὁποίων δι' ἕκαστον ἀνάγκην μόνον ἀπαιτεῖ τὴν πίστωσιν τὸ Ὑπουργεῖον, πραγματικῶν ἐξόδων εἶναι, κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, δρ. 272,385 καὶ οὐχὶ 303,785, ὡς διατείνεται ἡ Ἐπιτροπή.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐλαττώσεις τῶν μισθῶν ἑκάστου τῶν ὑπαλλήλων ἐπιφυλάττεται νὰ ἐπανέλθῃ ἐπομένως, συζητήσεως γενομένης εἰς τὰ καθήκοντα. Γενικῶς παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἡ παραπολὺ αὐστηρὰ ἐλάττωσις τῶν μισθῶν εἶναι πραγματικὴ ζημία καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν οἱ ὑπάλληλοι δὲν θέλουν ὑπομεῖνει μὲ τὸν αὐτὸν ζῆλον, βιαζόμενοι μάλιστα, ἕνεκα τῆς ἀνάγκης νὰ ὑποπέσωσιν εἰς καταχρήσεις.

Παρατηροῦν τινες, ὅτι ἡ συζήτησις αὕτη ἦτον περιττὴ, ὡς πραγματευομένη τὰ καθήκοντα, εἰς τὰ ὁποῖα θέλει ἐπανέλθει ἡ Γερουσία. Ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀναφερθεῖσαν ἐπέμβασιν εἰς τὰ ἐκτελεστικὰ καθήκοντα, λέγουσιν, ὅτι δὲν

γίνεται ἐνταῦθα παντάπασι λόγος περὶ προσώπων, ἀλλὰ κανονίζεται ἄλλως ἡ παρ' αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου κανονιζομένη ἁρμοδιότης τῶν Ὑπουργείων, καὶ μάλιστα ἐπαναφέρεται τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ἐπικρατήσασαν τάξιν.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὡς πρὸς τὸ προοίμιον τῆς ἐκθέσεως, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ εἶδε τὰ αὐτὰ πρόσωπα, καὶ ἑπομένως τὰ αὐτὰ ἔξοδα ἐπαναλαμβανόμενα εἰς Νομοσχέδια ἄλλων Ὑπουργείων, διὸ ἐνόμισε πρέπον νὰ κανονισθῇ τοῦτο, χωρὶς παντάπασι νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ πρόσωπα.

Ἐκθέτει ἑπομένως, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς τὸν Κορινθιακὸν Κόλπον καὶ τὰ Δυτικὰ παράλια, ὅπου μικρὰ ἀπαιτεῖται Ὑγειονομικὴ ἐπιτήρησις, σοβαρὰ εἶναι τὰ ἔργα τῶν Οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων. Δὲν συμφέρει ἑπομένως εἰς Ὑγειονομικὸν φύλακα ἀσήμαντον, νὰ ἀνατεθῇ ἐκεῖ ἡ πολλοῦ λόγου ἀξία οἰκονομικὴ ὑπηρεσία, ἀλλὰ συμφερώτερον εἶναι, εἰς τὸν Οἰκονομικὸν ὑπάλληλον, νὰ ἀνατεθῇ ἡ Ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία.

Κατὰ τὰ Ἀνατολικὰ παράλια ἡ Ὑγειονομικὴ ἐπιτήρησις εἶναι σπουδαιοτέρα, μικροῦ δὲ λόγου ἡ Οἰκονομική. Συμφέρει διὰ τοῦτο, νὰ ἀνατεθῇ ἐκεῖ ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστασία εἰς τὸν Ὑγειονομικὸν ὑπάλληλον.

Ἀλλοῦ πάλιν ἡ Λιμενικὴ Ἀρχὴ ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ἱκανώτερον ὑπάλληλον, ἐν ᾧ τὰ Ὑγειονομικὰ καθήκοντα εἶναι εὐτελῆ. Εἰς τὸν Ναυτικὸν ὑπάλληλον τότε, συμφέρει νὰ ἀνατεθῇ ἡ Ὑγειονομικὴ ἐπιστασία.

Ἕτερος προσθέτει, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὰς περὶ τοῦ ὅλου τῶν ἐξόδων παρατηρήσεις, κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, εἶναι δυνητικὴ μόνη ἐναπόθεσις τῶν καθηκόντων τῶν ἐπιθεωρητῶν εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους, διὸ κατ' ἐκεῖνο ὤφειλε νὰ σημειώνωνται αἱ δι' αὐτοὺς προϋπολογιζόμεναι 7 χιλιάδες δραχμαί. Ἀνίσως δὲ τὸ ἄρθρ. 22 ἀφίνει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργείου τὸ νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ὅλον, ἢ μέρος μόνον τῶν σημειουμένων ὑπαλλήλων, πάλιν ἡ Ἐπιτροπή, ἥτις ἐξήγαγε τὸ συμπέρασμα, ὅτι 303,705 χιλ. δραχμαὶ ἀπαιτοῦνται κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, ἔλαβε τὸν μέσον ὅρον, μὴν ὑπολογίσασα ὅλους τοὺς δυνάμει τοῦ ἄρθρ. τούτου προϋποτιθεμένους ὑπαλλήλους.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρ. παρατηρεῖ τις, ὅτι ἡ εἰς τὰ ἓξ ἑβδόμα πρόθεσις *εἰς*, πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ, διὰ τῆς *ἐπὶ*, καὶ τοῦτο

παραδέχεται καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἡ Γερουσία.

Παρατηρεῖ ἑπομένως, ὅτι ἀντὶ τῆς λέξεως *ἐπιθεωρητὰς* ἔπρεπε νὰ τεθῇ, διὰ τὸ ὁμοιόμορφον μὲ τὰς ἑπομένας ὀνομασίας, ἡ λέξις *ἐπιθεωρητήρια*. Ἀλλ' ἡ Γερουσία δὲν παραδέχεται τοῦτο.

Ἑπομένως γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1ον.

Ἐπὶ τοῦ 2ου, ὁ Εἰσηγητὴς λέγει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνωμοδότησεν, ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ, ὅτι τὰ χρέη τῶν ἐπιθεωρητῶν πρέπει νὰ ἀνατεθῶσιν εἰς δύο ὑπάρχοντας Ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους, ἑπομένως ἐτροποποίησε τὸ 1ον, τὸ 3ον καὶ τὸ 4ον ἐδάφιον αὐτοῦ, ὡς εἰς τὴν ἔκθεσιν φαίνεται.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι ἴσως ὑποτίθεται, ὅτι τὰ χρέη τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ δύνανται νὰ ἀνατεθῶσιν καὶ εἰς Ὑγειονόμους πρώτης τάξεως, παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι οἱ τοιοῦτοι δὲν δύνανται νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς θέσεις των, μήτε νὰ ἀναπληροῦνται ἐπὶ πολὺ χρόνου διαστήματι ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων των. Πλὴν τούτου, οἱ Ἐπιθεωρηταὶ ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν ἀνωτέρας εἰδικὰς γνώσεις καὶ ἡ σταθερὰ ὕπαρξις τῶν τοιούτων θέλει κάμει προσηκτικωτέρας τὰς ὑποδεεστέρας Ὑγειονομικὰς Ἀρχάς. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἂν τὸ εὕρῃ κατορθωτὸν, τὸ Ὑπουργεῖον, θέλει προσπαθήσει νὰ κάμῃ οἰκονομίας μεταχειριζόμενον ὑπαλλήλους ὑπάρχοντας ἤδη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' ἂν τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν, ἕνεκεν ἄλλων ἐνασχολήσεων των, δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ στερηθῇ τὸ Ὑπουργεῖον ἀρχάνου τοσούτων ἀναγκαίου, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ εἰς ἐκτάκτους ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἀποστολὰς, ὡς ἐπιθεώρησιν ἄλλων Ὑγειονομείων, τῶν ὁποίων ἡ κατάστασις θέλει ἐπιφέρει καὶ τὴν ἐπιθυμουμένην εὐκόλυνσιν συγκοινωνίας τῶν Ἑλληνικοῦ Κράτους, μετὰ τοῦ Ὀθωμανικοῦ. Τοιοῦτος εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως Ἐπιθεωρητῶν καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν, ἥτις τοιοῦτον ὑπάλληλόν της Ὑγειονομικὸν κατ' αὐτὰς ἐξαπέστειλεν ἐνταῦθα.

Ἕτερος ἀντιτείνων εἰς τὴν σταθερὰν τῶν Ἐπιθεωρητῶν σύστασιν, παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς αὐτὸς συμφωνεῖ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτῶν δὲν ἤθελον εἶσθαι διαρκῆ, διὰ νὰ διορισθῶσιν εἰδικοὶ τοιοῦτοι. Ὅτι ὁ αὐτὸς χαλινὸς τῶν ὑποδεεστέρων Ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων θέλει ὑπάρχει, ὅταν εὑρίσκουν, ὅτι αἴρνης προϊστάμενός των ὑπάλληλος δύναται νὰ τοὺς ἐπι-

θεωρήσῃ. Ὅτι τέλος τὸ ἴδιον νομοσχέδιον ἀνεγνώρισεν, ὅτι ἡ οἰκονομία αὕτη 7,000 κατ' ἔτος δραχμῶν δύναται νὰ γίνῃ.

Ἕτερος ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία, ὅτι ἂν ἦναι δυνατὴ ἡ οἰκονομία αὕτη θέλει τὴν κάμει τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἀνίσως ἡ φύσις αὐτὴ τῆς ὑπηρεσίας ἀποδείξῃ ἀκατόρθωτον τὸ νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους τὸ τοιοῦτον καθῆκον, τότε ἤθελε κολυβωθῇ ἡ ὑπηρεσία, δεσμευομένων οὕτως εἰπεῖν τῶν χειρῶν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Ὑγειονόμους, αὐτοὶ βέβαια δὲν δύναται νὰ παραιτήσωσι τὰς θέσεις των· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς ἐπὶ τοῦ Ὑγειονομικοῦ κλάδου ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι περιωρισμένος καὶ τὰ καθήκοντά των σοβαρά, διὸ ὀρονεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὁ διορισμὸς Ἐπιθεωρητῶν, ἂν δι' ἄλλων ὑπαλλήλων δὲν δυνηθῇ ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἀνάγκην των.

Ἕτερος λέγει, ὅτι οἱ λόγοι τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ δὲν συμβιβάζονται μὲ τὸ Νομοσχέδιον, διότι ἐκεῖνο προϋποθέτει, ὅτι τὰ χρέη ταῦτα δύνανται νὰ ἀνατεθῶσιν εἰς τοὺς ὑπάρχοντας Ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους, ἐν ᾧ ἐκ τῶν λεχθέντων προκύπτει ὁ ἄφευκτος εἰδικῶν Ἐπιθεωρητῶν διορισμός.

Παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι αἱ πιστώσεις δὲν πρέπει νὰ δίδονται ὡς ἐκ περισσοῦ, διότι τότε μάλιστα ἐπισσωρεύονται αἱ ἀπαιτήσεις, εἰς τὰς ὁποίας, ὅσον αὐστηρῶς καὶ ἂν διάκηται ὁ Ὑπουργὸς, ὑποχρεοῦται ἐπὶ τέλους νὰ ἐνδώσῃ. Ὅτι ναὶ μὲν σοβαρὰ εἶναι ἡ Ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία καὶ ἀπαιτεῖ ἄνδρας ἱκανοὺς, ἀλλ' ἕνεκα τούτου μάλιστα, δὲν εἶναι ὠφέλιμος ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν θέσεων, ἐν ᾧ ὑπάρχει σπάνις ἱκανοτήτων.

Παρατηρεῖ, ὅτι σοβαρὰ εἶναι καὶ τὰ δικαστικὰ καθήκοντα καὶ ἴσως σοβαρώτερα ἀκόμη. Μολαταῦτα πνεῦμα οἰκονομίας, καὶ ἔλλειψις ἱκανοτήτων ὑποχρεοῖ νὰ ἀνατίθενται εἰς τοὺς τακτικοὺς δικαστὰς τὰ χρέη τῶν Συνέδρων. Δι' ὅλα ταῦτα συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως.

Ἡ Γερουσία προσδιορίζει τὴν αὔριον 11 τοῦ τρέχοντος ἡμέραν Συνεδριάσεως, πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν της.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπομένως λύει τὴν συνεδρίασιν.
Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Α. Ἀντιπροέδρου.
Ὁ Β'. Ἀντιπρόεδρος
ΑΝΑΤ. ΛΟΝΤΟΣ.
Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψ ύ λ λ α ς.
Ι. Π α ξ ι μ ά δ η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ἰουλίου 1845, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λέγει, ὅτι ἡ ἡμερούσιος διάταξις ἀφορᾷ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν, καὶ ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνήγγειλεν, ὅτι ἴσως, ἕνεκα ἄλλης ἐνασχολήσεως δὲν θέλει παρευρεθῇ εἰς τὴν Συνεδρίασιν, ἐρωτᾷ ἐπομένως τὸ Σῶμα, ἂν θέλῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν συζήτησιν, ἢ ὀρονεῖ, ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῇ.

Παρατηροῦσι τινὲς, ὅτι ἡ ἀμφιβολία αὕτη ὑπαγορεύει τὴν ἀνάγκην τῆς συζητήσεως τῆς προτάσεως περὶ τοῦ λεπτέου μέτρου, ὁσάκις δὲν παρευρίσκωνται οἱ ὑπουργοί, ἤτις ἀφορᾷ δύο περιπτώσεις, τὴν πρώτην ὅταν, προκειμένης ἐρωτήσεως δὲν θέλουν νὰ ἐμφανισθῶσιν οἱ ὑπουργοί, πρὸς οὓς ἡ ἐρώτησις ἀπευθύνθη, ἀπαιτηθείσης τῆς παρουσίας των, κατὰ τὸ ἄρθρον 81. Ἡ δὲ δευτέρα τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἐμφανίζεται κατὰ τὴν συζήτησιν νομοσχεδίου τινος. Φρονοῦσι δὲ, ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν περίπτωσιν, ἐκτὸς ἂν ἡ Γερουσία ἐκτιμήσῃ τὸ προτεινόμενον κώλυμα παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ καὶ ἀναβάλῃ τὴν συνεδρίασίν της, ἡ συζήτησις πρέπει πάντοτε νὰ προβαίνῃ, καθότι εἰκάζεται, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἔχουν νὰ προσθέσωσιν οἱ ὑπουργοὶ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ Νομοσχεδίου των. Ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ σώματος ἀπαιτεῖ, νὰ μὴ συγκαλῆται τοῦτο ἐπὶ ματαίῳ καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος, μάλιστα ἐνόσῳ ὑπάρχουσι παρ' αὐτῷ συζητητέα ἀντικείμενα.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν συμφωνεῖ μὲν, διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν συζητήσεων καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Ὑπουργῶν, ἀλλὰ

καθόσον ἀφορᾷ τὰς πτώσεις τῶν ἐρωτήσεων καὶ τὴν δι' ὁποιονδήποτε ἄλλον σκοπὸν ἀπαίτησιν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας, τῆς ἐμφανίσεως τῶν Ὑπουργῶν δὲν νομίζει, ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ ἡ λέξις «ὑποχρέωσις πρὸς τὸ ἐμφανίζεσθαι.»

Εἰς πρὸς τὰς ἐρωτήσεις μάλιστα, νομίζει, ὅτι δὲν ἐφαρμόζεται παντάπασι τὸ ἄρθρον 81, καθότι τοὺς τύπους τῆς διεξαγωγῆς ἐκείνων διέπει μόνον ἡ πρακτική. Παρατηρεῖ, ὅτι οἱ Ὑπουργοί, ὄντες ἀνεξάρτητοι τῶν Βουλῶν καὶ μόνον εἰς τὸν Βασιλέα ὑποκείμενοι, δι' ἄλλου μέσου μὴ δυνάμενοι ν' ἀναγκασθῶσι νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς Βουλάς, δὲν δύνανται νὰ ἐνοῶνται ὑποχρεωμένοι εἰς τοῦτο, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 81, εἰμὴ ἠθικῶς. Τοῦτο ἀπέδειξεν καὶ ἡ πεῖρα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου, ἐπειδὴ μίαν μόνην φορὰν συνέβη ν' ἀρνηθῶσι τὴν παρουσίαν των, αἱ Βουλαὶ διὰ Πρεσβείας ἀνηρέθησαν πρὸς τὸν Βασιλέα. Συμπεραίνων ἐπὶ τέλους, συμφωνεῖ μὲ τοὺς προλαλήσαντας, μόνον τὴν λέξιν *ὑποχρέωσιν* τῶν Ὑπουργῶν μὴ παραδεχόμενος, καθότι μάλιστα ἡ λέξις *ἀπαιτήσωσιν* εἶναι μετάφρασις τῆς λέξεως **requerir**, ἥτις δὲν ἔχει τὴν παρ' ἡμῖν σημασίαν τῆς ἀπαιτήσεως.

Ἀπαντᾷ ἕτερος, ὅτι καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ σώματος, καὶ τὸ συμφέρον αὐτὸ τῶν γενικῶν πραγμάτων ἀπαιτεῖ, νὰ δηλωθῇ ἐπισήμως ἡ ὑποχρέωσις τῶν Ὑπουργῶν. Ὅτι τοῦτο συνωμολογήθη παρ' αὐτῶν καὶ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, ὅπου τοῦ ἄρθρου 81 αἱ τελευταῖαι διατάξεις ἐρρυρώσθησαν καὶ εἰς τὰς ἐρωτήσεις, καὶ εἰς ὁποιανδήποτε ἄλλην περίστασιν ἀπαιτήσεως ἐμφανίσεως τῶν Ὑπουργῶν. Παρατηρεῖ, ὅτι περιττὴ ἦτον εἰδικὴ διάταξις, περὶ ὑποχρεώσεώς των εἰς τὸ Σύνταγμα, ὅταν εἰς τὰς Βουλὰς ἐδόθη τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεως, καθότι ἓν δικαίωμα κανονιζόμενον ἐπὶ εἰδικοῦ μάλιστα προσώπου, συνεπιφέρει αὐτοδικαίως τὴν νομικὴν τοῦ ἑτέρου ὑποχρέωσιν.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἡ λέξις: ἀπαιτῶ: σημαίνει πολὺ περισσότερον, ἢ ἁπλῆν αἴτησιν, ἐμφαίνει δηλαδὴ δικαίωμα ἀφ' ἑνός, μὲ ὑποχρέωσιν ἀφ' ἑτέρου. Ἴσως ἐπρόκειτο μόνον περὶ τοῦ ἁπλοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ ζητήσῃ ἡ Γερουσία, ἢ ἡ Βουλή, ἐξήγησίν τινα ἀπὸ τοὺς Ὑπουργούς, ἢ πληροφορίαν, ὡς συνᾴδον τοῦτο μὲ αὐτὰ τὰ συμφέροντα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἦτο περιττὴ τοιαύτη ἐντὸς τοῦ Συντάγματος εἰδικὴ διάταξις. Φρονεῖ ἑπομένως, ὅτι ὑπάρχει ὑποχρέωσις εἰς τοὺς Ὑπουργούς, νὰ ἐμφανίζωνται αὐτοπροσώπως, ὁσάκις ἀπαιτηθῇ ἡ παρουσία

των. Δὲν φρονεῖ ὅμως, ὅτι ἡ ἐμφάνισις των δύναται νὰ ζητῆται, ὁσάκις πρόκηται περὶ ἀντικειμένου, τοῦ ὁποίου αὐτοὶ οἱ Ὑπουργοὶ ἐπροκάλεσαν τὴν συζήτησιν, καθότι τότε ὑποτίθεται, ἴσως δὲν ἐμφανισθῶσιν, ὅτι δὲν ποιοῦνται περὶ πολλοῦ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ τὴν ἐπίσπευσίν του δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἡ Γερουσία, ἥτις ἂν θέλῃ, δύναται νὰ καταγίνηται ἐν τοσούτῳ εἰς ἄλλας Νομοθετικὰς ἐργασίας παρὰ τῶν μελῶν της προτεινομένας. Πολλῷ μᾶλλον συμπεραίνει, ὅτι τοιαύτη ἀναβολὴ συζητήσεων Νομοσχεδίων, παρ' αὐτῶν τῶν Ὑπουργῶν καθυποβληθέντων πρέπει νὰ γίνηται, ὅταν οἱ ἴδιοι τὸ ζητήσωσιν, ἕνεκα ἄλλων ἐνασχολήσεών των.

Εἰς τὰ τελευταῖα ταῦτα ἀντιτείνων ἕτερος, λέγει, ὅτι εἰσαχθέντος νομοσχεδίου τινος καὶ ἐπιληφθέντος τοῦ σώματος τῆς συζητήσεώς του, ἡ εἰς τὸ ἐπάπειρον ἀναβολή του δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ἕνεκεν τῆς ἀδιαφορίας τῶν Ὑπουργῶν. Οἱ Ὑπουργοὶ γνωρίζοντες τὴν ἀνάγκην ἑνὸς Νόμου προκαλοῦσι μίαν συζήτησιν, τὸ δὲ Σῶμα ἀναγνωρίζον τὴν ἀνάγκην ταύτην ἐπιλαμβάνεται τοιαύτης προτάσεως καὶ τὴν ἐξακολουθεῖ ἀδιαφόρως, ἂν τὴν ἐξακολουθῶσιν τῆς ζητῶσιν, ἢ ὄχι οἱ Ὑπουργοί. Ἂν ἦτον ἄλλως, καθεκάστην τοιαύτης οὔσης τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, ἤθελε συνέρχεσθαι τὸ Σῶμα καὶ διαλύεσθαι ἐπὶ ματαίῳ, προσβαλλομένης τῆς ἀξιοπρεπείας του.

Ἕτεροι λέγουσιν, ὅτι ἴσως παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν ἀρχὴν τῆς μὴ ὑποχρεώσεως τῶν Ὑπουργῶν μένει κενὸν μέγα, τὸ ὁποῖον ἀναπληρούμενον διὰ τῶν Πρεσβειῶν θέλει προσβάλλει τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας πολὺ περισσότερον. Ἡ ἐμφάνισις τῶν Ὑπουργῶν, ὅταν ἀπαιτηθῇ ἡ παρουσία των, εἴτε δι' ἐνδεχομένην ἐρώτησιν, εἴτε διὰ πληροφορίαν, ἐπί τινος συζητουμένου Νομοσχεδίου, νομίζουσιν ἑπομένως, ὅτι πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ, ὡς ὑποχρεωτική.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ὑποχρέωσις, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ κύρωσις καταντᾷ ἰδανική, ὡς καὶ τὸ δικαίωμα ἄνευ ὑποχρεώσεως. Ἐπιφέρει δὲ, ὡς παράδειγμα, τὴν εἰς τὴν Γαλλίαν παρὰ τῶν ὁμοτίμων ἐξέτασιν τῶν τίτλων, τῶν εἰσαγομένων ὡς τοιούτων, ἄνευ ὅμως δικαιώματος τῆς ἐξαιρέσεώς των, ἐν περιπτώσει μὴ ἀναγνωρίσεως των προσώπων αὐτῶν.

Παρατηρεῖ ἐνταῦθα τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἤρξατο συζήτησις θέματος ἀλλοτρίου τῆς ἡμερουσίου διατάξεως ὄχι μόνον, ἀλλ' ὅτι προαπεφασίσθη ἤδη παρὰ τῆς Γερουσίας, ὅτι ἡ περὶ τούτου συζήτησις θέλει λάβει χώραν ἐνώπιον τῶν

ἐπὶ τούτῳ προσκεκλημένων Ὑπουργῶν. Ζητεῖ ἑπομένως, ἢ νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὰ τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, ἢ νὰ ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν.

Παρατηροῦσι τινες, ὅτι παντὸς ἄλλου ἀντικειμένου πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις αὕτη, διότι ἄλλως δὲν θέλει ὑπάρξῃ ἀνεξάρτητος εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Γερουσίας· προτείνουσιν ἑπομένως νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διὰ νὰ παρευρεθῇ, ἂν θέλῃ, αὔριον μετὰ τῶν λοιπῶν Ὑπουργῶν εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντιτείνει εἰς ταῦτα, λέγων, ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μετὰ τῶν λοιπῶν συναδελφῶν του, ἐνεφανίσθη ἐπὶ τούτῳ, ἀλλ' ὅτι ἀπεφασίσθη παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ προηγηθῇ καὶ ἀποπερατωθῇ πρῶτον ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου. Παρατηρεῖ, ὅτι ἀδίκως αἰτιῶνται τινες τοὺς Ὑπουργούς, ὡς δῆθεν μὴ παρευρισκομένους εἰς τὰς συζητήσεις, καθότι τότε μόνον δὲν ἐνεφανίσθησαν, ὅταν ἀνώτεραι ἐνασχολήσεις τοὺς ἐμπόδισαν. Γενομένης ἅπαξ ἀποράσεως παρὰ τοῦ Σώματος νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου, πᾶσα παρέγκλισις ἐκ τῆς ἡμερουσίας Διατάξεως πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ὡς νέα πρότασις, καὶ ὡς τοιαύτη εἰς νέαν Συνεδρίασιν νὰ ἀποφασισθῇ, ἂν πρέπῃ, ἢ ὄχι, νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι ἀλλέως καταστρέφονται αὐταὶ αἱ ἀποράσεις τοῦ Σώματος.

Ἀντιτείνουσιν ἕτεροι ἀπαριθμοῦντες τὰς ματαίας ἀναβολὰς τῶν συζητήσεων.

Ἕτερος παρίστᾳ, ὅτι ἡ συζήτησις τοιαύτης προτάσεως εἶναι ἄτοπος κατὰ τὴν ἀρχήν της. Οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποθέσῃ ποτὲ, ὅτι ἀπαιτηθείσης τῆς ἐμφανίσεως τῶν Ὑπουργῶν, δύνανται οὗτοι νὰ ἀποποιηθῶσι τὴν ἐμφάνισίν των, ἐκτὸς ἐὰν περιστάσεις, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐκτιμήσῃ ἡ Γερουσία, εἰς τοιαύτην τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ἐμποδίζουσιν ἐνίοτε τοὺς Ὑπουργοὺς τακτικῶς νὰ ἐμφανίζωνται, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δὲν πρέπει νὰ ἐκληφθῇ, ὡς ἀποποίησίς των, ἐν ᾧ ἐπὶ τέλους εἰς ὅσας ἐρωτήσεις τοὺς ἀπευθύνθησαν ἦλθον καὶ ἔδωσαν διασαφήσεις. Ὅσακις πρόκειται περὶ Νομοσχεδίων, παρ' αὐτῶν εἰσαχθέντων, τότε βέβαια ἡ μὴ ἐμφάνισίς των δεικνύει, ὅτι ὀλίγον σπουδαῖον θεωροῦσι τὸ ἀντικείμενον, διὸ ἀποκαθίσταται περιττὴ ἡ ἐκβίασις τῆς συζητήσεώς των.

Παρατηροῦν ἄλλοι, ὅτι ἡ συζήτησις εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, καθότι τὰ περὶ τῆς οὐσίας τῆς προτάσεως δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς μόνον. Ὅτι ἤδη δὲν πρόκειται, εἰμὴ νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεώς της, καθ' ἣν αἱ παρατηρήσεις αὗται δύνανται νὰ λάβωσι χώραν.

Ἡ Γερουσία ἀπορασίζει παντὸς ἄλλου ἀντικειμένου νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις πρῶτον περὶ τοῦ πρακτέου, καθ' ἣν περίπτωσιν ἀπαιτηθείσης τῆς ἐμφανίσεως τῶν Ὑπουργῶν, διὰ ἐρώτησιν, ἢ διασάφησιν, δὲν ἤθελον οὗτοι ἐμφανισθῆ βον. Περὶ τοῦ πρακτέου, καθ' ἣν περίπτωσιν, συζητουμένου Νομοσχεδίου, μήτε ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς, μήτε ἄλλος παρίστανται κατὰ τὴν συζήτησιν. Τάττει δὲ ἡμέραν συζητήσεως ἐπὶ τούτῳ τὴν αὔριον 14ην τρέχοντος, διὰ νὰ παρευρεθῶσιν εἰς αὐτὴν, ἴσως προειρῶνται οἱ Κύριοι Ὑπουργοί.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντ. Ἀντιπροέδρου.

Ὁ Β'. Ἀντιπρόεδρος.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Ἰουλίου 1845, ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Ἐρωτηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀξιωμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει, ὅτι προσκαλούμενος εἰς τὰ Ἀνάκτορα, διὰ σπουδαίαν ὑπόθεσιν, δὲν δύναται νὰ διατρίψῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπου ἴσως μετ' ὀλίγον θέλει ἐπανέλθει, καὶ ἀποσύρεται.

Παρατηροῦσι τινες, ὅτι δὲν ἤθελον ἀναβάλλονται αἱ συζητήσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἕνεκεν τοιούτων τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν ἐνασχολήσεων, ἀνίσως ἦτον γνωστὸν εἰς τὸν Βασιλέα, ὅτι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα συνεδριάζουν, καὶ ἕνεκεν τῆς ἀπουσίας τῶν Κ. Κ. Ὑπουργῶν ἤθελον διακοπῇ αἱ ἐργα-

σίαι των. Προσθέτουν δὲ, ὅτι αἱ τοιαῦται περιπτώσεις κυρίως ὑπαγορεύουσι τὴν σημερινὴν συζήτησιν, καθ' ἣν πρέπει νὰ κανονισθῇ τὸ περὶ ἀπουσίας τῶν Ὑπουργῶν ἀπὸ τὰς Συνεδριάσεις.

Ἕτερος προτείνει ν' ἀναβληθῇ ἡ Συνεδρίασις εἰς ἡμίσειαν ὥραν.

Ἕτερος διατείνεται, ὅτι ἐμφανισθέντος τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ δι' ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς του κώλυμα, μὴ δυναμένου τούτου νὰ διαμείνῃ περισσότερον, ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν Συνεδρίασίν της, μάλιστα ἀφ' οὗ κατὰ τὰς προηγουμένας Συνεδριάσεις ἀπεφασίσθη, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τῆς Ἡμερουσίας διατάξεως θέλει συζητηθῇ παρόντος αὐτοῦ. Παρατηρεῖ, ὅτι τὰ δοῦντα ἀφορμὴν εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ἐξέλιπον ὅλως διόλου, καθότι εἰς ὅσας συζητήσεις προσεκλήθη ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τέλους ἐνεφανίσθη. Ὅτι δὲ σήμερον ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἀπόντος αὐτοῦ, ἕνεκεν περιστάσεως γνωστῆς, ἀνεξαρτήτου τῆς θελήσεώς του, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐνεφανίσθη, ἤθελεν ἀνατρέψει τὰ ἀποφασισθέντα. Ζητεῖ ἑπομένως νὰ ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία, ἀνίσως ἤλλαξεν, ἢ ὄχι, τὸ θέμα.

Συζητήσεως γενομένης καὶ ἑπομένως ψηφηφορίας, ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο, ὅτι τὸ θέμα δὲν ἤλλαξεν, ἑπομένως δι' ἑτέρας ψηφοφορίας ἀπεφάσισεν τὴν ἐπὶ μίαν ὥραν ἀναβολὴν τῆς Συνεδριάσεως τοῦ Σώματος.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναβάλλει ἐπὶ μίαν ὥραν τὴν Συνεδρίασιν.

Περὶ τὴν ἡμίσειαν μετὰ μεσημβρίας συνεδριαζούσης τῆς Γερουσίας καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι εἰδοποίησε τὸν Κύριον Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ τῆς ἀποφασισθείσης ἀναβολῆς, ἀλλ' ὅτι οὗτος ἐγγράφως ἀνήγγειλεν, ὅτι πρὶν τῆς β'. μετὰ μεσημβρίαν δὲν εἶναι πιθανὸν νὰ τελειώσῃ τὰς εἰς τὰ ἀνάκτορα ἐργασίας του, διὸ ζητεῖ ν' ἀναβληθῇ ἡ συνεδρίασις καὶ συζήτησις τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου, διὰ τὴν τετάρτην τῆς ἐρχομένης ἑβδομάδος, καθότι ἡ δευτέρα εἶναι ἡμέρα Ταχυδρομείου, καὶ τὴν τρίτην ὀφείλει νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν Βουλήν.

Παρατηροῦν τινὲς, ὅτι πρῶτον δὲν πρόκειται λόγος περὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν, καὶ ὅτι εἰδοποιήθη ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ δι' αὐτοῦ ὅλον τὸ Ὑπουργεῖον, περὶ τοῦ συζητητέου ἀντικειμένου, εἰς τὸ ὁποῖον κρίνει ἴσως περιττὸν νὰ παρευρεθῇ καὶ διὰ τὸ ὁποῖον ἐδύνατο ὁποιοσδήποτε τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ, διὰ ταῦτα γνωμοδοτοῦσι νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὸ προτεθὲν ζήτημα.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν συμφωνεῖ μὲν, ὅτι πρέπει νὰ τεθῶσιν ὅροι περὶ τῆς ἐμφανίσεως τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, ὁσάκις ἤθελον ζητηθῇ, ἀλλὰ διατείνεται, ὅτι ἀκριβέστερον καὶ ταχτικώτερον θέλει ἐνεργηθῇ τοῦτο, ἀνίσως προσδιορισθῶσι ταῦτα παρουσίᾳ καὶ ἐκείνων, διὰ νὰ μὴ γίνωσι διατάξεις ἐκ μονομερείας. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐμφάνισιν τῶν Ὑπουργῶν, ὅταν κυρίως δὲν πρόκηται περὶ ἀπαιτήσεως τῆς παρουσίας των, ἀλλ' ἁπλῶς περὶ συζητήσεως Νομοσχεδίων, παρ' αὐτῶν προταθέντων, νομίζει, ὅτι ἡ ἀπουσία των πρέπει νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀναβολὴν ἀναγκαίως, καθότι κατ' αἴτησιν αὐτῶν μόνον εἰσάγονται. Παρατηρεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι ἀφ' οὗ τὸ Σῶμα ἀπεφάσισε νὰ ἀναβάλωνται αἱ Συνεδριάσεις τὰς ἡμέρας τοῦ Ταχυδρομείου, διότι κατ' ἐκείνας δικαιολογεῖται ἡ ἀπουσία τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, πολλῷ μᾶλλον πρέπει νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ σημερινὸν κώλυμα, ἀφ' οὗ ὁ Ὑπουργὸς εἶχεν ἤδη παρουσιασθῇ, καὶ αἴφνης προσεκλήθη εἰς τὰ ἀνάκτορα. Αἱ σχέσεις τῆς Νομοθετικῆς Ἀρχῆς μετὰ τῆς Ἐκτελεστικῆς εἶναι καλὸν νὰ ὁρισθῶσιν ἀναμεταξὺ των ἤδη, συμφώνως καὶ εὐσχήμως, καὶ τοῦτο θέλει γίνει, ὅταν εἰς προσεχῆ Συνεδρίασιν παρουσιασθῶσι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ, χωρὶς νὰ φανῇ, ὅτι ἦτον ἀνάγκη πρὸς τοῦτο διατάξεων μονομερῶν. Πρὸ πάντων δὲ ἐπιμένει εἰς τὸ, ὅτι ἡ Γερουσία αὐτὴ ἀπεφάσισε τοῦτο ἤδη, καὶ ἐνεφανίσθη καὶ ὁ Ὑπουργὸς, ὥστε ἡ παραιτέρω ἐν ἀπουσίᾳ του συζήτησις, ἤθελεν εἶσθαι ἀνατροπὴ τῶν προαποφασισθέντων.

Ἕτερος ἀπαντᾷ, ὅτι ποτὲ δὲν ἀπεφασίσθη, ὅτι πρέπει νὰ ἀναβάλλωνται αἱ Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Ταχυδρομείου, ἀλλ' ἀνεβλήθησαν αἱ Συνεδριάσεις της κατὰ τὰς τοιαύτας, δυνάμει εἰδικῆς ἑκάστοτε συγκαταθέσεώς της. Παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Γερουσία ἔθεσε τὸ θέμα τοῦτο, ὡς συζητητέον καὶ εἰς ἄλλας Συνεδριάσεις της, καὶ κατὰ τὴν προτελευταίαν ἀκόμη ὥρισε νὰ εἰδοποιηθῶσιν οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, ὅπερ καὶ ἐγένετο, ὥστε ἐν περιπτώσει κωλύματος τοῦ ἑνὸς ἐδύναντο οἱ λοιποὶ, ἢ εἷς ἐξ αὐτῶν νὰ τοὺς ἀναπληρώσῃ. Παρατηρεῖ, ὅτι ἂν καὶ τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα

δὲν πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς τοῦ ἑτέρου τὰς ἀποφάσεις, μολαταῦτα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἤδη καὶ ἐκανόνισε, παραδεχθέντων τοῦτο καὶ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, ὅτι ὁσάκις ἀπαιτηθῇ ἡ παρουσία των, ὑποχρεοῦνται οὗτοι νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς συζητήσεις μέχρι τέλους. Ὅτι δὲ ἐν περιπτώσει συζητήσεως Νομοσχεδίου, θέλει ἐξακολουθεῖ τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων καὶ ἐν ἀπουσίᾳ των.

Παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον **81** οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουσι μόνον τὴν εἴσοδον εἰς τὰς Βουλάς, οὐχὶ δὲ καὶ ψῆφον, ὁσάκις δὲν εἶναι μέλη αὐτῶν. Ἀνίσως δὲ ἀπουσία αὐτῶν τῶν μελῶν, ὅταν τὰ Σώματα πληρωθῶσι, δὲν ἐμποδίζῃ τὴν πρόοδον τῆς συζητήσεως, πολὺ ὀλιγώτερον πρέπει νὰ τὴν ἐμποδίσῃ ἡ ἀπουσία τῶν Ὑπουργῶν μὴν ἐχόντων ψῆφον. Συμπεραίνει τέλος, ὅτι ἐκτὸς, ὅτι ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δὲν ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ παρόντος ἀντικειμένου, ἀλλὰ τὴν τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου, δὲν ἐναπόκειται εἰς αὐτὸν ν' ἀποφασίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς Συνεδριάσεως κατ' ἀρέσκειάν του, ὡς ἔκαμε, προσδιορίσας τὴν Τετάρτην.

Ἕτερος ἀντιτείνει, λέγων, ὅτι πρόκειται νὰ κανονισθῶσι σχέσεις, καὶ ὅτι διὰ ταύτας ἀναγκαίως ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Δὲν πρέπει νὰ ὁδηγηθῇ ἡ Γερουσία ἀπὸ τὰ εἰς τὴν Βουλὴν κανονισθέντα, ὅπου ἂν καὶ ἐγένετο, ἔγινε παρευρεθέντων καὶ συγκατατεθέντων τῶν Ὑπουργῶν. Διὰ ταῦτα, καὶ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἡ Γερουσία τὸν σκοπὸν, καὶ διὰ νὰ μὴν ἀποφασισθῇ τι, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἴσως φωτισθεῖσα ἤθελεν ἐπομένως ἐπανέλθει, γνωμοδοτεῖ νὰ ἀναβληθῇ ἡ Συνεδριασις.

Παρατηροῦν ἄλλοι, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ κανονισθῶσιν σχέσεις, ἀλλ' εἶναι λόγος ἁπλοῦς περὶ διασαφήσεως τοῦ Κανονισμοῦ.

Ὁ Κ. Πρόεδρος θέτει τὸ ζήτημα, ἀνίσως ἡ Γερουσία θέλει νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἡμερουσίας διατάξεως.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη καταφατικῶς.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λέγει, ὅτι πρόκειται πρῶτον ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία, ἀνίσως οἱ Ὑπουργοί, τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἡ ἐμφάνισις, εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς ταχθείσας Συνεδριάσεις.

Παρατηρεῖ ἐνταῦθα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ ἄρθρον **81** τοῦ Συντάγματος δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὰς Βουλὰς, νὰ ἀπαιτήσωσι τὴν παρουσίαν των, ἀλλ' ὅτι, ἐπειδὴ οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ὑπάκεινται, εἰμὴ εἰς τὸν Βασιλέα, ἡ ὑποχρέωσις των ἕπεται, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἦναι εἰμὴ ἠθικὴ, διότι διὰ νὰ εἶναι ἔννομος, ἔπρεπε τὸ αὐτὸ, ἢ ἄλλο ἄρθρον νὰ ἀναφέρῃ, ὅτι οὗτοι εἶναι ὑπόχρεοι. Διὰ αὐτὸ, λέγει, ὅτι καὶ εἰς ἄλλα Κράτη, μὴ συμμορφουμένων τῶν Ὑπουργῶν μὲ τὴν ἠθικὴν ταύτην ὑποχρέωσιν, τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δὲν δύνανται, παρὰ νὰ καταγγείλωσι τούτους εἰς τὴν ἀνωτάτην Ἀρχήν. Παρατηρεῖ ἐνταῦθα, ὅτι πρέπει νὰ προσέξῃ πολὺ ἡ Γερουσία, μὴ συγχυσθῶσι τὰ ὅρια τῶν διαφόρων ἐξουσιῶν, καὶ ὅτι ἀνίσως, ὡς εἶπον τινὲς, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἑρμηνείαν, ὅτι δυνάμει τοῦ ἄρθρ. **81** οἱ Ὑπουργοὶ εἶναι ἐννόμως ὑποχρεωμένοι νὰ παρίστανται, ὁ προσδιορισμὸς οὗτος, φυσικὴ ἀπόρροια οὖσα τῆς τάσεως ἑκάστου Σώματος ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ, δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δικτὸς ἀπὸ τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας, τῆς ὁποίας καθήκον εἶναι μάλιστα ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν ὁρίων ἑκάστης δυνάμεως.

Ἀντιτείνουσιν ἄλλοι, λέγοντες, ὅτι καὶ τὸ ἄρθρ. **50**, καὶ τὸ **81**, τοῦ Συντάγματος, δίδοντα τὸ μὲν τὴν ὑποχρέωσιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς διασαφήσεως, τὸ δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεως τῆς ἐμφανίσεώς του, δηλοῦσι τὴν ἔννομον τοῦ παρίστασθαι ὑποχρεωσιν.

Ἡ Γερουσία μεθ' ἱκανὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ **1** ἀντικειμένου τῆς Ἡμερουσίας διατάξεως παμψηρεὶ ἀπεφήνατο, ὅτι ὁσάκις ἀπαιτηθῇ ἡ ἐμφάνισις τῶν Ὑπουργῶν, ἢ Ὑπουργοῦ τινος εἰς τὴν ὁρισθεῖσαν Συνεδρίασίν της, εἶναι οὗτοι ἠθικῶς ὑπόχρεοι νὰ παρουσιάζωνται καὶ παρευρίσκωνται. Ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως ἡ Γερουσία προβαίνει εἰς τὴν διόρθωσιν αὐτῆς.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἑπομένως, μεταβαίνων εἰς τὸ **2** μέρος τῆς Ἡμερουσίας διατάξεως, λέγει, ὅτι πρόκειται νὰ κανονισθῇ, ἀνίσως συζητουμένου Νομοσχεδίου τινος, ἡ ἀπουσία τῶν Ὑπουργῶν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ κώλυμα εἰς τὴν πρόοδον τῆς συζητήσεως.

Ἐνταῦθα τινες εἶπον, ὅτι κατὰ τὴν παροῦσαν καὶ κατὰ τὰς προλαβούσας Συνεδριάσεις ἐγένετο λόγος ἱκανὸς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὁσάκις εἰσαχθῇ Νομοσχέδιον, καὶ ἐπιλαχθῇ τούτου τὸ Σῶμα, ἡ συζήτησίς του δὲν δύναται νὰ διακοπῇ, ἕνεκεν τῆς ἀπουσίας ἑνὸς Ὑπουργοῦ, ὅστις δύναται νὰ ἀναθέσῃ εἰς ἄλλον τὸ καθῆκόν του, καὶ ὅστις ὁποτίθε-

ται, ὅτι κρίνει περιττὴν ὁποιανδήποτε διασάφησιν, ἢ ὑποστήριξιν αὐτοῦ. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, ἂν ἡ Γερουσία ἤθελε ζητηθῇ νὰ ἀναβάλῃ τὴν Συνεδρίασίν της, ἐναπόκειται εἰς αὐτὴν νὰ ἐκτιμήσῃ τοὺς λόγους τῆς αἰτήσεως καὶ ν' ἀπορασίσῃ περὶ τῆς ἀναβολῆς.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως παμψηφεὶ ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ συζήτησις τῶν Νομοσχεδίων, ἢ ἄλλων ἀντικειμένων τῆς Ἡμερουσίας διατάξεως, δὲν θέλει διακόπτεται, ἕνεκεν τῆς ἀπουσίας τῶν Κ. Κ. Ὑπουργῶν.

Ἐπομένως ἀπορασίζεται ἡ Τρίτη τῆς ἐρχομένης ἑβδομάδος, 16 τοῦ τρέχοντος, ἡμέρα Συνεδριάσεως, πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ *περὶ Ὑγειονομικῶν Δρυῶν* Νομοσχεδίου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι·

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Ἰουλίου 1845, ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν Ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων ἐπιτροπῆς ζητεῖ, ἵνα ἀναγνωσθῇ πρὸ παντὸς ἄλλου ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἔκθεσίς της. Ἐγκριθείσης τῆς αἰτήσεως ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις, ἔχουσα οὕτως:

Ἔκθεσις

Ἐπὶ τοῦ « περὶ διατιμήσεως τῶν Ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων » Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ περὶ διατιμήσεως τῶν Ὑγειονομικῶν καὶ λοι-

μοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων εἰσαχθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον, ὅπως ἐτροπολογήθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐπεξεργασθεῖσα ἡ Ἐπιτροπή, ὑποβάλλει τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν της εἰς τὴν σύσκεψιν τοῦ Σεβασ. τούτου Σώματος.

Μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νόμου, προκειμένου ἤδη νὰ ὀργανισθῶσι τὰ Ὑγειονομεῖα τοῦ Κράτους τακτικώτερον, ἀπαιτεῖται νὰ κανονισθῶσιν ἀκριβέστερον διὰ νόμου καὶ τὰ Ὑγειονομικὰ καὶ λοιμοκαθαρτικὰ δικαιώματα, καὶ τοῦτο προτίθεται τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου τὴν ἀρχὴν παρεδέχθη ὁμοψήφως ἡ Ἐπιτροπή, διὰ τὸν λόγον τοῦτον.

Προχωρήσασα ἀκολούθως εἰς τὰ καθέκαστα παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπή Σας, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἀναπληροῖ τὰς ἐλλείψεις, αἱ ὁποῖαι ἀπαντῶνται εἰς τὴν ὑπάρχουσαν διατίμησιν, στηριζομένην εἰς διάφορα Β. διατάγματα, ἐκδοθέντα εἰς διαφόρους ἐποχάς· ἐπειδὴ κανονίζει ἐν ταυτῷ τὰ δικαιώματα τῶν ἰατρικῶν ἐπισκέψεων, καὶ τὰ τῆς καθάρσεως τῶν μεταφερομένων ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν ἐπικράτειαν ζώων.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἔχει καὶ ἄλλο πλεονέκτημα, ὅτι εἰσάγει μίαν τάξιν ἀκοινωνήτων πλοίων, ὁποία μέχρι τοῦδε δὲν ὑπῆρχεν. Εἰς τὴν τάξιν ταύτην ὑπάγονται τὰ μικρὰ πλοῖα, τὰ μεταφέροντα συνεχῶς ἀπὸ τὰ Τουρκικὰ παράλια εἰς Ἑλληνικοὺς τόπους διάφορα τρόφιμα καὶ ἄλλα εἴδη ἐμπορευμάτων, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἀναχωροῦν, χωρὶς νὰ κοινωνήσωσι. Τὰ τοιαῦτα πλοῖα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νομοσχεδίου τούτου δὲν ὑποβάλλονται εἰς τακτικὴν κάθαρσιν, ὡς μέχρι τοῦδε ἐγίνετο, μήτε ὑποχρεοῦνται νὰ τελειόνωσιν αὐτήν. Τὰ δὲ δικαιώματα τῆς καθάρσεως περιορίζονται εἰς λεπτὰ 50 τὴν ἡμέραν, δι' ἕκαστον πλοῖον. Τὸ μέτρον τοῦτο παρεδέχθη ἡ Ἐπιτροπή, ὡς συντελεστικὸν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς μικρᾶς Ναυτιλίας.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἰσάγει καὶ μίαν τάξιν Ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων τῶν λεγομένων Προμηθευτῶν

(Spenditori), ἔργον τῶν ὁποίων εἶναι, νὰ προμηθεύωσιν εἰς τοὺς καθαριζομένους τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα καὶ ἄλλα χρειώδη, ὄχι ὑποχρεωτικῶς, ἀλλὰ κατ' αἴτησιν αὐτῶν.

Πρὶν ἡ Ἐπιτροπὴ παραδεχθῇ τὴν διάταξιν ταύτην ἐνόμισεν ἀναγκαῖον, νὰ ἐξετάσῃ ποῖα τὰ χρέη τῶν Προμηθευτῶν. Ἔλαβεν ἐπὶ τούτῳ ὑπ' ὄψιν τὸν κανονισμὸν τὸν Ὑγειονομικὸν, καὶ παρετήρησεν.

1ον. Ὅτι ὁ Προμηθευτὴς ἐκλέγεται ἐκ τῶν τιμιωτέρων καὶ ἱκανοτέρων Ὑγειονομικῶν φυλάκων, ἔχων ὑπηρέτας, ἐν ἀνάγκῃ, τοὺς ἐκτάκτους Ὑγειονομικοὺς φύλακας, ὑποκειμένους εἰς εὐθύνην.

2ον. Ὅτι δὲν ὑποχρεοῦνται οἱ καθαριζόμενοι νὰ προμηθεύωνται τὰ χρειώδη διὰ τοῦ Προμηθευτοῦ, δυνάμενοι νὰ λαμβάνωσιν αὐτὰ διὰ συγγενῶν, ἢ δι' ἐκείνων, πρὸς τοὺς ὁποίους εἶναι συστημένοι, καὶ ὑπάρχει ῥητὴ περὶ τούτου διάταξις εἰς τὸν κανονισμόν.

3ον. Ὅτι ὁ Προμηθευτὴς εἶναι ὑπόχρεως νὰ προμηθεύῃ δωρεὰν τὸ πότιμον ὕδωρ εἰς τοὺς καθαριζομένους.

4ον. Ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀπαιτῇ τὴν τιμὴν τῶν ὠνίων, τῶν παρ' αὐτοῦ προμηθευομένων, παρὰ κατὰ τὴν διατίμησιν, τὴν ὁποίαν συντάττει κατὰ μῆνα ἡ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ, καὶ ἡ ὁποία τοιχοκολλᾶται διὰ τοῦ Ὑγειονόμου, εἰς τὸ διαλεκτήριον καὶ τὸ Λοιμοκαθαρτήριον, πρὸς ἔλεγχον τῶν Προμηθευτῶν.

5ον. Ὅτι ὁ λογαριασμὸς τοῦ Προμηθευτοῦ ἐπιθεωρεῖται παρὰ τοῦ Ὑγειονόμου καὶ ὁ καθαριζόμενος δύναται νὰ λάβῃ ἀντίγραφον, ἔχων τὸ δικαίωμα νὰ καταφεύγῃ εἰς τὸν Διοικητὴν, ὁσάκις ὑποπτεύῃ δόλον ἐκ μέρους τοῦ Προμηθευτοῦ.

6ον. Ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ Προμηθευτοῦ ἀνὰ λεπ. 8 τὴν ἡμέραν, διὰ τοὺς καθαριζομένους εἰς τὰ πλοῖα, καὶ 15 διὰ τοὺς εἰς τὰ Λοιμοκαθαρτήρια, ὡς προσδιορίζεται εἰς τὸ Νομοσχέδιον, εἶναι μετριώτατον.

Ἐθεώρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς κοινῆς ὑγείας, καὶ διὰ τοὺς καθαριζομένους αὐτούς, οἱ ὁποῖοι δι' ἔλλειψιν τακτικοῦ Προμηθευτοῦ, στεροῦνται πολλάκις τῶν ἀναγκαίων, ἢ ἀγοράζουσιν αὐτὰ παρὰ τοῦ τυχόντος εἰς ὑπερόγκους τιμὰς, καὶ κακίστης ἐνταυτῷ ποιότητος. Διὰ τοὺς λόγους τούτους παρεδέχθη τὰς περὶ Προμηθευτῶν διατάξεις τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ὤφειλε νὰ παρατηρήσῃ ἀκολούθως καθ' ἓν ἕκαστον τῶν Ὑγειονομικῶν καὶ Λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν, καὶ τοῦτο ἔπραξε παραβάλλουσα αὐτὰ, μὲ τὰ ἐπιβαλλόμενα μέχρι τοῦδε, δυνάμει τῆς ὑπαρχούσης διατιμήσεως. Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς δὲ ταύτης εἶδεν, ὅτι δὲν ἔγεινε κἀμμία αὔξησις τῶν δικαιωμάτων τούτων, μολονότι ὁ τακτικώτερος τῶν Ὑγειονομείων ὀργανισμὸς ἀπατεῖ καὶ πλειότερα ἔξοδα ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Ἐπιτροπὴ Σας ἐγνωμοδότησε τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, κατὰ τὸ σύνολον καὶ τὰ καθέκαστα, ὅπως ἐτροπολογήθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλουσα εἰς τὴν ὑμετέραν ἔγκρισιν τὴν ἔκθεσίν της.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουλίου 1845.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀνδρέας Χ. Ἀνάργυρος.
Ἀ. Μοναρχίδης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Ν. Χρυσόγελος.
Ν. Πονηρόπουλος.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῇ ἡ ἔκθεσις αὕτη καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τῆς Γερουσίας, ἡ δὲ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου νὰ γένῃ μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νόμου.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Καλογεροπούλου αἰτοῦντος τριάκοντα ἡμερῶν ἄδειαν ἀπουσίας, χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του καὶ ἐγκρίθη.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ἡμερουσία διάταξις εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε νὰ ἐρωτηθῇ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρὰ τῆς Γερουσίας περί τινος μηνύσεως τοῦ ὑποστρατήγου Μακρυγιάννη, τῆς ὁποίας ἔλαβε προηγουμένως καὶ ἡ Βουλὴ γνῶσιν καὶ ἐζήτησε πληροφορίας παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ. Ὅτι καὶ ἡ Γερουσία συμμερίζεται τοῦ φρονήματος τῆς Βουλῆς, διότι, προκειμένου περὶ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας, ἢ περὶ κλονισμοῦ τοῦ πολιτικοῦ οἰκοδομήματος, τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δὲν πρέπει νὰ ἀδιαφοροῦν, ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ, ἂν ἔχωνται ἀληθείας τὰ διὰ τῆς εἰρημένης καταμηνύσεως ἐκτιθέμενα, καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς δέον εἶναι νὰ πληροφορήσῃ τὴν Γερουσίαν, ὡς καὶ τὴν Βουλήν, ἐκθέτων ἑπομένως τὰ ἐκ τῆς ἀνακρίσεως προκύψαντα ἀποτελέσματα.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι συμφωνεῖ εἰς τὴν πρότασιν ταύτην.

Εἰς ἀπάντησιν δὲ ἑτέρου Γερουσιαστοῦ, εἰπόντος, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ ληφθῶσιν αἱ μέχρι τοῦδε πορισθεῖσαι πληροφορίαι, ἑπομένως δὲ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀνακρίσεων· ἐξέθεσεν, ὅτι περὶ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1844, ἀξιωματικός τις ἀνήγγειλεν ἰδίᾳ εἰς αὐτὸν τὰ περὶ τῆς ἑταιρίας ταύτης καὶ τοῦ ὅρκου, ἀλλὰ δὲν τὸν ἔκαμαν κάμμίαν ἐντύπωσιν, καθότι εἶχε φθάσει εἰς χεῖράς του ὁ ὅρκος καὶ μιᾶς ἄλλης ἑταιρίας *τῆς Μεγάλης Ἀδελφότητος*, ὅλως ψευδοῦς καὶ ἀνυπάρκτου, δημοσιευθείσης περὶ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐπὶ τοῦ παρελθόντος Ὑπουργείου· Ὅτι ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, ἐγνώριζεν, ὅτι εἰς τὴν Πρωτεύουσαν οἱ ἄνθρωποι ἐσυνείθισαν εὔκολα νὰ κάμνουν ἑταιρίας τινάς, καθὼς εἰς τὰς ἐπαρχίας τὰς ἀδελφοποιίας, ἀλλ' ὄχι ποτὲ ἐναντίον τοῦ Συντάγματος. Ὅτι κατὰ μείζονα λόγον δὲν ἐπίσθη περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς περὶ οὗ ὁ λόγος ἑταιρίας, διότι ἔλεγεν ἀξιωματικός τις, ὅστις ἐξετάσθη δεύτερον, ὅτι οἱ ἐγγραφέντες εἰς τὴν ἑταιρίαν ταύτην θέλει ἀπέλθωσιν εἰς Βόνιτζαν, ὅπου θέλει συγκεντρωθῶσιν, καὶ ὅπου αὐτὴ θέλει στείλει στρατεύματα. Ἐκεῖ θέλει εὑρεθῶσι τετρακόσιαι χιλιάδες τάλληρα συναγμένα. Ἐκεῖ δὲ θέλει διαταχθῶσι τί νὰ πράξωσι. Σχεδὸν δὲ ὅσα ἐρρέθησαν περὶ τῆς ἑταιρίας *τῆς Μεγάλης Ἀδελφότητος* περὶ ὑπογείων θησαυρῶν κτλ. ἀντιπαραβαλλόμενα, εἶχον ἀναλογίαν καὶ ὁμοιότητα μὲ τὰ εἰς αὐτὸν ἀναγγελλόμενα ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ. Ὅτι ταῦτα πάντα ἐξέθεσεν ἐν συνεδριάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου· ἀλλὰ καὶ οἱ συναδελφοί του ἐσχημάτισαν τὴν ἰδίαν μὲ αὐτὸν πεποίθησιν, καὶ διὰ τοῦτο περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ λάβῃ ἥσυχα μὲν, ἀλλὰ δραστήρια

Ἀστυνομικὰ μέτρα. Μολονοτοῦτο καὶ μὲ ὅλας τὰς ἐρεύνας, τὰς ὁποίας ἐνήργησε, δὲν ἠκούσθη εἰς κἀνὲν τῆς Ἐπικρατείας μέρος μηδὲν τῶν διαφημισθέντων, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα φαίνεται, ὅτι τὸ αὐτὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἐκήρυξε τὴν ἑταιρίαν τῆς Μεγάλης Ἀδελφότητος, ἐκήρυξε καὶ τὰ περὶ τῆς προκειμένης. Ὅτι τρεῖς μῆνας μετὰ τὴν πρώτην ἀγγελλίαν ὁ συναδελφός του Κ. Μεταξᾶς τὸν εἶπε περὶ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἑταιρίας, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμεῖται ἂν τὸν εἶπεν, ὅτι ἔμαθε τοῦτο ἀπὸ τὸν Ὑποστράτηγον Μακρυγιάννην, ἢ ἄλλον τινα. Φαίνεται ὅμως καὶ ὁ Ὑποστράτηγος Μακρυγιάννης ἠρώτηθη τοῦτο ἀπὸ τὴν ἰδίαν πηγήν. Ἐπὶ τέλους ἐπρόσθεσεν, ὅτι ἐκτὸς τῶν διαταχθεισῶν καὶ ἐνεργουμένων ἀνακρίσεων, ἔλαβε τὰ πλέον αὐστηρὰ μέτρα πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας.

Εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἀπήντησεν εἰπών, ὅτι εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι εἶναι ψεύδη τὰ ἀδόμενα περὶ συσσωρεύσεως χρημάτων καὶ λοιπά. Ἀλλὰ ὅτι καὶ ἡ φιλικὴ ἑταιρία μήπως δὲν ἐμορφώθη καὶ προήχθη τοιουτοτρόπως; Ὅτι, ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἑταιρία, συγχέεται μὲ ἐκείνην τῆς Μεγάλης ἀδελφότητος. Ἀλλὰ μήπως καὶ ἡ φιλικὴ ἑταιρία δὲν συνεχέετο μὲ τὴν ἐν Ἀθήναις φιλόμουσον; Ὅτι, καὶ ἂν αἱ περὶ αὐτῆς φημιζόμεναι ὑποβολαὶ δὲν ἦσαν ἀληθεῖς, ἡ ὕπαρξις ὅμως τῆς ἑταιρίας ἦτο πραγματικὴ καὶ προήχθη ἐκ τῆς συστάσεώς της, τὸ ὁποῖον εἴδομεν μέγα ἀποτέλεσμα. Ὅτι, πιθανὸν νὰ ὑπάρχῃ ἑταιρία τις, καὶ ἡ πρότασις τοῦ κατὰ πρῶτον προτείναντος τὴν ἐρώτησιν εἶναι ὀρθή, διότι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα χρεωστοῦν νὰ δείξουν, πόσον περὶ πολλοῦ ποιοῦνται περὶ τῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας τοῦ Κράτους. Ὅτι, καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ θεωρήσῃ τὰ φημιζόμενα μὲ σοβαρὸν ὕφος, καὶ νὰ λάβῃ πραγματικῶς τὰ πλέον κατάλληλα καὶ δραστήρια μέτρα, διὰ νὰ ἀνακαλυφθῇ ἡ ἀλήθεια καὶ νὰ διεξαχθοῦν αἱ ἀνακρίσεις αὐστηρῶς καὶ ἀκριβῶς, τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ὁποίων θέλει κάμει κοινωνὸν καὶ τὴν Γερουσίαν.

Τῶν Γερουσιαστῶν ἕτερος εἶπεν, ὅτι εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν δὲν προῆλθεν ἡ ἔλλειψις ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ὅτι αἱ ἐξετάσεις καὶ ἡ ἀνάκρισις πρέπει νὰ ἐξακολουθήσωσι δραστηρίως, ὁ δὲ Ὑπουργὸς νὰ πληροφορῇ καὶ τὴν Γερουσίαν.

Ἄλλος τις τῶν Γερουσιαστῶν ἠρώτησε τὸν Ὑπουργόν, ἂν ὁ πρῶτος μηνύσας Ἀξιωματικὸς ἀπέθανεν, ὡς ἠκούσθη, ἢ ὑπάρχει εἰς τὴν ζωήν· καὶ οὗτος ἀπήντησεν, ὅτι ζῇ.

Μετὰ τὴν περὶ τούτων συζήτησιν ἀπεφάσισεν ἡ Γερουσία νὰ συζητήσῃ τὸ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχέδιον τὴν ἐρχομένην Παρασκευὴν 20 τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, 10 ὥραν Π. Μ. διὰ νὰ ἦναι παρὼν καὶ ὁ Ὑπουργὸς καὶ δώσῃ διασαφήσεις ἀρορώσας τὸ Νομοσχέδιον ἐπὶ τῶν τροποποιήσεων, τὰς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας ἐπέφερε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Ἰουλίου 1845, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Ἀντιπρόεδρος Κ. Τρικούπης, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου, κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Τρικούπης ὑποχωρῶν τὴν ἕδραν τῆς Προεδρείας εἰς τὸν β'ον Ἀντιπρόεδρον Α. Λόντον λέγει τ' ἀκόλουθα.

Πρωτοῦ ν' ἀρχίσῃ ἡ περὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζήτησις, κρίνω ἀναγκαῖον νὰ ἐλκύσω τὴν προσοχὴν καὶ τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, παρόντος, ἐπὶ ἑνὸς πολλὰ σπουδαίου ἀντικειμένου.

Εἰς τὸν τελευταῖον ὀλιγοήμερον περίπλουν μου εἰς τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος, ἔπεσεν εἰς χεῖράς μου ἓν ἔγγραφον τοῦ Δυτικοῦ Ἐπισκόπου τῆς Σαντορίνης πρὸς τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του ὁμοθρήσκους του. Δι' αὐτοῦ τοὺς παραγγέλει ῥητῶς, νὰ μὴν ὀρκίζωνται εἰς τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, εἰμὴ ὑπὸ τὸν ἑξῆς ὅρον « *διαφυλαττομένων τῶν δικαιωμάτων τῆς Καθολικῆς Πίστεως* » καὶ τοὺς εἰδοποιεῖ, ὅτι ἂν δὲν φυλάξωσι τὸν ὅρον τοῦτον λογίζονται παραβάται τῶν διατάξεων τῆς ἐκκλησίας των. »

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ σπουδαῖον, λαμβάνει σπουδαιότατον χαρακτῆρα, ἀφοῦ παρατηρήσῃ τις, ὅτι ἐξεδόθη κατὰ διαταγὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ῥώμης, ὅ ἐστι, ξένης ἐξουσίας.

Ποῖα εἶναι τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα θέλει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ῥώμης νὰ διατηρήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα; Οὔτε ἐγώ, Κύριοι, τὰ ἐξεύρω, οὔτε κανεὶς ἐξ ὑμῶν, εἶμαι βέβαιος, τὰ ἐξεύρει, διότι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐξεύρῃ τις ὅ,τι δὲν ὑπάρχει.

Τὰ δικαιώματα πηγάζουν ἀπὸ συνθήκας, ὅ ἐστιν ἀπὸ παραχωρήσεις ἔθνους πρὸς ἔθνος, εἴτε ἐξ ἀνάγκης, εἴτε ἐκ προαιρέσεως, εἴτε ἐξ ἄλλων περιστάσεων. Τοιαύτη συνθήκη ὑπάρχει, ἢ ὑπῆρξε ποτὲ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥώμης; Ὄχι βέβαια· ποῖα λοιπὸν τὰ δικαιώματα τῆς Καθολικῆς Πίστεως, τὰ ὁποῖα ἕκαστος ἡμῶν ἀγνοεῖ; Μήπως ἐτάραξε καὶ τὴν Αὐλὴν τῆς Ῥώμης τὸ 40 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος καὶ ὑπαινίττεται αὐτό; Ἀλλ' ἂς μάθῃ, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος καὶ τῆς Πολιτείας μας καὶ τῆς κοινωνίας μας καὶ αὐτῆς τῆς ὑπάρξεώς μας· ἂς μάθῃ, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν εἶναι γραμμένον εἰς εὐκολόσχιστον χαρτίον· εἶναι γραμμένον εἰς τὴν καρδίαν ἑκάστου Ἕλληνος. Ἐνθυμεῖσθε, Κύριοι, ὅτε ἀναγνώσθη ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς μας Συνελεύσεως τὸ ἄρθρον τοῦτο, εὑρέθημεν αὐθορμήτως ὅλοι ὀρθιοι καὶ ὅλοι τὸ παρεδέχθημεν μὲ πίστιν, μὲ ἄμετρον κατάνυξιν καὶ μὲ ἀγαλλίασιν. Ὅ,τι ἠσθάνθημεν τότε, αἰσθανόμεθα καὶ τώρα, καὶ θὰ αἰσθανώμεθα ἑνόσῳ μᾶς σκεπάσῃ τὸ χῶμα. Τὰ αὐτὰ αἰσθάνονται καὶ θὰ αἰσθάνονται μέχρι τέλους τῆς ζωῆς των καὶ τὰ τέκνα μας καὶ τὰ τέκνα τῶν τέκνων μας. Πατρὶς καὶ ὀρθοδοξία εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἀχώριστα. Διαφερόμεθα οἱ Ἕλληνες εἰς τὰ πολιτικά μας· ἀλλ' εἰς τὰ θρησκευτικά μας ὁμονοοῦμεν ὅλοι· ἅπαντες ἐν Χριστῷ ἓν ἐσμέν. Ἀλλ' ἂς ἀρήσωμεν, τὸ ἄλογον μέρος τοῦ ἐγγράφου τοῦ Ἐπισκόπου καὶ ἂς ἐξετάσωμεν τὸ λογικὸν μέρος τῆς ὑποθέσεως. Ἔχει ἡ Ῥωμαϊκὴ Αὐλὴ κἀνὲν δίκαιον παράπονον καθ' ἡμῶν; Ἐπηρεάσαμεν τὸ δόγμα της; Ἐπεμβήκαμεν εἰς τὰ θρησκευτικά της; Ἐπολιτεύθημεν κακῶς πρὸς τοὺς ὑπαδούς της, ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν;

Πασίγνωστον εἶναι, ὅτι ὅσα δικαιώματα ἀπελάμβανε καὶ ἀπολαμβάνει ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία μας, τὰ αὐτὰ καὶ ἀπαραλλοίωτα ἀπελάμβανε καὶ ἀπολαμβάνει καὶ ἡ θρησκεία

αὐτῆς καὶ ἡ ἐντὸς καὶ ἡ ἐκτὸς τοῦ ναοῦ λατρεία της· καὶ αἱ τελεταί της ἦσαν καὶ εἶναι, ὡς καὶ αἱ ἡμέτεραι, πάντη ἐλεύθεροι.

Διὰ νὰ αἰσθανθῇ τις τὴν μεγάλην θρησκευτικὴν ἀνοχὴν τῶν Ἑλλήνων, ἂς παρατηρήσῃ, ὅτι τρεῖς τοῖς ἑκατὸν εἶναι κατ' ἀναλογίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ Δυτικοὶ πρὸς τοὺς Ὀρθοδόξους, καὶ μολοντοῦτο οἱ πολλοὶ δὲν ἠθέλησαν ποτὲ νὰ καταπιέσωσι τοὺς ὀλίγους, ἀλλὰ τοὺς ἐθεώρησαν, ἴσους κατὰ πάντα, ὅ ἐστι καὶ κατὰ τὰ πολιτικὰ καὶ κατὰ τὰ θρησκευτικά, καὶ καλῶς ἔπραξαν. Τί περισσότερον λοιπὸν ἀπαιτεῖ ἡ ἑτερόδοξος Ρώμη; Ὅταν μία Κυβέρνησις συνθηκολογῇ μὲ μίαν ἄλλην, περὶ ἐμπορικῶν ἢ ἄλλων ὠφελειῶν, τὸ πλήρωμα τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς μιᾶς εἶναι τὸ ν' ἀπολαύσωσιν οἱ ὑπήκοοί της τὰς αὐτὰς ὠφελείας, τὰς ὁποίας ἀπολαμβάνουν οἱ ὑπήκοοι τῆς ἄλλης. Ἡ Ἑλλάς, ὄχι μόνον παρεχώρησε πάντα ταῦτα αὐτοπροαιρέτως, ἀλλὰ ἔπραξε πρὸς τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἄλλο τι γενναιότερον, τοῦ ὁποίου τὸ παράδειγμα δὲν γνωρίζω εἰς κἀνὲν τῶν πεπολισμένων ἐθνῶν τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου· ἀπέθνησκον ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεώς μας οἱ τοῦ Δυτικοῦ δόγματος καὶ ὅπου δὲν ὑπῆρχεν ἐκκλησία Δυτικὴ ἢ κληρικοὶ Δυτικοί, ὁ ἱερὸς κλῆρός μας, ὁ ἀδίκως κατηγορούμενος ὡς δεισιδαίμων καὶ φανατικός, συνώδευε τὸν ἀποθνήσκοντα εἰς τὸν τάφον ἱεροφορῶν καὶ δεόμενος πρὸς Θεὸν πανδήμως, ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ θανόντος καὶ εἰς πίστωσιν τῶν λεγομένων, σᾶς ἐνθυμίζω, Κύριοι, μόνον τὴν λαμπρὰν κηδείαν ἐν Ναυπλίῳ τοῦ ἑτεροδόξου φιλέλληνος στρατηγοῦ Ῥοζαρόλα, τὴν ὁποίαν συνοδεύομεν καὶ οἱ ἴδιοι ἡμεῖς, ὑμνούντων καὶ εὐλογούντων τῶν ἀρχιερέων τῆς ἐκκλησίας μας· ἰδοὺ ἀνοχὴ θρησκευτική, ἀπαραδειγμάτιστος καὶ ἀνήκουστος.

Θέλετε νὰ σᾶς ἀναφέρω καὶ ἄλλην πρᾶξιν γενναίαν τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τοὺς Δυτικοὺς κληρικούς; Ἡ Κυβέρνησίς μας διέλυσε πολλὰ μοναστήρια τῶν ὀρθοδόξων καὶ ἐδήμευσε τὰ ὑπάρχοντά των· ἀλλὰ δὲν διέλυσε κἀνὲν τῶν ἑτεροδόξων, οὔτε ἐδήμευσε κανενὸς τὰ ὑπάρχοντα· καὶ ἠξεύρετε Κύριοι ποῖον εἶδος ἀνθρώπων τρέφουσι καὶ λιπαίνουσι τινὰ ἐξ αὐτῶν; Ἰησουῖτας· ἠξεύρετε τί ἐστιν Ἰησουΐτης!

Ἡ ὀρθόδοξος Αὐλὴ τῆς Ῥωσσίας τοὺς ἀπέπεμψεν ὅλους ἀπὸ τὴν μεγάλην Αὐτοκρατορίαν της, ὡς φωραθέντας ὅτι, ὑπὸ

τὸ πρόσχημα τῆς κοσμικῆς διδασκαλίας, ἐπεβουλεύοντο τὸ ἅγιον Δόγμα της! δὲν τοὺς ἀνέχονται αὐταὶ αἱ ὁμόθρησκοί των Αὐλαί. Ἡ Αὐλὴ τῆς Γαλλίας τοὺς ἀποπέμπει σήμερον ὅλους ἀπὸ τὴν Ἐπικράτειάν της· ἡμεῖς δὲ οἱ ἑτερόδοξοί των τοὺς ἀνεχόμεθα καὶ τοὺς ἀφίνωμεν ἐν ἀπολαύσει ὅλων τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ πῶς μᾶς ἀνταμείβει ἡ φιλόστοργος μήτηρ αὐτῶν ἡ Ῥωμαϊκὴ Ἐκκλησία εἰς τὴν Ἐπικράτειάν της; αἰσχρὸν ἐστὶ καὶ λέγειν. Δὲν θέλω νὰ κινήσω θρησκευτικὰ πάθη· μολαταῦτα ἡμεῖς ἀνταποδόσαμεν καὶ ἀνταποδίδομεν καλὸν ἀντὶ κακοῦ.

Εἶπα, Κύριοι, ἀνωτέρω, ὁποία ἡ ἐπιείκεια τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Δυτικοὺς ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεώς μας· ἡ ἰδία ἐπιείκεια ἐπεκράτησε καὶ ἐπικρατεῖ καὶ μετὰ τὴν ἐπανάστασίν μας, καὶ μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ σημερινοῦ Συντάγματός μας· καὶ σήμερον πλήρης, ἀνεπηρέαστος καὶ τελεία, ὡς καὶ πάντοτε, εἶναι καὶ ἡ λατρεία των καὶ πᾶσα ἄλλη ἱεροτελεστία των καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, δικαία ἀγανάκτησις καταλαμβάνει τὰς ψυχὰς ὅλων ἡμῶν, ὅταν παρατηρῶμεν τὸν σκοπὸν καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἐγγράφου τούτου, διότι προσβάλλει κατ' εὐθεῖαν τὴν κυριότητά μας προσβάλλει τὸ Σύνταγμά μας, προσβάλλει τὴν θρησκείαν καὶ τιμὴν τοῦ ἔθνους μας. Τὸ ἔθνος μας ἐνομοθέτησε, καὶ ἡ Αὐλὴ τῆς Ῥώμης διατάττει μεταβολὴν τῆς Νομοθεσίας μας.

Ὁ Βασιλεὺς καὶ τὸ Ἔθνος ὡρκίσθησαν τὸν Συνταγματικὸν ὅρκον ἀπαραλλάκτως, ὡς ἐγράφη εἰς τὸ Σύνταγμα, ἡ δὲ Ῥωμαϊκὴ ἐκκλησία τὸν τροπολογεῖ, κατὰ τὴν ἀρέσκειάν της καὶ κατὰ τὰ συμφέροντά της· καὶ σημειώσατε, Κύριοι, ὅτι δὲν προσκαλεῖ εἰς τὴν τροπολογίαν τοῦ ὅρκου τούτου ὁμοθρήσκους ὑπηκόους της· ὄχι προσκαλεῖ πολίτας Ἕλληνας, ὑπηκόους τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοὺς λέγει ῥητῶς, μὴν ὁρκισθῆτε καθὼς ὡρκίσθη ὁ Βασιλεύς σας· μὴν ὁρκισθῆτε, καθὼς ὡρκίσθησαν οἱ συμπολῖται σας· ὁρκισθῆτε καθὼς θέλω ἐγώ· προσκαλεῖ ἐν ἐνὶ λόγῳ τοὺς ὑπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν της εἰς ἀπείθειαν πρὸς τὰ καθεστῶτα· τὸ τόλμημα τοῦτο τῆς ἑτεροθρήσκου ἐξουσίας καθ' ἡμῶν, εἶναι μέγα, εἶναι ἀξιόποινον, τί μέλλει λοιπὸν γενέσθαι; τίποτε περισσότερον, ἢ ὀλιγώτερον παρ' ὅ,τι ὁ ποινικὸς Νόμος κελεύει περὶ τῶν τοιούτων. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὰ περὶ τοῦ Συνταγματικοῦ ὅρκου ὡρισμένα, παρέβη ὁ Ἐπίσκοπος καὶ ῥητὸν Νόμον, λέγοντα· ἀνή-

καὶ εἰς τὴν Γραμματείαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἡ ἐξέτασις ἄλλων τῶν διαταγμάτων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, πρωτίστων δὲ τῶν αὐτογράφων Βουλλῶν (Bulles) *καὶ πιττακίων τοῦ Πάπα τῆς Ῥώμης, πρὶν γνωστοποιηθῶσιν· ἡ δὲ Γραμματεία ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν περὶ γνωστοποιήσεως ἄδειαν ἀπὸ τὸν Βασιλέα.*

Ἐγνωστοποίησεν ὁ Ἐπίσκοπος, κατὰ τὸν Νόμον, εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ἔγγραφον τοῦτο; ὄχι· ἐξεδόθη δι' ἄδειας τοῦ Βασιλέως; ὄχι· τί μέλλει γενέσθαι καὶ περὶ τούτου; Τίποτε καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν περισσότερον, ἢ ὀλιγώτερον παρ' ὅ,τι ὁ Νόμος κελεύει.

Θέλω νὰ θεωρήσω τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι Δυτικοὺς Ἐπισκόπους κατ' ἐπιείκειαν, ὅπως θεωρῶ τοὺς ἡμετέρους· καὶ ἐρωτῶ, ἂν τις ὀρθόδοξος Ἐπίσκοπος ἐλάμβανε μίαν ἐγκύκλιον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ τὴν ἐκοινοποίει εἰς τὸ ποίμνιόν του, χωρὶς νὰ λάβῃ τὴν ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεώς του, δὲν θὰ ἐπαιδεύετο ὅπως κελεύει ὁ Νόμος; ἀναμφιβόλως· τὴν αὐτὴν παιδείαν ἀπαιτῶ καὶ ἀπὸ τὸν ἑτερόθρησκον παραβάτην.

Ἀλλὰ τὸ κακὸν ἔχει ἄλλοῦ τὴν ἀρχήν του. Νομίζω, ὅτι ὁ ἑταιρόδοξος Ἐπίσκοπος ἐτόλμησε νὰ πράξῃ ὅσα ἔπραξε, διότι δὲν ὡρκίσθη ὁ ἴδιος τὸν Συνταγματικὸν ὅρκον, τὸν ὁποῖον ὤφειλεν νὰ ὀρκισθῇ.

Τὸ 12 ἄρθρ. τοῦ περὶ τῶν καθηκόντων τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας Βασιλικοῦ διατάγματος, διατάττει τὴν Γραμματείαν, νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τοὺς κληρικοὺς τὸν ὅρκον τῆς πίστεως των πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τῆς ὑποταγῆς των εἰς τοὺς καθεστῶτας Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἰδοὺ ἡ εὔκολος καὶ δικαία λύσις τοῦ μεγάλου τούτου ζητήματος. Ἰδοὺ ἡ ἐξομάλυνσις ὅλων τῶν δυσκολιῶν· ἂς ὑποχρεωθῇ ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Σαντορίνης, νὰ ὀρκισθῇ, καθὼς κελεύει ὁ Νόμος καὶ καθὼς ἀπαιτεῖ ἡ συντήρησις τῆς Πολιτείας μας, καὶ τότε παύουν διὰ μιᾶς ὅλα τὰ κακά. Ὁ Ἐπίσκοπος Δεσιγάλλας εἶναι πολίτης Ἕλλην, εἶναι ὑπήκοος τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος, ὑπόκειται ἄρα, ὡς πᾶς ἄλλος πολίτης εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους. Δὲν εἶναι ἐξόδικος· ὅταν αὐτὸς ὀρκισθῇ, ἠμπορεῖ νὰ ἀναγορεύσῃ εἰς ἄλλον τὸν ὅρκον, τὸν ὁποῖον αὐτὸς ὡρκίσθη; παρακαλῶ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, νὰ στήσῃ ὅλην τὴν προσοχήν του εἰς τοῦτο, διότι δι' αὐτοῦ καὶ μόνου

τοῦ μέσου θεραπεύονται τὰ παρόντα κακά, προλαμβάνονται, καὶ τὰ μέλλοντα.

Ἄκουστα, καὶ εὔχομαι ἡ ἀκοή νὰ ἦναι ψευδής, ὅτι ὁ Διοικητὴς τῆς Σαντορίνης δεχόμενος τὸν ὅρκον τῶν Δυτικῶν κρατεῖ πρωτόκολλον, ἐνῷ ἐνυπάρχει ὁ ὅρος τῆς διαφυλάξεως τῶν δικαιωμάτων τῆς Δυτικῆς πίστεως, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Δυτικοῦ Ἐπισκόπου.

Ἂν οὕτως ἔχῃ, ἀναγκαῖον, ἀναγκαιότατον εἶναι ὁ Διοικητὴς νὰ παιδευθῇ βαρέως, εἰς ἱκανοποίησιν τῶν καθεστώτων Νόμων. καὶ εἰς παραδειγματισμὸν τῶν ἄλλων· ἂς συλλογισθῶμεν, ὅτι τὸ τόλμημα τοῦτο τοῦ Ἐπισκόπου συνδυαζόμενον μὲ τ' ἄλλα σύγχρονα περιστατικὰ ἀποκαθίσταται λίαν ἐπικίνδυνον.

Ἠξεύρατε, ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν ἐστοιχίθη ἑταιρία, διὰ νὰ μᾶς κάμῃ καθολικούς· διότι καὶ κατὰ τὸ λέγειν τῆς ἑταιρίας, μᾶς ἐγκατέλειψε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Βλέπετε πῶς θεωρούμεθα; βλέπετε πῶς ἀποστόλως ὁρίζόμεθα; πῶς ἐπιβουλευόμεθα; Ἀλλ' ἔρχομαι ν' ἀναιρέσω καὶ ἕνα ἄλλο περιστατικόν· λέγεται, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ῥώμης ἐχειροτόνησεν Ἐπίσκοπον Ἄνδρου, καὶ ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος οὗτος ἔρχεται τῶρα εἰς Σύρον.

Τὸ νὰ χειροτονήσῃ ἐπίσκοπον Ἄνδρου ἡ Ῥώμη, δὲν μὲ φαίνεται παράξενον, κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς Ἐκκλησίας της· ἔχει Ἐπίσκοπον Κορίνθου, ἔχει ἐπίσκοπον Ἐφέσου, ἔχει, νομίζω καὶ Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, ὅλους ἐξορίσαντας εἰς τὴν Ῥώμην. Ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ καὶ ἐπίσκοπον Ἄνδρου, ἂν θέλῃ· ἀλλὰ τὸ νὰ μᾶς τὸν καθίσῃ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τοῦτο εἶναι μεγάλη προσβολή, μεγάλη ἀναισχυντία.

Ἂν εἰς τοὺς καθολικοὺς τόπους δὲν δύναται ἡ Ῥώμη νὰ στήσῃ νέας ἐπισκοπικὰς Καθέδρας, ἂν δὲν προηγηθῇ σύμβασις αὐτῶν περὶ τούτου μὲ τὴν Αὐλὴν τοῦ τόπου ἐκείνου (Κονκορδάτο), πόσῳ μᾶλλον δὲν πρέπει νὰ τολμήσῃ τοιοῦτόν τι εἰς τοὺς ὀρθοδόξους τόπους. Ὑπάρχει καμμία τοιαύτη πρᾶξις μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν; καμμία· καὶ μολονοῦτο ὡς νὰ ἦτον Κυρίαρχος τῆς Ἑλλάδος στέλλει εἰς τὴν πατρίδα μας, τὴν ὁποίαν μόνοι ἡμεῖς ἐξουσιάζομεν, νέους Ἐπισκόπους.

Εἰς τὴν Ἄνδρον, Κύριοι, ὅθεν λείπω μίαν ἑβδομάδα, δὲν ὑπάρχει οὔτε μία οἰκογένεια ἐντόπιος καθολική· ὑπάρχει μόνον μία ἄλλου τόπου οἰκογένεια· δι' αὐτὴν καὶ μόνην τὴν οἰκογένειαν ὑπάρχει ἐν ἐνεργείᾳ μία ἐκκλησία, στέλλεται τῶρα καὶ ἕνας Ἐπίσκοπος, διὰ νὰ ποιμάνῃ τὸ πολυπληθὲς αὐτὸ ποίμνιον. Τὸ περιστατικὸν τοῦτο δὲν εἶναι ἄθῶον καὶ συνδέεται μὲ ἓν

ἄλλο ὅμοιον ἐπὶ τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Ἀντιβασιλείας καὶ ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου, τοῦ ὁποίου ἦμην Πρόεδρος καὶ Γραμματεὺς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ ὁ Κ. Κωλέττης μέλος· ἦλθεν τότε ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ζακύνθου εἰς Ναύπλιον. Ἡ Κυβέρνησις τὸν ἐφιλοφρόνησε· ἀλλ' ἀφοῦ ἀνεκάλυψεν, ὅτι σκοπὸν εἶχε νὰ φροντίσῃ περὶ συστάσεως Ἐπισκόπων τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὃ ἐστὶ εἰς ἕνα τόπον, ὅπου δὲν ὑπάρχει οὔτε μία οἰκογένεια τοῦ Δυτικοῦ δόγματος, τὸν ἀπέπεμψεν ἀμέσως.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος εἶναι λίαν σπουδαῖον, καὶ παρακαλῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐκλησιαστικῶν, ἀφοῦ μὲ φωτίσῃ περὶ ὅσων γνωρίζει, ὡς πρὸς τὸ ἔγγραφον τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Σαντορίνης καὶ ὡς πρὸς τὴν διαγωγὴν τοῦ Διοικητοῦ, νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ μὲ εἴπῃ, ἂν ἀληθεύῃ καὶ ὁ ἐρχομὸς τοῦ ἁγίου Ἀνδρου εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Αὐτὰ, Κύριοι, ἐνόμισα ἀναγκαῖον νὰ σᾶς ἐκθέσω εἰς τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν.

Ἐξηγῶν τὰ αἰσθήματά μου εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἐξήγησα τὰ αἰσθήματα ὅλων ὑμῶν, τῶν ὁποίων πασίγνωστοι εἶναι καὶ ὁ μέγας πατριωτισμὸς καὶ ὁ πρὸς τὰ θρησκευτικὰ διακαὴς ζῆλος.

Ἀναγινώσκει ἐπομένως τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Ἐπισκόπου Θήρας ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

ΗΜΕΙΣ ΛΟΥΚΑΣ ΔΕΚΙΓΑΛΑΑΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.

Καὶ τῆς ἁγίας ἀποστολικῆς ἕδρας, Ἐπίσκοπος Σαντορίνης.

Εἶναι γνωστὴ εἰς ὅλους τοὺς ὑπὸ τὴν Διοίκησιν ἡμῶν Καθολικοὺς πρὸ πολλοῦ ἡ ἀπόφασις τῆς ὑπερτάτης ἑνώσεως τοῦ Ἱεροῦ Κριτηρίου περὶ τῆς τελευτῆς τοῦ ὅρκου τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος, ἐπειδὴ τὴν ἐδημοσιεύσαμεν τόσον εἰς τὸν κλῆρον, ὡς καὶ εἰς ἐκείνους τοὺς Λαϊκούς, οἵτινες ἐδύναντο νὰ ἔχωσι σχέσιν τινα θρησκευτικήν.

Ἤδη βιαζόμεθα, νὰ δημοσιεύσωμεν αὐτὴν ἐκ νέου αὐτολεξεί, ὅτι δηλ. δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς Καθολικοὺς, νὰ κάμουν χρῆσιν τοῦ τύπου τοῦ ῥηθέντος ὅρκου, ἄνευ τοῦ ῥητοῦ τούτου ὅρου εἰς τὴν ἐκφώνησιν «ἐπιφυλαττομένων τῶν δικαιωμάτων τῆς καθολικῆς πίστεως». Ὅστις λοιπὸν ἔδωκεν, ἢ ἤθελε δώσει τὸν ῥηθέντα ὅρκον, χωρὶς τὸν ῥητὸν τοῦτον ὅρον, λογίζεται

καὶ πρέπει νὰ λογίζεται παραβάτης τῶν διατάξεων τῆς ἁγίας Καθολικῆς, Ἀποστολικῆς, Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας κτλ.

Ἐξεδόθη ἐκ τῆς καθέδρας ἡμῶν τὴν 24 Ἰουνίου 1845.

ΛΟΥΚΑΣ ΔΕΚΙΓΑΛΑΑΣ,

Ἐπίσκοπος.

Παρατηρεῖ τέλος ὅτι ἐξ αὐτοῦ συνάγεται, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐδημοσιεύθη τοιαύτη ἐντολὴ καὶ ἀπειλὴ τῆς Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας πρὸς τοὺς ὁμοδόξους της ὑπηκόους Ἕλληνας, καὶ παρακάλεσε τὴν Γερουσίαν καὶ τὸν Ὑπουργὸν νὰ παρατηρήσωσιν εἰς ποίαν δεινὴν θέσιν εὑρίσκονται, ἕνεκα τούτου τοῦ ἐγγράφου, οἱ συμπολῖται μας καὶ συνυπήκοοί μας ἑτερόδοξοι Σαντορινοί. Ἂν πράξωσιν, εἶπεν, ὅσα κελεύει ὁ Ἐπίσκοπός των, παραβαίνουν τοὺς καθεστῶτας Νόμους τῆς πατρίδος των· ἂν δὲ παρακούσωσι τὰ κελευόμενα τοῦ Ἐπισκόπου, λογίζονται παραβάται τῶν διαταγῶν τῆς Ἐκκλησίας των.

Ἰδοὺ, Κύριοι, πόσον δεινὴ εἶναι ἡ πρᾶξις αὕτη, ὑπ' ὁποιαδήποτε ὄψιν καὶ ἂν θεωρηθῇ, καὶ πόσον ἀναγκαία, δικαία καὶ ἀναπόφευκτος εἶναι ἡ θεραπεία αὐτοῦ τοῦ μεγάλου κακοῦ.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπαντᾷ, ὅτι γενομένου ἤδη λόγου περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἰς τὴν Βουλὴν, ἀπέστειλε τὰς εὐχαριστήσεις του εἰς τὸ μέλος αὐτῆς, τὸ ἀπευθῦνον τοιαύτας παρατηρήσεις καὶ ἤδη προτείνει τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς τὸν προλαλήσαντα.

Ὁ Διοικητὴς Θήρας, λέγει, δὲν ἀνέφερεν εἰσέτι τίποτε, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον πρῶτον ἀπὸ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Κ. Βουλευτοῦ ὁρμώμενον ἔγραψε τὰ δέοντα πρὸς τὸν Διοικητὴν, διὰ νὰ δώσῃ οὗτος τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας καὶ λάβῃ μέτρα κατὰ τοὺς Νόμους. Ὅτι τοιαύτη ἐγκύκλιος ἐξεδόθη, ἔχει ἀφορμὰς νὰ τὸ πιστεύσῃ καὶ θέλει δώσει εἰς τὰς Βουλὰς τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας. Ἐντοσούτῳ παρατηρεῖ, ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεώς μας καὶ ἀπὸ τῆς ἀρίξεως τῆς Βασιλείας, ὑπατέθη τρόπον τινὰ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἶχε δικαιοδοσίαν ἐπὶ μόνων τῶν ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἀρχιερέων, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ἐφορᾷ καὶ τὰς λοιπάς. Ἕνεκα τούτου ἐπεκράτησεν ἡ κακὴ συνήθεια, ὥστε οὐδεὶς τῶν ξένων Ἀρχιερέων, ἐζήτησεν ἢ ἔλαβεν ἄδειαν τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως μέχρι τοῦδε, μόνον τὸ σημερινὸν Ὑπουργεῖον ἐφρόντισε περὶ τούτου καὶ πληροφορηθὲν τὴν ἄφιξιν Ἐπισκόπου Καθολικοῦ εἰς Νάξον, διέταξε νὰ μὴν ἀναγνω-

ρισθῇ, ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ αὐτὸ μέτρον προτίθεται νὰ λάβῃ καὶ δι' ὁποιονδήποτε ἄλλον τοῦ λοιποῦ.

Παρατηρεῖ, ὅτι εἶναι πολὺ ἀναγκαῖον, νὰ κανονισθῶσιν αἱ σχέσεις τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως μετὰ τῆς Αὐλῆς τοῦ Μ. Πάπα, διὰ νὰ τεθῶσιν οἱ νόμιμοι ὅροι ἀμφοτέρωθεν, καθότι ἐν ᾧ παρὰ τῶν Καθολικῶν καθημερινῶς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος οὐδεμία τάξις φυλάττεται, ἡμεῖς εἰς τὰ πρώτιστα ἀντικείμενα, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα αὐτὴ ἡ φιλανθρωπία ὑπαγορεύει, δὲν χαιρόμεθα τὴν ἀμοιβαιότητα παρὰ τοῖς λεγομένοις φωτισμένοις ἔθνεσι, στερηθέντες εἰς τὸν 19 αἰῶνα κατὰ τὴν Νεάπολιν, τὴν Ἀπουλίαν, καὶ Ἀγκῶνα, τῶν μικρῶν Ἐκκλησιῶν, τὰς ὁποίας εἰς βαρβαρωτέρας ἐποχὰς ἐκεῖ εἴχομεν ἀνεγείρει: Θαπτομένων ὡς κακούργων τῶν ἐκεῖ ἀποθνησκόντων Ἑλλήνων, διὰ νυκτὸς, ἄνευ δημοσίου τελετῆς καὶ μάλιστα μὲ καταρρόνησιν, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας παρ' ἡμῖν ποτὲ δὲν ἐμποδίσθησαν αἱ δυτικαὶ ἐκκλησίαι, οἱ ποιμένες αὐτῶν αἱ τελεταί των, τὰ νεκροταφεῖα, καὶ μάλιστα εἰς αὐτὰ τὰ ἰδικά μας θάπτομεν τοὺς ἑτεροδόξους, καὶ πολλάκις συνοδευμένους καὶ ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν κλήρων, τὰ ὁποῖα ταῦτα ἀποδεικνύοντα, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς, οὐχὶ μόνον ἀνέχεται τὰς ξένας θρησκείας, ἀλλὰ καὶ σέβας προσφέρει εἰς αὐτάς, χαρακτηρίζουσιν αὐτὸν ὡς λαὸν εὐγενῆ καὶ οὐχὶ, ὡς τινὲς τὸν κατηγοροῦσιν, ἀπαίδευτον ὄχλον.

Διὰ τὸν κανονισμὸν τοιούτων σχέσεων θέλει ἐνασχοληθῇ ἡ Κυβέρνησις, ἅμα μετὰ τὸ τέλος τῆς Συνόδου τῶν Βουλῶν, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μάλιστα, εἶχεν ὁ ἴδιος διευθυνθῇ πρὸς ἐκεῖνα τὰ Κράτη ἀπὸ τῆς Γαλλίας προσφύγωνος, ὅτε τὸ ἀξιομνημόνευτον συμβὰν τῆς γ'. Σεπτεμβρίου τὸν ἐμπόδισε, βιάσαν αὐτὸν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφιξίν του. Καθόσον ἀφορᾷ τὸν Ἐπίσκοπον Ἄνδρου λέγει, ὅτι τὴν παραμικρὰν εἴδησιν περὶ τούτου δὲν ἔχει τὸ Ὑπουργεῖον

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἄνευ ἀποστολῆς ἐκ μέρους μας πρὸς τὴν αὐλὴν τοῦ Πάπα, ἤθελε βιασθῇ ἐκείνη νὰ στείλῃ Πρόξενον ἐπὶ τούτου, ἀνίσως ἡ Κυβέρνησις ἤθελε λάβει τὸ μέτρον τοῦ νὰ μὴν ἀναγνωρίσῃ, καὶ ἐπιτρέψῃ τὴν διαμονὴν Ἐπισκόπων, μὴ λαβόντων ἄδειαν παρ' αὐτῆς. Φρονεῖ ἐντοσούτῳ, ὅτι πρῶτον ἁπάντων ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ διατάξῃ τὸν Καθολικὸν Ἐπίτροπον Θήρας, νὰ

δώσῃ τὸν ὅρκον τοῦ Συντάγματος· ἂν δὲ ἐνεργήθῃ πρωτόκωλλον ὁρκωμοσίας, γενομένης καθ' ὃν τρόπον ἐλέχθη, νὰ ἐξαρνισθῇ καὶ νὰ τιμωρηθῶσιν οἱ κρατήσαντες τοιοῦτον πρωτόκωλλον ὑπάλληλοι.

Ἕτερος λέγει: Ἡ Γερουσία ἔδειξε, πόσον σπουδαῖον θεωρεῖ τὸ ἀντικείμενον, περὶ τὸ ὁποῖον στρέφεται ὁ λόγος τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος. Ἡ θρησκευτικὴ σιωπὴ, ἡ ἀτενὴς προσοχὴ ὅλων, μεταξὺ λέγοντος, ἐβεβαίωσαν, ὅτι συμμεριζόμεθα ὅλοι τὰ αἰσθήματα τοῦ ἐντίμου συναδέλφου μας.

Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο: πρὸς δόξαν τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος, ὡς τέκνα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν μὲ τὸ στόμα ὅ,τι συναισθανόμεθα ἐν τῇ καρδίᾳ: *καρδίᾳ μὲν πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν.* Ἐπὶ τῆς ὁμολογίας ταύτης στηρίζεται ἡ θρησκεία μας, ὁ ἐθνισμός μας, οὗτος ἐστὶν ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ πολιτικοῦ μας Συντάγματος *καὶ θεμέλιον ἄλλον παρὰ τὸ κείμενον, οὐδεὶς δύναται θεῖναι.*

Γνωμοδοτῶ διὰ ταῦτα, νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς τὰ πρακτικὰ λεπτομερῶς οἱ λόγοι τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος καὶ ἡ Γερουσία νὰ ἐκφράσῃ μὲ τὸν πλέον ἐπίσημον τρόπον τὴν ἐπιδοκιμασίαν της.

Ἡ Γερουσία ἅπασα παμψηφεὶ παρεδέχθη τὰς παρατηρήσεις τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος καὶ ἐπευφήμησεν εἰς αὐτάς.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀναγγέλλει, ὅτι διὰ σπουδαίαν ὑπόθεσιν καλεῖται εἰς τὰ Ἀνάκτορα, δι' ὃ δὲν δύναται νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου.

Ἡ Γερουσία θεωροῦσα ἀναγκαίαν τὴν παρουσίαν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην, ἀποφασίζει νὰ ἀναβληθῇ ἡ περὶ οὗ ὁ λόγος συζήτησις, διὰ τὴν ἐρχομένην τρίτην 24 τοῦ τρέχοντος.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπομένως λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀ. Ἀντιπροέδρου.

Ὁ Β'. Ἀντιπρόεδρος

ΑΝΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1845, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν ὁ Ἀντιπρόεδρος Σ. Τρικούπης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀναφορῶν, ἔχουσα, ὡς ἑξῆς.

Ἔκθεσις

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἑξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

1ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 15 Μαΐου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 101 τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Μπέλεσι τοῦ δήμου Θελπούσης, δι' ἧς παραπονοῦνται κατὰ τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιτρόπου Γορτυνίας Κ. Λιμπερακοπούλου, ὡς παραβλεψάντων τὰ ἑαυτῶν δίκαια καὶ παραχωρησάντων τὰς παρ' αὐτῶν καλλιεργουμένας ποτιστικὰς γαίας τοῦ χωρίου των, ἀνὰ 5, 10 καὶ 15 στρέμματα ἑκάστου, εἰς τὴν διὰ Β. Διατάγματος προικιζομένην θυγατέρα τοῦ ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας Κανέλου Νάνου, Εὐγενικὴν ὀνομαζομένην καὶ νυμφευθεῖσαν τὸν Νικόλαον Πλαπούταν ἀπὸ Παλούμπα τῆς Γορτυνίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ περιεχόμενόν της.

2ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 30 Μαΐου 1845, ὑπ' ἀριθ. 103 τοῦ κυρίου Α. Παππαδοπούλου Βρετοῦ, διὰ τῆς ὁποίας προσφέρει εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρ' αὐτοῦ ἐκδοθὲν βιβλίον ἐπιγραφόμενον· « Κατάλογος τῶν ἀπὸ τῆς » πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μέχρι τοῦ 1821

» τυπωθέντων βιβλίων παρ' Ἑλλήνων, εἰς τὴν ὁμιλουμένην, ἢ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. »

Νὰ δοθῇ εὐχαριστήριον ἔγγραφον ἀπὸ τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

3ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 7 Ἀπριλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 106 τοῦ Χαραλάμπους Ὀλυμπίου. Δι' αὐτῆς ἐξαιτεῖται οὗτος τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ παρασταθῇ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας εἰς ῥητὴν ἡμέραν, ὡς ἰδιώτης κατήγορος, διὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὴν κατὰ τοῦ κυρίου Μ. Σχινᾶ, πρώην ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργοῦ, κατηγορίαν, δι' ὅσα ὄφθεν ἔπαθε παρ' αὐτοῦ ἀδικήματα, τὰ ὁποῖα ἐξέθεσεν εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 5 τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου ἀναφορᾶς του.

Νὰ ἀποῤῥιφθῇ διὰ τοὺς προαναφερθέντας λόγους εἰς τὴν ἀπὸ 13 Φεβρουαρίου ἔκθεσίν της.

4ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 3 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 109 τῆς χήρας Στάνας τοῦ Γεωργίου Ν. Ὀλυμπίου, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει αὕτη τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς ἔνδοξον θάνατον τοῦ συζύγου της, τὴν εἰκτρὰν κατάστασιν τῆς οἰκογενείας της, προελθοῦσαν ὡς ἐκ τῆς εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς πατρίδος θυσιασθείσης προικώας καταστάσεώς της, ἐκ τῆς ὁποίας, συγκειμένης ἀπὸ 30 χιλ. Ὀλανδικὰ φλωρία, 5,550, ἀφιερώθησαν εἰς τὴν φιλικὴν Ἑταιρίαν, καταδαπανηθέντων τῶν λοιπῶν εἰς τὴν διατήρησιν πολυαρίθμου στρατοῦ, καὶ ἐπὶ τέλους ἐξαιτεῖται.

ά. Νὰ τῇ χορηγηθῶσιν ἀπέναντι τῶν 5,550 φλωρίων, εἴκοσι χιλιάδες δραχμαὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος, διὰ νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη της, καὶ·

β'. Νὰ προικοδοτηθῇ ἡ εἰς γάμον ἑτοιμος οὖσα θυγάτηρ της ἐπαξίως τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν τοῦ πατρός της.

Νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι νομίσῃ δίκαιον, καθότι πραγματικῶς ὁ Σύζυγος τῆς ἀναφερομένης ὑπῆρξεν εἰς

τῶν διακριθέντων κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Ἱεροῦ ἀγῶνος.

5ον. Ἀναφοράν ἀπό 29 Μαρτίου ὑπ' ἀριθ. 110, τῶν πληρεξουσίων τῶν κατὰ τὴν Λακωνίαν καὶ Λακεδαιμονίαν Κρητῶν.

Ἐκθέτουσιν οὗτοι τὰς θυσίαν, τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ δεινά, τὰ ὁποῖα ὑπέστησαν ὡς ἐκ τοῦ πολέμου, οἱ ἐν Ἑλλάδι Κρῆτες, τὴν παράβλεψιν τῶν δικαιωμάτων των, μὴ χορηγηθέντων τῶν πρὸς συνοικισμόν των ὑποσχεθέντων παρὰ τῆς Ἑλ. Κυβερνήσεως ἀναγκαίων μέσων, καὶ τὴν παραγνώρισιν τοῦ ἀναφαιρέτου δικαιώματος τῆς ἐν τῇ Βουλῇ ἀντιπροσωπεύσεώς των, ἐξ ὧν ἀναγκάζονται πολλοὶ ἐξ αὐτῷ νὰ ἀναχωρήσωσιν ἐκτὸς τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, καὶ ἐξαιτοῦνται.

α. Τὴν χορήγησιν τῶν ἀπαιτουμένων μέσων πρὸς βελτίωσιν τοῦ εἰς Μινώαν καὶ Μῆλον συνοικισμοῦ των.

β'. Τὴν ἔκδοσιν τῶν τῆς ἰδιοκτησίας ἐγγράφων, διὰ τὰς παραχωρηθείσας εἰς τινας ἐξ αὐτῶν γαίας, καὶ τὴν παραχώρησιν τοιούτων γαιῶν εἰς τοὺς μὴ λαβόντας εἰσέτι.

γ'. Τὴν βαθμολογίαν τῶν παραμεληθέντων ἀξιωματικῶν τοῦ ἀγῶνος, καὶ τὸν προβιβασμόν τῶν μὴ ἐπαξίως βαθμολογηθέντων, καί·

δ'. Τὴν σύστασιν ἐκ Κρητῶν ἐλαφροῦ τάγματος, πρὸς περίθαλψιν τῶν παλαιῶν καὶ ἐνδεῶν στρατιωτικῶν.

Νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

6. Ἀναφοράν ἀπό 5 Μαΐου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ 111, τῶν εἰς τὴν Νέαν Κρήτην κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ἠλίας συνοικισθέντων Κρητῶν, δι' ἧς ἐκθέτουσιν οὗτοι καὶ ἐξαιτοῦνται καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν συνοικισμόν των κλπ. ὅσα καὶ οἱ ἀνωτέρω Πληρεξούσιοι τῶν κατὰ τὴν Λακωνίαν καὶ Λακεδαιμονίαν Κρητῶν.

Νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

7ον, Ἀναφοράν ἀπό 20 Μαΐου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 112 τῶν ἐν Πεταλιδίῳ τῆς Μεσσηνίας ἀποίκων Λακώνων,

ἐξαιτουμένων τὴν θεραπείαν τῶν δεινῶν παρανομημάτων καὶ βιαιοπραγιῶν, τὰς ὁποίας πράττουσι κατ' αὐτῶν Δημόσιοι τινες ὑπάλληλοι τῆς Μεσσηνίας, καὶ ἰδίως ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης, μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν ὀροφυλάκων καὶ Ἐθνοφυλάκων.

Νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

8ον. Ἀναφοράν ἀπό 12 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 115 τῶν χρεοπώλων τῆς Πρωτευούσης, δι' ἧς ὑποβάλλουσιν οὗτοι ἀντίγραφον ἀναφορᾶς των πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, διὰ τῆς ὁποίας ἐξητήσαντο τὴν κατάργησιν τοῦ παρ' αὐτῶν πληρωνομένου φόρου σφαγῆς, ἡ δὲ Βουλὴ ἀπέρριψε τὴν αἴτησίν των, καὶ ἐπικαλοῦνται τὴν δικαιοσύνην τῆς Γερουσίας, ὡς πρὸς τὴν ἀπαλλαγήν των τοῦ ἐπαχθοῦς τούτου φόρου, ἀντιβαίνοντος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ 3ου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ὁρίζει ἴσην τὴν εἰς τὰ Δημόσια βάρη συνεισφορὰν τῶν Ἑλλήνων, ἀναλόγως τῆς περιουσίας ἑκάστου.

Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

9ον. Ἀναφοράν ἀπό 18 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 116, τοῦ Ν. Νικητοπούλου, ἐξαιτουμένου νὰ ἐνεργήσῃ ἡ Γερουσία τὴν εἰς τὴν Β. Τυπογραφίαν ἐκτύπωσιν δύο χιλιάδων ἀντιτύπων τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκδοθέντος Ὀργανισμοῦ περὶ «Ἀλληλοδιδακτικῆς τῶν Παιδαγωγικῶν Σχολείων τῶν δύο γενῶν, ἀρρένων καὶ θηλέων, καὶ τοῦ περὶ τούτων Νομοσχεδίου, τὰ ὁποῖα ἐτελειοποίησεν εἰς Παρισίους, ἐγκριθέντα καὶ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως τῆς Γαλλίας Ὑπουργοῦ Κ. Βιλλμαίν, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐπισυνάπτει ἀντίγραφον τοῦ ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφου του.

Νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, διὰ τὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἐνεργήσωσιν ὅ,τι δίκαιον.

10ον. Ἀναφοράν ἀπό 22 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 123 τῆς χήρας Καλῆς Ν. Καπετανάκη. Δι' αὐτῆς

ὑποβάλλει ἡ χήρα αὕτη ἀντίγραφον ἀναφορᾶς της πρὸς τὴν αὐτοῦ Μεγαλειότητα καὶ ἀπόσπασμα ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς κατὰ τὴν 7 Ἰουνίου Ε. Ε. Συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξάγεται, ὅτι ἔχουσα οἰκόπεδον ἐν Ἀθήναις, πλησίον τοῦ Ἀγγλικοῦ Ναοῦ, ἐμποδίζεται νὰ οἰκοδομήσῃ, ὡς μὴ διδομένης εἰς αὐτὴν ἀδείας, οὔτε ἀποζημιώσεως, διὰ ταῦτα παραπονεῖται κατὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐξαιτεῖται τὴν θεραπείαν τῆς ἐκ τῶν τοιούτων κωλυμάτων προσγινομένης εἰς τὰ συμφέροντά της βλάβης.

Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

11ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 25 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 124 τοῦ Ν. Μαγγινοπούλου, δι' ἧς ἐκθέτει οὗτος ἐν ἐκτάσει τὰ περιστατικὰ τῆς ἐν τῷ φρουρίῳ Βονίτσης φυλακίσεώς του, καὶ τὰ ὁποῖα ἔπαθε καὶ πάσχει δεινά, ἕνεκα τῆς κατ' αὐτοῦ ἐπενεργηθείσης συστηματικῆς καταδιώξεως, λόγῳ ὄφθεν δημοσίου χρέους του, παρὰ τῆς Διοικητικῆς, Οἰκονομικῆς καὶ Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς τῆς Ἀκαρνανίας. Ἰδίως δὲ ἐνοχοποιεῖ, διὰ τὰς ἐναντίον του ἐπενεχθείσας βιαιοπραγίας, τὸν Διοικητὴν Κ. Ἰωάννην Σοῦτσον, ἐπικαλούμενος κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν συνενόχων του τὴν αὐστηρὰν ἐνέργειαν τῶν Νόμων καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ τὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἐνεργήσωσιν ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων των.

12ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 22 Ἀπριλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 126: τῆς χήρας Θεοδώρου Δελιγιάννη Ἑλένης, ἐξαιτουμένης χρηματικήν τινα ἀποζημίωσιν, καὶ ἀνάλογον σύνταξιν, χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα θυσιῶν καὶ ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της, ὅστις εἷς ὢν ἐκ τῶν προυχόντων τῆς Πελοποννήσου, προσηνέχθη ἑκουσίως αἰχμάλωτος εἰς Τρίπολιν, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ῥιφθεὶς εἰς τὰς φυλακὰς αὐτῆς ἀπέθανε μετὰ ταῦτα, ἕνεκα τῶν κακώσεων, τὰς ὁποίας ὑπέστη ἐν αὐτῇ ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανούς.

Νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἀναφερόμενα καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον.

13ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 15 Ἰουλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 127 τῆς χήρας Ἀγαθῆς Π. Καραβελᾶ, ἐξαιτουμένης νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτῆς παράνομος ἔξωσίς της.

Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων του.

14ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 8 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. 128 τοῦ Γ. Μεριαιώτου, ἐξαιτουμένου νὰ ἐρωτηθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, διατί, ἐναντίον τοῦ Συντάγματος διέταξε τὸν Διοικητὴν Φθιώτιδος νὰ μὴ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἀντιδίκων του διαφορᾶς, περὶ ὁρίων τοῦ χωρίου Ἀμοῦρι.

Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον.

15ον. Ἀναφορὰν τοῦ Γεωργίου Ζ. Γεωργιάδου ἀπὸ 3 Ἰουλίου, ὑπ' ἀριθ. 129. Ἐκθέτει οὗτος τὰς παντοειδεῖς καταχρήσεις, τὰς ὁποίας πράττουσι κατὰ τῶν ἐμποροελλήνων πλοιάρχων οἱ Πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι Γαλαξίου, Ἰβραΐλας, Βουκουρεστίου, Τριεστίου κτλ. καὶ οἱ Ὑπάλληλοι τούτων, καὶ τὰ ὅσα ὁ ἴδιος ὑπέστη ἀπὸ τὸν Κ. Ῥῖζον πρόξενον Βουκουρεστίου, ἐπιφέρων πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀναφερομένων του διάφορα ἔγγραφα καὶ ἀναφορὰς διαφόρων ἐμποροπλοιάρχων Ἑλλήνων. Ἐπικαλεῖται δὲ τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας, τόσον ὑπὲρ αὐτοῦ, ὅσον καὶ ὑπὲρ τῆς καταπαύσεως τῶν εἰρημένων καταχρήσεων.

Νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

16ον. Ἀναφορὰν κατοίκων τινῶν τῆς Λοκρίδος, ἀπὸ 16 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. 130, δι' ἧς ἐκθέτουσι τὰς καταχρήσεις, τὰς ὁποίας πράττει ὁ κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν των νεοδιορισθεὶς Οἰκονομικὸς Ἔφορος Ν. Μπουρίδης, ἐξ ὧν θέλει προκύψει εἰς τὸ Δημόσιον ζημία ὑπερβαίνουσα τὰς δραχ. 80,000 καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν

παῦσιν αὐτοῦ καὶ τὴν δι' ἄλλου τιμίου καὶ ἱκανοῦ ἀντικατάστασίν του.

Νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ ἐξετάσῃ ἂν τὰ ἀναφερόμενα ἔχωσι ἀλήθειαν καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων του.

17ον. Ἀναφορὰν τῶν παυθέντων καὶ εἰσαχθέντων εἰς δίκην Δημάρχων Καλτεζῶν καὶ Ὀρχομενοῦ, καὶ τῶν κατηγορηθέντων καὶ ἀνακρινομένων Δημάρχων Νάσσων, Κορθίου, καὶ Φαλάνθου τῆς Διοικήσεως Μαντινείας, ὑπ' ἀριθ. 131, δι' ἧς παραπονοῦνται κατὰ τῶν Διοικητικῶν ἀνακριτῶν Χρ. Μπιλάλη, Δημοτ. Ἀστυνόμου καὶ Ν. Ηὑρλα, Δημαρχικοῦ Παρέδρου, ἐκπληροῦντος χρέη Δημάρχου εἰς Τρίπολιν, ὡς ἐνεργησάντων τὴν παῦσιν τῶν μὲν, καὶ τὴν κατηγορίαν τῶν δὲ, διὰ πράξεις πάντη ἀνυποστάτους.

Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 26 Μαΐου, καθ' ἣν ὡρίσατο αὕτη τὸν τρόπον, δι' οὗ θέλουν διευθύνεσθαι αἱ πρὸς αὐτὴν διδόμεναι ἀναφοραὶ, εἰς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα, ἔκρινε περιττὸν νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὰς προκειμένας ἀναφορὰς παρατήρησιν ἄλλην, περιορισθεῖσα εἰς μόνην τὴν ἁπλῆν σύστασιν, ἡ διεύθυνσιν αὐτῶν, καθ' ὅσον μάλιστα αἱ παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἐπέφερεν ἐπὶ τῶν προλαβουσῶν ἀναφορῶν, δὲν ἐνεκρίθησαν ἀπὸ τὴν Γερουσίαν, διὰ νὰ συστηθῶσιν εἰς τὰ Ὑπουργεῖα.

Θεωρεῖ μολονοτοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναγκαῖον, νὰ ἀποφασίσῃ, ἂν ἐγκρίνῃ, τὸ Σῶμα, ὥστε ὄχι μόνον αἱ ἀναφοραὶ, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ γνωμοδότησις καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, νὰ διευθύνωνται εἰς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα, διὰ νὰ λαμβάνουν γνῶσιν αὐτῶν καὶ ἐνεργῶσιν ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων των. Ἄλλως νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι ἁπλῆ μόνη διεύθυνσις, ὄχι μόνον δὲν θέλει φέρει κἀνὲν ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ἴσως, οὔτε θέλει ληφθῇ ποτὲ ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰ τοιουτοτρόπως διευθυνομένη. Ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν θέλει ματαιωθῇ καὶ ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς καὶ ἀργοπορία θέλει συμβῇ εἰς τὴν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας ἐνέργειαν τῶν ἀναφορῶν τούτων, διὰ τὸ δύσκολον τῆς συγκαλέσεως τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ οἱ ἀναφερόμενοι ματαίως θέλουν περιμείνει ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα τὴν ἐνέργειαν τῶν αἰτήσεών των, ἐν ᾧ πρὸς εὐκολίαν τῆς ὑπηρεσίας καὶ αὐτῶν τῶν ἰδιωτῶν, εἰς τῶν Κυρίων Γραμματέων τῆς Γερουσίας, ἅμα δίδονται ἀναφοραὶ, δύναται ν' ἀναγινώσκῃ αὐτὰς ἐπὶ Συνεδριάσει καὶ νὰ ἐνεργῇ τὴν ἀπόφασίν της.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουλίου 1845.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Λάμπρος Νάκος.
Ν. Πονηρόπουλος.
Χρῆστος Βλάσσης.
Β. Χριστακόπουλος.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ συμμορφωθεῖσα μὲ τὰ κατὰ τὴν 26 Μαΐου ε. ε. ἀποφασισθέντα παρὰ τῆς Γερουσίας, δι' ἑκάστην τῶν ἀναφορῶν, ἐπεριορίσθη νὰ γνωμοδοτήσῃ τὴν διεύθυνσιν ἢ σύστασίν της, εἰς τὰ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον, φρονεῖ ὅμως ὅτι ὑπὸ τοιοῦτον περιορισμὸν ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τῶν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἀναφορῶν καὶ περιττὴ ἀποκαθίσταται καὶ ἡ ἐργασία τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν ᾧ εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἠδύνατο εὐκόλως ἐπὶ ἑκάστης ἀναφορᾶς νὰ σημειώσῃ τὸ *Ἐθεωρήθη καὶ Διευθύνεται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον.* Τὸ τοιοῦτον λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεώς της προτείνει, νὰ διευθύνεται εἰς τ' ἁρμόδια Ὑπουργεῖα τοῦ λοιποῦ γνωμοδότησις καὶ οὐχὶ ἁπλῆ σύστασις, ἡ διεύθυνσις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἡ ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως ἀπόφασις τῆς Γερουσίας.

Ἕτεροι παρατηροῦσιν, ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἤδη ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὅθεν εἰς τ' ἀποφασισθέντα δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ, ἀλλ' ὅτι δὲν ἐνόησεν αὕτη νὰ καταστα-θῇ ἁπλῶς μέσον μεταβιβάσεως τῶν ἀναφορῶν. Ἴσως ἀναφορά τις ἐμπεριέχῃ σπουδαῖον ἀντικείμενον, συνιστᾶται εἰς

τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον, ἄλλως διευθύνεται ἁπλῶς. Ἀλλ' ὑπάρχουσι περιστάσεις, καθ' ἃς ἐνίοτε ἀναφορὰ εἰς γενικὰ ἀντικείμενα περιστρεφομένη χρησιμεύει εἰς τὸ Σῶμα αὐτὸ, διὰ τὰς νομοθετικὰς ἐργασίας του, ἐνίοτε ἄλλη, ἥτις ὑπαγορεύει εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ἢ τὴν Γερουσίαν τὴν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀπαιτήσῃ διασαφήσεις, καὶ τοῦτο μάλιστα, ὁσάκις ἀναφερθέντος τινὸς καὶ διευθυνθείσης τῆς ἀναφορᾶς του εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον, τοῦτο δὲν ἐπιφέρῃ θεραπείαν τινα, καὶ ὁ ἄπαξ ἀναφερθεὶς ἐπαναλαμβάνῃ τὴν αἴτησίν του.

Ἡ ἐπεξεργασία δὲ τῶν ἀναφορῶν ἀνατίθεται κυρίως εἰς Ἐπιτροπήν τινα, διότι δὲν δύναται τὸ Σῶμα ὁλόκληρον νὰ ἐνασχολῆται εἰς ἀνάγνωσιν καὶ ἐξέτασιν μακροσχοινῶν ἀναφορῶν, καὶ πολλῶν πολλάκις ἐμπεριεχομένων ἐν αὐταῖς δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, τὸ δὲ τοιοῦτον δὲν δύναται ἐπίσης νὰ ἦναι ἔργον τῶν Γραμματέων, ἐχόντων ἄλλας ἐνασχολήσεις, ματαιουμένου τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεως τῶν Ἐπιτροπῶν, τῶν ὁποίων ἔργον εἶναι ἡ προεξέτασις, καὶ γνωμοδότησις ἐπὶ πάσης προτάσεως.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἴσως φρονεῖ, ὅτι ἔπρεπεν ἡ Γερουσία νὰ ἐξηγῆται ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν μὲ τρόπον ὑποχρεωτικὸν πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα.

Τὸ τοιοῦτον ἤθελεν εἶναι ἄτοπον καὶ ἀντισυνταγματικὸν· αἱ Βουλαὶ δὲν ἔχουσιν εἰμὴ Νομοθετικὰ καθήκοντα. Ἀλλὰ καθὼς εἰς ἕκαστον Γερουσιαστὴν καὶ Βουλευτὴν ἐδόθη τὸ δικαίωμα προφορικῶς ν' ἀναφέρεται, διὰ νὰ ζητῇ ἐξηγήσεις, περὶ τοῦ βαθισματος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, τοιουτοτρόπως ἐδόθη καὶ εἰς τοὺς ἰδιώτας τὸ δικαίωμα τῆς ἀναφορᾶς πρὸς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, τὰ ὁποῖα ἐκ τῶν ἐνδιαλαμβανομένων εἰς τὰς ἀναφορὰς ταύτας ὁδηγοῦνται εἰς τὰς περὶ διασαφήσεως τῶν πράξεων τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἐρωτήσεις των, συνέπεια τῶν ὁποίων εἶναι ἡ μόρφωσις τῆς πεποιθήσεώς των. Τοῦτο παρετηρήθη ἤδη καὶ εἰς τὰς ἐνεργηθείσας διὰ τῶν ἄρθρων 50 καὶ 81 τοῦ Συντάγματος ἐρωτήσεις τινῶν Γερουσιαστῶν. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἡ γνωμοδότησις τοῦ Σώματος ἐπὶ ἰδιωτικῶν αἰτήσεων, κυρίως δὲ εἰς ἀπαιτήσεις συντάξεων, ἤθελεν εἶναι παράβασις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ Συντάγματος, διὸ νομίζει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ καλῶς ἐξεπλήρωσε τὸ χρέος της, περιορισθεῖσα εἰς ὅσα ἤδη προαπεράσισεν ἡ Γερουσία.

Ἄρχεται ἑπομένως ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζήτησις.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ 15 Μαΐου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 104 ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Μπέλεσι τοῦ δήμου Θελπούσης, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ συνιστᾷ αὐτὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ἐμπεριεχόμενόν της.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς 30 Μαΐου 1845, ὑπ' ἀριθ. 105 τοῦ Κ. Α. Παππαδοπούλου Βρετοῦ, ἐπὶ τῇ παρατηρήσει τινῶν, ὅτι καὶ εἰς ἄλλα Συνταγματικὰ Κράτη, δωρήματος συγγραμμάτων γινομένου, δὲν ἐκδίδεται εὐχαριστήριον, ἀλλ' ἐναποτίθεται τὸ δώρημα εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ σώματος, διότι ἄλλως πρὶν ἕκαστον τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας λάβῃ ἐντελῆ γνῶσιν τοῦ πονήματος, ἤθελε προκύψει πρόωρος ἐπιδοκιμασία ἀγνώστου εἰσέτι ἐμπεριεχομένου, ἡ Γερουσία ἀπορασίζει, ὁσάκις γίνονται δωρήματα τοιαῦτα, νὰ ἐναποτίθενται εἰς τὴν βιβλιοθήκην της, ἀλλὰ νὰ μὴν δίδεται εὐχαριστήριον ἔγγραφον, μήτε νὰ γίνεται λόγος εἰς τὰ πρακτικά.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ἀπὸ 7 Ἀπριλίου ὑπ' ἀριθ. 106 τοῦ Χαραλάμπου Ὀλυμπίου, ἡ Γερουσία παραδεχομένη τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπορρίπτει τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου, διὰ τοὺς προαναφερθέντας λόγους εἰς τὴν ἀπὸ 8 Μαρτίου Ε. Ε. συνεδρίασίν της.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ἀπὸ 3 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 109 τῆς χήρας Στάνας τοῦ Γ. Ν. Ὀλυμπίου, ἡ Γερουσία, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, συνιστᾷ ταύτην εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβ. διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον, καθότι πραγματικῶς ὁ σύζυγος τῆς ἀναφερομένης ὑπῆρξεν εἷς τῶν διακριθέντων κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ 29 Μαρτίου ὑπ' ἀριθ. 110 ἀναφορᾶς τῶν πληρεξουσίων τῶν κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ Ἀκαρδάμονα Κρητῶν, ἡ Γερουσία, ἐπὶ τῇ παρατηρήσει μάλιστα, ὅτι ἡ αἴτησις τῶν ἀφορᾷ διαφόρων ὑπουργείων τὴν ἐνέργειαν, ὅτι δὲ εἶναι ὁμολογούμεναι αἱ θυσίαι καὶ τὰ δικαιώματα τῶν ἀξιοπαθούντων Κρητῶν, καθόσον μάλιστα αἰτήσεις των τινες περιστρέφονται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ψηφισμάτων καὶ νόμων ἐκτελεστέων, συνιστᾷ ταύτην εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ 5 Μαΐου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 111 ἑτέρας ἀναφορᾶς τῶν εἰς τὴν νέαν Κρήτην, κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Πυλίης συνοικισθέντων Κρητῶν, ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀντικειμένων, ἡ Γερουσία ἀπορασίζει, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὡς καὶ ἡ ἀνωτέρω.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ἀπὸ 20 Μαΐου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 112 τῶν ἐν Πεταλιδίῳ τῆς Μεσσηνίας ἀποίκων Ἀχαιῶν, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ 13 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθμὸν 115 ἀναφορᾶς τῶν κρεοπώλων τῆς Πρωτευούσης, ἡ Γερουσία θεωροῦσα, ὅτι ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἔχει σχέσιν μὲ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νομοσχεδίου ἀποφασισθησόμενα, ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συσταθεῖσαν ἤδη Ἐπιτροπήν.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ 18 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 116 ἀναφορᾶς τοῦ Ν. Νικητοπούλου, ἡ Γερουσία ἀποφασίζει, νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ 22 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 123 ἀναφορᾶς τῆς χήρας Καλῆς Ν. Καπετανάκη, ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ 25 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ 124 ἀναφορᾶς τοῦ Ν. Μαγγινοπούλου, ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ἀπὸ 22 Ἀπριλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 126 τῆς χήρας Θ. Δελιγιάννη Ἑλένης, ἡ Γερουσία ἀποφασίζει, νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ 15 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. 127 ἀναφορᾶς τῆς χήρας Ἀγαθῆς Π. Κυράβελα, ἡ Γερουσία ἀποφασίζει, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων του.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Γ. Μερυσιώτου τῆς 8 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. 125, ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι τὸ δίκαιον ἀπαιτεῖ.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Γ. Ζ. Γεωργιάδου ἀπὸ 3 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. 129, νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς κατοίκων τινων τῆς Λοκρίδος ἀπὸ 16 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. 130, ἀποφασίζει νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ ἐξετάσῃ, ἂν τὰ ἀναφερόμενα ἔχωνται ἀληθείας, καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων του.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν παυθέντων καὶ εἰσαχθέντων εἰς δίκην Δημάρχων Καλτεζῶν καὶ Ὀργομενοῦ καὶ τῶν κατηγορηθέντων καὶ ἀνακρινομένων Δημάρχων Νάσσων, Κορθίου καὶ Φαλάνθου τῆς Διοικήσεως Μαντινείας, ὑπ' ἀριθ. 131, ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ κύριος Πρόεδρος ἀνεγίνωσκε, ὅτι παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργ. Συμβουλίου ἔλαβε τὸ ἑξῆς ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται.

Ἀριθ. 136.

Κύριε Πρόεδρε!

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσω πρὸς Ὑμᾶς, Κύριε Πρόεδρε, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς εὐηρεστήθη διὰ διαταγμάτων τῆς σημερινῆς ἡμερομηνίας νὰ διορίσῃ μέλη τῆς Γερουσίας τοὺς Κ. Κ. Ἰωάννην Θεοτόκην, Γιαννούλην Καραμάνον, Ἀθανάσιον Λογοθετόπουλον, Γεώργιον Δαρειώτην, Ἀδὰμ Δούκαν, Δρόσον Μανσόλαν, Δ. Χρηστίδην, Γιαννάκην Χ. Πέτρου, Δ. Βούλγαρην, Α. Διαλέτην, Ἰωάννην Κοντουμᾶν, Δ. Κανελόπουλον, Γεώργιον Παππᾶ Ἡλιόπουλον, Ν. Ἰωάννου Μέξην, Γκίκαν Καρακατζάνην καὶ Γεώργιον Γλαράκην, καὶ συγχρόνως νὰ εἰδοποιήσω Ὑμᾶς, ὅτι ὅσοι ἐκ τῶν κυρίων τούτων Γερουσιαστῶν εὑρίσκονται εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου προσεκλήθησαν νὰ μεταβῶσιν ἀμέσως εἰς τὸ συνέδριον τῆς Γερουσίας, καὶ παρουσιάζοντες τὰ διπλώματα αὐτῶν, νὰ δώσωσι τὸν παρὰ τοῦ Συντάγματος προσδιοριζόμενον ὅρκον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργ. Συμβουλίου,
Ἰω. Κωλέτης.

Πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας Κύριον
Γ. Κουντουριώτην.

Ἐνταῦθά τις τῶν κυρίων Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 76 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, ὀφείλει πρῶτον ὁ διοριζόμενος Γερουσιαστὴς νὰ κοινοποιήσῃ τὸ διάταγμα τοῦ διορισμοῦ του εἰς τὸν Πρόεδρον, ὅτι οὗτος ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν Γερουσίαν, αὕτη δὲ πραγματικῶς νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ. Ἐκ τούτου συμπεραίνει, ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐν ἀγνοίᾳ

τοῦ κανονισμοῦ, διέταξε τὴν ἄμεσον μετάβασιν τῶν διορισθέντων εἰς τὸ συνέδριον τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ δώσωσι τὸν ὅρκον των· καὶ φρονεῖ, ὅτι πρέπει να εἰδοποιηθῶσι περὶ τούτου οἱ νεοδιορισθέντες.

Παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι πλὴν τῶν εἰς τὸν κανονισμὸν εὑρισκομένων διατάξεων ὑπάρχουσι καὶ ἕτεραι εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς συζητήσεως τοῦ κανονισμοῦ τούτου, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν, εἰσαγομένων νέων Γερουσιαστῶν.

Παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι διὰ μιᾶς διορισθέντων **16** Γερουσιαστῶν, τὸ ἄρθρον 77 τοῦ κανονισμοῦ δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἐντελῶς χώραν, ἐνῷ μόλις ὑπάρχει ὁ διπλοῦς ἀριθμὸς τῶν διοριζομένων, διὰ νὰ συνοδεύσῃ ἕκαστον τῶν διορισθέντων.

Ἀντιπαρατηροῦσι τινές, ὅτι ἡ εἴσοδος δὲν ἐνεργεῖται συγχρόνως.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία ἀποφασίζει, νὰ τηρηθῶσιν ἀκριβῶς αἱ διατάξεις περὶ εἰσαγωγῆς καὶ παραδοχῆς τῶν Γερουσιαστῶν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀκολούθως λέγει, ὅτι ἡ ἡμερούσιος διάταξις ἀφορᾷ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν Νομοσχεδίου καὶ ἐρωτᾷ τὴν Γερουσίαν, ἂν θέλῃ νὰ ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις.

Εἷς τῶν κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἐπληροφορήθη, ὅτι εἰς τὸν κωλυόμενον Πρόεδρον ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνήγγειλεν, ὅτι δὲν δύναται νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι οὐδεμίαν τούτου γνῶσιν ἔχει τὸ Σῶμα, ἀλλὰ καὶ ἂν ἦχεν, εἰς αὐτὸ μένει νὰ ἀποφασίσῃ, ἂν θέλῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ, ἢ ὄχι ἡ συζήτησις, καθότι προαποφασίσθη ἤδη ὁριστικῶς, ὅτι ἡ ἀπουσία τῶν Ὑπουργῶν δὲν κωλύει τὴν ἐξακολούθησιν τῶν συζητήσεων.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπος ἡ ἐξακολούθησις αὕτη, προκειμένου νομοσχεδίου ἐμπεριέχοντος τόσα σοβαρὰ ἀντικείμενα, τὰς βάσεις δηλαδὴ τῆς δημοσίου ὑγείας, ἐφ' ὧν στηριζόμενα τὰ ξένα ἔθνη μᾶς ἔδωσαν ἐλευθέραν κοινωνίαν, ἐξ ἧς προκύπτει τοσοῦτον ὄφελος εἰς τὴν ναυτιλίαν μας, καὶ ἀπαιτοῦντος τὴν ὑποστηριξιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἐπὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσον παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς ἐπηνέχθησαν τόσαι τροπολογίαι, ὥστε ἀλλάζεται ὅλως διόλου, καὶ ἀγνοεῖ ἡ Γερουσία, ἂν δύναται νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὰ συμ-

φέροντα τῆς ὑπηρεσίας. Ἤθελεν εἶσθαι ἐπομένως ματαιοπονία, καὶ κίνδυνος μάλιστα ἡ συζήτησις αὐτοῦ, ὡς ἤδη καὶ εἰς ἄλλας συνεδριάσεις της παρετήρησεν ἡ Γερουσία, ἥτις ἐκτιμήσασα τὸ σπουδαῖον τοῦ ἀντικειμένου, ἀνέβαλεν, ὅσακις ἦτον ἀπὼν ὁ Ὑπουργός, τὴν συζήτησίν του.

Ἀπαντᾷ ἕτερος, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον εἰσήχθη πρὸ ἑνὸς μηνὸς, καὶ εἰς πολλὰς συνεδριάσεις ἀνεβλήθη ἤδη ἡ συζήτησίς του ἔνεκεν τοιαύτης αἰτίας. Ἐκ τούτου φαίνεται, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὀλίγον φροντίζει, ἢ δὲν ἔχει συμφέρον νὰ δώσῃ περαιτέρω διασαφήσεις εἰς τὸ Σῶμα, ἀφ' ὅσας ἔδωσεν ἤδη.

Καθόσον ἀφορᾷ, τὴν ὁποίαν ὁ προλαλήσας ἀνέφερεν ἀνατροπὴν αὐτοῦ, διὰ τῶν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς γνωμοδοτηθέντων, παρατηρεῖ, ὅτι αἱ τροπολογίαι της ἀφοροῦσι μόνον οἰκονομίαν ἐξόδων, καὶ ὅτι ἡ ἀργοπορία, ἥτις ἐγίνετο μέχρι σήμερον ὑπὲρ τὸ δέον, ματαιώνει οἰκονομίαν **160** χιλ. δραχμ. περίπου, ἥτις ἄλλως ἤθελεν ἐπιφερθῇ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἄνευ τῆς παραμικρᾶς βλάβης τῆς ὑπηρεσίας.

Ἕτερος λέγει, ὅτι εἶναι γνωστὸν τὸ αἴτιον, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἐνεφανίζετο μέχρι τοῦδε ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀλλὰ, τούτου ἐκλείψαντος ἤδη, ἡ ἀπουσία του δὲν θέλει πλέον λάβει χώραν, καὶ αἱ συζητήσεις δὲν θέλουν ἀναβάλλονται. Διὸ φρονεῖ, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἔπρεπε διὰ τελευταίαν φορὰν νὰ ἐπισπεύσῃ τοσοῦτον συζήτησιν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ὠφέλιμον νὰ παρευρίσκεται ὁ Κ. Ὑπουργός.

Ἀντιπαρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι ἂν καὶ ἡ προσθήκη νέων Γερουσιαστῶν αἴρει τὸ κώλυμα τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τὸ ἑξῆς, μεχρισοῦ ὅμως ἐκτελεσθῶσιν αἱ διατάξεις περὶ εἰσαγωγῆς νέων Γερουσιαστῶν, ὡς ἀποφασίσθη, θέλουν παρέλθει ἡμέραι· ἐντοσούτῳ δὲν πρέπει νὰ ἀναβάλλωνται αἱ ἐργασίαι τοῦ Σώματος, ἂν τοῦτο φρονῇ, ὅτι πρέπει νὰ τὰς ἐξακολουθήσῃ.

Παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι ἐκτὸς τῆς ἀπουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ δικαιολογεῖ τὴν ἀναβολὴν καὶ ἡ ἀπουσία τοῦ πλείστου μέρους τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ὀφείλει νὰ ὑποστηρίζῃ τὴν γνώμην της, καὶ ὡς ἰδιαιτέρως μελετήσασα τὸ Νομοσχέδιον, νὰ φωτίσῃ τὸ Σῶμα. Διὸ φρονεῖ, ὅτι τοὐλάχιστον, ἕως τῆς αὔριον πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις αὕτη.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως διὰ

τὴν αὔριον 25 τοῦ τρέχοντος, καθ' ἣν καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ θέλει προβῆ εἰς τὴν συζήτησιν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπομένως λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1845, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἐκρωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Ἀντιπρόεδρος Σ. Τρικούπης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπομένως διατάττει τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἑρεξῆς διορισμῶν.

5,192.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κ. Γκίκαν Καρακατσάνην, ἀναδειχθέντα Πληρεξούσιον εἰς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις τῆς Τροιζῆνος τοῦ Ἄστρους καὶ Βουλευτήν.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις 24 Ἰουλίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

5,188.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κ. Γ. Δαρειώτην ἀναδειχθέντα Πληρεξούσιον εἰς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις τοῦ Ἄστρους, τῆς Τροιζῆνος καὶ Βουλευτήν.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

5,190.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Γεώργιον Γλαράκην, ἀναδειχθέντα Πληρεξούσιον εἰς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις Τροιζῆνος καὶ Ἀθηνῶν καὶ Ὑπουργόν, κατὰ τὸ 1827.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

5,195.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 70, 72 καὶ 74 τοῦ

Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν νῦν Διοικητὴν Βοιωτίας Κ. Ἰωάννην Κοντουμᾶν, χρηματίσαντα Πληρεξούσιον εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν τοῦ Ἄστρους καὶ Βουλευτήν.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει, καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

5,197.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Γιαννούλην Καραμάνον, χρηματίσαντα Πληρεξούσιον εἰς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις Ἐπιδαύρου, Ἄστρους καὶ Τροιζῆνος.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

5,191

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Δρόσον Μανσόλαν, ἀναδειχθέντα Βουλευτὴν καὶ Πληρεξούσιον εἰς τὰς Ἀθνικὰς Συνελεύσεις τῆς Ἐπιδαύρου, τοῦ Ἄστρους, τοῦ Ἄργους καὶ τῶν Ἀθηνῶν.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

5,193.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Γιαννάκην Χ. Πέτρου, χρηματίσαντα Πληρεξούσιον εἰς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις Τροιζῆνος, Ἄργους καὶ Βουλευτήν.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

5,196.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Ι. Θεοτόκην, ἀναδειχθέντα Ὑπουργὸν τοῦ Δικαίου κατὰ τὸ 1824.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

5,194.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Νικόλαον Ἰωάννου Μέξην χρηματίσαντα Πληρεξούσιον εἰς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις Τροιζῆνος καὶ Ἄργους.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

ΟΘΩΝ

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

5,198.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κ. Ἀθανάσιον Λοιδορίκην, ἀναδειχθέντα Βουλευτὴν εἰς τὴν δευτέραν καὶ τρίτην περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Θ'. Κεφ. τοῦ Κανονισμοῦ, λέγει, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τούτου, ὡς 77 ἄρθρον, εἶχε προταθῆ ἕτερον, κανονίζον, ὅτι ἡ Γερουσία θέλει ἐξελέγχει τοὺς τίτλους τῶν νεοδιοριζομένων Γερουσιαστῶν, καὶ τοῦτο κατὰ τὸ κείμενον τοῦ Γαλλικοῦ ὀργανισμοῦ. Τοῦτο ὅμως ἐπὶ τὸ Βασιλικώτερον δὲν ἐνέκρινεν ἡ Γερουσία νὰ μείνῃ εἰς τὸν κανονισμόν, ἀντικαταστήσασα μόνον εἰς τὰ

πρακτικὰ, ὅτι τὰ διπλώματα τῶν διορισμῶν θέλουν διευθύνεσθαι εἰς τὸ Γραφεῖον, τὸ ὁποῖον θέλει τὰ ἐξετάζει καὶ ἐπὶ τῶν διατυπώσεών των ἐνεργεῖ ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν θέλει καθυποβάλλει εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἕτερος ἀπαντᾷ, ὅτι καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν ἐκείνην, καὶ ἤδη ἀκόμη εἶναι ἐναντίος πάσης ἐξελέγξεως τῶν τίτλων τῶν διοριζομένων Γερουσιαστῶν, καθότι τὸ τοιοῦτον προσβάλλει τὸ Σύνταγμα καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ στέμματος, καὶ ἡ Γερουσία δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα, ὡς ἀπαιτοῦν τινες ἤδη, νὰ ἐξελέγχῃ καὶ προσβάλλῃ τὰς πράξεις τοῦ Βασιλέως αὐτοῦ.

Παρετήρησεν ἐπομένως, ὅτι, διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο, ἔπρεπεν ἡ Γερουσία νὰ ἐξελέγξῃ πρώτων τοὺς τίτλους τῶν ὑπαρχόντων ἤδη μελῶν της, ἢ νὰ γίνῃ νόμος, περὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον ἐξελέγξεως τῶν εἰσαγομένων, διότι ἡ τοιαύτη ἐπιχείρησις ἐξετάσεως προσόντων εἶναι ἐρμηνεία ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ λάβωσι μέρος τὰ Νομοθετικὰ σώματα. Πλὴν τούτου ἡ Γερουσία ἤθελεν οὕτω ἐνδυθῇ προωμότερον Δικαστικὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχει, εἰμὴ, ὅταν ἡ Βουλὴ ἤθελεν εἰσάξει εἰς δίκην τὸν Ὑπουργὸν, ὅστις ἤθελε τυχὸν ὑπογράψῃ διορισμὸν Γερουσιαστοῦ, μὴν ἔχοντος τὰ προσόντα. Τότε μόνον, καταδικαζομένου τοῦ Ὑπουργοῦ, ἤθελε συγκαταδικάζεσθαι καὶ ὁ τυχὸν ἄνευ προσόντων Γερουσιαστής. Ὅταν λοιπὸν, μήτε τὸ Σύνταγμα, μήτε ὁ κανονισμὸς προβλέπουν τι τοιοῦτον, τὰ πρακτικὰ δὲν δύνανται νὰ ληρθῶσιν ὑπ' ὄψιν, μήτε πρέπει νὰ ἐξελεγχθῶσιν οἱ διορισμοί.

Ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ζητεῖ παρὰ τοῦ Προέδρου, νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ προλαλήσας νὰ ἀνακαλέσῃ ἐκφράσεις προσβαλλούσας τὸ Σῶμα, καθ' ὃ ἀποδιδούσας αὐτῷ σκοπὸν ἐξελέγξεως Βασιλικῶν πράξεων, ἐνῷ οὐδὲν τῶν μελῶν τούτου ἐξέρρασε ποτὲ τοιαύτην ἰδέαν, γνωρίζον τὸ ἀνεύθυνον καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως. Ἡ προσυπογραφὴ τῶν Ὑπουργῶν ἀποδίδει εἰς αὐτοὺς τὴν εὐθύνην τῆς τηρήσεως τῶν συνταγματικῶν ὅρων, ἐπομένως ἡ Γερουσία ἐξελέγχουσα τὰ διατάγματα ταῦτα, θέλει ἐξελέγχει ὅ,τι ἔχει δικαίωμα, δηλαδὴ πράξεις ὑπευθύνων Ὑπουργῶν. Ἡ Κυβέρνησις διορίζουσα Γερουσιαστὰς δὲν εἶναι ὁ ἀμοιβαῖος κριτὴς τῶν πράξεων ἑαυτῆς, μήτε ἡ Βουλὴ εἶναι ἡ ἀμοιβαία πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς νομιμότητος τῆς Γερουσίας, διότι εἰς

ἕκαστον Κυριαρχικὸν σῶμα ἀνήκει μόνον ἡ ἐξέλεγξις ἑαυτοῦ, ἡ δὲ Βουλὴ δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὸν ἐναντίον τῶν Συνταγματικῶν κανόνων προσυπογράψαντα διάταγμα Γερουσιαστοῦ Ὑπουργόν. Πλὴν τούτου, ἡ Γερουσία συμπράττουσα εἰς τὴν παραδοχὴν Γερουσιαστοῦ, ὀφείλει ἡ ἰδία νὰ φροντίσῃ, μήπως γίνῃ καινωνὸς συνταγματικῆς παραβάσεως, καὶ ὡς ἑκάστη τῶν Νομοθετικῶν ἐξουσιῶν, νὰ φροντίσῃ εἰς τὴν τήρησιν τῶν Συνταγματικῶν ὅρων.

Ἀλλὰ πλὴν τούτων παρατηρεῖ, ὅτι ὄχι μόνον ἡ γνώμη τοῦ προλαλήσαντος εἶναι ἀντίρρησις πρὸς ὅσα ὁ ἴδιος εἰς τὴν συζήτησιν προλαβούσων συνεδριάσεων ἐξέθεσεν, ἀλλ' ὅτι καὶ εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως φαίνεται, ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε συμφώνως μὲ τὸν κανονισμὸν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς 21 Ὀκτωβρίου Π. Ε. νὰ σταλῶσι τὰ διατάγματα εἰς τὸ Γραφεῖον πρὸς ἐξέτασιν, διὸ καὶ ἡ Γερουσία δὲν δύναται εἰς προαποφασισθέντα νὰ ἐπανέλθῃ· καὶ ἐξαιτεῖται νὰ σταλῶσιν εἰς τὸ Γραφεῖον τὰ διατάγματα ταῦτα, διὰ νὰ καθυποβάλῃ τοῦτο τὴν ἔκθεσίν του.

Ὁ προλαλήσας ἀπήντησεν, ὅτι ἀφοῦ τὸ Σύνταγμα ἀφίνει εἰς τὸν Βασιλέα τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν Γερουσιαστῶν, θεωρεῖ ἐξέλεγξιν τῶν πράξεων αὐτοῦ τὴν ἐξέτασιν τῶν προσόντων τῶν διοριζομένων. Ἀλλ' ὅτι τέλος, ἂν γίνῃ τοῦτο, πρέπει πρῶτον τὸ Σῶμα νὰ ἐξελέγξῃ ἑαυτό, καθότι ἐξέλεγξις τοιαύτη δὲν προηγήθη.

Ἕτερος ἀπαντᾷ, ὅτι ὁ προτείνων ταῦτα, ἐὰν ἐν πεποιθήσει νομίζει παράβασιν τῶν Συνταγματικῶν ὅρων, τοιαύτην ἐξέτασιν, δὲν ὄφειλε μήτε εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 21 Ὀκτωβρίου νὰ ζητήσῃ νόμον περὶ ἐξελέγξεως, μήτε τώρα νὰ ζητῇ τὴν ἐξέλεγξιν καὶ τῶν πρώτων μελῶν. Ἂν δὲ φρονῇ τὸ ἐναντίον, τότε δύναται συμμορφούμενος μὲ τοὺς περὶ προτάσεων τύπους, νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ὑπαρχόντων Γερουσιαστῶν.

Ἡ Γερουσία, ἐπὶ τέλους, ἀποφασίζει νὰ σταλῶσι, συμφώνως μὲ τὰ προαποφασισθέντα, τὰ διατάγματα εἰς τὸ Γραφεῖον, διὰ νὰ καθυποβάλῃ τοῦτο τὴν ἐπ' αὐτῶν ἔκθεσίν του εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Κολοκοτρώνου ἐξαιτουμένου δωδεκαήμερον ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ ἑκαταήμερος ἄδεια.

Ἀναγινώσκεται ἑπομένως ἡ ἀκόλουθος ἔκθεσις καὶ προϋπολογισμὸς τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας καθυπέβαλεν εἰς αὐτὴν προϋπολογισμὸν μόνον διὰ ἑπτὰ μῆνας, λήγοντα τὴν 30 Ἰουλίου τ. ε.

Ἐπειδὴ αἱ ὑπάρχουσαι εἰς τὰς Βουλὰς ἐργασίαι καταντοῦσι πιθανὴν τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι θέλουν ἐξακολουθήσει αἱ ἐργασίαι αὗται καὶ διὰ τὸν προσεχῆ Αὔγουστον, καθυποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Σώματος προσθήκην ἑνὸς μηνὸς ἐξόδων τῆς Γερουσίας καὶ ἐξαιτεῖται τὴν πίστωσιν ὀραχ. 15, 423: 49 δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 103, τοῦ Κανονισμοῦ.

Παρατηρεῖ ἐνταῦθα ἡ Ἐπιτροπή, ὅτι ἂν καὶ εἰς τὸν ἀπ' ἀρχῆς ἐγκριθέντα Προϋπολογισμὸν ἐμπεριείχετο ὁ Ἰούλιος τοῦ 1845, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ὅμως, εἰς τὰς ὁποίας ἐζήτησε πιστώσεις δὲν συμπεριέλαβε τὸν μῆνα τοῦτον. Φρονεῖ ὅμως, ὅτι τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου εἶναι μόνον νὰ πράξῃ τοῦτο ἑπομένως, συμπαραλαμβάνον ὁμοῦ μὲ τὸν τοῦ Ἰουλίου μηνὸς καὶ τὸν διὰ τὸν Αὔγουστον μῆνα παρουσιαζόμενον ἤδη Προϋπολογισμόν, ἂν νομίσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰουλίου 1845.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπή.

Σ. Θεοχαρόπουλος.
Α. Γρηγοριάδης.
Ν. Πρασσακάκης.
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.

Προϋπολογισμὸς Ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὸν Μῆνα Αὔγουστον τοῦ 1845.

Φύσις Ἐξόδων	Δι' ἕνα μῆνα τὸν Αὔγουστον		Παρατηρήσεις.
Μισθοὶ προσωπικοῦ.			
33 Γερουσιαστῶν . . .	14,146:	50	Ἐκ τούτων πρέπει νὰ ἐκπληρῶσιν αἱ δραχμαὶ 200, μισθὸς τοῦ Συντάκτου Ἀρχειοφύλακος, ἀπερισκέπαστοι ἔδη εἰς τὸν πρώτον προϋπολογισμόν, ὡς πληρωθησόμεναι δι' ὅλον τὸ ἔτος.
2 Συντακτῶν	400.		
2 Ἀντιγραφέων	300.		
1 Πρώτου Κλητῆρος .	70.		
5 Ἑτέρων Κλητήρων ἀνὰ πεντήκοντα .	250.		
Γραφικὴ ὕλη			
Χαρτί, κονδύλια, μελάνη καὶ τὰ λοιπὰ . . .	16:	66	
Τυπωτικὰ, δετικὰ . . .	25:		
Ἀγορὰ Συγγραμμάτων .	25:		
Συνδρομὴ ἐφημερίδων .	83:	33	
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . .	107:		
Τὸ ὅλον δραχ.	15,423:	49	

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰουλίου 1845.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ
Σ. Θεοχαρόπουλος.
Α. Γρηγοριάδης.
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.
Ν. Πρασσακάκης.

Ἡ Γερουσία ἐγκρίνει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀσθενὴς δὲν δύναται νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου, ζητεῖ λοιπὸν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, ἀνίσως ἐγκρίνῃ τὴν πρόοδον τῆς συζητήσεως, ἢ τὴν ἀναβολήν της.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Γερουσία πολλάκις ἤδη ὁριστικῶς ἀπεφάσισεν, ὅτι καὶ ἀπόντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ θέλει ἐξακολουθήσει ἡ συζήτησις, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀνίσως ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην, δὲν ἤθελε λείψει τοσάκις, ἢ ἐπὶ τέλους ἤθελεν ἐπιφορτίσει τινὰ τῶν συναδέλφων του, εἰς τοῦτο· δι' ὃ φρονεῖ, ὅτι ἡ συζήτησις πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ, ἄλλως ἂν ὑποτίθεται τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο περιττὸν, ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησίς του ἐπὶ μακρῷ διαστήματι χρόνου. Προσθέτει ἐνταῦθα, ὅτι ἐκ τῆς ἐπιμόνως ἐπαναληφθείσης ἀναβολῆς ταύτης, προέκυψεν ὑπόνοια ἄδικος κατὰ τοῦ Σώματος, ἕνεκεν τῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου τροπολογιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἀλλ' αἱ τροπολογίαι αὗται ἀφοροῦσι μόνον τὸ οἰκονομικὸν μέρος, καὶ τοῦτο συμφώνως μὲ τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ τοῦ Ὑπουργικοῦ προγράμματος, ἀλλὰ πάντοτε μὲ ἀκριβῆ πρόνοιαν, μήπως ἐκ τῶν οἰκονομιῶν τούτων ζημιωθῇ κατά τι ἡ ὑπηρεσία. Τοιαῦται τροπολογίαι ἐγένοντο καὶ εἰς τὸ περὶ ὁρίων ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νομοσχέδιον καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ Νομοσχέδια· μελαταῦτα ἡ Γερουσία ἀκούσασα τὰς παρατηρήσεις τῶν Ὑπουργῶν ἐνέδωσε πάντοτε εἰς ὅσα ἔκρινε νόμιμα καὶ κατάλληλα. Θεωρεῖ ἑπομένως τὰς ὑπονοίας ταύτας, ἂν ὑπάρχωσιν, ἀνυποστηρίκτους, καὶ προσβαλούσας τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Σώματος, συμμεριζομένου κατὰ πάντα τὴν ἐπιθυμίαν τῆς προόδου τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς.

Ἕτεροι φρονοῦσιν, ὅτι, ἐπειδὴ ὡς βεβαιοῖ ὁ Κ. Πρόεδρος, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀσθενεῖ, καὶ τὸ τοιοῦτον κώλυμα εἶναι ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεώς του, ἂν καὶ ἀπὸ τῆς 28 Ἰουνίου, καθ' ἣν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ Νομοσχέδιον, ἠδύνατο ἄλλος Ὑπουργὸς νὰ ἐπιφορτισθῇ τὴν ἀναπλήρωσίν του, μολαταῦτα δύναται τὸ Σῶμα νὰ ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν δι' ὁρισμένην ἡμέραν, καθ' ἣν ἀναπερθέτως, ἂν καὶ ἀπόντος, ἢ κωλυομένου τοῦ Ὑπουργοῦ, θέλει αὐτὴ λάβει χώραν.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει, ὡς τοιαύτην τὴν ἐρχομένην παρασκευὴν 27 τοῦ τρέχοντος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Ἰουλίου 1845, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐξῆς Ἔκθεσις τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας περὶ τῶν εἰδικῶν Διαταγμάτων τῶν νεωστὶ διορισθέντων Γερουσιαστῶν.

Ἔκθεσις

Κατὰ τὴν ἀπὸ 25 Ἰουλίου Ε. Ε. ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, στηριζομένην ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, καὶ τῆς κατὰ τὴν 21 Ὀκτωβρίου Π. Ε. τὸ Γραφεῖον λαβὸν ὑπ'ὄψιν τὰ εἰδικὰ διατάγματα τοῦ διορισμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων:

1. Γ. Καρακατζάνη.
2. Γ. Δαρειώτου.
3. Γ. Γλαράκη.
4. Ι. Κοντουμᾶ.
5. Γ. Καραμάνου.
6. Δ. Μανσόλα.
7. Γ. Χ. Πέτρου.

8. Ι. Θεοτόκη.
9. Ν. Μέξη.
10. Αθ. Λοιδωρίκη.

Καὶ ἐξετάσαν ἕκαστον αὐτῶν, εὗρεν αὐτὰ φέροντα τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις.

Τὴν 26 Ἰουλίου 1845 ἐν Ἀθήναις.

Τὸ Γραφεῖον.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως ἀποφανθείσης τῆς Γερουσίας, ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία ἔνστασις, ὁ Κ. Πρόεδρος ζητεῖ νὰ προσδιορισθῇ ἡ εἰσαγωγὴ των. Ἡ Γερουσία προσδιορίζει διαρκούσης τῆς συνεδριάσεως τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ὁρκοδοσίαν αὐτῶν.

Ἀναγγελθείσης δὲ μετ' ὀλίγον τῆς παρουσίας των, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀποστέλλει κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ δύο Γερουσιαστὰς πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν νέων, οἵτινες καὶ εἰσέρχονται καὶ ἵστανται ἐνώπιον τοῦ Προέδρου.

Ἀναγινώσκονται τὰ καὶ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 24 Ἰουλίου ἀναγνωσθέντα δέκα διατάγματα.

Ἐπομένως παίζοντος τοῦ Σ. Ἀρχιερέως Ἀττικῆς δίδουσι τὸν ὅρκον των καὶ ὑπογράφουσι τὸ πρωτόκολλον τούτου, ὁμοῦ μετὰ τοῦ Ἀρχιερέως.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει, ὅτι τῆς ἡμερουσίας διατάξεως ἀντικείμενον εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ Ὑγιεινομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου.

Ζητήσαντος ἑνὸς τῶν νεωστὶ εἰσαχθέντων Γερουσιαστῶν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ταύτης, ὅπως λάβωσι καὶ οὗτοι καιρὸν νὰ μελετήσωσι τὸ Νομοσχέδιον, παρετήρησαν τινες, ὅτι ἀπόφασις ὑπάρχει τοῦ νὰ συζητηθῇ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο σήμερον ἀνυπερθέτως καὶ ὅτι οἱ νεωστὶ εἰσαχθέντες, ἂν ὡς ἐκ τῆς συζητήσεως δὲν νομίσωσιν ἑαυτοὺς ἀρκετὰ φωτισμένους δύνανται νὰ μὴ λάβωσι μέρος εἰς τὰς ἐπὶ τούτου ἀποφάσεις.

Ἀναγινώσκονται τότε τὰ πρακτικὰ τῆς 10 Ἰουλίου, ἐν οἷς ἀναφέρεται ἡ ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου τούτου γενομένη συζήτησις, τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσις καὶ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἤθελε παραδεχθῆ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, καθόσον μάλιστα ἡ παρουσία τῶν ἐπιθεωρητῶν δὲν εἶναι διαρκὴς, ἀνίσως ὁ Νόμος ἦτον ἐρμηνευμένος ἤδη καὶ ἐντελῶς ὀργανισμένα τὰ Ὑγειονομεῖα, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν εἶναι, καὶ καθήκοντα τῶν ἐπιθεωρητῶν θέλουν εἶναι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἡ οἰκοδομὴ νέων καταστημάτων, ὁ προσδιορισμὸς νέων θέσεων καὶ ἡ παραυξία των εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, πρέπει κατὰ πρώτην φορὰν τοὐλάχιστον νὰ ὑπάρξωσιν εἰδικοὶ ὑπάλληλοι ἔχοντες ἐξειδευμένην ἱκανότητα· καὶ ὡς πρὸς τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα μιᾶς ἐντελοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑγειονομικοῦ συστήματος, μικρὰν θεωρεῖ τὴν δαπάνην 7 χιλ. δραχμῶν, ἐξ ἧς δύναται νὰ προκύψῃ ἐπωφελὴς ἡ διευκόλυνσις τοῦ ἐπιθυμητοῦ μετὰ τῆς Τουρκίας ἐμπορίου, ἡ στερέωσις τῆς περὶ τὸ Ὑγειονομικὸν νέον σύστημά μας ὑπολήψεως τῆς Εὐρώπης, ἥτις ἅμα μαθοῦσα τοὺς νέους ὑγειονομικοὺς ὀργανισμοὺς ἔδωσεν ἐλευθέραν κοινωνίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀναφέρει παραδείγματα ὑπαλλήλων ἄλλων Ὑπουργείων, οἵτινες ἐπιφορτισθέντες καὶ τὰ Ὑγειονομικὰ ἐγκατέλιπον αὐτὰ μετατιθέμενοι, ἄνευ προειδοποιήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, διακινδυνεύσαντες οὕτω τὴν ὑγείαν τοῦ Κράτους. Διὰ ταῦτα προτείνει τὴν ἑξῆς τροπολογίαν τοῦ 2 ἄρθρου. *Μεχρισότου διοργανισθῶσι τὰ Ὑγειονομεῖα, δύο ἐπιθεωρηταὶ διορίζονται καθ' ὅλον τὸ Κράτος, μισθοδοτουμένου ἑνὸς ἑκάστου κατὰ μῆνα μὲ δραχ. 250· μετὰ δὲ τὸν διοργανισμὸν τῶν Ὑγειονομείων τὸ ἔργον τοῦ ἐπιθεωρητοῦ δύνανται κτλ.*

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ μηδὲν κατὰ τῶν βάσεων τοῦ Νομοσχεδίου ἀντιτείνασα, μόνον ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας ἐπέστησε τὴν προσοχήν της Ὅ·τι ὁ κλάδος οὗτος δὲν εἶναι νέος καὶ ἀδιοργάνιστος, ὡς εἶπεν ὁ πολλάκις, μήτε τὰ καθήκοντα τῶν ἐπιθεωρητῶν εἶναι, ὁποῖα ἀπ' ἀρχῆς ἐστησαν, ἀλλὰ μόνον νέα πρόσωπα καὶ νέα ἔξοδα προστίθενται, διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου. Παρατηρεῖ, ὅτι πρὶν τῆς ἐκδόσεως τῶν Ὑγειονομικῶν Νομοσχεδίων ἡ Μελίτη, αἱ Ἰόνιοι Νῆσοι καὶ ἡ Αὐστρία ἤνοιξαν τοὺς λιμένας των εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τελευταῖον, κατὰ συνέπειαν τοῦ παραδείγματός των, ἡ Γαλλία,

πρὶν εἰσέτι λάβῃ γνῶσιν τῶν νέων μας διοργανισμῶν, ἕνεκεν τῶν ἐμπορικῶν συμφερόντων της. Ἐπειδὴ δὲ ἠλαττώθησαν τὰ εἰσοδήματα τοῦ Κράτους τὸ ἔτος τοῦτο, πρέπει καὶ εἰς τὰ ἔξοδα νὰ γίνωσιν ἐλαττώσεις. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ῥύθμισιν τῆς ἐπισκέψεως τῶν ἐπιθεωρητῶν, ὁ αὐτὸς θέλει ὑπάρχει, ἂν ὄχι καὶ περισσότερος, ὅταν ὁ χρόνος τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν δὲν θέλει εἶναι προσδιορισμένος καὶ ἀνατεθειμένον ἤθελεν εἶσθαι τὸ χρέος τοῦτο εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους, ἔχοντας διπλῆν μάλιστα πεῖραν, ὡς εἶναι οἱ Ὑγειονόμοι.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν οἰκονομίαν ἡ Κυβέρνησις ἐπεριορίσθη εἰς τ' ἀπολύτως ἀναγκαῖα, ἀλλὰ τὸ ἔξοδον τοῦτο ἐφάνη ἀπαραίτητον, καθότι εἰδικαὶ γνώσεις ἀπαιτοῦνται· καὶ ἄνθρωποι μὲ τοιούτους δὲν δύνανται νὰ εὑρεθῶσι μὲ εὐτελεῖς μισθούς, καθότι τὸ αἴσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξεν ἐν καιρῷ τῆς ἐπαναστάσεως, ἐξέλιπε, καὶ οὐδεὶς ἱκανὸς προσφέρει τὴν ὑπηρεσίαν του, ἄνευ ἀναλόγου ἀποζημιώσεως. Ἐπικαλεῖται παραδείγματα ἰατρῶν, τοὺς ὁποίους ἐζήτησε διὰ διαφόρους ὑπηρεσίας καὶ δὲν ἐδυνήθη νὰ εὕρῃ, ἕνεκεν τῆς εὐτελείας τῶν διδομένων μισθῶν. Παρατηρεῖ ἐν γένει, ὅτι τὰ ἔθνη, διὰ νὰ προοδεύσωσι πρέπει νὰ κάμνωσι διοργανισμοὺς συμῴδους μὲ τὴν κατάστασιν των καὶ τὰ ἤθη των, καὶ ὄχι νὰ ἀρύονται τούτους ἀπὸ τὰ ξένα ἔθνη· ἀλλ' ὅταν εἰς τοῦτο καταντήσωσιν, ὀφείλουσιν ἐντελῶς νὰ τὰ μιμηθῶσι, λαμβάνοντα αὐτοὺς ὁλοκλήρους καὶ οὐχὶ κατὰ μέρος. Εἰς τὸ δυστύχημα τοῦτο τοῦ νὰ δανεισθῶμεν ξένας θεσμοθεσίας ὑπεπίεσεν ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεώς μας, καὶ ἀντὶ ἢ εἰς τὸν Ἀριστοτέλην, ἢ εἰς τῶν προγόνων μας τὰς θεσμοθεσίας ἀνατρέχοντες καὶ ζητήσαντες ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν νὰ διαγράψωμεν τοὺς θεσμοὺς τῆς πολιτείας, ἀντεγράψαμεν ἀπὸ τοὺς Γάλλους, τοὺς Βέλγους καὶ ἄλλα ἔθνη τῆς Εὐρώπης τὰ συντάγματά μας, ὄντα ἀτυμβίβαστα μὲ τὰ ἤθη μας καὶ τὰς ἀρχάς μας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπαντῶμεν καθ' ἑκάστην τόσα προσκόμματα. Οἱ Ἕλληνες ἀνάγκην ἔχοντες ἁπλῶν δικαστικῶν ὀργανισμῶν, τούτους ἐρανίσθησαν κατὰ δυστυχίαν ἀπὸ τοὺς ξένους, ὅθεν πηγάζει ἡ δικαία κατὰ τῶν δικηγόρων καὶ τῶν Δικαστηρίων τοῦ λαοῦ ἀγανάκτησις καὶ καταφορά. Ἀλλ' ὅταν τὸ καλὸν τοῦτο συμβαίνῃ, καὶ τοῦτο εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν ὀπωσοῦν δικαιολογεῖται, καθότι οἱ πρόγονοί μας δὲν εἶχον Ὑγειονομικὰ συστήματα, τότε πρέπει νὰ δανείζεται τις

τὸ ὅλον καὶ ὄχι μέρος μόνον τῆς ξένης θεσμοθεσίας. Ἀπαντήσας λοιπὸν τοὺς ἐπιθεωρητὰς εἰς τὰς Γαλλικὰς διατάξεις συμπαρέλαβεν ἡ Κυβέρνησις τοιούτους, καθόσον τουλάχιστον τὰ μέσα μας τὸ ἐπέτρεπον, εἰς τὸ Νομοσχέδιόν της, τὸ ὁποῖον μολαταῦτα προνοεῖ, ὅτι ἀνίσως εὑρεθῶσιν ἱκανοὶ Ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι, εἰς τοὺς ὁποίους, ἄνευ ζημίας τῆς ὑπηρεσίας, ἤθελεν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνατίθενται τοιαῦτα καθήκοντα, τὸ τοιοῦτον θέλει γίνεται, πρὸς ἀπορυγὴν περισσοτέρων ἐξόδων.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπή, ἀφ' ἑνὸς προνοήσασα ὑπὲρ τῆς οἰκονομίας καὶ φρονήσασα ἄδικον νὰ μισθοδοτῶνται δύο εἰδικοὶ ὑπάλληλοι κατ' ἔτος, ἐνῷ ἡ ὑπηρεσία των θέλει διαρκεῖ δύο ἢ τρεῖς μόνον μῆνας, ἠθέλησε νὰ ἐπεκτείνῃ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸν κύκλον τῆς ἐκλογῆς τοιούτων ὑπαλλήλων, γνωμοδοτήσασα, ὅτι οὐχὶ μόνον ἐντὸς τῶν Ὑγειονομικῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἐκ τῶν Στρατιωτικῶν Ἰατρῶν καὶ ἐκ τῶν Διοικητικῶν, νὰ δύναται αὐτὴ νὰ προλαμβάνῃ καὶ ἐπιροτίζῃ μὲ τοιαῦτα χρεῖ τοὺς ἱκανούς.

Ἕτερος λέγει, ὅτι διὰ νὰ πεισθῇ τις εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ νέου τούτου ἐξόδου, ἔπρεπε τουλάχιστον ἡ πεῖρα νὰ ἀποδεικνύῃ τὴν ἀναγκην του, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς ἡ θεωρία, περὶ τὴν ὁποίαν φαίνεται, ὅτι περιεστράφησαν μέχρι τοῦδε οἱ προλαλήσαντες. Ὑπὸ τὸ κράτος τῶν μέχρι τοῦδε Ὑγειονομικῶν κανονισμῶν, ἡ δημόσιος ὑγεία δὲν ἐκινδύνευσεν, ἂν καὶ τὰ ἔξοδα καὶ τὸ προσωπικὸν ἦτον ἐπαισθητῶς ὀλιγώτερα. Εἰς αὐτὸν τὸν Πόρον ἐνασκήσαμεν τῆς νόσου, ἡ Κυβέρνησις ἐδυνήθη νὰ προλάβῃ καὶ περιορίσῃ τὸ κακόν. Ἀμφότερα τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἐξέφρασαν τὴν ὑπὲρ τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας καὶ ὑπὲρ τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας εὐχήν των, διὰ δὲ τῶν νέων τούτων διατάξεων, καὶ πολυδάπανος καὶ πολυπλακωτέρα ἀποκαθίσταται. Πλὴν τούτου, αὐτὸ τὸ ἴδιον Νομοσχέδιον δὲν θεωρεῖ τοὺς ἐπιθεωρητὰς ἀπαραιτήτως ἀναγκαίους, ἀλλ' ἐν περιπτώσει μόνον, καθ' ἣν ἄλλοι Ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι δὲν ἤθελον εὑρεθῇ ἱκανοί, διὰ νὰ ἐπιροτισθῶσι τὰ καθήκοντα ταῦτα. Ἅπαντες συνομολογοῦσιν ἀφ' ἑτέρου, ὅτι τὰ καθήκοντα ταῦτα δὲν θέλουν διαρκεῖ εἰμὴ ἐπὶ δύω, ἢ τρεῖς μῆνας κατ' ἔτος· πρὸς τί λοιπὸν ἡ ἐνιαύσιος πίστωσις καὶ δαπάνη, ἐνῷ μάλιστα ἡ Ἐπιτροκὴ παρέχει περισσοτέρας εὐκολίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διαγράψασα εὐρύτερον κύκλον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ εὕρῃ τοὺς πρὸς τοῦτο καταλλήλους;

Ἀπαντῶν ἕτερος εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ ὅσων εἶπεν οὗτος διὰ μέσου, περὶ πατριωτισμοῦ, διατείνεται, ὅτι μακρὰν τοῦ νὰ ἐλλείπῃ, αὐτὸς ὑπάρχει πάντοτε ὁ αὐτὸς καὶ θέλει ἀναφανῇ πάλιν, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἀνεφάνη, ἂν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ. Ὡς πρὸς τὰς ξένας εἰσαγομένας θεσμοθεσίας παρατηρεῖ, ὅτι ὅλα τὰ ἔθνη ἐρανίσθησαν τὸ ἓν ἀπὸ τ' ἄλλο θεσμοθεσίας, ἀλλὰ μορφώσαν ἕκαστον αὐτὰς κατὰ τὰς ειδικὰς ἀνάγκας καὶ περιστάσεις· δι' ὃ μάλιστα καὶ δὲν φρονεῖ, ὅτι ὁσάκις δανειζόμεθα σύστημα ξένον, ὀφείλομεν ὁλόκληρον καὶ ἀπροπολόγητον νὰ τὸ παραδεχθῶμεν· καὶ ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐφαρμόζεται μάλιστα εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, διότι ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς μέρους ὁ Κ. Ὑπουργὸς βεβαιοῖ, ὅτι ὑπάρχουσιν εἰδικοὶ ἐπιθεωρηταὶ εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀφ' ἑτέρου αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον ἐπιτρέπει νὰ ἀνατίθενται τὰ χρέη ταῦτα καὶ εἰς ἄλλους Ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους. Ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς θεσμοθεσίας, τὰς ὁποίας παρὰ τῶν ξένων ἐρανισθημεν παρατηρεῖ, ὅτι οὐχὶ τόσον τὸ ἀσυμβίβαστον αὐτῶν με τὰ ἔθη μας καὶ τὰς ἀνάγκας μας ἐπιρρέπει τὰ προσκόμματα, ὅσον ἡ ἄπειρος διευθυνσις των· καὶ ἐπιρρέπει τὸ παράδειγμα τῶν διαγρόμων καὶ τῶν δικαστηρίων, κατὰ τῶν ὁποίων, ἂν ὑπῆρξαν ἐναντίον τῆς ἀπειρίας, ἡ τοῦ ἀκαταλλήλου τῶν προσώπων βαρεῖα παράπονα, εἶχον ἀρχίσει ταῦτα εὐτυχῶς νὰ ἐκλείπωσι.

Παρατηρεῖ ἐπὶ τέλους τὸ ἐπικίνδυνον τῆς ἀλλαγῆς τῶν θεσμοθεσιῶν τῶν ἐθνῶν ἐπὶ ἐλπίδι εἰσαγωγῆς καταλληλοτέρων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι κακῶς ἐννόησε τὰς περὶ πατριωτισμοῦ ἐκφράσεις του ὁ προλαλήσας, ἐνῷ ἀναγνωρίζων μάλιστα αὐτὸν ἔμφυτον εἰς τοὺς Ἕλληνας εἶπε μόνον, ὅτι ἀποκατεστάθησαν ἤδη τὰς πατρίδας καὶ ἑκάστου ἀρσιωθέντος εἰς τὴν βιομηχανίαν του, οὐδεὶς θέλει δωρεὰν νὰ προσφέρῃ τοὺς κόπους του, βλέπων μάλιστα ἄλλους ἀδίκως μισθοδοτουμένους, διὰ μικροτέραν ἐργασίαν καὶ φιλονεικοῦντας αὐτῷ μικρὸν πόρον ζωῆς. Καθόσον ἀφορᾷ τὰς ξένας θεσμοθεσίας τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσαχθείσας, ἐνόησε μόνον, ὅτι ἔχοντες ἴδιά μας λαμπρὰ πρωτότυπα, ἔπρεπεν ἐξ ἐκείνων νὰ ἀρυσθῶμεν τὰς θεσμοθεσίας μας.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβε μὲν ὑπ' ὄψιν τὴν οἰκονομίαν, ἀλλὰ ἀφοῦ μόνον ἐπείσθη, ὅτι δὲν προσκόπτει ἡ ὑπηρεσία. Πλὴν τοῦ ὅτι αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον δὲν θεωρεῖ ἀπαραιτήτως ἀναγκαίους τοὺς ἐπιθεωρητάς, παρατηρεῖ, ὅτι αὐ-

τὴ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸν οἰκονομικὸν διοργανισμὸν, ὅπου ἐδύναντο νὰ ἦναι πολὺ ἀναγκαιότεροι, ἀρήρεσε παντάπασι τοὺς ἐπιθεωρητὰς, θεωρήσασα αὐτοὺς περιττοὺς καὶ πολλῷ μᾶλλον φρονεῖ, ὅτι δύνανται νὰ λείψωσιν ἐντεῦθεν, ὅπου τόσοι ὑπάλληλοι δύνανται νὰ εὑρεθῶσιν, οἵτινες νὰ τοὺς ἀντικαταστήσωσιν. Ἀνίσως ὅμως ἡ πεῖρα ἤθελεν ἀποδείξει ἀναγκαίους τοὺς εἰδικοὺς ἐπιθεωρητὰς εἰς τὸ μέλλον, τότε δύνανται νὰ διορισθῶσι· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀφοῦ, ὑπάρχοντος Ὑγειονομικοῦ συστήματος πρὸ τόσων ἐτῶν, ἡ πεῖρα δὲν ἀπέδειξεν εἰσέτι τοιαύτην ἀνάγκην, φρονεῖ πολυτέλειαν τὸν διορισμὸν τούτων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ, ὅτι εἰδικὴ περίπτωσις ἔκαμε νὰ λείψωσιν οἱ Τελωνικοὶ Ἐπιθεωρηταί. Διὰ τῶν Ἐπιθεωρητῶν μόνον, λέγει, ὁ Ναπολέων κατώρθωσε νὰ περιστείλῃ τὰς καταχρήσεις ὅλων τῶν κλάδων τῆς ὑπηρεσίας, καὶ τοιούτους προτίθεται κατὰ τὴν νέαν σύνοδον καὶ δι' ὅλους, καὶ δι' αὐτὸν τὸν δικαστικὸν κλάδον νὰ προβάλῃ.

Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον φρονεῖ τοὺς ἐπιθεωρητὰς ἀναγκαίους, ὅσον ποτὲ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐρρόντισε νὰ περιστείλῃ τὰς καταχρήσεις. Ἐπιβαρύνεται μὲν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐξόδων κατά τι, διὰ τοῦ διορισμοῦ τῶν Ἐπιθεωρητῶν τούτων, ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι θέλουν ἀποκατασταθῆ ἄλλως χρήσιμοι, πιθανὸν αὐτὴ ἡ ἐπιτήρησις τῶν ἐπὶ τῶν Ὑγειονομικῶν εἰσπράξεων, νὰ ἐπιφέρῃ ὠφελείας πολὺ ἀνωτέρας τῆς διὰ τὴν διατήρησίν των ἀναγκαίας δαπάνης. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἀντικατάστασιν τούτων, διὰ τῶν τακτικῶν Ὑγειονόμων, ἢ Ἰατρῶν, δύσκολον ἀποκαθίσταται τοῦτο, διότι τίς θέλει τότε ἐπιτηρεῖ τὰς θέσεις των, ὅπου μόνιμος ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία αὐτῶν; Ἀπὸ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς μόνος, κατὰ τὸν κανονισμὸν, ὢν ἐπιτετραμμένος τὴν διεύθυνσιν τούτου τοῦ κλάδου, δὲν δύναται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν θέσιν του καὶ νὰ περιοδεύῃ.

Ὑποστηρίζων ἕτερος τοὺς λόγους τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἐπαναλαμβάνει ὅτι, ἡ ὑπηρεσία δὲν εἶναι ἀπαχρόντως μορφωμένη, καὶ ἀπαιτοῦνται εἰδικαὶ ἱκανότητες πρὸς χειραγωγίαν τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, καὶ διὰ νὰ δυνηθῶσιν ἐπομένως νὰ δώσωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, πρὸς ἐντελῆ μόρφωσιν τοῦ κλάδου τούτου. Τοῦτο παρετηρήθη καὶ ὅταν κατὰ πρῶτον ἐφαρμόσθη τὸ νέον λογιστικὸν σύστημα, καθότι τότε εἰδικοὶ ὑπάλληλοι ἐστάλησαν καθ' ὅλον τὸ Κράτος. Ἀπαριθμεῖ τὰς ἐκ τῆς ἐπιτηρήσεως ταύτης ὠφελείας τοὺς κινδύνους τῶν μερῶν, ὅθεν οἱ ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι ἤθελον ἀναχωρήσει, διὰ τοιαύτην ἐπιθεώρησιν εἰς ἄλλα μέρη· τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ εὑρεθῶσιν ἱκανοὶ πρὸς τοῦτο ὑπάλληλοι διὰ τῶν εὐτελῶν ἐν γένει μισθῶν. Διατείνεται ὅτι ἡ προτεινομένη οἰκονομία συνίσταται εἰς 5 καὶ ὄχι 7 χιλιάδας δραχμῶν, κατὰ τὴν ἐπιτροπήν. Ὅτι ἐκτὸς τῆς βελτιώσεως τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς δημοσίου ὑγείας, θέλει προκύψει καὶ χρηματικὴ ὠφέλεια, διὰ τῆς περιστολῆς τῶν καταχρήσεων.

Ἕτερος ἐπαναλαμβάνει, ὅτι ἐξ ὅσων ἐλάλησαν ἄχρι τοῦδε, οὐδεὶς ἀνέφερεν, ὅτι ἡ πεῖρα ἀπέδειξε τὴν ἀνάγκην τῆς δημιουργίας τῆς νέας ταύτης θέσεως, δι' ὃ φρονεῖ ἐναντίον τοῦ πνεύματος τῶν Βουλῶν τὴν νέαν ταύτην περιττὴν δαπάνης προσθήκην.

Ἕτερος ἀπαντῶν εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν λέγει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐννόησε μάλιστα νὰ περιστείλῃ τὸν διορισμὸν τῶν ἐπιθεωρητῶν ἐντὸς τοῦ ὑγειονομικοῦ κλάδου, ἢ ἐντὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν μόνον, δι' ὃ δύναται τοῦτο νὰ κάμῃ χρῆσιν καὶ τῶν Διοικητικῶν ἐπιτρόπων, καὶ ὅσων ἄλλων ὑπαλλήλων ἤθελε κρίνει καταλληλοτέρων, ἐνῷ ἄλλως τὸ Νομοσχέδιον περιορίζει τὴν ἐκλογὴν ταύτην, ἐντὸς μόνου τοῦ κύκλου τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι ὁ ὑποστηρίξας τοὺς λόγους τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἐλάλησεν ἐναντίον τοῦ πνεύματος τοῦ Νομοσχεδίου αὐτοῦ, ἐνῷ ἐκεῖνο μὲν ἐπιτρέπει τὴν χρῆσιν τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, ὁ δὲ ἀγορεύσας ἀνθίσταται εἰς τοῦτο ὅλως διόλου, ἀπαιτῶν ἀποκλειστικῶς τῶν διορισμῶν εἰδικῶν ὑπαλλήλων. Καθόσον ἀφορᾷ τὰ περὶ εἰδικῆς ἀπαιτουμένης ἱκανότητος λεχθέντα, παρατηρεῖ, ὅτι τοῦτο αὐτὸ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπαγορεύει τὴν ἐλάττωσιν τῶν θέσεων, ἕνεκεν τῆς σπανιότητος τῶν ἱκανοτήτων, καὶ τοῦτο εὑρίσκει συμβαζόμενον καὶ μὲ τὴν οἰκονομίαν, ἐνῷ μικρὸν ἐπιμισθίου προστιθεμένου, δύναται ἡ αὐτὴ ἱκανότης νὰ ἐκπληρώσῃ περισσότερα καθήκοντα.

Ἀποφανθείσης τῆς Γερουσίας, ὅτι ἱκανῶς ἐσυζητήθη τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἐπειδὴ οἱ ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου ἀγορεύσαντες κυρίως ἐπεστηρίχθησαν εἰς τὸ εἰσέτι ἀδιοργάνιστον καὶ καινοφανὲς τοῦ συστήματος, εὑρίσκουται οὕτω σύμφωνοι μὲ τὴν παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρυσογέλου προσαχθεῖσαν τροπολογίαν.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρυσόγελος ἀνακαλεῖ τὴν πρότασίν του.

Ὁ Κ. Πρόεδρος θέτει τὸ ζήτημα, ἂν ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἑπτὰ δὲ μελῶν ζητησάντων τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἔλαβεν αὕτη χώραν καὶ διὰ ψήφων 20 πρὸς 16 ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς· ἐπεκυρώθη δὲ οὕτω τὸ κείμενον τοῦ δευτέρου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ Γερουσία προσδιορίζει ἑπομένως τὴν αὔριον πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψ ύ λ λ α ς.

Ι. Π α ξ ι μ ά δ η ς.

Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Α Σ Ι Σ

Τῆς 28 Ἰουλίου 1845, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἡμερούσιος διάταξις ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν Νομοσχεδίου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος διατάττει τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐξῆς Βασιλικῶν διαταγμάτων.

5,189·

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Γεώργιον Παπᾶ Ἡλιόπουλον, χρηματίσαντα Πληρεξούσιον εἰς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις τῆς Ἐπιδαύρου, τοῦ Ἄστρους, τῶν Ἀθηνῶν καὶ Βουλευτήν.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

5,187.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Δῆμον Κανελόπουλον, ἀναδειχθέντα Βουλευτὴν καὶ Πληρεξούσιον εἰς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις τῆς Τροιζῆνος, τοῦ Ἄργους καὶ τῶν Ἀθηνῶν.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἡ Γερουσία ἀπορασίζει νὰ σταλῶσιν εἰς τὸ Γραφεῖον, πρὸς προσξέτασιν.

Ἄρχεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ γ'ου. παραγράφου τοῦ Β'ου. ἄρθρου.

Εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι δὲν ὑπάρχει σαφήνεια, ἂν ἀνατιθεμένου τοῦ ἔργου τοῦ ἐπιθεωρητοῦ εἰς ἀνώτερον Ὑγειονομικὸν ὑπάλληλον, τὸ ἐπιμίσθιόν του θέλει εἶναι διαρκὲς, δηλαδὴ ἐτήσιον, καθὼς ἐτήσιος θέλει εἶναι ὁ μισθὸς τῶν ἐπιθεωρητῶν, ἢ ἂν θέλῃ διαρκῆ, διὰ τὸν καιρὸν μόνον, καθ' ὃν οὗτος ἤθελε περιοδεύει. Λέγει, ὅτι εἶναι πιθανὸν καὶ μετὰ τὴν περιοδείαν του, νὰ ἐξακολουθοῦν τὰ ἔργα του, ὡς χρεωστοῦντος ἴσως νὰ διῇ διασαφήσεις καὶ ὁδηγίας εἰς τοὺς ἐπιθεωρηθέντας ὑπαλλήλους, νὰ κάμνῃ ἐκθέσεις καὶ τλ. δι' ἃ πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, τί ἐννοεῖ τὸ Νομοσχέδιον.

Διατείνονται τινες, ὅτι τὸ ἐπιμίσθιον θέλει διαρκεῖ, καθ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ ὑπηρεσία του, διὰ ὃ γνωμοδοτοῦσι νὰ προστεθῇ τοῦτο εἰς τὸν Νόμον.

Ἄλλοι παρατηροῦσιν, ὅτι τοῦτο ἤθελεν εἶναι ἀπροσδιόριστον, καὶ ἀσαφές, διότι ἤθελε τότε δαπανᾶ πλέον τοῦ ἀναγκαίου χρόνου, πρὸς δὲ ἐπιστρέφων ἤθελεν ἀξιοῖ, ὅτι αἱ ἐνασχολήσεις του διαρκοῦσιν εἰσέτι.

Ἕτερος λέγει, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐννόησε διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου, ὅτι δύναται ἐκτὸς τῶν ἐπιθεωρητῶν νὰ ἀναθέτῃ τοιαῦτα καθήκοντα καὶ εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους, ἀλλ' ὅτι δὲν δύναται ποτὲ νὰ ἐκληφθῇ, ὅτι θέλει δίδεται ἐπιμίσθιον, εἰμὴ διὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιοδείας. Ἀνίσως ὅμως ὑπάρχῃ ἀμφιβολία, νὰ σημειωθῇ τοῦτο εἰς τὰ πρακτικά.

Παρατηροῦσιν ἄλλοι, ὅτι ἡ εἰς τὰ πρακτικὰ σημείωσις δὲν συνεπιφέρει τὴν ὑποχρέωσιν τῆς Κυβερνήσεως. Ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἤθέλησε, διὰ τῆς προπολογίας τοῦ ἄρθρου τούτου, νὰ προσδιορίσῃ ἀκριβῶς, ὅτι μόνον διὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιοδείας θέλει δίδεσθαι τὸ ἐπιμίσθιον εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἤθελον ἐπιφορτισθῇ τοιοῦτον ἔκτακτον καθῆκον. Παρατηροῦσι τέλος, ὅτι μόνον μὴν ὑπαρχόντων ἐπιθεωρητῶν, ἐπειδὴ τοὺς ἐπιθεωρητὰς παρεδέχθη τὸ σῶμα, δύνανται νὰ ἀνατεθῶσι τοιαῦτα χρέη καὶ εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι τὸ ἐπιμίσθιον λογίζεται διὰ μόνην τὴν διάρκειαν τῆς περιοδείας. Ὅτι ὅμως, ἂν δὲν διορισθῶσιν εἰδικοὶ ἐπιθεωρηταί, τότε δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἀναθεώρησιν εἰς ἕνα, ἢ καὶ πλείονας ἐκ τῶν ἀνωτέρων ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ κείμενον τοῦ παραγράφου τούτου αἱ λέξεις « καθ' ὅσον διαρκεῖ ἡ περιοδεία του. »

Παραδέχεται ἐπομένως τὸν δ'. καὶ ε. παράγ. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου.

Ἐπὶ τοῦ 2 παραγράφου τοῦ γ'. ἄρθρου, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι αὐτὴ παρατηρήσασα, ὅτι εἰς πολλὰ τῶν εἰς τὴν β'. τάξιν ὑπαγομένων Ὑγειονομείων δὲν ὑπάρχει μεγάλη ἐμπορικὴ κίνησις, ἐγνωμοδότησε διὰ τὸ οἰκονομικώτερον, νὰ ὑπαχθῶσι τὰ τοιαῦτα εἰς τὴν γ'. τάξιν.

Εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου βλάπτεται τὸ ἐμπόριον, διότι ἐμποδίζεται ἡ προσόρ-

μισις πλοίων, ἀπὸ ὁποῖα μέρη προσερχομένων εἰς τὰ Ὑγειονομεῖα γ'. τάξεως.

Ἕτεροι ἀντιτείνουσι λέγοντες, ὅτι ὄχι ἡ βαθμολογικὴ τάξις τῶν Ὑγειονομείων, ἀλλ' ἡ μὴ ὕπαρξις λοιμοκαθαρτηρίου, ἐμποδίζει τὴν προσόρμισιν πλοίου προερχομένου ἀπὸ ὁποῖα μέρη.

Ἕτερος λέγει, ὅτι μόνον πνεῦμα οἰκονομίας ὑπαγόρευσε τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑγειονομείων ε'. τάξεως, πλὴν τοῦτο παρετηρήθη, ὅτι πολλὰ εἰς τὴν ε'. τάξιν καταταχθέντα, ἔχουν ὀλιγωτέραν ἐμπορικὴν κίνησιν, ἀπό τινα τῆς γ'. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο συνδέεται μὲ τὸ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς γνωμοδοτηθὲν εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεώς της, τοῦ νὰ ἀνατεθῶσι καὶ πάλιν, ὡς πρότερον, εἰς τοὺς λιμενικοὺς ὑπαλλήλους, τὰ χρέη τῶν Ὑγειονομείων Σπετζῶν, Ναυπλίας, Πόρου, Κορωνίδος, Αἰγίνης, Ἄνδρου, Μυκόνου, Θήρας, Μήλου, Χαλκίδος, Σκοπέλου, Κύμης, Ἀμαλιαπόλεως, Μεσολογγίου, Πατρῶν, Γαλαξειδίου, Λουτρακίου, Πύλου, Καλαμῶν κ. λ. π.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι τῷ ὄντι οἱ ναυτικοὶ ὑπάλληλοι εἶναι οἱ καταλληλότεροι διὰ νὰ ἐπιφορτισθῶσι τοιαῦτα χρέη, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας εἰς τοὺς Ὑγειονομικούς, εἶναι δύσκολος ἡ ἀναπλήρωσις τῶν λιμενικῶν καθηκόντων, καὶ θέλει προκύψει διορίζομένων Ναυτικῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὰς θέσεις ταύτας, οἰκονομία περίπου 10 χιλιάδων δραχ. κατ' ἔτος, διότι μόνον ὁ μισθὸς τῆς ἐνεργείας θέλει προστεθῇ εἰς τὸν τοῦ βαθμοφόρου. Μολαταῦτα ἡ Γερουσία δὲν προσδιορίζει ὁποῖα τὰ μέρη, ὅπου τὰ Ὑγειονομικὰ καθήκοντα θέλουν ἀνατίθεσθαι εἰς λιμενικοὺς ὑπαλλήλους, ἢ τὸ ἀνάπαλιν· τοῦτο θέλει ἀποφασισθῇ κατὰ τὴν συνεννόησιν τῶν Ὑπουργείων, ἀρκεῖ μόνον ἡ ἀρχὴ νὰ γίνῃ παραδεκτὴ καὶ νὰ καθιερωθῇ, ὅτι ἀμφότερα τὰ χρέη ταῦτα θέλουν ἀνατεθῇ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον, χωρὶς νὰ προσδιορίζεται, ἂν ὁ Ὑγειονομικὸς θέλει ἀναπληρεῖ καὶ τὸν λιμενικὸν ὑπάλληλον, ἢ τὸ ἀνάπαλιν.

Εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην του, ὅτι διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ περισσοτέρων Ὑγειονομείων γ'. τάξεως δεσμεύεται ἡ εὐκολία τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, διότι εἰς ὅλους τῆς γ'. τάξεως τοὺς λιμένας ἀπαγορεύεται ἡ ἐκφόρτωσις, ἂν δὲν φέρουν τὰ πλοῖα καθαρὰν πιστοποίησιν, ἂν ἠσθένησέ τις κατὰ τὸν διάπλουν, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἰατρὸς,

ἂν ἔχουν τέλος τὰ πλοῖα εἴδη ἐπιδεκτικὰ μολυσμοῦ. Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα περὶ ὑγειονομικῶν, ἢ ναυτικῶν ὑπαλλήλων, ἐπιφορτιζομένων τοῦ ἑνὸς τοῦ ἑτέρου τὰ καθήκοντα, νομίζει τοῦτο ὅλως διόλου ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ἐνῷ ἐνταῦθα δὲν εἶναι λόγος παρὰ περὶ τῆς τάξεως τῶν Ὑγειονομείων· ἐπιμένει ἑπομένως εἰς τὸν παρὰ τοῦ Νομοσχεδίου προσδιοριζόμενον ἀριθμὸν ἑκάστης τάξεως, παρατηρῶν, ὅτι ὁποιαδήποτε οἰκονομία θέλει φέρει προσκόμματα εἰς τὸ ἐμπόριον, τὴν ναυτιλίαν καὶ εἰς τὸν δημόσιον πλοῦτον.

Ἕτερος ἀπαντᾷ, ὅτι διὰ νὰ παυσθῇ τὸ Σῶμα περὶ τῆς ἀνάγκης τοσούτου ἀριθμοῦ β΄. τάξεως ὑγειονομείων, πρέπει νὰ ἀκουσθῇ, ὅτι τὸ δεῖνα, ἢ δεῖνα ὑγειονομεῖον, ὑπαγόμενον παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν τρίτην τάξιν, καὶ ἀφαιρεθὲν ἀπὸ τὴν δευτέραν, εἰς τὴν ὁποίαν κατετάχθη παρὰ τοῦ Νομοσχεδίου, ἔχει περισσοτέραν ἐμπορικὴν κίνησιν. Ἐκ τοῦ ἐναντίου παρατηρεῖται, ὅτι πολλὰ ὑγειονομεῖα τρίτης τάξεως ἔχουν περισσοτέραν τινῶν τῆς δευτέρας τάξεως. Θεωρεῖ ἑπομένως τὴν βαθμολογίαν ταύτην ἄδικον καὶ ἐπιζήμιον.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι πρὶν γίνωσιν αἱ διακρίσεις αὗται τῶν ὑγειονομείων, τὸ Ὑπουργεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἀναφορὰς τῶν ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων, τὰς ὑγειονομικὰς καὶ τελωνιακὰς καταστάσεις, καὶ συνεννοήθη μετὰ τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων. Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον παρουσιάζει τὸν ἀνώτατον ὅρον· δὲν ἔπεται ὅμως ἐκ τούτου, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δυναμένη νὰ ἐπιφέρῃ οἰκονομίας καὶ νὰ κάμῃ ἐλαττώσεις θέλει ἀδιαφορήσει. Ἀλλ' ἂν καὶ εἰς τὰ προτεινόμενα γένουν περιορισμοί, δεσμεύονται αἱ χεῖρες τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, ἢ μεταβολῆς ἐμπορικῆς, δὲν δύναται αὕτη ἄνευ νέου νόμου νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καθήκοντά της. Παρετηρήθησαν παρὰ τινων προαγορευσάντων λιμένες τινὲς ἔχοντες περισσοτέραν κίνησιν, καὶ μολαταῦτα ὑπαγόμενοι εἰς τρίτης τάξεως ὑγειονομεῖα. Δὲν πρέπει νὰ μετρᾶται ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα ἔχει ἕκαστος τόπος, ἀλλὰ τὸ εἰς τοὺς τόπους τούτους γενόμενον ἐμπόριον. Τὸ Γαλαξείδιον π. χ. καὶ νῆσοί τινες τοῦ Αἰγαίου, ἔχουν ναυτικὸν σημαντικόν, ἀλλὰ τὰ πλοῖα των δὲν ἐκφορτώνουσιν εἰς τούτους τοὺς λιμένας, μήτε προσορμίζονται, εἰμὴ σπανίως καὶ τοῦτο ἐρχόμενα μὲ καθαρὰ πιστοποιήσεις καὶ κενά.

Ἐπὶ τέλους συμπεραίνει τὴν συζήτησιν ταύτην ἄσκοπον,

καὶ διὰ τὴς ἀπωλείας τοῦ χρόνου περισσοτέραν προκύπτουσαν ζημίαν, ἢ ἀπὸ τὴν παραδοχὴν τῶν προτεινομένων.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι πᾶς νόμος εἶναι δέσμευσις, ὅτι δὲν πρέπει αἱ Βουλαί, μὴν ὑπαρχούσης ἀποδεδειγμένης ἀνάγκης, νὰ ἀνοίγωσι πιστώσεις εἰς τὰ Ὑπουργεῖα, διότι τότε ἡ ἀνάγκη ἐξοικονομήσεως ἀτόμων, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀπαιτητῶν ἀναγκάζει πολλάκις τοὺς Ὑπουργοὺς ἄκοντας νὰ ἐνδώσωσιν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις των. Καλήτερον εἶναι, νὰ προσδιορισθῶσιν ἀκριβῶς καὶ μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν αὐστηρότητα αἱ θέσεις καὶ αἱ τάξεις αὐτῶν, καὶ δι' ἰδιαιτέρου ἄρθρου, νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀναβιβάσῃ, ἢ καταβιβάσῃ τὴν τάξιν, ὅπως ἡ πεῖρα τὸ ἀποδείξει ἀναγκαῖον, ὑποχρεουμένης νὰ καθυποβάλλῃ τοῦτο ἑπομένως εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῶν Βουλῶν, παρὰ ἄνευ ἀπολύτου ἀνάγκης νὰ καθιερωθῶσιν ἀπὸ τοῦδε θέσεις περιττεῖαι, καὶ νὰ ἀρεθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κάμῃ χρῆσιν, ἢ μὴ τῶν τοιούτων. Παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Γαλλία, καθ' ὅλην τὴν Μεσόγειον, δὲν ἔχει κυρίως εἰμὴ ἓν ὑγειονομεῖον, δι' ὅλην τὴν ναυτιλίαν της. Ὅτι πολλαπλασιαζομένων τῶν ὑγειονομείων καὶ λοιμοκαθαρτηρίων, πολλαπλασιάζονται ἀφ' ἑνὸς μέρους τὰ ἔξοδα, καὶ ἡ τελειοποίησις των ἀφ' ἑτέρου ἐμποδίζεται.

Ἕτερος ἁπάντων ὡσαύτως εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ λέγει, ὅτι δὲν δεσμεύονται αἱ χεῖρες τῆς Κυβερνήσεως, ὅταν μετὰ τὴν βάσανον τῶν ἀναγκῶν της, προσδιορίζωνται ἀρκούντως αἱ ἀπολύτως ἀναγκαῖαι θέσεις καὶ πιστώσεις. Ἄλλως ἄσκοποι ἤθελον εἶσθαι αἱ συζητήσεις τῶν Βουλῶν, ἂν εἰς τὴν προαίρεσιν τῆς Κυβερνήσεως μόνον ἀφίνετο ἡ οἰκονομία τῶν ἐξόδων, ἐνῷ κυρίως εἰς αὐτὴν ὀφείλουν νὰ ἐνασχοληθῶσιν, ἔχουσαι ὑπ' ὄψιν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ ἔθνους.

Δὲν νομίζει ὡσαύτως ἀρμόζουσαν τὴν παρατήρησιν, ὅτι διὰ τὰς παρατάσεις τῶν ἀναγκαίων συζητήσεων πολλαπλασιάζονται ἔξοδα ἀνωφελῆ.

Κηρύξαντος τοῦ Κ. Προέδρου ἀποπερατωμένην τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐρωτήθη ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχεται τὴν τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως γενομένης, ἡ Γερουσία ἀπέρριψε τὴν τροπολογίαν, παρεδέχθη ἑπομένως τὸ 3 ἄρθρον ὡς ἦν.

Παραδέχεται ὡσαύτως ἡ Γερουσία τὸ 4 ἄρθρον.

Ἐπὶ τοῦ ε. ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ ἐλαττωθῶσιν οἱ μισθοὶ τοῦ ἰατροῦ εἰς δραχμ. 100, τοῦ Γραμματέως εἰς 100, τοῦ γραφέως εἰς 80, τοῦ βοηθοῦ εἰς 50 καὶ τοῦ καπνιστοῦ εἰς 40.

Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι τὴν ἔκπτωσιν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἰατροῦ ἐγνωμοδότησε μόνον, διὰ τὰ τῆς πρώτης τάξεως ὑγειονομεῖα, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰ λοιπὰ, θεωροῦσα τὸ δυσεύρετον ἰατρῶν εἰς τὰ ἄλλα μέρη, ἐνῷ εἰς Πειραιᾶ καὶ Σύρον, ἔχοντες οἱ ἰατροὶ καὶ ἄλλους πόρους, εὐκόλως δύνανται νὰ ἀρκεσθῶσιν εἰς τὸν μισθὸν τοῦτον.

Παρατηροῦσι τινὲς, ὅτι οἱ ἰατροὶ, πλὴν τοῦ μισθοῦ των, λαμβάνουσι κατὰ τὰς διατιμήσεις καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ ἄλλας ἐκτάκτους ἀντιμισθίας, καὶ αὐτοὶ ἐπισκεπτόμενοι τοὺς τυχὸν ἀσθενοῦντας καὶ διὰ τοῦτο ἰδιαιτέρως πληρώνονται.

Ἄλλος λέγει, ὅτι πρόκειται ἐνταῦθα περὶ Ὑγειονομείων εὑρισκομένων εἰς μέρη, ὅπου ὑπάρχουν καὶ λοιμοκαθαρτήρια. Ἂν λάβωσιν οὗτοι καὶ τὸν προσδιορισμένον εἰς τὰς περὶ λοιμοκαθαρτηρίων διατάξεις μισθὸν, τότε καταντᾷ τοῦτο ὑπέρογκον καὶ εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιφερθῇ ἐλάττωσις.

Παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι τὰ εἰς τὴν διατίμησιν ὁριζόμενα δὲν τὰ λαμβάνει ὁ ἰατρὸς, ἀλλὰ τὰ εἰσπράττει τὸ Ὑγειονομεῖον, διὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου, ὅτι πρέπει νὰ ἀναλογισθῇ καὶ πόσας περισσοτέρας ἐνασχολήσεις ἔχει ὁ ἰατρὸς τῶν Ὑγειονομείων α. τάξεως καὶ ἑπομένως νὰ ὑπάρξῃ διαφορά τις ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἰατρῶν τῶν Ὑγειονομείων τῶν λοιπῶν τάξεων· καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μισθοδότησιν τῶν παρὰ τοῖς λοιμοκαθαρτηρίοις ἰατρῶν, τοῦτο θέλει συζητηθῇ καὶ ἀποφασισθῇ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ.

Ἐπὶ τῶν λοιπῶν προτεινομένων ἐκπτώσεων παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, παρατηροῦσι τινες, ὅτι ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὑπέρογκος τιμὴ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων εἰς τὰ δύο Ὑγειονομεῖα πρώτης τάξεως, καὶ τέλος ἡ διὰ τῶν νέων ὀργανισμῶν περισσοτέρα εὐθύνη, καὶ ἑπομένως ἀναγκαία μεγαλητέρα ἱκανότης, δὲν ἐπιτρέπουσι τὰς τοιαύτας ἐλαττώσεις.

Περὶ τοῦ προμηθευτοῦ, ἐρωτᾷ τις, ἂν ὅλοι οἱ εἰς τὰ ὑγειονομεῖα προσερχόμενοι, ὑποχρεοῦνται νὰ κάμνωσι χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ προμηθευτοῦ.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐξηγεῖ, ὅτι τοῦτο εἶναι προαιρετικὸν, καὶ μόνον διὰ τοὺς τυχὸν μὴν ἔχοντας γνωρίμους χρησιμεύει ὁ προμηθευτὴς τοῦ Ὑγειονομείου.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως, ψηφοφορίᾳ δι' ἀναστάσεως γενομένης, ἀπέρριψε τὰς τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Νομοσχεδίου.

Λέγεται ἡ ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου συζήτησις· καὶ ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, νὰ καταβιβασθῇ ὁ μισθὸς τοῦ Γραμματέως εἰς 80, ὁ τοῦ ἀρχιφύλακος εἰς 40, ὁ τοῦ καπνιστοῦ εἰς 35, ὁ τῶν φυλάκων εἰς 30.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι ἂν ἐκ τῆς αὐτῆς ἀναλογίας ὁρμώμενοι καταβιβάσωμεν ἑπομένως τοὺς μισθοὺς τῶν τῆς τρίτης τάξεως ὑπαλλήλων, δὲν θέλει εὑρεθῇ ἡ Κυβέρνησις πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ν' ἀναδεχθῶσι τοιαύτην ὑπηρεσίαν, ἢ ἐπὶ τέλους θέλει ἀναγκασθῇ νὰ προσλάβῃ ἀνικάνους εἰς ἔλλειψιν ἄλλων.

Ὁ Κ. Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας λέγει, ὅτι πρὶν προχωρήσῃ ἡ συζήτησις εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο πρωτείνει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἐξῆς πρότασις του.

« Οἱ εἰς τὰ ὑγειονομεῖα τῆς δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως ὑπάλληλοι, ἐκτελοῦν συνέχεια οἱ αὐτοὶ καὶ τὰ ὑγειονομικὰ καὶ λιμενικὰ καθήκοντα. »

Τὴν πρότασιν ταύτην ὑποστηριζομένην καὶ παρ' ἑτέρων τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρακατατίθησιν ἔγγραφον εἰς τὸ Γραφεῖον.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἐσυζητήθη εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, καὶ οἱ Ὑπουργοὶ ἅπαντες ἀπεράσισαν, νὰ ἀνατεθῶσιν ὅπου εἶναι τοῦτο δυνατὸν, καὶ δὲν χρειάζεται εἰδικὸς ὑπάλληλος, τὰ χρέη καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἄλλων Ὑπουργείων, εἰς τοὺς Ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους, τῶν ὁποίων τὰ καθήκοντα εἶναι σοβαρώτερα καὶ οὐχὶ τὰ Ὑγειονομικὰ χρέη εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἢ τῶν Ναυτικῶν· καθότι μάλιστα ἐπικειμένης τῆς εὐθύνης τῆς διατηρήσεως τῆς ὑγείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, οἱ τὰ ὑγειονομικὰ ἐπιφορτισμένοι πρέπει νὰ ἦναι ὑπάλληλοι τούτου· δι' ὃ κατὰ τοῦτο ἡ συζήτησις τῆς γνώμης τῆς Ἐπιτροπῆς, καθόσον μάλιστα προβλέπει, ὅτι ἡ ἀμοιβαία αὕτη ἐναπόθεσις καθηκόντων θέλει γίνεται κατὰ προηγουμένην τῶν Ὑπουργῶν συνεννόησιν, ἀποκαθίσταται περιττή.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει, νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πρότασις τοῦ

Κ. Μαγγίνα κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν, καὶ ἡμέραν ταύτης προσδιορίζει τὴν ἐρχομένην Τρίτην 31 Ἰουλίου.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
Ὁ Ἀντιπρόεδρος
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.
Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελως.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 1 Αὐγούστου 1845, ἡμέρας Τετάρτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἀκόλουθος ἔκθεσις τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας.

Ἔκθεσις

Κατὰ τὴν ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1845 ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, στηριζομένην ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως καὶ τῆς κατὰ τὴν 21 Ὀκτωβρίου παρελθόντος ἔτους, τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ εἰδικὰ διατάγματα τοῦ διορισμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων

1. Γεωργίου Η. Ἠλιοπούλου καὶ
2. Δημητρίου Κανελοπούλου,

Καὶ ἐξετάσαν ἕκαστον αὐτῶν, εὗρεν αὐτὰ φέροντα τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Ἰουλίου 1845.

Τὸ Γραφεῖον
Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.
Οἱ Ἀντιπρόεδροι.
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.
Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

Οὐδεμιᾶς ἀντιλογίας ὑποτεθείσης, ἀπεφάσισεν ἡ Γερουσία νὰ εἰσαχθῶσιν οἱ νέοι Γερουσιασταί, καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος διέταξε τοὺς Γερουσιαστὰς ΚΚ. Α. Γρηγοριάδην καὶ Δ. Λογοθέτην, νὰ τοὺς εἰσάξωσι.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν περὶ τοῦ διορισμοῦ των διαταγμάτων, ἔδωσαν οὗτοι τὸν κανονισμένον ὅρκον, καὶ συνετάχθη πρωτόκολλον, εἰς ὃ καὶ ὑπεγράφησαν.

Ἔπεται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ἐξῆς Β. Διατάγματος.

5,186.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κ. Δημήτριον Βούλγαρην, ἀναδειχθέντα Πληρεξούσιον εἰς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις τῆς Ἐπιδαύρου καὶ τοῦ Ἄργους.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Γραφεῖον πρὸς προεξέτασιν.

Ἀντικειμένου τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νομοσχεδίου.

Ἀναγινώσκεται ἡ συζητηθησομένη πρότασις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τ. Μαγγίνα, ἔχουσα ὡς ἑρεξῆς.

Οἱ εἰς τὰ Ὑγειονομεῖα τῆς Β'. καὶ Γ'. τάξεως ὑπάλληλοι, ἐκτελοῦν συνάμα οἱ αὐτοὶ καὶ τὰ ὑγειονομικὰ καὶ λιμενικὰ καθήκοντα.»

Ἐξ τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη ἦτον περιττὴ καὶ παράκαιρος, ὡς ταυτιζομένη μὲ τὸ ἄρθρ. 30· λαλῶν δὲ ἐν γένει περὶ τῶν ἐπιφερθεισῶν ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν οἰκονομιῶν παρατηρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι κατὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, τὸ ἔξοδον ἀναβαίνει εἰς δρ.χ.

303, 705 καὶ ὅτι ἐπιψηφίζονται 160 περίπου χιλιάδες δραχ. περιττοί, ὡς ἐν παρόδῳ λαλοῦντες τινες ἀνέφερον· ἐξ οὗ ἔλαβεν ἀφορμὴν ὁ τύπος νὰ διαδώσῃ, ὅτι ἐπιβαρύνεται τὸ Δημόσιον μὲ 200 περίπου χιλιάδας δραχ. περιττῶν ἐξόδων. Διασαφηρίζεται ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὅτι τὸ ἔξοδον κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἄρχον σύστημα ἀναβαίνει εἰς 170 χιλιάδας δραχ. ὃν θέλει ἔχει, εἰμὴ κατὰ 30 ἢ 40 χιλ. δραχ. ἀποδίδει ὅτι τὰ συμπεράσματα τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς λογιστικὰ λάθη, καὶ εἰς τὸ ὅτι ἐκείνη ὑπέθεσεν, ὡς θετικάς, τὰς θέσεις ὅλας, τὰς ὁποίας μνημονεύει τὸ νομοσχέδιον, ὡς πιθανὰς μόνον, ἀλλὰ εἰς τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις, ἂν καὶ καθιερωθείσας, μόνον ἐν περιστάσει ἀπολύτου ἀνάγκης, θέλει κάμει διορισμοὺς ὑπαλλήλων.

Ὁ προτείνας τὴν πρότασιν λέγει, ἡ πρότασις αὕτη ἐπιστηρίζεται εἰς τὰ ἀκόλουθα.

ά. Εἰς τὴν οἰκονομίαν· ὅταν μάλιστα δὲν προσκόπτει ἐκ ταύτης ἡ ὑπηρεσία. Ἐνταῦθα βλέπω, ὅτι ἐφαρμόζεται κάλλιστα οἰκονομικώτερον μέτρον, χωρὶς βλάβην τῆς ὑπηρεσίας.

β'. Εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον εἰς τὸ ἄνοιγμα τῶν Βουλῶν καὶ τὴν πρὸς τὴν Α. Μεγαλειότητα ἀπάντησίν των, διὰ τὴν ἁπλοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὴν αὐστηρὰν οἰκονομίαν· ὥστε νὰ ἀληθεύσουν αἱ πρὸς τὸν λαὸν ὑποσχέσεις, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν, θέλει μᾶς κατηγορήσουν, ὅτι θέλομεν νὰ καταδείξωμεν τὸ ἐνυπάρχον σύστημα χειρότερον ἀπὸ τὸ πρῶτον καὶ πολυξοδώτερον, ἐνῷ καλῶς ἐσταμμένον καὶ τακτοποιούμενον, εἶναι ἀσυγκρίτῳ λόγῳ καλήτερον καὶ οἰκονομικώτερον ἐν ταυτῷ.

γ'. Εἰς τὴν πεῖραν τοῦ πράγματος. Ἤτις εἶναι ὁ ἀλάνθαστος διδάσκαλος. Μέχρι τοῦδε, Κύριοι, οἱ λιμενάρχαι ἐκτελοῦσαν καὶ τὰ λιμενικὰ καὶ τὰ ὑγειονομικὰ καθήκοντα, καὶ οὔτε πρόσκομμα, οὔτε βλάβη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν προέκυψεν ἐκ τούτου· ἀπόδειξις τρανοτάτη εἶναι ἡ καλὴ ἔκβασις τοῦ πράγματος, καθότι ἐλάβαμεν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν μὲ τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη. Ἐὰν ὁ λόγος ἦναι νὰ λαμπρύνωμεν ἔτι περισσότερον τὸ Ὑγειονομικὸν σύστημα, μὲ τὸν πληθυσμὸν τῶν ὑπαλλήλων, ἐνῷ ἀντίκειται τοῦτο εἰς τὴν οἰκονομίαν, εἶναι καὶ ἐνδεχόμενον νὰ χάσωμεν, ἀντὶ νὰ κερδήσωμεν, καθὼς π. χ. ὅταν εἰς ἕνα ζῶον δώσῃ τις περισσοτέραν ἀπὸ τὴν ἀνάγκαιαν τροφήν, μᾶλλον εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ τὸ βλάψῃ τις παρὰ νὰ τὸ ὠφελήσῃ· καὶ

δ'. Στηρίζεται ἡ πρότασις εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ, ὅτι δηλ. τὸ μέτρον τοῦ Ὑπουργείου εἶναι, οἱ Ὑγειονόμοι νὰ ἐκτελοῦν καὶ τὰ λιμενικὰ καθήκοντα, ὅπου εἶναι λιμενικὰ χρέη, καθὼς καὶ τὰ οἰκονομικὰ ὅπου εἶναι τοιαῦτα.

Ἰδοὺ, Κύριοι, τί λέγει ἢ ὡς πρὸς τοῦτο ἔκθεσις τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν: *Οἱ Λόγοι τῆς οἰκονομίας, κύριοι, οἵτινες ἠνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν τότε, νὰ ἀναθέσῃ τὰ ὑγειονομικὰ καθήκοντα εἰς ὑπαλλήλους οἰκονομικοὺς καὶ ναυτικούς κ.λ.π.*

Ἀλλὰ τὸ κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου δὲν συνάδει ὁλοσχερῶς μὲ τὴν ἔκθεσιν, διότι λέγει, *εἰς τοὺς ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους, ἂν ἦναι δυνατὸν, ἀνατίθενται καὶ ἔργα οἰκονομικῶν, ἢ ναυτικῶν ὑπαλλήλων, ἄνευ ἰδιαιτέρου ἐπιμισθίου.*

Βλέπετε, κύριοι, ὅτι μὲ τὴν φράσιν ταύτην, *ἂν ἦναι δυνατὸν*, τὸ πρᾶγμα μένει μετέωρον καὶ διφορούμενον, καὶ ἂν μενῇ τοιαύτη ὁποία εἶναι, θέλουν διορισθῇ οἱ ὑγειονόμοι καὶ μετὰ ταῦτα θέλουν βαθμηδὸν διορισθῇ καὶ χωριστοὶ λιμενάρχαι, διότι εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον οἱ ὑγειονόμοι νὰ ἐκτελέσουν ἀκριβῶς τὰ λιμενικὰ καθήκοντα, ἐὰν δὲν ἦναι ναυτικοὶ καὶ τοιούτους ναυτικοὺς ἔχομεν πολλοὺς, διὰ νὰ ἐκτελέσουν συνάμα καὶ τὰ λιμενικὰ καὶ τὰ ὑγειονομικὰ καθήκοντα.

Ἐὰν ὡς ἔχει ἡ πρότασις τεθῇ εἰς τὸν νόμον, τὸ Ὑπουργεῖον θέλει μετακειρισθῇ τοὺς καταλλήλους ἀνθρώπους, ὥστε καὶ ἡ ὑπηρεσία νὰ ἐνεργῆται πληρέστατα καὶ τὸ Δημόσιον νὰ ὠφεληθῇ 54,000 δραχ. περίπου. Εἴθε νὰ ἠθέλαμεν παραδεχθῇ καὶ τὴν μετάθεσιν καὶ τῶν 8 Ὑγειονομείων τῆς Ϛ'. τάξεως εἰς τὴν γ'. τάξιν, ἐξ ἧς προέκυπτεν οἰκονομία δρ. 14,400 καὶ δραχ. 5,800 ἀπὸ τοὺς ἐπιθεωρητάς· ἀλλ' ἀφοῦ ἐκεῖνο δὲν ἔγεινε, ἂς γείνῃ ἤδη τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἶναι σημαντικώτερον.

Δὲν λέγω ἄλλο, Κύριοι, εἰμὴ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγει καὶ ὁ κύριος Ὑπουργὸς, ὅτι δηλ. οἱ Ὑγειονόμοι νὰ ἐκτελοῦν καὶ τὰ λιμενικὰ καθήκοντα· ἂν τοῦτο ἦναι ἀληθὲς, διατί νὰ μὴ τεθῇ εἰς τὸ νόμον· ἂν δὲν εἶναι ἀληθὲς, δὲν πρέπει οὔτε νὰ τὸ λέγωμεν, οὔτε νὰ τὸ γράφωμεν.

Καθόσον ἀφορᾷ τοὺς γενικοὺς περὶ οἰκονομίας λόγους τοῦ προλαλήσαντος, ἂν καὶ ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, λέγει, ὅτι αἱ ἐλαττώσεις, τὰς ὁποίας ἐπρόβαλεν ἡ Ἐπιτροπὴ ἄνευ

ζημίας τῆς ὑπηρεσίας, πραγματικῶς ἀναβαίνουσιν εἰς δραχμ. 211,210 ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ἐρεξῆς πίνακος, τὸν ὁποῖον παραδίδει εἰς τὸ Γραφεῖον.

Ἡ προκύπτουσα ζημία εἰς τὸ Δημόσιον, ἐκ τῆς μὴ παραδοχῆς τῶν δικαιολογημένων ἐλαττώσεων τοῦ Νομοσχεδίου τῶν Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν.

Ἀπὸ τὸν διαρκῆ διορισμὸν τῶν δύο εἰδικῶν ἐπιθεωρητῶν, δραχ. 5,800

Ὅσα ἀπὸ 10 Ὑγειονομεῖα Β΄. τάξεως, ἤτοι Πατρῶν, Βονίτσης, Σκιάθου, Ὕδρας, Σπετσῶν, Ἀμαλιαπόλεως, Μεσολογγίου, Ναυπλίου, Κύμης καὶ Σκοπέλου, τὰ ὁποῖα κατ' ὀρθὸν λόγον πρέπει νὰ διευθυνθῶσιν ἀπὸ Λιμενάρχας Ναυτικοὺς, ἢ τουλάχιστον ἀπὸ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν Ὑγειονόμον καὶ Λιμενάρχην

10 Ὑγειονόμοι· ἕκαστος κατὰ μῆνα δρ. 120· κατ' ἔτος δραχ.			1,440		
οἱ δέκα ὁμοῦ δρ.				14,400	
10 Γραμματεῖς	90	•	1,080	10,800	29,400
10 φύλακες	35	•	420	4,200	
			2,940		

Ὅσα ὁμοίως ἀπὸ 10 Ὑγειονομεῖα Γ΄. Τάξεως Θήρας, Χαλκίδος, Καλαμῶν, Κορώνης, Πύλου, Μυκώνου, Ἄνδρου, Τήνου, Καλαυρίας καὶ Γαλαξειδίου.

10 Ὑγειονόμοι· ἕκαστος κατὰ μῆνα δρ. 100· κατ' ἔτος δρ.			1,200		
οἱ δέκα ὁμοῦ δρ.				12,000	
10 Γραμματεῖς	80	•	960	9,600	25,200
10 φύλακες	30	•	360	3,600	
			2,520		

Ἀπὸ 8 Ὑγειονομεῖα Ἀνίνου, Βονίτσης Σκιάθου, Ἀμαλιαπόλεως, Ταράτσας, Μεσολογγίου, Κύμης καὶ Σκοπέλου, τὰ ὁποῖα ἀνήκουν εἰς τὴν γ΄. τάξιν καὶ ἐτέθησαν εἰς τὴν β΄. ἡ κατ' ἀναλογίαν ἐλάττωσις τῶν ἐξόδων ἀπὸ τὴν δ΄. εἰς τὴν γ΄. τάξιν, ἕκαστον ἀνὰ δραχ. 1,800· δρ. 14,400

74,800

Μεταφορὰ δραχ. 74,800

Ὅσα ἀπὸ τὰ σταθμαρχεῖα καὶ φυλακεῖα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ διευθυνθῶσιν ἀπὸ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὑπάλληλον, εἴτε Ὑγειονομικὸν, εἴτε Οἰκονομικὸν καὶ οὐχὶ ἀπὸ 2, ὡς ἡ ἔννοια τοῦ Νομοσχεδίου

52 Σταθμαρχεῖα ἀνὰ δρ. 1,080 ἕκαστον	δρ.	56,160	
48 φυλακεῖα » • 480		23,040	81,360
2 Ὑγειον. περιφράγματα 1080		2,160	

Ὅσα ἀπὸ τοὺς Ἰατροὺς τῶν Λοιμοκαθαρτηρίων, ὄντων περιττῶν, ἐπειδὴ τὰ χρέη αὐτῶν ἐκτελοῦνται πληρέστατα ἀπὸ τοὺς εἰς τὰ αὐτὰ μέρη Ἰατροὺς τῶν Ὑγειονομείων

1 Ἰατρὸς τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου α΄. τάξεως, κατὰ μῆνα δρ. 120· κατ' ἔτος				δρ.	1,440	
8	β΄.	•	100	• •	9,600	12,960
2	γ΄.	•	80	• •	1,920	

Ὅσα ἀπὸ 6 Λοιμοκαθαρτήρια β΄. τάξεως, ἤτοι Βονίτσης, Ἀνίνου, Σκιάθου, Ὕδρας, Ταράτζας καὶ Ἀμαλιαπόλεως, τὰ ὁποῖα ἀνήκουν εἰς τὴν γ΄. τάξιν, ἀνὰ δραχ. 1,260 ἡ ἀναλογία τῆς τάξεως 7,560

Ὅσα ἀπὸ τὴν μικρὰν ἐλάττωσιν τῶν μισθῶν, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς 23,730

Ὅσα ἀπὸ τοὺς πλεοναζοντας φύλακας τῶν 67 Σταθμαρχείων, τουλάχιστον 30 φύλακας, ἀφ' οὗ μείνῃ ἡ φράσις τοῦ Νομοσχεδίου, *ἐὰν ἡ χρεία τὸ καλῇ, διορίζονται εἰς, ἢ καὶ πλειότεροι κατὰ τὰς περιστάσεις τακτικοὶ φύλακες, μὲ μηνιαῖον μισθὸν* δρ. 30 10,800

Δραχ. 211,210

Παρατηρεῖ, ὅτι ὁ προλαλήσας πλὴν τούτου δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐξακολουθεῖ πάντοτε ὁ μισθὸς τοῦ βαθμοῦ ἀξιωματικῶν τινῶν τοῦ Ναυτικοῦ, εἴτινες μὲ τὴν προσθήκην μόνην τοῦ ἐπιμισ-

θίου τῆς ὑπηρεσίας ἤθελον ἐκπληροῖ καὶ λιμενικὰ καὶ ὑγειονομικὰ καθήκοντα. Ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ὑπέπεσεν εἰς ἀριθμητικὸν λάθος λογίσασα, ὅτι εἰς 303,705 ἀναβαίνει τὸ ἔξοδον τῶν ὑγειονομικῶν ἀρχῶν κατὰ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ἀλλὰ μάλιστα πραγματικῶς τὸ ἔξοδον θέλει ἀναβῆ εἰς 430,000 δραχμὰς ἀνίσως ὑπολογισθῇ, ὅτι μὴ δυναμένων νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ ὑγειονομικὰ καὶ λιμενικὰ καθήκοντα τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, νέων ἔξοδον ἐκ τοῦ διορισμοῦ εἰδικῶν τοιούτων θέλει προκύψει, ἐνῷ διὰ τοῦ ἐπικρατοῦντος συστήματος τὰ τοιαῦτα ἔξοδα δὲν ἀκολουθοῦσι καὶ ὅτι ἐπίσης εἰς τὰ σταθμαρχεῖα καὶ φυλακεῖα τὸ αὐτὸ θέλει ἀκολουθήσει, διότι θέλει εἶναι ἀνάγκη διορισμοῦ οἰκονομικῶν σταθμαρχῶν καὶ φυλάκων, ἐκ τοῦ ὁποίου θέλει προκύψει αὔξησις ἐξόδων 75 περίπου χιλιάδων δραχμῶν. Συμπεραίνει ἐπὶ τέλους, ὅτι εἴτε ἀληθὲς εἶναι, ὅτι τὰ αὐτὰ πρόσωπα θέλουν ἐκπληροῖ διάφορα καθήκοντα, καὶ τότε πρέπει νὰ καθιερωθῶσι εἴτε δὲν εἶναι ἀληθὲς καὶ τότε αὐτὸ τὸ 30 ἄρθρον πρέπει νὰ λείψῃ.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη ὡφειλε τὸ πολὺ νὰ γίνῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ 30 ἄρθρου, ὡς τροπολογία ἐκείνου. Φρονεῖ ὅμως, ὅτι ἐκφράζεται ἀπρεπὴς δυσπιστία εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅταν ὑποστηριζομένης ταύτης νὰ συγκεντρώσῃ, ὅσον τὸ δυνατὸν εἰς ὀλίγα πρόσωπα τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ἐκτιμᾶται ἡ ὑπόστασίς της, ἀλλὰ ζητεῖται νὰ γένῃ τοῦτο ὑποχρεωτικῶν, ἐνῷ μάλιστα ἐκ τούτου δύναται νὰ προκύψῃ δυσκολία περὶ τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἀπαντῶσιν ἄλλοι, ὅτι ἡ δυσπιστία εἶναι τὸ πρώτιστον πρόσον τοῦ Νομοθέτου, ἄλλως περιττοὶ ἤθελον εἶσθαι καὶ Νόμοι καὶ Βουλαί. Ὅτι τὸ συμφέρον αὐτὸ τοῦ Ὑπουργείου, συμμεριζομένου τὴν φρονηίδα αὐστηρᾶς οἰκονομίας ἀπαιτεῖ νὰ μὴ καθιερωθῶσι περιττα θέσεις, τῶν ὁποίων ἡ ὕπαρξις θέλει δώσει ἀφορμὴν εἰς ἀπαιτήσεις πολλῶν ζητούντων τοιαύτας. Ὅτι τέλος οὐδεὶς ἐννόησεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει κάμει τὰς δυνατὰς οἰκονομίας, ἀλλ' ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ὑπηρεσίας νὰ γίνωσιν, ἂν ἄρθρον ῥητὸν δὲν ἀναθέσῃ εἰς τὸν αὐτὸν ὑπάλληλον καὶ τὴν λιμενικὴν καὶ τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἄλλοι θεωροῦσιν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 30, δι' ὃ, ψηφορορίας γινομένης, ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην καὶ προέβη εἰς τὴν συζήτησιν.

Παραδέχεται ἑπομένως τὰ ἄρθρα 6, 7, καὶ 8· καὶ ἀπορρίπτει τὰς ἐπὶ τῶν ἄρθρων τούτων τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τοῦ λεκτικοῦ τῆς κεφαλίδος καὶ τοῦ ἄρθρου 9, ἐπιφέρει τὰς παρατηρήσεις, λέγων, ὅτι ἡ ἔλλειψις ἄρθρου εἰς τὴν κεφαλίδα δεικνύει ἀόριστόν τι, μὴ ἐπιτετραμμένον εἰς τὴν γλῶσσάν μας, μάλιστα προκειμένης νομοθετικῆς ἐργασίας, ὅπου τὰ πάντα πρέπει νὰ ἦναι ὁριστικῶς ἐκπεπερασμένα.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου παρατηρεῖ τις, ὅτι οἱ Εἰρηνοδίκαι ἀπέχουν πολλάκις τῶν ὑγειονομείων καὶ τοῦτο θέλει φέρει πρόσκομμα.

Ἀντιπαρατηρησάντων ἄλλων, ὅτι διὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου ὑπάρχει περισσοτέρα ἐγγύησις, ἡ ἀνωτέρω παρατήρησις δὲν ἐγένετο δεκτή.

Ἡ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς, περὶ ἀνανεώσεως τῆς Ἐπιτροπῆς κατ' ἔτος, δὲν ἐγένετο δεκτή, ὅθεν ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 9.

Παραδέχεται ἑπομένως τὰ ἄρθρα 10, 11 καὶ 12.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 14 παρατηρεῖ τις, ὅτι, κατὰ τὰς ὁποίας ἐλαβεν ὑπ' ὄψιν σημειώσεις ἡ Ἐπιτροπὴ, τὰ σταθμαρχεῖα εἶναι 63 καὶ οὐχὶ 69· καθότι τὸ Λουτράκιον δὶς περᾶται ὡς σταθμὸς, ἐνῷ ἂν καὶ δύω εἶναι, τὸ ἓν ὅμως εἶναι σημειωμένων καὶ ὠχυρωμένων.

Συνιστᾶται εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου ἡ διόρθωσις τοιούτου λάθους, ἂν ὑπάρχῃ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 15 ἡ ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ τοῦ σταθμάρχου παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσα δὲν ἐνεκρίθη, καθὼς μήτε ἡ ἐπὶ τοῦ δευτέρου παραγράφου τροπολογία, ἐπιτρέπουσα μόνον ἑνὸς φύλακος τὴν προσθήκην ἀντὶ πλειόνων, καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐνεκρίθη, ὡς ἔχει.

Τὰ ἄρθρα 16, καὶ 17 ἐγένοντο ὡσαύτως δεκτὰ, μὴ παραδεχθείσης τῆς εἰς τὸ τελευταῖον παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθείσης ἐλαττώσεως τοῦ μισθοῦ τοῦ σταθμάρχου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 18 παρατηρεῖ τις, ὅτι καὶ ἐνταῦθα πρέπει νὰ ὑπάρχῃ λάθος, ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, διότι τὸ Πάνορμον φαίνεται καὶ εἰς τὰ σταθμαρχεῖα σημειωμένον, ἡ δὲ Σκύρος ὡσαύτως, ὡς φυλακείων καὶ σταθμαρχείων. Παρατηρεῖται πλὴν τούτου, ὅτι εἰς τὰς ἐρημονήσους Σκοπέλου καὶ Σκύρου διορίζονται φυλακεῖα περιττὰ, ἐνῷ εἰς πολλὰ ἐξωτῶν οὐδεμία τοιαύτη ἀνάγκη ὑπάρχει, καθότι εἶναι ἔρημα, ἀκατοίκητα καὶ ἀπρόσιτα εἰς τὰ πλοῖα.

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ἐσυστήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ ἀριθμητικὸν λάθος, ἂν ὑπάρχῃ. Ὡς πρὸς τὰς ἐρημονήσους παρετήρησαν ἄλλοι, ὅτι ἐπί τινων ἐρημονήσων διαμένουσι ποιμένες, ἢ ἁλιεῖς, καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια, καθόσον μάλιστα αἱ ἐρημόνησοι αὗται γειτνιάζουν μὲ τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος.

Ἕτερος εἶπεν, ὅτι τὸ νὰ ἦναι ποίμνια δὲν ἐπιτρέρει καὶ τὴν ἀνάγκην φυλακείου.

Ἀπεφασίσθη νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι φύλακες θέλουν διορισθῇ, ὅπου ἡ ἀνάγκη τὸ καταδείξει ἀναπόφευκτον.

Τὸ ἄρθρον 19 ἐνεκρίθη.

Ἐνταῦθα ὁ πρωτείνας νὰ ἐκτελοῦν οἱ ὑπάλληλοι τὰ ὑγειονομικὰ καθήκοντα τῶν ὑγειονομείων δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως καὶ τὰ λιμενικὰ, λέγει, ὅτι κατὰ τὴν ἀρχήν του, ὤφειλε νὰ ὑπάρχῃ ἕτερον ἄρθρον 20, ἔχον, ὅτι οἱ εἰς τὰ σταθμαρχεῖα καὶ φυλακεῖα σταθμάρχαι καὶ φύλακες, θέλουν ἐκτελεῖ συνάμα τὰ ὑγειονομικὰ, λιμενικὰ καὶ οἰκονομικὰ καθήκοντα, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐγένετο ἡ πρώτη πρότασίς του δεκτὴ, δὲν καθυποβάλλει τοῦτο εἰς συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ 20 ἄρθρου, παρατηρεῖ τις, ὅτι 6 ἐκ τῶν λιμενοκαθαρτηρίων τῆς δευτέρας τάξεως ἔπρεπε νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν τρίτην τάξιν, ὡς ἴσης σημαντικότητος μὲ τὰ εἰς τὴν γ'. τάξιν ὑπαγόμενα, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ λιμενοκαθαρτήρια Βονίτσης, Ἀνίνου, Σκιάθου, Ὕδρας, Ταράτζας καὶ Ἀμαλιαπόλεως. Τότε ἤθελε προκύψει εἰκονομία δραχμ. 7,560, αἱ ὁποῖαι ἄλλως, ματαίως θέλουν δαπανηθῇ, ὑπαγομένων τούτων, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης, εἰς τὴν β'. τάξιν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρ. 20 τοῦ Νομοσχεδίου ὡς ὑπάρχει.

Ἐπὶ τοῦ 21 ἄρθρου ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι αὕτη ἐγνωμοδότησε νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἰατρὸς εἰδικὸς λοιμοκαθαρτηρίου, ἀλλὰ ὁ τοῦ Ὑγειονομείου νὰ ἐκπληροῖ τοιαῦτα καθήκοντα, λαμβάνων ἐπιμίσθιον μόνον δραχ. 25.

Παρατηροῦν τινες, ὅτι τοῦτο λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Γερουσία εἰς τὴν περὶ μισθῶν τῶν Ἰατρῶν τῶν ὑγειονομείων συζήτησιν δὲν ἐπέφερεν ἐλαττωσιν, καὶ ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν Σύρον, ὅπου Ὑγειονομεῖον καὶ λοιμοκαθαρτήριον πρώτης τάξεως ὑπάρχει, εἷς μόνος Ἰατρὸς ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντα ταῦτα, πολλῷ δὲ μᾶλλον δύναται νὰ τὰ ἐκπληρώσῃ ἕκαστος αὐτῶν εἰς τὰ κατωτέρας τάξεως. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνίοτε δύναται ν' ἀπέχῃ

τὸ Ὑγειονομεῖον ἀπὸ τὸ λοιμοκαθαρτήριον, διὰ τὰ ἔξοδα τῆς μεταβάσεως δύναται νὰ δοθῇ, ὅπου τύχῃ ἀνάγκη, μικρόν τι ἐπιμίσθιον.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι πᾶσα τροποποιία ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου καθίσταται περιττὴ, καθότι τὸ ἄρθρ. 24, προνοεῖ, ὥστε ὄχι μόνον οἱ ἰατροὶ, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι ὑπάλληλοι, ὅταν ἡ ὑπηρεσία τὸ ἐπιτρέπει, θέλουν ἐπιφορτίζεσθαι μὲ ἀμφότερα τὰ καθήκοντα λαμβάνοντες ἓν ἐπιμίσθιον.

Παρατηροῦσιν ἄλλοι, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους, δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι αἱ ἐνασχολήσεις των καὶ ἡ ὑπηρεσία των εἶναι τοιαύτη, ὥστε δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς ἀμφότερα τὰ καθήκοντα, ἀλλὰ καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἰατροὺς τοιαύτη ἀμφιβολία δὲν ὑπάρχει, δι' ὃ πρέπει νὰ τεθῇ ὡς κανὼν, ὅτι ὁ αὐτὸς ἰατρὸς θέλει ἐκπληροῖ ἀμφότερα τὰ καθήκοντα, καὶ ὡς ἐξαίρεσις μόνον ἡ χορήγησις τοῦ ἐπιμισθίου, ὁσάκις ἡ ἀπόστασις καὶ τὰ ὡς ἐκ ταύτης ἔξοδα τῆς μετακομίσεως τὸ ἀπαιτήσωσι, καὶ οὐχὶ νὰ τεθῇ ἡ ἐξαίρεσις, ὡς κανών.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ, ὅτι ἡ τροπολογία αὕτη θέλει συνεπιφέρει τὴν ἀνάγκην τῆς παρουσιάσεως τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ἐπομένως ἀργοπορίαν περιττὴν, ἐνῷ ἀναμφιβόλως ἡ Κυβέρνησις, δυναμένη νὰ ἐπιφέρῃ οἰκονομίαν, δὲν θέλει διπλασιάσει τὰς θέσεις, ἐκτὸς ἂν ἀπόλυτος ἀνάγκη τὸ καλέσῃ, διότι τότε καὶ ἡ κοινὴ γνώμη καὶ ὁ τύπος ἤθελε καταφερθῇ κατ' αὐτῆς.

Ζητοῦν ἄλλοι, νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ τοὐλάχιστον, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐννοεῖ ὡς κανόνα τὴν ἐκπλήρωσιν ἀμφοτέρων τῶν καθηκόντων παρ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἰατροῦ.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπαναλαμβάνει, ὅτι τοῦτο καθιερώνει τὸ ἄρθρ. 24.

Ἐπιμενάντων τινῶν νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, κατὰ τὰ προτεινθέντα, καὶ ψηφηφορίας γενομένης ἡ Γερουσία παραδέχθη τὸ ἄρθρ. 21 κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Παραδέχεται ἑπομένως τὰ ἄρθρα 22 καὶ 23, μὴ παραδεχθεισῶν τῶν ἐλαττώσεων καὶ ἀφαιρέσεων, τὰς ὁποίας ἐπρότεινεν ἡ Ἐπιτροπή.

Παραδέχεται τὰ ἄρθρ. 24 καὶ 25.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, λέγει, ὅτι εἰς τὸ ἄρθρ 26, καὶ 27 περὶ βαθμολογίας τῶν ὑπαλλήλων, ἐπειδὴ εἰσέτι οἱ νέοι Νόμοι περὶ διοργανισμοῦ Ὑπουργείων καὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους, δὲν ἐσυζητήθησαν, δὲν δύνανται νὰ καθιερωθῶσιν αἱ

λεξεις Τμηματάρχων καὶ Ἐπάρχων, ἀλλὰ πρέπει νὰ τεθῶσιν αἱ τῶν ἀντιστοιχούντων βαθμῶν ὀνομασίαι, κατὰ τοὺς ὡρισταμένους Νόμους καὶ Διατάγματα.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις, *Τμηματάρχου Β'. τάξεως*, μὲ τὰς λέξεις, *Ὑπουργικοῦ Παρέδρου* καὶ αἱ λέξεις, *Ἐπάρχου* μὲ τὰς λέξεις, *Ὑπουργικοῦ Γραμματέως ά. τάξεως*, ἀφήσασα ὅλως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἄδειαν νὰ ἀντικαταστήσῃ πάλιν τὰς λέξεις ταύτας, διὰ τῶν καθιερωθησομένων, ὡς ἀντιστοιχουσῶν, διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν ὀργανικῶν Νομοσχεδίων.

Κατὰ δὲ τὰ ἐπίλοιπα παρεδέχθη τὰ ἄρθρα 25, 27 καὶ 28.

Εἰς τὸ ἄρθρον 29 δὲν παρεδέχθη ἡ Γερουσία τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων, *τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ*, εἰς τὰς λέξεις, *τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ*, παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν, ἀλλ' ἀπεφάσισε νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις, *ὑγειονόμον*, εἰς τὴν λέξιν, *ὑγιεινομείου*, καὶ νὰ προστεθῇ ἡ λέξις, *ἑκάστων*, μετὰ τὰς λέξεις, *ἑαυτοῦ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαρχόντων*.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 30 παρατηρεῖ τις, ὅτι ἡ περὶ τούτου συζήτησις ἐγένετο ἤδη, ὅταν ἐσυζητήθη ἡ μετὰ τὸ ἄρθρ. 8 πρότασις. Προστίθησιν, ὅτι, ἂν δὲν λείψωσιν αἱ λέξεις, *ἂν ἦναι δυνατόν*, καταισχύνεται ὅλως διόλου ὁ σκοπὸς τοῦ ἄρθρου τούτου, καθότι οἱ Ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι δὲν θέλουν εἶναι κατάλληλοι λιμενικοί, μήτε οἱ Ὑγειονομικοὶ φύλακες, ἢ σταθμάρχαι κατάλληλοι οἰκονομικοί, ὅπου ἤθελεν ὑπάρξει ἡ παραμικρὰ ἐμπορικὴ κίνησις. Φρονεῖ ἑπομένως, ὅτι τουλάχιστον τὸ ἄρθρον τοῦτο πρέπει νὰ τροποποιηθῇ, διὰ νὰ κανονισθῶσι τὰ μέρη, ὅπου τὰ τοιαῦτα χρέη θέλουν ἐναποτίθεσθαι εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὑπάλληλον.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι αὕτη, νοήσασα τὰς δυσκολίας ταύτας ἐζήτησε, τουλάχιστον, νὰ κανονισθῇ διὰ Β. Διατάγματος ποῖοι ἐκ τῶν Λιμενικῶν καὶ Οἰκονομ. ὑπαλλήλων θέλουν ἐπιφορτισθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν Ὑγειονομικῶν χρεῶν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ, ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐλήφθη ἤδη τὸ μέτρον, νὰ μὴν ἀνατεθῶσιν εἰς ὑπαλλήλους ἄλλων Ὑπουργείων τὰ Ὑγειονομ. καθήκοντα, ἀλλ ὅτι θέλει φροντίσει ἑπομένως νὰ συγκεντρώσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν τὰς λοιπὰς ὑπηρεσίας εἰς τοὺς Ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους. Ὅτι ἑπομένως, ἂν γίνῃ παραδεκτὴ ἡ τροπολογία τῆς Ἐπι-

τροπῆς ἀνατρέπεται ἡ ληφθεῖσα βάσις, καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν λέξεων' *ἂν ἦναι δυνατόν*, ὅτι τότε ὡσαύτως ἐμποδίζεται ἡ ὑπηρεσία, ἐπειδὴ παρετηρήθη, ὅτι δύνανται νὰ ὑπάρξωσι μέρη, ὅπου εἶναι τῶν ἀδυνάτων ὁ Ὑγειονομικὸς ὑπάλληλος νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ ἄλλα καθήκοντα, ἂν ἤθελον εἶσθαι ἀνώτερα.

Ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 30, ἄνευ τροπολογίας.

Ψηφοφορίας ἑπομένως γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου, διὰ ψήφων 20 λευκῶν πρὸς 11 μελαίνας, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ περὶ τῶν Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν Νομοσχέδιον, οἷον καθυποβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 15 Ἰουνίου 1845, μὲ τὰς ἐξῆς μόνον τροπολογίας.

Εἰς τὸ γ'. ἐδάφιον τοῦ ἄρθρ. 2 προσετέθησαν αἱ λέξεις, *καθ' ὅσον διαρκεῖ ἡ περιοδεία των*.

Εἰς τὸν 6ον. παραγραφον τοῦ ἄρθρ. 26 ἀντεκατέστησαν αἱ λέξεις, *Τμηματάρχου Β'. τάξεως*, μὲ τὰς λέξεις, *Ὑπουργικοῦ Παρέδρου*.

Εἰς τὸν γ'. παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ λέξις, *Ἐπάρχου*, μὲ τὰς λέξεις, *Ὑπουργικοῦ Γραμματέως ά. τάξεως*.

Εἰς τὸ ά. ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 27 αἱ λέξεις, *Τμηματάρχων Β'. τάξεως*, μὲ τὰς λέξεις, *Ὑπουργικοῦ Παρέδρου*.

Εἰς τὸ β'. ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ λέξις, *Ἐπάρχου*, μὲ τὰς λέξεις, *Ὑπουργικοῦ Γραμματέως ά'. τάξεως*.

Εἰς τὸ ἄρθρον 29 ἡ λέξις, *Ὑγιεινομείων* ἀντικατέστη διὰ τῆς λεξεως, *Ὑγειονόμον*, καὶ μετὰ τὰς λέξεις, *ἑαυτοῦ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαρχόντων*, προσετέθη ἡ λέξις, *ἑκάστων*.

Προσδιορίζεται ἡ ἐπιοῦσα 2 Αὐγούστου ἡμέρα Συνεδριάσεως διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς καθυποβληθησομένης ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χ. Βλάσσης.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Αὐγούστου 1845, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐρεξῆς ἔκθεσις τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας.

Ἔκθεσις.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1845 ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, στηριζομένην ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως καὶ τῆς κατὰ τὴν 21 Ὀκτωβρίου παρελθόντος ἔτους, τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ εἰδικὸν Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Δ. Γ. Βούλγαρη.

Καὶ ἐξετάσαν αὐτό, τὸ εὗρε φέρον τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Αὐγούστου 1845.

Τὸ Γραφεῖον

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν ὑπάρχει κώλυμα εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ νέου Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Βούλγαρη.

Ὁ Κ. Πρόεδρος διατάττει δύω τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, οἵτινες εἰσάγουσι τὸν νέον Γερουσιαστήν.

Ἀναγινώσκεται τὸ περὶ τοῦ διορισμοῦ του Β. διάταγμα, δίδει οὗτος ἑπομένως τὸν ὅρκον του, τοῦ ὁποίου συνετάχθη πρωτόκολλον, ὑπογραφὴν παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἱερέως, καὶ ἑπομένως λαμβάνει τὴν ἕδραν του.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Χρυσογέλου ἐξαιτουμένου εἰκοσιπενθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ παραχωρηθῇ αὐτῷ εἰκοσαήμερος.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἀκόλουθος ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων, διὰ τὸ ἔτος 1845, Νομοσχεδίου, καὶ διατάττεται ἡ ἐκτύπωσίς της.

Ἔκθεσις

Τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων Ἐπιτροπῆς

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξετάσασα ἀκριβῶς τὸ περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχέδιον, γνωμοδοτεῖ τὴν καθ' ὁλοκληρίαν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τῶν φόρων καὶ τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως, καθὼς καὶ τὴν καθέκαστα παραδοχήν. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι πρέπει νὰ ζητηθῶσι διασαφήσεις παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 10, τοῦ δευτέρου κεφαλαίου, ἐὰν ὑπάρχουν ἐν ἰσχύει καὶ τὰ μέρη ἐκεῖνα τοῦ δημοτικοῦ Νόμου, τὰ ὁρίζοντα, ὅτι τὰ εἰσπραττόμενα εἴδη ἀναγκαίως πρέπει νὰ ἐμβαίνουν πάραυτα εἰς τὸ δημοτικὸν Ταμεῖον. Πρὸς δὲ καὶ τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Νόμου, τὸ ὁποῖον δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὰ δημοτικὰ Συμβούλια νὰ κάμουν ἐλαττώσεις καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων δημοτικῶν φόρων. Ἂν δὲ ὁ Ὑπουργὸς δώσῃ ἐναντίας διασαφήσεις, τότε ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ προστεθῶσι δύο ἄρθρα εἰς τὸν Νόμον, ἔχοντα ὡς ἀκολούθως.

Α'. Ἐὰν τὰ δημοτικὰ Συμβούλια θεωρήσουν, ὅτι ἐπαρκοῦν εἰς τὰ ἔξοδά των καὶ μὲ ὀλιγωτέραν ἐπιβολὴν τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων δημοτικῶν φόρων, δύνανται νὰ κάμνουν ἐλαττώσεις.

Β'. Οἱ εἰσπραττόμενοι παρὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δημοτικοὶ φόροι, ὡς καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν χρήματα, νὰ παραδίδωνται πάραυτα εἰς τὰ δημοτικὰ Ταμεῖα.

Πρὸς δὲ παρετήρησάν τινες, ὅτι ἐπειδὴ οἱ δημοδιδάσκαλοι δὲν πληρώνονται ἀπὸ τοὺς εἰσπράκτορας ἐγκαίρως, καὶ τοι διαταττόντων τῶν Διοικητῶν, ὡς

πρὸς τοῦτο, ἐκ τῆς μὴ ἐγκαίρου δὲ πληρωμῆς, παραλύονται τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, ἤθελεν εἶσθαι συμφέρον νὰ ἐκδίδεται τὸ ἔνταλμα τῆς ἐτησίου μισθοδοσίας των, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ Δημόσιον τὰ χρήματα ταῦτα καὶ τοὺς πληρώνῃ ἀπ' εὐθείας. Ἄλλοι παρετήρησαν, ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον προσβάλλονται τὰ δίκαια τῶν Δήμων, καὶ ἐπομένως αἱ εἰσπράξεις γίνονται ἐκ διαλειμμάτων. Νομίζουν δὲ, ὅτι ἡ ἀναβολὴ τῆς πληρωμῆς ἐγίνετο ἐξ αἰτίας τῆς ἐλλείψεως χρημάτων, πηγαζούσης ἐκ τῆς καθυστερήσεως, ἀλλ' ἤδη κατὰ τὸν παρόντα Νόμον ἡ εἴσπραξις γίνεται τακτικῶς, χωρὶς νὰ μένουν καθυστερήματα, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν, ὡς ἐκ τούτου, νὰ προβάλωσι τὰ δημοτικὰ Ταμεῖα ἔλλειψιν χρημάτων. Ἐπομένως ὑπάρχει καὶ ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, διατάττουσα τὴν κατὰ προτίμησιν πάσης ἄλλης πληρωμῆς, πληρωμὴν τῶν μισθοδοσιῶν τῶν δημοδιδασκάλων. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λοιπὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, νὰ παρακαλεσθῇ, διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐγκύκλιον, διὰ νὰ προτιμῶνται αἱ πληρωμαὶ τῶν δημοδιδασκάλων.

Ἐπειδὴ εἶναι πολλὰ καθυστεροῦντα ἐκ τῶν δημοτικῶν φόρων καὶ ὁ νῦν προσδιοριζόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου τρόπος τῆς εἰσπράξεως εἶναι ἀσφαλὴς, νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, διὰ νὰ ἐπιφορτισθῇ τὸ Δημόσιον, νὰ συνάξῃ καὶ τὰ καθυστεροῦντα ταῦτα, κατὰ τοὺς εἰς τὸν δημοτικὸν Νόμον ἐπιβαλλομένους ὅρους, τὰ δὲ εἰσπραττόμενα νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα.

Ἀθῆναι 2 Αὐγούστου 1845.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀναστάσιος Λόντος.
Γ. Αἰνιάν.
Ν. Πρασσακάκης.
Β. Χριστακόπουλος.
Ι. Παξιμάδης.

Προσδιορίζεται ἑπομένως ἡ 4 Αὐγούστου ἡμέρα Σάββατον, πρὸς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, καὶ ἑπομένως τοῦ περὶ διατιμήσεως τῶν τελῶν τῶν ὑγειονομείων καὶ λοιμοκαθαρτηρίων.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Ι. Θ. Κολοκοτρώνης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Αὐγούστου 1845, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Πρασσακάκη, ἐξαιτουμένου τριάκοντα ἡμερῶν ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἡ Γερουσία χορηγεῖ αὐτῷ εἰκοσαπενθήμερον ἄδειαν. Ἡμερούσιος διάταξις ἡ συζήτησις τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων, διὰ τὸ 1845, Νομοσχεδίου.

Μὴ παρευρισκομένου τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐρωτᾷ τὴν Γερουσίαν, ἀνίσως θέλει νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τινῶν, ὅτι ἡ ἀπουσία τοῦ Ὑπουργοῦ δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρόοδον οὐδεμιᾶς συζητήσεως, καθότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀναβάλῃ Κυριαρχικοῦ Σώματος τὰς συνεδριάσεις, πρός δὲ, ὅτι ὑποτίθεται, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ἐπιστηρίζεται εἰς ὅσα ἐξέθεσεν ἤδη, διὰ τῶν ἐγγράφων ἐκθέσεών του, κρίνων περιττὰς περαιτέρω ἀναπτύξεις: καὶ ὅτι τὸ τοιοῦτον καθιερώθη ἤδη, διὰ προλαβουσῶν τῆς Γερουσίας

ἀποφάσεων, ἡ Γερουσία ἀποφασίζει, νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν, ἂν δὲ τυχὸν αὐτὴ ἡ ἰδία νομίσῃ ἀναγκαίας διασαφήσεις τινας, τότε ν' ἀπαιτήσῃ τὴν παρουσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν.

Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου λέγει, ὅτι κατὰ λάθος δὲν ἔλαβεν ἡ Ἐπιτροπὴ ὑπ' ὄψιν ἀναφοράν τινα τῶν κρεσπώλων Ἀθηνῶν, τὴν ὁποίαν, ὡς σχέσιν ἔχουσαν μὲ τὸ προκείμενον, ἡ Γερουσία παρέπεμψε δι' ἀποφάσεώς της εἰς αὐτήν. Διὸ γνωμοδοτεῖ νὰ προτιμηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὑγειονομικῆς διατιμήσεως, διὰ νὰ λάβῃ καιρὸν ἡ Ἐπιτροπὴ, νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφοράν ταύτην.

Ἀπαντῶσι τινὲς, ὅτι τὴν προκειμένην ἀναφορὰν δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὁλόκληρον τὸ Σῶμα, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ διακοπῇ ἡ συζήτησις Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου μάλιστα, ὡς κατεπείγοντος, ἀπεφασίσθη ἡ προτίμησις.

Προτείνουν τινὲς, νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις, καὶ εἰς ἑπομένην συνεδρίασιν νὰ καθυποβάλῃ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν ἔκθεσίν της, ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς.

Παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι τοιουτοτρόπως ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τῶν ἀναφορῶν τῶν πολιτῶν, ἀφοῦ μάλιστα αὐτὴ ἡ Γερουσία, ὡς σχέσιν ἔχουσαν, ἀπεφάσισε νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν συγχρόνως μὲ τὸ Νομοσχέδιον. Δὲν ἐννοεῖ διὰ τοῦτο νὰ διακοπῇ ἡ συζήτησις, ἀλλὰ προτείνει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν παρὰ τοῦ Σώματος συγχρόνως, διότι ἄλλως, ἂν προηγηθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου, καταντᾷ περιττὴ ἡ ἐξέτασις αὐτῆς, καὶ τοῦτο, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσον ἡ Γερουσία ἔκρινεν ἤδη ἀναγκαῖον, πρὶν τῆς ἐπιψηφίσεως, τοῦτου τὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις, καὶ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν νὰ καθυποβάλῃ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων, διὰ τὸ 1845, Νομοσχεδίου καὶ ἑπομένως κατ' ἄρθρον τὸ Νομοσχέδιον.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀρχήν του.

Εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι, ἂν καὶ μὴν ἐναντιωθεὶς εἰς τὴν ἀρχήν, χρεωστεῖ νὰ κάμῃ τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

Ἀποκαθίσταται ὅλως διόλου περιττὸν καὶ ματαιοπονία, ὁ

διὰ νόμου προσδιορισμὸς τῶν δημοτικῶν φόρων· καὶ μάλιστα ἐτησίως τοιοῦτος νόμος ἀναθεωρούμενος ἀπασχολεῖ ἀφ' ἑνὸς ματαίως τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰς Βουλὰς, βραδύνει δὲ καὶ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δημοτικοῦ Νόμου. Ὁ προσδιορισμὸς τῶν φόρων τούτων ἀνήκει εἰς ἕκαστον δημοτικὸν Συμβούλιον, γνωρίζον τὰς ἀνάγκας τοῦ δήμου, ἔχον διὰ νόμου ἀποκτημένον τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιβολῆς τοιούτων φόρων, ἀπαιτεῖται δὲ μόνον ἡ διὰ Β. Διατάγματος ἔγκρισις.

Τὸ ἄρθρον 52 τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύει τὴν ἄνευ Νόμου ἐπιβολὴν φόρων, ἐννοεῖ ὅμως τοῦτο, μόνον τοὺς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπιβαλλομένους εἰς τὸν λαὸν, οὐχὶ δὲ τοὺς φόρους ἐκείνους, τοὺς ὁποίους τὰ Δημοτικὰ, ἢ Ἐπαρχιακὰ συμβούλια κανονίζουσιν, ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ Δήμου των ἐπὶ τῇ βάσει ὑπάρχοντος νόμου. Ἐξ ἐναντίας, πᾶς διὰ ἄλλου νόμου, ἄνευ εἰδήσεως τῶν ἀντιπροσώπων τούτων ἐπιβολὴ φόρου, εἶναι ἐπίβασις καὶ καταστροφὴ τῆς τῶν Δήμων ἀνεξαρτησίας, καὶ συγκέντρωσις ἐξουσίας, μὴ συνάδουσα μὲ τὸ πνεῦμα Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπὶ τῇ ἀντιπαρατηρήσει τινῶν, ὅτι πρὶν τῆς κυρώσεως τοῦ Συντάγματος τὰ διατάγματα ἐπεῖχον τόπον νόμου, ἀπαντᾷ ὁ προλαλήσας, ὅτι καὶ τότε, καθὼς καὶ τώρα, ἄλλας διατυπώσεις ἔφερον τὰ διατάγματα καὶ ἄλλα οἱ νόμοι. Πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ δημοτικοῦ νόμου δὲν ἀπαιτεῖται ἄλλος νόμος, ἀλλ' ἀρκεῖ ἁπλοῦν διάταγμα, καθὼς ὁ ἴδιος ἀναφέρει πρὸς κύρωσιν τῶν πράξεων τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν. Ἐπὶ τέλους, ἂν ἐναντίον τῶν ὅσων ἐξέθεσεν, ἀνάγκη ἦτον εἰδικοῦ νόμου, διὰ τὸν ἀνώτατον ὅσον τῆς φορολογίας, ἔπρεπε νὰ προσδιορισθῇ ὁ νόμος οὗτος διὰ πολλὰ ἔτη, διὰ νὰ μὴν ἐπαναλαμβάνεται ἑκάστοτε ἐπὶ ματαίῳ καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ προσκόπτῃ ἡ διοικητικὴ μηχανή.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι ἰδιαίτερος νόμος ἴσως ἦτον περιττός. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς ἠθέλησε ἀκριβῶς νὰ τηρήσῃ τὸ ἄρθρον 52 τοῦ Συντάγματος, ἀφ' ἑτέρου θεωροῦσα, ὅτι ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς δήμους καὶ ἄμεσοι φόροι, οἵτινες διὰ τὸ ἀτελὲς καὶ ἀκανόνιστον τῆς φορολογίας ἐπιθεωροῦνται καὶ μεταβάλλονται κατ' ἔτος, ἐνόμισεν ὅτι καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τούτων εἰς τοὺς δήμους, ἀνάγκη ἦτον ἐπαναλήψεως νόμου εἰδικοῦ. Παρατηρεῖ ἑπομένως ὅτι ἡ ἔλλειψις δημοτικῆς περιουσίας καὶ τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν

ἐμμέσων φόρων δικαιολογεῖ τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἀμέσων, ἂν καὶ ἀναγνωρίζῃ τὸ ἐπαχθὲς αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἀ. ἄρθρου παρατηρεῖ τις, ὅτι ὁ νόμος οὗτος δὲν φυλάττει τὴν ὡραίαν σειρὰν τοῦ *δημοτικοῦ*, ὅστις ἔπρεπε νὰ ἦναι ἡ βάσις του. Κατ' ἐκείνον, ἀποδειχθείσης ἀνεπαρκείας τῆς δημοτικῆς περιουσίας, οἱ ἧττον ἐπαχθεῖς ἄμεσοι φόροι ἐπιτίθενται. Ὅταν δὲ φανῶσιν καὶ αὐτοὶ ἀνεπαρκεῖς, τότε μόνον ἐπιβάλλονται ἄμεσοι ἔρανοι, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀμέσων φόρων. Ἀλλ' ἐνταῦθα, οὐχὶ μόνον ἡ τάξις αὕτη δὲν φυλάττεται, ἀλλ' ἄνευ οὐδεμιᾶς τηρήτεως τῶν ὅρων τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ἐπιβάλλονται ἀδιακρίτως οἱ φόροι, καὶ μάλιστα κατὰ τὸ Νομοσχέδιον προηγοῦνται οἱ ἄμεσοι.

Ἀπαντᾷ τις, ὅτι ἴσως τοῦτο ἐγένετο, θεωρηθέντος, ὅτι δημοτικὴ περιουσία δὲν ὑπάρχει καὶ κύριος πόρος εἶναι οἱ ἄμεσοι φόροι, δευτέρου δὲ λόγου οἱ ἔμμεσοι.

Ὡς πρὸς τὴν διαίρεσιν τοῦ Νομοσχεδίου, παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι τὸ *κεφάλαιον* ἔπρεπε νὰ ἦναι ὑποδιαίρεσις *τοῦ τμήματος* καὶ οὐχὶ τὸ *τμῆμα* τοῦ *κεφαλαίου*.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἑπομένως τὰ ἄρθρα 2, 3, 4, 5, καὶ 6.

Ἐπὶ τοῦ 7, παρατηρεῖ τις, ὅτι ἡ διάταξις φορολογίας τῶν καυσίμων, ἐκτὸς τῶν διὰ φορτηγῶν ζώων εἰσαγομένων, θέλει ἐπιβαρύνει μόνον τὰς νήσους, διότι εἶναι ἄδικος, ὡς ἐπιβαρύνουσα μόνον μικρὸν μέρος κατοίκων· ὅτι πλὴν τούτου, ἂν καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος δὲν δύναται νὰ ὑπαγορεύσῃ τὴν φορολογίαν καυσίμων, παρ' ἀνθρώπων εἰσαγομένων κατὰ τὴν συνήθειαν, ὅταν τὰ διὰ ζώων εἶναι ἀφορολόγητα· τὸ γράμμα τοῦ Νόμου ὅμως δὲν τοὺς ἀπαλλάττει τοιαύτης φορολογίας, καὶ ἡ κακοβουλία, ἢ ζῆλος εἰς τὴν κατὰ γράμμα ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ, ὥστε νὰ φορολογηθῶσι καύσιμα, δι' ἀνθρώπων μεταφερόμενα.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι ἐννοοῦνται διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου, μόνον τὰ διὰ θαλάσσης ἐρχόμενα καύσιμα καὶ τοῦτο θέλει ἐμηνευθῇ δι' ἐγκυκλίου.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 7.

Ἐπὶ τοῦ 8 παρατηρεῖ τις, ὅτι ἡ φράσις, *καὶ τὰ λοιπὰ τῶν πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρ. μὴ ἐξαιρουμένων εἰδῶν*, εἶναι ὄχι μόνον περιττή, ἀλλὰ καθιστᾷ ἀκατανόητον τὸ ἄρθρον τοῦτο, διότι

τὰ τοιαῦτα παντοῦ ὑπόκεινται εἰς φορολογίαν καὶ εἰς τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος δήμους, μόνον ἡ προσθήκη τοῦ ἐπὶ τῶν αὐτῶν φόρου ἐπιτρέπεται.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 8 καὶ τὸ 9.

Ἐπὶ τοῦ 10, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι αὕτη ἐγνωμοδότησε νὰ ἐρωτηθῇ ὁ Κ. Ὑπουργός, ἂν διὰ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου τούτου ἐννοεῖται, ὅτι καθὼς ἔχουν τὸ δικαίωμα οἱ δῆμοι νὰ αὐξήσωσιν, οὕτω ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐλαττώσωσι καὶ νὰ μὴν ἐπιβάλλωσι φόρους, ὅταν δὲν θέλουν ἔχει ἀνάγκην.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι ἀναμφιβόλως τοιοῦτον εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, τοῦ ὁποίου σκοπὸς δὲν εἶναι, παρὰ νὰ προσδιορίσῃ τὸν ἀνώτατον ὅρον, εἰς τὸν ὁποῖον δύνανται νὰ φθάσωσιν οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἔπρεπε τοὐλάχιστον νὰ προστεθῇ ἡ φράσις, καθόσον δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸν παρόντα Νόμον, καθότι, ἄλλως πως διατασσόντων τῶν προγενεστέρων ἐκείνων καὶ ἄλλως τοῦ παρόντος, ἀρου μάλιστα αἱ διατάξεις ἐκείνων καθιεροῦνται, καταντᾷ ἀντίφασις καὶ εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἀκριβὴς ἑρμηνεία.

Προτείνει ἄλλος, νὰ σημειωθῇ τοῦτο εἰς τὰ πρακτικά, διὰ νὰ μὴν ἀργοπορήσῃ ὁ Νόμος, ἐπὶ δὲ τῇ παρατηρήσει ἄλλων, ὅτι οἱ τελευταῖοι ὑπερισχύουν τῶν πρώτων Νόμων ἀντιπαρετηρήθη, ὅτι ὁ τελευταῖος Νόμος ἐνισχύει ὅλας τὰς διατάξεις τῶν προγενεστέρων, δι' ὃ ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ σημειωθῇ τοῦτο εἰς τὰ πρακτικά.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 10.

Ἐπὶ τοῦ 11, παρατηρεῖ τις περιττὴν τὴν πρόθεσιν, *ἐπί*, εἰς τὴν λέξιν, *ἐπαύξησιν*.

Ἕτερος λέγει, ὅτι οὐδεμία φυλάττεται ἀναλογία εἰς τὴν φορολογίαν τῶν μικρῶν καὶ μεγάλων ζώων, ἐνῷ διπλασιάζεται ἡ τῶν μεγάλων εἰς 16 καὶ 32 λεπτὰ, ἐνῷ ἡ τῶν μικρῶν ζώων δὲν θέλει ὑπερβῇ ποτὲ τὰ ἓξ.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 11.

Ἐπὶ τοῦ 12 παρατηροῦσι τινὲς, ὅτι εἰς τὰ περισσότερα μέρη τοῦ Κράτους, οἱ ἔγγειοι φόροι ἀπεδόθησαν ἤδη, ὅθεν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. τούτου ἀπαιτοῦσα, τὴν *συνήμα* μὲ τὸν φόρον τοῦ Δημοσίου ἀπόδοσιν τοῦ δημοτικοῦ, εἶναι ἀνεκτέλεστοι· δι' ὃ φρονεῖ νὰ προστεθῇ, ὅτι ὅπου ἐσυνάχθησαν οἱ

ἔγγειοι τοῦ Δημοσίου φόροι, νὰ ἀπαιτηθῶσιν οἱ δημοτικοὶ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διπλοτύπων τοῦ Δημοσίου.

Προτείνουν τινὲς, νὰ διορθωθῇ τοῦτο δι' ἐγκυκλίων ὁδηγιῶν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 12.

Ἐπὶ τοῦ 13, λέγει τις, ὅτι μεγάλαι καταχρήσεις ἀκολούθησαν ἤδη εἰς τὴν πώλησιν Δημητριακῶν καρπῶν τοῦ Δημοσίου, πολλάκις ἄνευ δημοπρασίας ἐκποιηθέντων. Διὰ νὰ προληφθῇ τὸ τοιοῦτον εἰς τοὺς δήμους τοὐλάχιστον, καὶ ἐνταῦθα δι' ἐγκυκλίου νὰ διορθωθῇ ὁ Νόμος, καὶ ν' ἀνατεθῇ ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὴν συλλογὴν καὶ ἐκποίησιν τῶν φόρων εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχάς.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἑτέρας δύω παρατηρήσεις ἔκαμεν ἡ Ἐπιτροπὴ, κατὰ τὴν προεξέτασιν τοῦ Νομοσχεδίου. Πρῶτον, ὅτι τὰ χρήματα πρέπει νὰ ἀποδίδονται ἅμα εἰσπραττόμενα εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα.

Δεύτερον, ὅτι ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις ἡ τοσοῦτον ἀναγκαία, περισσότερον ἀκόμη τῆς εἰς ὀλίγα ἄτομα ἐπεκτεινομένης ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως, ἔρχεται εἰς τοιαύτην παραλυσίαν, ὥστε χρήζει τῆς ἰδιαιτέρας προσοχῆς τῆς Κυβερνήσεως, καθότι, ἐκ 200 δημοδιδασκάλων, μόλις 40 πληρώνονται τακτικῶς, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς καθυστεροῦνται πολλῶν μηνῶν ὄχι μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρων ἐτῶν οἱ μισθοὶ καὶ πολλάκις, διὰ νὰ λάβωσι μικρὸν τούτων μέρος ἀναγκάζονται νὰ πληρώνωσι 15, 20 καὶ 25 τοῖς 0/0 εἰς τοὺς εἰσπράκτορας.

Προσθέτει, ὅτι ἐπρότεινεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ πληρώνωνται ἀμέσως οἱ δημοδιδάσκαλοι παρὰ τῶν εἰσπρακτόρων τοῦ Δημοσίου, πρὶν δοθῶσι τὰ χρήματα εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα, ἀλλ' ἐπειδὴ παρετηρήθη, ὅτι τοῦτο ἤθελεν εἶναι σφετερισμὸς δικαιωμάτων τοῦ δήμου, ἐπροτάθη, νὰ συσταθῇ τοὐλάχιστον θερμῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὥστε νὰ ἐπαναλάβῃ αὐστηρῶς τὰς ὑπαρχούσας ἐγκυκλίους της, περὶ προτιμήσεως τῆς πληρωμῆς τῶν δημοδιδασκάλων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐκθέτει τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῶν δήμων, τὴν ἄτακτον διαχείρισιν τῶν πόρων των, καὶ τὴν ἔλλειψιν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀπολογισμῶν των. Παρατηρεῖ, ὅτι 3 περίπου ἑκατομμύρια κατ' ἔτος παρὰ τοῦ λαοῦ, πρὸς διατήρησιν τῶν δήμων συνεισφερόμενα, κανὲν ἢ πολλὰ ὀλίγα ἀποτελέσματα ἐπέφερον, ὥστε 30 περίπου ἑκατομμύρια ματαίως ἐδαπάνησεν ὁ λαὸς εἰς

τὰς δημοτικὰς ἀνάγκας. Ὅτι τοῦτο θεωροῦσα ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ παρόντος νόμου θέλει δυνηθῇ ν' ἀναλάβῃ πλέον ἄμεσον τὴν ἐπιτήρησίν των, πληρώνουσα μὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐνταλμάτων τοῦ Δημάρχου, ἀλλὰ πάντοτε, ὅπου αἱ κυριώτεραι ἀνάγκαι τοῦ δήμου ἤθελον τὸ ἀπαιτήσει, ἐννοουμένης δὲ ἀείποτε τῆς ἐφορίας τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, τόσον ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξιν, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῶν πόρων αὐτῶν. Τοιουτοτρόπως καὶ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος ἡ θέσις ἤθελε καταντήσει περιττὴ, καὶ ἤθελε προκύψει ἐκ τούτου οἰκονομία.

Παρατηροῦν τινὲς, ὅτι τὸ τοιοῦτον ἤθελεν εἶσθαι ἀλεθρία καταστροφὴ τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ἐπέμβασις τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν δημοτικὴν διοίκησιν καὶ αὐθικὸς σφετερισμὸς καθιερωθέντων δικαίων. Ἴσως τοιοῦτον σκοπὸν συνέλαβεν ἡ Κυβέρνησις, ἀλλὰ ἂν τοῦτο ἦναι ἤθελε, καθυποβάλῃ νέον διοργανισμὸν τῶν δήμων. Ὁ παρὼν νόμος κανὲν τοιοῦτον δὲν προβλέπει, εἰμὴ μίαν βοήθειαν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰς δημοτικὰς εἰσπράξεις, αἱ ὁποῖαι πρέπει ἀμέσως νὰ παρακατατίθενται εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι ὅταν ἐσυζητεῖτο τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἐσυζητεῖτο καὶ ἕτερον περὶ τροπολογίας τοῦ δημοτικοῦ νόμου. Ὅτι ὁ καιρὸς δὲν ἐπέτρεψε, νὰ εἰσαχθῇ οὗτος εἰς τὰς Βουλὰς κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον. Ὅτι ἐπομένως τὰ ὅσα προκείμενα σχέσιν εἶχον μὲ ἀμφότερα τὰ Νομοσχέδια ταῦτα, ἀλλ' ὅτι βέβαια μὴ εἰσαχθέντος τοῦ ἑτέρου περὶ τροπολογίας τοῦ περὶ δήμων νόμου, μήτε καταργήσεις νομοτεθετηθεισῶν θέσεων, μήτε ἀνατροπὴ τοῦ ὑπάρχοντος δημοτικοῦ συστήματος δύνανται νὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος, οὐδὲ κατὰ τὸ παραμικρόν.

Παρατηροῦν τινὲς, ὅτι σκοπὸς τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἦτον νὰ ἐκθέσῃ μόνον τὰς ἀρχάς του, ὡς πρὸς τὸ δημοτικὸν σύστημα, καὶ ὅτι ὅσα εἶπε σχέσιν εἶχον μὲ ἄλλον μὴ εἰσαχθέντα εἰσέτι νόμον, διότι κατὰ τὸν προκείμενον, οὐδεμία τροπολογία ἐπιφέρεται εἰς τὸν ὑπάρχοντα δημοτικὸν, καὶ κατ' αὐτὸν μόνον διὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος δύνανται νὰ γίνωσιν πληρωμαί.

Ἡ Γερουσία, δικαιολογοῦντος τοῦτο καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἀπεφάσισε νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι ὅλα τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα θέλουν παρακατατίθεσθαι ἀμέσως εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα.

Ἑπομένως γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 13.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 14 παρατηροῦσι τινὲς, ὅτι πρῶτον: διὰ ἰδίας ἀπαριθμήσεως ὑπὸ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν γεννωμένης τῶν κατὰ τὸ θέρος βοσκούντων ζώων, θέλει καταναλωθῇ ἴσως, ἢ καὶ περισσότερα χρηματικὴ ποσότης, ἐξ ὅσης εἶναι δυνατὸν νὰ συναχθῇ ὡς δημοτικὸς φόρος, ἂν οὗτος ὑποτεθῇ ἀνὰ δύω λεπτά.

Δεύτερον, ὅτι θέλει συμβῇ σύγχυσις, ἑπομένως, ἢ ὑπεκφυγὴ τῆς πληρωμῆς, κρατοῦντος τοῦ ποιμένος ἓν μέρος εἰς τὰ παραχειμάσματα, ἢ ἐνίοτε ἄδικος ἐπιβολὴ διπλασίου φόρου, κατὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν θερινῶν βοσκημάτων. Φρονοῦσι διὰ τοῦτο καταλληλότερον, ἄνευ ἀπαριθμήσεως νὰ πληρώνεται καὶ ὁ χειμερινὸς καὶ ὁ θερινὸς φόρος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ χειμερινοῦ διπλοτύπου, ἀλλὰ πάντοτε κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν, εἰς τὸ μέρος ὅπου παρεχείμασαν τὰ ποίμνια, κατὰ δὲ τὸ ἐπίλοιπον, εἰς τὸ μέρος, ὅπου ὁ ποιμὴν εὑρίσκεται κατὰ τὸ θέρος, ἀνίσως δὲν ἤθελε φέρει ἀπόδειξιν, ὅτι ἀλλοῦ ἐπλήρωσε μέρος τοῦ θερινοῦ τούτου φόρου.

Ἐνίσταται ἄλλος τις, ὅτι ἡ θερινὴ ἀπαρίθμησις δὲν εἶναι δύσκολος καὶ ὅτι τὸ πρὸ χρόνων ὑπάρχον τοῦτο σύστημα δὲν πρέπει ν' ἀλλαχθῇ.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς προσθέτει, ὅτι πλὴν τούτου εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἐπώλησεν ὁ ποιμὴν ζῶα, ἢ νὰ τῷ ἐψόρησαν.

Παρατηροῦν τινὲς, ὅτι τὰ τοιαῦτα δὲν συμβαίνουσιν, εἰμὴ πρὶν τῆς ἐποχῆς τῆς χειμερινῆς ἀπαριθμήσεως, ἀλλ' ὅτι τέλος, ἐπειδὴ ὁ καιρὸς παρῆλθε, συνιστᾶται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ κανονισθῇ ἐπὶ τὸ καταλληλότερον διὰ τὸ μέλλον.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰ ἄρθρ. 14 καὶ 15.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 16 παρατηροῦσι τινὲς, ὅτι ἡ σύνταξίς του παρέχει ἀσαφείας, αἵτινες θέλουν ἐμποδίσει τὰς ὑπαλλήλους ἀρχὰς νὰ τὸ ἑρμηνεύσωσιν ὀρθῶς, καὶ δύναται ἑπομένως νὰ προκύψῃ ἐκ τούτου καταπίεσις τῶν φορολογουμένων. Ἡ λέξις, *σχετικὸς δῆμος*, φαίνεται ἀκαταλληλος: καὶ ὡς φαίνεται εἶναι μετάφρασις Γαλλικῆς τινὸς λέξεως, ἐνῷ ἀντὶ ταύτης ἴσως ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἡ λέξις, *οἰκεῖος*, ἢ ἄλλη τις, ἂν ἄλλη εἶναι ἡ ἔννοια. Πλὴν τούτου εἶναι ἐνδεχόμενον, να φορολογηθῇ δὶς ὁ εἰσάξας εἶδός τι καὶ πληρώσας ἤδη τὸν φόρον τῆς καταναλώσεως, ἂν τυχὸν ὕστερον μὴ δυνάμενος νὰ ἐπιτύχῃ τὴν καταναλωσίν του, ὑποχρεωθῇ νὰ τὸ μεταφέρῃ εἰς ἄλλον δῆμον.

Ἀπαντᾷ τις, ὅτι, καθόσον ἀφορᾷ τὴν διπλῆν φορολογίαν παρανοεῖ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 17, τὴν διάκρισιν δὲ τῶν εἰσάδων καὶ τελωνείων ἔθεσεν ὁ νομοθέτης, προνοῶν τὴν διὰ θαλάσσης, ἢ διὰ ξηρᾶς εἰσαγωγὴν τῶν φορολογητέων εἰδῶν.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἴσως ἡ λέξις, *σχετικὸν*, δὲν εἶναι ἡ καταλληλοτέρα, ἀλλ' ἐτέθη, διὰ νὰ ἐννοῆται διὰ ταύτης ὁ δῆμος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου μέλλει νὰ διευθυνθῇ ἑπομένως πρὸς κατανάλωσιν τὸ εἶδος, καὶ οὐχὶ μόνον ὁ δῆμος, ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ τελωνεῖον.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 16 καὶ ἑπομένως τὸ 17.

Ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου γενομένης ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ Νομοσχέδιον, διὰ 30 ψήφων λευκῶν πρὸς 1 μέλαιναν.

Μετὰ ταῦτα προσδιορίζεται ἡ 7 τοῦ τρέχοντος, ἡμέρα τρίτη, πρὸς συζήτησιν τοῦ περὶ ὑγειονομικῆς διατιμήσεως Νομοσχεδίου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Αὐγούστου 1845, ἡμέρα Τρίτη.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ διατιμήσεως τῶν Ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἐπιτροπῆς, γνωμοδοτούσης τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ τροποποιήσεων τῆς Βουλῆς.

Παρατηροῦσι τινες, ὅτι ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καθυπέβαλεν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρ' αὐτοῦ εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον καὶ διὰ τῆς ἐκθέσεώς του ἐξηγεῖ, ὅτι παραδέχεται τὰς ἐπενεχθείσας παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογίας· φέρει δὲ ταύτας σημειωμένας ἀπέναντι τοῦ Νομοσχεδίου· τοῦτο ὅμως προνοοῦσιν, ὅτι φέρει σύγχυσιν καὶ ὅτι πρέπει νὰ ζητηθῇ, ὥστε εἰς τὸ ἑξῆς ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς νὰ εἰσάγῃ τὰ νομοσχέδια, οὐχὶ πλέον, ὡς καθυποβλήθησαν εἰς τὴν Βουλήν, μὲ τὴν παρὰ πόδας μόνον σημείωσιν τῶν τροπολογιῶν, ἀλλὰ καθὼς παρ' ἐκείνης ἐτροποποιήθησαν, ἅμα ἔγιναν παραδεκταὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως αἱ τροπολογίαι.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν παρατήρησιν ταύτην.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 αὐτοῦ.

Ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου, παρατηροῦσι τινες, ὅτι τὰ πλοῖα μέχρι 5 τόνων θέλουν πληρώνει 10 λεπτά, καὶ 20 λεπτὰ τὰ ἀπὸ 6 τόνων μέχρι 25, ἀλλ' ὅτι δὲν φαίνεται, ἀφαιρεθείσης τῆς λέξεως, ἐπέκεινα, ἀπὸ τὸ πρωτότυπον Νομοσχέδιον, τί θέλουν πληρώνει τὰ ἀπὸ 25 τόνους καὶ ἐπέκεινα πλοῖα, εἰς τὰ ὁποῖα μάλιστα, ὡς ἐκ τοῦ λεκτικοῦ τῆς τροπολογίας, φαίνεται, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἀκταπλοΐα.

Ἀπεφασίσθη νὰ ζητηθῇ περὶ τούτου διασάφησις ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν καὶ ἑπομένως ἀνεβλήθη μὲν ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου συζήτησις ἐπὶ τῆς αὔριον, ἀπεφασίσθη δὲ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ Γερουσία συζητοῦσα τὰ ἑξῆς, ὡς ἀνεξάρτητα τοῦ ἀναβληθέντος.

Ἀναγινώσκεται ἑπομένως τὸ Κεφ. β'. τοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 καὶ 22 ἄνευ οὐδεμιᾶς ἰδίως τροπολογίας, ἀλλὰ καθὼς ἐτροπολογήθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, διορθωθέντων δὲ δύο μόνον γραπτικῶν λαθῶν εἰς τὸ νομοσχέδιον, δηλαδὴ ἀντικατασταθείσης τῆς λέλεως, *εἰς*, εἰς τὸ ἄρθρ. 17, ἀντὶ τῆς λέξεως, *ὡς*, πρὶν τῆς λέξεως, *ὑγρὸν*, καὶ προστεθεισῶν τῶν λέξεων, *ἄρθρ.* 19, εἰς τὴν κεφαλίδα τοῦ ἄρθρου τούτου, πρὶν τῶν λέξεων, *ἄλλοι οἱ μεμο-λυσμένοι.*

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλει μετὰ ταῦτα, ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ

Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐμήνυσεν, ὅτι ἔχει νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὸ Σῶμα Νομοσχέδιά τινα.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει ἡμέραν συνεδριάσεως τὴν αὔριον 8 τοῦ τρέχοντος, διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ Β'. κεφαλαίου τοῦ σήμερον συζητηθέντος νομοσχεδίου καὶ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνόλου, πρός δὲ καὶ πρὸς ἀκρόασιν τῶν καθυποβληθησομένων νομοσχεδίων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Αὐγούστου 1845, ἡμέρας Τετάρτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις, ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρ. τοῦ πρώτου κεφαλαίου, τοῦ περὶ διατιμήσεως τῶν ὑγειανομικῶν κτλ. δικαιωμάτων Νομοσχεδίου.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας, πρὶν ἀρχίσῃ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος συζήτησις, λέγει, ὅτι κάμνει γνωστὸν εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι ἀποβιώσαντος τοῦ Ἰω. Παπᾶ Σωτηρίου, δημοτικοῦ συμβούλου τοῦ Δήμου Οἰνιάδος, κατὰ τὸν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρ. 58 τοῦ περὶ Δήμων νόμου, ἔπρεπε νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ τὸ πρῶτον συμπληρωτικὸν μέλος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· ἦτοι ὁ Β. Βλάχος· ἀλλ' ὁ Διοικητὴς Ι. Σούτζος τὸν ἀντεκατέστησε δι' ἄλλου, ἐναντίον τοῦ νόμου. Δὲν ζητεῖ διὰ ταῦτα καμμίαν πληροφορίαν παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἀλλὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 117 τοῦ περὶ Δήμων νόμου, ἀφοῦ πληροφορηθῇ, ὅτι τὸ πρᾶγμα ἔχει οὕτως· ἐπειδὴ γενομένων ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν τοιούτων παρε-

μημάτων καὶ παραβλεπομένων, ὁ δημοτικὸς νόμος καταστρέφεται καὶ κατὰ συνέπειαν καταντᾷ προβληματικὴ ἡ νομιμότης τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι ὁ δημοτικὸς νόμος εἶναι εἰς πλήρη ἐνέργειαν, ἂν δὲ ἠκολούθησε παράβασίς του, καθὼς ἀναφέρει ὁ Κ. Γερουσιαστής, θέλει φροντίσει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐξετάσῃ καὶ διορθώσῃ τὸ πρᾶγμα.

Μεταβαίνει μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας διατάξεως.

Παρατηροῦν τινες, ὅτι διὰ τῆς γενομένης τροποποιήσεως τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὴν Βουλήν, φαίνεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἀκτοπλοΐα εἰς πλοῖα χωρητικώτερα τῶν 25 τόνων. Ὅτι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἐπαχθὲς καὶ ἐπιζήμιον εἰς τὸ ἐμπόριον.

Παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι ἐνταῦθα δὲν ἦτον ἡ καταλληλος θέσις διὰ προσδιορισμοὺς δικαιωμάτων, οὐδεμίαν ἐχόντων σχέσιν μὲ τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ μόνον μὲ τὴν ναυτιλιακὴν, ἢ μὲ τὰ λιμενικὰ δικαιώματα.

Ἄλλοι ἀντιτείνουσι λέγοντες, ὅτι εἰς τὰ μικρὰ πλοῖα, μηδὲν, ἢ ὀλίγον τι πληρώνοντα, διὰ τὴν ὑγειονομικὴν πιστοποίησιν ἀντὶ ταύτης ἐπιβάλλεται τὸ τέλος τῆς ἀδείας τῆς ἀκτοπλοΐας.

Ὅτι διὰ τῆς ἐπενεχθείσης παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογίας, δὲν ἀπαγορεύεται εἰς τὰ μεγαλήτερα τῶν 25 τόνων ἡ ἀκτοπλοΐα, ἀλλὰ μόνον δὲν ὑπάγονται ταῦτα εἰς ἰδιαιτέραν πρὸς ἐξάσκησιν ταύτης ἄδειαν, ἐνῷ δι' ἐκεῖνα ὑπάρχει τὸ τέλος τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς ὑγειονομικῆς πιστοποιήσεως.

Ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους παραδέχεται τὸ ἄρθρον 5, ἄνευ τροπολογίας.

Μετὰ ταῦτα, ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου γενομένης, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον, ἔχον ὡς ἀνεγνώσθη εἰς τὴν ἀπὸ 6 Ἰουλίου Ε. Ε. συνεδρίασιν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων τοῦ Κράτους καὶ περὶ τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν, καὶ Νομοσχέδιον, λέγων, ὅτι ἡ γενικὴ περὶ τῆς ἀρχῆς τούτου αἰτιολογικὴ ἔκθεσις εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν πρὸ πολλοῦ καθυποβληθεῖσαν εἰς τὴν Βουλήν, δημοσιευθεῖσα δὲ ἤδη ὁμοῦ μὲ τὰ πρακτικὰ, ἐκθέσεις κτλ.

Ἀναγινώσκει ἐπομένως ἑτέραν ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον, περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους, περὶ τοῦ ὁποίου ὡσαύτως λέγει, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αἰτιολογικὴ ἔκθεσις εἶναι, ἡ

αὐτὴ ὡς τὴν εἰς τὴν Βουλὴν καθυποβληθεῖσαν καὶ δημοσιευθεῖσαν, ὡς ἀνωτέρω.

Αἱ ἀναγνωσθεῖσαι ἐκθέσεις καὶ τὰ Νομοσχέδια ἔχουσιν ὡς ἑρεξῆς.

Ἔκθεσις

Περὶ διοργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων τοῦ Κράτους

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσάξω εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ περὶ διοργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν ἐγένετο δεκτὸν παρ' αὐτῆς μετά τινων τροπολογιῶν, τὰς ὁποίας παρεδέχθη ἡ Α. Μ. ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Νομοσχεδίου Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἡ εἰσαγωγικὴ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸ καὶ αἱ συζητήσεις τῆς Βουλῆς ἐπ' αὐτοῦ εὑρίσκονται καταχωρημένα εἰς τὰ τυπωμένα πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, Συνεδριάσεις ΟΣΤ'. ΡΒ'. ΡΗ'. σελίδες 267, 547 659· ἐνταῦθα δὲ περιορίζομαι εἰς τὸ νὰ ἐκθέσω τὰς γενομένας τροπολογίας τῆς Βουλῆς, καὶ τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν αὗται στηρίζονται· ἔχουσι δὲ ὡς ἑρεξῆς.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 καὶ 2 δὲν ἐγένετο καμμία τροπολογία.

Τὸ ἄρθρον 3 ἐτροποποιήθη ὡς ἑρεξῆς, χάριν οἰκονομίας.

Ὁ διορισμὸς τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως συνεπάγεται τὸν ἐλάττωσιν ἑνὸς τῶν Γραμματαρχῶν, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα ἀναδέχεται αὐτός. Ἐξαλείφθη δὲ ἀπὸ τὰ προσδιορίζοντα τὸ ποσὸν τοῦ προσωπικοῦ ἑκάστου Ὑπουργείου, *ὁ Γενικὸς Γραμματεύς*, καὶ ἐπομένως ἐσημειώθη εἰς τὰ πρακτικὰ ὡς ἁπλῆ προτροπὴ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ἐπειδὴ εἰς τινα τῶν Ὑπουργείων ἡ ὑπηρεσία δὲν

ἔλαβεν εἰσέτι μεγάλην ἀνάπτυξιν, οὔτε ἔχουσι πολλοὺς κλάδους, καὶ δύνανται νὰ διεξαχθῶσιν αἱ ὑποθέσεις καὶ ἄνευ Γενικοῦ Γραμματέως, ἡ Κυβέρνησις νὰ διορίσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος Γενικοὺς Γραμματεῖς εἰς ἐκεῖνα μόνον τὰ Ὑπουργεῖα, τὰ ὁποῖα ἔχουν χρείαν ἀπαραίτητον τούτων.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4, 5, 6 καὶ 7 τοῦ Νομοσχεδίου δὲν ἐπηνέχθη καμμία τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 ἐγένετο προσθήκη ἑνὸς Τμηματάρχου, διὰ τὸν λόγον, ὅτι, τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διηρημένου ὄντος εἰς τρία τμήματα, εἶπετο ἀναγκαίως νὰ ἔχῃ καὶ τρεῖς τμηματάρχας.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 ἐγένετο ἐλάττωσις ἑνὸς γραφέως, ἀποφηναμένου τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, ὅτι 4 γραφεῖς εἶναι ἀρκετοὶ διὰ τὸ γραφεῖόν του.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 ἔγεινεν ἀφαίρεσις ἑνὸς μόνον κλητῆρος.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 δὲν ἔγεινε καμμία τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 12 ἐγένετο ἐλάττωσις τριῶν Γραφέων, συναινέσαντος εἰς τοῦτο καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 13, 14 καὶ 15 δὲν ἐγένετο καμμία τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 16 ἔγεινεν ἐλάττωσις τῆς μισθοδοσίας τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς Ὑπουργείοις ὑπαλλήλων, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ τοῦ εἰσαγομένου Νομοσχεδίου καταφαίνεται, χάριν οἰκονομίας· εἰς τοῦτο συνήνεσε καὶ τὸ Ὑπουργεῖον.

Τὸ ἄρθρον 17 ἐτροπολογήθη, ὡς εἰς τὸ εἰσαγόμενον Νομοσχέδιον, ἐπειδὴ ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῶσι διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος καὶ ἡ ἁρμοδιότης καὶ τὰ καθήκοντα ἑνὸς ἑκάστου ὑπαλλήλου πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρων 18 καὶ 19 δὲν ἐπηνέχθη καμμία τροπολογία.

Οὕτως ἔχουσιν αἱ τροπολογίαι αἱ ἐπενεχθεῖσαι παρὰ τῆς

Βουλῆς, καὶ παραδεχθεῖσα, παρὰ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Αὐγούστου 1845.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ

Ο Θ Ω Ν. κτ.λ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν ὡς ἑρεξῆς.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον, γενόμενον δεκτὸν ἀπὸ τὴν Βουλήν, μὲ διορθώσεις, τὰς ὁποίας ἀπεδέχθημεν, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν ἡμέτερον Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἄλλων ἡμετέρων Ὑπουργῶν, κατὰ τὴν συζήτησιν.

ΜΕΡΟΣ Α.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ὑπουργείων προσδιορίζεται ὡς ἑρεξῆς.

α.) Τὸ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

β΄.) Τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

γ΄.) Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

δ΄.) Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.

ε΄.) Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

ς΄.) Τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

ζ΄.) Τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν.

2. Ἑκάστου Ὑπουργείου προϊσταται εἷς Ὑπουργὸς, δύναται μολονταῦτα ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς νὰ διευθύνῃ συγχρόνως πλειότερα Ὑπουργεῖα.

3. Ἡ Ἐσωτερικὴ ὑπηρεσία τῶν Ὑπουργείων, διαιρουμένη εἰς τμήματα, ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἔχοντος ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του τὸ ἀκόλουθον προσωπικόν.

Ἕνα Γενικὸν Γραμματέα.

Τμηματάρχας α. καὶ β΄. τάξεως.

Γραμματεῖς α καὶ δ΄ τάξεως.

Γραφεῖς α. δ΄. καὶ γ΄. τάξεως. καὶ

Κλητῆρας α. καὶ δ΄. τάξεως.

Ὁ διορισμὸς τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως συνεπάγει τὴν ἐλάτ-

τωσιν ενός των Τμηματαρχών, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα ἀναδέχεται αὐτός.

Ἄρθρ. 4. Οἱ γραφεῖς καὶ οἱ κλητῆρες διορίζονται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

5. Ὅταν εἷς ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ διοριζομένων ὑπαλλήλων διετρίβη, ὑπηρετήσας διαρκῶς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ δύω κατὰ συνέχειαν ἔτη, δὲν δύναται νὰ ἀπολυθῇ, εἰμὴ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

6. Οὐδεὶς ὑπάλληλος δύναται νὰ διορισθῇ, ἢ προαχθῇ εἰς θέσιν ἀνωτέραν, εἰς ἣν διορίζει Ὑπουργὸς ἐξ ἰδίας ἁρμοδιότητος, ἂν δὲν ὑπηρέτησε τοὐλάχιστον δύω ἔτη εἰς τὴν ἀμέσως κατωτέραν· μεταξὺ δὲ τῶν ὁμοιοβάθμων προτιμᾶται ὁ ἱκανότερος, ἠθικώτερος καὶ ἐπιμελέστερος.

7. Οἱ ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενοι ἀκόλουθοι τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ ἡμῶν Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων Ὑπουργείου, ὀφείλουν νὰ ὑπηρετήσουν ἀμισθὶ ἓξ τοὐλάχιστον μῆνας· ἂν δὲ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης δὲν δώσωσι δείγματα ἱκανότητος, ἢ δὲν φανῶσι κατάλληλοι, ἀπολύονται καὶ ἀντικαθίστανται ὑπ' ἄλλων.

8. Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου σύγκειται ἀπὸ

Τρεῖς Τμηματάρχας.
Τρεῖς Γραμματεῖς ἁ. καὶ β'. τάξεως.
Τρεῖς ἀκολούθους, καὶ
Δύω Κλητῆρας.

Ἄρθρ. 9. Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργείου σύγκειται ἀπὸ

Ἕνα Τμηματάρχην.
Τρεῖς Γραμματεῖς ἁ. καὶ β'. τάξεως.
Τέσσαρας Γραφεῖς ἁ. β'. καὶ γ'. τάξεως, καὶ δυὼ Κλητῆρας.

10. Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν σύγκειται ἀπὸ

Τέσσαρας Τμηματάρχας.
Δέκα Γραμματεῖς ἁ. καὶ β'. τάξεως.
Δέκα Γραφεῖς ἁ. β'. καὶ γ' τάξεως, καὶ δύω Κλητῆρας.

11. Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως σύγκειται ἀπὸ

Δύω Τμηματάρχας.
Τρεῖς Γραμματεῖς ἁ. καὶ β'. τάξεως.
Τρεῖς Γραφεῖς ἁ. β'. καὶ γ'. τάξεως, καὶ δύω Κλητῆρας.

Ἄρθρ. 12. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Γενικ. Λογιστηρίου, σύγκειται ἀπὸ

Πέντε Τμηματάρχας.
Δώδεκα Γραμματεῖς ἁ. καὶ β'. τάξεως.
Δεκαπέντε Γραφεῖς ἁ. β'. καὶ γ'. τάξεως· καὶ
Τρεῖς Κλητῆρας.

13. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν σύγκειται ἀπὸ

Τέσσαρας Τμηματάρχας, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Λογιστηρίου,
Ἕνα Ἀρχιατρόν·

Ὁ Γενικ. Γραμματεὺς καὶ οἱ Τμηματάρχαι θέλουν εἶσθαι ἀνώτεροι Ἀξιωματικοί, ἢ ἰσοβάθμιοι στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι.

Ἕνα ὑπασπιστὴν τοῦ Ὑπουργοῦ·

Ἑπτὰ Ἀξιωματικοὺς καὶ Οἰκονομικοὺς καὶ Ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους, ἀντὶ Γραμματέων.

Ὅλοι οὗτοι θέλουν εἶσθαι κατώτεροι Ἀξιωματικοί, ἢ ἰσοβάθμιοι στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι.

Τρεῖς ἑτέρους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους μὲ βαθμὸν Γραμματέως.

Ἅμα δὲ κενωθῶσιν αἱ θέσεις αὗται, θέλουν διορισθῇ καὶ εἰς αὐτὰς κατώτεροι ἀξιωματικοί, ἢ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι.

Δώδεκα ὑπαξιωματικούς, ἢ στρατιώτας, ἀντὶ γραφέων καὶ βοηθῶν, καὶ δύο Κλητῆρας.

14. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν σύγκειται ἀπὸ

Ἕνα Τμηματάρχην·
Δύο ἀξιωματικοὺς ἐκπληροῦντας ἔργα Γραμματέων·

Πρὸς τὸ παρὸν δὲ κατ' ἐξαίρεσιν αἱ σημειωθεῖσαι αὗται θέσεις δύνανται ν' ἀναπληρωθῶσι καὶ ἀπὸ πολιτικοὺς ὑπαλλήλους.

Ἕνα φρουτιστὴν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ·
Ἕνα ὑπασπιστὴν τοῦ Ὑπουργοῦ·
Δύο γραφεῖς καὶ δύο Κλητῆρας·

15. Ἐκτὸς τῶν ἄνω εἰρημένων ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων, διορίζεται εἷς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μὲ βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Γραμματέως ἁ. τάξεως καὶ δύο Κλητῆρες.

Ὁ Γραμματεὺς προτείνεται παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, οἱ δὲ Κλητῆρες διορίζονται παρ' αὐτοῦ.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Ἄρθρ. 16. Οἱ μισθοὶ τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς Ὑπουργείοις προσδιορίζονται ὡς ἑρεξῆς:

Ὁ τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κατὰ μῆνα.	Δραχ.	1,200
Ὁ τοῦ Ὑπουργοῦ	»	800
Ὁ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως	»	400
Ὁ τοῦ Τμηματάρχου Α. τάξεως	»	300
» » Β'. »	»	250
Ὁ τοῦ Γραμματέως Α. τάξεως	»	200
» » Β'.	»	160
Ὁ τοῦ Γραφέως Α. τάξεως	»	100
» » Β'. »	»	80
» » Γ'. »	»	60

Εἰς τοὺς παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείῳ ἀκολούθους ἀντιμισθία οὐχὶ ἀνώτερα τῶν 60 ἑξήκοντα δραχμῶν κατὰ μῆνα

	Δραχ.	
Ὁ τοῦ Κλητῆρος Α. τάξεως	»	60
» Β'. »	»	50

Οἱ Τμηματάρχαι καὶ λοιποὶ ὑπ' αὐτοὺς Ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν τοῖς Ὑπουργείοις τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν, δὲν λαμβάνουν εἰμὴ τὸν τῆς ἐνεργείας μισθὸν τοῦ βαθμοῦ των.

Οἱ δὲ ὑπασπισταὶ τῶν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργῶν λαμβάνουν τὸ κανονισμένον μηνιαῖον ἐπιμίσθιον, ἀναλόγως τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει ἕκαστος.

Οἱ παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείῳ ὑπαξιωματικοὶ ἢ στρατιῶται, προσλαμβανόμενοι ἐκ τῶν Σωμάτων τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ, λαμβάνουν μηνιαίαν ἀμοιβὴν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 30 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 17. Ἡ διαίρεσις τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν Ὑπουργείων, ὡς καὶ ἡ ἀριθμοδότησις καὶ τὰ καθήκοντα ἑκάστου τῶν ἐν αὐτοῖς ὑπαλλήλων, θέλουν κανονισθῆ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, καὶ θέλουν δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

18. Ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε διδόμενοι βαθμοὶ Διευθυντοῦ, Ὑπουργικοῦ Συμβούλου καὶ Ὑπουργικοῦ Παρέδρου παύουν, ἀφ'

ἧς ἡμέρας διοργανισθῆ καὶ διορισθῆ τὸ προσωπικὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

19. Ὅλαι αἱ εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀντιβαίνουσαι διατάξεις τῶν ἀπὸ 3/15 Ἀπριλίου 1833 καὶ ἑπομένων διαταγμάτων ἀκυροῦνται.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον δημοσιευθησόμενον διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Αὐγούστου 1843.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἔκθεσις

Περὶ Διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσάξω εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ περὶ Διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους καὶ περὶ μισθοδοσίας τῶν Νομαρχῶν καὶ ὑπαλλήλων αὐτῶν Νομοσχέδιον. Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο συζητηθὲν ἤδη, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν Βουλήν, ἐγένετο δεκτὸν παρ' αὐτῆς μετά τινων τροπολογιῶν, τὰς ὁποίας παρεδέχθη καὶ ἡ Α. Μ. ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ Διατάγματος τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Νομοσχεδίου.

Ὅλα τὰ ἀναγόμενα εἰς τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἔγγραφα εὑρίσκονται δημοσιευμένα εἰς τὰ τυπωμένα πρακτικὰ τῆς Βουλῆς: καὶ ἡ μὲν εἰσαγωγικὴ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου καὶ τὸ ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον εὑρίσκονται καταχωρημένα εἰς τὴν Συνεδρίασιν ΟΣΤ'. σελίδα 274. Ἡ δὲ Ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου εὑρίσκεται καταχωρημένη εἰς τὰ αὐτὰ πρακτικὰ Συνεδρίασις ΡΕ'. σελὶς 584. Τὰ δὲ πρακτικὰ τῆς συζητήσεως τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου εὑρίσκονται καταχωρημένα εἰς τὰς Συνεδριάσεις ΡΗ'. ΡΘ'. ΡΙ'. σελίδας 661—690.

Μ' ὅλον τοῦτο πρὸς πλειοτέραν εὐκολίαν ἐνόμισα κατάλληλον νὰ ἐκθέσω ἐνταῦθα τὰς τροπολογίας, τὰς ὁποίας ἡ Βουλὴ ἐπήνεγκε, καὶ τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν στηρίζονται αὐταὶ· ἔχουσι δὲ ὡς ἑρεξῆς.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρ. 1—4 δὲν ἐγένετο καμμία τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 5 § 1 ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν προσθήκην, ἔχουσαν οὕτως «περιλαμβάνουσαν καὶ τὸ Γαλαξειδιον.» Ἡ προσθήκη αὕτη εἰσήχθη, διὰ νὰ γίνῃ μνεία περὶ τῆς πόλεως Γαλαξειδίου, διακρινομένης κατὰ τὸ Ναυτικόν της.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 οὐδεμία τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 7 § 6 ἐγένετο ἡ προσθήκη «καὶ Ἑρμιονίδος» διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὸ Κρανίδι διακρίνεται κατὰ τὸ Ναυτικόν του, καὶ διότι ἡ Ἑρμιονὶς ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐκλεκτικὴν περιφέρειαν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 8 μέχρι τοῦ 12 οὐδεμία τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 13: ἡ εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε τὴν ἑξῆς τροπολογίαν. «Ἡ περιφέρεια ἑκάστης » Ἐπαρχίας διατηρεῖται, ὡς ὡρίσθη διὰ τοῦ ἀπὸ 3/15 » Ἀπριλίου 1833 Διατάγματος καὶ διὰ μεταγενεστέ» ρων ἀποφάσεων· πᾶσα δὲ κατὰ τοῦτο μεταβολὴ δὲν » θέλει γίνεσθαι εἰμὴ διὰ Νόμου, προηγουμένης γνω» μοδοτήσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ, ἢ Ἐπαρχιακοῦ Συμ» βουλίου.»

Ὁ λόγος εἶναι, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ διαίρεσις τοῦ Κράτους εἰς Νομαρχίας καὶ Ἐπαρχίας γίνεται διὰ Νόμου, ἕπεται ὅτι πᾶσα τροπολογία περὶ τὴν διαίρεσιν ταύτην πρέπει νὰ γίνεται διὰ Νόμου. Ἐκτὸς τούτου ἡ εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ παρέστησεν, ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι κριτὴς ἁρμοδιώτερος παρὰ τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια, διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν Ἐπαρχιῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 14 ἐγένετο ἡ ἀκόλουθος τροπολογία «αἱ ἕδραι τῶν Νομαρχῶν θέλουν προσδιορισθῆ διὰ

» Β. Διατάγματος, πᾶσα δὲ κατὰ τοῦτο μεταβολὴ δὲν » θέλει γίνεσθαι εἰς τὸ ἑξῆς, εἰμὴ προηγουμένης γνω» μοδοτήσεως τοῦ ἁρμοδίου Νομαρχιακοῦ, ἢ Ἐπαρ» χιακοῦ Συμβουλίου.» Ἐνταῦθα ἐγένετο λόγος πολὺς περὶ συστάσεως Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, καὶ μετὰ ἱκανὴν συζήτησιν ἀπεφασίσθη νὰ γείνῃ δεκτὴ ἡ σύστασις τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, χωρὶς νὰ προδικασθῇ τὸ περὶ Ἐπαρχιακῶν, τὰ ὁποῖα ἐθεωρήθησαν ὡς ὑπάρχοντα.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 15 § 6'. «εἰς τὸν Νομάρχην ἀνα» τίθεται ἡ ἀπ' εὐθείας Διοίκησις τῆς Ἐπαρχίας, ὅπου » κεῖται ἡ πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ, καθὼς δύναται » ν' ἀνατεθῇ εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλης Ἐπαρχίας, ἡ Διοί» κησις». Ἐνταῦθα ἀνετέθη ὁριστικῶς εἰς τὸν Νομάρχην ἡ Διοίκησις τῆς Ἐπαρχίας, ὅπου κεῖται ἡ πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ, ἐνῷ κατὰ τὸ Νομοσχέδιον ἠδύνατο καὶ νὰ μὴν ἀνατεθῇ. Ἐπὶ τοῦ § γ'. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀντὶ τοῦ «παρὰ τῷ Νομάρχῃ» « εἰς ἕκαστον Νομὸν» διότι διὰ τῆς ἐκφράσεως τοῦ Νομοσχεδίου, λέγει ἡ εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπή, προϋποτίθεται, ὅτι τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον ἔχει νὰ ἐκπληρώσῃ παρὰ τῷ Νομάρχῃ, ἢ νὰ συμμερισθῇ καθήκοντα τῆς Διοικήσεώς του.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 16 ἐγένετο ἡ ἀκόλουθος προσθήκη: » εἰς ἑκάστην Ἐπαρχίαν ὑρίσταται ἐπαρχιακὸν Συμ» βούλιον, κατὰ τὸν περὶ τούτου Νόμον». Τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἐθεωρήθησαν ὡς ὑπάρχοντα πραγματικῶς.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 17 ἀντὶ «καθίσταται» «ὑρίσταται»: διεγράφησαν δὲ αἱ λέξεις «ἐκλεγόμενον ἀπὸ τοὺς πολίτας» ὡς περιττάι.

Τὸ ἄρθρον 18 ἐξηλείφθη ὡς περιττὸν, καθότον Νόμος ἰδιαίτερος θέλει κανονίσει τὰ περὶ οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρων 19 καὶ 20 δὲν ἔγινε καμμία τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 21 προσετέθη εἰς τὸ τέλος « προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐπάρχου, καθόσον ἀφορᾷ τὸν διορισμὸν τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τοῦ γραφείου του » διὰ τὸ σαφέστερον.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 22 ἐγένετο ἡ προσθήκη «ὡσαύτως διορίζονται καὶ ἐμβολιασταὶ» ὡς ἀναγκαίου τοῦ διορισμοῦ καὶ τούτων.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 23 προσετέθη καὶ « ἐμβολιαστῶν. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 24 ὁ μισθὸς τῶν Νομαρχῶν ἀντὶ 450 ἠλαττώθη εἰς 400 δραχμὰς· καὶ τοῦ Γραμματέως αὐτῶν εἰς 200 ἀντὶ 250 χάριν οἰκονομίας· προσετέθησαν δὲ τὰ ἑξῆς: «ἢ τῶν ἐμβολιαστῶν, ὄχι ἀνωτέρω τῶν 60 δραχμῶν.»

Τὰ ἄρθρα 25 καὶ 26 ἐξηλείφθησαν χάριν οἰκονομίας.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 27 ἠλαττώθη τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τῆς περιοδείας εἰς δραχ. 60 καὶ παρελείφθη τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ ἄρθρου, τὸ πραγματευόμενον περιοδείας τῶν διευθυνόντων πλείους τῆς μιᾶς Ἐπαρχίας, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τῆς Οἰκονομίας.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρων 28 καὶ 29 δὲν ἐγένετο καμμία τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 30 ἀντὶ «κατάλυμα» ἐσημειώθη «κατάστημα».

Οὕτως ἔχουσιν αἱ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθεῖσαι καὶ παρὰ τῆς Α. Μ. παραδεχθεῖσαι τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους καὶ περὶ μισθοδοσίας τῶν Νομαρχῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ τ.λ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν ὡς ἐριζῆς.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον γενόμενον δεκτὸν ἀπὸ τὴν Βουλὴν μὲ διορθώσεις, τὰς ὁποίας ἀπεδέχθημεν, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν ἡμέτερον Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἄρθρ. 1.

Ὁ ἀπὸ 20 Ἰουνίου (2 Ἰουλίου) 1846 περὶ Διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ Νόμος ἀκυροῦται, ἡ δὲ Ἐπικράτεια διαιρεῖται διοικητικῶς εἰς δέκα Νομοὺς καὶ 49 Ἐπαρχίας, καὶ εἰς Δήμους, εἰς ἕκαστον τῶν ὁποίων προσδιορίζεται ἡ ἀνήκουσα περιφέρεια.

Ἄρθρ. 2.

Οἱ Νομοὶ τοῦ Βασιλείου εἶναι·

I. Ὁ Νομὸς τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.
II. Ὁ Νομὸς τῆς Εὐβοίας.
III. Ὁ Νομὸς τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.
IV. Ὁ Νομὸς τῆς Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας.
V. Ὁ Νομὸς τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας.
VI. Ὁ Νομὸς τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος.
VII. Ὁ Νομὸς τῆς Ἀρκαδίας.
VIII. Ὁ Νομὸς τῆς Μεσσηνίας.
IX. Ὁ Νομὸς τῆς Λακωνίας.
X. Ὁ Νομὸς τῶν Κυκλάδων.

Ἄρθρ. 3.

Α. Ὁ Νομὸς τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας περιλαμβάνει τὰς ἀκολούθους Ἐπαρχίας·

1 Τὴν Ἐπαρχίαν Αἰγίνης.
2 Τὴν Ἐπαρχίαν Μεγαρίδος.
3 Τὴν Ἐπαρχίαν Ἀττικῆς.
4 Τὴν Ἐπαρχίαν Θηβῶν.
5 Τὴν Ἐπαρχίαν Λεβαδείας.

Ἄρθρ. 4.

Β'. Ὁ Νομὸς τῆς Εὐβοίας περιλαμβάνει·

1 Τὴν Ἐπαρχίαν Χαλκίδος.

2 Τὴν Ἐπαρχίαν Ξηρογωρίου.
3 Τὴν Ἐπαρχίαν Καρυστίας.
4 Τὴν Ἐπαρχίαν Σκοπέλου.

Ἄρθρ. 5.

Γ'. Ὁ Νομὸς τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος περιλαμβάνει·
1 Τὴν Ἐπαρχίαν Παρνασσίδος, περιλαμβάνουσαν καὶ τὸ Γαλαξείδιον.
2 Τὴν Ἐπαρχίαν Δωρίδος.
3 Τὴν Ἐπαρχίαν Λοκρίδος.
4 Τὴν Ἐπαρχίαν Φθιώτιδος.

Ἄρθρ. 6.

Δ'. Ὁ Νομὸς τῆς Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας περιλαμβάνει·
1 Τὴν Ἐπαρχίαν Βάλτου.
2 Τὴν Ἐπαρχίαν Βονίτζης καὶ Ξηρομέρου.
3 Τὴν Ἐπαρχίαν Μεσολογγίου.
4 Τὴν Ἐπαρχίαν Ναυπακτίας.
5 Τὴν Ἐπαρχίαν Τριχωνίας.
6 Τὴν Ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας.

Ἄρθρ. 7.

Ε. Ὁ Νομὸς τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας περιλαμβάνει·
1 Τὴν Ἐπαρχίαν Ναυπλίας.
2 Τὴν Ἐπαρχίαν Ἄργους.
3 Τὴν Ἐπαρχίαν Ὕδρας.
4 Τὴν ἐπαρχίαν Τροιζηνίας.
5 Τὴν Ἐπαρχίαν Σπετζῶν καὶ Ἐρμιονίδος.
6 Τὴν Ἐπαρχίαν Κορινθίας.

Ἄρθρ. 8.

ΣΤ'. Ὁ Νομὸς τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος περιλαμβάνει·
1 Τὴν Ἐπαρχίαν Πατρῶν.
2 Τὴν Ἐπαρχίαν Αἰγιαλείας.
3 Τὴν Ἐπαρχίαν Καλαβρύτων.
4 Τὴν Ἐπαρχίαν Ἠλείας.

Ἄρθρ. 9.

Ζ'. Ὁ Νομὸς τῆς Ἀρκαδίας περιλαμβάνει·
1 Τὴν Ἐπαρχίαν Μαντινείας.
2 Τὴν Ἐπαρχίαν Κυνουρίας.
3 Τὴν Ἐπαρχίαν Γόρτυνος.
4 Τὴν Ἐπαρχίαν Μεγαλοπόλεως.

Ἄρθρ. 10.

Η. Ὁ Νομὸς τῆς Μεσσηνίας περιλαμβάνει·
1 Τὴν Ἐπαρχίαν Τριπολίας.
2 Τὴν Ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας.
3 Τὴν Ἐπαρχίαν Πυλίας.
4 Τὴν Ἐπαρχίαν Μεσσήνης.
5 Τὴν Ἐπαρχίαν Καλαμῶν.

Ἄρθρ. 11.

Θ'. Ὁ Νομὸς τῆς Λακωνίας περιλαμβάνει·
1 Τὴν Ἐπαρχίαν Λακεδαίμονος.
2 Τὴν Ἐπαρχίαν Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.
3 Τὴν Ἐπαρχίαν Γυθείου.
4 Τὴν Ἐπαρχίαν Οἰτύλου.

Ἄρθρ. 12.

Ι. Ὁ Νομὸς τῶν Κυκλάδων περιλαμβάνει·
1 Τὴν Ἐπαρχίαν Σύρου.
2 Τὴν Ἐπαρχίαν Κέας.
3 Τὴν Ἐπαρχίαν Ἄνδρου.
4 Τὴν Ἐπαρχίαν Τήνου.
5 Τὴν Ἐπαρχίαν Νάξου.
6 Τὴν Ἐπαρχίαν Θήρας.
7 Τὴν Ἐπαρχίαν Μήλου.

Ἄρθρ. 13.

Ἡ περιφέρεια ἑκάστης Ἐπαρχίας διατηρεῖται, ὡς ὡρίσθη διὰ τοῦ ἀπὸ 3 (15) Ἀπριλίου 1833 διατάγματος, καὶ διὰ μεταγενεστέρων ἀποφάσεων.

Πᾶσα δὲ κατὰ τοῦτο μεταβολὴ δὲν θέλει γίνεται εἰμὴ διὰ Νόμου, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ, ἢ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 14.

Αἱ ἕδραι τῶν Νομαρχῶν καὶ Ἐπάρχων θέλουν προσδιορισθῆ διὰ Β. Διατάγματος. Πᾶσα δὲ κατὰ τοῦτο μεταβολὴ δὲν θέλει γίνεσθαι εἰς τὸ ἑξῆς, εἰμὴ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ ἁρμοδίου Νομαρχιακοῦ, ἢ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 15.

Ἑκάστου Νομοῦ ἡ ὑψηλοτάτη Διοικητικὴ διεύθυνσις ἀνατίθεται εἰς ἕνα Νομάρχην.

Εἰς τὸν Νομάρχην ἀνατίθεται ἡ ἀπ' εὐθείας Διοίκησις τῆς Ἐπαρχίας, ὅπου κεῖται ἡ πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ, κα-

θῶς δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλης Ἐπαρχίας ἡ Διοίκησις.

Εἰς ἕκαστον Νομὸν καθίσταται Συμβούλιον Νομαρχιακὸν, κατὰ τὸν περὶ τούτων Νόμον.

Ἄρθρ. 16.

Ἑκάστης Ἐπαρχίας προίσταται εἷς Ἔπαρχος· ἀλλ' ὁ αὐτὸς Ἔπαρχος δύναται νὰ διοικῇ συγχρόνως πλειοτέρας Ἐπαρχίας.

Εἰς ἑκάστην Ἐπαρχίαν ὑρίσταται Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον κατὰ τὸν περὶ τούτων Νόμον.

Ἄρθρ. 17.

Ἡ διοίκησις ἑκάστου Δήμου ἀνατίθεται εἰς ἕνα Δήμαρχον, διοριζόμενον κατὰ τὸν περὶ Δήμων Νόμον.

Παρὰ τῷ Δημάρχῳ ὑρίσταται Δημοτικὸν συμβούλιον, κατὰ τὸν περὶ τούτου Νόμον.

Ἄρθρ. 18.

Εἰς ἑκάστην Νομαρχίαν διορίζεται Γραμματεὺς μὲ βαθμὸν Τμηματάρχου β'. τάξεως, ὅστις πρὸς τοῖς ἄλλοις θέλει ἀναπληροῖ τὸν Νομάρχην ἅπαντα, ἢ κωλυόμενον.

Διορίζεται ὡσαύτως εἰς ἕκαστον Νομὸν εἷς Ἰατρὸς, ἔχων θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς γνώσεις τῆς Ἰατρικῆς, τῆς Χειρουργίας, καὶ τῆς Μαιευτικῆς.

Διορίζονται πρὸς τούτοις εἰς ὑπογραμματεὺς, εἷς πρωτοκολλιστὴς, καὶ γραφεῖς ὄχι πλειότεροι τῶν τριῶν καὶ εἷς Κλητήρ.

Ἄρθρ. 19.

Οἱ εἰς τὸ γ'. ἐδάφιον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὑπάλληλοι διορίζονται παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομάρχου.

Ἄρθρ. 20.

Παρ' ἑκάστῳ Ἐπάρχῳ διορίζεται ὡσαύτως Γραμματεὺς μὲ βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Γραμματέως ε'. τάξεως. Οὗτος πρὸς τοῖς ἄλλοις θέλει ἀναπληροῖ τὸν Ἔπαρχον ἅπαντα ἢ κωλυομένον.

Διορίζεται ὡσαύτως εἷς πρωτοκολλιστὴς, καὶ Γραφεῖς ὄχι πλειότεροι τῶν δύω, καὶ εἷς Κλητήρ.

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ὑπάλληλοι διορίζονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐπάρχου.

Ἄρθρ. 21.

Εἰς ἕκαστον Νομὸν θέλουν διορισθῇ καὶ μηχανικοὶ ἀναλόλέγως τῆς ἀνάγκης. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐμβολιασταί.

Ἄρθρ. 22.

Τὰ καθήκοντα τῶν Νομαρχῶν, Ἐπάρχων, Ἰατρῶν, Ἐμβολιαστῶν θέλουν προσδιορισθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

ΜΕΡΟΣ. Β'.

Ἄρθρ. 23.

Ἡ μισθοδοσία τοῦ Νομάρχου προσδιορίζεται κατὰ μῆνα εἰς δραχμ.

Α. Ἡ μισθοδοσία τοῦ Νομάρχου προσδιορίζεται κατὰ μῆνα εἰς δραχμ.	400
β'. Ἡ τοῦ Γραμματέως τῆς Νομαρχίας	200
γ'. Ἡ τοῦ Ἰατροῦ τοῦ Νομοῦ	150
δ'. Ἡ τοῦ Ἐπάρχου	200
ε'. Ἡ τοῦ Γραμματέως αὐτοῦ	120
ς'. Ἡ τοῦ Ὑπογραμματέως τοῦ Νομάρχου	120
ζ'. Ἡ τοῦ πρωτοκολλιστοῦ, τοῦ Νομάρχου καὶ Ἐπάρχου	60
η'. Ἡ τοῦ Γραφέως τοῦ Νομάρχου καὶ Ἐπάρχου.	50
θ'. Ἡ τῶν Ἐμβολιαστῶν ὄχι ἀνωτέρα τῶν δραχμ.	60
ι'. Ἡ τοῦ Κλητῆρος τοῦ Νομάρχου καὶ Ἐπάρχου	30

Ἄρθρ. 24.

Ἔξοδα περιοδείας χορηγοῦνται:

Εἰς μὲν τὸ Νομάρχην κατ' ἔτος	600
Εἰς δὲ τὸν Ἔπαρχον	200

Ἄρθρ. 25.

Δι' ἔξοδα γραφικῆς ὕλης καὶ θερμάνσεως:

Εἰς μὲν τὸν Νομάρχην κατὰ μῆνα δραχ.	50
Εἰς δὲ τὸν Ἔπαρχον	25
Εἰς τοὺς Ἐπάρχους τοὺς διευθύνοντας πλειοτέρας ἐπαρχίας	35

Ἄρθρ. 26.

Διὰ τὰ ἔξοδα τῆς περιοδείας καὶ τῆς γραφικῆς ὕλης δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ δώσουν λόγον, οὔτε ὁ Νομάρχης, οὔτε ὁ Ἔπαρχος.

Ἄρθρ. 27.

Εἰς τὸν Νομάρχην καὶ Ἔπαρχον θέλει δοθῇ τὸ ἀναγκαῖον κατάστημα δημοσίαις δαπάναις, καθὼς καὶ τὰ σκεύη διὰ τὴν πρώτην ἀποκατάστασιν τοῦ γραφείου αὐτῶν.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐκτελέσῃ τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Αὐγούστου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ τυπωθῶσι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος Νομοσχέδια καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, μετὰ δὲ τὴν ἐκτύπωσιν καὶ διανομήν των, νὰ συνέλθωσι τὰ τμήματα τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν πρὸς προσξέτασιν αὐτῶν καὶ διορισμὸν Ἐπιτροπῶν, διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν Νομοσχεδίων τούτων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 10 Αὐγούστου 1845, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 14 Αὐγούστου 1845, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἐδημοσιεύθη μὲν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὁ κατάλογος τῶν πρώτων διορισθέντων Γερουσιαστῶν, ἀλλ' ὅτι τὰ εἰδικὰ ἑκάστου Γερουσιαστοῦ διατάγματα, δὲν ἐδημοσιεύθησαν ὁλόκληρα. Προτείνει λοιπὸν, νὰ κατατεθῶσι ταῦτα εἰς τὸ Γραφεῖον διὰ νὰ ἐξελεγχθῶσι καὶ δημοσιευθῶσι κατὰ τὴν τάξιν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰς πολλὰ τῶν διαταγμάτων τούτων φαίνεται μόνον ἓν μέρος τῶν προσόντων ἑκάστου, καὶ οὐχὶ ὅλα, ὅπα δύναται νὰ ἔχῃ ἕκαστος, διὰ τοῦτο προτείνει νὰ γίνῃ βιβλίον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ σημειοῦνται ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν ἀπ' ἀρχῆς διορισθέντων Γερουσιαστῶν, μὲ τὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα ἕκαστος ἔχει, ἂν καὶ μὴ σημειωμένα εἰς τὰ διπλώματα.

Παρατηροῦσί τινες, ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶναι πρᾶτσις, τὴν ὁποίαν εἰς ἄλλην συνεδρίασιν δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Γερουσία, καθότι μάλιστα ἀφορᾷ δημοσίευσιν, ἔργον οὖσαν τῆς ἐκτελεστικῆς ἀρχῆς.

Ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι ἀνίσως ἡ δημοσίευσις ἔργον καὶ καθῆκον ἦναι τῆς Κυβερνήσεως, εἶναι ἔργον ἀρ' ἑτέρου τοῦ Γραφείου ἡ ἐξέλεγξις τῶν διπλωμάτων τούτων, ὅτι ἑπομένως ἕκαστος δύναται νὰ παρουσιάσῃ πρὸς τοῦτο τὸ δίπλωμά του εἰς τὸ Γραφεῖον.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ὅσοι ἐκ τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν δὲν ἐπαρουσίασαν εἰσέτι τὰ διπλώματά των εἰς τὸ Γραφεῖον, νὰ τὰ παρουσιάσωσι, διὰ νὰ τὰ λάβῃ τοῦτο ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν τάξιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει τὸ ἑξῆς Νομοσχέδιον, περὶ ἐξακολουθήσεως τῆς πληρωμῆς τῶν δημοσίων ἐξόδων τοῦ λήξαντος Ἰουλίου καὶ τρέχοντος Αὐγούστου.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν ὡς ἑρεξῆς.

Ἄρθρ. 1.

Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει, μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύει λογιστικὰς διατυπώσεις, τὰ μηνιαῖα ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου Ε. Ε. εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὰς Βουλὰς προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ ἔτους καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων καὶ Κανονισμῶν.

Ἄρθρ. 2.

Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουν ἐξακολουθήσει νὰ πληρώνωσιν ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ὅρων καὶ τὰ ἔξοδα τῶν δύω Νομοθετικῶν Σωμάτων κατὰ τοὺς εἰδικοὺς αὐτῶν προϋπολογισμούς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Αὐγούστου 1845.

Ὁ Θ Ω Ν

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Ζ. Ι. Βάλβης.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ συνέλθωσιν αὔθημερὸν τὰ τμήματα, καὶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς συζήτησιν τὴν ἐρχομένην πεμπτην 16 τοῦ τρέχοντος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι:
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς:
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Αὐγούστου 1845, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀναγινωσκομένων τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἐνίσταταί τις, ὅτι δὲν ἀπεφάσισεν ἡ Γερουσία νὰ δοθῶσι τὰ διπλώματα τῶν Γερουσιαστῶν εἰς τὸ Γραφεῖον, διὰ νὰ ἐξελεχθῶσιν, ἀλλ' ἐπετράπη εἰς ὅντινα θέλει νὰ τὰ καταθέσῃ, χωρὶς ν' ἀποφασισθῇ τὸ ἀποτέλεσμα, διότι ἄλλως τοῦτο ἤθελε θεωρηθῇ ὡς πρότασις, καὶ ἑπομένως ἔπρεπε νὰ παραπεμφθῇ ἡ συζήτησις εἰς ἄλλην τινὰ Συνεδρίασιν κατὰ τοὺς περὶ προτάσεων τύπους.

Ἀντιτεινάντων ἄλλων, ὅτι τοῦτο ἀποφασισθὲν ἤδη καὶ δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἀποφασισθέντα, ὁ ἐνιστάμενος κατὰ τῶν πρακτικῶν προσέθεσεν, ὅτι ὄχι μόνον τοῦτο δὲν ἀπεφασίσθη, ἀλλὰ ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ κανονισμὸς τῆς Γερουσίας δὲν προβλέπει τι τοιοῦτον, ἐνῷ μόνον προβλέπει περὶ τῶν νέων εἰσαχθησομένων Γερουσιαστῶν. Ἑπομένως φρονεῖ, ὅτι τοιαύτη ἀπόφασις ἤθελε καταστήσει προβληματικὴν τὴν νομιμότητα τῶν πρώτων Γερουσιαστῶν, ἐνῷ οὐδεὶς διαφιλονεικεῖ τὴν νομιμότητα τοῦ διορισμοῦ των καὶ τὰ προσόντα των.

Ὁ πρωτείνας κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν τὴν κατάθεσιν τῶν διπλωμάτων, πρὸς ἐξέλεγξιν, λέγει, ὅτι ἂν ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰς παρατηρήσεις τοῦ προλαλήσαντος περὶ τῆς νομιμότητος καὶ τοῦ ἀδιαφιλονεικήτου τῶν προσόντων τῶν παλαιῶν Γερουσιαστῶν, θεωρεῖ περιττὴν καὶ ἀνακαλεῖ τὴν πρότασίν του.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰς παρατηρήσεις ταύτας, καὶ ἑπομένως ἡ πρότασις ἀνακαλεῖται, τὰ δὲ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἐπὶ τῇ παρατηρήσει τινος, ὅτι ἡ σημερινὴ συζήτησις αἴρει πᾶσαν ἀμφισβήτησιν, ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται Β. Διάταγμα περὶ τοῦ διορισμοῦ ὡς Γερουσιαστοῦ τοῦ Κ. Α. Δούκα, ἔχον ὡς ἑρεξῆς.

5185.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 70, 72 καὶ 74 τοῦ

Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Ἀδὰμ Δοῦκαν, ἀναδειχθέντα Πληρεξούσιον εἰς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις τῆς Ἐπιδαύρου καὶ τοῦ Ἄργους καὶ Ὑπουργὸν τῶν Πολεμικῶν, κατὰ τὰ 1825.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Μεταβαίνει ἡ Γερουσία εἰς τὴν ἡμερούσιον διάταξιν, καὶ ἑπομένως ἀναγινώσκεται τὸ περὶ διμήνου πιστώσεως Νομοσχέδιον.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι τὰ τμήματα λαβόντα τοῦτο ὑπ' ὄψιν δὲν ἐπέφερον οὐδεμίαν παρατήρησιν.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως παραδέχεται τὴν ἀρχήν του.

Παραδέχεται καὶ τὸ ἄρθρ. ά. καὶ β'. αὐτοῦ, καὶ ψηφοφορίας μυστικῆς ἐπὶ τοῦ συνόλου γενομένης, παραδέχεται τὸ σύνοδον τοῦ Νομοσχεδίου παμψηφεί, ἄνευ οὐδεμιᾶς τροπολογίας.

Ἀποφασίζεται ἡ 18 τοῦ μηνὸς, ἡμέρα Συνεδριάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ι. Παξιμάδης.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Αὐγούστου 1845, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἔκθεσις τοῦ Γραφείου περὶ τῆς ἐξελέγξεως τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Δούκα, ἔχουσα ὡς ἑφεξῆς.

Ἔκθεσις.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 16 Αὐγούστου ε. ε. ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας στηριζομένην ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως καὶ τῆς κατὰ τὴν 21 Ὀκτωβρίου παρελθόντος ἔτους, τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ εἰδικὸν Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ἀδὰμ Δούκα, καὶ

Ἐξετάσαν αὐτὸ, τὸ εὗρε φέρον τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Αὐγούστου 1845.

Τὸ Γραφεῖον,

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Γραφείου, καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος προσκαλεῖ τοὺς Γερουσιαστὰς Κυρίους Δ. Ὀλύμπιον καὶ Α. Λογοθέτην νὰ εἰσάξωσι τὸν νέον Γερουσιαστήν.

Ὁ εἰσαχθεὶς Κ. Γερουσιαστὴς, ἀναγνωσθέντος τοῦ περὶ τοῦ διορισμοῦ του Β. Διατάγματος, δίδει τὸν νενομισμένον ὅρκον, περὶ τοῦ ὁποίου συνετάχθη πρωτόκολλον, ὑπογραφὲν παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ὁρκίσαντος αὐτὸν ἱερέως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Αὐγούστου 1845, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ Κυρίου Κ. Μπότζαρη, αἰτοῦντος παράτασιν τῆς ἀδείας του μέχρι τῆς 15 τοῦ ἐλευσομένου Σεπτεμβρίου, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐλπίζει τὴν ἀναῤῥῶσίν του, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ καθήκοντά του. Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν αἴτησίν του, ἀποφασίσασα νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸν ἡ αἰτουμένη ἄδεια. Ἑπομένως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων Ἐπιτροπῆς ἀναγινώσκει τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς, ἥτις ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ κατὰ τὸν κανονισμόν, νὰ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη καὶ νὰ συζητηθῇ τὴν 25 τοῦ λήγοντος, ἡμέραν Σάββατον.

Ἔκθεσις.

Τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου « περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων τοῦ Κράτους. »

Κύριοι!

Ἡ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων τοῦ Κράτους καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν Ἐπιτροπὴ, συνελθοῦσα εἰς ἐπεξεργασίαν τούτου, ἅμα ἀρξαμένης τῆς συζητήσεως εὑρέθη εἰς διαφωνίαν, ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς εἰσαγωγῆς τοιούτου Νόμου.

Δύω ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηροῦντα, ὅτι μετὰ τὴν Συνταγματικὴν μεταπολίτευσιν ἀναγκαίως ἔπρεπε νὰ νομοθετηθῇ καὶ τὸ καταστατικὸν τῶν Ὑπουργείων καὶ νὰ διοργανισθῶσιν ἐπὶ τὸ καταλληλότερον αἱ θέσεις, οἱ βαθμοὶ καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν εἰς αὐτὰ ἀναγκαίων ὑπαλλήλων, σύμφωνα μὲ τὰς ἀνάγ-

κας καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ὑπηρεσίας, τῆς ὁποίας τὴν ἀνάπτυξιν συνεπάγει τὸ Συνταγματικὸν σύστημα, καὶ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔχει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐγνωμοδότησαν τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ συνόλου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Δύω δὲ ἄλλα ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπεφάνθησαν κατὰ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους,

ά.) Διότι δὲν βλέπουν τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην αὐτοῦ, ἐν ᾧ ὑπάρχει πρὸ χρόνων ὀργανικὸν περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως Διάταγμα, καθιερωθὲν ἤδη διὰ τῆς πολυχρονίου χρήσεως καὶ σύνηθες γενόμενον καὶ εἰς τὸν λαὸν καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους· ἐννοοῦσι δὲ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 3/15 Ἀπριλίου τοῦ 1833 ἔτους.

β'.) Διότι τὸν προκείμενον Νόμον τὸν θεωροῦν πολύπλοκον, διὰ τὴν παρένθεσιν ἑνὸς προσώπου μεταξὺ τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Συμβούλων, τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, καὶ διὰ τὴν διαίρεσιν ὄχι μόνον τούτων εἰς πρώτην καὶ δευτέραν τάξιν, ἀλλὰ καὶ τῶν Γραμματέων καὶ τῶν Γραφέων εἰς τρεῖς μάλιστα τάξεις, καὶ τῶν Κλητήρων ὁμοίως εἰς δύο τάξεις· καὶ ἀκολουθοῦντες τὸ πνεῦμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, τὸ ὑπαγορεῦσαν τὴν παραγγελίαν, τὴν ὁποίαν δίδει περὶ τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας, ἤθελον προτείνει νὰ ἁπλοποιήσωμεν τὸν Νόμον τοῦτον, οἷος ὁ προκείμενος, ἐὰν ὑπῆρχεν ἐν ἰσχύϊ, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐπιμένουν νὰ ὑποστηρίξουν τὸ ὑφιστάμενον ἁπλούστατον Βασιλικὸν Διάταγμα, ἐναντίον τοῦ πολυπλόκου τούτου Νόμου.

γ'.) Αἱ οἰκονομικαὶ περιστάσεις τοῦ ἔθνους μᾶς κάμνουν οὐχ ἧττον νὰ ἐπιμένωμεν συμβουλεύοντες τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νόμου, ὅταν θεωρῶμεν, ὅτι ἡ διαφορὰ τῶν ἐξόδων τούτου πρὸς τὴν τοῦ εἰρημένου Β. Διατάγματος, εἶναι ὄχι μικροτέρα τῶν 60,000 δραχ. κατ' ἔτος.

Διὰ τὸ μὴ ἐπάναγκες λοιπὸν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ

Νόμου, διὰ τὸ πολύπλοκον καὶ διὰ τὸ μὴ οἰκονομικὸν αὐτοῦ, ἀντιτείνουν εἰς τὴν παραδοχήν του. Ὁ δὲ λόγος, ὅτι τὸ ἀναφερόμενον Β. Διάταγμα δὲν μένει ἐν ἰσχύι, καθὼς ἐνομοθετήθη κατ' ἀρχάς, ὡς προστεθέντων, διὰ Διαταγμάτων μεταγενεστέρων, καὶ ἄλλων βαθμῶν: οἷον τῶν Παρέδρων ά. καὶ β'. τάξεως, τοῦ Γραφείου τῆς Δημοσίου Οἰκονομίας, τοῦ Διευθυντοῦ κ. τ. λοιπὰ, ὁ λόγος οὗτος δὲν μᾶς μεταπείθει ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐσχηματίσαμεν κατὰ πρῶτον πεποίθησιν· διότι πιστεύομεν, ὅτι οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἱ εἰσαγαγόντες καὶ νομοθετήσαντες τὸ πρωτογενὲς τοῦτο Β. Διάταγμα, καθὼς καὶ τὴν λοιπὴν ὑφισταμένην νομοθεσίαν μας, ἂν καὶ εἰς τὰ λοιπὰ δὲν ἦσαν τόσον ἁρμόδιοι νὰ νομοθετήσωσιν, ὡς μὴ γνωρίζοντες τὸν τόπον: εἰς τὸν διοργανισμὸν ὅμως τῶν Ὑπουργείων πιστεύομεν, ὅτι ἐγνώριζον καταλλήλως νὰ νομοθετήσωσιν, καὶ ἂν ἔσφαλον, πιστεύομεν, ὅτι ἔσφαλον κατὰ τὸ πλέον, καὶ ὄχι κατὰ τὸ ἔλαττον· οὐδὲ εἶχον τὴν ἀνάγκην νὰ συντέμωσι καὶ συστείλωσι τὸν ἀναγκαῖον ἀριθμὸν τῆς ὑπαλληλίας, ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶχον εἰς χεῖράς των τὴν διαχείρισιν πολλῶν ἑκατομμυρίων. Πρὸς τούτοις ὁ λόγος τῆς ἀναπτύξεως τῆς ὑπηρεσίας καὶ ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν ἐργασιῶν τῶν ὑπαλλήλων, ἀντιπαραβαλλόμενος πρὸς τὴν ἐκ τῆς πολυετοῦς ἐξασκήσεως αὐτῶν εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ὑπηρεσίας προσκτηθεῖσαν ἕξιν καὶ ἐμπειρίαν, χάνει καὶ αὐτὸς τὴν φαινομένην ἰσχύν του, τοὐλάχιστον ὡς πρὸς τὴν ἐδικήν μας πεποίθησιν, καὶ διὰ ταῦτα ἐπιμένομεν εἰς αὐτὴν, ἥτις εἶναι νὰ καταργήσῃ μὲν ἡ Κυβέρνησις σιωπηλῶς τὰ ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου διοργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων πρόσθετα Διατάγματα, νὰ ἐφαρμόσῃ δὲ μόνον εἰς τὸ ἑξῆς αὐτὸν τοῦτον τὸν ἁπλούστατον ὀργανισμόν.

Ἕτερον τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς συνεφώνησε μετὰ τῶν πρώτων ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς μόνον τοῦ Νομοσχεδίου, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

Ὅτι ὁ διὰ τοῦ ἀπὸ 3/15 Ἀπριλίου 1833 Βασιλ. Διατάγματος γενόμενος ὀργανισμὸς τῶν Ὑπουργείων

ἦτον μὲν ἁπλῶς καὶ οἰκονομικῶς σύμφωνος μὲ τὰς τότε ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ, προϊόντος τοῦ χρόνου, ἡ ὑπηρεσία ἀνεπτύσσετο καὶ μετ' οὐ πολὺ τὸ προσωπικὸν τῶν Ὑπουργικῶν ὑπαλλήλων ἐδιπλασιάσθη καὶ ἐτριπλασιάσθη καὶ νέαι βαθμολογίαι ἐνομοθετήθησαν, καὶ ἐντεῦθεν ἐσχηματίσθη τὸ πληθυμυριοῦν ἤδη τὰ Ὑπουργικὰ Γραφεῖα ὑπεράριθμον προσωπικὸν, καὶ αἱ εἰς τοῦτο δαπανώμεναι, ἄνευ ἀνάγκης, μεγάλαι χρηματικαὶ ποσότητες. Ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ περιορισθῇ ἤδη τὸ προσωπικὸν τοῦτο, ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ μνησθέντος ὀργανικοῦ Διατάγματος, ἤθελε γνωμοδοτήσει ἀδιστάκτως ὑπὲρ τοῦ μέτρου τούτου, ἀλλ' ἐκ τῆς προρηθείσης ἀναπτύξεως τῆς ὑπηρεσίας, καθισταμένου τούτου ἀκατορθώτου, ἀποβαίνει ἄφευκτος ὁ ἐκ νέου ὀργανισμὸς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ὑπουργείων καὶ τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ ἐπὶ τὸ οἰκονομικώτερον· διότι ἄλλως, ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς ὅλων ἡμῶν, ἡ οἰκονομία καὶ ἡ καλὴ καὶ ἁρμονικὴ τῶν Γραφείων τάξις δὲν κατορθοῦται.

Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ μέλος τοῦτο ἐπεφυλάχθη νὰ ἐκφράσῃ γνώμην εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν αὐτοῦ.

Προχωρήσασα ἀκολούθως ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου παρεδέχθη παμψηφεὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου, ἡ μειοψηφία ὑπεστήριξε τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως Γενικοῦ Γραμματέως, ἐπιφέρουσα τοὺς ἑξῆς λόγους.

Ὅτι ἡ θέσις αὕτη, ὑπάρξασα καὶ ἐπὶ τῶν προλαβουσῶν Κυβερνήσεων, κατὰ τὸν ἀγῶνα, παρ' ἑκάστῳ Ὑπουργείῳ, καὶ διατηρουμένη ἐν μέρει μέχρι τοῦδε εἰς τινα τῶν Ὑπουργείων, διὰ τοῦ διορισμοῦ Διευθυντῶν, καταδεικνύει τὴν ἀνάγκην, τὴν ὁποίαν ἡ πεῖρα ὑπηγόρευσε, πρὸς εὐκολίαν καὶ τακτοποίησιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν Ὑπουργείων, ὡς συγκεντρουμένης τῆς γενικῆς διευθύνσεως τοῦ

Γραφείου εἰς τὸν ἀνώτερον τοῦτον ὑπάλληλον, παρ' οὗ θέλει ἐνεργεῖται, καθ' ὅλας τὰς λεπτομερείας, ἡ ὑπηρεσία, καὶ κανονικῶς πως οἱ διάφοροι παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ ὑπάλληλοι, ὑπὸ τὴν ἀδιάκοπον ἐπιτήρησιν ἐκείνου, θέλουν συμπράττει εἰς τὴν τακτικὴν καὶ ταχεῖαν κίνησιν τῆς Διοικητικῆς μηχανῆς, διανεμομένης, ὡς ἀπὸ κέντρου, τῆς ὕλης τῶν διαφόρων ἀντικειμένων τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὰ ἁρμόδια Τμήματα, καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ κέντρον ἐπανερχομένης τῆς ἐνεργείας, πρὸς ἐξέλεγξιν τοῦ ἀποτελέσματος: ἔργα ταῦτα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀδύνατον ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἐκπληρώσῃ ἄνευ σημαντικῆς βλάβης τῆς ὑπηρεσίας. Οὗτος ὑποχρεούμενος νὰ δαπανᾷ τὸ πλεῖστον τοῦ ὑλικοῦ καιροῦ του εἰς ὑψηλότερα καὶ γενικώτερα ἔργα, τοὐτέστι νὰ συνεργάζεται μετὰ τοῦ Βασιλέως, νὰ παρευρίσκεται εἰς τὰς συζητήσεις τῶν Βουλῶν, νὰ ἐκτίθεται εἰς πολιτικὰς ἀκροάσεις, νὰ ἐνασχολῆται εἰς τὴν νομοθεσίαν καὶ νὰ διασκέπτεται εἰς Κυβερνητικὰ ἀντικείμενα ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ, δὲν θέλει ποτὲ ἐπαρκεῖ νὰ ἐποπτεύῃ, ὅσον ἀπαιτεῖται, τὰς ἐργασίας τοῦ Γραφείου τοῦ ὑπ' αὐτὸν Ὑπουργείου, οὔτε δι' ἰδίας ἀντιλήψεως νὰ γνωρίζῃ ἐντελῶς τὰ ἀντικείμενα τῆς ὑπηρεσίας. Καθίσταται λοιπὸν ἀναπόφευκτον νὰ συγκεντρώσῃ καὶ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν εὐθύνην, ὡς πρὸς ἑαυτὸν, εἰς ἕνα προϊστάμενον τοῦ Γραφείου του, διὰ τὰ ἔργα ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Ὑπουργὸς εἶναι ὑπεύθυνος ἐνώπιον τῶν Βουλῶν· τοιοῦτος δὲ προϊστάμενος εἶναι ὁ Γενικὸς Γραμματεύς, ὅστις, κατὰ τὴν γνώμην μας, συμφέρει τὰ μέγιστα νὰ ὑπάρχῃ εἰς ὅλα τὰ Ὑπουργεῖα, καθόσον μάλιστα δὲν προσγίνεται οὐδεμία ἐπαισθητὴ βλάβη εἰς τὴν οἰκονομίαν, ὡς ἐπιφορτιζομένου τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως καὶ τὰ χρέη ἑνὸς τῶν Τμηματαρχῶν.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ μειοψηφία παραδέχεται καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Γερουσίας τὴν θέσιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ὡς πάνυ ἀναγκαίαν

εἰς τὴν τακτικὴν πορείαν τῆς ὑπηρεσίας τῶν Ὑπουργείων. Ἂν γένει δὲ παρατηρεῖ, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης τοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καθυποβληθέντος ἤδη Νομοσχεδίου, καὶ τῆς τῶν τελευταίων ἐτῶν, ὅτι κατὰ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον πηγάζει διαφορὰ οἰκονομίας δραχ. 70,000, περίπου.

Ἡ πλειοψηφία ἐγνωμοδότησε περὶ τοῦ ἀχρήστου τῆς δι' αὐτοῦ νομοθετηθείσης θέσεως τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ὡς περιττῆς, διὰ τοὺς ἐφεξῆς λόγους.

Α'. Ἀφ' οὗ ἅπαξ νομοθετηθῶσι Σύμβουλοι, ἢ κατὰ τὴν τοῦ Νομοσχεδίου ἔκφρασιν Τμηματάρχαι ά. καὶ β'. τάξεως, οἵτινες θέλουν διεξάγει τὴν ὑπηρεσίαν, συνεργαζόμενοι μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, πρὸς ὃν θέλουν ὑποβάλει τὰς ἐφ' ἑκάστου ἀντικειμένου σκέψεις, διασαφήσεις, καὶ παρατηρήσεις των, δὲν βλέπομεν τὴν ἀνάγκην τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως· ἐξ ἐναντίας θεωροῦμεν τὴν θέσιν ταύτην, ὡς πολυτέλειαν, ἀντικειμένην ὄχι μόνον εἰς τὸν πρώτιστον σκοπόν μας, τὴν οἰκονομίαν, ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιον μάλιστα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Β'. Ἕκαστος Σύμβουλος, ἢ Τμηματάρχης ἐπεξεργαζόμενος μίαν οἱανδήποτε ὑπόθεσιν καὶ λαμβάνων ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν προηγουμένων καὶ τῶν καθ' ἕκαστα, εἶναι εἰς θέσιν νὰ φωτίσῃ ἀκριβέστερα τὸν προϊστάμενόν του Ὑπουργὸν περὶ αὐτῆς, χορηγῶν εἰς αὐτὸν ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις καὶ πληροφορίας. Ἂν δὲ νομοθετήσωμεν τὴν θέσιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ἕκαστος Τμηματάρχης ἀναγκαίως πρέπει νὰ ὑποβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἐργασίας του, οὗτος δὲ πάλιν εἰς τὸν Ὑπουργόν. Εἰς τοιαύτην περίσασιν, ἂν μὲν ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς ὑποβάλλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν Ὑπουργόν, ὡς τῷ τὴν παρέστησεν ὁ Τμηματάρχης, ὄχι μόνον δὲν ὠφελεῖ ἡ μεσολάβησις τούτου, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας βλέπει, διότι ἀναμφιβόλως ὁ Τμηματάρχης, ὅστις ἐπεξεργάσθη αὐτήν, ἠδύνατο κάλλιον νὰ φωτίσῃ τὸν Ὑπουργόν, παρὰ τὸν Γενικὸν Γραμ-

ματέα, δστις δὲν θέλει κάμει ἄλλο, παρὰ νὰ διακοινώσῃ εἰς τὸν Ὑπουργὸν ὅσας ἐκ τῶν διασαφήσεων καὶ ἀναπτύξεων τοῦ Τμηματάρχου διετήρησεν εἰς τὴν μνήμην του. Ἂν δὲ πάλιν θελήσῃ νὰ ἐξετάσῃ μόνος του ἑκάστην ὑπόθεσιν, τότε ποία ἡ ἀνάγκη Τμηματαρχῶν, ἐν ᾧ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ Ὑπουργικοὺς Γραμματεῖς μόνον, τοὺς ὁποίους νὰ μεταχειρίζεται ὡς Εἰσηγητάς, καὶ νὰ λείψουν οἱ Τμηματάρχαι;

Γ'. Τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον, χάριν οἰκονομίας, ἐνόμισε κατάλληλον ἡ Βουλὴ, διὰ τῆς ὁποίας ἐπέφερε τροποποιήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου 3 ἄρθρου, τὸ νὰ ἀναθέσῃ δηλ. καὶ ἔργα Τμηματάρχου εἰς τὸν Γεν. Γραμματέα, καθίσταται ἄνευ ἀποτελέσματος· καθότι, ἀφ' οὗ ἐκ τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ μόνον εἰς τὰ ἴδια αὐτοῦ καθήκοντα, τοῦ νὰ ἐπεξεργάζεται δηλονότι τὰ ἔργα τῶν λοιπῶν Τμηματαρχῶν, νὰ εἰσάγῃ ταῦτα ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ νὰ συγκεντρώνῃ ἐν γένει εἰς ἑαυτὸν τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ διευθύνῃ καὶ ἴδιον αὐτοῦ Τμῆμα;

Δ'. Ὡς ἐκ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ Γεν. Γραμματέως, ἡ ἐπιμέλεια, ὁ ζῆλος καὶ ἡ ἱκανότης τῶν λοιπῶν Τμηματαρχῶν θέλουν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, παραγνωρίζεσθαι, εἴτε ἐξ ἀντιζηλίας, ἢ τῆς φιλαυτίας τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, προσπαθοῦντος τὰ μὲν καλὰ νὰ σφετερίζεται, ὡς ἰδιά του ἔργα, τὰ δὲ ἐλλειπῆ καὶ ἐσφαλμένα, ὡς ἴδια τοῦ δεῖνος, ἢ δεῖνος Τμηματάρχου. Ἐκ τούτου θέλει μεσολαβεῖ ψυχρότης καὶ δυσαρέσκεια εἰς τοὺς προσβαλλομένους, καὶ ὁ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ζῆλός των βαθμηδὸν θέλει ἐκλείψει, καὶ τὸ χείριστον, ἡ τύχη των θέλει ἐξαρτᾶσθαι ἀπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ἄμεσον καὶ καθημερινὴν σχέσιν ἔχοντος μὲ τὸν Ὑπουργὸν, χωρὶς νὰ ἰσχύῃ, οὔτε τὸ δικαίωμα τῆς ἀρχαιότητος, οὐδὲ τὸ τῆς ἱκανότητος, διὰ νὰ διατηρῇ τοὺς κατωτέρους ὑπαλλήλους εἰς τὰς θέσεις των.

Ε'. Ἡ Συνταγματικὴ Κυβέρνησις απαιτεῖ Ὑπουργοὺς πεπαιδευμένους, ἔχοντας πεῖραν καὶ ἀκριβεῖς γνώσεις τῆς ὑπηρεσίας, καὶ δυναμένους νὰ διαθέτωσι τὰς ἐργασίμους ὥρας των ἐπωφελῶς καὶ καταλλήλως, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας, καὶ τοιοῦτοι ἔπεται, ὅτι πρέπει νὰ ἦναι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ τῆς Ἑλλάδος. Ὅταν λοιπὸν ἔχωσι τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα, δύνανται κάλλιστα νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, συνεργαζόμενοι μετὰ τῶν Συμβούλων, ἢ Τμηματαρχῶν των, καὶ συγχρόνως νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς Βουλὰς, εἰς τὰ Ὑπουργικὰ Συμβούλια κτλ. Εἰς ὅλα ταῦτα ἐπαρκοῦσιν οἱ Ὑπουργοὶ ἄλλων μεγάλων Συνταγματικῶν ἐθνῶν, ἄνευ τῆς ἀνάγκης Γενικῶν Γραμματέων, πολλῷ μᾶλλον εἰς τὴν Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἔχουν οὐδὲ τὸ πολλοστημόριον τῶν ἀσχολιῶν τῶν Ὑπουργῶν τῶν μεγάλων ἐκείνων Ἐθνῶν.

ΣΤ'. Ἡ παρέμβασις τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως φέρει ἐμπόδια καὶ εἰς τὴν ταχεῖαν ἐκτέλεσιν τῶν ὑποθέσεων· διότι πρὸς ἐκτέλεσιν μιᾶς ὑποθέσεως ἀπαιτεῖται, ὄχι μόνον νὰ πληροφορηθῇ καὶ νὰ γνωμοδοτήσῃ ὁ Τμηματάρχης, ἀλλὰ νὰ πεισθῇ καὶ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς, καὶ νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐπίσης, καὶ τελευταῖον νὰ πεισθῇ καὶ ὁ Ὑπουργός. Ἐὰν δὲ ὁ Τμηματάρχης γνωμοδοτῇ, καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς ἀντικρούῃ, τότε ὁ Ὑπουργὸς θὰ εὑρεθῇ εἰς περιπλοκὴν, μὴν ἠξεύρων ποίαν γνώμην νὰ παραδεχθῇ.

Ζ'. Ἐὰν ὁ Ὑπουργὸς ἔχῃ τὴν ἐμπιστοσύνην του εἰς τὸν Γραμματέα δὲν ἀπαντῶνται προσκόμματα· ἄλλως, ἢ πρέπει νὰ τὸν ἀποβάλῃ, καὶ τότε πᾶσα ἀλλαγὴ Ὑπουργείου θέλει συνεπάγει καὶ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, καὶ δὲν θὰ ἀποκτῶσι ποτὲ πολυχρόνιον πεῖραν οἱ τοιοῦτοι σημαντικοὶ ὑπάλληλοι, ἢ θὰ τὸν κρατήσει δυσπιστῶν καὶ ὑποπτευόμενος, ἢ μᾶλλον δίδων περισσοτέραν πίστιν εἰς τοὺς Τμηματάρχας.

Ἐπὶ τέλους ἡ πλειοψηφία ἐπρόσθεσεν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Ὑπουργὸς δύναται νὰ διαθέσῃ τὰ ἐν τῷ Γραφείῳ αὐτοῦ, ὅπως νομίζει ἁρμοδιώτερον, γνωμοδοτεῖ, ἀντὶ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ 3 ἄρθρ. νὰ τεθῇ τὸ ἑξῆς·

Ἐν καιρῷ ἀνάγκης, εἰς τῶν Τμηματαρχῶν δύναται νὰ ἐπιφορτισθῇ καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν ὑποθέσεων τῶν ἄλλων Τμημάτων. Καὶ τοῦτο θεραπεύει ὅλας τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ὅσας προτείνει ἡ μειοψηφία.

Ἡ πλειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι πρὸς τούτοις γνώμης, νὰ μεταβληθῇ ἡ ὀνομασία τοῦ Τμηματάρχου εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν μέχρι τοῦδε τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβούλου, ὡς καταλληλοτέραν καὶ περιπλέον θεωρεῖ ἀκατάλληλον τὴν διαίρεσιν τῶν Τμηματαρχῶν εἰς ἀ. καὶ β'. τάξεως, ὡς ἐπιφέρουσαν, ἄνευ οὐδενὸς λόγου, περιπλοκὰς καὶ ἀντικειμένην εἰς τὴν ἁπλοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας. Τὸ αὐτὸ παρατηρεῖ καὶ ὡς πρὸς τὴν διαίρεσιν τῶν Γραμματέων, Γραφέων καὶ Κλητήρων εἰς ἀ. β'. καὶ γ'. τάξιν.

Ἡ μειονοψηφία ἀπ' ἐναντίας συμφωνεῖ μὲ τὸ Νομοσχέδιον.

Τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5, ἐγένοντο δεκτὰ παμψηφεί.

Εἰς τὸ ἄρθρον 6, τὸ λεκτικὸν μετερρυθμίσθη, διὰ τὸ σαφέστερον, ὡς ἐφεξῆς.

Ἐντὸς τῶν θέσεων τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Ὑπουργῶν, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα, οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ, ἢ προαχθῇ εἰς ἀνωτέραν, ἂν δὲν ὑπηρέτησε κτ.λ.

Ἡ λέξις *ὁμοιοβάθμων* τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀπεδοκιμάσθη παρ' ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς ἀναρμόδιος, ἀντικαθίσταται δὲ ἀντ' αὐτῆς ἡ φράσις, *μεταξὺ τῶν ἰσοχρόνως ὑπηρετούντων.*

Εἰς τὸ 7ον ἄρθρον, ἡ δευτέρα περίοδος ἐθεωρήθη ἀπὸ ἓν μέλος, ὡς περιττή.

Ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς ἐγνωμοδότησεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ 8 ἄρθρου, ὅτι ἀντὶ τῶν παραδεδεγμένων παρὰ τῆς Βουλῆς τριῶν Τμηματαρχῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου, νὰ περιορισθῶσιν οὗτοι, χάριν οἰκονομίας, εἰς δύο, καθότι τόσοι ἀρκοῦν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ἔχοντος ὀλίγας ἀσχολίας. Ἡ δὲ μειοψηφία ἐπομένως εἰς τὴν παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθεῖσαν τροπολογίαν.

Τὸ ἄρθρον 9 ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Δύω ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐγνωμοδότησαν νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν Γραμματέων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Νομοσχεδίου, εἰς ἓξ μόνον, χάριν οἰκονομίας· ἓν δὲ τῶν μελῶν ἐπρόσθεσεν, ὅτι καὶ οἱ Γραφεῖς τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, νὰ περιορισθῶσιν εἰς ἓξ μόνον. Ἡ πλειοψηφία εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ Νομοσχέδιον.

Τὰ ἄρθρα 11 καὶ 12 ἔγιναν δεκτὰ παμψηφεί.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 13, δύω ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐγνωμοδότησαν, νὰ ἀφαιρεθῇ ὁ εἰς τὸ Νομοσχέδιον σημειούμενος ὑπασπιστὴς τοῦ Ὑπουργοῦ, ὡς περιττός.

Ἐθεωρήθησαν πρὸς τούτοις περιττὰι αἱ ἐνταῦθα ἀναφερόμεναι λέξεις, *Γενικὸς Γραμματεὺς*, ἀπὸ ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ ἕβδομος παράγραφος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 13, διορθώθη ὡς ἀκολούθως: 16 *Γραμματεῖς λαμβανομένους ἀπὸ ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς Ὑπαλλήλους, Οἰκονομικοὺς καὶ Ὑγειονομικούς.*

Τὸ ἄρθρ. 14 ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 15, εὑρέθη εἰς διαφωνίαν ἡ Ἐπιτροπή. Ἡ πλειοψηφία ἐγνωμοδότησεν, ὅτι εἶναι περιττὸς ὁ χωριστὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καθότι δύναται νὰ προσλαμβάνεται οὗτος ἀπὸ τὸ προσωπικὸν τῶν Ὑπουργείων. Προσέτι ἀπεράνθη, ὅτι εἷς Κλητὴρ ἀρκεῖ.

Ἡ μειοψηφία εἶπεν, ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ προσληφθῇ τοιοῦτος ὑπάλληλος, καθότι δὲν δύναται νὰ ἐνεργῇ τοιαύτην ὑπηρεσίαν οὐδεὶς τῶν ἄλλων ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων, ὡς ἐχόντων τὴν ἰδιαιτέραν ὑπηρεσίαν των καὶ μὴ δυναμένων νὰ

ἐργάζωνται καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τοῦ ὁποίου μάλιστα αἱ ἐργασίαι λαμβάνουν χώραν, ἐκτὸς τῶν προσδιορισμένων ἐργασίμων ὡρῶν: δηλαδὴ ἐν καιρῷ νυκτός. Ἐκτὸς τούτων, ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρέπει νὰ ἦναι σταθερὸς, διὰ νὰ γνωρίζῃ τὴν σειρὰν τῶν ὑποθέσεων.

Τὰ ἄρθρα 17, 18 καὶ 19 ἐγένοντο δεκτὰ παμψηφεί.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Αὐγούστου 1845.

Ἡ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γ. Αἰνιάν.
Ν. Μέξης.
Δ. Γ. Βούλγαρης.
Χ. Κλονάρης.
Γ. Ψύλλας.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Αὐγούστου 1845, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἑπομένως ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους ἀναγινώσκει τὴν ἔκθεσιν της.

Ἔκθεσις

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς Διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἐπεξεργασθεῖσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ περὶ Διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους κλπ. εἰς τὴν Γερουσίαν εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον, ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλει εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος τὸ ἐξαγόμενον τῶν ἐργασιῶν της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸς μὲν τὴν ἀρχὴν τῆς παραδοχῆς τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου εὑρέθη διῃρημένη εἰς δύω γνώμας, ὡς ἐρεξῆς.

Ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ προτεινομένου Νομοσχεδίου, δὲν ἐπιθυμεῖ ν᾽ ἀπασχολήσῃ τὸ Σεβ. τοῦτο Σῶμα εἰς ὅσα εἶναι ἤδη πασίγνωστα, ὅτι δηλ. ἅμα τὸ προκείμενον Νομαρχιακὸν Σύστημα ἐφηρμόσθη τῷ 1833 εἰς τὸ Κράτος, ἔτυχε πλήρους ὑποδοχῆς, καὶ ὡς σήμερον ἀπολαύει μεγάλην ὑπόληψιν πλησίον εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ περιορίζεται μόνον νὰ ἐκθέσῃ τὰ ἐρεξῆς, ἅτινα θεωρεῖ οὐσιώδη καὶ ὠφέλιμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους.

Ἀ.ον Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον θεωρεῖται ὡς ἀπαρτισμὸς τοῦ ὅλου Κυβερνητικοῦ καὶ Διοικητικοῦ Συστήματος, καθότι ἀναπληροῖ τὸ ἤδη ὑφιστάμενον μέγα κενὸν μεταξὺ τῶν Ὑπουργείων τοῦ Κράτους καὶ τῶν Διοικητικῶν ὀργάνων.

Β.ον Οἱ Νομάρχαι βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν παρ᾽ αὐτοῖς Νομαρχιακῶν Συμβουλίων διευθύνουσι τοὺς ὑπ᾽ αὐτοὺς διατελοῦντας Ἐπάρχους, χορηγοῦσιν αὐτοῖς ταχέως τὰς αἰτουμένας ὁδηγίας, καὶ ἐπιτηροῦσιν ἐκ τοῦ πλησίον αὐτὰς τὰς ὑπαλλήλους ἀρχὰς, καὶ ταῦτα φέρουσι ταχυτέραν ἐνέργειαν τῶν διοικητικῶν ἐργασιῶν, ἐν ᾧ κατὰ τὸ ἤδη ὑφιστάμενον Διοικητικὸν Σύστημα, οἱ Διοικηταὶ ὑπόχρεοι νὰ λαμβάνωσιν ἀμέσως ἀπὸ τὰ Ὑπουργεῖα τὰς ὁδηγίας των, βραδύνουσι πολλάκις ἐκ τούτου τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων των, καὶ ἐὰν δὲν θελήσωμεν νὰ εἴπωμεν, ὅτι δὲν ἐπιτηροῦνται παντελῶς, πρέπει μολαταῦτα νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἡ

γενομένη εἰς αὐτοὺς ἐπιτήρησις εἶναι πολὺ μικρά, καὶ βραδέως αὕτη ἐνεργεῖται, διὰ τὴν τοπικὴν ἀπόστασιν.

Γ'.ον Αἱ τοπικαὶ πληροφορίαι, τῶν ὁποίων ἔχει χρείαν ἡ Κυβέρνησις, διαβαίνουσαι διὰ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων καὶ τῶν Νομαρχῶν, φθάνουσιν εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως ἐντελέστεραι.

Δ'.ον Αἱ ἰδιωτικαὶ ὑποθέσεις, ὅσας ὁ Ἔπαρχος δυσκολεύεται νὰ περαιώσῃ, ἐμποροῦν νὰ διεκπεραιωθοῦν ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, καὶ τότε ὁ ἰδιώτης ἀπαλλάττεται τοῦ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Καθέδραν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ ἂν ποτὲ δὲν διεκπεραιωθῇ παρὰ τοῦ Νομάρχου ἡ ὑπόθεσίς του, καὶ οὗτος εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, πάλιν ἡ ὑπόθεσίς του θέλει λάβει συντομώτερον πέρας, καθότι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει βασισθῇ εἰς τὰς σαφεῖς πληροφορίας τοῦ Νομάρχου.

Ε'.ον Ὁ ὀργανισμὸς τῶν Δήμων, καὶ ἡ Δημοτικὴ ὑπηρεσία, ὡς εἶναι πασίγνωστον, ἔχουν ἀνάγκην βελτιώσεως καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς κανὲν περὶ τούτου μέτρον, πρὶν λάβῃ προηγουμένως τὰς ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτουμένας ἐπιτοπίους πληροφορίας. Ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅθεν, φρονεῖ, ὅτι εἶναι ἀδύνατον τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ μετ' αὐτῶν οἱ Διοικηταὶ τῶν Ἐπαρχιῶν νὰ βοηθήσουν κατὰ τοῦτο τὴν Κυβέρνησιν, διότι οἱ Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι, εἰς τοιοῦτον ἀντικείμενον, προσέχοντες μᾶλλον εἰς τὰ ἴδια τῆς Ἐπαρχίας των συμφέροντα, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἀμερόληπτοι. Ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς πείθεται, ὅτι τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια καὶ ὁ Νομάρχης δύνανται νὰ δώσουν ἀκριβεῖς καὶ ἀμερολήπτους πληροφορίας, καὶ τοιουτοτρόπως θέλει κατορθωθῇ ἡ τόσον ἐπιθυμητὴ βελτίωσις τῆς Δημοτικῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρεῖ, ὅτι θεωρούμενον τὸ Νομοσχέδιον κατὰ τὴν οἰκονομικὴν αὐτοῦ ἔποψιν συνεπιφέρει αὔξησιν τῶν ἐξόδων, ἀλλ' αὕτη δὲν θεωρεῖται τόσον ἀξία λόγου, συγκρινομένη μὲ τὰς ὠφελείας, τὰς ὁποίας ὑπόσχεται τοιοῦτον Διοικητικὸν Σύστημα.

Εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ προσβάλλῃ τις τὸ προκείμενον Νομαρχιακὸν σύστημα, ὡς ὄθεν πολυσύνθετον, παραβαλλόμενον μὲ τὸ ἤδη ἐνυπάρχον Διοικητικὸν σύστημα, ἀλλ' ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς φρονεῖ, ὅτι ἡ ἁπλότης ἐνυπάρχει εἰς τὸ τέλειον, ἀρκεῖ νὰ μὴ περιέχεταί τι περιττόν· τὸ

ἀτελὲς ποτὲ δὲν ἐμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἁπλοποίησις.

Ταῦτα ἐκθέτουσα ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς, γνωμοδοτεῖ τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Ἡ δὲ μειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς, ἂν καὶ ἀναγνωρίζῃ τὰ πλεονεκτήματα τοῦ προκειμένου Νομαρχιακοῦ συστήματος, διαμένει μολαταῦτα, ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὡς οἱ παρακατιὼν λόγοι αὐτῆς.

Ἡ μειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς, Κύριοι, δὲν ἠμπόρεσε νὰ νικήσῃ τὴν πεποίθησίν της, διὰ νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὴν πλειονοψηφίαν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, διὰ τοὺς κατωτέρω λόγους, καὶ ἰδίως, διότι τὸ Νομοσχέδιον, ὡς ἔχει, ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ οἰκονομικὸν μέτρον καὶ ἀπὸ τὴν ἁπλοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρ. 105 τοῦ Συντάγματος.

Μακρὰν τοῦ νὰ ὁδηγῆται ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως, καθὼς τινὲς πολλάκις κακῶς ἠθέλησαν νὰ χρωματίσουν καὶ ψευδῶς νὰ διαδώσουν, ὅτι πᾶσα παρατήρησις καὶ συζήτησις τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων προέρχεται ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως. Ἀπόδειξις τῆς ψευδοῦς ταύτης διαδόσεως εἶναι ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε παρουσιασθέντα Νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα μολονότι εἶχον ἀποδεδειγμένας ἐλλείψεις, ἡ Γερουσία ἔκαμε μὲν τὰς ἀπαιτουμένας παρατηρήσεις, πρὸς φωτισμὸν τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ πώποτε δὲν ἀπέρριψε κανένα, διὰ νὰ μὴ συμβῇ κἀνὲν πρόσκομμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Τρανωτέρα ἔτι ἀπόδειξις τῶν εἰλικρινῶν καὶ ἀπαθῶν παρατηρήσεων τῆς Γερουσίας εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῶν πράξεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων φαίνονται αἱ ὀρθαὶ καὶ συμφέρουσαι παρατηρήσεις τῆς Γερουσίας, καὶ μολονότι προεῖδε τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰς ἀνέφερεν ἐγκαίρως, δὲν ἐπέμεινεν ὅμως οὐδέποτε, ἀφ' οὗ ὁ ἀνήκων Ὑπουργὸς δὲν συγκατετίθετο, καὶ τοῦτο διὰ δύο λόγους, α.) διὰ νὰ μὴ συμβῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἡ παραμικρὰ δυσκολία ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας, καὶ β'.) διὰ νὰ μὴ λάβῃ χώραν καμμία ψευδὴς πρόφασις, ἢ τετορνευμένη προσποίησις, ὅτι ἡ Γερουσία ἀρνεῖται τὴν σύμπραξίν της.

Ἀπόδειξις τῶν ὀρθῶν παρατηρήσεων τῆς Γερουσίας εἶναι, ὁ τρόπος τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων, καθότι ἐν ᾧ τὸ Δημόσιον εἰσέπραττεν ἀπὸ τὸν φόρον τοῦτον δραχ. 2,100,000,

ἐκ τῶν ὁποίων, ἀφ' οὗ ἐκπεσθῶσι δραχ. 627,000, ἕνεκα τῆς ἐλαττώσεως τοῦ φόρου, ἔμελλον νὰ εἰσπραχθῶσι δραχ. 1,473,000, ἀλλὰ μόλις θὰ εἰσπραχθῶσιν ἐφέτος δρ. 900,000, ὥστε προκύπτει ζημία ἀδιαιρέτου δρ. 573,000.

Ἀπόδειξις τῶν ὀρθῶν παρατηρήσεων εἶναι ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐλαττώσεως δέκα τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ἐγγείου φόρου τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ὡς γενικώτερον, καὶ χάριν τοῦ σπόρου, καὶ οὐχὶ τινῶν εἰδῶν κατ' ἐξαίρεσιν· καὶ ἐνῷ ἐγίνετο ἡ παρατήρησις, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἀναλογεῖ σχεδὸν μὲ τὸ ποσὸν τῶν ἐξαιρετέων εἰδῶν, ἐπειδὴ δὲν ὑπερβαίνει τὰς 300,000 δραχμὰς ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπεβεβαίωνεν, ὅτι τὸ δέκατον τοῦ ἐγγείου φόρου ὑπερβαίνει τὰς 600,000 δρ. ἀλλὰ ἰδοὺ ἀποδεικνύεται ἤδη σαφέστατα εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ὅτι εἶναι ὀλιγώτερον τῶν 300,000.

Ἀπόδειξις τῶν παρατηρήσεων εἶναι, ἡ παρατήρησις διὰ τοὺς μὴ ἐντοπίους Ἐπιστάτας τῆς εἰσπράξεως καὶ ἐκποιήσεως τῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ λοιπῶν προϊόντων, ἅτινα θέλουν φέρει ἀναμφιβόλως ἐπαισθητὴν ζημίαν, τοὐλάχιστον κατὰ τὸ ἓν τρίτον, δηλαδὴ τὰ ἓξ ἑκατομμύρια δραχμῶν, τὰ ὁποῖα ἐσύναζε κατ' ἔτος τὸ Δημόσιον, ἐφέτος μόλις θὰ συνάξει τέσσαρα ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Ἀπόδειξις τῶν παρατηρήσεων εἶναι: ὅτι, ἐὰν δὲν παραδεχθοῦν τὰς παρατηρήσεις τῆς Γερουσίας εἰς τὸν περὶ Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν Νόμον, θέλει προκύψει ζημία ἐκ δραχ. 200,000, περίπου.

Ἀπόδειξις εἶναι ἡ παρατήρησις περὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφόρων: ὅτι δηλ. θέλουν ἀναγκασθῆ νὰ προσλάβουν βοηθούς, καὶ ὄχι μόνον δὲν θέλει γίνει ἡ φαινομένη ὠφέλεια, ἀλλὰ θέλει προκύψει ζημία, καὶ ἐν ᾧ τότε ἠρνοῦντο τὸν ἕνα βοηθὸν, ἤδη διωρίσθησαν περισσότεροι, καὶ ὁ μὲν εἷς λαμβάνει τακτικὸν μισθὸν, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπερνοῦν εἰς τὰ ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως καὶ ἐπιστασίας.

Ἀποδείξεις θέλουν εἶσθαι: ἡ μεταξὴ, τὸ λάδι, τὰ Τελωνεῖα καὶ τόσα ἄλλα τῶν λοιπῶν κλάδων, τὰ ὁποῖα παρατρέχομεν χάριν συντομίας, καὶ τὰ ὁποῖα ἑνώνομεν εἰς μίαν γενικὴν παρατήρησιν, ὅτι, ἐν ᾧ τὰ ἐτήσια ἔσοδα τοῦ Κράτους ὑπερέβαινον τὰ 14 ἑκατομμύρια δραχμὰς, ἐφέτος μόλις θὰ φθάσωμεν τὰ 10 ἑκατομμύρια δραχμάς. Τὰ δὲ ἐτήσια ἔξοδα, ἐν ᾧ κατὰ τὸ 1843, εἶχον ἐλαττωθῆ ὀλιγώτερον τῶν ἕνδεκα

ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἐφέτος θὰ φθάσωμεν τὰ δέκα τρία ἑκατομμύρια δραχμάς. Ὀλίγον ἂς ὑπομείνωμεν, Κύριοι, ἕως νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν ἀπολογισμόν, καὶ θέλομεν ἰδεῖ ὅλα ταῦτα ἀλάνθαστα καὶ ἴσως περισσότερα, καὶ τότε βλέπομεν, ἂν ἡ Γερουσία εἶναι μεμπτέα εἰς τὰς παρατηρήσεις της ἢ ἐπαινετέα, ἀλλὰ καὶ μολαταῦτα ἡ Γερουσία κἀνὲν Νομοσχέδιον τοῦ Ὑπουργείου δὲν ἀπέρριψεν, οὔτε τροποποιήσεις ἔκαμεν, ἀλλὰ περιωρίσθη εἰς μόνας ἁπλᾶς παρατηρήσεις, διὰ τοὺς ἀνωτέρω δύο λόγους· ὅθεν, οὔτε στάδιον πάλης ἠνοίχθη, οὔτε καταπολέμησις Νομοσχεδίων ἐξ ἀπονοίας ἐγένετο· ἄρα ἡ τοιαύτη διάδοσις εἶναι ψευδεστάτη καὶ ἀξιόμεμπτος.

Ἐρχόμεθα ἤδη εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ Νομαρχιακοῦ συστήματος. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι πρὸ δύω ἐτῶν ὅλοι σχεδὸν ἐπεθύμουν τὴν εἰσαξιν τοῦ Νομαρχιακοῦ συστήματος, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀνατρέξωμεν εἰς τὸν κυριώτερον σκοπὸν τῆς ἐπιθυμίας ταύτης, διὰ νὰ γνωρίσωμεν ἀλανθάστως κατὰ ποσὸν ἐσύμφερε τότε, καὶ κατὰ πόσον, καθὼς καὶ κατὰ ποῖον τρόπον συμφέρει σήμερον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος σύστημα, ἐπειδὴ δὲν ἦσαν τότε ἴσως ἐκεῖναι αἱ εὐκολίαι, αἵτινες ὑπάρχουν σήμερον. Ἡ τότε κοινὴ ἐπιθυμία ἦτο νὰ φθάσωμεν βαθμηδὸν εἰς τὸ Ἀντιπροσωπικὸν Συνταγματικὸν σύστημα, καὶ ἐπειδὴ εἴχομεν Δημοτικὰ καὶ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, ἐζητούσαμεν τὴν ἔμμεσον αὐτὴν δίοδον, ὥστε μὲ τὴν σύστασιν τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων νὰ ἀναβῶμεν μίαν βαθμίδα ἀντιπροσωπείας, καὶ μετ' ὀλίγον διάστημα χρόνου, νὰ φθάσωμεν εὐκόλως εἰς τὴν ἀνωτάτην. Ἀλλ' ἤδη, ὅτε ἀπροσδόκητος εὐκαιρία μᾶς ἔφερεν εἰς τὴν ἀνωτάτην ἐκείνην βαθμίδα, πρέπει νὰ σκεφθῶμεν ὡριμώτερον διὰ τὴν πραγματικὴν ἐντέλειαν τοῦ συστήματος τούτου, μὲ τὸν καταλληλότερον καὶ οἰκονομικώτερον τρόπον.

Ἡ Ἑλλὰς, Κύριοι, δὲν εἶναι Κράτος ἐκτεταμένον, ὡς ἡ Αὐτοκρατορία τῆς Κίνας, διὰ νὰ ἔχωμεν μεγάλας Διοικήσεις πρὸς συγκέντρωσιν τῆς ἐξουσίας, καὶ μικρὰς Διοικήσεις, διὰ τὴν μεγάλην αὐτῶν ἔκτασιν καὶ πολυανθρωπότητα. Ἡ ἔκτασις μας εἶναι μικροτάτη καὶ περιορισμένη εἰς ἓν ἑκατομμύριον ψυχὰς ὡς ἔγγιστα· εἰς ἓν κεντρικὸν ὄρος ἐὰν ἀναβῇ τις, βλέπει ὅλην τὴν Ἑλλάδα μὲ τὴν μεγαλητέραν εὐκολίαν.

Τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα δὲν εἶναι κακὸν, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα εἶναι καλὸν, ὅταν δὲν εἶναι σύμμικτον Νομαρχιακὸν καὶ Διοικητικὸν συνάμα, ὥστε νὰ καταντήσωμεν εἰς τὸ ἀνυπόφορον τῶν ἐξόδων. Τί μᾶς ὠφελοῦν μεγάλαι καὶ πάμπολλαι μικραὶ Διοικήσεις εἰς τόσον στενὸν τόπον, καὶ ὁ λαὸς νὰ δυστυχῇ ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐξόδων αὐτῶν; Ἐὰν τὸ Δημοτικὸν Σύστημα ἦτον καλῶς ὠργανισμένον καὶ εἰς κατάστασιν ν' ἀναπληροῖ τὸ κενὸν μέρος τῶν μικρῶν Διοικήσεων, οὐδεὶς ἤθελεν ἀντείπει, διὰ τὴν σύστασιν τῶν Νομαρχιῶν. Ἀλλὰ τούτου μὴν ὄντος, δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ μιμηθῶμεν ἐκεῖνον, ὅστις θέλων νὰ κτίσῃ μίαν οἰκοδομὴν, ἀντὶ νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὰ θεμέλια ἀρχίζει ἀπὸ τὴν στέγην.

Τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα, Κύριοι, πρέπει νὰ ἦναι ἁπλοῦν Νομαρχιακὸν, συνάδον καὶ μὲ τὴν οἰκονομίαν, καὶ οὐχὶ σύμμικτον καὶ ὑπὲρ τὸ δέον πολυέξοδον· δύναται μὲν νὰ διορισθῇ καὶ ὑπονομάρχης ἐνίοτε, ἕνεκα τῆς μεγάλης ἐκτάσεως καὶ τῆς πληθύος τῶν κατοίκων ἑνὸς Νομοῦ, ἀλλὰ σπανίως που καὶ οὐχὶ εἰς ὅλους τοὺς Νομούς. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅμως, ἐν ᾧ οὔτε ἔκτασις μεγάλη Νομῶν ὑπάρχει, οὔτε πληθυσμὸς κατοίκων, διορίζομεν δέκα Νομάρχας καὶ τετραπλάσιον ἀριθμὸν ὑπονομαρχῶν, δηλ. 39 Ἐπάρχους.

Διὰ νὰ παραδεχθῶμεν, Κύριοι, καὶ νὰ βάλωμεν εἰς ἐνέργειαν τὸ Νομαρχιακὸν Σύστημα, ἀπαιτεῖται προηγουμένως νὰ ὀργανισθῶσι δεόντως οἱ Δῆμοι, ὥστε νὰ ἦναι καταλληλοι καὶ ἐπιδεκτικοὶ τούτου· Οἱ δὲ Δήμαρχοι νὰ ἦναι ἱκανοὶ διὰ νὰ ἐκπληροῦν τὰ μετὰ τὸν Νομάρχην καθήκοντα τοῦ Συστήματος, ὅπερ ἦτον καὶ ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς ἐπὶ τῆς συστάσεως τῶν Νομαρχιῶν. Ὅθεν πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸ καταλληλότερον καὶ ἀνέξοδον μέρος καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὸ πολυέξοδον: δηλ. πρῶτον νὰ ὀργανισθῶσιν οἱ δῆμοι καὶ μετὰ τοῦτο νὰ ἐμβῇ ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα.

Μέχρις ὅτου ὅμως ὀργανισθῶσιν οἱ Δῆμοι, ἂς μείνῃ τὸ ἐνυπάρχον Διοικητικὸν Σύστημα, καὶ διὰ νὰ τὸ φέρωμεν ἐπὶ τὸ οἰκονομικώτερον ἀναλόγως τῆς καταστάσεώς μας, ἰδοὺ Σᾶς προτείνομεν σχέδιον, συγκείμενον ἀπὸ 20 Διοικήσεις καὶ 3 Ὑποδιοικήσεις, διὰ τὸ ὁποῖον ἀπαιτοῦνται ἐτήσια ἔξοδα δραχ. 180,660, ἐνῷ τὸ Νομαρχιακὸν Σύστημα, κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 316,840, ὥστε προκύπτει οἰκονομία ἐκ δραχ. 136,180 μὲ τὸν διορισμὸν 26 Ἐπάρχων μόνον· ἐὰν ὅμως διορισθῶσι 39 Ἔπαρχοι κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, τότε τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Νομαρχιακοῦ Συστήματος ἀναβαίνει εἰς δραχ. 406,020, ἡ δὲ προκύπτουσα οἰκονομία τοῦ διοικητικοῦ Συστήματος εἰς δραχ. 225,360.

Ἰδοὺ, κύριοι, ὁ λογαριασμὸς τοῦ Νομαρχιακοῦ Συστήματος κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, ὅστις ἀναβαίνει εἰς δραχ. 316,840, λογιζόμενος εἰς 26 Ἐπάρχους μόνον.

Ἐτήσια ἔξοδα τοῦ Νομαρχιακοῦ Συστήματος, κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

1 Νομάρχης, μὲ μισθὸν κατὰ μῆνα δραχ. 400, κατ' ἔτος δραχ. 4800, οἱ δέκα ὁμοῦ δραχ.	48,000
1 Γραμματεὺς μὲ μισθὸν κατὰ μῆνα δρ. 200, κατ' ἔτος δραχ 2,400, οἱ δέκα ὁμοῦ δραχ.	24,000
1 Ὑπογραμματεὺς μὲ μισθὸν κατὰ μῆνα δρ. 120, κατ' ἔτος δραχ. 1440, οἱ δέκα ὁμοῦ δραχ.	14,400
1 Πρωτοκολλιστὴς μὲ μισθὸν κατὰ μῆνα δραχ. 60, κατ' ἔτος δραχ. 720, οἱ δέκα ὁμοῦ δραχ.	7,200
3 Γραφεῖς ἀνὰ δραχ. 50, κατὰ μῆνα δρα. 150, κατ' ἔτος δραχ 1800: οἱ δέκα ὁμοῦ δραχ.	18,000
1 Κλητὴρ μὲ μισθὸν κατὰ μῆνα δραχ. 30, κατ' ἔτος δραχ. 360. οἱ δέκα ὁμοῦ δραχ.	3,600
Γραφικὴ ὕλη καὶ θέρμανσις κατὰ μῆνα δραχ. 50, κατ' ἔτος δραχ. 600, διὰ δέκα ὁμοῦ δραχ.	6,000
Ἐνοίκιον καταστήματος κατὰ μῆνα δραχ. 50, κατ' ἔτος 600 διὰ δέκα ὁμοῦ δραχ.	6,000
Ἔξοδα περιοδείας κατὰ μῆνα δραχ. 50 κατ' ἔτος δραχ. 600, διὰ δέκα ὁμοῦ δραχ.	6,000
Ἔτι ἐνοίκιον Διοικητοῦ Ἀττικῆς κατὰ μῆνα δρ. 50, κατ' ἔτος δραχ. 600.	600
δραχ.	133,800.

Ὅσα διὰ 26 Ἐπάρχους μόνον.

1 Ἔπαρχος κατὰ μῆνα δραχ. 200, κατ ἔτος δραχ. 2,400, οἱ 26 ὁμοῦ δραχ.	62,400
1 Γραμματεὺς κατὰ μῆνα δραχ. 120, κατ' ἔτος δραχ. 1,440, οἱ 26 ὁμοῦ δραχ.	37,440
1 Πρωτοκολλιστὴς κατὰ μῆνα δρ. 60, κατ' ἔτος δραχ. 720, οἱ 26 ὁμοῦ δραχμὰς	18,720

2 Γραφεῖς ἀνὰ 50 κατὰ μῆνα, δρ. 100 κατ' ἔτος δραχ. 1200, οἱ 26 ὁμοῦ δραχμὰς	31,200	
1 Κλητὴρ κατὰ μῆνα δραχ. 30, κατ' ἔτος δρ. 360, οἱ 26 ὁμοῦ δρ.	9,360	
Γραφικὴ ὕλη καὶ θέρμανσις κατὰ μῆνα δρ. 25, κατ' ἔτος δρ. 300, διὰ 26 ὁμοῦ δραχμὰς	7,800	
Ἐνοικίου Καταστήματος κατὰ μῆνα δραχ. 30, κατ' ἔτος δρ. 360, διὰ 26 ὁμοῦ δραχμὰς	9,360	
Ἔξοδα περιοδείας κατ' ἔτος δραχ. 200, διὰ 26 ὁμοῦ δραχμὰς	5,200	
δραχ.	181,480	
Γραφικὴ ὕλη καὶ θέρμανσις 13 Ἐπάρχων διευθυνόντων 2 Ἐπαρχίας ἕκαστος κατὰ μῆνα δραχ. 10, κατ' ἔτος δραχ. 120, οἱ 13 ὁμοῦ δραχ.	1,560	
		183,040
δραχ.		316,840
Ἐὰν διορισθῶσι προσέτι οἱ 13 Ἔπαρχοι, διὰ νὰ συμπληρωθῇ ὁ ἀριθ. 39, γίνεται ἐπαύξησις τῶν ἐξόδων ἀνὰ δραχ.	6,980	
Ἕκαστον Ἐπαρχεῖον, ὡς φαίνεται ἀνωτέρω δραχμὰς	90,740	
Ἐκπιπτομένης τότε τῆς ἀνωτέρω γραφικῆς ὕλης καὶ θερμάνσεως τῶν 13 Ἐπάρχων, δραχμὰς	1,560	
δρ.		89,180
Τὸ ὅλον δραχ.		406,020

Ἰδοὺ καὶ ὁ λογαριασμὸς τοῦ ἤδη προτεινομένου Διοικητικοῦ συστήματος, ὅστις περιορίζεται εἰς δραχ. 180, 660 ὡς ἕπεται.

Σχέδιον Διοικητικοῦ Συστήματος εἰς 20 Διοικήσεις καὶ 3 ὑποδιοικήσεις, διὰ τὸ Οἰκονομικώτερον.

Διοικήσεις.	Ὑποδιοικήσεις.
1. Ἀττικῆς	1. Ἤλιδος ὑπαγομένης εἰς τὴν Διοίκ. Ἀχαΐας
2. Βοιωτίας	2. Φωκίδος » » Βοιωτίας.
3. Εὐβοίας	3. Θήρας » » Νάξου.
4. Φθιώτιδος	
5. Εὐρυτανίας	
6. Αἰτωλίας	
7. Ἀκαρνανίας	
8. Ἀργολίδος	
9. Κορινθίας	
10. Καλαβρύτων	
11. Ἀχαΐας	
12. Μεσσηνίας	
13. Τριφυλίας	
14. Γορτυνίας	
15. Μαντινείας	
16. Λακωνίας	
17. Λακεδαίμονος	
18. Ὕδρας	
19. Σύρου καὶ Τήνου	
20. Νάξου	

Ἐτήσια ἔξοδα αὐτῶν, ὡς ἀκολούθως

20 Διοικηταὶ ἕκαστος κατὰ μῆνα δρ. 300 κατ' ἔτος δρ. 3,600, οἱ 20 ὁμοῦ			δρ.	72,000
20 Γραμμ.	140	1680	»	33,600
20 Γραφεῖς	80	960	»	19,200
20 Πρωτοκ.	60	720	»	14,400
20 Κλητῆρες	30	360	»	7,200
Ἐπιμίσθιον τοῦ Διοικητοῦ Ἀττικῆς	50	600	»	600
τοῦ Γραμματέως αὐτοῦ	25	300	»	300
ἑνὸς Γραφέως ἔτι τοῦ Διοικ. Ἀττικῆς	60	720	»	720
			δρ.	148,020

Εροίκια Καταστημάτων

20 Διοικήσεων, έκάστης κατὰ μῆνα δρ. 30, κατ' ἔτος δρ. 360 διὰ 20 ὁμοῦ δρ.		7,200	
Τῆς Διοικήσ. Ἀττικῆς περιπλέον δρ. 50	600	600	
Σύρου » 30	360	360	
Ἀχαΐας » 20	240	240	
Μεσολογγίου 15	180	180	
Χαλκίδος 10	120	120	8,700
Γραφικὴ ὕλη καὶ θέρμανσις 20 Διοικήσεων, ἑκάστης κατὰ μῆνα 30	360	7,200	
Τῆς Διοικήσεως Ἀττικῆς περιπλέον δρ. 20	240	240	
Σύρου 15 καὶ Ἀχαΐας 10 δρ. 25	300	300	7,740
	δρ.		164,460

Ὑποδιοικήσεις.

3 ὑποδιοικηταὶ ἕκαστος κατὰ μῆνα δρ. 200	2400		
οἱ 3 ὁμοῦ δρ.		7,200	
3 Γραμμ. 100	1200	3,600	
3 Πρωτοκ. 60	720	2,160	
3 Κλητῆρες 30	360	1,080	
Ἐνοίκιον καταστήματος δρ. 30	360	1,080	
Γραφικὴ ὕλη καὶ θέρμανσις δρ. 30	360	1,080	16,200
Τὸ ὅλον	δρ.		180,660
Ἡ προκύπτουσα οἰκονομία μὲ τὸν διορισμὸν 26 Ἐπάρχων δραχ.		136,180:	
Ἔτι προκύπτουσα οἰκονομία μὲ τὴν προσθήκην 13 Ἐπάρχων δραχ.		89,180:	225,360

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, Κύριοι, προτείνομεν τὴν ἀπόρριψιν τοῦ Νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ παρόντος, μέχρις ὅτου ὀργανισθῶσιν οἱ Δῆμοι, καὶ τὴν παραδοχὴν τοῦ Διοικητικοῦ Συστήματος μὲ 20 Διοικήσεις καὶ 3 Ὑποδιοικήσεις.

Ἡ πλειοψηφία δὲ παρατηροῦσα, ὅτι ἐπειδὴ ἡ μειοψηφία θέλουσα νὰ ἐκθέσῃ τὴν γνώμην της, ἐν εἴδει προλόγου, ἐπεκτείνεται εἰς ἀντικείμενα ὅλως ἀλλότρια εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἐνῷ οὔτε ἐν καιρῷ τῶν συζητήσεων ἔγεινε παραμικρὸς λόγος περὶ αὐτῶν, καὶ ἐπειδὴ, κατά τινα λόγον θεωρεῖ ἡ πλειοψηφία, ὅτι αὐτὸς ὁ πρόλογος περιέχει τινὰ, προσβάλλοντα ἀπ' εὐθείας προγεγουυίας ἀποφάσεις τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος, κηρύττεται ἐξ ὁλοκλήρου ἀμέτοχος τοῦ ρηθέντος προλόγου.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς παραδοχῆς τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Περὶ δὲ τῶν καθέκαστα αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ Ἐπιτροπὴ, σύμφωνος ἐξ ὁλοκλήρου, γνωμοδοτεῖ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ μὲ μικροτάτας παρατηρήσεις· τοὐτέστι

Εἰς τὸ ἄρθρ. 13 § 2, γνωμοδοτεῖ, νὰ προστεθῇ ἀντὶ τοῦ, *γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ ἢ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου*, τὸ, *γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ, ἢ, ἐν τούτου ἐλλείψει, τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου.*

Εἰς τὸ 14 ἄρθρ. ἀντὶ τοῦ, *προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ ἀρμοδίου Νομαρχιακοῦ ἢ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου*, γνωμοδοτεῖ νὰ προστεθῇ τὸ, *προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ ἀρμοδίου Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἢ ἐν τούτου ἐλλείψει, τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου.*

Εἰς τὸ ἄρθρον 22, μετὰ τὸ τέλος τοῦ παραγράφου γνωμοδοτεῖ νὰ προστεθῇ τὸ, *δημοσιευθησομένων, διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.*

Ἡ πλειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς ὅθεν, ἀνακεφαλαιοῦσα, γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ τῆς ἐξ ὁλοκλήρου παραδοχῆς, τόσον εἰς τὴν ἀρχὴν, ὅσον καὶ εἰς τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Αὐγούστου 1845.

Ἡ Ἐ π ι τ ρ ο π ή.

Δ. Μανσόλας.
Τάτζης Μαγγίνας.
Γ. Γλαράκης.
Ἰάκωβος Παξιμάδης.
Β. Χρηστακόπουλος.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε ἐπὶ τούτῳ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπομένως ὁ Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Αὐγούστου 1845, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ἐκήρυξεν ὁ Κ. Πρόεδρος ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Αὐλάρχου τῆς Α. Μ. διὰ τοῦ ὁποίου ἀναγγέλει ὅτι, ἀποβιωσάσης τῆς Ὑψ. Πριγγιπέσσης Λουΐγγης, Ἑνρικέτας, Καρολίνης τοῦ Νασσάου Οὐσιγγεν, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξε πένθος τριήμερον ἀπὸ σήμερον ἀρχόμενον.

Ἡμερουσία διάταξις ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου «Περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων τοῦ Κράτους.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἠρώτησεν, ἂν θ' ἀναγνωσθῇ τὸ Νομοσχέδιον, περὶ οὗ ἡ παροῦσα συνεδρίασις, ἢ ἂν θ' ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις ἀμέσως καὶ θέλει νὰ ὁμιλήσῃ τις κατὰ, ἢ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου.

Τότε εἷς τῶν Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπε.

Δὲν ἀγαποῦσα νὰ εὑρεθῶ ἐναντίος εἰς καμμίαν ἀπὸ τὰς γινομένας παρὰ τῶν Ὑπουργῶν προτάσεις· ἐπεθύμουν μάλιστα νὰ βλέπω πλήρη καὶ παντοτεινὴν ἁρμονίαν μεταξὺ

ἡμῶν καὶ τῶν Συμβούλων τοῦ στέμματος, ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι ἡ ἁρμονία αὕτη δὲν ἐδόθη εἰς τὰ ἀνθρώπινα πράγματα.

«Ἀγαπῶ τὸν Πλάτωνα, ἔλεγεν εἷς τῶν ἐνδοξοτέρων μαθητῶν του, ἀλλ' ἀγαπῶ περισσότερον τὴν ἀλήθειαν» καὶ ἡ σκιὰ τοῦ διδασκάλου δὲν παρωργίζετο βέβαια διὰ τὴν φιλαλήθειαν τοῦ μαθητοῦ, διότι ἐκεῖνος τὸν ἐνέπνευσε τὸν σφοδρὸν τῆς ἀληθείας ἔρωτα. Ἔρχομαι εἰς τὴν ὑπόθεσιν.

Νομίζω τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἀνωφελὲς καὶ διὰ τοῦτο περιττόν· τὸ νομίζω μάλιστα ἐπιβλαβὲς καὶ ἀπειλοῦν συνεπείας ἐναντίας τῶν προσδοκωμένων.

Εἶναι ἀνωφελὲς, διότι ἐξαιρουμένων τῶν λεγομένων γενικῶν γραμματέων, αἱ ἄλλαι διατάξεις περιέχονται εἰς τὸν παλαιὸν Νόμον, εἰς τὸν ὁποῖον μᾶς παραπέμπει καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ· ὁ νόμος ἐκεῖνος εἶναι καὶ πληρέστερος καὶ ἀκριβέστερος· τί ὠφελεῖ λοιπὸν ὁ δεύτερος ὑπάρχοντος ἐκείνου; Συμφέρει ἔπειτα νὰ ἀλλάζουν τὰ Κράτη νόμους χωρὶς ἀνάγκην; *ἀλλὰ περὶ τούτου θέλω κάμει λόγον μετ' ὀλίγον.*

Τί μᾶς προτείνει σήμερον ὁ Ὑπουργὸς νὰ κάμωμεν; νὰ συνταξώμεν νέον Νόμον μὲ ἄλλον παλαιὸν νόμον· ὅσα εἶπεν ὁ παλαιὸς νόμος μὲ ὀλίγα λόγια, νὰ τὰ ἐπαναλάβωμεν μὲ περισσότερα· ὅτι ἔταξεν ἐκεῖνος, ὡς πέμπτον ἄρθρον, νὰ τὸ μετατάξωμεν ἡμεῖς εἰς δέκατον· μὲ ἄλλους λόγους νὰ ὀνομάσωμεν, κατὰ τὴν κοινὴν παροιμίαν, σκοῦφον ἄσπρον ὅ,τι ἐκεῖνος εἶχε ὀνομάσει ἄσπρον σκοῦφον. Τοιαῦτα ἔργα δύνανται νὰ συμβιβασθοῦν μὲ τὰ καθήκοντα τοῦ Νομοθέτου;

Ἀλλοίμονον ὁπωσοῦν αἰσθητὴν δὲν βλέπω, εἰμὶ μίαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ δὲν εἶναι εἰμὴ ἀλλαγὴ ὀνόματος· τοὺς Συμβούλους τοῦ παλαιοῦ Νόμου τοὺς ὀνομάζει τμηματάρχας· ἀλλ' εἶναι εὔλογον, *ἀξίζει τοὐλάχιστον τὸν κόπον*, νὰ καταργήσωμεν νόμον ὑγιῆ καὶ ἰσχυρόν, διὰ νὰ ἀλλάξωμεν μιᾶς ἀρχῆς ὄνομα; καὶ ὑπομονή, ἂν τὸ ὄνομα ἦτο προσφυέστερον· ἀλλὰ νομίζω, ὅτι δὲν εἶναι οὐδὲ Ἑλληνικόν· εἰς μάτην ἤθελε φυλλολογήσει τις τὰ Ἑλληνικὰ λεξικά, διὰ νὰ εὕρῃ τὸν Τμηματάρχην τοῦ Νομοσχεδίου μας. Εἰς τὸ τέλος κατηρχὴς καὶ σκυθρωπὸς θέλει ἐνθυμηθῇ, ὅτι τὸ νεοφανὲς καὶ κακόπλαστον τοῦτο ὄνομα εἶναι δουλικὴ μετάφρασις τῆς Γαλλικῆς ὀνομασίας **chef de division**.

Ἀρίνω τὰ ὀνόματα καὶ ἔρχομαι εἰς τὰ πράγματα. Μόνην ἀληθινὴν μεταβολὴν, ἢ μᾶλλον προσθήκην, ἔχει τὸ Νομοσχέ-

διον τοὺς Γενικοὺς Γραμματεῖς. Οἱ Γραμματεῖς οὗτοι εἶναι δημιούργημα τοῦ νέου Νομοθέτου, εἶναι τὸ προσφιλὲς καὶ περισπούδαστον τέκνον του· νομίζω μάλιστα, ὅτι διὰ τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ ἐπενοήθη καὶ ἐπλάσθη ὅλον τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλὰ ποῖα εἶναι τὰ καθήκοντα τῶν Γενικῶν Γραμματέων; Τὸ κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου φυλάττει πλήρη σιωπήν.

Ἂν συμβουλευθῶμεν ἄλλας Νομοθεσίας, οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς εἶναι ἐπιφορτισμένοι τὴν παρακαταθήκην τῶν Νόμων καὶ διαταγμάτων καὶ τὴν διεκπεραίωσιν τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων· μὲ ἄλλους λόγους εἶναι οἱ παρ' ἡμῖν λεγόμενοι διεκπεραιωταί· ἂν ὅμως πιστεύσωμεν τὴν ἔκθεσιν, ἥτις συνοδεύει τὸ Νομοσχέδιον, παρεμβαίνουν μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τῶν Συμβούλων του, περιπλέκουν τὴν μηχανὴν τῆς Ὑπουργικῆς ὑπηρεσίας, τὴν συγχίζουν καὶ τὴν καταντοῦν παράλυτον· εἶναι ἀληθινοὶ ἀνθυπουργοὶ καὶ ἔχουν τὰ καθήκοντα ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἄλλαι Νομοθεσίαι ὠνόμασαν Ὑπογραμματεῖς Ἐπικρατείας.

Δὲν ἐξετάζω διατί, ἀφοῦ τοὺς ἔδωκαν τοιαῦτα καθήκοντα, δὲν τοὺς ἀπένειμαν καὶ τὸ οἰκεῖον, ἢ ἁρμόδιον ὄνομα, ἢ διατί, ἀφοῦ τοὺς ὠνόμασαν Γενικοὺς Γραμματεῖς, δὲν τοὺς ἄφησαν τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα τοὺς ἀνήκουν. Ἐρωτῶ μόνον, ποία εἶναι ἡ ὠφέλεια, τὴν ὁποίαν ἡ νεόρυτος αὕτη ἀρχὴ μᾶς ὑπόσχεται; ἡ οἰκονομία τοῦ καιροῦ, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Νομοσχεδίου; Φοβοῦμαι ὅλον τὸ ἐναντίον καὶ ἡ ἀπόδειξις μὲ φαίνεται ἁπλῆ.

Οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς, ἐπιφορτισμένοι ὅλας τὰς ὑποθέσεις ἑκάστου Ὑπουργείου, οὔτε τὸν ὑλικὸν καιρὸν, οὔτε ὑποχρεώσιν ἔννομον ἔχουν νὰ τὰς ἐξακριβώσουν ἀποχρώντως, διότι ὁ Νόμος δὲν τοὺς θεωρεῖ εἰμὴ ὡς μετοχετευτὰς διωρισμένους νὰ παραλαμβάνουν παρὰ τῶν Συμβούλων τὰς ὑποθέσεις καὶ νὰ τὰς διαβιβάζουν εἰς τὸν Ὑπουργόν· μόνοι οἱ Σύμβουλοι, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Νόμος ἀναθέτει μέρος μικρὸν τῶν ὑποθέσεων, ἔχουν καὶ εὐκαιρίαν καὶ χρέος νὰ ἑτοιμάσουν, νὰ μελετήσουν καὶ νὰ ἐπεξεργασθοῦν αὐτάς, ὅσον δυνατὸν ἐντελέστερα· τί θέλει συμβῇ ἐκτοῦτου; οἱ Γραμματεῖς μὴ γνωρίζοντες, εἰμὴ ἀκριθιγῶς ἑκάστην τῶν ὑποθέσεων, δὲν θέλουν δυνηθῇ νὰ παρέξουν πρὸς τὸν Ὑπουργὸν πλήρεις διασαφήσεις· τότε εἶναι ἀνάγκη νὰ καλεσθοῦν οἱ Σύμβουλοι διὰ νὰ δώσουν πλατυτέρας καὶ ἀκριβεστέρας πληροφορίας, χωρὶς τῶν ὁποίων ὁ Ὑπουργὸς κινδυνεύει νὰ πέσῃ εἰς ἀδιόρθωτα λάθη·

ἐκ τούτου γίνεται φανερὸν, ὅτι ἡ παρέμβασις τῶν Γενικῶν Γραμματέων φέρει, ἀντὶ οἰκονομίας τοῦ πολυτίμου χρόνου δαπάνην διπλοῦ καιροῦ, ἀντὶ γοργότητος, βραδύτητα.

Ἂν ὅμως ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς, ἀντὶ νὰ ζητήσῃ τὰς πληρεστέρας τῶν Συμβούλων πληροφορίας εὐχαριστεῖται εἰς τὴν ἀτελῆ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως ἔκθεσιν, τότε ὁ κίνδυνος εἶναι μεγαλήτερος· τότε ὁ Ὑπουργὸς δὲν θέλει ἀποφασίσει τὴν τύχην τῶν ὑποθέσεων ἐν πλήρει γνώσει. Πόσας ἀτελείας, πόσα λάθη διὰ τὰ δημόσια πράγματα, πόσας ἀδικίας διὰ τὰ ἰδιωτικὰ τῶν πολιτῶν συμφέροντα δὲν φοβερίζει τὸ ἀπρόβλεπτον σύστημα, τὸ ὁποῖον ὁ συντάκτης μᾶς ἔφερεν ὡς νέαν καὶ εὑρυῆ εὕρεσιν!

Ὅπως καὶ ἂν τοὺς ἐξετάσωμεν, οἱ νεόρυτοι Γενικοὶ Γραμματεῖς παρεμπίπτοντες μεταξὺ Ὑπουργῶν καὶ Συμβούλων ὁμοιάζουν τὰ μαῦρα σύννεφα, τὰ ὁποῖα, παρεμβαίνοντα μεταξὺ ἡλίου καὶ γῆς, ἐμποδίζουν τὰς ἀκτῖνας ἐκείνου νὰ φθάσουν μέχρις αὐτῆς, διὰ νὰ ζωογονήσουν τὴν φύσιν, καὶ χύνουν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡμέρας τὸ δυσάρεστον τῆς νυκτὸς σκότος, πρόδρομον ἄγριον κλύδωνος. Διὸ τοσαῦτα πολιτισμένα κράτη, ὅπου ὑπῆρχον ὑπογραμματεῖς Ἐπικρατείας, ἔχοντες τὰ αὐτὰ ἔργα μὲ τοὺς προκειμένους σήμερον Γενικοὺς Γραμματεῖς, τοὺς κατήργησαν· καὶ ἂν φαίνωνται ἀκόμη μικρὰ ἴχνη τῆς ὑπάρξεώς των, ὁ καιρὸς ὑπόσχεται νὰ τὰ ἐξαλείψῃ.

Τί πρέπει τέλος νὰ φρονήσωμεν διὰ τὴν ἁπλότητα ἐκείνης τῆς Νομοθεσίας, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἠσθάνθη τόσον, ὥστε δὲν εὐχαριστήθη νὰ τὴν συστήσῃ μόνον εἰς τὰς Βουλὰς, ἀλλὰ τὴν κατεχώρισε καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα, ὡς ἄρθρον τῆς πολιτικῆς ἡμῶν πίστεως; ὅταν ἡ διάταξις τοῦ Συντάγματος μᾶς παραγγέλλει ῥητῶς νὰ τὴν ἐπαναφέρωμεν ἐκεῖ, ὅθεν ἡ προλαβοῦσα Νομοθεσία τὴν ἀφήρεσε, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν καταστρέψωμεν εἰς ὅσα μέρη ἐκείνη τὴν ἐσυντήρησεν εὐσεβάστως; τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι προφανὴς παραβίασις καὶ τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ θεμελιώδους ἡμῶν Νόμου. Νομίζω μάλιστα, ὅτι καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχον αἱ παραγγελίαι τῆς Συνελεύσεως, κανεὶς ἐξ ἡμῶν δὲν ἤθελεν ἀνεχθῇ τὴν Βαβυλωνικὴν Πυργοποιΐαν παρεισαγομένην ἐν τῷ μέσῳ τῶν Ὑπουργικῶν Γραφείων εἰς τὸν τόπον τῆς τάξεως.

ψωμεν τὰ βέβαια καλὰ τοῦ παλαιοῦ Νόμου καὶ νὰ κυνηγῶμεν τὰς ὄχι ὀλιγώτερον βεβαίας δεινὰς συνεπείας τοῦ Νομοσχεδίου;

Διὰ τοῦτο κηρύττομαι μὲ τελείαν πεποίθησιν ἐναντίος τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ προτείνω τὸ ἀπαράδεκτον τῆς συζητήσεώς του.

Μετὰ ταῦτα λαβὼν ὁ Ὑπουργὸς τὸν λόγον ἀπήντησεν εἰπών, ὅτι λυπεῖται τὰ μέγιστα, διότι ἡ ἐπιθυμία τοῦ προλαλήσαντος εἰς τὸ ν' ἀντικρούσῃ τὸ Νομοσχέδιον τὸν ἔκαμε νὰ περιπέσῃ εἰς λυπηρὰς παρενθέσεις. Πρὸ τεσσάρων αἰώνων τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ὑπὸ τὸν ζυγὸν κρατούμενον ἀπέκτησεν ἕξεις δουλικάς. Ὁ ἀείμνηστος Ῥήγας συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ τὸ ἐλευθερώσῃ τῆς δουλείας καὶ ἡ ἀπελευθέρωσις μετέβαλε βέβαια καὶ τὰς ἕξεις τοῦ ἔθνους· ἆρα κατὰ τὸν προλαλήσαντα ὁ Ῥήγας ἔπραξε κακῶς. Ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1821, ἀρχὴν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, μέχρι τοῦ 1828, ἐδιοικεῖτο ἀπὸ Νόμους Συνταγματικούς. Τότε οἱ Νόμοι ἐκοιμήθησαν μὲν, ἀλλὰ δὲν κατεστράφησαν. Τοὺς Νόμους τούτους ἠθελήσαμεν νὰ τοὺς ἐξυπνήσωμεν. Τὸ Ἔθνος ἐδιοικήθη πολλάκις ὑπὸ διαφόρους Νόμους, ἀλλ' ἐζήτησεν ἀλλαγὴν αὐτῶν μὴ συμβιβαζομένων βεβαίως μὲ τὰς συνηθείας του. Τὸ προκείμενον περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων Νομοσχέδιον εἶναι ἁπλοῦν· τοῦτο σκοπὸν ἔχει νὰ ῥυθμίσῃ τὸ προσωπικὸν τῆς ὑπηρεσίας τῶν Ὑπουργείων· ἐπειδὴ ὅμως πρόκειται περὶ δαπάνης, ἀναγκαίως ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῇ εἰς τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τὴν ἔγκρισιν· διὰ τοῦτο δὲ ἔπρεπε νὰ ἐπικαλεσθῇ ὁ προλαλήσας ὅλους τοὺς Νομοθέτας τῶν Ἐθνῶν; Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς παράδειγμα, ζητεῖ τὴν ἔγκρισίν σας διὰ τὸν διορισμὸν τῶν ὑπαλλήλων· τοῦτο εἶναι καταστροφή; Καθόλου τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος τὰ Ὑπουργεῖα εἶχον Γενικὸν Γραμματέα· δὲν εἶναι ἆρα νέα ἡ θέσις αὕτη, καὶ λέγω μάλιστα, ὅτι δι' αὐτῆς καὶ ἁπλοποιεῖται σημαντικὰ καὶ εὐκολύνεται ἡ ὑπηρεσία. Ὁ Ὑπουργὸς, καθὼς γνωρίζετε, Κύριοι, εἶναι ὑπόχρεος καὶ ὀφείλει νὰ παρευρίσκεται εἰς τὰς Βουλὰς· τὸν ζητοῦν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, δὲν τὸν εὑρίσκουν· τὸν ζητοῦν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἐπίσης· ἐκ τούτου προκύπτουν δυσάρεστα καὶ διὰ τοὺς πολίτας καὶ διὰ τοὺς Ὑπουργούς. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς λοιπὸν, Κύριοι, δέχεται τὰς ἀναφορὰς τῶν πολιτῶν καὶ διευθύνει ὅλας τὰς ὑποθέσεις, καθότι, ὡς δὲν σᾶς λανθάνει, ὁ Ὑπουργὸς πολλάκις δὲν λαμβάνει καιρὸν νὰ σκεφθῇ περὶ

αὐτῶν, καὶ ἐκ τούτου βεβαίως προκύπτουν, παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν του, ἀργοπορίαι· ὅλα τὰ κωλύματα ταῦτα θεραπεύονται, ὅταν ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς ἀναγινώσκῃ ὁμοῦ μὲ τοὺς Τμηματάρχας τὰ ἔγγραφα· ζητεῖ καὶ λαμβάνει παρ' αὐτῶν τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας κτλ. προκύπτει λοιπὸν διὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως ἐμπόδιον εἰς τὴν ἁπλοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας; Ἔπειτα οὐδὲ λόγοι οἰκονομίας δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ὕπαρξιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, διότι 100 δραχμὰς μηνιαίαν αὔξησις βεβαίως δὲν φέρει καμμίαν ζημίαν, ἐνῷ τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου οἰκονομεῖ 70 ἕως 80 χιλ. δραχμὰς κατ' ἔτος. Ἔρχομαι εἰς τὰ περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως· ταῦτα εἶναι ἀναντιῤῥήτως ἔργα τῆς Κυβερνήσεως καὶ διὰ τοῦτο θέλουν προσδιορισθῆ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος. Ὁ προλαλήσας διὰ νὰ προσβάλῃ τὸ Νομοσχέδιον καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς λόγους του ἐπεκαλέσθη μεγάλους Νομοθέτας· ἀλλ' ἂν καὶ ἔδωκα πολλὴν προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους του, ἐλυπήθην, διότι δὲν ἠδυνήθην νὰ πεισθῶ περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς των, ἀφοῦ μάλιστα περιέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς διευκολύνσεως τῆς ὑπηρεσίας.

Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν ἔλαβε τὸν λόγον διὰ νὰ ἀντικρούσῃ τὸν *προλαλήσαντα Ὑπουργὸν*, εἰπὼν οὕτως: Ἔρχομαι εἰς τὸ βῆμα διὰ νὰ ἐκφράσω τὴν κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου γνώμην μου. Ἔρχομαι μὲ τὴν παῤῥησίαν ἐκείνην, ἥτις ἐμπνέεται ἀπὸ εἰλικρινῆ αἰσθήματα πρὸς τὸν Θρόνον καὶ τὴν Πατρίδα, ἀπὸ τὸ καθῆκον καὶ τὴν ἐντολήν μου, καὶ ἔρχομαι ὕστερον ἀπὸ μίαν ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ μίαν σπεῖραν κατασκόπων. (Ἐνταῦθα δὲ ὁ Κύριος Πρόεδρος, τῇ αἰτήσει τῆς Γερουσίας, τὸν διέκοψεν, ὡς ἐξερχόμενον τοῦ προκειμένου). Εἶτα ἐπαναλαβὼν τὸν λόγον ἐπέφερεν, ὅτι περὶ τούτων θέλει φέρει τὸν λογον εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν, μετὰ τὸ τέλος τῆς παρούσης συζητήσεως, καθ' ἣν θέλει εἶσθαι καὶ ὁ Ὑπουργὸς παρών· ὡς πρὸς τὸ προκείμενον δὲ ζήτημα, ὅτι ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς ἐξέθεσε *μὲ λογισμὸν* τὸν φόβον τῆς καταργήσεως ἑνὸς ὑπάρχοντος καλοῦ Νόμου δι' ἄλλου νέου, ἐνῷ εἰς τὸν ὑπάρχοντα βλέπομεν μίαν ἐπιστημονικὴν τάξιν καὶ σειρὰν, ὡς εὐθὺς κανονισμένα τὰ καθήκοντα καὶ τὰς σχέσεις τῶν ὑπαλλήλων· ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχέδιον ἐπαπειλεῖ, ὡς καὶ ὁ προλαλήσας ὑπεστήριξε, τὴν καταστροφὴν τῆς

ὑπηρεσίας, ἐξαλείφει τὸν ζῆλον τῶν ὑπαλλήλων. Οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς θέλουν κατασταθῆ ὅ,τι ἦσαν ἄλλοτε οἱ ἀνακτόβουλοι· ὁ μόνος λόγος τοῦ Ὑπουργοῦ εἶναι ἡ συγκέντρωσις τῆς ὑπηρεσίας· ἀλλὰ καὶ οὗτος καταστρέφεται ὑπὸ τοῦ ἰδίου παραδεχομένου τὸν Γενικὸν Γραμματέα ἐκπληροῦντα καὶ ἔργα Τμηματάρχου· ἐὰν οὗτος πρέπει νὰ ἐφορᾷ ὅλα τὰ τμήματα καὶ ὅλας τὰς ἐργασίας, ὅπως ὁ Ὑπουργὸς ἐννοεῖ, τότε δὲν δύναται νὰ ἐκπληροῖ ἔργα Τμηματάρχου, ὅπως ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε. Ἡ ὑπηρεσία θέλει χωλαίνει· *ὁ σκοπὸς εἶναι ἡ ἐγκαθίδρυσις τῶν Γενικῶν Γραμματέων*· ἀλλ' ὁ Ὑπουργός, παραδεχθεὶς τὴν τροποποίησιν τῆς Βουλῆς, ὑπέπεσεν εἰς ἀντίφασιν. Οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἔχουν ἤδη πλειοτέρας ἀσχολίας, ἀφ' ὅσας πρότερον. Τὸ μικρὸν Κράτος τῆς Ἑλλάδος ἔχει ἑπτὰ Ὑπουργεῖα, ἐνῷ τόσα δὲν ἔχει οὔτε ἡ Γαλλία, οὔτε ἡ Ἀγγλία, ἐνῷ, ἀντὶ τῶν 7, ἠδύναντο κάλλιστα νὰ ἐπαρκέσουν 4· οἱ Ὑπουργοὶ τῶν εἰρημένων Ἐθνῶν, ἐὰν ἔχουν ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς πολλῶν βοηθῶν, εἶναι εὔλογον. Εἰς τὰ Κράτη ἐκεῖνα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν σκέπτεται περὶ τῆς τύχης ὁλοκλήρων ἐθνῶν, ὁ τῶν Ἐσωτερικῶν διοικεῖ 30 ἑκατομμύρια κατοίκων, ὁ τῶν Οἰκονομικῶν διαχειρίζεται ἓν ἥμισυ δισεκατομμύριον φράγκων κτλ.

Ἐνταῦθα εἷς τῶν Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἔκθεσις τοῦ ἀγορεύσαντος ἀφορᾷ μᾶλλον τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ διὰ τοῦτο φρονεῖ ἀναγκαίαν τὴν διακοπήν. Ὁ ἀγορεύων εἶπεν, ὅτι τελειόνει μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ γνώμη του εἶναι κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἕτερος τῶν Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι τινὲς τῶν προλαλησάντων δὲν περιεστράφησαν εἰς τὸ κύριον θέμα, περὶ τοῦ ἂν δηλαδὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου θεωρεῖται παραδεκτή, ἀλλ' εἰς τὰς λεπτομερείας, αἵτινες ἀφορῶσι τὰ καθέκαστα. Ὁ λόγος ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι, ἂν πρέπῃ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχήν, ἂν θεωρῶμεν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ γενῇ Νόμος περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων, ἢ ὄχι. Εἰς τοῦτο περιοριζόμενος δὲν ἐξετάζω εἰμὴ ὅ,τι πρόκειται νὰ συζητηθῇ καὶ ὡς πρὸς τὸ κύριον τῆς συζητήσεως ἀντικείμενον, ἐκθέτω τὰς σκέψεις μου. Τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον ἀφορᾷ τὸν ὀργανισμὸν τῶν Ὑπουργείων· σκοπὸν ἔχει τὴν Νομοθέτησιν τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, τὸν διοργανισμὸν τῆς ἀνωτάτης Κυβερνητικῆς διευθύνσεως· ἑπομένως εἶναι ἐκ τῶν οὐσιωδεστέρων

ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ὤφειλε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ Ὑπουργεῖον καὶ νὰ ἁπλοποιήσῃ, ὅσον ἔνεστι, αὐτὴν συνεπάγων ταυτοχρόνως καὶ τὴν ἀπαιτουμένην οἰκονομίαν ὡς πρὸς τὴν δαπάνην.

Ὅλα ταῦτα μᾶς ὑπόσχεται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου τὴν εἰσαγωγὴν ὑπηγόρευσεν ἡ πεῖρα, καὶ τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάγκην μᾶς ἐπιδάλει ἡ ἀνωμαλία, εἰς τὴν ὁποίαν ἐξετέθη ἡ ἐσωτερικὴ ὑπηρεσία τῶν Ὑπουργείων διὰ τῆς συνεχοῦς μεταβολῆς τῶν διαφόρων κανονισμῶν, οἵτινες ἐμεσολάβησαν ὡς πρὸς τοῦτο. Τὸ πρῶτον καταστατικὸν τῶν Ὑπουργείων Β. Διάταγμα τῆς 3/15 Ἀπριλίου τοῦ 1830 ἔτους δὲν ὑπάρχει ἐν ἰσχύι κατὰ μέγα μέρος. Αἱ τροποποιήσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὑπέπεσεν, ἔφερον πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ περισσοτέραν δαπάνην, τὴν ὁποίαν πρόκειται ἤδη νὰ ἐλαττώσωμεν, καὶ οὐδείς, νομίζω, δύναται νὰ διαψιλονεικήσῃ τὴν ἀνάγκην ταύτην. Ἄνευ νόμου δὲν δυνάμεθα οὐδ' εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ φθάσωμεν· δηλαδὴ τὴν οἰκονομίαν, οὔτε ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ μνησθέντος ἀπὸ 3/15 Ἀπριλίου 1833 διοργανισμοῦ νὰ ὠφεληθῶμεν, ἂν κατὰ τὴν συζήτησιν ἀναρανῶσι τινὲς τούτων ὡς ὠφελιμώτεραι· καὶ τὸ ἓν λοιπὸν καὶ τὸ ἄλλο πρέπει νὰ τὰ θεωρήσωμεν διὰ νέου Νόμου, καὶ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποφύγωμεν, ἂν θέλωμεν (καθὼς ὠφείλομεν), νὰ ἔχωμεν ἐπὶ τὸ καταλληλότερον νομοθετημένας θέσεις, νομοθετημένην μισθοδοσίαν· ἐὰν θέλωμεν νὰ καταστήσωμεν ὅσον δυνατὸν ὁμοιόμορφον τὴν ὑπηρεσίαν καὶ νὰ μὴν ἀρίσωμεν εἰς τὸν μὲν ἐκ τῶν Ὑπουργῶν νὰ διοργανίζῃ κατ' ἰδίαν ἀρίσκειαν τὸ Γραφεῖόν του, καὶ εἰς τὸν δὲ νὰ τὸ διοργανίζῃ ἄλλως, συμμορφούμενος ἕκαστος τούτων μὲ ἓν ἢ περισσότερα, τῶν διαφόρων, ὡς προεῖπον, διαταγμάτων καὶ κανονισμῶν. Τὸ μνησθὲν Β. Διάταγμα τῆς 3/15 Ἀπριλίου 1833 δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καθότι μεταγενέστερα ἄλλα διατάγματα τὸ κατεκερμάτισαν· καὶ ἂν ὑποθέσωμεν διὰ μίαν στιγμὴν, ὅτι ἐκεῖνο ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ, κατὰ τοὺς προαγορεύσαντας, ὡς τὸ καταλληλότερον, δὲν θὰ εἴμεθα πάλιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παραδεχθῶμεν νέον Νόμον ἀπὸ τὰς διατάξεις ἐκείνου;

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἐξάγεται, ὅτι ἡ παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς ἑνὸς νέου νόμου καταστατικοῦ τῶν Ὑπουργείων καθίσταται ἀναπόφευκτος. Διὰ ταῦτα γνωμοδοτῶ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἕτερος Γερουσιαστὴς λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς ἀποκρινόμενος εἰς ἕνα τῶν προλαλησάντων Γερουσιαστῶν ἐσύγχισε δύω πράγματα, τὰ ὁποῖα ὁ χαρακτὴρ αὐτῶν ἀπ' ἀλλήλων διεχώρισε· τὰς πολιτικὰς, λέγω μεταβολὰς τῶν Ἐθνῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπάγονται διόλου εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ, καὶ τὰς μεταβολὰς τῶν Νόμων· μᾶς ἔφερε δὲ ὡς παράδειγμα τὸν ἀείμνηστον Ῥήγαν, εἰπὼν, ὅτι δὲν ἤθελε συλλάβει τὴν μεγάλην ἰδέαν τῆς ἀνορθώσεως τοῦ ἔθνους, τὴν ὁποίαν συνέλαβεν, ἂν δὲν ἔβαλε κατὰ νοῦν τὸ νὰ μεταρρυθμίσῃ καὶ τὰς δουλικὰς ἕξεις τοῦ Ἔθνους του.

Τὸ ἔθνος τοῦ Ῥήγα ὑπέπεσεν εἰς τὴν πολυχρόνιον δουλείαν, ἀλλὰ δὲν ἀπέκτησεν ἕξεις δουλικὰς· ἐξ ἐναντίας διετήρησεν ἐν μέσῳ τῆς δουλείας του τὸ φιλελεύθερον ἐκεῖνο πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἀνέδειξε τοὺς προπάτοράς του, ὄχι μόνον πατέρας τῆς σοφίας καὶ τῶν τεχνῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐλευθερίας· τὸ πνεῦμα τοῦτο μετεδόθη ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν μέχρι τῶν ἡμερῶν μας· ἀπόδειξις δὲ τῆς μεταδόσεως αὐτοῦ εἶναι, ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ἐκλήθη τὸ ἔθνος μας εἰς τὰ ὅπλα εἰς συντριμμὸν τοῦ ζυγοῦ του, ἀνηγέρθη διὰ μιᾶς ὅλον, λογισάμενον πάντα τ' ἄλλα δεύτερα.

Ἡ παρατήρησις τοῦ Γερουσιαστοῦ, περὶ μετακινήσεως τῶν Νόμων, τὴν ὁποίαν ἀντέκρουσεν ὁ Πρωθυπουργὸς, εἶναι παρατήρησις ὅλων τῶν σοφῶν πολιτικῶν. Σαλεύοντες τοὺς Νόμους, σαλεύομεν τὴν πολιτείαν· ἀλλ' ἂς ἐξετάσωμεν ποῖοι οἱ λόγοι τῆς μετακινήσεως.

Κατὰ τὴν Ὑπουργικὴν ἔκθεσιν, τρία τινὰ προτίθεται ὁ νέος Νόμος· τὴν ἐλάττωσιν τοῦ προσωπικοῦ, τὸν καταρτισμόν αὐτοῦ ἀπὸ ὑπαλλήλους ἔχοντας ἀποδεδειγμένως ἱκανότητα καὶ ζῆλον, καὶ τὴν συγκέντρωσιν ὅλης τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου Ὑπουργείου εἰς ἕνα Γενικὸν Γραμματέα εἰς ἀνακούφισιν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἐν πρώτοις παρατηρῶ, ὅτι ἡ ἐλάττωσις τοῦ προσωπικοῦ, καθὼς διατείνεται ἡ ἔκθεσις, δὲν φαίνεται· φαίνεται μᾶλλον αὔξησις· λαμβάνω δὲ εἰς ἀπόδειξιν τῶν λόγων μου τὰ δύω Ὑπουργεῖα, τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος ἐγὼ πρὸ ὀλίγου διεύθυνα· τὸ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἑνδεκα ὑπαλλήλους εὗρον εἰς τὸ τῶν Ἐξωτερικῶν· ἀπέλυσα τρεῖς, ὡς μὴ ἔχοντας τὰ προσόντα τοῦ δευτέρου ψηφίσματος, καὶ δὲν τοὺς ἀνεπλήρωσα, ὥστε ἄφησα ὀκτώ· τὸ

δὲ εἰσαγόμενον Νομοσχέδιον ὄχι μόνον δὲν ἐλαττόνει τὸν ἀριθμὸν τῶν ὀκτὼ, ἀλλὰ τὸν αὐξάνει εἰς ἑνδέκα. Δέκα ὑπαλλήλους εὗρον εἰς τὸ ἄλλο Ὑπουργεῖον· ἀπέλυσα ἕνα, ὡς μὴ ἔχοντα τὰ προσόντα τοῦ ψηφίσματος, δὲν τὸν ἀνεπλήρωσα, καὶ ἄφησα ἐννέα· ἐννέα θέλει καὶ τὸ Νομοσχέδιον. Ὁ περὶ ἐλαττώσεως λοιπὸν τοῦ προσωπικοῦ λόγος δὲν εἶναι ἀληθὴς, ἀλλὰ καὶ ἂν ἀπαιτῆται ἐλάττωσις τοῦ προσωπικοῦ, μήπως ἀντίκειται εἰς τὴν ἐλάττωσιν ὁ ἐνυπάρχων νόμος, ἢ μήπως ὁ ἐνυπάρχων νόμος ἀπαγορεύει τὸν καταρτισμὸν αὐτοῦ ἀπὸ ἱκανοὺς καὶ ζηλωτὰς ὑπαλλήλους, ἂν ἦναι ἀνίκανοι ἢ ἀπρόθυμοι. Δὲν εἰσάγουν τὴν ἀνικανότητα οἱ νόμοι, τὴν εἰσάγουν οἱ ἄνθρωποι· ἡ δὲ συγκέντρωσις ὅλης τῆς ὑπηρεσίας, εἰς ἕνα Γενικὸν Γραμματέα, βλάπτει, ἐνῷ ἡ διαίρεσις αὐτῆς εἰς Συμβούλους ἢ Τμηματάρχας ὠφελεῖ. Εἰς τί ἡ παρέμβασις τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως μεταξὺ Ὑπουργοῦ καὶ Συμβούλων ἢ Τμηματαρχῶν; Οἱ Σύμβουλοι εἶναι οἱ ἀνώτατοι ὑπάλληλοι τῶν Γραμματειῶν, εἶναι μεταξὺ αὐτῶν ἄνθρωποι πολλῆς ἱκανότητος καὶ ὅλοι γνωρίζοντες καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τὰ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ κλάδου των, ὡς τοιοῦτοι ἄρα εἶναι καταλληλότεροι τοῦ νὰ εἰσάξωσι τὰς ὑποθέσεις εἰς τὸν Ὑπουργὸν καὶ καθαρότερον καὶ ἀκριβέστερον, παρὰ τὸν Γενικὸν Γραμματέα, ὅστις θὰ μάθῃ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ὅσα θὰ διδάξῃ τὸν Ὑπουργόν του.

Ἀλλὰ μήπως ὁ εἰσαγόμενος νόμος ἔχει κἂν τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἁπλοποιήσεως;

Ὁ ἀρχικὸς νόμος, ἤτοι ὁ τοῦ 1833 ἔχει τρεῖς τάξεις ὑπαλλήλων· τὴν τῶν Συμβούλων, τὴν τῶν Γραμματέων καὶ τὴν τῶν Γραφέων· διὰ μεταγενεστέρων δὲ διαταγμάτων εἰσήχθησαν ἄλλαι τέσσαρες τάξεις, τουτέστι αἱ τῶν Παρέδρων ά. καὶ β'. τάξεως, ἡ τῶν Γραμματέων β'. τάξεως, καὶ ἡ τοῦ Γραφέως β'. τάξεως, ἔγειναν λοιπὸν 7 τάξεις. Τὸ δὲ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἀντὶ τοῦ νὰ ὀλιγοστεύσῃ τὰς 7, προσθέτει καὶ τρεῖς ἄλλας, τὴν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, τὴν τοῦ γ'. Γραμματέως καὶ τὴν τοῦ γ' Γραφέως, ὥστε καὶ τὰς ἑπτὰ τὰς αὐξάνει εἰς δέκα. Ἰδοὺ Κύριοι, καὶ περὶ τῆς ἁπλοποιήσεως τοῦ νόμου τούτου, τὴν ὁποίαν τόσον σφοδρῶς παρήγγειλεν ἡ Συνέλευσις.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς ὑπῆρχον καὶ ἄλλοτε, καὶ δὲν εἶναι νέοι εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ναί· ὑπῆρχον ἄλλοτε· ἀλλ' ὅτε ὑπῆρχον οὗτοι, δὲν ὑπῆρχον αἱ τά-

ξις τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν σήμερον, ὥστε ὁ λόγος οὗτος εἶναι πάντῃ ἀνίσχυρος.

Ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι σπῆτι του, καὶ ὡς σπῆτι του ἠμπορεῖ νὰ τὸ οἰκονομήσῃ, ὅπως ἐγκρίνει. Τὸ Ὑπουργεῖον δὲν εἶναι σπῆτι κανενός· εἶναι ὅλων τῶν Ἑλλήνων· σήμερον κάθηται εἰς αὐτὸ ὁ Κύριος Ὑπουργός, αὔριον θὰ τὸ κατοικήσει ἄλλος Ἕλλην, καὶ μεθαύριον ἄλλος, καὶ δὲν ἀπόκειται εἰμὴ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα τὸ νὰ κανονίσωσι τὰ περὶ αὐτοῦ, δὲν ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν φίλαυτον κανενὸς ἄλλου.

Ἐπανερχόμενος εἰς τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, γνωμοδοτῶ, δι' οὓς ἐξέθεσα ἀνωτέρω λόγους, τὴν ἀπόρριψιν αὐτοῦ, ὡς μετακινοῦντος οὐχὶ μόνον ἀχρήστως, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβῶς νομον καλῶς κειμένου καὶ ὡς καταστρέφοντος εἰς οὐδὲν δέον δωδεκαετῆ πεῖραν ὑπηρεσίας ὑπὸ τὸν ἐνυπάρχοντα νόμον.

Ἄλλος Γερουσιαστὴς λαβὼν τὸν λόγον εἶπε.

Θέλω προσπαθήσει νὰ περιορισθῶ μὲ ἀκρίβειαν εἰς τὸ προκείμενον, χωρὶς νὰ παρεκτανθῶ εἰς ἀλλότρια ἀντικείμενα.

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προτίθεται: ἀ.) Νὰ προσδιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ Γραφεῖα τῶν Ὑπουργείων. β΄.) Νὰ ῥυθμίσῃ τὴν βαθμολογίαν αὐτῶν καὶ γ΄.) Νὰ κανονίσῃ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν.

Ἐκ πρώτης ἀρχῆς παρουσιάζεται τὸ ζήτημα· ἔχομεν ἀνάγκην νέου διοργανισμοῦ διὰ νὰ κανονίσωμεν τὰ ἄνω ῥηθέντα τρία ἀντικείμενα, ἢ ἔχομεν ἤδη ὀργανισμὸν πλήρη, ὅστις ἀποκαθιστᾷ περιττὴν τὴν εἰσαξιν νέου ἄλλου διοργανισμοῦ;

Καὶ ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας καὶ ὅλοι οἱ προλαλήσαντες ἄρχονται ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀντιβασιλείας, ἄρχομαι καὶ ἐγὼ λοιπὸν ἀπ' αὐτὴν τὴν ἐποχήν.

Ἡ Ἀντιβασιλεία ἐκανόνισε τὸ περὶ τῶν ἄνω εἰρημένων τριῶν ἀντικειμένων, διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 3/15 Ἀπριλίου 1833 ἔτους, προσδιορίσασα τρεῖς βαθμοὺς τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων· ἀ.) τὸν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβούλου· β΄.) τὸν τοῦ Ὑπουργικοῦ Γραμματέως καὶ γ΄.) τὸν τοῦ Γραφέως, καὶ περιορίσασα εἰς πολλὰ ὀλίγους, τόσον τοὺς Ὑπουργικοὺς Συμβούλους, ὅσον καὶ τοὺς Ὑπουργικοὺς Γραμματεῖς καὶ Γραφεῖς.

Δὲν παρῆλθε μολαταῦτα πολὺς καιρὸς καὶ ἀμέσως αὐτὴ ἡ ἰδία Ἀντιβασιλεία ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην τῆς μετασκευῆς αὐτοῦ

τοῦ διατάγματος, γνοῦσα ἐκ τῆς πείρας, ὅτι, οὔτε ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων, οὔτε ἡ βαθμολογία, καθὼς ἦσαν προσδιορισμένα εἰς τὸ ἄνω εἰρημένον Βασιλικὸν Διάταγμα, ἠδύναντο νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Μετὰ ἓν ἔτος λοιπὸν ἀναγκάσθη αὐτὴ ἡ ἰδία Ἀντιβασιλεία, τὴν 26 Μαΐου 1834, νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἑτέρους τρεῖς Ὑπουργικοὺς Συμβούλους (σχηματίσασα τὸ Γραφεῖον τῆς Δημοσίου οἰκονομίας), δύο Ὑπουργικοὺς Γραμματεῖς καὶ ἕνα Γραφέα, καὶ τὴν 27 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Οἰκονομίας, ἕνα Πάρεδρον καὶ ἐννέα Ὑπουργικοὺς Γραμματεῖς β΄. τάξεως.

Ἀπ' ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἐπροχώρησεν ἡ αὔξησις τόσον τοῦ προσωπικοῦ, ὅσον καὶ τῶν βαθμῶν τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων. Μολαταῦτα ἔγινε κάποια μικρὰ ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ εἰς τινα Γραφεῖα, ἀλλὰ πάλιν ἐπροχώρησεν ἡ αὔξησις καὶ ἔφθασαν τὰ Γραφεῖα εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὁποῖον γνωρίζει ἡ Σεβ. Γερουσία.

Ἡ ὕλη τοῦ προειρημένου Βασιλικοῦ Διατάγματος, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, εἶναι ἀ.) ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων, β΄.) ἡ βαθμολογία καὶ γ΄.) ἡ μισθοδοσία αὐτῶν. Αὐτὰ ταῦτα τόσον παρέλλαξαν διὰ τῶν μετεγενεστέρων ἀλλεπαλλήλων Διαταγμάτων, ὥστε ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ τις ἀλανθάστως, ὅτι αὐτὸ τὸ ἀρχικὸν Βασιλικὸν Διάταγμα τῶν 3/15 Ἀπριλίου 1833 ἀπώλεσε πλέον τὴν πραγματικήν του ἰσχὺν καὶ ἐνέργειαν.

Καὶ σημειώσατε, ὅτι δὲν εἶμαι σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις φρονεῖ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἀντιβασιλείας ἦσαν ἀκατάλληλοι μὲν εἰς πᾶσαν ἄλλην Νομοθεσίαν, διὰ τὴν ἔλλειψιν τοπικῶν γνώσεων, ἦσαν δὲ πολλὰ κατάλληλοι διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Βασιλικοῦ Διατάγματος· ἀπ' ἐναντίας δὲ ἐγὼ φρονῶ, ὅτι αὐτὸ τοῦτο τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Βασιλικὸν Διάταγμα, ἡ Ἀντιβασιλεία, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ προγνωρίσῃ ἕως πόσον ἔμελλε νὰ ἐκταθῇ ἡ ὑπηρεσία, τὸ συνέταξεν ἐκ τοῦ προχείρου ἐξ ἀναλογίας ἄλλων Γραφείων Εὐρωπαϊκῶν Κυβερνήσεων καὶ τὸ ἐγκατέλειπεν εἰς τὴν πεῖραν, ὥστε προσδεύοντος τοῦ χρόνου καὶ ἀναπτυσσομένης τῆς ὑπηρεσίας νὰ δυνηθῇ νὰ τὸ μετασκευάσῃ ἐπὶ τὸ κρεῖττον, καθὼς καὶ πραγματικῶς μετ' οὐ πολὺ δὲν ἠργοπόρησε νὰ τὸ βελτιώσῃ.

Ἀροῦ λοιπὸν αὐτὴ ἡ ἰδία Ἀντιβασιλεία ἐμπράκτως ὑπέδειξε τὴν ἀτέλειαν αὐτοῦ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Διατάγματος, δὲν εἶναι ὀρθὸν νομίζω νὰ θεωρήσωμεν αὐτὸ τοῦτο τὸ Βασιλικὸν διάταγμα τύπον καὶ ὑπογραμμὸν εἰς τὴν προκειμένην ἡμῶν ἐργασίαν.

Ἐκ τούτων ἁπάντων καταφαίνεται ἡ ἀνάγκη νέου διοργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων, διὰ νὰ περιορισθῶσι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι Ὑπουργοὶ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων.

Τούτου τεθέντος, προκύπτει ἕτερον ζήτημα: Ὁ νέος οὗτος διοργανισμὸς τῶν Γραφείων τῶν Ὑπουργείων νὰ κανονισθῇ δι' ἁπλοῦ Διατάγματος, ὡς ἦτον ἕως σήμερον, ἢ νὰ νομοθετηθῇ διὰ Νόμου;

Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου νομίζω, ὅτι εἶναι εὔκολος. Ἐὰν συμβουλευθῶμεν τὸν θεμελιώδη Νόμον, τὸ Σύνταγμα, θέλομεν ἰδῇ, ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ θεμελιώδης Νόμος μᾶς ἐπιβάλλει τὸ χρέος νὰ θέσωμεν Νόμον διὰ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος διοργανισμὸν καὶ ὄχι νὰ κανονίσωμεν τὰ περὶ αὐτοῦ δι' ἁπλοῦ διατάγματος. Τὸ ΚΖ'. ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἐπιτάττει, ὥστε ὅλαι αἱ θέσεις τῶν ὑπαλλήλων νὰ ἦναι νομοθετημέναι.

Ἀνακεφαλαιώνων τὸν λόγον μου, ἐπειδὴ νέος διοργανισμὸς τῶν Γραφείων τῶν Ὑπουργείων εἶναι ἀναγκαῖος καὶ οὗτος νὰ συνταχθῇ εἰς Νόμον, προτείνω νὰ παραδεχθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἕτερος τῶν Γερουσιαστῶν τὸν λόγον λαβὼν εἶπεν, ὅτι ἂν τεθῇ τις, ὡς ἐν παραδείγματι, εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ἔχει ἐργασίαν εἰς τὰς Βουλὰς, εἰς τ' ἀνάκτορα καὶ λοιπὰ, ὥστε παντοῦ τὸν διώκουν οἱ πολῖται διὰ νὰ τὸν δίδουν περὶ τῶν ὑποθέσεών των ἀναφορὰς, καὶ νὰ τὸν ἐξηγοῦν τὰς ὑποθέσεις των, βεβαίως ἤθελε καταφύγει εἰς τὸν ἀρχικὸν Νόμον τοῦ 1833, διὰ νὰ ἴδῃ ἂν ἐκεῖνος τὸν δίδῃ τὰ μέσα διὰ νὰ διορθώσῃ τὴν κατάστασιν ταύτην. Κατὰ τὸν Νόμον ἐκεῖνον ὁ Ὑπουργὸς παραλαμβάνει τὰ ἔγγραφα καὶ τὰς ἐκθέσεις, τὰς διανέμει δὲ καὶ διευθύνει εἰς τοὺς ἁρμοδίους ὑπαλλήλους· ὁ ἴδιος οὗτος Νόμος τὸν δίδει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιφορτίζῃ ἕνα τῶν ὑπαλλήλων μὲ τὴν ἄνοιξιν τῶν ἐγγράφων κλπ. Ἐκλέγων λοιπὸν τοιούτους ὑπαλλήλους ὡς Συμβούλους, ὁποίους ἤθελα λάβει ὅταν ἐμελέτησα νὰ παραλάβω Γενικὸν Γραμματέα, ἐπιφορτίζω τὸν ἱκανότερον τούτων μὲ τὰ ἔργα ταῦτα, καὶ ἰδοὺ

πῶς διορθώνω τὸ πρᾶγμα, καὶ θεωρῶ τὰς ἄλλας ὑποθέσεις· ὅσον περὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, νομίζω ὅτι τὸν ἀρκεῖ ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ προϊσταμένου του· μολονταῦτα ὁ ἴδιος ἐκεῖνος Νόμος μὲ δίδει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσω ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τῆς Βουλῆς μίαν πίστωσιν. Ἰδοὺ λοιπὸν, ὅτι ὅσοι δὲν μὲ εὑρίσκουν, δίδουν τὰς ἀναφοράς των εἰς αὐτὸν, καὶ ἐξηγοῦν καὶ τὰς ὑποθέσεις των καὶ τὰ κωλύματα ἔπαυσαν.

Δὲν ὁμιλῶ περὶ τοῦ ὀνόματος τῶν Τμηματαρχῶν, ἀλλὰ περὶ τοῦ πράγματος αὐτοῦ· ὁ Τμηματάρχης διορίζεται ἀμέσως, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος, ἀρχηγὸς ἑνὸς Τμήματος· ἀλλὰ ὅταν εἰς ἓν τμῆμα συμπέσωσι πολλότατοι ὑποθέσεις, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἄλλων πρέπει νὰ ἀργῶσιν; Ἔπειτα εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουσι σήμερον πολλαὶ ἔξοχοι ἰδικότητες. Ὡς πρὸς τοὺς Γραμματεῖς ά. καὶ β'. τάξεως, ἐπειδὴ ἐννοῶ, ὅτι οὗτοι θέλουν ἐπιφορτίζεσθαι τὴν σύνταξιν ἐγγράφων μᾶλλον ἢ ἧττον οὐσιωδῶν, ἀλλ' οἱ γραφεῖς διατί πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως; ἢ γράφουν ὅλοι καλὰ καὶ ὀρθὰ, ἢ ὄχι. Τοὺς πρώτους τοὺς ἀφίνω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὡς χρησίμους· τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς ἀπολύω ὡς ἀχρήστους διὰ νὰ μὴ περιπλέκεται οὕτως ἡ ὑπηρεσία. Ὁ πρῶτος κατὰ τῆς παραδοχῆς λαλήσας Γερουσιαστὴς κατέφυγεν εἰς γενικὴν ἀρχὴν περὶ Νόμων· ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω, Κύριοι, ὅτι θεωρῶ τὸν Νόμον, ὡς ἰατρικὸν καὶ καθεὶς γνωρίζει, ὅτι ἡ κατάχρησις τῶν ἰατρικῶν, ὄχι μόναν τοὺς ἀσθενεῖς, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς ὑγιεῖς ἀπολύει. Ὁ Σαλβανδὺ λέγει, ὅτι ὅταν ἡ κοινὴ γνώμη δὲν εἶναι ζωηρῶς κεκινημένη, ὅταν τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν δὲν προσεβλήθησαν, μία θεωρητικὴ νομοθετικὴ βελτίωσις, δὲν εἶναι ἀξία νὰ ἀπασχολῇ τὰ Νομοθετικὰ σώματα. Ἡ μειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς ἰσχυρίζεται, ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου προσγίνεται οἰκονομία 70 χιλιάδων δραχμῶν· ἀλλὰ μήπως δυνάμει τοῦ παλαιοῦ Νόμου ὁ Ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ καταργήσῃ σιωπηλῶς καὶ ἐμπράκτως ὅλας τὰς θέσεις, ὅσαι ἐδημιουργήθησαν ἀκολούθως, ὅταν ἐκ τούτου εἰς μὲν τὴν ὑπηρεσίαν βλάβη δὲν προκύπτει, προσγίνεται δὲ οἰκονομία; διὰ τοῦτο δὲν χρειάζεται βέβαια νόμος.

Τὸ περὶ θέσεων ἄρθρον τοῦ Συντάγματος δὲν δεσμεύει βεβαίως τὰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως· τὰς χάριν εὐνοίας, ἢ περιθάλψεως δημιουργουμένας θέσεις ἐννόησε νὰ περιορίσῃ τὸ Σύνταγμα, ὥστε κἀνὲν μέλος τοῦ Νομοθετικοῦ σώματος δὲν δύναται νὰ εἴπῃ ποτὲ εἰς τὸν Ὑπουργὸν διατὶ δὲν πληροῖ τὴν

δεῖνα θέσιν, ἀλλὰ νὰ τὸν εἴπῃ μόνον δύναται, διατὶ δὲν γίνονται τὰ πράγματα τακτικά, ἢ καλά.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ Ἀντιβασιλεία πιοσέθεσε τὸ γραφεῖον τῆς δημοσίου οἰκονομίας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀλλ' εἰς τοῦτο εἰσήγαγε δύο ἐξόχους διὰ τὰς γνώσεις των ἄνδρας ξένους. Τοιούτους δὲ ἐπιτροπὰς νομίζει ὅτι καὶ σήμερον πρέπει νὰ συσταίνῃ ἡ Κυβέρνησις. Τέλος πάντων ὁ Ὑπουργὸς ἐκ τῶν πολλῶν βλέπει ποῖα εἶναι τὰ ἀναγκαῖα καὶ ποῖα τὰ περιττὰ, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἀρχὴν ῥυθμίζει τὸ γραφεῖόν του, φυλάττων αὐστηροτάτην οἰκονομίαν, τὴν ὁποίαν ὅλοι πρέπει νὰ ἐπιθυμῶμεν καὶ νὰ δεχώμεθα. Γνωμοδοτεῖ ὕθεν περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς.

Ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Οἱ πρὸ ἐμοῦ ὁμιλήσαντες ἀνέπτυξαν τὸ πρᾶγμα μὲ πολλὴν εὐρυΐαν καὶ ἀναλυτικότητα. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον εἶναι ἀρκετὰ σπουδαῖον, ἂς γίνῃ πλατυτέρα ἡ συζήτησις καὶ ὅσον εἶναι δυνατὸν ἀναλυτικωτέρα, διὰ νὰ εὑρεθῇ ἕκαστος εἰς κατάστασιν νὰ δώσῃ τὴν ψῆφόν του ἐν γνώσει καὶ μὲ πληρεστάτην πεποίθησιν. Εἶναι λέγω ἀρκετὰ σπουδαῖον, διότι ἐὰν ὁ ὀργανισμὸς τῶν Ὑπουργείων δὲν εἶναι κατάλληλος, ὅλοι οἱ κλάδοι τῆς ὑπηρεσίας θέλουν λάβει τὸν αὐτὸν δρόμον κατὰ τὴν κοινὴν παροιμίαν, *ὅτι τὸ ὀμάρι βρωμᾷ ἀπὸ τὴν κεφαλήν.*

Δύω εἶναι οἱ λόγοι, οἵτινες ἀκυροῦν ἢ τροποποιοῦν ἕνα Νόμον, ὁ μὲν εἷς εἶναι, ὅταν, Νόμος τις προσωρινὸς γίνεται ἀπὸ μίαν ἔκτακτον ἀνάγκην, ἥτις τὸν προκαλεῖ, ἅμα δὲ παρέλθῃ ἡ ἔκτακτος ἀνάγκη, ἥτις τὸν ἐπροκάλεσεν, ὁ Νόμος οὗτος ἀκυροῦται καὶ παύει. Ὁ δὲ ἄλλος εἶναι, ὅταν ὁ Νόμος εἶναι διαρκὴς, ἀλλὰ μεγάλη καὶ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη διὰ ἐλλείψεις καὶ σφάλματα, ἅτινα ἀπεδείχθησαν εἰς τὴν ἐφαρμογήν του προκαλοῦν τὴν τροποποίησίν του διὰ τὴν διόρθωσιν τῶν σφαλμάτων καὶ ἐλλείψεων, τὰ ὁποῖα ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν εἰς τὴν ἐφαρμογήν του.

Ἐνταῦθα τὸ πρῶτον δὲν ἔχει χώραν, διότι ὁ ὀργανισμὸς δὲν εἶναι προσωρινὸς, ἀλλὰ διαρκὴς· ὕθεν κατ' ὀρθὸν λόγον εὑρισκόμεθα εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν τῆς τροποποιήσεως.

Διὰ νὰ κρίνωμεν λοιπὸν περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς τροποποιήσεως πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν, ἂν οἱ λόγοι καὶ τὰ καθέκαστα δικαιολογοῦν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος τροποποίησιν.

Ὀργανισμὸς Ὑπουργείων ὑπάρχει ὁ τοῦ 1833, 3/15 Ἀπριλίου. Ἐπειδὴ ἂν δὲν ὑπῆρχεν ὀργανισμὸς δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπῆρχον καὶ Ὑπουργεῖα, ἆρα δὲν πρόκειται περὶ ἀρχῆς Νόμου, ἀλλὰ περὶ ἀρχῆς τροποποιήσεως ὑπάρχοντος Νόμου, ἂν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἐγίνετο αὔξησις προσωπικοῦ, τοῦτο δὲν θέλει νὰ εἴπῃ, ὅτι καταστράφῃ ὁ Νόμος, καθὼς εἷς τῶν συναδελφῶν μας εἶπεν ἐσφαλμένως, ἀλλ' ἡ ἀνάπτυξις τῆς ὑπηρεσίας ἀπήτησε τὴν αὔξησιν προσωπικοῦ εἰς τινα Ὑπουργεῖα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ γίνῃ εἰς κάθε καιρὸν, χωρὶς ποτὲ νὰ καταστραφῇ διὰ τοῦτο ὁ Νόμος.

Ἂς παραβάλλωμεν λοιπὸν τὸν ὀργανισμὸν τοῦ 1833 μὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον. Δὲν πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν πότε καὶ ποῖος τὰ ἔκαμε, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον διὰ ἡμᾶς, ἀρκεῖ νὰ εὕρωμεν τὸ καλύτερον, καὶ ὅπου τὸ εὑρώμεν, ἐκεῖθεν πρέπει νὰ τὸ λάβωμεν.

Τρία εἶναι τὰ πλεονεκτήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων πρέπει κυρίως νὰ στήσωμεν τὴν προσοχήν μας, δηλ. εἰς τὸ ἁπλούστερον, εἰς τὸ κατανοητότερον καὶ εἰς τὸ οἰκονομικώτερον. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ἔχει τὰ τρία ταῦτα πλεονεκτήματα, ἐκεῖνο βεβαίως εἶναι τὸ προτιμώτερον.

Ἂς ὁμιλήσωμεν πρῶτον διὰ τὸ ἁπλούστερον. Ὁ ὀργανισμὸς τοῦ 1833 ἔχει τρεῖς βαθμοὺς μόνον, ἤτοι Συμβούλους, Ὑπουργικοὺς ὁμοιοβάθμους καὶ ἰσοκλισθίους, Γραμματεῖς ὁμοίως καὶ Γραφεῖς ἐπίσης, ὥστε οὔτε οἱ Γραμματεῖς δύνανται νὰ ζηλοτυπήσουν τὴν θέσιν τῶν Συμβούλων, οὔτε οἱ Γραφεῖς τὴν θέσιν τῶν Γραμματέων. Τὸ δὲ προκείμενον Νομοσχέδιον ἔχει ὀκτὼ βαθμοὺς, ἤτοι Γενικὸν Γραμματέα, Γραμματάρχας πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως, Γραμματεῖς πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως, καὶ Γραφεῖς πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως· ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ εἰς τοὺς Κλητῆρας αὐτοὺς ἀπαιτεῖ δύο τάξεις. Τὸ σύστημα τοῦτο ἔχει τόσας πολλὰς βαθμίδας, μὴ ἀναλογούσας μὲ τὸ οἰκοδόμημα, ὥστε εἰς ἕκαστον Ὑπουργεῖον θέλει εἶναι ἄφευκτος ἀντιζηλία καὶ παντοτεινὰ ἀπαιτήσεις· ὁ μὲν τῆς τρίτης τάξεως, νὰ ἀπαιτῇ τὸ σημωτινόν του σκαλοπάτημα, ὁ τῆς δευτέρας τὸ τῆς πρώτης, καὶ οὕτω καθεξῆς. Βλέπετε λοιπὸν, ὅτι ὁ ὀργανισμὸς τοῦ 1833 εἶναι ἀτυγχρίτῳ λόγῳ ἁπλούστερος, καὶ ἀντὶ νὰ πλησιάζωμεν εἰς τὴν ἁπλοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας, ἀπομακρυνόμεθα ἐκουσίως ἀπὸ αὐτὴν μὲ τὰς ἐναντίας πρά-

ξεις μας, ὥστε ὁμοιάζομεν μὲ ἐκεῖνον, ὅστις, χρεωστῶν νὰ πλησιάζῃ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς Πειραιᾶ, πηγαίνει εἰς τὸ Πορτοράφτη διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ ἐπιτηδες.

Ἂς ἔλθωμεν καὶ εἰς τὸ καταλληλότερον. Οἱ Τμηματάρχαι πρέπει βεβαίως νὰ ἦναι τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀλλὰ μὲ τὸ νέον Νομοσχέδιον ἀρκεῖ τοῦτο; κατ' ἐμὴν κρίσιν ὄχι· πρέπει κυριωτέρως νὰ ἦναι τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ἐπειδὴ μὲ αὐτὸν ἐργάζεται καὶ οὐχὶ μὲ τὸν Ὑπουργόν· ὅθεν, ἐὰν δὲν χαίρῃ τὴν ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, δὲν ἠμπορεῖ νὰ διατηρηθῇ εἰς τὴν θέσιν του. Ἀλλὰ μήπως εἶναι τοῦτο μόνον; ὄχι βεβαίως· εἶναι καὶ ἄλλο χειρότερον, δηλ. ἕκαστος ὑπάλληλος ἐργάζεται διὰ νὰ ἔχῃ στάδιον προόδου, ἀλλὰ διὰ τὸν Τμηματάρχην δὲν ὑπάρχει στάδιον, ἐπειδὴ τὴν ἱκανότητά του καὶ τὴν ἐπιμέλειάν του θέλει τὴν ἀποῤῥοῤῥᾷ διὰ τὸν ἑαυτόν του ὁ Γενικὸς Γραμματεύς, λέγων πάντοτε εἰς τὸν Ὑπουργόν, ὅτι αὐτὸς ὁδήγησε καὶ αὐτὸς ἔκαμε τὰ πάντα. Ὅθεν, τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ Τμηματάρχης θέλει ἀγανακτεῖ, λέγων, πρὸς τί νὰ καταβάλλῃ μεγάλην ἐπιμέλειαν, τί τὸν χρησιμεύει ἡ ἱκανότης του καὶ διατί νὰ κοπιάζῃ δι' ἄλλον; Ποῖος λοιπὸν βλάπτεται; βεβαίως ἡ ὑπηρεσία καὶ οὐδεὶς ἄλλος.

Ἂς ἔλθωμεν καὶ εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα, διὰ τὴν σύστασιν τοῦ ὁποίου τὸν μόνον λόγον, τὸν ὁποῖον φέρει ὁ Κ. Ὑπουργὸς πρὸς ὑποστήριξιν εἶναι, ὅτι ἐπειδὴ οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουν ἐργασίας εἰς τὰ Ὑπουργεῖα καὶ ἐνίοτε μὲ τὸν Βασιλέα, πρέπει νὰ παρευρίσκωνται συχνάκις καὶ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν Βουλῶν, διὰ νὰ συζητοῦν καὶ διὰ νὰ δίδουν λόγους καὶ διασαφήσεις· ὅθεν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἷς ἱκανὸς Γενικὸς Γραμματεὺς νὰ παραλαμβάνῃ ὅλας τὰς ὑποθέσεις, καὶ νὰ τὰς παρουσιάζῃ εἰς τὸν Ὑπουργόν, διὰ νὰ ἀποπερατῶνται μὲ ταχύτητα, ὥστε νὰ μένῃ καιρὸς εἰς τὸν Ὑπουργὸν διὰ τὰς λοιπὰς ἐργασίας. Ἐὰν τοῦτο ἦναι ἀληθὲς, ἔχει δίκαιον ὁ Κύριος Ὑπουργός· ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν εἶναι, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ ἰδίου πράγματος ἐξάγεται τὸ ἐναντίον, καὶ ὁ λόγος εἶναι ἁπλούστατος. Οἱ Τμηματάρχαι, οἵτινες ἐργάζονται καὶ διεξαγάγουν τὰς ὑποθέσεις πρέπει νὰ τὰς παραδίδουν εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα, καὶ οὗτος εἰς τὸν Ὑπουργόν, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ

τὴν ἀπόφασίν του καὶ νὰ θέσῃ τὴν ὑπογραφήν του ἐπ' αὐτῶν. Ἂς ὑποθέσωμεν, ὅτι αἱ ἀποπερατωθεῖσαι παρὰ τῶν Τμηματαρχῶν ὑποθέσεις εἶναι δέκα, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς, δὲν θὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν Ὑπουργὸν πέντε διὰ νὰ ὀλιγοστεύσῃ τὴν ὥραν, ἀλλὰ δέκα, ἄρα ὅσας ὥρας θέλουν οἱ Τμηματάρχαι νὰ τὰς παρουσιάσουν, ἄλλας τόσας θέλει καὶ ὁ Γεν. Γραμματεύς, μάλιστα θέλει καὶ περισσοτέρας ὥρας, διότι ποτὲ δὲν θέλει δώσει καθ' ὅλα τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς, τὰς ὁποίας θέλει δώσει ὁ Τμηματάρχης, ὁ ὁποῖος ἠργάσθη, ἐμελέτησε καὶ διεξήγαγε μίαν ὑπόθεσιν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους· καὶ πολλάκις θὰ χρειασθῇ ἡ παρουσία τοῦ Τμηματάρχου, διὰ νὰ δώσῃ σαφεστέρας καὶ λεπτομερεστέρας διασαφήσεις. Προσθέσατε εἰς τοῦτο, ἂν εὑρεθοῦν εἰς διαφωνίαν ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς μὲ τὸν Τμηματάρχην, ποίαν ἐκ τῶν δύω γνωμῶν θέλει προτιμήσῃ ὁ Ὑπουργός; τί μέλλει γενέσθαι ἐκ τούτου; ἀργοπορία καὶ ζημία εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Κερδίζει λοιπὸν καιρὸν ὁ Ὑπουργὸς ἢ χάνει; βεβαίως καὶ ἀναντιῤῥήτως χάνει. Ποῖος λοιπὸν ἐκ τῶν δύω ὀργανισμῶν εἶναι καταλληλότερος; ἀναμφιβόλως ὁ τοῦ 1833.

Ἂς ἔλθωμεν καὶ εἰς τὸ οἰκονομικὸν μέρος, ποῖος δηλαδὴ ἐκ τῶν δύω ὀργανισμῶν εἶναι οἰκονομικώτερος.

Ὁ ὀργανισμὸς τοῦ 1833, ἀφοῦ ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν Ὑπουργῶν ἐλαττωθῇ εἰς 800 δραχμὰς κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, καὶ ὁ τῶν Συμβούλων εἰς δραχμὰς 300 ἀναβαίνει εἰς δρ. 224,800, ὁ δὲ τοῦ νέου ὀργανισμοῦ, μολονότι ἐπέφερεν ἐλαττώσεις ἡ Βουλὴ ἐκ δραχμῶν 66,000, καὶ ἐνῷ ὁ Ὑπουργὸς ἔλεγεν εἰς τὴν ἔκθεσίν του, ὅτι δὲν εἶναι ἀνεκτὴ περισσοτέρα ἐλάττωσις, πάλιν ἀναβαίνει εἰς 337,000 δραχμὰς, ὥστε εἶναι πρασέτι 112,000, δραχμαὶ περισσότεραι ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ 1833.

Ἄρα καθ' ὅλους τοὺς λόγους ὁ ὀργανισμὸς τοῦ 1833, εἶναι ἁπλούστερος, καταλληλότερος καὶ οἰκονομικώτερος· ὅθεν δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀποῤῥίψωμεν ἐκεῖνον καὶ νὰ παραδεχθῶμεν τὸν πολυπλοκώτερον, τὸν ἀκαταλληλον καὶ τὸν πολυεξοδότερον.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι εἷς τινα Ὑπουργεῖα, δηλ. εἰς τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Οἰκονομίας πρέπει νὰ αὐξήσῃ τὸ πα-

σωπικόν, ἕνεκα τῆς ἀναπτύξεως τῆς ὑπηρεσίας, καθότι εἰς τὰ λοιπὰ Ὑπουργεῖα, τὸ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, τὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Παιδείας, τὸ τῆς Δικαιοσύνης, τὸ τοῦ Πολέμου καὶ τῶν Ναυτικῶν δὲν ἀπαιτεῖται καμμία αὔξησις προσωπικοῦ· ἀφοῦ λοιπὸν προσθέσωμεν εἰς μὲν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν 4 Γραμματεῖς, 4 Γραφεῖς, 1 Κλητῆρα, εἰς δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας 1 Σύμβουλον, 4 Γραμματεῖς, 8 Γραφεῖς καὶ 1 Κλητῆρα ἀπὸ τοὺς ἐμπεριεχομένους εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ 1833, τότε εἶναι ὅλως διόλου περιττὸς ὁ νέος ὀργανισμὸς καὶ μένομεν εἰς ἐκεῖνον, ὅστις, ὡς προεῖπον, εἶναι ἁπλούστερος, καταλληλότερος καὶ οἰκονομικώτερος. Ἐκ δὲ τῆς προσωπικῆς αὐτῆς προσθήκης θέλουν προστεθῆ δραχμ. 43,000, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐπιμισθίου τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Ἐλπίζω, ὅτι ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς μετὰ τὴν λεπτομερῆ ταύτην ἀνάπτυξιν καὶ ἰσχυροὺς λόγους, θέλει πεισθῆ νὰ περιφρονήσῃ τὴν ματαίαν φιλοτιμίαν καὶ νὰ παραδεχθῆ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ 1833 μὲ τὴν ῥηθεῖσαν προσθήκην τοῦ προσωπικοῦ. Δὲν εἶναι ποτὲ ἔπαινετὸς τόσον ἐκεῖνος, ὅστις κερδίζει τὴν πρόταση, ὅσον εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις καταφρονεῖ τὴν ματαίαν φιλοτιμίαν καὶ παραδέχεται τὸ καταλληλότερον, διὰ τὸ καλὸν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος ἀπ' ὅποιον καὶ ἂν λεχθῆ. Καὶ τοῦτο περιμένω ν' ἀκούσω ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, ἐὰν ἐπιθυμῇ ἀληθῆ ἔπαινον.

Ὅτι ὁ λογαριασμὸς τῶν ἐξόδων εἶναι ὀρθὸς, ὡς σᾶς ἀνέφερον, ἰδοὺ τὸν ἔχω καταστρωμένον καὶ τὸν ἀφίνω εἰς τὸ Γραφεῖον διὰ νὰ τὸν παρατηρήσῃ ὅστις θέλει καὶ ὅστις ἀμφιβάλλει.

Τελειώνω τὸν λόγον μου, Κύριοι, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἀπ' ὅλην τὴν σειρὰν τῆς συζητήσεως ἀποδεικνύεται ἀναντιῤῥήτως, ὅτι ὁ ὀργανισμὸς τοῦ 1833 εἶναι ἁπλούστερος, καταλληλότερος καὶ οἰκονομικώτερος, καὶ κανένας λόγος δὲν ἐδικαίωσε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἰμὴ μόνον ὁ λόγος τοῦ ὅτι, οὕτω θέλει τὸ Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐπρουσιάσθη καὶ εἴτε δίκαιον, εἴτε ἄδικον, εἴτε καλὸν, εἴτε κακὸν πρέπει νὰ τὸ παραδεχθῶμεν. Ἂν τοῦτο εἶναι ὀρθὸν, εἶσθαι κύριοι νὰ τὸ παραδεχθῆτε, πλὴν μὲ ἀποδεδειγμένην βλάβην τῆς ὑπηρεσίας καὶ ζημίαν τοῦ Δημοσίου.

Ἐτήσια ἔξοδα τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων τοῦ 1833.

Ὑπουργεῖον τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

1 Ὑπουρ.	κατὰ μῆνα δρ.	800	κατ' ἔτος δρ.		9,600
1 Σύμβουλος	»	300	»	»	3,600
3 Γραμ. ἕκας.	200 »	600	»	»	7,200
1 Γραφεὺς	»	100	»	»	1,200
1 Κλητὴρ	»	50	»	»	600
7					22,200

Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

1 Ὑπουρ.	κατὰ μῆνα δρ.	800	κατ' ἔτος δρ.		9,600
1 Σύμβουλος	»	300	»	»	3,600
3 Γραμ.	200 »	600	»	»	7,200
2 Γραφ.	100 »	200	»	»	2,400
1 Κλητὴρ	»	50	»	»	600
8					23,400

Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν.

1 Ὑπουργὸς	»	800	»	»	9,600
4 Σύμβ. ὁ εἷς ἰατρὸς	»	1200	»	»	14,400
4 Γραμματεῖς	»	800	»	»	9,600
2 Γραφεῖς	»	200	»	»	2,400
1 Κλητὴρ	»	50	»	»	600
12					36,600

Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Παιδείας.

1 Ὑπουργὸς	»	800	»	»	9,600
2 Σύμβουλοι	»	600	»	»	7,200
3 Γραμματεῖς	»	600	»	»	7,200
2 Γραφεῖς	»	200	»	»	2,400
1 Κλητὴρ	»	50	»	»	600
9					27,000

Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν

1 Ὑπουργὸς	»	800	»	»	9,600
4 Σύμβουλοι	»	1200	»	»	14,400

8	Γραμματεῖς	• •	1600	• •	19,200	
4	Γραφεῖς	• •	400	• •	4,800	
1	Κλητὴρ	• »	50	• •	600	
18						46,600

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

1	Ὑπουργὸς	• •	800	• »	9,600	
2	Διευθυνταὶ	• »	600	• »	7,200	
6	Ἀξιωμ. ὑπάλ. στρ.	•	1200	• »	14,400	
2	Γραμματεῖς	•	600	• •	7,200	
4	Γραφεῖς	•	400	» •	4,800	
2	Ἀγγελιοφόροι	•	100	• •	1,200	
18						44,400

Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν.

1	Ὑπουρ. κατὰ μῆνα δρ.		800	κατ' ἔτος δρ.	9,600	
1	Διευθυντὴς	• »	300	• •	3,600	
2	ἀξιωματικοὶ	» »	400	» •	4,800	
2	Γραμματεῖς	»	400	• •	4,800	
1	Γραφεὺς	• •	100	» •	1,200	
1	Κλητὴρ	• •	50	» •	600	
8				δραχ.	24,600	
80						224,800
	Ὁ νέος ὀργανισμὸς φέρει περιπλέον ἔξοδα		•			112,280

Ἐτήσια ἔξοδα τοῦ νέου ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων.

Ὑπουργεῖον τοῦ Β. Οἴκου καὶ των Ἐξωτερικῶν.

1	Ὑπουρ. κατὰ μῆνα δρ.		800	κατ' ἔτος δρ.	9,600	
1	Γεν. Γραμ.	» •	400	» »	4,800	
1	Τμηματ. ἀ. τάξ.	•	300	• •	3,600	
1	» ϐ'.	• »	250	• »	3,000	
2	Γραμ. ἀ.	•	400	• •	4,800	
1	• ϐ'.	» •	160	• »	1,920	
3	Ἀκόλουθοι	»	180	» »	2,160	

1	Κλητὴρ ἀ.	• •	60	• •	720	
1	• ϐ'.	• •	50	• •	600	
12						31,200

Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

1	Ὑπουρ. κατὰ μῆνα δρ.		800	κατ' ἔτος δρ.	9,600	
1	Γεν. Γραμ.	• »	400	» •	4,800	
2	Γραμ. ἀ. τάξ.	•	400	• •	4,800	
1	• ϐ'.	• » »	160	• •	1,920	
2	Γραφ. ἀ. τάξ.	•	200	• •	2,400	
1	• ϐ'.	• •	80	» »	960	
1	• γ'.	• •	60	» •	720	
1	Κλητὴρ ἀ.	• •	60	• •	720	
1	• ϐ'.	» •	50	• •	600	
11						26,520

Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν.

1	Ὑπουρ. κατὰ μῆνα δρ.		800	κατ' ἔτος δρ.	9,600	
1	Γεν. Γραμ.	• •	400	• •	4,800	
1	Τμημ. ἀ. τάξ.	»	300	• •	3,600	
2	• ϐ'.	• •	500	• •	6,000	
5	Γραμ. ἀ.	• »	1000	• •	12,000	
5	» ϐ'.	• •	800	• •	9,600	
4	Γραφ. ἀ.	• •	400	• •	4,840	
4	• ϐ'.	• •	320	• •	3,800	
2	• γ'.	• •	120	• »	1,440	
1	Κλητὴρ ἀ.	• »	60	• •	720	
1	• ϐ'.	• •	50	» •	600	
	Ὁ πρωθυπουργὸς	»	400	• •	4,800	
27						61,800

Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Παιδείας.

1	Ὑπουρ. κατὰ μῆνα δρ.		800	κατ' ἔτος δρ.	9,600	
1	Γεν. Γραμ.	• •	400	» •	4,800	
1	Τμημ. ἀ. τάξ.	»	300	• »	3,600	
2	Γραμ. ἀ.	» •	400	• •	4,800	
1	• ϐ'.	• •	160	• •	1,920	
2	Γραφ. ἀ.	• •	200	» •	2,400	
1	• ϐ'.	• •	80	• •	960	

1	Κλητ. ά.	»	»	60	»	720
1	»	β'.	»	50	»	600
11						29,400

Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν,

1	Ὑπουρ.	κατὰ μῆνα δρ.		800	κατ' ἔτος δρ.	9,600
1	Γεν. Γραμ.	»	»	400	»	4,800
2	Τμημ. ά. τάξ.	»		600	»	7,200
2	»	β'.	»	500	»	6,000
8	Γραμ. ά.	»	»	1600	»	19,200
4	»	β'	»	640	»	7,680
6	Γραφ. ά.	»	»	600	»	7,200
6	»	β'.	»	480	»	5,760
3	»	γ'.	»	180	»	2,160
2	Κλητ. ά.	»	»	120	»	1,440
1	»	β'.	»	50	»	600
36						71,640

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

1	Ὑπουρ.	κατὰ μῆνα δρ.		800	κατ' ἔτος δρ.	9,600
1	Γεν. Γραμ.	»	»	400	»	4,800
1	Τμημ. ά. τάξ.		»	300	»	3,600
2	»	β'.	»	500	»	6,000
1	ἀρχιατρὸς		»	300	»	3,600
1	Ὑπασπιστὴς		»	200	»	2,400
3	Γραμ. πολ.		»	600	»	7,200
6	»	ἀ.	»	1200	»	14,400
10	»	β'.	»	1600	»	19,200
6	Γραφ. ά.	»	»	600	»	7,200
6	»	β'.	»	480	»	5,760
1	Κλητ. ά.	»	»	60	»	720
1	»	β'.	»	50	»	600
40						85,080

Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν

1	Ὑπουρ,	κατὰ μῆνα δρ.		800	κατ' ἔτος δρ.	9,600
1	Γεν. Γραμ.	»	»	400	»	4,800

2	Γραμματεῖς	»	»	400	»	4,800
1	Φροντ. ἐπὶ Λογιστ.	»		200	»	2,400
1	Ὑπασπιστὴς	»		200	»	2,400
2	Γραφεῖς		»	200	»	2,400
1	Κλητὴρ ά. τάξ.	»		60	»	720
1	»	β'.	»	50	»	600
10						27,720

Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

1	Γραμ. ά τάξ.		»	200	»	2,400
1	Κλητὴρ ά.	»	»	60	»	720
1	»	β'.	»	50	»	600
3						3,720
150				Τὸ ὅλον δραχ.		337,080

Ἀντικρούων τοῦτον ἕτερος τῶν Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι ὁ προλαλήσας ἠρώτησε ποῖοι οἱ λόγοι ἐναντίον τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ποῖοι, δυνάμει τῶν ὁποίων ζητοῦν ν' ἀναιρέσουν τὸ ὑπάρχον; τὸν ἀποκρίνομαι· αἱ κατάραι τῶν Ἑλλήνων διὰ τὸ ἀκατάλληλον τῶν νομοθεσιῶν, τὰς ὁποίας εἰσῆξεν ἡ Ξενοκρατία. Οὗτοι εἶναι οἱ λόγοι διὰ νὰ διορθώσωμεν τὰς ἐλλείψεις· καὶ διὰ ν' ἀπαλλαχθῶμεν ἀπὸ τὴν Ξενοκρατίαν ὑψώσαμεν μέχρις οὐρανοῦ τὰς φωνάς μας· καὶ ὅμως βλέπομεν πολλοὺς ἐνταῦθα ἐκθειάζοντας τὸ ἀριστούργημα τῶν νομοθεσιῶν των· μᾶς λέγουν, ὅτι οἱ νομοθέται αὐτοὶ δὲν ἔσφαλον κατὰ τοῦτο. Ἂν παρετήρουν τὴν κατὰ τὸ 1836 προσθήκην καὶ μετασχηματισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ 1833, δὲν ἤθελον συμφωνήσει μετὰ τῆς Ξενοκρατίας. Ἐκεῖνοι οἱ ἴδιοι λοιπὸν δὲν ἀπέδειξαν διὰ τοῦτο ἀτελὲς τὸ (Νομοσχέδιόν των) Διάταγμά των. Ἂν ἔμενεν, ὡς ἐγένετο κατὰ τὸ 1836 ἤθελε ζημιωθῆ τὸ Δημόσιον 76,000· ἂν μείνῃ ὡς ἔγινε τὸ 1833 μὲ τόσας προσθήκας, πῶς ἤθελε προοδεύσει ἡ ὑπηρεσία; Ἐγνωμοδότησε δὲ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἕτερός τις ἀπαντήσας ὁμοίως εἰς τὸν προλαλήσαντα, εἶπεν, ὅτι κατ' αὐτὸν ὑπάρχει διαφορὰ 130 χιλιάδων δραχμῶν μεταξὺ τοῦ Νόμου τοῦ 1833 καὶ τοῦ Νομοσχεδίου· δεχομένης δὲ προσθήκης εἰς τὸ διάταγμα ἐκεῖνο θέλει συνταχθῆ νέος Νόμος, ὥστε ἡ οἰκονομικὴ βάσις του εἶναι σαθρά.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας εἰπών, ὅτι ἡ προσθήκη δὲν εἶναι φαντασική, ἀλλὰ καλῶς μελετημένη, διότι καὶ μὲ αὐτὴν πάλιν προκύπτει οἰκονομία 76,000 δραχμῶν

Λαβὼν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὸν λόγον διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἐπανέλαβεν ὅσα καὶ οἱ περὶ τούτου προλαλήσαντες· ἐπρόσθεσε δὲ, ὅτι κάμνοντες τὸ Σύνταγμα δὲν κατηργήσαμεν τοὺς Νόμους, ὅτι ὁ Ναπολέων διώρισε μὲν Γενικὸν Γραμματέα, ἀλλ' οὗτος ἦτον ἀνώτερος τῶν Ὑπουργῶν. Οὕτως ἔχομεν ἓν ὄνομα, τὸ ὁποῖον κατὰ πρᾶγμα δὲν συμβιβάζεται μὲ τοὺς ὁμωνύμους ὑπαλλήλους τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Ἐκεῖ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ὑπάρχει εἷς Γενικὸς Γραμματεὺς ἔχων τὴν παρακαταθήκην τῶν Νόμων καὶ ἐγγράφων καὶ κρατεῖ τὸ πρωτόκολλον τῶν καταχωρήσεων· τοιοῦτον ἔχει καὶ ὁ Νομάρχης, ὡς παρακαταθηκάριον τῶν ἐγγράφων. Ὅλοι λοιπὸν οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς εἶναι παρακαταθηκάριοι ἁπλοῖ· ἐδῶ δὲν θὰ εἶναι ἀνθυπουργοί Ἁπαντῶν δὲ καὶ εἰς ἕνα προλαλήσαντα Γερουσιαστὴν εἶπεν, ὅτι δέχεται, ὅτι ἡ Ἀντιβασιλεία εὑροῦσα τὸν Νόμον ἐλλειπῆ ἔκαμε προσθήκην, ὅπως ἔπρεπε νὰ γενῇ καὶ σήμερον, καὶ τότε δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἐναντίος· ὅτι τὸ προκείμενον δὲν ἦτο Διάταγμα, ἀλλὰ Νόμος, ὡς φέρων τὴν ὑπογραφὴν ὅλων τῶν Ὑπουργῶν· ἡ δὲ ἐπιγραφὴ δὲν ἔχει καμμίαν ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τοῦτο.

Ἀπαντήσας ἕτερος εἶπεν, ὅτι ὁ λαὸς βέβαια δὲν ἐσυνήθισεν εἰς τὸ ἀπὸ 3/15 Ἀπριλίου 1833 Βασιλικὸν Διάταγμα διότι τοῦτο διήρκησεν ἓν μόνον ἔτος· ἐσυνήθισε δὲ [illegible]λον εἰς τὸ συνεχὲς καὶ ἀλλεπάλληλον τῶν μεταβολῶν αὐτοῦ τοῦ Διατάγματος Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Βασιλικὸν Διάταγμα τῶν 3/15 Ἀπριλίου δὲν εἶναι Νόμος, ἀλλ' εἶναι ἁπλοῦν Διάταγμα, καὶ αὐτοὶ οἱ συντάξαντες αὐτὸ τὸ ὀνομάζουν Διάταγμα, καὶ ὄχι Νόμον, καὶ διὰ τοῦτο εὐκόλως τὸ μετεσκεύασαν διὰ μεταγενεστέρων διαταγμάτων, καὶ ὄχι διὰ Νόμου.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι πρὶν τῆς συστάσεως τοῦ Συμβουλίου τὴν Ἐπικράτειαν, ἡ Ἀντιβασιλεία, ἀκούουσα τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἔθετε τοὺς Νόμους, καὶ διὰ τοῦτο οἱ Νόμοι ἔφερον τὰς ὑπογραφὰς ὅλων τῶν Ὑπουργῶν, ἀλλὰ καὶ πολλὰ διατάγματα, καθὼς καὶ τὸ ἄνω εἰρημένον τῶν 3/15 Ἀπριλίου, φέρουν τὰς ὑπογραφὰς ὅλων τῶν Ὑπουργῶν.

Ἐντοσούτῳ ὅσα ἦσαν Διατάγματα, ὀνομάζοντο Διατάγματα, καὶ ὅσα ἦσαν Νόμοι, ὀνομάζοντο Νόμοι.

Τὸν λόγον μου ἐπικυροῖ ἡ ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀντικρούσας τοῦτον ὁ προλαλήσας εἶπεν, ὅτι ἡ ὕλη καὶ ὁ τύπος τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νόμου εἶναι Νομοθετική· ὅτι αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Ὑπουργῶν εὑρίσκονται εἰς τὸ πρῶτον Διάταγμα καὶ εἰς τὰ μετέπειτα· ἀμφότερα ἄρα εἶναι Νόμος.

Λαβὼν ἕτερος τὸν λόγον καὶ ἐπαναλαβὼν ὅσα ὁ προλαλήσας, ἐπέφερεν, ὅτι καὶ ὁ Δημοτικὸς νόμος ἔλαβεν ἀλλοιώσεις τινας καὶ τροποποιήσεις διὰ Διαταγμάτων, ἀλλὰ δὲν ἔπαυσε διὰ τοῦτο νὰ ἦναι Νόμος. Ἐπειδὴ δὲ τὸ συζητούμενον ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον, γνωμοδοτεῖ ν' ἀναβληθῇ ἡ περαιτέρω περὶ αὐτοῦ συζήτησις δι' αὔριον, διότι μὴ δυνηθεὶς ἐκ τῶν λεχθέντων νὰ φωτισθῇ ἐντελῶς ἀκόμη, νομίζει, ὅτι, ἐπίσης καὶ πολλοὶ ἄλλοι, δὲν ἐφωτίσθησαν.

Ἐρωτηθεὶσης ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης τῆς Γερουσίας, ἀπεφήνατο τὴν ἀπόρριψίν της, καὶ τοῦτο ἀπήγγειλεν ὁ Πρόεδρος. Ἐπομένως ἐπὶ τῇ αἰτήσει 7 Γερουσιαστῶν γενομένης ψηφοφορίας μυστικῆς περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ συλλεχθεισῶν τῶν ψήφων, ἀπεδείχθη, ὅτι 22 ἦσαν ὑπὲρ, καὶ 16 κατὰ τῆς ἀρχῆς. Ὁ Πρόεδρος ἐπομένως ἐκήρυξεν, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων Νομοσχεδίου, καὶ ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Αὐγούστου 1845, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀνεγνώσθησαν, καὶ γενομένης παρατηρήσεως, ὅτι αἱ ἀγορεύσεις τῶν Κ. Τρικούπη, Γλαράκη καὶ Μαγγίνα δὲν συμπεριελήφθησαν ὁλοκλήρως ἐν αὐτοῖς, ἐνεκρίθη νὰ παραδοθωσι γραπτοὶ εἰς τὸ γραφεῖον διὰ νὰ καταχωρηθῶσιν εἰς τὰ πρακτικά.

Ἡμερουσία διάταξις ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου, καὶ ἀνεγνώσθη ὑφ' ἑνὸς τῶν Κ. Γραμματέων τὸ Ι ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου.

Λαβὼν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἡ τοῦ ἄρθρου τούτου ἔκφρασις, *προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς*, φανερώνει τὴν τάξιν καὶ ὄχι τὴν ποσότητα. Νομίζει λοιπὸν, ὅτι πρέπει ν' ἀντικατασταθῇ ἀντὶ τοῦ μορίου, *ὡς*, τὸ, *ὅ*, ἢ νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον μετὰ τὴν λέξιν, *προσδιορίζεται*, ἡ λέξις, *εἰς ἑπτὰ, ὡς ἑξῆς*. Ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ προσδιορίσωμεν τὸν ἀριθμόν.

Ἀπαντᾷ ἄλλος, ὅτι τὸ, *ὡς ἑξῆς*, φανερόνει τὴν τάξιν καὶ τὸν ἀριθμόν.

Ὅτι ὁ ἀριθμὸς, λέγει ἕτερος, ἡ τάξις καὶ ἡ οὐσία πρέπει νὰ προσδιορίζωνται. Τὸ, *ὡς*, ἀναφέρεται μόνον εἰς τὰ δύο, τὴν τάξιν καὶ τὴν οὐσίαν, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς τὸν ἀριθμόν. Συμφωνεῖ μὲ τὸν προλαλήσαντα περὶ τῆς προσθήκης τῶν λέξεων, *εἰς ἑπτὰ* ὅτι τὸ, *ὡς ἑξῆς*, φανερόνει τάξιν, τὸ δὲ, *προσδιορίζεται*, ἀριθμόν. Τὸ, *ὡς ἑξῆς*, λοιπὸν εἶναι ἔλλειψις γραμματική· ἐννοῶ νὰ ὑπάρχῃ ὁ ἀριθμὸς μόνον καὶ ὄχι ἡ τάξις· καὶ τοῦτο ἐκφράζεται κάλλιστα, ὅταν εἴπωμεν, *ὁ ἀριθμὸς εἶναι ὁ ἑξῆς*, ἢ ὅταν προσθέσωμεν τὰς λέξεις, *εἰς ἑπτὰ*. Ὅπως δὲ εἶναι ἐκφρασμένον, *προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς*, ἀντιφάσκει μὲ τὴν κοινὴν ἔξιν τοῦ λαλεῖν. Ὅτι ὁ προλαλήσας ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ μὴν ἦναι καρφωμένη ἡ τάξις τῶν Ὑπουργείων, νὰ μὴν ἦναι ἀναλλοίωτος αὐτὴ ἡ τάξις. Πάντοτε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν πρέπει νὰ εἶναι τὸ πρῶτον;

Ἄλλος λέγει, ὅτι ἄλλη εἶναι ἡ τάξις τῶν Ὑπουργείων, καὶ ἄλλη ἡ τῶν Ὑπουργῶν· οὗτοι λαμβάνουν θέσιν κατὰ τὴν ἀρχαιότητά των, ἐνῷ τὰ τῶν Ὑπουργείων τὸ τῶν Ἐξωτερικῶν πρέπει νὰ κατέχῃ τὸν πρῶτον τόπον, ὡς ἀναγόμενον εἰς τὴν Αὐλήν.

Τινὲς δὲ ἄλλοι τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀπαντήσαντες πρὸς ταῦτα ἐπέφεραν, ὅτι τὸ, *ὡς ἑξῆς*, φανερώνει καὶ τὴν τάξιν καὶ τὸν ἀριθμόν.

Ὅτι ἀπὸ τὸ κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου ἐξάγεται ὁ ἀριθμὸς τῶν Ὑπουργείων, τὸ δὲ ἄρθρον δὲν ἀναφέρει περὶ τάξεως, ἀλλὰ περὶ ἀριθμοῦ· ὅτι καὶ τὰ τρία ἐξηγοῦνται, ἤτοι ὁ ἀριθμὸς, ἡ τάξις καὶ ἡ οὐσία διὰ τοῦ, *ὡς ἑξῆς*.

Ἡ τάξις τῶν Ὑπουργείων πρέπει νὰ ἦναι ἀφεύκτως προσδιωρισμένη. Τὸ κείμενον τοῦ Νόμου εἶναι καλῶς ἐξηγημένον διὰ τοῦ, *ὡς ἑξῆς*, καὶ εἶναι περιττὴ πᾶσα ἄλλη διόρθωσις.

Λαβὼν μετὰ τοῦτον τὸν λόγον ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δὲν προεῖδετο νὰ δείξῃ γραμματικὴν ἱκανότητα. Πᾶς πολίτης, ἀναγινώσκων τὸ ἄρθρον, τὸ ἐννοεῖ κάλλιστα, διότι εἶναι σαφές. Εἶναι ἐπίσης σαφέστατον, ὅτι τὰ Ὑπουργεῖα εἶναι ἑπτά. Δὲν στοχάζομαι νὰ ὑπάρχῃ καμμία Γραμματικὴ ἔλλειψις. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ὑπουργείων· *Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν*, πρὸς παράδειγμα, φανερώνει τὴν οὐσίαν, καὶ οὐχὶ τὴν τάξιν. Εἷς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν διορίζονται ἕξ, ἢ ἑπτὰ, Ὑπουργοί ὅμως· ποία τότε ἡ ἀρχαιότης; Πολλάκις ἔγινα Ὑπουργὸς, ἀλλὰ ποτὲ δὲν συνεφίσθην, ποῖος θὰ ὑπογράψῃ πρῶτος. Εἶναι ματαία καὶ ἀνωφελὴς ἡ ἀπασχόλησις εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ λεκτικοῦ.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντικρούων τὸν Ὑπουργὸν εἶπεν, ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ νόμου πρέπει νὰ ἦναι σύντομος μὲν, ἀλλ' ἀκριβής. Τὸ Νομοσχέδιον ἔχει ἕνα σωλοικισμὸν γραμματικὸν καὶ ἕνα νομικόν. Τὸ, *προσδιορίζεται*, φανερόνει τὸ ποσὸν καὶ ὄχι τὴν τάξιν. Προτείνω νὰ διορθωθῇ τὸ, *προσδιορίζεται εἰς ἑπτὰ, κατὰ τὴν τάξιν*. Ὁ λόγος δὲν γίνεται περὶ οὐσίας, ἀλλὰ περὶ τάξεως καὶ ἀριθμοῦ. Ὁ ἀρχαιότερος Ὑπουργὸς προάγεται, ἀλλὰ σήμερον ὁ Πρωθυπουργὸς διορίζει τοὺς συνυπουργούς του· ἡ προτίμησις λοιπὸν δὲν εἶναι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' εἰς τὴν τάξιν τοῦ διορισμοῦ. Ἡ ἀνθρώπινος ἀδυναμία παντοῦ εἰσέρχεται, καὶ διὰ τοῦτο ὁ νόμος πρέπει νὰ προϊδῃ τὰ πάντα, διὰ νὰ τὰ προλαμβάνῃ.

Ὁ Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι ὁ προλαλήσας εἶπεν· «Ὁ Νόμος πρέπει νὰ ἦναι ἁπλοῦς». Τί ἁπλούστερον ἀπὸ τὸ συζητούμενον πρῶτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου;

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει τὸ, *ὡς ἑξῆς*, ὑποθέτει, ὅτι ὑπάρχει ἔξωθεν ἓν ῥῆμα· ὁποιανδήποτε ῥῆμα καὶ ἂν ἐννοήσωμεν ἔξωθεν δὲν βλάπτει. Τὴν ἀμφιβολίαν ἐγέννησεν ἡ ἔλλειψις τοῦ ῥήματος, *ἔσται, εἶναι κ.λπ.*

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει τὸ, ὡς *ἐξῆς*, δὲν ἐκφράζεται, ὅπως λέγετε. Διατί ὁ Νομοθέτης νὰ μὴν εἴπῃ ἀμέσως, *προσδιορίζεται εἰς ἑπτά*, ἀλλὰ νὰ παρασιωπήσῃ; διατί ν' ἀφήσῃ τὸν ἀναγνώστην νὰ διατρέξῃ ἀναγινώσκων μέχρι τῶν ἑπτά, καὶ νὰ μετρᾷ διὰ νὰ εὕρῃ τὸν ἀριθμόν;

Ἕτερος δέ τις ἀπήντησεν, εἰπών, ὅτι, ὡς προερρέθη, τὸ, ὡς, δὲν ἀποφασίζει μόνον τάξιν. Συμφωνεῖ μὲ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι ἐννοεῖ καὶ ἔξωθεν τὸ ῥῆμα, καὶ νομίζει καταλληλότερον νὰ λεχθῇ τὸ, *φαίνεται*.

Μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη, ὅτι παραδέχεται τὸ ἁ. ἄρθρον, ὅπως ἔχει.

Ὁ Γραμματεὺς ἀνέγνωσε τὸ β'. ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου καί,

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἡ λέξις, *προΐσταται*, φανερόνει τὸν πρῶτον μεταξὺ τῶν συναρχόντων του, τὸν πρῶτον μεταξὺ τῶν ὁμοίων του. Τοιοῦτος ἠμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ ὁ Πρόεδρος ἑνὸς Δικαστηρίου, ὅστις δὲν ἔχει τι περισσότερον τῶν ἄλλων δικαστῶν παρὰ τὴν ἀστυνομικὴν ἐποπτείαν τῆς τηρήσεως τῆς τάξεως. Ὁ Ὑπουργὸς δὲν προΐσταται· ἔχει ὑπαλλήλους καὶ ὄχι ὁμοίους· οἱ ὑπάλληλοι εἶναι ὑπηρέται τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅστις εἶναι ὁ Ἄρχων· διὰ ταῦτα ἀντὶ τῆς λέξεως, *προΐσταται*, προτείνει νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις, *διευθύνει*.

Ἀντικρούσας ταῦτα ἕτερος τῶν Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ἡ λέξις, *προΐσταται*, εἶναι εἰσηγμένη πρὸ δέκα ἐτῶν. Οἱ Ὑπουργοὶ διαφέρουν ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους των μόνον κατὰ τὴν εὐθύνην· ἡ λέξις αὕτη ἐσυνειθίσθη ἀπ' ἀρχῆς καὶ σημαίνει τὸ *πρᾶγμα*.

Ἀντεῖπεν ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ἐπέφερεν, ὅτι χθὲς κατηργήθη εἷς νόμος καλὸς καὶ συνειθισμένος καὶ ἀντεκατέστη ἄλλος, ὅστις δὲν γνωρίζομεν, ἂν ἦναι ὡς ὁ πρῶτος. Σήμερον προτείνεται, ὅτι ἐσυνειθίσαμεν τὴν λέξιν, *προΐσταται*· ἂν αὕτη εἶναι κακὴ καὶ ἂν τὴν ἐσυνειθίσαμεν, πρέπει νὰ τὴν ἀλλάξωμεν· διότι εἶναι λέξις, δὲν εἶναι Νόμος. Ὁ Ὑπουργὸς διευθύνει τὸ Ὑπουργεῖον· δὲν προΐσταται αὐτοῦ, ἀψύχου πράγματος ὄντος· ὁ Ὑπουργὸς εἶναι μὲν ὑπηρέτης τοῦ Βασιλέως, ἄρχων ὅμως τῶν ὑπαλλήλων του.

Εἷς ἕτερος ἀπήντησε λέγων, ὅτι ἡ λέξις, *προΐσταται*, εἶναι καλὴ, ὄχι διότι ἐσυνειθίσθη, ὡς ἰσχυρίσθη ὁ προλαλήσας, ὅτι ὑπεστήριξα, ἀλλὰ διότι ἐκφράζει τὸ πρᾶγμα· τὸ ὅτι ἐσυνειθίσθη ἐρρέθη ὡς ἐν παρόδῳ καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ.

Ἐρωτηθείσης μετὰ ταῦτα τῆς Γερουσίας ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἂν

παραδέχεται τὴν μεταβολὴν τῆς λέξεως, ἢ ὄχι, ἀπεφασίσθη νὰ μένῃ, ὅπως ἔχει.

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως τὸ τρίτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου.

Λαβὼν εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι πρέπει νὰ ὡρισθοῦν διὰ Νόμου τὰ ἔργα τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως. Ὅτι ἡ τελευταία φράσις τοῦ ἄρθρου εἶναι δι' αὐτὸν ἀκατάληπτος, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς νὰ ἔχῃ τόσα βάρη, ὅσα ἡ θέσις του προϋποθέτει, καὶ σιμὰ εἰς αὐτὰ νὰ ἐπιφορτισθῇ καὶ τὰ ἔργα ἑνὸς *Τμηματάρχου*. Ὅταν εἶναι τις ἱκανώτερος προβιβάζεται καὶ τὸν προμηθεύεται ὀλίγη ἀνάπαυσις, διότι ἐπιφορτίζεται ἔργα οὐσιωδέστερα. Τὸ ὑπὲρ τὴν δύναμιν φορτίον ἀποβαίνει προσώραν μὲν ἐπωφελές, ἀλλ' ἐπὶ τέλους βλαβερὸν καὶ ἐπιζήμιον. Εἶναι νομικὴ ἀρχή· καθεὶς δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὰ ἀδύνατα. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς λοιπὸν πρέπει νὰ ἦναι Γεν. Γραμμ. μόνον καὶ νὰ ἔχῃ καθήκοντα ὡρισμένα διὰ Νόμου.

Λαβὼν ἕτερός τις τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι πρωτοῦ νὰ ἐξετάσωμεν τὰ καθήκοντα τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως κατὰ τὸν προλαλήσαντα, νομίζω ἀναγκαῖον νὰ συζητήσωμεν, ἂν ἦναι δεκτοὶ οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς.

Χθὲς ἐγένετο πολὺς λόγος περὶ τούτου καὶ ἐθεωρήθη τὸ ζήτημα τοῦτο ὑπὸ πολλὰς καὶ διαφόρους ἐπόψεις. Καὶ περιττὸν καὶ ὀχληρὸν νομίζω νὰ ἐπαναφέρω τοὺς ἰδίους λόγους, καὶ ἔρχομαι νὰ θεωρήσω τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ζήτημα ὑπὸ νέαν ὄψιν.

Ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου παντὸς βαθμοῦ εἶναι ἄνθρωποι τῆς ὑπηρεσίας· δὲν εἶναι τῆς πολιτικῆς· ἀλλ' ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς δὲν εἶναι μόνον τῆς ὑπηρεσίας, εἶναι καὶ πρόσωπον πολιτικόν. Ὁ Ὑπουργὸς πιστεύεται εἰς αὐτὸν τὴν διεύθυνσιν ὅλων τῶν ὑποθέσεων· ἑπομένως θὰ τὸν ἐκλέξει ὁμοφρονά του καὶ πιστόν του, καὶ ἔχει δίκαιον· ἀλλ' ὁ Ὑπουργός, ὅστις τὸν παρέλαβεν εἰς ὑπηρεσίαν παύει, καὶ τοιαῦται παύσεις εἶναι συχνόταται εἰς τὰς Συνταγματικὰς Κυβερνήσεις καὶ ἀντικαθίσταται ἀπὸ ἄλλον ἄλλου φρονήματος Ὑπουργόν. Ἠμπορεῖ τότε, παύοντος τοῦ Ὑπουργοῦ, νὰ διαμένῃ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Γεν. Γραμματεὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν; ὄχι βέβαια· διότι ὡς ἑτερόφρων τοῦ νέου Ὑπουργοῦ δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὴν ἐμπιστοσύνην του. Ἐξώνει λοιπὸν αὐτὸν ὁ νέος Ὑπουργὸς καὶ παραλαμβάνει καὶ αὐτὸς ἄλλον ὁμόφρονά του. Τότε,

Κύριοι, τί γίνεται ἡ ὑπηρεσία; Ὁ ἄνθρωπος τῆς πείρας ἐξέρχεται, καὶ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀπειρίας εἰσέρχεται. Ἰδοὺ τὶ κακὸν θὰ προκύψῃ ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἐνῷ οἱ Σύμβουλοι, ὡς μὴ ὄντες πρόσωπα πολιτικά, διατηροῦνται καὶ ἀπὸ τὸν ἕνα καὶ ἀπὸ τὸν ἄλλον Ὑπουργὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ἡ ὑπηρεσία ὠφελεῖται τοιουτοτρόπως ἀπὸ τὰ φῶτα τῆς πολυπειρίας των. Ὑπ' αὐτὴν καὶ μόνην τὴν ὄψιν, ἂν θεωρήσετε τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐλπίζω, ὅτι, καθόμενοι τῆς ὑπηρεσίας, θέλετε ἀποβλέψει τὴν θέσιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως.

Ἀντικρούων τὸν προλαλήσαντα ἕτερός τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι εἶναι σύμφωνος εἰς τὸ νὰ ἔχῃ ὁ Γεν. Γραμματεὺς καθήκοντα προσδιωρισμένα, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι, καὶ νομίζει, ὅτι τοῦτο θέλει γενῇ διὰ Διατάγματος, ὡς ἐπιφυλάττεται καὶ τὸ Νομοσχέδιον. Συμφωνεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι εἰς μίαν μεταβολὴν ὁ Ὑπουργὸς θὰ εὑρεθῇ εἰς ἀντίφασιν μὲ τὸν Γεν. Γραμματέα, ἀλλὰ τοῦτο δὲν συμβαίνει καὶ τώρα; μήπως οἱ Ὑπουργοὶ εἶναι ὁμόφρονες μὲ ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους των; καὶ ὅμως δὲν βλέπω κανὲν δυστύχημα ὡς ἐκ τούτου. Ἐχρημάτισα καὶ Γεν. Γραμμ. καὶ Ὑπουργὸς καὶ σᾶς λαλῶ ἐκ πείρας. Τότε ὁ Γεν. Γραμματεὺς εἶχε τὴν γενικὴν ἐπιτήρησιν τῶν γραφείων, βοηθῶν τὸν Ὑπουργόν, καὶ σήμερον ἔχων τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, δύναται νὰ ἦναι καὶ Τμηματάρχης, χωρὶς καμμίαν δυσκολίαν, ἡ βραδύτητα τῆς ὑπηρεσίας. Μόνον τὰ καθήκοντά του, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι πρέπει νὰ ἦναι προσδιωρισμένα, ἀλλὰ τοῦτο θὰ γίνῃ.

Ὁ προηγορεύσας τὸν ἀντέκρουσεν εἰπών, ὅτι ὁ προλαλήσας ἔντιμος Γερουσιαστὴς ἐθεώρησε μικροῦ λόγου ἀξίαν τὴν ἀλλαγὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως. Ἐγὼ ἀπ' ἐναντίας τὴν θεωρῶ πολλοῦ λόγου, καὶ φρονῶ, ὅτι τὰ συμφέροντα τῆς ὑπηρεσίας χάνονται, ὁπόταν ἕνας νέος Ὑπουργὸς ἀπολύσῃ ἕνα Γεν. Γραμματέα ἀντιφρονοῦντα· ὁ διάδοχός του βέβαια δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν προσόντα, ἤτις βλάπτεται κυρίως καὶ ὀπισθοδρομεῖ ἐπαισθητῶς, ὅταν ὁ διευθύνων δὲν ὁδηγεῖται ἀπὸ τὴν πεῖραν.

Ἀκόμη ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι εἷς τῶν προλαλησάντων σᾶς ὡμίλησεν ἐκ πείρας, εἶπεν, ὅτι ὁ Γεν. Γραμματεὺς ἠμπορεῖ νὰ διατηρηθῇ εἰς τὴν θέσιν του, ἂν καὶ ἐναντίος τῶν ἀρχῶν τοῦ Ὑπουργοῦ. Καλῶς καὶ ἐγὼ ἐκ πείρας, σᾶς λέγω, ὅτι εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι Ὑ-

πουργὸς εἰς καιρόν, καθ' ὃν καὶ Ὑπουργικὰ Συμβούλια συνεχῆ καὶ ἀδιάκοπα εἶχε τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ συσκέψεις πολλὰς περὶ γενικῆς νομοθεσίας· ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν τότε εἶχα 4 Συμβούλους καὶ 4 Γραμματεῖς· μεταξὺ τῶν Συμβούλων λοιπὸν ἐκλεξα τὸν ἱκανώτερον καὶ πιστότερον, καὶ τὸν διώρισα σχεδὸν Γεν. Γραμματέα, διότι οὗτος ἤνοιγε τὰ ἔγγραφα, ἐδέχετο ἀναφορὰς καὶ λοιπά, χωρὶς μισθὸν περισσότερον. Νομίζω, ὅτι ἂν βαδίσωμεν καὶ σήμερον αὐτὴν τὴν ὁδόν, ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἐπαρκεῖ, ὅταν ἐκτελεῖται βεβαίως ἡ ὑπηρεσία, χωρὶς νὰ δημιουργήσωμεν μίαν νέαν θέσιν. Ὑποθέσατε, ὅτι ὁ ἐπιφορτίσας τοιαῦτα χρέη εἰς ἕνα Σύμβουλον Ὑπουργὸς δὲν ὑπάρχει πλέον· ὁ διάδοχός του μεταξὺ τῶν 3 ἢ 4 Συμβούλων του εὑρίσκει τὸν ἱκανώτερον καὶ τὸν ἐπιφορτίζει· ἀλλ' ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι δὲν εὑρῆκε τοιοῦτον, προσλαμβάνει βεβαίως ἄλλον. Τοιουτοτρόπως ἡ σφαῖρα τοῦ Ὑπουργοῦ εἶναι εὐρυχωροτέρα. Ἂν γένῃ δεκτὴ ἡ ὕπαρξις εἰδικοῦ Γεν. Γραμματέως, εἰς περίστασιν παύσεως τοῦ προλαβόντος Ὑπουργοῦ καὶ Γεν. Γραμματέως, ἡ ὑπηρεσία ἀναμφιβόλως κολοβοῦται, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς ἠθέλησε ν' ἀφήσῃ τὴν εὐκολίαν εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ ἐκλέγουν μεταξὺ τῶν Τμηματαρχῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔκαμε τροπολογίαν τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐξέθεσεν, ὅτι εἷς τῶν προλαλησάντων θεωρῶν ὡς πολιτικὸν πρόσωπον τὸν Γεν. Γραμματέα εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ διορισθῇ τοιοῦτος, καθότι θέλει παύσει, ὅταν δὲν ὁμοφρονεῖ μὲ τὸν Ὑπουργόν. Γεν. Γραμματεῖς ὑπῆρχον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος, Γεν. Γραμματεῖς ὑπάρχουν καὶ εἰς τὰ φωτισμένα ἔθνη, Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας· μολονοτοῦτο ἡ πτῶσις τῶν Ὑπουργῶν ἐξ αἰτίας τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἥτις καὶ ἐκεῖ ἐπιπολάζει, δὲν συνεπάγει καὶ τούτων τὴν πτῶσιν.

Ὁ Κ. Δελημοὺρ λέγει: Ὁ Γραμματεὺς δύναται νὰ θέσῃ ἐπὶ κεφαλῆς ἑκάστου Ὑπουργείου ἕνα Ὑπογραμματέα τοῦ Κράτους. Ἐνῷ λοιπὸν εἰς ἔθνη τοιαῦτα συνταγματισμένα, ὅπου ὑπάρχει ἡ αὐτὴ ἀντιπολίτευσις ἀνεγνώρισαν τὴν ἀνάγκην αὐτὴν, ἐνῷ ἐλάβαμεν ἀπ' αὐτὰ ὅλην, νὰ εἰπω οὕτω, τὴν Νομοθεσίαν μας, ὁ λόγος τῆς ἀλλαγῆς τοῦ Γεν. Γραμματέως εἰς περίπτωσιν τινὰ, πρέπει νὰ μᾶς ἀποτρέψῃ ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν πραδιχθῶμεν; Ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν πόσοι καὶ ποῖοι

ἔγιναν Ὑπουργοὶ μέχρι τῆς σήμερον, εὑρίσκομεν, ὅτι οἱ πλειότεροι ἦσαν ἄνθρωποι τοῦ ἀγῶνος, ἄνθρωποι κατὰ τὰ ἄλλα ἀξιότιμοι, ὅμως ἄπειροι τῆς ὑπηρεσίας· πρέπει λοιπὸν νὰ ἑνώσωμεν τὸ ἓν μετὰ τοῦ ἄλλου, διότι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς διὰ πολὺ χρόνου διάστημα θέλουν ἐκλέγεσθαι τοιοῦτοι. Ἔπειτα πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ στάδιον ἁμίλλης διὰ τοὺς Εἰσηγητὰς τῶν Ὑπουργείων, ὑπηρετοῦντας τοσοῦτον χρόνον· καὶ διὰ τούτου τοῦ τρόπου μάλιστα θέλομεν διεκπαιδαγωγήσει Ὑπουργοὺς ἀξίους.

Ἔλαβε τὸν λόγον ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν καὶ εἶπεν, ὅτι, ἀφοῦ συμπαραβάλλῃ τις τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ μὲ τὴν γνωμοδότησιν τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, θὰ εὕρῃ μικράν τινὰ διαφοράν ὡς πρὸς τοῦτο. Ἡ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργείου φέρει: ὁ Γεν. Γραμματεὺς νὰ ἦναι καὶ Τμηματάρχης· ἡ τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι: ὁ Τμηματάρχης νὰ ἐπιφορτισθῇ καὶ ἔργα Γενικοῦ Γραμματέως. Ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι τὴν συγκέντρωσιν τῆς ὑπηρεσίας παραδέχονται ἀμφότερα τὰ μέρη· ἀλλὰ ποῖον νὰ κάμωμεν τῶν δύο; Τινὲς τῶν προλαλησάντων ἰσχυρίσθησαν, ὅτι δὲν συμφέρει ὁ διορισμὸς τοῦ Γεν. Γραμματέως· εἰς τοῦτο εἶμαι σύμφωνος καὶ ἐγώ. Τὰ ἔργα εἶναι τὰ αὐτά, οἱ μὲν θέλουσι πρόσωπα ξεχωριστὰ καὶ ἐξέχοντα, οἱ δὲ ἐκ τῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπαρχόντων. Ἡ γνώμη αὕτη τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι μικρᾶς προσοχῆς ἀξία. Τί ὡραιότερον παρὰ νὰ βλέπῃ τις ὑπάλληλον γεγηρακότα εἰς μίαν ὑπηρεσίαν καὶ γνωρίζοντα ὅλας αὐτῆς τῆς λεπτομερείας; Ἀλλ' εἰς ἡμᾶς, ὅπου ἡ παῦσις τῶν Ὑπουργῶν συνεπιφέρει καὶ τὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως, ὁ καρπός της πεῖρας δὲν κερδίζεται, οὔτε ὁ νέος Ὑπουργὸς πρέπει νὰ ἦναι ὑπόχρεως νὰ κρατῇ ἕνα Γεν. Γραμματέα, μὴ σύμφωνον μὲ αὐτόν. Τότε εἰς ποίαν θέσιν θέλει τοποθετήσει τὸν Γεν. Γραμματέα; Ὅλον αὐτὸν τὸν ὀργανισμόν, τὸν θεωρῶ ἐγὼ διοικητικόν· ὁ Ὑπουργὸς ἄρα δύναται νὰ ζητήσῃ πίστωσιν μόνον ἀπὸ τὰς Βουλάς, καὶ εἶμαι τῆς γνώμης ν' ἀφεθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὁ ὀργανισμός, διότι ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γνωρίζουν περὶ τούτου, ἤτοι περὶ τοῦ Ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ. Τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐπὶ Ἀντιβασιλείας· παράδειγμα τὸ προσωπικὸν τῶν τότε Νομαρχῶν.

Ἄλλος τις λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι εἰς τῶν προλαλησάντων ἀνέφερε περὶ ἀλλαγῆς τῶν Γεν. Γραμματέων εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Ἐὰν δὲ κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτοῦ, οἱ ὑπάρξαντες καὶ οἱ ὑπάρξοντες Ὑπουργοὶ ἦσαν, ἢ θὰ εἶναι ἀμαθεῖς, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τοὺς δώσωμεν Γεν. Γραμματεῖς; Ἐγὼ ἐναντιώνομαι εἰς αὐτὴν τὴν ἀρχήν, καὶ λέγω, ὅτι οἱ τοιοῦτοι δὲν πρέπει νὰ δέχωνται τὸ βάρος τοῦ Ὑπουργοῦ. Ὁ Γεν. Γραμματεὺς ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸν εἰς τὴν Γαλλίαν Γραμματέα τῆς ἐμπιστοσύνης, ὅστις, ὡς παρακολουθῶν τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀκολουθεῖ ἀναμφιβόλως καὶ τὴν τύχην του· εἶπεν, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς δὲν θέλει ἐπαρκεῖ εἰς τὴν Νομοθεσίαν, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ὁ Σύμβουλος. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν εἰδικότητες, καὶ ταύτας εὑρίσκομεν εἰς αὐτούς. Εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπάρχει μὲν ὁ Γεν. Γραμματεύς, ἀλλ' ὑπάρχουν προσέτι καὶ Σύμβουλοι τῆς Ἐπικρατείας, ἐπιφορτισμένοι τὴν σύνταξιν τῶν Νομοσχεδίων. Διὰ τοὺς λόγους τούτους εἶμαι ἐναντίας γνώμης ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῶν Γεν. Γραμματέων.

Ἀπαντήσας εἰς τὸν προλαλήσαντα εἰς ἕτερος, ἐπέφερεν, ὅτι δὲν εἶπεν, ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς δὲν ἀλλάζουν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐκεῖ ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖοι, ὅτι παρ' ἡμῖν ἀπὸ τοῦ 1823 ἕως τοῦ 1827 Γεν. Γραμματεῖς ἦσαν οἱ ΚΚ. Γλαράκης, Τομαρᾶς, Κώπας κλπ. Ἐκεῖνοι εἶναι chef de division, οἱ δὲ κατὰ τὸ Νομοσχέδιον sous sécrétaires d'état.

Ἀπαντήσας πρὸς ταῦτα εἰς ἕτερος, εἶπεν, ὅτι οἱ Σύμβουλοι διευθύνουν τὰς μὴ πολιτικὰς ὑποθέσεις τοῦ Κράτους, καὶ ἔχουν τὴν εὐθύνην οἱ ἴδιοι. Κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ οἱ Γεν. Γραμματεῖς ἔχουν εὐθύνην ἀπέναντι αὐτοῦ μόνον. Οἱ Σύμβουλοι ἔχουν στάδιον προόδου. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ 1833 Ὑπουργικὸν Σύμβουλον διώρισε Νομάρχην Ἀττικῆς καὶ ἔπειτα Γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας· ἰδοὺ πῶς ἀνταμείβονται οἱ Σύμβουλοι. Δὲν πρέπει νὰ κάμωμεν 200 σκαλοπάτια διὰ νὰ ἀνοίξωμεν στάδια προβιβασμῶν. Ἂν ἔχουν εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνθυπουργούς, εἴπομεν, ὅτι ἐκεῖ οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουν νὰ κάμουν, εἰς μὲν τὴν Ἀγγλίαν μὲ 125 ἑκατομμύρια, καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν μὲ 35· εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅμως μόλις μὲ 1 ἑκατομμύριον.

Ἕτερός τις λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν: Ἀπὸ τὰς ὑπὲρ καὶ κατὰ γνώμας, κανεὶς δὲν ἐπείσθη. Εἷς τῶν προλαλησάντων εἶπεν, ὅτι συμβιβάζεται τὸ πρᾶγμα μὲ τὴν ἀνάθεσιν τῶν χρεῶν Γεν. Γραμματέως εἰς ἕνα Τμηματάρχην, διατί νὰ ἀφήσωμεν τὸ πρᾶγμα ἀόριστον; κάλλιον νὰ παραδεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον. Δὲν εἶμαι σύμφωνος, ὅτι, ἐπειδὴ ἀλλάζει ὁ

Ὑπουργὸς, πρέπει ν' ἀλλάζῃ καὶ ὁ Γεν. Γραμματεύς· εἶναι ἄνθρωπος τῆς ἀνάγκης καὶ θέλει συμφωνεῖ μὲ πάντα Ὑπουργὸν, καὶ ὅλα αὐτὰ εἶναι ὑποθέσεις.

Ἀντικρούων τοῦτον ἕτερος εἶπεν· Εἶμαι σύμφωνος, ὅτι εἶναι ὑποθέσεις, ἀλλὰ τὸ αἴτιον εἶναι, ὅτι δὲν διεγράφησαν τὰ καθήκοντα τοῦ Γεν. Γραμματέως. Τὸ σφάλμα προέρχεται ἀπὸ τὴν σιωπὴν τοῦ Νομοσχεδίου. Προλαλήσας τις ἔκαμε μίαν σύγχυσιν καὶ ὡκοδόμησεν ἐπὶ ἄμμου· ἐπεκαλέσθη ἕνα συγγραφέα Γάλλον, ἀλλ' ἄλλο ὅμως, Γεν. Γραμματεὺς, καὶ ἄλλο Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας τῆς Γαλλίας. Ἀναφέρει παραπονούμενος ὁ Γάλλος συγγραφεὺς, ὅτι δὲν ἔχουν Γεν. Γραμματέα, ἀλλ' ὅλοι οἱ πολιτικοὶ συγγραφεῖς, ὅσοι ἔγραψαν ἐξ ἐπαγγέλματος, παραπονοῦνται κατὰ τῶν Γεν. Γραμματέων καὶ τοὺς ὀνομάζουν, *ἀρχὴν μυστηριώδη*. Ἐὰν ὑπῆρχον Γεν. Γραμματεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα πρότερον, πρέπει νὰ δώσωμεν αὐτὸ τὸ βάρος καὶ τώρα εἰς Κράτος ἀρτισύστατον κλπ; Ἐπιφορτίζω ἕνα μὲ ὅλα τὰ βάρη τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ μὲ ἐκεῖνα τοῦ Τμηματάρχου. Οἱ Ὑπουργοὶ πρέπει νὰ ἦναι ἱκανοί· δὲν ἠμποροῦμεν νὰ συγκριθῶμεν μὲ τὰ μνημονευθέντα ἔθνη. Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει οὐδὲ τὸ βάρος τῆς πόλεως τῶν Παρισίων, ἥτις ἔχει 80 μυριόνια φράγκα εἰσόδημα κατ' ἔτος· ἐδῶ εἶναι ὅλα σύγχυσις. Οἱ Σύμβουλοι δὲν συγκρίνονται μὲ τοὺς Γενικοὺς Γραμματεῖς. Τὸ Ὑπουργεῖον ἀντικαθίσταται ἀπὸ ἄλλο ἄλλου φρονήματος. Ποῖα τὰ ἔργα τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως· αὐτὰ τὰ βλέπομεν εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου· οὗτοι ἀντικατασταίνουν τοὺς Ὑπουργοὺς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ μείνωσιν εἰς τὴν μεταβολήν. Δὲν μᾶς μέλλει διὰ τὸ πρόσωπον τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ἀλλὰ διὰ τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν. Διὰ τοῦτο, ὅτι ὅταν ἦναι μόνον Σύμβουλοι, οὗτοι δὲν ἀπολύονται, καὶ διὰ τῆς πείρας των φωτίζουν τὸν νέον Ὑπουργόν. Οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς ἰσχυρίσθησαν, ὅτι ἐλαρρύνουν τοὺς Ὑπουργοὺς, ἀλλὰ τὸ ἐναντίον. Τὸ δι' ὀλίγου γινόμενον μάτην διὰ πολλοῦ. Ὁ Ὑπουργὸς, ὅταν ἐκλέξῃ ἕνα Σύμβουλον καὶ τὸν διορίσει Γενικὸν Γραμματέα δὲν πειράζει κανένα.

Ἀπαντήσας πρὸς ταῦτα εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς εὐκολύνει τὴν ὑπηρεσίαν καὶ βοηθεῖ τὸν Ὑπουργὸν καὶ αὐτὸς θὰ λάβῃ πεῖραν, καθὼς καὶ οἱ Σύμβουλοι. Δὲν βλέπω κἀμμίαν εἰς τὴν παραδοχὴν του δυσκολίαν.

Ἔλαβεν ἕτερος τὸν λόγον καὶ εἶπεν, ὅτι εἰς τῶν προλαλησάντων εἶπε περὶ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας· ἐγὼ ὅμως θὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς Ἑλλάδος, διότι δὲν βλέπω τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον θὰ μιμηθῶμεν τὴν πολυτέλειαν ἐκείνων, οἵτινες ἔχουν διλιούνια δραχμὰς εἰσόδημα. Ἐγὼ θέλω νὰ ἴδω ποῖα τὰ καθήκοντα τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως· ἂν ἦναι ταῦτα ὅπως φαίνονται εἰς τὴν ἔκθεσιν, τὸ νὰ συγκεντρώνῃ εἰς ἑαυτὸν ὅλην τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ νὰ φωτίζῃ τὸν Ὑπουργόν, τοῦτο εἶναι ἐσφαλμένον. Οἱ Γραμματεῖς θὰ παραλαμβάνουσι τὰς ὑποθέσεις ἀπὸ τοὺς Τμηματάρχας, καὶ θὰ τὰς ὑποβάλωσιν εἰς τὸν Ὑπουργόν. Ὁ Ὑπουργὸς θὰ ζητήσῃ καὶ τὸν Τμηματάρχην πολλάκις καὶ ἐνδέχεται ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς νὰ εὑρεθῇ εἰς διαφωνίαν μὲ τὸν Ὑπουργόν. Οἱ Τμηματάρχαι δὲν ἔχουν πλέον στάδιον, διότι ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θέλει ἀποβροφᾷ ὅλην τὴν ἱκανότητά των. Ἐξάγω λοιπὸν προφανῶς, ὅτι ἡ ὑπηρεσία χάνει ἀντὶ νὰ κερδίσῃ. Ἑνόσω δὲν ἴδωμεν διαγεγραμμένα τὰ καθήκοντα, δὲν δυνάμεθα νὰ πεισθῶμεν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπάρξεως τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως. Ὁ Ὑπουργὸς ἔχει πολλὰς ὑποθέσεις· καὶ ἐνῷ ἔχομεν 4 Ὑπουργοὺς καὶ Βουλὰς, ἡ ὑπηρεσία ἐκτελεῖται ἐντελῶς. Οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς εἶναι πολυτέλεια, τὴν ὁποίαν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ὑποφέρωμεν.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προλαλήσαντα ἄλλος, εἶπεν, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῶν καθηκόντων τῶν Γενικῶν Γραμματέων εἶναι ἔργον διοικητικὸν, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ ἀπαιτῶμεν ἡμεῖς ἀπὸ τὸν Ὑπουργόν. Εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μιμηθῶμεν τὴν Ἀγγλίαν, ἀλλὰ μήπως ὅ,τι χρειάζεται ἐν μεγάλον κατάστημα δὲν χρειάζεται καὶ ἐν μικρόν; Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐμβῶμεν εἰς τὴν τάξιν, διότι ἡ διοικητικὴ μηχανὴ ἀπαιτεῖ τὴν ἰδίαν ταξιν καὶ εἰς τὸ μικρὸν καὶ εἰς τὸ μέγα κράτος.

Ὁ προλαλήσας τὸν ἀντέκρουσε λέγοντα, ὅτι τὰ καθήκοντα προσδιορίζονται διὰ Β. Διατάγματος καὶ ὄχι διὰ Νόμου. Ζητεῖται πίστωσις; πρέπει νὰ γνωρίζω τὴν ἀνάγκην διὰ νὰ τὴν παραχωρήσω. Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία δύνανται, πολυτελείας χάριν, νὰ ἐξοδεύσουν δέκα ἑκατομμύρια, ἀλλ' ἡμεῖς τοιοῦτον βάρος δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποφέρωμεν. Ἄνευ ἀνάγκης καὶ χωρὶς καθήκοντα ὁ διορισμὸς τῶν Γενικῶν Γραμματέων εἶναι πολυτέλεια.

Ἐρωτηθείσης τέλος τῆς Γερουσίας ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἂν πα-

ραδέχεται τὸν Γενικὸν Γραμματέα, ἢ ὄχι, ἀπεφάνθη, ὅτι τὸν παραδέχεται.

Μετὰ τὴν παραδοχὴν ταύτην εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ τελευταία φράσις τοῦ ϐ'. παραγράφου τοῦ γ'. ἄρθρου· ὅτι τὰ ἔργα τοῦ Συμϐούλου εἶναι δυσκολώτερα τῶν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, καθὸ ὑλικά· ὅτι τὰ τοῦ ϐ'. δὲν εἶναι ἔργα τῆς χειρὸς, ἀλλὰ μόνον νοερά.

Ὁ Ὑπουργὸς τὸν διέκοψεν εἰπὼν, ὅτι ἀφοῦ ἔγιναν δεκτοὶ οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς, πρέπει νὰ γίνουν δεκτοὶ καὶ οἱ Τμηματάρχαι, καὶ ὁ προλαλήσας τὸν ἀπήντησεν, εἰπὼν, ὅτι τοὺς Τμηματάρχας τοὺς θέλει Συμϐούλους.

Μετὰ ταῦτα ἐρωτηθείσης τῆς Γερουσίας ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἂν παραδέχεται τοὺς § 2, 3, 4 καὶ 5, ἀπεφάνθη, ὅτι παραδέχεται αὐτοὺς, ὡς ἔχουν.

Οὕτω ὁ Πρόεδρος προσδιορίσας ἡμέραν συνεδριάσεως τὴν αὔριον καὶ ὡς ὑπόθεσιν Ἡμερουσίας διατάξεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων, λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Αὐγούστου 1845, ἡμέρα Πέμπτη.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαϐούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερουσία διάταξις ἡ ἐξακολούθησις τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων Νόμου.

Ἀνεγνώσθη ὑφ' ἑνὸς τῶν Γραμματέων ὁ 7 § τοῦ τρίτου ἄρθρου, καὶ

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λαϐὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι κατὰ τὸν στοχασμόν του, τὸ ϐάρος, τὸ ὁποῖον ἐπιφορτίζονται οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς εἶναι ὑπερϐολικόν. Δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἐπιφορτίσωμεν μὲ διπλὰ ϐάρη καὶ τοιαῦτα, οἷα τὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, καὶ τοῦ Συμϐούλου. Φρονῶ, ὅτι καὶ ὁ Ὑπουργὸς θέλει εἶσθαι σύμφωνος, διότι νομίζω, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐναντίον τῆς γνώμης του ἐψήφισε τὴν ἀνάθεσιν τῶν χρεῶν ἑνὸς Τμηματάρχου εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα. Τὰ πολλὰ ϐάρη ἀποκαθιστοῦν ἀτελῆ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἀφανίζουν μάλιστα καὶ τοὺς ἐπιφορτιζομένους ταῦτα. Γνωμοδοτῶ ν' ἀφαιρεθῇ ὁ 7 § ὡς περιττός.

Συμφωνῶν ἕτερος μὲ τὸν προαγορεύσαντα εἶπεν, ὅτι τοιουτοτρόπως γίνεται σύγχυσις ὑπηρεσίας καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ χωρισθῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ Γεν. Γραμματέως ἀπὸ τὰ τοῦ Τμηματάρχου.

Ἕτερος ἀπαντήσας πρὸς τούτους εἶπεν, ὅτι καὶ αἱ δύω ὑπηρεσίαι, μὲ τὰς ὁποίας ἐπιφορτίζεται ὁ Γραμματεὺς, συμϐιϐάζονται πολὺ καλά. Κάθε τμῆμα ἔχει ἱκανὸν προσωπικὸν, δηλαδὴ Τμηματάρχας α'. καὶ ϐ'. τάξεως, καὶ Γραμματεῖς Ὑπουργικούς. Αὐτὰ τὰ δύω συμϐιϐάζονται εἰς ἓν πρόσωπον *διαιρουμένης τακτικῶς τῆς ὑπηρεσίας*. Ὁμιλῶ ἐκ πείρας, διότι τρία ὁλόκληρα ἔτη ἐστάθην Γραμματεύς. Ἐὰν χωρίσωμεν τὰ χρέη, θὰ λάϐωμεν ἀνάγκην καὶ χωριστοῦ μισθοῦ, ἐνῷ ἤδη ἀρκεῖ ἓν ἐπιμίσθιον. Εἶμαι ἐναντίος εἰς τὴν γνώμην τῶν προλαλησάντων.

Εἷς δὲ τῶν προλαλησάντων ἁπάντων εἰς τὸν προαγορεύσαντα εἶπεν: ἔκαμε λάθος ὁ προλαλήσας. Ἕκαστος Τμηματάρχης ἢ α'. ἢ ϐ'. τάξεως ἔχει τὰ ἔργα του χωριστὰ, καὶ ὁ Γραμματεὺς ὁμοίως χωριστά. Ἡ πεῖρα τοῦ προλαλήσαντος εἶναι παλαιὰ ὑπηρεσία, ἥτις δὲν ἦτον ὡρισμένη τώρα ἐτακτοποιήθη καὶ ἡ πεῖρα τῶν Ὑπουργῶν εἶναι νεωτέρα καὶ σημερινή.

Ἀντειπὼν εἰς ταῦτα ἕτερος, ἐπέφερεν, ὅτι ὁ προλαλήσας ἴσως δὲν γνωρίζει τὴν διαίρεσιν τῶν Γραφείων. Κάθε τμῆμα ἔχει τοὺς ἀναγκαίους ὑπαλλήλους· καὶ ἐπειδὴ ἡ ὑ-

πηρεσία θέλει εἶσθαι διηρημένη, ὁ Γραμματεὺς ὡς ἁπλοῦς διευθυντὴς θέλει διευθύνει τὰ τοῦ Γραφείου.

Ὁ προλαλήσας ἀναγινώσκει τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου καὶ δι' αὐτῆς ὑποστηρίζει τοὺς λόγους του.

Ἔλαβε τὸν λόγον τότε ὁ Κύριος Ὑπουργὸς εἰπών, ὅτι τωόντι τὸ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περιελάμβανε γωνιστοὺς Τμηματάρχας καὶ χωριστοὺς Γεν. Γραμματεῖς· ἀλλ' ἡ Βουλὴ διὰ λόγον οἰκονομίας ἐνέκρινε νὰ ἐπιφορτισθῇ καὶ τὰ ἔργα ἑνὸς Τμήματος ὁ Γεν. Γραμματεύς. Ὁ Βασιλεὺς καὶ τὸ Ὑπουργεῖον παρεδέχθησαν τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἑπομένως τὴν ὑποστηρίζει διὰ τὴν οἰκονομίαν. Διατί εἰς τὰ Ὑπουργεῖα νὰ προστεθῇ ἀνὰ εἷς ὑπάλληλος περιπλέον; τὰς δυσκολίας δὲ ὅσας δύναται ν' ἀπαντήσῃ ὁ Γεν. Γραμματεὺς καὶ ὡς Τμηματάρχης, ὁ Ὑπουργὸς θέλει φροντίσει βέβαια νὰ τὰς ὁμαλύνῃ, ἀναθέτων εἰς αὐτὸν Τμῆμα ἔχον ὀλιγωτέρας ἐργασίας.

Λαβὼν τὸν λόγον ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀναθέτει τὰ ἔργα ἑνὸς Τμηματάρχου εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα, καὶ διότι ὅταν παύσουν αἱ Βουλαί, ὁ Ὑπουργὸς ἀνακουφιζόμενος ἀπὸ ἓν μέγα μέρος ἐργασιῶν, θέλει ἐνεργεῖ καὶ μόνος του τὰ τοῦ Ὑπουργείου, καὶ τότε ὁ Γεν. Γραμματεὺς δύναται βεβαίως νὰ διευθύνῃ καὶ τὸ σημαντικώτερον Τμῆμα, καὶ ἐπρόσθεσεν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἠθέλησε νὰ δώσῃ μίαν δύναμιν δυνητικὴν εἰς τὸν Ὑπουργὸν, ὥστε νὰ δύναται ἐν περιπτώσει, ἀνάγκης μόνον νὰ διορίζῃ Γενικὸν Γραμματέα, καὶ νομίζω, ὅτι εἶναι λογικώτερον νὰ λείψῃ ἀπὸ τὰς γενικὰς διατάξεις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἡ σημείωσις τῆς θέσεως τοῦ Γενικ. Γραμματέως, νὰ γενῇ ἄρθρον χωριστὸν περὶ τούτου ἐπιτρέπον τὸν διορισμὸν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ὅταν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ.

Ἐπρόσθεσε καὶ ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον δὲν ἀνέφερεν, ὅτι οἱ Γεν. Γραμματεῖς ἦσαν ἐπιφορτισμένοι καὶ μὲ ἔργα Τμηματάρχου. Τὸ μέρος τοῦτο ἐτροποποιήθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ περὶ τῶν Γεν. Γραμματέων ἀρχὴ γίνεται δεκτὴ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ αὐτὸ, συμφωνῶ νὰ γένῃ δεκτὸς ὁ § ὡς ἔχει.

Ἐρωτηθείσης τέλος ὑπὸ τοῦ Κυρίου Προέδρου τῆς Γερουσίας, ἀπεφάνθη αὕτη, ὅτι παραδέχεται τὸν § ὡς ἔχει.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 4 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου.

Καὶ εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἡ λέξις, *ἀμοιβαίον*, δὲν εἶναι κατάλληλος, καὶ ἐπρότεινε ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς λέξεως, *οἰκείον*, ἀλλ' ἡ πρότασίς του δὲν ἔγινε δεκτή. Ἐπρόσθεσεν ἔπειτα ὁ ἴδιος, ὅτι οἱ Κλητῆρες εἶναι ὑπηρέται καὶ ὄχι ὑπάλληλοι· ζητεῖ λοιπὸν νὰ διακριθῇ ῥητῶς εἰς τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 4 ὁ Γραφεὺς, ὡς ὑπάλληλος ἀπὸ τὸν Κλητῆρα μὴ τοιοῦτον, ἀλλ' οὐδ' ἡ πρότασις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ, καὶ τὸ ἄρθρον ἔμεινεν ὡς ἦτον.

Ἐνταῦθα ἐσημειώθη, *ἄρθρον* 5, ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τοῦ, *ὅταν εἷς τῶν κ. τ. λ.* ὡς ἐλλείποντος τούτου κατὰ τυπογραφικὴν παραδρομήν. Ἡ δὲ συζήτησις περιεστράφη κυρίως περὶ τὸ 5 ἄρθρον, τοῦ τετάρτου γενομένου δεκτοῦ, ἄνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 6 ἄρθρον.

Εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἐπρότεινεν, ὅτι ἡ φράσις τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι δυσκατάληπτος καὶ πρέπει νὰ διορθωθῇ. Ἡ Ἐπιτροπὴ διόρθωσε τὸ μέρος τοῦτο καὶ προτείνει νὰ γενῇ δεκτὴ ἡ διόρθωσις αὕτη. Μὲ τὸν προλαλήσαντα ἐσυμφώνησε καὶ ἕτερος.

Ἕτερος δὲ εἶπεν, ὅτι καὶ εἰς τὴν Βουλὴν διωρθώθη, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀνέγνωσε τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς. Εἰς δὲ τὸ Νομοσχέδιον ἐλλείπει ἓν ἐδάφιον, τὸ 5. Τινὲς λέγουν, ὅτι εἶναι λάθος τυπογραφικὸν, ὡς ἐρρέθη ἀνωτέρω, διότι ἡ Βουλὴ λέγει δεκτὰ τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5, εἰς δὲ τὸ 6 ἀναφέρονται ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι γενικῶς.

Ἕτερος εἶπεν, ὅτι θεωρεῖ ἀντίφασιν ὡς πρὸς τὸ 6 ἄρθρον. Ἀναγινώσκει τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς. Τὸ ἄρθρον εἶναι γενικὸν, καὶ οὕτω τὸ παρεδέχθη καὶ ἡ Βουλή.

Ὁ Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐννόησε μόνον τοὺς ὑπαλλήλους, οὓς διορίζει καὶ προβιβάζει ὁ Ὑπουργός.

Εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἀπήντησεν, ὅτι οὕτως ἔχει, ἀλλ' ἡ Βουλὴ δὲν ἐννόησε βέβαια πώποτε ν' ἀποκλείσῃ τὴν ἱκανότητα, καὶ δέχεται μὲν οὕτως τὴν οὐσίαν· ἀλλὰ γνωμοδοτεῖ νὰ διορθωθῇ τὸ λεκτικόν. Καὶ τῆς Βουλῆς ἡ Ἐπιτροπὴ ἀνεγνώρισε τὴν εὐάγκειαν ταύτην. Ἐάν τις ἀπαιτῇ ἀπὸ ἕνα ἄνθρωπον ὁπωσοῦν σπουδαίας ἀνατροφῆς γλῶσσαν καλὴν καὶ

καθαράν, πολὺ μᾶλλον ἔχει δίκαιον ν' ἀπαιτήσῃ τοιαύτην ἀπὸ τὸν Νομοθέτην.

Ὁ Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν ἄλλην δυσκολίαν εἰς τὸ νὰ παραδεχθῇ τὴν διόρθωσιν, παρὰ τὸ, ὅτι θέλει ἀναγκασθῇ νὰ ὑποβάλλῃ ἐκ νέου τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλήν. Ὅτι ὁ Ὑπουργὸς κατὰ τὸ κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ οἱκοθεν Γραφεῖς, ἀλλ' ὑπηρετήσαντας δύω ἔτη, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς ἀποπέμψῃ ἄνευ Βασ. Διατάγματος, ἀλλὰ νὰ τοὺς προβιβάζῃ μόνον, μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν.

Εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ἐναντιόνεται εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην, διότι τὸν μὲν Γραμματέα δύναται νὰ τὸν λαμβάνῃ ἔξωθεν καὶ νὰ τὸν διορίζῃ, χωρὶς προηγουμένως νὰ ὑπηρετήσῃ, τὸν δὲ Γραφέα δὲν δύναται νὰ προβιβάσῃ, ἄνευ προηγουμένης διετοῦς ὑπηρεσίας. Τοῦτο δὲν τὸ ἐννοεῖ.

Ἕτερος ἀπαντήσας εἶπεν, ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου διορίζονται, οἱ μὲν διὰ Βασ. Διατάγματος, οἱ δὲ μὲ διαταγὴν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ. Τὸ ὁ ἄρθρον ἀναφέρεται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ὁ Ὑπουργὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίσῃ. Τοῦτο εἶναι πολλὰ καθαρὸν, διότι ὁ Ὑπουργὸς τοὺς τοιούτους δύναται νὰ τοὺς προβιβάσῃ ἐξ ἰδίας ἁρμοδιότητος.

Ἀντέκρουσε τοῦτον ὁ προλαλήσας εἰπὼν, ὅτι ὡς Ὑπουργὸς δύναμαι νὰ διορίσω Γραφεῖς ά. καὶ β'. τάξεως, ἀλλὰ διὰ νὰ τοὺς προβιβάσω ἀπαιτεῖται νὰ ὑπηρετήσωσιν οὗτοι δύο ἔτη. Τοῦτο τὸ ἄρθρον περιορίζει μόνον τοὺς προβιβασμοὺς ἐντὸς τῆς σφαίρας τῶν Ὑπουργῶν.

Παρετήρησέ τις ἄλλος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ὅτι ὅταν πρόκειται περὶ προβιβασμοῦ ἐντὸς τῆς σφαίρας τοῦ Ὑπουργοῦ, οὗτος δύναται νὰ προβιβάζῃ, ὅταν θέλῃ, τοὺς ὑπαλλήλους.

Τινὲς παρετήρησαν, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου περιορίζεται ὁ Ὑπουργός.

Ἕτερος παρετήρησεν, ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἄρθρον ἐννοεῖ, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ τοὺς Γραφεῖς καὶ τοὺς Κλητῆρας, καὶ νὰ τοὺς προβιβάζῃ ἐντὸς τῶν

2 ἐτῶν. Τοὺς ὑπαλλήλους ὅμως τούτους, ἂν δὲν παρέλθουν τὰ δύω ἔτη, δὲν δύναται νὰ τοὺς προβιβάσῃ. Τροπολογίαν δὲν ἔχομεν νὰ κάμωμεν, παρὰ διασαφήσεις μόνον.

Τοῦτον ἀντέκρουσεν ἄλλος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι αὐτὸ ἀντίκειται εἰς τοὺς κανόνας τῆς δικαιοσύνης, ἀφοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ λαμβάνωνται καὶ ἔξωθεν οἱ ὑπάλληλοι, χωρὶς προηγουμένης ὑπηρεσίας.

Ὁ Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἐπὶ ὑποθέσει, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐδιώρισεν ἕνα Γραφέα ά. τάξεως, ὁ Ὑπουργὸς δὲν τὸν προτείνει διὰ προβιβασμὸν, παρὰ μετὰ δύω ἐτῶν ὑπηρεσίαν. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργοῦ εἶναι νὰ διορίζῃ μόνον Γραφεῖς καὶ Κλητῆρας. Αἱ ἀνώτεραι θέσεις εἶναι ἐκτὸς τῆς ἁρμοδιότητός του.

Ὁ προλαλήσας εἶπεν, ὅτι ἀντιτείνει, διότι κατὰ τὴν γνώμην του, δὲν ἀποδίδει τοιαύτην ἔννοιαν τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει. Ἐπρόσθεσε δὲ, ὅτι εἶναι ἄδικον νὰ διορίζῃ ἔξωθεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸν βαθμὸν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοὺς δὲ ὑπηρετοῦντας πρὸ πολλοῦ νὰ μὴ δύναται νὰ διορίζῃ.

Ἀπήντησεν ὁ Ὑπουργὸς εἰπὼν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν τύχην τῶν ὑπαλλήλων. Μὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν ἔχει σχέσιν τοῦτο· ἡ θέσις τῶν ὑπαλλήλων εἶναι δεινή. Εἷς ὑπάλληλος ὑπηρετεῖ 20 ἔτη καὶ ὁ Ὑπουργὸς τὸν ἀποβάλλει· παραπονεῖται οὗτος, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὸν ἀκούει. Καὶ ἄτομον ἂν ὑπηρετῇ τις δὲν ὑποπίπτει εἰς αὐτὴν τὴν δυστυχίαν. Διὰ ταῦτα ἐπέστησα τὴν προσοχὴν τῶν Ὑπουργῶν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς τύχης τῶν ὑπαλλήλων, τῶν τιμίων τῆς ὑπηρεσίας ἀνθρώπων. Παρετηρήθη, ὅτι νέοι σπουδάζοντες εἰς Γυμνάσια καὶ Πανεπιστήμια δύνανται νὰ ζητήσουν διορισμούς. Ἡ Κυβέρνησις ἐξετάζει τὴν ἠθικήν των, ἂν ἦναι καλή· τοὺς δέχεται, ἀλλὰ πρέπει νὰ τοὺς προετοιμάσῃ καὶ νὰ τοὺς δοκιμάσῃ· διὰ τοῦτο πρὶν δοκιμασθῇ δύο ἔτη, δὲν διορίζεταί τις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Ἡμεῖς τώρα θὰ τακτοποιηθῶμεν. Μέχρι τοῦδε ἐκάμναμεν Προξένον τὸν ἐργαστηριάρην, ἐνῷ εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη πρέπει νὰ ὑπηρετήσῃ 25 τοὐλάχιστον ἔτη· ἀλλὰ ἡ τύχη των ἀσφαλίζεται καὶ μετὰ τὸν θάνατόν των· καὶ ἡμεῖς οὕτω πρέπει νὰ κάμωμεν. Οἱ Γραφεῖς λαμβάνονται διὰ νὰ δοκιμασθοῦν, καὶ ἂν ἦναι ἀ-

ξιοι προβιβάζονται βαθμηδόν, καὶ μετὰ δύω ἔτη προτείνονται εἰς τὸν Βασιλέα διὰ νὰ διορισθοῦν Γραμματεῖς. Τὸ Νομοσχέδιον λοιπὸν εἶναι καθαρόν.

Τινὲς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν εἶπον, ὅτι εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον ὁ λόγος εἶναι περὶ ὑπαλλήλων διοριζομένων ἀπὸ τὸν Ὑπουργόν. Εἷς τῶν προλαλησάντων εἶπε, διατί ὁ Γραφεὺς ὁ ἔχων ἀνωτέραν ἱκανότητα νὰ μὴ δύναται νὰ γίνῃ Τμηματάρχης, ὁ δὲ ἐξωθεν λαμβανόμενος νὰ γίνεται τοιοῦτος;

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχήν μας, ἂν ἐξηγῆται καλῶς ἡ τροπολογία ἢ ὄχι.

Ἀπήντησεν εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν εἰπών, ὅτι ἡ διάκρισις τοῦ Νόμου εἶναι ἡ ἑξῆς. Διαιρεῖ εἰς δύω τάξεις τοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς μὲν διορίζει ὁ Βασιλεύς, τοὺς δὲ ὁ Ὑπουργός· τὴν διάκρισιν ταύτην τὴν ἔκαμεν ἡ φύσις τῶν πραγμάτων· δὲν πρέπει νὰ ὑποχρεωθῇ εἷς ἱκανὸς νὰ διέλθῃ τὴν κατωτέραν τάξιν.

Ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Γερουσίαν πῶς πρέπει νὰ γίνῃ ἡ διόρθωσις, καὶ ἀπεφάνθη ὅτι μετὰ τὴν λέξιν, *ἀνωτέραν*, πρέπει νὰ προστεθῇ, *ἐκείνης*, νὰ μείνῃ δὲ ἄλλως τὸ ἄρθρον, ὡς ἐστί.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη τὸ 7 ἄρθρον.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἡ θέσις τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι ἡ τοῦ ἑπομένου, καὶ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 8 πρέπει νὰ καθέξῃ τὴν τοῦ 7.

Ὁ Ὑπουργὸς ἐπέμενε ζητῶν νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὅπου ἐτέθη.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 7 ἡ λέξις, *ἡμῶν*, ὡς περιττή, διότι τότε προϋποτίθεται, ὅτι εἶναι διάταγμα καὶ ὄχι Νόμος.

Ἀντεπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἂν λείψῃ ἡ λέξις αὕτη, πρέπει νὰ λείψουν καὶ αἱ λέξεις, *τοῦ ἡμετέρου*, ἀπὸ πολλὰ ἑπόμενα ἄρθρα.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη τὸ 8 ἄρθρον, καὶ ἀφοῦ εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἀνέγνωσε τὴν ἐπὶ τούτου τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς,

Ἕτερος λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι τὴν ἀνάγκην τῶν Γραφείων τὴν γνωρίζει ὁ Ὑπουργὸς καὶ ὄχι ἡ Βουλή. Νομίζει, ὅτι εἶναι ἐναντίον τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς οἰκονομίας· ἐνῷ τὸ Νομοσχέδιον τοῦ Ὑπουργοῦ ἔφερε δύω Τμηματάρχας, ἡ Βουλὴ νὰ ψηφίσῃ τρεῖς.

Ὁ Ὑπουργὸς λέγει: ἡ Βουλὴ ἔκαμε τοῦτο κατὰ πρότασίν μου.

Τὸν παρετήρησέ τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ὅτι τοῦτο δὲν φαίνεται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς.

Ἄλλος δέ τις λέγει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τῆς Βουλῆς ἐνταῦθα τοιουτοτρόπως, διότι τοῦτο εἶναι ἀντισυνταγματικόν. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπῆρχεν εἷς Σύμβουλος ἐπὶ Ἀντιβασιλείας, ὅτις ἐγνώριζε κάλλιον ἡμῶν τὴν ὑπηρεσίαν. Ἡ οἰκονομία ἀπαιτεῖ νὰ ἐλαττωθῇ εἷς Τμηματάρχης τοὐλάχιστον καὶ νὰ μείνουν μόνον δύω.

Παρετήρησέ τις ἄλλος, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ἐζήτησε 2, ἀλλ' εἷς τὴν Βουλὴν ἔγινε λόγος καὶ διωρθώθη.

Ὁ Ὑπουργὸς ἀπήντησεν εἰπών: τὰ χρέη τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἶναι πολλὰ καὶ σπουδαῖα. Θέλω σᾶς ἀναγνώσει, Κύριοι, τὴν περίληψιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

(Ἀναγινώσκει.)

Διπλωματικά.

Σχέσεις μὲ ὅλα τὰ Προξενεῖα.

Ἐφαρμογὴ τῶν περὶ ἰθαγενείας νόμων.

Ἡ φροντὶς περὶ πολιτογραφήσεως τῶν ξένων.

Πρεσβεῖα εἰς Κωνσταντινούπολιν κτλ.

Ἔπειτα εἰς τὸ Νομοσχέδιον εἶχον ἀπερασθῇ δύω Τμηματάρχαι· ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπερασίσθη ὁ Γεν. Γραμματεὺς νὰ ἦναι καὶ Τμηματάρχης, ἐν ταὐτῷ ἐζήτησα εἰς τὴν Βουλὴν νὰ διορισθῇ καὶ εἷς ἄλλος Τμηματάρχης.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἀπήντησεν εἰπών, ὅτι καὶ τοῦ Ἀστυνόμου τὰ καθήκοντα εἶναι ἴσως περισσότερα εἰς τὸ χαρτίον, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ὅμως ἡ ἐργασία εἶναι ὀλίγη. Ὁ Κ. Τρικούπης, ὡς Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀπέλυσε πέντε ὑπαλλήλους ἀπὸ τοὺς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ μολονοτοῦτο οἱ μείναντες ἐπήρκεσαν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑ-

πηρεσίας. Ἡ προσθήκη τοῦ τρίτου Τμηματάρχου εἶναι ἐναντίον τοῦ 17 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καὶ πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ.

Ἀντεῖπε τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρατηρήσας, ὅτι δὲν εἶναι ἁρμόδιος ὁ προλαλήσας νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀλλὰ μόνον ὁ Ὑπουργός. Ὁ Κύριος Τρικούπης ὡμίλησε περὶ ὑπαλλήλων· ἀλλὰ τώρα πρόκειται περὶ Τμηματαρχῶν, καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐπεκτείνεται διὰ τοῦ διορισμοῦ Προξένων.

Ἕτερος δὲ τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀνέγνωσε τὴν ἔκθεσιν τῆς σημερινῆς διαιρέσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ζητεῖ τὴν ἄδειαν ν' ἀναγνώσῃ καὶ αὐτὸς τὴν διαίρεσιν τῆς ὕλης ταύτης κατὰ τὸ 1833, καὶ ἐκ τούτου θέλει προκύψει, ἂν διὰ τῆς ἀναγνώσεως ταύτης ἐδικαιολόγησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐγκρίσεως τῶν τριῶν Τμηματαρχῶν. (Ἀναγινώσκει τὰ παρὰ τοῦ ὀργανικοῦ Διατάγματος τοῦ 1833 ἔτους διαγραφόμενα καθήκοντα τῆς Γραμματείας τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ προσθέτει μετὰ ταῦτα, ὅτι.) Μολονότι ἡ ὑπηρεσία ἦτο τότε μεγάλη, καθότι μάλιστα δὲν εἴχομεν συνθηκολογήσει μὲ κἀνὲν ἔθνος, τώρα δὲ ὑπάρχουσι τοιαῦται συνθῆκαι πάμπολλαι, μολαταῦτα τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν εἶχε τότε ἕνα Σύμβουλον, τρεῖς Γραμματεῖς καὶ τρεῖς Γραφεῖς. Ἐὰν παραδεχθῶμεν τὴν διαθρυλλουμένην ταύτην φράσιν, ὅτι, *ἀνεπτύχθη ἡ ὑπηρεσία*, δὲν δυνάμεθα ν' ἀρνηθῶμεν, ὅτι ἀνεπτύχθη καὶ ἡ ἱκανότης καὶ ἡ ἕξις τῶν ὑπαλλήλων διὰ τῆς πολυχρονίου πείρας καὶ ἐξασκήσεως. Γνωμοδοτεῖ νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν Τμηματαρχῶν εἰς δύο.

Ὁ Ὑπουργὸς ἀπήντησεν εἰπών, ὅτι ἀπὸ τὰ 1833 μέχρι 1840, εἴχομεν ὀλίγα Προξενεῖα, τώρα ἔχομεν πολλά· αἱ σχέσεις μας αὐξάνουν καθὼς καὶ ἡ ὑπηρεσία· μετὰ τὸ 1836 ηὔξησεν ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων, διότι ηὔξησεν ἡ ὑπηρεσία. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κατόπιν θὰ μᾶς ζητήσει, εἶμαι βέβαιος, αὔξησιν προσωπικοῦ. Ἐὰν δὲν ἦτον ἀνάγκη δὲν ἤθελα ἐπιμένει. Εἰς τὰς Ἐξωτερικὰς σχέσεις πρέπει νὰ ἤμεθα ἀκριβέστεροι παρὰ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἄλλος δέ τις τῶν Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι εἷς τῶν προλαλησάντων εἶπεν, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος δὲν δύναται νὰ ἦναι ἁρμόδιος νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας παρὰ τὸν Ὑπουργόν.

Ἀποκρούω τὴν ἰδέαν ταύτην, διότι φρονῶ, ὅτι τὸ Σῶμα εἶναι ἁρμοδιώτατον νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ παραδεκτοῦ ἢ μὴ τῶν ὑπαλλήλων.

Ἔπειτα κατ' αἴτησιν ἑπτὰ μελῶν γενομένης ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ψηφοφορίας μυστικῆς καὶ συλλεχθεισῶν τῶν ψήφων, ἀπεδείχθη, ὅτι 22 ἦσαν ὑπὲρ τοῦ ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου καὶ 17 κατ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ 8 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα 9, 10, 11, 12, 13 καὶ 14, ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ παρὰ τῆς Γερουσίας, ἄνευ συζητήσεως.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον 15.

Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν:

Εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὰ πάντα εἶναι μυστικὰ καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ὅλως περιττὸς ὁ ζητούμενος Γραμματεύς, διότι μόνοι οἱ Ὑπουργοὶ πρέπει νὰ συντάττουν τὰ ἔγγραφα καὶ νὰ γνωρίζουν τὰ ἐν τῷ Συμβουλίῳ, καὶ ὁ νεώτερος νὰ κρατῇ τὸ πρωτόκολλον, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐγίνετο.

Ἐπὶ τούτῳ ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἄρθρου, ὅπως ἔχει εἰς τὸ Νομοσχέδιον.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ 16 ἄρθρον, ὅπερ ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ συζητήσεως.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 17 ἄρθρον.

Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι τὰ καθήκοντα τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων πρέπει νὰ ἦναι προσδιορισμένα διὰ νόμου καὶ ὄχι διὰ Β. Διατάγματος. Εἶναι πολλὰ ἐσφαλμένη ἡ ἰδέα τινῶν, ὅτι τὰ Διοικητικὰ καθήκοντα δὲν πρέπει νὰ προσδιορίζωνται διὰ νόμου, καὶ γνωμοδοτεῖ τὴν διόρθωσιν τοῦ ἄρθρου.

Ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ 17 ἄρθρου, ὅπως ἔχει εἰς τὸ Νομοσχέδιον.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως τὰ ἄρθρα 18 καὶ 19, ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ ἄνευ συζητήσεως.

Μετὰ ταῦτα γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συ-

νόλου, καὶ συλλεχθεισῶν τῶν ψήφων ἀπεδείχθη, ὅτι 27 ψῆφοι ἦσαν ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου καὶ 11 κατ' αὐτοῦ.

Τότε ὁ Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ Σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, *περὶ Ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων*, ἀπεράσισε δὲ συνεπαίσει τῆς Γερουσίας, ὡς ἡμέραν συνεδριάσεως τὸ Σάββατον ἀ. Σεπτεμβρίου καὶ ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ Διοικητικῆς Διαιρέσεως τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου.

Ἀκολούθως ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1845, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις τῆς παρούσης συνεδριάσεως, ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου, *περὶ Διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους*.

Ἀνεγνώσθη δὲ προηγουμένως ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Πανούτσου Νοταρᾶ, ζητοῦντος ἐξάμηνον ἄδειαν ἀπουσίας, καὶ ἐνεκρίθη ἡ αἴτησίς του.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Λόντος, ἐζήτησε τὸν λόγον διὰ νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον ἐπρότεινε κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν· ἀλλὰ τινὲς ἄλλοι παρετήρησαν, ὅτι εἰς ἄλλην συνεδρίασιν μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου εἶναι καλὸν νὰ ὁμιλήσῃ ὁ

εἰρημένος Γερουσιαστής, περὶ τῆς εἰρημένης ὑποθέσεως, καὶ οὗτος συνήνεσεν εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην.

Τότε ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου, λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ διῃρέθη εἰς δύο, καὶ ἡ μὲν πλειονοψηφία αὐτῆς ὑπεστήριξε τὴν παραδοχήν, ἡ δὲ μειονοψηφία ἐγνωμοδότησε τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ ὕπαρξις τῶν Βουλῶν δὲν ἀποκαθιστᾷ περιττὴν τὴν ὕπαρξιν τοῦ Νομαρχικοῦ συστήματος, ὡς διατείνονται οἱ ἐναντίοι, λέγοντες, ὅτι τὸ προκείμενον Διοικητικὸν σύστημα ἦτον ἀναγκαῖον καὶ ἐζητεῖτο, ὅτε τὸ ἔθνος ἔτεινεν εἰς τὸ νὰ ἀναδῇ καὶ μίαν ἄλλην βαθμίδα πρὸς τὸ ἀντιπροσωπικὸν Κυβέρνημα. Τὰ Νομαρχιακὰ καὶ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια βέλουν χρησιμεύσει εἰς τὸ νὰ διορθώνουν ἀμοιβαίως τὰ λάθη των, καὶ νὰ φωτίζωσιν ἐνταυτῷ τὰ Νομοθετικὰ σώματα· τὸ δὲ προτεινόμενον Διοικητικὸν σύστημα εἶναι σύμφωνον μὲ τὸ ἤδη ὑπάρχον Κυβερνητικόν. Ἡ οἰκονομία εἶναι τῳόντι σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον ἀντικείμενον ἀπαιτοῦν τὴν προσοχὴν τῶν Βουλῶν, ἀλλ' ἡ καλῶς ἐννοουμένη οἰκονομία, ἄλλως προσγίνεται πρόσκομμα εἰς τὴν πρόοδον τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς. Κανένα ἐξ ὑμῶν δὲν λανθάνει, ὅτι οἱ Δῆμοι ἀφ' ἑαυτῶν δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ βελτιωθοῦν· μόνη δὲ ἡ χειραγωγία τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν θέλει εἶσθαι ὁ αὐτουργὸς τῆς βελτιώσεώς των· γνωμοδοτεῖ λοιπὸν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀπαντῶν ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι μικρὰ διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ πλειονοψηφίας καὶ μειονοψηφίας ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα. Ἡ μειονοψηφία εἶναι σύμφωνος, ὅτι τὸ σύστημα εἶναι καλόν, ἀλλὰ τότε μόνον, ὅταν δὲν εἶναι σύμμικτον Νομαρχικὸν καὶ Διοικητικόν. Καὶ ἡ μὲν πλειονοψηφία παραδέχεται καὶ ὑποστηρίζει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νομαρχικοῦ ἀπὸ τοῦδε, ἡ δὲ μειονοψηφία γνωμοδοτεῖ, ὅτι δὲν συμφέρει ἐπὶ τοῦ παρόντος, διὰ τὴν μὴ καλὴν τῶν Δήμων ὀργάνωσιν, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ τὸ σύστημα συνιστάμενον ἀπὸ 10 Νομάρχας, καὶ ἀπὸ τὰς Δημοτικὰς ἀρχὰς μόνον. Ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς μειονοψηφίας λόγων ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἰσχυροὶ οἱ ἑξῆς· τὸ νέον σύστημα εἰσήχθη τὸ 1833 οἱ ὀργανίσαντες τοῦτο ἦσαν ἄνδρες ἔμπειροι περὶ τὰ Κυβερνητικὰ καθήκοντα καὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐπιβάλλουν ἓν βάρος ἀπορρόφων ὅλα

τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους. Δὲν ἐπρόκειτο νὰ συστηθοῦν Νομάρχαι, Ἔπαρχοι καὶ Δήμαρχοι, ἀλλὰ μόνον Νομάρχαι καὶ δήμαρχοι, ἀλλ' ἔλεγε καὶ μέχρι τοῦδε οἱ δῆμοι δὲν εἶναι καλῶς ὀργανισμένοι καὶ ἕνεκα τούτου τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα εἶναι περιττόν. Ἠναγκάσθησαν νὰ εἴπωσιν, ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο, Νομαρχῶν καὶ Δημάρχων, νὰ λάβῃ χώραν μετὰ δύο ἔτη, ἀλλὰ δὲν κατωρθώθη μήτε μετὰ 4 ἔτη. Παρετήρησαν τὸ πολυέξοδον τοῦ Νομαρχιακοῦ καὶ Ἐπαρχιακοῦ συστήματος καὶ τὸ ἀκύρωσαν. Ὁ προλαλήσας εἶπεν, ὅτι ἡ τακτοποίησις τῶν Δημοτικῶν ἀρχῶν δὲν γίνεται ἄνευ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νομαρχιακοῦ συστήματος τούτου, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖοι καὶ οἱ Ἔπαρχοι διὰ νὰ διοργανίσουν τοὺς Δήμους. Οἱ Ἔπαρχοι δὲν δύνανται νὰ ἐνεργήσουν ἐναντίον τῶν συμφερόντων των ὀργανίζοντες τοὺς Δήμους, μᾶλλον δὲ θέλουν ἀντιπράξει, ἀλλὰ θὰ τοὺς διοργανίσουν, λέγει, τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια· ὄχι, ἀλλ' ὁ νόμος, τὸν ὁποῖον θὰ συντάξουν καὶ ἐπεξεργασθοῦν αἱ Βουλαί. Λέγω λοιπὸν μετὰ θετικότητος, ὅτι τὸ Νομαρχιακὸν Σύστημα δὲν συντελεῖ εἰς τὴν διοργάνωσιν τῶν δήμων. Ὅταν δὲν βλέπωμεν τί κάμνουν τὰ ἄλλα ἔθνη, δὲν δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν σκοπόν. Εἰς τὴν Γαλλίαν δὲν ὑπάρχει βεβαίως τετραπλάσιος ἀριθμὸς Ἐπάρχων ἂν καὶ εἶναι Κράτος πλούσιον· ἡμεῖς πτωχοὶ πρέπει ν' ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸ εὐκολώτερον καὶ ἀπὸ τὸ ὀλιγοτεξοδώτερον· ὅθεν, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἂν πρῶτον δὲν ἀποβλέψωμεν εἰς τὸν διοργανισμὸν τῶν Δημοτικῶν ἀρχῶν, θὰ ἐξοδεύσωμεν ἐπὶ ματαίῳ, καὶ μάταια ἔξοδα τὸ Κράτος δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ βαστάσῃ· διατὶ νὰ ἐξοδεύσωμεν ματαίως δραχ. 225 χιλιάδας; ἂν ἀληθεύουν μάλιστα, ὡς μανθάνω, αἱ καταχρήσεις τῶν Οἰκονομικῶν ἀρχῶν, ὀγλήγορα θὰ φθάσωμεν εἰς οἰκονομικὴν κρίσιν.

Δὲν προτείνομεν νέον σύστημα, ὡς ὁ προλαλήσας εἶπεν, ἀλλὰ προτείνομεν νὰ μείνῃ τὸ ὑπάρχον, περιοριζόμενον διὰ τὸ οἰκονομικὸν εἰς 20 διοικήσεις καὶ 3 ὑποδιοικήσεις. Τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα ἠμπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ μετὰ δύο ἔτη. Διατὶ νὰ ἐξοδεύσωμεν 225 χιλ. δραχ. κατ' ἔτος, χωρὶς νὰ ἔχωμεν ἐλπίδα νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν σκοπόν; Ἂς δοκιμάσωμεν πρῶτον διὰ πέντε ἢ ἓξ μῆνας καὶ βλέπομεν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ μειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ ὑπάρχει Διοικητικὸν σύστημα ἁπλούστερον καὶ οἰκονομικώτερον, πρέπει νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὸ ὑπάρχον.

Ὁ προλαλήσας ἐρώτησε τὸν ἤδη ἀγορεύσαντα, ἂν ἡ γνώμη αὕτη ἦτο δημόσιος, ὅτι δηλαδὴ ὁ σκοπὸς τῶν πρώτων εἰσαγαγόντων τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα ἦτον, νὰ ἐκλείψωσι μὲ τὸν καιρὸν οἱ Ἔπαρχοι, καὶ τὸ Κράτος νὰ διοικῆται μόνον ἀπὸ τοὺς Νομάρχας καὶ τοὺς Δημάρχους, καὶ ἀπεκρίθη οὗτος, ὅτι ἦτο δημόσιος, διότι ἡ Κυβέρνητις ἡ ἰδία ἰδοῦσα τὸ ἐλάττωμα κατέλυσε κατὰ τὸ 1836 τὸν Νόμον, ἐπανελθοῦσα εἰς τὸ Διοικητικὸν Σύστημα.

Ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν· εἶναι ἤδη εἰκοσιτέσσαρα ἔτη, ἀφοῦ ἐξερράγη ἡ ἐπανάστασις. Εἶναι εἰκοσιτρία ἔτη, ἀφοῦ ἤρχισεν ἡ διοικητική μας πεῖρα. Τί μᾶς ἐδίδαξεν ὁ πολυχρόνιος καὶ πολυπαθὴς οὗτος διδάσκαλος; Τὰ μαθήματά του εἶναι πολυειδῆ καὶ μᾶς ἔδωκαν καιρὸν καὶ ἀφορμὴν νὰ ἰδῶμεν ὑπὸ ὅλας τὰς ὄψεις καὶ νὰ σπουδάσωμεν διὰ τῶν παθημάτων τὴν ὕλην, τὴν ὁποίαν ὁ Ὑπουργὸς καθιστᾷ εἰς τὰς σκέψεις τῶν Βουλῶν. Ἀπὸ τὸ δεύτερον τοῦ ἀγῶνος ἔτος εἰσήχθη τὸ σύστημα τῶν Ἐπάρχων καὶ ἐπεκράτησεν ἕως τὴν ἔλευσιν τοῦ Κυβερνήτου. Οὔτε παράπονα ἀπὸ μέρους τῶν διοικουμένων, οὔτε ἀνάγκη ἐπικρατείας ἀπὸ μέρους τῶν Κυβερνώντων ἐπροκάλεσε τὴν μεταβολήν του· ἀλλ' ὁ νέος ἀρχηγὸς τῆς Ἐπικρατείας ἀκολουθῶν τὴν γενικῶς παραδεδεγμένην θεωρίαν, ἀντεκατέστησεν εἰς τὸν τόπον τῶν Ἐπάρχων τοὺς ἐκτάκτους Ἐπιτρόπους. Ἡ μεταβολὴ ὠφέλησεν ἄραγε πολύ, ἢ ὀλίγον; Ὅλον τὸ ἐναντίον. Διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, ἥτις τὸν διεδέχθη ἐπανέφερε τὸ πρῶτον σύστημα. Ἦλθεν ἔπειτα ἡ Ἀντιβασιλεία, φέρουσα τὰς ἔξεις τοῦ τόπου, ὅθεν ὡρμᾶτο, καὶ μετέβαλε τὸ ἐπιτόπιον σύστημα, εἰς τὸ τῶν Νομαρχῶν, ἔχον βάσιν τὴν αὐτὴν θεωρίαν μὲ τὸ τῶν ἐκτάκτων ἐπιτρόπων· ἀλλ' ἡ πεῖρα, ὁ ἀσφαλέστερος πάντων διδάσκαλος, τὴν ἠνάγκασε καὶ αὐτὴν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐμάντευσαν, ὡς συμβιβαζόμενον καλήτερα μὲ τὰς χρείας τῆς Ἑλλάδος. Δύω εἶναι τὰ διοικητικὰ συστήματα· τὸ ἓν συνθετικόν, τὸ ἄλλο ἀναλυτικόν. Ἂν συγκεντρώσῃς πολλὰς ἐπαρχίας καὶ τὰς ὑποβάλῃς εἰς τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν ἑνὸς Διοικητοῦ, ἔχεις τὸ πρῶτον· ὅταν ἀφήσῃς τὰς ἐπαρχίας ἀδιαιρέτους καὶ διορίσῃς εἰς ἑκάστην χωριστὸν διοικητὴν προ-

τιμᾶς τὸ δεύτερον. Εἰς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων δὲν ὑπάρχουν εἰμὴ τὰ δύω ταῦτα συστήματα, ὁποιονδήποτε ὄνομα καὶ ἂν τὰ δώσῃς· θέλεις Διοικητὰς ἢ Ἐπάρχους, θέλεις ἐκτάκτους Ἐπιτρόπους ἢ Νομάρχας· ἕκαστον σύστημα μένει ἀναλλοίωτον. Τὰ ὀνόματα χρησιμεύουν ἐνίοτε εἰς χεῖρας τῶν κρατούντων νὰ παρασύρουν ἢ νὰ ἀπατοῦν τὸν ἁπλοῦν λαόν, ὅταν θέλουν νὰ τοῦ δείξουν, ὅτι ἠλλαξαν ἕνα κακὸν σύστημα, αἴτιον πικρῶν παραπόνων, ἐνῷ δὲν μετέβαλον, εἰμὴ τὸ σχῆμά του. Ὁμοιάζουν τὸ ψιμμύθιον, τὸ ὁποῖον ἐπενόησεν ἡ ἀσχημία, διὰ νὰ διορθώσῃ τὰ λάθη τῆς φύσεως, ἢ τὰ ἀθεράπευτα τῆς ἡλικίας τραύματα. Ποῖα ἀπὸ τὰ δύω συστήματα εἶναι καλλήτερον; Εἶναι καὶ τὰ δύω σχετικῶς καλὰ καὶ σχετικῶς κακά· ὅπου ὁ ὀργανισμὸς τῶν δήμων εἶναι ἀτελὴς ἀκόμη, τὸ ἀναλυτικὸν ἢ ἐπαρχιακὸν σύστημα εἶναι ὄχι μόνον ὠφέλιμον, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον, διότι ἕνας Νομάρχης δὲν ἠμπορεῖ νὰ προφθάσῃ τὴν διοίκησιν περισσοτέρων ἀπὸ δεκαπέντε ἢ δεκαοκτὼ τὸ πολὺ δήμων, καὶ εἰς τὴν ἀτέλειαν τοῦ διοικαστικοῦ ὀργανισμοῦ ἕκαστος Νομὸς περιέχει τριάκοντα περίπου δήμους· διὰ τοῦτο οἱ ἔκτακτοι Ἐπίτροποι ἀπέτυχον· διὰ τοῦτο οἱ Νομάρχαι μ' ὅλα τὰ ὑποστηρίγματα τῶν ὑπαγομένων ὑπ' αὐτοὺς Διοικητῶν δὲν εὐδοκίμησαν περισσότερον· διὰ τοῦτο οἱ διοικηταὶ καὶ οἱ Ἔπαρχοι ἀπηλλαγμένοι ἀνωτέρων ἀρχηγῶν διεκρίθησαν καθ' ὅλας τὰς Κυβερνήσεις.

Ὅταν ὅμως ὁ δημοτικὸς ὀργανισμὸς φθάσῃ εἰς τὴν ἐνδεχομένην τελειοποίησιν, ἄγουν, ὅταν οἱ δῆμοι συγχωνευθοῦν, τότε καὶ πολλαὶ Ἐπαρχίαι ἢ Διοικήσεις εἶναι εὔκολον νὰ συγκερασθοῦν εἰς μίαν· Τότε τὸ συνθετικὸν ἢ Νομαρχιακὸν λεγόμενον σύστημα κατὰ τὰ ἀναγκαῖον καὶ περισπούδαστον, διότι οἱ ἀπαρτίζοντες τὸν Νόμον δῆμοι γίνονται διὰ τῆς συγκράσεως τόσον ὀλίγοι, ὅπου σήμερον εἶναι πολλοί, καὶ ὁ Νομὸς κατὰ τὰ εὐδιοίκητος· τότε αἱ δυσχέρειαι τῶν διοικούντων ἐξομαλύνονται αὐτομάτως, τὰ βάρη τοῦ λαοῦ ἀνακουφίζονται αἰσθητῶς καὶ τὰ παράπονά του μεταβάλλονται εἰς εὐλογίας ὑπὲρ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ, διότι ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς τῶν ἀνθρώπων, ὅστις σήμερον τρέφει δύω δημοτικὰς ἀρχὰς δὲν θέλει συνεισφέρει εἰμὴ εἰς μιᾶς μόνης φόρου,· καὶ τὰ ἔξοδα τεσσάρων Ἐπάρχων καὶ ἑνὸς Νομάρχου θέλουν περιορισθῇ εἰς μόνον τοῦ τελευταίου τὰς δαπάνας. Διὰ τούτους τοὺς λόγους καὶ τὰ δύω συστήματα εἶναι σχετικῶς καλά·

ἂν ὅμως μεταχειρισθῇ τὸ συνθετικὸν σύστημα, ὅπου εἶναι ἀναγκαῖον τὸ ἀναλυτικὸν, καὶ τὸ ἀνάπαλιν, γίνονται ἀμφότερα σχετικῶς κακά. Τὸ σύστημα τοῦτο συναριθμόζον τὰ ἀσυμβίβαστα, γεννᾷ ἕνα ἀληθῆ τραγέλαφον· θέλει εἰς τὴν Νομαρχιακὴν ἁπλότητα νὰ προσθέσῃ τὴν Ἐπαρχιακὴν ἀσωτείαν, ἢ εἰς τὴν Ἐπαρχιακὴν ἀνάγκην νὰ κεντρώσῃ τὴν Νομαρχιακὴν πολυτέλειαν· ἀλλὰ τίς ἡ ἀνάγκη τῆς ἀσωτείας ἐκείνης, ἢ τῆς πολυτελείας ταύτης; Ὅλαι αἱ μηχαναὶ, εἴτε φυσικαὶ εἴτε τεχνικαὶ, εἶναι τόσον τελειότεραι, ὅσον ἁπλούστεραι. Ὅταν ὁ ἀμαξᾶς κάμνει τὸν δρόμον πλήρη μὲ τέσσαρας τροχοὺς, τίς ἡ χρεία νὰ τὸν φορτώσουν καὶ μὲ πέμπτον; Καὶ ὁμοίως, ἂν ὁ πέμπτος τροχὸς δὲν ἐγίνετο πρόσκομμα εἰς τὴν τακτικὴν καὶ ἐλευθέραν κίνησίν της. Τοιοῦτον εἶναι, κατ' ἀτυχίαν, τὸ σύστημα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Δὲν ἀρκοῦν, λέγει ὁ συντάκτης του, οἱ Ἔπαρχοι εἰς τὴν διοίκησιν ἑνὸς Νομοῦ, καὶ πρέπει νὰ τὸν βαρύνωμεν μὲ ἕνα Νομάρχην. Θέλετε νὰ πληροφορηθῶμεν, ποῖαν ὠφέλειαν ὑπόσχεται ἡ πολυτέλεια τότε; Εὐχαριστοῦμαι εἰς ἓν μικρὸν παράδειγμα.

Ὁ Ἔπαρχος τῆς Κορίνθου κάμνει, κατὰ τὴν τάξιν, ἔκθεσιν περὶ ὑποθέσεως τῆς ὑπηρεσίας του· ἀντὶ νὰ τὴν στείλῃ κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὡς ἐγίνετο μέχρι τῆς σήμερον, χρεωστεῖ τώρα νὰ τὴν στείλῃ πρὸς τὸν Νομάρχην εἰς Ναύπλιον. Ὁ Νομάρχης πρέπει νὰ κάμῃ ἀντίγραφον καὶ παρατηρήσεις ἐπ' αὐτῆς καὶ νὰ τὰ στείλῃ πάλιν εἰς Κόρινθον, ὅθεν εἶναι ἀνάγκη νὰ διαβοῦν, διὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Πρὸς τί αἱ ἀποστολαὶ καὶ ἀνταποστολαί; πρὸς τί αἱ ἀντίγραφαι καὶ οἱ μάταιοι δρόμοι; διατί ἡ περιπλοκὴ, ἀντὶ τῆς ἁπλότητος; διατί ἀργοπορίαι, ἀντὶ τῆς γοργότητος, ἥτις εἶναι ψυχὴ τῆς καλῆς διοικήσεως; Τὸ σύστημα τοῦ Νομοσχεδίου δὲν εἶναι νέον· εἶναι ἐκεῖνο τῆς Ἀντιβασιλείας· ἀλλ' ὅταν ἄρχῃ ἀπέτυχε καὶ ἀνάγκασεν αὐτὸν τὸν νομοθέτην νὰ τὸ ἀλλάξῃ καὶ νὰ παραδεχθῇ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶχε καταργήσει, δὲν μᾶς ἔδωκεν ἀπορρήτους ἀποδείξεις, ὅτι εἶναι κακὸν, ὅτι εἶναι ἀνεφάρμοστον; Ποίαν ἀνάγκην ἔχομεν νὰ τὸ μεταδοκιμάσωμεν, διὰ νὰ μετατρέψωμεν εἰς νέας ἀποτυχίας; Ἓν ἀπὸ τὰ δύο, ἢ μανίαν μεταβολῶν πάσχομεν, ἢ τὴν ἀταξίαν, ἥτις εἶναι ἀχώριστος ἀπὸ τὰς μεταβολὰς ἐπικαλούμεθα ὡς θεραπείαν τῶν δεινῶν μας.

Προτιμῶ καὶ ἐγὼ τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα, ἀλλὰ πότε;

ὅταν συμπληρωθῇ ἡ ἐνδεχομένη τελειότης τοῦ δημοτικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἀπαλλαχθῶμεν ἀπὸ τὴν ἀσωτείαν τῶν Ἐπάρχων· πρὶν φθάσωμεν ἐκεῖ, ἡ πολυτέλεια τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι ἐναντίον τῆς λογικῆς, παραλύει τὴν οἰκονομίαν τοῦ Δημοσίου ταμείου καὶ παραδιάζει τὴν ἁπλότητα, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις παρήγγειλε ῥητῶς εἰς τὰς Βουλάς. Καὶ ἐπειδὴ ἔπεσε λόγος περὶ Δημοτικῶν ἀρχῶν, συγχωρήσατέ μοι, Κύριοι, μικρὰν παρέκβασιν. Δύο βαρεῖαι πληγαὶ μαστίζουν πρὸ πολλοῦ τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος. Αἱ Δημαρχίαι καὶ τὰ Εἰρηνοδικεῖα. Δὲν ἐννοῶ τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ τινὰς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου πλημμελεῖς καὶ πλημμελεστέραν αὐτῶν ἐφαρμογήν.

Ὑπῆρχεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀρχαῖος θεσμός, γεννημένος ἀπὸ τὰ ἤθη μας καὶ σύμφωνος μὲ τὰς χρείας τοῦ τόπου, ὅπου νύξησε διὰ τῆς παλιγγενεσίας, καὶ ὑψώθη, ὡς τὰς παλαιὰς δρύας, τῶν ὁποίων τὸ ἀνάστημα πλησιάζει τὰ σύννεφα καὶ οἱ εὐθαλεῖς κλάδοι σκεπάζουν τὰ πέριξ· εἰς τὴν σκιὰν αὐτοῦ εὗρισκε ὁ Ἕλλην παρηγορίαν καὶ ἀνάπαυσιν, ὅταν ὁ πικρὸς καὶ νοσώδης καύσων τῆς βαρβάρου τυραννίας τὸν ἐβασάνιζεν ἀπανθρώπως. Ὁ θεσμὸς ἐκεῖνος ἦτον οἱ δημογέροντες, τοὺς ὁποίους ὁ λαὸς ἐξέλεγε μεταξὺ τῶν ὁμοίων του καὶ τοὺς ἐμπιστεύετο τὴν τύχην τῶν καθημερινῶν του ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι εἶναι ὁ ἐπιούσιος ἄρτος του· ἀλλὰ τολμηρὰ καὶ βέβηλος χεὶρ τὸν κατέστρεψε σύρριζα, διὰ νὰ φυτεύσῃ εἰς τὸν τόπον του ξένον καὶ ἄκαρπον δένδρον, τὸν περὶ δημοτικῶν ἀρχῶν νόμον.

Διατί, ἀφοῦ δεκατριετὴς πεῖρα ἀπέδειξε τὰ λάθη του, ὁ σημερινὸς νομοθέτης, ἀντὶ νὰ καταφέρῃ τὸν κοπτερόν του πέλεκυν ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ὑγιῶν νόμων τοῦ Ὑπουργικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τοῦ Διοικητικοῦ συστήματος, δὲν ἐπιχείρησε καλήτερα τὴν μεταῤῥύθμισιν τοῦ δημοτικοῦ νόμου; Ἀνίσως ἐδιόρθωνε τὰ λάθη τούτου καὶ διὰ τῆς συγκράσεως τῶν δήμων νύξησε τὴν περιφέρειάν των, ἤθελεν ἀνακουφίσει τὰ βάρη τοῦ λαοῦ, ἤθελε μετριάσει τὰ ἐπιτόπια πάθη, τὰ ὁποῖα, ὅσον συγκεντρόνονται εἰς στενώτερον τόπον τόσον ἀγριώτερα γίνονται, καὶ ἤθελεν ἔχει πρόχειρον πρόδρομον τοῦ τακτικοῦ Νομαρχιακοῦ συστήματος· ἀλλ' ἀντὶ τούτων, τί παραδίδει εἰς τὰς σκέψεις μας; ἀλλαγὴν ὀνομάτων τῶν Διοικητῶν καὶ Ὑποδιοικητῶν, τοὺς ὁποίους μεταβαπτίζει Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους· κατόπιν καταλόγου, ἢ μᾶλλον ὁρμαθιὰν ὑπαλλήλικων ὀνομάτων, ὡς γραμματέων, ὑπογραμματέων, πρωτοκολλιστῶν, γραφείων καὶ, τὸ παραδοξώτερον πάντων, μᾶς ἀπαγορεύει νὰ ἐξετάσωμεν τὰ καθήκοντα τῶν

νομοθετουμένων ἀρχῶν, τὰ ὁποῖα ἀποταμεύει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διάκρισιν τῆς Ὑπουργικῆς ἐξουσίας. Ἰδοὺ αὐτολεξεὶ ἡ διάταξις τοῦ 22 ἄρθρου· « Τὰ καθήκοντα τῶν Νομαρχῶν, Ἐπάρχων, Ἰατρῶν, Ἐμβολιαστῶν καὶ Μηχανικῶν, θέλουν προσδιορισθῇ διὰ Διατάγματος. » Ἀκόμη δὲν ἠμπορῶ νὰ συνέλθω ἀπὸ τὴν ἀπορίαν μου. Ὅσα εἶναι καθήκοντα νομοθετικά, μᾶς τὰ ἀραιρεῖ· ὅσα δὲν ἔχουν σχέσιν μὲ τὰ ἀληθινὰ ἔργα μας, ταῦτα μόνα μᾶς ἐμπιστεύεται. Τὸ παραδιδόμενον εἰς τὰς σκέψεις μας ἔγγραφον εἶναι ἄραγε Νομοσχέδιον, ἢ πρότασις προτεινομένη εἰς γραμματικὴν, ἢ φιλολογικὴν ἑταιρίαν; Μήπως ὁ συντάκτης του ἐξέλαβε τὰς Βουλὰς Ἀκαδημίαν Ἑλληνικῆς γλώσσης; Μήπως ἐνόμισεν, ὅτι τὰ νομοθετικὰ καθήκοντα εἶναι λεξικολογικὰ ἔργα; Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἐπειδὴ τοιαῦτα ἔργα μᾶς ἐνεπιστεύθη, ἴσως δὲν εἶναι περιττὸν νὰ ἀπαντήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐν παρόδῳ μὲ μίαν ἢ δύο παρατηρήσεις φιλολογικάς. Τὸ ὄνομα τοῦ Διοικητοῦ καὶ Ἑλληνικὸν εἶναι καὶ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος ἐξηγεῖ καλῶς· τὸ τοῦ Νομάρχου ὅμως εἶναι Αἰγυπτιακὸν καὶ σημαίνει κυρίως ἔργα ποιμενικά, ἢ ἀρχιποιμενικὰ μᾶλλον, παρὰ Διοικητικά· ἡ Αἴγυπτος τυλάχιστον εἶναι τόπος κτηνοτροφίας· καὶ ἔχει καὶ νομὰς καὶ βοσκήματα ἄφθονα· διὰ τοῦτο ὑπῆρξεν ἄλλοτε καὶ δυναστεία τῶν ποιμένων Βασιλέων λεγομένη. Δὲν εἶναι λοιπὸν παράξενον, ἂν ἔλαβεν ὀνόματα ποιμενικὰ ἀπὸ τὰς πλουσίας νομάς της· ἀλλ' εἰς τὴν λεπτόγαιον Ἑλλάδα, ποίαν εὔλογον ἐφαρμογὴν ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν; Ἔπειτα, διατί νὰ καταφεύγωμεν τόσον συχνὰ εἰς νεοφανῆ ὀνόματα παραγεμισμένα μὲ *Ἄρχοντας, Τριμπάρχας, Νομάρχας*; Τὰ ἁπλᾶ καὶ φυσικὰ εἶναι πάντοτε προτιμώτερα.

Ἀφ' ὅσα ἐξέθεσα γίνεται φανερόν, ὅτι τὸ Νομαρχικὸν λεγόμενον σύστημα εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνεφάρμοστον· διὰ τοῦτο καὶ ὁ συντάκτης τοῦ Νομοσχεδίου δὲν τὸ δέχεται καθαρόν, ἀλλὰ τὸ νοθεύει παραμιγνύων καὶ τοῦ Διοικητικοῦ συστήματος προσόντα. Μόνον δυνατὸν, μόνον ἐφαρμοστὸν πρὸς καιρὸν εἶναι τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον ἔχομεν καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ ἀλλάξωμεν. Τέλος τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διαλαμβάνει ὅτα δὲν εἶναι κύρια καθήκοντα τοῦ νομοθέτου, τὰ δὲ ἀληθινὰ ἔργα του τὰ ἀποκλείει καὶ τὰ παραδίδει εἰς τὴν Ὑπουργικὴν ἐξουσίαν. Διὰ τοῦτο τὸ θεωρῶ καὶ ὡς περιττὸν καὶ ὡς βλαπτικὸν καὶ προτείνω τὸ ἀπαράδεκτον τῆς συζητήσεώς του.

Ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι ἐννέα ἔτη παρῆλθον, ἀφοῦ τὸ Νομαρχικὸν σύστημα κατηργήθη καὶ εἰσήχθη τὸ Διοικητικόν καὶ ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ διοικητικὸς ὀργανισμὸς δὲν εἶναι διὰ τὸν τόπον ὁ ἁρμοδιώτερος, καὶ ἡ ἀλήθεια θέλει γίνει καταφανὴς, ἐὰν ἐξετάσωμεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ, τὴν ἐπιρροήν του εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως δύναμιν καὶ ὡς πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας. Ὡς πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, ἐπέφερεν, ὅτι ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ σημερινοῦ συστήματος ὑποφέρουν οἱ λαοὶ ἐν μέσαι καταπιέσεις, χωρὶς νὰ εὑρίσκωσιν εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἀποχρώσαν ἐναντίον αὐτῶν ἐγγύησιν. Οἱ διοικηταὶ ἀπολλαγμένοι παντὸς ἐλέγχου ἐκ τοῦ σύνεγγυς συμβουλεύονται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας των. Ἐκ τῶν ἀδικουμένων ὀλίγοι ἔχουν τὴν τόλμην νὰ ἐκφράσουν παράπονα ἐναντίον διοικητικῆς πράξεως, πολλάκις καὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐγκριθείσης, καὶ οἱ τοιοῦτοι σπανίως θέλουν προσφεύγει εἰς τὴν καθέδραν, ὄχι μόνον, διότι ἀπαιτοῦνται πολλαὶ δαπάναι, ἀλλὰ καὶ διότι διὰ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς ἑστίας των ἀτάραχοι, εἶναι ἀναγκαία ἡ πτῶσις τοῦ Διοικητοῦ, καὶ τοῦτο βεβαίως δὲν δύναται νὰ ἦναι τὸ συνεχὲς ἀποτέλεσμα.

Δὲν ἀγνοεῖται, ὅτι τὰ μέσα τοῦ πτωχοῦ εἶναι εὐτελῆ, ὁ καιρὸς του πολύτιμος καὶ αἱ γνώσεις του περιωρισμέναι· διὰ τοῦτο προτιμᾷ νὰ ἀδικηθῇ καὶ τρέμει, ὅταν πρόκηται νὰ κηρυχθῇ ἐναντίον τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας, ὥστε, ἐὰν δὲν τῷ προσφέρῃ ἡ Κυβέρνησις τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεως, αὐτὸς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ τὰ ζητῇ· τὰ μέσα δὲ τῆς ὑπερασπίσεως διὰ τὸν λαὸν, πρέπει νὰ ἦναι στερρὰ, ἰσχυρὰ καὶ βεβαια· καὶ ταῦτα δὲν εὑρίσκονται εἰς τὸ σημερινὸν διοικητικὸν σύστημα· ὡς ἐκ τούτου ὁ λαὸς καταπιέζεται, ἀλλοῦ διὰ ἀπειρίαν τινῶν διοικητῶν καὶ ἀλλοῦ διὰ ἀνικανότητα· αἱ δὲ δημοτικαὶ ἀρχαὶ καταχρῶνται τῶν δημοτικῶν πόρων.

Τὸ Ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ σταματήσῃ τὸ κακὸν, μάλιστα εἶναι ἀναγκασμένον, διά τε τὴν ἀπόστασιν καὶ τὰς πολυπλόκους ἀσχολίας του, ἢ νὰ δέχηται παθητικῶς τὰς ἐμπνεύσεις τῶν διοικητῶν, ἢ ν' ἀνατρέπῃ τὰς πράξεις των θεμελιουμένου εἰς εἰκασίας καὶ πληροφορίας, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐσφαλμένας· λοιπὸν μία τοιαύτη ἐπιτήρησις εἶναι ἀναμφιβόλως ἀσυντελής.

Ὡς πρὸς τὴν ἠθικὴν δύναμιν τῆς Κυβερνήσεως, εἶπεν, ὅτι συνέπεια ἀναπόφευκτος τῆς τοιαύτης καταστάσεως, οἷα ἡ προρηθεῖσα, εἶναι βεβαίως ἡ ἐλάττωσις τῆς ἠθικῆς δυνάμεως τῆς ἐξουσίας. Οἱ λαοὶ δὲν ἠμποροῦν ν' ἀγαπῶσι βεβαίως ἄρχοντας, οἵτινες τοὺς καταπιέζουν, οὐδὲ νὰ σέβωνται ὁδηγούς, οἵτινες δὲν διακρίνωνται, κατὰ τὸ ἀνεπίληπτον τοῦ χαρακτῆρός των· ὡς ἐκ τούτου καὶ αὐτὴ τῆς κεντρικῆς Κυβερνήσεως ἡ ὑπόληψις ἐλαττοῦται, διότι συνήθως καὶ κατ' ὀρθὸν λόγον εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀποδίδει τὸ κοινὸν τὰς ἐλλείψεις τῶν λειτουργῶν της.

Ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν δύναμιν· Παρακολούθημα τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἠθικῆς ἐπιρροῆς εἶναι καὶ ἡ τῆς πολιτικῆς. Τὸ ἀνεξέλεγκτον τοῦ Διοικητοῦ τὸν ἀφίνει, ἢ νὰ ὁδηγῆται ἀπὸ τὰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας του, ἢ νὰ δεσπόζεται ἀπὸ τὰς δοξασίας του. Κινεῖ λοιπὸν τὴν μηχανὴν σύμφωνα μὲ τὰς κλίσεις καὶ τὴν συνείδησίν του καὶ οὕτω ἐπὶ κεφαλῆς μιᾶς μερίδος τυθέντος καταπολεμεῖ καὶ καταστρέφει τὴν ἄλλην. Ὅπου λοιπὸν ὁ Διοικητὴς ἐπιρρεάζεται ἀπὸ τὸν δυνατὸν τοῦ τόπου, ἐκεῖ ἡ Κυβέρνησις διοικεῖται, ἀντὶ νὰ διοικῇ, καὶ οὕτω σχηματίζεται πνεῦμα ἀλλότριον, ὡς πρὸς τὴν κοινὴν διεύθυνσιν τοῦ τόπου καὶ τὸ κέντρον τῆς ἐξουσίας μακρὰν τοῦ νὰ ἐνισχύεται ἐκ τῶν ἀκτίνων, τὰς ὁποίας ἐκπέμπει, ἐξασθενεῖ, καθόσον μὲ τὰ ἴδιά της μέσα σχηματίζονται πέριξ αὐτοῦ τοσαῦτα μικρὰ κέντρα ἀλλότρια. Ἔπειτα, τὸ ὑπάρχον Διοικητικὸν σύστημα δὲν ἀνταποκρίνεται, οὐδ' εἶναι τὸ καταλληλότερον μὲ τὰς ἐλευθερίας, τὰς ὁποίας ὁ λαὸς ἀπέκτησε σήμερον, διότι δι' αὐτοῦ ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται, οὔτε τὴν πρέπουσαν διεύθυνσιν νὰ δώσῃ, οὔτε εἰς τὴν κατάλληλον ἐφαρμογὴν τῆς θεσμοθεσίας του νὰ συντελέσῃ, καὶ ἐκ τούτου θέλομεν ἔχει τὸ λυπηρὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀποστροφῆς, ἢ τῆς κακῆς χρήσεως τῶν ἐλευθεριῶν τῶν λαῶν, ὅταν οὗτοι πιέζωνται.

Ὡς πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας. Ὁ εἰρημένος διοργανισμὸς ἀποτυχὼν εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῆς ἐξουσίας ἔφερε κατὰ τύχην τὴν συγκέντρωσιν τῶν ὑποθέσεων. Ἐκ τούτου, τοῦ ὑπουργείου τὰ καθήκοντα ἤλλαξεν φύσιν καὶ ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἐφορεύει πλέον, ἀλλὰ διοικεῖ, καταδὺς εἰς τὰς λεπτομερείας καὶ εἰς αὐτὰς ἐνδιατρίβων ἐξ ἀνάγκης, καταδαπανᾷ τὸν πολύτιμον καιρόν του, εἰς ἀπέραντον ἀλληλογραφίαν ἐμβαίνων, ἢ θέλει

ὑποταχθῇ ἐπὶ τέλους εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Διοικητοῦ, ἢ θέλει ἀκολουθήσει αὐθαίρετον δρόμον. Ἐντεῦθεν βραδύτης ἀποφάσεων, παράπονα καὶ πολλάκις ἀδικήματα· ἐντεῦθεν ὁ Ὑπουργός, τὸ μόνον ἀνώτατον ὄργανον μεταξὺ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Βασιλέως, παραλύεται ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν μερικῶν συμφερόντων, συμπαραλυομένης καὶ τῆς γενικῆς τῶν πραγμάτων διευθύνσεως. Εἶναι λοιπὸν ἀπαραίτητον, καὶ διὰ τοὺς διοικουμένους καὶ διὰ τὴν Κυβέρνησιν, νὰ καπαπαυθῶσι τὰ ἄτοπα.

Εἰς τὸ προτεινόμενον Νομοσχέδιον θέλομεν ἔχει τὰς ζητουμένας ἐγγυήσεις, διά τε τὰ συμφέροντα τῶν διοικουμένων, τὴν ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν δύναμιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας· διότι:

1. Ἔχει ὁ λαὸς δύο βαθμοὺς δικαιοδοσίας· ὁ ἀδικούμενος ἀπὸ τὸν Ἔπαρχον προσφεύγει μὲ θάρρος εἰς τὸν Νομάρχην· καὶ τοῦτο, διότι ἡ σταθερὰ ἕδρα του εἶναι εἰς μικρὰν ἀπόστασιν· διότι, ὡς ἐκ τῆς ὑψηλῆς θέσεώς του, παρέχει πλειοτέρας ἐγγυήσεις ἀμεροληψίας, καὶ διότι εἶναι καὶ θεωρεῖται ὁ Νομάρχης ἱκανὸς, ὄχι μόνον νὰ καταπαύσῃ ἀδικίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν πολίτην ἐναντίον πάσης, εἰς τὸ μετέπειτα, ἀντεκδικήσεως τοῦ Ἐπάρχου.

2. Διότι ὁ ἔλεγχος ἐπὶ τῆς διοικήσεως ἐξασκεῖται ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ ἀδιαλείπτως, ἀμοιβαίως ὑπό τε τοῦ Νομάρχου καὶ τοῦ Ἐπάρχου.

3. Διότι μὲ περισσοτέραν ἐπιτυχίαν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐκλέξῃ δέκα Νομάρχας, ἢ 24 Διοικητάς, ἀφοῦ μάλιστα ὁ βαθμὸς τῶν τελευταίων ἔπεσεν εἰς τὴν κοινὴν γνώμην.

4. Διότι εἰς χεῖρας τῶν Νομαρχῶν ἡ καταπιστευματισμένη καὶ ἐξευτελισμένη ἐξουσία τῶν Διοικητῶν ἀνορθοῦται καὶ συγκεντρώνεται.

5. Διότι καὶ ἡ ὑπηρεσία διαιρουμένη καὶ ὑποδιαιρουμένη καταλλήλως, μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου, τῶν Νομαρχῶν καὶ Ἐπάρχων, θέλει διεξάγεσθαι μὲ περισσοτέραν ἀκρίβειαν καὶ ταχύτητα.

6. Διότι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν θέλει ἐνασχολεῖσθαι, ὡς μέχρι τοῦδε, εἰς τοσαύτας ἀδιεξόδους λεπτομερείας· καὶ ἀντὶ τῆς ἀλληλογραφίας 24 Διοικητῶν, θέλει ἐπασχολεῖ τὸ Ὑπουργεῖον 10 ἱκανῶν καὶ φρονίμων Νομαρχῶν· αἱ ὑποθέσεις θέλουν καθυποβάλλεσθαι εἰς αὐτὸ, ἀφοῦ ὡριμάσουν καὶ ὡς τοιαῦται καὶ ὀλιγάριθμοι θέλουν διεκπεραιοῦσθαι ταχέως· ὁ

Ὑπουργὸς ἄρα θέλει ἔχει καιρὸν νὰ φροντίζῃ, διὰ τὴν γενικὴν ἐπιτήρησιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὰς ἐν γένει βελτιώσεως τοῦ τόπου.

7. Διότι ὁ Νομάρχης εἶναι εἰς θέσιν νὰ διατάττῃ καὶ φροντίζῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὰς ὑπαλλήλους Ἀρχὰς καὶ τοὺς διοικουμένους, καὶ νὰ προλαμβάνῃ πολλάκις δυσαρέστους συνεπείας, ἔργον, τὸ ὁποῖον πολλάκις δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ πράξῃ τὸ Ὑπουργεῖον μὲ ἐπιτυχίαν.

8. Διότι, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Νομαρχικοῦ συστήματος, ὁ ὁρίζων τῶν ἰδεῶν πλατύνεται, τὰ συμφέροντα τῶν Ἐπαρχιῶν συγχωνεύονται εἰς ἕνα Νομόν. Ἐκ τούτου αἱ ἀσθενεῖς δυνάμεις τῶν Ἐπαρχιῶν ἰσχυροποιοῦνται συνερχόμεναι εἰς μεγαλήτερον κέντρον καὶ οἱ ἄνθρωποι τῶν Ἐπαρχιῶν γίνονται ἄνθρωποι Νομῶν, μορφώμενοι διὰ τοῦ πνεύματος τῆς ἑνώσεως καὶ ὄχι τοῦ μερισμοῦ.

9. Διότι ἡ ἐπάνοδος τοῦ Νομαρχικοῦ συστήματος δὲν εἶναι παρὰ συμπλήρωσις τοῦ ὑπάρχοντος ἀμόρφου καὶ ἀνωμάλου διοργανισμοῦ, διότι εἰς αὐτὸν ὑπάρχει ἤδη παραδεδεγμένη ἡ ἀρχὴ τῆς διπλῆς δικαιοδοσίας. Κατὰ πρῶτον δεκαοκτὼ Διοικήσεις εἶχον Ὑποδιοικητὰς ἐκπληρούντας ἀπαραλλάκτως τὰ ἔργα τοῦ Ἐπάρχου, ἀκολούθως ἑπτὰ καὶ ἤδη δύο.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους προτιμῶ τοῦ ὑπάρχοντος τὸ προτεινόμενον ἤδη νομοσχέδιον καὶ γνωμοδοτῶ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ.

Ἔλαβεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὸν λόγον εἰπών: Διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ κρίνωμεν ἀκριβῶς περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, πρέπει νὰ θεωρήσωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπόψεις τὴν περὶ νομαρχικοῦ συστήματος πρότασιν. Ἡ ὑποστηρίζουσα τὸ νομοσχέδιον ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ περιέχει τὰ ἑξῆς: « Οἱ Νομάρχαι περιβεβλημένοι μὲ ἱκανὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐκλεχθέντες μεταξὺ τῶν ἐμπειροτέρων καὶ εὐϋπολήπτοτέρων ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος, κατώρθωσαν νὰ ἐρελκύσουν, διὰ τῆς διαγωγῆς καὶ τῶν δημοσίων πράξεών των τὸ σέβας καὶ τὴν ὑπόληψιν τῶν λαῶν, καὶ ἐκ τούτου ἔλαβεν ἠθικὴν ἐπιρροὴν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὰς Ἐπαρχίας ». Εἰς ταῦτα χρεωστῶ νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἑνωμένα τὰ δύο, δηλαδὴ ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς ἐξουσίας καὶ ἡ ἠθικὴ βαρύτης τῶν ἀνδρῶν, εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἐπίσωραν καὶ τὸ σέβας τῶν λαῶν καὶ τὴν ἠθικὴν ἐπιρροὴν

τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλ' ἐὰν ἐξέλιπε τὸ δεύτερον, κἀμμία ἐπιτυχία δὲν προέρχεται ἀπὸ μόνον τὸ πρῶτον. Ὅσον μεγάλην ἐξουσίαν καὶ ἂν ἐμπιστευθῇ ἡ Κυβέρνησις εἰς ἀνθρώπους, μὴν ἔχοντας τὴν ἠθικὴν βαρύτητα, δὲν ἐπιτυγχάνει κατὰ τὸν σκοπόν της, ἀναγκαίως ἀπαιτουμένης ἠθικῆς ἐπιρροῆς. Ἐπικρίνει δὲ εἰς τὴν αὐτὴν ἔκθεσιν τοὺς μετὰ τὸ Νομαρχικὸν σύστημα διορισθέντας Διοικητάς· « Ἐξ αὐτῶν πολλοὶ (λέγει) ὑστεροῦντο τῆς ἠθικῆς βαρύτητος καὶ ἱκανότητος τῶν Νομαρχῶν· καὶ, τὸ χειρότερον, ὄχι μόνον δὲν ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ λαμβάνωσιν οἰκοθεν τὰ κατάλληλα μέτρα εἰς τὰς συμπιττούσας περιστάσεις, ἀλλὰ παρεννόουν καὶ τὰς ὁδηγίας καὶ διαταγὰς τῶν Ὑπουργείων ». Εἰς ταῦτα δύναμαι ν' ἀντιτάξω, ὅτι ἔσφαλε σημαντικὰ ἡ τότε Κυβέρνησις, διορίσασα τοιαῦτα πρόσωπα, ἂν ἦσαν, ὡς ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις, τοιαῦτα, καὶ νὰ μὴ διορίσῃ ἱκανότερα· καὶ κάμνομεν ἄδικον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι δὲν εὑρίσκοντο ἄλλα τριάκοντα πρόσωπα ἱκανὰ νὰ διοικήσωσι τὰς Ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, καὶ εἰς τοὺς διορίσαντας μᾶλλον τοιαῦτα ἀνάξια πρόσωπα, παρὰ εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ συστήματος, πρέπει ν' ἀποδοθῶσι καὶ τὰ προξενηθέντα προσκόμματα, αἱ περιπλοκαὶ καὶ ἡ ἀπώλεια τῆς ἠθικῆς ἐπιρροῆς τῆς Κυβερνήσεως. Δὲν εἶμαι σύμφωνος καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπουργικὴν γνώμην, ὅτι ἐγυμνώθησαν παντάπασιν αἱ Ἐπαρχίαι ἀπὸ διοικητικὰ ὄργανα, διότι γενομένης τῆς διοικητικῆς διαιρέσεως, εἰς Διοικήσεις 30, καὶ Ὑποδιοικήσεις 18, δὲν ἐφαίνετο ἐπαισθητὴ ἡ ἐλάττωσις τῶν διοικητικῶν ὀργάνων· ἂν ὅμως δὲν ἔφερε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, τοῦτο συνέβη διὰ τὴν ἔλλειψιν, ὡς εἶπα, τῶν ἀπαιτουμένων πλεονεκτημάτων ἀρετῆς καὶ συνέσεως ἀπὸ τὰ διοικητικὰ πρόσωπα. Εἶμαι κατὰ πάντα σύμφωνος μὲ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου, ὅτι οἱ κατὰ καιροὺς ἀποστελλόμενοι, παρὰ τῶν Ὑπουργείων πρὸς ἐξέλεγξιν διοικητικῶν πράξεων, εἴτε ἐπίτηδες ἐστέλλοντο ὑπάλληλοι ἐκ τῆς καθέδρας, εἴτε ἄλλοι Διοικηταὶ μετέβαιναν κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου, ποτὲ δὲν ἐπήγασαν ἐξ αὐτῶν τελεσφόρον τι ἀποτέλεσμα διὰ πολλοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους εὔκολα δύναται ἕκαστος νὰ συμπεράνῃ, κυριωτέρως ὅμως, διότι δὲν ἠδύναντο νὰ γνωρίσωσιν ἐπ' ἀκριβὲς ἐν ὀλίγαις ἡμέραις τὰ συμβάντα, καὶ διότι ἴσως ἤθελον νὰ τὰ ἀποσιωπήσωσιν. Εἶμαι σύμφωνος μὲ τὴν πλειονοψηφίαν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Νομαρχικοῦ συστήματος παρατηρήσεις της, διότι

τρώντι οἱ Νομάρχαι διευθύνων τοὺς Ἐπάρχους, χορηγοῦντες εἰς αὐτοὺς τὰς ἀπαιτουμένας ὁδηγίας· ἐπιτηροῦν ἐκ τοῦ πλησίον τὰς ὑπαλλήλους ἀρχὰς καὶ ἐκ τούτων γίνεται ταχυτέρα ἡ ἐνέργεια τῆς ὑπηρεσίας, παρ' εἰς τὸ ὑπάρχον Διοικητικὸν σύστημα. Αἱ πληροφορίαι, διὰ τῶν Νομαρχιῶν, δίδονται ἀκριβέστεραι καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ ὑποθέσεις περαιοῦνται ταχύτερον. Δὲν εἶναι χωρὶς βάσιν καὶ ἡ ἐλπὶς, ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ Νομαρχικοῦ συστήματος θέλει συντελέσει εἰς βελτίωσιν τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν· ἀλλὰ νομίζω, ὅτι τὸ Νομαρχικὸν σύστημα θέλει προξενήσει καὶ ἄλλας ὠφελείας μεγαλητέρας εἰς τὸ Κράτος, ἐὰν ἐγκριθῇ ἡ εἰσαγωγή του, καὶ εἶναι αἱ ἑξῆς·

α'. Ἀκούομεν ὅλοι, νομίζω, ἀπό τινος καιροῦ, ὅτι παρεισέρρυσαν πολλαὶ καταχρήσεις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, παρὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως· συμπάθειαι, ἀντιπάθειαι, ἀδράνεια, ἀναβολαί, ἐπὶ σκοπῷ γινόμεναι, καὶ τὸ χειρότερον, ἂν πρέπῃ νὰ πιστεύσῃ τις τὰ ἀκούμενα, χρηματικαὶ καταχρήσεις· ὅλα ταῦτα δύνανται νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἐντελῶς, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Νομαρχικοῦ συστήματος· καὶ ἂν ἦναι ἐλπὶς θεραπείας αὐτῶν τῶν κακῶν, ἀπὸ μόνην τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Νομαρχικοῦ συστήματος εἰμπορεῖ κάτι τι νὰ ἐλπίσῃ τις.

β'. Ἀπαλλάττεται ὁ Ὑπουργὸς τῆς ἀναγνώσεως καὶ ἐπεξεργασίας σωροῦ ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα γέμουσιν ἀπὸ πολυαρίθμους λεπτομερείας μικρῶν ὑποθέσεων καὶ τῆς εἰς ἕκαστον τῶν ἐγγράφων αὐτῶν ἀπαντήσεως· διότι αἱ περισσότεραι ἐξ αὐτῶν τῶν ὑποθέσεων ἠμποροῦν ν' ἀποπερατωθοῦν εἰς τὰς Νομαρχίας καὶ ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἀσχοληθῇ εἰς τὰ ἀνώτερα καὶ οὐσιωδέστερα· τότε θὰ ἔχῃ καιρὸν καὶ περὶ γενικῶν πραγμάτων νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερον καὶ εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ Κράτους νὰ δώσῃ περισσοτέραν προσοχήν.

γ'. Γνωρίζομεν ὅλοι, πόσα παράπονα ἐπήγασαν καὶ πηγάζουν ἐκ τῆς μὴ διευθύντεως ὅλων ἐν γένει τῶν ἐκλογῶν καὶ ἰδίως τῆς τῶν Βουλευτῶν, ἐν ᾗ πρόκειται νὰ τεθῇ εἰς ὑψηλὴν περιωπὴν ὁ ἐκλεγόμενος καὶ νὰ γνωμοδοτήσῃ, ὡς Νομοθέτης, περὶ τῶν σπουδαιοτάτων συμφερόντων τοῦ Κράτους· καὶ τοῦτο ἠμπορεῖ νὰ θεραπευθῇ, νομίζω, ὅταν εἰσαχθῇ τὸ Νομαρχικὸν σύστημα, διότι τοτὲ δὲν θέλει καταδεχθῇ νὰ παρεκτραπῇ, νομίζω, ὁ Νομάρχης εἰς τὸ νὰ γένῃ ὄργανον τῆς θελήσεως τοῦ ἑνὸς, ἢ τοῦ ἄλλου, ἐκ τῶν δύω διαφερομένων

μερῶν. Ἐξ ὅλων τούτων φαίνεται, πόσον εἶναι ὠφέλιμον τὸ Νομαρχικὸν σύστημα, ἀλλὰ τότε μόνον θέλει προξενήσει τὴν ἐλπιζομένην ὠφέλειαν, ὅταν δοθῇ ἡ ὑψηλὴ αὕτη ὑπηρεσία εἰς ἄνδρας, ὡς λέγει ὁ Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσιν, ἐκλελεγμένους μεταξὺ τῶν ἐμπειροτέρων καὶ εὐπολητοτέρων ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐπ' ἀρετῇ καὶ συνέσει διακεκριμένων. Τότε εἶναι ἐλπιζόμενον καὶ τὸ σέβας τῶν λαῶν νὰ ἐλκύσωσι καὶ τὴν ἠθικὴν ἐπιρροὴν τῆς Κυβερνήσεως νὰ στερεώσωσι· ἄλλως εἶναι μάταια καὶ τὰ περιπλέον ἔξοδα, ἅτινα θέλουν γίνει· καὶ ἴσως θὰ γίνουν χειρότερα κακά, ἀφ' ὅσα ὑπάρχουσιν εἰς τὸ διοικητικὸν σύστημα.

Ὡς πρὸς τὸν λόγον τῶν ἐξόδων. Ἐνῷ πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους εἶχον ἐλαττωθῇ σημαντικῶς καὶ πάλιν ἡ κατάστασις τοῦ Ταμείου ἦτον εἰρηνὴ καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ἕως τῆς σήμερον, τὰ ἔξοδα ἐπολλαπλασιάσθησαν, ὡς ἀκούομεν.

α'. Διότι καὶ βαθμοὶ στρατιωτικοὶ καὶ προβιβασμοὶ ἐγένοντο καὶ ὑπάλληλοι διάφοροι προσετέθησαν καὶ ἀπολυμάνσεις εἰς διαφόρους ἐδόθησαν καὶ σώματα στρατιωτικὰ ἐκτὸς τῶν τακτικῶν συνεκροτήθησαν καὶ ἄλλαι τοιαῦται δαπάναι ἐγένοντο, ὡς ἀκούομεν.

β'. Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως προσετέθησαν καὶ τινες δαπάναι ἀφορῶσαι τὰ δύω Νομοθετικὰ Σώματα, τῶν ὁποίων ἡ παράτασις δὲν εἶναι ὀλίγον δαπανηρά.

Ταῦτα παρατηρῶ, ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα. Περὶ δὲ τῶν εἰσοδημάτων θεωρῶ:

α'. Ὅτι ἡ ἐλάττωσις τῶν φόρων κατὰ τοὺς τελευταίους φορολογικοὺς Νόμους ἀφαιρεῖ ποσότητά τινα ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Κράτους, ἴσως περισσοτέραν, ἀφ' ὅσην μᾶς εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅταν ἐγίνετο ἡ συζήτησις τῶν φορολογικῶν Νόμων.

β'. Ἡ ἀφορία τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, ἀφαιρεῖ ἐπίσης καὶ αὐτὴ ἱκανὴν ποσότητα ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

γ'. Διεδόθησαν διάφοροι φῆμαι, ὅτι αἱ εἰσπράξεις δὲν ἔβαινον τῶν εἰσοδημάτων δὲν γίνονται μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν καὶ ἀκεραιότητα. Ταῦτα δὲν γνωρίζω, ἂν ἔχωνται ἀληθείας, ἢ εἶναι σπερμολογίαι ἁπλαῖ. Ἐὰν ὅμως ὑποτεθῶσιν ἀληθῆ, δὲν φέρει ὀλίγην ἐλάττωσιν τοῦτο εἰς τὰ ἐθνικὰ εἰσοδήματα.

δ'. Ὑπάρχει μετέωρος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἔθνους ἡ αἴ-

τησις τόκων καὶ χρεολύτρων ἐκ μέρους τῶν προστατίδων Δυνάμεων, ἡ ὁποία ἐγένετο καὶ πρὸ τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου, καὶ ἕως τώρα. Νομίζω, ἐξ αἰτίας τῆς ἀνωμαλίας τῶν περιστάσεων δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Τούτων δοθέντων, πρέπει νὰ σκεφθῶμεν ὡρίμως, ἂν εἴμεθα εἰς καιρὸν νὰ ἐνεργήσωμεν αὐτὴν τὴν μεταβολὴν, ἡ ὁποία, ἐπαναλαμβάνω πάλιν, εἶναι ἀρίστη βελτίωσις τῆς διοικητικῆς μηχανῆς. Καὶ ἐπειδὴ ἡ Γερουσία δὲν γνωρίζει ἐπακριβῶς τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους, εἶναι ἐπιθυμητὸν νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις ὁ Ὑπουργὸς, διὰ νὰ δώσῃ ἐν γνώσει τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας τὴν πλήρη αὐτοῦ συγκατάθεσιν.

Ἕτερός τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι ἡ ὁμιλία ἄλλαξε φάσιν. Εἶπον, ὅτι οἱ Διοικηταὶ καταπιέζουν τὸν λαόν· τοῦτο δὲν τὸ ἐννοῶ. Ἐλαττοῦται, εἶπον, ἡ ἐθνικὴ δύναμις τῆς Κυβερνήσεως· ἐγὼ βλέπω ὅλον τὸ ἐναντίον. Δὲν ἐξελέγχονται αἱ πράξεις τῶν Διοικητῶν καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖοι οἱ Νομάρχαι· δὲν βλέπω τὴν δυσκολίαν τῆς ἐξελέγξεως· μήπως οἱ Διοικηταὶ εἶναι 300; μόλις εἶναι 20. Ἔθεσαν τὸν λαὸν εἰς ἐναγόντας καὶ εἰς ἐναγομένους, καὶ ὁ Διοικητὴς, λέγων, δὲν ἔχει δύω βαθμοὺς δικαιοδοσίας· εἶπον, ὅτι τὸ σύστημα εἶναι ἀναπλήρωσις τοῦ Νομαρχιακοῦ· δὲν εἶναι τοιοῦτον, ἀλλ' εἶναι ὅλως διόλου διάφορον καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἦναι τελειότερον καὶ οἰκονομικώτερον. Ὁ προλαλήσας θεωρεῖ τὴν ἔλλειψιν καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων. Μήπως ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Νομαρχῶν; Ἡ περιβολὴ τοῦ ὀνόματος δὲν μεταβάλλει τὸν χαρακτῆρα. Λέγοντες, ὅτι δὲν γνωρίζομεν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν, κάμνομεν ἄδικον εἰς τὸν ἑαυτόν μας. Δὲν εἶναι τὸ Κράτος τόσον μεγάλον, διὰ νὰ ἔχωμεν πολλὰς δυσκολίας. Εἴκοσι Διοικηταὶ δύναται ὁ Ὑπουργὸς πολλὰ εὐκόλως νὰ τοὺς ἐπιβλέπῃ· διὰ τοῦτο εἶναι περιττὴ τόση πολυτέλεια. Ἂς δοκιμάσωμεν πρῶτον, καὶ μὴ ὑποπίπτωμεν εἰς 225 χιλ. δραχ. ἔξοδα κατ' ἔτος, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπαισθητά.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι τὸ πρῶτον ζήτημα ἀφορᾷ τὸ κατάλληλον τοῦ ὑπὸ σκέψιν Νομοσχεδίου, καὶ τὸ δεύτερον τὴν οἰκονομίαν. Τὸ πρῶτον ζήτημα τὸ ἀνέπτυξαν ἀρκούντως οἱ προλαλήσαντες, ἀποδείξαντες τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως τῶν Νομαρχιῶν. Ἓν μόνον ἐπιχείρημα προσθέτω μεταξὺ τῶν

ἄλλων, διότι τὸ παρέλειψαν, ἐνῷ εἶναι οὐσιώδες. Τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα, ἐνῷ συγκεντρώνει τὴν ὑπηρεσίαν καὶ εὐκολύνει τοὺς ἰδιώτας, καὶ αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν ἀναπαύει ἀπὸ παράπονα καὶ ἀναφοράς. Τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα εἶναι σύμφωνον μὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ Συντάγματος, διότι συσταίνεται Νομαρχιακὸν Συμβούλιον καὶ ἐξ αὐτοῦ προετοιμάζονται οἱ πολῖται εἰς τὴν ἀνάβασιν τῆς Βουλευτικῆς ἕδρας. Παρατηρήσατε τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοθέτου: διῄρεσε τὸ Κράτος εἰς Δήμους, Ἐπαρχίας καὶ Νομούς: ἐσύστησε Δημοτικά, Ἐπαρχιακά, καὶ Νομαρχιακὰ Συμβούλια, διὰ ν' ἀναπτυχθῶσι διὰ τοῦ μέσου τούτου τὰ πνεύματα. Ἡ κατάργησις τοῦ συστήματος ἔγινεν, ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ἐκεῖνος, ὅστις εἶχε καλοὺς σκοποὺς διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἔκαμεν ἐκεῖνος, ὅστις εἶχε σκοπὸν νὰ διαλύσῃ τὰ Συμβούλια.

Τοιαύτας παρατηρήσεις ἔκαμα καὶ ἐγώ, ὅταν ἤμην Διοικητής. Ἐὰν εὐτυχῶς ἠξιώθημεν ἔπειτα ἀπὸ τόσους κινδύνους ν' ἀπολαύσωμεν Σύνταγμα, τοῦτο διενοήθημεν καὶ τοῦτο εἴπομεν, ὅταν ὅλοι τὸ ἠπασθήμεν. Τώρα ῥιφθέντες εἰς τὸν λιμένα θέλομεν νὰ ἐπιστρέψωμεν ὀπίσω, διὰ λόγους οἰκονομικούς, καὶ οἱ λόγοι οὗτοι προτείνονται εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς οὐσιώδους μηχανῆς, ἥτις κινεῖ ὅλας τὰς ἄλλας καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ εὐδαιμονία τοῦ λαοῦ. Νὰ ἐλαττώσωμεν, λέγουν, τοὺς Διοικητὰς χάριν οἰκονομίας. Τὰ ἑκατομμύρια δαπανῶνται εἰς ἄλλας μηχανάς. Ἐντὸς ὀλίγου θὰ μᾶς ὑποβληθῇ ὁ προϋπολογισμὸς καὶ δυνάμεθα νὰ κάμωμεν οἰκονομίας, ὅπου εἶναι ἀνάγκη. Μ' ἐλύπησε τὸ πρᾶγμα καὶ ἡ φωνή, ἀπὸ τὸ στόμα τὸ ὁποῖον ἠκούσθη. Ἡ φωνὴ αὕτη μᾶς ἐνθυμίζει τὸ ἐπὶ Τουρκοκρατίας σύστημα τῶν Δημογερόντων, σύστημα τὸ ὁποῖον ἀνετράφη μὲ τὰ ἤθη μας. Εἶναι περίεργον ν' ἀκούῃ τις ἀποκαλουμένην βεβήλων τὴν χεῖρα, ἥτις μᾶς ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὸ σύστημα τοῦτο.

Τοιαῦται δοξασίαι δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἐκήρυξαν τὴν ἐλευθερίαν. Γνωμοδοτῶ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε. Δὲν δέχομαι τὴν ἀρχήν, διότι αὐτὸ τὸ ὄνομα δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ὦτα. Πρέπει νὰ προσέχωμεν πολὺ εἰς τὰς λέξεις, διότι ἡ εὔληπτος καὶ ὀρθὴ γλῶσσα πρέπει νὰ διακρίνῃ πολὺ περισσότερον τὸν Νομοθέτην παρὰ τὸν

σπουδαίας ἀνατροφῆς ἄνθρωπον, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐνταῦθα ἐρρέθη. *Νομὸς* καὶ Νομαρχία εἶναι λέξεις ξέναι, καὶ ὁ πατὴρ τῆς Ἱστορίας Ἡρόδοτος τὰς ἀναφέρει μόνον διὰ τοὺς Αἰγυπτίους. Ἐνθυμηθεῖτε, Κύριοι, τὸ παλαιὸν τῆς φιλοκαλίας ἀνέκδοτον τῶν εἰς τὴν γῆν ταύτην διαβιωσάντων προγόνων μας. Εὑρισκομένων ποτὲ τῶν Ἀθηναίων εἰς μεγίστην ἀνέχειαν χρημάτων, καὶ γενομένης ἐπὶ τούτῳ συσκέψεως τοῦ Δήμου, εἶπε τις τῶν ἀμαθῶν πλουσίων «ἐγὼ ὑμᾶς δανείω χρήματα· ἀλλ' ἡ ἐκκλησία τοῦ δήμου ἀπέῤῥιψεν ἀμέσως τὴν προσφοράν, διὰ μόνην τὴν σύλοικον ῥάσιν τοῦ *δανείω*», τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ εἴπῃ *δανείου*.

Εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, λέγω, ὅτι καὶ τὸ προχθεσινὸν καὶ τὸ σημερινὸν Νομοσχέδιον στηρίζονται μόνον εἰς τὴν θεωρίαν, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν πεῖραν. Ἐὰν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς διεῖπε τὰ πράγματα πρὸ τριῶν, δύω, καὶ ἑνὸς ἔτους, καὶ δὲν ἦτον μάλιστα μακρὰν τῆς πατρίδος πρὸ πολλοῦ, ἐὰν ἐξῆτλει ὅλα τὰ ἐμπειρικὰ μέσα ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος διοικητικοῦ συστήματος, καὶ δὲν ἐβλεπεν ἐκ τούτου βελτίωσιν τῆς ὑπηρεσίας, τότε ἠθέλαμεν πιστεύσει ἀμέτως, καὶ χωρὶς νὰ καταφύγωμεν εἰς πολλὰς θεωρίας. Πρῶτον μέσον π. χ. ἤθελεν εἶσθαι ἴσως ἡ διόρθωσις τῆς ἐκλογῆς τῶν προσώπων, ὡς εἶπε καὶ ἄλλος τις πρὸ ἐμοῦ· δεύτερον, ἠδύνατο ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τῶν ὑπαρχόντων, ἢ τῶν ὅσων ἤθελεν ὁ ἴδιος διορίσει Διοικητῶν, δύω τρεῖς, ἢ καὶ περισσοτέρους, καὶ νὰ ἀναθέσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν διεύθυνσιν τῶν περὶ αὐτοῦ Διοικήσεων, ἂν ἤθελε γίνῃ χρεία τούτου, ὡς εἴπομεν, ὅτι ἠδύνατο νὰ πραξῃ καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν γενικῶν Γραμματέων, καὶ ὡς ἤθελα πράξει ἐγὼ σήμερον ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς Λακωνίας καὶ Μεσσηνίας. Ποῖος ἠδύνατο νὰ εἴπῃ τι ἐναντίον τοῦ μέτρου τούτου, ἢ τίς τῶν ὑπαλλήλων Διοικητῶν δὲν ἤθελε συμμορφωθῇ μὲ τὰ μέτρα ταῦτα.

Ἀλλὰ καὶ πεῖρα ἂν ὑπῆρχε, Κύριοι, ἔμπροσθεν ἡμῶν, ἡ πεῖρα αὕτη δὲν ἔπρεπε βεβαίως νὰ ἦναι ἡ πεῖρα τῶν δύω ἐτῶν πρὶν τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου, οὐδ' ἐκείνη τῶν δύω μετὰ ταύτην· διότι πρὸ μιᾶς τοιαύτης ῥιζικῆς μεταπολιτεύσεως, Κύριοι, καὶ μετ' αὐτὴν, ἡ κατάστασις τοῦ τόπου εἶπετο φυσικῷ τῷ λόγῳ νὰ ἦναι οὐχὶ ἡ τακτικωτέρα καὶ φυσική, ὡς πρὸ πολλοῦ πρὸ αὐτῆς ὄντος ἑτοιμορρόπου τοῦ ὅλου κυβερνητικοῦ συστήματος, καὶ ὡς ἐξακολούθησις καὶ μετὰ ταῦτα τῆς πρώ-

της ταύτης κινήσεως. Τὰ πράγματα ἔπρεπε νὰ λάβωσι καιρὸν νὰ παγιωθῶσι, καὶ τότε ἠδυνάμεθα νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν πεῖραν ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων νόμων· διότι νομίζω, ὅτι τὸ καλλίτερον σύστημα δὲν ἠθελεν ἀνθέξει εἰς τὴν κίνησιν ταύτην, φυσικὴν συνέπειαν τῆς ῥιζικῆς μεταβολῆς.

Οἱ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου νόμου λαλήσαντες εἶπον, ὅτι εἰς τοὺς Νομάρχας συγκεντρόνεται ἡ ἐξουσία· ἀλλὰ πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις αὕτη· διότι εἶναι ὀλίγα τὰ διοικοῦντα πρόσωπα, ἢ διότι ἡ Κυβέρνησις τοὺς χορηγεῖ μεγαλητέραν δύναμιν; Ἂν τὸ δεύτερον, τοῦτο δύναται νὰ γένῃ καὶ εἰς τὸ παρὸν διοικητικὸν σύστημα· ἂν δὲ πάλιν ἐξ ἑαυτῆς συγκεντρόνεται ἡ ἐξουσία εἰς τοὺς Νομάρχας, διὰ τὴν ὀλιγότητα τῶν προσώπων, τότε ἂς κάμωμεν ἕνα μόνον Νομάρχην εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ ἄλλους δύω εἰς τὰ λοιπὰ τμήματα, καὶ τότε θέλομεν συγκεντρώσει περισσότερον τὴν ἐξουσίαν. Ἐκτὸς τούτου ἡμεῖς λέγομεν, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν νόμων ἐνεργεῖται καὶ ἐπαγρυπνεῖται κάλλιον μὲ περισσότερα πρόσωπα, παρὰ μὲ τοὺς ὀλίγους Νομάρχας, διότι ὁ Νομάρχης δὲν δύναται νὰ ἐφορᾷ τὰ ἀπώτατα τοῦ Νομοῦ μέρη. Λέγουσι πρὸς τούτοις, ὅτι τὸ Νομαρχικὸν σύστημα εἶναι συμπλήρωσις τῶν ἄλλων Διοικητικῶν θεσμῶν τοῦ Κράτους· ὅτι ὁ κανονισμὸς τῆς Χωροφυλακῆς, π. χ. στηρίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τούτου τοῦ συστήματος· ἀλλ' ἡ Χωροφυλακὴ, καὶ πᾶσα ἡ στρατιωτικὴ δύναμις εἶναι ἓν μόνον ὑπάλληλον ὄργανον τῆς κυβερνητικῆς μηχανῆς, ὥστε αὕτη πρέπει νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸν Διοικητικὸν κανονισμὸν τοῦ Κράτους μᾶλλον, παρὰ νὰ ὑπαχθῇ αὐτὸς εἰς τὸν τῆς Χωροφυλακῆς· διότι πρέπει νὰ κανονίζωμεν, ὡς ἔλεγον οἱ πρόγονοί μας, τὸν λίθον πρὸς τὸν γνώμονα, παρὰ τὸν γνώμονα πρὸς τὸν λίθον • τὸν λίθον ποτὶ τὰν Σπάρταν. »

Σᾶς λέγω πρὸς τούτοις ἐξ ἰδίας πείρας, Κύριοι, ὅτι Ἔπαρχοι ἐξαρτώμενοι ἀπὸ ἀνωτέρους Διοικητὰς, οἷοι οἱ Νομάρχαι, δὲν μορφώνονται, ὅσον πρέπει, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν κινοῦσιν ὅσον πρέπει τὰς διανοητικάς των δυνάμεις περὶ τὴν καταλληλοτέραν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων των, εἰς τὸ ἴδιον μέρος ἕκαστος, ἔχοντες πρηγεῖρους τὰς ὁδηγίας τῶν ἀνωτέρων αὐτῶν. Ἔπαρχος ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ἐμοῦ, ὡς Νομάρχου, μὲ ἐρώτησε διὰ *ναυτικὰ* πράγματα, Κύριοι, ναυτικώτατος ἐκεῖνος, ἐμὲ τῶν χερσαίων. Κατὰ τὸν παλαιὸν Νομαρχικὸν νόμον, μάλιστα, ὁ Νομάρχης δὲν ἔπρεπε νὰ παρεμβαίνῃ εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ Ἐπάρχου, ἀλλὰ σήμερον ἡ πλειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς δεικνύει μέ τινα ἔρεισιν, ὅτι οἱ Ἔπαρχοι θέλει ὁδηγῶνται ἀπὸ τοὺς Νομάρχας. Ὅταν ἐπρόκειτο, ἐκτὸς τούτου, νὰ καταργηθῇ τὸ Νομαρχικὸν σύστημα, τότε ὠνόμασαν τινὲς τὰς Νομαρχίας *Γενικὰ Ταμεῖα*. Παρόντες εἶναι μεταξὺ ἡμῶν ἄνθρωποι ἐκφράσαντες τοιαύτην γνώμην.

Καθ' ὅσον πάλιν ἀφορᾷ τὰ πρόσωπα, τὸ νὰ λέγῃ τις, ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν εὑρίσκονται, εἰμὴ ὀλίγα πρόσωπα ἱκανὰ νὰ διορισθῶσι Διοικηταί, χωρὶς νὰ ἔχωσιν ἀνωτέρους ἄλλους, τοῦτο ἀντιφάσκει μὲ τὸ συχνάκις παρὰ πολλῶν λεγόμενον, ὅτι ὁ χειρότερος Ἕλλην εἶναι καλλίτερος πολλῶν ἄλλων. Ἔπειτα, ἡ ἱκανότης εἶναι πρᾶγμα σχετικόν. Εἰς τὴν Γαλλίαν, Ἀγγλίαν, Βέλγιον κτλ. π. χ. ὑπάρχουσι πολλοὶ διαπρέποντες ὡς ἄριστοι Βουλευταί· ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ εἴπῃ τις, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι Σύνταγμα καὶ Βουλάς, διότι δὲν ἔχουσι τοιούτους ἐξόχους ἄνδρας, ὡς ἐκείνοι.

Εἷς τῶν προλαλησάντων, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἠρώτησε τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Μαγγίναν, ἂν ἦτον ἰδέα δημοσία, ἐπὶ τῆς συστάσεως τῶν Νομαρχιῶν, τὸ νὰ ἀραιρεθῇ μὲ τὸν καιρὸν ἐκ μέσου ὁ κρίκος τῶν Ἐπαρχιῶν· ἀποκρίνομαι ἐγὼ εἰς τοῦτο, ὅτι καθ' ὅσον ἐνθυμοῦμαι, εἰς τὰς ἐγκυκλίους τοῦ Γραμματέως τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ Δήμων νόμου, ἦτον ἐκπεφρασμένη αὕτη ἡ ἰδέα· καὶ ἰδού, ὅτι καὶ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, ὅστις ἦτο τότε ὁ Γραμματεὺς τῶν Ἐσωτερικῶν παραδέχεται τὴν διαβεβαίωσίν μου ταύτην, ἀλλὰ λέγουσιν, ὅτι ἡ ὕπαρξις τῶν Ἐπάρχων, διά τι χρόνου διάστημα εἶναι ἀναγκαία, καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους λόγους καὶ διὰ νὰ χειραγωγήσωσι τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς κλ. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν πιστεύω, Κύριοι, ποτὲ, ὅτι ὁ Μαυρομιχάλης τῆς Χίου ἐσύστησεν, ἢ χειραγωγήσας ἐτελειοποίησε τὴν παραδειγματικὴν δημοτικὴν ἀρχὴν ἐκείνης τῆς Νήσου, οὔτε ὁ Σεϊμένης τῶν Ἀμπελακίων τῆς Θεσσαλίας τὴν ἀξιόλογον ἐκείνην δημοτικὴν Διοίκησιν· ὄχι, Κύριοι, καὶ αὐτὰς καὶ τόσας ἄλλας δημοτικὰς ἀρχὰς, οἷον Ὕδρας, Σπετζῶν, Ψαρρᾶ κτλ. τὰς ἐσύστησεν αὐτὴ ἡ φύσις τῶν πραγμάτων καὶ τὸ πνεῦμα (genium) τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Ἔπαρχοι ἴσως παρεμβάλλουσι προσκόμματα εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοιούτων συστημάτων, διὰ νὰ καθίστανται ἀναγκαῖοι, καθὼς προσφυῶς παρετήρησέ τις πρὸ ἐμοῦ, καὶ καθ' ὅσον ὁ ἴδιος γνωρίζω τὸ τοιοῦτον ἐκ πείρας, καὶ καθ' ὃν καιρὸν μάλιστα δὲν ὑπῆρχεν ἐκφρασμένη ἡ ἰδέα τῆς προσωρινότητος ταύτης.

Ὅταν ἡ Ἀντιβασιλεία ἐνομοθέτησε τὸ Διοικητικὸν καὶ Δημοτικὸν σύστημα, ὁπότε εἶχαν τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι Γραμματεὺς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἶπον πρὸς τὸν Κύριον Ἄβελ τὸν διευθύνοντα τὸν κλάδον τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι ἔδωκαν συνταγὰς ἐσωτερικῶν καὶ θεραπευτικῶν μέσων, πρὶν εἰσέτι ἴδωσι τὴν κατάστασιν τοῦ ἀσθενοῦς καὶ καταγνόντες τὰ συμπτώματα καὶ τὰ αἴτια τῆς ἀσθενείας τοῦ πάσχοντος, καὶ οὕτω δὲν πράττουσιν ὡς ἰατροὶ ἐπιστήμονες. Ἐπέμεινον εἰς τὸ νὰ δοκιμασθῶσι τὰ ὑπάρχοντα συστήματα εἰς τὸν τόπον, καὶ ἂν δὲν εὐδοκιμήσωσι ταῦτα, ὑπὸ τὸ παρὸν Κυβερνητικὸν σύστημα, τότε νὰ τροποποιηθῶσιν, ἢ νὰ καταργηθῶσι παντελῶς.

Ἀνέφερόν τινες, ὅτι οἱ λαοὶ εὐκολύνονται διὰ τοῦ Νομαρχικοῦ συστήματος νὰ λαμβάνωσι θεραπείαν τῶν παραπόνων των διὰ τὴν μικρὰν ἀπόστασιν τῆς καθέδρας τοῦ Νομάρχου. Ἐγὼ νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ ἀφαιρέσωμεν, ἢ νὰ ἐλαττώσωμεν τοὐλάχιστον τὰς εὐκολίας ταύτας ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ἐπιῤῥεπεῖς εἰς τὰς ἔριδας, καὶ τοῦτο πάλιν τὸ λέγω ἐξ ἰδίας πείρας, διότι, ὅταν ὑπέκειτο ἡ Ἀττικὴ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Σατράπου τῆς Ναυπάκτου, πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως, οἱ ἄνθρωποι ἔζων ἡσυχώτατοι καὶ εἰρηνικώτατοι, ἀλλ' ὅταν ὑπεβλήθησαν εἰς τὸν Σατράπην τῆς Εὐβοίας, διὰ τὴν παραμικροτάτην διένεξιν, ἔτρεχον πρὸς τὸν Πασᾶν καὶ κατεζημίουν ἀλλήλους καὶ ὅλην τὴν Ἐπαρχίαν. Ὁ Νομάρχης, εἶπε τις πρὸς τούτοις, ὅτι εἶναι ὁ ἁρμοδιώτερος νὰ ἐπαγρυπνῇ τὴν διαγωγὴν τῶν Ἐπάρχων, καθὼς εἶπε καὶ περὶ τῶν Ἐπιθεωρητῶν. Ἔχει δίκαιον ὁ προλαλήσας, διότι ἔπαθε αὐτὸς οὗτος ἀπὸ τὸν Ἐπιθεωρητήν· ἀλλ' ἔπαθεν ὡς Νομάρχης καὶ οὐχὶ ὡς Ἔπαρχος· διότι εἶναι πιθανώτατον καὶ οἱ Νομάρχαι νὰ ὑποπέσουν εἰς ἀληθεῖς καταχρήσεις, ἢ νὰ συκοφαντηθῶσιν ἐπὶ τοιαύταις. Τότε πρέπει, κατὰ τὸν λόγον τοῦτον, νὰ ἐπιστήσωμεν καὶ ἐπὶ τῶν Νομαρχῶν, ἄλλους Ἐπινομάρχας· διότι δι' ἄλλης ὁδοῦ δὲν δυνάμεθα νὰ πληροφορηθῶμεν περὶ τῆς ἀληθείας τῆς κατηγορίας. Ἀνέφερον περὶ ἐτησίας ἐκθέσεως τῶν Νομαρχῶν· ἀλλὰ τοιαῦτα γίνεται καὶ γίνεται λεπτομερεστέρα ἀπὸ τοὺς Ἐπάρχους. Διατὶ νὰ μὴ γίνωσι τέλος δέκα Διοικηταί, ἀφοῦ ἰσχυρίσθησαν, ὅτι δὲν ἔχομεν περισσοτέρους ἱκανούς;

Ἀντέλεξεν ἕτερος συμφωνήσας, ὅτι ἡ ἰδέα τῆς διαιρέσεως δὲν εἶναι Ἑλληνική, ἀλλ' ἡ ὀνομασία εἶναι Ἑλληνικωτάτη.

Νομὸς . . . . παρὰ τῷ νέμω . . . . . Διωρισμένη τινὶ κατοικία, διατριβή, κάθε μέρος μιᾶς χώρας, ἐξαιρετ. διηρημένον ἢ περιωρισμένον, περιοχή, ἐπικράτεια, (Ἡρόδ. καὶ Πίνδαρος). Ἰδιαιτέρ. Νομοὶ ἐλέγοντο ἐν Αἰγύπτῳ μερικὰ τμήματα, χώραι **praefecturae**, ἐπαρχίαι, τὰ ὁποῖα ὡρίζοντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ διωρύγων (καναλίων) VVess, Ἡρόδ. 2, 66. Ὡς τόσον ὁ Ἡρόδ. χρῆται τῇ λέξει ταύτῃ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐπαρχιῶν, ἤτοι Σατραπειῶν τῆς Βαβυλωνικῆς καὶ Περσικῆς Μοναρχίας. Ἐν δὲ 4, 20, 66, καὶ ἐπὶ τῶν διαρόρων Τοπαρχιῶν τῆς Σκυθίας.

Νέμω . . . . . Ἡ σημασία τοῦ νέμειν, βόσκειν, συνέχεται μὲ τὴν σημασίαν τοῦ, κατοικεῖν τι, κατὰ τοῦτο, καθότι ἡ πρώτη ἐξουσίασις καὶ κατοίκησις μιᾶς χώρας ἐγίνετο τὸ πάλαι ὑπὸ περιπλανωμένων Νομαδικῶν λαῶν, Νομάδων, εἰς τοὺς ὁποίους ἦν ἓν καὶ τὸ αὐτό, τὸ κατοικεῖν που καὶ βόσκειν τὰ ποίμνιά των. Παρὰ δὲ τὸ νέμω παράγονται αἱ προσεχέσταται αὐτῷ κατὰ τὴν σημασίαν λέξεις, νέμος, νέμεσις, κτλ. νομὸς, νομὴ, νομὰς, νομεὺς, κτλ. νόμος, νομίζω, νόμισμα κτλ. καὶ τὸ νομάω.

Δὲν πρέπει νὰ θεωρήσωμεν τὸ σύστημα ὡς καταργημένον, ἀλλ' ἐτέθη εἰς ἀργίαν καὶ δὲν ἐλησμονήσαμεν ποτὲ τὴν διαίρεσιν αὐτήν.

Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐθεώρησεν, ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο θὰ ἐμβῇ ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν. Ἰδοὺ τὰ προσόντα τῶν Γερουσιαστῶν ἐκπηγάζοντα ἀπὸ τὰ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλῶν. Τὰ Νομαρχεῖα, δὲν ἠξεύρω, ἂν ἦσαν Ταχυδρομεῖα.

Ἕτερός τις λαβὼν τὸν λόγον, ἐξήγησε τὴν γραμματικὴν σημασίαν τῆς λέξεως; *Νομὸς* καὶ τὰς ἐννοίας, τὰς ὁποίας οἱ λεξικογράφοι ἀποδίδουσιν εἰς αὐτήν.

Ἄλλος πάλιν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι τὸ ζήτημα, περὶ οὗ πρόκειται, ἀποχρώντως ἐθεωρήθη καὶ ὑπὸ τὴν πολιτικὴν καὶ ὑπὸ τὴν διοικητικὴν καὶ ὑπὸ τὴν οἰκονομικὴν ἔποψίν του. Ἀποφεύγων λοιπὸν πᾶσαν ταυτολογίαν, ἔρχομαι νὰ τὸ θεωρήσω καὶ ἐγὼ ὑπὸ ἄλλην πολλοῦ λόγου ἀξίαν ἔποψιν, τὴν συνταγματικήν. Ἄλλος ὁ σκοπὸς ἑνὸς συνταγματικοῦ Νομοθέτου, καὶ ἄλλος ὁ σκοπὸς ἑνὸς Νομοθέτου ὑπὸ δεσποτικὴν Κυβέρνησιν. Ὁ Νομοθέτης οὗτος προτίθεται νὰ προικίσῃ τὴν Κυβέρνησιν, χάριν τῆς ὁποίας νομοθετεῖ, μὲ ὅλην ὅσην ἔνεστι

δύναμιν, καὶ θέλει μόνον νὰ ἐρρᾷ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἄγῃ καὶ φέρῃ κατὰ τὸ δοκοῦν τὰ πράγματα τῶν τοπικῶν ἀρχῶν. Ἐξ ἐναντίας ὁ Συνταγματικὸς Νομοθέτης προτίθεται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δύναμιν τοῦ ἔθνους καὶ νὰ τὴν θέσῃ ἐπὶ στερεᾶς βάσεως, ἀνωτέρας τῆς θελήσεως τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ τὸ ὑπ' ὄψιν μας Νομοσχέδιον ἔχει τὴν ἐναντίαν ῥοπήν, ὡς νὰ ἐπρόκειτο ἡ ἀνάπτυξις δεσποτικῆς καὶ οὐχὶ συνταγματικῆς Κυβερνήσεως. Ὑπὸ τὴν παρελθοῦσαν δεσποτικὴν Κυβέρνησιν ἐνήργουν 24 Διοικηταί· ὑπὸ δὲ τὴν παροῦσαν, ὅ ἐστι τὴν Συνταγματικὴν, θέτει τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον εἰς ἐνέργειαν 39 Διοικητὰς καὶ δέκα Νομάρχας, ὅ ἐστι διπλασιάζει τὰ ὄργανα τῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν ἐγκατοίκων τῶν διαφόρων Ἐπαρχιῶν.

Πολὺς λόγος ἔγινεν εἰς τὴν συζήτησιν καὶ περὶ τῆς ὀνομασίας τοῦ *Νομοῦ*· οἱ μὲν τὴν ἐχαρακτήρησαν ὡς βάρβαρον, οἱ δὲ ὡς Ἑλληνικήν. Ἡ λέξις εἶναι ἀναμφιβόλως Ἑλληνική, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτον ἐν χρήσει εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' εἰς τὴν Αἴγυπτον. Δὲν ἔχομεν κλασικὴν ὀνομασίαν ν' ἀντιτάξωμεν εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος· ἔχομεν ὅμως Βυζαντινήν· τὴν τῶν *θεμάτων* καὶ τὴν τῶν *Θεματαρχῶν*. Τὴν ὀνομασίαν ταύτην παρεδέχθη καὶ ἡ ἐν Τροιζήνι Συνέλευσις.

Ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, ἀδιάφορον εἶναι, ποίαν νομοθεσίαν θέλομεν νὰ δώσωμεν. Ὅτι θεωρῶ ἄτοπον καὶ κακὸν εἶναι ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν Κυβερνητικῶν ἀρχῶν.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν προλαλήσας, ὑποστηρίζων τὸ Νομοσχέδιον, πληγὴν τοῦ ἔθνους ὠνόμασε τοὺς Διοικητάς, χάριν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Νομαρχῶν. Δὲν ἔχω σκοπὸν ν' ἀντικρούσω τοὺς λόγους του· χρηματίσας Διοικητὴς γνωρίζει καλήτερά μου κατὰ πόσον εἰσήχθη εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν ἡ κακοβουλία, ἡ ῥᾳδιουργία καὶ ἡ διαφθορά· ἀλλ' ἀφοῦ τοὺς θεωρεῖ ὡς τοιούτους, διατί τοὺς ἀποδέχεται; διατί τοὺς ὑποστηρίζει; Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, καθὼς παρετηρήθη, εἶναι πολλὰ μικρόν, καὶ δέκα τῆς Κυβερνήσεως ὄργανα εἶναι ἱκανώτατα, κατὰ τὴν γνώμην μου, εἰς ὑπηρεσίαν του. Ὀνομάσατέ τα, ἂν θέλετε, Νομάρχας, Διοικητὰς, Ἐκτάκτους Ἐπιτρόπους, ἢ Θεματάρχας, ἀλλὰ μὴν αὐξάνετε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν· δόσατε τὰ διοικητικὰ καθήκοντα τὰ ὁποῖα ἐξεπλήρουν ἕως τώρα οἱ Διοικηταὶ εἰς τὰς τοπικὰς ἀρχὰς, καὶ τὸ σύστημα τότε τὸ θεωρῶ πλῆρες, ὅ ἐστι καὶ οἰκονομικὸν

καὶ ἁπλοῦν καὶ κατάλληλον εἰς Συνταγματικὸν τόπον. Εἰς μάτην θέλομεν νὰ ῥίψωμεν ἱκανοὺς ἀντιπροσώπους, ἂν δὲν φροντίσωμεν ν' ἀναθρέψωμεν συνταγματικῶς τὸν λαόν μας. Ἂν τὸν ἀρήσωμεν ἐντὸς τῶν στενῶν ὁρίων τοῦ ἐνυπάρχοντος δημοτικοῦ Νόμου, καὶ ἀρήσωμεν καὶ τὰς ἀρχάς του, καθὼς τὰς θέτει ὁ Νόμος ὑπὸ τὴν διάκρισιν τῆς Κυβερνήσεως, τότε βεβαιωθῆτε, ὅτι ἀληθινὸν Σύνταγμα δὲν θὰ ἔχομεν. Δὲν θέλω νὰ κατηγορήσω τὸν δημοτικόν μας Νόμον· τὸν θεωρῶ μάλιστα καὶ ὡς φιλελεύθερον· ἀλλὰ τὸν θεωρῶ ὡς τοιοῦτον, ὡς πρὸς τὸ ἤδη παῦσαν διοικητικὸν σύστημα· ὡς πρὸς τὸ ἤδη δὲ ἀρχόμενον, τὸν θεωρῶ ἀτελῆ.

Βλέπετε, ὅτι καθημέραν παύονται οἱ Δήμαρχοι κατὰ θέλησιν τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τὸ παραχωρεῖ ὁ Νόμος, ἀλλὰ, συνταγματισθείσης τῆς Κυβερνήσεως, εἶναι ἀνάγκη νὰ παύσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο, χάριν τῆς ἀληθοῦς ἀντιπροσωπίας. Εἶναι καὶ ἄλλα μέρη αὐτοῦ τοῦ Νόμου χρήζοντα μεταῤῥυθμίσεως· ἀλλὰ δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ τὰ ἀπαριθμήσω.

Τί πρέπει λοιπὸν νὰ γίνῃ; νὰ διορθωθῇ πρὸ παντὸς ἄλλου ὁ περὶ Δήμων Νόμος καὶ ν' ἀνατεθῶσιν εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς τὰ καθήκοντα τῶν Διοικητῶν. Τὰ δέκα δὲ ὄργανα τῆς Κυβερνήσεως νὰ μὴ διοικῶσιν, ἀλλὰ νὰ ἐποπτεύωσι τὰς διοικούσας τοπικὰς ἀρχὰς εἰς ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων καὶ εἰς ἀνάπτυξιν καὶ σαφήνειαν αὐτῶν ὁσάκις οἱ Δήμαρχοι δὲν τοὺς ἐννοήσιν. Ἀλλὰ τὸ νὰ διορθωθῇ ὁ περὶ Δήμων Νόμος δὲν εἶναι ἔργον μιᾶς ἡμέρας· διὰ τοῦτο προβάλω ν' ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην περίστασιν ὁ νέος διοικητικὸς ὀργανισμός, ἕως οὗ διορθωθῇ μετὰ βαθεῖαν σκέψιν ὁ Νόμος κατὰ τὰς ἀρχὰς, τὰς ὁποίας ὑπέδειξα. Μέχρι δὲ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἂς μένῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸ ἐνυπάρχον σύστημα, χωρὶς καμμίαν προσθαιρέσεν. Κατ' αὐτὸν καὶ μόνον τὸν τρόπον διορθώνομεν τὸν ὀργανισμὸν ἐπὶ τὸ συνταγματικώτερον, διότι, ἂν τὸν παραδεχθῶμεν καθὼς εἰσήχθη, βεβαιωθεῖτε, ὅτι τὸν διατρέρομεν εἰς βλάβην τοῦ Συντάγματος.

Εἷς τῶν προλαλησάντων ἁπάντων εἰς ἕνα τῶν συναδελφῶν του, ὅστις ἀγορεύων ἐπῄνεσε τὸ ἐπὶ τῆς Τουρκοκρατείας Δημογεροντικὸν σύστημα, ἐστηλίτευσεν αὐτὸ, ὡς ἀξιοκατάκριτον καὶ Τουρκικόν. Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος σύστημα, Κύριοι, δὲν εἶναι ὁποῖον τὸ ἐχαρακτήρισεν ὁ προλαλήσας· με-

ταξὺ τόσον ἀξιοκαταχρίτων καὶ δεσποτικῶν ἐπὶ Τουρκοκρατείας θεσμῶν, ὁ δημογεροντικὸς θεσμὸς ἦτο τὸ μόνον στοιχεῖον τῆς πολιτικῆς ὑπάρξεως τοῦ ἔθνους. Θεσμὸς, ὁ ὁποῖος ἔβιδε πολλὴν ἐξουσίαν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς κατὰ τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν καὶ τοὺς ἐπροφύλαττεν ἀπὸ τόσα καὶ τόσα δεινά. Τὸν θεσμὸν τοῦτον δὲν τὸν εἰσῆξαν, καθὼς νομίζει ὁ προαγορεύσας, οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ τὸν εὗρον ἐν ἐνεργείᾳ ἐπὶ τῆς καταστήσεώς των, καὶ εἴτε δι' ὀκνηρίαν των, εἴτε δι' ἄλλας αἰτίας δὲν τὸν κατέστρεψαν. Ἀλλ' εἶναι αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ ἄξιαι ν' ἀναδεχθῶσι καὶ διοικητικὰ καθήκοντα; Δὲν θέλω νὰ φέρω εἰς ἀπόδειξιν τοῦ λόγου μου θεωρίας, θέλω νὰ φέρω πράγματα. Πῶς θεωρεῖται σήμερον ἡ Ἑλλάς; Δύω τρεῖς ἐπαρχίαι ὑπάγονται εἰς ἕνα Διοικητήν. Ὁ Διοικητὴς ἑδρεύει εἰς τὴν πρωτεύουσαν μιᾶς ἐπαρχίας· αἱ δὲ ἄλλαι ὑπὸ τὴν διοίκησιν των ἐπαρχίαι διοικοῦνται ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ἀπὸ τὰς τοπικὰς ἀρχάς των. Π. Χ. ὁ Διοικητὴς τῆς Αἰτωλίας ἑδρεύει εἰς τὸ Μεσολόγγιον, ἡ δὲ Ναυπακτία διοικεῖται ἀπὸ μόνας τὰς τοπικὰς ἀρχάς της. Ὁ Διοικητὴς τῆς Φωκίδος ἑδρεύει εἰς τὴν Ἀμφισσαν· τὸ δὲ Λοιδωρίκι, τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὴν διοίκησίν του, διοικεῖται ἀπὸ μόνους τοὺς ἐντοπίους. Μίαν Ἐπαρχίαν ἀποτελεῖ ἡ Τῆνος καὶ ἡ Ἄνδρος· ὁ Διοικητὴς ἑδρεύει εἰς τὴν Τῆνον, ἡ δὲ Ἄνδρος μένει αὐτοδιοίκητος. Αὐτόπτης πρὸ ὀλίγου τῆς ἐπικρατούσης ἡσυχίας εἰς Ἄνδρον, ἠρώτησα τοὺς προκρίτους, ἂν αἰσθάνωνται τὴν ἔλλειψιν τοῦ Διοικητοῦ. Ἡ ἐπικρατοῦσα ἡσυχία, μὲ εἶπον, μαρτυρεῖ, ὅτι δὲν ἔχομεν καμμίαν ἀνάγκην αὐτοῦ· μίαν ἔλλειψιν αἰσθανόμεθα: τὴν τῶν διαβατηρίων εἰς ξένους τόπους, τὰ ὁποῖα ἀναγκαζόμεθα νὰ στέλλωμεν νὰ τὰ ζητῶμεν εἰς Τῆνον, καὶ ἐξαιτίας τῶν ἐπικρατούντων ἐναντίων ἀνέμων τὰ λαμβάνομεν πολλάκις βραδέως. Ἂν ἡ Κυβέρνησις μᾶς ἐμπιστευθῇ τὰ διαβατήρια, τὰ ὁποῖα χρειαζόμεθα, θ' ἀπολαμβάνει ὅλα τὰ εἰσοδήματά της σῶα, χωρὶς νὰ ἐξοδεύῃ οὔτε ὀβολὸν διὰ τὴν Διοίκησιν τῆς νήσου μας, καὶ ἡμεῖς θὰ ζῶμεν, καθὼς μᾶς βλέπεις, ὅτι ζῶμεν, ἐν ἄκρᾳ ἡσυχίᾳ. Τοιαῦτα παραδείγματα, Κύριοι, ἠδυνάμην νὰ πολλαπλασιάσω, καθὼς ἠξεύρετε, ἀλλὰ χάριν συντομίας τὰ παραλείπω καὶ μεταβαίνω εἰς ἄλλην ἀπόδειξιν.

Ἐπὶ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ 1826, τῆς ὁποίας ἤμην μέλος, καὶ ὁ ἀείμνηστος Ζαΐμης Πρόεδρος, ἔπαυσαν ἐπὶ τῇ προτάσει μου οἱ Ἔπαρχοι καὶ ἀφέθη ἡ διοίκησις τῶν Ἐπαρχιῶν εἰς τοὺς ἐγκατοίκους των· καὶ ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄ-

ψιν τὰς δεινὰς περιστάσεις τοῦ καιροῦ ἐκείνου, ποτὲ ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐδιοικήθη καταλληλότερον καὶ διὰ τὴν εὐταξίαν τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους. Ἡ πεῖρα λοιπὸν, Κύριοι, καὶ ἡ παρελθοῦσα καὶ ἡ παροῦσα ἔρχεται εἰς ὑποστήριξιν τοῦ λόγου μου. Δότε μοι ἓν τοιοῦτον Νομοσχέδιον ὑπὸ δέκα Νομάρχας, ὄχι διοικοῦντας, ἀλλ' ἐρορεύοντας, ὡς εἶπα, τὰς διοικούσας τοπικὰς ἀρχὰς, καὶ εἶμαι ἕτοιμος νὰ τὸ ὑποστηρίξω πάσαις δυνάμεσι· διότι θεωρῶ τὸ εἰσαχθὲν ἀκαταλληλότερον εἰς τὴν συνταγματικὴν μεταπολίτευσίν μας, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐνυπάρχοντος ἤδη ἐν πλήρῃ ἐνεργείᾳ νόμου.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. Ὑπουργὸς, λαβὼν τὸν λόγον, ἀπήντησεν εἰπών, ὅτι μὲ λύπην του ἤκουσεν, ὅτι ἐπηνέθη καὶ κατηγορήθη τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα ἀπὸ τοὺς ἰδίους ἐκείνους ἀνθρώπους, οἵτινες συνετέλεσαν πολὺ πρὸ 10 ἐτῶν εἰς τὸ νὰ παραδεχθῇ καὶ ἐφαρμοσθῇ τόσον τὸ σύστημα τοῦτο, ὅσον καὶ τὸ δημοτικόν. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι οἱ Ὀθωμανοὶ ἐσυγχώρησαν εἰς τοὺς βαγιάδας νὰ διοικῶνται δημογεροντικῶς, ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι γλῶσσαν δὲν ἤξευραν καὶ ἔπρεπε τὸ ἓν ἐκ τῶν δύω νὰ γίνῃ· ἢ αὐτοὶ νὰ σπουδάσουν τὴν Ἑλληνικὴν, ἢ οἱ Ἕλληνες τὴν Τουρκικήν. Οἱ Τοῦρκοι ἐπιθύμουν χρήματα· ἐχειροτόνησαν Κοτζαβασίδες, τοὺς παρεχώρησαν τὰ μέσα, διὰ νὰ συναζουν χρήματα, νὰ τὰ μοιράζουν. Οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἄνθρωποι μὲ νοῦν, ἐρρόντισαν νὰ διοργανίσουν τὴν δημογεροντικὴν ἀρχὴν καὶ ἀναλόγως τῶν φώτων διοργανίσθησαν καλήτερα αἱ δημογεροντίαι, ὡς εἰς τὴν Χίον καὶ ἀλλαχοῦ. Ἡ ἐπαναστατήσασα Ἑλλὰς ἐδιοικήθη κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ἦλθεν ἡ Ἀντιβασιλεία καὶ ἡμεῖς εἴμεθα τότε Ὑπουργοί· διατί νὰ παραδεχθῶμεν τὸν δημοτικὸν Νόμον; τὸ ἐκάμαμεν μόνον καὶ μόνον, διὰ νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι δὲν ἦτο δῶρον τὸ σύστημα τοῦτο, ἀλλὰ προϋπῆρχε, καὶ ἡ διαφορὰ εἶναι, ὅτι ἐστολίσθη μὲ τύπους Εὐρωπαϊκούς. Καὶ τὸ δημοτικὸν νέον σύστημα λοιπὸν καὶ τὸ Νομαρχιακὸν παρεδέχθη ἀπὸ Ἕλληνας Ὑπουργούς. Τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα ἐκοιμήθη, ἀλλ' ἡ φωνὴ τοῦ λαοῦ ἀπέδειξε τὴν δυσαρέσκειάν του διὰ τοῦτο· ἀπαράλλακτα, ὡς παρεπονέθη ὅταν ἐκοιμήθη τὸ Σύνταγμα, παρεπονέθη καὶ διὰ τὴν κοίμησιν τοῦ συστήματος τούτου.

Ὁ τύπος, ὁ ἀντιπροσωπεύων τότε τὴν κοινὴν γνώμην, ἐξύμνησε τοῦτο τὸ σύστημα καὶ τὸ προλαβὸν Ὑπουργεῖον εἶχεν ἕτοιμον Νομοσχέδιον, σχεδὸν ὅμοιον μὲ τὸ περὶ οὗ πρόκειται

σήμερον. Τὸ πρῶτον Ὑπουργεῖον συρόμενον ἀπὸ τὴν θέλησιν τῆς Συνελεύσεως τὸ εἶχεν ἑτοιμάσει. Σήμερον ὁ μὲν παρουσιάζει τὸν Δημοτικὸν Νόμον, μάστιγα τοῦ Ἔθνους· ὁ ἄλλος ἐπιθυμεῖ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Νομαρχιακοῦ συστήματος, ἀφοῦ προαναπτύξωμεν τὸν Δημοτικὸν νόμον, ὅστις ὑπόσχεται εἰς τὸ Ἔθνος τακτικωτέραν καὶ ἀσφαλεστέραν Διοίκησιν. Ἡμεῖς οἱ ἴδιοι θέλομεν νὰ πνίξωμεν τὰ βρέφη μας καὶ ζητοῦμεν τὴν καταστροφήν, διὰ νέου μηχανισμοῦ. Ἤκουσα, ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαῖοι οἱ Διοικηταί, οἱ Νομάρχαι κτλπ. καὶ ἀπορῶ, πῶς δὲν εἶπον, ὅτι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ εἶναι περιττοί, χωρὶς νὰ συλλογισθῶμεν, ὅτι δι' αὐτῶν ἀσφαλίζομεν τὴν ἐλευθερίαν μας, χωρὶς νὰ στοχασθῶμεν, ὅτι πρέπει νὰ γνωρίζωμεν πόσας γαίας, πόσους ἀμπελῶνας, πόσα περιβόλια, πόσην τέλος πάντων ἐθνικὴν ἰδιοκτησίαν ἔχομεν, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἔγεινε μέχρι τοῦδε. Πρέπει νὰ γνωρίζωμεν τὸν τρόπον τῆς ἀναπτύξεως τοῦ πλούτου μας· δὲν πρέπει νὰ παλινωδῶμεν, λέγοντες κακὸν ὅ,τι χθὲς καλὸν ἀπεκαλοῦμεν.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Ψύλλας, εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅτι δὲν ἔρχομαι ἐνώπιόν σας συνωδευμένος μὲ τὴν ἀπαιτουμένην πεῖραν· λέγω τὸ ἐναντίον, διότι καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἂν ὑπάγω, τὸ μὲν σῶμά μου θέλει εἶσθαι ἐκεῖ, ἀλλ' ἡ ψυχή μου θέλει εὑρίσκεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Εἰς Παρισίους, μακρὰν αὐτῆς εὑρισκόμενος, ἐγνώριζα καλῶς τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας καὶ ἄλλας ἰδιαιτέρας πληροφορίας, κάλλιον τοῦ λέγοντος, ὅτι στερεῦμαι πείρας. Τὸ προκείμενον λοιπὸν Νομοσχέδιον δὲν εἶναι γέννημα θεωρίας, ἀλλὰ πείρας καὶ πείρας μεγάλης. Τὸ Κράτος ἤθελεν εἶσθαι προοδευτικώτερον, ἂν ἦτον εἰς ἐνέργειαν τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα. Εἶχον τεθῆ αἱ βάσεις, διὰ νὰ γνωρισθῆ ἡ κατάστασις τοῦ τόπου, ἀλλὰ τίποτε δὲν ἔγινεν ἐκτὸς τοῦ δρόμου τοῦ Πειραιῶς. Τί θέλει τὸ Νομοσχέδιον καὶ ἐγώ; συγκέντρωσιν τῆς δυνάμεως τῆς ἐξουσίας, διὰ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων. Οὗτοι δὲν ἐκτελοῦνται, ὅπου δὲν εἶναι ἡ Κυβέρνησις ἰσχυρά. Τὸ σύστημα τοῦτο συγκεντρώνει τὴν ἐξουσίαν εἰς δέκα ἄτομα, ἅτινα θέλουν ἔχει τοποτηρητὰς τοὺς Ἐπάρχους, διὰ νὰ ἔχῃ καιρὸν ὁ Νομάρχης νὰ ἐκτελῇ τοὺς Νόμους καὶ τὰ Διατάγματα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀναγκαῖα, διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν ὑλικὴν ἀνάπτυξιν. Πολλὰ ἐγράφησαν εἰς τὸ χαρτί, ἀλλὰ τίποτε δὲν ἔγινε, κατὰ δυστυχίαν. Δὲν ἐννοῶ λοι-

πὸν τὸν λόγον, δι' ὃν δὲν πρέπει νὰ γίνῃ τώρα, ἀφοῦ ὅλοι παραδέχονται τὴν ἀρχήν. Τὸ Νομοσχέδιον ἔχει σκοπούμενον νὰ λείψουν αἱ Ἀρχαὶ τῶν Ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ τότε, ὅταν αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ φθάσωσιν εἰς κατάστασιν νὰ συντελέσουν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ σήμερον, ἂν καὶ ἐδαπανήθησαν 30 ἑκατομμύρια εἰς τοὺς Δήμους, κἀνὲν καλὸν δὲν ἔγινε. Ἔχομεν Βουλὰς καὶ καθεὶς πρέπει νὰ στοχασθῇ, ὅτι ἔχει νὰ δώσῃ λόγον τῶν πράξεών του· ἔχει τοιαύτην εὐθύνην ὁ Ὑπουργὸς, καὶ διὰ τοῦτο φροντίζει διὰ τὴν ἐθνικὴν πρόοδον, διὰ νὰ ἐπαινεθῇ ἀπὸ τὰς Βουλάς. Ἀδικεῖ τὴν Ἑλλάδα εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἰπών, ὅτι οἱ Ἔπαρχοι θέλουν ἐμποδίσει τὴν ἀνάπτυξιν τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν. Ὁ Ἕλλην ἔχει τι ἐνδόμυχον, τὸ ὁποῖον τὸν λέγει « φρόντισε νὰ καλητερεύσῃς τὴν τύχην σου ». Εἶναι Ἔπαρχος; νὰ γενῇ Νομάρχης. Ἐξ ἐναντίας νομίζω, ὅτι οἱ Ἔπαρχοι θέλουν φιλοτιμηθῆ, διὰ νὰ φανῶσιν ἱκανώτεροι, διὰ νὰ σύρουν τοὺς ἐπαίνους τῶν Βουλῶν, τὴν εὐδοκίαν τοῦ Ὑπουργείου πρόδρομον τῆς προαγωγῆς των. Ἰδοὺ οἱ λόγοι τῆς συντάξεως τοῦ Νομοσχεδίου.

1. Φωνὴ λαοῦ, φωνὴ Κυρίου.

2. Ὅλη ἡ δημοσιογραφία, ὅλος ὁ κόσμος· τοῦτο ἤκουον εἰς Παρισίους· τοῦτο ἠκούσθη κατὰ τὸ 1841 ἐπὶ Μαυροκορδάτου· τοῦτο ἤκουσα καὶ ἐγὼ, ἅμα ἐπανῆλθον πρὸ δύο ἐτῶν· τοῦτο ἐξερράσθησαν ὅλοι οἱ πρόκριτοι· τοῦτο ἡ Συνέλευσις· τοῦτο ἔκαμε καὶ ἡ ἰδική μου πεποίθησις.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι μέρη τινα τῆς προηγουμένης ἀγορεύσεώς του παρεξηγήθησαν. Ὅταν ὡμίλησε περὶ Δημαρχιῶν, ἀπετείνετο πρὸς ἕνα τῶν προλαλησάντων Κ. Γερουσιαστῶν, ὅστις εἶχε κατακρίνει τὸ σύστημα τῶν Δημογερόντων. Τὸν Δημοτικὸν νόμον τὸν ἐχαρακτήρισα ὡς φιλελεύθερον, ὡς ἔχοντα ὅμως καὶ χρείαν ἐπιδιορθώσεως. Ὡς πρὸς τὸ φιλελεύθερον ἔχει τὰ πρωτεῖα. Ἀλλὰ δὲν θέλω, ὥστε ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐχῃ τὴν ἐξουσίαν νὰ παύῃ Δημάρχους, διότι ἔχομεν πρόσφατα δυσάρετα παραδείγματα, πηγάζοντα ἀπὸ τὸ δικαίωμα τοῦτο. Οἱ Δήμαρχοι πρέπει νὰ ἦναι μόνον οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ λαοῦ. Τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα δὲν τὸ κατέκρινα. Δέκα, εἶπον, θέλω νὰ διορισθῶσιν, ἀλλ' ἐπρόβαλα τὴν κατάργησιν τῶν Ἐπάρχων, αὐτοῦ τοῦ μεταξὺ τῶν Νομαρχῶν καὶ τῶν Δημάρχων φραγμοῦ. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ὁ πρώην Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν Κ. Λόντος εἶχε διορίσει ἐπιτροπὴν

διὰ νὰ συντάξῃ σχέδιον νόμου περὶ Νομαρχῶν, ἀλλὰ δὲν ἐπροθυμήθησαν οὔτε αὐτὸς, οὔτε τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον νὰ κάμῃ τίποτε διὰ νὰ σκεφθῶμεν. Ὅ,τι εὑρέθη λοιπόν, εἶναι ἔργον μόνον τῆς ἐπιτροπῆς, χωρὶς καμμίαν σύμπραξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τῆς κατακτήσεως δὲν ἐγνώριζον οἱ Τοῦρκοι τὴν γλῶσσαν καὶ παραξενεύεται πῶς πολεμεῖται ὁ νόμος ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς συντάξαντας. Ἀλλὰ κάθε πρᾶγμα ἔχει καὶ τὸν καιρόν του. Τότε τὸ σύστημα ἦτο κατάλληλον. Ἤκουε παρεδέχθημεν καὶ τὸ περὶ Ὑπουργείων Διάταγμα, ἀλλ' ἤδη τὸ μετεβάλαμεν κατ' ἐπίμονον αἴτησιν τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι πρέπει νὰ γνωρίζωμεν τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, ἀλλὰ ἡ γνῶσις, ἡ ἄγνοια δὲν προέρχεται ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους, ἀλλ' ἀπὸ ἔλλειψιν φροντίδος τῶν προϊσταμένων Ἀρχῶν. Ἐπαναρχόμενος εἰς τὸ περὶ Δημαρχιῶν ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ὁ νόμος εἶναι φιλελεύθερος, ἀλλὰ δεῖται ἐπιδιορθώσεων. Ἐπαναλέγω πρὸς τούτοις, ὅτι τὸ πρῶτον Ὑπουργεῖον δὲν ἐξέφρασε καμμίαν γνώμην, ὡς πρὸς τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα.

Ὁ Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἕως χθὲς ἀκόμη ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐξεφράσθησαν ὑπὲρ τοῦ συστήματος τούτου· διὰ δὲ τοὺς Ἐπάρχους εἶπεν, ὅτι πρέπει νὰ βοηθήσωμεν τὸν Νομάρχην πρὸς εὐκολίαν τῆς ἀναπτύξεως τῆς ὑπηρεσίας. Ἂν μείνωμεν εἰς τὴν κατάστασιν τῆς στασιμότητος τώρα, ὁπότε τὸ ἔθνος λαμβάνει μέρος εἰς τὴν Κυβέρνησίν του, ἠθέλαμεν εἶσθαι ἀξιοκατηγόρητοι.

Εἷς τῶν προλαλησάντων Κυρίων Γερουσιαστῶν ἔλαβε τὸν λόγον καὶ ἐπαναλαβών, εἶπεν, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν, οὐδὲ συνέταξεν, οὐδὲ προύκάλεσε τὸν Δημοτικὸν Νόμον· ἀλλ' ἐπαναλαμβάνει, ὅτι τὸ δημογεροντικὸν σύστημα ἦτο λείψανον, τὸ ὁποῖον συνδέει τὴν παλαιὰν καὶ τὴν νέαν ἱστορίαν τῶν Ἑλλήνων. Δὲν εἶναι ἔργον, οὔτε Τουρκικὸν, οὔτε Βυζαντινόν. Ποτὲ οἱ Τοῦρκοι δὲν ἔλαβον τὰ ὀνόματα τὰ Ἑλληνικὰ, διότι αὐτοὶ ἔλεγον *Κοτζάμπασης* καὶ οὐχὶ *Δημογέρων*. Ἡ Δημογεροντία εἶναι ἔργον τῶν καιρῶν ἐκείνων καὶ ἔλαβε τὴν ἀρχήν του ἀπὸ τὸν Ὅμηρον. Εἷς ἕνα τῶν προλαλησάντων Κ. Γερουσιαστῶν ἁπάντων λέγω, ὅτι ἡ φιλολογία πρέπει νὰ συνοδεύῃ ὅλα τὰ ἔργα. Ὁ Ὑπουργὸς νομίζει τοὺς Δημογέροντας ὡς εἰσπράκτορας τῶν φόρων, ἀλλὰ μὲ συγχωρεῖ νὰ τὸν παρατηρήσω, ὅτι τοιοῦτος ἦτον ὁ Καψιμάλης. Εἶπε προσέτι ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι ἐκοιμήθη τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα. Ὄχι, τὸν

ἀποκρίνομαι. Αὐτὸς ὁ ἴδιος Νομοθέτης τὸ κατήργησεν, ἀντικαταστήσας σύστημα ἄλλο· ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ δημοσιογραφία, παριστάνουσα τὴν ἀντιπροσωπίαν τοῦ λαοῦ, ἐζήτει τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα. Ναὶ, ἀποκρίνομαι· ἐζήτει τὸ σύστημα τῶν 10 Νομαρχῶν. Ποῦ λοιπὸν εὑρίσκονται οἱ 39 Ἔπαρχοι καὶ δέκα Νομάρχαι, τὸ ὅλον 49. Κατ' ἐμὲ τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα εἶναι τραγέλαφος· ἂν δὲ οἱ δημοσιογράφοι τὸ ἐζήτουν, πῶς τὸ ὠνόμαζον *Νομαρχιακὸν*, λέξιν τερατώδη, καὶ δὲν τοῦ ἔβαλον τὸ καταλληλότερον ὄνομα *Ἐπαρχιακὸν*. Τὸ ἥμισυ μέρος τῶν Νομαρχῶν ἀπορράπτεται μεταξὺ τῶν Ἐπάρχων καὶ τῶν Ὑπουργῶν. Πρῶτος ὠνόμασα μάστιγα τοῦ λαοῦ τὸν Δημοτικὸν Νόμον καὶ ἐξαρχῆς ἐσεβάσθην τὸν παλαιὸν Δημογεροντικὸν Νόμον, καὶ ἂν δὲν ἦναι ἐξ ὁλοκλήρου οὗτος ἐφαρμοστέος σήμερον, πρέπει νὰ λάβωμεν ὅμως ἐξ αὐτοῦ μερικὰς διατάξεις. Ἐπειδὴ λαμβάνομεν παράδειγμα ἀπὸ ἄλλα ἔθνη, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν καὶ τὰς τμηματικὰς διαιρέσεις αὐτῶν, κατὰ τὸν πληθυσμόν. Τὴν Γαλλικὴν Ἐπικράτειαν συγκειμένην ἀπὸ 35 μιλιούνια πολιτῶν, 76 Νομάρχαι τὴν κυβερνοῦν· τουτέστιν ἕκαστος Νομάρχης κυβερνᾷ 400 χιλιάδας ψυχῶν. Κατ' αὐτὴν τὴν ἀναλογίαν, δύω Νομάρχαι εἶναι ἀρκετοὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Βαυβαρικῆς Ἐπικρατείας εἶναι 4 μιλλιουνίων καὶ ἔχει 8 Νομάρχας. Εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατ' αὐτὴν τὴν ἀναλογίαν καὶ οἱ δύω Νομάρχαι εἶναι πολυτέλεια. Ἐπεκαλέσθησαν τὴν συγκέντρωσιν, ἀλλ' αὕτη παραλύει εἰς τὰς χεῖρας 39 Ἐπάρχων. Ἀπὸ τὰ χαρτιὰ ἕως τὰ πράγματα, ὑπάρχει μακρὰ ἀπόστασις, μάλιστα εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν εὗρε τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα καὶ μέσα εἰς τὸ Σύνταγμα· καὶ ἐγὼ τὸ ἀνέγνωσα, ἀλλὰ δὲν τὸ εὗρον. Εἶπον, ὅτι ἡ ὑπερτέρα διοικητικὴ μηχανὴ ἐπιβουλεύεται, ἀλλ' ἡ οἰκονομία, ἡ θρησκεία, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ παιδεία, τροφὸς καὶ διδάσκαλος τῶν Διοικητῶν, εἶναι κατωτέρα ταύτης· ποίαν περὶ αὐτῶν ἐλάβομεν φροντίδα; ὁ αὐτὸς ὠνόμασε τὴν δημογεροντικὴν ἀρχὴν τυραννίαν, παραπονούμενος, ὅτι ὠνόμασα *μείρα βίβλων* τὴν καταργήσασαν αὐτήν. Ναὶ, δὲν τὴν ὠνόμασα οὐδὲ κατηραμένην, οὐδὲ ἐθνοκατάρατον.

Εἷς τῶν προλαλησάντων εἶπε, ὅτι τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα εἶναι καλὸν, διότι προμηθεύει δύω βαθμοὺς δικαιοδοσίας

ἀλλὰ μήπως τὸ διοικητικὸν δὲν ἔχει δύω καλητέρους; Εἶπεν ὁ αὐτὸς, ὅτι ἡ συγκέντρωσις μετριάζει τὴν πολυγραφίαν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔχει οὕτω. Λάβετε δέκα Νομάρχας ἀφ' ἑνὸς καὶ 39 Ἐπάρχους ἀφ' ἑτέρου, καὶ ἀφ' ἑτέρου συγκρίνατε τὴν γραφικὴν ἐργασίαν, ἥτις θὰ προκύπτῃ ἐκ τούτου· ἢ τὸ ἓν λοιπὸν, ἢ τὸ ἄλλο πρέπει νὰ ὑπάρχῃ. Εἶπε προσέτι, ὅτι οἱ Διοικηταὶ εἶναι πλησὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ὅμως ζητῶν τὴν αὔξησίν των ἐπιθυμεῖ τὴν αὔξησιν τῶν πλησῶν τοῦ λαοῦ. Ὅλοι, εἶπον, ἀναγνωρίζομεν καλὸν τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα· ἀλλὰ κατὰ ποῖον τρόπον; βέβαια τὸ ἐννοοῦσαν μὲ τοὺς δέκα μόνον Νομάρχας καὶ ἄνευ τῶν Ἐπάρχων. Τῶντι, τότε εἴμεθα σύμφωνοι.

Ἐπαρένως, κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, γινομένης ψηφοφορίας μυστικῆς περὶ τοῦ παραδεκτοῦ, ἢ μὴ, τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ διαλεχθεισῶν τῶν ψήφων, εὑρέθησαν 25 ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς καὶ 16 κατ' αὐτῆς.

Ὁ Πρόεδρος ἐπομένως ἐκήρυξεν, ὅτι ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ Διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου, καὶ μετὰ τοῦτο κηρύττει λελυμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1845, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερησία διάταξις εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου.

Ἀναγινώσκονται ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Διαμαντῆ Ὀλυμπίου καὶ Τ. Μαγγίνα, αἰτούντων, τοῦ μὲν πρώτου τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, τοῦ δὲ δεκαπενθήμερον. Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ παραχωρηθῶσιν αἱ ζητούμεναι ἄδειαι.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι πρὶν προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας, ὀφείλει νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς ἄλλο σπουδαιότερον. Ἐκθέτει, ὅτι ἐφημερίς τις τῆς Πρωτευούσης, ὁ Θρίαμβος, ἐδημοσίευσεν, ὅτι μελετᾶται δολοφονία τοῦ Βασιλέως καὶ τινων ἄλλων σημαντικῶν προσώπων· ὅτι ἀποτυχούσης τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ σκοποῦ τούτου τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ἀντεβλήθη αὕτη διὰ τὴν 14, καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ ἐφημερὶς προσκαλεῖ τοὺς λαοὺς εἰς στάσιν καὶ αὐτοδικίαν.

Τὰς τρομερὰς συνεπείας ἐκθέτων τοῦ κακουργήματος, ἐξηγεῖ συγχρόνως καὶ τὰ σοβαρὰ ἐπακολουθήματα, ἅτινα ἀφ' ἑτέρου μέρους δύνανται νὰ προκύψωσιν, ἂνίσως ἡ εἴδησις αὕτη ἐπλάσθη πρὸς ἐνοχοποίησιν ἀθώων, καὶ ἐξάσκησιν κατηχθονίου ἐκδικήσεως. Ἐπειδὴ δὲ ὁ συντάκτης τῆς ἐφημερίδος ταύτης ῥητῶς ἀναφέρει, ὅτι ἀναμφισβήτητοι ἀποδείξεις ὑπάρχουσιν ἀνὰ χεῖρας περὶ τῆς συνωμοσίας ταύτης, διὰ νὰ ἐξαλειφθῇ πᾶσα ὑπόνοια ἀπὸ τὸν Βασιλέα, ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, καὶ ἀπὸ τὸν ταραχθέντα λαὸν, γνωμοδοτεῖ νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ γίνωσι γνωσταὶ αἱ ἀναμφισβήτητοι κατὰ τὸν συντάκτην τούτων ἀποδείξεις, ἐντὸς τῆς ἡμέρας. Παρατηρεῖ, ὅτι πᾶσα παράτασις ἀνησυχοῦσα τὸ ἔθνος καὶ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, ἀντίκειται εἰς τὰ συμφέροντα αὐτὰ τοῦ Ὑπουργείου, καθότι θεωρουμένης τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐφημερίδος, ὡς ὑπουργικῆς καὶ τοῦ συντάκτου αὐτῆς γνωριζομένου κοινῶς, ὡς φίλου καὶ προστατευομένου ἀπὸ τὸν Κύριον Πρωθυπουργὸν, ἔτι μᾶλλον ἡ ἀνησυχία αὕτη μεγαλύνεται.

Τινὲς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐζήτησαν ν' ἀνακληθῇ εἰς τὴν τάξιν ὁ ἀγορεύσας, ὡς παρεκτραπεὶς εἰς προσωπικότητας. Ὁ δὲ Κύριος Πρόεδρος ἔπραξεν οὕτω. Τότε ὁ Πρωθυπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον ἀπήντησεν, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀνησυχίαν τοῦ Βασιλέως, οὐδεμία τοιαύτη ὑπάρχει, ὡς γνωρίζοντος τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Φρο-

νεῖ, ὅτι ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Γερουσίας καὶ τὸ αἴσθημα τῶν μελῶν της ὤφειλε νὰ προκαλέσῃ μίαν ἐξήγησιν καὶ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου· ἀλλ' ἀφοῦ τοῦτο βεβαιοῖ, ὅτι ὅλα τὰ μέτρα ἐλήφθησαν, ὅτι ἀφορμὴ ἀνησυχίας δὲν ὑπάρχει, καὶ ἡ Δικαστικὴ ἐξουσία ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως, δὲν δύναταί τι περισσότερον νὰ ζητήσῃ, μήτε ὤφειλεν ἓν μέλος τῆς Γερουσίας νὰ καταβῇ εἰς προσωπικότητας, ἀποκαλοῦν ὑπουργικὴν ἐφημερίδα τὸν Θριάμβον, τὸν καὶ συντάκτην φίλον τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ἐνῷ ἐκτὸς τοῦ Μονίτορος, καὶ τούτου ἐν μέρει, οὐδεμία ἐφημερὶς ἀναγνωρίζεται ὡς ὑπουργική. Ὁ δὲ συντάκτης τοῦ Θριάμβου, ἂν καὶ ἀληθεύῃ, ὅτι νέος εἰσέτι ὢν καὶ τίμιος, ἦτον ὄχι μόνον φίλος, ἀλλὰ καὶ τέκνον τοῦ Πρωθυπουργοῦ, καὶ προήχθη εἰς ὅλας τὰς ὁποίας κατεῖχε δημοσίους θέσεις· ἐπίσης εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἀπὸ δεκαετίας δὲν εἶδεν αὐτόν. Παρατηρεῖ, ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ἀνακρίσεως ματαιοῦται, ὅταν πρὶν τῆς διεκπεραιώσεώς της κοινοποιοῦνται τὰ πρῶτα βήματα ταύτης, καὶ ὅτι τέλος αὐτὴ ἡ Ποινικὴ Δικονομία ἀπαιτεῖ τὴν μυστικότητα τῆς ἀνακρίσεως, καὶ ὅτι ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ προλαλήσαντος ἤθελεν εἶσθαι ἀθέτησις τῶν Νόμων καὶ τοῦ Συντάγματος.

Μετὰ τὰς διδομένας πληροφορίας ταύτας, αἵτινες φρονεῖ, ὅτι πρέπει νὰ ἀφαιρέσωσιν ἐκ μέσου πᾶσαν ὑποψίαν, φρονεῖ, ὅτι ἡ Γερουσία ὤφειλε νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν ἡμερουσίαν της *διάταξιν*.

Ἕτερος τῶν Γερουσιαστῶν περιοριζόμενος εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως καὶ ἐκθέσας τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀντικειμένου, παρατηρεῖ, ὅτι καὶ κανόνες ἐναντίοι ἂν ὑπῆρχον, τὸ σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον τοῦ πράγματος ἀπαιτεῖ ἔκτακτα μέτρα. Ἐπιφέρει παραδείγματα συνταγματικῶν ἐθνῶν ἐκ προθέσεως παρεκκλινάντων ἀπὸ τοὺς συνήθεις κανόνας, διὰ ν' ἀποπλύνωσι τὸ ἔθνος ἐκ τῆς κηλίδος ὑποψίας σκοποῦ τοσοῦτον ἀποτροπαίου, διὰ νὰ μὴ φαντασθῇ τις, ὅτι τοιούτων τι ἠδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸν νοῦν μέλους τινὸς τῆς κοινωνίας αὐτῶν. Ἀλλὰ, πλὴν τούτου, παρατηρεῖ, ὅτι οὐδεὶς λόγος πρόκειται νὰ ἀναχαιτισθῇ ἡ ἀνάκρισις, νὰ γίνῃ ἐπέμβασις εἰς τὰ δικαστικὰ καθήκοντα, μήτε κίνδυνος ὑπάρχει νὰ ματαιωθῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀνακρίσεως, διὰ τῆς δημοσιότητος. Ὁ Συντάκτης τοῦ ἄρθρου κηρύττει, ὅτι ὑπάρχουν ἀνὰ χεῖρας του ψηλαφηταὶ τοῦ κακουργήματος ἀποδείξεις. Τοῦτο κατέστη ἤδη πάγκοινον, καὶ ἂν ἔνοχοι ὑπάρχουν, δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ περιμείνωσι τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀποτελέ-

σματος τῆς ἀνακρίσεως, διὰ νὰ λάβωσι τὰ ὑπὲρ τῆς ἐξασφαλίσεώς των μέτρα. Ἂν ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, ἡ μυστικότης τῆς ἀνακρίσεως διατηρεῖ ἀδίκους ὑποψίας. Ἡ Βουλὴ, ἡ Γερουσία κυμαίνονται ἐν μέσῳ τοιούτων, ὁ λαὸς πολὺ περισσότερον, καὶ τέλος τὰ ξένα ἔθνη συλλαμβάνουσιν ὑπονοίας κατὰ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὸ συμφέρον λοιπὸν αὐτὸ τοῦ Ὑπουργείου ἀπαιτεῖ νὰ παρακατατεθῶσιν εἰς τὴν Γερουσίαν *αἱ ψηλαφηταὶ* αὗται λεγόμεναι ἀποδείξεις, καὶ προτείνει νὰ γίνῃ τοῦτο ἐντὸς τῆς ἡμέρας, ὅ ἐστι νὰ παρακατατεθῶσι τὰ ἔγγραφα εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας.

Ὁ πρῶτος λαλήσας περὶ τοῦ προκειμένου Γερουσιαστὴς Μαγγίνας, παρατηρεῖ, ὅτι ἀδίκως κατεφέρθησαν κατ' αὐτοῦ τινὲς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν καὶ ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς αὐτὸς, ἐκλαβόντες, ὡς προσωπικότητας τὰς περὶ τῆς σχέσεώς του μετὰ τοῦ συντάκτου τοῦ Θριάμβου παρατηρήσεις. Ἡ κοινὴ ἰδέα περὶ τῶν σχέσεων τούτων ἀπῄτει μίαν πάνδημον ἀναίρεσιν, ἥτις δὲν ἔγινεν, ὡς μὴ καταδιωχθέντος τοῦ Συντάκτου, καὶ τοι ῥίψαντος τοιοῦτον δαυλὸν ἐν μέσῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καὶ ὡς ἐπισήμως μὴν ἀναιρεθεισῶν τῶν παρ' αὐτοῦ διαδοθεισῶν εἰδήσεων. Καθῆκον ἀφορᾷ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Κυρίου Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὅτι πρέπει ν' ἀρκέσωσιν εἰς τὴν Γερουσίαν αἱ διαβεβαιώσεις, ὅτι ἐλήφθησαν τ' ἀνήκοντα μέτρα, τὴν ἐκτίμησιν τοῦ βάρους τῶν διαβεβαιώσεων, οὐδεὶς δύναται ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ Κυριαρχικὸν Σῶμα, τὸ ὁποῖον ἐπίσης μὲ τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει δικαίωμα νὰ ἀπαιτῇ τὰς λεπτομερεστέρας πληροφορίας ἐπὶ ἀντικειμένου, τὴν ὕπαρξιν αὐτὴν τοῦ ἔθνους ἀφορώντος. Ἐπαναλαμβάνει δὲ συμφώνως μὲ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι ἡ ἀποσιώπησις τῶν κηρυχθεισῶν ψηλαφητῶν ἀποδείξεων, μὴ ἀναιρεθεισῶν μάλιστα δι' οὐδενὸς ἐπισήμου μέσου, μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἀνακρίσεως, ἀφίνει πρωϊμαίαν ἀνησυχίαν, ἥτις αὐξάνει μὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι εὑρέθη ἤδη ὕλη πρὸς ἀνάκρισιν. Ἀλλὰ, πλὴν τούτου, τὸ συμφέρον τοῦ Ὑπουργείου, ζητηθέντων τῶν ἐγγράφων τούτων, εἶναι νὰ παρουσιασθῶσι, καθότι ἄλλως θέλει ἴσως ὑπολάβει ἡ κακόνοια, ἢ ὅτι διὰ τῆς ἀνακρίσεως ζητεῖται νὰ διασκεδασθῇ τὸ ἔγκλημα τοῦ συντάκτου, ἢ καὶ ὅτι τεκταίνονται ἀποτροπαιώτερά τινα, τῶν ὁποίων τὴν ὑποψίαν ἀρκούντως καὶ δικαίως ἐνέσπειρεν ἤδη ἡ γενομένη παρὰ τοῦ ῥηθέντος συντάκτου πρόκλησις πρὸς τὸν λαὸν, πρὸς ἐξόντωσιν μιᾶς μεγάλης μερίδος πολιτῶν.

Ὁ ζητήσας τὴν παρακατάθεσιν τῶν ἐγγράφων ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐρώτησιν, ἂν ὁ Κύριος Πρόεδρος θέλῃ τὰ παρακαταθέσῃ. Ἀπαντήσαντος δὲ τούτου, ὅτι τὸ Σύνταγμα καὶ ὁ Νόμος ἐμποδίζουσιν, ὁ προαγορεύσας ζητεῖ νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ ἄρνησις τῆς παρουσιάσεως τῶν ἐγγράφων, παρατηρῶν, ὅτι ἡ ἄρνησις αὕτη δεικνύει περιορόνησιν τοῦ Σώματος. Πολλοὶ ἐνίστανται κατὰ τῆς παρατηρήσεως ταύτης καὶ ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει, ὅτι μόνον ὁ Νόμος τὸν ἐμποδίζει νὰ τα παρακαταθέσῃ.

Ἕτερος λέγει, ὅτι καθόσον ἀρορᾷ τὸ Σύνταγμα, οὐδὲν τούτου ἄρθρον ἀπαγορεύει εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις καὶ παρακαταθέσεις ἐγγράφων. Καὶ ἂν ἄρθρον περὶ προσκλήσεως τοιαύτης δὲν ὑπάρχῃ εἰς τὸ Σύνταγμα, τοῦτο εἶναι, διότι ἦτον περιττόν, ὡς ἀπὸ τὴν φύσιν αὐτὴν τῶν πραγμάτων προνοούμενον. Ζητοῦνται καὶ παρακατατίθενται παρὰ τῶν Ὑπουργῶν ἔγγραφα ἀφορῶντα πολιτικὰς συνθήκας, ἂν καὶ μὴ ἐμπεριέχοντα οἰκονομικῶν ἀντικειμένων, καὶ τὸ πολὺ ὁ Ὑπουργὸς δύναται νὰ ἀναβάλῃ τὴν παρουσίασίν των. Πολλῷ μᾶλλον δύνανται νὰ ζητηθῶσιν ἔγγραφα, ἀφορῶντα τὴν ὕπαρξιν τοῦ Κράτους, καὶ ἐκ τῆς ταχείας ἐκτιμήσεως τῶν ὁποίων κρέμαται ἡ ἡσυχία τῶν Βουλῶν, τοῦ ἔθνους ὁλοκλήρου καὶ ἡ ἐπαπειλουμένη εἰς τὰ ξένα ἔθνη ὑπόληψίς του.

Ὡς ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, προέκυψεν, ὅτι τὰ ἔγγραφα ταῦτα γενόμενα γνωστὰ ἤδη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἦταν μηδενός λόγου ἄξια, καὶ μάλιστα παρὰ τοῦ ἰδίου ἐξετιμήθησαν τὰ γραφόμενα ὡς ἀποκυήματα ἀναμμένης φαντασίας μᾶλλον, παρὰ πᾶν ἄλλο τι. Ὅταν τοῦτο ἦναι, διατί σήμερον προσκαλούμενος ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου δὲν προθυμοποιεῖται νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν ἀνυπομονησίαν τῶν Βουλῶν καὶ ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους; Ἀλλ᾽ ὁ Κύριος Πρόεδρος προσέθεσεν, ὅτι πλὴν τοῦ Συνταγματος, καὶ οἱ Νόμοι τοῦ ἀπαγορεύουσι τὴν παρουσίασιν τῶν ἐγγράφων τούτων, ἐννοῶν δῆθεν, ὅτι ἡ ἀνάκρισις πρέπει νὰ ἦναι μυστική. Ἡ μυστικότης αὕτη δὲν προνοεῖται παρ᾽ οὐδενὸς Νόμου, καὶ ἔχει χώραν μόνον εἰς τὰς ἐγκρύφους φυλακίσεις, αἵτινες παρ᾽ ἡμῖν δὲν ὑπάρχουσι, ἐνῷ μάλιστα παρεδέχθημεν τὴν δημοσιότητα εἰς ὅλας τὰς δικαστικὰς πράξεις, ἐκτὸς ἐκείνων, καθ᾽ ἃς ἡ σεμνότης καὶ τὰ ἤθη ἤθελον ἀπαιτήσει μόνον τὸν περιορισμὸν τῆς δημοσιότητος ταύτης.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, μόνον ὁ ἀστυνομικὸς σκοπὸς τῆς ἀνακρίσεως ἤθελεν ἀπαγορεύεται τὴν δημοσίευσιν τῶν ζητουμένων ἐγγράφων, ἀλλὰ μήτε τοῦτο ὑπάρχει πλέον, ἐνῷ τὸ ἄρθρον τοῦ Θριάμβου διεκήρυξεν ἤδη, ὅτι αἱ ἀποδείξεις αὗται, εἶναι εἰς χεῖρας τοῦ Συντάκτου καὶ οἱ ἔνοχοι, ἂν ἦναι τοιοῦτοι, δύνανται ἤδη νὰ ἔλαβον μέτρα. Ὑποστηρίζει δι᾽ ὅλα αὐτὰ τὴν πρότασιν περὶ τῆς παρουσιάσεως τῶν ἐγγράφων τούτων, προσθέτων, ὅτι ἐπειδὴ εἶναι πιθανόν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἔλαβε καὶ ἄλλας παρὰ τοῦ συντάκτου προφορικὰς πληροφορίας, ἦτο καλὸν νὰ ἐκθέσῃ καὶ ταύτας ὁ Κύριος Πρόεδρος.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπαναλαμβάνων τὰς παρατηρήσεις του ἐπὶ τῆς σοβαρότητος τοῦ ἀντικειμένου, καὶ δικαιῶν ἀφ᾽ ἑνὸς τῆς Γερουσίας τὴν διαγωγὴν εἰς τοσοῦτον σπουδαῖον ἀντικείμενον, μέμφεται ἀφ᾽ ἑτέρου τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος τὸν τρόπον, ὡς προσβάλοντος προσωπικῶς τὸν Κύριον Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ μὴ συνάδοντος μὲ τὸν χαρακτῆρα μέλους σώματος μετρίου, συντηρητικοῦ, χρεωστοῦντος μάλιστα νὰ δίδῃ μαθήματα μετριοπαθείας.

Τοιουτοτρόπως παρατηρεῖ, ὅτι πλὴν τῶν ἀποδιδομένων σχέσεων εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν μετὰ τοῦ Συντάκτου τοῦ Θριάμβου, ὁ ἀγορεύσας ἀπέδωκεν εἰς προμελετημένους σκοποὺς ἀδίκων ἐνοχοποιήσεων τὴν συγγραφὴν τοῦ ἄρθρου τούτου, καὶ ἐπὶ τέλους ἐφανέρωσε καὶ τὴν ὑποψίαν, ὅτι δῆθεν ζητεῖται νὰ διασκεδασθῇ πᾶσα ἀφορμὴ καταδιώξεως κατὰ τοῦ Συντάκτου, ἂν εὑρεθῇ οὗτος ψευδόμενος.

Τὰς προϋποθέσεις ταύτας νομίζει ἀπρεπεῖς, καὶ ἐπομένως ἀναγινώσκει συγγραμμάτων τεμάχια περὶ τοῦ τρόπου τῶν συζητήσεων, καὶ κατακρίνει ἐπὶ τέλους τοὺς δημοσιογράφους ἐκείνους, οἵτινες ἐλησμόνησαν τὴν ἀληθῆ ἐντολήν των, οὐδὲν ἱερόν, οὐδὲν πρόσωπον ἀφήσαντες ἀκηλίδωτον, καὶ ἀθετήσαντες τοσάκις τὰς ἀρχάς των. Αἰ᾽ αὐτὸ φρονεῖ, ὅτι μήτε οἱ λόγοι τοῦ Θριάμβου ἔπρεπε νὰ κάμωσι τοιαύτην ἐντύπωσιν, ἀλλ᾽ ἀφοῦ τὸ Ὑπουργεῖον διεβεβαίωσεν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς εἶναι ἥσυχος, ὅτι κίνδυνος δὲν ὑπάρχει, ὅτι ἐλήφθησαν ὅλα τὰ μέτρα, ἡ ἀνησυχία τῆς Γερουσίας δὲν ἔπρεπε ν᾽ αὐξήσῃ τὴν ὑποψίαν τῶν λαῶν.

Δὲν ἀντιτείνει μὲν εἰς τὴν πρότασιν περὶ τῆς παρουσιάσεως τῶν ἐγγράφων, ἀλλὰ ζητεῖ νὰ διευκρινισθῇ πρῶτον, μήπως ἡ πρόωρος αὕτη παρουσίασις ἀντιβαίνῃ εἰς ῥητοὺς νόμους, ἐπιλληρθείσης ἤδη τῆς ἀνακρίσεως τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργ. Συμβουλίου ἐπαναλαμβάνει, ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο σοβαρὸν, διὸ καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὰ σοβαρώτερα μέτρα. Ἡ δημοσίευσις τῶν ἐγγράφων ἀντιβαίνει εἰς τοὺς νόμους καὶ ματαιοῖ τὸν σκοπὸν τῆς ἀνακρίσεως, ἥτις, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς ἐξετάσεις, ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης, δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ, πότε δύναται νὰ λάβῃ πέρας, μήτε ἀσφαλῶς δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ, ἂν ἀπὸ τώρα δημοσιευθῶσιν ὅσα τυχὸν ἐγνώσθησαν. Ἂν ὑπῆρξε τι, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπίστευτον, διὰ τῆς ἀνακρίσεως θέλει ἀνακαλυφθῇ· ἂν δὲ δὲν ὑπῆρξεν, ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου θέλει τιμωρηθῇ, καὶ ἐν καιρῷ θέλει λάβει ἡ Γερουσία τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας.

Παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀνακρίσεως ἐπὶ τῆς κατὰ τοῦ Συντάγματος ἐπιβουλῆς, ἂν καὶ παρῆλθε τόσος καιρὸς, εἰσέτι δὲν ἐπαρουσιάσθη, ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργ. Συμβουλίου ἀπήντησεν, ὅτι καὶ αὐτὸ θέλει παρουσιασθῇ, περαιωθείσης τῆς ἀνακρίσεως.

Παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ ἐπαυξάνουσι τὰς ὑποψίας. Ἀνέφερε περὶ μυστικότητος, περὶ σοβαρῶν μέτρων, περὶ ἐξετάσεων, καὶ ὅλα ταῦτα δεικνύουσιν, ὅτι δὲν εἶναι φάσματα, ὡς ἐξεφράσθη ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, εἰς ἄλλον τινὰ περίβολον, ἀλλὰ πραγματικόν τι. Καθ' ὅσον ἀνέφερέ τις τῶν προλαλησάντων κατὰ τὴς ἐφημεριδογραφίας ἐν γένει, παρατηρεῖ, ὅτι οἱ νόμοι καὶ τὰ δικαστήρια παρέχουν καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τοὺς ἰδιώτας τὰ μέσα τοῦ νὰ περιστείλωσι τὰς παρεκτροπὰς, χωρὶς νὰ γίνεται ἀπὸ τοῦ βήματος καταφορὰ κατ' αὐτῆς. Ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ εἰδικοῦ ἐκτάκτου ἀντικειμένου, θορυβοῦντος ὁλόκληρον τὴν κοινωνίαν καὶ ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου ἀναφέρει ψηλαφητὰς ἀποδείξεις, τὰς ὁποίας αἱ Βουλαὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα αὐθωρεὶ νὰ ζητήσωσιν.

Ἀνακεφαλαιῶν ἕτερος τὰ λεχθέντα, παρατηρεῖ, ὅτι εἰς ὅλα τὰ Συνταγματικὰ Κράτη καθιερώθη ἡ ἀρχὴ τῆς προσκλήσεως καὶ ἀπαιτήσεως πρὸς παρουσίασιν ἐγγράφων, καὶ τοῦτο, εἰς ἀντικείμενα πολὺ ὀλιγώτερον σοβαρὰ τοῦ παρόντος. Καθὼς εἰς ἄλλα πολὺ ὀλιγώτερον σπουδαῖα μιμούμεθα τὰ Συνταγματικὰ Ἔθνη, πολλῷ μᾶλλον δικαιούμεθα εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ἅπαντων τὰ πνεύματα ἐταράχθησαν, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχωσι βαρεῖς λόγοι ἐναντίοι. Προτείνεται ἡ ἀνάγκη τῆς μυστικότητος τῆς ἀνακρίσεως, ἀλλὰ πλὴν τοῦ ὅτι οὐδεὶς νόμος ἀντετάχθη προσδιορίζων τὴν μυστικότητα ταύτην, ὅτι γίνεται τοιαύτη ἀνάκρισις ἔγινε γνωστὸν ἤδη, ὅτι δὲ ὑπάρχουσιν ἔγγραφα, καὶ μάλιστα θετικαὶ καὶ ψηλαφηταὶ ἀποδείξεις, ἐκήρυξεν ἤδη ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἄρθρου τούτου, ὥστε οὐδὲν ὄφελος προκύπτει ἐκ τῆς μὴ δημοσιεύσεως τῶν ἐγγράφων τούτων. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, διατί ν' ἀγνοῇ τὸ κοινὸν, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιλήφθεν τῆς ὑποθέσεως εὗρε τῷ ὄντι θετικὰς καὶ ψηλαφητὰς τοιαύτας ἀποδείξεις, ὡς ὁ Συντάκτης ἀξιοῖ; ἢ ἂν μόναι εἰκασίαι ὑπηγόρευσαν τὰ γραφόμενα.

Καλῶν ἐπὶ τέλους περὶ τῶν ἀναφερθέντων ἐπὶ τῆς τάξεως τῶν συζητήσεων, παρατηρεῖ, ὅτι ὁ προτείνας τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσιν δὲν ἐξώκειλεν, ὡς παρετήρησεν ἕτερος, εἰς προσωπικότητας καὶ ἐνοχοποιήσεις, ἀναφέρων τὰς σχέσεις τοῦ Συντάκτου τῆς ἐφημερίδος ὁ Θρίαμβος μετὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, διότι καὶ οὗτος ἤθελεν ἴσως ἐκφράσει τὴν ἀπορίαν του ταύτην, διὰ νὰ καθαρισθῇ ἡ ἀλήθεια· καὶ ἂν ὁ τρόπος τῆς ἐκφράσεως διαφέρῃ ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, τοῦτο ἂς τὸ ἀποδώσωμεν μᾶλλον εἰς τὸ φυσικὸν ἰδίωμα τοῦ λαλοῦντος, παρὰ εἰς κακόν τινα σκοπὸν, διὰ νὰ μὴ καταντῶσιν αἱ συζητήσεις μας θορυβώδεις.

Ἕτερος προστίθησιν, ὅτι ὅσον ὑπάρχει μεγαλήτερος ὁ κίνδυνος, τόσον μεγαλητέρα πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ πρόνοια. Ἐκ τούτου ὁρμώμενη ἡ Γερουσία, ἥτις εἰς πολλὰ ἧττον σπουδαιότερα ἐξήσκησε τοιοῦτον δικαίωμα, ἔπρεπε νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ θέματος τούτου.

Πρέπει λοιπὸν νὰ γνωσθῇ ὁ βαθμὸς τῆς πιθανότητος τῶν λεχθέντων, καὶ δὲν ὠφελεῖ ἀπέναντι διαβεβαιώσεων, ὅτι ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις ψηλαφηταί, ἁπλοῦς λόγος, ὅτι ἐλήφθησαν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, διὰ νὰ καθησυχάσῃ πᾶσα ὑπόνοια.

Εἷς τῶν προλαλησάντων εἶπεν, ὅτι πρέπει νὰ καταρρονήσῃ τις τὰς φωνασκίας τῶν ἐφημερίδων· εἰς τοῦτο δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν προλαλήσαντα· παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ἂν καὶ ἄλλως ψευδὴ καὶ ἀνυπόστατα ἤθελον εἶσθαι τὰ λεχθέντα, ἡ συνεχὴς ἐπανάληψις ἀποτροπαίου τινος ἰδέας, ἀποκαθιστᾷ ταύτην συνήθη, καὶ ἀφαιρεῖ μέγα μέρος τῆς ἠθικῆς ἐναντίον τοιαύτης ἀποστροφῆς.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἐκ πρώτης ὄψεως γνωρίζων τὸν συντάκτην καὶ τὰ ἐνοχοποιούμενα παρ' αὐτοῦ πρόσωπα, ἠθάν-

θη, ἂν καὶ παραχθεὶς εἰς τὴν ἀγγελίαν ταύτην, ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο πλάσμα τῆς φαντασίας του. Πολλῷ μᾶλλον τὸν καθησύχασαν αἱ ἐντὸς τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δοθεῖσαι πληροφορίαι, αἵτινες ἀπέδωκαν τὰ γραφέντα εἰς φάσματα ἐξημμένης κεφαλῆς, καὶ εἰς ἀνυποστάτους ὑποψίας· καὶ τοῦτο, ἀφοῦ ὁ Ὑπουργὸς αὐτὸς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, τὰς ὁποίας ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἄρθρου ἠξίου ἀναμφισβητήτους ἐνδείξεις. Ἀλλ' οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ δίδουσιν ἀφορμὴν σήμερον νὰ ὑποπτεύσῃ τις, ἢ ὅτι δὲν ἦτο σύμφωνον τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γνώμην του, ἢ ὅτι νέα πράγματα ἀνεκαλύφθησαν· διότι σήμερον ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς ἀποκαλεῖ σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον τὸ πρᾶγμα, διαβεβαιοῖ, ὅτι ἐλήφθησαν σοβαρὰ μέτρα καὶ ἀποφεύγει ἀπὸ τὸ νὰ διασκεδάσῃ τὰς δικαίας τοῦ Σώματος ὑποψίας, διὰ τῆς παρουσιάσεως τῶν ζητουμένων ἐγγράφων, ἢ διὰ διαβεβαιώσεως ὁμοίας μὲ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ συναδελφός του, ὅτι τίποτε σπουδαῖον δὲν ὑπάρχει.

Ἐπαναλαμβάνει ὅσα ἐλέχθησαν περὶ τοῦ περιττοῦ τῆς μυστικότητος ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα διεκηρύχθησαν ὡς ὑπάρχοντα, καὶ ἐπὶ τέλους ἐρωτᾷ, ἂν μεθ' ὅσα ἐλάλησαν εἰς τὴν Βουλὴν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἐγίνοντο νέαι ἀνακαλύψεις.

Φρονεῖ δὲ καὶ αὐτός, ὅτι αὐτὸ τὸ συμφέρον τῆς Κυβερνήσεως ἀπαιτεῖ νὰ παρουσιασθῶσιν ἀμέσως τὰ ἔγγραφα ταῦτα, διὰ νὰ μὴν ὑπάρξῃ ὑπόνοια, ὅτι δὲν ὑπῆρξε μὲν τίποτε, ἀλλ' ἔγινε προσπάθεια μετὰ ταῦτα, διὰ ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι δὲν ἦτον ἁπλῆς φαντασίας φάσματα τὰ τοιαῦτα.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει, ὅτι μεθ' ὅσας ἔδωκε πληροφορίας, φρονεῖ περιττὴν πᾶσαν ἄλλην διαβεβαίωσιν, ὅτι κίνδυνος δὲν ὑπάρχει, ὅτι ὁ Βασιλεὺς δὲν ἔχει τὴν παραμικρὰν ὑπόνοιαν, γνωρίζων τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην τοῦ ἔθνους. Αἱ διαβεβαιώσεις αὗται ἔπρεπε ν' ἀρκέσωσιν εἰς τὴν Γερουσίαν, προστιθεμένης καὶ ἐκείνης, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, ἂν καὶ πιστεῦον, ὅτι τοιαύτη στυγερὰ ἰδέα δὲν δύναται εἰς κεφαλὴν Ἕλληνος νὰ εἰσχωρήσῃ, ἔλαβε μολαταῦτα ὅλα τὰ ἐνδεχόμενα μέτρα πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ δημοσίευσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀνακρίσεως ἤθελεν ἐπιφέρει μέγα πρόσκομμα.

Περαιωθείσης μέχρι τούτου τῆς συζητήσεως περὶ τοῦ ἄρθρου

τοῦ Θριάμβου, ἡ Γερουσία ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, κατὰ τὴν ἡμερουσίαν αὐτῆς διάταξιν, μεταβαίνει εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ἀ. ἄρθρου παρατηρεῖ τις, ὅτι, μὴ ὄντος παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου, εἶναι περιττὴ ἡ ἐπανάληψις τῆς κατ' αὐτὸ ἡμερομηνίας τῶν παλαιῶν Νόμων, ἢ Διαταγμάτων.

Παρατηροῦν ἕτεροι, ὅτι ἐπειδὴ τὴν διττὴν χρονολογίαν ἔφερον οἱ Νόμοι ἐκεῖνοι, εἶναι ἀνάγκη νὰ σχετιῶνται μὲ ἀμφοτέρας· ἀρκεῖ μόνον οἱ νέοι ἐκδιδόμενοι νὰ φέρουν τὴν ἐν χρήσει παρ' ἡμῖν μόνον ἡμερομηνίαν.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ 1 ἄρθρον.

Παραδέχεται μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον 2.

Ἐπὶ τοῦ τρίτου παρατηρεῖ τις, ὅτι λανθασμένως καὶ τοῦτο, καὶ τὰ ἑπόμενα 9 ἄρθρα ὑπελήφθησαν ὡς τοιαῦτα καὶ ἐσημειώθησαν, ἐνῷ δὲν εἶναι εἰμὴ τὸ παρακολούθημα καὶ αἱ ὑποδιαιρέσεις τοῦ ἄρθρου 2· ἀπαιτεῖ λοιπὸν τὴν διόρθωσιν.

Παρατηροῦν ἄλλοι, ὅτι ἂν καὶ ἀκριβῶς θεωρουμένη ἡ παρατήρησις εἶναι ὀρθή, τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀσήμαντον, καὶ ἡ παρατήρησις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὸ μέλλον.

Ὅθεν τὰ ἄρθρα 2, 3, 4, 5 καὶ 6 γίνονται δεκτά.

Ἐπὶ τοῦ 7 παρατηρεῖ τις, ὅτι τὰ πλεῖστα παράλια τῆς Κυνουρίας ἔχουν τόσον εὔκολον συγκοινωνίαν μὲ τὸ Ναύπλιον, ὥστε ἤθελεν εὐκολυνθῇ σημαντικῶς ἡ Διοίκησις των, ἂν προσετίθεντο εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπλίας.

Παρατηροῦν ἄλλοι, ὅτι περὶ τούτου λόγος ἐγένετο καὶ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀλλὰ ὅτι φυσικὰ ὄρια τὴν διαχωρίζουν ἀπὸ τὸ Ναύπλιον, καὶ τὰ ὀρεινὰ μέρη τῆς αὐτῆς Ἐπαρχίας γειτνιάζουσι πολὺ περισσότερον μὲ τὴν Τρίπολιν, διὸ ἔπρεπε κατὰ τὸν προλαλήσαντα νὰ διαιρεθῇ ἡ ἐπαρχία τῆς Κυνουρίας, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀποκαθίστανται δύσκολον.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται ἑπομένως τὰ ἄρθρα 7, 8, 9, 10, 11 καὶ 12.

Ἐπὶ τοῦ 13 ἄρθρου ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι εὗρεν αὕτη, ὅτι εἰς τὸ 6 ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου τούτου ἦτο καλὸν μετὰ τὴν λέξιν, *Νομαρχιακοῦ*, νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις, *ἢ ἐν τούτοις ἐλλείψει*, διότι ἄλλως δύναται νὰ ἐκληφθῇ, ὅτι κατὰ τὸ δοκοῦν τὸ Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον μόνον εἶναι ἀρ-

μόδιον νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ ἀντικειμένου ἐνδιαφέροντος ὅλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ Νομοῦ.

Ἄλλοι φρονοῦσιν, ὅτι ἡ διόρθωσις αὕτη εἶναι περιττὴ, διότι τότε μόνον, ἐν ἐλλείψει δηλ. τοῦ Νομαρχιακοῦ, ἤθελε ζητηθῇ ἡ γνωμοδότησις τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἕτεροι ἀντιπαρατηροῦσιν, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου, ὡς ὑρίσαται, εἶναι ἀκριβέστεραι, διότι ἂν ἡ μεταβολὴ ἐνδιαφέρῃ ὁλόκληρον τὸν Νομὸν, προηγεῖται ἡ γνωμοδότησις τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἂν δὲ μίαν ἢ δύω Ἐπαρχίας, προηγεῖται ἡ γνωμοδότησις τῶν ἀρμοδίων ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων.

Ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 13, καὶ ἐπομένως διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους τὸ ἄρθρ. 14.

Εἰς τὸ ἄρθρον 15 παρατηρεῖ τις, ὅτι ἡ λέξις, ὑπερτάτη, δὲν ἀνήκει εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Νομάρχου. Ἡ ἀπ' εὐθείας διεύθυνσις ἀνατίθεται εἰς τὸν Ἔπαρχον· ἡ ἀνωτέρα εἰς τὸν Νομάρχην· ἡ δὲ ὑπερτάτη ἀνήκει μόνον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἀλλ' ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη τὴν διόρθωσιν ταύτην, καὶ ἐπομένως τὸ ἄρθρον 15 ἔμεινεν ὡς ἦν.

Εἰς τὸ ἄρθρον 16 παρατηρεῖ τις, ὅτι ἡ λέξις, *προΐσταται*, σημαίνει ἄλλο τι παρὰ τὸ ἄρχειν καὶ διοικεῖν, καὶ ζητεῖ τὴν ἀντικατάστασιν διὰ τῆς λέξεως, *ἡγεῖται*.

Ἡ Γερουσία δὲν παραδέχεται τὴν ἀντικατάστασιν, ὡς καθιερωθείσης ἐκ τῆς συνηθείας τῆς λέξεως, *προΐσταται*· παραδέχεται ἐπομένως τὸ ἄρθρον 16 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 17, 18, 19, 20 καὶ 21.

Ἐπὶ τοῦ 22 ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι ἐγνωμοδότησεν αὕτη νὰ δημοσιεύωνται τὰ περὶ τῶν καθηκόντων διατάγματα διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀντιπαρατηροῦσιν ἄλλοι, ὅτι προσθήκη τοιαύτης φράσεως εἶναι περιττὴ, καθότι τὸ περὶ συστάσεως Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως Διάταγμα προνοεῖ ἤδη τοῦτο ἐντελῶς.

Ἕτεροι παρατηροῦσιν, ὅτι τὸ σοβαρώτερον ἀντικείμενον εἶναι ἡ διαγραφὴ τῶν καθηκόντων, οὐχὶ δὲ τόσον τὰ ἐπίλοιπα ἐντὸς τοῦ παρόντος Νόμου εὑρισκόμενα. Ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ περὶ Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν Νομοσχέδιον ἀνετέθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὁ προσδιορισμὸς τῶν θέσεων, ἀλλὰ τὰ καθήκοντα ἀπαιτήθη νὰ διαγραφῶσι διὰ Νόμου, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἀπαιτεῖται διὰ Νόμου νὰ διαγραφῶσι τὰ καθήκοντα τῶν μετὰ τὸ Ὑπουργεῖον ἀνωτέρων τοῦ Κράτους ἀρχῶν. Ὅτι καὶ εἰς τὸν

Νόμον τοῦ 1836 ἐμπεριείχοντο τὰ καθήκοντα τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν, ἀκυρωθέντος δὲ ἤδη τοῦ Νόμου ἐκείνου, ἀπαιτεῖται ὡσαύτως ἄλλος Νόμος νὰ διαγράψῃ τὰ καθήκοντα ταῦτα.

Διατείνονται ἄλλοι, ὅτι καὶ μέχρι τοῦδε τὰ καθήκοντα ταῦτα διὰ διαταγμάτων μόνον διεγράφησαν, ὅτι πλὴν τούτου τὰ περὶ καθηκόντων ἐκδοθησόμενα διατάγματα θέλει στηρίζονται ἅπαντα εἰς Νόμους, τῶν ὁποίων εἶναι ἁπλῆ ἀπόρροια καὶ ἐφαρμογή.

Ἀντιτείνουν ἄλλοι εἰς ταῦτα, ὅτι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐθεωροῦντο τότε ἁπλᾶ διατάγματα, ὀργανικὰ ὄντα καὶ φέροντα ὅλων τῶν Ὑπουργῶν τὴν ὑπογραφὴν, ἦσαν νόμοι, διότι ἄλλοι τύποι περὶ τούτων δὲν ὑπῆρχον· ὅτι διττὰ εἶναι τὰ καθήκοντα τῶν ἀρχῶν τούτων, τὰ μὲν ἀφορῶντα τὴν Ἐσωτερικὴν ἐνέργειαν τῶν χρεῶν των, τὰ δὲ τὴν ἐφαρμογὴν τούτων εἰς τοὺς διοικουμένους, καὶ θέττοντα τὰς ἀρχὰς εἰς ἄμεσον μετὰ τῶν λαῶν συναρπίαν. Τοιουτοτρόπως τὰ πρῶτα, ἀφορῶντα μόνον διατυπώσεις, γραφικὰς ἐργασίας καὶ τὰ τοιαῦτα, δύνανται ἁπλῶς διὰ διαταγμάτων νὰ διαγράφωνται, ἀλλὰ τὰ ἐπίλοιπα, ἐπενεργοῦντα ἀμέσως ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ καὶ ἀποφασίζοντα πολλάκις τὴν τύχην του, ἀπαιτεῖται διὰ νόμων νὰ κανονίζωνται. Ἂν ἄλλως ἐγένετο, τότε δύναται νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι αἱ Βουλαὶ ἐνασχολοῦνται εἰς τὰ ἐπουσιώδη καὶ ταῦτα κάμνουσιν ἀντικείμενα νόμου, τὰ δὲ σοβαρώτερα ἀρίνουσι διὰ ἁπλῶν διαταγμάτων νὰ ἐκτελῶνται.

Ἀπαντῶσιν ἕτεροι, ὅτι οὐδεμία ἐκ τῶν προβλεπομένων σχέσεων δὲν ὑπάρχει παρὰ νόμων ἀκανόνιστος· οὕτως ἡ στρατολογία, ἡ φορολογία κτλ. Ὅθεν τὸ περὶ καθηκόντων διάταγμα δὲν θέλει εἶναι εἰμὴ ἡ συρραφὴ καὶ συναρμολόγησις τῶν ὡς ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν ὑρισταμένων νόμων καθηκόντων τῶν ἀρχῶν τούτων.

Ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους παραδέχεται τὸ ἄρθρον 22.

Παραδέχεται τὰ ἄρθρα 23 καὶ 24.

Ἐπὶ τοῦ 25 παρατηρεῖ τις, ὅτι ἡ λέξις, *θέρμανσις*, ἔπρεπε νὰ ἐκλείψῃ, ὡς περιττὴ καὶ ὡς ἀντιγραφεῖσα ἀπὸ ἄλλων ἐθνῶν ὑπερβορείων κανονισμούς, ἐν ᾧ εἰς τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη θερμάνσεως.

Παρατηροῦσιν ἄλλοι, ὅτι καὶ ἡ ἐξάλειψις τῆς λέξεως ταύτης εἶναι πρᾶγμα περιττὸν, καθόσον μάλιστα δὲν ἐπιφέρει σύγ-

χυσιν εἰς τὸ λογιστικὸν, ἐνῷ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ δοθῇ λόγος διὰ ταύτην τὴν χρῆσιν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰ ἄρθρα 25, 26 καὶ 27.

Ἐπὶ τέλους ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου γενομένης, ἡ Γερουσία, δι' εἰκοσιτριῶν λευκῶν, πρὸς 13 μελαίνας ψήφους, παραδέχεται τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ὡς ἀναγνώσθη ἐν τῇ κατὰ τὴν 8 Αὐγούστου συνεδριάσει.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα κηρύττει λελυμένην τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1845 ἔτους, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Παππαπολίτου, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν αἴτησιν ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει λελυμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1845 ἔτους, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος λέγει, ὅτι κατὰ διαφόρους συνεδριάσεις ἐζήτησε τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς 2 Αὐγούστου, ὅτι δὲ, προκειμένης τῆς συζητήσεως ἄλλων ἀντικειμένων σπουδαιοτέρως, ὁ ἴδιος ἐπερυλάχθη νὰ λαλήσῃ περὶ τῆς ἀνωτέρω ὑποθέσεως κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὰς συζητήσεις ταύτας συνεδρίασιν, καθ' ἣν ἤθελε παρευρεθῇ καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου παρατηρεῖ, ὅτι τοῦτο δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν σήμερον, ἐνῷ κυρίως πρόκειται νὰ εἰσάξῃ Νομοσχέδιά τινα, διὰ τὰ ὁποῖα συνεκροτήθη καὶ ἡ συνεδρίασις. Ὅτι ὁσάκις Γερουσιαστὴς ἔχει ν' ἀπευθύνῃ ἐρώτησίν τινα καὶ ζητήσῃ διασαφήσεις, ὀφείλει πρότερον νὰ ζητήσῃ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Γερουσίας, ὅτε δὲ αὐτὴ τὸ ἀποφασίσῃ, τότε ὁ Πρόεδρος αὐτῆς ὀφείλει νὰ προειδοποιήσῃ τὸν Ὑπουργὸν περὶ τούτου καὶ περὶ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἤθελε προσδιορισθῇ παρὰ τοῦ Σώματος νὰ λάβῃ χώραν μία τοιαύτη συζήτησις. Ὅτι ἄλλως ἤθελε συμβαίνει ματαία ἀπασχόλησις τῶν Ὑπουργῶν, ἐχόντων ἐμβριθέστερα καθήκοντα, ἂν ἐπὶ ὁποιαδήποτε προφάσει καὶ εἰς ὁποιανδήποτε περίστασιν, ἢ ὁσάκις ἤθελεν ἐπέλθει ὁρεξις εἰς τινα, ἐπετρέπετο ν' ἀπαιτῇ διασαφήσεις, διότι οὕτω προσβάλλεται καὶ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα.

Παρατηρησάντων δέ τινων, ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ Κ. Λόντου εἶναι πρότασις, καὶ κατὰ τὴν τάξιν ὀφείλει νὰ προεξετάσῃ ταύτην τὸ σῶμα, καὶ ν' ἀποφασίσῃ, ἂν ἦναι συζητητέα εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἐσφαλμένως χαρακτηρίζεται αὐτὴ ὡς πρότασις, ἐν ᾧ δὲν πρόκειται ν' ἀποφανθῇ τι ἡ Γερουσία, ἀλλ' ἁπλῶς ν' ἀνοιχθῇ εἰς Γερουσιαστὴν τινα τὸ στάδιον τοῦ νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς παρατηρήσεις του: πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον κα-

θεμρώνει καὶ τὸ Σύνταγμα καὶ τὰ Συνταγματικὰ ἔθιμα τῶν ἄλλων ἐθνῶν.

Παρατηρεῖ, ὅτι, ἂν ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀποτείνειν ἐρωτήσεις, ἀπαιτῆτο προαπόφασις τοῦ σώματος, τότε ἡ φωνὴ τῶν μειονοψηφούντων Γερουσιαστῶν ἤθελε πνίγεσθαι πάντοτε, μὴν ἐπιτρεπούσης εἰς αὐτὸν τὸν λόγον τῆς πλειοψηφίας. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν προειδοποίησιν τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ, λέγει, ὅτι ἔχει οὗτος ἤδη ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῶν προηγηθεισῶν συνεδριάσεων, καθ' ἃς ἐζήτησεν ὁ Κ. Λόντος τὸν περὶ τοῦ σημερινοῦ ἀντικειμένου λόγον, καὶ καθ' ἃς ἐνεκρίθη, τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἰδίου, νὰ λάβῃ χώραν ὁ λόγος οὗτος, μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου.

Δὲν φρονεῖ δὲ ἀπροετοίμαστον τὸν Ὑπουργὸν, μήτε μικροῦ λόγου ἄξιον τὸ ἀντικείμενον, ἐνῷ περὶ τούτου ἐγένετο ἤδη συζήτησις πρὸ καιροῦ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, καὶ αὐταὶ αἱ ἐφημερίδες τῆς Γαλλίας ἐπέκριναν τὸν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐγκύκλιον, καὶ αἱ ἐπικρίσεις αὗται ἔρθασαν ἤδη καὶ εἰς ἡμᾶς.

Εἷς τῶν Κ. Κ. Γραμματέων ἐπιδεικνύει τὰ πρακτικὰ δύω προηγουμένων συνεδριάσεων, καθ' ἃς ἐπροσδιορίσθη ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀγόρευσις, ὅτι ἔπρεπε δηλ. νὰ λάβῃ αὕτη χώραν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς συζητήσεως τοῦ « περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου » καὶ συμπεραίνει, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἦτον ἐν γνώσει τοῦ ζητήματος, καθὼς παρὼν εἰς τὰς συνεδριάσεις ταύτας, δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ εἰδοποιηθῇ ἐπίτηδες παρὰ τοῦ Γραφείου, καὶ διὰ τοῦτο δὲν θεωρεῖ καμμίαν ἔλλειψιν ἐκ μέρους του, ἀλλ' ἂν ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν ἔχῃ καιρὸν οὔτε σήμερον νὰ δώσῃ τὰς ζητηθησομένας διασαφήσεις εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Λόντον, εἰς τοῦτο δὲν ἀντίκειται οὔτε αὐτὸς, οὔτε κανεὶς ἄλλος, ὡς νομίζει.

Ἕτερος δὲ τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἐσφαλμένως καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ τινες Γερουσιασταὶ ζητοῦν νὰ ἑρμηνεύσωσι τὸ περὶ ἐπερωτήσεων δικαίωμα, καὶ θυσιάζουσι μάλιστα διὰ τῆς ἑρμηνείας των ταύτης τὰ δικαιώματα τοῦ Ὑπουργείου.

Ἀνίσως προαπαιτεῖτο ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, ἤθελεν ὑποτεθῇ καὶ ὑποχρέωσις τοῦ Ὑπουργείου νὰ ἀπαντήσῃ ἀμέσως, ἐνῷ τοῦτο δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ὁ Ὑπουργὸς δύναται, ἢ νὰ ἀποκριθῇ ἀμέσως, ἢ νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν ἔχει εἰσέτι ἱκανὰς πληροφορίας καὶ νὰ προσδιορίσῃ ἐκεῖνος, καὶ ὄχι τὸ σῶμα, τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἀπαντήσῃ, ἢ καὶ νὰ μὴν ἀπαντήσῃ παντάπασι.

Καθὼς ἕκαστος πολίτης ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι ἐν γένει, οὕτω καὶ ἕκαστος Γερουσιαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι προφορικῶς, ζητῶν, ἢ ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τῶν πολιτῶν, ἢ ἐπὶ τῶν ἰδίων παρατηρήσεών του, διασαφήσεις ἀπὸ τοὺς Ὑπουργούς. Ἐλεύθερον δὲ εἰς τούτους, ἢ ν' ἀναβάλωσιν, ἢ καὶ ν' ἀρνηθῶσι τὴν ἀπάντησιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ν' ἀποφύγωσι τὴν ἀκρόασιν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διατείνεται, ὅτι ἐνῷ ἄλλος ἦτον ὁ σκοπὸς τῆς συνεδριάσεως, ἔπρεπε παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου νὰ προειδοποιηθῇ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἐπικρίσεις τῆς ἐγκυκλίου, εἰς τὴν Εὐρώπην, ἡ φρονοῦσα τοῦ Ὑπουργοῦ εἶναι, οὐχὶ τὰ ἐκεῖ φρονούμενα, ἀλλὰ τὸ ἀρμόζον εἰς τὴν πατρίδα. Δὲν διαπιστεύεται τὸ δικαίωμα τῆς Γερουσίας τοῦ νὰ ζητῇ διασαφήσεις, ἀλλὰ καθόσον πρὸς αὐτὴν, καὶ οὐχὶ ἀτομικῶς πρὸς ἕνα Γερουσιαστὴν ὀφείλει ὁ Ὑπουργὸς νὰ δώσῃ τοιαύτας, προαπαιτεῖται ἡ ἀπόφασις τοῦ σώματος ὁλοκλήρου.

Ἀναγινώσκει ἑπομένως τὰ ἑξῆς Νομοσχέδια, τῶν ὁποίων τὰς ἐκθέσεις, λέγει, ὅτι θέλει λάβει μετ' ὀλίγον τὸ Γραφεῖον.

Τὰ Νομοσχέδια ἔχουσιν ὡς ἑρεξῆς:

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ̃

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1.

Εἶναι ἀπηγορευμένον εἰς ἕκαστον τοῦ νὰ φέρῃ μαχαίρας, ξίφη, σπάθας, παντὸς εἴδους ἐγχειρίδια, ἢ ῥάβδους μὲ σούβλας.

Τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης ἐξαιροῦνται, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ξίφη, τὰς σπάθας καὶ τὰς μαχαίρας:

1) Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ λοιποὶ εἰς τὴν δημόσιον ἢ δημοτικὴν ὑπηρεσίαν διατελοῦντες, καθ' ὅσον ἔχουν, δυνάμει Βασιλικῶν διαταγμάτων, τὸ δικαίωμα νὰ φέρωσι τὰ ὅπλα ταῦτα, ἕνεκα τοῦ βαθμοῦ, ἢ τῆς ὑπηρεσίας των.

2) Ὅσοι ἤθελον λάβει ὡς ποιμένες ἢ ὁδοιπόροι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1833 Διατάγματος τὴν ἄδειαν νὰ φέρωσι πυροβόλα ὅπλα, καὶ καθ' ὅσον ἰσχύει ἡ ἄδεια αὐτη.

Ἄρθρ. 2.

Αἱ παρὰ τῆς ἀρχῆς, δυνάμει τοῦ ῥηθέντος Διατάγματος τῶν 18 Φεβρουαρίου 1833, χορηγούμεναι ἄδειαι ὁπλοφορίας δὲν ἐπεκτείνονται καὶ εἰς κρυπτὰ πυροβόλα ὅπλα.

Ἄρθρ. 3.

Οἱ κατέχοντες τὸ διὰ τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς 20 Ἰουνίου 1834 συστηθὲν ἀριστεῖον τῶν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος ἀγωνισθέντων δύνανται νὰ ὁπλοφοροῦν ἄνευ ἀστυνομικῆς ἀδείας· τὸ δὲ δικαίωμα τοῦτο δὲν ἐκτείνεται εἰμή:

1) Εἰς τὰς περιπτώσεις, τὰς ὁποίας προβλέπει τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1833 Βασιλικοῦ Διατάγματος, καὶ

2) Εἰς ἐκεῖνα τὰ ὅπλα, διὰ τὰ ὁποῖα αἱ ἀρχαὶ δύνανται νὰ δώσουν ἄδειαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ῥηθέντος ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1833 Διατάγματος καὶ τῶν ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος Νόμου.

Προηγουμένως δὲ ὀφείλουσιν ἑκάστοτε ν' ἀναγγείλλωσιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν, διὰ ποῖον σκοπὸν καὶ διὰ πόσον χρόνον θέλουν κάμει χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, καὶ νὰ ἐφοδιασθῶσι μὲ ἀσφράγιστον ἔγγραφον, πιστοποιοῦν τὴν προειδοποίησιν ταύτην, ὥστε νὰ δυνηθῶσι ν' ἀποδείξωσι παραχρῆμα τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ῥηθέντος ὅρου.

Ἄρθρ. 4.

Οἱ ἐναντίον τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων ἄρθρων ὁπλεφοροῦντες, τιμωροῦνται μὲ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 622 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου προσδιοριζομένας ποινάς.

Οἱ εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος Νόμου ὑπαγόμενοι, ἂν παραμελήσωσιν ἁπλῶς, νὰ κάμωσι τὴν ἐν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ὁριζομένην εἰδοποίησιν, ὑπόκεινται μόνον εἰς πρόστιμον ἀπὸ 5 ἕως 50 δραχμῶν.

Ἂν ἔκαμον μὲν τὴν εἰρημένην εἰδοποίησιν, δὲν φέρωσι δὲ μεθ' ἑαυτῶν τὸ ἀπαιτούμενον κατὰ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον πιστοποιητικὸν ἔγγραφον, ὑπόκεινται εἰς πρόστιμον μέχρι 10 δραχμῶν.

Ἀθῆναι, τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐπεράσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Ἕκαστος διακάτοχος ἵππων, ἡμιόνων, ἢ ὄνων ὀφείλει ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Παρόντος Νόμου, νὰ παρουσιασθῆ ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου τοῦ Δήμου του ὁμοῦ μὲ τὰ ζῶα, ἢ ζῶά του, διὰ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ ἔγγραφον ἀποδεικτικὸν τῆς κατοχῆς του.

Ὅσοι δὲ κατέχουν θηλάζοντα ζῶα δύνανται μὲν νὰ τὰ παρουσιάσωσι μετὰ τὴν προθεσμίαν, ἀλλὰ πάντοτε πρὶν παύσουν τοῦ θηλάζειν· ὡσαύτως πρέπει νὰ παρουσιασθῶσι πρὶν παύσουν νὰ θηλάζωσι καὶ οἱ πῶλοι, οἵτινες ἤθελον γεννηθῆ μετὰ τὴν ἀνωτέρω προθεσμίαν.

Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον 10—50 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 2.

Τὰ χαρακτηριστικὰ ἑκάστου ζώου, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ διακατόχου, καὶ ὁ τρόπος δι' οὗ διατείνεται, ὅτι τὸ ἀπέκτησεν, ὡς καὶ τὸ πρόσωπον παρὰ τοῦ ὁποίου λέγει, ὅτι τὸ ἔλαβε, σημειοῦνται ἀκριβῶς εἰς βιβλίον μονογραφημένον καὶ ἐσφραγισμένον παρὰ τῆς ἀμέσως προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς, καὶ τὸ μὲν στέλεχος, ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ διακατόχου τοῦ ζώου, ἢ ἀγραμμάτου ὄντος, παρ' ἄλλου τῆς ἐμπιστοσύνης του, μένει εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς, τὸ δὲ διπλότυπον παραδίδεται εἰς τὸν διακατοχον τοῦ ζώου ἐσφραγισμένον μὲ τὴν σφραγῖδα τοῦ Δήμου καὶ ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ Δημάρχου.

Ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ δύναται, ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας, νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀλήθειαν τῆς γενομένης δηλώσεως.

Ἄρθρ. 3.

Δι' ἕκαστον ἀποδεικτικὸν, ὁ διακάτοχος τοῦ ζώου ὀφείλει νὰ πληρώσῃ εἴκοσι λεπτὰ εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν, χάριν ἀποζημιώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Δήμου.

Ἄρθρ. 4.

Μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, εἶναι ἀπηγορευμένον εἰς ἕκαστον ν' ἀποκτήσῃ καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον ἵππον, ἡμίονον, ἢ ὄνον, ἐὰν ὁ διακάτοχος αὐτοῦ δὲν ἔχῃ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς κατοχῆς.

Οἱ παραβάται, ὅ τε ἐκποιήσας καὶ ὁ ἀποκτήσας τὸ ζῶον, τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον 50—100 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 5.

Μετὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν διὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προθεσμίαν δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς κἀνένα νὰ ἐξαγάγῃ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, εἴτε διὰ ξηρᾶς, εἴτε διὰ θαλάσσης, ἵππον, ἡμίονον, ἢ ὄνον, ἐὰν δὲν παρουσιάσῃ εἰς τὴν ἀρμοδίαν τελωνιακὴν ἀρχὴν τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς, διὰ νὰ ἐπιθεωρηθῇ παρ' αὐτῆς.

Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον 10—50 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 6.

Ἡ ἀρμοδία τελωνιακὴ ἀρχὴ ἐκποδίζει τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν ζώων, περὶ ὧν δὲν ἐπαρουσιάσθησαν τὰ τῆς

κατοχῆς ἔγγραφα, ἐκτὸς μόνον ὅταν τὰ ζῶα, ὁδηγούμενα διὰ ξηρᾶς, ἤθελον φέρει φορτίον, καὶ ὁ διακάτοχος αὐτῶν ἤθελεν εἶσθαι Ἕλλην, κάτοικος ἑνὸς τῶν δήμων τοῦ Βασιλείου.

Ἄρθρ. 7.

Ἕκαστος διακάτοχος ζώου μεταβαίνων ἀπὸ Δήμου εἰς Δῆμον μὲ τὸ ζῶόν του, ὀφείλει νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς καὶ νὰ παρουσιάζῃ αὐτὸ τόσον κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, καθὼς καὶ ἐντὸς τοῦ Δήμου του εἰς τὰς ἐπιφορτισμένας Ἀστυνομικὰς ἢ Ἀναχριτικὰ καθήκοντα Ἀρχάς, τὴν χωροφυλακὴν καὶ τοὺς ἰδίως ἐπιτετραμμένους τὴν καταδίωξιν τῆς ζωοκλοπῆς.

Ἐὰν δὲ ὁ διακάτοχος τοῦ ζώου δὲν δυνηθῇ νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς, τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον 5—20 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 8.

Τὰ ζῶα, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ διακάτοχος αὐτῶν δὲν ἤθελε δυνηθῇ νὰ παρουσιάσῃ τὰ τῆς κατοχῆς ἔγγραφα, εἴτε ἐντὸς τοῦ Δήμου του, εἴτε μεταβαίνων ἀπὸ Δήμου εἰς Δῆμον, εἴτε ἐξάγων αὐτὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, θεωροῦνται ὡς κλοπιμαῖα, ἐὰν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ὁ διακάτοχος αὐτῶν δὲν ἀποδείξῃ, ὅτι εἶναι κύριος τοῦ ζώου, ἢ ὅτι αὐτὸς καὶ ὅσοι ἄλλοι κατεῖχον τὸ ζῶον μὲ τὴν εἰς τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ παρόντος νόμου προθεσμίαν ἀπέκτησαν αὐτὸ διὰ νομίμων τρόπων. Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ καὶ ἡ χωροφυλακὴ, αἱ ὁποῖαι ἤθελον ἀνακαλύψει τὴν προκειμένην παράβασιν, ὀφείλουν νὰ συντάττουν ἔκθεσιν περιλαμβάνουσαν τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ διακατόχου τοῦ ζώου, τὴν κατοικίαν του καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ζώου, καὶ νὰ πέμπωσιν ἀμέσως αὐτὴν πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου εἶναι κάτοικος ὁ παραβάτης, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν καταδίωξιν.

Ἄρθρ. 9.

Οἱ εἰσάγοντες ἀπὸ ἄλλην Ἐπικράτειαν ἵππους, ἡμιόνους, ἢ ὄνους, ὀφείλουν νὰ τοὺς παρουσιάσωσιν εἰς τὴν πρώτην τελωνιακὴν ἀρχὴν, διὰ νὰ λάβωσι τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς των κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται μὲ τὸ ἓν τῷ ἄρθρῳ 1 πρόστιμον.

Ἄρθρ. 10.

Ὁ καταμηνύσας τινα τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων λαμβάνει τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου, εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελε καταδικασθῆ ὁ καταμηνυθείς.

Ἄρθρ. 11.

Ὁ καταδείξας μὲ ἀποτέλεσμα ζωοκλέπτην, ἢ ζωοσφαγέα, λαμβάνει ἀριθμὸν δραχμῶν πεντήκοντα (50), ἥτις θέλει εἰσθαι εἰς βάρος τῆς περιουσίας τοῦ ζωοκλέπτου, ἢ ζωοσφαγέως.

Ἀθῆναι τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ἀποχωρήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ τινων Γερουσιαστῶν ζητούντων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἄνω ῥηθείσης ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἄλλων ἐνισταμένων εἰς τοῦτο, ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Σεπτεμβρίου τοῦ 1845 ἔτους, ἡμέρας Πέμπτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως διορθωθέντα ἐπικυροῦνται.

Κατὰ τὴν περὶ διορθώσεως τούτων συζήτησιν διατεινομένων τινῶν, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέχθη ἐν τῇ προηγουμένῃ συνεδριάσει τὴν ἀρχήν, ὅτι ἕκαστος Γερουσιαστὴς δύναται

κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις ἐπὶ ὁποιουδήποτε ἀντικειμένου πρὸς τοὺς Ὑπουργούς, ἄνευ προηγουμένης περὶ τούτου ἀδείας τοῦ Σώματος, καὶ ἄλλων ἀντιτεινόντων, ἐτέθη τὸ ζήτημα τοῦτο ὡς ἑξῆς.

Ἔχει τὸ δικαίωμα ἕκαστος Γερουσιαστὴς, εἰς ὁποιανδήποτε περίπτωσιν καὶ ἐφ' ὁποιουδήποτε ἀντικειμένου, ν' ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις εἰς ὁποιονδήποτε Ὑπουργὸν, ὁσάκις ἤθελεν εἶσθαι παρὼν καὶ μόνον τότε νὰ ζητῆται ἡ ἀπόφασις τοῦ Σώματος, ὁσάκις ἀπαιτήσῃ τις ῥητῶς τὴν ἐμφάνισιν Ὑπουργοῦ ἀπόντος διὰ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ πληροφορίας;

Ἀγορευσάντων δὲ πολλῶν ὑπὲρ τῆς καταφατικῆς λύσεως τοῦ ζητήματος τούτου καὶ στηριζόντων τοὺς λόγους των εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, καὶ εἰς τὰ παρὰ τῆς Γερουσίας προαποφασισθέντα καὶ εἰς τὴν καθιερωθεῖσαν ἤδη πρὸ πολλοῦ χρῆσιν τοιούτου δικαιώματος τῶν Γερουσιαστῶν, ἡ Γερουσία παμψηφεὶ ἀπεφάσισεν, ὅτι ἕκαστος τῶν Γερουσιαστῶν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς παρόντας, ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας, δι' ὁποιανδήποτε ὑπόθεσιν. Ἀπόντας δὲ θέλει τοὺς προσκαλεῖ ὁ Πρόεδρος, διὰ νὰ δώσωσι πληροφορίας, μετὰ προηγουμένην τοῦ Σώματος ἀπόφασιν.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ τῶν *περὶ μαχαιροφορίας καὶ ζωοκλοπῆς* εἰσαχθέντων ἤδη Νομοσχεδίων, ἔχουσαι ὡς ἑρεξῆς.

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις

Τοῦ κατὰ μαχαιροφορίας Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλω, Κύριοι, Νομοσχέδιον, δι' οὗ ἀπαγορεύεται ἡ μαχαιροφορία ἐν γένει, ἐκτὸς τῶν σημειουμένων ἐξαιρέσεων, καὶ ἡ ὁπλοφορία τῶν κρυπτῶν πυροβόλων ὅπλων. Δι' αὐτοῦ κανονίζονται προσέτι καὶ τὰ περὶ ὁπλοφορίας τῶν ἀριστευούχων.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ὁπλοφορίας τῶν μαχαιρῶν καὶ κρυπτῶν ὅπλων, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρατηρήσω, ὅτι θλιβερὰ συμβεβηκότα κατέστησαν

ἀναγκαῖον τὸ μέτρον τοῦτο. Μὴ ὑπαρχούσης ἀπαγορεύσεως, οἱ πολῖται συνειθίζουν νὰ φέρωσι τὰ καταριθμούμενα εἰς τὸ Νομοσχέδιον εἴδη τῶν ὅπλων, καὶ ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν τὰ κατεχράσθησαν ἐν καιρῷ διαφόρων ἐπιθέσεων καὶ ἐρίδων, καὶ ποῦ μὲν ἐπροξένησαν φόνους, ποῦ δὲ τραύματα καὶ ποῦ πληγώσεις· καὶ ἡ Πρωτεύουσα καὶ αἱ Ἐπαρχίαι ὑπῆρξαν μάρτυρες τοιούτων θλιβερῶν συμβεβηκότων.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ ὁπλοφορίας τῶν ἀριστειούχων, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρατηρήσω ὡσαύτως, ὅτι αἱ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ περιεχόμεναι περὶ τούτου διατάξεις προτίθενται νὰ προλάβωσιν εἰς τὸ μέλλον τὰς συμβαινούσας μέχρι τοῦδε καταχρήσεις. Οἱ ἀριστειοῦχοι παρεξηγοῦντες τὸ περὶ ἀριστείων Διάταγμα φέρουσι πᾶν εἶδος ὅπλων καὶ καθ' ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς περιστάσεις, ἐνῷ ἡ ἔννοια αὐτοῦ εἶναι τὸ νὰ φέρωσιν ἐκεῖνα μόνον τὰ εἴδη τῶν ὅπλων καὶ κατ' ἐκείνας μόνον τὰς περιστάσεις, περὶ ὧν προβλέπει τὸ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1833 Β. Διάταγμα. Δὲν δηλοποιοῦν προσέτι διόλου εἰς τὰς ἀστυνομικὰς ἀρχὰς τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ὁπλοφοροῦσιν, ἐνῷ ἡ ἔννοια τοῦ περὶ ἀριστείων Διατάγματος εἶναι τὸ νὰ ὁπλοφορῶσιν οἱ ἀριστειοῦχοι κατὰ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους λαμβάνουν οἱ λοιποὶ πολῖται τὰς ἀστυνομικὰς ἀδείας. Ἡ δὲ ἔλλειψις τῆς δηλώσεως ταύτης γίνεται ἀφορμὴ εἰς τὸ νὰ πράττωνται πολλὰ κρύφια ἐγκλήματα, καὶ εἰς τὸ νὰ καθίσταται δύσκολος ἡ ἀνακάλυψις αὐτῶν.

Ἡ ἑρμηνεία αὕτη ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ διὰ Νόμου, διὰ νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὰ Δικαστήρια, καὶ διὰ νὰ προλαμβάνωνται τοῦ λοιποῦ τὰ ἐκ τῆς παρεξηγήσεως τοῦ περὶ ἀριστείων Διατάγματος ἀτοπήματα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Σεπτεμβρίου 1845.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις

Τοῦ κατὰ ζωοκλοπῆς καὶ κατὰ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καθυποβάλω εἰς τὴν συζήτησίν σας, Κύριοι, Νομοσχέδιον κατὰ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας, καὶ νὰ συνοδεύσω αὐτὸ μὲ τὴν ἑξῆς ἱστορικὴν καὶ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Τὸ ἔργον τῆς ζωοκλοπῆς, ἐνεργούμενον εἰς πολλὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, πρὶν ἀκόμη τοῦ ὑπὲρ αὐτονομίας ἀγῶνος, κατέστη μία ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας μάστιγας τοῦ λαοῦ.

Εἰς πολλὰ μέρη ὑπάρχουν διωργανισμέναι ἑταιρίαι ζωοκλεπτῶν, αἵτινες ἁρπάζουσαι διὰ τῶν διεσπαρμένων εἰς διάφορα μέρη ὀργάνων των τὰ ὑποζύγια καὶ φορτηγὰ ζῶα τῶν κατοίκων, τὰ μεταφέρουσιν εἰς ἄλλας ἐπαρχίας, ὅπου ἐμπορεύονται αὐτὰ διὰ ἄλλων παρομοίων ἑταιριῶν, μετὰ τῶν ὁποίων εἶναι συνεννοημέναι. Ἐκ τούτου συμβαίνει νὰ γίνωνται αἰφνιδίως ἄφαντα τὰ ζῶα τῶν κατοίκων καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς σταύλους των ἐνίοτε, καὶ οἱ δυστυχεῖς ἰδιοκτῆται νὰ περιέρχωνται ἑβδομάδας καὶ μῆνα ὁλόκληρον πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ κλαπέντος ζώου, χωρὶς πολλάκις νὰ δυνηθῶσι νὰ τὸ ἀνεύρωσιν. Ἐὰν ἦναι κακὸν, τὸ ὁποῖον ἠσθάνθησαν καὶ αἰσθάνονται βαθέως οἱ κάτοικοι, καὶ τοῦ ὁποίου τὴν θεραπείαν ηὐχήθησαν καὶ ἐξητήσαντο, εἶναι τὸ τῆς ζωοκλοπῆς. Ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε πολλάκις ὑπὸ σπουδαίαν σκέψιν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ κατὰ καιροὺς διέταξε διοικητικά τινα μέτρα πρὸς περιστολὴν τῆς ζωοκλοπῆς, ἀλλὰ τὰ μέτρα ταῦτα δὲν ἔφερον εἰμὴ πρόσκαιρα ἀποτελέσματα.

Πρὸ πολλοῦ καιροῦ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀφοῦ ἐσυμβουλεύθη εἰδήμονας ἄνδρας, συνέταξε Νομοσχέδιον κατὰ ζωοκλοπῆς, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ὑπεβλήθη εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ

Συμβούλια κατὰ τὸ 1841, προσκληθέντα νὰ γνωμοδοτήσωσιν ἐπ' αὐτοῦ. Ὅλα σχεδὸν τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια παρεδέχθησαν τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, περιορισθέντα μόνον εἰς τὸ νὰ προτείνωσι τροπολογίας τινὰς ὡς πρὸς τὰς κατὰ μέρος διατάξεις αὐτοῦ. Τὸ Νομοσχέδιον λοιπόν, τὸ ὁποῖον λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας, εἶναι, ὡς πρὸς τὰς βάσεις τὸ αὐτό, τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, βελτιωμένον ὅμως εἰς πολλὰ μέρη.

Αἱ βάσεις τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι, ὡς βλέπετε, τὸ νὰ ὑποχρεωθῶσιν ὅλοι οἱ διακάτοχοι τῶν ἵππων, ὄνων καὶ ἡμιόνων νὰ προσάξωσιν αὐτοὺς, ἐντὸς τῆς προσδιοριζομένης παρὰ τοῦ Νομοσχεδίου προθεσμίας, ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς τῶν Ἀρχῆς, διὰ νὰ καταγραφῶσι μέ ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῶν εἰς ἐπίτηδες διπλότυπον βιβλίον, ἐσφραγισμένον καὶ μονογραφημένον, καὶ νὰ λάβωσιν ἑπομένως ἔγγραφον ἐνδεικτικὸν τῆς κατοχῆς των. Εἰς τὸ Νομοσχέδιον ἐσημειώθησαν μόνον οἱ ἵπποι, ἡμίονοι καὶ ὄνοι, διότι κυρίως τὰ ζῶα ταῦτα συνειθίζουν νὰ κλέπτωσιν. Ἡ κλοπὴ τῶν βοῶν συμβαίνει σπανίως διὰ τὸ βραδυκίνητον αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν συμπεριελήφθησαν. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συνειθίζουν νὰ σφάζωσι τὰ ζῶα ταῦτα, εἴτε πρὸς ἐκδίκησιν, εἴτε διὰ νὰ ὠφεληθῶσι τὸ δέρμα των. Τὸ Νομοσχέδιον ἀπέφυγε τοῦ νὰ μεταχειρισθῇ τὴν λέξιν ἰδιοκτησίαν τῶν ζώων, διὰ νὰ μὴν ὑπολῃφθῇ, ὅτι ἀναγνωρίζονται ὡς ἰδιόκτητα τὰ κατεχόμενα σήμερον ἀπὸ διαφόρους ζῶα, ἐνῷ πολλὰ ἐξ αὐτῶν εἶναι κλοπιμαῖα, καὶ οἱ κύριοι αὐτῶν δύνανται νὰ τὰ διεκδικήσωσι κατὰ τὰ περὶ τούτου ἰδίως νομοθετημένα εἰς τὴν πολιτικήν μας Νομοθεσίαν.

Μετὰ τὴν προσδιορισμένην παρὰ τοῦ Νόμου προθεσμίαν, ἤτοι τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, κανεὶς δὲν δύναται νὰ πωλήσῃ ζῶα, ἐὰν δὲν παρουσιάσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς καὶ τὸ παραδώσῃ εἰς αὐτόν. Ὁ ἀγοραστὴς ὡσαύτως ἀπαγορεύεται τοῦ νὰ ἀγοράσῃ ζῶον ἀπὸ ἄνθρωπον, ὅστις δὲν φέρει ἔγγραφον κατοχῆς. Οἱ παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης τιμωροῦνται μὲ βαρὺ πρόστιμον. Προσέτι ἕκαστος μεταβαίνων ἀπὸ Δῆμον εἰς Δῆμον εἶναι ὑπόχρεως νὰ φέρῃ τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς καὶ νὰ τὸ παρουσιάζῃ εἰς τὰς ἁρμοδίους ἀρχὰς, ἐὰν ἤθελον ζητήσῃ αὐτό. Εἶναι ὡσαύτως ὑποχρεωμένος νὰ τὸ παρουσιάζῃ καὶ ἐντὸς τοῦ Δήμου. Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον, καὶ ἂν ἐντὸς μηνὸς δὲν ἀποδείξῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον τὴν ἰδιοκτησίαν του, τὸ ζῶον κηρύττεται ὡς κλοπιμαῖον παρὰ τοῦ ἰδίου Δικαστηρίου καὶ ὁ ἰδιοκτήτης τιμωρεῖται μὲ τὴν παρὰ τοῦ νόμου προσδιωρισμένην ποινήν.

Εἶναι ἀπηγορευμένον εἰσέτι εἰς ἕκαστον τὸ νὰ ἐξαγάγῃ, εἴτε διὰ ξηρᾶς, εἴτε διὰ θαλάσσης, ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας τὰ ζῶά του, ἐὰν δὲν παρουσιάσῃ εἰς τὰς ἁρμοδίους ἀρχὰς τὰ ἔγγραφα τῆς κατοχῆς. Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι οἱ ἔχοντες ροπὴν εἰς τὴν ζωοκλοπὴν δὲν θέλουν εὑρίσκει πλέον συμφέρον εἰς τὸ νὰ κλέπτωσι τὰ ζῶα, διότι οὔτε νὰ τὰ πωλήσωσι δύνανται ἐντὸς τοῦ Κράτους χωρὶς νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τιμωρίας, οὔτε νὰ τὰ μεταφέρωσιν, εἴτε διὰ ξηρᾶς, εἴτε διὰ θαλάσσης, ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἀλλ' οὔτε νὰ κάμωσι χρῆσιν οἱ ἴδιοι, διότι, μὴ φέροντες ἔγγραφα κατοχῆς, ἔπεται ν' ἀνακαλυφθῶσι καὶ νὰ τιμωρηθῶσιν ὡς κλέπται. Ἀπέναντι δὲ τῶν πλεονεκτημάτων τῶν διατάξεων τούτων, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ πολλὴν σημασίαν ἡ πληρωμὴ τῶν εἴκοσι λεπτῶν δι' ἕκαστον ἀποδεικτικόν, καὶ ἡ μικρὰ δυσκολία, τὴν ὁποίαν οἱ διακάτοχοι τῶν εἰρημένων ζώων θέλουν δοκιμάσει, παρουσιάζοντες τὰ ζῶά των ἅπαξ εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου των, διὰ νὰ καταγραφῶσιν εἰς τὸ βιβλίον καὶ νὰ λάβωσι τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς.

Οἱ κάτοικοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἰδωσιν ἐξησφαλισμένην τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν ζώων καὶ εἶναι ἀναμφιβόλως πρόθυμοι

νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς πολὺ μεγαλητέρας δυσκολίας καὶ χρηματικὰς θυσίας. Ὡς ἐκ τοῦ μέτρου δὲ τούτου, δὲν προκύπτει κἀνὲν ἐμπόδιον εἰς τὸ ἐλεύθερον ἐμπόριον τῶν ζώων, διότι διὰ κἀμμιᾶς διατάξεως δὲν ἐπιτάττεται ἡ κράτησις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κάτοχοι δὲν φέρουσι τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς, οὔτε ἐπάγεται κἀμμία δυσκολία εἰς τὴν μεταβίβασιν τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ζώων.

Διὰ νὰ ὑπάρχῃ δὲ γενικὸν καὶ ὁμοιόμορφον τὸ μέτρον τοῦ νὰ ἔχωσιν ἔγγραφα κατοχῆς ὅλοι οἱ κύριοι τῶν ζώων, καὶ ἐπομένως νὰ προληφθῇ πᾶσα ἐνδεχομένη κατάχρησις, ὑποχρεοῦνται ἐπὶ ποινῇ προστίμου καὶ οἱ εἰσάγοντες ἔξωθεν ζῶα νὰ παρουσιάζουν αὐτὰ εἰς τὴν πρώτην τελωνιακὴν ἀρχήν, διὰ νὰ καταγράφωνται εἰς βιβλίον, καὶ νὰ λαμβάνουν τὸ ἔγγραφον τῆς ἰδιοκτησίας.

Πρὸς περιστολὴν δὲ τῶν ζωοκλεπτῶν, καὶ πρὸς ἀκριβῆ ὅσον τὸ δυνατὸν ἐνέργειαν τοῦ Νόμου, προσδιορίζονται ἀμοιβαὶ εἰς ὅσους ἤθελον καταμηνύσει τινὰ τῶν παραβάσεων τοῦ Νόμου, καὶ εἰς τοὺς ὅσοι ἤθελον καταδείξει μὲ ἀποτέλεσμα ζωοκλέπτην ἢ ζωοκτόνον.

Ὅλαι δὲ αἱ ἀμοιβαὶ πίπτουν ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ παραβάτου ζωοκλέπτου, ἢ ζωοκτόνου, κατὰ τὸ δίκαιον. Ἐλήφθη δὲ φροντὶς, διὰ νὰ μὴν ἐπιφορτισθῇ τὸ Νομοσχέδιον μὲ διατυπώσεις, αἵτινες ἤθελον κατασήσει ὀχληρὸν καὶ δυσεκτέλεστον τὸν Νόμον, διότι ἡ πεῖρα ἀπέδειξε μέχρι τοῦδε, ὅτι πολλαὶ διατυπώσεις δυσκόλως ἐκτελοῦνται ἀπὸ τὸν λαὸν, συνειθισμένον ὄντα εἰς τὴν ἁπλότητα.

Διὰ τῶν ἐκτεθεισῶν διατάξεων τοῦ Νομοσχεδίου, φρονῶ, ὅτι καὶ ἐὰν δὲν ἐξαλειφθῇ ὁλοτελῶς ἡ ζωοκλοπὴ, θέλει ὅμως περισταλῇ τὰ μέγιστα, καὶ ὁ λαὸς θέλει ἔχει ἐντεῦθεν ἀφορμὴν νὰ εὐλογῇ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν κατάπαυσιν κακοῦ, τὸ ὁποῖον πρὸ τοσούτου χρόνου

ὑποφέρει, χωρὶς νὰ ἴδῃ μέχρι τοῦδε κἀμμίαν πραγματικὴν καὶ σταθερὰν θεραπείαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Σεπτεμβρίου 1845.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἡ Γερουσία ἀπορασίζει τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ἀνωτέρω ἐκθέσεων καὶ τὴν παραπομπήν των εἰς τὰ τμήματα πρὸς προεξέτασιν καὶ ἐκλογὴν Ἐπιτροπῶν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τούτων.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Ὀκτωβρίου, 1845, ἡμέρας Τετάρτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν, ἀντικείμενον τῆς ὁποίας εἶναι ἡ κλήρωσις μεγάλης πρεσβείας συγχαρητηρίου πρὸς τὰς ΑΑ. ΜΜ. διὰ τὴν αἰσίαν ἐνταῦθα ἐπιστροφήν των.

Κληρώσεως γενομένης ἔλαχον οἱ Κύριοι Δαρειώτης, Θεοτόκης, Γρηγοριάδης, Παππαπολίτης καὶ Καλογερόπουλος, οἵτινες μετὰ τοῦ Γραφείου θέλουν συγκροτήσει τὴν μεγάλην πρεσβευσιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Οκτωβρίου 1845, ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ἐκήρυξεν ὁ Κ. Πρόεδρος ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς 27 Σεπτεμβρίου καὶ 3 Οκτωβρίου 1845 ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρὰ τῶν Ἐπιτρόπων ἀναγινώσκονται.

ά. Ἡ Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς Νομοσχεδίου, ἔχουσα ὡς ἑξῆς.

Ἔκθεσις

Τῆς ἐπὶ τοῦ «περὶ ζωοκλοπῆς Νομοσχεδίου» εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι,

Ἡ Ἐπιτροπή σας ἐπεξεργάσθη τὸ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ Ζωοκλοπῆς Νομοσχέδιον, καὶ τὴν περὶ τούτου γνώμην της ἐκθέτει ὑπ' ὄψιν σας.

Ἡ Ἐπιτροπή σας εἶναι σύμφωνος καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τὴν περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου· καὶ παρατηρεῖ:

Α'. Ὅτι τὸ εἰς πολλὰς Ἐπαρχίας τοῦ Κράτους πρὸ πολλοῦ ἐπιπολλάζον κακὸν τῆς ζωοκλοπῆς δὲν εἶναι μικρόν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας εἶναι δεινόν, καθόσον μάλιστα ἐνεργεῖται μὲ συστηματικόν τινα τρόπον δι' ἑταιριῶν κτλ., καὶ οἱ λαοὶ τῆς Ἑλλάδος, αἰσθανόμενοι βαθέως τὸ δεινὸν τοῦτο, εὔχονται καὶ ἐλπίζουν ἀνυπομόνως νὰ ἴδωσιν ἀπὸ μέρους τῆς Κυβερνήσεως θεραπείαν τινά.

Β'. Ὅτι ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἐπροβλήθησαν καὶ ἐζητήθησαν ἀπὸ μέρους τῶν Ἐπαρχιῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, μέσα τινὰ θεραπείας, ἅτινα ὡς ἔγγιστα εἶναι, ὅσα περιέχονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Γ'. Ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν σκέψιν καὶ γνωμοδότησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, καὶ ὅλα τὰ Ἐπαρχιακὰ ταῦτα

Συμβούλια σχεδὸν ἐκ συμφώνου ἐγνωμοδότησαν, τόσον περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς εἰσαγωγῆς τοιούτου Νόμου, ὅσον καὶ περὶ τῶν θεραπευτικῶν μέσων, ὁποῖα τὸ προτεινόμενον Νομοσχέδιον διορίζει.

Ἐκ τούτων ἁπάντων ἡ Ἐπιτροπή σας συμπεραίνει:

ά). Ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ προτεινομένου περὶ ζωοκλοπῆς Νόμου.

β'. Ὅτι ὁ Νόμος οὗτος θέλει τύχει πλήρους ὑποδοχῆς εἰς τὰς Ἐπαρχίας, καθόσον μάλιστα τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμενα μέσα θεραπείας εἶναι σχεδὸν προτάσεις αὐτῶν τῶν ἰδίων Ἐπαρχιῶν· καὶ

γ'. Ὅτι ἐὰν ὁ προτεινόμενος Νόμος δὲν ἐξαλείψῃ ριζικὸν τὸ τῆς ζωοκλοπῆς κακόν, θέλει δυνηθῇ μολαταῦτα νὰ τὸ περιστείλῃ ἱκανῶς, καὶ ἐκ τῆς περιστολῆς ταύτης ἐμπορεῖ νὰ ἐλπίσῃ τις μὲ τὸν καιρὸν καὶ τὴν τελείαν ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ὁ προτεινόμενος οὗτος Νόμος περιλαμβάνει εἰδικὰ μέσα ἄλλα παρὰ τὰ συνήθη, ἀλλὰ πρόκειται νὰ θεραπεύσῃ κακὸν μέγα, συστηματικῶς πρὸ πολλοῦ ὠργανισμένον καὶ ἐνεργούμενον, ἐναντίον τοῦ ὁποίου, οὔτε τὰ συνήθη ἀστυνομικὰ καὶ δικαστικὰ μέσα, οὔτε ὅσα ἄλλα ἰδιαίτερα μέσα ἔβαλεν εἰς χρῆσιν ἡ Κυβέρνησις, (ὡς διαλαμβάνει ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργείου), ἴσχυσαν μέχρι τοῦδε.

Ὅθεν ἡ Ἐπιτροπή σας γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ Νομοσχεδίου· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἀρχῆς.

Περὶ δὲ τῶν καθέκαστα, ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν σκέψιν σας τροποποιήσεις τινάς, ὡς ἐφεξῆς:

Εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νομοσχεδίου, μετὰ τὸ ά. ἐδάφιον, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ δεύτερον ἐδάφιον τὸ ἐφεξῆς τοῦτο:

« Διὰ τὰ ἀγελαῖα ζῶα, (ἵππους, ἡμιόνους καὶ ὄνους), » ἐὰν καθίσταται δύσκολος ἡ μετακόμισις αὐτῶν εἰς » τὸ δημοτικὸν Κατάστημα, κατ' αἴτησιν τοῦ διακατό» χου αὐτῶν, μεταβαίνει ὁ Δήμαρχος, ἢ ἀντ' αὐτοῦ ὁ

» νόμιμος αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος ἐπιτοπίως, καὶ ἐκεῖ γί-
» νεται ἡ καταγραφὴ αὐτῶν. »

Ἡ προσθήκη αὕτη ἐθεωρήθη ἀναγκαία, καθότι τὰ ἀγελαῖα ταῦτα ζῶα κάποτε εἶναι ἄγρια, καὶ μὲ μεγάλην δυσκολίαν ἐμποροῦν νὰ μετακομισθοῦν.

Τὸ γ'. ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 1 ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἐφεξῆς: « Ὅσοι δὲ κατέχουν θηλά-
» ζοντα ζῶα, χρεωστοῦν νὰ τὰ παρουσιάσουν, ἅμα παύ-
» σωσι τοῦ θηλάζειν. »

Ἡ τροποποίησις αὕτη ἐθεωρήθη ἀναγκαία, καθότι εἶναι παρατηρημένον, ὅτι τὰ θηλάζοντα ζῶα, ἅμα παύσουν τοῦ θηλάζειν, μεταβάλλουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χρῶμα.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νομοσχεδίου διατηρεῖται ἀπαράλλακτον, ὡς εἶναι.

Εἰς τὸ ἄρθρον 3, ἀντὶ 20 λεπτῶν, κρίνει εὔλογον ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ διορισθῇ μόνον δέκα λεπτὰ, δι' ἕκαστον ἀποδεικτικόν· καὶ τόση ποσότης ἐθεωρήθη ἀρκετὴ δι' ἀποζημίωσιν διπλοτύπου καὶ λπ. τοῦ Δημαρχείου.

Σημειωτέον δὲ, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκλαμβάνει, ὅτι δι' ἕκαστον ζῶον θέλει ἐκδίδεσθαι ἓν χωριστὸν ἀποδεικτικόν, ὥστε ἓν ἀποδεικτικὸν δὲν θέλει περιέχει πλέον τοῦ ἑνὸς ζώου. Τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον: ἀ. διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν διπλοτύπων, διότι τὰ χαρακτηριστικὰ πολλῶν ζώων συνάμα δὲν ἐμποροῦν νὰ ἐγγραφοῦν εἰς ἓν στενὸν διπλότυπον, καὶ β'. διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς μεταπωλήσεως, καθότι ὁ πωλητὴς εἶναι ὑπόχρεως νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς κατοχῆς.

Τὸ ἐδάφιον β'. τοῦ ἄρθρου 4 ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἐξῆς:

« Οἱ παραβάται, ὅ τε ἐκποιήσας καὶ ὁ ἀποκτήσας τὸ
» ζῶον, ἢ τὰ ζῶα, τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον 50—100
» δραχμῶν δι' ἕκαστον ζῶον. »

Ἡ τροποποίησις αὕτη ἐθεωρήθη ἀναγκαία, διὰ τὴν ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγήσεως.

Εἰς τὸ ἐδάφιον β'. τοῦ ἄρθρου 5 ἐκρίθη ὡσαύτως

ἀναγκαῖον νὰ προστεθῶσιν ἐπὶ τέλους αἱ λέξεις « δι' ἕ-
καστον ζῶον. »

Τὸ ἄρθρον 6 ἡ Ἐπιτροπὴ κρίνει ἀναγκαῖον νὰ μείνῃ ὡς ἐξῆς: « Ἡ ἀρμοδία τελωνιακὴ ἀρχὴ ἐμποδίζει τὴν
» ἐξαγωγὴν ζώων, περὶ ὧν δὲν ἐπαρουσιάσθησαν τὰ
» τῆς κατοχῆς ἔγγραφα » ν' ἀφαιρεθῇ δὲ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἐξαίρεσις: « ἐκτὸς μόνον . . . . κτλ. » μέχρι τέλους τοῦ ἄρθρου· καὶ τοῦτο πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἐνδεχομένης καταχρήσεως.

Εἰς τὸ ἄρθρον 7, τὸ ἀ. ἐδάφιον αὐτοῦ, κρίνει εὔλογον ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ περιορισθῇ μέχρι τοῦ: « Εἰς τὰς
» ἐπιφορτισμένας ἀστυνομικὰ, ἢ ἀνακριτικὰ καθήκοντα
» Ἀρχάς. » τὸ δὲ λοιπὸν μέρος, « τὴν χωροφυλακὴν καὶ λπ. » μέχρι τέλους τοῦ ἄρθρου, ν' ἀφαιρηθῇ ὡς περιττὸν, καθότι εἰς τὴν φράσιν « τὰς ἐπιφορτισμένας
» ἀστυνομικὰ καὶ ἀνακριτικὰ καθήκοντα Ἀρχὰς » περιλαμβάνεται τὸ ὅλον.

Τὸ δὲ εἰς τὸ ἐδάφιον β'. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου περιεχόμενον πρόστιμον, ἀντὶ 5 ἕως 20 δραχμῶν, νὰ περιορισθῇ εἰς 5 ἕως 10 δραχμάς.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 8 κρίνει εὔλογον ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις: « τὸ δὲ ζῶον, ἢ τὰ ζῶα
» αὐτὰ κατάσχονται ἐν τοσούτῳ ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς
» Ἀρχῆς τοῦ τόπου, ὅπου αὐτὰ ἐφωράθησαν. »

Εἰς τὸ ἄρθρον 9 κρίνει εὔλογον ἡ Ἐπιτροπὴ, μετὰ τὰς λέξεις: « διὰ νὰ λάβωσι τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς
των, » νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις: « παρ' αὐτῆς ἐπὶ διπλοτύπου. »

Ἡ προσθήκη αὕτη ἐθεωρήθη ἀναγκαία: ἀ) διὰ νὰ ἦναι προσδιωρισμένη ἡ ἀρχὴ, ἥτις θέλει ἐκδώσει τὸ ἀποδεικτικὸν, καὶ β') διὰ νὰ προσδιορισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐκδόσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Ὀκτωβρίου 1845.

Ἡ Εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ
Γ. ΓΑΛΑΚΗΣ.
Ι. ΚΟΝΤΟΥΜΑΣ.
Γ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.
Α ΝΑΚΟΣ.

β'. Ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ περὶ Μαχαιροφορίας Νομοσχεδίου, ἔχουσα ὡς ἑξῆς.

Ἔκθεσις

Τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ κατὰ Μαχαιροφορίας Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ εἰσαχθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ Μαχαιροφορίας Νομοσχέδιον ἐπεξεργασθεῖσα μετ' ἐπιστασίας ἡ Ἐπιτροπή Σας ὑποβάλλει εἰς τὸ Σεβ. τοῦτο Σῶμα τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν της.

Ἡ Ἐπιτροπή σας, Κύριοι, συζητήσασα πρῶτον περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην ἑνὸς συμπληρωτικοῦ Νόμου, ἀπαγορεύοντος τὰ εἴδη τῶν ὅπλων, τὰ ὁποῖα τὸ περὶ ὁπλοφορίας Διάταγμα τοῦ 1833, καὶ τὸ ἄρθρον 41 τοῦ περὶ Δημοτικῆς Ἀστυνομίας Νόμου τοῦ 1836, δὲν ἀπαγορεύουν ῥητῶς· καὶ κανονίζοντες ἐνταυτῷ τὸ δικαίωμα τῆς ὁπλοφορίας, τὸ ὁποῖον οἱ ἀριστεύοντες ἀπολαύουν, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1834 Β. Διατάγματος, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ κατάχρησις ἐπέφερε δυσάρεστα ἐπακόλουθα.

Εἰς τοιοῦτον εἰθεώρησεν ἡ Ἐπιτροπή Σας τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ τὴν ἀνάγκην τούτου συναισθάνεται ἕκαστος εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις, ὅτε ἡ χρῆσις παντὸς εἴδους ὅπλων κατέστη σχεδὸν κοινή, καὶ θλιβερὰ συμβάντα εἰς τὴν Πρωτεύουσαν αὐτὴν καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας ἐγείρουσιν εἰς τὰς καρδίας τῶν εἰρηνικῶν πολιτῶν φόβον περὶ τῆς ἰδίας ζωῆς, τὴν ὁποίαν διὰ νὰ ὑπερασπίσωσι, καταφεύγουν εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἀμύνης, τὸ ὁποῖον ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς ἔχει ὁ ἄνθρωπος, φέροντες κρυπτὰ ὅπλα.

Ἀποδεχομένη διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπή Σας τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἔλαβε καὶ ὤφειλε νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις, διὰ τὸ συμφέρον τῆς κοινῆς εὐταξίας, παρεδέχθη παμψηφεὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· προχωροῦσα δὲ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ Νομοσχεδίου, κατὰ Μαχαιροφορίας, δὲν εἶναι καταλληλος· διότι πρόκειται νὰ ἀπαγορευθῶσι διὰ τούτου, ὄχι μόνον τὰ εἴδη τῶν καταριθμουμένων ὅπλων εἰς τὸ ἄρθρον 1, ἀλλὰ καὶ πᾶν εἶδος ὅπλου, μὴ ἀπαγορευομένου ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα διατάγματα, καὶ νὰ κανονίσῃ

ἀκριβέστερον καὶ τὴν ὁπλοφορίαν αὐτὴν τῶν πυροβόλων, ὡς διαλαμβάνεται εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἐνόμισε διὰ ταῦτα προσφυεστέραν τὴν ἐπιγραφὴν, *κατὰ τῆς ἀθεμίτου ὁπλοφορίας*.

Ἄρθρ. 1.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ καταριθμηθῶσιν ἐνγένει ὅλα τὰ ἀπαγορευόμενα ὅπλα· διὰ τοῦτο ἐπρόσθεσεν εἰς τὸ τέλος, *κρυπτὰ ὅπλα παντὸς εἴδους, πυροβόλα, καὶ μὴ, ἢ ῥάπαλα*· τὸ δὲ *ῥάβδους, μὲ σούβλας*, μεταφέρει ἐπὶ τὸ Ἑλληνικώτερον εἰς τὸ, *σβελοφόρους ῥάβδους*.

Ἄρθρ. 1, § 1.

Τὸ ἐξαιρετικὸν δικαίωμα τοῦ φέρειν μαχαίρας, ξίφη, ἢ σπάθας, τὸ ὁποῖον τὸ Νομοσχέδιον δίδει ἐν γένει εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἐγνωμοδότησεν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ περιορισθῇ εἰς μόνους τοὺς φέροντας τὴν στολὴν των στρατιωτικούς, διὰ τοῦτο προσετέθη εἰς τὸν παράγραφον τοῦτον, *οἱ φέροντες τὴν στολὴν των στρατιωτικοί*, νομίζουσα, ὅτι ὁ περιορισμὸς οὗτος μακρὰν τοῦ νὰ δυσαρεστήσῃ τοὺς ἐντίμους ἀξιωματικούς, ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς τὴν τάξιν τῶν στρατιωτικῶν τῶν εξευγενισμένων ἐθνῶν. Ἡ ἀπόθεσις τῶν ὅπλων εἶναι τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὸν πολιτισμὸν τῶν ἐξερχομένων ἀπὸ τὴν βαρβαρότητα ἐθνῶν, καὶ τοῦτο βλέπομεν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν προγόνων μας, καὶ ὅλων τῶν ἐθνῶν ἐν γένει. Εἰς τὴν φωτισμένην Γαλλίαν, ὅπου ἄλλοτε ὑπῆρχον Νόμοι κατὰ τῆς ὁπλοφορίας, ἐπιβάλλοντες ποινὴν θανατικὴν, δὲν ὑπάρχει σήμερον Νόμος ἀπαγορεύων τὴν ὁπλοφορίαν, παρὰ μόνον ὡς πρὸς τὴν ἄγραν, διότι οἱ πολῖται συνδιαιτῶνται ἄοπλοι πάντοτε.

Ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, ἐγνωμοδότησάν τινα μέλη, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τοὺς διατελοῦντας εἰς Δημοτικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ τὴν γνώμην ταύτην ἐστήριζαν μὲ παραδείγματα τῶν εὐνομουμένων ἐθνῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν δίδεται εἰς τοὺς Δημοτικοὺς ὑπηρέτας, εἰμὴ δυνάμει Β. Διαταγμάτων, τοῦτο παρέχει ἀρκετὰς ἐγγυήσεις, ὅτι δὲν θέλει παραχωρεῖσθαι ἡ ὁπλοφορία εἰς τοὺς τοιούτους, πρὸς βλάβην τῶν Δημοτῶν, καὶ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη. Ἔμεινε λοιπὸν ὁ παράγραφος 1, ὡς ἔχει εἰς τὸ Νομοσχέδιον.

Ἄρθρ. 1, § 2.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐξαίρεσιν ὑπάγονται καὶ οἱ λαβόντες ἄ-

δειαν ὁπλοφορίας, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1833 Β. Διατάγματος, ὡς ποιμένες μόνον, ἢ ὁδοιπόροι, καθ' ὅσον ἰσχύει ἡ ἄδεια αὕτη, δὲν ἐνομίσθη δὲ ἀναγκαῖον νὰ ἐπεκτανθῇ καὶ εἰς τοὺς κυνηγούς, οἵτινες δὲν ἔχουν ἀνάγκην νὰ μαχαιροφορῶσιν· οὕτως εἰς τὸν § 2 δὲν ἔγεινε κἀμμία μεταβολή.

Ἄρθρ. 2.

Ἀφοῦ ἄπαξ ἀπηγορεύθη εἰς τὸ ἄρθρ. 1 ἡ ὁπλοφορία τῶν κρυπτῶν πυροβόλων, ἐθεωρήθη περιττὸν τὸ ἄρθρ. 2, ἐννοουμένου, ὅτι αἱ ἐκδιδόμεναι παρὰ τῆς Ἀρχῆς ἄδειαι ὁπλοφορίας δὲν ἐπεκτείνονται εἰς ὅπλα ῥητῶς ἀπαγορευόμενα ἀπὸ τὸν Νόμον. Ἐγνωμοδότησε λοιπὸν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, καὶ νὰ λάβῃ τὸν τόπον αὐτοῦ τὸ ἑπόμενον εἰς τὸ Νομοσχέδιον.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο κανονίζει τὰ περὶ ὁπλοφορίας τῶν ἀριστειούχων, διαφυλάττον τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον οὗτοι ἔλαβον, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1834 Βασ. Διατάγματος, τὸ νὰ ὁπλοφορῶσι δηλονότι ἄνευ ἀδείας Ἀστυνομικῆς.

Παρετήρησε τωόντι ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 6 § 2 τοῦ μνησθέντος Διατάγματος, ἀναφερομένη εἰς τὸν προϋπάρχοντα περὶ ὁπλοφορίας νόμον τοῦ 1833, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐπεκτανθῇ βεβαίως παρὰ εἰς τοὺς ὑπαγομένους εἰς μίαν ἀπὸ τὰς τρεῖς κατηγορίας τοῦ ἄρθρ. 4, καὶ εἰς ἐκεῖνα μόνον τὰ ὅπλα, διὰ τὰ ὁποῖα αἱ ἀρχαὶ δύνανται νὰ δώσουν ἄδειαν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος, ἡ ὑποχρέωσις δὲ τοῦ νὰ ἀναγγέλλωσιν ἑκάστοτε εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν τὸν σκοπὸν τῆς ὁπλοφορίας καὶ τὸν χρόνον τῆς διαρκείας αὐτῆς καὶ νὰ λαμβάνωσι παρ' αὐτῆς ἐπίσημον ἔγγραφον πιστοποιοῦν αὐτὸ τοῦτο, δὲν θεωρεῖται ὡς περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος τῶν ἀριστειούχων, ἀλλ' ὡς συνέπεια μέτρου γενικοῦ, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς κοινῆς ἀσφαλείας, εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὁποίας προθύμως συντρέχουν οἱ ἔνδοξοι ἀγωνισταὶ καὶ πρόμαχοι τῆς Πατρίδος. Διὰ τοὺς λόγους τούτους παρεδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου, συνέταξε δὲ αὐτὰς, χάριν σαφηνείας, ὡς ἀκολούθως.

Ἄρθρ. 2.

Οἱ κατέχοντες ἀριστεῖα, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1835 Β. Διατάγματος, ἀπολαύουν τὸ δικαίωμα τοῦ ὁπλοφορεῖν ἄνευ ἰδιαιτέρας Ἀστυνομικῆς ἀδείας, ἀλλ' ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους.

1ον. Νὰ μὴ φέρωσιν ἄλλα ὅπλα, παρὰ τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπει τὸ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1833 Β. Διάταγμα καὶ ὁ § 2 τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ παρόντος νόμου, καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις μόνον, τὰς ὁποίας προβλέπει τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ μνησθέντος Διατάγματος.

2ον. Νὰ ἀναγγέλλωσιν ἑκάστοτε εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν, διὰ πόσον χρόνον θέλουν νὰ κάμουν χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ μνησθέντος Διατάγματος· καὶ νὰ ἐφοδιάζωνται παρ' αὐτῆς μὲ ἐπίσημον ἔγγραφον ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου πιστοποιοῦν, ὅτι ἔκαμον τὴν δήλωσιν ταύτην, τὸ ὁποῖον ζητούμενοι θέλουν παρουσιάζει παραχρῆμα πρὸς ἀπόδειξιν.

Ἄρθρ. 3.

Τὸ ἑπόμενον ποινικὸν μέρος τοῦ Νομοσχεδίου πρέπει νὰ τεθῇ ὡς ἄρθρον χωριστόν. Ἐγνωμοδότησε δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς ἓν αἱ δύο αὐτοῦ διατάξεις, οὕτως:

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου τιμωροῦνται κατὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρ. 622 τοῦ Ποινικοῦ νόμου διατάξεις· οἱ δὲ εἰς τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ παρόντος νόμου ὑπαγόμενοι ὑποβάλλονται εἰς πρύτιμον 5—50 δραχμῶν.

Ἡ τελευταία διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιβάλλει εἰς τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἄρθρ. 2 πρύτιμον μέχρι 10 δραχμῶν, καθ' ἣν περίπτωσιν ἔκαμαν μὲν τὴν ἀπαιτουμένην εἰδοποίησιν, δὲν φέρουν δὲ μεθ' ἑαυτῶν τὸ ἀπαιτούμενον πιστοποιητικὸν, ἐνῷ οἱ ἄλλοι, οἱ ὁπλοφοροῦντες μὲ ἄδειαν Ἀστυνομικὴν, ἐὰν δὲν παρουσιάσωσι τὴν ἄδειαν τῆς ὁπλοφορίας παραχρῆμα, ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν, μὲ τοὺς ἄνευ ἀδείας ὁπλοφοροῦντας. χωρὶς κἀμμίαν συγκατάβασιν· διὰ νὰ ὑπάρχῃ λοιπὸν ἡ ἀπαιτουμένη ἰσότης ἐνώπιον τῶν Νόμων ἐγνωμοδότησεν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἀφαιρεθῇ ἡ διάταξις αὕτη. Ταῦτα καθυποβάλλει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν σύσκεψιν καὶ ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Ὀκτωβρίου 1845.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Καρακατζάνης. Σ. Καλογερόπουλος.
Ἰάκωβος Παξιμάδης. Γ. Χ. Πέτρου.
Ν. Χρυσόγελος.

Ἀπεφασίσθη ἡ ἐκτύπωσίς των καὶ ἡμέρα συνεδριάσεως ἡ τρίτη τῆς ἐρχομένης ἑβδομάδος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΑΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ι. Παξιμάδης.

Β. Χριστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1845, ἡμέρᾳ Τετράδῃ τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Θ. Κολοκοτρώνη, ἐξαιτουμένου δεκαπενθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας· ἡ αἴτησις αὕτη ἐγκρίνεται.

Μετὰ τοῦτο ἐκφωνηθείσης τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηροῦσιν, ὅτι ἡ συνεδρίασις εἶχε προσδιορισθῇ διὰ τὴν 9 τοῦ τρέχοντος μηνός, ἡμέραν τρίτην, καθ' ἣν δὲν ἔλαβε χώραν ἡ συνεδρίασις. Ὅτι μὲν ἀποφασισθείσης παρὰ τῆς Γερουσίας ἡμέρας τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως, πολλοὶ Γερουσιασταὶ εἶναι ἀπόντες σήμερον, δι' ὃ καὶ ζητοῦν ν' ἀναβληθῇ πᾶσα συζήτησις, διὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ Γερουσία αὐτὴ ἤθελεν ἀποφασίσει νὰ γίνῃ συνεδρίασις.

Ἕτεροι ἀντιπαρατηροῦσιν, ὅτι ἀπὸ τῆς 5 τοῦ μηνὸς τούτου ἐπροσδιορίσθη ἡμέρα συνεδριάσεως ἡ 9 αὐτοῦ καὶ ἡ ἡμερούσιος διάταξις, ὅθεν οὐδεὶς δύναται νὰ προτείνῃ ἄγνοιαν ταύτης. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ προκύψῃ καὶ νέα ματαία ἀργοπορία τῶν

ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας, ἐνῷ αὕτη σήμερον συνελθοῦσα δύναται ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως.

Τὴν γνώμην ταύτην ὑποστηρίζει καὶ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅστις παρατηρεῖ, ὅτι καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως δὲν εἶναι τοσοῦτον ἄξιον λόγου, ὥστε νὰ ὑποτεθῇ τις ἀπροετοίμαστος, ἐνῷ πρόκειται περὶ νομοσχεδίων, τῶν ὁποίων αἱ διατάξεις ὑφίστανται ἤδη, καὶ ἐνῷ ἡ ἡμερουσία διάταξις εἶναι πρὸ ἡμερῶν ἤδη γνωστή.

Ἐπὶ τέλους ἀπεφασίσθη νὰ ἀναβληθῇ ἡ συνεδρίασις, καὶ συναινοῦντος τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης νὰ παρευρεθῇ αὖριον πρὸς συζήτησιν, ἐπροσδιορίσθη ἡμέρα συνεδριάσεως ἡ 11 Ὀκτωβρίου 1845, ἡμέρα Πέμπτη.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΑΝΑΣΤ. ΑΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1845, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Βούλγαρη, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἡ αἴτησις αὕτη ἐγκρίνεται.

Ἡμερούσιος διάταξις ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς Νομοσχεδίου.

Γενομένου λόγου περὶ τοῦ παραδεκτοῦ, ἢ μὴ, τῆς ἀρχῆς τούτου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι οἱ Νομοθέται ἀποφεύγοντες τὸν ἄδικον καὶ ἐνοχλητικὸν περιορισμὸν τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ πολίτου, περιωρίσθησαν πάντοτε εἰς τὴν

κόλασιν τῶν ἐγκλημάτων, τὴν πρόληψιν τούτων ἀφίνοντες εἰς τὴν φρόνησιν τῶν ἐκτελεστικῶν ἀρχῶν, καθόσον μόνον συμβιβάζονται τὰ προληπτικὰ μέτρα μὲ τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν.

Ὅτι ἀνίσως εἰδικοὺς νόμους περὶ ἀνθρωποκτονίας, ἢ λῃστείας, ἢ ἄλλων κακουργημάτων, περιστέλλοντας τὰς ἐλευθερίας, δὲν συνέταξαν, πολλῷ ἧττον ὑπάρχει ἀνάγκη νόμου εἰδικοῦ προλαμβάνοντος τὴν ζωοκλοπὴν μὲ ἐνόχλησιν τοῦ λαοῦ ἐν γένει, καὶ μὲ νέαν φορολογίαν, ἐνῷ τῶν κακουργημάτων τὸ εὐκολώτερον μάλιστα νὰ προληφθῇ, εἶναι ἡ ζωοκλοπή, ὅτου τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος εἶναι τόσον δυσκολόκρυπτον.

Ὅτι ἡ ζωοκλοπὴ δὲν ἐπιπολάζει ἐξίσου εἰς ὅλας τὰς Ἐπαρχίας, ὥστε καὶ αἱ Νῆσοι καὶ ἡ Ἀττικὴ καὶ πολλαὶ ἄλλαι Ἐπαρχίαι, ὅπου τὸ κακὸν τοῦτο δὲν ὑπάρχει, νὰ καθυποβληθῶσιν ἕνεκεν ὀλίγων μόνων Ἐπαρχιῶν εἰς τοὺς αὐτοὺς περιορισμούς. Ὑπολογίζων τὸν διὰ τὰ διπλότυπα παρὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἀπαιτούμενον φόρον, τὸν συμπεραίνει φθάνοντα εἰς 40 καὶ ἐπέκεινα χιλιάδας δραχμῶν καὶ ἀμφιβάλλει, ἂν τὸν νέον φόρον τοῦτον δύναται νὰ καθιερώσῃ ἡ Γερουσία, πρὶν τὸν ἐγκρίνῃ ἡ Βουλή.

Πλὴν τούτου φρονεῖ, ὅτι ἂν καὶ ὁ νόμος οὗτος τεθῇ εἰς ἐνέργειαν καὶ ὧν ληφθῶσιν ἄλλα καταλληλότερα μέτρα, πάλιν οἱ ζωοκλέπται διὰ τὸ δυσδιάκριτον τῶν ζώων καὶ διὰ μυρίων ἄλλων μέσων δύνανται νὰ ὑπεκφύγωσι τὰς διατάξεις αὐτὰς τοῦ νόμου, καὶ νὰ ἐξασκήσωσι τὸ ἔργον των.

Τὴν αὔξησιν δὲ τῆς ζωοκλοπῆς ἀποβίδει εἰς μόνην τὴν παρελυσίαν τῶν Ἀρχῶν ἐν γένει, φρονῶν ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὅτι μόνον ἡ διόρθωσις τοῦ Δημοτικοῦ κλάδου καὶ τῆς Δημοτικῆς καὶ ἀγροτικῆς Ἀστυνομίας εἶναι ἱκανά, ἄνευ νέων καταθλίψεων καὶ περιορισμῶν τοῦ λαοῦ, νὰ ἐξαλείψωσι τὸ κακὸν τοῦτο.

Ἐπὶ τέλους ἐρωτᾷ τὸν Κύριον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, ἂν εὑρίσκῃ συνᾴδον καὶ συμβιβαζόμενον μὲ τὴν γενικὴν Ἀρχὴν τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, δι' οὗ θεωρεῖται κλοπιμαῖον πᾶν ζῶον καὶ κλέπτης ἑπομένως ὁ δικαίτοχος αὐτοῦ, ὅταν τὸ περὶ διακατοχῆς ἔγγραφον δὲν παρουσιασθῇ εἰς τὰς Ἀρχάς· καὶ τοῦτο ἐνῷ ἡ κατοχὴ δύναται νομίμως ἄνευ τίτλου νὰ ὑπάρχῃ.

Δι' ὅλα ταῦτα εὑρίσκει καταλληλότερον, ἂν δὲν ὑπάρχωσι, νὰ τεθῶσι διατάξεις, ὑποχρεούσας πάντα τυχὸν εὑρίσκοντα ἔν ζῶον ἀπολωλὸς, νὰ κάμνῃ δήλωσιν περὶ τούτου, ἢ καὶ νὰ τεθῶσιν αὐστηρότεραι ποιναὶ κατὰ τῶν ζωοκλεπτῶν, ἀλλ' οὐχὶ

ποτὲ νὰ θεσπισθῇ νόμος δυσεκτέλεστος, μάταιος καὶ ἐνοχλητικὸς εἰς ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν· καὶ τὸ μέτρον τοῦτο τῆς δηλώσεως νομίζει ἀναγκαιότατον, διότι ἴσως ὑπερεύγει σήμερον ὁ κακοῦργος τὴν ποινὴν τοῦ ἐγκλήματός του, προφασιζόμενος, ὅτι δὲν ἔκλεψεν, ἀλλ' εὗρε τὰ ζῶα.

Ἕτερος ἐπαναλαμβάνων τὰ εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφερόμενα, ἀπαντᾷ, ὅτι τὸ κακὸν τῆς ζωοκλοπῆς τοσοῦτον αὔξησε καὶ τόσον συστηματικῶς καὶ ἐπιτηδείως ἐνεργεῖται, ὥστε ὤφειλε νὰ ἐφεύρῃ ἐξαιρετικήν τινα πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως. Ἐκ τοῦ εἴδους τούτου τῆς κλοπῆς ἐπαπειλεῖται ἡ ὕπαρξις πολλάκις δυστυχοῦς χωρικῆς οἰκογενείας, καὶ ἑταιρίαι τακτικῶς σχηματισμέναι καταγίνονται εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον.

Οἱ ποινικοὶ νόμοι ἐδείχθησαν μέχρι τοῦδε ἀνίσχυροι νὰ περιστείλωσι τὴν ζωοκλοπήν, διότι ὁ πτωχὸς χωρικὸς, ἢ δὲν εὑρίσκει ποτὲ τὸ κλαπὲν ζῶόν του, ἢ ἂν τὸ εὕρῃ σπανίως, δὲν ἔχει τὰ μέσα ν' ἀποδείξῃ καὶ καταδιώξῃ τὸν κλέπτην.

Δὲν θέλει ἐπιφέρει ὁ νόμος οὗτος γογγυσμοὺς, διότι οἱ λαοὶ αὐτοὶ τὸν ἐπιθυμοῦσιν, καὶ Διοικήσεις τινὲς κατὰ καιροὺς τὸν ἐπρότειναν, καὶ ἐπὶ τέλους ὅλα τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἐγνωμοδότησαν περὶ τῆς παραδοχῆς του.

Ἀνίσως δὲ ὁ προλαλήσας εὑρίσκει ἐνοχλήσεις τινὰς εἰς τὸν νόμον, θεωρητέον ἀφ' ἑτέρου ὁποῖαι αἱ ἐκ τούτου προκύψουσαι ὠφέλειαι.

Ἄλλος παρατηρεῖ, ὅτι τὸ κακὸν τοῦτο ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰς νήσους αὐτὰς καὶ εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ ὅτι ὅλοι οἱ κατὰ καιροὺς λῃσταὶ τῆς Πελοποννήσου, ἤρχισαν ἀπὸ τὴν ζωοκλοπὴν, ἕνεκεν τῆς ὁποίας καταδιωχθέντες ἐτράπησαν μετὰ ταῦτα εἰς τὴν λῃστείαν. Οἱ ὁδηγοὶ, λέγει, ἀνεκάλυψαν σχεδὸν 700 κλοπιμαῖα ζῶα, καὶ αὐταὶ αἱ διατάξεις τοῦ Νομοσχεδίου μόλις θέλουν ἰσχύσει νὰ περιστείλουν τὸ κακὸν, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἰδίαις δαπάναις δὲν δημοσιεύσῃ διὰ τοῦ τύπου τοὺς κατὰ τὸ Νομοσχέδιον συνταχθησομένους καταλόγους.

Ἕτερος ἀγορεύων ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου παρατηρεῖ, ὅτι αἱ περιστάσεις ὑπαγορεύουν ἐξαιρέσεις τῶν γενικῶν ἀρχῶν. Ὅτι ναὶ μὲν Ἐπαρχίαι τινὲς δὲν μαστίζονται τοσοῦτον ἀπὸ τὴν πληγὴν ταύτην, ἀλλ' ὅτι οὐδεμία σχεδὸν εἶναι παντελῶς ἐλευθέρα, μήτε ποτὲ κατορθώσῃ, ἂν γενικὸν μέτρον δὲν ληφθῇ.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἐπὶ τοῦ 8 ἄρθρου παρατηρήσεις, λέγει, ὅτι ὁ νόμος θεωρεῖ μὲν κλοπιμαῖα τὰ ζῶα, τῶν ὁποίων δὲν δικαιολογεῖται ἡ κατοχή, καὶ ἐπομένως διευθύνονται τὰ ζῶα ταῦτα εἰς τὸ Δικαστήριον, ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν θεωρεῖται ὡς κλέπτης καὶ ὁ διακάτοχος αὐτῶν. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ὁ νόμος δὲν εἶναι ποινικός, μήτε φορολογικὸς, ἀλλὰ προληπτικὸς, ὁμοιάζων μὲ τόσους ἄλλους τεθέντας πρὸς διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ὡς οἱ τῶν διαβατηρίων κτλ. Δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι ἡ διοργάνισις τῆς ἀγροτικῆς Ἀστυνομίας εἶναι ἱκανὴ νὰ περιστείλῃ τὸ κακὸν τοῦτο, καὶ ἂν ἦναι δυνατὸν νὰ ἀντικατασταθῶσι διατάξεις, ἧττον ἐνοχλητικαὶ παρὰ τὰς προτεινομένας, αὐτὸς πρῶτος θέλει ὑπερασπισθῇ αὐτάς.

Ὁ κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου ἀγορεύσας ἐπαναλαμβάνει, ὅτι ἡ συναίνεσις τινῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐπιβράσῃ τὴν γνώμην τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Ὅτι ἡ εἰς τὴν ληστείαν καταφυγὴ τῶν φωραθέντων ζωοκλεπτῶν, καταδεικνύει ἔτι μᾶλλον τὴν ἔλλειψιν τῆς προσηκούσης αὐστηρᾶς ἐπιτηρήσεως, καθὼς καὶ ἡ λεγομένη ὕπαρξις συστηματικῶν ἑταιριῶν ἐνασχολουμένων εἰς τὴν ζωοκλοπήν, καὶ ἡ ἐκτεθεῖσα ὑπέρμετρος ἀριθμητικὴ ποσότης τῶν ζωοκλοπῶν χαρακτηρίζουσιν ἔτι μᾶλλον τὴν παραλυσίαν καὶ ἀμέλειαν τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐσωτερικὴν τάξιν Ἀρχῶν, τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ προκαλέσῃ πρῶτον τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ῥύθμισίν των, πρὶν καταφύγῃ εἰς νέον ἔκτακτον καὶ ἐπαχθὲς μέσον. Τὸ ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ προληφθῇ ἡ ζωοκλοπὴ διὰ μόνης τῆς ῥυθμίσεως τῶν Ἀρχῶν τούτων, καὶ διὰ τῆς ἐπανόδου τῆς τάξεως, θεωρεῖ ἀπόδοσιν τάσεως τοῦ Ἔθνους πρὸς τὸ κακούργημα τοιαύτης, ὥστε νομίζονται ἀνεπαρκῆ δι' αὐτὸ τὰ συνήθη εἰς ὅλας τὰς πολιτείας μέτρα. Τελευταῖον παρατηρεῖ, ὅτι αὐταὶ αἱ διὰ τῶν ὀλιγῶν γενόμεναι ἀνακαλύψεις ἀποδεικνύουσι, πόσον ἄλλα αὐστηρὰ Ἀστυνομικὰ μέτρα, ἡ ἐπιτήρησις τῶν Ἀρχῶν, καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑπαρχόντων νόμων, ἤθελον εἶσθαι συντελεστικὰ πρὸς κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ, ἄνευ νόμων προληπτικῶν, περιοριζόντων τὰς ἐλευθερίας τοῦ πολίτου.

Ἡ Γερουσία μετὰ ταῦτα, κατὰ πλειονοψηφίαν, παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τῆς κεφαλίδος αὐτοῦ προτείνει ἐπομένως τις τὴν διόρθωσιν τῆς λέξεως, *Ζωοκλωπῆς*, διὰ τῆς λέξεως, *Ζωοκλοπίας*.

Τοῦτο παραδέχεται ἡ Γερουσία· ἄλλας δέ τινας τοῦ λεκτικοῦ τροπολογίας ἐπεφυλάχθη τις νὰ κάμῃ μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας τοῦ πρώτου ἄρθρου.

Ἐπ' αὐτοῦ τούτου εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἡ μεγάλη ἔκτασις τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς παρέχει μεγάλας εὐκολίας εἰς τὴν κλοπὴν καὶ αὐτῶν τῶν βοῶν, δι' ὃ οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκείνων δὲν εἶναι δίκαιον νὰ στερηθῶσι τῶν ὠφελίμων διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, καὶ ὡς πρὸς τοὺς βόας, τοὺς ὁποίους προτείνει νὰ συμπαραλαβῇ τὸ Νομοσχέδιον.

Παρατηρησάντων δέ τινων, ὅτι τὸ βραδυκίνητον τῶν ζώων τούτων, ἡ συνήθεια τῶν ἀγελαίων βοῶν τοῦ νὰ ἐπιστρέφωσιν εἰς τὴν κατοικίαν των, καὶ ἄλλα, δὲν ἀποκαθιστῶσι τοσοῦτον εὔκολον τὴν κλοπὴν αὐτῶν. Ἄλλοι ἐπιφέρουσι παραδείγματα συνεχῶν βοοκλοπῶν, παρατηροῦντες ὁπόσον πλέον ἐπιζήμιος μάλιστα ἀποκαθίσταται εἰς χωρικὴν οἰκογένειαν ἡ κλοπὴ τοῦ βοὸς παρὰ παντὸς ἄλλου ζώου, καὶ προτείνουσιν ἐπομένως νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ οἱ βόες.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἂν διὰ τοὺς βόας ληφθῇ τὸ μέτρον τοῦτο, καὶ ἂν ἦναι ἀληθὲς, ὡς εἶπε τις, ὅτι πρέπει κυρίως νὰ προληφθῇ ἡ ζωοκλοπὴ, ὡς ἀρχὴ τῆς ληστείας, τότε πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ αἱ αἶγες καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα.

Ἐξακολουθούσης δὲ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὁ Κύριος Πρόεδρος θεωρῶν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν δὲν ἦτο πλήρης, διὰ τὴν ἀπουσίαν τινῶν, λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1845, ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγιγνώσκεται ἔγγραφον ὑπ' ἀριθμ. 1162 τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοῦτο τὸ Γραφεῖον, τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ ἤθελε διασκεφθῇ, νὰ καθυποβάλῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διασκέψεών του εἰς τὸ Σῶμα.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ν. Πρασσακάκη, ἐξαιτουμένου παράτασιν ἀδείας τῆς ἀπουσίας του ἐπὶ 30 ἡμέρας.

Ἡ αἴτησις ἐγκρίνεται διὰ 15 μόνον ἡμέρας.

Προβαίνει μετὰ τοῦτο ἡ Γερουσία εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ζωοκλοπίας Νομοσχεδίου.

Ὁ προτείνας νὰ προστεθῶσι καὶ οἱ βόες, ἐπιμένων εἰς τὴν πρότασίν του, λέγει, ὅτι τοὐλάχιστον οἱ ἀροτῆρες βόες πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσι.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν πρότασιν ταύτην.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἀφοῦ ἐκρίθη ἀναπόφευκτον νὰ συνταχθῇ νέος ἐξαιρετικὸς Νόμος πρὸς περιστολὴν τῆς ζωοκλοπίας, πρέπει νὰ γίνῃ οὗτος ὅσον τὸ δυνατὸν ἁπλούστερος καὶ εὐκολώτερος κατὰ τὴν ἐφαρμογήν.

Ἐν πρώτοις δύσκολον καὶ πολυδάπανον θεωρεῖ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ φέρωνται τὰ ζῶα ἐνώπιον τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς, δυσκολοεκτέλεστον δὲ καὶ τὴν προταθεῖσαν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τροπολογίαν νὰ μεταβαίνῃ ἡ Δημοτικὴ ἀρχὴ πρὸς καταγραφήν των, ἐνῷ τὰ χωρία ἀπέχουν πολλάκις ὥρας πολλάς, καὶ ὁ Δήμαρχος θέλει ζητήσει ζῶα, διὰ νὰ μεταβῇ, διὰ τὸν ἑαυτόν του, τὸν Γραμματέα του καὶ ἕνα Κλητῆρα τοὐλάχιστον. Ὁ λαὸς θέλει τὸ ἐκλάβει ὡς νέαν φορολογίαν, καὶ τὸ κακὸν θέλει ὑπερβῇ τὸ ἀπὸ τὴν ζωοκλοπίαν προξενούμενον. Τὴν αὐτοψίαν τῶν ζώων θεωρεῖ παντάπασι περιττὴν, διότι μήτε ὁ Δήμαρχος τὰ γνωρίζει, ἂν ὑποτίθεται, ὅτι θέλει τις νὰ ἐγγράψῃ ἄλλα παρὰ τὰ ἰδικά του, καὶ ἂν θέλῃ τις νὰ κρύψῃ μερικὰ καὶ παρουσιάζῃ ὀλιγώτερα. Ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι δύναταί τις νὰ ζητήσῃ διπλότυπα ζώων, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχει, διὰ νὰ δικαιολογήσῃ ἐπομένως τὴν κατοχὴν ζώων, τὰ ὁποῖα μελετᾷ νὰ κλέψῃ, τοῦτο δὲν γίνεται, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ προΐδῃ ὁποίων χαρακτηριστικῶν ζῶα θέλει κλέψει. Πλὴν τούτων, ὅλαι αἱ ἀνωτέρω κατοχρήσεις δύνανται νὰ προληφθῶσι δημοσιευομένου τοῦ συνταχθέντος καταλόγου εἰς τὸ Παρεδρεῖον ἑκάστου χωρίου, καὶ τότε αἱ παρατηρήσεις τῶν συνδημοτῶν, καὶ ἡ συμπαραβολὴ τῶν διπλοτύπων τῆς φορολογίας δύνανται νὰ διορθώσωσι πᾶσαν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου γενομένην κατάχρησιν. Διὰ τοῦτο φρονῶν, ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ζώου ἔχει κυρίως τὸ συμφέρον νὰ καταγράψῃ τὸ ζῶόν του μὲ ἀκριβῆ χαρακτηριστικὰ, θεωρῶν ἀφ' ἑτέρου τὸ δυσκολοεκτέλεστον τοῦ προτεινομένου Νομοσχεδίου, προτείνει τὴν ἐρεξῆς αὐτοῦ τροπολογίαν:

Ἄρθρ. 1.

Ἕκαστος διακάτοχος ἵππων, ἡμιόνων, ὄνων καὶ ἀροτήρων βοῶν, ὀφείλει ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου τοῦ Δήμου του, καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν σημείωσιν ὅλων τῶν μνησθέντων ζώων του, μὲ ὅσην ἐνδέχεται ἀκριβῆ σημείωσιν τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτηριστικῶν ἑκάστου ζώου, ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ὅσοι δὲ κατέχουσι θηλάζοντα ζῶα, χρεωστοῦν νὰ δώσουν τὴν σημείωσιν αὐτῶν ἅμα ταῦτα παύσωσι τοῦ θηλάζειν.

Ἄρθρ. 2.

Ἕκαστος Δήμαρχος χρεωστεῖ νὰ ἔχῃ ἐπίτηδες πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον βιβλίον, διὰ τὴν ἐν αὐτῷ καταχώρησιν ὅλων τῶν τοιούτης φύσεως ζώων τοῦ Δήμου του. Τὸ δὲ βιβλίον τοῦτο θέλει ὑπογραφῇ πρὸ πάσης ἄλλης χρήσεως εἰς τὴν ἀρχήν του καὶ εἰς τὸ τέλος ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν δικαιοδοσίαν κεῖται ὁ Δῆμος, μὲ τὴν ἐπισημείωσιν τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν ἐμπεριεχομένων φύλλων τοῦ βιβλίου.

Ἄρθρ. 3.

Μετὰ τὴν εἰς τὸ βιβλίον καταχώρησιν τῶν ζώων ἑκάστου Δημότου, ὑπογράφεται εἰς τὸ βιβλίον ὁ διακάτοχος, ἢ εἰς τῆς ἐμπιστοσύνης του συνδημότης, ἐὰν ἦναι ἀγράμματος. Ὁ δὲ Δήμαρχος δίδει ἀπαράλλακτον ἀντίτυπον εἰς τὸν διακάτοχον τῶν ζώων εἰς ἁπλοῦν χάρτην, ὑπογεγραμμένον παρ' αὐτοῦ καὶ ἐσφραγισμένον μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ Δημαρχείου.

Ἄρθρ. 4.

Τελειωθείσης τῆς καταγραφῆς τῶν ζώων ἑκάστου χωρίου, καταστρώνει ὁ Δήμαρχος γενικὸν ὀνοματικὸν κατάλογον αὐτοῦ, μὲ τὸ κατ' εἶδος ὁλικὸν ποσὸν τῶν ζώων ἑκάστου, ὅστις μένει τοιχοκολλημένος τριάκοντα ἡμέρας ἔξωθεν τῆς θύρας τοῦ Δημοτικοῦ καταστήματος τοῦ χωρίου πρὸς γνῶσιν ὅλων τῶν δημοτῶν.

Ἄρθρ. 5.

Μετὰ τὴν εἰς τὸ βιβλίον καταγραφὴν ὅλων τῶν ζώων ἑκάστου Δήμου, οὔτινος ψοφήσει ζῶον, ἢ ζῶα, ἀναφέρει τοῦτο εἰς τὸν Δήμαρχον καὶ σημειοῦνται εἰς τὸ ἀνῆκον περιθώριον τοῦ βιβλίου, καθὼς καὶ εἰς τὸ εὑρισκόμενον ἀντίτυπον εἰς χεῖρας τοῦ διακατόχου. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ὅταν διακάτοχός τις πωλήσῃ ζῶον, ἢ ζῶα, εἰς ἄλλον· τὸ δὲ ὄνομα τοῦ νέου ἀγοραστοῦ, μὲ τὸ ποσὸν τῶν ἀποκτηθέντων ζώων, σημειοῦται εἰς τὴν ἀκόλουθον σειρὰν τοῦ βιβλίου.

Ἄρθρ. 6.

Μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, ὅστις θέλει νὰ περιέλθῃ μὲ ζῶον, ἢ ζῶα, ἀπὸ Δῆμον εἰς Δῆμον ἐντὸς τῆς Ἐπαρχίας του, ὑποχρεοῦται νὰ ἦναι ἐφοδιασμένος μὲ ἔγγραφον τοῦ Δημάρχου ἢ Παρέδρου τοῦ χωρίου του, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἦναι σημειωμένον τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν ζώων του, τὰ ὁποῖα φέρει μεθ' ἑαυτοῦ. Ἐὰν δὲ θέλῃ νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλην Ἐπαρχίαν, εἶναι ὑπόχρεος νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ ἔγγραφον τοῦ Δημάρχου του.

Ἄρθρ. 7.

Αἱ Τελωνιακαὶ ἀρχαὶ ἐμποδίζουν τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν ζώων, περὶ ὧν δὲν ἐπαρουσιάσθησαν τὰ τῆς κατοχῆς ἔγγραφα καὶ τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐφοδιαστικὸν τοῦ Δημάρχου.

Ἄρθρ. 8.

Οἱ εἰσάγοντες ἀπὸ ξένην ἐπικράτειαν ἵππους, ἡμιόνους, ὄνους ἢ ἀροτῆρας βόας, ὀφείλουν νὰ τοὺς παρουσιάσουν εἰς τὴν πρώτην Τελωνιακὴν ἀρχὴν διὰ νὰ λάβωσι παρ' αὐτῆς τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. πρώτου τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 9.

Ὁ παραβάτης τῶν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ διατάξεων τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον 10 μέχρι 30 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 10.

Τὰ ζῶα, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ διακάτοχος αὐτῶν δὲν εἶναι ἐφοδιασμένος μὲ τὰ ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ ἔγγραφα τῆς κατοχῆς, συλλαμβάνονται καὶ θέτονται ὑπὸ φύλαξιν, μέχρις ὅτου ἀποδειχθῇ ὁ νόμιμος αὐτῶν ἰδιοκτήτης.

Ἄρθρ. 11.

Αἱ ἐπιφορτισμέναι τὰ Ἀστυνομικὰ καὶ Ἀνακριτικὰ καθήκοντα ἀρχαί, εἶναι ἁρμόδιαι διὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν προκειμένων παραβάσεων, αἵτινες ὀφείλουν νὰ συντάττουν ἔκθεσιν, περιλαμβάνουσαν τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ διακατόχου τοῦ ζώου, ἢ ζώων, καὶ νὰ πέμπωσιν ἀμέσως αὐτὴν πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν εἶναι κάτοικος ὁ παραβάτης, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν καταδίωξιν.

Ἄρθρ. 12.

Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται μὲ τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 πρόστιμον.

Ἄρθρ. 13.

Ὁ καταμηνύσας, ἢ ὁ καταδείξας μὲ ἀποτέλεσμα ζωοκλέπτην, ἢ ζωοσφαγέα, λαμβάνει ἀμοιβὴν δραχ. 30 δι' ἕκαστον ζώων τοῦ μνησθέντος εἴδους, ἥτις θέλει εἰσθαι εἰς βάρος τῆς περιουσίας τοῦ ζωοκλέπτου, ἢ ζωοσφαγέως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ὀκτωβρίου 1845.

Τάτζης Μαγγίνας.

Ὑποστηριζομένης τῆς τροπολογίας ταύτης καὶ παρ' ἑτέρου Γερουσιαστοῦ, ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις. Ἄρχεται δὲ αὐτὴ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου.

Παρατηροῦν τινες, ὅτι διὰ τῆς προτεινομένης τροπολογίας τοῦ πρώτου ἄρθρου θέλει νομιμοποιηθῇ ἡ κλοπὴ τῶν ζώων, καταγραφομένων τῶν κλοπιμαίων καὶ πιστοποιουμένης τῆς κατοχῆς των ὡς νομίμου. Ὅτι ὑπάρχουν μέν τινες δυσκολίαι, ἀλλ' οὐχὶ τόσαι, ὅσας ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, καθότι εἰς πᾶς μόνος ἐλαύνει ὁλόκληρον ἀγέλην εἰς προσδιορισμένον μέρος πλησίον τῆς διαμονῆς τοῦ Δημάρχου. Ὅτι οὐδεὶς Δῆμος ἔχει χωρίον ἀπέχον πλέον τῶν 3 καὶ 1|2 ὡρῶν. Ἐπιφέρονται πολλὰ πρακτικὰ παραδείγματα περὶ τῆς εὐκολίας τῆς μετακομίσεως τῶν ἀγελῶν. Πλὴν τούτου, λέγουσί τινες, ὅτι ἡ προτεινομένη τροπολογία ἀπαιτεῖ νὰ συντάττῃ ἕκαστος ἰδιοκτήτης ἓν μόνον κατάλογον καὶ ἀντίγραφον τούτου ἐπικυρωμένον νὰ φέρῃ

Πῶς δύναται τότε ὁ ἰδιοκτήτης νὰ διαθέσῃ ἓν ἐκ τῶν ζώων του; Ἂν ἀπέχῃ ἀπὸ τὸν Δῆμόν του, πῶς θέλει δηλώσει τὸν θάνατόν του ἢ τὴν ἀπαλλοτρίωσίν του;

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης λέγει, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου δὲν εἶναι νὰ ἐξελεγθῇ ἡ νομιμότης τῆς ἰδιοκτησίας ἑκάστου, μήτε ἡ παραχώρησις διπλοτύπου εἰς τὸν αἰτοῦντα τοῦτο δύναται νὰ συνεπιφέρῃ τίτλον κυριότητος ἐπὶ ἀλλοτρίου, καλῇ τῇ πίστει κατεχομένου, ζώου, ἀλλὰ κυρίως προνοεῖται ἐξασφάλισις δι' ἀστυνομικοῦ μέτρου τῆς ἰδιοκτησίας τῶν πολιτῶν, εἰς τὴν ὁποίαν μόνος ὁ πολίτης ἔχει συμφέρον, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ δύναται δικαστικῶς νὰ διεκδικήσῃ ὁ τυχὸν ἔχων δικαίωμα. Τούτου ἕνεκεν ἐκτιμῶν τὰς εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρ. τῆς προτεινομένης τροπολογίας περιεχομένας εὐκολίας πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου παραδέχεται αὐτό, ἀναγνωρίζων τὰς διατάξεις τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιβαρυντικὰς καὶ δυσκολοεκτελέστους.

Διατεινομένων δέ τινων ὑπὲρ τῶν διατάξεων τοῦ Νομοσχεδίου, παρετηρήθη, ὅτι οὐδεὶς δύναται τοῦτο νὰ πράξῃ ἀνακαλεσθείσης τῆς προτάσεως παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀνίσως ὁ διατεινόμενος αὐτὸς τὴν ἀνακληθεῖσαν πρότασιν δὲν εἰσαξῃ ὡς ἰδικήν του.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν προτείνει ὑποτροπολογίαν τοῦ πρώτου ἄρθρου, δι' ἧς ὁ διδόμενος κατάλογος παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ φέρῃ τὴν κύρωσιν τοῦ Παρέδρου τοῦ χωρίου, ὡς καλλίτερον γιγνώσκοντος τὴν ἰδιοκτησίαν ἑκάστου καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ ἑκάστου ζώου.

Ἐπαναλαμβάνει ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἐξακριβώσεως τῆς νομίμου, ἢ μὴ, ἰδιοκτησίας ἑκάστου. Ὅτι ὡς πρὸς τὰ χαρακτηριστικὰ ἕκαστος ἔχει συμφέρον νὰ περιγράψῃ ταῦτα ἀκριβῶς. Ἐνταῦθα πρόκειται μόνον νὰ ἐφοδιασθῶσιν ὅλα τὰ ζῶα μὲ εἶδός τι διαβατηρίου.

Εἰς τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ ἄρθρου τούτου, παρατηρεῖ τις, ὅτι ἡ φράσις, *ἅμα ταῦτα παύσωσι τοῦ θηλάζειν*, δὲν προσδιορίζει ἀκριβῶς μίαν ἐποχὴν, δι' ἣν προτείνει νὰ τεθῇ, *ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς, ἀφοῦ παύσωσι κτλ.* καὶ ὅτι ἀντὶ τῆς λέξεως, *σημείωσις*, εἰς τὸν πρῶτον παράγραφον νὰ τεθῇ ἡ λέξις, *περιγραφή*.

Ἡ Γερουσία ἀπεδέχθη τὰς παρατηρήσεις ταύτας. Ἐνταῦθα παρετηρήθη, ὅτι ἡ τροπολογία δὲν ἐμπεριέχει ποινικὴν διάταξιν κατὰ τοῦ παραβάτου τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, δι' ἣν προτείνεται νὰ προστεθῇ ἡ εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ὑπάρχουσα.

Ὧδε δέ τινες παρατηροῦσι, ὅτι τὰ πρόστιμα ταῦτα πρέπει νὰ δίδωνται εἰς τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον, δι' ὃ προτείνουν νὰ σημειωθῇ τοῦτο εἰς τὸν Νόμον.

Ἀντιπαρατηροῦσί τινες, ὅτι τοῦτο εἶναι περιττὸν, διότι ὅλα τὰ ἐκ τῶν πταισμάτων πρόστιμα, δυνάμει γενικοῦ Νόμου, δίδονται εἰς τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον.

Ἄλλοι ζητοῦν νὰ προσδιορισθῇ τὸ πρόστιμον ἀπὸ 10—30 δραχμῶν. Ἀντιτεινόντων ἄλλων, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι πολλοὶ πλούσιοι ἀπειθοῦντες πρέπει νὰ ὑποστῶσι βαρυτέραν ποινήν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης καὶ μέλη τινα τῆς Γερουσίας, ἀνθίστανται κατὰ τῆς ἀρχῆς ταύτης, λέγοντες, ὅτι ἡ ἐπιμέτρησις τῆς ποινῆς δὲν γίνεται κατὰ τὰ πρόσωπα, ἀλλ' ἀναλόγως τῶν συνοδευόντων τὸ πταῖσμα περιστατικῶν, καὶ θεωροῦσι δίκαιον νὰ ἀφεθῇ εἰς τὸν πταισματοδίκην στάδιον εὐρύτερον εἰς τὴν ἀναλογίαν ταύτην, ὑποστηρίζοντες τὴν περὶ τούτου διάταξιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως παραδέχεται τὸ πρῶτον ἄρθρον, διορθωθὲν ὡς ἐφεξῆς.

Ἄρθρ. 1.

Ἕκαστος κάτοχος ἵππων, ἡμιόνων, ὄνων καὶ ἀροτήρων βοῶν, ὀφείλει ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου τοῦ Δήμου του καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν σημείωσιν ὅλων τῶν τοιούτων ζώων του, μὲ ὅσην ἐνδέχεται ἀκριβῆ περιγραφὴν τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτηριστικῶν ἑκάστου ζώου, ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ὅσοι δὲ κατέχουν θηλάζοντα ζῶα, χρεωστοῦν νὰ δώσουν τὴν σημείωσιν καὶ περιγραφὴν αὐτῶν, ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς, ἀφοῦ ταῦτα παύσωσι τοῦ θηλάζειν.

Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον 10—50 δραχμῶν.

Περὶ δὲ τοῦ προστίμου ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἄρθρον εἰς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, περὶ τὸ τέλος, ἀποδίδον ὅλα τὰ ἐνταῦθα ἀναφερόμενα πρόστιμα εἰς ὄφελος τῶν Δημοτικῶν Ταμείων.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐνισταμένων δέ τινων εἰς τὸ νὰ γράφωνται διπλότυπα

δι' ἕκαστον ζῶον, παρατηροῦσι τινες, ὅτι ἄλλως θέλουν δυσκολευθῇ οἱ πολῖται καὶ εἰς τὰ συναλλάγματά των καὶ εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ζώου χωριστά.

Ἐπὶ τοῦ 5. ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου τούτου παρετηρήθη, ὅτι προκύπτει, ὡς ἐκ τοῦ λεκτικοῦ του, ἀμφιβολία, μήπως ἡ Δημαρχὴ, ἐπὶ τῇ προφάσει διαταγμοῦ, ἀποποιηθῇ εἰς τινα τὸ διπλότυπον.

Διὰ τοῦτο ἐνεκρίθη μετὰ τὰς λέξεις, *ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ δύναται*, νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις, *μετὰ ταῦτα*, ὥστε νὰ ἐννοῆται, ὅτι ὁ Δήμαρχος χρεωστεῖ ἀμέσως νὰ δώσῃ τὰ ζητούμενα διπλότυπα, ἄνευ οὐδεμιᾶς προφάσεως.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως παραδέχεται τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, μὲ μόνην τὴν προσθήκην τῶν λέξεων, *μετὰ ταῦτα*, μετὰ τὰς λέξεις, *ἡ Δημοτικὴ ἀρχὴ δύναται*.

Ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου παρατηροῦσι τινες, ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τούτου θέλομεν δώσει χαρακτῆρα φορολογικοῦ Νόμου εἰς τὸν παρόντα, καὶ θέλουν προκύψει γογγυσμοί, ἀφοῦ ἕκαστος πολίτης ἐπλήρωσεν ἤδη τὸν ἐπὶ τῶν ζώων νενομισμένον φόρον, καὶ πολλοί, διὰ ν' ἀποφύγωσι τὴν πληρωμὴν ταύτην, δὲν θέλουν σημειώσει τὰ ζῶά των. Ὅτι εἶναι ἄγνωστον τὸ ὑποτιθέμενον ἔξοδον τῶν δήμων, καὶ ἐντοσούτῳ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καθιεροῦται φορολογία 80 καὶ ἐπέκεινα χιλιάδων δραχμῶν, ἂν ὑποτεθῶσιν, ὅτι τὰ μέλλοντα νὰ καταγραφῶσι ζῶα εἶναι μόνον 200 χιλιάδες. Φρονοῦσι διὰ τοῦτο, καθόσον μάλιστα ἔλλειψεν ἡ ὑποχρέωσις τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ νὰ περιοδεύσῃ διὰ τὴν καταγραφὴν, ἀφ' ἑτέρου δὲ, καθότι οἱ δῆμοι θέλουν ἀπολαμβάνει τόσα πρόστιμα, νὰ ἐκλείψῃ ὅλως διόλου ὁ φόρος οὗτος, καὶ οἱ δῆμοι εἰς τοὺς προϋπολογισμούς των νὰ προσθέσωσι τὸ περὶ τὰ διπλότυπα ταῦτα ἔξοδόν των. Ἐπὶ τέλους, ἂν τοῦτο θεωρηθῇ ἀκατόρθωτον, προτιμώτερον, λέγουσί τινες, νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὸ ἔξοδον τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, ἥτις ἔχει συμφέρον εἰς τὴν κατάπαυσιν τῆς ζωοκλοπῆς, ὡς καταστασθείσης, ὡς παρετηρήθη ἀπὸ διαφόρους, πολλάκις ἡ ἀρχὴ τῆς ληστείας.

Ἀντιτείνουσιν ἄλλοι λέγοντες, ὅτι τὸ ἔξοδον ἑκάστου δήμου δὲν θέλει περιορισθῇ εἰς μόνα τὰ διπλότυπα, ἀλλὰ θέλουν χρεισθῇ καὶ ἰδιαίτεροι ὑπάλληλοι διὰ νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν συρρεόντων πρὸς τοῦτο πολι-

τῶν. Ὅτι εἶναι ἄδικον νὰ ὑποστῇ ἕκαστος δημότης τὸ γενόμενον ἔξοδον, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν κατόχων ζώων διὰ τοῦ διπλοτύπου, ἐξασφαλίζοντος τὴν ἰδιοκτησίαν των, καθὼς ἤθελεν εἶσθαι ἄδικον, ἂν ὅλοι οἱ δημόται ἤθελον ὑποχρεωθῇ νὰ πληρώνωσι τὰ διαβατήρια, τὰ ὁποῖα εἰς τινας μόνον χρησιμεύουσι. Ὅτι τὰ τέλεια φορολογικὰ συστήματα εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα κατ' ἀναλογίαν τῆς περιουσίας καὶ ὠφελείας ἑκάστου εἰσπράττουσι τοὺς φόρους, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνωσι γενικῶς καὶ ἐξίσου ὅλους, μολονότι ἡ προτεινομένη πληρωμὴ τῶν 20, ἢ 10 λεπτῶν, δὲν πρέπει νὰ ὑποτεθῇ φόρος, ἀλλ' ἀποζημίωσις ἐξόδων πραγματικῶν τοῦ δήμου. Ὁ Νομοθέτης πρέπει νὰ θεωρήσῃ μόνον, ἂν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ψηφίζει, εἶναι δίκαιον, ἢ ὄχι. Ἀλλ' ἂν θέλουν γογγύσει τινὲς, τοῦτο δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀναχαιτήσῃ ἀπὸ τὰς ἀποφάσεις του, πολλῷ μᾶλλον νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἐπιβαρύνῃ ἄλλους μὲ ἔξοδον, γενόμενον πρὸς ἄλλων ὠφέλειαν. Πολλοὶ δῆμοι ὑστεροῦνται ὁλοτελῶς αὐτῆς τῆς γραφικῆς ὕλης καὶ αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ θέλουν φέρει προσκόμματα εἰς τὴν καταγραφὴν τῶν ζώων.

Προτείνουσιν ἄλλοι τὴν ἐλάττωσιν τοῦ φόρου εἰς 5 λεπτὰ μόνον.

Μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς προστίθησιν, ὅτι αὐτὴ, ὅταν ἐπρότεινε νὰ περιορισθῇ ἡ πληρωμὴ εἰς 10 λεπτὰ, ὑπελόγισε τὰ ἔξοδα τῶν Δήμων, καὶ εὗρεν, ὅτι εἰς ἕκαστον δῆμον διὰ τὴν γραφικὴν ὕλην θέλουν χρεισθῇ 60 δραχμαὶ τουλάχιστον. Ὅτι τὰ πρόστιμα, ναὶ μὲν θέλουν δοθῇ εἰς τοὺς δήμους, ἀλλ' εἶναι τυχαῖα, καὶ ἄγνωστον εἶναι ἂν θέλουν ὑπάρχῃ εἰς κάθε δῆμον. Δι' ὅλα ταῦτα φρονεῖ νὰ προσδιορισθῇ τουλάχιστον ἡ πληρωμὴ 5 λεπτῶν, καὶ διὰ τῆς ἀσημάντου ταύτης πληρωμῆς ἕκαστος θέλει πεισθῇ, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ νέου φόρου.

Ὑπολογίζει ἕτερος, ὅτι, ἂν ὑπάρχουσι καταγραφησόμενα 200 χιλ. ζῶα, π.χ. 5 λεπτὰ, θέλουν φέρει τὸ ποσὸν δραχ. 10,000. Διανεμόμεναι αὗται εἰς 270 δήμους, θέλουν ἀναλογισθῇ εἰς ἕκαστον 34 περίπου δραχμαί. Τί εἶναι συμφερώτερον, νὰ δαπανήσῃ 34 δραχμὰς ἕκαστος, ἢ, διὰ τὴν παραμικρὰν ταύτην ποσότητα, νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι νέος φόρος ἐπιβάλλεται;

Ψηφοφορίας ἐπὶ τέλους γενομένης, ἀπεφάσισεν ἡ Γερουσία νὰ μὴ πληρώνεται τίποτε διὰ τὸ διπλότυπον, καὶ ἑπομένως ἐξηλείφθη τὸ 3 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τινός, ἂν δι' ἕκαστον ζῶον χωριστὰ θέλει δίδεται ἓν διπλότυπον, ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη καταφατικῶς.

Ἐνταῦθα ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν τοῦ Νομοσχεδίου, Γερουσιαστής, παρατηρεῖ, ὅτι ἦτο κατάλληλον ν' ἀντικατασταθῇ τὸ εἰς τὴν τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου 4, ἔχον ὡς ἑξῆς:

« Τελειωθείσης τῆς καταγραφῆς τῶν ζώων ἑκάστου χωρίου, καταστρώνει ὁ Δήμαρχος γενικὸν ὀνομαστικὸν κατάλογον αὐτοῦ μὲ τὸ κατ' εἶδος ὁλικὸν ποσὸν τῶν ζώων ἑκάστου, ὅστις μένει τοιχοκολλημένος τριάκοντα ἡμέρας ἔξωθεν τῆς θύρας τοῦ Δημοτ. καταστήματος τοῦ χωρίου, πρὸς γνῶσιν ὅλων τῶν δημοτῶν. »

Τοιουτοτρόπως, λέγει, θέλουν πληρωθῇ αἱ καταχρήσεις, τὰς ὁποίας πολλοὶ φοβοῦνται, μήπως ἡ παραληρθῶσι ζῶα ἀπὸ τὴν καταγραφὴν, ἢ καταγραφῶσι ξένα καὶ ὑποθετικὰ μὲ δόλιον σκοπὸν κλπ.

Παρετηρήθη, ὅτι ἀρχοῦ ἡ Γερουσία παραδέχθη τὴν ἀρχὴν, ὅτι ὁ νόμος οὗτος οὐδένα σκοπὸν προτίθεται ἐξακριβώσεως τῆς νομιμότητος τῆς κατοχῆς, συμφέρον ἔχει κυρίως ὁ κάτοχος αὐτὸς νὰ καταγράψῃ τὸ ζῶον του. Ἑπομένως εἶναι ὅλως διόλου περιττὴ τοιαύτη διάταξις, ἥτις θέλει ἐπιφέρει δυσκολίας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου.

Παρατηρεῖ τις, ὅτι εἰς τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ἐπροτάθη νὰ τυπωθῶσι μάλιστα οἱ κατάλογοι οὗτοι, δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως, ὁ δὲ προτείνας ἀπαντᾷ, ὅτι ἡ πρότασίς του ἦτον οὐχὶ διὰ νὰ μάθῃ τὰ καταγραφέντα ζῶα μόνον ὁ συνδημότης τοῦ καταγράψαντος αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ ὁ κάτοικος τῆς ἀπωτέρας Ἐπαρχίας, ὅστις ὡς ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν ὁδηγούμενος δύναται ν' ἀνακαλύψῃ τὸ κλαπὲν αὐτοῦ ζῶον. Ἡ Γερουσία δὲν παραδέχεται τὴν ἀντικατάστασιν εἰς τὸ 3 ἄρθρον τῆς προταθείσης τροπολογίας.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4, ἤδη 3 ἀποκατασταθέντος, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγήσεως, αὕτη ἐγνωμοδότησε νὰ τροποποιηθῇ τὸ 2 ἐδάφιον αὐτοῦ ὡς ἑξῆς:

Οἱ παραβάται, ὅστε ἐκποιήσας καὶ ὁ ἀποκτήσας τὸ ζῶον, ἢ τὰ ζῶα, τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον 50—100 *δραχμῶν δι' ἕκαστον ζῶον*· διότι ἄλλως τὸ αὐτὸ πρόστιμον ἤθελεν ὑποτεθῇ ἀποδοτέον καὶ δι' ἓν καὶ διὰ πολλὰ ζῶα.

Ἕτεροι παρατηροῦσι, ὅτι καὶ μετὰ τὴν τροπολογίαν ταύτην τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν καθίσταται ἐντελῶς ἀκριβές. Πρέπει, προτείνουσι τινὲς, νὰ προστεθῇ, ὅτι ὁ κάτοχος δὲν θέλει γνωρισθῇ τοιοῦτος, ἀνίσως δὲν προσφέρῃ ἀποδεικτικὸν τοῦ Δημάρχου, ἢ τοῦ πωλήσαντος αὐτῷ τὸ ζῶον. Ἕτεροι, ὅτι πρέπει νὰ προστεθῇ: νὰ παραδίδῃ ὁ πωλητὴς εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὸ ἔγγραφον. Ἄλλος λέγει, ὅτι ἡ φράσις, *εἶναι ἀπηγορευμένη ἡ ἀπόκτησις*, δὲν εἶναι νομικὴ, διότι ἡ ἀπόκτησις γίνεται μὲν, ἀλλ' ὁ ἀποκτῶν, ἄνευ τῶν διαγραφομένων διατυπώσεων, ὑπόκειται εἰς μίαν ποινήν.

Ἄλλοι παρατηροῦσιν, ὅτι, καθόσον ἀφορᾷ τὴν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν τροπολογίαν, εἶναι αὕτη περιττὴ, καθότι, ἐπειδὴ ἕκαστον ζῶον πρέπει νὰ φέρῃ ἓν διπλότυπον, δι' ὅσα ζῶα φωραθῶσι, μὴν ἔχοντα τὸ τοιοῦτον, θέλει ἐπιβληθῇ τὸ πρόστιμον, καὶ οὐχὶ ποτὲ ἓν πρόστιμον μόνον δι' ὅσα ζῶα ἄνευ διπλοτύπου εὑρεθῶσι πωληθέντα ἢ ἀποκτηθέντα. Τέλος δὲν εὑρίσκει, ὅτι συνᾴδει μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοσχεδίου, νὰ τιμωρῆται ὁ ἐκποιήσας τὸ ζῶον, ἀλλ' ὁ κάτοχος, ὅστις εὑρίσκεται ἔχων τὸ ζῶον ἄνευ διπλοτύπου, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον κυρίως ἀπαγορεύουσι τὴν ἀπόκτησιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου. Πλὴν τοῦ, ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ γενικὴ ἀρχὴ τοῦ Νόμου, θέλει προκύψει σύγχυσις καὶ δυσκολία διὰ νὰ ἀνακαλυφθῶσιν ἀμφότερα, ἢ καὶ χειρότερα δύνανται νὰ συμβῶσι, διότι ἀγοράσας τις ἓν ζῶον μὲ διπλότυπον ἀπό τινα, καὶ μετὰ ταῦτα κλέψας ἓν ἄλλο, δύναται νὰ συκοφαντήσῃ τὸν πωλητὴν τοῦ πρώτου ζώου, διὰ νὰ διαμοιράσῃ μὲ αὐτὸν τὴν ποινὴν καὶ νὰ καλύψῃ καὶ τὴν κλοπὴν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν.

Ἀντιτείνει ἕτερος εἰς αὐτὰ, ὅτι ἡ ὕπαρξις σώματος ἐγκλήματος εἰς χεῖράς τινος δὲν ἐπιφέρει τὴν τιμώρησιν τοῦ ἀθώου κατόχου, καὶ τὴν ἀθώωσιν τοῦ πράξαντος τὸ ἔγκλημα, διὸ καὶ ὁ κάτοχος παραβάτης τοῦ Νόμου πρέπει νὰ τιμωρηθῇ, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐκποιήσας τὸ ζῶον, χωρὶς νὰ δώσῃ διπλότυπον.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως παραδέχεται τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἑρεξῆς τροποποιηθέν:

Ἄρθρ. 3.

Μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, ἀπαγορεύεται ν' ἀποκτήσῃ τις, καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον, ἵππον, ἡμίονον, ὄνον ἢ ἀροτῆρα βόα, ἐὰν ὁ κάτοχος αὐτοῦ δὲν ἔχῃ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς κατοχῆς.

Οἱ παραβάται, ὅ τε ἐκποιήσας καὶ ὁ ἀποκτήσας τὸ ζῶον, ἢ τὰ ζῶα, τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον 50—100 δραχμῶν, δι' ἕκαστον ζῶον ἑκάτερος.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Νομοσχεδίου, μεταβληθὲν εἰς 4, μὲ μόνην τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως, *ὁριοθεῖσαν*, ἀντὶ, *προσδιορισθεῖσαν*, τὴν προσθήκην τῶν λέξεων, *καὶ ἀροτῆρα βόα*, μετὰ τὰς λέξεις, *ἡμίονον, ὄνον*, καὶ τὴν προσθήκην τῶν λεξεων, *δι' ἕκαστον ζῶον*, εἰς τὸ τέλος τοῦ β'. ἐδαφίου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἡ ἐξαίρεσις τῶν φορτωμένων ζώων ματαιοῖ ὅλως διόλου τὸν σκοπὸν τοῦ Νομοσχεδίου, καθότι ὁ ζωοκλέπτης εὐκόλως δύναται νὰ φορτώσῃ τὰ κλαπέντα ζῶα καὶ οὕτως νὰ τὰ ἐξάξῃ.

Ἀντιτείνει τις λέγων, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοθέτου ἦτο νὰ μὴ φανῇ τοσοῦτον αὐστηρὸς, ὥστε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν δίοδον εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες, ὡς πολῖται Ἕλληνες καὶ δημόται, ἤθελον παρέχει ἀρκετὴν ἐγγύησιν, ἁπλῶς σημειούμενοι, ὅτι θέλουν δικαιολογήσει ἐπομένως τὴν κατοχὴν των ἢ ἐπιστρέφοντες θέλουν ὑποστῇ τὴν νενομισμένην ποινήν.

Ἡ Γερουσία δὲν παραδέχεται τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην, ἐπὶ τῇ παρατηρήσει ἄλλων εἰπόντων, ὅτι τοῦτο εἶναι κυρίως τὸ μέσον τῆς ὑπεκφυγῆς τῶν ζωοκλεπτῶν, οἵτινες ἅπαντες εἶναι μολαταῦτα Ἕλληνες καὶ κάτοικοι τῶν Δήμων τοῦ Βασιλείου. Ἐπομένως παραδεχομένη τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ἄρθρον 6, μεταβληθὲν εἰς 5, παραδέχεται μόνον μέχρι τῶν λέξεων, *δὲν ἐπαρουσιάσθησαν τὰ τῆς κατοχῆς ἔγγραφα*.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 7 ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἔκρινεν αὕτη περιττὰς τὰς λέξεις, *τὴν Χωροφυλακὴν καὶ τοὺς ἰδίως ἐπιτετραμμένους τὴν καταδίωξιν τῆς ζωοκλοπῆς*, καθότι εἰς τὰς λέξεις, *ἀναχριτικὰς ἀρχὰς*, ἐμπεριλαμβάνεται τὸ ὅλον. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι καλὸν ἦτον, ὄχι μόνον ὁ ἀπὸ Δήμου εἰς Δῆμον μεταβαίνων, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐντὸς τοῦ Δήμου του περιερχόμενος ὀφείλει νὰ φέρῃ τὸ διπλότυπον, διότι ἄλλως δὲν θέλει ποτὲ φωραθῇ τις ὡς ζωοκλοπήσας, δικαιολογούμενος, ὅτι εἶναι δημότης τοῦ δήμου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρέθη ἄνευ διπλοτύπου·

θεωρεῖ δὲ καὶ πάντῃ περιττὰς τὰς λέξεις, τόσον κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, καθὼς καὶ ἐντὸς τοῦ Δήμου του, ὅταν ἀντὶ ἀπὸ Δῆμον εἰς Δῆμον τεθῇ ἡ φράσις, *εἴτε ἐντὸς, εἴτε ἐκτὸς τοῦ Δήμου του*.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰς παρατηρήσεις ταύτας.

Ἐπὶ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου τούτου, κανονίζοντος τὸ πρόστιμον ἀπὸ 5—20 δραχμὰς, ὡς πρόστιμον ἀμελείας, τὸ θεωροῦσι παρακολὺ βαρὺ καὶ γνωμοδοτοῦσι νὰ προσδιορισθῇ ἀπὸ δραχ. 1—5.

Προτείνουσί τινες τὴν ἀμφιβολίαν, ἂν ὁ νόμος ἐννοῇ, ὅτι, καὶ τοι ἔχων τις τὸ διπλότυπον, ἀλλὰ λησμονήσας καὶ παρουσιάζων αὐτὸ μετὰ ταῦτα εἰς τὸν πταισματοδίκην, ὑπόκειται εἰς πρόστιμον.

Ἑρμηνευόντων τινῶν τὸν Νόμον, ὅτι ἐννοεῖ, ὅτι τὸ πρόστιμον θέλει πληρώνεσθαι πάντοτε, ἂν καὶ μετὰ ταῦτα προσάξῃ τις τὸ διπλότυπον, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀντιτείνει, λέγων, ὅτι τὸ πρόστιμον τοῦτο ἐτέθη μόνον διὰ νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς ἀποκτῶντας μετὰ τὴν προθεσμίαν τῶν τριῶν μηνῶν ζῶα, νὰ συμμορφοῦνται μὲ τὸν Νόμον, ζητοῦντες τὰ διπλότυπά των.

Ἀντιπαρατηροῦσιν ἄλλοι, ὅτι τοῦτο πουθενὰ ἐπεβλέπει τὸ γ'. ἐδάφιον τοῦ πρώτου ἄρθρου, καὶ τὸ ε'. τοῦ τρίτου, ἀλλ' ὅτι ἐνταῦθα ἐννοεῖ ὁ Νομοθέτης, καθὼς εἰς τὸν περὶ ὁπλοφορίας Νόμον, νὰ παρουσιάζεται ἀμέσως τὸ διπλότυπον, διότι ἄλλως ὁ μὴ φέρων τὸ τοιοῦτον ὑπόκειται εἰς τὰς συνεπείας τοῦ ἄρθρου 8.

Ἄλλοι θεωροῦσι, ὅτι περιστάσεις πολλαὶ δύνανται νὰ τύχωσι δικαιολογοῦσαι μίαν ἁπλῆν λήθην ἢ ἀμέλειαν, διὸ φρονοῦσιν, ὅτι ἀντὶ νὰ τεθῇ ἡ διάταξις αὕτη, ἔπρεπε νὰ ἀρκέσῃ ἡ παρεμπόδισις τῆς πορείας, μεχρισότου ὁ ἐνιστάμενος, ὅτι ἔχει τὸ διπλότυπον, ὑπάγῃ καὶ τὸ φέρῃ.

Κρατουμένου τοιουτοτρόπως τοῦ ζώου παρὰ τῶν ἐπιτεταμμένων φυλάκων, ἀρκετὴ εἶναι ἡ ποινὴ τοῦ παρεμποδιζομένου ἀπὸ τὴν πορείαν του, καὶ χρεωστοῦντος νὰ ἐπανέλθῃ πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ διπλοτύπου, ἄλλως, ἂν τὸ ζῶον εἶναι κλοπιμαῖον, πάλιν μένει τοῦτο εἰς χεῖρας τῆς ἀρχῆς, ἥτις τιμωρεῖ ἐπομένως τὸν κλέπτην, καὶ ἀποδίδει τὸ ζῶον εἰς τὸν κύριόν του.

Ὅτι ὁ Νόμος οὗτος ἄλλως θέλει ἀποκατασταθῇ δυσφόρητος, καὶ τὸ κακὸν ἔτι μεγαλήτερον τῆς ζωοκλοπῆς, ἕνεκεν τῶν προστίμων καὶ τῆς ἀπασχολήσεως, τὴν ὁποίαν θέλει ὑποστῇ ἕκαστος, ὅστις συλλαμβανόμενος ἄνευ διπλοτύπου, ἀφοῦ τὸ φέρει χρεωστεῖ νὰ περιμένῃ καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ πταισματοδικείου, διὰ νὰ παραλάβῃ τὸ ζῶόν του.

Ἕτεροι ἀντιπαρατηροῦσιν, ὅτι ἂν δοθῇ εἰς τοὺς φύλακας τοιαύτη ἁρμοδιότης ποῦ νὰ ἐπιστρέφωσι τὸ ζῶον, ἅμα ἐπανελθών τις, φέρῃ τὸ διπλότυπον, χωρὶς οὗτος νὰ ὑπόκειται εἰς ἄλλην ποινήν, ἕνεκεν τῆς ἀμελείας του, θέλουν συμβῇ πολλαὶ καταχρήσεις ἐκ μέρους αὐτῶν τῶν φυλάκων, τὰς ὁποίας οὐδεὶς θέλει δυνηθῇ ν' ἀνακαλύψῃ, διότι εἰς αὐτοὺς ἐναπόκειται νὰ ἐπιστρέψωσι τὸ συλληφθὲν ζῶον. Πλὴν τούτου, τινές, δι' ἁπλῆν ἐθελοκακίαν, ἢ ἀντίδρασιν, πολλάκις δὲν θέλουν παρουσιάσει ἀμέσως τὸ διπλότυπον, ὅταν ἦναι βέβαιοι, ὅτι παρουσιάζοντές το μετέπειτα, θέλουν ἀπαλλαχθῇ πάσης ποινῆς.

Συμφέρον μάλιστα εἶναι, προσθέτουν τινες, ἅμα εὑρεθῇ τις ἄνευ διπλοτύπου νὰ ἐμποδίζεται καὶ ὁ ἴδιος μεχρισότου παρουσιασθῇ εἰς τὸν πταισματοδίκην, διότι ἄλλως, ἂν ἦναι κλέπτης, δὲν θέλει παρουσιασθῇ πλέον.

Εἰς τοῦτο ἀπαντῶσιν ἄλλοι, ὅτι τοῦτο δὲν δύναται νὰ γίνῃ, διότι ὁ φύλαξ μόνον νὰ κρατήσῃ δύναται τὸ ζῶον, καὶ νὰ συντάξῃ τὴν ἔκθεσίν του.

Ὁ Κ. Πρόεδρος θέτει τὸ ζήτημα, ἂν ἡ Γερουσία δέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ προστίμου, ἐν περιπτώσει ἁπλῆς ἀμελείας, ἢ τὴν ἀρχὴν τῆς παρεμποδίσεως μόνον τῆς πορείας τοῦ εὑρισκομένου χωρὶς ἀποδεικτικὸν ζώου, μεχρισότου ὁ μὴ ἔχων τὸ διπλότυπον παρουσιάσει αὐτό, διὰ τῆς ἐξῆς τροπολογίας. *Ἐμποδίζεται τῆς περαιτέρω πορείας του, κρατουμένου τοῦ ζώου, ἕως οὗ παρουσιασθῇ τὸ ἀπαιτούμενον ἀποδεικτικόν.*

Καὶ ψηφοφορίας γενομένης, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν.

Ἑπομένως τὸ ἄρθρον 7, μεταβληθὲν εἰς 6, ἔχει ὡς ἑρεξῆς:

Ἄρθρ. 6.

Ἕκαστος κάτοχος ζώου, μεταβαίνων, εἴτε ἐντὸς, εἴτε ἐκτὸς τοῦ Δήμου του, μὲ τὸ ζῶόν του, ἐφείλει νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς, καὶ νὰ παρουσιάζῃ αὐτὸ εἰς τὰς ἐπιφορτισμένας ἀστυνομικὰς, ἢ ἀνακριτικὰ καθήκοντα, ἀρχάς.

Ἐὰν δὲ ὁ κάτοχος τοῦ ζώου δὲν δυνηθῇ νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς, ἐμποδίζεται τῆς περαιτέρω πορείας του, κρατουμένου τοῦ ζώου, ἕως οὗ παρουσιασθῇ τὸ ἀπαιτούμενον ἀποδεικτικόν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.

ΑΝΑΣΤ ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς **13** Ὀκτωβρίου **1845** ἔτους, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς Νομοσχεδίου.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκθέτει, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ εἰς τὸ τέλος τοῦ 8 ἄρθρου νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις: « Τὸ δὲ ζῶον, ἢ τὰ ζῶα αὐτὰ κατάσχονται ἐντοσούτῳ ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου, ὅπου ταῦτα ἐφωράθησαν. »

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τῶν λέξεων: « Ὅτι αὐτὸς καὶ ὅσοι ἄλλοι κατεῖχον τὸ ζῶον » ἐπιβάλλεται ὑποχρέωσις εἰς τὸν κάτοχον τοῦ νὰ ἀποδείξῃ ὄχι μόνον τὴν κυριότητά του, ἀλλὰ τὴν κυριότητα ὅλων τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα κατὰ καιροὺς ἐξωμολόγησαν τὸ ζῶον, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἤθελον εἶσθαι ἐπαχθὲς καὶ ἀκατόρθωτον.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης συμφωνεῖ κατὰ τοῦτο καὶ παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τῶν λέξεων: « Δὲν ἀποδείξῃ οὗτος, ὅτι εἶναι Κύριος τοῦ ζώου » ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπὸς τῆς ἐξαιρετικῆς διατάξεως, ὑποχρεούσης τὸν κάτοχον νὰ ἀποδείξῃ τὴν κυριότητά του, ἐναντίον τῶν γενικῶν περὶ κατοχῆς

ἀρχῶν τῶν πολιτικῶν Νόμων καὶ τοῦτο ἀρκεῖ. Διὰ ταῦτα φρονεῖ, ὅτι πρέπει νὰ λείψωσιν αἱ λέξεις: «ἢ ὅτι, αὐτὸς καὶ ὅσοι ἄλλοι κατεῖχον τὸ ζῶον μετὰ τὴν εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος Νόμου προθεσμίαν ἀπέκτησαν αὐτὸ διὰ νομίμων μέσων.»

Παρατηρεῖ ἕτερος, μήπως ὁ Νομοθέτης προέθετο τοιουτοτρόπως διὰ τῆς ἐρεύνης τῶν ἀλληλοδιαδόχων κυρίων τοῦ ζώου νὰ ἀνεύρῃ τὴν κλοπήν, τὴν ὁποίαν πιθανολογεῖ ἡ ἔλλειψις τοῦ διπλοτύπου.

Ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους παραδέχεται τὴν ἐξάλειψιν τῆς φράσεως ταύτης, καθὼς καὶ τὴν παρ' ἄλλων προταθεῖσαν διόρθωσιν τῶν λέξεων: «Διὰ τὰ ὁποῖα ὁ διακάτοχος αὐτῶν», διὰ τῶν λέξεων: «τῶν ὁποίων ὁ κάτοχος» καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ἀντωνυμίας «οὗτος» μετὰ τὴν λέξιν «ἀποδείξῃ» ἐξαλειφθεισῶν τῶν λέξεων «ὁ διακάτοχος αὐτῶν.»

Μετὰ ταῦτα παρατηρεῖ τις, ὅτι διὰ νὰ ἦναι συνεπὲς τὸ ἄρθρον τοῦτο μὲ τὸ ἐπιψηφισθὲν ἄρθρον 5, πρέπει νὰ λείψωσιν αἱ λέξεις: «Αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ καὶ ἡ Χωροφυλακή», ἀντικαθιστάμεναι διὰ τῶν λεξέων: «Αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμεναι ἀρχαί.»

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀντικατάστασιν ταύτην, καθὼς καὶ τὴν διόρθωσιν τῆς λέξεως «περιλαμβάνουσαν» διὰ τῆς λέξεως «διαλαμβάνουσαν», καὶ τὴν ἐξάλειψιν τῆς προθέσεως «διὰ» ἀπὸ τὸ «διακατόχου.»

Ἐπὶ τῆς ἐκτεθείσης ἤδη ὡς παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς προτεινομένης προσθήκης εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τούτου παρετηρήθη, ὅτι ὄχι μόνον αὕτη εἶναι περιττή, διότι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τὰ ζῶα, τῶν ὁποίων δὲν παρουσιάζεται τὸ διπλότυπον, ἀμέσως κρατοῦνται, ἀλλ' ὅτι καὶ αἱ λέξεις «εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου εἶναι κάτοικος ὁ παραβάτης κτλ.» εἶναι περιττοί, καθότι αἱ Δικονομίαι διαγράφουσι τὰ περὶ ἁρμοδιότητος τῶν Εἰσαγγελέων.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρατηροῦσί τινες, ὅτι πρέπει νὰ ληφθῶσι μέτρα περὶ τῆς διατροφῆς καὶ διατηρήσεως τοῦ ζώου, καὶ νὰ προσδιορισθῇ καὶ προθεσμία.

Ἀντιπαρατηροῦσι δὲ ἄλλοι, ὅτι περὶ διατροφῆς τῶν κατεχομένων ζώων ὑπάρχουσι διατάξεις· ἡ δὲ προθεσμία δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ, διότι κατέχονται ἅμα φωραθῇ τὸ ζῶον ἄνευ διπλοτύπου, μεχρισότου τὰ δικαστήρια ἀπορρίψωσιν.

Ἡ Γερουσία παραδέχθη τὴν προταθεῖσαν ἐξάλειψιν τῶν λέξεων «εἰς τὴν περιφέρειαν κτλ.» καὶ δὲν ἐνέκρινε τὴν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς προτεινομένην προσθήκην.

Τὸ ἄρθρον 8, μεταβληθὲν εἰς 7, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. 7.

Τὰ ζῶα, τῶν ὁποίων ὁ κάτοχος δὲν ἠθέλησε δυνηθῇ νὰ παρουσιάσῃ τὰ τῆς κατοχῆς ἔγγραφα, εἴτε ἐντὸς τοῦ δήμου του, εἴτε μεταβαίνων ἀπὸ Δήμου εἰς Δήμου, εἴτε ἐξάγων αὐτὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, θεωροῦνται ὡς κλοπιμαῖα, ἐὰν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς δὲν ἀποδείξῃ οὗτος, ὅτι εἶναι κύριος τοῦ ζώου. Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμεναι ἀρχαί, αἱ ὁποῖαι ἤθελον ἀνακαλύψει τὴν προκειμένην παράβασιν, ὀφείλουν νὰ συντάττουν ἔκθεσιν, διαλαμβάνουσαν τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ κατόχου τοῦ ζώου, τὴν κατοικίαν του καὶ τὰ χαρακτηριστικά του, καὶ νὰ πέμπωσιν ἀμέσως αὐτὴν πρὸς τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα διὰ τὰ περαιτέρω.

Εἰς τὸ ἄρθρον 9 ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι αὐτὴ ἐγνωμοδότησε νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις: «παρ' αὐτῆς ἐπὶ διπλοτύπου.»

Ἐνταῦθα παρατηροῦσί τινες, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιφορτισθῇ ὁ Τελώνης μὲ ἔξοδα διπλοτύπων βιβλίων, καὶ ὅτι ταῦτα πρέπει εἰς αὐτοὺς νὰ δοθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἕτερος δὲ λέγει, ὅτι ἐπειδὴ ὑπάρχει ποινικὸς ὁρισμὸς εἰς τοὺς παραβάτας, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑπάγωνται εἰς αὐτὴν καὶ ἀλλοδαποί, οἵτινες ἤθελον ἀγνοεῖ τοιαύτην διάταξιν. Ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ὑποχρεοῦται ὁ Τελώνης νὰ εἰδοποιῇ τοὺς ἀλλοδαποὺς περὶ ταύτης, καὶ νὰ τοὺς ἐφοδιάζῃ μὲ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος διπλότυπα. Εἰς τοῦτο ἀπαντῶσι τινές, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ Τελώνου ὑπάρχει, καὶ μόνον ἐν περιπτώσει λαθρεμπορίας· δὲν θέλουν οὗτοι ἐφοδιασθῇ μὲ διπλότυπα, τότε δὲ εἶναι δίκαιον νὰ ὑποστῶσι καὶ τῆς λαθρεμπορίας καὶ τῆς παραβάσεως τοῦ παρόντος Νόμου τὰς συνεπείας.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης παρατηρεῖ, ὅτι καὶ σήμερον οἱ Τελῶναι ἐφοδιάζουσι τοὺς φέροντας ζῶα μὲ ἔγγραφα δηλοῦντα τὰ χαρακτηριστικά των, θέλουν δὲ δοθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς εἰδικαὶ περὶ τούτου ὁδηγίαι. Ἂν καὶ ὁ ἀλλοδαπὸς δὲν ὑπόχρεοῦται νὰ γνωρίζῃ τὰς τοῦ θετικοῦ δικαίου ἄλλου ἔθνους λεπτομερείας, θέλει εἰδοποιεῖται ἀπὸ τῶν Τελώνων πάντοτε.

ἐκτὸς ἂν εἰσάξῃ τὰ ζῶα λαθραίως, καὶ τότε δικαίως ὑπόκειται καὶ εἰς τὴν ποινὴν τῆς παραβάσεως τοῦ Νόμου τούτου, διὰ ταῦτα προτείνει τὴν ἐξῆς τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου, περὶ οὗ ὁ λόγος.

Ἄρθρ. 8.

Οἱ εἰσάγοντες ἐξ ἄλλης Ἐπικρατείας ἵππους, ἡμιόνους, ὄνους, ἢ ἀροτῆρας βόας, ὀφείλουν νὰ τοὺς παρουσιάσουν εἰς τὴν πρώτην τελωνιακὴν ἀρχήν, παρὰ τῆς ὁποίας λαμβάνουν εἰδικὸν ἀποδεικτικὸν τῆς παρουσιάσεως ἑκάστου αὐτῶν, ὅπερ ὀφείλει ὁ Τελώνης νὰ δίδῃ εἰς αὐτοὺς εἰς ἀπόδειξιν τῆς κατοχῆς των.

Μετὰ ταῦτα προσετέθη εἰς τὸν β'. § τοῦ ἰδίου ἄρθρου, πρὸς τὸ τέλος, ἡ φράσις, *ἐπιφυλαττομένων καὶ τῶν λοιπῶν κατ' αὐτοῦ τελωνιακῶν διατάξεων, διὰ νὰ μὴν ἤθελε καταλογίζεται εἰς τὸν παραβάτην ἡ μία μόνον αὕτη ποινὴ καὶ οὐχὶ ἀμφότεραι, κατὰ τὸ δίκαιον.*

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἀνωτέρω συντεταγμένον.

Ἐνταῦθα εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν προτείνει νὰ προστεθῇ ἄρθρον ἐνδιαλαμβάνον τὰ ἑξῆς:

«Ὁ λαβὼν τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον β'. κατοχῆς ἔγγραφον, ἅρα ψορίσῃ τὸ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενον ζῶον, χρεωστεῖ ἀμέσως νὰ ἐπιστρέψῃ τοῦτο εἰς τὸν ἁρμόδιον Δήμαρχον»· καὶ τοῦτο, διότι πολλοὶ ἑπομένως δύνανται νὰ μεταχειρισθῶσι τὰ ἀποδεικτικὰ ταῦτα, πρὸς δικαιολόγησιν κατοχῆς *κλοπιμαίων*.

Ἀντιπαρατηροῦσί τινες, ὅτι εἶναι ἀπίθανον τὸ κλοπιμαῖον νὰ εὑρεθῇ ἔχον τὰ αὐτὰ χαρακτηριστικά. Πλὴν τούτου, θεωροῦσι ἐπαχθῆ καὶ περιττὴν τοιαύτην διάταξιν, καθιστῶσαν ἔτι μᾶλλον δυσκολοεκτέλεστον τὸν Νόμον, καὶ ἄνευ ταύτης καταθλιπτικὸν, καὶ ἐναντίον τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου. Ἂν ὅμως ἡ Γερουσία τὴν παραδεχθῇ, προτείνει τότε νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις, *ψορίσῃ*, δι' ἄλλης σοβαρωτέρας, καὶ νὰ προστεθῇ καὶ ποινικὸς ὅρος, διότι ἄλλως οὐδεὶς θέλει συμμορφωθῇ μὲ ταύτην.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν προσθήκην τοῦ ἄρθρου τούτου ὡς 9, μὲ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως, *ἐκλείψῃ*, εἰς τὴν λέξιν, *ψορίσῃ*, καὶ μὲ τὴν προσθήκην τῆς ἑξῆς περιόδου.

«Ὁ παραβάτης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον 5 δραχμῶν.»

Ἐνταῦθα ἐνεκρίθη νὰ ὁρισθῇ σαφῶς, ὅτι τὰ εἰσπραττόμενα πρόστιμα θέλουν παραδίδεσθαι εἰς τὰ Δημοτικὰ Ταμεῖα.

Ἐρωτησάντων δέ τινων, κατὰ ποίαν ἀναλογίαν θέλουν διδεσθαι εἰς τοὺς διαφόρους Δήμους, ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης παρετήρησεν, ὅτι τοῦτο ἐθεωρήθη μέχρι τοῦδε ἀκατόρθωτον, διὸ καὶ τὰ πρόστιμα ἐδόθησαν πάντοτε εἰς τοὺς Δήμους ἐκείνους, παρ' οἷς ὑπάρχει πταισματοδίκης, καθότι μᾶλιστα αὐτοὶ πληρώνουσι καὶ τὰ ἐνοίκια τοῦ Εἰρηνοδικείου, καὶ οἱ Πάρεδροι αὐτῶν, ἢ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, παρ' αὐτῶν μισθοδοτούμενοι, ἐνεργοῦσι καὶ τὰ χρέη δημοσίων κατηγόρων.

Ἀντιπαρατηροῦσι δέ τινες εἰς τοῦτο, ὅτι μόνον ἐπὶ τῇ βάσει, ὅτι οἱ δῆμοι ὅλοι θέλουν λάβει ὠφέλειάν τινα ἐκ τῶν προστίμων, δὲν ἐπροσδιορίσθη οὐδεμία πληρωμὴ, διὰ τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἤθελον ὑποστῇ διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν διπλοτύπων. Θεωροῦν ἄδικον ἑπομένως τοῦτο καὶ ζητοῦν νὰ ὠφεληθῶσι κατά τι καὶ οἱ ἄλλοι δῆμοι, ὅπου δὲν ὑπάρχουν Εἰρηνοδικεῖα, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσον, ἂν λείψῃ καὶ τὸ συμφέρον τοῦ προστίμου, οἱ δήμαρχοι θέλουν ἀδιαφορήσει καὶ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου, καὶ περὶ τὴν τήρησιν αὐτοῦ.

Παρετήρησαν ἄλλοι, ὅτι ἡ πεῖρα ἀπέδειξε τοῦτο ἀκατόρθωτον, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ἀνάγκη εἶναι νὰ λάβῃ χώραν καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐπικρατῆσαν σύστημα.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τεθῇ τὸ ἑξῆς ἄρθρον.

Ἄρθρ. 10.

Τὰ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀναφερόμενα πρόστιμα εἰσπράττονται εἰς ὄφελος τοῦ ταμείου τοῦ δήμου ἐκείνου, ὅπου οἱ παραβάται ἐδικάσθησαν.

Παραδέχεται ἑπομένως τὸ ἄρθρον 10, μεταβληθὲν εἰς 11.

Τὸ ἄρθρον 11, μετεβληθὲν εἰς 12, παραδέχεται ὡσαύτως μὲ τὴν ἀντικατάστασιν μόνον τῶν λέξεων, *ζωοκλόπον ἢ ζωοκτόνον*, εἰς τὰς λέξεις, *ζωοκλέπτην ἢ ζωοσφαγέα*, ὅπου αἱ λέξεις αὗται ἀπαντῶνται.

Ψηφοφορίας μετὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ συνόλου γενομένης, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον, ὡς ἐτροπολογήθη κατὰ τὴν συζήτησιν, διὰ ψήφων 30 λευκῶν, πρὸς 4 μελαίνας, ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς:

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Ἕκαστος κάτοχος ἵππων, ἡμιόνων, ὄνων, ἢ ἀροτήρων βοῶν, ὀφείλει, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, νὰ παρουσιασθῆ ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου τοῦ Δήμου του, καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν σημείωσιν ὅλων τῶν τοιούτων ζώων του μὲ ὅσην ἐνδέχεται ἀκριβῆ περιγραφὴν τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτηριστικῶν ἑκάστου ζώου ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ὅσοι δὲ κατέχουν θηλάζοντα ζῶα, χρεωστοῦν νὰ δώσουν τὴν σημείωσιν καὶ περιγραφὴν αὐτῶν ἐντὸς ἑνὸς μηνός, ἀφοῦ παύσωσι τοῦ θηλάζειν.

Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον 10—50 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 2.

Τὰ χαρακτηριστικὰ ἑκάστου ζώου, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ κατόχου, καὶ ὁ τρόπος, δι' οὗ διατείνεται, ὅτι τὸ ἀπέκτησεν, ὡς καὶ τὸ πρόσωπον, παρὰ τοῦ ὁποίου λέγει, ὅτι τὸ ἔλαβε, σημειοῦται ἀκριβῶς εἰς βιβλίον μονογραφημένον καὶ ἐσφραγισμένον παρὰ τῆς ἀμέσως προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς, καὶ τὸ μὲν στέλεχος, ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ κατόχου τοῦ ζώου, ἢ, ἀγραμμάτου ὄντος, παρ' ἄλλου τῆς ἐμπιστοσύνης του, μένει εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, τὸ δὲ διπλότυπον παραδίδεται εἰς τὸν κάτοχον τοῦ ζώου, ἐσφραγισμένον μὲ τὴν σφραγῖδα τοῦ Δήμου, καὶ ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ Δημάρχου.

Ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ δύναται μετὰ ταῦτα, ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας, νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀλήθειαν τῆς γινομένης δηλώσεως.

Ἄρθρ. 3.

Μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἀπαγορεύεται νὰ ἀποκτήσῃ τις, καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον, ἵππον, ἡμίονον, ὄνον, ἢ ἀροτῆρα βόα, ἐὰν ὁ κάτοχος αὐτοῦ δὲν ἔχῃ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς κατοχῆς.

Οἱ παραβάται, ὅ τε ἐκποιήσας καὶ ὁ ἀποκτήσας τὸ ζῶον, ἢ τὰ ζῶα, τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον 50—100 δραχμῶν δι' ἕκαστον ζῶον ἑκάτερος.

Ἄρθρ. 4.

Μετὰ τὴν ὁρισθεῖσαν διὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προθεσμίαν, δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς κανένα νὰ ἐξαγάγῃ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, εἴτε διὰ ξηρᾶς, εἴτε διὰ θαλάσσης, ἵππον, ἡμίονον, ὄνον καὶ ἀροτῆρα βόα, ἐὰν δὲν παρουσιάσῃ εἰς τὴν ἁρμοδίαν τελωνιακὴν ἀρχὴν τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς, διὰ νὰ ἐπιθεωρηθῇ παρ' αὐτῆς.

Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον 10—50 δραχμῶν δι' ἕκαστον ζῶον.

Ἄρθρ. 5.

Ἡ ἁρμοδία τελωνιακὴ ἀρχὴ ἐμποδίζει τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν ζώων, περὶ ὧν δὲν ἐπαρουσιάσθησαν τὰ τῆς κατοχῆς ἔγγραφα.

Ἄρθρ. 6.

Ἕκαστος κάτοχος ζώου, μεταβαίνων εἴτε ἐντὸς, εἴτε ἐκτὸς τοῦ Δήμου του μὲ τὸ ζῶόν του, ὀφείλει νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς, καὶ νὰ παρουσιάζῃ αὐτὸ εἰς τὰς ἐπιφορτισμένας ἀστυνομικὰ, ἢ ἀνακριτικὰ, καθήκοντα ἀρχάς.

Ἐὰν δὲ ὁ κάτοχος τοῦ ζώου δὲν δυνηθῇ νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἔγγραφον τῆς κατοχῆς, ἐμποδίζεται τῆς περαιτέρω πορείας του, κρατουμένου τοῦ ζώου, ἕως οὗ παρουσιασθῇ τὸ ἀπαιτούμενον ἀποδεικτικόν.

Ἄρθρ. 7.

Τὰ ζῶα, τῶν ὁποίων ὁ κάτοχος δὲν ἤθελε δυνηθῆ νὰ παρουσιάσῃ τὰ τῆς κατοχῆς ἔγγραφα, εἴτε ἐντὸς τοῦ Δήμου του, εἴτε μεταβαίνων ἀπὸ Δῆμον εἰς Δῆμον, εἴτε ἐξάγων αὐτὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, θεωροῦνται ὡς κλοπιμαῖα, ἐὰν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς δὲν ἀποδείξῃ οὗτος, ὅτι εἶναι κύριος τοῦ ζώου. Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμεναι ἀρχαὶ, αἱ ὁποῖαι ἤθελον ἀνακαλύψει τὴν προκειμένην παράβασιν, ὀφείλουν νὰ συντάττουν, ἔκθεσιν διαλαμβάνουσαν τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ κατόχου τοῦ ζώου, τὴν κατοικίαν του καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ζώου, καὶ νὰ πέμπωσιν ἀμέσως αὐτὴν πρὸς τὸν ἁρμόδιον Εἰσαγγελέα διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἄρθρ. 8.

Οἱ εἰσάγοντες ἐξ ἄλλης Ἐπικρατείας ἵππους, ἡμιόνους, ὄνους, ἢ ἀροτῆρας βόας, ὀφείλουν νὰ τοὺς παρουσιάσωσιν εἰς τὴν πρώτην τελωνιακὴν ἀρχὴν, παρὰ τῆς ὁποίας λαμβάνουν εἰδικὸν ἀποδεικτικὸν τῆς παρουσιάσεως ἑκάστου αὐτῶν, ὅπερ ὀφείλει ὁ τελώνης νὰ δίδῃ εἰς αὐτοὺς εἰς ἀπόδειξιν τῆς κατοχῆς των.

Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται μὲ τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ πρόστιμον, ἐπιφυλαττομένων καὶ τῶν λοιπῶν κατ' αὐτοῦ τελωνιακῶν διατάξεων.

Ἄρθρ. 9.

Ὁ λαβὼν τὸ κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 κατοχῆς ἔγγραφον, ἅμα ἐκλείψει τὸ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενον ζῶον, χρεωστεῖ ἀμέσως νὰ ἐπιστρέψῃ τοῦτο εἰς τὸν ἁρμόδιον Δήμαρχον.

Ὁ παραβάτης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον 5 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 10.

Τὰ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀναφερόμενα πρόστιμα εἰσπράττονται εἰς ὄφελος τοῦ ταμείου τοῦ Δήμου ἐκείνου, ὅπου οἱ παραβάται ἐδικάσθησαν.

Ἄρθρ. 11.

Ὁ καταμηνύσας τινὰ τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων λαμ-

βάνει τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου, εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελε καταδικασθῆ ὁ καταμηνυθείς.

Ἄρθρ. 12.

Ὁ καταδείξας μὲ ἀποτέλεσμα ζωοκλόπον, ἢ ζωοκτόνον, λαμβάνει ἀμοιβὴν δραχμῶν πεντήκοντα (50), ἥτις θέλει εἶσθαι εἰς βάρος τῆς περιουσίας τοῦ ζωοκλόπου, ἢ ζωοκτόνου.

Ἀθῆναι, τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1845.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἑπομένως ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει καὶ καθυποβάλλει εἰς τὸ σῶμα τὸ ἑξῆς Νομοσχέδιον:

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ παρουσιασθῇ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. 1.

Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει κατὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύι λογιστικὰς διατυπώσεις τὰ μηνιαῖα ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου Τ. Ε. εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὰς Βουλὰς προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων καὶ Κανονισμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσίν του ἐκθέτει, ὅτι αἱ καθυστερήσεις τῆς μισθοδοσίας καὶ αἱ ἀνάγκαι τῶν ὑπαλλήλων ἀποκαθιστῶσιν εὐκταῖον νὰ ἐπισπευθῇ ἡ συζήτησις καὶ κύρωσις τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἢ δυνατὸν, ἐντὸς τῆς ἡμέρας, διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τοῦ προσεχοῦς Ταχυδρομείου νὰ ἐξαποστείλῃ τὰ ἀπαιτούμενα ἐντάλματα.

Παρατηροῦσι τινὲς, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον εἶναι ἀπαράλλακτον μὲ τὰ προηγουμένως εἰσαχθέντα καὶ ἐπιψηφισθέντα παρὰ τῆς Γερουσίας περὶ πιστώσεων· ὅτι ἡ ἀνάγκη εἶναι ἀποδεδειγμένη, ὅτι καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις, ὅτε Νομοσχέδια περὶ πιστώσεων εἰσήχθησαν, δὲν ἐσυστήθη πρὸς προεξέτασίν των Ἐπιτροπὴ, καὶ διατείνονται, ὅτι ὁ κανονισμὸς τῆς Γερουσίας δὲν ἐμποδίζει νὰ συζητηθῇ καὶ ἀμέσως, ἂν αὐτὴ ἤθελε τὸ ἀπορασίσῃ.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνώμην ταύτην, ἑπομένως παραδέχεται καὶ τὸ Νομοσχέδιον, ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας ἡ Γερουσία παραδέχεται αὐτὸ, ἀπαράλλακτον ὡς ἀνωτέρω διὰ ψήφων 32 λευκῶν πρὸς 2 μελαίνας.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία προσδιορίζει τὴν ἐρχομένην τρίτην, 16 τοῦ τρέχοντος, ὡς ἡμέραν Συνεδριάσεως, πρὸς συζήτησιν τοῦ περὶ Μαχαιροφορίας Νομοσχεδίου, καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1845, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγινώσκονται.

Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου παρατηρεῖ τις, ὅτι μνεία δὲν ἐγένετο εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον περὶ τοῦ εἴδους τοῦ χάρτου, τὸν ὁποῖον θέλουν μεταχειρισθῇ οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ζώων εἰς τὰς δηλώσεις των, λέγων, ὅτι, δυνάμει τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, οἱ Δήμαρχοι θέλουν ἀπαιτεῖ σφραγιστὸν χάρτην, καὶ οἱ πολῖται θέλουν ὑποκύψει εἰς ἄδικον ἔξοδον, ἢ καὶ θέλουν ἀμελήσει ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται νὰ τεθῶσιν εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον μετὰ τὰς λέξεις, *ἑκάστου ζώου*, αἱ λέξεις, *ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου*, καθότι ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν τοῦ πρώτου ἄρθρου κατὰ λάθος παρέλειψε τὸν ὅρον τοῦτον ἐν τῇ μνηθείσῃ τροπολογίᾳ αὐτοῦ.

Ἐπικυρωθέντων δὲ οὕτω τῶν πρακτικῶν, ἡ Γερουσία μεταβαίνει εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ κατὰ τῆς Μαχαιροφορίας Νομοσχεδίου· καὶ ἐπιφυλαχθέντος τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀγορεύσῃ, ἀνίσως τις πολεμήσῃ τὴν ἀρχὴν τούτου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ζητεῖ τὴν μὴ παραδοχήν της, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι, ἀντὶ νὰ παύσωσιν αἱ δολοφονίαι, τὰς ὁποίας προτίθεται νὰ ἐμποδίσῃ ὁ νόμος οὗτος, τὰ ἀποτελέσματα θέλουν εἶσθαι χειρότερα, διότι ὁ Νόμος κατὰ μέγα μέρος θέλει μείνει ἀνεφάρμοστος, ἂν καὶ καθ' ὅσον ἐνδέχεται φρονίμως τροπολογηθεὶς παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ ἀπερίσκεπτος ἀφθονία ἀξιωματικῶν καὶ ἀριστιούχων, ἡ παράνομος χρῆσις ἐνόπλων μὴ νενομοθετημένων σωμάτων καὶ ἡ κακὴ ἕξις τῶν ἀνωτέρω ἀξιωματικῶν καὶ ἄλλων ἀκόμη πολιτῶν, τοῦ νὰ περιφέρωνται μὲ ἀκολουθίας ἐνόπλων συσσωματωμένων εἰς αὐτὰς τὰς ἀγυιὰς, ὑποχρεοῦν κυρίως τοὺς πολίτας εἰς ἄμυναν κατὰ τῶν ἐπιθέσεών των. Τότε φρονεῖ, ὅτι ὁ νόμος ἤθελε φέρει ἀποτέλεσμα, ὅταν μόνον εἰς τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς, τὴν χωροφυλακὴν, τὴν ὁροφυλακὴν εἰς τὰς θέσεις της καὶ τοὺς

φαλαγγίτας εἰς τοὺς σταθμούς των ἐπετρέπετο ἡ ὁπλοφορία, ὅταν ἤθελον φέρει τὰς στολάς των καὶ εὑρίσκεσθαι εἰς ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν. Ἀλλ' ὅταν ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι ἰσχυρὰ ἀρκούντως διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὰ τοιαῦτα εἰς τοὺς ἀμέσως αὐτῇ ὑπαγομένους καὶ χρεωστοῦντας νὰ δίδωσι τὸ παράδειγμα τῆς ὑποταγῆς εἰς τοὺς νόμους, ἐπιβάλλουσα γενικῶς τούτους εἰς ἅπαντας, ἡ ἐπισώρευσις ἀχρήστων νόμων πρέξενεῖ περισσοτέραν βλάβην.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς συμφωνεῖ μὲν ὡς πρὸς τὸ δυσεκτέλεστον τοῦ νόμου λέγει δὲ, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ τὸν παρεδέχθη ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι ἴσως μίαν ἡμέραν κατορθώσῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν ἐντελῆ ἐφαρμογήν του, παριστῶν τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀφοπλισμοῦ. Ἐξιστορεῖ τὰς κατὰ καιροὺς περὶ ὁπλοφορίας Γαλλικὰς διατάξεις, καὶ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ κατάχρησις τῶν ἀριστείων ὑπαγορεύει μάλιστα τὴν ἀνάγκην γενικοῦ τινὸς μέτρου. Φρονεῖ, ὅτι καθήκον τῶν Νομοθετικῶν ἀρχῶν εἶναι, νὰ παρέξωσιν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ὅλα τὰ μέσα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς τάξεως, εἰς ἐκείνην δὲ ἐναπόκειται ἡ εὐθύνη τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μέσων τούτων. Ὅτι πλὴν τούτου, ἐὰν ὁ νόμος δὲν ἐφαρμοσθῇ παρὰ τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἄλλο μέλλον. Παρατηρεῖ, ὅτι οἱ ἐξαιρετικοὶ νόμοι εἶναι ἀναγκαῖοι εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, ὅτε ἐξαιρετικῶς δηλαδὴ ἓν, ἢ ἄλλο κακὸν μαστίζει τὸν τόπον. Τοιουτοτρόπως, λέγει, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ περὶ ζωοκλοπίας Νομοσχέδιον, ἂν καὶ τὸ κακὸν ἀπέβλεπε μόνον τὰ κτήνη, πολλῷ δὲ μᾶλλον συμπεραίνει παραδεκτέον τὸ παρὸν, φέροῦν τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἀνθρώπων, ἥτις ἐξέλιπεν ἀπὸ τὴν κοινωνίαν.

Ἀγορεύων ἕτερος ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου παρατηρεῖ, ὅτι οἱ μὴ παραδεχόμενοι ταύτην στηρίζονται μόνον εἰς τὸν φόβον, μήπως ὁ νόμος, καὶ τοι καλὸς καὶ ὠφέλιμος, μείνει ἄχρηστος καὶ ἀνεκτέλεστος, ἕνεκα τῶν περιστάσεων. Τοιαύτη ἰδέα δύναται ἴσως νὰ δικαιολογήσῃ τὴν μὴ παραδοχὴν εἰδικῶν τινῶν διατάξεων, ἢ προσθήκην τινα νέων, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν μὴ παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς, εἰς περίστασιν μάλιστα, καθ' ἣν αἱ συμβαίνουσαι συμπλοκαὶ καὶ δολοφονίαι δικαιολογοῦν τὴν ἀνάγκην τοιούτου Νόμου, ὥστε δυνάμει τούτου ἡ Κυβέρνησις, τὴν ὁποίαν ἐπιθυμοῦμεν ἰσχυράν, νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπαναγάγῃ τὴν τάξιν. Εἶναι γνωστὸν κυρίως ὁποῖαι ἐγένοντο

καταχρήσεις τοῦ ἀριστείου, δυνάμει τούτου ὅλοι σχεδὸν σήμερον ὁπλοφοροῦσιν. Ἡ ἐξέλεγξις τῆς νομιμότητος τῆς διανομῆς τῶν ἀριστείων εἶναι ἀκατόρθωτος· ἐχρειάζετο λοιπὸν νόμος, ὅστις τοὐλάχιστον νὰ περιστείλῃ τοιαύτην κατάχρησιν.

Ἕτερος ἀπαντᾷ, ὅτι ὄχι μόνον φόβος ὑπάρχει, μήπως ὁ νόμος οὗτος ἤθελε πέσει εἰς ἀχρηστίαν, ἀλλὰ καὶ ὅτι, μὴ δυναμένης τῆς Κυβερνήσεως νὰ περιστείλῃ τὴν κατάχρησιν, ὅπου κυρίως αὕτη ἐπιπολάζει, ὁ περιορισμὸς θέλει ἐνεργηθῇ μόνον κατὰ τῶν ἀδυνάτων πολιτῶν, ἀφιεμένων εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας. Ὅτι εἶναι ἄδικον νὰ ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τοὺς πολίτας καὶ αὐτὰ τὰ μέσα τῆς ἀτομικῆς ἀμύνης, ὅταν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἦναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐγγυηθῇ τὴν ἀσφάλειάν των. Διὰ νὰ ὑπαγορευθῇ τοιοῦτος νόμος ἔπρεπε νὰ προηγηθῶσιν αἱ προσπάθειαι τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἰδίως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τοῦ νὰ περιστείλῃ τοὺς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως διατελοῦντας ἀμέσως, ἢ ἐμμέσως, διὰ γενικοῦ ἀφοπλισμοῦ τῶν μὴ εἰς ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν διατελούντων Στρατιωτικῶν, οἵτινες εἰς κανὲν εὐνομούμενον Κράτος δὲν φέρουσι μήτε στολὰς, μήτε ὅπλα.

Ὁ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου ἀγορεύσας συμφωνεῖ μὲν μὲ τοὺς προαγορεύσαντας, ὅτι ἡ συσσωμάτωσις καὶ αἱ ἔνοπλοι συνοδίαι τῶν Στρατιωτικῶν πρέπει νὰ παύσωσιν, ὅτι μόνον ὁ ἐν ἐνεργείᾳ τακτικὸς στρατὸς καὶ ἡ χωροφυλακὴ δύνανται νὰ ὁπλοφορῶσι· φρονεῖ δὲ, ὅτι τοιοῦται διατάξεις δύνανται ν' ἀπαρτίσωσι μέρος τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλ' οὐχὶ ἕνεκεν τῆς καταχρήσεως τούτων νὰ ἐπεκτανθῇ ἡ κατάχρησις, συγχωρουμένης τῆς ὁπλοφορίας εἰς ὅλον τὸν λαόν.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι ἅπασαι αἱ εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ὑπάρχουσαι διατάξεις εἶναι ἐπανάληψις ματαίᾳ διατάξεων ὑπαρχουσῶν ἤδη εἰς τὴν νομοθεσίαν μας, κατὰ δυστυχίαν μὴν ἐκτελουμένων παρὰ τῶν Ἀρχῶν. Τὸ τῆς ὁπλοφορίας Διάταγμα ἀπαγορεύει ἐν γένει τὴν χρῆσιν παντὸς πυροβόλου, ἄνευ ἰδιαιτέρας Ἀστυνομικῆς ἀδείας καὶ ἐγγυήσεως. Τὸ περὶ ἀριστείου Διάταγμα εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀριστειούχους δὲν χορηγεῖ εἰμὴ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς ἐγγυήσεως, δὲν ἐπιτρέπει ὅμως τὴν χρῆσιν ἄλλων ὅπλων ἀπ' ἐκείνα, τὰ ὁποῖα ἡ ἄδεια τῆς ὁπλοφορίας ἤθελεν ἐπιτρέψει, ἢ εἰς ἄλλας περιστάσεις,

παρὰ εἰς ἐκείνας, τὰς ὁποίας προβλέπει ὁ περὶ ὁπλοφορίας Νόμος, δηλαδὴ τὸ κυνήγιον, τὴν ὁδοιπορίαν κτλ. Ὁ διὰ διατάγματος ἀστυνομικὸς κανονισμὸς καὶ ὁ ποινικὸς Νόμος ἀπαγορεύουσι τὴν χρῆσιν ὁποιουδήποτε κρυπτοῦ ὅπλου, μαχαιρῶν, ξιφιδίων, καὶ μάλιστα μὲ γενικὰς ἐκφράσεις συμπεριλαμβάνουσι πολλὰ περισσότερα, ἀφ' ὅσα τὸ σήμερον προτεινόμενον Νομοσχέδιον.

Ἐκ τούτων συμπεραίνει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλουσα νὰ ἐπαναγάγῃ τὴν ταξιν, δύναται δυνάμει τῶν ὑφισταμένων διατάξεων νὰ ἐκτελέσῃ ὅσα προτείνονται διὰ τοῦ σημερινοῦ Νομοσχεδίου.

Εἰς ταῦτα ἀντιτείνει τις, λέγων, ὅτι ἀληθῶς μὲν προβλέπονται ἐκ διαφόρων διατάξεων ὅλα ταῦτα, ἀλλ' ἀπαιτεῖται διὰ Νόμου νὰ καθιερωθῶσι διατάξεις ἁπλαῖ, ὡς μάλιστα αἱ τοῦ ἀστυνομικοῦ κανονισμοῦ, συμπληρουμένων τῶν κενῶν, τὰ ὁποῖα ἐνδέχεται νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὰς κατὰ καιροὺς ἐκδοθείσας διατάξεις, τὸ ἄτακτον μάλιστα τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖ Νόμον ἰδιαίτερον.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου παρατηρεῖ, ὅτι αἱ κατὰ καιροὺς ἐκδοθεῖσαι διάφοροι διατάξεις, μὴν ἔχουσαι τὸ κῦρος τῆς ἀντιπροσωπικῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἔχουσι τὴν ἀπαιτουμένην βαρύτητα, δι' ὃ ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ εἰδικὸς περὶ ὁπλοφορίας Νόμος. Ὅτι ἂν καὶ ὑπάρχῃ ἡ κατάχρησις τοῦ νὰ συμπεριφέρωνταί τινες μὲ συνοδίας ἐνόπλων, παρατηρητέον, ὅτι ὅλοι οἱ συμπεριφερόμενοι οὗτοι εἶναι ἀξιωματικοί, ἔχοντες δικαίωμα νὰ φέρωσι τὰ ξίφη των, ἀλλ' ὅτι καὶ περὶ τούτου ἡ Κυβέρνησις θέλει φροντίσει νὰ ἐκδώσῃ Νόμον, καθὼς ἐπίσης καὶ περὶ τοῦ νὰ μὴ φέρωσιν ὅπλα ἄλλοι παρὰ οἱ ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρετοῦντες ἀξιωματικοί, τὸ ὁποῖον ἐπίσης κρίνει ἀναγκαῖον. Ἀλλ' ἡ ἀναβολὴ τῶν μέτρων τούτων τῆς Κυβερνήσεως δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν παραδυχὴν Νόμου ἐπωφελοῦς, σκοπὸν ἔχοντος νὰ προλαμβάνῃ ἀταξίας καὶ ἐγκλήματα, πολλάκις συμβαίνοντα ἐν μέσῳ τῶν πολιτῶν, ἕνεκεν ἀθεμίτου ὁπλοφορίας, νόμων, τέλος πάντων, τοῦ ὁποίου τὴν ὠφέλειαν οἱ προλαλήσαντες δὲν ἠρνήθησαν, ἀπαιτοῦντες μόνον τὴν γενικότητα τῆς ἐφαρμογῆς του.

Ἕτεροι τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγουσιν, ὅτι ἡ Γερουσία δεικνύουσα τὸν δρόμον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ νὰ ἐκτελέσῃ ὅσα προτίθεται ἀγαθὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχουσῶν διατάξεων, ἀνοίγει μάλιστα εἰς αὐτὸ τὸ στάδιον τῆς ἐκτελέ-

σεως, μὴ περιορίζουσα τὴν ἐνέργειάν του εἰς τὰ παρ' ἑνὸς Νόμου διαγραφόμενα, τῶν ὁποίων τὴν μεταρρύθμισιν ὁ χρόνος ἤθελεν ἀποδείξει ἀναγκαίαν. Κακῶς ἐξελήφθη παρά τινων, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εἶναι ἐν γένει περὶ ὁπλοφορίας, ἐνῶ κυρίως περιστρέφεται εἰς ἀπαγορεύσεις μαχαιρῶν καὶ ξιφιδίων, παραπέμπει δὲ εἰς τοὺς περὶ ὁπλοφορίας καὶ περὶ ἀριστείου Νόμους. Ἂν ὁ Νόμος οὗτος ἦτο γενικὸς, καὶ κυρίως ἤθελε προβλέπει, ὅσα ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ὑπόσχεται νὰ προτείνῃ εἰς τὸ μέλλον, δὲν ἤθελον εἰσθαι ἐναντίοι.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐπεκύρωσεν ὅλας τὰς ὑπαρχούσας διατάξεις, ὅσας εἰς αὐτὸ δὲν ἀντιβαίνουσι, καὶ ἐπειδὴ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν, ὅτι τοιαῦται διατάξεις ὑπάρχουσι, περιττὴ ἀποκαθίσταται ἡ νέα ἐπικύρωσίς των.

Ἕτερος λέγει, ὅτι τότε μόνον νέοι Νόμοι πρέπει νὰ ψηφίζωνται, ὁπόταν ὑπὲρ αὐτῶν εἶναι συγκινημένη ἡ κοινὴ γνώμη, καὶ τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν προσβάλλονται. Εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ παραδείγματα τῆς δυλοφονίας εἶναι ξένα, καὶ οὐδεμία προφανὴς ἀνάγκη ὑπαγορεύει τὰς προβλεπομένας ἀπαγορεύσεις. Ὅτι ἂν ὁ Νομοθέτης ἐλπίζῃ διὰ προληπτικῶν ἀπαγορευτικῶν Νόμων νὰ ἐμποδίσῃ ὅλα τὰ ἐνδεχόμενα κακὰ, δὲν θέλει φθάσει ποτὲ εἰς τὸν σκοπόν του, εἰς τὸν ὁποῖον δύναται νὰ φέρῃ μόνον ἡ προστάτευσις τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας, ἡ ἐνασχόλησις τῆς ἀργίας, ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς θρησκείας. Ἡ κύρωσις τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου θέλει δυσφημίσει ἐξωτερικῶς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν, ὡς ἂν καὶ οἱ πολῖται ἐπρόζοντο καθημερινῶς. Ἀφ' ἑτέρου δύναται νὰ προδιαθέσῃ ὑπὸ ἄλλην Κυβέρνησιν γενικὸν μέτρον ἀφοπλισμοῦ καὶ ἀπαγόρευσιν γενικὴν κατοχῆς ὁποιουδήποτε ὅπλου εἰς αὐτὰς τὰς οἰκίας τῶν πολιτῶν. Δὲν θέλει δὲ ἐπιφέρει βελτίωσιν εἰς τὴν κοινωνικὴν τάξιν, ἥτις ὡς ἐκ τῆς μεταβολῆς κλονισθεῖσα καὶ μὴ οὖσα εἰς τὴν φυσικὴν κατάστασιν, ὑπαγορεύει ἄλλα μέτρα ἀναγκαιώτερα, τὸν παραδειγματισμὸν δηλαδὴ καὶ τὴν αὐστηρὰν καταδίωξιν τῶν κακουργημάτων, καὶ οὐχὶ Νόμους προληπτικοὺς ἐν μέρει, οἵτινες μόνον γογγυσμὸν θέλουν προξενήσει καὶ ἀνοίξει στάδιον εἰς καταπιέσεις. Δὲν δύναται ὁ Νόμος νὰ προϊδῃ ὅλα τὰ μέτα, δι' ὧν ὁ κακοῦργος δύναται νὰ κακοποιήσῃ, μήτε νὰ τὸ ἐπιτύχῃ δύναται χωρὶς νὰ δεσμεύσῃ ὑπερβολικῶς τας ἀτομικὰς ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν.

Πλὴν τούτου, ἡ ἔκτακτος αὕτη κατάστασις ἀπαιτεῖ μάλι-

στα νὰ ὑπαρχωσι τῆς προσωπικῆς ἀμύνης τὰ μέσα, καὶ ἤθελεν εἶναι ἄδικον νὰ στερηθῶσι τοιούτων οἱ κάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ μάλιστα τῶν χωρίων, καταμαστιζόμενοι ἀπὸ τὰς ληστείας, εἰς τοὺς ὁποίους φρονεῖ, ὅτι μάλιστα πρὸς ὑπεράσπισιν πρέπει νὰ συγχωρηθῇ ἡ χρῆσις παντὸς ὅπλου. Τελειώνει ἐπὶ τέλους συμπεραίνων, ὅτι ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν αἰτιῶν θέλει ἀπομακρύνει καὶ τὰ ἀποτελέσματα, καὶ ἕκαστος ἐκουσίως θέλει καταθέσει πᾶν ὅπλον, ὅταν ἐπανέλθωσιν ἐντελῶς ἡ τάξις καὶ ἡ εὐνομία.

Διὰ ὅλα ταῦτα, καὶ διότι, ὡς ἄλλοι ἀνέφερον, ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀνὰ χεῖρας διατάξεις ἀπαραλλάκτους, καθὼς τὰς ἐνδιαλαμβανομένας εἰς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, γνωμοδοτεῖ κατὰ τῆς παραδοχῆς του.

Κηρυχθείσης μετὰ ταῦτα ἀποπερατωμένης τῆς συζητήσεως, ζητεῖται ὑπὸ 7 Γερουσιαστῶν ἡ μυστικὴ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου. Ψηφοφορίας δὲ γενομένης, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν, ὅτι ἡ Γερουσία διὰ δεκαεννέα μελαίνων, πρὸς δεκαπέντε λευκὰς ψήφους, δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ Μαχαιροφορίας Νομοσχεδίου· καὶ μετὰ ταῦτα λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1845, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει, α') Νομοσχέδιον περὶ φόρου ῥητινοκατράμμης καὶ λοιπῶν δασικῶν προϊόντων· β') περὶ φόρου οἰκοδομῶν, τὰ ὁποῖα καθυποβάλλει εἰς τὸ σῶμα, ἔχοντα ὡς ἑξῆς:

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. 1.

Οἱ φόροι τῆς ῥητινοκατράμμης καὶ τῶν λοιπῶν δασικῶν προϊόντων, οἷον καστάνων, κέρνων, κουκουναρίων, ποτάσης, πετραγκάθης, φλιοῦ, κυτρινοκηκίου (ἀλατζοχαίρι) κλπ. θέλουν διατεθῆ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ὑλοτομίας καὶ φόρου ξυλείας Διατάγματος, κατὰ τὰς ἐκδοθείσας παρὰ τῶν Οἰκονομικῶν ἀρχῶν ἀδείας, δι' ἐνοικιάσεως ἢ ἀπ' εὐθείας εἰσπράξεως διὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου.

Ἀθῆναι, τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. 1.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν φόρος προσδιορίζεται εἰς 4 τοῖς 100 ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος.

Ἄρθρ. 2.

Εἰς τὸν φόρον τοῦτον ὑπόκεινται μόνον: α.) αἱ ὁλοκλήρως ἢ κατὰ μέρος ἐνοικιασμέναι οἰκοδομαί· β.) αἱ οἰκοδομαὶ καὶ τὰ μέρη τῶν οἰκοδομῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων (καὶ τοι μὴ ἐνοικιασμένων), μετέρχεται αὐτὸς ὁ ἰδιοκτήμων ὁποιονδήποτε κλάδον βιομηχανίας.

Ἄρθρ. 3.

Ὁ φόρος τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ β'. ἐδαφίου τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὑπαγομένων οἰκοδομῶν, προσδιορίζεται καθ' ὑπολογισμὸν τοῦ εἰσοδήματος, τὸ ὁποῖον ἠδύναντο ἐνοικιαζόμεναι νὰ παραγάγωσιν.

Ἄρθρ. 4.

Εἰς τοὺς δήμους τῶν πρωτευουσῶν τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις, ὁ Ἐπαρχιακὸς Ἔφορος, ἢ ἐπὶ τούτου ὑπάλληλος διοριζόμενος παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, εἰς δημοτικὸς Πάρεδρος καὶ τρίτος τις, διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου, συντάσσουν κατὰ δήμους τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους τῶν εἰς φορολογίαν ὑποκειμένων οἰκοδομῶν, σημειόνοντες ἐπ' αὐτῶν τὸ πραγματικῶς καὶ τὸ καθ' ὑπολογισμὸν ἐνοίκιον, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων προσδιορίζεται ὁ φόρος. Εἰς δὲ τοὺς χωρικοὺς δήμους, ἡ σύνταξις τοῦ καταλόγου καὶ ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ εἰσοδήματος γίνεται ἀπὸ μόνον τὸν Δήμαρχον ἐπὶ εὐθύνῃ του.

Ἄρθρ. 5.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξακριβώσεως ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐπιτροπὴ περιέρχεται ἀπὸ τῆς ά. Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους, ἐξετάζουσα περὶ τῶν οἰκοδομῶν, ὅσαι ἐνοικιάσθησαν ἐντὸς τοῦ ἔτους, ἢ ἐχρησίμευσαν εἰς τοὺς ἰδιοκτήμονας κατὰ τὸ ἐδάφιον β'. τοῦ 2 ἄρθρου, καὶ καταγράφει αὐτὰς καὶ τὸ εἰσόδημα, ἢ τὸ καθ' ὑπολογισμὸν εἰσόδημα αὐτῶν εἰς πρόχειρον βιβλίον, σημειόνουσα καὶ ὅλας τὰς μεταβολάς, ὅσας τυχὸν ὑπέστη ἡ ἐνοικίασις κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

Αἱ ἐξετάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς πρέπει ν' ἀποπερατωθῶσι μέχρι τέλους τοῦ μηνός.

Ἄρθρ. 6.

Τὸ ποσὸν τοῦ ἐνοικίου θέλει βασίζεσθαι, εἴτε εἰς ἔγγραφον συμβόλαιον, εἴτε εἰς τὴν σύμφωνον ὁμολογίαν τοῦ οἰκοδεσπότου καὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ. Ὅπου δὲ συμβόλαια ἐλλείπουν, καὶ ὁ οἰκοδεσπότης, ἢ ὁ ἐνοικιαστὴς, δὲν θελήσουν νὰ ὁμολογήσουν τὸ συμπεφωνημένον ἐνοίκιον, ἢ ὅπου ἡ Ἐπιτροπὴ συλλάβῃ ὑπονοίας δόλου, γίνεται παρ' αὐτῆς ἐκτίμησις τοῦ ἐνοικίου, ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνου τῶν πλησίον καὶ τῆς αὐτῆς κατασκευῆς οἰκοδομῶν.

Ἄρθρ. 7.

Περαιωθείσης τῆς ἐξετάσεως, ἡ Ἐπιτροπὴ συντάσσει τὸν φορολογικὸν κατάλογον, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸ πρόχειρον βιβλίον καταγραφῆς, περιέχοντα κατ' αὐξοντα ἀριθμόν.

1) Τὸ ὄνομα καὶ ἐπίθετον τοῦ ἰδιοκτήμονος καὶ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ.

2) Τὸ ὄνομα καὶ ἐπίθετον τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ.

3) Σημείωσιν τῆς οἰκοδομῆς καὶ τῶν διαιρέσεων αὐτῆς.

4) Διάρκειαν τῆς ἐνοικιάσεως.

5) Ἐνοίκιον συμπεφωνημένον, ἢ καθ' ὑπολογισμὸν ἐνοίκιον, ὁλογράφως καὶ μὲ ἀριθμούς.

6) Φόρον οἰκοδομῆς ἀνὰ 4 τοῖς 100.

7) Παρατηρήσεις.

Ἄρθρ. 8.

Τὴν 1 Δεκεμβρίου ὁ φορολογικὸς κατάλογος ἐκτίθεται εἰς τὸ Δημαρχεῖον ἐπὶ δέκα συνεχεῖς ἡμέρας, καὶ τοιχοκολλῶνται ἀντίγραφα αὐτοῦ ἐπίσημα, διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ φορολογούμενοι καὶ κάμωσι τὰς ἐνστάσεις αὐτῶν. Γνωστοποιεῖται δὲ ἡ τοιχοκόλλησις καὶ διὰ διακηρύξεως, δημοσιευομένης προσηκόντως καὶ ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγινωσκομένης ἐπιμελείᾳ τοῦ Δημάρχου καὶ τῶν εἰδικῶν Παρέδρων τῶν χωρίων, τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου Κυριακὴν, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν.

Ἄρθρ. 9.

Οἱ ἔχοντες ἐνστάσεις, φέρουν αὐτὰς εἰς τὸν Δήμαρχον ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου γεγραμμένας, ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν ἀναγνώσεως τοῦ φορολογικοῦ καταλόγου. Παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης, πᾶσα ἔνστασις ἐκ μέρους τῶν φορολογουμένων εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἄρθρ. 10.

Τὴν 20 Δεκεμβρίου αἱ δοθεῖσαι ἐνστάσεις διαβιβάζονται εἰς τὸν Ἔπαρχον καὶ δικάζονται ἀπὸ Ἐπιτροπὴν συγκροτουμένην ἀπ' αὐτὸν, τὸν Εἰρηνοδίκην τῆς Πρωτευούσης καὶ τὸν Πρόεδρον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἁρμοδίου δήμου, παρόντος καὶ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Ἐφόρου, ἔχοντος τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον νὰ κάμῃ τὰς παρατηρήσεις του, ὅταν ἦναι

πεπεισμένος, ὅτι αἱ ἐνστάσεις τῶν φορολογουμένων εἰσὶν ἄδικοι, ἢ ὅταν καὶ ὁ ἴδιος αὐτὸς ἔχῃ ἐνστάσεις κατὰ τοῦ καταλόγου.

Ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐνστάσεων δὲν πρέπει νὰ παρατείνεται ἐπέκεινα τῶν 10 ἡμερῶν, ἐπὶ ἰδίᾳ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς εὐθύνῃ.

Ἄρθρ. 11.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκδικάσεως, ὁ Ἔπαρχος κηρύττει ἐκτελεστὸν τὸν φορολογικὸν κατάλογον, γράφων τὴν λέξιν, *ἐκτελεσθήτω*, καὶ διευθύνει αὐτὸν εἰς τὸν Ἐπαρχιακὸν Ἔφορον.

Ἄρθρ. 12.

Ὁ Ἐπαρχιακὸς Ἔφορος παραπέμπει πρὸς τὸν Ταμίαν τὸν πρωτότυπον κατάλογον, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν εἴσπραξιν.

Ἄρθρ. 13.

Ἐποχὴ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων προσδιορίζεται ἡ 1—15 Δεκεμβρίου. Τὰ εἰσπραττόμενα δὲ εἰσέρχονται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Κράτους, ἀποδιδομένων ἐξ αὐτῶν 15 τοῖς 100 εἰς τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον.

Ἄρθρ. 14.

Ὁ ἀπὸ 31 Ἰουλίου (12 Αὐγούστου) 1836 Νόμος καταργεῖται μετὰ τὴν νόμιμον δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1845.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Τῶν Νομοσχεδίων τούτων διετάχθη ἡ ἐκτύπωσις καὶ διανομή· προσδιωρίσθη δὲ ἡ 26 τοῦ τρέχοντος ἡμέρα συνεδριάσεως διὰ τὴν συζήτησίν των.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣ. ΛΟΝΤΟΣ.
Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Ὀκτωβρίου 1845, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερουσία διάταξις: ἀ. ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῆς ῥητινοκαπνίας καὶ λοιπῶν δασικῶν προϊόντων, καὶ β'. περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν φόρου.

Παρετηρήθη, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ «Ἄρθρον 1» ἐπὶ τοῦ περὶ δασικῶν προϊόντων Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου ἡ συζήτησις προηγήθη, εἶναι περιττή, διότι ὁ νόμος περιέχει ἓν καὶ μόνον ἄρθρον. Πρὸς τούτοις, ὅτι ὡς πρὸς τὸν νόμον, ἂν καὶ κρίνεται περιττὸν τὸ νὰ εἰσπραχθῶσιν οἱ φόροι ἀπ' εὐθείας διὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου, διότι συμφερώτερον εἶναι νὰ ἐνοικιασθῶσιν ἅπαντα τὰ δασικὰ προϊόντα τοῦ ε. ε. ἐπειδὴ εἶναι καὶ συναγμένα ἤδη, ἀλλ' ἂς ἀναφέρεται τοῦτο εἰς τὸν νόμον, ὥστε ἐν περιστάσει ἀποτυχίας ἐναικιαστοῦ, ἢ τῆς ἀναλόγου τιμῆς, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τότε τὴν εἴσπραξιν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε ν' ἀφαιρεθῇ ἡ ἐπιγραφὴ, *Ἄρθρον ἀ.* Εἶτα, ψηφοφορίας γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τοῦτο παμψηφεί.

Μετὰ τοῦτο μετέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ δευτέρου Νομοσχεδίου, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι δὲν ἔχει νὰ εἴπῃ τι κατὰ τῆς ἀρχῆς, διότι ὁ νόμος οὗτος εἶναι εὐεργετικὸς, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀναστα λῇ ποσῶς, διότι ὁ καιρὸς κατεπείγει. Πρὸς πληροφορίαν ὅμως τοῦ σώματος ἀπευθύνει τὴν ἑξῆς παρατήρησιν. Ὅλοι οἱ φορολογικοὶ νόμοι τοῦ Κράτους μας στηρίζονται μόνον εἰς παραδόσεις, καὶ ὄχι εἰς καμμίαν ἀρχήν. Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ὥρισεν, ὅτι ἕκαστος νὰ συνεισφέρῃ ἀναλόγως τῆς περιουσίας του· ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῆς περιουσίας, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ κέρδους τῶν ἐνοικίων, καὶ εἶναι μάλιστα εἰς ἀντίφασιν μὲ τὸν περὶ ἀποδεκατώσεως τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμον, ὅστις φορολογεῖ πάντας τοὺς παραγομένους καρποὺς, καὶ ὄχι μόνον τοὺς διὰ κέρδος προαγομένους. Δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἔχῃ τις οἰκίαν ἀξίας 100,000 δραχμῶν, καὶ ἐπειδὴ τὴν κα-

τοικεῖ μόνος νὰ μένῃ ἀφορολόγητος, ὁ δὲ ἔχων 10,000 δραχμόνων οἰκίαν καὶ πληρόνων τόκους δι' αὐτὴν τὴν ποσότητα, νὰ ὑποβάλλεται εἰς φόρον, διότι ἐνοικιάζει αὐτὴν κατὰ τὸ ὅλον, ἢ ἐν μέρει. Ἐγὼ φρονῶ δίκαιον νὰ φορολογῆται ἡ περιουσία ἐξίσου καὶ ἀναλόγως τοῦ συναγομένου ἤδη ποσοῦ ἀπὸ τοὺς ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν φόρους, καὶ τότε τὸ μὲν Ταμεῖον θέλει εἰσπράττει τὸ αὐτὸ κεφάλαιον, ἕκαστος δὲ πολίτης θέλει πληρόνει κατ' ἀναλογίαν ἀνὰ μίαν δραχμὴν, καὶ πολλοὶ ἴσως ἀνὰ 20 καὶ 15 λεπτά. Ταύτην τὴν εὐχὴν ἐκφράζω εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ εἶθε νὰ μᾶς ὑποβάλῃ ὅσον τάχιον διὰ τὸ μέλλον νόμον καταλληλότερον.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι, καὶ τοι ἔχων πολλοὺς λόγους ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὸν προλαλήσαντα, ἐπιφυλάττεται εἰς τὸν ἁρμόδιον καιρόν. Ἄλλος δέ τις εἶπεν, ὅτι τότε θέλομεν ἐφαρμόσει τὴν ἀρχὴν τοῦ προλαλήσαντος, καὶ καταστρωθῶσιν ἐντελῆ κτηματολόγια, ὅταν γενῇ λόγος περὶ φορολογίας ἐπὶ τῆς ὅλης περιουσίας. Ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους παρεδέχθη παμψηφεὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀνεγνώσθη ἑπομένως τὸ 1 αὐτοῦ ἄρθρον καὶ ἐγένετο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ δευτέρου ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι δύναται ὁ Εἰσπράκτωρ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν νὰ τὸ διαστρέψῃ, διότι ὑπάρχουν καὶ πολλαὶ γυναῖκες μετερχόμεναι εἰς τὰς κατοικίας των βιομηχανίαν τινὰ, ἤτοι ραπτικὴν, ἢ ὑραντικὴν, καὶ νὰ ζητήσῃ καὶ παρ' αὐτῶν φόρον· ἢ νὰ ζητηθῇ φόρος δι' ὁλόκληρον οἰκίαν συγκειμένην ἀπὸ 4 καὶ 5 δωμάτια, ἐνῷ ἐνοικιάζεται μόνον ἕν. Κατὰ τοῦτο δὲ ἦτο σαφέστερον τὸ 3 ἄρθρον τοῦ Διατάγματος περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν φόρου· ὅθεν προτείνει νὰ διορθωθῇ τὸ λεκτικὸν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος 2 ἄρθρου, ἀντικαθισταμένου, ἀν ἰ τῆς λέξεως, *καὶ*, τοῦ διαζευτικοῦ συνδέσμου, *ἤ*.

Ἀντεπαρετήρησαν τινὲς, ὅτι τοιαύτας καταχρήσεις ἡ πεῖρα δὲν παρουσιάζει ὡς λαβοῦσας χώραν· ὅτι διὰ τὸ κατεπείγον δὲν δύνανται νὰ γίνουν δεκταὶ τροπολογίαι ἢ προτάσεις· ὅτι ἀνήκει εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν νὰ περιβάλῃ τὸν νόμον μὲ τοιαύτας περὶ τῆς ἐκτελέσεώς του ὁδηγίας καὶ διαταξεις, αἵτινες νὰ μὴν ἀφίνουν κἀμμίαν ἀμφιβολίαν ἢ ἀσάφειαν ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογήν του.

Μετὰ τοῦτο, τὸ 2 ἄρθρον ἔγεινε δεκτὸν, ἐπὶ τῇ ἐπιφυλάξει νὰ διορθωθῇ καὶ τοῦτο, ἂν κατὰ τὴν λοιπὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου λάβωσι χώραν τροπολογίαι ἀναπόφευκτοι.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ 3 ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτόν.

Ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρου, τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσθη ἑπομένως, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ νὰ ἐπιφορτίζηται ὁ χωρικὸς Δήμαρχος μὲ τὴν σύνταξιν τοῦ φορολογικοῦ καταλόγου τῶν οἰκοδομῶν μόνον, ὡς φαίνεται εἰς τὸ Νομοσχέδιον, χωρὶς νὰ περιορίζηται ἀπὸ τὸν νόμον μὲ σαφεῖς ὁδηγίας διὰ τὰ περαιτέρω, ἐνδεχόμενον ν' ἀποκατασταθῇ αὐθαίρετος ἐξουσιαστὴς εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ νόμου τούτου, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς ὁποίας οὐδ' εὐθύνην δύναται νὰ ὑποστῇ, ὡς μὴ προοριζομένης ταύτης παρὰ τοῦ νόμου. Ἄλλ' ἕτερος ἀντιπαρατηρεῖ, ὅτι δὲν δύναται νὰ πράξῃ ἄλλο ὁ χωρικὸς Δήμαρχος, παρ' ὅ,τι ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἐπαρχίας, ἥτοι τὴν σύνταξιν μόνον τοῦ καταλόγου κτλ. καὶ νὰ παραλάβῃ τὰς γενομένας τυχὸν ἐνστάσεις, τὰς ὁποίας νὰ διευθύνῃ εἰς τὴν κατὰ τὸ 10 ἄρθρον τοῦ συζητουμένου νόμου καθιστημένην δικαστικὴν Ἐπιτροπὴν, εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς ὁποίας δὲν λαμβάνει αὐτὸς μέρος, ἀλλ' ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ συμβουλίου. Ὁ προλαλήσας ἐπρότεινε νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, διὰ τὴν σιωπὴν τοῦ νόμου, ὅτι ὁ χωρικὸς Δήμαρχος ἐνεργεῖ μόνον ὅ,τι ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἐπαρχίας.

Ὁ Ὑπουργὸς ἀπήντησεν εἰπὼν, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν Δήμαρχον, ὡς ἐνεργοῦντα μόνον ὅσα καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ, τοῦτο ἐμπεριέχεται παρακατιών. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ αὐτὸν τοῦτον ὡς ἀρνούμενον νὰ ἐνεργήσῃ ἐντελῶς τὸν νόμον καὶ πέσῃ π. χ. τὰς ἐνστάσεις, εἶναι νενομοθετημένη ποινὴ εἰς τὸν ποινικὸν νόμον, *ἡ περὶ ἀρνήσεως ὑπηρεσίας*, τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ ἀποφύγῃ, ὅταν ἀρνηθῇ καθῆκον καὶ χρέος τῆς ὑπηρεσίας του.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὡς πρὸς τὴν ἀναφερομένην παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου Ἐπιτροπὴν, ὅτι, ἂν λαμβάνωνται τὰ δύο μέλη ἔξωθεν, ἕπεται, ὅτι θὰ μισθοδοτηθοῦν, καὶ τότε δὲν συμφέρει, διότι τὸ Δημόσιον λαμβάνει 4 τοῖς 100 καὶ παραχωρεῖ εἰς τοὺς Δήμους 15 τοῖς 100 ἐκ τῶν εἰσπραχθέντων. Διὰ νὰ μὴ γενῇ λοιπὸν σύγχυσις, πρέπει νὰ ὁρισθῇ τίνες οἱ διοριζόμενοι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ὑπάλληλοι.

Ἕτερος ἀντιπαρατηρεῖ, ὅτι δύο μόνον, πρόσωπα ἀρκοῦν καὶ δι' ἕνα μόνον μῆνα μισθοδοτούμενα ἀνὰ 100 δραχ. καὶ τοῦτο, ὅταν καὶ ὅπου παρουσιασθῇ ἀνάγκη· ὅθεν δὲν εἶναι καλῶς ἐννοούμενος ὁ τόσος περιορισμὸς, διότι ὑποδεικνύει δυσπιστίαν

τινὰ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων. Πρέπει νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι αὐτὴ θέλει ἐφαρμόσει τὸ μέτρον τοῦτο ἐν ἀνάγκῃ μεγίστῃ μὲ πατριωτισμὸν καὶ συνείδησιν.

Ἕτερός τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται λόγος περὶ δυσπιστίας ὅτι παρεδείχετο τὴν πληρωμὴν τῶν 200 δραχμῶν· ἀλλ' ὁ φόρος κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον δὲν ὑπερέβαινε τὰς 70 χιλ. δραχ. Ἐπὶ τῇ βάσει ὅμως τοῦ συζητουμένου νέου δὲν θέλουν εἰσπραχθῇ οὐδὲ 40 χιλ. ἀφαιρουμένων τῶν 15 τοῖς 100, τότε θέλουν μείνει μόνον 25 χιλ. Ὅταν λοιπὸν εἰς τὰς πόλεις διορισθοῦν ἐπὶ τούτῳ ἀνὰ 2 ὑπάλληλοι μὲ 200 δραχ. κατὰ μῆνα, τότε δὲν θὰ ἐκκαθαρισθοῦν οὔτε 6 χιλ. δραχμαί. Προτείνει λοιπόν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, εἶναι καλόν, νὰ ἐπιφορτίζῃ τὴν ἐργασίαν ταύτην εἰς τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ μὴ προσγίνωνται νέα ἔξοδα.

Ἀπαντήσας ὁ Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι καὶ ὁ νόμος αὐτὸ τοῦτο ἐννοεῖ. Ἐπρόσθεσεν ἔπειτα, ὅτι προσκαλεῖται παρὰ τῆς Α. Μ. καὶ ἀναγκάζεται νὰ ἀποσυρθῇ τῆς συζητήσεως. Παρατηρηθέντος δὲ, ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία του, ἐζήτησε νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ παρόντος νόμου, καὶ μετὰ τοῦτο ἀναγνοὺς τὸ περὶ ἐκδανείσεως ἀποράς εἰς τοὺς γεωργοὺς Νομοσχέδιον, καὶ παραδοὺς αὐτὸ εἰς τὸ Γραφεῖον, ἀπῆλθε.

Τὸ ἀνωγνωσθὲν Νομοσχέδιον ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1.

Δίδεται ἡ ἄδεια εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ διαθέσῃ μέχρι τριάκοντα χιλιάδων κοιλῶν δημοσίου καρποῦ, παντὸς εἴδους, διὰ νὰ χορηγῶνται ἐξ αὐτῶν, ὡς δάνειον, οἱ ἀναγκαῖοι σπόροι εἰς τοὺς γεωργοὺς, ὅσοι ἀποδεδειγμένως στεροῦνται αὐτῶν, ἕνεκα τῆς ἐφετεινῆς ἀκαρπίας.

Ὁ μέγιστος ὅρος τοῦ εἰς ἕκαστον οἰκογενειάρχην γεωργὸν δοθησομένου σπόρου δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰ δέκα κοιλά.

Ἄρθρ. 2.

Οἱ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δανειζόμενοι καρποὶ θέλουν ἀποδοθῇ εἰς εἶδος εἰς τ' ἅλώνια τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

Ἄρθρ. 3.

Αἱ αἰτήσεις καὶ τὰ περὶ παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τοῦ σπόρου ἔγγραφα θέλουν συντάττεσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἀθῆναι τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ἡ δὲ Γερουσία ἀπεφήνατο περὶ τοῦ νέου τούτου Νομοσχεδίου, νὰ προεξετασθῇ εἰς τὰ Τμήματα αὐτῶν, καὶ νὰ εἰσαχθῇ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ περὶ φόρου οἰκοδομῶν εἰς συζήτησιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 27 Ὀκτωβρίου 1845 ἔτους, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερουσία διάταξις, ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν Νομοσχεδίου.

Παρευρισκομένου τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ναυτικῶν, τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ Οἰκονομίας, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προτείνει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φόρου τῶν οἰκοδομῶν Νομοσχεδίου, μεχρισότου οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ καθυποβάλωσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845, διότι διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπαρουσιάσθησαν.

Ἀντίτεινόν τινες, ὅτι πρέπει νὰ τηρηθῇ ἡ ἡμερούσιος διάταξις, καὶ νὰ προηγηθῇ ἡ ἐξακολούθησις τῆς διακοπείσης συζητήσεως, ἐκτὸς ἂν πρόκηται νὰ ἀνακληθῇ τὸ καθυποβληθὲν Νομοσχέδιον.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρατηρεῖ, ὅτι μήτε τὸν κανονισμὸν παραβιάζει, μήτε διακοπὴν ἐπιφέρει εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Γερουσίας ἡ παρουσίασις τοῦ προϋπολογισμοῦ, παρόντων ἤδη ὅλων τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τούτῳ, ἐνῷ τὸ Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου εἰς τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν διεκόπη ἡ συζήτησις, δύναται νὰ συζητηθῇ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν προϋπολογισμῶν, παρόντος μόνον τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ μὴν ἀπασχολουμένων τῶν λοιπῶν Ὑπουργῶν.

Συναινεσάσης τῆς Γερουσίας νὰ ἀναγνωσθῶσιν οἱ προϋπολογισμοί, ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει τὴν ἑξῆς ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἔκθεσις

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ 1845.

Ἡ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δι' ἧς ὑπεβλήθη πρὸς τὴν Βουλὴν ὁ συζητηθεὶς καὶ ψηφισθεὶς ἤδη παρ' αὐτῆς προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, ὡς καὶ αἱ ἐκθέσεις τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων περὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ

τῶν ἐξόδων των, αἰτιολογοῦσι λεπτομερῶς κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα.

Τὰς ἐκθέσεις ταύτας ὑποβάλλων πρὸς Ὑμᾶς, Κύριοι, μετὰ τῶν ἀναλυτικῶν φύλλων καὶ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τῶν διαφόρων Ὑπουργείων, ἔρχομαι νὰ ἐκθέσω ὅσας τροποποιήσεις ἐπήνεγκεν εἴς τε τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα ἡ Βουλή, ἐπισυνάπτων προσέτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔξοδα τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων, καὶ τὰς περὶ αὐτῶν περιληπτικὰς διὰ τὰς ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις ἐκθέσεις των.

Καὶ πρῶτον περὶ ἐσόδων.

1.) *Διάφορα δικαιώματα.*

Ἡ Βουλὴ ἐπηύξησε τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου εἰς δρ. 319,650, διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὰ προξενικὰ δραχ. 69,650, αἱ ὁποῖαι προϋπελογίσθησαν, τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὡς εἰσπρακτέαι ἐκ τῶν προξενείων Ταγγέττης, Γαλαζίου, Ἰμβραΐλας κλπ. ἀπὸ 1ης Ἰουλίου ε. ε. ὅτε ἐτέθησαν ὑπὸ μισθὸν, σημειωθέντων καὶ τῶν κατὰ συνέπειαν ἐξόδων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

2.) *Τυπογραφεῖον.*

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο προσετέθησαν δραχμαὶ ἑκατὸν, παραληφθεῖσαι πρὸς διόρθωσιν λογιστικοῦ λάθους, παρεισφρύσαντος εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

3.) *Καθυστερούντα τῆς γρήσεως* 1843 *καὶ* 1844.

Ἡ Βουλὴ ἐπενεγκοῦσα διαφόρους προσθήκας εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους, εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπαυξήσῃ καὶ τὰ ἔσοδα, ἐφ' ᾧ καὶ ἐπρόσθεσεν ἐπὶ τῶν ἐσόδων τῶν χρήσεων 1843 καὶ 1844 δραχ. 218,869.33, ποσὸν, τὸ ὁποῖον ἐθεώρησεν εἰσπράγιμον, ὁδηγηθεῖσα ἀπὸ τὰς μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου γενομένας εἰσπράξεις ἐξ αὐτῶν τῶν χρήσεων.

4.) *Τόκοι κληροδοτημάτων.*

Ἡ προσθήκη τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ μὲ ποσὸν δρ. 15,580

εθεωρήθη ἀναγκαία, ὡς παραληφθεῖσα νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ γενικὰ τοῦ Κράτους ἔσοδα.

Δεύτερον. Περὶ ἐξόδων.

Εἰς τὰ ἔξοδα ἐπηνέχθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς διάφοροι προσθέσεις, καὶ αὗται εἰσίν:

1.) *Δάνειον Ροσχίλδ.*

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δι' οὓς ἐπέφερε λόγους εἰς τὴν περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔκθεσίν του, δὲν κατέταξεν εἰς τὰ διάφορα τοῦ Κράτους ἔξοδα δραχ. 4,022.686 διὰ τόκους καὶ χρεωλύσια τοῦ δανείου τῶν 60 ἑκατομμυρίων φράγκων, ἡ δὲ Βουλή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς πρὸς τοῦτο παρατηρήσεις τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ συμπεριλάβῃ μὲν μεταξὺ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους καὶ τὸ προκείμενον χρέος, ἀλλὰ συγχρόνως ν' ἀναθέσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ καθῆκον τοῦ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐπιείκειαν τῶν εὐεργετίδων καὶ ἐγγυητριῶν Δυνάμεων, πρὸς τὸ τέλος τοῦ νὰ παρατείνωσιν ἐπί τινα ἔτη τὴν προθεσμίαν τῆς ἀποτίσεως τοῦ χρέους τούτου.

2.) *Βουλευτικὰ Σώματα.*

Ἐγένετο προσθήκη δραχ. 144,000 διὰ τὴν Βουλὴν καὶ δραχ. 143,378 διὰ τὴν Γερουσίαν, διὰ τοὺς μὴ σημειωθέντας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἓξ μῆνας τοῦ ἔτους. Εἰς τὸ τελευταῖον ποσὸν συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ περιπλέον δρ. 35,000 διὰ τὴν χορήγησιν τῶν μετὰ ταῦτα διορισθέντων ΚΚ. Γερουσιαστῶν.

Εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπηνέχθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς διάφοροι προσθαφαιρέσεις, καὶ αὗται εἰσίν.

Α.) Π ρ ο σ θ έ σ ε ι ς.

1.) *Δέκατα τοῦ* 1844.

Εἰς τὰς δραχ. 120,000 τοῦ προϋπολογισμοῦ δι' ἔξοδα δεκάτων τοῦ 1844 προσετέθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς, κατὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ δρ. 100,000

πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης διὰ τὴν ὑπηρεσίαν.

2.) *Χορηγήσεις εἰς Στρατιωτικούς.*

Δυνάμει Βασιλικοῦ Διατάγματος χορηγεῖται εἰς 141 στρατιωτικοὺς ποσὸν συνάμα ἐκ δραχμῶν 50,820. Τοῦτο παρελείφθη νὰ σημειωθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου προσετέθη παρὰ τῆς Βουλῆς, αἰτήσει τοῦ Ὑπουργείου.

3.) *Τελωνιακά.*

Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐξόδων «Τελωνιακὰ» ἠλαττώθη ἀπὸ 15 Ἰουλίου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Τελωνείων. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τοὺς ἀναφερομένους λόγους εἰς αὐτὰ τὰ πρακτικὰ τοῦ ῥηθέντος Σώματος, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐθεωρήθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς ὄχι ἐπωφελεῖς ὅλαι αἱ ἐπενεχθεῖσαι διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἐλαττώσεις, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ προσετέθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ποσὸν ἐκ δραχ. 72,299: 87 πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ τῆς δαπάνης κατὰ τὸν ὑφιστάμενον Νόμον.

4.) *Προμήθεια καὶ ἔξοδα Ροσχίλδ.*

Δυνάμει τοῦ περὶ δανείου Συμβολαίου, ἕκαστον τῶν τριῶν μεριδίων δύναται νὰ πληρωθῇ εἰς Παρισσίους ἢ εἰς Λονδῖνον, κατὰ προτίμησιν τοῦ ἔχοντος συμφέρον, ἡ δὲ διαφορὰ τοῦ συναλλάγματος λογίζεται εἰς ὄφελος ἢ εἰς βάρος τῆς Κυβερνήσεως. Διὰ τὸ Γαλλικὸν λοιπὸν μερίδιον πληρωθὲν εἰς Λονδῖνον προέκυψε ζημία δραχ. 12,645: 26, ἥτις προστεθεῖσα εἰς τὸ κεφάλαιον «Προμήθεια καὶ ἔξοδα Ροσχίλδ» ἀνεβίβασε τὸ ἀρχικὸν ποσὸν ἀπὸ δρ. 13,284: 06 εἰς δρ. 25,749:32.

Β'.) Ἀ φ α ι ρ έ σ ε ι ς.

1.) *Κεντρικὴ Ὑπηρεσία.*

Ἀφῃρέθη παρὰ τῆς Βουλῆς, χάριν οἰκονομίας, ἀ.) τὸ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν σημειωθὲν ἐπιμίσθιον τοῦ

διεκπεραιωτοῦ ἀπὸ τὴν 16 τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἐκ δραχ. 162: 50· 6'.) ἀπὸ τὸν μισθὸν ἑνὸς τῶν τριῶν κλητήρων τοῦ Ὑπουργείου δραχμὰς 30, λογισθέντα ἀπὸ τὴν 1 Ὀκτωβρίου εἰς δραχ. 50, ἀντὶ τῶν δραχμῶν 60· γ'.) ἀπὸ τὸ ἔξοδον τῆς ἀμάξης δραχ. 80, περιορισθὲν δι' ὅλον τὸ ἔτος εἰς δρ. 110, ἀντὶ τῶν δρ. 200, καὶ δ'.) ἀπὸ τὰ λοιπὰ ἔξοδα τοῦ Γραφείου δρ. 442,26, ὥστε τὸ ὅλον τῶν ἐπενεχθεισῶν ἀφαιρέσεων ἀνέβη εἰς δραχ. 1,714: 76.

2.) *Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.*

Τὸ ποσὸν δι' ἔξοδα ὑλικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἠλαττώθη κατὰ δρ. 125.

3.) *Ταμεῖα.*

Τὸ ἔξοδον ἐπιχορηγήσεως τοῦ Κεντρικοῦ Ταμία, λογισθὲν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀπὸ τὴν 16 Ἰουνίου, παρεδέχθη παρὰ τῆς Βουλῆς ἀπὸ τὴν 16 Ἰουλίου μ' ἐλάττωσιν ποσοῦ ἐκ δρ. 60.

4.) *Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι.*

Διὰ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω λόγους ἐκπέσθησαν ἀπὸ τὸ κεφάλαιον «Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι» δρ. 155 διὰ μισθὸν καὶ ἐπιχορήγησίν τινος τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφόρων.

5.) *Νομισματοκοπεῖον.*

Ἀφηρέθησαν ἀπὸ τὸ κεφάλαιον «Νομισματοκοπεῖον» δρ. 564: 50, διότι ὁ μὲν μισθὸς τοῦ Διευθυντοῦ προσδιωρίσθη ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου εἰς δρ. 300, ἀντὶ τῶν δραχ. 312: 50, αἵτινες ἐσημειώθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμόν, αἱ δὲ δύω θέσεις τοῦ Ἐλεγκτοῦ καὶ Γραμματέως ἀπεφασισθη νὰ συγχωνευθῶσι χάριν οἰκονομίας εἰς μίαν μόνην.

6.) *Τυπογραφεῖον.*

Ἀπὸ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἀφηρέθησαν δρ. 370, διὰ τὴν συγχώνευσιν τῶν δύο θέσεων, τοῦ οἰκονόμου καὶ βοηθοῦ τοῦ καταστήματος τοῦ Τυπογραφείου, εἰς μίαν μόνην, διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῆς δαπάνης τοῦ ὑλικοῦ

καὶ ἐργαλείων καὶ διὰ τὴν ἀποφασισθεῖσαν μεταρρύθμισιν εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἐργατῶν.

Καὶ ταῦτα, Κύριοι, καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Ἤδη ἔρχομαι νὰ σημειώσω περιληπτικῶς τὰς διαφόρους μεταβολὰς τῶν ἐξόδων τῶν διαφόρων Ὑπουργείων, καὶ αἱ ὁποῖαι φαίνονται ἰδικώτερον εἰς τὰς ἐπισυνημμένας ἐκθέσεις των.

α') Ἀφαιρέσεις.

Τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν	δρ.	11,032: 31

β') Προσθέσεις.

Τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν	δρ.	18,977: 42
» » » Ἐσωτερικῶν	»	396,956: 90
» » » Ἐκκλησιαστικῶν	»	27,872: 47
» » » Ναυτικῶν	»	3,049: 40
» » » Δικαιοσύνης	»	11,112: 67
Τὸ ὅλον	δραχ.	457,968: 86

Κατὰ συνέπειαν λοιπῶν ὅλων τῶν ἀνωτέρω μεταβολῶν συνετάχθησαν οἱ ἐπισυναπτόμενοι εἰδικοὶ καὶ ὁ Γενικὸς προϋπολογισμὸς τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ ἐξόδων διὰ τὸ 1845, κατὰ τοὺς ὁποίους, τὰ μὲν ἔσοδα τῆς διαχειρίσεως ἀπὸ δρ. 13,000,000 ἀνεβιβάσθησαν εἰς δραχ. 13,334,199: 33, ἥτοι διαφορὰ ἐπὶ πλέον δραχ. 334,199: 33, τὰ δὲ ἔξοδα ἀπὸ δραχ. 12,308,228: 54 ἀνεβιβάσθησαν εἰς δραχ. 13,272,377, διαφορὰ ἐπὶ πλέον δρ. 964,148: 46

Ἥτοι Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν	δρ.	4,909,775: 37
Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν	»	270,132: 92
Δικαιοσύνης	»	811,198: 83
Ἐσωτερικῶν	»	1,530,956: 92
Ἐκκλησ. καὶ Δημ. Ἐκπαιδεύσεως	»	610,872: 47
Στρατιωτικῶν	»	4,052,817: 69
Ναυτικῶν	»	1,056,622: 80
Τὸ ὅλον τῶν δημοσίων ἐξόδων	δρ.	13,272,377.—

Ἐπισυνάπτων τελευταῖον τὰ ψηφισθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς δύο Νομοσχέδια περὶ τῆς κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ συστήσω εἰς τὴν

Γερουσίαν τὴν τάχιον ψήφισιν των, ἥτις, ἐλπίζω, ὅτι θέλει λάβει χώραν, διὰ τὸ κατεπείγον, ἐντὸς τοῦ τρέχοντος μηνός, καθ' ὃν λήγει καὶ ἡ πρώτη Βουλευτικὴ Σύνοδος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1845.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ἀναγινώσκει ἑπομένως τὰ ἑξῆς περὶ ἐξόδων καὶ ἐσόδων τοῦ 1845 Νομοσχέδια:

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν:

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ, κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1845 προσδιορίζεται εἰς δραχ. δεκαεπτὰ ἑκατομμύρια, διακοσίας ἐννενήκοντα πέντε χιλιάδες καὶ ἑξήκοντα τρεῖς.

1) Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ τόκους καὶ χρεολύσια τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου

τοῦ Ῥοσχίλδ	Δραχ.	4,022,686	
διὰ τόκους ἐσωτερικοῦ χρέους	»	11,438	
διὰ συντάξεις	»	411,565:	12
διὰ Β. χορήγησιν	»	1,000,000	
διὰ τὰς χορηγήσεις τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων, ἤτοι τῆς Βουλῆς 288,000) τῆς Γερουσίας 251,756)	»	539,756	
διὰ διαφόρους πληρωμὰς καὶ ἔκτακτα ἔξοδα	»	705,940:	39
διὰ τὴν Γενικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου καὶ δι' ἔξοδα Διοικήσεως, ἐπισκοπῆς καὶ εἰσπράξεων τῶν φόρων	»	2,241,075:	86
Ὁμοῦ	δραχ.	8,932,461:	37.

Μεταφορὰ	δραχ.	8,923,461:	37.
2) Εἰς τὸ τῶν Ναυτικῶν	»	1,056,622:	80.
3) Εἰς τὸ τῆς Δικαιοσύνης	»	841,198:	83.
4) Εἰς τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν	»	1,530,956:	92.
5) Εἰς τὸ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν	»	270,132:	92
6) Εἰς τὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως	»	610,872:	47.
7) Εἰς τὸ τῶν Στρατιωτικῶν	»	4,052,817:	69.
Τὸ ὅλον	δραχ.	17,295,063:	00.

Εἰς λογαριασμὸν τῶν ὁποίων, ἐξαιρουμένων τῶν ἀφορώντων τὸ ἐξωτερικὸν δάνειον, καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου, ἐδόθησαν τέσσαρες πιστώσεις τῆς Βουλῆς διὰ τῶν ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου κτλ. Νόμων.

Ἄρθρ. 2.

Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρ. 1, καὶ τοὺς προστρτημένους πίνακας, ἔξοδα, κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς διαχειρίσεως τοῦ 1845, κατὰ τὸν περὶ ἐσόδων ἰδιαίτερον Νόμον.

Ἄρθρ. 3.

Τὸ ὑπόλοιπον τῶν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον διαλαμβανομένων πιστώσεων, μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τῶν γενομένων ἐξόδων διὰ τοὺς ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον, μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου δέκα μῆνας, δυνάμει τῶν ἐκδοθέντων, ὡς εἴρηται, περὶ πιστώσεων τῶν ἀφορώντων τὰ ἔξοδα ταῦτα Νόμων, θέλουν διανέμεσθαι καθ ἕκαστον τῶν ἑπομένων δύο μηνῶν, εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργείων, δυνάμει Β Διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 4.

Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως τοῦ 1845 παρεκτείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους, ὁπότε κλείονται ὁριστικῶς τὰ βιβλία τῶν ἐξόδων ὅλων τῶν Ὑπουργείων.

Ἄρθρ. 5.

Ὅσαι πιστώσεις τῆς χρήσεως ταύτης μείνουσιν ἀπράγματοποίητοι κατὰ τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1846, θέλουν μὲν ἀκυρωθῆ ἐπὶ τῶν βιβλίων τῶν Ὑπουργείων, ἀλλ' οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουν τὴν ἄδειαν νὰ μεταχειρισθῶσιν αὐτὰς διὰ δικαιώματα κεκτημένα

ἐντὸς τῆς διαρκείας τῆς χρήσεως τοῦ 1845, καταλογίζοντες τὴν δαπάνην ἐπὶ τῶν βιβλίων τῆς ἑπομένης χρήσεως εἰς εἰδικὸν κεφάλαιον ἐπονομαζόμενον, *Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων*.

Ἄρθρ. 6.

Ἕκαστος Ὑπουργὸς ὀφείλει ἐντὸς μὲν τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς τοῦ ἔτους 1846 νὰ συντάξῃ τὸν προσωρινὸν ἀπολογισμὸν τῆς κατὰ τὸ ἐνεστὼς διαχειρίσεως τῶν χορηγηθεισῶν αὐτῷ πιστώσεων, ἐντὸς δὲ τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1846, τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῆς διαχειρίσεως τῶν αὐτῶν πιστώσεων, καθ' ὅλην τὴν διαρκειαν τῆς χρήσεως, διὰ νὰ κοινοποιήσῃ ἀμφοτέρους εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρ. 7.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἐντὸς μὲν τοῦ Μαρτίου μηνὸς τοῦ ἔτους 1846 τὸν γενικὸν λογαριασμὸν τῆς ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου, μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1845, Οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, διὰ νὰ ὑποβληθῇ ὁμοῦ μὲ τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 διαλαμβανομένους προσωρινοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν Ὑπουργείων εἰς τὰς Βουλάς, πρὸς πληροφορίαν αὐτῶν, ἐντὸς δὲ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς τοῦ ἔτους 1846, τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων τε καὶ ἐξόδων τῆς ἐνεστώσης χρήσεως, ὅστις πάλιν μετὰ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ διαλαμβανομένων ὁριστικῶν ἀπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων, θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὰς Βουλάς, διὰ νὰ ἐκδοθῇ ὁ κυρῶν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων τε καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1845 Νόμος.

Ἀθῆναι, τὴν 26 Ὀκτωβρίου 1845.

ΟΘΩΝ

Ὁ Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1.

Τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων τῶν ἀπὸ Δημοσίων καταστημάτων, κτημάτων καὶ νομισμάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων εἰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα τῶν ἐσόδων, θέλει ἐξακολουθήσει ἡ εἴσπραξις κατὰ τὸ 1845 ἔτος, δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων περὶ ἑκάστου αὐτῶν Νόμων καὶ Διαταγμάτων, καὶ τῶν ἐν τῇ παρούσῃ Βουλευτικῇ Συνόδῳ κυρωθέντων Νόμων.

Ἄρθρ. 2.

Τὰ ἔσοδα τοῦ ἔτους 1845 ὑπολογίζονται κατὰ χρῆσιν μὲν εἰς δραχμὰς δεκατέσσαρα ἑκατομμύρια, εἴκοσι μίαν χιλιάδα, ἑπτακοσίας πεντήκοντα ἓξ, (14,021,756), κατὰ διαχείρισιν δὲ εἰς δραχμὰς δεκατρία ἑκατομμύρια, τριακοσίας τριάκοντα τέσσαρας χιλιάδας, ἑκατὸν ἐννενήντα ἐννέα καὶ λεπτὰ τριάντα τρία, (13,334,199 : 33) κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων διαλαμβανόμενα.

Ἄρθρ. 3.

Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως τοῦ 1845 παρατείνεται μέχρι 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους, καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην κλείονται τὰ βιβλία τῶν ἐσόδων ταύτης τῆς χρήσεως, τὰ δὲ μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰσπραττόμενα ἐξ αὐτῆς ὑπόλοιπα, θέλουν καταλογίζεσθαι εἰς τὰ βιβλία τῶν ἐσόδων τῆς ἑπομένης χρήσεως, ἐν εἰδικῷ κεφαλαίῳ, ἐπιγεγραμμένῳ, *Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων*.

Ἄρθρ. 4.

Τὰ περὶ τῆς λογοδοσίας τῶν ἐσόδων, κατά τε χρῆσιν καὶ ἐνιαύσιον διαχείρισιν, κανονίζονται διὰ τοῦ περὶ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1845 Νόμου.

Ἄρθρ. 5.

Ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς δοσοληψίαν μὲ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, καταθέτουσα μὲν τὸ περίσσευμα τοῦ Ταμείου, ὁσάκις τὸ νομίσει συμφέρον, κατὰ τὸ ἐδάφιον 5 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης, προηγουμένου Νόμου κανονίζοντος τὰς βάσεις τῶν ἐκ τούτου σχέσεων, μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Τραπέζης, λαμβάνουσα δὲ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης πίστωσιν μέχρι τῆς ποσότητος διακοσίων χιλιάδων (200,000) δραχμῶν κατὰ τὸ ἐδάφιον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ καταστατικοῦ.

Ἄρθρ. 6.

Παντὸς φόρου ἢ δικαιώματος ἄλλου, παρὰ τὰ ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τοῦ παρόντος Νόμου κυρωθέντα, ἀπαγορεύεται ἐπὶ ὁποιωδήποτε λόγῳ ἡ εἴσπραξις, ἐπὶ καταπίσει κατὰ παντὸς ὑπαλλήλου, εἴτε διατάξαντος, εἴτε ἐνεργήσαντος τὴν εἴσπραξιν, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται πρὸς καταδίωξιν ἰδιαιτέρα ἄδεια τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς, ἐπιφυλαττομένης δὲ πρὸς τούτοις, καὶ τῆς ἐντὸς τριετίας ἀγωγῆς, ἐπὶ ἀποζημιώσει κατὰ τοῦ πλημμελήσαντος ὑπαλλήλου.

Ἀθήναι, τῇ 26 Ὀκτωβρίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

(Ἔπονται οἱ Πίνακες, οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ ἐξόδων Νομοσχεδίου, καὶ εἰς τὸ 1 τοῦ περὶ ἐσόδων.)

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου παρατηρεῖ, ὅτι ἔκτακτοι περιστάσεις ἔκαμον ὥστε μόλις περὶ τὰς τελευταίας ἡμέρας, καθ' ἃς λέγει ἡ Βουλευτικὴ Σύνοδος, νὰ καθυποβληθῶσιν οἱ προϋπολογισμοὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀλλ' ὅτι τὸ μοναδικὸν τοῦτο συμβεβηκὸς δὲν θέλει ἐπαναληφθῇ, καθότι κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐρχομένης Συνόδου τὸ Ὑπουργεῖον θέλει καθυποβάλλει εἰς τὰς Βουλὰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1846, διὰ νὰ ἦναι οὗτος ἕτοιμος πρὶν ἀρχίσῃ τὸ ἔτος ἐκεῖνο. Ὅτι ἡ διάρκεια τῆς Συνόδου, κατὰ τὸ Σύνταγμα, εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ παραταθῇ πέραν τῆς 31 τοῦ τρέχοντος, μήτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς νέας Συνόδου ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845, διὸ ἢ 3 ἢ 4 ἡμέραι μόναι μένουσιν εἰς τὴν Γερουσίαν, διὰ νὰ τὸν ἐπεξεργασθῇ. Ἀναγνωρίζει μὲν τὸ δυσκατόρθωτον τοῦ ἔργου τούτου, παρατηρεῖ ὅμως ἀφ' ἑτέρου, ὅτι ἡ κατεπείγουσα ἀνάγκη θέλει δικαιολογήσει τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα θέλει εὕρει πρὸς κατόρθωσιν τούτου ἡ Γερουσία, ἥτις μόνη οὖσα ἡ ἁρμοδία νὰ σκεφθῇ περὶ τῶν καταλληλοτέρων τούτων, θέλει εὕρει τὸν τρόπον νὰ συμβιβάσῃ τὰς δυσκολίας.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐπιφυλάττεται κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς ὅσα ἐξέθεσεν

ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου· παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι, ἐπειδὴ τίποτε δὲν ἀνεγνώσθη ἐκ τῶν ἀπαρτιζόντων τὸν προϋπολογισμὸν ἐγγράφων, εἶναι ἄγνωστον, ἂν αἱ ἐπενεχθεῖσαι ἀπὸ τὴν Βουλὴν τροπολογίαι εἰς τὸ πρωτότυπον σχέδιον αὐτοῦ ἔγιναν δεκταί, ἢ ὄχι.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι τοῦτο ἔγινε καὶ ὅτι διορθωθέντα οὕτω τὰ καθέκαστα τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐτυπώθησαν ἤδη, καὶ παρεκατατέθησαν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας· παρακαλεῖ δὲ τὸν Κύριον Πρόεδρον νὰ τὰ διανείμῃ ἐντὸς τῆς ἡμέρας.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν μέλλει ἤδη νὰ ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία, ἂν, προσκληθέντων τῶν τμημάτων εἰς προεξέτασιν, μέλλουν ταῦτα νὰ ἐκλέξωσιν Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ εἰσάξῃ τὸν προϋπολογισμόν, ἢ ἂν ἀρκῇ μόνα νὰ τὸν λάβωσιν ὑπ' ὄψιν. Τοῦτο, θεωρουμένου τοῦ κατεπείγοντος καὶ γενικῆς οὔσης τῆς ἐπιθυμίας νὰ διευκολυνθῇ τὸ πρᾶγμα, νομίζει καταλληλότερον, δι' ὃ προτείνει νὰ μὴν ἐκλεχθῇ Ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ αὔριον τὴν 28 νὰ συνέλθωσιν εἰς προεξέτασιν τὰ τμήματα καὶ τὴν 29 νὰ προσδιορισθῇ ἡμέρα συνεδριάσεως πρὸς συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Πολλῶν δὲ διατεινομένων, ὅτι ἡ σύστασις Ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι ἀπαραίτητος, ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι καὶ τὸ δύσκολον τῆς ἐργασίας, καὶ αὐτὴ ἡ ταχύτης ἀπαιτεῖ νὰ συσταθῇ Ἐπιτροπή. Εἰς μόνα ἐκεῖνα τὰ Νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα παρέχουσιν ὀλίγας δυσκολίας, ἡ Γερουσία δὲν συνιστᾷ Ἐπιτροπάς, αἵτινες εἰς τὰ σπουδαιότερα, ὄχι μόνον ἐντελέστερον ἐνεργοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ὡς συγκροτούμεναι ἐξ ὀλίγων μελῶν δύνανται εὐκολώτερον νὰ μελετήσωσι τὸ πρᾶγμα, νὰ ζητήσωσιν, ἂν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ, διασαφήσεις ἀπὸ τὰ Ὑπουργεῖα, ἀλλὰ καὶ συντομώτερον νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ἀποστολήν των. Τοῦτο θεωρῶν προτείνει νὰ συσταθῇ Ἐπιτροπὴ, διότι ἄλλως, ἐνῷ εἰς πλῆθος ἄλλο Νομοσχεδίων, εἰς τὰ ὁποῖα σοβαρὰ μελέτη δὲν ἀπητεῖτο, συσταθεισῶν Ἐπιτροπῶν, ἂν ἤδη τοῦτο παραλειφθῇ, θέλει ὑποθέσει τις δικαίως, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἐξετίμησε τὸ σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ τὸ κυριώτερον ἔργον τῶν Βουλῶν.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἂν καὶ ἀληθῶς τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ἔργον ὤφειλε νὰ ἀνατεθῇ εἰς Ἐπιτροπὴν, μήτε ἡ Ἐπιτρο-

πλ, ἂν συσταθῇ, θέλει δυνηθῇ ἐντὸς 2 ἡμερῶν νὰ φωτισθῇ, μήτε τὰ τμήματα δύνανται ἄλλως, εἰμὴ ἐπιπολαίως πως νὰ διεξέλθωσι τὸν προϋπολογισμόν.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι, ἂν συσταθῇ Ἐπιτροπὴ, ὀφείλει αὕτη νὰ συντάξῃ ἔκθεσιν, νὰ ἀναγνωσθῇ αὕτη ἐπὶ συνεδριάσεως, νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ, καὶ 24 ὥρας μετὰ τὴν ἔκδοσιν μόλις δύναται νὰ ἀρχίσῃ κατὰ τὸν κανονισμὸν ἡ συζήτησις. Δι' 8 ὁρονεῖ, ὅτι, ἂν καὶ τῷ ὄντι τοιοῦτον σπουδαῖον ἀντικείμενον ἔπρεπε νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὴν μελέτην εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ βραχὺ τοῦ διαστήματος δὲν τὸ ἐπιτρέπει, καὶ ἂν ἀποφασισθῇ σύστασις Ἐπιτροπῆς, εἶναι τὸ αὐτό, ὡς νὰ ἀποφασισθῇ, ὅτι συζήτησις δὲν θέλει γίνει ἐντὸς τῆς Βουλευτικῆς ταύτης Συνόδου.

Διατείνεται ἕτερος, ὅτι ἐσφαλμένη εἶναι ἡ δοθεῖσα ἑρμηνεία εἰς τὸν κανονισμόν, ὅτι τάχα δύναται ἡ Γερουσία νὰ προβῇ καὶ ἄνευ Ἐπιτροπῆς, καθότι τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου τότε συγχωρεῖ νὰ μὴ γίνωνται Ἐπιτροπαὶ, ὁσάκις τὰ ἀντικείμενα δὲν εἶναι σπουδαῖα. Ἀλλὰ ὡς παρατηροῦσί τινες, ἡ συζήτησις δὲν ἤθελε λάβει τότε πλέον χώραν. Ἀφ' ἑτέρου ἴσως μήτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον δύναταί τις ν' ἀποδώσῃ τὴν εὐθύνην τῆς ἀργοπορίας ταύτης εἰς τὴν παρουσίασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ δύναται διὰ τοῦτο νὰ ἐνδυθῇ τοιαύτην εὐθύνην ἡ Γερουσία;

Τῶν πλειοτέρων ἐνισταμένων περὶ τοῦ νὰ μὴ συσταθῇ Ἐπιτροπὴ, ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ συνέλθωσι τὰ τμήματα μόναν εἰς προεξέτασιν.

Προτείνει δὲ ἕτερος Γερουσιαστὴς νὰ προσδιορισθῇ ῥητῶς ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν τὰ τμήματα πρέπει νὰ ἦναι ἕτοιμα, διὰ νὰ συνέλθῃ ἡ Γερουσία πρὸς συζήτησιν.

Εἷς τοῦτο ἀπαντᾷ τις, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ἀτοπώτατον καὶ ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ τὸ τοιοῦτον. Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν συνέρχονται τὰ τμήματα, δὲν δύναται ὅμως νὰ προσδιορίσῃ καὶ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὀφείλουσι ταῦτα νὰ ἦναι ἀρκούντως φωτισμένα. Εἰς αὐτὰ ἐναπόκειται, ὅταν εὑρεθῶσιν εἰς κατάστασιν, νὰ εἰδοποιήσωσι τὸν Πρόεδρον, διὰ νὰ συγκαλέσῃ οὗτος τὴν συνεδρίασιν. Τὸ νὰ ὑποχρεωθῶσιν, ἂν καὶ ἀπροετοίμαστα, νὰ συνέλθωσι διὰ νὰ συζητήσωσιν ἄγνωστον ἀντικείμενον, καὶ νὰ δώσωσι ψῆφον ἐπ' αὐτοῦ, ἤθελεν εἶσθαι παραβίασις τῆς συνειδήσεώς των, καὶ ἀπαίτησις

τοῦ νὰ παραβιάσωσι, τὸν ὁποῖον ἔδωσαν ὅρκον. Ἀλλὰ παρετηρήθη, ὅτι ἄλλως ὁ ὑλικὸς καιρὸς δὲν ὑπάρχει, καθὼς μήτε ἔχουν καιρὸν οἱ Κύριοι Ὑπουργοί, μήτε νὰ ἀναγνώσωσι, κατὰ τὴν τάξιν, τὰ ὁποῖα παρεισάγουσιν ἔγγραφα, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία δὲν δύναται ν' ἀναλάβῃ εὐθύνας ἄλλων.

Ἕτερος παρατηρεῖ, ὅτι Ἐπιτροπὴ δὲν ἐσυστήθη, ἴσως θεωρουμένου, ὅτι αὕτη, μέλλουσα νὰ συντάξῃ ἔκθεσιν, ἤθελεν ἀναλάβει τοιουτοτρόπως εὐθύνην τινα, δημοσιευομένης τῆς ἐκθέσεώς της. Ἔπρεπεν ἄρα καὶ νὰ τῇ δοθῇ ὁ ἀπαιτούμενος ὑλικὸς καιρὸς διὰ τὴν ἔκθεσιν ταύτην. Ὅτι ὅμως μὴ συσταθείσης ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ παραπεμφθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὰ τμήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὁλόκληρος ἡ Γερουσία, ὅταν σκοπὸς τῆς Γερουσίας ἦναι νὰ συνέλθῃ εἰς συνεδρίασιν τὴν 29, περιττὸν καὶ ἀνάρμοστον εἶναι νὰ ἐπιβάλῃ ἡ Γερουσία εἰς ἑαυτὴν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον αὐτὴ δεικνύει, ὅτι ἐπιθυμεῖ, κηρύττουσα ἀφ' ἑτέρου, ὅτι ὑποχρεοῖ τὰ τμήματα ἐντὸς ῥητοῦ χρόνου νὰ φωτισθῶσιν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπαναλαμβάνων τὰ περὶ κατεπείγοντος καὶ τῆς προσεγγιζούσης λήξεως τῆς Συνόδου, παρατηρεῖ, ὅτι διὰ αὐτὸ τοῦτο, ὅτι τὰ τμήματα εἶναι τὰ συγκροτοῦντα τὴν Γερουσίαν, δύναται ἀπὸ τώρα νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συνεδριάσεως. Ὁ προϋπολογισμὸς καθυποβλήθη ἀπὸ τὸν Μάϊον εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, καὶ τὸ κυριώτερον ἔργον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ τὸ κυριώτερον ἔργον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων εἶναι ἡ ἐπεξεργασία τούτου. Ἤθελεν εἶσθαι λυπηρὸν, ἂν ἐντὸς τῆς Συνόδου δὲν ἐπεκυρώνετο οὗτος. Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ παραβιάσῃ μὲν τὰς συνειδήσεις, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου φροντίζει ὑπὲρ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν κυριωτέρων καθηκόντων, τὰ ὁποῖα τὸ Σύνταγμα ἐπιβάλλει. Ἐντὸς ὀλίγου θέλει καθυποβληθῇ ὁ ἀπολογισμὸς, καὶ αἱ Βουλαὶ θέλουν παρατηρήσει, ὅτι ἡ δεκάμηνος διαχείρησις ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δοθεισῶν πιστώσεων, ὥστε κυρίως ὁ προϋπολογισμὸς δὲν προβλέπει εἰμὴ τὰ ἔξοδα δύω μηνῶν. Μολαταῦτα δὲν ἐννοεῖ νὰ δώσῃ τις, ἂν ἐντελῶς δὲν πεισθῇ, τὴν ψῆφόν του, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι, ἂν δὲν προσδιορισθῇ ἀπὸ τοῦδε ἡ ἡμέρα τῆς συνεδριάσεως, αἱ διατυπώσεις καὶ ἄλλα δύνανται νὰ φέρωσι προσκόμματα, καὶ ἡ συζήτησις νὰ μὴ λάβῃ χώραν, ἐνῷ τὴν 30 τοῦ τρέχοντος πρέπει νὰ ἦναι διεκπεραιωμένη.

Ἐπαναλαβόντων τινῶν, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ ζητημάτων, τὰ ὁποῖα προεῖδεν ὁ κανονισμὸς, ὁ

Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι τὰ σήμερον λεγόμενα καταπτρέφουσιν αὐτὸν τὸν κανονισμὸν τῆς Γερουσίας. Κατὰ τὸ 12 ἄρθρον τούτου, ὁ Κ. Πρόεδρος λαμβάνων τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας προσδιορίζει τὴν ἡμέραν τῆς συνεδριάσεως· ἡ διαφορὰ μόνον ὑφίσταται, ὅτι προσδιορίζει ταύτην εἰς τὸ τέλος τῆς συνεδριάσεως. Ἂν ἀμφισβητῆται τοῦτο, ἀμφισβητεῖται δικαίωμα ἀναφαίρετον τοῦ Προέδρου τῆς Γερουσίας, ἐπὶ τοσοῦτον δέ, ὅσον ζητεῖται ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως καὶ οὐχὶ τῆς λήξεως τῆς συζητήσεως.

Προτείνουν τινές, ὅτι εἶναι ἄδηλον, ἂν δυνηθῶσι τὰ τμήματα νὰ πεισθῶσιν ἐντελῶς καὶ νὰ μελετήσωσι τὸν προϋπολογισμόν, ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται ἀνάγκη, εἰς τὴν ὁποίαν τίποτε δὲν δύναται ν' ἀντισχεθῇ.

Ἀπαντῶσιν ἄλλοι, ὅτι κακῶς ἑρμηνεύει ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὸν κανονισμόν, ἐνῷ τὸ ἄρθρον 12 προβλέπει τὰς ὡρίμους μόνον πρὸς συζήτησιν ὑποθέσεις, καὶ εἰς περίστασιν τοιούτων δίδει μόνον εἰς τὸν Πρόεδρον, ἀκούσαντα τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, νὰ προσδιορίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεώς των, ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 21 ῥητῶς λέγει, ὅτι, ἀφοῦ τελειώσει τὰς ἐργασίας της ἡ Ἐπιτροπή, εἰδοποιεῖ τὸν Πρόεδρον, ὅστις συγκαλεῖ τὴν συνεδρίασιν, καὶ τοῦτο κοινὸν εἶναι καὶ εἰς τὰ τμήματα καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, διότι ὁ ὀρθὸς λόγος αὐτὸς ὑπαγορεύει, νὰ μὴ προδικάζηται καὶ προσδιορίζεται ὁ χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναταί τις ν' ἀντιληφθῇ ἀγνώστου ἀντικειμένου.

Ἀπαντᾷ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον δὲν εἶναι ἄγνωστον, καὶ αὐτὴ ἡ Γερουσία δὲν τὸ ἐθεώρησεν οὐσιώδες ἀποφασίσασα νὰ μὴ συστηθῇ ἐπὶ τούτου Ἐπιτροπή. Τὸ ἄρθρον 21 ἐφαρμόζεται εἰς τὰ οὐσιώδη ἐκεῖνα ἀντικείμενα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀπαραίτητος ἀνάγκη ἀποδεικνύεται συστάσεως Ἐπιτροπῆς, τὸ δὲ 12 εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς περιπτώσεις, ὅτε μάλιστα ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν πρόκειται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν. Ἡ Γερουσία, συντηρητικὸν Σῶμα οὖσα, ἐγνώρισεν, ὅτι μόνη ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐλαττώσῃ τὸν προϋπολογισμόν, καὶ ὅτι εἰς αὐτὴν ἐναπόκειται μόνον τοῦ λογαριασμοῦ ἡ ἐπιθεώρησις. Τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τοῦτο εἶναι ἤδη ὅλα ἕτοιμα, λοιπὸν τίποτε δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν τοῦ κανονισμοῦ, καὶ τὸν προσδιορισμὸν παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου τῆς ἡμέρας τῆς συνεδριάσεως.

Εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀντιτείνει ἕτερος, λέγων, ὅτι κακῶς ἐνοεῖ, ὅτι μόνη ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἐλαττώσεις, καὶ μόνον τὸν λογαριασμὸν ὀφείλει νὰ ἐπεξεργασθῇ ἡ Γερουσία. Τὸ Σύνταγμα ἐναπέθεσε τὰ ἴδια δικαιώματα καὶ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις εἰς ἕκαστον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ἀνίσως ἐνέδωσεν ἡ πλειοψηφία εἰς τὴν ἀνάγκην, καὶ δὲν συνέστησεν Ἐπιτροπήν, δὲν ἔγινε τοῦτο, διότι ἐνόμισε ποτὲ ἐπουσιώδες τὸ ἀντικείμενον τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸν ὁποῖον θεωρεῖ ἀπ' ἐναντίας τὸ σπουδαιότερον ἁπάντων, ἀλλὰ διότι ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη εἶχεν ἀνάγκην ὑλικοῦ καιροῦ περισσοτέρου, διὰ νὰ φωτισθῇ ἐντελῶς, νὰ συντάξῃ ἐπομένως καὶ καθυποβάλλῃ ἔκθεσιν λεπτομερῆ, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας τὰ τμήματα ἀρκεῖ μόνον νὰ φωτισθῶσι. Ἐπαναλαμβάνων, ὅσα περὶ τοῦ κανονισμοῦ ἐρρέθησαν, διατείνεται, ὅτι καθὼς εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, οὕτω καὶ εἰς τὰ τμήματα, οὐδεὶς δύναται να προσδιορίσῃ τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀνυπερθέτως ὠφείλουσι νὰ ἦναι φωτισμένα. Τὴν τήρησιν δὲ τοῦ κανονισμοῦ συνιστᾷ, ὡς μόνον διὰ τῆς τηρήσεως τῶν τύπων σωζομένης τῆς οὐσίας, καὶ μάλιστα εἰς ἔθνος νέον, θερμόν, ζωηρὸν καὶ εὐμετάβλητον.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπαναλαμβάνει, ὅτι τὴν τήρησιν ταύτην τοῦ κανονισμοῦ ὑπερασπιζόμενος, ζητεῖ παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα, ἂν ἡ Γερουσία προσδιορίζῃ, ἢ ὄχι, τὴν 29 τοῦ τρέχοντος ἡμέραν συνεδριάσεως πρὸς συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἡ ἀφαίρεσις ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ δικαιώματος τούτου, θέλει εἶναι καταστροφὴ τοῦ κανονισμοῦ.

Ἕτεροι λέγουσιν, ὅτι πλὴν τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῶν διατάξεων αὐτῶν τοῦ κανονισμοῦ, καὶ ἡ συνήθεια καθιέρωσεν ἐντὸς τῆς Γερουσίας τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ 21 ἄρθρου, καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν μόνα τὰ τμήματα ἤθελον προεξετάζει. Ὡς πρὸς δὲ τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος, περὶ ἧς ἐλάλησεν ὁ Κύριος Ὑπουργός, ἀπαντῶσιν, ὅτι ἡ Γερουσία, συντηρητικὸν σῶμα τοῦ Συντάγματος, δύναται μὲν καὶ ὀφείλει νὰ καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν, διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ μήτε διὰ τὸ κατεπείγον, μήτε διὰ περίστασιν οὐδεμίαν δύναται νὰ παραβῇ κἀνεὶς Γερουσιαστὴς τὰ χρέη, τὰ ὁποῖα ἡ συνείδησις καὶ ὁ ὅρκος τῷ ἐπιβάλλει.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι οὐδεὶς ἐννοεῖ

νὰ παραβιασθῇ συνείδησις, ἀλλ' ὅτι ἀπ' ἐναντίας ζητεῖται ἡ πλήρης τοῦ κανονισμοῦ ἐφαρμογή. Ἂν ὅμως ἡ Γερουσία, ὡς διατείνεται ὁ προλαλήσας, ἔκαμεν ἄλλην νομολογίαν, ὡς ἐκ τῆς συνηθείας, οὐδὲν σῶμα δι' ἑαυτὸ δύναται νὰ κάμῃ νομολογίαν νέαν, ὑπαρχούσης ἄλλης ἀντιθέτου, ἕνεκα τῆς ἀλληλουχίας πράξεών τινων.

Παρατηροῦσι τινες, ὅτι τοιαύτη νομολογία δὲν ὑπῆρξε, καὶ ὅτι τὸ ἄρθρον 21 ἐφαρμόζεται εἰς μόνην τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν Ἐπιτροπὴ ἤθελε συσταθῇ. Ἀποδεικνύουν ἀναγινώσκοντες τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 24 Ὀκτωβρίου, καθ' ἣν κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν ἀναγνωσθέντων δύο Νομοσχεδίων, τοῦ περὶ φόρου οἰκοδομῶν, καὶ τοῦ περὶ δασικῶν προϊόντων, κτὶ παραπεμφθέντων εἰς τὰ τμήματα ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, ἐπροσδιορίσθη καὶ ἡ ἡμέρα τῆς συνεδριάσεως. Ἐκ τούτου συμπεραίνουν, ὅτι μήτε τὸ θεωρητικὸν, μήτε τὸ πρακτικὸν ἀντέκειται εἰς τὸν προσδιορισμὸν παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς ἡμέρας τῆς συνεδριάσεως· ἄλλως ἐξαιτοῦνται νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ λύσις τοῦ ζητήματος, ἀνίσως ὁ Πρόεδρος ἔχει, ἢ μὴ, τὸ δικαίωμα τοῦ προσδιορίζειν ταῦτα.

Ἀπαντῶσι τινες, καθόσον ἀφορᾷ τὸν λόγον τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ: ὅτι δὲν δύναται ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία νὰ κάμῃ νομολογίαν δι' ἑαυτὴν, ὅτι ἐπειδὴ ἡ νομολογία εἶναι ἡ γνώμη τοῦ δικαστοῦ ἐφαρμοζομένη εἰς ἓν ἀντικείμενον, ὅταν μάλιστα ὑπάρχουσι δύω κατὰ πρώτην ἔποψιν φαινόμενα ἀντίθετα ἄρθρα, ἡ γνώμη αὕτη καθιεροῦται καὶ ἀποτελεῖ τὴν νομολογίαν. Ἐνταῦθα μάλιστα, οὐχὶ δύω ἀντίθετα, ἀλλ' ἓν προβλέπον γενικὴν περίπτωσιν, καὶ ἕτερον εἰδικὴν, ὑπάρχουσι. Κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἑρμηνευτικῆς, τὸ τελευταῖον ὑπερισχύον, ἔκαμεν ὥστε εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, εἴτε συστάσεως Ἐπιτροπῆς, εἴτε ἁπλῆς παραπομπῆς εἰς τὰ τμήματα, νὰ ἀπαιτῆται ἡ προειδοποίησις τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν των, καὶ τότε μόνον νὰ ἐφαρμόζεται τὸ 12 ἄρθρον, ὅταν μήτε Ἐπιτροπὴ, μήτε τμήματα μέλλουν προηγουμένως νὰ ἐπεξεργασθῶσιν ὁποιονδήποτε ἀντικείμενον. Εἰς πρὸς τὸ ἕτερον, τὸ ὁποῖον τινὲς στηριζόμενοι εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς 24 Ὀκτωβρίου ἀναφέρουσιν, ὅτι μήτε συνήθεια τοιαύτη καθιερώθη εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐπικαλεῖται αὐτῆς τῆς Γερουσίας τὴν μαρτυρίαν, ὅτι τὸ ἐναντίον πάντοτε ὑπῆρξε· ὅτε δὲ τότε μόνον, ἐπειδὴ τὰ τμήματα αὐτὰ τὰ συγκροτοῦντα τὴν Γερουσίαν ἐξεφράσθησαν εἰς τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν, ὅτι δὲν ἔχουν ἀνάγκην προεξετάσεως, ἀπερασίσθη

ἡ ἡμέρα τῆς συνεδριάσεως, τοῦτο δὲ δὲν ἐσημειώθη εἰς τὰ πρακτικὰ ὡς μὴ οὐσιῶδες.

Διὰ ταῦτα φρονεῖ, ὅτι ἐπειδὴ μάλιστα ἡ Γερουσία αἰσθάνεται ὅλη τὴν αὐτὴν ἐπιθυμίαν νὰ συντελέσῃ κατὰ δύναμιν εἰς τὸ νὰ ἐκπληρωθῇ ἕνας συνταγματικὸς ὅρος, ὁ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀρκεῖ, χωρὶς νὰ ἐπιβληθῇ εἰς ταύτην ἄλλο τι, νὰ συσταθῇ εἰς τὰ τμήματα νὰ ἦναι ἕτοιμα ὡς πρὸς τὴν ἐξέτασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ μέχρι τῆς δευτέρας (29 τοῦ λήγοντος) διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ περὶ τούτου συζήτησις κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν.

Διατείνονται ἄλλοι, ὅτι σαφῶς πρέπει νὰ ὁρισθῇ, ὅτι τὴν 29 θέλει ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις, καὶ τὰ τμήματα πρέπει νὰ ἦναι ἕτοιμα.

Ἄλλοι, ὅτι ἀρκεῖ, ἀντὶ τῶν λέξεων, *διὰ νὰ*, νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις: *καθ' ἣν θέλει ἀρχίσει.*

Ἐπὶ τέλους ἡ Γερουσία συνεφώνησεν εἰς τὴν ἑξῆς ἀπόφασιν:

« Συσταίνεται εἰς τὰ τμήματα, νὰ ἦναι ἕτοιμα ὡς πρὸς τὴν ἐξέτασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ μέχρι τῆς δευτέρας (29 τοῦ λήγοντος) διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ περὶ τούτου συζήτησις κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ».

Ἄρχεται μετὰ ταῦτα ἡ διακοπεῖσα συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν Νομοσχεδίου, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ 4 ἄρθρον αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον γίνεται δεκτὸν, ὡς εἰς τὸ Νομοσχέδιον ὑπάρχει.

Παρατηρεῖ τις, ὅτι ἤθελεν εἶναι ὀχληρὸν καὶ ἐπαχθὲς τρόπον τινὰ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης νὰ πηγαίνουν αἱ Ἐπιτροπαὶ εἰς ἑνὸς ἑκάστου τὴν οἰκίαν, δι' ὃ φρονεῖ, ὅτι διὰ τῶν ὁδηγιῶν του, ὁ Κύριος Ὑπουργὸς πρέπει να διατάξῃ νὰ προσκαλῶνται πρῶτον οἱ ἰδιοκτῆται νὰ κάμνωσι τὰς δηλώσεις των, καὶ τότε μόνον νὰ πηγαίνωσιν αἱ Ἐπιτροπαὶ, ἢ ὅταν οὗτοι ἀπειθήσωσιν, ἢ ὅταν προκύψῃ ὑποψία ψευδοῦς δηλώσεως.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπήντησεν, ὅτι τοιοῦτον εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, καὶ ὅτι τοιαῦται ὁδηγίαι θέλουν δοθῇ.

Παρατηρεῖ τις ἐνταῦθα, ὅτι καὶ οἱ Δήμαρχοι τῶν χωρίων πρέπει νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις, καθ' ἃς θέλουν ἐνεργήσει καὶ αἱ εἰς τὰς πόλεις Ἐπιτροπαὶ, καὶ νὰ σημειωθῇ καὶ τοῦτο εἰς τὰς ὁδηγίας.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς παραδέχεται καὶ ταύτην τὴν παρατήρησιν.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 5, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ 6 καὶ 7.

Εἰς τὸ 8 παρατηρεῖ τις, ὅτι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ 9 ὑπάρχει μεγίστη ἀντίφασις. Ἀναφέρει τὸ 8, ὅτι γνωστοποιεῖται ἐπ' ἐκκλησίᾳ ἡ δημοσίευσις τοῦ καταλόγου τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου Κυριακήν. Ἂν ὑποθέτῃ ἐντεῦθα ὁ Νομοθέτης, ὅτι ἐπ' ἐκκλησίᾳ ἀναγινώσκεται ὁλόκληρος ὁ κατάλογος, τοῦτο δὲν ἔχει χώραν, διότι μόνον τὴν 1 Δεκεμβρίου θέλουν εἰσθαι συντεταγμένοι οἱ κατάλογοι. Ἀλλ' ἂν ἡ προθεσμία τῆς ἐρέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 9 ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπ' ἐκκλησίᾳ γνωστοποιήσεως, ἡ γνωστοποίησις αὕτη πιθανὸν νὰ λάβῃ χώραν τὴν 24 Νοεμβρίου. Πῶς θέλει κάμει ἔρεσιν τις κατὰ ἀγνοουμένου καταλόγου; Μόνον 4 ἡμέραι τότε θέλουν μείνει εἰς τὸν φορολογούμενον, ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι δὲν ἦτον ἀλλόθρησκος, καὶ ὅτι παρευρέθη εἰς τὴν ἐπ' ἐκκλησίᾳ γνωστοποίησιν.

Παρατηροῦν ἄλλοι, ὅτι τὸ λάθος πηγάζει ὡς ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ ἄρθρου 9, καθότι εἰς τὴν ἐκκλησίαν δὲν γίνεται ἀνάγνωσις τοῦ καταλόγου, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖ κοινοποιεῖται, ὅτι τὴν πρώτην Δεκεμβρίου θέλουν ἐκτεθῇ οἱ κατάλογοι, καθὼς τοῦτο γίνεται καὶ περὶ τῶν στρατευσίμων καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις, καθ' ἃς διατάττεται ἡ ἐπ' ἐκκλησίᾳ δηλοποίησις.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρον 8.

Εἰς τὸ 9, κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων, προτείνουν τινες νὰ ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις, *ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν ἀναγνώσεως τοῦ φορολογικοῦ καταλόγου*, μὲ τὰς ἑξῆς: *ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Δημαρχεῖον δημοσιεύσεως καὶ τοιχοκολλήσεως τοῦ καταλόγου.*

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι καὶ τὸ ἄρθρον 8, καθὼς τὸ 9, ἀπαιτεῖ νὰ ἀναγινώσκωνται ὁλόκληροι οἱ κατάλογοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ὅτι τοιουτοτρόπως δὲν ἐλαττοῦται ἡ πρὸς ἔρεσιν προθεσμία.

Ἀντιπαρατηροῦν ἄλλοι, ὅτι τότε ἔπρεπε καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἀναγνώσεως, ἢ καὶ πρότερον, νὰ ἦναι δημοσιευμένοι οἱ κατάλογοι εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ἐνῷ ὁ Νόμος λέγει, ὅτι αὐτοὶ εἰς μὲν τὸ Δημαρχεῖον θέλουν τοιχοκολληθῇ τὴν πρώτην Δεκεμβρίου, εἰς δὲ τὴν ἐκκλησίαν, θέλει γίνει ἡ δημοσίευσις τὴν τελευταίαν τοῦ Νοεμβρίου Κυριακήν.

Παρατηροῦσι τινες, ὅτι ἡ διόρθωσις αὕτη ἤθελεν ἐπιφέρει τὴν ἐπάνοδον τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὴν Βουλήν, καὶ ἕνεκα τῆς προσεγγιζούσης λήξεως τῆς Συνόδου, θέλει ζημιωθῇ καὶ ἡ Κυβέρνησις, μὴν εἰσπράττουσα τοὺς φόρους της, καὶ οἱ πολῖται δὲν θέλουν ὠφεληθῇ διὰ τὴν ἔκπτωσιν εἰς 4, τῶν 7 τοῖς 100. Προτείνουν ἐπομένως νὰ σημειωθῶσιν αἱ γενόμεναι παρατηρήσεις εἰς τὰ πρακτικά, διὰ νὰ ὁδηγηθῇ ἀπὸ ταύτας ὁ Κύριος Ὑπουργὸς καὶ διορθώσει τὸ πρᾶγμα διὰ τῶν ἐγκυκλίων του.

Ἀνθίστανταί τινες, λέγοντες, ὅτι θέλει ὑποτεθῇ, ὅτι διέφυγε τὴν προσοχὴν τῆς Γερουσίας τοιαύτη ἀντίφασις, ὅτι τὰ πρακτικὰ καὶ αἱ ἐγκύκλιοι δὲν δύνανται νὰ ἦναι ἐναντίαι τῶν ῥητῶν τοῦ Νόμου διατάξεων, ῥητῶς μάλιστα ὁ Κύριος Μαγγίνας ἐζήτησε νὰ καταχωρισθῇ ἡ γνώμη του αὕτη εἰς τὰ πρακτικά.

Ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισε νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον 9 ὡς ἦν, καὶ νὰ συστηθῇ εἰς τὸν Ὑπουργὸν ἡ διόρθωσις τοῦ πράγματος διὰ τῶν ἐκδοθησομένων ὁδηγιῶν.

Παραδέχεται ἐπομένως ἡ Γερουσία τὰ ἄρθρα 10, 11, 12 καὶ 13, εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο διορθώσασα τὴν κατὰ γραφικὸν λάθος παρεισφρύσασαν λέξιν, *Δεκεμβρίου*, μὲ τὴν λέξιν, *Ἰανουαρίου*.

Παραδέχεται ἐπομένως τὸ ἄρθρον 14. Μυστικῆς δὲ ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τοῦτο παμψηφεὶ ἀπαραλλάκτως, ὡς ἀνεγνώσθη εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 24 Ὀκτωβρίου.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία μεταβαίνει εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ διανομῆς 30,000 κοιλῶν σπορᾶς εἰς τοὺς γεωργούς.

Τὸ σύνολον τούτου παραδέχεται ἡ Γερουσία διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας παμψηφεί, ἔχει δὲ ἀπαραλλάκτως ὡς ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 26 Ὀκτωβρίου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1845, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερούσιος διάταξις ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845.

Ἀναγινώσκεται τὸ περὶ ἐσόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1845 Νομοσχέδιον.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπιφέρει γενικὰς περὶ προϋπολογισμῶν παρατηρήσεις, καὶ ἐκθέτει ἐπὶ τέλους, ὅτι ἐξ μῆνας ἐσυζητήθη οὗτος εἰς τὴν Βουλὴν, εἰς δὲ τὴν Γερουσίαν, ὅτι δὲν ἔμεινε εἰμὴ 3 ἡμερῶν καιρὸς διὰ νὰ τὸν μελετήσῃ. Δύω τρόποι ἤδη μένουσιν, ἢ νὰ συζητήσῃ συμμορφουμένη ἡ Γερουσία μὲ τὸν κανονισμόν της τὰ καθέκαστα, τὸ ὁποῖον βέβαια θέλει ἔχει ἀποτέλεσμα, νὰ μὴν ἐπικυρωθῇ οὗτος ἐντὸς τῆς παρούσης Συνόδου, ἢ παρεγκλίνουσα ἀπὸ τὸν κανονισμὸν νὰ παραδεχθῇ αὐτὸν ἄνευ συζητήσεως οὐδεμιᾶς. Ὁ πρῶτος τρόπος ἤθελεν ἐπιφέρει τοῦ Συντάγματος παράβασιν, ἐνῷ ῥητῶς κανονίζει τὸ 53 ἄρθρον αὐτοῦ, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ προϋπολογισμὸς ἐντὸς τοῦ ἔτους, μήτε ἐπιτρέπεται πλέον ἡ παράτασις τῆς συνόδου, μήτε ἡ εἰς τὴν ἑπομένην σύνοδον συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845. Βέβαια ἐκ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ οὐδεμία ὠφέλεια δύναται νὰ προκύψῃ, καθότι παρῆλθον ἤδη δέκα μῆνες τοῦ ἔτους· μόνον τὸ αἴσχος θέλει μένει, ὅτι εἰς διάστημα 14 μηνῶν οἱ Βουλαὶ τῆς Ἑλλάδος δὲν κατόρθωσαν νὰ συζητήσωσι τὸν προϋπολογισμόν. Ἐπιφέρων παραδείγματα ξένων ἐθνῶν παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν οἱ Ἐκτρίκιοι ἐνίοτε κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς συνόδου ἐπεκύρωσαν τὸν προϋπολογισμόν, ἂν καὶ ἡ αὐτὴ ἀνάγκη δὲν ἦτο, καθότι ἐπρόκειτο περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἑπομένου ἔτους, καὶ ἐπὶ τέλους ἀναγινώσκει τεμάχια δημοσιογράφων πραγματευομένων περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐξ ὧν συμπεραίνει, ὅτι ἂν καὶ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ Γαλλ. Συντ. εἶναι ἀπαράλλακτον μὲ τὸ 53 τοῦ Ἑλληνικοῦ, καὶ ὁ Γαλλικὸς κανονισμὸς ὁμοίως ἀπαράλ-

λακτος μὲ τὸν ἡμέτερον, ἡ Γερουσία δύναται, χωρὶς νὰ παρανομήσῃ, νὰ μὴ συζητήσῃ λεπτομερῶς προϋπολογισμόν, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ Ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους, γινώσκοντες καλήτερον τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ, κατέτριψαν τόσον χρόνον, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ τὸν ἐπιψηφίσῃ. Διὰ ταῦτα προτείνει νὰ ἐπιψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμὸς ὅπως ἐτροπολογήθη παρὰ τῆς Βουλῆς, νὰ συσταθῇ δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, εὐθὺς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς νέας συνόδου, νὰ καθυποβάλῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1846, διὰ νὰ συζητηθῇ ἐγκαίρως καὶ εὑρεθῇ ἕτοιμος, πρὶν ἀρχίσῃ τὸ νέον διοικητικὸν ἔτος.

Ὁ Γερουσιαστὴς Α. Λόντος ἀπευθύνει εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τὰς ἑξῆς ἐρωτήσεις:

α.) Φρονεῖ τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι τὰ εἰς τοὺς προλαβόντας δέκα μῆνας γενόμενα ἔξοδα πρέπει νὰ στηρίζωνται ἀποκλειστικῶς εἰς Νόμους, κανονισμοὺς καὶ διατάγματα ὑπάρχοντα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν περὶ πιστώσεων ἐκδοθέντων Νόμων;

β.) Ἂν ὑπάρχῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἔξοδον μὴ στηριζόμενον εἰς ὑπάρχοντα Νόμον, φρονοῦσιν ἀπαραίτητον νὰ ἐκδοθῇ οὗτος ὁ Νόμος, διὰ νὰ γίνῃ τὸ ἔξοδον;

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας λέγει, ὅτι μέλη τινὰ τοῦ Δ'. Τμήματος, λαβόντα ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμόν, συνέταξαν τὴν ἑξῆς ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν ἀναγινώσει.

Τὰ μέλη τοῦ 2 τμήματος τῆς Γερουσίας ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τῶν πρὸ 40 ὡρῶν παρουσιασθέντα εἰς τὴν Γερουσίαν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1845. Καὶ ἐπειδὴ ἡ Γερουσία εὑρέθη εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην, διὰ τὸ κατεπείγον τῆς λήξεως τῆς Συνόδου, νὰ ἀποφασίσῃ, διὰ νὰ μὴ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην τάξιν, πρὸς διάσκεψιν καὶ προεξέτασιν τοῦ οὐσιωδεστέρου ἀντικειμένου πασῶν τῶν διασκέψεων καὶ ἐργασιῶν της· καθότι μετὰ δύω ἡμέρας, ἤτοι τὴν 1 τοῦ προσεγγίζοντος μηνὸς Νοεμβρίου, ἄρχεται ἡ νέα Βουλευτικὴ Σύνοδος, κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ Συντάγματος, καὶ ἐπειδὴ τὸ οἰκονομικὸν μέρος εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ Κράτους, μέλη τινα τοῦ τμήματος ἐνόμισαν χρέος των νὰ καθυποβάλουν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος τὰς σκέψεις καὶ παρατηρήσεις των, τὰς ὁποίας εἰς τὸ βραχύτατον τοῦτο διάστημα ἠδυνήθησαν νὰ πυριποιήσωσιν.

Ἐνῷ παρατρέχομεν τοὺς ὑπάρχοντας ἰσχυροὺς λόγους, διὰ

τὴν μὴ ἐμφάνισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς διάστημα 14 μηνῶν ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῶν Βουλῶν μέχρι σήμερον, τὸ ὁποῖον εἶναι μοναδικὸν φαινόμενον εἰς Συνταγματικὸν Κράτος· δὲν δυνάμεθα ὅμως ἀφ' ἑτέρου νὰ σιωπήσωμεν καὶ τὴν ἔλλειψιν τῆς μὴ παρουσιάσεως τοῦ καθαροῦ ποσοῦ τῶν ἐσόδων, τὴν ὁποίαν ὑπαγορεύει ὁ ὀρθὸς λόγος εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην· ἤγουν, ἐπειδὴ τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων ἑκάστου εἴδους εἶναι γνωστὸν ἤδη, καθότι οἱ δημητριακοὶ καρποὶ εἶναι εἰς τὰς ἀποθήκας· τὰ ζῶα καὶ μελίσσια καταμετρημένα· οἱ ἀμπελῶνες, κῆποι, καπνοί, βαμβάκια, περιβόλια καὶ ἀραβόσιτος ἐκτιμημένα· τὰ 5|6 τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων συναγμένα, ἐκ τῶν ὁποίων γίνεται κατάδηλον καὶ τὸ ἐλλεῖπον 1|6, ὁμοίως καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ δημόσια ἔσοδα εἶναι καταφανῆ, δὲν μένει πλέον δυσκολία εἰς τὸ νὰ δηλωθῇ τὸ ἀληθὲς ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐτησίων ἐσόδων τοῦ λήγοντος ἔτους, διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὴν πραγματικὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους, ἐπὶ τῆς ὁποίας νὰ ῥυθμιθῶσι καὶ τὰ ἀναπόφευκτα ἐτήσια ἔξοδα.

Ὁ ὑποθετικὸς προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων, ὅστις ἐξάγεται συνήθως ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ παρουσιάζεται εἰς τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ ἔτους, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ χώραν σήμερον, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν δέκα μηνῶν τοῦ ἔτους, ὅτε τὰ ἔσοδα εἶναι γνωστὰ καὶ ἀναμφίβολα, καὶ ὡς τοιαῦτα πρέπει νὰ παρουσιασθῶσι.

Μὲ ὅλας τὰς προσπαθείας καὶ ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας ἐκάμαμεν, διὰ νὰ μάθωμεν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ ποσοῦ, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ λάβωμεν καμμίαν θετικὴν πληροφορίαν, καὶ ἐκ τούτου ἐξάγεται ὀρθὸν συμπέρασμα: ὅτι τὸ ποσὸν τῶν ἐτησίων ἐσόδων εἶναι κατὰ μείζονα λόγον τῶν συμπερασμάτων ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸ περιεχόμενον ποσὸν εἰς τὸν παρουσιασθέντα προϋπολογισμόν. Ὅθεν ἠναγκάσθημεν νὰ καταφύγωμεν εἰς ἐξωδίκους πληροφορίας, ὄχι ὅμως καὶ ἀβασίμους, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων κατεστρώσαμεν τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα, ἐκ τοῦ ὁποίου πληροφορεῖται ἡ Γερουσία, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων τοῦ λήγοντος ἔτους περιορίζεται εἰς δραχμὰς 9,140,410, τὸ δὲ ποσὸν τῶν ἐξόδων, κατὰ τὸν παρουσιασθέντα προϋπολογισμόν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ χρεολύτρου καὶ τόκων τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου τῶν 60 ἑκατομμυρίων φράγκων, ἀναβαίνει

εἰς δραχμὰς 17,295,068, ὥστε παρουσιάζεται ἔλλειμμα ἐκ δραχ. 8,154,154,653.

Τὰ ῥηθέντα μέλη τοῦ δευτέρου τμήματος ἐθεώρησαν σὲ ἀπορίαν καὶ λύπην των τὴν οἰκονομικὴν ταύτην κατάστασιν τοῦ Κράτους, καὶ δὲν ἀμφιβάλλουν, ὅτι μὲ τὴν αὐτὴν συναίσθησιν θέλει θεωρήσει καὶ ἡ ὁλομέλεια τῆς Γερουσίας τὴν οἰκονομικὴν ταύτην κρίσιν.

Ἐὰν ἤθελον συμβῇ ἀπροσδόκητα δεινὰ περιστατικά, ἠδύνατό τις νὰ ἐπιφέρῃ δικαιολογίαν τινα, ἀλλ' ἐπειδὴ οὔτε σιτοδεία ὑπῆρξεν, οὔτε ἐπιζωοτία, οὔτε ἐλάττωσις τιμῆς τῶν ἐντοπίων προϊόντων, ἀλλ' οὔτε ἄλλο τι ἀνεικονόμητον δυστύχημα, ἡ κρίσιμος οἰκονομικὴ κατάστασις ἀποκαθίσταται ἀδικαιολόγητος.

Ἐὰν ὑποτεθῇ ὡς δικαιολόγημα, ὅτι εἰς τινα μέρη ἐγένετο ἀφορία, λόγῳ ἀνομβρίας, ἢ ἄλλου τινὸς περιστατικοῦ, ἡ ἔλλειψις αὕτη ἀνεπληρώθη διπλασίως σχεδὸν ἀπὸ τὴν εὐφορίαν ἄλλων μερῶν, καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν σημαντικὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τῶν ἐντοπίων προϊόντων.

Ἐπειδὴ ὅμως παρῆλθον ἤδη τὰ 5|6 τοῦ ἔτους, δὲν μένει πλέον καιρὸς εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ νὰ ἐπιφέρῃ καμμίαν θεραπείαν, τόσον εἰς τὰ ἔσοδα, καθὼς καὶ εἰς τὰ ἔξοδα, καθότι οὔτε ἡ παρελθοῦσα ἐποχὴ τῆς εἰσπράξεως ἐπανέρχεται, διὰ τὴν ἀναχαίτισιν τῶν καταχρήσεων, οὔτε ἡ γενομένη σπατάλη εἰς τὰ ἔξοδα δύναται νὰ ἐπιστραφῇ. Ὅθεν κατεβάλαμεν τὴν προσπάθειάν μας, ὅσον ἦτο δυνατὸν, νὰ γνωρίσωμεν τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα ἐπέφερον τὸν μεγάλον καὶ ἀπροσδόκητον ἔκπτωσιν τῶν ἐσόδων, καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔφερον τὴν αὔξησιν τῶν ἐξόδων, ἅτινα δὲν διακρίνονται σαφῶς μὲ μόνην τὴν ἁπλῆν ἀνάγνωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ τὰ βάλωμεν ὑπ' ὄψιν τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος, ὥστε νὰ σκεφθῇ ὅταν ἔνεστι διὰ τὸ ἐνεστὼς, καὶ περὶ τῶν κατεπειγόντων μέσον τῆς θεραπείας διὰ τὸ μέλλον.

Ὡς μὲν πρὸς τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα ἔφερον τὴν ἐπαισθητὴν καὶ ἀπροσδόκητον ἐλάττωσιν τῶν ἐσόδων, ἀναφέρομεν ὀλίγα τινὰ, καθὼς ἠδυνήθημεν νὰ πληροφορηθῶμεν τὴν θετικότητα αὐτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων δύναται πᾶς τις νὰ ἐννοήσῃ καὶ τὸ ὅλον.

Οἱ ἐπιστάται τῆς εἰσπράξεως τῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ λοιπῶν προϊόντων διορίζοντο κατὰ πρόταξιν τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιτρόπων, εἴτε κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἀλλ' ἐπειδὴ διωρίσθησαν μετὰ ταῦτα, ἄνευ ἀνάγκης, καὶ τακτικοὶ Ἐπιθεωρηταί, διὰ χάριν προσώπων, καὶ ἀκολούθως ἔκτακτοι ἐπιθεωρηταί, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, τοὺς μὲν πρώτους Ἐπιστάτας εἰς διάφορα μέρη τοὺς ἔπαυον οἱ Τακτικοὶ Ἐπιθεωρηταί, καὶ διώριζον ἄλλους οἰκειοτέρους ἐν τῷ μέσῳ τῆς εἰσπράξεως, ἐκ δὲ τῶν δευτέρων τούτων, ἔπαυον πολλοὺς οἱ ἔκτακτοι Ἐπιθεωρηταί, καὶ διώριζον ἄλλους πλέον οἰκείους.

Ἡ ἀνωμαλία αὕτη τοῦ διορισμοῦ τῶν Ἐπιστατῶν, ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἡ ἐνθάρρυνσις τῶν περισσοτέρων διὰ τὴν προστασίαν καὶ ὑπεράσπισιν τῶν στριγμάτων αὐτῶν ἀφ' ἑτέρου, ἔφερε τὸν συνερισμὸν τῶν καταχρήσεων: ποῖος δηλαδὴ ἐξ αὐτῶν νὰ ὠφεληθῇ περισσότερον, ὥστε ἐκ τούτων καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν τοιούτων αἰτίων, προῆλθεν ἡ ἐλάττωσις τῶν δημοσίων προσόδων, καθὼς ἐπὶ παραδείγματι:

Εἰς τὴν δημοπρασίαν τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ ἐλαιῶνος Σαλώνων τοῦ ἔτους 1844 προσηρέθησαν δραχμαὶ 32,000, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐφορία τοῦ προϊόντος ἐδείκνυε περισσοτέραν ὠφέλειαν, ἔμεινε καὶ ἐσυνάχθη διὰ λογαριασμὸν τῶν Δημοσίου, πλὴν, ἕνεκα τῶν καταχρήσεων, ἐσυνάχθη λάδι μόνον ὀκάδες 28,000, καὶ ἐνῷ ἡ τιμὴ τοῦ ἐλαίου δὲν ἔφθασε ποτὲ ὀλιγώτερον τῶν 96 λεπτῶν ἡ ὀκά, εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἐμβήκαν μόνον 18 χιλιάδες δραχμαὶ περίπου, ἀπὸ 28 χιλιάδας ὀκάδες λάδι.

Εἰς τὸν Δῆμον Φυγαλίας, Ἐπαρχίας Ὀλυμπίας, διὰ τὴν ἐνοικίασιν τῶν ἐγκτητικῶν φόρων τοῦ 1844, προσηρέθησαν εἰς τὴν δημοπρασίαν δραχμ. 47,000, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ εὐφορία τῶν προϊόντων ἐδείκνυε πολὺ ἀνωτέραν ὠφέλειαν, ἔμεινε καὶ ἐσυνάχθη διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου. Πλὴν, ἐκ τῆς κακῆς διαχειρίσεως τῶν ἀλλεπαλλήλων Ἐπιστατῶν, ἐξεκαθάρησαν ἐπὶ τέλους νὰ συναχθῶσι δραχμαὶ 7,000 περίπου.

Ὁ ἀποθηκοφύλαξ Τριφυλίας ἔδειξεν ἔλλειψιν ἐκ διαφόρων καρπῶν ὀκάδες 25,000· προσέτι κατηγορήθη καὶ ἀπεδείχθη, ὅτι ἐξωφλοῦσε τὰ διπλότυπα τῶν φορολογουμένων μὲ χρήματα, ἀντὶ σίτου, καὶ μολαταῦτα ἔμεινεν ἀκατάδικτος.

Τὰ δημόσια γεννήματα τοῦ Δήμου Βῶλακος, Ἐπαρχίας Ὀλυμπίας, τὰ μὲν ἐπώλησαν οἱ Ἐπιστάται εἰς τὸν Πύργον, τὰ δὲ μετέφεραν εἰς Καρυταίνην πρὸς ἴδιον ὄφελος.

Ἡ Ἐπαρχία Τριφυλίας σύγκειται ἀπὸ 6 Δήμους, ἐξ ὧν οἱ δύω, ὅ τε τοῦ Λύκωνος καὶ Τρυπίλης, ὄχι σημαντικώτεροι

τῶν λοιπῶν, ἔδιδον κατ' ἔτος εἰς τὸ Δημόσιον, διὰ ἐγκτητικὸν φόρον, σίτου ὀκάδες 200,000 περίπου. Εἰς τὴν ἐφετεινὴν ὅμως εἴσπραξιν τοῦ 1845 τὸ ποσὸν τοῦ σίτου, ὅλων τῶν ῥηθέντων ἓξ Δήμων, δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἑκατὸν χιλιάδας ὀκάδας.

Εἰς τὸ Αἰτωλικὸν ἦταν αἱ γενικαὶ ἀποθῆκαι τῶν δημοσίων Δημητριακῶν καρπῶν τῆς Αἰτωλίας καὶ τοῦ μεσημβρινοανατολικοῦ μέρους τῆς Ἀκαρνανίας, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μὲν ἰδιωτικὰ γεννήματα (σῖτοι) τῆς Αἰτωλίας, ὅμοια εἰς τὴν ποιότητα μὲ ἐκεῖνα τοῦ Δημοσίου, ἐπωλήθησαν ἀνὰ λεπτὰ 22: 1|2 τὴν ὀκᾶν, τὰ δὲ τοῦ Δημοσίου, ἀνὰ λεπτὰ 15 ἡ ὀκᾶ, καὶ διατί τοῦτο; διότι ἐπωλήθησαν παρανόμως ἄνευ δημοπρασίας.

Εἰς τὰ τῆς Ἀκαρνανίας, ἐνῷ οἱ ἀρτοποιοὶ, πρὶν ἀκόμη ἐκτεθῶσιν εἰς δημοπρασίαν, ἐπρόσφερον τιμὴν ἀνὰ λεπτὰ 23, εἰς τὴν ὀκᾶν, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ γίνῃ καταρανὴς ἡ κατάχρησις εἰς τὸν τόπον, ἐξετέθησαν εἰς δημοπρασίαν εἰς Βόνιτζαν, χωρὶς νὰ γνωρίζουν τοῦτο οὔτε οἱ ἀρτοποιοὶ, οὔτε οἱ κάτοικοι τῆς Αἰτωλίας καὶ τοῦ Αἰτωλικοῦ, ὅπου ἦσαν τὰ γεννήματα, καὶ οὕτως ἐπωλήθησαν ἀνὰ 16 λεπτὰ ἡ ὀκᾶ, ὥστε, ἐὰν τὰ γεννήματα ἤθελον φερθῇ εἰς Ἀθήνας, ἔπρεπε νὰ πωληθῶσιν εἰς Βόνιτζαν, ὡς προϊόντα τῆς Ἀκαρνανίας, ἡ δὲ δημοπρασία νὰ μὴν ἦναι οὔτε κἂν γνωστὴ εἰς Ἀθήνας.

Εἰς τὴν Λεβαδίαν διετάχθησαν οἱ ὑπάλληλοι νὰ μὴ πωληθῶσι τὰ δημόσια γεννήματα εἰς μικρὰς ποσότητας, (διότι τότε ἤθελε φθάσει ἡ τιμὴ εἰς τὸν ἀνήκοντα ὅρον), ἀλλὰ νὰ πωληθῶσιν ἀπὸ τριακοσίας χιλιάδας καὶ ἐπέκεινα, ὥστε ἔλαβον καὶ αὐτὰ τὴν αὐτὴν τύχην, τὴν ὁποίαν ἔλαβον καὶ τὰ εἰς Αἰτωλικόν. Ἡ δὲ κριθὴ, τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τὴν ἐλάμβανον οἱ ἐκ συνεννοήσεως ἀγοράσται ἀνὰ 9 λεπτὰ τὴν ὀκᾶν, τὴν ἐπώλουν πρὸς 15 λεπτὰ τὴν ὀκᾶν.

Εἰς τὸν Κραβασαρὰν ἐρώτησε πλοῖον 300 χιλιάδας βελανίδι, καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸ Τελωνεῖον ἐσημειώθησαν 90 χιλιάδες μόνον, κατεμηνύθησαν οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Τελωνείου ὡς κατάχρασταί, ἡ δὲ κατηγορία ἀπεδείχθη ἀληθεστάτη, ἀλλὰ, συσκέψεως γενομένης παρὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐξουσίας, διὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ πράγματος, ἐκρίθη εὔλογον καὶ ἐπαύθη εἷς τελωνιακὸς φύλαξ πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ Δημοσίου.

Ἄνθρωποι ἀγράμματοι καὶ κατηγορημένοι ἐπὶ κακουργήματι, οἵτινες μολονότι δὲν ἔλαβον τὴν ἀθώωσίν των, εἶναι διωρισμένοι ἐπιστάται Τελωνείων. Ἐπίσης εἶναι διωρισμένοι ἀγράμματοι Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι, καὶ μολοντοῦτο διαμένουν εἰς

τὰς θέσεις των, ἂν καὶ τὰ δημόσια ἔσοδα χάνονται ὁλοτελῶς.

Εἰς τὸ Τελωνεῖον Ὕδρας εἶναι διωρισμένος ἐπιστάτης, ἄνθρωπος ἐγνωσμένος καταχραστὴς καὶ πεπαυμένος προηγουμένως ὡς τοιοῦτος, ὅστις ἐκτὸς τῶν προηγουμένων καταχρήσεων, ἔλαβε καὶ ἤδη τὴν τύλιχην νὰ μὴ φανερώσῃ, οὔτε τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ δασμοῦ τῶν ἔξωθεν ἐρχομένων ξενικῶν σίτων· καὶ προσέτι, καθ' ἃς λαμβάνομεν πληροφορίας, παρουσιάζεται ἔλλειψις ἀπὸ τὸ ταμεῖον τῆς εἰσπράξεώς του δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν περίπου, καὶ μόλα ταῦτα μένει ἀκλόνητος εἰς τὴν θέσιν του, ἕνεκα τῆς ἰσχυρᾶς προστασίας.

Τὰ ἐτήσια ἔσοδα τοῦ ἅλατος, εἰς τὰ παρελθόντα ἔτη, ἀνέβαινον εἰς δραχ. 500,000. Εἰς τὸ προϊὸν τοῦτο δὲν ἔχει χώραν οὔτε σιτοδεία, οὔτε ἐπιζωοτία, οὔτε ἐλάττωσις, ἢ αὔξησις τῆς τιμῆς τοῦ πράγματος, καὶ οὔτε ἔλλειψις ἀνθρώπων συνέβη, διὰ νὰ ἐξοδευθῇ ὀλιγώτερον ποσὸν, καὶ μολονοῦτο τὸ ποσὸν τοῦ ἐφετεινοῦ εἰσοδήματος ἐλαττοῦται πλέον τῶν δραχμῶν 100,000.

Εἰς τὴν ἁλικὴν Μεσολλογγίου, ἕνεκα τῆς συνεχοῦς καὶ ἀλλεπαλλήλου ἀλλαγῆς τῶν ἐπιστατῶν, παρουσιάζεται ἔλλειψις τοῦ ἅλατος εἰς τὰς ἀποθήκας 250,000 ὀκάδες, τὸ ὁποῖον χάνεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, καθότι δὲν εὑρίσκει, οὔτε ἀρχὴν, οὔτε τέλος, πόθεν νὰ ἀποζημιωθῇ.

Ὕστερον ἀπὸ τοιαύτην διαχείρησιν, δὲν ἔπρεπε νὰ παραξενευθῶμεν, ἂν ἐλαττωθῶσι τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους πλέον τοῦ ἑνὸς τρίτου. Ἠναγκάσθημεν νὰ ἀναφέρωμεν προσωπικά τινα, ἐπειδὴ ἡ γενικότης τῶν ἐκφράσεων τούτων, ἤθελεν ἀφήσει εἰς πολλοὺς ἀμφίβολον τὴν ἀλήθειαν.

Ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα.

Ὁ περὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφόρων Νόμος δὲν συγχωρεῖ βοηθοὺς, ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13,400 Κανονισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου διορίζει βοηθοὺς, ἐπειδὴ λέγει, *Εἰς ἕκαστον ἐπαρχιακὸν Ἔφορον χορηγοῦνται εἰς ἢ δύο βοηθοὶ, διὰ νὰ χρησιμεύσουν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν γραφικὴν ἐργασίαν καὶ τὰ τῆς ἐξελέγξεως τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐγκτητικῶν γώρων ἐν γένει.*

Τὸ προλαβὸν Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκανόνισε σαφῶς τὸν ἀριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιστατῶν τῆς εἰσπράξεως

τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν, μὲ ὡρισμένον διάστημα χρόνου, δύο ἥμισυ, ἢ τὸ πολὺ, τρεῖς μῆνας διὰ τὰ πρώϊμα, ἤτοι ἀπὸ 15 Ἰουνίου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου, καὶ δύο μῆνας διὰ τὰ ὄψιμα. Πᾶσα δὲ ὑπέρβασις τῶν ὅρων τούτων ἦτον ὁριστικῶς ἀπαράδεκτος. Τὴν δὲ διάρκειαν τῶν ἀποθηκαρίων, τόσων τῶν κατὰ Δῆμον, ὅσον καὶ τῶν κατὰ χωρίων, τὴν ἐκανόνισε μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου, ὅτε ἔμελλον νὰ μεταφερθῶσιν ὅλοι οἱ καρποὶ τῶν χωρίων καὶ Δήμων εἰς τὰς πολλὰ ὀλίγας γενικὰς ἀποθήκας τῶν πόλεων, ἢ κεντρικῶν κωμοπόλεων, ἁρμοδίων πρὸς πώλησιν, διὰ τὴν οἰκονομίαν τῶν περιπλέον ματαίων ἐξόδων, εἰς ἐνοίκια ἀποθηκῶν, εἰς καταχρήσεις καὶ εἰς μισθοὺς ἀποθηκοφυλάκων. Ἐκανόνισε προσέτι, ὅτι εἰς τὰς ἐκτεταμένας Ἐπαρχίας, ὅπου οἱ Οἰκονομικοὶ Ἐπίτροποι δὲν ἐπαρκοῦν, θέλουν διορίζεσθαι Ἐπιθεωρηταὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιτρόπων. Πλὴν, ἐνῷ ἐσυνάχθη τὸ μεγα μέρος τῶν πρωΐμων, ἡ πεῖρα δὲν ἀπέδειξε τὴν ἀνάγκην τῶν τελευταίων τούτων, καὶ διὰ τοῦτο δὲν διωρίσθη οὐδεὶς Ἐπιθεωρητής. Τὸ μεταγενέστερον ὅμως Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ οἰκονομήσῃ πολλοὺς ἀνθρώπους, πρὸς χάριν προσώπων, τί ἔκαμεν; ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐπιστατῶν τῶν προσόδων, περὶ τὰς 20 Αὐγούστου, τοὺς ἔπαυσε καὶ διώρισεν ἄλλους. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὸν κανονισμὸν ἔμελλον νὰ παύσουν μετὰ 25 ἡμέρας· ἦγουν περὶ τὴν 15 Σεπτεμβρίου, πρὸς ἀποφυγὴν παραπόνων, διὰ τὸ ὀλιγοήμερον διάστημα τῆς διαρκείας των, τοὺς διετήρησε χωρὶς ἀνάγκης μέχρι τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου. Τὸ δὲ μέγα μέρος τῶν εἰδικῶν ἀποθηκαρίων, ἀντὶ νὰ τοὺς παύσῃ, κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τὸ τέλος Σεπτεμβρίου, τοὺς διετήρησεν ἕως τὸν Μάρτιον. Προσέτι, καθὼς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἐνῷ ἔπαυσε τοὺς Οἰκονομικοὺς Ἐπιτρόπους καὶ διώρισεν ἄλλους τῆς ἐμπιστοσύνης του, δὲν ἠρκέσθη εἰς τοῦτο, ἀλλὰ διώρισεν ἄνευ ἀνάγκης καὶ τακτικοὺς Ἐπιθεωρητὰς, καὶ εἰς τινα μέρη καὶ ἐκτάκτους· καθὼς Π. Χ. εἰς τὰ Σάλωνα, ἐνῷ ἔπαυσε τὸν Οἰκονομικὸν Ἐπίτροπον Δ. Καψάλην, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐδιώρισε τὸν Γραμματέα τῆς Ἐπιτροπείας, ὡς ἄξιον τῆς ἐμπιστοσύνης του, δὲν ἠρκέσθη εἰς τοῦτο, ἀλλὰ διώρισε καὶ Ἐπιθεωρητὴν τὸν Μπουρίδην. Ἐκ τῶν τοιούτων μέτρων προέκυψεν ἡ πρόσθηκη τοῦ κονδυλίου τῶν δραχ. 220,000 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845, ἐπὶ λόγῳ· ἔξοδα δεκάτων τοῦ 1844. Ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι πλημ-

μελὴς καὶ ἀδικαιολόγητος σπατάλη τοῦ δημοσίου πλούτου.

Ἡ σπατάλη αὕτη δὲν περιωρίσθη εἰς τὰ ἔξοδα τῶν ἐγκτητικῶν φόρων τοῦ 1844, ἀλλὰ διετηρήθη ἡ αὐτὴ, καὶ μάλιστα μὲ προσθήκην εἰς τὰ προϊόντα τοῦ 1845, μολονότι τὸ παράδειγμα τοῦ παρελθόντος ἦτον ἱκανὸν νὰ ἐρμηνεύσῃ τὸν καταλληλότερον καὶ οἰκονομικώτερον τρόπον διὰ τὸ ἐνεστώς. Εἰς ὅλα τὰ χωρία διωρίσθησαν ἐπιστᾶται, διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων ἐγκτητικῶν φόρων, οἵτινες ἐτέθησαν προσωρινῶς εἰς τὰς ἀποθήκας ἑκάστου χωρίου καὶ μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν ἔμελλον νὰ μεταφερθῶσι μὲ ἔξοδα τοῦ Δημοσίου εἰς τὰς γενικὰς ἀποθήκας τῶν πύλεων, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς δὲν ἤθελεν ὑπερβῇ τὰς 40—50 κεντρικὰς ἀποθήκας καὶ τοιουτοτρόπως δὲν ἐπλήρωνεν ἀδίκως τὸ Δημόσιον μισθοὺς 258 μὴ ἀναγκαιούντων ἀποθηκοφυλάκων, διὰ ἑπτὰ μῆνας, καὶ δι' ἄλλους τόσους μῆνας ἐνοίκια τῶν ἀποθηκῶν. Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ ὀρθοῦ τούτου μέτρου ἐγένετο ὅλον τὸ ἐναντίον, δηλ. εἰς ἕκαστον Δῆμον διωρίσθησαν γενικοὶ ἀποθηκοφύλακες, τὸ ὅλον ἄτομα 258, διὰ δέκα μῆνας ἀνὰ δραχμὰς 700 ἕκαστος, δι' ὅλην τὴν διάρκειαν, καὶ ἄλλος τόσος ἀριθμὸς ἀποθηκῶν μὲ τὴν αὐτὴν διάρκειαν· καὶ διὰ νὰ μὴ φαίνωνται ὑπέρογκα τὰ ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως καὶ ἐπιστασίας πωλοῦνται εἰς τὰς πρωτευούσας οἱ καρποὶ, ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ ἦναι εἰς βάρος τῶν ἀγοραστῶν τὰ ἔξοδα τῆς μετακομίσεως, ὥστε πίπτουν εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, ὄχι μόνον ὅσα ἔμελλον νὰ ἐξοδευθῶσι τὸν Σεπτέμβριον μῆνα, ἐὰν μετεκομίζοντο τότε, κατὰ τὸν κανονισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀλλὰ πολὺ περισσότερα, διότι μετακομίζονται ἐν καιρῷ χειμῶνος, ὥστε προκύπτει ζημία εἰς τὸ Δημόσιον, ἀπὸ μὲν τοὺς 258 ἀποθηκοφύλακας τῶν Δήμων δραχ. 126,420, διὰ μῆνας ἑπτὰ ἀνὰ δραχ. 700 ἕκαστος, ἀπὸ δὲ τὰ ἐνοίκια τῶν 258 ἀποθηκῶν, τοὐλάχιστον ἀνὰ 70 δραχ. ἑκάστη, δραχ. 19,060, τὸ ὅλον δραχ. 145,480, ἐκτὸς τῆς μισθοδοσίας τῶν διορισθέντων ἄνευ ἀνάγκης ἐπιθεωρητῶν, τῶν γενομένων καταχρήσεων ἀπὸ ἐλλείψεις καὶ κλοπὰς, διὰ κρυφὰ ἀνοίγματα ἀποθηκῶν, εἰς διάφορα μέρη, καὶ ἀπὸ νοθεύσεις τῶν γενημάτων.

Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου, τὸ ποσὸν τῶν ἐγκτητικῶν φόρων τῶν Δημητριακῶν καρπῶν, συμποσοῦται εἰς δραχ. 3,600,000. Τὰ δὲ ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως καὶ ἐπιστασίας τούτων, εἰς δραχμὰς 557,400, ὥστε ἔρχεται πρὸς 15 1/2

τοῖς 100, καὶ οὐχὶ εἰς 13 τοῖς 100, καθὼς ἀναφέρει τὸ ὑπὸ στοιχ. Θ. φύλλον τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἀλλ' ἐὰν οἱ ἐγκτητικοὶ οὗτοι φόροι ἐλαττωθῶσιν, ἕνεκα τῶν εἰρημένων καταχρήσεων, εἰς δραχ. 2,000,000, τὸ ὁποῖον εἶναι πιθανώτατον, τότε τὰ ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως καὶ ἐπιστασίας θέλουσιν εἶσθαι πρὸς 28 τοῖς 100.

Μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου τοῦ 1843, ἡ τότε Κυβέρνησις, εἴτε ὑπαγορευθεῖσα ἀπὸ τὴν ἀνάγκην, εἴτε ὑποπτευθεῖσα, ὅτι δὲν θέλει διατηρηθῇ ἡ ἀπαιτουμένη ἡσυχία, ἕνεκα τῶν τότε δεινῶν περιστάσεων, ἐὰν δὲν ληφθῶσιν ἔκτακτα καὶ γοργὰ μέτρα, διώρισε πέντε λόχους νέων στρατιωτικῶν σωμάτων εἰς Θήβας καὶ Χαλκίδα, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀναπληρωτικῶν Σῶμα τῆς Ὁροφυλακῆς· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα θεωρήσασα περιττὸν σχεδὸν τὸ ἔξοδον τοῦτο, ὡς μὴ οὔσης ἀνάγκης, ἐμετρίασε τὸν ἀριθμὸν εἰς 200 ἀνθρώπους, καὶ προσδιώρισε τὴν διάρκειάν των διὰ δύο ἔτη· ὥστε τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον ἔληξεν ἡ διάρκειά των. Ἐν ᾧ μετὰ τὴν συγκάλεσιν τῶν Βουλῶν, ἔπρεπε νὰ καθυποβληθῇ ὁ σχηματισμὸς τοῦ σώματος τούτου εἰς τὴν σκέψιν καὶ ἀπόφασιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, διὰ νὰ σκεφθῶσι περὶ τῆς ἀνάγκης, ἢ μή, τοῦ ἐξόδου τούτου, ἢ τοὐλάχιστον νὰ παύσῃ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας, δὲν ἐγένετο οὔτε τὸ ἕν, οὔτε τὸ ἄλλο· καὶ, τὸ παραδοξώτερον πάντων, ἀνανεώθη παρανόμως ὁ διορισμός του, ὡς πληροφορούμεθα, πρὸ τεσσαράκοντα περίπου ἡμερῶν, οὐχὶ διὰ Νόμου, ἀλλὰ διὰ διατάγματος, καὶ ὄχι νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ σώματα, ἀλλὰ νὰ περιφέρεται εἰς τὰς Ἐπαρχίας καὶ χωρία, ὥστε νὰ γίνεται ἄνευ ἀνάγκης ζημία εἰς τὸ Δημόσιον, καὶ ὁ λαὸς νὰ ὑποφέρῃ, διὰ τὴν τροφοδότησίν του κλπ.

Τοιοῦτον σῶμα εἶναι καὶ ἄλλο διωρισμένον ἐντὸς τῆς Πρωτευούσης ὑπὸ τὸ ὄνομα, *Δημόσιος ἀσφάλεια*, περὶ τοῦ ὁποίου νομίζομεν περιττὸν νὰ ἐκθέσωμεν τὰ ἀποτελέσματα καὶ τὰς συνεπείας, ἐπειδὴ εἶναι γνωστὰ εἰς πάντας.

Ἐν ᾧ ἡ Γερουσία ἀπεράνθη εἰς μίαν τῶν πρὸ ὀλίγου συνεδριάσεων, ὅτι ὁ διορισμὸς τῶν Ὁδηγῶν καὶ Ὑφοδηγῶν εἶναι παράνομος, καὶ ὅτι πᾶσα πληρωμὴ μισθοδοσίας εἰς αὐτοὺς, εἴτε ἀπὸ Δημοτικὰ Ταμεῖα εἴτε ἀπὸ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, θεωρεῖται παράνομος καὶ ἀπαράδεκτος, τὸ Ὑπουργεῖον μολον-

τοῦτο διώρισε τοιούτους εἰς ὅλον σχεδὸν τὸ Κράτος, ἄνευ Νόμου, τοὺς ὁποίους ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ καὶ πληρώνῃ καὶ ἐν ᾧ τοῦτο δὲν εἶναι κατὰ Νόμον, γίνεται καὶ σπατάλη τοῦ Δημοσίου πλούτου, καὶ, τὸ παραδοξώτερον, οἱ Ὁδηγοὶ οὗτοι ἔχουν τὴν ἐξουσίαν νὰ δίδουν ἀμνηστείαν εἰς τοὺς λῃστὰς, μὲ τοὺς ὁποίους συσσωματούμενοι περιφέρονται εἰς τὰ χωρία τρώγοντες καὶ πίνοντες εἰς τὰς οἰκίας τῶν τολιτῶν, ὡς οἱ ἀλλόθρησκοι τὸ πάλαι Δερβεναγάδες.

Ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1845** δὲν ἐπαρουσιάσθη ἐγκαίρως διὰ νὰ συζητηθῇ δεόντως καὶ κατὰ τάξιν, ὥστε νὰ γίνῃ ἡ ἀνάκουσα οἰκονομία, ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα, τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἤδη συζητηθησομένου προϋπολογισμοῦ, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1846**, ὅθεν τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι ὑπόχρεον νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1846**, ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου **1845**, διὰ νὰ δυνηθῶσι νὰ κάμουν ἐγκαίρως τὰς ἀνακούσας οἰκονομίας, ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Κράτους.

Ἀφ' οὗ ἐξεθέσαμεν ἐν συνόψει τοὺς λόγους καὶ τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα ἔφερον, ὡς μὴ ἔδει, τὴν μεγάλην ἐλάττωσιν τῶν ἐσόδων, καθὼς καὶ τὴν αὔξησιν τῶν ἐξόδων, ἐπιφυλαττόμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν καὶ νὰ φέρωμεν τὰς παρατηρήσεις μας εἰς τὰ καθέκαστα, καθόσον συγχωρεῖ τὸ μέσον διάστημα τοῦ χρόνου, καὶ ἰδίως εἰς τὰ διάφορα λάθη, τὰ ὁποῖα ἀπαντῶμεν εἰς τὰ κονδύλια τῶν ἐξόδων, καὶ προσέτι εἰς ἐκεῖνα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, τὰ ὁποῖα δὲν στηρίζονται εἰς τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους καὶ διατάγματα, ἀλλ' εἰς μέλλοντας Νόμους καὶ ὀργανισμούς.

Νομίζομεν δὲ ἀναγκαῖον καὶ δίκαιον νὰ ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις ἀπὸ τὰ ἔσοδα· ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ τὰ ἔσοδα εἶναι ὁριστικῶς νενομοθετημένα εἰς ἐγκτητικοὺς φόρους, εἰς ὡρισμένον κεφαλιάτικον τῶν ζώων καὶ μελισσίων, εἰς κανονισμένον Τελωνιακὸν δικαίωμα, εἰς τὸ δαπανηθὲν χαρτόσημον, εἰς ἐνοικιάσεις ἰχθυοτροφείων, εἰς τὸ ποσὸν τοῦ πωληθέντος ἅλατος, εἰς ὡρισμένα ποσὰ προικοκτησιῶν καὶ λοιπὰ τοιαῦτα, δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὴ κατ' οὐδένα τρόπον αὔξησις φορολογίας, εἰμὴ καθ' ὅσον ἤθελε συμβῇ τυχηρὰ αὔξησις, ἢ ἐλάττωσις, ἀπὸ τὴν εὐφορίαν, ἢ ἀφορίαν τῶν ἐντοπίων προϊόντων, καὶ ἀπὸ τὴν

πρόοδον τοῦ ἐμπορίου, ὡς πρὸς τὰ Τελωνιακὰ δικαιώματα. Ὅθεν, εἰς τὸ ὡρισμένον τοῦτο ποσὸν τῶν ἐσόδων, πρέπει κατ' ὀρθὸν λόγον νὰ ῥυθμισθῇ καὶ νὰ κανονισθῇ τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων, καθότι, ἂν τὰ ἔξοδα ὑπολογισθῶσι καὶ κανονισθῶσιν εἰς περισσότερον ποσὸν τῶν ὑπαρχόντων ἐσόδων, τότε, ἢ πρέπει νὰ μεταῤῥυθμίσωμεν καὶ νὰ ἐλαττώσωμεν ὅλους τοὺς ὀργανισμοὺς καὶ τὸν ἐγκριθέντα προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων, ἢ πίπτομεν εἰς χρεωκοπίαν, διότι δὲν ἔχομεν πόθεν νὰ ἀναπληρώσωμεν τὸ ἔλλειμμα, ἂν τυχὸν παρουσιασθῇ τοιοῦτον. Διὰ τοῦτο ὁ ὀρθὸς λόγος ὑπαγορεύει, νὰ ἀρχήσωμεν ἀπὸ τὰ ἔσοδα.

Ἤθελεν εἶσθαι βέβαια εἰς κρυπτὸς μῶμος πρὸς ἡμᾶς, ἐὰν δὲν ἠθέλαμεν ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν, ὅτι δηλ. εἰς τὸ βραχὺ διάστημα τῶν **10** ἐργασίμων ὡρῶν, δὲν ἠδυνήθημεν οὔτε νὰ ἐπεξέλθωμεν κἂν τὴν τακτικὴν ἀνάγνωσιν τῶν ὀγκωδῶν φακέλλων, τῶν συνιστώντων τὸν προϋπολογισμόν. Παρετηρήσαμεν ὅμως προχείρως, ὅτι, ἐν ᾧ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν Νόμου ἡ ἔκθεσις καὶ οἱ λόγοι τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἦσαν, ὅτι τὰ καθήκοντα πολλῶν ὑποτελωνῶν, Σταθμαρχείων καὶ Φυλακείων, καθὼς καὶ τῶν Λιμεναρχῶν, θέλουν ἐκτελεῖσθαι παρὰ τῶν Ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, πρὸς ἀποφυγὴν διπλασίων καὶ τριπλασίων ἐξόδων, εἰς τοὺς παρουσιασθέντας προϋπολογισμοὺς καὶ τὰ δικαιολογητικὰ αὐτῶν φύλλα, φαίνεται ὅλον τὸ ἐναντίον· ἤγουν εἶναι προσθετέα τῶν εἰρημένων ὑπαλλήλων τὰ ἔξοδα καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ εἰς τὸν τῶν Οἰκονομικῶν, καθὼς καὶ εἰς τὸν τῶν Ναυτικῶν, ὥστε ἀντὶ οἰκονομίας, γίνεται διπλασία σπατάλη.

Ταῦτα πάντα, καθὼς καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐπορθάσαμεν νὰ παρατηρήσωμεν, θέλουν θεωρηθῇ καὶ ἀναπτυχθῇ εἰς τὴν γενικὴν συζήτησιν, ἐὰν ἡ Γερουσία δὲν εὑρεθῇ σύμφωνος νὰ δώσῃ τὸν ἀπαιτούμενον ὑλικὸν καιρὸν εἰς τὰ Τμήματα, διὰ νὰ προεξετάσουν ἐσκεμμένως τὰ καθέκαστα.

Νομίζομεν ὅμως, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ ὁ ἀπαιτούμενος οὗτος καιρὸς εἰς τὰ Τμήματα, διὰ νὰ γίνῃ τοὐλάχιστον μία μετρία ἐξακρίβωσις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1845

Πίναξ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ 1845.

	Ποσὸν προσδιωρισμένον κατὰ τὸ Νομοσχέδιον. Δραχ.	Ποσὸ ἐκπτώσεως κατὰ τὰ φαινόμενα δείγματα. Δραχ.	Μένον καθαρὸν ποσόν. Δραχ.	Παρατηρήσεις
Δημητριακοὶ καρποὶ	3,600,000	1,600,000	2,000,000	ἕνεκα τῶν καταχρήσεων.
Φόροι ἀμπέλων	750,000	250,000	500,000	» » »
Κήπων καὶ περιβολίων	105,000	55,000	50,000	» » »
Φόροι ἐλαιῶν	280,000	130,000	150,000	» » »
» καπνῶν	35,000	10,000	25,000	ἕνεκα τῆς ἀφορίας.
» βαμβακίων	20,000	»	20,000	
» σταφίδων	320,000	»	320,000	
» βελανιδίων	180,000	80,000	100,000	ἕνεκα τῶν καταχρήσεων.
» μετάξης	92,000	42,000	50,000	» » »
» συκῶν	80,000	30,000	50,000	» » »
» πρινοκοκκίου	18,000	3,000	15,000	» » »
» λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων	14,000	4,000	10,000	» » »
» ῥιζαρίων	6,000	»	6,000	
	5,500,000	2,204,000	3,296,000	

Φόροι Μελισσίων	55,000	5,000	50,000	ἕνεκα τῆς ἀποτυχίας.
» ἐργασίας προϊοκτήσεων	68,900	8,900	60,000	ἐκ τῶν καταχρήσεων.
» ἐπὶ τῶν ζώων	1,410,000	610,000	800,000	» »
» ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων	200,000	100,000	100,000	» »
» ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν	80,000	60,000	20,000	ἐλάττωσις φόρου.
Τέλη Τελωνιακὰ	2,500,000	500,000	2,000,000	ἐκ τῶν καταχρήσεων.
Τέλη Χαρτοσήμου	950,000	50,000	900,000	
Δικαιώματα διάφορα	270,000	»	270,000	
Νομισματοκοπείου	65,000	»	65,000	
Ταχυδρομείου	125,800	»	125,800	
Τυπογραφείου	45,000	»	45,000	
Μεταλλεῖα καὶ Ὀρυκτὰ	133,200	»	133,200	
Ὕδατα θερμὰ	1,500	»	1,500	
Ἁλυκαὶ	450,000	100,000	350,000	ἐκ τῶν καταχρήσεων.
Ἰχθυοτροφεῖα	170,000	»	170,000	
Δάση	130,000	30,000	100,000	(βάρος ἐνοικίου
Ἐλαιῶνες	441,800	341,800	100,000	χρόνιος πληρωμὴ διὰ τὸ
Ἀμπελῶνες καὶ Σταφιδῶνες	65,000	35,000	30,000	ἐκ τῶν καταχρήσεων.
Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα	120,000	70,000	50,000	» »
Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια	26,000	»	26,000	
	12,807,200	4,114,700	8,692,500	

Μεταφορὰ . . .	12,807,200	4,114,700	8,692,500
Χρεολύσια καὶ τόκοι πρώην πιστωτηρίων . . .	334,384	264,384	70,000
Δεκαετεῖς πιστώσεις πρώην ταμείων . . .	363,762	313,762	50,000
Δεκαετεῖς πιστώσεις φόρων τῶν κτημάτων . . .	103,000	73,000	30,000
Τόκοι καὶ τυχηρὰ	45,000	5,000	40,000
Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρωθέντων εἰς τὸ Δημόσιον	1,500	500	1,003
Ἀπάλυψις ποινικῶν ἐξόδων . . .	40,000	30,000	10,000
Μερίσματα μετοχῶν Τραπέζης . . .	81,680	»	81,680
Προσθῆκαι Προξενικῶν δικαιωμάτων . . .	49,650	»	49,650
» διὰ τόκους κληροδοτημάτων . . .	15,380	»	15,380
	14,021,756	4,881,346	9,140,410

(ὑψηλὸς ἀριθμὸς ἀπόντων πληρωμῶν ἐκ τῆς

ἐξακολουθῶν μετὰ ταῦτα λέγει, ὅτι ἂν ὁ προϋπολογισμὸς ἄργησεν εἰς τὴν Βουλήν, ἔχει αὐτὴ δικαιολογήματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι αὐτὸς ἀρμόδιος νὰ προτείνῃ, ἀλλ' ἐκ τούτου οὐδὲν ἔπεται καὶ ὑποχρέωσις εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ τὸν ἐπιψηφίσῃ ἄνευ γνώσεως αὐτοῦ. Δὲν φρονεῖ παράβασιν τοῦ Συντάγματος τὴν μὴ ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, μήτε αἰσχος τῆς Γερουσίας, ὅταν ὁ ὑλικὸς καιρὸς δὲν τὴ ἐδόθη, καθὼς καὶ τὸ Σύνταγμα καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος ὑποθέτει, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ἐπιψηφίσῃ ὅ,τι ἀγνοεῖ. Ἂν εἰς τὴν Γαλλίαν συνέβη τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς συνόδου νὰ ἐπιψηφισθῇ προϋπολογισμός, δὲν συνέβη ὅμως νὰ ἦναι οὗτος προϋπολογισμὸς τοῦ σχεδὸν παρελθόντος, ἀλλὰ τοῦ μέλλοντος ἔτους. Δὲν συμφωνεῖ, ὅτι μόνη ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων εἶναι ἀρμοδία νὰ συζητήσῃ τὸν προϋπολογισμόν, καθότι τὴς ἀντιπροσωπίας τοῦ ἔθνους, ἂν καὶ μὴ ἀμέσως, μετέχουν καὶ οἱ Γερουσιασταί. Παρατηρεῖ, ὅτι ἐκ τῆς μὴ ἐπιψηφίσεως ταύτης κίνδυνος δὲν προέρχεται, διότι μήτε ἔσοδα δύνανται περισσότερα πλέον νὰ συρρεύσωσι, μήτε ἔξοδα νὰ ἐλαττωθῶσι, μήτε ἂν ἦθελε φανῇ ἀναγκαῖον νὰ ἐλαττωθῶσι τὰ ἔσοδα, διότι τὸ πλεῖστον μέρος ἢ καὶ τὸ ὅλον αὐτῶν εἰσπράχθη. Διὰ ταῦτα, καθὼς ἀκολούθησεν ἕως τώρα, φρονεῖ διὰ νὰ μὴ παραλύσῃ ἡ μηχανή, καλλίτερον νὰ δοθῇ δίμηνος πίστωσις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἂν ἦναι δυνατόν, νὰ ζητήσῃ τοῦτο ἀπὸ τὸν Βασιλέα, νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἔναρξιν τῆς νέας συνόδου ἐπὶ 40 ἡμέρας, κατὰ τὸ ὁποῖον ἔχει δικαίωμα, ὅπως εἰς τοῦτο τὸ διάστημα δυνηθῇ ἡ Γερουσία νὰ ἐπεξέλθῃ τὸν προϋπολογισμόν. Φρονεῖ δὲ τοῦτο ἐπιτετραμμένον ἀπὸ τὸ ἄρθρον 47 τοῦ Συντάγματος, καθὼς ἐπετράπη καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῶν Βουλῶν μετὰ τὴν 6 Σεπτεμβρίου.

Μεταβαίνων ἐπομένως εἰς διάφορα ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὰ ἔσοδα δὲν φαίνεται κανὲν ποσὸν ὡς εὑρεθὲν εἰς τὸ Ταμεῖον προερχόμενον ἀπὸ τὸ 1844. Ὅτι εἰς τὸ περὶ Συντάξεων κεφάλαιον ἤθελον ἐπιφερθῇ παρατηρήσεις· ὅτι δὲν χρησιμεύουν εἰς τὸν ἀρχικὸν σκοπόν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐκανονίσθησαν· τὴν περίθαλψιν δηλ. χηρῶν καὶ ὀρφανῶν μόνον τῶν ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνισθέντων. Ὅτι τὰ ἔξοδα τυπώσεως εἶναι γραφικὴ πολυτέλεια μόνον, ἐνῷ ὅταν πληρώνονται οἱ ἐργάται καὶ τὸ κατάστημα, πρὸς τί ἡ νέα μεταφορὰ τῶν κονδυλίων. Ἐν πρὸς τὰ προϋόντα τῶν δασῶν, ὅτι αὐτὰ εἶναι τὰ πρινοσόκκια, βελανίδια καὶ λοιπά, τὰ ὁποῖα ἄνευ ἐπιστασίας δασαρχῶν καὶ ἄλλων ὑπαλλήλων εἰσπράττονται. Ὅτι ὁ-

πάρχουν ἔξοδα ὑποτρόφων, καὶ οὐδεμία ὑπογρέωσις εἰς αὐτούς. Ὅτι σημειοῦνται ἔξοδα ἀσφαλείας περιττὰ ἢ βλαπτικά, ἔξοδα περιθάλψεως πτωχῶν, τὰ ὁποῖα ἄλλως ἔπρεπε νὰ διατίθενται, ἔξοδα διὰ τὴν Τίρυνθον καὶ τὸ ἀγροκήπιον, τοπικὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔπρεπε νὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ἔξοδα ἱματισμοῦ, ἀνωμαλία περὶ τὰς μισθοδοσίας τῶν ὁμοιοβάθμων Ἀξιωματικῶν, διορισμοὶ στρατιωτικῶν σωμάτων ἄνευ ἀνάγκης καὶ νόμου, καὶ ἄλλα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐμέλλον νὰ ἐπιφερθῶσι πολλαὶ παρατηρήσεις, ἀλλὰ διὰ τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖται ὑλικὸς καιρός, καὶ ὅτι δι' ὅλα ταῦτα οὐδεὶς δύναται ἄνευ μώμου νὰ δώσῃ ψῆφον ἐν ἀγνοίᾳ.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαριθμεῖ τὰς αἰτίας τῆς ἀργοπορίας τοῦ προϋπολογισμοῦ λέγων, ὅτι ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων μόλις μετὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1845 ἐτελείωσε τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἐκλογῶν, καὶ ἀκέσως ἐχρειάσθη νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς ῥορολογικοὺς καὶ ὀργανικοὺς νόμους, διὸ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἐδικαιοῦτο νὰ διοικήσῃ τὸ Κράτος διὰ πιστώσεων, τὰς ὁποίας αἱ Βουλαί, ἐκτιμήσασαι τὰς περιστάσεις, ἐψήφισαν. Ἡ εἰς τὸ νέον σύστημα πρωτοπειρία, καὶ πλῆθος ἄλλο περιστατικῶν καὶ ἔργων αὐτῶν τῶν χειρῶν μας, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει ἡμεῖς αὐτοὶ νὰ ἐπικρίνωμεν, ἐπέφεραν τὴν βραδύτητα ταύτην, ἥτις ὅμως δὲν δικαιοῖ τινα νὰ εἴπῃ, ὅτι παρακαίρως εἰς τὴν Βουλὴν, ἢ εἰς τὴν Γερουσίαν προσῆλθε ὁ προϋπολογισμός.

Ὁ προλαλήσας διεσαφήσθη, ὅτι περιττὸς εἶναι ὁ προϋπολογισμὸς ἤδη, καθότι εἰσεπράχθησαν τὰ περισσότερα ἔσοδα, καὶ ἐξοδεύθησαν δέκα μηνῶν ἔξοδα. Ἀλλ' οὐδεμία εἰσπραξις, οὐδὲν ἔξοδον ἐγένετο, χωρὶς κυρίως νὰ στηρίζεται εἰς ὑπάρχοντας νόμους. Ἐπὶ τέλους ἐρώτησεν ἓν ἐκ τῶν δύο, ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον κυβερνῶν διὰ πιστώσεων, ἢ νὰ παραιτηθῶσιν αἱ Βουλαί. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον εἶναι ἀδύνατον νὰ ζητηθῶσι πλέον πιστώσεις ἀπὸ τὴν Βουλήν, ἐπικυρώσασαν ἤδη τὸν προϋπολογισμόν, καὶ αὐτὴ ἡ Γερουσία πολλάκις κατὰ τὰς αἰτήσεις τῶν πιστώσεων ἐζήτησε νὰ καθυποβληθῶσιν οἱ προϋπολογισμοί, καὶ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα δὲν ἐπιτρέπει νὰ παρέλθῃ τὸ ἔτος, χωρὶς νὰ ἐπικυρωθῇ ὁ προϋπολογισμός. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ἡ παράτασις τῆς Συνόδου εἶναι ἀκατόρθωτος· διότι ὁ Βασιλεὺς δύναται μὲν νὰ ἀναβολῇ ἐπὶ 40 ἡμέρας τὴν ἔναρξιν τῆς νέας Συνόδου, ἀλλ' αἱ Βουλαὶ πρέπει νὰ διαλυθῶσι τὴν

31 Ὀκτωβρίου, ὅτε ὑποτίθεται, ὅτι ἡ νέα Σύνοδος συνεκροτεῖτο, ἂν καὶ δὲν ἔκαμεν ἀκόμη ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν της.

Ἄλλο λοιπὸν δὲν ἤθελε προκύψει, εἰμὴ ἀθέτησις συνταγματικοῦ ὅρου, καὶ παραλυσία τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς, τὴν ὁποίαν κυρίως καθῆκον ἔχει νὰ προλάβῃ ἡ Γερουσία, ἥτις εἶναι σῶμα συντηρητικὸν, οὐχὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ μεσότοιχον ἀναμεταξὺ Βουλῆς καὶ Κυβερνήσεως.

Ὁ προλαλήσας προτείνων ἄγνοιαν τῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀναφερομένων, ἐμβῆκεν ἀφ' ἑτέρου μέρους, κυρίως διὰ τῆς ὁποίας ἀνέγνωσεν ἐκθέσεως, εἰς λεπτομερείας, ὅλως διόλου ἀνατρεπούσας τὸν διεσχυρισμόν του. Ἀλλὰ αὐτὰς τὰς λεπτομερείας, τὰς ὁποίας δὲν εἶναι ὁ ἀριθμὸς νὰ γνωρίσῃ, ὡς πρὸ ὀλίγου ἀναλαβὼν τὴν Οἰκονομικὴν διεύθυνσιν, δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ ὡς βασίμους, ἐνῷ περιέχουν κατηγορίας, περὶ τῶν ὁποίων κατανόησις δὲν ἐγένετο. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ὑπάλληλοί κατάχρασται δύνανται νὰ ὑπάρχωσι, ἀλλὰ τότε ἤθελεν εἶναι ἐπιλήψιμον τὸ Ὑπουργεῖον, ὅταν ἐν γνώσει ἤθελε τοὺς διατηρεῖ. Καταχράστας ὑπαλλήλους ἔλαθον καὶ τὰ παρελθόντα Ὑπουργεῖα, καὶ πολὺ δύσκολον ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀπαντήσῃ παντοῦ ἄνδρας τιμίους καὶ ἀνεπιλήπτους, διὸ καὶ περὶ τῶν Κυβερνήσεων ὀφείλει τις σμικρὰ νὰ κρίνῃ.

Ἀλλ' ἐπεσώρευσε, λέγει, ὁ προλαλήσας ὑπέρογκα ποσὰ ἐκπτώσεων, ὥστε καταδείκνυται τὴν Κυβέρνησιν, ἂν ταῦτα ἦσαν ἀληθῆ, χρεωκόπον, διότι 8 ἑκατομμυρίων ἔλειπεν ἤθελε τῇ παρουσιάζεσθαι. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς· ἡ Κυβέρνησις εἰσέπραξε κατὰ τὸ ἔτος 1845 μέχρι τῆς 20 Σεπτεμβρίου 8,600,000 δραχμὰς καὶ μένουν εἰσέτι τὰ πλεῖστα τῶν γεννημάτων ἀπώλητα, μὲ τὴν τιμὴν τῶν ὁποίων μόνον θέλει ὑπερβῇ τὰ 11 ἑκατομμύρια.

Πρὸς τὸν ἀπευθύναντα τὰς ἐρωτήσεις Γερουσιαστὴν Κύριον Λόντον ἀπαντᾷ, ὅτι περιττὰς ἔπρεπε νὰ τὰς θεωρήσῃ, ἐνῷ καὶ οἱ περὶ πιστώσεων νόμοι, καὶ οἱ γενικοὶ περὶ προϋπολογισμοῦ ἀρχαὶ ἐνδιαλαμβάνουσι τὸ περιεχόμενον τῶν ἐρωτήσεών του. Μολαταῦτα, λέγει, μήτε κάνεν διὰ τῶν πιστώσεων καθιερωθὴν ἔξοδον διετέθη, χωρὶς νὰ ὑπαρχῇ Νόμος, κανονισμὸς ἢ Διάταγμα, ἐπιτρέπων τὸ ἔξοδον, μήτε κάνεν ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν προβλεπόμενον ἔξοδον δύναται νὰ ἦναι νόμιμον, ἂν δὲν στηρίζεται εἰς ὑπάρχοντα Νόμον. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν εὑρίσκονται ἔξοδα τινα, μὴ στηριζόμενα

τὶς νόμους, ἀλλ' ἐτέθησαν ταῦτα, διότι ἐνομίζετο, ὅτι ἔτοιμα τινα ἀναγκαῖα Νομοσχέδια ἤθελον προφθάσει νὰ συζητηθῶσι καὶ ἐγκριθῶσι, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων τὰ ἔξοδα ταῦτα ἤθελον στηριζεσθαι, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν πρέπει νὰ συμπεράνῃ τις, ὅτι ἄτακτος εἶναι ὁ προϋπολογισμός.

Ἕτερος λέγει, ὅτι κακῶς ἐξέλαβεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προλαλήσας ἤθελησε νὰ ἐγκαλέσῃ τὸ Ὑπουργεῖον, ἢ τοὺς ὑπαλλήλους του, ἀπαριθμῶν τὰς καταχρήσεις, αἵτινες εἰς διάφορα μέρη ὑπῆρξαν. Κύριος σκοπός του ἦτον, νὰ δείξῃ, ὅτι ὑπάρχουν ἀμφιβολίαι περὶ τοῦ ἂν τὰ φαινόμενα ἔσοδα τῆς χρήσεως τοῦ 1845 εἶναι πραγματικὰ, ὅσα τὸ Ὑπουργεῖον βεβαιοῖ, ὅτι εἶναι, εἰς ἐποχὴν μάλιστα, καθ' ἣν τοῦτο γνωρίζει ταῦτα λεπτομερῶς. Ὅτι ἐπίσης ὁ προλαλήσας ποτὲ δὲν προέθετο σκοπὸν νὰ παραλύσῃ τὸ ἀπὸ μέρους του τὴν μηχανὴν τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἐπρόλαβε μάλιστα νὰ καταδείξῃ τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα κρίνει καταλληλότερα, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πορείαν της. Ὡς πρὸς τοὺς λόγους ὅμως τοῦ τε Ὑπουργοῦ καὶ ἑνὸς τῶν προλαλησάντων, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν εἶναι ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ, ἀπαντᾷ, ὅτι μετέχει ἀντιπροσωπείας τινος πάντοτε, καθότι μάλιστα ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τηρηθῇ εἰς αὐτὴν, ὅσον ἔνεστιν, ἡ ἀναλογία τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους, καθὼς καὶ ἐγένετο. Εἶναι πλαγιώτερος μὲν ὁ χαρακτὴρ τῆς ἀντιπροσωπείας της, ἀλλ' εἶναι πάντοτε τοιοῦτος καὶ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους ἔχει τὴν αὐτὴν μὲ τὴν Βουλὴν ἠθικὴν εὐθύνην.

Ἀνέφερέ τις τῶν προλαλησάντων παραδείγματα τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς τῶν Ὁμοτίμων, κατὰ τὰς τελευταίας μόνον ἡμέρας τῆς συνόδου της ἐπιψηφισάσης τὸν προϋπολογισμόν. Δὲν εἶναι ὅμως ἐπίσης ἀληθὲς, καὶ ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς συνόδου των τοὺς ἐπαρουσιάσθη, ἀλλὰ πάντοτε πρὸ 15 ἡμερῶν, ἢ καὶ περισσότερον, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἠγέρθησαν μεγάλα παράπονα. Πλὴν τούτου, οἱ προϋπολογισμοὶ τῆς Γαλλίας ἔχουν βάσιν προϋπάρχοντας προϋπολογισμούς. Ὑπάρχει πεῖρα πολυχρόνιος καὶ εἰς τὰς Βουλὰς καὶ εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς, καὶ εἰς βραχὺ διάστημα χρόνου ἐκεῖ δύναται νὰ γίνῃ ὅ,τι ἐδῶ ἀπαιτεῖ μηνῶν ἀσχολίας.

Ἀνέφερεν ὁ αὐτὸς καὶ συγγραφεῖς τινας, ἐξαιρέτως δὲ τὸν **Foucard**, ὡς ὑπομνηματιστὴν τοῦ Συντάγματος. Παρατηρεῖ

ὅτι τὸ σύστημα τοῦ ὑπομνηματιστοῦ τούτου εἶναι ἐκ τῶν πλέον θερμῶν Ὑπουργικῶν τῆς Εὐρώπης. Εἶπεν, ὅτι ἡ Γερουσία κυρόνει μόνον τὸν προϋπολογισμόν. Ἡ κύρωσις εἶναι προνόμιον μόνον τοῦ στέμματος, ἡ δὲ Γερουσία βουλεύεται καὶ συζητεῖ ἀπαράλλακτα ὡς τὴν Βουλὴν, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον, ὅτι μετ' ἐκείνην, προκειμένου λόγου, περὶ προϋπολογισμοῦ.

Ἐπρότεινεν ἐπὶ τέλους δύο δρόμους: τὸν ἕνα Συνταγματικὸν καὶ νόμιμον, ἀλλ' ἀκατόρθωτον· τὸν δεύτερον παρεγκλίνοντα τοῦ κανονισμοῦ· ὤφειλε δὲ νὰ εἰπῇ καταστρεπτικὸν τοῦ Συντάγματος, τοῦ κανονισμοῦ καὶ τῆς συνειδήσεως.

Συμφωνεῖ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐνέχεται εἰς τοιαύτην ἀργοπορίαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτο καὶ ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ ἀθετήσῃ τὸν προορισμόν της καὶ τὰ καθήκοντά της. Ἐπρότειναν ἄλλοι τὸ μέσον τῆς ἐξακολουθήσεως τῶν πιστώσεων, ἢ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας Συνόδου διὰ νὰ λάβῃ ἡ Γερουσία τὸν καιρὸν νὰ ἐνεργήσῃ τὰ καθήκοντά της. Ἂς λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ δύο ταῦτα μέσα τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἂν δὲν ὑποφέρῃ νὰ μείνῃ ἄνευ προϋπολογισμοῦ, ἂς ἱκετεύσῃ τὸν Βασιλέα διὰ τὴν ἀναβολὴν ταύτην. Ἀγνοεῖ μὲν ἂν τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ, ἀλλὰ, καθόσον ἀρορᾷ πιστώσεις, ὑπάρχουν, λέγει, ἄπειρα παραδείγματα ἐκτάκτων συμβάντων, ὑποχρεωσάντων τὰς Κυβερνήσεις νὰ ζητήσωσι πιστώσεις.

Ἕτερος ἀπαντᾷ, ὅτι, ἂν μετεχειρίσθη τὴν λέξιν, *κύρωσιν*, ἐνοοῦσε μόνον ἐπιψήφισιν. Δὲν ἐννόησε, ἐναρέρων ὑπομνηματιστὰς, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ὠφείλει ὡσαύτως νὰ σκέπτεται καὶ νὰ συζητῇ, ἀλλ' ὅτι μόνον δι' αὐτὴν δὲν ἀπαιτεῖται ἐμβριθὴς καὶ λεπτομερὴς σκέψις τοσαύτη, ἐνῷ κυρίως περὶ τὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ καταγίνονται οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ, καὶ ἡ Γερουσία εὑρίσκει ἕτοιμον τὴν ἐργασίαν. Ἐπιμένει, ὅτι παραβίασις τοῦ Συντάγματος ἤθελεν εἶναι, ἂν, ἐναντίον τοῦ 53 ἄρθρου, ἔμεινεν ἡ Κυβέρνησις ἄνευ προϋπολογισμοῦ. Περὶ δὲ τῆς ἰδέας, ὅτι δύνανται καὶ μετὰ τὴν 1 Νοεμβρίου νὰ παραταθῶσιν αἱ Συνεδριάσεις τῶν Βουλῶν, ἀναβαλλομένης τῆς συγκαλέσεως τῆς νέας συνόδου, τοῦτο θεωρεῖ ἀντισυνταγματικὸν, καθότι ἂν ἔληγεν ἡ περίοδος, οἱ νέοι Βουλευταὶ δὲν ἤθελον βέβαια ἀφήσει νὰ συνεδριάσωσιν ὡς μὴν ἔχοντες πλέον τὴν ἐντολὴν τοῦ λαοῦ.

Ἕτερος ἀπαντᾷ, ὅτι ἐκφράσας τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ παρατα-

θῶσιν αἱ συνεδριάσεις προϋπέθεσε τὴν Βασιλικὴν θέλησιν τοῦ νὰ ἀναβάλῃ ἐπὶ 40 ἡμέρας τὴν συγκάλεσιν τῶν νέων, ὥστε καὶ εἰς περίπτωσιν νέας περιόδου οἱ νέοι Βουλευταὶ δὲν ἤθελον συνέλθει. Ἀποτεινόμενος δὲ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι δὲν ἐννόησε νὰ σταματίσῃ ἡ μηχανή, καὶ δι' αὐτὸ ἐπρότεινεν ἢ τὴν πίστωσιν, ἢ τὴν ἄλλην ἰδέαν· ὅτι δὲν ἐννόησε νὰ κατηγορήσῃ μήτε τὸ Ὑπουργεῖον, μήτε πρόσωπα, ἀλλ' ἀνέφερε τὰς καταχρήσεις, διὰ νὰ καταδείξῃ τὴν σφαλερὰν ὑπόθεσιν ἐσόδων ἐκ 14 ἑκατομμυρίων τῆς χρήσεως τοῦ 1845, φθάσας εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι 9: 1/2 ἑκατομμύρια μόλις θέλομεν ἔχει ἐσόδων, δεν ἐξήγαγεν ἐκ τούτου χρεωκοπίαν, διότι εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις ἔκτακτοι θεραπεῖαι δύνανται πάντοτε νὰ ἐπιφερθῶσιν. Ὁ Ὑπουργὸς ἀνέφερεν, ὅτι εἰσέπραξε μεχρὶ τοῦδε 8 καὶ ἐπέκεινα ἑκατομμύρια, καὶ ὅτι μὲ τὰ ὑπάρχοντα μόνον γεννήματα θέλει φθάσει εἰς τὰ 11. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀναιρεῖ, ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ 1845 δὲν θέλουν περιορισθῆ εἰς 9: 1/2 ἑκατομ. διότι ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν ἀναφέρει μόνον εἰσπράξεις τῆς χρήσεως τοῦ 1845, ἀλλὰ συμπεριλαμβάνει καὶ εἰσπράξεις παρελθουσῶν χρήσεων, τὰ δὲ νομοθετικὰ σώματα κυρίως ὠφείλουν νὰ ἐξετάσωσι ποῖα εἶναι τὰ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους πραγματικὰ προϊόντα καὶ ἔσοδα. Παρετήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὡς ἐκ τῶν εἰς τὴν ἔκθεσιν ἀναφερομένων λεπτομερειῶν καὶ τῶν λοιπῶν παρατηρήσεων, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄγνοια τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τὸ λοιπὸν εἶναι ἀκριβεῖς αἱ παρατηρήσεις καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιψηφίσωμεν προϋπολογισμὸν λανθασμένον, ἢ ἐκ τῆς συζητήσεως ὀφείλομεν νὰ πισθῶμεν, ὅτι αἱ παρατηρήσεις μας δὲν εἶναι ἀκριβεῖς. Διὰ ταῦτα προτείνει νὰ ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ κεφάλαιον ἀπὸ τὰ ἔσοδα, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ κανονισμοῦ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπαναλαμβάνει, ὅτι καθὼς οἱ προλαλήσαντες ἐπιστηρίζονται εἰς τὸν κανονισμὸν καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα, οὕτω καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τὰ αὐτὰ ἐπικαλεῖται. Εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτι ἡ ἀργοπορία τῆς παρουσιάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν δὲν προῆλθεν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἐκ τῆς λεπτομεροῦς εἰς τὴν Βουλὴν ἀναπτύξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Αἱ διατυπώσεις ἐτηρήθησαν, εἰσαχθέντος, ὅταν ἐστάθη δυνατὸν, τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ διευθυνθέντος τούτου εἰς τὰ τμήματα εἰς προεξέτασιν, εἰσαχθέντος δὲ εἰς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας πρὶν τῆς λήξεως τοῦ Βουλευτικοῦ ἔτους. Εἰς αὐτὴν μένει νὰ ἐκτιμήσῃ ἂν ὀφείλῃ νὰ τὸν ἐπιψηφίσῃ, ἢ νὰ παραβιασθῇ τὸ Σύνταγμα, καὶ νὰ παραλυθῇ ἡ Κυβερνητικὴ μηχανὴ, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται πλέον νὰ ζητήσῃ πιστωσιν, μήτε ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων νὰ δώσῃ, μήτε τὸ μέσον τῆς παρατάσεως τῆς συνόδου εἶναι Συνταγματικόν.

Αἱ λεπτομέρειαι, τὰς ὁποίας ἀνέφερον τινες, εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἀπολογισμοῦ. Αἱ συζητήσεις τῆς Βουλῆς ἐρώτισαν τὴν Γερουσίαν ἀρκούντως, καὶ ἂν τις ἐνίσταται, ὅτι δὲν ἐρωτίσθη, οἱ πλείονες δύνανται ἐν γνώσει νὰ δώσωσι τὴν ψῆφον των. Παρατηροῦσι τινες, ὅτι εἶναι πιθανὸν τὰ ἔσοδα νὰ μὴν ἦναι τοσαῦτα, ὅσα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν φαίνονται. Πρέπει νὰ ἀναχωρήσωσιν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ πεισθῶσιν, ὅτι ἐπιψηφίζοντές τον δὲν ἐπιψηφίζουσι ψευδές τι, ἀλλὰ τὴν ὑπόθεσιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἡ Κυβέρνησις περὶ τῶν πιθανῶν της εἰσοδημάτων, καθ' ὃν καιρὸν καθωπέβαλεν αὐτὴ τὸν προϋπολογισμόν. Τὸ αὐτὸ ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰ ἔξοδα. Ὑποθέτει ἡ Κυβέρνησις, ὅτι θέλουν ἐκδοθῆ νόμοι ἀπαιτοῦντες τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα ἔξοδον, καὶ τὰ ἔξοδα σημειοῦνται, καὶ ἂν οἱ νόμοι γίνωσι, ἐξοδεύονται. Ἔργον εἶναι τοῦ ἀπολογισμοῦ νὰ ἐξακριβώσῃ μετὰ ταῦτα τὴν νόμιμον ἢ ἄνομον χρῆσιν τῶν ἐξόδων, καὶ τὴν νομιμότητα τῶν γενομένων εἰσπράξεων. Δι' ὅλα ταῦτα ἐπαναλαμβάνει, ὅτι δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ, ἐκτιμῶντες τὰς περιστάσεις καὶ σεβόμενοι τὸ Σύνταγμα, θέλουν τὸν ἐπιψηφίσει, ὅπως ὑπάρχει. Ἐπειδὴ δέ τις τῶν προλαλησάντων ἀνέφερε καταχρήσεις πλήθους ὑπαλλήλων, φρονῶν, ὅτι αἱ Κυβερνήσεις σχετικῶς πρέπει νὰ κρίνωνται, ἀνέφερε καὶ ὁ ἴδιος ὀνομά τι ὑπαλλήλου παρελθούσης Κυβερνήσεως, ἀλλὰ τοῦτο διὰ νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ τυχοῦσα κατάχρησις ὑπαλλήλου δὲν προστρίβει μῶμον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εἰμὴ ὅταν ἐν γνώσει τῆς κακῆς διαθέσεως ἢ καταχρήσεως ἤθελε τὸν ὑποστηρίξει.

Παρατηρεῖ Ἕτερος, ὅτι ὁ Κύριος Ὑπουργὸς διατείνεται, ὅτι τινες τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐρωτίσθησαν· λέγει ὅμως, ὅτι οὐχὶ νὰ φωτισθῶσιν, ἀλλὰ μήτε νὰ ἀναγνώσωσι τὰ διάφορα κονδύλια τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔλαβον καιρόν.

Ἕτερος λέγει, ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν ἐρωτήσεώντου ἦτον νὰ ἀκούσῃ ἀπὸ τὸν Κύριον Ὑπουργὸν, ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὑπάρχουσι ἔξοδα, τῶν ὁποίων ἡ διαχείρισις στηρίζεται εἰς νό-

μους μὴ ὑπάρχοντας εἰσέτι. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ὅσοι ἐλάλησαν περὶ ταχείας ἐπιψηφίσεως, ἄνευ συζητήσεως, ἐστηρίχθησαν κυρίως εἰς τὸν φόβον, μήπως ἀθετηθῇ ἄρθρον ῥητὸν τοῦ Συντάγματος, ἀπαιτοῦν προϋπολογισμόν. Ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ αθέτησιν ὅρκου καὶ συνειδήσεως, καὶ νὰ ὑπαγορεύσῃ ἐπιψήφισιν ἀγνώστων πραγμάτων. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἔφερεν ὡς ὁμολογούμενον, ὅτι οὐδεμία βραδύτης προέκυψεν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν ταχυτέραν ἐντὸς τῆς Βουλῆς διεκπεραίωσίν του. Ἡ Γερουσία δὲν εἶναι ἡ ἁρμοδία ν' ἀποφασίσῃ, μήτε νὰ καταχρίνῃ τὴν Βουλὴν, ὅτι αὐτὴ μόνη ἐστάθη τὸ αἴτιον τοιαύτης βραδύτητος.

Ἕτερος λέγει, ὅτι καὶ εἰς τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ἐπ' αὐτῷ τούτῳ τῷ ἀντικειμένῳ ἐπικαλέσθη τὸν κανονισμὸν καὶ ἐζήτησε τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογήν του, ἑρμηνεύων αὐτὸν διαφόρως πως, ἀφ' ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν Γερουσιαστῶν. Μὴν ὑπαρχούσης ἀμφισβητήσεως ἐπὶ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ, καθόσον μάλιστα ἀφορᾷ τὴν κατὰ τὰ καθέκαστα συζήτησιν παντὸς ἐπιψηφισθησομένου ζητήματος ἐξαιτεῖται πλήρη τὴν ἐφαρμογήν του. Ἀλλὰ θέλει ἀντισταθῇ λέγων, ὅτι εἶναι τῶν ἀδυνάτων τότε νὰ ἐπιψηφισθῇ ἐντὸς τῆς οὔρων ὁ προϋπολογισμός. Μολαταῦτα ὁ κανονισμὸς τὸ ἀπαιτεῖ, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν Κ. Ὑπουργὸν ὁ κανονισμὸς πρέπει νὰ ἦναι εἰς πλήρη ἐνέργειαν.

Ἕτερος λέγει, ὅτι, ἂν τὰ προτεινόμενα μέσα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι χωρὶς παραβίασιν τοῦ Συντάγματος, ἂς ζητήσωμεν εἰς ταῦτα μίαν θεραπείαν. Ἀλλ' ἐν πρώτοις ὑπάρχει ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἀπαιτοῦν κατ' ἔτος προϋπολογισμόν καὶ ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος εἶναι παρών. Ἡ Γερουσία συνεδριάζει καὶ δὲν δύναται χωρὶς νὰ ἀθετήσῃ τὸ Σύνταγμα νὰ ἀφήσῃ νὰ παρέλθῃ ἡ Σύνοδος χωρὶς νὰ τὸν ἐπιψηφίσῃ.

Ἓν ἐκ τῶν προταθέντων μέσων εἶναι μία δίμηνος πίστωσις. Ἀλλ' ἡ χορήγησις αὐτῆ πιστώσεως δὲν ἐπιτρέπεται πλέον σήμερον, διότι ἄρθρον ῥητὸν τοῦ Συντάγματος λέγει, ὅτι ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ψηφίζουσι κατ' ἔτος τὸν προϋπολογισμὸν κτλ.

Ἐπρότειναν τινὲς ἄλλο μέσον: ἂν δηλαδὴ ὁ Βασιλεὺς θελήσῃ νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἔναρξιν τῆς νέας Συνόδου, καθ' ὃ ἔχει δικαίωμα, νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ πέραν τῆς 1 Νοεμβρίου ἡ ἐνεστώσα Σύνοδος. Ἀλλὰ τοῦτο ὁμοίως νομίζει, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι παραβίασις τοῦ Συντάγματος.

Ἀλλ' ἂς ἐξετάσωμεν τὴν λέξιν, προϋπολογισμόν. Οὗτος κυρίως σημαίνει ἐξακριβωμένην καὶ εἰσθύουταν εἰς λεπτομερείας πίστωσιν. Ἡ Κυβέρνησις συζητεῖ μετὰ τῶν Βουλῶν περὶ τῶν ἀναποφεύκτων ἀναγκαίων ποσῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, διότι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα γνωρίζουν ἐκ τοῦ πλησίον τὰς ἀνάγκας τῶν λαῶν, καὶ οὕτω περιορίζουσι τὰ ἔξοδα, διὰ νὰ μὴ κατεπιεσθῇ ὁ πολίτης καὶ τῷ ἀφαιρεθῶσι τυχὸν μὴ ἀπαραίτητα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εἰς αὐτὸν δὲ προαγωγικὰ κεφάλαια. Ἐὰν λοιπὸν τώρα ἄρθρον κατ' ἄρθρον συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμός, θέλομεν ἄραγε κατά τι ἀνακουφίσει τὸν λαόν; Ὄχι βέβαια, διότι ἐπεβλήθησαν ἤδη ὅλοι οἱ φόροι, κατὰ τοὺς περὶ τούτου ψηφισθέντας Νόμους, εἰσπραχθῆ δὲ καὶ σχεδὸν τὸ ὅλον αὐτῶν. Ἐὰν συζητηθῶσι τὰ ἔξοδα καὶ εὑρεθῶσι μάταια τινά, δύναται νὰ περιορισθῇ πλέον τὸ κακόν; Ὄχι βέβαια, διότι ὅσα ἐξοδεύθησαν καὶ θέλουν ἀκόμη ἐξοδευθῇ στηρίζονται εἰς Νόμους. Ἀλλ' ἀνίσως τυχὸν ὑπάρχουσιν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔξοδα, μὴ στηριζόμενα εἰς νόμους, καθιεροῦται ἄρα ἡ νομιμότης τῆς διαχειρίσεώς των διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ; Ἐρωτᾷ, ἂν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἔχουν τὸ δικαίωμα αἱ Βουλαὶ νὰ μὴν ἀναγνωρίζωσι κἀνὲν ἔξοδον μὴ γενόμενον ἐπὶ τῇ βάσει ἰδιαιτέρου Νόμου;

Συμπεραίνει ἐπὶ τέλους, ὅτι ἂν δὲν ἀρθῶσιν αἱ ἀμφιβολίαι περὶ τῆς ἀντισυνταγματικότητος τῶν προτεινομένων περὶ θεραπείας μέσων, καὶ ἂν, ὡς νομίζει, τὸ ἄνω δικαίωμα ἔχωσιν αἱ Βουλαὶ πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμὸς διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ συνταγματικὸς ὅρος.

Ἕτερος λέγει, ὅτι τὸ ἔκτακτον τῆς περιστάσεως δικαιολογεῖ τὰ πάντα. Τὸ Ὑπουργεῖον δὲν σφάλλει, μήτε ἡ Γερουσία, μήτε δύναται νὰ μεμφθῇ τις τὴν Βουλήν, ἀλλ' εἰς τὴν πρωτοπειρίαν μας περὶ τὸ συνταγματικὸν σύστημα πρέπει τοῦτο νὰ ἀποδοθῇ. Ἄτακτον καὶ ἀντισυνταγματικὸν θεωρεῖ τὸ μέσον τῶν πιστώσεων· πρὸς τούτοις παρατηρεῖ, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς χρησιμεύει καὶ ὡς βαρόμετρον εἰς τὰ ἔθνη ὡς πρὸς τὰς σχέσεις των μὲ τὰ ξένα κράτη. Τὸ μέτρον τῆς παρατάσεως τῆς συνόδου εἶναι ἀκατόρθωτον καὶ ἀντισυνταγματικόν. Εἰς τὰ συνταγματικὰ Κράτη ἀνεξαιρέτως, ἂν καὶ ἀπὸ ἀμφοτέρας τὰς Βουλὰς συζητεῖται ὁ προϋπολογισμός, εἰς τὴν Γερουσίαν ὅμως, ὁποιονδήποτε καὶ ἂν φέρῃ αὕτη ὄνομα εἰς

ἐκείνα, ἐπεξεργάζεται ταχέως, διότι εἶναι παραδεδειγμένον ἐκ συνταγματικῆς συνηθείας, ὅτι ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων θέλει ἐνδιατρίψει περισσότερον χρόνον καὶ λεπτομερῶς θέλει τὸν βασανίσει.

Εἰς τὴν Γαλλίαν, ἂν καὶ πολλὰ παράπονα γίνονται συνεχῶς, περὶ τὰ τέλη τῆς συνόδου ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ὁμοτίμων ὁ προϋπολογισμός, καὶ τοῦτο δὲν δύνανται νὰ γίνῃ ἀλλέως, διότι ἡ Βουλὴ περισσότερον ἔχουσα συμφέρον καὶ περισσότερον ἐνδιατρίβουσα εἰς αὐτὸν, βρσδύνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀμφιβολίαν τοῦ προλαλήσαντος, τὸ δικαίωμα τῆς ἐξετάσεως, ἂν τὰ σημειωμένα ἔξοδα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δυνάμει νόμων ἐξοδεύθησαν, ὑπάρχει πάντοτε καθιερωμένον. Φρονεῖ λοιπὸν ἀπαραίτητον νὰ ἐπιψηφίσῃ ἡ Γερουσία τὸν προϋπολογισμὸν, ὅπως ἐτροποποιήθη εἰς τὴν Βουλήν.

Προτείνουσι τινὲς νὰ ἐρωτήσῃ ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν Γερουσίαν, ἂν ἐρωτίσθη, καὶ τότε νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ παραδοχή του, ἢ μή.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπευθύνει τὴν ἐρώτησιν ταύτην.

Ἕτερος λέγει, ὅτι κυρίως διστάζει ἡ Γερουσία νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸν προϋπολογισμὸν, οὐχὶ τόσον διότι δὲν ἐσυζητήσαν τοῦτον, καθότι ἀκαταμάχητος ἀνάγκη ὑποχρεόνει εἰς τὴν παραδοχήν του, ὅσον, διότι ἀμφιβάλλει ἡ Γερουσία, μήπως ἐπικυροῦσα τὸν προϋπολογισμὸν ἐπικυρόνει καὶ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα τυχὸν δὲν στηρίζονται εἰς ὑπάρχοντας νόμους. Λοιπὸν προτείνει νὰ τεθῇ εἰς τὸ θέμα τῆς ἐπικυρώσεως ἡ ἑξῆς προσθήκη: ἐπιφυλαττομένη τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ τὰς ἀνηκούσας ἐξετάσεις εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, ἐὰν ἔγιναν αἱ δαπάναι κατὰ τοὺς καθεστῶτας Νόμους καὶ Διατάγματα, καὶ ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, ἐννοουμένου, ὅτι ἡ ἐπικύρωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν ἀφαιρεῖ τὸ δικαίωμα ἀπὸ τὴν Γερουσίαν τῆς ἐπεξεργασίας τῆς δαπάνης, ἐὰν ἔγινε νομίμως.

Ἀντιτείνουσιν ἕτεροι εἰς ταύτην τὴν πρότασιν λέγοντες, ὅτι ἐντὸς αὐτῶν τῶν Νόμων καὶ ἐντὸς τῶν ἀρχῶν τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου ὑπάρχουσιν αἱ ἐπιφυλάξεις αὗται, δι' ὃ φρονοῦσιν, ὅτι μόνον περιττὰι λέξεις θέλουν προστεθῇ εἰς τὸ θέμα, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ ἦναι σύντομον καὶ ἁπλοῦν.

Ἄλλοι διατείνονται, ὅτι, ἐρωτηθείσης τῆς Γερουσίας παρὰ Προέδρου, ἂν ἐρωτίσθη, ἢ ὄχι, κἀνὲν μέλος δὲν ἀπήντησεν, ὅτι ἐρωτίσθη, διὰ νὰ κλείσῃ ἡ συζήτησις, πρὶν τοῦ ὁποίου ζητοῦν νὰ διακριθῇ εὐκρινῶς, ποῖος ὁμολογεῖ, ὅτι ἐρωτίσθη.

Παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι τὸ θέμα τῆς ἐρωτήσεως ταύτης ἦτο δεκτὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἴσως δὲν ἐγένετο ἡ ἀπαιτουμένη διάκρισις.

Ἂν ἐρωτηθῶσι δηλαδὴ οἱ Γερουσιασταὶ, ἂν ἐρωτίσθησαν εἰς τὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ ψηφοφορήσωσιν ἐπ' αὐτοῦ, οὐδεὶς βεβαία δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι, μὴ γενομένης συζητήσεως, ἐρωτίσθη. Ἀλλ' ἐρωτώμενοι, ἂν ὡς ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως ἐρωτίσθησαν ἀρκούντως διὰ νὰ ἀποφανθῶσιν, ἂν πρέπῃ νὰ παύσῃ, ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις, τότε πολλοὶ εἶναι ἕτοιμοι ν' ἀποφανθῶσιν.

Ἐτέθη ἐπομένως δι' ἀναστάσεως ἡ ψηφοφορία, ἂν παραδέχεται ἡ Γερουσία τὴν πεῦσιν τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἡ δὲ πλειονοψηφία τῆι Γερουσίας παρεδέχθη ταύτην ἀναστᾶσα.

Λέγουν τότε τινὲς, ὅτι ἔπαυσεν ἤδη ἡ περὶ τῆς ἀρχῆς συζήτησις, ἀλλ' ὅτι ἀπαραιτήτως ὁ κανονισμὸς ἀπαιτεῖ τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ἀντιτείνουσιν ἕτεροι λέγοντες, ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δὲν γίνεται συζήτησις περὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ψηφοφορίας ἦτο ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία, ἂν δέχεται νὰ παύσῃ πᾶσα συζήτησις, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ ψηφοφορίαν.

Συζητήσεως ἐπὶ τέλους γενομένης ἐπὶ τῆς προταθείσης προσθήκης εἰς τὸ θέμα τῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν καθυποβληθησομένης ἐρωτήσεως περὶ παραδοχῆς, ἢ μὴ, τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι τὸ πρὸς τὴν ἀλήθειαν σέβας ὑποχρεοῖ τὴν Γερουσίαν νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ θέμα τῆς ἐρωτήσεως μετὰ τὴν λέξιν, προϋπολογισμὸν, καὶ τὴν λέξιν, *ἀσυζήτητον*. Εἶναι ὁμολογούμενον, λέγει, παρὰ πάντων, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς μήτε ὁλόκληρος, μήτε ἐν μέρει ἐσυζητήθη, ἀλλ' ὅτι ἀναπόφευκτος, κατά τινας, ἀνάγκη θέλει τοὺς πείσει νὰ ψηφοφορήσωσιν ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς του, ἀλλὰ θέλει ἡ προσθήκη τῆς λέξεως ταύτης ἐπαναπαύσει ἴσως τὴν συνήδεισίν των, διότι θέλει ἐξηγηθῆ, ὅτι εἰς ἀνάγκην ἀνωτέραν ὑπείκοντες συνήνεσαν εἰς τὴν ἐπικύρωσίν του.

Συζητήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος γενομένης, ἡ Γερουσία, μὴ παραδεχθεῖσα τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, παρεδέχθη νὰ τεθῇ τὸ ἑξῆς θέμα, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου.

«Ἡ Γερουσία ἐγκρίνει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845 ἔτους, τὸν συζητηθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, ἐπιφυλαττομένη τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ τὰς ἀναγκούσας ἐξετάσεις εἰς τὸν ἀπολογισμόν, ἐὰν ἔγιναν αἱ δαπάναι κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους καὶ διατάγματα, καὶ ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, ἐννοουμένου, ὅτι ἡ ἐπικύρωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν ἀφαιρεῖ τὸ δικαίωμα ἀπὸ τὴν Γερουσίαν τῆς ἐπεξεργασίας τῆς δαπάνης, ἂν ἔγινε νομίμως.»

Ψηφοφορίας δὲ μυστικῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτό, διὰ ψήφων 40 λευκῶν, πρὸς 2 μελαίνας.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος προσδιορίζει τὴν αὔριον, 30 τοῦ τρέχοντος, ἡμέραν τρίτην, ὡς ἡμέραν συνεδριάσεως, διὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως.

Μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1845, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μέλος τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφέρει, ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν ὤφειλε νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ λήγοντος Βουλευτικοῦ ἔτους, ἀλλ' ἐπειδὴ πρόκειται κατ' αὐτὰς νὰ γίνωσι πληρωμαὶ καὶ λείπουν τὰ ἀναγκαῖα ἀποδεικτικά, τοῦτο δὲν δύναται νὰ γίνῃ.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται νὰ παρουσιασθῇ ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπομένης συνόδου.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων τῆς Γερουσίας παρατηρεῖ, ὅτι, ἂν ἀνοιχθῇ ἡ νέα σύνοδος, μολαταῦτα μένουσιν εἰς τὸ Γραφεῖον ἀσχολίαι ἱκαναί, ἀπαιτεῖται ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐργασίας ὑπαλλήλων τινῶν αὐτοῦ, καὶ ἐρωτᾷ, ἂν ἡ Γερουσία ἐπιτρέπει νὰ ἐξακολουθῇ ἡ μισθοδοσία των, δι' ὅσον καιρὸν αἱ ἐργασίαι αὗται ἀκολουθήσωσιν.

Ἡ Γερουσία ἀποφαίνεται νὰ μὴ διακοπῇ ἡ μισθοδοσία των, ἑνόσῳ ἐξακολουθῶσι νὰ ἦναι ἀναγκαῖαι αἱ ἐργασίαι των.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1845, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὑρεθέντος νομίμου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐμφανισθέντων τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγινώσκει τὸ, *περὶ λήξεως τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς συνόδου Βασιλικὸν Διάταγμα*, ὡς καὶ τὸ, *περὶ ἀναβολῆς τῆς Βουλευτικῆς συνόδου τοῦ* 1846, διὰ 40 ἡμέρας.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τῆς Γερουσίας διατάττει τὴν εἰς τὰ πρακτικὰ καταχώρησιν τῶν Διαταγμάτων τούτων, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ὡς ἑξῆς·

Ο Θ Ω Ν.

ΕΚ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος, κηρύττομεν τὴν λῆξιν τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς Συνόδου.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ οἱ λοιποὶ Ὑπουργοὶ τοῦ Κράτους θέλουν παρουσιάσει τὸ παρὸν διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1845.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.
Κ. ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ.
Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 31 καὶ 47 τοῦ Συντάγματος, ἀναβάλλομεν τὴν ἔναρξιν τῆς δευτέρας Βουλευτικῆς συνόδου μέχρι τῆς δεκάτης Δεκεμβρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ὁ Ἡμετέρος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ οἱ λοιποὶ Ὑπουργοὶ τοῦ Κράτους θέλουν παρουσιάσει τὸ παρὸν Διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1845.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.
Κ. ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ.
Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Ι. Παξιμάδης.

ΠΙΝΑΞ

Σελίς.

Συνεδρίασις 1. 26 *Σεπτεμβρίου* 1844.

Ἀναβολὴ τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων.—Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας.—Ἀνάγνωσις κοινοποιήσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ ὡρῶν παραδοχῆς ἐπιστολῶν εἰς τὸ Ταχυδρομεῖον. 1.

Συνεδρίασις 2. 27 *Σεπτεμβρίου.*

Ἐκλογὴ Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων.—Ἐκλογὴ μελῶν ἐπιτροπῆς διὰ τὴν σύνταξιν κανονισμοῦ.—Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας. 2.

Συνεδρίασις 3. 7 *Ὀκτωβρίου.*

Ὁρκωμωσία τοῦ Γερουσιαστοῦ Αἰνιάνος.—Ἀγγελία τῆς ἐπιστροφῆς τῶν Α. Α. Μ. Μ. 3.

Συνεδρίασις 4. 14 *Ὀκτωβρίου.*

Ἀνάγνωσις τοῦ σχεδίου τοῦ κανονισμοῦ καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως.—Συζήτησις.—Παραίτησις τοῦ Κ. Πέτρου Μαυρομιχάλη ἀπὸ τὴν θέσιν Ἀντιπροέδρου. 4.

Συνεδρίασις 5. 16 *Ὀκτωβρίου.*

Ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ συζητήσεως.—Αἴτησις παρατάσεως ἀδείας ἀπουσίας. 21.

Συνεδρίασις 6. 18 *Ὀκτωβρίου.*

Ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ συζητήσεως. 28.

Συνεδρίασις 7. 19 *Ὀκτωβρίου.*

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ κανονισμοῦ. 33.

Σελίς.

Συνεδρίασις 8. 21 *Ὀκτωβρίου.*

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ. —Ἀναβολὴ τῆς ἀποφάσεως περὶ τοῦ πρακτέου ἐν περιπτώσει ἀπουσίας τοῦ Προέδρου καὶ προκειμένης ἐκλογῆς Ἀντιπροέδρων.—Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας. 39.

Συνεδρίασις 9. 25 *Ὀκτωβρίου.*

Ἀνάγνωσις τοῦ κανονισμοῦ κατὰ τὰς ὁποίας ὑπεστη [illegible] συζητήσεως καὶ ἔγκρισις.—Ἀπόφασις περὶ συντάξεως σχεδίου τοῦ λογιστικοῦ τοῦ Σώματος, καὶ σύστασις τῆς ἐπὶ τούτῳ Ἐπιτροπῆς. 49.

Συνεδρίασις 10. 27 *Ὀκτωβρίου.*

Διόρθωσις τοῦ ἄρθρου 96 τοῦ κανονισμοῦ, ἀνάγνωσις τοῦ 13 κεφαλαίου αὐτοῦ, καὶ παραδοχή.— Ἀπόφασις περὶ σχηματισμοῦ τμημάτων. 63.

Συνεδρίασις 11. 31 *Ὀκτωβρίου.*

Ἐκλογὴ τοῦ Ταμία.—Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας. 65.

Συνεδρίασις 12. 8 *Δεκεμβρίου*

Ἐκλογὴ πρεσβεύσεως διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων τῆς Βασιλίσσης.—Παραίτησις τοῦ Κ. Σ. Θεοχαροπούλου ἀπὸ τὴν θέσιν Ταμίου.—Ἐκλογὴ ἑτέρου.—Αἰτήσεις ἀδειῶν ἀπουσίας.—Πρότασις περὶ ἀλλαγῆς καταστήματος διὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας. 65.

Συνεδρίασις 13. 19 *Δεκεμβρίου*

Ἡ λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ καθυποβάλλει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου ἕως τέλους τοῦ 1844, καὶ τῶν τοῦ 1845 δι' ἓξ μῆνας.—Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ.—Συζητήσεις ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀλλαγῆς τοῦ καταστήματος.—Ἀναβολὴ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀποφάσεως.—Πρότασις περὶ σχηματισμοῦ τῆς

Σελίς.

Γερουσίας εἰς μίαν μόνην Ἐπιτροπήν.—Ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων 82 καὶ 93 τοῦ κανονισμοῦ περὶ φρουρᾶς τῆς Γερουσίας. 65.

Συνεδρίασις 14. 22 *Δεκεμβρίου.*

Ἑρμηνεία περὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ πρὸς συγκρότησιν τοῦ Σώματος.—Συζήτησις ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος προϋπολογισμοῦ —Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας. 72.

Συνεδρίασις 15. 23 *Δεκεμβρίου.*

Ἀνάγνωσις τῶν προϋπολογισμῶν τῆς Γερουσίας κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε τροποποιήσεις διαιρεθεῖς εἰς ἀπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1844, καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845. 75.

Συνεδρίασις 16. 28 *Δεκεμβρίου.*

Ἀνάγνωσις διαγγέλματος τῆς Βουλῆς περὶ τῆς συγκροτήσεως τοῦ γραφείου της.—Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τῆς προεδρείας τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ Κ. Δ. Μαυρομιχάλη ἀπὸ τὴν θέσιν Γερουσιαστοῦ.—Ἀπόφασις περὶ ἐκλογῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως. —Κλήρωσις πρεσβεύσεως πρὸς τὰς Α. Α. Μ. Μ. διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ νέου ἔτους. 81.

Συνεδρίασις 17. 8 *Ἰανουαρίου* 1845.

Ἀνάγνωσις τοῦ σχεδίου τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα ἀπαντήσεως.—Συζήτησις καὶ ἀπόφασις. — Κλήρωσις πρεσβεύσεως διὰ τὴν παρουσίασιν τῆς ἀπαντήσεως. —Παρατηρήσεις περὶ συνδρομῆς ἐφημερίδων. 82

Συνεδρίασις 18. 9 *Ἰανουαρίου.*

Ἐκλογὴ Ἀντιπροέδρου. 88.

Συνεδρίασις 19. 9 *Φεβρουαρίου.*

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καθυποβάλλει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως.— Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου. 89.

Σελίς

Συνεδρίασις 20. 6 *Φεβρουαρίου.*

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως Νομοσχεδίου.—Παραδοχὴ καὶ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Συνταγματάρχου Τουρὲτ προσφορᾶς ἀντιτύπου Μαυσωλείου διὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος πεσόντας φιλέλληνας.—Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας. 94.

Συνεδρίασις 21. 7 *Φεβρουαρίου.*

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ. 96.

Συνεδρίασις 22. 8 *Φεβρουαρίου.*

Ἀπόφασις τοῦ νὰ τίθενται τὰ Νομοσχέδια εἰς τὸ τέλος τῶν πρακτικῶν, ἂν καὶ μὴ τυχόντα τροπολογίας. 99.

Συνεδρίασις 23. 8 *Μαρτίου.*

Αἴτησις παρατάσεως ἀδείας ἀπουσίας.—Ἀνάγνωσις εὐχαριστηρίου ἐγγράφου τοῦ Συνταγματάρχου Κ. Τουρέτ.—Ἀνάγνωσις προϋπολογισμοῦ τοῦ μηχανικοῦ δι' ἔξοδα ἐπισκευῶν.—Ἀπόφασις.—Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.—Ἀνάπτυξις ταύτης.—Παραδοχή.—Παραγγελία διορισμοῦ νέων μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης.—Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ὡρῶν τῶν Συνεδριάσεων, καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς συγκλήσεως τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβάλλει Νομοσχέδιον περὶ Ὑγειονομείων καὶ ποινικὰς διατάξεις, ὁμοῦ μὲ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν. 100.

Συνεδρίασις 24. 10 *Μαρτίου.*

Συζήτησις καὶ ἀπόφασις ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τῆς προτεραίας.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσάγει Νομοσχέδιον περὶ φόρου τῶν ζώων διὰ τὸ 1845 ὁμοῦ μὲ δικαιολογητικὴν ἔκθεσιν.—Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς καὶ λόγος

Σελίς.

περὶ ἀναφορᾶς τινος τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἑλληνικῆς ζαχαροποιίας. 121.

Συνεδρίασις 25. 13 *Μαρτίου.*

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἰσάγει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ ναυταπάτης καὶ πειρατείας. 130.

Συνεδρίασις 26. 14 *Μαρτίου.*

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων Νομοσχεδίου.—Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Ν. Γ. Ἰγγλέση περὶ φορολογίας τῶν ἡμιόνων Θήρας.—Ἀγγελία αὐλικοῦ πένθους. 140.

Συνεδρίασις 27. 15 *Μαρτίου.*

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων Νομοσχεδίου.—Ἔγκρισις αὐτοῦ.—Ἀπόφασις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Ν. Γ. Ἰγγλέση. 142.

Συνεδρίασις 28. 16 *Μαρτίου.*

Ἀνάγνωσις πρακτικῶν.

Συνεδρίασις 29. 20 *Μαρτίου.*

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου.—Ἔγκρισις αὐτοῦ.—Συζήτησις καὶ παραδοχὴ τοῦ περὶ ναυταπάτης καὶ πειρατείας Νομοσχεδίου. 151.

Συνεδρίασις 30. 21 *Μαρτίου.*

Ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς συντάξεώς των. 162

Συνεδρίασις 31. 24 *Μαρτίου.*

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νομοσχεδίου.—Ἀνάγνωσις προγράμματος διὰ τὴν τελετὴν τῆς 25 Μαρτίου.—Ἀπόφασις τῆς Γερουσίας τοῦ νὰ παρευρεθῶσιν εἰς αὐτὴν ὅλα τὰ μέλη. 163.

Σελίς.

Συνεδρίασις 32. 27 *Μαρτίου.*

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς μὴ συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας εἰς ἡμέραν, καθ' ἣν εἶχεν ἀποφασίσει αὐτὴ νὰ συνέλθῃ.—Περὶ εἰδοποιήσεως τῶν Ὑπουργῶν καὶ περὶ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σώματος ἐν περιπτώσει ἀπουσίας αὐτῶν.—Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νομοσχεδίου. 169.

Συνεδρίασις 33. 28 *Μαρτίου.*

Παρατηρήσεις περὶ τινος ἐπιψηφισθέντος ἄρθρου τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νομοσχεδίου κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν.—Ἀπόφασις τῆς Γερουσίας.—Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν παρακαταθέτει ἀναφορὰν πολιτῶν παραπονουμένων διὰ παραβιάσεις τῆς ἐξουσίας κατὰ τὰς ἐκλογὰς Αἰγίου κλπ.—Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναφέρεσθαι καὶ τοῦ ζητεῖν διασαφήσεις ἀπὸ τοὺς Ὑπουργούς.—Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νομοσχεδίου. 178.

Συνεδρίασις 34. 30 *Μαρτίου.*

Ἀναβολὴ κατ' αἴτησιν τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. 185.

Συνεδρίασις 35. 31 *Μαρτίου.*

Αἰτήσεις ἀδείας ἀπουσίας.—Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νομοσχεδίου. 185.

Συνεδρίασις 36. 3 *Ἀπριλίου.*

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νομοσχεδίου, καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ.—Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας. 196.

Συνεδρίασις 37. 9 *Ἀπριλίου.*

Ἀγγελία περὶ Αὐλικοῦ πένθους.—Παραδοχὴ δοθεισῶν ἀδειῶν ἀπουσίας. 213.

Συνεδρίασις 38. 12 *Ἀπριλίου.*

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἐκθέσεις καὶ Νομοσχέδια περὶ Ἐπαρχιακῶν Ἐφορειῶν καὶ περὶ ταμιῶν τοῦ Κράτους. 213.

Σελίς.

Συνεδρίασις 39. 19 *Ἀπριλίου.*

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς. 227.

Συνεδρίασις 40. 28 *Ἀπριλίου.*

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς. 254.

Συνεδρίασις 41. 1 *Μαΐου.*

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1845.— Ἀναβολή.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα φορολογουμένων προϊόντων. 263.

Συνεδρίασις 42. 2 *Μαΐου.*

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ. 282.

Συνεδρίασις 43. 3 *Μαΐου.*

Ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν. 292.

Συνεδρίασις 44. 5 *Μαΐου.*

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ ταμιῶν καὶ Ἐπαρχιακῶν Ἐφορειῶν τοῦ Κράτους. 292.

Συνεδρίασις 45. 8 *Μαΐου.*

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ταμιῶν τοῦ Κράτους καὶ παραδοχή. 295.

Συνεδρίασις 46. 9 *Μαΐου.*

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Ἐπαρχιακῶν Ἐφορειῶν καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ.—Παρατηρήσεις ἐπὶ

Σελίς.

τοῦ τύπου τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Νομοσχεδίων εἰς τὰς Βουλάς. 300.

Συνεδρίασις 47. 10 *Μαΐου.*

Ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν. 310.

Συνεδρίασις 48. 14. *Μαΐου.*

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα φορολογουμένων προϊόντων. 310.

Συνεδρίασις 49. 16 *Μαΐου.*

Ἀνάγνωσις πρακτικῶν καὶ ἀναβολὴ ἕνεκεν κωλύματος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. 315.

Συνεδρίασις 50. 18 *Μαΐου.*

Ἀνάγνωσις πρακτικῶν καὶ ἀναβολὴ ἕνεκα κωλύματος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. 315.

Συνεδρίασις 51. 19 *Μαΐου.*

Ἀγγελία τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν αὐτοῦ.—Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραττομένων ἐγγείων φόρων. 316.

Συνεδρίασις 52. 22 *Μαΐου.*

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραττομένων ἐγγείων φόρων.—Ἔγκρισις αὐτοῦ.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ φόρου τῶν μελισσίων.—Αἴτησις διασαφήσεως περὶ φορολογίας τῶν διατηρουμένων Μοναστηρίων. 327.

Συνεδρίασις 53. 25 *Μαΐου.*

Διόρθωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως.—Συζήτησις καὶ παραδοχὴ τοῦ περὶ φόρου τῶν μελισσίων Νομοσχεδίου. 345.

Σελίς.

Συνεδρίασις 54. 26 *Μαΐου.*

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.— Παρατηρήσεις περὶ τοῦ τύπου τῆς συστάσεως ἢ παραπομπῆς τῶν ἀναφορῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν. 347.

Συνεδρίασις 55. 31 *Μαΐου.*

Προσφορὰ ἀντιτύπου καταλόγου τῶν ἀπὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἑλληνικῶν συγγραμμάτων.— Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσάγει Νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως, καὶ Νομοσχέδιον περὶ Βασιλικῆς χορηγήσεως. 354.

Συνεδρίασις 56. 1 *Ἰουνίου.*

Ἀνάγνωσις τῶν ἐκθέσεων τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ τριμήνου πιστώσεως καὶ περὶ Βασιλικῆς χορηγήσεως. — Κλήρωσις Ἐπιτροπῆς πρὸς προϋπάντησιν τῶν ΑΑ. ΜΜ. 356.

Συνεδρίασις 57. 2 *Ἰουνίου.*

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν εἰσάγει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως στρατοῦ διὰ τὸ τρέχον ἔτος.— Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως καὶ ἐπιψήφισις.— Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ περὶ Βασιλικῆς χορηγήσεως Νομοσχεδίου. 358.

Συνεδρίασις 58. 8 *Ἰουνίου.*

Ἀνάκλησις τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν παρουσιασθέντος Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως στρατοῦ.— Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας. 363.

Συνεδρίασις 59. 12 *Ἰουνίου.*

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἰσάγει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ.—Ἐκ-

Σελίς.

θεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐν Σύρῳ φόρου ὑπὲρ τοῦ ἐκεῖ νοσοκομείου, καὶ ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ δικαιώματος τοῦ Δημοτικοῦ νοσοκομείου Ναυπλίας.— Αἰτήσεις πληροφοριῶν ὑπὸ διαφόρων Γερουσιαστῶν καὶ παρατηρήσεις πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἀπαντήσεις αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. 364.

Συνεδρίασις 60. 13 *Ἰουνίου.*

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ Νομοσχεδίου. 374.

Συνεδρίασις 61. 15 *Ἰουνίου.*

Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.— Ἐπιψήφισις.— Πρότασις περὶ ἐπιθεωρήσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ κανονισμοῦ.— Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἰσάγει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν.— Διασαφήσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῶν γενομένων αὐτῷ παρατηρήσεων κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 12 Ἰουνίου καὶ συζήτησις. 375.

Συνεδρίασις 62. 16 *Ἰουνίου.*

Ἀνάγνωσις τῆς προτάσεως περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ κανονισμοῦ.— Συζήτησις.— Ἀπόρριψις. 393.

Συνεδρίασις 63. 27 *Ἰουνίου.*

Παρατηρήσεις περὶ τοῦ νὰ σημειοῦνται τὰ ὀνόματα τῶν ἀπόντων Γερουσιαστῶν. — Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν.— Ἀγγελία, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν διεύθυνεν ἐγγράφους τινὰς πληροφορίας πρὸς ἀναίρεσιν τῶν ἀναφερθέντων περὶ καταχρήσεων καὶ παρανομιῶν.— Παρατηρήσεις περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου αὐτῶν καὶ τῆς ὑποχρεώσεως τῶν Ὑπουργῶν, τοῦ νὰ παρίστανται αὐτοπροσώπως ἐν περιπτώσει αἰτήσεως διασαφήσεων.— Ἀπόφασις.— Παρατήρησις, ἂν πρέπῃ νὰ δίδωνται εὐχαριστήρια εἰς τοὺς προσφέροντας δωρήματα εἰς τὸ σῶμα. 399.

Συνεδρίασις 64. 30 *Ἰουνίου.*

Ἐπανάληψις παρατηρήσεων περὶ τῆς ὑποχρεώσεως τῶν Ὑπουργῶν εἰς τὸ ἐμφανίζεσθαι εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας καὶ ἰδίως προκειμένης αἰτήσεως διασαφήσεων.— Ἀναβολή. 411.

Συνεδρίασις 65. 3 *Ἰουλίου.*

Νέαι παρατηρήσεις καὶ πρόταση ἐπὶ τοῦ πρακτέου κατὰ τὴν περίστασιν ἀπουσίας τῶν Ὑπουργῶν, καθόσον ἀφορᾷ τὰς συζητήσεις τῶν Νομοσχεδίων καὶ τὰς αἰτήσεις διασαφήσεων.—Ἀναβολή. 413.

Συνεδρίασις 66. 6 *Ἰουλίου.*

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβάλλει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ διατιμήσεως τῶν Ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν διαιωμάτων.—Ἐπανάληψις παρατηρήσεων ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως τῶν Ὑπουργῶν τοῦ νὰ παρίστανται ἐν περιπτώσει αἰτήσεως διασαφήσεων καὶ ἐν γένει εἰς τὰς συζητήσεις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων.—Ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπί τινων ζητηθεισῶν αὐτῷ διασαφήσεων. —Συζήτησις. 416.

Συνεδρίασις 67. 7 *Ἰουλίου.*

Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ σκοποῦ τῆς αἰτήσεως διασαφήσεων.—Ἀπουσία τῶν Ὑπουργῶν.—Ἀπόφασις νὰ συζητηθῇ, παρόντων τῶν Ὑπουργῶν, ἡ πρότασις ἐπὶ τοῦ πρακτέου καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἤθελον ἐμφανίζεσθαι, εἴτε πρὸς συζήτησιν Νομοσχεδίων, εἴτε πρὸς ἀπόδοσιν αἰτηθείσης διασαφήσεως. 431.

Συνεδρίασις 64. 10 *Ἰουλίου.*

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἰσάγει ἔκθεσιν καὶ

Σελίς.

Νομοσχεδίων περὶ δημοτικῶν φόρων.—Ἀνάκλησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς δοθείσης παρ' αὐτοῦ ἐκθέσεως περὶ καταχρήσεων καὶ παρανομιῶν κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Αἰγιαλίας καὶ ἀντικατάστασις ἑτέρας.—Συζήτησις.—Ἐξακολούθησις συζητήσεως ἐπὶ τῶν περὶ διασαφήσεως αἰτήσεων.—Παρατηρήσεις περὶ συστάσεως ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλακῆς.—Ἀναβολὴ τῆς προτάσεως περὶ τοῦ πρακτέου, καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἤθελον ἐμφανίζεσθαι, εἴτε πρὸς συζήτησιν Νομοσχεδίων, εἴτε πρὸς ἀπόδοσιν αἰτηθείσης διασαφήσεως.—Συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν Νομοσχεδίου. 434.

Συνεδρίασις 69. 13 *Ἰουλίου.*

Ἀναβολὴ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν Νομοσχεδίου ἕνεκεν τῆς ἀπουσίας τῶν Ὑπουργῶν.—Συζήτησις ἐπὶ τοῦ πρακτέου, καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἤθελον ἐμφανίζεσθαι εἴτε πρὸς συζήτησιν Νομοσχεδίου, εἴτε πρὸς ἀπόδοσιν αἰτηθείσης διασαφήσεως. 453.

Συνεδρίασις 70. 14 *Ἰουλίου.*

Ἀπουσία τῶν Ὑπουργῶν.—Παρατηρήσεις.—Ἀναβολὴ συνεδριάσεως.—Συζήτησις ἐπὶ τοῦ πρακτέου καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἤθελον ἐμφανίζεσθαι, εἴτε πρὸς συζήτησιν Νομοσχεδίου, εἴτε πρὸς ἀπόδοσιν ζητηθείσης διασαφήσεως.—Ἀπόφασις ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν περιπτώσεων. 457.

Συνεδρίασις 71. 18 *Ἰουλίου.*

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διατιμήσεως τῶν ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων.—Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας.—Παρατηρήσεις περὶ τῶν διαδοθέντων περὶ ἐπιβουλῆς κατὰ Συντάγματος καὶ περὶ συστάσεως ἑταιρίας καλουμένης τῆς Μεγάλης Ἀδελφότητος. 462.

Σελίς.

Συνεδρίασις 72. 21 *Ἰουλίου.*

Παρατηρήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τρικούπη περὶ τῶν ἀντισυνταγματικῶν παρανομιῶν τοῦ ἐπισκόπου Θήρας καὶ ἐν γένει περὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἑτεροθρήσκων κληρικῶν.—Ἀνάγνωσις προκηρύξεως τοῦ ῥηθέντος ἐπισκόπου. — Συζήτησις. — Παραδοχὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ. 468.

Συνεδρίασις 73. 24 *Ἰουλίου.*

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀναφορῶν. — Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ τηρητέου τύπου κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀναφορῶν εἰς τὰ Ὑπουργεῖα. —Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀναφορῶν καὶ ἀπόφασις. — Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ διορισμοῦ 16 νέων Γερουσιαστῶν. — Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τούτων. — Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν, ἕνεκεν ἀπουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ. 478.

Συνεδρίασις 74. 25 *Ἰουλίου.*

Ἀνάγνωσις 10 διαταγμάτων περὶ διορισμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν Γ. Καρακατζάνη, Γ. Δαρειώτη, Γ. Γλαράκη, Ι. Κοντουμᾶ, Γ. Καραμάνου, Δ. Μανσόλα, Γ. Χ. Πέτρου, Ι. Θεοτόκη, Ι. Μέξη καὶ Α. Λουδορίκη. —Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν τίτλων τῶν Γερουσιαστῶν καὶ ἀπόφασις. — Πρότασις τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς περὶ προσθήκης ἑνὸς μηνὸς ἐξόδων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Γερουσίας.—Ἔγκρισις.— Ἀναβολὴ συζητήσεως ἕνεκεν τῆς ἀπουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ. 492.

Συνεδρίασις 75. 27 *Ἰουλίου.*

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν τίτλων τῶν διορισθέντων 10 Γερουσιαστῶν.

Σελίς.

—Απόρασις τοῦ σώματος. — Εἰσαγωγὴ των καὶ ὁρκοδοσία των. — Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν. 502.

Συνεδρίασις 76. 28 *Ἰουλίου.*

Ἀνάγνωσις τῶν διαταγμάτων τοῦ διορισμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν Γ. Π. Πλιοπούλου καὶ Δ. Κανελλοπούλου. — Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν. 510.

Συνεδρίασις 77. 1 *Αὐγούστου.*

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας περὶ τῶν τίτλων τῶν δύο εἰσαχθέντων Γερουσιαστῶν. — Εἰσαγωγὴ των καὶ ὁρκοδοσία.—Ἀνάγνωσις διατάγματος διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Δ. Βούλγαρη.— Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν. — Παραδοχὴ αὐτῶν. 518.

Συνεδρίασις 78. 2 *Αὐγούστου.*

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ Γραφείου περὶ τῶν τίτλων τοῦ Γερουσιαστοῦ Δ. Βούλγαρη.—Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ καὶ ὁρκοδοσία. — Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων. 530.

Συνεδρίασις 79. 4 *Αὐγούστου.*

Ἄδεια ἀπουσίας. — Παρατηρήσεις ἐπὶ ἀναφορᾶς τινος σχέσιν ἐχούσης μὲ τὸ συζητηθησόμενον περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχέδιον.—Συζήτησις τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου.—Παραδοχή. 533.

Συνεδρίασις 80. 7 *Αὐγούστου.*

Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ τύπου τῶν εἰσαγομένων παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθέντων Νομοσχεδίων.—

Σελίς.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διατηρήσεως ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων. 541.

Συνεδρίασις 81. 8 *Αὐγούστου.*

Παρατηρήσεις Γερουσιαστοῦ τινος ἐπὶ παρανομημάτων συμβαινόντων κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δημοτικοῦ νόμου. — Τέλος τῆς συζητήσεως καὶ παραδοχὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὑγειονομικῶν καὶ λοιμοκαθαρτικῶν δικαιωμάτων.— Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων τοῦ Κράτους καὶ μισθοδοσίας τῶν Ὑπαλλήλων αὐτῶν, καὶ Νομοσχέδιον περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους. 543.

Συνεδρίασις 82. 10 *Αὐγούστου.*

Ἀνάγνωσις Πρακτικῶν. 560.

Συνεδρίασις 83. 14 *Αὐγούστου.*

Πρότασις καὶ ἀπόρασις περὶ ἐξελέγξεως τῶν διπλωμάτων τῶν ἀπ' ἀρχῆς διορισθέντων Γερουσιαστῶν. —Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσάγει Νομοσχέδιον περὶ διμήνου πιστώσεως. 561.

Συνεδρίασις 84. 16 *Αὐγούστου.*

Ἐπανάληψις παρατηρήσεως περὶ τῶν διπλωμάτων τῶν ἀπ' ἀρχῆς διορισθέντων Γερουσιαστῶν. — Ἀπόφασις περὶ τῶν προσόντων αὐτῶν. — Ἀνάγνωσις διατάγματος περὶ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Α. Δούκα. —Παραδοχὴ τοῦ περὶ διμήνου πιστώσεως Νομοσχεδίου. 563.

Συνεδρίασις 85. 18 *Αὐγούστου.*

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ γραφείου περὶ τῶν τίτλων τοῦ Γερουσιαστοῦ Α. Δούκα. — Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ καὶ ὁρκοδοσία. 564.

Σελίς.

Συνεδρίασις 86. 22 *Αὐγούστου.*

Ἄδεια ἀπουσίας.— Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων. 566.

Συνεδρίασις 87. 25 *Αὐγούστου.*

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους. 576.

Συνεδρίασις 88. 28 *Αὐγούστου.*

Ἀγγελία περὶ αὐλικοῦ πένθους.— Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων. 588.

Συνεδρίασις 89. 29 *Αὐγούστου.*

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων. 615.

Συνεδρίασις 90. 30 *Αὐγούστου.*

Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως.— Παραδοχὴ αὐτοῦ. 626.

Συνεδρίασις 91. 5 *Σεπτεμβρίου.*

Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας.— Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους. 636.

Συνεδρίασις 92. 12 *Σεπτεμβρίου.*

Αἰτήσεις ἀδειῶν ἀπουσίας.— Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν διαδιδομένων διὰ τῆς ἐφημερίδος ὁ Θριαμβος, καὶ συζήτησις.— Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους, καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ. 666.

Συνεδρίασις 93. 15 *Σεπτεμβρίου.*

Ἀνάγνωσις Πρακτικῶν καὶ αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας. 678.

Συνεδρίασις 94. 22 *Σεπτεμβρίου.*

Παρατηρήσεις τινὸς Γερουσιαστοῦ περὶ τινος ἐγκ-

Σελίς.

κλίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς 3 Αὐγούστου Τ. Ε.— Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγινώσκει Νομοσχέδια περὶ ἀπαγορεύσεως μαχαιροφορίας καὶ περὶ ζωοκλοπῆς. 679.

Συνεδρίασις 95. 27 *Σεπτεμβρίου.*

Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τῶν Γερουσιαστῶν τοῦ νὰ ἀπευθύνωσιν ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς, ἄνευ προηγουμένης ἀπορράσεως τοῦ σώματος.— Ἀνάγνωσις τῶν ἐκθέσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπὶ τῶν κατὰ μαχαιροφορίας καὶ ζωοκλοπῆς Νομοσχεδίων. 686.

Συνεδρίασις 96. 3 *Ὀκτωβρίου.*

Κλήρωσις Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Λ. Α. Μ. Μ. 694.

Συνεδρίασις [illegible] 5 *Ὀκτωβρίου.*

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων κατὰ ζωοκλοπῆς καὶ κατὰ μαχαιροφορίας. 694.

Συνεδρίασις 98. 10 *Ὀκτωβρίου.*

Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας.—Ἀναβολὴ Συνεδριάσεως διὰ τὴν ἔλλειψιν προσδιορισμοῦ ἡμερουσίας διατάξεως. 702.

Συνεδρίασις 99. 11 *Ὀκτωβρίου.*

Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας.—Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου κατὰ ζωοκλοπῆς. 703.

Συνεδρίασις 100. 12 *Ὀκτωβρίου.*

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τῆς ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.—Αἴτησις ἀδείας ἀπουσίας.—Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου κατὰ ζωοκλοπῆς. 52.

Σελίς.

Συνεδρίασις 101. 13 *Ὀκτωβρίου.*

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβάλλει Νομοσχέδιον περὶ διμήνου πιστώσεως.—Παραδοχὴ αὐτοῦ. 721.

Συνεδρίασις 102. 16 *Ὀκτωβρίου.*

Διόρθωσις μιᾶς φράσεως εἰς τὸ Νομοσχέδιον κατὰ ζωοκλοπῆς.—Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου κατὰ μαχαιροφορίας.—Ἀπόρριψις αὐτοῦ. 731.

Συνεδρίασις 103. 24 *Ὀκτωβρίου.*

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσάγει Νομοσχέδιον περὶ φόρου δασικῶν προϊόντων καὶ περὶ φόρου οἰκοδομῶν. 736.

Συνεδρίασις 104. 26 *Ὀκτωβρίου.*

Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δασικῶν προϊόντων.—Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ οἰκοδομῶν φόρου. — Ἀναβολή. — Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσάγει Νομοσχέδιον περὶ ἐκδανείσεως σπορᾶς εἰς τοὺς γεωργούς. 741.

Συνεδρίασις 105. 27 *Ὀκτωβρίου.*

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει καὶ εἰσάγει Ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1845.—Παρατηρήσεις περὶ τοῦ τρόπου καὶ περὶ τῆς ἐποχῆς τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.—Ἀπόφασις.—Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν οἰκοδομῶν.—Παραδοχὴ αὐτοῦ.—Παραδοχὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκδανείσεως σπορᾶς εἰς τοὺς γεωργούς. 745.

Συνεδρίασις 106. 29. *Ὀκτωβρίου.*

Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845.—Ἐπιψήφισις.—Ὅρος τῆς ἐπιψηφίσεως. 766.

Σελίς.

Συνεδρίασις 107. 30 *Ὀκτωβρίου*

Ἀπόφασις περὶ παρουσιάσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας εἰς τὴν μέλλουσαν σύνοδον. — Περὶ ἐξακολουθήσεως μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Γραφείου. 792.

Συνεδρίασις 108. 31 *Ὀκτωβρίου.*

Ἀνάγνωσις διατάγματος περὶ λήξεως τῆς Α. Βουλευτικῆς συνόδου. — Ἀνάγνωσις διατάγματος περὶ ἀναβολῆς ἐνάρξεως τῆς ἑπομένης. 794.

